

ACADEMIA
DE ȘTIINȚE
SOCIALE ȘI
POLITICE A
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

DOCUMENTA ROMANIAE HISTORICA

C. TRANSILVANIA
VOLUMUL XII

EDITURA
ACADEMIEI
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

ROMANIAE
DOCUMENTA
C
HISTORICA
TRANSILVANIA
VOL. XII

ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
SECȚIA DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE

DOCUMENTA **ROMANIAE** **HISTORICA**

COMITETUL DE REDACȚIE:

Acad. ȘTEFAN PASCU, ȘTEFAN ȘTEFĂNESCU, membru corespondent
al Academiei, CONSTANTIN CIHODARU, DAMASCHIN MIOC, IOAN
CAPROȘU, AUREL RĂDUȚIU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
INSTITUTUL DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE
CLUJ-NAPOCA

C. TRANSILVANIA
VOLUMUL XII

(1361—1365)

SUB REDACȚIA:

Acad. ȘTEFAN PASCU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
București, 1985

Întocmit de:
AUREL RĂDUȚIU,
VIORICA PERVAIN,
SABIN BELU,
IOAN DANI
și MARIONELA WOLF

PREFAȚA

Volumul al XII-lea al seriei C. Transilvania din colecția Documenta Romaniae Historica cuprinde 449 de documente dintre anii 1361—1365. O perioadă de prefaceri însemnate mai ales în structurile societății transilvănene. Perioada ridicării unei noi nobilimi pe care puterea centrală voia să o opună vechii nobilimi, aristocrației feudale, constituită în „Liga Baronilor“. Noua nobilime constituită în „ordine“, crezându-se destul de puternică, voia să ia locul vechii aristocrații, nu numai din punct de vedere social-economic, ci de asemenea din punct de vedere social-politic.

Noua nobilime se comportă asemenea nobilimii prepotente, mai vechi, săvârșind silnicii împotriva altor nobili, mai slabi și mai cu seamă împotriva țărănimii. Sînt numeroase cazurile, menționate în documentele cuprinse în prezentul volum, de silnicii și samavolnicii săvîrșite de nobilimea prepotentă în acest interval de timp. Astfel la 1 aprilie 1361 Toma zis Bur, slujitorul magistrului Ioan Pecenegul i-a alungat pe Iacob, fiul lui Mihail și pe Benedict, fiul lui Ioan, din casele lor din satul Woyg (doc. nr. 24). Iar la 22 martie 1363, în urma samavolnicilor comise de Ladislau zis Zekul, slujbașul regal din Almaș pe moșiile Băgara, Aghireș și Leghia ale conventului de la Cluj-Mănăstur, au fost părăsite 60 de gospodării iobăgești (doc. nr. 162). Un alt exemplu similar se petrece la 8 mai 1363, cînd comitele de Cuvin încalcă moșiile unor nobili și le strămută abuziv iobagii (doc. nr. 173). Pentru ca la 26 februarie 13 nobili de Dăbîca să se plîngă împotriva nobililor Bebek pentru strămutarea silnică a iobagilor din Sînpetru și jefuirea moșiei Hida, săvîrșite cu ajutorul țărănilor români, conduși de cnezul Ilie și de voievozii lor (doc. nr. 316).

Alte abuzuri și silnicii săvîrșeau nobilii nestingheriți. Cum sînt cele menționate de documentele din 25 și 30 iulie 1364, care amintesc fapta unor nobili de a oprise pe cnezii din Komjan să-și folosească moșia (doc. nr. 300), sau aceea a unui nobil care a rănit pe cnezul din Găvojdia (doc. nr. 304).

Asemenea vechii nobilimi, tot astfel și cea nouă reușește să obțină drepturi absolute asupra supușilor săi. Așa cum este cazul din 8 iunie 1365, cînd nobilii de Palota și moștenitorii lor care obțin dreptul de a aresta și spînzura pe răufăcătorii prinși pe moșiile lor (doc. nr. 407). Sau cum obține, la 6 noiembrie același an, întreaga nobilime din Transilvania din partea regelui Ludovic de Anjou, de a-și judeca numai ei oamenii și iobagii de pe moșiile lor (doc. nr. 438).

Un semn al sporirii puterii noii nobilimi este și recunoașterea moștenirii bunurilor nemișcătoare și din partea fiicelor nobililor fără fii. Era un mare cîștig, deoarece în lipsa copiilor de sex masculin averea nobilului decedat revenea regelui, iar prin recunoașterea dreptului de moștenire a fiicelor, puterea centrală renunța la unele bunuri. Mai multe documente cuprinse în acest volum dovedesc acest lucru. Așa cum este cel din 13 aprilie 1361 prin care Petru de Sanislău și-a lăsat prin testament moșiile surorilor și rudelor, iar averea mișcătoare mamei sale (doc. nr. 31). Sau cel din 19 iulie 1363, prin care regele Ludovic acordă Căterinei, soția lui Ladislau de Miheșul de Cîmpie, dreptul de a moșteni moșia Buia, din comitatul Alba, întocmai ca un fiu (doc. nr. 179). Ori cel din 30 ianuarie 1364, prin care nobilii de Ivankahaza predau surorilor

lor moșta Bank, ca sfert cuvenit lor ca fiice (doc. nr. 230). Sau cel din 19 mai 1364, prin care regele Ludovic hotărăște ca Elisabeta, fiica lui Ștefan de Dob, să moștenească moșiile tatălui său (doc. nr. 271). Ori cel din 27 octombrie 1364, care adevărește înțelegerea dintre nobilii de Livada cu privire la pătrimea cuvenită fiicei din trei moșii din comitatul Turda: Livada, Buch și Deleni (doc. nr. 347). Sau mai multe din 13 ianuarie 1365, care adevăresc alte înțelegeri și alte concesiuni din partea puterii centrale în același sens. Așa cum documentul din 13 ianuarie 1365 atestă înțelegerea dintre două nobile, Barbara și Angela, puse în stăpânirea pătrimei cuvenite fiicelor, ce le-a revenit în mai multe moșii și părți de moșii din comitatele Szabolcs, Satu Mare și Bihor, printre care și moșia Voievozi din acest din urmă comitat (doc. nr. 377). Sau documentele din 15 martie și 15 aprilie 1365, prin care regele Ludovic de Anjou acordă fiicelor lui Ioan de Parhida dreptul de moștenire la averea tatălui lor, ca fii (doc. nr. 392) și de asemenea fiicelor răposatului Martin de Voievodeni în drepturile lor din moșia Voievodeni, ca fii (doc. nr. 396 și 406). Iar documentul din 2 aprilie 1365, adevărește punerea în pătrimea cuvenită fiicei unor nobili din Pogăceaua în moșiile Pogăceaua, Poșaga și Sălciua (doc. nr. 395).

Veniturile în plus pe care le aduceau târgurile periodice (săptămânale, anuale) unor moșii sau domenii nobiliare chiar, îi îndeamnă pe nobili să solicite, și, uneori, să obțină dreptul de târg pe unele moșii. Cum obțin, de exemplu, la 14 iulie 1364, nobilii de Coșeu pentru moșia lor (doc. nr. 294). Sau nobilii de Țaga, care obțin, la 8 iulie 1363, dreptul de târg săptămânal pe moșia lor, asigurându-i pe negustorii care l-ar frecventa de toate facilitățile (doc. nr. 177).

Strădaniile nobilimii de a acapara moșii și de a le transmite urmașilor se explică prin creșterea, în această perioadă, a prețului moșiilor, așa cum adevăresc documente cuprinse în volumul de față, cum este cel din 16 octombrie 1362, care atestă prețul de 60 de mărci de argint a moșiei Gligorești (doc. nr. 131). Sau cel din 26 februarie 1362, care adevărește prețul de 50 de mărci a unei case, trei vii, o măcelărie și un fi-naș în comitatul Bihor (doc. nr. 89).

În contextul acestor prefaceri social-economice și social-politice, o parte a cnezilor și voievozilor români reușesc să pătrundă în rîndurile nobilimii. Cei mai mulți în rîndurile nobilimii mici și mijlocii, puțini dintre ei în rîndurile marii nobilimi chiar. Moșii le sînt acordate cnezilor și voievozilor dispuși la colaborare cu puterea centrală sau drept răsplată pentru faptele de vitejie și de credință, asigurându-le, astfel, ascensiunea socială.

Unul din exemplele cele mai caracteristice de ascensiune a unor voievozi români pînă aproape de vîrfurile piramidei social-politice este al voievozilor maramureșeni Balc, Drag și frații lor, care sînt dăruși cu zeci și zeci de moșii, fie din moșiile obștilor sătești maramureșene, fie din domeniul regal. Așa cum amîntește documentul din 2 februarie 1365, prin care regele Ludovic dăruiește voievodului maramureșan Balc și fraților săi, moșia Cuhea și satele Jeud, Bocicoel, Vișeu de Sus, Vișeu de Jos, Moisei, Borșa, Selișteea de Sus și Selișteea de Jos (doc. nr. 382). De generozitatea aceluiași rege se bucură și familia lui Carapciu, probabil un voievod fugit din Țara Românească din cauza conflictelor ce le-a avut cu domnul acestei țări. Și care Carapciu, împreună cu frații săi, obțin, la 12 septembrie 1365, de la regele Ludovic, moșia Icuș cu satele Pa-

dushasa, Margina, Ikuspataka, Wechepataka și Endredpataka, în comitatul Caraș (doc. nr. 426).

Alții le urmează exemplul, mai modest, este adevărat, consemnat în documentele acestui volum. Așa cum precizează documentul din 14 mai 1361, prin care regele Ludovic I dăruiește fiilor lui Locovoy (Litovoi), român din Maramureș, cnezatul unei jumătăți a moșiei Ozon (doc. nr. 37). Sau documentul din 22 ianuarie 1361, care consemnează faptul că Egidiu, fiul lui Basarab de Sincel, este introdus în stăpînirea moșiei Zoltan (doc. nr. 8). Ori documentul din 2 iunie 1362, prin care regele Ludovic I dăruiește comitelui Ladislau românul, fiul lui Mușat de Almaș și fiilor săi, satul Zlaști ce ține de cetatea Deva și pădurea Thytôs, scutindu-i de dările și daturile satelor românești față de rege (doc. nr. 104).

Raportul dintre cnezii și voievozii români care reușesc să pătrundă în rîndurile nobilimii și dintre cei ce rămîn în mijlocul obștilor românești, identificîndu-se cu interesele acestora și apărîndu-le interesele, este, fără îndoială, în favoarea acestora din urmă. Care se străduiesc, din răspuțeri, să apere drepturile maselor populare, amenințate de ofensiva feudală din a doua jumătate a sec. al XIV-lea. Cum făceau, de exemplu, voievozii maramureșeni și cei din Bereg, care, obțin, prin diploma din 30 septembrie 1364, dreptul de a-și alege voievodul și a se conduce după vechile lor obiceiuri (doc. nr. 335).

Printre cele mai importante erau cele cu caracter juridic, în sensul de a se judeca după vechea lege (antiqua lex) sau după dreptul românilor (jus valachicum). Așa cum subliniază un document din 26 iulie 1364, în cazul unei nobile care s-a căsătorit „după legea românească” (doc. nr. 301). Sau așa cum subliniază documentul din 3 martie 1363, cînd Petru, vicevoievodul Transilvaniei, întrunește scaunul de judecată cu nobilii comitatului Hunedoara și cu cnezii și bătrînii românilor din districtul Hațeg, care atribuie moșia Zlaști lui Ladislau, fiul lui Mușat, deoarece cnezii Stroia și Zeicu n-au putut înfățișa un act scris în sprijinul dreptului lor cnezial (doc. nr. 157).

Uneori voievozii români, cei mai puternici, se comportă asemenea nobilimii, săvîrșind abuzuri și silnicii, cum săvîrșise Ioan, voievodul de Beiuș și frații săi, împotriva lui Nicolae de Zlatna și frații acestuia, omorînd pe Bicaciu și Roman, rudele acestora (doc. nr. 145). Asemenea fapte săvîrșeau uneori și cnezii, cum s-a întîmplat la 1364 cînd Dumitru, cnezul din Comiat a încercat să ucidă un om (doc. nr. 303). Sau cnezul Ladislau și Preliub, executați pentru „tilhărie” la 1363 (doc. nr. 155).

Tilhăria în concepția nobilimii și a puterii centrale feudale înseamnă, de multe ori haiducie, o formă de luptă împotriva nedreptăților sociale. Așa cum făceau și locuitorii din Florești, din comitatul Cluj, care, împreună cu unii meșteșugari din Cluj, atacă mănăstirea din Cluj-Mănăstur la 1362 (doc. nr. 139). Sau românii de pe domeniul cetății Ciceu pe la 1364 (doc. nr. 210).

Perioada cuprinsă în volumul de față (1361—1365) înseamnă, totodată, și o mai mare dezvoltare a orașelor și în aceeași măsură importanța orașenilor. Dezvoltare și importanța prin activitatea economică, socială, politică și culturală desfășurată în orașe, de orașeni, în primul rînd, dar și de țărani ce-și desfășeau o parte din produse pe piața orașelor și, în același timp, cum părau unele produse orașenești. Sînt motivațiile acordării unor privilegii orașelor, ca cel de a avea tirg periodic, cum obține orașul Bistrița la 1359, reînnoțit la 1364 (doc. nr. 311). Sau cum obțin

brașovenii drept de târg anual, cu privilegiu identice celor acordate târgului anual de la Buda (doc. nr. 281). Ori privilegiu de scutiri de anumite vămi, cum obțineau clujenii la 1361 (doc. nr. 62).

Unii orășeni, cu merite deosebite, sînt ridicați de regalitate în rîndul nobilimii chiar, cum se întîmpla la 1362, cînd sînt innobilați Nicolae, decanul din Brașov și Rudolf din Cristian și fratele acestuia, asimilîndu-le moșiile cu cele nobiliare (doc. nr. 123). În rîndul nobililor sînt ridicați chiar și iobagi, cum este cazul fraților Nicolae și Ioan, ridicați din starea de iobagi ai cetății Doba în rîndul nobililor la 1362, drept răsplată pentru vredniciile lor (doc. nr. 113).

NOTĂ ASUPRA VOLUMULUI

Volumul de față reunește — pe cât a fost posibil — exhaustiv documentele anilor 1361—1365 privind Transilvania, atât ale emitenților interni, cât și externi, realizând pentru prima dată, ca și în cazul volumelor precedente (vol. X, 1977, vol. XI, 1981) o ediție care să le cuprindă integral într-o tratare unitară sub raportul unor norme de alcătuire și editare. Fără să se substituie acestor norme (redactate pentru a fi publicate, cum e și firesc, în vol. I al Seriei C. Transilvania, ce își așteaptă apariția), prezenta notă îl previne totuși pe cititor cu anticipație asupra unor aspecte mai importante desprinse din specificul materialului înfățișat, în volumul de față:

1. Se înțelege că autorii volumului au făcut tot posibilul să prezinte ca text de bază *originalul* actului, inclusiv pentru acele documente care au mai fost editate; numai în absența originalului s-a recurs la editarea unui transumt sau chiar a unei copii mai târzii, iar când documentul nu ne-a parvenit în nici una din aceste forme, s-a recurs la prezentarea acestuia pe seama mențiunilor sale în alte acte contemporane.

2. Faptul că nu toate documentele au fost editate cu textul integral ci și sub formă de regeste se explică prin aceea că ele nu se referă teritorial la Transilvania dar: a) aparțin unui emitent din Transilvania; b) fac mențiuni de oameni și fapte legate de Transilvania; c) deși privesc teritorial această țară autorii n-au avut la îndemână actul decît în această formă, din ediții anterioare.

3. Regimul transcrierii textului original a respectat în general, pe cât s-a putut, toate particularitățile lexicale și grafice caracteristice epocii, cancelariei sau chiar scribului, indicînd în note observațiile autorilor: *lectură nesigură* sau *probabilă*, forma *corectă*, *astfel în original (transumpt, copie)* sau *în text* (în cazul în care am preluat documentul dintr-o ediție anterioară și n-am avut posibilitatea colaterală a originalului) *cuvînt repetat* etc. Prescurtările paleografice au fost întregite tacit, completările de text (posibile prin referință la alte acte, pe baza contextului sau după sens) au fost încadrate între paranteze unghiulare <> cu menționarea notei cuvenite.

Pentru a facilita inteligibilitatea textului s-a adoptat punctuația modernă.

4. Textele latine (cazul general al actelor cuprinse în volum) au fost însoțite de traduceri în limba română, versiunea aceasta, fiind, se înțelege, destinată cititorului nespecialist, fără însă a abdica, și în acest caz, de la rigorile științifice, traducătorul urmărind pe de o parte precizia și claritatea ei, în concordanță cu textul latin, pe de altă parte calitățile stilistice necesare redării textelor vechi, cu o tentă ușor arhai-zantă, impusă și de noțiunile instituționale medievale cărora a trebuit să li se găsească corespondențe corespunzătoare în limba română veche. Din acest punct de vedere rămîne însă inegalabil modelul traducerile — atîtea cîte ne-au rămas — făcute de regretatul profesor Teodor Naum.

5. În traducere numele de persoane cu corespondențe în limba română apar în aceste forme, iar toponimele (nume de așezări omenești) sînt identificate cu denumirea românească veche, identificarea cu denumirile actuale făcîndu-se în indice. Toponimele dispărute, fără corespondențe românești, rămîn și în traducere cu forma din textul original. În

aceiași sens au fost tratate denumirile localităților străine: cele care au corespondențe încetățenite în limba română apar în aceste forme, celelalte în formele oficiale actuale.

6. Referințele arhivalice (depozitul și cota de arhivă) au indicații de actualitate, cu excepția acelor pe care autorii au fost nevoiți să le păstreze din informații preluate din bibliografie, neavând posibilitatea să le „aducă la zi“. Elementele care apar în descrierea diplomatică, sigilografică a documentelor sînt și acestea limitate de lipsa contactului nemijlocit al autorilor cu materialul în cazurile respective.

7. Ilustrația, limitată din motive exterioare autorilor, a căutat totuși să ofere unele mostre de control, dar și documentare, pentru scrierea veche latină, puține totuși pentru volumul ilustrativ al acesteia din care prezenta ediție cuprinde, numai din cele absolut inedite, peste 100 de documente.

•

Ediția de față este rezultatul muncii unui colectiv de la Institutul de istorie și arheologie din Cluj-Napoca, format din: Aurel Răduțiu (doc. nr. 1—95), Viorica Pervain (96—181), Konrad Gündisch (182—290), Sabin Belu (291—335), Ioan Dani (336—449). Autorii au avut însă la îndemînă într-o formă mai mult sau mai puțin elaborată o parte a materialului, destinată să apară într-o altă structură a *Seriei C. Transilvania și după norme adecvate la vremea respectivă colecției Documente privind istoria României* în care textele editate erau publicate numai cu traducerea în limba română, cu textul și în original fiind date doar documentele inedite, și acelea în *Anexe*. Din ciornele de lucru ale celor care au contribuit într-un fel sau altul la pregătirea pentru tipar a materialului se poate reconstitui aportul deosebit de prețios pentru finalizarea lucrării în diferitele ipostaze ale unei munci atît de complexe. Au contribuit la transcrierea unor texte latine: M. Dan, S. Jakó, Al. Neamțu; la revizia transcrierilor: S. Jakó, I. Pataki; la traduceri: Șt. Bezdechi, M. Dan, S. Goldenberg, Vi. Hanga, M. Holban, C. Mureșan, T. Naum; la revizia traducerilor: T. Naum; la suprarevizia de ansamblu: Fr. Pall; identificarea localităților a constituit preocuparea lui C. Suci.

Pentru a finaliza această zestre autorii volumului au reluat întregul material, l-au revăzut și pus de acord cu normele actuale ale seriei, l-au completat cu zeci de acte inedite, ale căror traduceri au fost făcute de Marionela Wolf. La definitivarea lucrării au mai colaborat: Delia Marga (traducerea în limba franceză a listei rezumatelor), O. Mureșanu și A. Rusu (au fișat indicele).

În sfîrșit, acad. Șt. Pascu, redactorul volumului, și-a asumat suprarevizia și a redactat *Introducerea*.

PRESCURTĂRI — BIBLIOGRAFIE

Arh. Acad. Jugoslave Zagreb	= Arhiva Academiei Iugoslave de Științe din Zagreb (R.S.F. Jugoslavia).
Arh. capitl. Alba Iulia	= Arhiva capitlului din Alba Iulia (păstrată la Bibl. Batthyaneum).
Arh. capitl. Strigoniu	= Arhiva capitlului din Strigoniu.
Arh. capitl. Zagreb	= Arhiva capitlului din Zagreb.
Arh. comit. Turopolje	= Arhiva comitatului Turopolje.
Arh. conv. Cluj-Mănăstur	= Arhiva conventului din Cluj-Mănăstur (păstrată la Bibl. Batthyaneum).
Arh. conv. Lelez	= Arhiva conventului din Lelez (păstrată la Jasov).
Arh. fam. Erdődy din Hlohovec	= Arhiva familiei Erdődy din Hlohovec, (păstrată la Arh. Stat. Bratislava, R. S. Cehoslovacă).
Arh. Naț. Magh.	= Arhiva Națională Maghiară — Budapesta (R. P. Ungară).
Arh. oraș Debrețin	= Arhivele orașului Debrețin (R. P. Ungară).
Arh. primaț. Strigoniu	= Arhiva primațială din Strigoniu (R. P. Ungară).
Arh. raională Košice	= Arhiva raională din Košice. (R. S. Cehoslovacă).
Arh. raională Poprad	= Arhiva raională din Poprad, în Stará Lubovňa (R. S. Cehoslovacă).
Arh. Stat. Alba Iulia	= Arhivele Statului, Filiala Alba Iulia.
Arh. Stat. Bardejov	= Arhivele Statului din Bardejov (R. S. Cehoslovacă).
Arh. Stat. Brașov	= Arhivele Statului, Filiala Brașov.
Arh. Stat. Cluj-Napoca	= Arhivele Statului, Filiala Cluj-Napoca.
Arh. Stat. Oradea	= Arhivele Statului, Filiala Oradea.
Arh. Stat. Sibiu	= Arhivele Statului, Filiala Sibiu.
Arh. Stat. Sf. Gheorghe	= Arhivele Statului, Filiala Sfântu Gheorghe.
Arh. Stat. Szombathely	= Arhivele Statului, Szombathely (R. P. Ungară).
Arh. Stat. Veneția	= Arhivele Statului, Veneția (Italia).
Arh. Stat. Wroclaw	= Arhivele Statului, Wroclaw (R. P. Polonia).
Arh. Stat. Zagreb	= Arhivele Statului din Zagreb (R. S. F. Jugoslavia).
Arh. Stat. Zalău	= Arhivele Statului, Filiala Zalău.
Arh. Vat.	= Arhiva secretă' a Vaticanului — Roma.
Bibl. Acad. R.S.R.	= Biblioteca Academiei R. S. R. București, Cabinetul de manuscrise.
Bibl. Batthyaneum	= Biblioteca documentară Batthyaneum din Alba Iulia.

- Bibl. Fil. Cluj-Napoca a Acad. R.S.R. = Biblioteca Filialei Cluj-Napoca a Academiei Republicii Socialiste România.
- Bibl. Széchenyi Budapesta = Biblioteca Széchenyi din Budapesta (R. P. Ungară).
- Bibl. Univ. din Budapesta = Biblioteca Universității din Budapesta (R. P. Ungară).
- Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca = Institutul de istorie și arheologie Cluj-Napoca. Fototeca institutului.
- Archiv.* = „Archiv des Vereins für siebenbürgische Landeskunde“, seria nouă, vol. XXI, Sibiu, 1887.
- Archiv. Zeit.* = „Archivalische Zeitschrift“, XII, München, 1887).
- Arch. f. Kunde oesterr. Gesch.* = „Archiv für Kunde oesterreichischer Geschichtsquellen“, vol. V, Viena, 1850.
- Bánffy, I.* = *Oklevéltár a Tomaj-nemzetségbeli losonczy Bánffy család történetéhez*, vol. I, ed. de Varjú E., Budapesta, 1908.
- Batthyány, Series episc. Chanad.* = *Batthyány I., Sancti Gerardi episcopi Chanadiensis scripta et acta hactenus inedita, cum serie episcoporum Chanadensium*, Alba Iulia, 1970.
- Beke, Erd. kápt.* = *Beke A., Az erdélyi káptalan levéltára Gyulafehérvárt*, Budapesta, 1889.
- Beke, Km. konv.* = *Beke A., A kolozsmonostori konvent levéltára*, Budapesta, 1898.
- Békésmegyei okl.* = *Békésmegyei oklevéltár számos hazánk bel-történetére vonatkozó adatokkal*, Budapesta, 1877.
- Berger, Reg.* = *Berger, A., Urkunden—Regesten aus dem Alten Bistritzer Archive von 1203—1526*. Bistrița, 1895.
- Bistritzer Program* = *Programm des evangelischen Obergymnasiums und der damit verbundenen Lehranstalten in Bistritz*, Sibiu, 1864, VIII.
- Bossányi, II.* = *Bossányi A., Regesta supplicationum*, vol. II, Budapesta, 1918.
- Bunyitay, II.* = *Bunyitay V., A váradi püspökség története*, vol. II, Oradea, 1883.
- Cercetări istorice* = „Cercetări istorice. Buletinul Seminarului de istoria Românilor al Universității din Iași“, Iași, vol. X—XII, 1934—1936.
- Cod. Andeg. VII.* = *Codex diplomaticus Andegavensis, (Anjoukori okmánytár)*, vol. VII, ed. de Tasnádi Nagy Gy., Budapesta, 1920.
- Codex dipl. patris.* = *Codex diplomaticus patris*, vol. I—IV, (*Hazai okmánytár*). ed. de Nagy I., Paur I., Ráth K., Véghely D., Győr, 1866—1891.
- D I R — C.* = *Documente privind istoria României. C. Transilvania*, veac XIII, vol. II, veac XIV, vol. I—IV, Editura Academiei, București, 1952—1955.
- Documenta Valachorum* = *Lukinich E., Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia usque ad annum 1400 p. Christum*, Budapesta, 1941.
- D R H — C* = *Documenta Romaniae Historia S. Transilvania*, vol. X (1351—1355), vol. XI (1356—1360), Editura Academiei, București, 1977, 1981.
- D R H — D* = *Documenta Romaniae Historica, D. Relații între țările române*, vol. I (1222—1456), București, 1977.

- Fejér = Fejér Fr., *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*, vol. IX/1, IX/2, IX/3, IX/6, IX/7, X/2, X/3, X/4, XI, Buda, 1829—1841.
- Gábor, *A megyei intézmény* = Gábor Gyula, *A megyei intézmény alakulása és működése Nagy Lajos alatt*, Budapest, 1908.
- Gyárfas, *Jászkúnok tört.* = Gyárfás I., *A jászkúnok története*, III, Szolnok, 1883.
- Hazai okl. = Nagy I., Deák F., Nagy Gy., *Hazai oklevéltár*, Budapest, 1879.
- Herpay, *Debrecen város levélt.* = Herpay Károly, *Debrecen szab. ktr. város levéltára diplomagyűjteményének regesztát*, Debrecen, 1916.
- Hurmuzaki—Densuşianu = Hurmuzaki, E., Densuşianu, N., *Documente privitoare la istoria românilor* vol. I/2, Bucureşti, 1890.
- Jakab, *Kol. okl.* = Jakab E., *Oklevéltár Kolozsvár története első kötetéhez*, Buda, 1870.
- Juhász, *Aradi regesták* = Juhász K., *Egy dél-alföldi hittelehely kiadványai. Aradi regesták*, Gyula, 1962.
- Juhász, *Die Stifte* = Juhász K., *Die Stifte der tschanader Diözese im Mittelalter*, Münster, 1927.
- Kállay, II = *A nagykällői Kállay család levéltára*, vol. II, Budapest, 1943.
- Karacsonyi, *Hamis* = Karacsonyi I., *A hamis, hibáskéltű és keltezetlen oklevelek jegyzéke 1400-ig*, Budapest, 1902.
- Károlyi, I, = Géresi K., *A nagykárolyi gróf Károlyi család oklevéltára*, vol. I, Budapest, 1882.
- Katona = Katona St., *Historia critica regum Hungariae*, vol. III/10, V, X, X/3, Buda, 1790.
- Kemény, *Dipl. Trans. Appendix, 3* = Kemény I., *Diplomatarium Transilvanicum; Diplomatarii Transilvanici appendix, 3*, Ms. la Bibl. Fil. Cluj-Napoca a Acad. R.S.R.
- Kemény, *Dipl. Trans. suppl. II* = Kemény I., *Diplomatarium Transilvanicum; Diplomatarii Transilvanici supplementum, II*, Ms. la Bibl. Fil. Cluj-Napoca a Acad. R.S.R.
- Kercselich, *Hist. eccl. Zagreb.* = Kercselich, B. A., *Historiarum cathedralis ecclesiae Zagradiensis partis primae*, tom. I, Zagreb, 1760.
- Keresztűry, I = Keresztűry I., *Compendiaria descriptio fundationis ac vicissitudinum episcopatus et capituli M. Varadiensis*, I. Oradea, 1806.
- Kogălniceanu, *Archiva, I* = Kogălniceanu, M., *Archiva românească, I*, Iaşi, 1841.
- Kosáry = Kosáry D., *Bevezetés Magyarország történetének forrásaiba és irodalmába*, I, Budapest, 1970.
- Kurz, *Magazin, II* = „Magazin für Geschichte, Literatur und alle Denk- und Merkwürdigkeiten Siebenbürgens“, II, Braşov, 1846.
- Laszowski, *Spon. Turopolja, I* = Laszowski E., *Povjesni spomenici plemenite općine Turopolja nekoč „Zagrebačko polje“ zvane*, Zagreb, vol. I, 1904.
- Lázár = Lázár M., *A gróf Lázár család*, Cluj, 1858.
- Lev. Közl. = „Levéltári Közlemények“, vol. IX, Budapest, 1931, 1946.

- Magyar Nyelv**
Makkai, *Kiadatlan okl.*
- Mályusz**
- Mihályi**
- Magyar Tört. Tár.**
Ortvay
- Pall, Cronologia**
- Pesty, Krassó, III**
- Revista istorică**
Sebestyén, *Mag. kir. tartóz. helyei*
Sieb. Provinzialblätter
- Sieb. Quartalschrift**
- Smičiklas**
- Szabó, Erd. Múz. okl.**
- Századok**
Székely okl.
- Szeredai, Notitia**
- Szeredai, Serles**
- Szirmay, Not. com. Ugochensts**
- Szirmay, Szathmár várm.**
- Sztáray**
- Şincai, Hronica Românilor**
- Teleki**
- Teleki, Hunyadiak kora**
- Thallóczy—Barabás**
- = „Magyar Nyelv“, Budapest, 1905—1944.
= Makkai L., *Kiadatlan oklevelek Kolozsvár középkori történetéhez*, Cluj, 1947.
= Mályusz E., *Zsigmondkori oklevéltár*, vol. I, 11/2, Budapest, 1951, 1958.
= Mihályi I., *Diplome maramureşene din secolul XIV şi XV*, Sighetul Marmatei, 1900.
= „Magyar Történelmi Tár“, vol. IV, Pesta, 1857.
= Ortvay T., Pesty Fr., *Oklevelek Temesvármegye és Temesvár város történetéhez*, vol. I, Bratislava, 1896.
= Pall, Fr., Ionaşcu, I., *Elemente de cronologie medievală românească. Documente privind istoria României*, Introducere, vol. I, Edit. Acad. R.S.R., Bucureşti, 1956, p. 389—663.
= Pesty Fr., *Krassó vármegye története (Oklevéltár)*, vol. III, Budapest, 1883.
= „Revista istorică“, Iaşi, 1922, 1929, 1932.
= Sebestyén B., *Magyar királyok tartózkodási helyei*, Budapest, f.a.
= „Siebenbürgische Provinzialblätter“, I—V, Sibiu, 1805—1824.
= „Siebenbürgische Quartalschrift“, I—VIII, Sibiu, 1790—1801.
= Smičiklas T., *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae*, vol. XIII, Zagreb, 1915.
= Szabó K., *Az Erdélyi Múzeum eredeti okleveleinek kivonatai*, Budapest, 1889.
= „Századok“, Budapest, 1893.
= Szabó K., Szádeczky L., Barabás S., *Székely oklevéltár*, vol. I—VIII, Cluj, Budapest, 1872—1934.
= Szeredai A. *Notitia veteris et novi capituli ecclesiae Albensts Transsilvaniae ex antiquis et recentioribus, literarum monumentis eruta*, Alba Iulia, 1791.
= Szeredai A., *Series antiquorum et recentiorum episcoporum Transsilvaniae*, Alba Iulia, 1790.
= Szirmay A., *Notitia politica, historica topographica (ncliti) comitatus Ugochensts*. Edita et indicibus provisiva, Pesta, 1805.
= Szirmay A., *Szathmár vármegye fekvése, történeti és polgári ismérte*, vol. I, Buda, 1809.
= Nagy Gy., *A nagymihályi és sztáray gróf Sztáray család oklevéltára*, vol. I, Budapest, 1887.
= Şincai, Gh., *Opere*, vol. I: *Hronica Românilor*, tom. I, Bucureşti, 1967.
= Barabás S., *A római szent birodalmi gróf széki Teleki család oklevéltára*, vol. I, Budapest, 1895.
= Teleki J., *A Hunyadiak kora Magyarországon*, XII, Pesta.
= Thallóczy L., Barabás S., *Codex diplomaticus comitum de Blagay (Monumenta Hungariae historica, t. XXVIII)*, Budapest, 1897.

- Thallóczy—Horváth* = Thallóczy L., Horváth S., *Alsó Szlavóniai okmánytár*, Budapest, 1912.
- Theil—Werner, Urkundenbuch* = Theil, H., Werner K., *Urkundenbuch Geschichte des Mediascher Kapitels bis zur Reformation*, Sibiu, 1870.
- Theiner, Mon. Hist. Hung.* = Theiner A., *Vetera Monumenta Historica Hungariam sacram illustrantia*, vol. I—II, Roma, 1859—1860.
- Teutsch—Firnhaber* = Teutsch, G. D., Firnhaber, Fr. *Urkundenbuch zur Geschichte Siebenbürgens*, vol. I, Viena, 1857.
- Tkalčić, Mon. civ. Zagrab., I* = Tkalčić, J. B., *Monumenta liberae et regiae civitatis Zagrabienensis metropolis regni Croatiae*, vol. I, Zagreb, 1889.
- Tkalčić, Mon. episc. Zagrab., II* = Tkalčić, J. B., *Monumenta historica episcopatus Zagrabienensis*, I—II, Zagreb, 1873—1874.
- Tört. Szemle* = „Történelmi Szemle“, Budapest, VII. 1964
- Tört. Tár.* = „Történelmi Tár“, Budapest 1888, 1895, 1896, 1907, 1909.
- Transilvania* = „Transilvania“, „Foaia Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ Brașov, vol. IV, 1871.
- Ub.* = *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*, ed. de Zimmermann, Fr., Werner C., Müller G., Gündisch, G., vol. I—IV, Sibiu, 1892, 1897, 1902, 1937.
- Wenzel* = Wenzel G., *Magyar diplomáciai emlékek az Anjoukorból*, vol. II, Budapest, 1875.
- Xenopol* = Xenopol, A. D., *Istoria românilor din Dacia Traiană*, ed. a 3-a, vol. III București (1929).
- Zichy* = Nagy Imre, Nagy Iván, Véghely D., *Codex diplomaticus comitum Zichy*, vol. II, III, Pesta, 1872, 1874.

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1. 1361. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă lui Petru, fiul lui Stan și moștenitorilor săi, actul său de danie din 14 mai 1360 cu privire la moșia Rona de Sus.

2. 1361—1362. Juzii, jurații și orășenii din Baia Mare și Baia Sprie adevăresc învinuirile aduse lui Dragoș Românul de către magistrul Benedict, fiul lui Hem, comite de Maramureș și de Ugocea.

3. 1361 ianuarie 1. Ludovic I, regele Ungariei, întărește niște danii. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

4. 1361 după ianuarie 1, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur transcrie în formă de privilegiu, la cererea lui Nicolae zis Wos cel tânăr, mai multe acte ale sale cu privire la moșie Deușu.

5. 1361 ianuarie 4, Zagreb. Ludovic I, regele Ungariei, întărește la cererea lui Mihail, fiul lui Blasiu de Recea, și a rudelor sale actul conventului din Cluj-Mănăstur din 21 decembrie 1359 cu privire la punerea lor în stăpânirea moșiilor Paluara și Recea Mică din comitatul Crasna.

6. 1361 ianuarie 10, Avignon. Papa Inocențiu al VI-lea cere să se cerceteze plângerea capitlului bisericii Transilvaniei împotriva abuzurilor săvșite împotriva sa.

7. 1361 ianuarie 14, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, rezultatul cercetării sale asupra sustragerii unor acte ale lui Nicolae, fiul lui Simion de Dirlos, de către Ștefan, fiul lui Toma.

8. 1361 ianuarie 22, Sintimbru. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul său de mărturie la punerea lui Egidiu, fiul lui Basarab de Sincel, în stăpânirea moșiei Zoltan.

9. 1361 ianuarie 28, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește comitelui de Brașov, castelanilor și altor oficiali ai săi care țin pătrimile de dijme din decanatul Brașovului să le înapoieze în termen de doi ani.

10. 1361 ianuarie 28, Vișegrad. Ștefan Bubeek, judele curții regale, adevărește că Dominic, fiul lui Petru de Dombou, nu s-a înfățișat la judecata cu Toma, fiul lui Dionisie de Reghin.

11. 1361 ianuarie 30, Avignon. Papa Inocențiu al VI-lea este rugat să confirme pe Nicolae al lui Simion în arhidiaconatul de Ozd din dieceza Transilvaniei.

12. 1360 ianuarie 30, (Avignon). Nicolae al lui Simion este întărit în arhidiaconatul de Ozd din dieceza Transilvaniei.

13. 1361 februarie 2, Vișegrad, Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Jakch, fiul lui Toma de Coșeu, abația Meseșului.

14. 1361 februarie 10, Cojocna. Comitele și juzii nobililor din comitatul Cluj amină pricina dintre Ioan și Dominic, fiii lui Ioan de Suceag și fiul lui Iacob de Ceanu.

15. 1361 februarie 16, (Agria). Capitlul din Agria transcrie un act. Se menționează, printre alții, Benedict, arhidiaconul de Pincota.

16. 1361 februarie 23, (Cenad). Capitlul din Cenad adevărește o întîmpinare împotriva dăruirii de către rege a moșiei Woya.

17. 1361 februarie 23, (Cenad). Capitlul din Cenad adevărește o întîmpinare împotriva dăruirii de către rege a moșiei Woya.

18. 1361 februarie 25. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, adevărește că Petru, diaconul de Ciunga, nu s-a înfățișat la judecata cu Dominic, fiul lui Laurențiu.

19. 1361 martie 7, Oradea. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește comitelui secuilor să oprească pe măcelarii din Bistrița de a mai vinde piei.

20. 1361 martie 8, *Vișegrad*. Ioan, marele vistier al regelui, hotărăște într-un proces. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

21. 1361 martie 10, *Avignon*. Papa Inocențiu al VI-lea îl întărește pe Dominic ca episcop de Cenad.

22. 1361 martie 10, *(Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia adevărește întimplinarea făcută în numele lui Mihail, fiul lui Ștefan de Uroi, împotriva dăruirii de către rege a unei părți din moșia Uroi.

23. 1361 martie 11, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur transcrie actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 7 martie 1361, *(Oradea)*, pentru Gheorghe fiul lui Gebelin, orașan din Bistrița.

24. 1361 aprilie 1, *(Cenad)*. Capitlul din Cenad adevărește că Toma zis Bur, slujitorul magistrului Ioan Pecenegul i-a alungat pe Iacob, fiul lui Mihail, și pe Benedict, fiul lui Ioan, din casele lor din satul Woya.

25. 1361 aprilie 1, *(Cenad)*. Capitlul din Cenad adevărește că Toma zis Bur, slujitorul magistrului Ioan Pecenegul, le-a alungat din casa lor de pe moșia Woya pe mama și surorile lui Iacob și Benedict, fiul lui Ioan de Woya.

26. 1361 aprilie 5, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea adevărește întimplinarea făcută în numele magistrului Toma, fiul lui Laurențiu de Tileagd, împotriva celorlalți nobili de Tileagd în legătură cu împărțirea moșiilor lor de moștenire.

27. 1361 aprilie 6, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea adevărește că Ladislau, fiul lui Ioan de Wasary, a plătit suma de bani convenită ca zestre a sorei sale Ana, lui Nicolae, fiul lui Lado de Palasth.

28. 1361 aprilie 8, *Peesth*. Elisabeta, regina Ungariei, poruncește magistrului Benedict, fiul lui Heem, comite de Satu Mare și de Maramureș, să nu ceară dări nedrepte de la iobagii din Ordo.

29. 1361 aprilie 8. Vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Caraș adevăresc că Toma zis Bur, slujitorul magistrului Ioan Pecenegul, i-a alungat din casele lor de pe moșia Woya pe Iacob, fiul lui Mihail, și pe Benedict, fiul lui Ioan.

30. 1361 aprilie 11, *(Cluj-Mănăstur)*. Otto, abatele de Cluj-Mănăstur și călugărul Ioan din același convent adevăresc că răposatul Ioan, fiul lui Vivian de Vințul de Jos, a lăsat prin testament moșia Oarda capitlului bisericii Transilvaniei.

31. 1361 aprilie 13, *(Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia adevărește că Petru de Sanislău a lăsat prin testament moșiile sale sororilor și rudelor, iar averea mișcătoare mamei sale.

32. 1361 aprilie 16, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea raportează lui Ștefan Bubeek, judele curții regale, despre hotărnicirea unei moșii.

33. 1361 mai 1, *Oradea*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă orașului Debrețin un privilegiu.

34. 1361 mai 6, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește nobililor din comitatul Ugocea să ia parte la adunarea generală a comitatului, de față fiind și omul de mărturie al capitlului din Oradea.

35. 1361 mai 8, *Vișegrad*. Ștefan Bubeek, judele curții regale, amână dezbaterea cercetării în care era împlicinat Ladislau, fiul lui Simion de Carei.

36. 1361 mai 8, *Vișegrad*. Comitele Ștefan Bubeek, judele curții regale, amână judecarea unei pricini în care se menționează scrisori ale capitlului din Oradea.

37. 1361 mai 14. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește fiilor lui Locovoy, român din Maramureș, cnezatul unei jumătăți a moșiei Ozon.

38. 1361 mai 23. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă un privilegiu. Se menționează, între alții, demnitari din Transilvania.

39. 1361 mai 23. Ludovic I, regele Ungariei, întărește o danie de moșii. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

40. 1361 mai 23, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur adevărește că Dominic de Gîmbaș a zlogit magistrului Petru, fiul lui Ioan de Uioara de Sus partea sa de moșie din moșia Turdaș, pentru 45 de florini.

41. *(1361) mai 31 — (1372) mai 31*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește în formă de privilegiu hotărnicia moșiei regale Altalkerek de moșia Voiteg, a nobililor din acel loc, aflate în comitatul Timiș.

42. 1361 mai 31, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea adevărește că magistrul Ladislau, fiul lui Ioan, fiul lui Briciu de Batăr, s-a înfățișat înaintea sa la sorocul hotărft pentru a plăti răscumpărarea moșiei Tarcea.

43. 1361 iunie 14. Ludovic I, regele Ungariei, întărește privilegiul orașului Debrețin din 1 mai 1361, dat la Oradea.

44. 1361 iunie 20, *Dabsa*. Nicolae de Gara, banul de Mačva și comite de Sirmiu, hotărăște ca magistrul Dionisie, fiul lui Ștefan, fostul ban al Severinului să plătească lui Ioan, fiul lui Arnold de Pochy, zestrea mamei sale.

45. 1361 iulie 2, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăștur să-și trimită omul său de mărturie la punerea lui Dionisie, fiul lui Laurențiu de Dumbrava, în stăpînirea unei pătrimi din moșia Ciunga.

46. 1361 iulie 8, *Sintimbru*. Ioan, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăștur să cerceteze plîngerea lui Ioan și Grigore de Beclean despre silniciile săvîrșite pe moșia lor Beudiu.

47. 1361 iulie 17, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, cere capitlului din Arad să-și trimită omul său de mărturie la punerea lui Ioan, comite și castelan de Timișoara, și a fraților săi, în stăpînirea unor moșii.

48. 1361 iulie 21, *Villeneuve-lès-Avignon*. Papa Inocențiu al VI-lea cere capitlului din Cenad, arhiepiscopului de Caloccea și lui Ludovic I, regele Ungariei, să-l recunoască și să-l sprijine pe Dominic, noul episcop de Cenad.

49. 1361 iulie 21, *(Cluj-Mănăștur)*. Conventul din Cluj-Mănăștur raportează lui Ioan, vicevoievodul Transilvaniei, că și-a trimis omul de mărturie la cercetarea plîngerii lui Grigore și Ioan de Beclean.

50. 1361 iulie 29, *(Cluj-Mănăștur)*. Conventul din Cluj-Mănăștur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că a chemat la judecată pe Petru de Ciunga în pricina sa cu Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava.

51. 1361 august 6, *Zagreb*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un privilegiu. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

52. 1361 august 8, *(Arad)*. Capitlul din Arad raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că și-a trimis omul de mărturie la punerea lui Ioan, comite de Timișoara și a fraților săi în stăpînirea unor moșii.

53. 1361 august 10. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă actul capitlului din Oradea din 16 octombrie 1313, *(Oradea)*, referitor la moșiile Mănăștur și Sinbenedic.

54. 1361 cca august 22, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăștur să-și trimită omul de mărturie la punerea lui Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava, în stăpînirea unei pătrimi din moșia Ciunga.

55. 1361 cca septembrie 14, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul de mărturie la punerea lui Pavel de Hărănglab în stăpînirea din nou asupra moșiilor sale Ceuaș și Daia.

56. 1361 septembrie 15, *(Cluj-Mănăștur)*. Conventul din Cluj-Mănăștur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că l-a pus pe Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava, în stăpînirea unei pătrimi din moșia Ciunga.

57. 1361 septembrie 17, *Ludovic I*, regele Ungariei, acordă un privilegiu. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

58. 1361 septembrie 22, *Brașov*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul de mărturie la punerea lui Tyl, fiul lui Petru de Prejmer, în stăpînirea moșiei Teliu.

59. 1361 septembrie 22, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, adjudecă magistrului Nicolae, fiul lui Pavel de Valcău, o parte din moșia Suceag.

60. 1361 octombrie 4, *(Cluj-Mănăștur)*. Conventul din Cluj-Mănăștur adeverește întîmpinarea făcută de Ladislau și Leukus, fiii lui Nicolae de Dăbîca, în pricina lor cu magistrul Jakch de Coseiu pentru mănăstirea Meseș.

61. 1361 octombrie 22, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea adeverește întîmpinarea făcută de magistrul Iacob, fiul lui Grigore de Socaciu, împotriva nobililor de Unimăt care țin pe nedrept niște pămînturi de ale lui din moșia Socaciu.

62. 1361 octombrie 23, *Cluj*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, întărește pentru orașenii din Cluj drepturile lor mai vechi privitoare la locurile de vamă de la Bonțida și Sinmiclăuș.

63. 1361 octombrie 31, *Deva*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, întărește în formă de privilegiu actul conventului din Cluj-Mănăștur din 15 septembrie 1361.

64. 1361 noiembrie 10. Ludovic I, regele Ungariei, îngăduie construirea unei cetăți. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

65. 1361 noiembrie 16, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește obștii sașilor din Sibiu să înapoieze capitlului din Alba Iulia moșia Zlagna.

66. 1361 noiembrie 18, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Benedict, fiul lui Pavel, comite de Satu Mare, Maramureș și Ugocea, mai multe moșii în comitatul Caras.

67. 1361 noiembrie 20, (Buda). Capitlul din Buda adeverește că Ioan Pece-negul a vindut lui Ludovic I, regele Ungariei, mai multe moșii ale sale din comitatul Caraș.

68. 1361 (după 20 noiembrie). Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește în chip de danie noui lui Benedict, fiul lui Heem și rudelor sale moșiile Secaș, Woya și jumătatea moșiei Bachtuysse din comitatul Caraș.

69. 1361 noiembrie 27, Vișegrad. Vilhelm, episcopul de Pécs, comite al capelei regale și cancelar al regelui, adeverește că Nicolae, fiul lui Toma de Virșolt, a vindut o pătrime din moșia Virșolt, magistrului Jakch de Coșeiu.

70. 1361 decembrie 9, (Agria). Capitlul din Agria raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, despre punerea în stăpînire a unor moșii. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

71. 1361 decembrie 25. Ludovic I, regele Ungariei, întărește bisericii de Oradea moșia Bagamer. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

72. 1361 decembrie 28. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește să fie restituite bisericilor din decanatul Brașovului sferturile de dijmă pe care le luaseră pînă atunci cetățile din acele părți.

73. 1361 decembrie 28. Ludovic I, regele Ungariei, face o danie. Se menționează, între alții, demnitari din Transilvania.

74. 1362, (Oradea). Capitlul din Oradea adeverește împărțirea moșiei Bercu și a dreptului de patronat asupra bisericii din același sat.

75. 1362, (Oradea). Capitlul din Oradea adeverește împărțirea moșiei Syma.

76. 1362 ianuarie 12. Ludovic I, regele Ungariei, întărește o danie. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

77. 1362 ianuarie 13, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur adeverește înțelegea dintre Ioan, fiul lui Gall de Iara și Nicolae, fiul lui Nicolae de Grind, în legătură cu un pămînt aflat între moșiile Sinmartin și Banabic.

78. 1362 ianuarie 14, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește lui Ladislau, comitele de Keve și de Caraș, să ia măsuri pentru a se restitui bunurile confiscate unor raguzani.

79. 1362 ianuarie 16, Oradea. Capitlul din Oradea adeverește vînzarea unor moșii.

80. 1362 ianuarie 20, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să-și trimită omul de mărturie la punerea magistrului Jakch de Coșeiu în stăpînirea moșiei Virșolt.

81. 1362 ianuarie 20, Sintimbru. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amînă procesul dintre Nicolae, notarul său, și Ștefan, fiul lui Ladislau de Anduryashaza cu privire la o parte din moșia Suceag.

82. 1362 ianuarie 21, Avignon. Papa Inocențiu al VI-lea dăruiește lui Nicolae o slujbă de canonic în dieceza Transilvaniei.

83. 1362 ianuarie 25, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur adeverește întîmpinarea făcută de Nicolae Vas împotriva vînzării moșiilor Osoiu și Ciubanca.

84. 1362 februarie 7, Sintimbru. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, adeverește întîmpinarea făcută de Toma, fiul lui Toma de Reghin, împotriva vînzării moșiei Osoiu.

85. 1362 februarie 15, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei, întărește magistrului Ioan, comite de Timișoara, și fratelui său Dominic un act al capitlului din Arad.

86. 1362 februarie 22, (Oradea). Capitlul din Oradea adeverește întîmpinarea nobililor de Balkany împotriva dăruirii de către rege a unor moșii ale lor, printre care și moșia Curtuiușeni.

87. 1362 februarie 25. Ludovic I, regele Ungariei, dispune înapoierea unei moșii. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

88. 1362 februarie 26. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Benedict, fiul lui Pavel, comite de Satu Mare și Maramureș, și fratelui său Petru un loc de curte în cetatea Buda.

89. 1362 februarie 26, (Oradea). Conventul din Oradea adeverește că Ioan, fiul lui Petru din Oradea a vindut lui Blasiu, fiul lui Kelemen, tot din Oradea, o casă, trei vii, o măcelărie și un finaț pentru 50 de mărci.

90. 1362 martie 16, Sintimbru. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amînă procesul dintre Ioan, fiul lui Emeric de Buch, pe de o parte, și Iacob, diacul de Mera și Ștefan, fiul lui Ladislau de Andreashaza, pe de altă parte.

91. 1362 martie 31, (Oradea). Capitlul din Oradea adeverește vînzarea unei moșii. Se menționează canonicii capitlului.

92. 1362 aprilie 4, Ludovic I, regele Ungariei, întărește o danie. Se menționează, între alții, demnitari din Transilvania.

93. 1362 aprilie 6, (Lelez). Conventul din Lelez adevărește întăpînarea făcută de Ștefan zis Konok împotriva fiilor lui Ioan de Cehăluț de a abate albia Tisei în dreptul moșilor Vossan și Szalka.

94. 1362 aprilie 21, Haram. Castelanul de Haram adevărește învoiala dintre Anton, fierarul din Zeredahel, pe de o parte și Mihail de Eug, și alții, pe de alta, pentru stingerea tuturor pricinilor dintre ei.

95. 1362 aprilie 28, Csenger. Vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare înaintează un proces la scaunul de judecată al regelui.

96. 1362 mai 1, (Cluj). Comitele Bartolomeu, judele, și jurații orașului Cluj adevăresc că meșteșugarii Nicolae și Henlin au vîndut magistrului Iacob zis Secu- iul o curte.

97. 1362 mai 6, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur adevărește că Ioob, fiul lui Grigore din neamul Zyl, și alții au vîndut jumătate din moșia Zenth- martun lui Iacob de Dragu și lui Nicolae de Zimbor, pentru suma care le fusese zălogită și pentru încă șaptezeci de florini de aur.

98. 1362 mai 10, Oradea. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește lui Nicolae Kont, palatinul Ungariei, sau vicecomitelui de Bihor să o pună din nou în stăpî- nirea unor bunuri pe văduva lui Ladislau de Zakal.

99. 1362 mai 13, Hosszupályi. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Oradea să-și trimită omul de mărturie pînă la soma pe Ioan de Virșolt și pe Ioan de Recea să cumpere sfertul lui Nicolae Orbul din moșia Virșolt.

100. 1362 mai 15, Zagreb. Ludovic I, regele Ungariei, pronucește lui Andrei, castelanul cetății Siria, să se pregătească, împreună cu toți românii și cu ceilalți oameni și slujitori, spre a merge în expediție, împreună cu Benedict, comitele de Satu Mare și Maramureș.

101. 1362 mai 21. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act de danie; sînt menționați demnitari din Transilvania.

102. (1362) mai 22, Ivanič. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-l despăgubească pe Nicolae, decanul de Brașov, pentru reținerea veniturilor sale canonice.

103. 1362 mai 26, (Alba Iulia). Capitlul din Alba Iulia transcrie pentru Martin, fiul lui Ioan zis Henyl de Bistrița, actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 24 sep- tembrie 1349.

104. 1362 iunie 2, Kemnek. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește comitelui Ladislau românul, fiul lui Mușat de Almaș, și fiilor săi satul Zlaști, ce ține de ce- tatea Deva și pădurea Thytös, scutindu-i de dările și daturile față de rege ale sate- lor românești.

105. 1362 iunie 2, Haram. Laurențiu, vicecomitele și juzii nobililor din comi- tatul Careș adevăresc întăpînarea făcută de Ioan de Baila, în numele lui Ștefan de Fevtelek, împotriva sânavolniciei comise de Nicolae de Kutrez.

106. 1362 iunie 2, Haram. Laurențiu, vicecomitele și juzii nobililor din comi- tatul Caraș adevăresc că Ladislau de Șag a oprit, în numele lui Ștefan de Fevtelek, pe Nicolae Kutrez de la folosirea unei treimi din moșia Fevtelek.

107. 1362 iunie 6, (Oradea). Capitlul din Oradea adevărește împotrivirea fă- cută de fiii lui Ioan de Warada la înstrăinarea moșiei Budun.

108. 1362 iunie 9, Haram. Laurențiu, vicecomitele și juzii nobililor din comi- tatul Caraș adevăresc întăpînarea făcută de Ioan de Baila, în numele lui Ștefan pe Nicolae de Fevtelek de la folosirea unei treimi din moșia Fevtelek.

109. 1362 iunie 10, Vișegrad. Nicolae Kont, palatinul Ungariei și judele cumă- nilor, cere capitlului din Agria să cerceteze plîngerea lui Petru de Sanislău împo- triva lui Nicolae de Bátor.

110. 1362 iunie 19, (Oradea). Capitlul din Oradea adevărește că Nicolae Orbul, fiul lui Toma de Virșolt, a vîndut magistrului Jakch de Coșeu partea sa din mo- șia Virșolt.

111. 1362 iunie 29, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur adevărește că Iacob de Popești a zălogit jumătate din moșia Sintu, lui Dionisie, fiul fostului ban Ștefan.

112. 1362 iunie 30, Pojon. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește tuturor sluj- bașilor săi și îndeosebi vameșilor să îngăduie orașenilor din Pojon să aducă și să vîndă sare din Austria, deoarece Saracen, comitele cămării de sare, nu a adus des- tulă sare din Transilvania.

113. 1362 *iulie 4*. Ludovic I, regele Ungariei, scoate pe Nicolae și Ioan, fiii lui Bartolomeu, din starea de iobagi ai cetății Doba, ridicându-i în rindul nobililor.

114. 1362 *iulie 7*, *Csenger*. Ladislau, vicecomitele de Satu Mare, adeverește chitanța dată de stringătorul dijmelor episcopului Transilvaniei privind plata dijmei datorate de satul Jarmy.

115. 1362 *iulie 7*, *Csenger*. Ladislau, vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare amfnă procesul dintre Ioan de Santău și Ioan de Pișcari pentru a cincisprezecea zi a lăsării la vatră a oștirii regești.

116. 1362 *iulie 7*, *Csenger*. Ladislau, vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevereșc plângerea lui Iacob, sluga magistrului Ioan de Santău, împotriva iobagilor magistrului Ioan de Sătmărel.

117. 1362 *iulie 8*, *Sinttmbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să trimită un om de mărturie spre a opri pe Bakocz și pe Ioan, fiii lui Toma de Turek, și pe iobagii lor de la luarea roadelor și foloaselor unei părți a moșiei Rapoltu Mare, a lui Iacob, fiul lui Toma de Rapoltu Mare.

118. 1362 *iulie 25*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește sub formă de privilegiu o scrisoare a călugărițelor din Buda Veche; snt menționați demnitari din Transilvania.

119. 1362 *iulie 25*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act de danie; snt menționați demnitari din Transilvania.

120. 1362 *august 1*, *Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește judeului și locuitorilor din Zlagna să recunoască capitlul din Alba Iulia drept stăpîn legiuit al moșiei Zlagna.

121. 1362 *august 7*, *(Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia înștiințează pe Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că moșia Rapoltu Mare a fost hotărnicită dinspre moșia Kuespatak, iar Bakocz și Ioan, fiii lui Toma de Turek, au fost opriți de la culegerea roadelor unei părți din aceea moșie.

122. 1362 *august 11*. Ladislau, vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevereșc cercetarea unei samavolnicii.

123. 1362 *august 28*. Ludovic I, regele Ungariei, innobilează pe Nicolae, decanul de Brașov, și pe Rudolf de Cristian, fratele său, asimilindu-le moșiile cu cele nobiliare și cedîndu-le venitul morii din Cristian.

124. 1362 *septembrie 1 — septembrie 12*. Dominic, episcopul de Cenad, a plătit lui Gaucelmus, episcop de Nîmes, legat papal în Ungaria, optzeci de florini și douăzeci și trei de solizi, drept taxă de confirmare.

125. 1362 *septembrie 11*, *Vișegrad*. Ștefan Bubeek, judele curții regale, cere capitlului din Oradea să-și trimită omul de mărturie la chemarea lui Dominic, episcopul Transilvaniei, la judecată în fața regelui, împotriva nobililor de Recea, cu privire la cotropirea și zălogirea moșilor Palvara și Recea Mică.

126. 1362 *septembrie 22*, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur adeverește că nobilii Ioan zis Acul, Toma, Dionisie, Laurențiu, Nicolae și Petru, fiii lui Emech, și Simion, fiul lui Ladislau zis Wos au împărțit între ei, în șapte părți egale, zece moșii ale lor din comitatele Dăbica și Cluj.

127. 1362 *octombrie 13*, *Vișegrad*. Ștefan Bubeek, judele curții regale, amfnă dezbaterea unei cercetări în pricina dintre Ladislau, fiul lui Simion de Carei, și Andrei, fiul lui Ștefan de Wythka.

128. 1362 *octombrie 13*, *Vișegrad*. Ștefan Bubeek, judele curții regale, amfnă judecarea pricinii dintre Ladislau, fiul lui Simion de Carei, și Ladislau și Ștefan, fiii lui Ștefan de Wythka.

129. 1362 *octombrie 13*, *Vișegrad*. Ștefan Bubeek, judele curții regale, amfnă judecarea pricinii dintre Ladislau, fiul lui Simion de Carei, pe de o parte, și Ștefan, fiul lui Andrei, și Ladislau, fiul celuiialt Andrei de Wythka, pe de altă parte.

130. 1362 *octombrie 14*, *(Agria)*. Capitlul din Agria raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, rezultatul cercetărilor asupra samavolniciiilor săvîrșite de Nicolae de Bátor pe moșia Adon a lui Petru de Sanislău.

131. 1362 *octombrie 16*, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur adeverește că Petru de Luncani a vîndut moșia Gligorești lui Nicolae de același Luncani, pentru șazeci de mărci de argint.

132. 1362 *octombrie 31*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al său din 1346; sunt menționați demnitari din Transilvania.

133. 1362 *noiembrie 11*, *(Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia transcrie pentru Ioan de Dăbica, actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 25 mai 1340.

134. 1362 *noiembrie 11, (Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia transcrie pentru Ioan de Dăbica, actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 1 iunie 1340, cu privire la satul Csoboló din comitatul Dăbica.
135. 1362 *noiembrie 17, Haram*. Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite de Caraș, și juzii nobililor din același comitat adevăresc că, la cererea lui Ștefan și Mihail, fiii lui Dominic, Nicolae de Ciortea și Laurențiu și Ioan, fiii lui Petev, au fost opriți de la înstrăinarea unei bucăți de pământ.
136. 1362 *noiembrie 27, (Titel)*. Capitlul din Titel adevărește că Ioan de Cherneuch a vândut magistrului Ladislau de Omor jumătate din moșia Zenthandras.
137. 1362 *noiembrie 27, (Titel)*. Capitlul din Titel adevărește că Ioan de Cherneuch a zălogit magistrului Ladislau de Omor niște bucăți din moșiile Markteleke și Farkad și jumătate din moșia Zenthandras.
138. 1362 *decembrie 8, Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, poruncește juzilor nobililor din comitatul Dăbica să cerceteze samavolnicile săvișite la mănăstirea din Cluj-Mănăstur de locuitorii din Florești și de unii meșteșugari din Cluj.
139. 1362 *decembrie 13, Cristiș*. Ioan de Chidea, judele nobililor din comitatul Dăbica, raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că a cercetat samavolnicile săvișite la mănăstirea din Cluj-Mănăstur de locuitorii din Florești și de unii meșteșugari din Cluj.
140. 1362 *decembrie 17, Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să trimită un om de mărturie la redobândirea unei jumătăți din a treia parte a moșiei Singătin, din comitatul Alba, și la trecerea ei în stăpânirea lui Ioan și Cristian, fiii lui Cristian de Cristian.
141. 1362 *decembrie 23, Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește conventului din Leles să-și trimită omul de mărturie la chemarea în judecată a unor nobili de Palota și de Mendzent în pricina cu nobilii de Nogmihal și cu alții.
142. 1363. Ludovic I, regele Ungariei, înființează o mănăstire în Maramureș pentru eremiții sfântului Pavel.
143. 1363. Capitlul bisericii Transilvaniei adevărește că Nicolae, priorul mănăstirii fecioarei Maria din Alba Iulia, a cedat bisericii Transilvaniei o jumătate de curte și o vie, aflate în Alba Iulia, lăsate mănăstirii prin testament de Paul zis Chankar.
144. 1363 *ianuarie 3, (Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia, la cererea lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 17 decembrie 1362, dă de știre acestuia că a redobândit o jumătate din a treia parte a moșiei Singătin și a trecut-o în stăpânirea lui Ioan și Cristian, fiii lui Cristian de Cristian.
145. 1363 *ianuarie 17, (Oradea)*. Capitlul din Oradea adevărește împăcarea dintre Ioan, voievodul din Beiuș și frații săi, pe de o parte, și Nicolae de Zlatna și frații acestuia, pe de altă parte, cu privire la moartea lui Bicaciu și Roman, rudele lor.
146. 1363 *ianuarie 24, Avignon*. Papa Urban al V-lea roagă pe Dionisie, voievodul Transilvaniei, să se străduiască pentru încheierea păcii între împăratul Carol al IV-lea și Ludovic I, regele Ungariei.
147. 1363 *ianuarie 24, Avignon*. Papa Urban al V-lea roagă pe Nicolae, comitele secuilor, să se străduiască pentru încheierea păcii între Carol al IV-lea și Ludovic I, regele Ungariei.
148. 1363 *ianuarie 24, Avignon*. Papa Urban al V-lea roagă pe Dominic, episcopul Transilvaniei, să se străduiască pentru încheierea păcii dintre Carol al IV-lea și Ludovic I, regele Ungariei.
149. 1363 *ianuarie 24, Avignon*. Papa Urban al V-lea roagă pe Dominic, episcopul de Cenad, să se străduiască pentru încheierea păcii dintre Carol al IV-lea și Ludovic I, regele Ungariei.
150. 1363 *ianuarie 24, Avignon*. Papa Urban al V-lea, roagă pe Dumitru, episcopul de Oradea, să se străduiască pentru încheierea păcii între Carol al IV-lea și Ludovic I, regele Ungariei.
151. 1363 *ianuarie 25, Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, cere capitlului din Cenad să-și trimită omul de mărturie la hotărnicirea moșiilor Kuespataka, Secășeni, Voya și jumătate din moșia Bachtuuisse, din comitatul Caraș, și la punerea lui Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, în stăpânirea lor.
152. 1363 *ianuarie 25, (Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur adevărește înțelegerea dintre Iacob cel Mare, nobil de Aluniș, și Iacob de Corneni, cu privire la răscumpărarea unei pătrimi din moșia Corneni, pentru suma de treizeci și șase de florini.

153. 1363 februarie 2, *Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un schimb de moșii între Dionisie și Ladislau, fiii lui Andrei de Imbregh, și magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, prin care cei dintâi cedau moșia Cărășeu.

154. 1363 februarie 11, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să redobândească o jumătate din moșia Borzești pe seama lui Andrei de Pethlend și să o treacă acestuia în stăpânire.

155. 1363 februarie 15, *Pincota*. Petru de Bellantis, cavaler de Pincota și de Dezna, dăruiește lui Gheorghe, fratele lui Sixt, jumătate dintr-o moară, fostă a cnezului Ladislau și a lui Prelub, executați la Lipova pentru tîlhărie.

156. 1363 februarie 19. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act de danie; sînt menționați demnitari din Transilvania.

157. 1363 martie 3, *Hațeg*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, la scaunul de judecată cu nobilii comitatului Hunedoara și cu cnezii și bătrîni românilor din districtul Hațeg, atribuie moșia Zlaști lui Ladislau, fiul lui Mușat, deoarece cnezii Stroia și Zeicu n-au putut înfățișa un act scris în sprijinul deptului lor cnezial.

158. 1363 martie 3, *Hațeg*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-l pună pe Ladislau, fiul lui Mușat, în stăpînirea moșiei Zlaști.

159. 1363 martie 5, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur, adevărește că Leukus, nobil de Someșeni, a lăsat vărului său Ioan, o casă în Someșeni, în schimbul unei părți din vama de la Dumbrava.

160. 1363 martie 21. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al regelui Ștefan al V-lea din 1270; sînt menționați demnitari din Transilvania.

161. 1363 martie 21. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al capitlului din Zagreb, din 1 mai 1358; sînt menționați demnitari din Transilvania.

162. 1363 martie 22, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, la plîngerea abatelui și a conventului din Cluj-Mănăstur, cere juzilor nobililor din comitatul Cluj să cerceteze samavolniciile comise de Ladislau zis Zekul, slujbașul regal din Almaș, pe moșiile Băgara, Aghireșu și Leghia, ale conventului, în urma cărora au fost părăsite șazeci de gospodării iobăgești.

163. 1363 martie 22, *(Cenad)*. Capitlul din Cenad raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, asupra hotărnicirii moșiilor Kuespataka, Secășeni, Voya și jumătate din moșia Bachtuuisse, și a punerii lui Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, în stăpînirea lor.

164. 1363 martie 22, *(Cenad)*. Capitlul din Cenad adevărește întîmpinarea lui Benedict, fiul lui Ioan de Woya, împotriva ocupării moșiei Woya de către Ioan zis Pecenegul.

165. 1363 aprilie 9, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur atestă că Ioan și Ladislau, fiii lui Toma cel Roșu, nobilii de Sintioana, s-au descărcat față de doamna Elena, văduva lui Toma cel Roșu, de plata zestrei și a darurilor ei de nuntă precum și a altor lucruri lăsate ei, prin testament, de fostul soț.

166. 1363 aprilie 12. *Cojocna*. Juzii nobililor din comitatul Cluj raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, rezultatul cercetării samavolniciilor săvîrșite de Ladislau zis Zekul, slujbașul de Almaș, pe moșiile Băgara, Aghireșu și Leghia.

167. 1363 aprilie 14, *(Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur adevărește testamentul lui Dominic zis de Gîmbaș, nobil de Șintereag.

168. 1363 aprilie 21, *Trnava*. Ludovic I, regele Ungariei, amîină toate procesele lui Benedict, fiul lui Pavel Himfy, comite de Pojon, și ale lui Petru, fratele său, din pricina plecării acestora la război.

169. 1363 mai 2, *Vișegrad*. Ștefan Bubek, judele curții regale, cere capitlului din Cenad să raporteze regelui despre alungarea slujitorilor lui Ladislau, fiul lui Teuteu, de pe moșia Vânători, din comitatul Zarand.

170. 1363 mai 2, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea adevărește că Ioan de Tyvis a zălogit lui Ștefan de Oar o treime din partea sa din moșia Baruchseneye, din comitatul Satu Mare, pentru douăzeci de florini.

171. 1363 mai 5, *Arad*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește lui Amvrich și Avram, fiii lui Toma de Gerla de Sus, să-i lase pe Gheorghe din Pincota în stăpînirea unui loc de șălat aurul.

172. 1363 mai 9, *(Cenad)*. Capitlul din Cenad raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, rezultatul cercetării cu privire la alungarea slujitorilor lui Ladislau, fiul lui Teuteu, de pe moșia Vinători.

173. 1363 mai 18, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește magistrului Ladislau, fiul lui Posa de Zeer, să cerceteze plîngerea nobililor de Zakalar cu privire la încălcarea moșiei lor Kuesd și la strămutarea abuzivă a iobagilor lor de către comitele de Keve.

174. 1363 mai 30, (Alba Regală). Capitlul din Alba Regală adverește că Ladislau diacul a vîndut magistrului Ioan, arhidiaconul de Tîrnava și vicar de Strigoniu, o curte în Vișegrad.

175. 1363 iunie 26, (Buda). Capitlul din Buda raportează lui Ludovic I, regele Ungariei rezultatul cercetărilor sale cu privire la samavolniciile săvîrșite de Pavel, abatele mînăstirii sfîntului Gerard din Cenad, asupra moșiei Toxun.

176. 1363 iunie 29, *Haram*. Laurențiu, fiul lui Dominic, vicecomitele de Carasă și juzii nobililor din același comitat dau de știre că omul trimis de ei a oprit pe iobagii lui Petru, fiul lui Chulnuk, de la folosirea moșiei Chatar.

177. 1363 iulie 8, *Plyna*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă nobililor de Țaga dreptul de a ține țîrg săptămînal pe moșia lor și îi asigură pe negustori că vor fi nestingheriți venind la acest țîrg.

178. 1363 iulie 8, *Plyna*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă magiștrilor Petru și Dezideriu, și altora dreptul de paloș pe moșia Țaga.

179. 1363 iulie 19, *Verovitica*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă Caterinei, soția lui Ladislau de Miheșlau de Cimpie, dreptul de a moșteni moșia Buia, din comitatul Alba, întocmai ca un fiu.

180. 1363 august 7, *Kene*. Magistrul Ladislau, vicecomitele și jozii nobililor din comitatul Solnoc adevăresc că Pavel din Săuca nu a plătit lui Ioan de Santău banii datorăți pentruuciderea unor porci.

181. 1363 august 31, *Avignon*. La cererea lui Toma al lui Simion, canonic în biserica Transilvaniei, și a lui Simion al lui Simion, papa Urban al V-lea aprobă să-și schimbe între ei canonicatele și prebende.

182. 1363, după septembrie 11, (*Moftin*). Comitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare, adevăresc înțelegerea dintre Pavel de Vetiș și Ștefan de Gelyenus, de a se supune unui arbitraj.

183. 1363 septembrie 12, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, poruncește juzilor nobililor din comitatul Cluj să ceară abatelui din Cluj-Mănăștur să aducă înaintea adunării obștești a voievodului Dionisie pe niște iobagi ai săi.

184. 1363 septembrie 12, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, poruncește juzilor nobililor din comitatul Cluj, să-i cheme la judecată pe Ștefan, fiul lui Nicolae Wos de Sintejude, și pe Ioan, fiul lui Nicolae de Sinnicoară.

185. 1363 septembrie 15, *Moftin*. Comitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că nobilii de Nagysején i-au oprit pe locuitorii din Tarcea, Vașad și Valea lui Mihai, de la folosirea moșiei Fülöp.

186. 1363 septembrie 15, *Moftin*. Comitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc un protest al lui Leukus de Nagysején privitor la moșia sa Laskod.

187. 1363 septembrie 15, *Moftin*. Comitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că nobilii de Nagysején i-au oprit pe vecinii moșiei lor Kissemjén de la folosirea acestei moșii.

188. 1363 septembrie 15, *Moftin*. Comitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc o opreliște cu privire la folosirea moșiei Panyola.

189. 1363 septembrie 21. Ștefan Bubek, judele curții regale, cere capitlului din Cenad să-și trimită omul de mărturie la hotărnicirea moșiilor Recaș și Solomos, dăruite de rege lui Carapciu românul și să cerceteze împotrivirea lui Blasiu de Zer.

190. 1363 septembrie 21. Ștefan Bubek, judele curții regale cere capitlului din Cenad să-și trimită omul său de mărturie la hotărnicirea moșiei Ikus, dăruită de rege lui Carapciu Românul.

191. 1363 septembrie 22, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, și juzii nobililor din comitatul Alba hotărâsc ca Gheorghe, fiul lui Dominic, și Mihai, fiul lui Nicolae, oaspeți din Mesentea, să se dezvinovătească prin jurămînt de acuzația de rănire și jefuire a lui Ioan de Cricău.

192. 1363 septembrie 23, *Cojocna*. Gheorghe de Buda și Ioan, fiul lui Dominic, juzii nobililor din comitatul Cluj, raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că au cerut abatelui din Cluj-Mănăștur să trimită niște iobagi ai săi înaintea adunării obștești a voievodului Dionisie.

193. 1363 octombrie 13, *Vișegrad*. Nicolae Kont, palatinul Ungariei, cere capitlului din Arad să-și trimită omul său de mărturie la chemarea în judecată a lui Laurențiu, fiul lui Heym.

194. 1363 octombrie 20, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei și juzii nobililor din comitatul Alba hotărâsc ca secuiul Francisc din Odorhei să se dezvinovătească prin jurămînt, împreună cu 12 jurători, de săvîrșirea unor jafuri și silnicii.

195. 1363 *octombrie 23, (Győr)*. Capitlul bisericii de Győr transcrie pentru magistrul Mihail, cantor și canonic al acelei biserici, scrisoarea privilegială din 23 iulie 1350 a lui Ștefan, fostul voievod al Transilvaniei și comite de Solnoc, privitoare la împărțirea bunurilor nobililor de Ilia.
196. 1363 *octombrie 28, Cașovia*. Ludovic I, regele Ungariei poruncește capitlu-lui din Oradea să cerceteze o plîngere.
197. 1363 *noiembrie 7, Kálló*. Comitele și juzii nobililor din comitatul Szabolcs declară ca răufăcători pe niște locuitori din Ciomocoș și Fâncica.
198. 1363 *noiembrie 15, Turda*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlu-lui din Alba Iulia să-și trimită omul său de mărturie la oprirea sașilor din Archita de la folosirea moșiei Ramacha.
199. 1363 *noiembrie 15, (Turda)*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere cap-itlului din Alba Iulia să cerceteze plîngerea lui Alexandru de Ilia împotriva lui Ștefan de Brănișca.
200. 1363 *noiembrie 18, (Oradea)*. Capitlul din Oradea adeverește plîngerea canonicului său Andrei împotriva daniei unor moșii din Ungaria.
201. 1363 *noiembrie 24, Turda*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere cap-itlului din Alba Iulia să ia parte la hotărnicirea moșiei Apahida.
202. 1363 *noiembrie 25, Turda*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amîină procesul dintre Ioan cel Roșu de Tyburchtelke, și Ștefan, fiul lui Nicolae zis Vos și Ioan, fiul lui Nicolae de Sinnicoară.
203. 1363 *noiembrie 25, Turda*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amîină procesul dintre soția lui Ioan cel Roșu de Tyburch și soția lui Petru, fiul lui Ladis-lau de Nădășel, pe de o parte, și Ștefan, fiul lui Nicolae zis Vos, pe de alta.
204. 1363 *noiembrie 25, Kálló*. Comitele și juzii nobililor din comitatul Sza-boles confirmă samavolniciile săvîrșite de slujitorul abatelui de Siniob asupra moșiei lui Ștefan de Chur.
205. 1363 *decembrie 1, Herina*. Dominic, episcopul Transilvaniei, dăruiește vă-duvei lui Grigore croitorul, soția lui Toma cel Roșu, un loc de curte în Alba Iulia.
206. 1363 *decembrie 2, Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul său de mărturie la hotărnicirea bucății de moșie Lăpuș.
207. 1363 *decembrie 6, (Arad)*. Capitlul din Arad raportează palatinului Ni-colae Kont că și-a trimis omul său de mărturie la chemarea în judecată a lui Lau-rențiu, fiul lui Heym.
208. 1363 *decembrie 8, Vișegrad*. Elisabeta, regina Ungariei poruncește jude-lui curții regale să nu judece procesul fiilor lui Crăciun, chemați în judecată de alți români maramureșeni pentru niște moșii ce nu sînt ale lor, ci moșii ale re-ginei.
209. 1363 *decembrie 8, (Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că sașii din Copșa Mare și Valchid au impie-dicat hotărnicirea bucății de moșie Lăpuș.
210. 1363 *decembrie 8, Beregovo*. Preoții Grigore din Began, Petru din Suran și Benedict din Charnauada, adevereșc împotrivirea lui Nicolae și Dominic de Kis-vârda la punerea lui Ioan, fiul lui Matei, și a mamei sale în stăpînirea unui sfert din jumătatea moșiei Dorolț.
211. 1363 *decembrie 9, Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere cap-itlului din Alba Iulia să-și trimită omul de mărturie la cercetarea samavolnicilor săvîrșite de oamenii din Copșa și Valchid cu prilejul hotărnicirii unei părți din moșia Lăpuș.
212. 1363 *decembrie 9, (Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia transcrie pentru magistrul Ladislau, fiul lui Geyleth, actul său din 19 iulie 1333.
213. 1363 *decembrie 11, Kene*. Vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Solnoc adevereșc chemarea la judecată a nobililor de Kege.
214. 1363 *decembrie 13, Buda*. Ludovic I, regele Ungariei îi dăruiește lui Si-mion, fiul lui Gheorghe, nobil de Gyanth, notarul osebit al lui Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, și lui Emeric, fiul lui Nicolae, vărul său bun, moșia Dios din comitatul Fehér.
215. 1363 *decembrie 15, (Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că sașii din Copșa Mare și Valchid au impie-dicat hotărnicirea părții de moșie numită Lăpuș, rîndind pe slujitorii lui Ioan de Mălîncrav.

216. 1363 decembrie 26, *Sinttmbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul său de mărturie să cerceteze cui îi aparține partea de moșie numită Lăpuș.
217. 1364. Ludovic I, regele Ungariei, adeverește actul său din 8 mai 1357. Se menționează pierderea pecetii regelui Carol Robert în Țara Românească.
218. 1364. Ștefan Bubek, judele curții regale, cere capitlului din Oradea să cerceteze pricina dintre locuitorii din Satu Mare și nobilii de Santău.
219. 1364. Capitlul din Oradea raportează lui Ștefan Bubek, judele curții regale, despre cercetarea pricinii dintre locuitorii din Satu Mare și nobilii de Santău.
220. (cca 1364). Pavel zis Pecenegul, castelanul cetății Ciceu, îndeamnă pe românii dependenți de cetate să nu se teamă de nici o tulburare.
221. 1364 ianuarie 3, (*Alba Iulia*). Capitlul din Alba Iulia raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că și-a trimis omul său de mărturie și a stabilit că locuitorii din Copșa Mare și Valchid au ocupat pe nedrept bucata de pământ Lăpuș.
222. 1364 ianuarie 15, *Vișegrad*. Nicolae Kont, palatinul Ungariei, amână procesul dintre Dominic, fiul lui Ioan de Giulvăz, și Laurențiu, fiul lui Heym.
223. 1364 ianuarie 20, *Sinttmbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amână înfățișarea unor acte în pricina dintre nobilii de Beclean și Mihail, fiul lui Ladislau de Nimigea, cu privire la pătrimea cuvenită fiicei.
224. 1364 ianuarie 20, *Sinttmbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amână înfățișarea unor acte în pricina dintre abatele de Cluj-Mănăstur și Ioan, fiul lui Petru zis de Gurghiu, cu privire la moșia Apaty.
225. 1364 ianuarie 21, *Pojon*. Ludovic I, regele Ungariei, donează lui Simion, fiul lui Mauriciu, moșiile Mărtinești, Solmus și Botiza.
226. 1364 ianuarie 22, *Vișegrad*. Ștefan Bubek, judele curții regale, hotărăște ca nobilii de Siciu să-și prezinte la judecată actele lor cu privire la o bucată de pământ ce ține de cetatea Șimleu pentru care sînt în pricină cu soția lui Ladislau de Bátor.
227. 1364. ianuarie 25, *Pojon*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește pentru Ioan archidiacon de Tîrnava, actul capitlului din Zips, din 11 martie 1360.
228. 1364 ianuarie 27. Ludovic I, regele Ungariei, donează niște moșii din Jugoslavia. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
229. 1364 ianuarie 29, *Gilău*. Dominic, episcopul Transilvaniei, întărește pentru iobagii din Șard actul episcopului Andrei din 11 mai 1325 cu privire la libertățile locuitorilor din Șard.
230. 1364 ianuarie 30, (*Oradea*). Capitlul din Oradea adeverește că fiii lui Lökös de Ivankahaza predau suverilor lor moșia Bank ca sferit convenit lor ca fiice.
231. 1364 ianuarie 31. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă lui Benedict, fiul lui Pavel, comite de Pojon, scrisoarea sa de danie din 18 noiembrie 1361 cu privire la dania unor moșii.
232. 1364 februarie 2. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Simion, fiul lui Mauriciu și moștenitorilor lui, moșiile Mărtinești, Solmus și Botiza.
233. 1364 februarie 3. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu pecetea sa cea nouă actul său din 13 iulie 1347, privitor la dăruirea bunurilor lui Nicolae de Tălmaciu.
234. 1364 februarie 6, *Vișegrad*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, adeverește că magistrul Konya și Mihail, episcopul de Agria, au lăsat lui Ioan, fiul lui Petru, moșiile Metiș și Ghișasa.
235. 1364 februarie 6. Mihail zis Henke și Ioan, fiul lui Dominic de Jucu, juzii nobililor din comitatul Cluj, confirmă primirea scrisorii vicevoievodului Petru privind chemarea la judecată a nobililor de Suceag.
236. 1364 februarie 11, *Janich*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește fraților lui Dragoș, fiul lui Giula, să nu-l tulbure pe acesta în stăpînirea unor moșii dăruite de rege.
237. 1364 februarie 25, *Zagreb*. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Andrei, castelanul cetății Șiria, niște moșii din actualul teritoriu al R.S.F. Jugoslavia.
238. 1364 februarie 25, *Zagreb*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al capitlului din Zagreb din 6 iunie 1328. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
239. 1364 februarie 26, *Zagreb*. Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește lui Mihail, fiul lui Blasiu de Recea, vicecomis al regelui, moșia Șieu-Cristur.

240. 1364 februarie 26, Zagreb. Ludovic I, regele Ungariei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să ia parte la punerea lui Mihail, fiul lui Blasiu de Recea, vicecomis al regelui, în stăpînirea moșiei Șieu-Cristur.
241. 1364 februarie 26. Ludovic I, regele Ungariei, întărește magistrului Nicolae zis Toth un act din 1 august 1345. Se menționează printre alții, demnitari din Transilvania.
242. 1364 februarie 27, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Oradea să-și trimită omul său de mărturie la cercetarea unei pricini în legătură cu un furt.
243. 1364 februarie 29, Avignon. Papa Urban al V-lea cere lui Ludovic I, regele Ungariei, să-i ajute pe strîngătorii de dijme papale, trimiși în Ungaria.
244. 1364 martie 5. Ludovic I, regele Ungariei, întărește unui nobil croat un privilegiu din 6 aprilie 1357. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
245. 1364 martie 6. Ludovic I, regele Ungariei, întărește unor nobili croați un privilegiu din 25 martie 1352. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
246. 1364 martie 9, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Alba Iulia să pună pe Ioan, fiul lui Ilba, pe soția sa și pe fiii săi, în stăpînirea moșiei Noșlac.
247. 1364 martie 28. Ludovic I, regele Ungariei, întărește magistrului Simion, fiul lui Mauriciu, actul său din 6 decembrie 1351.
248. 1364 martie 28, (Alba-Iulia). Capitlul din Alba-Iulia transcrie pentru Toma cel Roșu, oaspe de Alba-Iulia, actul din 1 decembrie 1363, al lui Dominic, episcopul Transilvaniei.
249. 1364 aprilie 9. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al său din 1347. Este amintită pierderea peceteii lui Carol Robert în Țara Românească.
250. 1364 aprilie 11, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur raportează că a luat parte la punerea lui Mihail de Recea în stăpînirea moșiei Șieu-Cristur.
251. 1364 aprilie 16. Ludovic I, regele Ungariei, întărește o danie. Sînt menționați demnitari din Transilvania.
252. 1364 aprilie 19. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act. Este amintită pierderea peceteii regelui Carol Robert în Țara Românească.
253. 1364 aprilie 26, (Oradea). Capitlul din Oradea adevărește că magistrul Petru, fiul lui Bene, canonic de Oradea, a dăruit Clarei, sora sa și bisericii Sf. Ana, o vie și o măcelărie.
254. 1364 mai 1. Ludovic I, regele Ungariei, conferă un privilegiu oaspeților din Lubló. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
255. 1364 mai-1, Sintimbru. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, amendează pe Ioan și Ladislau de Dăbica pentru neachitarea la timp a unei datorii.
256. 1364 mai 4, Șemlac. Laurențiu, vicecomite și juzii nobililor comitatului Caraș poruncește să se cerceteze o plîngere a lui Dionisie, fiul lui Nicolae și a lui Petru, fiul lui Heym, cu privire la o silnicie petrecută pe moșia Ramna de Sus.
257. 1364. mai 5. Ludovic I, regele Ungariei, adevărește un act al său din 1344 pentru locuitorii din Zips. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
258. 1364 mai 5. Ludovic I, regele Ungariei, schimbă o cetate și niște moșii cu un nobil croat. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
259. 1364 mai 7, Fundătura. Nicolae, fiul lui Pethew, comite și juzii nobililor din comitatul Dăbica, adevăresc opreliștea pusă de Mihail, fiul lui Ladislau de Kerkurhazy, în legătură cu livezile și pămînturile sale de arătură de lingă riul Șoimuș.
260. 1364 mai 8, Vișegrad. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, amină procesul dintre Petru de Sanislău și nobilii de Bător.
261. 1364 mai 8, Vișegrad. Nicolae Konth, palatinul Ungariei și jude al cumanilor, amină sorocul dezbaterii procesului dintre Sebastian, fiul lui Ioan de Cehăluț și nobilii de Nagysemjén.
262. 1364 mai 8, Sintimbru. Petru, vicevoievodul Transilvaniei cere capitlului din Alba Iulia, să ia parte la depunerea unei mărturii în pricina dintre abatele de Cluj-Mănăstur și nobilii de Someșeni cu privire la hotarele moșiei Someșeni.
263. 1364 mai 11, (Oradea). Capitlul din Oradea adevărește înțelegerea dintre Pavel de Vetis și Laurențiu, fratele său, cu privire la împărțirea moșiilor Vetis, Almaș, Ujfalu, Ciomocoș, ș. a.
264. 1364 (înainte de mai 12, Oradea). Capitlul din Oradea îi raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că a trimis pe preotul Iacob ca om de mărturie la cercetarea unei pricini.

265. 1364 mai 12, *Vișegrad*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să-și trimită omul său de mărturie la hotărnicirea din nou a moșiilor Dioșod, Mocirla și Doba.
266. 1364 mai 12. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act amintind de pierderea pecetii lui Carol Robert în Țara Românească.
267. 1364 mai 13. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al regelui Carol Robert, menționând pierderea pecetii acestuia în Țara Românească.
268. 1364 mai 13. Ludovic I, regele Ungariei, adeverește actul lui Carol Robert din 12 iunie 1329 privitor la vămile percepute la Medieș și Someșeni.
269. 1364 mai 14, (*Oradea*). Capitlul din Oradea adeverește că Ioan, fiul lui Dominic de Coșeiu, a dăruit magistrului Jakch de Coșeiu jumătate din moșia Porțița.
270. 1364 mai 18. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al regelui Carol Robert din 9 decembrie 1330. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
271. 1364 mai 19, *Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, hotărește ca Elisabeta, fiica lui Ștefan de Dob să moștenească moșiile tatălui ei.
272. 1364 mai 25, *Kálló*. Magistratul Buken adeverește înțelegere dintre Ladislau de Gech și magistrii Avram, canonic de Oradea și fratele său Leukus, cu privire la plata unei datorii.
273. 1364 mai 26, *Vișegrad*. Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, acordă un termen magiștrilor Toma și Ștefan de Reghin, pentru a-și infățișa actele în pricina cu magiștrii Dionisie și Ladislau.
274. 1364 mai 27, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul de mărturie la punerea lui Ladislau de Miheș și a soției lui în stăpînirea moșiei Buia.
275. 1364 mai 30. Ludovic I, regele Ungariei, întărește pentru Nicolae, decanul de Brașov, actul său din 28 decembrie 1361, cu privire la sferturile de dijmă din decanatul Brașov.
276. 1364 mai 30. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 28 august 1362, pentru Nicolae, decanul de Brașov și pentru Rudolf, fiul lui Nicolae de Cristian.
277. 1364 mai 30. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un privilegiu al său din 1361. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.
278. 1364 mai 30, *Vișegrad*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, poruncește vicevoievodului Petru să judece din nou pricina privitoare la moșiile Apalina și Apaty.
279. 1364 iunie 2, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, reînnoiește pentru Nicolae de Resighea actul său din 8 mai 1359, deoarece vechea pecete s-a pierdut la Ozora.
280. 1364 iunie 6 (*Cluj-Mănăstur*). Conventul din Cluj-Mănăstur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că bucata de pământ Gyrukuth ține de moșia Birlea.
281. 1364 iunie 10, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei acordă brașovenilor dreptul de a ține târg în fiecare an la Brașov, cu aceleași privilegii ca și cele acordate târgului anual de la Buda.
282. 1364 iunie 14, *Vișegrad*. Vilhelm episcop de Pécs, secretar-cancelar al regelui adeverește că magistrul Simion de Medieș a cedat fiilor lui Ioan de Vărada moșia Ewzud pe care i-o dăruise regele.
283. 1364 iunie 14, *Vișegrad*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, transcrie pentru Otto, abatele de Cluj-Mănăstur, actul lui Ștefan, voievodul Transilvaniei, din 13 mai 1348, privind proprietățile abației.
284. (1364) iunie 15, (*Cluj-Mănăstur*). Conventul din Cluj-Mănăstur adeverește hotarele moșiei Apahida dinspre moșia Sinnicoară.
285. 1364 iunie 18. Ludovic I, regele Ungariei, adeverește actul său din 21 iulie 1357, amintind de pecetea pierdută de regele Carol Robert în Țara Românească.
286. 1364 iunie 20. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă actul lui Carol Robert din 24 noiembrie 1339 privitor la un schimb de moșii între Ioan, fiul lui Marcu și Petru, fiul lui Nicolae, pe de o parte, și Simion, fiul lui Mauriciu de Medieșul Aurit, și Ștefan, fiul lui Ștefan, pe de alta.
287. 1364 iunie 20. Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al său din 1342. Se menționează, prin alții, demnitari din Transilvania.
288. 1364 iunie 22, *Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, din pricina unor furturi comise în biserica sf. Martin din Oradea, anulează toate actele privitoare la această biserică.

289. 1364 *iunie 27, Haram*. Laurențiu, vicecomite și juzii nobililor din comitatul Caraș, adevăresc că Mihail, fiul lui Petru de Chure, a zălogit lui Iacob, fiul lui Ioan, o bucată din moșia sa *Teryen*.
290. 1364 *iunie 29, Șemlac*. Laurențiu, vicecomite și juzii nobililor din comitatul Caraș, adevăresc cei doi slujitori ai lui Ioan zis Dorman, vicecastelanul de Crassowfew, au jefuit trei iobagi ai lui Laurențiu, fiul lui Heym.
291. 1364 *iulie 1, Avignon*. Papa Urban al V-lea îndeamnă, printre alții, și pe Dionisie, voievodul Transilvaniei, să sprijine pe împuterniciții cardinalului Vilhelm, trimiși în Ungaria, pentru administrarea beneficiilor acestuia.
292. 1364 *iulie 1, (Alba-Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia întărește lui Ioan, fiul lui Ilba Secuiul, un act din 1293, al regelui Andrei al III-lea, referitor la o moșie.
293. 1364 *iulie 7, Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete, magiștrilor Jakch și Nicolae, actul conventului din Dealul Orăzii privitor la darea în stăpânire a moșiei *Virșolt*.
294. 1364 *iulie 14, Vișegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, întărește, magistrului Jakch de Coșeu, privilegiul regal din 27 iulie 1353, privind dreptul de târg săptăminal, pe moșia *Coșeu*.
295. 1364 *iulie 15, Someșeni*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, adjudecă lui Otto, abatele mănăstirii din Cluj-Mănăstur, o bucată de pământ, între satele *Apahida* și *Sinnicoară*.
296. 1364 *iulie 16, Bernadea*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, adevărește împăcarea dintre nobilii de Beclean și Mălâncrav și cei din Nimigea și Vireag cu privire la moșiile *Brete* și *Zekerberethe*.
297. 1364 *iulie 22, lângă Becicherecul Mare*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, adevărește mărturia juzilor nobililor și juraților asesori din comitatul *Keve* și *Torrontal* într-o pricină de jefuire de moșii.
298. 1364 *iulie 24, (Cenad)*. Capitlul din Cenad raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, despre hotărnicirea moșiei *Icuș* și despre punerea lui *Carapciu* românul și a fraților săi în stăpânirea ei.
299. (1364 *iulie 24, Cenad*). Capitlul din Cenad raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că a hotărnicit moșia *Recaș*.
300. 1364 *iulie 25, (Șemlac)*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, adevărește întimpinarea, făcută în fața adunării palatinale de la Șemlac, a fiilor lui Ioan de *Zlawotynch* care i-au oprit pe cnezii de *Komyat* să folosească o bucată din moșia lor.
301. 1364 *iulie 26, (Șemlac)*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, la plângerea lui *Peteu* de *Farkasfalva*, poruncește ca fosta cumnată a acestuia să jure că nu a luat și nu a dus lucruri și bani de la soțul decedat, frate cu reclamantul, la moșia nobililor de *Teyed* unde s-a căsătorit „după legea românească”.
302. 1364 *iulie 27, (Șemlac)*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, hotărăște, în adunarea palatinală de la Șemlac, ca Ioan de *Cherneck* să restituie lui *Petru* de *Remetea* niște obiecte zălogite.
303. 1364 *iulie 28, (Șemlac)*. Nicolae Konth palatinul Ungariei, hotărăște, în adunarea palatinală, în urma plîngerii lui *Andrei* zis *Torna*, ca *Dumitru*, cnezul de *Komyat*, care a încercat să-l ucidă, și care nu s-a înfățișat înaintea adunării, să fie globit dacă nu-și poate motiva absența.
304. 1364 *iulie 30, aproape de Șemlac*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, constată în adunarea palatinală că *Ladislau* de *Halmas* slujbașul arhiepiscopului de *Calocea* și iobagii din acest sat, au distrus moara din *Găvojdia* rănind pe cnezul satului.
305. 1364 *iulie 30, Cluj*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlului din *Alba Iulia* să-și trimită omul de mărturie la punerea lui *Ladislau* de *Nimigea* în stăpânirea moșiilor *Brete*, *Zekerberethe* și *Agrișu*.
306. 1364 *august 1, (Cluj-Mănăstur)*. Conventul din *Cluj-Mănăstur* adevărește împărțirea moșilor *Deușu* și *Balugianustelke* între *Ștefan* și *Pavel* *Wos* de *Sinteju*de și *Ștefan* și *Gheorghe* nobili de *Vechea*.
307. 1364 *august 6, Oarda de Jos*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului de la *Cluj-Mănăstur* să trimită un om de mărturie la hotărnicirea moșiilor *Cergău*, *Buzd* și *Broșteni*, ale capitlului de *Alba-Iulia*.
308. 1364 *august 7, Vișegrad*. Ludovic, regele Ungariei, poruncește capitlului din *Alba Iulia* să trimită un om de mărturie la punerea lui *Pavel*, prepozitul din *Sibiu*, în stăpânirea moșiei *Proștea*.
309. 1364 *august 7*. Laurențiu, vicecomitele de *Caraș*, face cunoscut că *Ioan*, fiul lui *Nicolae* de *Ciortea*, stinge procesul pe care-l avea cu *Ștefan*, fiul lui *Dominic* de *Giulvăz*, pentru niște bani.

310. 1364 august 9. Dominic, episcopul de Cenad, a plătit sfântului Scaun, prin Iacob, lectorul bisericii de Cenad, 364 de florini drept parte a sa din taxa de confirmare.

311. 1364 august 12. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 24 aprilie 1353 privitor la dreptul orașului Bistrița de a ține târg anual.

312. 1364 august 20. Nicolae, fiul lui Petheu, comitele de Dăbîca și juzii nobililor din același comitat hotărâsc ca Mihail, fiul lui Ladislau de Kergurhaza, să dea lui Mihail de Băbuțiu doi saci de orz.

313. 1364 august 20. Nicolae, fiul lui Petheu, comitele și juzii comitatului Dăbîca adevăresc că Mihail de Kergurhazy a restituit lui Mihail de Băbuțiu doi saci cu orz pe care i-au luat iobagii lui.

314. 1364 august 22. Ludovic I, regele Ungariei, întărește unei mănăstiri din Zagreb un act al său din 25 mai 1356. Sînt pomeniți prelații și demnitari din Transilvania.

315. 1364 august 22, (Bedrefalua). Laurențiu, vicecomite de Caraș, condamnă pe Iacob și pe Ioan, zis Bălțatul, la plata a 6 mărci întrucît nu s-a prezentat la judecată pentru poprirea a doi cai.

316. 1364 august 28, Avignon. Papa Urban al V-lea face cunoscut arhiepiscopului de Strigoniu și episcopilor sufragani noile rînduiri privitoare la administrarea și îngrijirea caselor de pietate, leprozeriilor și spitalelor.

317. 1364 august 29, (Oradea). Capitlul din Oradea transcrie pentru Dominic, episcopul Transilvaniei, actul din 5 mai 1349, al aceuiași capitlul, privind o danie de moșie.

318. 1364 septembrie 1. Ludovic I, regele Ungariei, întărește, cu noua sa pecete, actul, din 20 martie 1360, prin care face o danie românului Dragoș din Maramureș.

319. 1364 septembrie 1, (Cluj-Mănăstur). Conventul din Cluj-Mănăstur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că a trimis un om de mărturie la hotărnicirea moșiilor Cergău, Buzd și Broșteni și că vecinii și megieșii s-au împotrivit.

320. 1364 septembrie 3, Avignon. Papa Urban al IV-lea cere mai multor episcopi din Transilvania și lui Dionisie, voievodul Transilvaniei, să intervină pe lângă Ludovic I, regele Ungariei, să medieze pacea între ducele Austriei și cel al Bavariei.

321. 1364 septembrie 5, Gellyenes. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, adevărește că Andrei de Vada s-a obligat să plătească datoria pe care o are față de Petru de Sanislău.

322. 1364 septembrie 5, lângă Gyllenus. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, adevărește plîngerea făcută în adunarea obștească a comitatului Satu Mare de către Leukus, fiul lui Lengyel, și Mihai de Kissenyén că iobagii de pe moșiile Vășad, Tarcea și Apathy le folosesc moșiile pe nedrept.

323. 1364 septembrie 6. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 30 martie 1353 privitor la privilegiile orașului Cluj.

324. 1364 septembrie 6, Gellyenes. Juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc o înțelegere între Nicolae, fiul lui Benedict de Rohud și Ladislau fiul lui Nicolae în legătură cu plata unei datorii.

325. 1364 septembrie 8, lângă Gylanus. Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, în adunarea obștească a comitatelor Satu Mare și Ugocea, amfnă un proces dintre niște nobili din Ungaria.

326. 1364 septembrie 11, Gellyénes. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, iartă pe Ladislau de Panyola de o treime din amenda hotărîtă în adunarea generală a comitatului Satu Mare și Ugocea în procesul cu Nicolae de Domănești.

327. 1364 septembrie 13, Karász. Juzii comitatului Szabals adevăresc că s-au învoit ca una dintre princinele prezentate lor să fie judecată înaintea capitlului de Oradea, la 18 noiembrie 1364.

328. 1364 septembrie 14 (Sibiu). Martin, decanul și capitlul din Sibiu, adjudecă lui Herman, preotul din Cisnădie, dijma pe care o pretindea Petru, preotul din Șelimbăr.

329. 1364 septembrie 14, (Cenad). Capitlul din Cenad adevărește invoiala dintre Petru, fiul lui Pavel de Remetea și Nicolae zis Bălțatul, cu privire la moșia Cherenewch.

330. 1364 septembrie 15, Koșice. Ludovic I, regele Ungariei, întărește orașului Cluj privilegiul regelui Carol Robert, din 10 iulie 1331.

331. 1364 septembrie 15, (Alba-Iulia). Capitlul din Alba-Iulia raportează lui Dionisie, voievodul Transilvaniei, că și-a trimis omul de mărturie la punerea lui Ladislau de Nimigea în stăpînirea moșiilor Bretea, Zekerberethe și Agrișu.
332. 1364 septembrie 27, Beregovo. Elisabeta, regina Ungariei, poruncește pa-latinului, judeului curții și comiților comitatului Bereg, să nu judece procesul in-tentat fiilor lui Crăciun românul, de rudele lor, pentru niște moși.
333. 1364 septembrie 28. Ludovic, regele Ungariei, transcrie actul capitlului din Oradea, din 7 februarie 1357 privind sfertul cuvenit Caterinei, soția lui Dumitru zis Lepeș.
334. 1364 septembrie 29, Arad. Capitlul bisericii din Arad adeverește schimbul unor părți de moși între fiii magistrului Bethlen și Nicolae, fiul lui Dominic și Martin, fiul lui Leukus.
335. 1364 septembrie 30, Beregovo. Elisabeta, regina Ungariei, acordă românilor din comitatul Bereg dreptul de a-și alege voievod ca și românii din Maramureș menționîndu-se și atribuțiile lui.
336. 1364 octombrie 5. Ludovic I, regele Ungariei confirmă privilegiile sale din 1343 și 1345 acordate orășenilor și oaspeților din Podolinec. Sînt amintiți dem-nitari din Transilvania.
337. 1364 octombrie 5. Ludovic I, regele Ungariei confirmă orașului Košice actul său din 1361. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.
338. 1364 octombrie 6, Oarda. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere con-ventului din Cluj-Mănăștur să-și trimită omul sîu de mărturie la hotărnicirea mo-șiei Zlagna.
339. 1364 octombrie 6, (Alba Iulia). Capitlul din Alba Iulia transcrie actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 26 ianuarie 1354 privitor la moșia Dîmbău.
340. 1364 octombrie 7, Csenger. Magistrul Gheorghe de Péder adeverește că Ladislau de Panyola și-a plătit amenda față de Nicolae de Domănești.
341. 1364 octombrie 10, Diösgyőr. Ludovic I, regele Ungariei dăruiește ma-giștrilor Gheorghe și Nicolae, fiii lui Nicolae de Tileagd o bucată din moșia Galoș-petreu.
342. 1364 octombrie 13, Sintimbru. Petru, vicevoievodul Transilvaniei cere conventului din Cluj-Mănătur să-și trimită omul său de mărturie la punerea lui Barnaba de Birlea în stăpînirea pămîntului Gyrukuth.
343. 1364 octombrie 16, (Cluj-Mănăștur). Conventul din Cluj-Mănăștur rapor-tează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, despre hotărnicirea moșiei Zlagna.
344. 1364 octombrie 18, Vișegrad. Ludovic I, regele Ungariei poruncește ma-gistratului din Buda să dea în copie Brașovului privilegiul regal privitor la tîrgul anual din Buda.
345. 1364 octombrie 19, Kálló. Nicolae Bebek și cei patru juzi ai comitatului Szabolcs adevereșc că Emeric și Petru de Kálló au plătit patru florini diacului Pe-tru din Tășnad.
346. 1364 octombrie 25. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă actul său din 4 iunie 1351 dat mănăstirii sf. Ana din Oradea.
347. 1364 octombrie 27, (Cluj-Mănăștur). Conventul din Cluj-Mănăștur ade-verește înțelegerea între Nicolae, Blasiu și Mihail, fiii lui Petru, fiul lui Blasiu de Livada și între Nicolae și Luca, fiii lui Simion de Livada potrivit la pătrimea cuvenită fiicei din moșiile Livada, Buch și Deleni din comitatul Turda.
348. 1364 octombrie 28. Ludovic I, regele Ungariei întărește cu noua sa pe-cete sașilor din Brașov actul său din 28 martie 1353.
349. 1364 octombrie 28. Ludovic I, regele Ungariei întărește în chip de privi-legiu actul său din 10 iunie 1364 dat orășenilor din Brașov.
350. 1364 octombrie 28. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă niște acte de danie ale regelui Carol Robert privitoare la o moșie din comitatul Șaruș. Sînt amin-țiți demnitari din Transilvania.
351. 1364 octombrie 28, Vișegrad. Vilhelm, episcopul de Pécs transcrie pentru magistrul Jakch de Coșeu și întărește cu pecetea regală actul lui Ludovic I, regele Ungariei din 2 februarie 1361.
352. 1364 noiembrie 6, Kálló. Magistrul Gheorghe de Péder adeverește că Ubul și Mihail de Kálló n-au plătit diacului Petru din Tășnad o amendă de două mărci.
353. 1364 noiembrie 6, Kálló. Magistrul Gheorghe de Péder iartă pe Ubul și Mihail de Kálló de amenzile cu care au fost pedepsiți față de comitatele Satu Mare și Szabolcs.

354. 1364 *noiembrie 8*, (*Cluj-Mănăştur*). Conventul din Cluj-Mănăştur raportează lui Petru vicevoievodul Transilvaniei că a pus pe Barnaba de Bîrlea în stăpînirea pămîntului Gyrukuth.

355. 1364 (*înapoate de noiembrie 18*), (*Cluj-Mănăştur*). Conventul din Cluj-Mănăştur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei hotărnicirea moşiei capitlului din Alba Iulia numite Boz, dinspre Doştat.

356. 1364 *noiembrie 24*. Ludovic I, regele Ungariei, întăreşte cu noua sa pecete actul său din 27 februarie 1356 privitor la vămile din comitatul Bihor.

357. 1364 *noiembrie 25*, *Sîntimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăştur să-şi trimită omul său de mărturie la hotărnicirea dinspre Singătîn a moşiei capitlului din Alba Iulia, Boz.

358. 1364 *noiembrie 25*, *Sîntimbru*. Petru vicevoievodul Transilvaniei confirmă nobilului Barnaba de Bîrlea stăpînirea pămîntului Gyrukuth.

359. 1364 *noiembrie 25*, *Sîntimbru*. Petru vicevoievodul Transilvaniei cere capitlului bisericii Transilvaniei să pună pe Ladislau, fiul lui Ştefan, în stăpînirea unei jumătăţi din moşia Petriceni.

360. 1364 *noiembrie 29*. Ludovic I, regele Ungariei, la cererea magistrului Iacob, protonotarul lui Nicolae Konth, palatinul ţării, întăreşte actul regelui Carol Robert din 1336. Sînt amintiţi demnitari din Transilvania.

361. 1364 *noiembrie 29*. Ludovic I, regele Ungariei întăreşte unor nobili actul său din 13 mai 1350 privind împărţirea unor moşii din comitatul Satu Mare, etc.

362. 1364 *decembrie 1*, (*Alba Iulia*). Capitlul din Alba Iulia raportează lui Ludovic I, regele Ungariei că şi-a trimis omul său de mărturie la punerea magiştrilor Alexiu şi Irineu în stăpînirea moşiei Almaş din comitatul Huşedoara.

363. 1364 *decembrie 1*, (*Lelez*). Petru prepozitul şi conventul din Lelez adevăresc înfăţişarea în faţa lor a unor nobili de Kálló şi a lui Toma, fiul lui Ioan de Micula cu scrisorile de împuternicire ale palatinului.

364. 1364 *decembrie 2*, (*Lelez*). Petru prepozitul şi conventul din Lelez adevăresc că Toma de Micula a recunoscut că mama sa Margareta a primit zestrea şi darurile de nuntă din trei moşii.

365. 1364 *decembrie 19*. Ludovic I, regele Ungariei întăreşte cu noua sa pecete privilegiul său din 26 iulie 1355 acordat unor nobili din Lapuch. Este amintită pecetea regelui Carol Robert pierdută în Ţara Românească.

366. 1364 *decembrie 19*. Ludovic I, regele Ungariei, întăreşte cu noua sa pecete, pentru minerii din Baia de Arieş, actul său din 21 decembrie 1359.

367. 1364 *decembrie 20*, (*Buda*). Ştefan Lorandi, judele şi sfatul din Buda, transcriu pentru braşoveni actul din 1287 al regelui Ladislau al IV-lea privitor la tîrgul anual din Buda.

368. 1364 *decembrie 27*. Ludovic I, regele Ungariei, întăreşte cu noua sa pecete actul său din 26 februarie 1352 dat unor nobili croaţi, privitor la moşia Wodicza. Este amintită pecetea regelui Carol Robert pierdută în Ţara Românească.

369. 1364 *decembrie 28*. Ludovic I, regele Ungariei, întăreşte cu noua sa pecete privilegiul său din 12 februarie 1358, acordat mănăstirii din Buda-Veche. Este amintită pecetea regelui Carol Robert pierdută în Ţara Românească.

370. 1365. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă privilegiile locuitorilor din Satu Mare, primite în anul 1271 de la regele Ştefan al V-lea.

371. 1365. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, amînă pricina dintre Mihail, fiul lui Ladislau de Puthnuk şi nobilii de Tileagd şi Puthnuk.

372. 1365. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă lui Nicolae zis Csuka donaţia moşiei Turčani. Sînt amintiţi demnitari din Transilvania.

373. 1365 *ianuarie 5*, *Vişegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, porunceşte demnitarilor laici şi bisericestii din comitatul Ung să cheme pe toţi ostaşii din acest comitat la expediţia împotriva lui Vlaicu, voievodul Ţării Româneşti.

374. 1365 *ianuarie 6*. Ludovic I, regele Ungariei, întăreşte cu noua sa pecete privilegiul său din 22 februarie 1354, privitor la dreptul de tîrg pe moşia Saag. Este amintită pecetea regelui Carol Robert, pierdută în Ţara Românească.

375. 1365 *ianuarie 8*, *Vişegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, la cererea văduvei lui Ştefan de Dob, porunceşte capitlului de Agria să treacă în scris donaţia moşiiilor Dob şi Coliu, făcută de Durugh mamei sale.

376. 1365 *ianuarie 11*, *Vişegrad*. Ludovic I, regele Ungariei, interzice autorităţilor şi oraşenilor din Buda a sili pe negustorii din Sibiu şi din alte părţi ale Transilvaniei să-şi depună acolo mărfurile în drumul lor spre Viena.

377. 1365 *ianuarie 13*, (*Agria*). Capitlul din Agria adevăreşte punerea lui Barbara şi Anych fiicele magistrului Nicolae de Bátor în stăpînirea pătrimei cuvenite

fiicelor ce le-au revenit în diferite moșii și părți de moșie aflate în comitatele Szabolcs, Satu Mare și Bihor, printre care și în pătrimea moșiei Voivozi din comitatul Bihor.

378. 1365 *ianuarie 17*. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă punerea lui Nicolae, prepozitul de Hont în stăpînirea unei moșii. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

379. 1365 *ianuarie 20, Vișegrad*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, amînă pricina dintre Dominic, fiul lui Ioan de Giulváz pe de o parte și fiii lui Blasiu, pe de altă parte.

380. 1365 *ianuarie 25, (Cluj-Mănăstur)*. Conventul din Cluj-Mănăstur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că în urma cererii sale din 25 noiembrie 1364 a hotărnicit moșia Boz din comitatul Alba.

381. 1365 *ianuarie 27*. Ludovic I, regele Ungariei, întîrește actul său din 28 noiembrie 1357 pentru minerii din Zlatna.

382. 1365 *februarie 2*. Ludovic I, regele Ungariei dăruiește voievodului maramureșan Balc și fraților săi, moșia Cuhea și satele Ieud, Bocicoel, Vișeu de Sus, Vișeu de Jos, Moiseiu, Borșa și ambele Seliște.

383. 1365 *februarie 5, Vișegrad*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, cere capitlului din Oradea să cheme la judecată mai mulți nobili din comitatul Bihor ce au pricini între ei.

384. 1365 *februarie 15, Vișegrad*. Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și Nicolae Konth, palatinul Ungariei, scriu cancelarului republicii Veneția. Este amintită prezența lui Ludovic I, regele Ungariei la Oradea.

385. 1365 *februarie 26*. Ludovic I, regele Ungariei, hotărăște cu privire la moștenirea bunurilor lui Ștefan episcopul de Zagreb și ale fratelui său. Sînt amintiți dregători din Transilvania.

386. 1365 *februarie 26, Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să-și trimită omul său de mărturie la cercetarea plîngerii nobililor de Dăbica împotriva lui Ștefan și Gheorghe Bubek pentru strămutarea silnică a iobagilor din Sinpetru și jefuirea moșiei Hida, săvîrșite cu ajutorul țiranilor români conduși de voievozii lor și cneazul Ilie.

387. 1365 *februarie 27*. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă călugărițelor din insula Sf. Margareta din Buda actul său din 1351. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

388. 1365 *februarie 28, Cojocna*. Mihail Henke și Ioan, fiul lui Dominic, juzii nobililor de Cluj fac cunoscut că Ladislau, fiul lui Gerew și Ladislau, fiul lui Alard nu s-au infățîșat la un proces.

389. 1365 *martie 2, Oradea*. Ludovic I, regele Ungariei, scrie lui Laurențiu Celsi, dogele Veneției, cu privire la înțelegerea între ei. Este amintită prezența regelui la Oradea.

390. 1365 *martie 2, (Agria)*. Capitlul din Agria la porunca lui Ludovic I, regele Ungariei, din 8 ianuarie 1365, raportează acestuia că la 8 decembrie 1360, Ioan zis Durugh de Dobý a dăruit mamei sale moșiile Dub și Coliu.

391. 1365 *martie 7, (Arad)*. Capitlul din Arad adeverește că Andrei și Ștefan ziși Chepe din Ghertenîș au oprit pe fiica și fiii lui Iacob zis Saar de a înstrăina moșiile Pișchia și Nadăș.

392. 1365 *martie 15, Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă fiicelor lui Ioan de Parhida dreptul de moștenire la averea tatălui lor, ca fii.

393. 1365 *martie 25, (Lelez)*. Petru prepozitul și conventul din Lelez raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că împreună cu Toma de Cherechiu a introdus pe nobilii de Kölcsé în stăpînirea moșiei Baktha.

394. 1365 *aprilie 1*. Ludovic I, regele Ungariei, confirmă arhiepiscopiei de Strigoniu privilegiul regelui Ladislau al IV-lea din 1283. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

395. 1365 *aprilie 2, Timișoara*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul de mărturie la punerea în pătrimea cuvenită fiicei a unor nobili din Pogăceaua care îi privesc în moșiile Pogăceaua, Poșaga și Sălcia din comitatul Turda.

396. 1365 *aprilie 15, Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește lui Dionisie, voievodul Transilvaniei sau vicevoievodului Petru, să pună pe fiicele răposatului Martin de Voivodeni în drepturile lor din moșia Voivodeni.

397. 1365 *aprilie 20, Jebel*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Alba Iulia să-și trimită omul său de mărturie la nobilii de Geoagiu de Sus

pentru a-i soma ca pînă la 8 iunie să ducă în fața lui toate scrisorile aflate asupra lor privitoare la moșile Geoagiu de Sus și Teiuș.

398. 1365 aprilie 26, *Slankamen*. Ludovic I, regele Ungariei poruncește magistrului Saracen, comitele cămării de sare din Transilvania și stringător al tricesimei, să nu mai strîngă tricesime din alimente.

399. 1365 aprilie 29, *(Alba Iulia)* Capitlul din Alba Iulia raportează lui Ludovic I, regele Ungariei că în urma poruncii sale nobilii din Geoagiu de Sus au promis că pînă la 8 iunie vor înfățișa regelui toate scrisorile aflate asupra lor ce privesc Geoagiul de Sus și Teiușul.

400. 1365 mai 7, *(Deva)*. Comitele și juzii nobililor din Hunedoara adevăresc întimpinarea văduvei lui Mihail de Bircea Mică împotriva lui Pavel, fiul lui Mihail care în timpul uciderii soțului ei, năpustindu-se în casa ei a luat cu sine din lădița de scrisori privilegiul avut asupra moșiei Bircea Mare împreună cu alte obiecte.

401. *(după 1365) mai 7 — înainte de 1369 mai 1)* Petru, vicevoievodul Transilvaniei, adevărește desfășurarea procesului dintre Ladislau, Pavel, fiul lui Petru și Bartolomeu, fiul lui Mihail de Bircea Mică pentru niște samavolnicii săvîrșite pe moșia Bircea Mică. Sînt reproduse rezumatele unor acte din anii 1257 și 1365.

402. 1365 mai 11, *(Oradea)*. Capitlul din Oradea adevărește că Blasiu de Dioșad și Bechew, fiul lui Ioan s-au împăcat în pricina privitoare la o bucată de pămînt aflat între Dioșod și Hereclean.

403. 1365 mai 20. Ludovic I, regele Ungariei, acordă călugărițelor din Buda Veche dreptul de a încasa vamă. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

404. 1365 mai 25, *Vișegrad*. Ștefan Bebek, judele curții regale, adevărește că s-a înfățișat darea de seamă a capitlului din Oradea privind împotrivirea la punerea în stăpînire a moșiei Baktha.

405. 1365 mai 30, *lîngă Vidin*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă magiștrilor Ioan, fiul lui Ioan și Gheorghe, fiul lui Zouard de Ordou jurisdicție penală pe moșiile lor din comitatele Ugocea și Bihor.

406. 1365 iunie 1, *Vidin*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă fiicelor lui Petru de Voivodeni dreptul de moștenire la succesiunea tatălui lor, ca fii.

407. 1365 iunie 1, *lîngă Vidin*. Ludovic I, regele Ungariei, dă lui Mihail, fiul lui Cybak de Palota și moștenitorilor săi dreptul de a aresta și spinzura pe răufăcătorii prinși pe moșile sale Ztar și Maria.

408. 1365 iunie 2, *lîngă Vidin*. Ludovic I, regele Ungariei, adevărește meritele lui Ladislau, fiul lui Nicolae din Livada Nouă, în luptele de la Vidin.

409. 1365 iunie 2, *Avignon*. Papa Urban al V-lea îndemănă între alții pe Dornic, episcopul de Cenad și Dionisie, voievodul Transilvaniei să intervină pe lîngă Ludovic I, regele Ungariei, în legătură cu căsătoria nepoatei lui Elisabeta.

410. 1365 iunie 20, *Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, donează lui Mihail diacul, slujitor la visteria regală, și lui Petru, prepozit de Oradea patru moși din Ungaria.

411. 1365 iunie 25, *aproape de Severin*. Ludovic I, regele Ungariei, aflîndu-se aproape de Severin acordă un privilegiu unor nobili unguri ca răsplată pentru meritele lor în expediția de la Vidin.

412. 1365 iunie 29, *(lîngă Vidin)*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, însărcinează pe vicevoievodul său Petru să hotărească în pricina privitoare la pămîntul Lăpuș.

413. 1365 circa iunie 29, *lîngă Vidin*. Dionisie, voievodul Transilvaniei, poruncește vicevoievodului său Petru să lase pe magistrul Benedict să meargă la hotărnicirea moșiei Lăzărești.

414. 1365 iunie 30, *Lugoș*. Ludovic I, regele Ungariei, aflîndu-se la Lugoș face o danie palatinului Nicolae Kont, ca răsplată pentru meritele sale cîștigate în expediția din Bulgaria.

415. 1365 august 5, *(Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia transcrie pentru Iacob, fiul lui Iacob de Beclean, actul regelui Carol Robert din 7 octombrie 1314, privitor la moșia Pettendorf.

416. 1365 august 5, *(Alba Iulia)*. Capitlul din Alba Iulia transcrie pentru Iacob, fiul lui Iacob de Beclean, actul său din 26 mai 1362, privitor la moșia Epyndorf.

417. 1365 august 7, *Slovenska Lupča*. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește lui Dionisie, voievodul Transilvaniei, să apere pe Petru diacul, fiul lui Silberch și pe rudele sale în stăpînirea moșiei lor de cumpărătură Lechința față de Iacob, fiul lui Nicolae și rudele acestuia.

418. 1365 august 8, *Sintimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că i-a supus spre hotărîre procesul privitor la pămintul Lăpuș.

419. 1365 august 19 (*Oradea*). Capitlul din Oradea adeverește că Nicolae, fiul lui Keled de Diosig a zălogit lui Ioan, fiul lui Petru de Botean partea sa de moșie din Acsád pentru suma de 40 de florini și jumătate.

420. 1365 august 19. Cele șapte scaune săsești atribuite satului Șeica Mică dreptul asupra morii construite acolo, drept pe care îl contestau comiții din Micăsasa.

421. 1365 august 27. Ludovic I, regele Ungariei, întărește lui Emeric, fiul lui Petru zis Castellan, canonic de Buda, cumpărarea unor moșii. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

422. 1365 septembrie 14 — 1375 septembrie 14. Capitlul din Oradea confirmă actul său din 17 mai 1336 privitor la satul Cergăul Mare.

423. 1365 septembrie 15. Ladislau, arhidiacon de Ugocea și vicarul episcopului Transilvaniei adeverește un proces pornit din pricina pîrimii convenite fiicei aflate pe moșiile Turenî și Ceanul Mic.

424. 1365 septembrie 15, *Strigoniu*. Ioan, arhidiaconul de Tîrnava și vicar al arhiepiscopiei de Strigoniu, adeverește cedarea unor dijme în folosul acestei arhiepiscopii.

425. 1365 septembrie 17, *Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, hotărăște cu privire la întărirea preoților sași din scaunele Mediaș și Șeica.

426. 1365 septembrie 22. Ludovic I, regele Ungariei, pentru slujbele credincioase dăruiește românilor Carapciu și fraților săi moșia Ikus, cu satele Padushauasa, Margina, Ikuspataka, Wechepataka și Endredpataka.

427. 1365 septembrie 22. Ludovic I, regele Ungariei, poruncește locuitorilor din Strigoniu să plătească vamă capitlului de acolo. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

428. 1365 septembrie 26. Ludovic I, regele Ungariei întărește cu noua sa pecete actul de hotărnicire din 14 mai 1353 cu privire la moșia Cuhea, confirmat sub formă de privilegiu la 24 iunie 1360.

429. 1365 septembrie 26. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete privilegiul dat de el în anul 1361 prin care a confirmat actul său de danie pentru Stan, fiul lui Petru din 14 mai 1360, privitor la Rona de Sus.

430. 1365 septembrie 30, (*Oradea*). Capitlul din Oradea adeverește că Pavel și Petru, fiii lui Petru de Bank au zălogit lui Sebastian, fiul lui Ioan de Cehăluț moșia lor Leukusteleke din comitatul Satu Mare.

431. 1365 octombrie 1, (*Agria*). Capitlul din Agria adeverește că Elena, soția lui Gheorghe de Weych a renunțat la drepturile de moștenire asupra a trei moșii din Ungaria.

432. 1365 octombrie 27, *Vișegrad*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei, amină înfățișarea de acte într-un proces privitor la moșia Vaya.

433. 1365 octombrie 27, *Vișegrad*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei și jude al cumanilor, cere capitlului de Agria să-și trimită omul său de mărturie la împărțirea moșiilor lui Pouch, fiul lui Benedict de Rakamaz.

434. 1365 octombrie 27, *Vișegrad*. Ștefan Bebek, judele curții regale amină pricina dintre Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, pe de o parte și Irnusd, fiul lui Ogmand din Virșand cu Ladislau, fiul său, pe de alta.

435. 1365 octombrie 29, *Vișegrad*. Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, adeverește înțelegerea dintre Petru, fiul lui Mihail de Sanislău și nobilii de Bátor, într-o pricină de omor.

436. 1365 noiembrie 4, *Vișegrad*. Ștefan Bebek, judele curții regale, hotărăște punerea magistrului Jakch de Coșeu în stăpînirea mănăstirii Meseș și condamnă la gloabă judecătorească pe nobilii de Dăbica ce nu s-au înfățișat la judecată.

437. 1365 noiembrie 4. Ștefan Bebek, judele curții regale, face cunoscut că în procesul dintre Nicolae, fiul lui Keled de Diosig și soția lui Mihail de Monak, aceasta din urmă a primit moșiile și părțile de moșie ale lui Dorogh de Dob, fraatele ei mort.

438. 1365 noiembrie 6, *Zvolen*. Ludovic I, regele Ungariei, acordă nobililor din Transilvania dreptul de a judeca numai ei oamenii și iobagii de pe moșiilor lor.

439. 1365 noiembrie 6, *Buda*. Ludovic I, regele Ungariei, cere capitlului din Vasvár să cerceteze dacă Ștefan de Zenth Ivan a plecat într-adevăr în Bulgaria

împreună cu Dionisie, voievodul Transilvaniei. Este amintită prezența lui Dionisie, voievodul Transilvaniei, în expediția dn Bulgaria.

440. 1365 noiembrie 25, *Sîntimbru*. Petru, vicevoievodul Transilvaniei, adevărește întîmpinarea lui Ioan, fiul lui Ioan de Sălcuța împotriva hotărîrii date în procesul său cu Ladislau zis Cheh.

441. 1365 noiembrie 29. Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete pe seama nobilei Ana, soția magistrului Ladislau de Bátor actul său din 21 decembrie 1355, privitor la Șimleul Silvaniei.

442. 1365 noiembrie 29. Ludovic I, regele Ungariei, acordă privilegiul negustorilor din Wrocław. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

443. 1365 decembrie 4, *Vișegrad*. Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, dezleagă pe Bechew de Dioșod de plata unei jumătăți din gloaba păcii.

444. 1365 decembrie 6. Ludovic I, regele Ungariei, întărește familiei Berthóthy privilegiul său din 1349 prin care i-a acordat dreptul de paloș pe moșiile sale. Sînt amintiți demnitari din Transilvania.

445. 1365 decembrie 10, (*Cluj-Mănăștur*). Conventul din Cluj-Mănăștur adevărește întîmpinarea făcută de Mihail, fiul lui Andrei de Voivodeni împotriva donației făcute de Ludovic I, regele Ungariei, fiicelor lui Ioan de Voivodeni.

446. 1365 decembrie 11. Ludovic I, regele Ungariei, întărește episcopului Ștefan de Zagreb o danie. Sînt amintiți demnitarii din Transilvania.

447. 1365 decembrie 27. Ludovic I, regele Ungariei, transcrie privilegiul capitlului de Oradea din 7 ianuarie 1359, cuprinzînd actul său din 2 decembrie 1358 cu privire la hotărnicirea moșiilor Ardo și Rokase.

ADDENDA

448. 1364 mai 11, (*Oradea*). Capitlul din Oradea adevărește invoiala dintre Pavel, fiul lui Petru de Vetiș, și Laurențiu, fratele său, în legătură cu împărțirea moșiilor Vetiș, *Gilian*, *Chege*, *Ciumești*, *Almas* și altele.

449. 1365 februarie 2. Ludovic I, regele Ungariei, întărește două acte ale regelui Carol Robert care au fost însemnate cu pecetea mijlocie a acestuia pierdută în Țara Românească.

RÉSUMÉ DES DOCUMENTS

1. 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte de donation du 14 mai 1360, ayant pour objet la terre de Rona de Sus, possession de Pierre, fils de Stan, et de ses héritiers.

2. 1361—1362. Les maires, les jurés et les bourgeois de Baia Mare et de Baia Sprie confirment les accusations portées contre Dragoș le Roumain par le magister Benoît, fils de Hem, comes de Maramureș et d'Ugocea.

3. 1er janvier 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie quelques donations. On y fait mention aussi des dignitaires de Transylvanie.

4. Après le 1er janvier 1361 (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur transcrit sous forme de privilège, à la demande de Nicolas, dit Wos le Jeune, plusieurs de ses actes concernant la terre de Deușu.

5. 4 janvier 1361, Zagreb. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, à la demande de Michel, fils de Blasiu de Recea, et de ses parents, l'acte du convent de Cluj-Mănăștur du 21 décembre 1359 sur leur mise en possession des terres de Paluara et de Recea Mică, dans le comitat de Crasna.

6. 10 janvier 1361, Avignon. Le pape Innocent VI demande l'examen de la plainte du chapitre de l'Église de Transylvanie contre les abus commis à ses dépens.

7. 14 janvier 1361, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, du résultat de l'enquête sur la sustraction de quelques papiers appartenant à Nicolas, fils de Simon de Dirlos, par Etienne, fils de Thomas.

8. 22 janvier 1361, Sîntimbru. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la mise d'Egide, fils de Basarab de Sincel, en possession de la terre de Zoltan.

9. 28 janvier 1361, Vișegrad. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au comes de Brașov, aux châtelains et à quelques autres officiers tenant les quarts des dîmes dans le décanat de Brașov de rendre leurs redevances en deux ans.

10. 28 janvier 1361, Vișegrad. Etienne Bubeek, juge royal, avère que Dominique, fils de Pierre de Dombou, n'a pas comparu en justice contre Thomas, fils de Denis de Reghin.

11. 30 janvier 1361, Avignon. On demande au pape Innocent VI de confirmer Nicolas, fils de Simon, dans archidiaconat d'Ozd du diocèse de Transylvanie.

12. 30 janvier 1360, (Avignon). Nicolas, fils de Simon, est confirmé dans l'archidiaconat d'Ozd du diocèse de Transylvanie.

13. 2 février 1361, Vișegrad. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don de l'abbaye de Meseș au magister Jakch, fils de Thomas de Coșeiu.

14. 10 février 1361, Cojocna. Le comes et les juges des nobles du comitat de Cluj ajournent le procès entre Jean et Dominique, fils de Jean de Suceag, d'une part, et le fils de Jacques de Ceanu, de l'autre.

15. 16 février 1361, (Agria). Le chapitre d'Agria transcrit un acte. On y fait mention, entre autres, de Benoît, archidiacre de Pîncota.

16. 23 février 1361, (Cenad). Le chapitre de Cenad confirme que Mihel et Benoît, fils de Jean de Woya, ont contesté l'adjudication par le roi de la terre de Woya.

17. 23 février 1361, (Cenad). Le chapitre de Cenad avère une récusation de la décision du roi d'adjudger la terre de Woya à Jean, dit le Pétchénegue, et à ses frères, André et Mathias.

18. 25 février 1361. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, avère que Pierre, diacre de Ciunga, n'a pas comparu en justice contre Dominique, fils de Laurence.

19. 7 mars 1361, Oradea. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au comes des Sicules de ne plus permettre aux bouchers de Bistrița de vendre des peaux.

20. 8 mars 1361, Vișegrad. Jean, grand trésorier royal décide dans un procès. On y fait mention aussi des dignitaires de Transylvanie.

21. 10 mars, 1361, Avignon. Le pape Innocent VI consacre Dominique évêque de Cenad.

22. 10 mars 1361, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia avère la récusation — faite au nom de Michel, fils d'Etienne d'Uroiù — de l'adjudication par le roi d'une partie de la terre d'Uroiù à Simon, ancien voïvode de Transylvanie.

23. 11 mars 1361, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur transcrit l'acte de Louis Ier, roi de Hongrie, du 7 mars 1361, (Oradea), à la demande de Georges, fils de Gebelin, bourgeois de Bistrița.

24. 1er avril 1361, (Cenad). Le chapitre de Cenad confirme que Thomas, dit Bur, officier du magister Jean le Pêchênègue, a chassé Jacques, fils de Michel, et Benoît, fils de Jean, de leurs maisons du village de Woya.

25. 1er avril 1361, (Cenad). Le chapitre de Cenad confirme que Thomas, dit Bur, officier du magister Jean le Pêchênègue, a chassé la mère et les soeurs de Jacques et de Benoît, fils de Jean de Woya, de leur maison de la terre de Woya.

26. 5 avril 1361, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère la plainte, faite au nom du magister Thomas, fils de Laurence de Tileagd, contre les autres nobles de Tileagd au sujet du partage de leurs terres héréditaires.

27. 6 avril 1361, Oradea. Le chapitre d'Oradea certifie que Louis, fils de Jean Wasary, s'est acquitté de l'argent qui revient, en tant que dot de sa soeur Anne, à Nicolas, fils de Lado de Palasth.

28. 8 avril 1361, Peesth. Elisabeth, reine de Hongrie, ordonne au magister Benoît, fils de Heem, comes de Satu Mare et de Maramureș, de ne pas percevoir des impôts excessifs sur les serfs d'Ordo.

29. 8 avril 1361. Le vice-comes et les juges des nobles du comitat de Caraș certifient que Thomas, dit Bur, officier du magister Jean le Pêchênègue, a chassé Jacques, fils de Michel, et Benoît, fils de Jean, de leurs maisons de la terre de Woya.

30. 11 avril 1361, (Cluj-Mănăștur). Otto, abbé de Cluj-Mănăștur, et Jean, moine du même convent, avèrent que Jean, le défunt fils de Vizian de Vințul de Jos, a légué la terre d'Oarda au chapitre de l'Eglise de Transylvanie.

31. 13 avril 1361, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia avère que Pierre de Sanislău a légué ses terres à ses soeurs et parents et sa fortune mobilière à sa mère.

32. 16 avril 1361, (Oradea). Le chapitre d'Oradea rend compte à Etienne Bubeek, juge de la cour royale, de la délimitation d'une terre.

33. 1er mai 1361, Oradea. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde un privilège à la ville de Debrecen.

34. 6 mai 1361, Vișegrad. Louis Ier, roi de Hongrie, convoque les nobles du comitat d'Ugocea à l'assemblée générale du comitat, à laquelle prendrait part aussi l'envoyé, en tant que témoin, du chapitre d'Oradea.

35. 8 mai 1361, Vișegrad. Etienne Bubeek, juge de la cour royale, remet le débat de l'enquête sur le cas de Ladislas, fils de Simon de Carei.

36. 8 mai 1361, Vișegrad. Le comes Etienne Bubeek, juge de la cour royale ajourne un plaid où l'on fait mention des lettres du chapitre d'Oradea.

37. 14 mai 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don du cnezat d'une moitié de la terre d'Ozon aux fils de Locovoy, le Roumain de Maramureș.

38. 23 mai 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un privilège. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

39. 23 mai 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme la donation d'une terre. On fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

40. 23 mai 1361, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur avère que Dominique de Gimbaș a donné en nantissement au magister Pierre, fils de Jean d'Uioara de Sus, sa part de la terre de Turdaș, contre la somme de 45 florins.

41. 31 mai (1361) — 31 mai (1372). Louis Ier, roi de Hongrie, confirme sous forme de privilège la délimitation, dans le comitat de Timiș, de la terre royale d'Altalkerek d'avec la terre de Voiteg, appartenant aux nobles de l'endroit.

42. 31 mai 1361, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère que le magister La-le rachat de la terre de Tarcea.

43. 14 juin 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme le privilège accordé à la ville de Debrecen, le 1er mai 1361, privilège émis dans la ville d'Oradea.

44. 20 juin 1361, Dabsa. Nicolas de Gara, ban de Mačva et comes de Sirmiu, décide que le magister Denis, fils d'Etienne, ancien ban du Severin, paye à Jean, fils d'Arnold de Pochy, le dot de sa mère.

45. 2 juillet 1361, Sintimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie demande au convent de Cluj-Mănăştur de faire envoyer son témoin à la mise de Denis, fils de Laurence de Dumbrava, en possession d'un quart de la terre de Ciunga.

46. 8 juillet 1361, Sintimbru. Jean, vice-voïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăştur de porter des recherches sur la plainte de Jean et Grégoire de Beclean relative aux forfaits commis sur leur terre de Beudiu.

47. 17 juillet 1361, Vişegrad. Louis Ier, roi de Hongrie, demande au chapitre d'Arad de faire envoyer son témoin à la mise de Jean, comes et châtelain de Timișoara, et de ses frères en possession de quelques terres.

48. 21 juillet 1361, Villeneuve-lès-Avignon. Le pape Innocent VI demande au chapitre de Cenad, à l'archevêque de Calocsa et à Louis Ier, roi de Hongrie, de reconnaître et de prêter leur appui à Dominique, le nouveau évêque de Cenad.

49. 21 juillet 1361, (Cluj-Mănăştur). Le convent de Cluj-Mănăştur rend compte à Jean, vice-voïvode de Transylvanie, du fait qu'il a fait envoyer son témoin à l'enquête sur la plainte de Grégoire et de Jean de Beclean relative à l'usage abusif par les hôtes de Vița d'une partie de la terre de Beudiu.

50. 29 juillet 1361 (Cluj-Mănăştur). Le convent de Cluj-Mănăştur renseigne Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, sur l'appel en justice de Pierre de Ciunga à son procès avec Dominique, fils de Laurence de Dumbrava.

51. 6 août 1361, Zagreb. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un privilège, mention y étant faite, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

52. 8 août 1361, (Arad). Le chapitre d'Arad rend compte à Louis Ier, roi de Hongrie du fait qu'il a fait envoyer son témoin à la mise de Jean, comes de Timișoara, et de ses frères en possession de quelques terres.

53. 10 août 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte du chapitre d'Oradea, du 16 octobre 1313, (Oradea), portant sur les terres de Mănăştur et de Sinbenedic.

54. Environ le 22 août 1361, Sintimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăştur de faire envoyer son témoin à la mise de Dominique, fils de Laurence de Dumbrava, en possession d'un quart de la terre de Ciunga.

55. Environ le 14 septembre 1361, Sintimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la remise de Paul Hărănglab en possession de ses terres de Ceuaș et de Daia.

56. 15 septembre 1361, (Cluj-Mănăştur). Le convent de Cluj-Mănăştur renseigne Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, sur la mise de Dominique, fils de Laurence de Dumbrava, en possession d'un quart de la terre de Ciunga.

57. 17 septembre 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde un privilège, mention y étant faite, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

58. 22 septembre 1361, Brașov. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la mise de Tyl, fils de Pierre de Prejmer, en possession de la terre de Teliu.

59. 22 septembre 1361, Sintimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, fait don d'une partie de la terre de Succag au magister Nicolas.

60. 4 octobre 1361, (Cluj-Mănăştur). Le convent de Cluj-Mănăştur avère la plainte déposée par Ladislas et Leukus, fils de Nicolas de Dăbica, dans le procès engagé contre le magister Jakch de Coșeu pour le monastère de Meseș.

61. 22 octobre 1361, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère la réclamation déposée par le magister Jacques, fils de Grégoire de Socaciu, co tre les nobles d'Uimăt, t nant indûment certaines de ses terres du manse de Socaciu.

62. 23 octobre 1361, Cluj. Denis, voïvode de Transylvanie, renforce les anciens droits des bourgeois de la ville de Cluj sur les barrières de douane de Bonțida et de Sinmiclăuș.

63. 31 octobre 1361, Deva. Denis, voïvode de Transylvanie, renforce sous forme de privilège l'acte du convent de Cluj-Mănăştur, du 15 septembre 1361.

64. 10 novembre 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, consent à l'édification d'un château fort. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

65. 16 novembre 1361, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne à la communauté des Saxons de Sibiu de restituer la terre de Zlanga au chapitre d'Alba Iulia.

66. 18 novembre 1361, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don de plusieurs terres du comitat de Caraş au magister Benoît, fils de Paul, comes de Satu Mare, de Maramureş et d'Ugocea.

67. 20 novembre 1361, *(Buda)*. Le chapitre de Buda confirme que Jean le Pétchéneque a vendu à Louis Ier, roi de Hongrie, plusieurs de ses terres du comitat de Caraş.

68. *(après le 20 novembre)* 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme le don fait à Benoît, fils de Heem, et à ses parents des terres de Secaş, de Woya et de la moitié de la terre de Bachtuyse dans comitat de Caraş.

69. 27 novembre 1361, *Vişegrad*. Vilhelm, évêque de Pécs, comes de la chapelle royale et chancelier du roi, confirme que Nicolas, fils de Thomas de Virşoît, a vendu un quart de la terre de Virşoît au magister Jakch de Coşeu.

70. 9 décembre 1361 *(Agria)*. Le chapitre d'Agria renseigne Louis Ier, roi de Hongrie, sur quelques donations de terres. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

71. 25 décembre 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme la possession de l'Eglise d'Oradea sur la terre de Bagamer. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

72. 28 décembre 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne la restitution aux églises du décanat de Braşov des quarts de dime perçus jusqu'alors par les forteresses de l'endroit.

73. 28 décembre 1361. Louis Ier, roi de Hongrie, fait une donation où l'on fait mention, entre, autres, des dignitaires de Transylvanie.

74. 1362, *(Oradea)*. Le chapitre d'Oradea avère le partage de la terre de Bercu et du droit de patronage sur l'église du même village.

75. 1362, *(Oradea)*. Le chapitre d'Oradea confirme le partage de la terre de Syma.

76. 12 janvier 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie une donation. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

77. 13 janvier 1362, *(Cluj-Mănăştur)*. Le convent de Cluj-Mănăştur avère la composition entre Jean, fils de Gall de Iara, et Nicolas, fils de Nicolas de Grind, au sujet d'un lopin de terre sis entre la terre de Sinmartin et celle de Banabic.

78. 14 janvier 1362, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne a Ladislas, comes de Keve et de Caraş, de prendre des mesures pour restituer les biens confisqués à quelques habitants de Raguza.

79. 16 janvier 1362, *Oradea*. Le chapitre d'Oradea certifie la vente de quelques terres.

80. 20 janvier 1362, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, demande au convent de Cluj-Mănăştur de faire envoyer son témoin à la mise du magister Jakch de Coşeu, en possession de la terre de Virşoît.

81. 20 janvier 1362, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ajourne la cause entre Nicolas, son notaire, et Etienne, fils de Ladislas d'Anduryashaza, au sujet d'une partie de la terre de Suceag.

82. 21 janvier 1362, *Avignon*. Le Pape Innocent VI fait don à Nicolas d'un canonicat dans le diocèse de Transylvanie.

83. 25 janvier 1362, *(Cluj-Mănăştur)*. Le convent de Cluj-Mănăştur confirme la contestation déposée par Nicolas Vas au sujet de la vente des terres d'Osoiu et de Ciubanca.

84. 7 février 1362, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, confirme la contestation déposée par Thomas, fils de Thomas de Reghin, au sujet de la vente de la terre d'Osoiu.

85. 15 février 1362, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie, à la demande du magister Jean, comes de Timişoara, et à celle de son frère, Dominique, un acte du chapitre d'Arad.

86. 22 février 1362, *(Oradea)*. Le chapitre d'Oradea avère la contestation déposée par les nobles de Balkany au sujet de la concession par le roi de certaines de leurs terres, parmi lesquelles il y a aussi celle de Curtuiuşeni.

87. 25 février 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, dispose la restitution d'une terre. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

88. 26 février 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don au magister Benoit, fils de Paul, comes de Satu Mare et de Maramureș, et à son frère, Pierre, d'un courtil dans la cité de Buda.
89. 26 février 1362, (Oradea). Le convent d'Oradea avère que Jean, fils de Pierre d'Oradea, a vendu à Blasiu, fils de Kelemen, toujours d'Oradea, une maison, trois vignobles, une boucherie et un pré contre la somme de 50 marks.
90. 16 mars 1362 *Sintimbru*. Pierre, vice-voivode de Transylvanie, ajourne la cause entre Jean, fils d'Émery de Buch, d'une part, et Jacques, diacre de Mera, et Étienne, fils de Ladislas d'Andreashaza de l'autre.
91. 31 mars 1362, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère la vente d'une terre. On y fait mention des chanoines du chapitre.
92. 4 avril 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie une donation, mention y étant faite des dignitaires de Transylvanie.
93. 6 avril 1362, (Lelez). Le convent de Lelez avère la contestation déposée par Étienne, dit Konok, au sujet de l'intention des fils de Jean de Cehăluț de dévier le lit de la Tisza contigu aux terres de Vossan et de Szalka.
94. 21 avril 1362, *Haram*. Le châtelain de Haram avère la composition entre Anton, le forgeron de Zeredahel, l'une part, et Michel d'Eug, de l'autre, de cesser toutes leurs divergences.
95. 28 avril 1362, *Csenger*. Le vice-comes et les juges des nobles du comitat de Satu Mare soumettent un procès à la justice du roi.
96. 1er mai 1362, (Cluj). Le comes Barthélemy, le maire et les jurés de la ville de Cluj avèrent que les artisans Nicolas et Heulin ont vendu un courtil au magister Jacques, dit le Sicule.
97. 6 mai 1362, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur avère que Jacques, fils de Grégoire de la famille Zyl, et d'autres encore ont vendu une moitié de la terre de Zenthmartun à Jacques de Dragu et à Nicolas de Zimbor au prix pour lequel cette parcelle avait été nantie et 70 florins de plus.
98. 10 mai 1362, *Oradea*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne à Nicolas Konth, palatin de Hongrie, ou au vice-comes de Bihor, de remettre la veuve de Ladislas de Zakal en possession de quelques biens.
99. 13 mai 1362, *Hosszupály*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Oradea de faire envoyer son témoin pour sommer Jean de Virșoț et Jean de Recea d'acheter le quart revenant à Nicolas l'Aveugle de la terre de Virșoț.
100. 15 mai 1362, *Zagreb*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne à André, châtelain de Șiria, de se préparer avec tous les Roumains et les autres gens et officiers à partir en expédition avec le comes de Satu Mare et de Maramureș.
101. 21 mai 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte de donation. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.
102. 22 mai (1362), *Iuanič*. Denis, voivode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de dédommager Nicolas, doyen de Brașov, pour la rétention de ses revenus canoniques.
103. 26 mai 1362, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia transcrit pour Martin, fils de Jean, dit Henyl de Bistrița, l'acte de Louis Ier, roi de Hongrie, du 24 septembre 1349.
104. 2 juin 1362, *Kemnek*. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don au comes Ladislas le Roumain, fils de Mușat d'Almaș, et à ses fils du village de Zlaști, qui tient de la forteresse de Deva, et du bois de Thytös, les exemptant, en même temps des redevances pesant sur les autres villages roumains.
105. 2 juin 1362, *Haram*. Laurence, vice comes, et les juges des nobles du comitat de Caraș confirment la plainte déposée par Jean de Baila, au nom d'Étienne de Fevtelek, contre les forfaits commis par Nicolas de Kutrez.
106. 2 juin 1362, *Haram*. Laurence, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Caraș confirment que Ladislas de Șag a empêché Nicolas de Kutrez, au nom d'Étienne de Fevtelek, de faire usage d'un tiers de la terre de Fevtelek.
107. 6 juin 1362, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère la contestation déposée par les fils de Jean de Warada relative à l'aliénation de la terre de Budun.
108. 9 juin 1362, *Haram*. Laurence, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Caraș avèrent que Ladislas de Baila a empêché Nicolas de Fevtelek, au nom d'Étienne de Giulvăz, de faire usage d'un tiers de la terre de Fevtelek.
109. 10 juin 1362, *Vtșegrad*. Nicolas Kont, palatin de Hongrie et juge des Comans, demande au chapitre d'Agria de porter des recherches sur la plainte déposée par Pierre de Stanislău contre Nicolas de Bátor.

110. 19 juin 1362, (Oradea). Le chapitre d'Oradea confirme que Nicolas l'Aveugle, fils de Thomas de Virșoț, a vendu au magister Jakch de Coșeiu sa part de la terre de Virșoț.

111. 29 juin 1362, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur avère que Jacques de Popești a donné en nantissement à Denis, fils de l'ancien ban Etienne, la moitié de sa terre de Sintu.

112. 30 juin 1362, Pojon. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne à tous ses officiers et, surtout, aux douaniers de permettre aux bourgeois de Pojon d'apporter et de Vendre du sel d'Autriche.

113. 4 juillet 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, affranchit Nicolas et Jean, fils de Barthélemy, de l'état de serfs de la cité de Doba, en les faisant entrer dans les rangs de la noblesse.

114. 7 juillet 1362, Csenger. Ladislas, vice-comes de Satu Mare, confirme la quittance émise par le percepteur des dîmes de l'évêque de Transylvanie à la suite du paiement de la dime due par le village de Jarmy.

115. 7 juillet 1362, Csenger. Ladislas, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Satu Mare ajourne le procès entre Jean de Santău et Jean de Pișcarl.

116. 7 juillet 1362, Csenger. Ladislas, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Satu Mare avèrent la plainte de Jacques, officier du magister Jean de Santău, contre les serfs du magister Jean de Sîtmărel.

117. 8 juillet, Sîntimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer un homme digne de confiance pour empêcher Bakocz et Jean, fils de Thomas de Turek, et leurs serfs d'exploiter une partie de la terre de Rapoltu Mare appartenant à Jacques, fils de Thomas de Rapoltu Mare.

118. 25 juillet 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme sous forme de privilège une lettre des religieuses de l'Ancienne Buda; on y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

119. 25 juillet 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte de donation; on y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

120. 1er août 1362, Buda. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au maire et aux habitants de Zlagna de reconnaître le chapitre d'Alba Iulia pour propriétaire légitime de la terre de Zlagna.

121. 7 août 1362, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia notifie au Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, que la terre de Rapoltu Mare a été bornée du côté de la terre de Kuespotak et que Bakocz et Jean, fils de Thomas de Turek, ont été empêchés d'exploiter une partie, de ladite terre.

122. 11 août 1362. Ladislas, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Satu Mare confirment l'enquête sur un forfait.

123. 28 août 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, anoblit Nicolas, doyen de Brașov, et Rudolf de Cristian, son frère, en assimilant leurs terres aux terres nobiliaires et en leur demandant le revenu du moulin de Cristian.

124. 1er—12 septembre 1362. Dominique, évêque de Cenad, a payé à Gaucelmus, évêque élu de Nîmes, legs papal en Hongrie, 80 florins et 23 solidi, comme taxe de consécration.

125. 11 septembre 1362, Vișegrad. Etienne Bubek, juge de la cour royale, demande au chapitre d'Oradea de faire envoyer son témoin à la comparution de Dominique, évêque de Transylvanie, devant la justice royale, contre les nobles de Recea, au sujet de l'envahissement et du nantissement des terres de Palvara et de Recea Mică.

126. 22 septembre 1362, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur confirme que les nobles Jean, dit Acyl, Thomas, Denis, Laurence, Nicolas, et Pierre, fils de Jean, fils d'Emech, et Simon, fils de Ladislas, dit Wos, ont partagé entre eux, en sept parties égales, dix de leurs terres des comitats de Dăbîca et de Cluj.

127. 13 octobre 1362 Vișegrad. Etienne Bubeek, juge de la cour royale, ajourne le débat d'une enquête sur la cause entre Ladislas, fils de Simon de Carei, et André, fils d'Etienne de Wythka.

128. 13 octobre 1362, Vișegrad. Etienne Bubeek, juge de la cour royale, ajourne la procès entre Ladislas, fils de Simon de Carei, d'une part, et Ladislas et Etienne, fils d'Etienne de Wythka, de l'autre.

129. 13 octobre 1362, Vișegrad. Etienne Bubeek, juge de la cour royale, ajourne le procès entre Ladislas, fils de Simon de Carei, d'une part, et Etienne, fils d'André, et Ladislas, fils de l'autre André de Wythka, d'autre part.

130. 14 octobre 1362, *(Agria)*. Le chapitre d'Agria rapporte à Louis Ier, roi de Hongrie, les résultats de l'enquête sur les forfaits commis par Nicolas de Bátor sur la terre d'Adon, propriété de Pierre de Sanislău.

131. 16 octobre 1362, *(Cluj-Mănăştur)*. Le convent de Cluj-Mănăştur confirme que Pierre de Luncani a vendu la terre de Gligoreşti à Nicolas de Luncani contre 60 marks.

132. 31 octobre 1362. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie un de ses actes de 1346; on y fait mention, entre autres, de dignitaires de Transylvanie.

133. 11 novembre 1362, *(Alba Iulia)*. Le chapitre d'Alba Iulia transcrit, à la demande de Jean de Dăbica, l'acte émis par Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, le 25 mai 1340.

134. 11 novembre 1362, *(Alba Iulia)*. Le chapitre d'Alba Iulia transcrit, à la demande de Jean de Dăbica, l'acte émis par Pierre vice-voïvode de Transylvanie, le 1er juin 1340, portant sur le village Csoboló du comitat de Dăbica.

135. 17 novembre 1362, *Haram*. Laurence, fils de Dominique, châtelain de Haram et vice-comes de Caraş, et les juges des nobles du même comitat confirment qu'à la demande d'Etienne et Michel, fils de Dominique, Nicolas de Ciortea, Laurence et Jean, fils de Petev, ont été empêchés d'aliéner un lopin de terre.

136. 27 novembre 1362, *(Titel)*. Le chapitre de Titel avère que Jean de Cherneuch a vendu au magister Ladislav d'Omor la moitié de la terre de Zenthandras.

137. 27 novembre 1362, *(Titel)*. Le chapitre de Titel avère que Jean de Cherneuch a donné en nantissement au magister Ladislav d'Omor quelques parcelles des terres de Markteleke et de Farkad et la moitié de la terre de Zenthandras.

138. 8 décembre 1362, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ordonne aux nobles du comitat de Dăbica de porter des recherches sur les forfaits commis au monastère de Cluj-Mănăştur par les habitants de Floreşti et quelques artisans de Cluj.

139. 13 décembre 1362, *Cristiş*. Jean de Chidea, juge des nobles du comitat de Dăbica, rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, de l'enquête portée sur les forfaits commis au monastère de Cluj-Mănăştur par les habitants de Floreşti et quelques artisans de Cluj.

140. 17 décembre 1362, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer un témoin à la récupération d'une moitié du tiers de la terre de Singătın et à sa translation dans la propriété de Jean et Cristian, fils de Cristian de Cristian.

141. 23 décembre 1362, *Vişegrad*, Louis Ier, roi de Hongrie, demande au convent de Leles de faire envoyer son témoin au procès intenté par quelques nobles de Palota et de Mendzent contre les nobles de Nogmihal.

142. 1363. Louis Ier, roi de Hongrie, fonde un monastère en Maramureş pour les ermites de Saint Paul.

143. 1363. Le chapitre de l'Eglise de Transylvanie avère que Nicolas, prieur du monastère de la Sainte Vierge d'Alba Iulia, a concédé à l'Eglise de Transylvanie la moitié d'un courtil et un vignoble, sis à Alba Iulia, légués au monastère par Paul dit Chankar.

144. 3 janvier 1363, *(Alba Iulia)*. Le chapitre d'Alba Iulia rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, de la translation dans la propriété de Jean et Cristian, fils de Cristian de Cristian, d'une moitié du tiers de la terre de Singătın.

145. 17 janvier 1363, *(Oradea)*. Le chapitre d'Oradea confirme la réconciliation entre Jean, voïvode de Beiuş, et ses frères, d'une part, et Nicolas de Zlatna et ses frères, de l'autre, sur la mort de Bicaciu et Roman, leurs parents.

146. 24 janvier 1363, *Avignon*. Le Pape Urban V demande à Denis, voïvode de Transylvanie, de faire des efforts pour la conclusion de la paix entre l'empereur Charles IV et Louis Ier, roi de Hongrie.

147. 24 janvier 1363, *Avignon*. Le Pape Urban V demande à Nicolas, comes des Sicules, d'apporter sa contribution à la conclusion de la paix entre Charles IV et Louis Ier, roi de Hongrie.

148. 24 janvier 1363, *Avignon*. Le Pape Urban V demande à Dominique, évêque de Transylvanie, de prêter main-forte à la conclusion de la paix entre Charles IV et Louis Ier, roi de Hongrie.

149. 24 janvier 1363, *Avignon*. Le Pape Urban V demande à Dominique, évêque de Cenad, d'apporter sa contribution à la conclusion de la paix entre Charles IV et Louis Ier, roi de Hongrie.

150. 24 janvier 1363, *Avignon*. Le Pape Urban V demande à Démétrius, évêque d'Oradea, d'apporter sa contribution à la conclusion de la paix entre Charles IV et Louis Ier, roi de Hongrie.

151. 25 janvier 1363, *Buda*. Louis Ier, roi de Hongrie, demande au chapitre de Cenad de faire envoyer son témoin au bornage des terres de Kuespataka, de Secășeni, de Voya et de la moitié de la terre de Bachtuiesse, du comitat de Caraș, et à la mise de Benoît, fils de Paul, fils de Heem, en leur possession.

152. 25 janvier 1363, (*Cluj-Mănăștur*). Le convent de Cluj-Mănăștur avère la composition entre Jacques le Grand, noble d'Aluniș, et Jacques de Corneni sur le rachat d'un quart de la terre de Corneni, contre la somme de 36 florins.

153. 2 février 1363, *Buda*. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie un échange de terres entre Denis et Ladislas, fils d'André de Imbregh, et le magister Simion, fils de Maurice.

154. 11 février 1363, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăștur, de regagner la moitié de la terre de Borzești au compte d'André de Pethlend et de mettre celui-ci en sa possession.

155. 15 février 1363, *Pîncota*. Pierre de Bellantis, chevalier de Pîncota et de Dezna, fait don à Georges, frère de Sixt, de la moitié d'un moulin, ancienne propriété du cnêze Ladislas et de Preliub, exécutés à Lipova pour brigandage.

156. 19 février 1363. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte de donation. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

157. 3 mars 1363, *Hașeg*. Pierre, vicevoïvode de Transylvanie, attribue la terre de Zlaști à Ladislas, fils de Mușat, puisque les cnêzes Stroia et Zeicu n'ont pas pu présenter un acte écrit à l'appui de leur droit cnêzial.

158. 3 mars 1363, *Hașeg*. Pierre, vicevoïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de mettre Ladislas, fils de Mușat, en possession de la terre de Zlaști.

159. 5 mars 1363, (*Cluj-Mănăștur*). Le convent de Cluj-Mănăștur avère que Leukus, noble de Someșeni, a concédé à son cousin, Jean, une maison, en échange d'une partie des droits de douane de Dumbrava.

160. 21 mars 1363. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte du roi Etienne V de 1270. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

161. 21 mars 1363. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte du chapitre de Zagreb du 1er mai 1358; on y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

162. 22 mars 1363, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie demande aux juges des nobles du comitat de Cluj, en réponse à la plainte de l'abbé et du convent de Cluj-Mănăștur, de porter des recherches sur les forfaits commis par Ladislas, dit Zekul, officier royal d'Almaș, sur les terres de Băgara, d'Aghireșu et de Leghia, appartenant au convent.

163. 22 mars 1363, (*Cenad*). La chapitre de Cenad rend compte à Louis Ier, roi Hongrie, du bornage des terres de Kuespataka, de Secășeni, de Voya et la moitié de la terre de Bachtuiesse, de même que de la mise de Benoît, fils de Paul, fils de Heem, en leur possession.

164. 22 mars 1363, (*Cenad*). Le chapitre de Cenad avère la contestation déposée par Benoît, fils de Jean de Woya, au sujet de l'occupation de la terre de Woya par Jean, dit le Pétchénegue.

165. 9 avril 1363, (*Cluj-Mănăștur*). Le convent de Cluj-Mănăștur certifie que Jean et Ladislas, fils de Thomas le Rouge, nobles de Sintioana, se sont acquittés envers Hélène, veuve de Thomas le Rouge, du paiement de son dot et des présents reçus à son mariage, de même que des autres biens que son mari lui a ligués.

166. 12 avril 1363, *Cojocna*. Les juges des nobles du comitat de Cluj rendent compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, du résultat de l'enquête portée sur les abus commis par Ladislas, dit Zekul, officier d'Almaș, sur les terres de Băgara, d'Aghireșu et de Leghia.

167. 14 avril 1363, (*Cluj-Mănăștur*). Le convent de Cluj-Mănăștur certifie le testament de Dominique, dit de Gîmbaș, noble de Șintereag.

168. 21 avril 1363, *Trnava*. Louis Ier, roi de Hongrie, ajourne toutes les causes de Benoît, fils de Paul Himfy, comes de Pojon, et celles de Pierre, son frère, par suite de leur départ pour la guerre.

169. 2 mai 1363, *Vișegrad*. Etienne Bebek, juge de la cour royale, demande au chapitre de Cenad de rendre compte devant le roi du bannissement des officiers de Ladislas, fils de Teuteu, de la terre de Vinători, dans le comitat de Zarand.

170. 2 mai 1363, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère que Jean de Tyvis a donné en nantissement à Etienne d'Oar un tiers de sa part de la terre de Baruchseneye du comitat de Satu Mare contre la somme de 20 florins.

171. 5 mai 1363, Arad. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne à Amvrich et à Avram, fils de Thomas de Garla de Sus, de laisser George de Pincota en possession d'un site pour le lavage de l'or.

172. 9 mai 1363, (Cenad). Le chapitre de Cenad rend compte à Louis Ier, roi de Hongrie, du résultat de l'enquête sur le bannissement des officiers de Ladislav, fils de Teuteu, de la terre de Vinători.

173. 18 mai 1363, Vişegrad. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au magister Ladislav, fils de Posa de Zeer, de porter des recherches sur la plainte des nobles de Zakalar au sujet de la violation de leur terre de Kuesd et du transfert abusif de leurs serfs par le comes de Keve.

174. 30 mai 1363, (Alba Reginalis). Le chapitre d'Alba Reginalis avère que le diacre Ladislav a vendu au magister Jean, archidiacre de Tirnava et vicaire de Strigoniu, un courtil à Vişegrad.

175. 26 juin 1363, (Buda). Le chapitre de Buda rend compte à Louis Ier, roi de Hongrie, des recherches sur les abus commis par Paul, abbé du monastère Saint Gerard de Cenad, sur la terre de Toxun.

176. 29 juin 1363, Haram. Laurence, fils de Dominique, vice-comes de Caraş, et les juges des nobles du même comitat, notifient que l'homme qu'ils ont envoyé a empêché les serfs de Pierre, fils de Chulnuk, d'exploiter la terre de Chatar.

177. 8 juillet 1363, Plyna. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde aux nobles de Țaga le droit de tenir marché hebdomadaire sur leur terre et il rassure les marchands qu'ils n'y auront pas d'ennuis.

178. 8 juillet 1363, Plyna. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde aux magisters Pierre et Désiré et à d'autres encore le droit de glaive sur la terre de Țaga.

179. 19 juillet 1363, Verovitica. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde à Catherine, femme de Ladislav de Miheşul de Cîmpie, le droit d'hériter la terre de Buia pareillement à un fils.

180. 7 août 1363, Kene. Le magister Ladislav vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Solnoc, avèrent que Paul de Săuca n'a pas payé à Jean de Santău l'argent dû pour l'abattage de quelques porcs.

181. 31 août 1363, Avignon. Le Pape Urban V approuve la demande de Thomas, fils de Simon, chanoine de l'Eglise de Transylvanie, et de Simon, fils de Simon, d'échanger leurs canonicats et leurs prébendes.

182. Après le 11 septembre 1363, (Moftin). Le comes et les juges des nobles du comitat de Satu Mare confirment la décision de Paul de Vetiş et d'Etienne de Gelyenus de se soumettre à un arbitrage.

183. 12 septembre 1363, Sintimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ordonne aux juges des nobles du comitat de Cluj de convoquer devant l'assemblée du voïvode Denis, par l'entremise de l'abbé de Cluj-Mănăştur, certains de ses serfs.

184. 12 septembre 1363, Sintimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ordonne aux juges des nobles du comitat de Cluj d'appeler devant son tribunal Etienne, fils de Nicolas Wos de Sintejude, et Jean, fils de Nicolae de Sinnicoară.

185. 15 septembre 1363, Moftin. Le comes et les juges des nobles du comitat de Satu Mare avèrent que les nobles de Nagysemjén ont empêché les habitants de Tarcea, de Văşad et de Valea lui Mihai d'exploiter la terre de Fülöp.

186. 15 septembre 1363, Moftin. Le comes et les juges des nobles de comitat de Satu Mare avèrent une contestation déposée par Leukus de Nagysemjén concernant sa terre de Laskod.

187. 15 septembre 1363, Moftin. Le comes et les juges des nobles du comitat de Satu Mare avèrent que les nobles de Nagysemjén ont empêché les voisins de leur terre de Kissemjén d'exploiter cette terre.

188. 15 septembre 1363, Moftin. Le comes et les juges des nobles du comitat de Satu Mare confirment une interdiction concernant l'exploitation de la terre de Panyola.

189. 21 septembre 1363. Etienne Bek, juge de la cour royale, demande au chapitre de Cenad de faire envoyer son témoin au bornage des terres de Reçaş et de Solomos, concédées par le roi à Carapciu le Roumain, et de porter des recherches sur l'opposition de Blasiu de Zer à cette donation.

190. 21 septembre 1363. Etienne Bek, juge de la cour royale, demande au chapitre de Cenad de faire envoyer son témoin au bornage de la terre d'Ikus, concédée par le roi à Carapciu le Roumain.

191. 22 septembre 1363, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, et les juges des nobles du comitat d'Alba décident que Georges, fils de Dominique, et Michel, fils de Nicolas, hôtes de Mesentea, se disculpent par serment de l'accusation d'avoir blessé et pillé Jean de Cricău.

192. 23 septembre 1363, *Cojocna*. Georges de Buda et Jean, fils de Dominique, juges des nobles du comitat de Cluj, notifient à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, qu'ils ont demandé à l'abbé de Cluj-Mănăştur de faire envoyer certains de ses serfs devant l'assemblée du voïvode Denis.

193. 13 octobre 1363, *Vişegrad*. Nicolas Kont, palatin de Hongrie, demande au chapitre d'Arad de faire envoyer son témoin au jugement de Laurence, fils de Heym.

194. 20 octobre 1363, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, et les juges des nobles du comitat d'Alba, décident que le Sicule François d'Odorhei se disculpe par serment, à côté de 12 autres gens, de certains forfaits et pillages.

195. 23 octobre 1363, *(Győr)*. Le chapitre de l'église de Győr transcrit, à la demande du magister Michel, chantre et chanoine de ladite église, la lettre d'Etienne, ancien voïvode de Transylvanie et comes de Solnoc, du 23 juillet 1350, sur le partage des biens des nobles d'Ilia.

196. 28 octobre 1363, *Caşovia*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Oradea de porter des recherches sur une plainte.

197. 7 novembre 1363, *Kálló*. Le comes et les juges des nobles du comitat de Szabolcs déclarent malfaiteurs quelques habitants de Ciomocoz et de Făncica.

198. 15 novembre 1363, *Turda*. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin au procès ayant pour but d'empêcher les Saxons d'Archita d'exploiter la terre de Ramacha.

199. 15 novembre 1363, *(Turda)*. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire des recherches sur la plainte d'Alexandre d'Ilia contre Etienne de Brănişca.

200. 18 novembre 1363, *(Oradea)*. Le chapitre l'Oradea avère la plainte de son chanoine André contre la donation de quelques terres de Hongrie.

201. 24 novembre 1363, *Turda*. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de prendre part au bornage de la terre d'Apahida.

202. 25 novembre 1363, *Turda*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ajourne le procès entre Jean le Rouge de Tyburchtelke, et Etienne, fils de Nicolas, dit Wos, d'une part, et Jean, fils de Nicolas de Sinnicoară, de l'autre.

203. 25 novembre 1363, *Turda*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ajourne le procès entre la femme de Jean le Rouge de Tyburch et la femme de Pierre, fils de Ladislas de Nădăşel, d'une part, et Etienne, fils de Nicolas, dit Wos, de l'autre.

204. 25 novembre 1363, *Kálló*. Le comes et les juges des nobles du comitat de Szabolcs confirment les forfaits commis par l'officier de l'abbé de Siniob sur la terre d'Etienne de Chur.

205. 1er décembre 1363, *Herina*. Dominique évêque de Transylvanie, fait don à la veuve de Grégoire, le tailleur, femme de Thomas le Rouge, d'un courtill à Alba Iulia.

206. 2 décembre 1363, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la délimitation d'une parcelle de la terre de Lăpuş.

207. 6 décembre 1363, *(Arad)*. Le chapitre d'Arad notifie au palatin Nicolas Kont de faire envoyer son témoin à l'appel en justice de Laurence, fils de Heym.

208. 8 décembre 1363, *Vişegrad*. Elisabeth, reine de Hongrie, ordonne au juge de la cour royale de ne pas juger le procès des fils de Crăciun, estés en justice par des Roumains de Maramureş pour quelques terres, car celles-ci appartiennent à la reine.

209. 8 décembre 1363, *(Alba Iulia)*. Le chapitre d'Alba Iulia notifie à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, que les Saxons de Copşa Mare et de Valchid ont empêché la délimitation du lopin de la terre de Lăpuş.

210. 8 décembre 1363, *Beregovo*. Les curés Grégoire de Began, Pierre de Suran et Benoît de Charnauada avèrent la contestation de Nicolas et Dominique de Kisvárdá à la mise de Jean, fils de Mathias, et de sa mère en possession d'un quart de la moitié de la terre de Dorolţ.

211. 9 décembre 1363, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à l'enquête sur les

forfaits commis par les habitants de Copşa et de Valchid lors du bornage d'une partie de la terre de Lăpuş.

212. 9 décembre 1363, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia transcrit à la demande du magister Ladislas, fils de Geyleth, un acte du 19 juillet 1333.

213. 11 décembre 1363, Kéne. Le vice-comes et les puges des nobles du comitat de Solnoc avèrent l'appel en justice des nobles de Kege.

214. 12 décembre 1363, (Buda). Louis Ier, roi de Hongrie, fait don de la terre de Dios du comitat de Fehér à Simon, fils de George, noble de Gyanth et notaire de Denis, voïvode de la Transylvanie et comes de Solnoc, et à Emery, son cousin, fils de Nicolas.

215. 15 décembre 1363, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, du fait que les Saxons de Copşa Mare et de Valchid ont empêché la délimitation de la terre de Lăpuş et ont blessé les officiers de Jean de Mălincrav.

216. 26 décembre 1363, Sîntimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin pour faire des recherches sur le droit de possession sur la terre de Lăpuş.

217. 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie un acte qu'il a émis le 8 mai 1357. On y fait mention de la perte du sceau du roi Charles Robert en Valachie.

218. 1364. Etienne Bubek, juge de la cour royale, demande au chapitre d'Oradea de faire des recherches sur la querelle entre les habitants de Satu Mare et les nobles de Santău.

219. 1364. Le chapitre d'Oradea rend compte au juge de la cour royale de l'enquête portée sur la querelle entre les habitants de Satu Mare et les nobles de Santău.

220. (Aux environs de 1364). Paul, dit le Pétchénegue, châtelain de la forteresse de Ciceu, conseille les Roumains dépendants de la forteresse de ne pas craindre aucun troublement.

221. 3 janvier 1364, (Alba Iulia). Le chapitre d'Alba Iulia notifie à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, que le témoin envoyé aurait constaté que les habitants de Copşa Mare et de Valchid avaient occupé indûment la terre de Lăpuş.

222. 15 janvier 1364, Vişegrad. Nicolae Kont, palatin de Hongrie, ajourne le procès entre Dominique, fils de Jean de Giulváz, et Laurence, fils de Heym.

223. 20 janvier 1364, Sîntimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ajourne la présentation des témoignages dans la cause entre les nobles de Beclean et Michel, fils de Ladislas de Nimigea, sur le quart dû à la fille.

224. 20 janvier 1364, Sîntimbru. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, ajourne la présentation des témoignages dans la cause entre l'abbé de Cluj-Mănăştur et Jean, fils de Pierre, dit de Gurghiu, au sujet de la terre d'Apaty.

225. 21 janvier 1364, Pojon. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don à Simon fils de Maurice, des terres de Mărtineşti, de Solmus et de Botiza.

226. 22 janvier 1364, Vişegrad. Etienne Bubek, juge de la cour royale, décide que les nobles de Siciu présentent devant le tribunal leurs actes sur une parcelle tenant de la forteresse de Şimleu pour laquelle ils sont entrés en procès avec la femme de Ladislas de Băthor.

227. 25 janvier 1364, Pojon. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme à la demande de Jean, archidiacre de Tîrnava, l'acte du chapitre de Zips du 11 mars 1360.

228. 27 janvier 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don de quelques terres de Yougoslavie. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

229. 29 janvier 1364, Gilău. Dominique évêque de Transylvanie confirme aux serfs de Şard l'acte de l'évêque André, du 11 mai 1325, sur les droits des habitants de Şard.

230. 30 janvier 1364, (Oradea). Le chapitre d'Oradea avère que les fils de Lökös de Ivankahaza concèdent à leurs soeurs la terre de Bank, représentant le quart qui leur revient en tant que filles.

231. 31 janvier 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, à la demande de Benoît, fils de Paul, comes de Pojon, sa lettre de donation, du 18 novembre 1361, portant sur la donation de quelques terres.

232. 2 février 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don au magister Simon, fils de Maurice, et à ses héritiers des terres de Mărtineşti, de Solmus et de Botiza.

233. 3 février 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte émis le 13 juillet 1347, au sujet de la donation des biens à Nicolas de Tilmaciu.

234. 6 février 1364, *Vişegrad*. Denis, voïvode de Transylvanie, avère que le magister Konya et Michel, évêque d'Agria, ont concédé à Jean, fils de Pierre, les terres de Metiş et de Ghijasa.

235. 6 février 1364. Michel, dit Henke, et Jean, fils de Dominique de Jucu, juges des nobles du comitat de Cluj, confirment la réception de la lettre du vice-voïvode Pierre sur l'appel en justice des nobles de Suceag.

236. 11 février 1364, *Janich*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne aux frères de Dragoş, fils de Giula, de ne pas intervenir dans l'usage que celui-ci fait de quelques terres concédées par le roi.

237. 25 février 1364, *Zagreb*. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don au magister André, châtelain de la forteresse de Şiria, des terres de Yougoslavie.

238. 25 février 1364, *Zagreb*. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte du chapitre de Zagreb, du 6 juin 1328. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

239. 26 février 1364, *Zagreb*. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don à Michel, fils de Blasiu de Recea, vice-comes du roi, de la terre de Şieu-Cristur.

240. 26 février 1364, *Zagreb*. Louis Ier, roi de Hongrie, demande au convent de Cluj-Mănăştur de prendre part à la mise de Michel, fils de Blasiu de Recea, vice-comes du roi, en possession de la terre de Şieu-Cristur.

241. 26 février 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, à la demande du magister Nicolas, dit Toth, un acte du Ier août 1345. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

242. 27 février 1364, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Oradea de faire envoyer son témoin à l'enquête menée sur un vol.

243. 29 février 1364, *Avignon*. Le pape Urban V demande à Louis Ier roi de Hongrie, de prêter main-forte aux percepteurs des dîmes papales envoyés en Hongrie.

244. 5 mars, 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un privilège accordé à un noble croate le 6 avril 1357. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

245. 6 mars 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un privilège accordé à quelques nobles croates le 25 mars 1352. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

246. 9 mars 1364, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Alba Iulia de mettre Jean, fils d'Ilba, sa femme et leurs fils en possession de la terre de Noşlac.

247. 28 mars 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, à la demande du magister Simon, fils de Maurice, un acte émis le 6 décembre 1351.

248. 28 mars 1364, (*Alba Iulia*). Le chapitre d'Alba Iulia transcrit, à la demande de Thomas le Rouge, hôte d'Alba Iulia, un acte de Dominique, évêque de Transylvanie, en date du 1er décembre 1363.

249. 9 avril 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un de ses actes de 1347. On y fait mention de la perte du sceau de Charles Robert en Valachie.

250. 11 avril 1364, (*Cluj-Mănăştur*). Le convent de Cluj-Mănăştur rend compte de sa participation à la mise de Michel de Recea en possession de la terre de Şieu-Cristur.

251. 16 avril 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme une donation. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

252. 19 avril 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie un acte. On y fait mention de la perte du sceau du roi Charles Robert en Valachie.

253. 26 avril 1364, (*Oradea*). Le chapitre d'Oradea avère que le magister Pierre, fils de Béne, chanoine d'Oradea, a fait don à Claire, sa soeur, et à l'église de St. Anne, d'un vignoble et d'une boucherie.

254. 1er mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde un privilège aux hôtes de Lubló. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

255. 1er mai 1364, *Sîntimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, condamne à une amende Jean et Ladislas de Dăbîca pour ne s'être pas acquittés à temps d'une dette.

256. 4 mai 1364, *Şemlac*. Le vice-comes Laurence et les juges des nobles du comitat de Caraş ordonne des recherches sur la plainte de Denis, fils de Nicolas, et de Pierre, fils de Heym, au sujet d'un forfait commis sur la terre de Rauna de Sus.

257. 5 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, avère, pour les habitants de Zips, un de ses actes de 1344. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

258. 5 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, échange une forteresse et quelques terres avec un noble croate. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

259. 7 mai 1364, *Fundătura*. Le comes Nicolas, fils de Pethew, et les juges des nobles du comitat de Dăbica, avèrent l'interdiction que Michel, fils de Ladislas de Kercurhazy, a imposée sur ses vergers et ses terres de culture à proximité de la rivière de Șoimus.

260. 8 mai 1364, *Vișegrad*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, ajourne le procès entre Pierre de Sanislău et les nobles de Bátor.

261. 8 mai 1364, *Vișegrad*. Nicolae Konth, palatin de Hongrie et jude des Comans, ajourne le débat du procès entre Sébastien, fils de Jean de Cehăluț, et les nobles de Nagysemjén.

262. 8 mai 1364, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de prendre part à un témoignage dans le procès entre l'abbé de Cluj-Mănăștur et les nobles de Someșeni, ayant pour objet les limites de la terre de Someșeni.

263. 11 mai 1364, *(Oradea)*. Le chapitre d'Oradea avère la composition conclue entre Paul de Vețiș et Laurence, son frère, sur le partage des terres de Vețiș, d'Almaș, d'Ujfalu, de Ciomocoș, etc.

264. *(Avant le 12 mai) 1364, (Oradea)*. Le chapitre d'Oradea notifie à Louis Ier, roi de Hongrie, qu'il a fait envoyer son témoin, en la personne du curé Jacques, à l'enquête sur une plainte.

265. 12 mai 1364, *Vișegrad*. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăștur de faire envoyer son témoin à une nouvelle délimitation des terres de Dioșod, de Mocirla et de Doba.

266. 12 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte, en y faisant mention de la perte du sceau de Charles Robert en Valachie.

267. 13 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte du roi Charles Robert en y faisant mention du sceau que celui-ci a perdu en Valachie.

268. 13 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, avère l'acte de Charles Robert du 12 juin 1329 sur les droits de douane perçus à Medieș et à Someșeni.

269. 14 mai 1364, *(Oradea)*. Le chapitre d'Oradea avère que Jean, fils de Dominique de Coșeiu, a fait don au magister Jakch de Coșeiu de la moitié de la terre de Portița.

270. 18 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte du roi Charles Robert du 9 décembre 1330. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

271. 19 mai 1364, *Buda*. Louis Ier, roi de Hongrie, décide qu'Elisabeth, fille d'Etienne de Dob, soit l'héritière des terres de son père.

272. 25 mai 1364, *Kálló*. Le magister Buken avère la composition conclue entre Ladislas de Gechy et le magister Avram, chanoine d'Oradea, et son frère Leukus, sur le payement d'une dette.

273. 26 mai 1364, *Vișegrad*. Denis, voïvode de Transylvanie, et comes de Solnoc, accorde un terme aux magisters Thomas et Etienne de Reghin pour la présentation de leurs actes dans la cause avec les magisters Denis et Ladislas.

274. 27 mai 1364, *Vișegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la mise de Ladislas de Miheș et de sa femme en possession de la terre de Buia.

275. 30 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme à Nicolas, doyen de Brașov, son acte du 28 décembre 1361 sur les quarts de dîme du décanat de Brașov.

276. 30 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte daté du 28 août 1362, à la demande de Nicolas, doyen de Brașov, et à celle de Rudolf, fils de Nicolas de Cristian.

277. 30 mai 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un de ses privilèges de 1361. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

278. 30 mai 1364, *Vișegrad*. Denis, voïvode de Transylvanie, ordonne à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, de réexaminer le procès ayant pour objet les terres d'Apalina et d'Apaty.

279. 2 juin 1364, *Vișegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, renouvelle, à la demande de Nicolas de Resighea, un acte du 8 mai 1359.

280. 6 juin 1364, *(Cluj-Mănăștur)*. Le convent de Cluj-Mănăștur notifie à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, que la parcelle de Gyrukuth fait partie de la terre de Bîrlea.

281. 10 juin 1364, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde aux habitants de la ville de Braşov, le droit de tenir foire annuelle à Braşov, ayant les mêmes privilèges que ceux accordés à la foire annuelle de Buda.

282. 14 juin 1364, *Vişegrad*. Vilhelm, évêque de Pécs, secrétaire-chancelier du roi, avère que le magister Simon de Medieş a concédé aux fils de Jean de Varada la terre d'Ewzud.

283. 14 juin 1364, *Vişegrad*. Denis, voïvode de Transylvanie, transcrit à Otto, abbé de Cluj-Mănăştur, l'acte d'Etienne, voïvode de Transylvanie, du 13 mai 1348, au sujet des possessions de l'abbaye.

284. 15 juin (1364), (*Cluj-Mănăştur*). Le convent de Cluj-Mănăştur avère les limites de la terre d'Apahida du côté de la terre de Sinnicoară.

285. 18 juin 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, avère l'acte émis le 21 juillet 1357, en faisant mention aussi du sceau que le roi Charles Robert a perdu en Valachie.

286. 20 juin 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte émis par Charles Robert, le 24 novembre 1339, sur un échange de terres entre Jean, fils de Marc, et Pierre, fils de Nicolas, d'une part, et Simon fils de Maurice de Medieşul Aurit, et Etienne, fils d'Etienne, de l'autre.

287. 20 juin 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un de ses actes de 1342. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

288. 22 juin 1364, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, annule tous les actes ayant trait à l'église de St. Martin d'Oradea, par suite des pillages commis dans cette église.

289. 27 juin 1364, *Haram*. Laurence, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Caraş, avèrent que Michel, fils de Pierre de Chure, a donné en nantissement à Jacques, fils de Jean, un lopin de sa terre de Teryen.

290. 29 juin 1364, *Şemlac*. Laurence, vice-comes, et les juges des nobles du comitat de Caraş avèrent que deux officiers de Jean, dit Dorman, vice-châtelain de Crassowfew, ont pillé trois serfs de Laurence, fils de Heym.

291. 1er juillet 1364, *Avignon*. Le Pape Urban V conseille, entre autres, Denis, voïvode de Transylvanie, de prêter main-forte aux mandataires du cardinal Wilhelm, envoyés en Hongrie pour administrer ses bénéfices.

292. 1er juillet 1364, (*Alba Iulia*). Le chapitre d'Alba Iulia confirme, à la demande de Jean, fils d'Ilba le Sicule, un acte concernant une terre, émis par le roi André III en 1293.

293. 7 juillet 1364, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau, à la demande des magisters Jakch et Nicolas, l'acte du convent de Dealul Orăzii du 9 mars 1351, sur la donation de la terre de Vişoît.

294. 14 juillet 1364, *Vişegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme à la demande, du magister Jakch de Coşeu le privilège royal du 27 juillet 1353 sur le droit de tenir marché hebdomadaire sur la terre de Coşeu.

295. 15 juillet 1364, *Someşeni*. Denis, voïvode de Transylvanie, adjuge à Otto, abbé du monastère de Cluj-Mănăştur, un lopin de terre sis entre le village d'Apahida et celui de Sinnicoară.

296. 16 juillet 1364, *Bernadea*. Denis, voïvode de Transylvanie, avère la réconciliation entre les nobles de Beclean et de Mălăncrav et ceux de Nimigea et de Vireag au sujet des terres de Bretea et de Zekerberethe.

297. 22 juillet 1364, *près de Becicherecul Mare*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, avère le témoignage des juges des nobles et des jurés assesseurs des comitats de Keve et de Torontal dans un procès sur le pillage d'une terre.

298. 24 juillet 1364, (*Cenad*). Le chapitre de Cenad rend compte à Louis Ier, roi de Hongrie, du bornage de la terre d'Icuş et de la mise de Carapciu le Roumain et de ses frères en sa possession.

299. (24 juillet 1364, *Cenad*). Le chapitre de Cenad rend compte à Louis Ier, roi de Hongrie, du bornage de la terre de Recaş.

300. 25 juillet 1364, (*Şemlac*). Nicolas Konth, palatin de Hongrie, avère la contestation faite devant l'assemblée palatinale de Şemlac, par les fils de Jean de Zławotynch, qui ont empêché les chézes de Komyat d'exploiter une parcelle de leur terre.

301. 26 juillet 1364, (*Şemlac*). Nicolas Konth, palatin de Hongrie, demande à l'ancienne belle-soeur de Peteu de Farkasfalva, par suite de la plainte que celui-ci vient de déposer, de faire serment qu'elle n'a pas emporté des biens ou de l'argent de son feu mari, frère du plaignat, à la terre des nobles de Teyed où elle s'est remariée „d'après la contume roumaine“.

302. 27 juillet 1364, (Șemlac). Nicolas Konth, palatin de Hongrie, décide. à l'assemblée palatinale de Șemlac, que Jean de Chernech restituée à Pierre de Remetea quelques objets donnés en nantissement.

303. 28 juillet 1364, (Șemlac). Nicolas Konth, palatin de Hongrie, décide, à l'assemblée palatinale, que Démétrius, cnèze de Komyat, qui a tenté d'assommer André, dit Torna, et qui ne s'est pas présenté devant l'assemblée, soit condamné à une amende s'il ne peut pas justifier son absence.

304. 30 juillet 1364, près de Șemlac. Nicolas Konth, palatin de Hongrie avère que Ladislas de Halmas, officier de l'archevêque de Calacea, et les serfs de ce village ont dévasté le moulin de Găvojdia et ils ont blessé le cnèze du village.

305. 30 juillet 1364, Cluj. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la mise de Ladislas de Nimigea en possession des terres de Bretea, de Zekerberethe et d'Agrișu.

306. 1er août 1364 (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur avère le partage des terres de Deușu et de Balugianustelke entre Etienne et Paul Wos de Sintejude et Etienne et George, nobles de Vechea.

307. 6 août 1364, Oarda de Jos. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăștur de faire envoyer un témoin au bornage des terres de Cergău, de Buzd et de Broșteni, possessions du chapitre d'Alba Iulia.

308. 7 août 1364, Vișegrad. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la mise de Paul, préposé de Sibiu, en possession de la terre de Prostea.

309. 7 août 1364. Laurence, vice-comes de Caraș, notifie que Jean, fils de Nicolas de Ciortea, renonce au procès engagé contre Etienne, fils de Dominique de Giulvăz.

310. 9 août 1364. Dominique, évêque de Cenad, a payé au Saint Siège, par l'entremise de Jacques, lecteur de l'église de Cenad, 364 florins représentant sa part de la taxe de consécration.

311. 12 août 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie par son nouveau sceau l'acte du 24 avril 1353 sur le droit de la ville de Bistrița de tenir foire annuelle.

312. 20 août 1364. Nicolas, fils de Petheu, comes de Dăbica, et les juges des nobles du même comitat, décident que Michel, fils de Ladislas de Kergurhaza, donne à Michel de Bărbuțiu deux sachées d'orge.

313. 20 août 1364. Nicolas, fils de Petheu, comes de Dobica, et les juges des nobles du même comitat, avèrent que Michel de Kergurhazy a restitué à Michel de Bărbuțiu deux sachées d'orge.

314. 22 août 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme un acte émis le 25 mai pour un monastère de Zagreb. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

315. 22 août 1364, (Bedrefalua). Laurence, vice-comes de Caraș, condamne Jacques et Jean, dit le Bigarré, au paiement de 6 marks pour n'avoir pas comparu en justice au procès ayant pour objet deux chevaux.

316. 28 août 1364, Avignon. Le Pape Urban V fait savoir à l'archevêque de Strigoniou et aux évêques suffragants les nouvelles dispositions sur l'administration des hôtels-Dieu, des léproseries et des hôpitaux.

317. 29 août 1364, (Oradea). Le chapitre d'Oradea transcrit, à la demande de Dominique, évêque de Transylvanie, l'acte du 5 mai 1349 du même chapitre, portant sur la donation d'une terre.

318. 1er septembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par nouveau sceau l'acte du 20 mars 1360 sur une donation qu'il a faite au Roumain Dragoș de Maramureș.

319. 1er septembre, (Cluj-Mănăștur). Le convent de Cluj-Mănăștur notifie à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, qu'il a fait envoyer son témoin au bornage des terres de Cergău et de Buzd, mais que les serf et les voisins s'y sont opposés.

320. 3 septembre 1364, Avignon. Le Pape Urban IV demande à plusieurs évêques de Transylvanie et à Denis, voïvode de Transylvanie, d'intercéder auprès Louis Ier, roi de Hongrie, pour que celui-ci soit le médiateur dans la conclusion de la paix entre le duc d'Autriche et celui de Bavière.

321. 5 septembre 1364, Gellyenes. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, avère qu'André de Vada s'est engagé au paiement de sa dette à Pierre de Sanislău.

322. 5 septembre 1364, près de Gyllienus. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, avère la plainte de Leukus, fils de Lengyel, et de Michel de Kissenyén contre les serfs de Vășad, de Tarcea et d'Apathy, qui font usage indûment de leurs terres.

323. 6 septembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte du 30 mars 1353 sur les privilèges de la ville de Cluj.

324. 6 septembre 1364, *Gellyénes*. Les juges des nobles du comitat de Satu Mare avèrent une composition conclue entre Nicolas, fils de Benoît de Rohud, et Ladislas, fils de Nicolas, sur le paiement d'une dette.

325. 8 septembre 1364, *près de Gyulanus*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, et le juge des Comans ajournent, à l'assemblée des comitats de Satu Mare et d'Ugocea, un procès entre quelques nobles de Hongrie.

326. 11 septembre 1364, *Gellyénes*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, absout Ladislas de Panyola du paiement d'un tiers de l'amende fixée à l'assemblée générale des comitats de Satu Mare et d'Ugocea par suite de son procès contre Nicolas de Domănești.

327. 13 septembre 1364, *Karász*. Les juges du comitat de Szabolcs avèrent qu'ils sont tombés d'accord que l'une des causes qu'on leur a présentées soit jugée le 18 novembre 1364, avant le chapitre d'Oradea.

328. 14 septembre 1364, *(Sibiu)*. Le doyen Martin et le chapitre de Sibiu adjugent à Herman, curé de Ciznădie, la dime prétendue par Pierre, curé de Șelimbăr.

329. 14 septembre 1364, *(Cenad)*. Le chapitre de Cenad avère la composition à laquelle ont accédé Pierre, fils de Paul de Remetea, et Nicolas, dit le Bigarré, au sujet de la terre de Cherenewch.

330. 15 septembre 1364, *Košice*. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme le privilège accordé à la ville de Cluj par le roi Charles Robert, le 10 juillet 1331.

331. 15 septembre 1364, *(Alba Iulia)*. Le chapitre d'Alba Iulia rend compte à Denis, voïvode de Transylvanie, du fait qu'il a fait envoyer son témoin à la mise de Ladislas de Nimigea en possession des terres de Bretea, de Zekerberethe et d'Agrișu.

332. 27 septembre 1364, *Beregovo*. Elisabeth, reine de Hongrie, ordonne au palatin, au juge de la cour royale et aux comes du comitat de Bereg de ne pas juger le procès intenté pour quelques terres aux fils de Crăciun le Roumain par leurs parents.

333. 28 septembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, transcrit l'acte du chapitre d'Oradea, du 7 février 1357, portant sur le quart qui revient à Catherine, femme de Démétrius de Lepeș.

334. 29 septembre 1364, *Arad*. Le chapitre de l'église d'Arad avère l'échange de quelques parcelles de terre entre les fils du magister Bethlen et Nicolas, fils de Dominique, et Martin, fils de Leukus.

335. 30 septembre 1364, *Beregovo*. Elisabeth, reine de Hongrie, accorde aux Roumains du comitat de Brașov le droit d'élire un voïvode pareillement aux Roumains de Maramureș, mention y étant faite aussi de ses attributions.

336. 5 octobre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme les privilèges de 1343 et 1345 accordés aux bourgeois et aux hôtes de Podolnec. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

337. 5 octobre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte de 1361 pour la ville de Košice. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

338. 6 octobre 1364, *Oarda*. Pierre, vicevoïvode de Transylvanie demande au convent de Cluj-Mănăstur de faire envoyer son témoin, au bornage, de la terre de Zlagna.

339. 6 octobre 1364, *(Alba Iulia)*. Le chapitre d'Alba Iulia transcrit l'acte de Louis Ier, roi de Hongrie, du 26 janvier 1364, sur la terre de Dîmbău.

340. 7 octobre 1364, *Csenger*. Le magister Georges de Péder avère que Ladislas de Panyola a payé son amende à Nicolas de Romănești.

341. 10 octobre 1364, *Diósgyőr*. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don aux magisters Georges et Nicolas, fils de Nicolas de Tileagd, d'une parcelle de la terre de Galoșpetreu.

342. 13 octobre 1364, *Sintimbru*. Pierre, vicevoïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăstur de faire envoyer son témoin à la mise de Barnaba de Birlea en possession de la terre de Gyrukuth.

343. 16 octobre 1364, *(Cluj-Mănăstur)*. Le convent de Cluj-Mănăstur rend compte à Pierre, vicevoïvode de Transylvanie, du bornage de la terre de Zlagna.

344. 18 octobre 1364, *Vișegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au magistrat de Buda de délivrer à la ville de Brașov le double du privilège royal sur la foire annuelle de Buda.

345. 19 octobre 1364, *Kálló*. Nicolas Bebek et les quatre juges du comitat de Szabolcs avèrent qu'Eméry et Pierre de Kálló ont payé quatre florins au diacre Pierre de Tășnad.

346. 25 octobre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte délivré le 4 juin 1351 au monastère St. Anne d'Oradea.
347. 27 octobre 1364, (*Cluj-Mănăştur*). Le convent de Cluj-Mănăştur avère la composition conclue entre Nicolas, Blasiu et Michel, fils de Pierre, et le fils de Blasiu de Livada, d'une part, et Nicolas et Luca, fils de Simon de Livada, de l'autre, sur le quart des terres de Livada, de Buch et de Deleni qui revient à la fille.
348. 28 octobre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, par son nouveau sceau, l'acte délivré aux Saxons de Braşov, le 28 mars 1358.
349. 28 octobre 1364, Louis Ier, roi de Hongrie, confirme sous forme de privilège l'acte émis le 10 juin 1364 aux bourgeois de Braşov.
350. 28 octobre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme quelques actes de donation du roi Charles Robert ayant trait à une terre du comitat de Şaruş. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.
351. 28 octobre 1364, *Vişegrad*. Vilhelm, évêque de Pécs, transcrit, à la demande du magister Jakch de Coşeu, et confirme par le sceau royal l'acte de Louis Ier, roi de Hongrie, du 2 février 1361.
352. 6 novembre 1364, *Kálló*. Le magister Georges de Péder avère qu'Ubul et Michel de Kálló n'ont pas payé, une amende de deux marks au diacre Pierre de Tăşnad.
353. 6 novembre 1364, *Kálló*. Le magister Georges de Péder absout Ubul et Michel de Kálló du paiement des amendes auxquelles ils ont été mis par le comitat de Satu Mare et celui de Szabolcs.
354. 8 novembre 1364, (*Cluj-Mănăştur*). Le convent de Cluj-Mănăştur rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, de la mise de Barnaba de Bîrlea en possession de la terre de Gyrukuth.
355. (*avant le 18 novembre*) 1364, (*Cluj-Mănăştur*). Le convent de Cluj-Mănăştur rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, du bornage de la terre de Boz du côté de Doştat.
356. 24 novembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte du 27 février 1356 sur les droits de douane dans le comitat de Bihor.
357. 25 novembre 1364, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au convent de Cluj-Mănăştur de faire envoyer son témoin au bornage de la terre de Boz du côté de Singătiu.
358. 25 novembre 1364, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, confirme le droit de possession du noble Barnaba de Bîrlea sur la terre de Gyrukuth.
359. 25 novembre 1364, *Sintimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, demande au chapitre de l'Eglise de Transylvanie de mettre Ladislaş, fils d'Etienne, en possession d'une moitié de la terre de Petriçeni.
360. 29 novembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte du roi Charles Robert de 1336. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.
361. 29 novembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte délivré à quelques nobles, le 13 mai 1350, au sujet du partage de certaines terres du comitat de Satu Mare.
362. 1er décembre 1364, (*Alba Iulia*). Le chapitre d'Alba Iulia notifie à Louis Ier, roi de Hongrie, qu'il a fait envoyer son témoin à la mise des magisters Alexe et Irineu en possession de la terre d'Almaş.
363. 1er décembre 1364 (*Lelez*). Le préposé Pierre et le convent de Lelez avèrent la réception de quelques nobles de Kálló et de Thomas, fils de Jean de Micula, qui se sont présentés avec les lettres de créances du palatin.
364. 2 décembre 1364, (*Lelez*). Le préposé Pierre et le convent de Lelez avèrent que Thomas de Micula aurait reconnu le fait que sa mère a reçu le dot et les cadeaux de noces de trois terres.
365. 19 décembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau le privilège accordé le 2 juillet 1355 à des nobles de Lapuch, en faisant mention du sceau du roi Charles Robert, perdu en Valachie.
366. 19 décembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte délivré le 21 décembre 1359 aux mineurs de Baia de Arieş.
367. 20 décembre 1364, (*Buda*). Le juge Etienne Lorandí et le Conseil de Buda transcrivent, à la demande des habitants de la ville de Braşov, l'acte délivré par le roi Ladislas IV portant sur la foire annuelle de Buda.
368. 27 décembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte en date du 26 février 1352, accordé à quelques nobles croates, concernant

la terre de Wodicza. On y fait mention aussi du sceau du roi Charles Robert perdu en Valachie.

369. 28 décembre 1364. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau le privilège accordé le 12 février 1358 au monastère de l'Ancienne Buda. Il fait mention du sceau du roi Charles Robert perdu en Valachie.

370. 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme les privilèges accordés en 1271 aux habitants de Satu Mare par le roi Etienne V.

371. 1365. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, ajourne le procès entre Michel, fils de Ladislas de Puthnuk, et les nobles de Tileagd et de Puthnuk.

372. 1365, Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, à la demande de Nicolas, dit Csuka, la donation de la terre de Turčani. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

373. 5 janvier 1365, *Vișegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne aux dignitaires laïques et ecclésiastiques du comitat d'Ung de faire appeler tous les guerriers du comitat à l'expédition contre Vlaicu, voïvode de Valachie.

374. 6 janvier 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau le droit de marché sur la terre de Saag, accordé, sous forme de privilège, le 22 février 1354. On y fait mention du sceau du roi Charles Robert perdu en Valachie.

375. 8 janvier 1365, *Vișegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Agria de mettre par écrit la donation de la terre de Dob et de celle de Coliu, faite par Durugh à sa mère.

376. 11 janvier 1365, *Vișegrad*. Louis Ier, roi de Hongrie, défend aux autorités et aux bourgeois de Buda d'obliger les marchands de Sibiu et des autres régions de la Transylvanie d'y déposer leurs marchandises, chemin faisant vers Vienne.

377. 13 janvier 1365, (*Agria*). Le chapitre d'Agria avère la mise de Barbara et d'Anych, filleules du magister Nicolas de Bátor, en possession du quart qui revient aux filles de différentes terres et parcelles de terres sises dans les comitats de Szabolcs, de Satu Mare et de Bihor, dont il y a aussi le quart de la terre de Voi-vozi du comitat de Bihor.

378. 17 janvier 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme la mise de Nicolas, préposé de Hont, en possession d'une terre. On y fait mention, entre autres, des dignitaires de Transylvanie.

379. 20 janvier 1365, *Vișegrad*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, ajourne le procès entre Dominique, fils de Jean de Giulvăz, d'une part, et les fils de Blasiu, de l'autre.

380. 25 janvier 1365, (*Cluj-Mănăștur*). Le convent de Cluj-Mănăștur rend compte à Pierre, vice-voïvode de Transylvanie du bornage de la terre de Boz.

381. 27 janvier 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte délivré le 28 novembre 1357 pour les mineurs de Zlatna.

382. 2 février 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don au voïvode Balc de Maramureș et à ses frères de la terre Cuhea et des villages de: Ieud, Bocicoel, Vișeul de Sus, Vișeul de Jos, Maiseu, Borșa, et des deux Seliște.

383. 5 février 1365, *Vișegrad*. Nicolae Konth, palatin de Hongrie et les juges des Comans, demandent au chapitre d'Oradea de convoquer devant le tribunal plusieurs nobles du comitat de Bihor qui sont en procès.

384. 15 février 1365, *Vișegrad*. Nicolas, archevêque de Strigoniu, et Nicolas Konth, palatin de Hongrie, écrivent au chancelier de la république de Venise. On y fait mention de la présence de Louis Ier, roi de Hongrie, à Oradea.

385. 26 février 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, décide sur l'héritage des biens d'Etienne, évêque de Zagreb, et de celles de son frère. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

386. 26 février 1365, *Sîntimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie demande au convent de Cluj-Mănăștur de faire envoyer son témoin à l'enquête sur la plainte des nobles de Dăbica contre Etienne et George Bebek, au sujet du transfert abusif des serfs de Sinpetru et du pillage de la terre de Hida.

387. 27 février 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme l'acte délivré le 1er avril 1351, aux religieuses de l'île St. Marguerite de Buda. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

388. 28 février 1365, *Cojocna*. Mihail Henke et Jean, fils de Dominique, juges des nobles de Cluj, font savoir que Ladislas, fils de Gerew, et Ladislas, fils d'Alard, ne se sont pas présentés à un procès.

389. 2 mars 1365, *Oradea*. Louis 1er, roi de Hongrie écrit à Laurence Celsi, doge de Venise, au sujet de l'accord qu'ils ont conclu. On fait mention de la présence du roi à Oradea.
390. 2 mars 1365, (*Agria*). Le chapitre d'Agria rend compte à Louis 1er, roi de Hongrie, que, le 8 décembre 1360, Jean, dit Durugh de Doby, a fait don à sa mère des terres de Dub et de Coliu.
391. 7 mars 1365, (*Arad*). Le chapitre d'Arad avère qu'André et Etienne, dits Chepe de Ghertenis, ont empêché la fille et les fils de Jacques, dit Saar, d'aliéner les terres de Pişchia et de Nadăş.
392. 15 mars 1365, *Buda*. Louis 1er, roi de Hongrie, accorde aux filles de Jean de Parhida le droit d'hériter la fortune de leur père pareillement à un fils.
393. 25 mars 1365 (*Lelez*). Le préposé Pierre et le convent de Lelez rendent compte à Louis 1er, roi de Hongrie, de la mise des nobles de Kölçse en possession de la terre de Baktha.
394. 1er avril 1365. Louis 1er, roi de Hongrie, confirme à l'archevêché de Strigoniu le privilège accordé par le roi Ladislas IV en 1283. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.
395. 2 avril 1365, *Timișoara*. Denis, voïvode de Transylvanie, demande au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son témoin à la mise de quelques nobles de Pogăceaua en leurs droits sur les terres de Pogăceaua, de Poșaga et de Sălçiu.
396. 15 avril 1365, *Buda*. Louis 1er, roi de Hongrie, ordonne à Denis, voïvode de Transylvanie ou au vice-voïvode Pierre de mettre les filles du défunct Martin de Voivodeni en leurs droits sur la terre de Voivodeni.
397. 20 avril 1365, *Jebel*. Louis 1er, roi de Hongrie, ordonne au chapitre d'Alba Iulia de faire envoyer son homme digne de confiance aux nobles de Geoagiu de Sus pour les sommer de produire jusqu'au 8 juin toutes les lettres en leur possession sur les terres de Geoagiu de Sus et de Teiuş.
398. 26 avril 1365, *Slankamen*. Louis 1er, roi de Hongrie, ordonne au magister Saracen, comes de la chambre du sel de Transylvanie et percepteur des droits de douane, de ne plus percevoir des droits de douane en aliments.
399. 29 avril 1365, (*Alba Iulia*). Le chapitre d'Alba Iulia notifie à Louis 1er, roi de Hongrie, que les nobles de Geoagiu de Sus se sont engagés de produire devant le roi, jusqu'au 8 juin, toutes les lettres en leur possession relatives aux terres de Geoagiu de Sus et de Teiuş.
400. 7 mai 1365, (*Deva*). Le comes et les juges des nobles du comitat de Hunedoara avèrent la plainte déposée par la veuve de Michel de Bîrcea Mică contre Paul, fils de Michel, qui lui a enlevé l'acte du privilège qu'elle avait sur la terre de Bîrcea Mare et d'autres effets encore.
401. Après le 7 mai (1365) — Avant le 1er mai (1369). Pierre, vice-voïvode de Transylvanie avère le déroulement du procès entre Ladislas et Paul, fils de Pierre, d'une part, et Bartholomé, fils de Michel de Bîrcea Mică, de l'autre, ayant pour objet des forfaits commis sur la terre de Bîrcea Mică; on reproduit le résumé de l'acte du chapitre d'Alba Iulia, de 1257, et du comitat de Hunedoara, du 7 mai 1365.
402. 11 mai 1365, (*Oradea*). Le chapitre d'Oradea avère que Blasiu de Dioşod et Bechew, fils de Jean, se sont reconciliés au procès ayant pour objet un lopin de terre sis entre Dioşod et Hereclean.
403. 20 mai 1365. Louis 1er, roi de Hongrie, accorde aux religieuses de l'An-cienne Buda le droit de percevoir des droits de douane. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.
404. 25 mai 1365, *Vişegrad*. Etienne Bebek, juge de la cour royale, avère la réception du compte-rendu du chapitre d'Oradea sur la récusation de la donation de la terre de Baktha.
405. 30 mai 1365, près de *Vidin*. Louis 1er, roi de Hongrie, accorde aux ma-gisters Jean, fils de Jean, et George, fils de Zouard de Ordou, la juridiction pénale sur leurs terres des comitat d'Ugocea et de Bihor.
406. 1er juin 1365, *Vidin*. Louis 1er, roi de Hongrie, accorde aux filles de Pierre de Voivodeni le droit d'hériter leur père pareillement à un fils.
407. 1er juin 1365, près de *Vidin*. Louis 1er, roi de Hongrie, accorde à Michel, fils de Cybak de Palota, et à ses héritiers le droit de saisir et de pendre les mal-fauteurs sur les terres de Ztar et de Maria.
408. 2 juin 1365, près de *Vidin*. Louis 1er, roi de Hongrie, avère les mérites de Ladislas, fils de Nicolas de Livada Nouă, dans les luttes de Vidin.

409. 2 juin 1365, *Avignon*. Le Pape Urban V conseille, entre autres, Dominique, évêque de Cenad, et Denis, voïvode de Transylvanie, d'intercéder auprès Louis Ier, roi de Hongrie, au sujet du mariage de sa nièce Elisabeth.

410. 20 juin 1365, *Buda*. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don à Michel le diacre, officier à la trésorerie royale, et à Pierre, préposé d'Oradea, de quatre terres de Hongrie.

411. 23 juin 1365, *près de Severin*. Louis Ier, roi de Hongrie, se trouvant aux environs de Severin, accorde un privilège à quelques nobles hongrois en récompense de leurs mérites dans l'expédition de Vidin.

412. 29 juin 1365, (*près de Vidin*). Denis, voïvode de Transylvanie, charge le vice-voïvode Pierre de décider dans le procès ayant pour objet la terre de Lăpuș.

413. *Aux envtrons du 29 juin 1365, près de Vidin*. Denis, voïvode de Transylvanie, ordonne à Pierre son vice-voïvode, de laisser le magister Benoît au bornage de la terre de Lăzărești.

414. 30 juin 1365, *Lugoj*. Louis Ier, roi de Hongrie, se trouvant à Lugoj, fait une donation au palatin Nicolas Kont, en récompense des mérites que celui-ci a eus dans l'expédition en Bulgarie.

415. 5 août 1365, (*Alba Iulia*). Le chapitre d'Alba Iulia transcrit à Jacques, fils de Jacques de Beclean, l'acte du roi Charles Robert du 7 octobre 1314, concernant la terre de Pettendorf.

416. 5 août 1365, (*Alba Iulia*). Le chapitre d'Alba Iulia transcrit à Jacques, fils de Jacques de Beclean, l'acte, émis le 26 mai 1362, sur la terre d'Epyndorf.

417. 7 août 1365, *Slovenska L'upča*. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne à Denis, voïvode de Transylvanie, de défendre le diacre Pierre, fils de Silberch, et ses parents en leur possession sur la terre de Lechința contre Jacques, fils de Nicolas, et ses parents.

418. 8 août 1365, *Sintimbru*, Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, rend compte du fait qu'il a soumis au jugement du roi Louis Ier le procès ayant pour objet la terre de Lăpuș.

419. 19 août 1365, (*Oradea*). Le chapitre d'Oradea avère que Nicolas, fils de Keled de Diosig, a donné en nantissement à Jean, fils de Pierre de Botean, la part qui lui revient de la terre d'Acsád contre la somme de 40 florins et demi.

420. 19 août 1365. Les sept sièges des Saxons accordent au village de Șeica Mică le droit sur le moulin de l'endroit, contesté par les comes de Micăsasa.

421. 27 août 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme à Emery, fils de Pierre, dit Castellan, chanoine de Buda, l'achat de quelques terres. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

422. 14 septembre 1364 — 14 septembre 1375. Le chapitre d'Oradea confirme l'acte du 17 mai 1336 concernant le village de Cergăul Mare.

423. 15 septembre 1365. Ladislas, archidiacre d'Ugocea et vicaire de l'évêque de Transylvanie, avère un procès ayant pour objet le quart dû à la fille des terres de Tureni et de Ceanul Mic.

424. 15 septembre 1365, *Strigontu*. Jean, archidiacre de Trnava et vicaire de l'archevêché de Strigoniu, avère la concession de quelques dîmes à cet archevêché.

425. 17 septembre 1365, *Buda*. Louis Ier, roi de Hongrie, décide au sujet de la consécration des curés saxons dans les sièges de Mediaș et de Șeica.

426. 22 septembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, fait don aux Roumains de Carapciu et à leurs frères, de la terre d'Ikus et des villages de Padushauasa, de Margina, d'Ikuspataka, de Nechepataka et d'Endredpataka.

427. 22 septembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, ordonne aux habitants de Strigoniu de payer les droits de douane au chapitre de l'endroit. On fait mention des dignitaires de Transylvanie.

428. 26 septembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, certifie par son nouveau sceau l'acte sur le bornage de la terre de Cuhea, du 14 mai 1353, confirmé sous forme de privilège le 24 juin 1360.

429. 26 septembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau le privilège accordé en 1361, où il a confirmé à Stan, fils de Pierre, l'acte de donation du 14 mai 1360, concernant la terre de Rona de Sus.

430. 30 septembre 1365, (*Oradea*). Le chapitre d'Oradea avère que Paul et de Cehăluț, leur terre de Leukusteleke.

431. 1er octobre, (*Agria*). Le chapitre d'Agria avère qu'Hélène, femme de Pierre, fils de Pierre de Bank, ont donné en nantissement à Sebastian, fils de Jean George de Weych, a renoncé à ses droits héréditaires sur trois terres de Hongrie.

432. 27 octobre 1365, *Vişegrad*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, ajourne la production des témoignages dans un procès sur la terre de Vaya.

433. 27 octobre 1365, *Vişegrad*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie et juge des Comans, demande au chapitre d'Agria de faire envoyer son témoin au partage des terres de Pouch, fils de Benoît de Rakamaz.

434. 27 octobre 1365, *Vişegrad*. Etienne Bebek, juge de la cour royale, ajourne le procès entre Benoît, fils de Paul, fils de Heem, d'une part et Irnusd, fils d'Ogmand de Vârşand, et Ladislas, son fils, de l'autre.

435. 29 octobre 1365 *Vişegrad*. Nicolas Konth, palatin de Hongrie, et juge des Comans, avère la composition conclue entre Pierre, fils de Michel de Sanislău, et les nobles de Bátor dans une cause ayant pour objet un crime.

436. 4 novembre 1365, *Vişegrad*. Etienne Bebek, juge de la cour royale, décide la mise du magister Jakch de Coşeu en possession du monastère de Meseş et condamne à une amende les nobles de Dăbica qui ne se sont pas présentés au procès.

437. 4 novembre 1365. Etienne Bebek, juge de la cour royale, fait savoir que dans le procès entre Nicolas, fils de Keled de Diosig, et la femme de Michel de Monak, on a attribué à celle-ci les terres et les parcelles de terre revenant à Dorough de Dob, son feu frère.

438. 6 novembre 1365, *Zvolen*. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde aux nobles de Transylvanie le droit de juger, sans intervention aucune, les procès des serfs et des autres gens sur leurs terres.

439. 6 novembre 1365, *Buda*. Louis Ier, roi de Hongrie, demande au chapitre de Vasvár d'apprendre si Etienne de Zenth Ivan est vraiment parti pour la Bulgarie en la compagnie de Denis, voïvode de Transylvanie.

440. 25 novembre 1365, *Sîntimbru*. Pierre, vice-voïvode de Transylvanie, avère la contestation déposée par Jean, fils de Jean de Sălcuţa, au jugement prononcé au procès qu'il a eu contre Ladislas, dit Chek.

441. 29 novembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme par son nouveau sceau l'acte du 21 décembre 1355, concernant Şimleul Silvaniei, délivré à Anne, femme du magister Ladislas de Bátor.

442. 29 novembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, accorde des privilèges aux nobles de Wroclaw. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

443. 4 décembre 1365, *Vişegrad*. Denis, voïvode de Transylvanie et comes de Solnoc, exempte B^ochew de Dioşod du paiement de la moitié du rachat de la paix.

444. 6 décembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme, à la demande de la famille Berthóthy, le privilège de 1349 par lequel il lui a accordé le droit de glaive sur ses terres. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

445. 10 décembre 1365, (*Cluj-Mănăştur*). Le convent de Cluj-Mănăştur avère la plainte déposée par Michel, fils d'André de Voivodeni, contre la donation faite par Louis Ier, roi de Hongrie, aux filles de Jean de Voivodeni.

446. 11 décembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme une donation faite à l'évêque Etienne de Zagreb. On y fait mention des dignitaires de Transylvanie.

447. 27 décembre 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, transcrit le privilège du chapitre d'Oradea du 7 janvier 1359, qui renferme l'acte du 2 décembre 1358 sur le bornage des terres d'Ardo et de Rokase.

ADDENDA

448. 11 mai 1364 (*Oradea*). Le chapitre d'Oradea avère la composition conclue entre Paul, fils de Pierre de Vetiş, et Laurence, son frère, ayant pour objet le partage des terres de Vetiş, *Gilian*, *Chege*, *Ciumeşti*, *Almas* et d'autres encore.

449. 2 février 1365. Louis Ier, roi de Hongrie, confirme deux actes du roi Charles Robert, ratifiés par le sceau perdu en Valachie.

DOCUMENTE

1

1361.

⟨..⟩¹ approbare, ratificare et nostro pro eisdem, ⟨eorum⟩² que heredibus dignaremur privilegio confirmare ⟨..⟩¹. *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 14 mai 1360, DRH — C —, vol. XI, nr. 477⟩.*

⟨Nos itaque⟩³ iustis petitionibus prefati Petri, filii Stan, favore ⟨regio inclinati...⟩¹ ⟨pretactas literas nostras omni suspicione car⟩entes,⁴ peresentibus de verbo ad verbum insertas, simulcum ⟨..⟩¹ expressa acceptamus, approbamus, ratificamus ⟨..⟩¹ ⟨et pro ipso Petro, filio Stan, ejusque heredibus regis auctoritate perpetuo confirmamus presentis privilegii nostri patrocinio⟩⁴ mediante, salvis juribus alienis. În cuius rei memoriam ⟨firmitatemque perpetuam presentes concessimus⟩⁴ litteras nostras prilegiales, pendentis et authentici sigilli nostri (duplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre)⁴ cancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini millesimo CCC^{mo} sexagesimo ⟨primo⟩⁵, regni autem nostri anno vigesimo, venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem (Nicolao Strigoniensi, Toma Colocensi, Vgolino Spalatensi, Nicolao Iadrensi arhiepis, Nicolao Agriensis, Demetrio Varadiensis, Dominico Transilvano)⁶ Colomanno Iauriensis, Ladislao Vesprimiensis, Stephano Zagrabiensis, ⟨Michaele Vaciensis, Petro Bosnensis⟩⁶, ⟨Dominico⟩⁷ electo confirmato Chanadiensis, fratribus Stephano Nitriensis, Toma Syrmiensis, ⟨Johanne Tininiensis, Bartholomeo Traguriensis. Demetrio Nonensis, Stephano Pharensis, Valentino Makariensis, Matheo⁸ Sibinicensis, Michaele Scardonensis, Radoslao Corbauiensis et⟩⁶ Portiua Seniensis ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter ⟨gubernantibus⟩² ⟨Ragusiensi et Quinquaeclesiensi⟩⁶ sedibus vacantibus. Magnificis viris, Nicolao Konth palatino, ⟨Dyonisio vaivoda Transilvano, Leustachio Sclavonie, Nicolao⟩⁶ de Zeech, Dalmatie et Croatie, Nicolao de Machou, banis, ⟨Petro pincernarum, Paulo dapiferorum, Johanne janitorum⟩⁴, Emerico agazonum nostrorum, magistris, ac magistro Konya, comite ⟨Posoniensi, aliisque quamplurimis comitatus regni nostri tenentibus et honores⟩⁶.

⟨..⟩ să binevoim a încuviința, a consfinți și a întări cu privilegiul nostru pentru ei și moștenitorii lor ⟨..⟩ *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 14 mai 1360, DRH — C, vol. XI, nr. 477⟩.*

Noi, așadar, încuviințînd cu bunăvoință regească dreptele cereri ale sus-zisului Petru, fiul lui Stan... primim, încuviințăm și consfințim scrisoarea noastră de mai sus, lipsită de orice bănuială, trecută din cuvînt în cuvînt în scrisoarea de față dimpreună... ou oele arătate... și din

1

puterea noastră regească o întărim pe veci aceluia Petru, fiul lui Stan, și moștenitorilor lui prin ocrotirea privilegiului nostru de față, fără a vătăma drepturile altora. Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat această scrisoare privilegială a noastră, întărită cu puterea peceții noastre duble, atîrnate și autentice.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu, iar în al domniei noastre al douăzecilea an, pe cînd păstoreau în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, venerabilii întru Hristos părinți și domni: același Nicolae arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Caloce, Ugolin de Spalato, Nicolae de Zara, precum și episcopi ai bisericilor, Nicolae de Agria, Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Győr, Ladislau de Vesprim, Ștefan de Zagreb, Mihail de Vaț, Petru al Bosniei, Dominic episcop ales și întărit de Cenad, frații Ștefan de Nitra, Toma al Sirmului, Ioan de Knin, Bartolomeu de Trau, Dumitru de Nona, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Sebenico, Mihail de Scardona, Radislav de Krbava și Portiva de Segno, scaunele de Ragusa și Pécs fiind vacante. Măriții bărbați: Nicolae Konth palatinul, Dionisie voievodul Transilvaniei, Leustachie banul Slavoniei, Nicolae de Zeech banul Dalmației și Croației, Nicolae banul de Mačva, Petru marele paharnic, Pavel marele stolnic, Ioan mai marele ușierilor, Emeric marele nostru comis și magistrul Konya, comitele de Pojon și mulți alții, ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

În 1900, era în colecția Ioan Mihályi.

Orig. perg., în stare foarte deteriorată, cu lacune și pete de umezeală, cu două peceți atîrnate de șnur de mătase de culoare albastră și neagră, împletit cu fir de aur.

EDITȚII: *Mihályi*, p. 42—43.

¹ Rupt.

² Rupt cca 0,5 cm, întregit după sens.

³ Rupt, cca 1,5 cm, întregit după sens.

⁴ Rupt, întregit parțial pe baza contextului.

⁵ Rupt cca 1 cm, întregit pe baza contextului.

⁶ Rupt, întregit pe baza altor acte contemporane (exemplu; nr. 37, 72).

⁷ În text întregit greșit: *Nicolao*.

⁸ În text întregit greșit: *Marco*.

Nobili et sapienti viro, magistro Benedicto, filio Heem, comiti de Marmorosyo et de Ugatzha, iudices civesque et iurati de Ryvulo Dominarum et de Medio Monte, paratum in omnibus famulatum.

Scriptimus nobilitati vestre in registro quodam quod Dragus Olachus, sicut etiam manifeste et pretervo¹ modo iactavit se, cum amicis suis de multis excessibus et illicitis actibus predatoribus, quod et variis spoliis equorum ablationibus et homicidiis² multorum hominum de nostris reum fore et rationabiliter incusatum, imo quod etiam dixerit idem Dragus, quod nullus alter preter eum et suos amicos deberet de talibus maleficiis incusari; sed quia scripsistis nobis, quod ipse Dragus, dum obi-

ceretur³ sibi talia coram domino nostro rege negasset, dabimus et dedimus vobis unam credentiam ad dictum dominum nostrum regem omnia, in quibus vobis dictum Dragus annuaviimus, ad fidem nostram veram⁴ esse et sine simulatione. Petimus gratiose, quod ea sicut dedimus vobis in legistro⁵ contra dictum Dragus domino nostro regi in persona nostra velitis perpalare.

⟨*Pe verso:*⟩ Nobili et sapienti viro, magistro Benedicto, filio Heem, comiti de Marmarosio et de Hugacz, presentetur.

Nobilului și înțeleptului bărbat, magistrului Benedict, fiul lui Heem, comite de Maramureș și de Ugocea, juzii, orașenii și jurații din Baia Mare și Baia Sprie se închină gata a vă sluji întru toate.

Am soris nobleței voastre într-o scrisoare că Dragoș Românul — așa precum s-a lădat pe față chiar și fără rușine — este vinovat și a fost înv'nut pe bună dreptate dimpreună cu prietenii săi de multe samavolnicii și neîngăduite prădăciuni, și de felurite jafuri, de furturi de cai și de uciderea multor oameni de-ai noștri, ba chiar că pomenitul Dragoș a și spus că nimeni altul afară de dînsul și de prietenii săi n-ar trebui să fie învinovați de aceste fapte rele; dar, fiindcă ne-ați scris nouă că numitul Dragoș, cînd i s-au pus în sarcină astfel de lucruri, le-a tăgăduit înaintea domnului nostru regele, ⟨noi v-am scris că⟩ vă vom da și v-am dat o scrisoare de încerdințare dată de zisul nostru domn regele, că toate acele fapte prin care noi vi l-am arătat pe Dragoș ca vinovat, sînt, pe cuvîntul nostru de cinste, adevărate și fără nici o minciună. Vă cerem ⟨dar⟩ cu supunere ca toate acestea să binevoiți a le arăta în numele nostru domnului nostru regele așa precum vi le-am arătat în scrisoarea noastră împotriva lui Dragoș.

⟨*Pe verso:*⟩ Să i se înfățișeze nobilului și înțeleptului bărbat, magistrului Benedict, fiul lui Heem, comite de Maramureș și de Ugocea.

Arh.Naț.Magh. Colecția Muz. Naț., XIV, nr. 190.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 157.

¹ Corect: *protervo*.

² Corect: *homicidius*.

³ Corect: *obicerentur*.

⁴ Corect: *vera*.

⁵ Corect: *in registro*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește niște danii. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenan, ales și confirmat; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 33 742.

Transumpt în actul capitlului din Lelez din 15 ianuarie 1403.

EDIȚII: *Smičiklas*, XIII, p. 93—94.

(C)onventus monasterii beate virginis de Clusmunustra, omnibus Christi fidelibus, presens scriptum inspecturis, salutem in salutis largitore.

Ad universorum notitiam, tam presentium quam futurorum, harum serie volumus pervenire quod coram nobis personaliter constitutus nobilis vir magister Nicolaus dictus Vos junior, exhibuit nobis quasdam litteras nostras patentes a tergo sigillatas et confectas super facto possessionis Dyos vocate, petens et suplicans¹ nos precum cum instantia, ut easdem propter evidentiam et rei certitudinem in modum privilegii redigi facere dignemur, videlicet tenoribus infrapositarum, quarum quidem litterarum tenor talis est: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 14 februarie 1353, DRH-C- vol. X, nr. 172⟩*. Incipiunt vero secunde littere, tali modo: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 2 februarie 1353, DRH-C- vol. X, nr. 171⟩*. Item tertia sic denotatur: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 14 februarie 1360, DRH-C- vol. XI, nr. 457⟩*. Tenor autem littere quarte sic demonstratur: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 2 februarie 1353 DRH—C— vol. X, nr. 170⟩*. Quinta littera sic denotatur. *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 29 noiembrie 1355, DRH-C- vol. X, nr. 354⟩* Sexta littera denotatur eomodo: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 3 februarie 1359, DRH-C- vol. XI, nr. 356⟩*. Septima autem littera sic procedit: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 16 ianuarie 1360, DRH-C- vol. XI, nr. 453⟩*. Octava littera denotat se sic: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 13 ianuarie 1360, DRH-C- vol. XI, nr. 449⟩*. Nos enim iustis et legitimis petitionibus ipsius magistri Nicolai d(icti) Vos junioris annuentes², predictas litteras non rassas, non cancellatas, nec etiam in aliqua partis sue vicitas, de verbo ad verbum sub nostro sigillo autentico³ transscribi et in modum privilegii fecimus communiry⁴.

D(atum ... post)⁵ diem Strennarum, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} primo.

⟨Pe verso⟩ Ista littera omnia⁶ sunt ad monasterium hujus ecclesie beate Marie virginis per me fratrem Johannem custodem assignate⁷ de Dyos et alie quamplurime, anno domini 1.5.30

Conventul mănăstirii fericitei fecioare din Cluj-Mănăştur, tuturor credincioşilor întru Hristos, care vor vedea scrisoarea de faţă, mîntuire întru dăruitorul mîntuirii.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoştinţa tuturor, atît a celor de faţă, cît şi a celor viitori, că, înfăţişîndu-se însuşi înaintea noastră nobilul bărbat, magistrul Nicolae zis Vos cel tînăr, ne-a arătat o scrisoare a noastră deschisă, pecetluită pe partea din spate şi întocmită cu privire la moşia numită Deuşu, cerîndu-ne şi rugîndu-ne cu rugăminţi stăruitoare ca să binevoim, spre chezăşia şi siguranţa (acestui) lucru, să punem să se întocmească în chip de privilegiu, adică în conţinutul celor de mai jos; cuprinsul acestei scrisori este următorul: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 14 februarie 1353, DRH- C-vol. X, nr. 172⟩*. Iar a doua scrisoare începe astfel: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 2 februarie 1353, DRH-C- vol. X, nr. 171⟩*. De asemenea, a treia arată astfel: *⟨Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 14 februarie 1360, DRH-C- vol. XI, nr. 457⟩*. Iar cuprinsul celei

de a patra scrisori se arată astfel: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 2 februarie 1353, DRH-C- vol. X, 170)*. A cincea scrisoare se înfăţişează astfel: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 29 noiembrie 1355, DRH-C- vol. X, nr. 354)*. A şasea scrisoare arată astfel: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 3 februarie 1359, DRH-C-vol. XI, nr. 356)*. Iar a şaptea scrisoare apare astfel: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 16 ianuarie 1360, DRH—C— vol. XI, nr. 453)*. A opta scrisoare se înfăţişează astfel: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 13 ianuarie 1360, DRH—C— vol. XI, nr. 449)*.

Noi, aşadar, încuvinţind dreptele şi legiuitele rugăminţi ale aceluia magistru Nicolae zis Wos cel Tânăr, am pus să se transcrie din cuvînt în cuvînt, sub adevărata noastră pecete, sus-zisa scrisoare, fără răsături, fără tăieturi, şi nici stricată în vreo parte a ei şi să se întărească în chip de privilegiu.

Dat... după ziua de Anul Nou, în anul domnului o mie trei sute şaiszeci şi unu.

(Pe verso:) Toate aceste scrisori au fost trecute în stăpînirea mănăstirii acestei biserici a fericitei fecioare Maria, de către mine, fratele Ioan de Deuşu, custodele, precum şi multe altele, în anul domnului 1530.

Arh.Naţ.Magh., Dl. 26 980. Fotocopie la Inst. de ist. şi arh. Cluj-Napoca/1353. Orig. perg., pecetea atîrnată împreună cu o mică parte din pergament a fost ruptă şi s-a pierdut.

¹ Corect: *supplicans*.

² Rupt cca 2,5 cm; întregit după sens şi pe baza contextului.

³ Corect: *authentico*.

⁴ Astfel în orig.

⁵ Rupt cca 3 cm; întregit parţial după sens.

⁶ Corect: *Iste littere omnes*.

⁷ Corect: *assignate*.

Nos, Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod Mychael, filius Blasii de Reche, viceagazo noster, in sua et Johannis, filii Hectoris, ac alterius Johannis, filii Laurentii proximorum suorum personis ad nostram accedendo presenciam, exhibuit nobis quasdam litteras patentes rescriptionales conventus monasterii beate virginis de Kolosuar super legitima statutione et metarum erectione quarundam possessionum ipsorum Paluara et Kysreche vocatarum in comitatu de Crazna existentium, ipsis facta confectas tenoris infrascripti, supplicans nobis humiliter et devote, ut easdam nostris litteris patentibus transcribi faciendo pro ipsis et eorum posteris dignaremur confirmare. Quarum tenor talis est: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 29 decembrie 1359, DRH-C-vol. XI, nr. 438)*.

Nos itaque, iustis et legitimis supplicationibus ipsius Mychaelis, suo et dictorum proximorum nominibus, nostre humiliter porrectis maiestati

regio¹ inclinati cum favore, predictas litteras dicti conventus de Kolus, presentibus de verbo ad verbum transcribi et transsumi² facientes eatenus quatenus eodem rite et rationabiliter existent emanate et scripte per³ vires earum veritati suffragantur, pro ipso Mychele⁴ suisque proximis ac heorum⁴ heredibus duximis confirmandas, salvis iuribus alienis.

Datum Zagreble, feria secunda proxima post Diem Strennarum anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} primo.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre și facem cunoscut prin cuprinsul celor de față tuturor căroră se cuvine că, venind înaintea noastră Mihail, fiul lui Blasiu de Recea, vicecomisul nostru, în numele său și al lui Ioan, fiul lui Hector și al altui Ioan, fiul lui Laurențiu, rudele sale, ne-a înfățișat o scrisoare deschisă de răspuns a conventului mănăstirii fericitei fecioare din Cluj, întocmită pentru ei, cu privire la legiuita punere în stăpînire și ridicare a semnelor de hotar a unor moșii ale lor numite Paluara și Recea Mică, aflate în comitatul Crasna, avînd cuprinsul de mai jos, rugîndu-ne cu smerenie și cu credință ca, punînd să fie transcrise în scrisoarea noastră deschisă, să binevoim a le întări pentru ei și urmașii lor. Cuprinsul acesteia este următorul: *{Urmează actul conventului din Cluj-Mănăștur, din 29 decembrie 1359, DRH-C- vol. XI, nr. 438}*.

Noi, așadar, cu bunăvoință înduplecați de rugămintile drepte și legiuite ale acelu Mihail, înfățișate cu smerenie maiestății noastre regești, în numele său și al pomenitelor sale rude, punînd să fie transcrisă din cuvînt în cuvînt și să fie trecută în chip de transumpt sus-zîsa scrisoare a conventului din Cluj în *{scrisoarea}* de față și, în măsura în care ea a fost dată și scrisă după datină și cu temei și se sprijină prin puterea ei pe adevăr, am hotărît s-o întărim pentru acel Mihail și pentru rudele sale și moștenitorii lor, fără a vătămă drepturile altuia.

Dat în Zagreb, în cea dintîi luni după ziua de Anul Nou, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 669. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1359. Transumpt în actul capitlului din Oradea din 26 august 1420.

¹ Corect: *regie*.

² Corect: *transsumpti*.

³ Lectură probabilă.

⁴ Astfel în text.

6

1361 ianuarie 10 (*IV. Idus Januarii*), Avignon.

Papa Inocențiu al VI-lea scrie arhiepiscopului de Caloccea, abatelui mănăstirii Cîrța din dieceza de Strigoniu și prepozitului bisericii de Oradea să cerceteze plîngerea capitlului și să-și dea silința să curme abuzurile săvîrșite împotriva acestuia, anume că unii clerici înalți și nobili puternici îi cotropesc moșiile și astfel nu are nici un venit din ele.

Arh.Vat., Innoc. VI. R.A.an.VII, vol. 25, f. 342 a, 343 b.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1895, p. 282, nr. 411.

Nobili viro et honesto Petro, vicevaivode Transsilvano, conventus monasterii beate virginis de Clusmonostra orationes in domino. Noveritis nos literas vestras recepisse honore quo decuit, in hec verba: *⟨Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 14 decembrie 1360, DRH-C- vol. XI. nr. 541⟩.*

Nos igitur, iustis et legitimis petitionibus vestris annuentes, ut tenemur, una cum predicto Symone, filio Laurentii de¹ Balasteleke, homine vestro, nostrum hominem, videlicet fratrem Johannem, de medio nostri ad premissa fideliter peragenda duximus transmittendum. Demum exinde ad nos reversi, nobis consona voce retulerunt quod ipsi a quibus decuisset et licuisset, specialiter ab ipsa nobili domina, consorte ipsius magistri Nicolai, filii Symonis, talem scire et investigare potuissent veritatem, quod prelibatus Stephanus, filius Thome, eo tempore, quo fuisset famulus et procurator legitimus ipsius magistri Nicolai, a predicta nobili domina nequitiose et fraudulenter literalia instrumenta ad se recipiendo, fecisset quo sue voluntati placuisset, pro se reservando.

Datum secundo die octavarum festi Epiphaniarum domini, anno eiudes M^o CCC^{mo} LX^{mo} primo.

⟨Pe verso:⟩ Nobili viro et honesto Petro, vicevoivode Transsilvano.

Pro magistro Nicolao, filio quondam Symonis, bani de Dorlaz, contra Stephanum, filium Thome de Wbusfolua, super facto receptionis literalia instrumenta interius expressa, inquisitorie.

Nobilului și cinstitului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, conventul mănăstirii fericitei fecioare din Cluj-Mănăştur, rugăciuni întru domnul. Aflați că am primit cu cinstea cuvenită scrisoarea voastră cu aceste cuvinte: *⟨Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 14 decembrie 1360, DRH—C— vol. XI, nr. 541⟩.*

Noi, aşadar, încuviințînd dreptele și legiuitele voastre cereri, după cum sîntem datori, am hotărît să trimitem din mijlocul nostru dimpreună cu sus-zisul Simion, fiul lui Laurențiu de Blăjel, omul vostru, pe omul nostru, anume pe fratele Ioan, pentru împlinirea întocmai a celor de mai sus. Întorcîndu-se apoi la noi, aceștia ne-au spus într-un glas că au putut să afle și să cerceteze acest adevăr de la cei de la care se cădea și se putea, și îndeosebi de la acea nobilă doamnă, soția aceluia magistru Nicolae, fiul lui Simion, anume că sus-numitul Ștefan, fiul lui Toma, pe cînd era slujitorul și imputernicitul legiuit al aceluia magistru Nicolae, luînd la el cu răutate și înșelăciune de la sus-zisa nobilă doamnă acele acte a făcut cu ele ce a voit, păstrîndu-le pentru sine.

Dat a doua zi după octavele sărbătorii Botezului domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șaiszeci și unu.

⟨Pe verso:⟩ Nobilului și cinstitului bărbat, lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei.

Pentru magistrul Nicolae, fiul răposatului ban Simion de Dirlos, scrisoare de cercetare împotriva lui Ștefan, fiul lui Toma de Ibașfalău, cu privire la luarea actelor arătate în scrisoare.

Arh.Stat.Cluj-Napoca. Colecția Kemény József.

Orig.perg., cu pecete rotundă, din ceară de culoare deschisă, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 186—187.

REGESTE: *Tört.Tár.*, p. 546.

¹ Urmează *eadem* tăiat de aceeași mină.

8

1361 ianuarie 22, Sintimbru.

Honorabilibus viris et discretis capitulo ecclesie Transsilvane, amicis suis reverendis, Dyonisius, woyuoda Transsilvanus et comes de Zonuk, amicitiam paratam debito cum honore.

Cum Egidius, filius Bazarab de Zanchal, possessionem Zoltan vocatam, nomine sui iuris a Petro, filio Weneri, et Petro, filio Nicolai, filii eiusdem Weneri, comitibus de Kyzd, Ladislao, Mychaele et Nicolao, filiiis Johannis, filii eiusdem Weneri, comitibus de Erked, in figura nostri iudicii legitime iuxta continentiam aliarum litterarum nostrarum privilegialium exinde confectarum reoptinuerit et, in facto eiusdem, predicti comites de Kyzd et de Erked in valore seu emenda estimationis eiusdem convicti existant et aggravati, nunquam eadem possessio per viam iustitie predicto Egidio statui debeat, ad quam stationem faciendam noster et vester homines sint necessario transmittendi, vestram amicitiam presentibus requirimus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus, filius Johannis de Peturfolua, vel Johannes dictus Zaz de Borsiyacobfolua, aut Michael de Syle, sive Valentinus, filius Marcharth de Herepe, aliis absentibus, homo noster ad faciem predictae possessionis accedendo, vicinis et commentaneis suis legitime convocatis et presentibus eandem ab aliorum possessionariis iuribus separando, statuatur predicto Egidio contradictione eorundem comitum de Kyzd et de Erked et aliorum quorumlibet non obstante, perpetuo possidendam, sine preiudicio iuris alieni, factaque ipsa statione ipsam possessionem visa sua qualitate, fructuositate, utilitate et valore estimet, regni consuetudine requirente. Et post hec totius facti seriem nobis amicaliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, decimo die octavarum festi Epiphaniarum domini, anno eiusdem M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo.

(*Pe verso:*) Honorabilibus viris et discretis capitulo ecclesie Transsilvane, amicis suis reverendis. Pro Egidio, filio Bazarab, statutoria.

Cinstiților și chibzuțiilor bărbați din capitlul bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Dionisie, vovodul Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Deoarece Egidiu, fiul lui Basarab de Sîncel a redobîndit în temeiul dreptului său pe calea legii în fața judecății noastre de la Petru, fiul lui Werner, și de la Petru, fiul lui Nicolae, fiul aceluiași Werner, comiți de Saschiz și de la Ladislau, Mihail și Nicolae, fiii lui Ioan, fiul aceluiași

8

Werner, comiți de Archita, potrivit cuprinsului altei scrisori privilegiale a noastre întocmite cu privire la aceasta, moșia numită Zoltan, ca fiind a sa și deoarece în pricina aceasta sus-pomeniții comiți de Saschiz și de Archita au rămas osîndiți și încărcăți cu o gloabă asemenea cu prețul acelei moșii, și întrucît acum cea moșie trebuie dată pe cale judecătorească în stăpînirea sus-pomenitului, Egidiu, și e nevoie să fie trimiși omul nostru și omul vostru pentru punerea în stăpînire, de aceea, prin cele de față, rugăm stăruitor prietenia voastră să trimiteți pe omul vostru de mărturie, vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Petru, fiul lui Ioan de Petișdorf sau Ioan zis Zaz de Borsiyacobfolua, ori Mihail de Șilea, sau în lipsa celorlalți, Valentin, fiul lui Marcharth de Herepea, să se ducă la sus-zisa moșie și, chemînd în chip legiuit vecinii și megieșii ei și fiind aceștia de față, s-o despartă de drepturile de moșie ale altora și s-o dea lui Egidiu ca s-o stăpînească pe veci, (fără a ține seama) de împotrivirea comiților de Saschiz și de Archita sau a altora și fără a vătămă dreptul altuia, și odată făcută punerea în stăpînire, să prețuiască cea moșie, potrivit obiceiului țării, ținînd seama de felul, rodnicia, folosița și prețul ei. Și după acestea să aveți bunătatea a ne răspunde în scris despre tot ce s-a făcut.

Dat la Sîntimbru, în a zecea zi după octavele sărbătorii Botezului domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șazece și unu.

(Pe verso:) Cinstiților și chibzuiților bărbați din capitlul bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, scrisoare de punere în stăpînire. Pentru Egidiu, fiul lui Basarab.

Arh.Nat.Magh., Dl.29 128. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Revista Istorică*, 1929, p. 148—149 (cu data greșită de 1341). *DIR -C-veac XIV*, vol. IV, p. 4 (cu data greșită, ca mai sus); *Documenta Valachorum*, p. 154—155.

Nos, Lodovicus, dei gratia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis quod reverendus in Christo pater, dominus Nicolaus, eadem et apostolica gratia archiepiscopus Strigoniensis locique eiusdem comes perpetuus, una cum discreto viro Nicolao, decano de Brassou, capellano nostro speciali, ad celsitudinis nostre accedentes presentiam, nostre gravi cum querela detexerunt maiestati quod quarte partes decimarum omnium ecclesiarum¹ in dicto decanatu de Brasso constitutorum², ad castra nostra in partibus Transsilvanis existentia pro eorundem sustentatione tempore impacato occupate extitissent et nunc conservarentur indebite occupate, supplicantes nostro regio culmini humiliter et devote ut, inspecta nostra conscientia divineque remunerationis intuitu, dictas quartas partes decimarum pretactarum eisdem ecclesiis earumque rectoribus et plebanis de liberalitate regia remittere et restituere dignaremur.

Nos itaque ex innata cordis nostri pietate, que cunctis eam devote implorantibus se exhibere solet liberalem et gratiosam, circa ecclesiarum defectus et incommoda interne et anxie invigilare et per opportuna remedia ipsis debemus providere attendentesque ex premissarum decimarum sic indebita occupatione salutis nostre periculum et derogamen non

modicum imminere, de consensu serenissime principisse, domine Elizabet, regine Hungarie, genitricis nostre, necnon consilio prelatorum et baronum nostrorum prematuro, statuimus et commisimus decernentes, quod dicti plebani et ecclesiarum rectores, sicut a sex annis citra, sic ex nunc illum censum, quem pro sustentatione eorundem castrorum nostrorum comiti de Brasso et castellanis nostris occasione quartarum decimalium solvere erant astricti, duobus annis solummodo et non ultra dare et solvere teneantur; elapsis autem et exspiratis dictis duobus annis, prectate quarte partes omnium decimarum supra dictarum a dictis castris nostris et comitis ac castellanorum nostrorum manibus sequestrate, ipsis ecclesiis in dicto decanatu constitutis earumve plebanis remittantur, restituantur et resignentur perpetuo percipiende et utende, immo eedem, sicut ex nunc, sic ex tunc restitute et remisse intelligantur pleno iure.

Vobis itaque, comiti nostro de Brasso nunc constituto et in futurum constituendo necnon castellanis et officialibus nostris, qui pro tempore exstiterint ibidem constituti, firmissimo regio sub edicto damus in mandatis quatenus, elapsis dictis duobus annis sepefatas quartas partes dictarum decimarum ipsis ecclesiis et earum rectoribus, omni occasione cessante et dissimulatione seu difficultate semota, remittere, restituere et resignare debeatis plene et integre, nulla parte vel portione de eisdem pro nobis vel ipsis castris nostris reservata, manus vestras retractas habentes ab eisdem, nec eosdem plebanos ad ulteriorem solutionem alicuius census vel dacia faciendam audeatis compellere et coartare et, sicut nostram regiam indignationem gravissimam cupitis evitare, secus facere non ausuri.

Datum in Vissegrad, feria quinta proxima ante festum Purificationis beate virginis, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo primo.

(Sub pecete:) Commissio domini regis propria in stuba sua ante capellam existente, feria quinta post dominicam Circumdederunt ante prandium.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, venind înaintea înălțimii noastre vrednicul de cinstire întru Hristos părinte, domnul Nicolae, din aceeași milostivire și din cea a scaunului apostolic, arhiepiscop de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, împreună cu chibzuitul bărbat Nicolae, decanul de Brașov, capelanul nostru osebit, au arătat cu grea plîngere maiestății noastre, că pătrimile de dijme ale tuturor bisericilor așezate în zisul decanat de Brașov, au fost luate pe vremea tulburărilor pe seama cetăților noastre aflătoare în părțile Transilvaniei pentru întreținerea acestora și le mai păstrează și acum luate pe nedrept, rugînd ei cu smerenie și supunere regeasca noastră înălțime ca, cercetîndu-ne cugetul nostru și cu gîndul la răsplată dumnezeiască, să binevoim a lăsa și a înapoia acestor biserici și preoților și parohilor lor zisele pătrimi ale sus-pomenitelor dijme.

Noi, așadar, care din bunătatea înăscută a inimii noastre, ce obișnuiește să se arate darnică și milostivă tuturor celor ce i se plîng cu supunere, sîntem datori să veghem cu grijă și luare aminte la lipsurile și neajunsurile bisericilor, și să ne îngrijim de măsuri potrivite pentru îndreptarea lor — ținînd seama că din această luare nedreaptă a sus-ziselor dijme s-ar trage nu puțină primejdie și păgubire pentru mîntuirea noastră — cu înviorea prealuminătei principese, doamna Elisabeta, regina

Ungariei, maica noastră, precum și cu sfatul chibzuit al prelaților și baronilor noștri, am hotărât și am poruncit că: așa după cum de șase ani încoace zișii parohi și preoți ai bisericilor erau ținuți să plătească comitelui de Brașov și castelanilor noștri, pătrimile de dijme ca dare pentru întreținerea acestor cetăți ale noastre, tot așa trebuie s-o dea și s-o plătească și acuma, dar numai timp de doi ani și nu mai mult, iar la trecerea și împlinirea zișilor doi ani, luându-se sus-zisele pătrimi ale tuturor dijmelor sus-pomenite de la zisele noastre cetăți și din mfinile comitelui și ale castelanilor noștri să fie date îndărăt, înapoiate și lăsate pe veci acestor biserici așezate în zisul decanat sau parohilor lor, spre a fi culese și folosite pe veci, ba chiar să fie socotite și atunci ca și acum ca înapoiate și lăsate cu drept deplin.

Așadar, vă poruncim cu cea mai strașnică poruncă regească, vouă, comitelui nostru de Brașov acum în slujbă și celui ce va fi în viitor, precum și castelanilor și slujbașilor noștri ce vor fi pe atunci în slujbă acolo, ca după trecerea zișilor doi ani, — punind capăt oricărui cuvânt de amfnare și înlăturînd orice tărăgănare sau piedică — să fiți datori a da îndărăt, a înapoia și a lăsa cu totul și pe de-a întregul acestor biserici și preoților lor des-pomenitele pătrimi ale ziselor dijme, fără a opri nici o parte sau cîtime din ele pentru noi sau pentru aceste cetăți ale noastre, avînd voi a vă lua mîinile voastre de pe ele; și să nu îndrăzniți a sili sau a supune pe acești parohi la plata vreunei dări sau la facerea vreunei plăți după aceea; și să nu îndrăzniți a face altfel, dacă doriți să fiți feriți de greaua noastră mînie regească.

Dat la Vișegrad, în joia dinaintea sărbătorii Întîmpinării domnului, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

〈Sub pecete:〉 Porunca anume a domnului nostru regele, fiind în odaia sa dinaintea capelei, în joia de după duminică *Circumdederunt*³, înainte de prînz.

Arh.Stat.Brașov, arh. Bis. Negre, I, E, Doc. nr. 6.

Fotocopie la Inst. de Ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Orig. perg., în stare deteriorată, cu pete de umezeală, cu pecetea mare regală din ceară de culoare deschisă, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 187—188.

¹ Urmează: *et plebanorum*, expunctat.

² Corect: *constitutarum*.

³ 28 ianuarie.

Nos, comes Stephanus Bubeek, iudex curie domini Lodovici dei gratia regis Hungarie, damus pro memoria quod Bathou, filius Laurentii, pro Thoma, filio Dionisii de Regun, cum procuratoriis literis capituli ecclesie Albensis Transsilvane contra Dominicum, filium Petri de Dombou comitatus¹ Tolnensis¹, ab octavis diei Strenarum viginti diebus continuis legitime stetit in termino coram nobis, qui, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum, in facto dotis et rerum parafernaliū peremptorie responsurus non venit, neque misit, unde ipsum commisimus in iudicio fore convinctum², si se rationabiliter non poterit excusare.

Datum in Wyssegrad, vigesimo primo die termini prenotati, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo.

(Pe verso:) Pro Thoma filio Dionisii de Regun contra Dominicum filium Petri de Dombou, iudiciales.

(Pe verso, în partea de jos:) S<olvit> p<rocurator> VI <denarios>³.

Noi, comitele Ștefan Bubeek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre că Bathou, fiul lui Laurențiu, înfățișându-se în numele lui Toma, fiul lui Dionisie de Reghin, cu scrisoarea de împuternicire a capîtlului bisericii de Alba Transilvaniei, a stat la soroc înaintea noastră douăzeci de zile legiuite în șir începînd de la octavele Anului Nou⁴, împotriva lui Dominic, fiul lui Petru de Dombău din comitatul Tolna, iar acesta, care, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte, trebuia să răspundă neapărat cu privire la zestrea și la darurile de nuntă, n-a venit, nici n-a trimis pe nimeni. Drept aceea, noi am hotărît să fie gلوبit, dacă nu se va putea dezvinovăți în chip întemeiat.

Dat la Vișegrad, în a douăzeci și una zi de la sorocul sus-pomenit, în anul o mie trei sute șazeci și una.

(Pe verso:) Scrisoare de globire pentru Toma, fiul lui Dionisie de Reghin, împotriva lui Dominic, fiul lui Petru de Dombou.

(Pe verso, în partea de jos:) Împuternicitul a plătit șase dinari.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. fam. Bánffy.

Orig. hîrtie, cu pecete aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Bánffy*, I, p. 234.

¹ Scris deasupra rîndului.

² Corect: *convictum*.

³ Completare probabilă.

⁴ 8 ianuarie.

11

1361 ianuarie 30, Avignon.

Rotulus confirmationum.

Item collationem seu institutionem auctoritate ordinaria factas Nicolao Symonis alias Salamonis, in iure canonico proveci, et procuratori (etc.) episcopi Transilvani, de archidiaconatu de Ozd in ecclesia Transilvania, vacante per obitum quandam Petri bani ultimi archidiaconi eiusdem, qui in partibus decessit quem tenuit, prout tenet et possidet pacifice et quiete, et omnia inde secuta, reservatione non obstante, dignemini confirmare vel sibi de ipso de novo providere. Non obstante, quod in ecclesia Transilvania, et in sancte Marie del Albaregali ecclesiis canonicatus et prebendas obtinet (etc.).

Fiat dummodo non fuerit alteri ius quesitum. G,¹

Et sine alia lectione. Fiat G.

Datum Avinione III. Kalendas Februarii, anno nono.

Cartea întăririlor.

De asemenea (cere) să binevoiți a întări dăruirea și numirea făcută din puterea episcopală pe seama lui Nicolae al lui Simion, altfel numit

12

și Solomon, — priceput în dreptul bisericesc și împuternicit (etc.) al episcopului Transilvaniei — la arhidiaconatul de Ozd din biserica Transilvaniei, vacant prin moartea lui Petru (fiul) banului, cel din urmă arhidiacon al aceluși (arhidiaconat), care a murit în acele părți, pe care (arhidiaconat) el l-a ținut, așa cum îl ține și îl are (și acum) în pace și liniște, ca și toate cele ce-i vin de aici, sau (să binevoiți) al numi acolo din nou, fără a ține seamă de păstrarea (pe seama cuiva a acestui arhidiaconat). Fără a fi piedică faptul că el ține câte un canonicat și o prebendă în biserica Transilvaniei și în biserica sfintei Maria din Alba Regală (etc.).

Se încuviințează numai dacă nu s-a cerut dreptul (cuvenit) altuia. G.

Și fără altă citire. Se încuviințează. G.

Dat la Avignon, în ziua a treia înainte de calendele lui februarie, în anul al nouălea.

Arh. Vat. Reg. Suppl. 32, fol. 28 V. Fotocopie la Inst de ist. și arh. Cluj-Napoca.

Orig. hîrtie.

REGESTE: *Bossányi*, II, p. 396—397, nr. 287.

¹ Inițiala semnăturii papei Inocențiu al VI-lea.

12

1361 ianuarie 30, (Avignon).

Nicolao Symonis alias Salomonis, de archidiaconatu de Ozd, in ecclesia Transilvana, vacante per obitum quondam Petri Bani, collatio et provisio (etc.) confirmata et de novo provisum.

III. Kalendas Februarii (anno nono).

Întărirea dăruirii și numirii și numirea din nou (făcute) în folosul lui Nicolae al lui Simion, altfel zis Solomon, la arhidiaconatul de Ozd din biserica Transilvaniei, vacant prin moartea lui Petru (fiul) banului (etc.).

În ziua a treia înainte de calendele lui februarie, (în anul al nouălea).

Arh. Vat., Beneficia collata in Polonia et Ungaria per dominum Innocentem PP. VI, fol. 112. V. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca.

Orig. hîrtie.

REGESTE: *Bossányi*, II, p. 417, nr. 357 (cu data greșită: 1361 ianuarie 20).

13

1361 februarie 2, Vișegrad.

Nos, Lodovicus, dei gratia rex Hungarie, significamus tenore presentium quibus expedit universis memorie commendantes, quod nos recordatis fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis magistri Jakch, filii Thome de Gusal¹, aule reginalis militis ac officialis de Modur et de Moniga, quibus idem indesinitis fidelitatis studio nobis et eidem reginali excellentie, iuxta sue possibilitatis exigentiam, in plerisque nostris et regni nostri negotiis omni conaminis nisu nostre laudabiliter studuit complacere maiestati et se reddere gratiosum utique et acceptum, volen-

tes eundem pro premissis suorum servitiorum meritis regio prosequi donativo, quoddam monasterium abbatiale in honore sancte Margarete virginis in monte Mezees, in comitatu de Zonuk situm et constructum, quod Mezesapath nuncupatur, desertum videlicet et omnino destitutum, ut dicitur, si nostre collationi de iure pertinet, cum omnibus suis utilitatibus, scilicet iure patronatus et allarum quarumlibet utilitatum eiusdem integritatibus ac pertinentiis universis, nove donationis nostre titulo dedimus, donavimus et contulimus prefato magistro Jakch, item Georgio, Stephano, Ladislao, Andree et Dionisio, filiis suis, ipsorumque heredibus ac posteritatibus universis, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendum, tenendum pariter et habendum, salvo iure alieno.

Datum in Wyssegrad, in festo Purificationis beate virginis, anno domini millesimo CCC^{mo} sexagesimo primo.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine, că noi, luând aminte la faptele de credință și la vrednicia credincioaselor slujbe ale magistrului Jakch, fiul lui Toma de Coșeu, cavalier al curții reginei și slujbaş de Modur și Moniga, prin care el, cu rîvna neîncetată a credinței față de noi și de mărita regină s-a străduit cu toată silința în chip vrednic de laudă, după măsura puterilor sale, să fie pe plăcul maiestății noastre și să se arate îndatoritor și vrednic de prețuirea noastră în cele mai multe treburi ale noastre și ale țării noastre, voind să-l răsplătim printr-o danie regească pentru vrednicia sus-pomenitelor sale slujbe, am dat, am dăruit și am hărăzit sus-zisului magistrul Jakch, de asemenea fiilor săi Gheorghe, Ștefan, Ladislau, Andrei și Dionisie și moștenitorilor lor și tuturor urmașilor lor, în chip de danie nouă a noastră — dacă ține cumva de dreptul nostru de danie — o mănăstire așezată și ridicată în cinstea sfintei fecioare Margareta, pe muntele Meseș în comitatul Solnoc, care se cheamă abația Meseș; adică o mănăstire pustie și cu totul părăsită, după cum ni se spune, cu toate folosințele sale, anume cu dreptul de patronat și cu întregimea celorlalte folosințe și cu tot ce ține de ea, ca s-o stăpânească, s-o țină și s-o aibă pe veci și nestrămutat, fără a vătămă dreptul altuia.

Dat la Vișegrad, la sărbătoarea Întîmpinării domnului, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Stat.Cluj-Napoca. Colecția generală, CCVI(Arh.fam. Wesselényi din Jibou). Transumpturi în actele lui Ludovic I, regele Ungariei, din 28 octombrie 1364 nr. 351 și 23 mai 1368.

¹ Astfel în transumptul din 23 mai 1368; *Kusal* în transumptul din 28 octombrie 1364.

...¹ (Io)hannes, filius² Michaelis, et Andreas, fillus Nicolai, iudices nobilium de eodem...¹ in nostri iudiciaria figura contra Iohannem et Dominicum, filios Johannis, filii Stephani de (Zurhak)...¹ (eo)modo, quod ipse comes, Iohannes vero pater ipsorum Iohannis et Dominici, iudex...¹ hominem Nicolaum saxonem nomine pro facto hospitalitatis furti recaptivassent et...¹ suo, ipsum Nicolaum iudicassent cum suo adversa-

rio, et ipse Iohannes cum alio consocio ...¹ <Nicolau>s saxo in presentia domini regis pro ipso iudicatu septuaginta marcas, quamlibet <marcam> ...¹ <ded>isset et sibi persolvisset et dimidietatem ipsius septuaginte marcas, videlicet triginta <quinque>...¹ supra ipsos inquireret. Unde quia dicti Iohannes et Dominicus, filii Iohannis de Zuchak...¹ respondere contra propositiones ipsius non posse nec responderunt, igitur nos ipsam causam ...¹ <ad octavas medii> Quadragesime proxime nunc venturas tali modo, quod idem Petrus, vicevoyvoda Transsilvanus contra...¹ predictam causam ipsorum valeant et disponant, utrum ipsos Iohannem et Dominicum filios Iohannis ...¹ filio Iacobi iudicare teneantur, an ne, et ad seriem ipsius cause ad feriam quartam ...¹.

Datum in Kolus, in die Cinerum, anno domini M. CCC. sexagesimo primo.

<Pe verso:> Pro Iohanne et Dominico, filiis Io(haniis, filii) Stephani de Zuchak, contra magistrum ...¹, filium Iacobi de Chan, p(rorogatorie in) presentiam Peti vicevoyvode <Transsilvani> ad octavas medii Quadragesime.

<Noi, magistrul Gheorghe, fiul lui Iacob, comitele de Cluj,> Ioan, fiul lui Mihail și Andrei, fiul lui Nicolae, juzii nobililor din același loc dăm de știre că înfățișându-se magistrul... fiul lui Iacob de Ceanu, înaintea judecății noastre, împotriva lui Ioan și Dominic, fiii lui Ioan, fiul lui Ștefan de Suceag... s-a plîns în felul acesta: că acel comite Ioan, adică tatăl acelor Ioan și Dominic, jude... au prins pe un om cu numele Nicolae Sasul, pentru tănuire de furt și... l-au globit pe numitul Nicolae față cu potrivnicul său, iar acel Ioan, cu alt tovarăș... Nicolae Sasul i-a dat și i-a plătit înaintea regelui pentru acea gloabă șaptezeci de mărci, fiecare marcă socotindu-se la... iar jumătate din cele șaptezeci de mărci, adică treizeci și cinci de mărci... le cere el de la ei. Drept aceea, fiindcă ziii Ioan și Dominic, fiii lui Ioan de Suceag, nici n-au putut răspunde și nici n-au răspuns împotriva spuselor aceluia, noi am amînat judecata la octavele în curînd viitoare ale Mijlocului păresimilor³, în așa fel ca numitul Petru, vicevoievodul Transilvaniei, împotriva... care să poată da o hotărîre în sus-zisa pricină a acestora și să hotărească dacă pe acei Ioan și Dominic, fiii lui Ioan... și dacă aceia sînt datori să se judece cu... fiul lui Iacob sau nu. Și pentru adevărea această pricinii în miercură...

Dat la Cojocna, în ziua Începutului păresimilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

<Pe verso:> Scrisoare de amîinare pentru Ioan și Dominic, fiii lui Ioan, fiul lui Ștefan de Suceag, împotriva magistrului... fiul lui Iacob de Ceanu, înaintea lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, la octavele Mijlocului păresimilor.

Arh.Naț.Magh., Arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.

Orig. hîrtie, în stare foarte deteriorată, cu urme de pecete din ceară.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 119.

¹ Lacune în textul latin publicat.

² În text scris de două ori.

³ 3 martie.

15 1361 februarie 16 (*feria tertia proxima post dominicam Invocatit*), (Agria).

Capitulul din Agria transcrie actul arhidiaconului Ioan de Borșod, din 1 august 1355, privitor la niște moșii din R. P. Ungară. Benedict, arhidiacon de Pîncota (*Pankata*).

Arh.Stat. Cluj-Napoca, arh.fam. Wesselényi.

Transumpt în actul capitlului din Agria, din 13 februarie 1407.

16

1361 februarie 23, (Cenad).

(...) *Jacobus, filius Mychaelis, et Benedictus, filius Johannis de Woya, ad vestre¹ accedentes presenciam, per dictum dominum nostrum regem, a donacione et perpetuacione dicte possessionis Woya, Jacobum vero et Georgium, filios Mychaelis, ab amissione quovismodo alienacione eundem Johannem autem bissenum, Andream et Mathyam, fratres suos, ab occupacione et quouis colore quesito se in eandem intromissione prohibuissent.*

(Comitele Iacob de Zips, judele curții regale, face cunoscut la 20 mai 1378 că în pricina dintre Gheorghe și Benedict, fiii lui Ioan de Woya, pe de o parte, și Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, pe de alta, cei dintii i-au înfățișat două scrisori de opreliște din 23 februarie 1361 (*feria tertia proxima post dominicam Reminiscere*) ale capitlului din Cenad, în care se spunea că:)

Iacob, fiul lui Mihail și Benedict, fiul lui Ioan de Woya, venind înaintea voastră,² au oprit pe zisul domn al nostru regele de la dăruirea și hărăzirea pe veci a zisei moșii Woya și pe Iacob și Gheorghe, fiii lui Mihail, de la pierderea și înstrăinarea ei în vreun chip, iar pe numitul Ioan zis Pecenegul, și pe Andrei și Matia, frații lui, de la luarea și intrarea, sub orice cuvînt, în stăpînirea ei.

Arh.Naț.Magh., fond preluat de la Muz.Naț.Magh., arh. fam. Kisfaludy (cotă veche).

Rezumat în actul comitelui Iacob de Zips, judele curții regale, din 20 mai 1378.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 143; *Hurmuzaki-Densuștanu*, I/2, p. 258.

¹ Corect: *vestram*.

² A capitlului din Cenad.

17

1361 februarie 23, (Cenad).

Capitulul din Cenad adeverește că Iacob, fiul lui Mihail, și Benedict, fiul lui Ioan de Woya, au făcut întîmpinare la dăruirea de către rege a moșiei Woya și la punerea lui Ioan zis Pecenegul, a lui Andrei și Matia, frații săi, în stăpînirea acestei moșii.¹

Arh.Naț.Magh., fond preluat de la Muz. Naț. Magh. arh.fam Kisfaludy (cotă veche).

Rezumat în actul comitelui Iacob de Zips, judele curții regale, din 20 mai 1378.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 143; *Hurmuzaki-Densuștanu*, I/2, p. 258.

¹ Vezi actul nr. 16 .

Petru, vicevoievodul Transilvaniei, adevărește că Petru, diacul de Ciunga (*Chungua*) nu s-a înfățișat la sorocul statornicit la judecata cu Dominic, fiul lui Laurențiu, pentru a patra parte din moșia Ciunga.

În 1907 se găsea în arh. din Ciumbrud a fam. Kemény depusă la Arh. Comit. Alba.

Rezumat în actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 2 iulie 1361, nr. 45.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1907, p. 88.

Lodovicus, dei gratia rex Hungarie, fideli suo, comiti Siculorum nunc constituto et in futurum constituendo, salutem et gratiam.

Dicit nobis fidelis noster Georgius, filius Gebelini, civis et pannicida de civitate Beztricia, in sua et universorum pannicidarum de eadem consociorum suorum personis, quod carnifices in prefata civitate consistentes, quorum tunc etiam nuncii coram nobis exstiterunt personaliter, pannos in eorum preiudicium et damnum non modicum inciderent venditioni exponendos, propter quod inter ipsos pannicidas et carnifices odiose dissensiones fierent et continue suborirentur. Quare mandamus fidelitati vestre firmiter et districte, quatenus prefatos carnifices ab incisione huiusmodi pannorum deinceps prohibeatis et interdicatis auctoritate nostra mediante. In casum¹ autem, ubi memorati carnifices pannos utrique inciderent et incidere conarentur, tunc faciatis, quod ante dicti pannicide carnes vendere ad instar ipsorum carnificum possint pacifice et quiete. Secus in premissis sub obtentu nostre gratie facere non ausuri.

Datum Varadini, in dominica Letare, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} primo.²

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credinciosului său comite al secuilor acum în slujbă și celui ce va fi în slujbă pe viitor, sănătate și milostivire.

Ne spune nouă credinciosul nostru Gheorghe, fiul lui Gebelin, orașan și pielar din orașul Bistrița, în numele său și al tuturor tovarășilor săi pielari din acel oraș, că măcelarii așezați în sus-numitul oraș, ai căror trimiși se aflau ei înșiși chiar atunci înaintea noastră, taie piei, scoțându-le la vânzare, spre marea lor pagubă și daună, din care pricină s-au iscat și se tot ivesc neînțelegeri dușmănoase între acești pielari și măcelari. De aceea poruncim credinței voastre cu tărie și strășnicie să-i opriți pe sus-zișii măcelari de la tăierea acestor piei pe viitor și să le puneți opreliște în temeiul puterii voastre. Și în împrejurarea că amintiții măcelari ar tăia și ar și încerca să taie și piei, atunci să faceți ca sus-numiții pielari să poată vinde carne în pace și liniște, după chipul acestor măcelari. Altfel să nu îndrăzniți a face în cele de mai sus la adăpostul milostivirii noastre.

Dat la Oradea în duminica *Letare*, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și unu.²

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. oraș. Bistrița.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur, din 11 martie 1361, nr. 23.
EDIȚII: *Bistritzer Programm*, 1864, VIII, p. 35; *Ub.*, II, p. 188—189.

REGESTE: Berger, *Reg.*, p. 13.

¹ Corect: *casu*.

² Considerat ca fals de Maria Holban, cf. Idem., *Pe marginea unor documente bistrițene din vremea Angevinilor* în vol. „Omagiu lui P. Constantinescu-Iași”, București, 1965, p. 234—235.

20 1361 martie 8 (*vigesimo die octavarum diei Cinerum*), Vișegrad.

Ioan, marele vistier al regelui, hotărăște într-un proces dintre orășenii și capitlul din Zagreb. Se amintesc, printre alții: Toma, fostul voievod al Transilvaniei (*Thoma condam vayvoda Transilvano*) și Dominic, episcop de Cenad.

EDIȚII: Tkalcíč, *Mon.civ.Zagrab.*, I, p. 217—226; *Smičklas*, XIII, p. 113—122.

REGESTE: Kercselich, *Hist. eccl. Zagrab.*, I, p. 135; *Fejér*, IX/3. p. 264.

21 1361 martie 10 (*VI. Idus Martii*), Avignon.

Papa Inocențiu al VI-lea întărește pe Dominic ca episcop de Cenad.

Arh.Vat. Innoc.VI. R.A.an.IX, vol. 25, f. 376a.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1895, p. 282, nr. 414.

22 1361 martie 10, (Alba-Iulia).

Nos, capitulum ecclesie Transsiluane, damus pro memoria quod Herbordus clericus, filius Andree, filii Herbordi de Balasfolwa, in persona nobilis viri Michaelis, filii Stephani de Aryan, ad nostram accedendo presenciam, per modum protestacionis nobis significare astavit quod eodem Michael¹ de Aran² in etate tenera constituto et protestacionem super infrascripta causa facto³ non valente, condam Symon, viceuayuada Transilvanus, de Sambuk, porcionem possessionariam Deseu qui in una linea consanguineitatis et divisione possessionarie existeret cum eo in eadem possessione Aran habitam tanquam hominis infidelis a domino nostro rege sibi dari postulasset quamquidem porcionem idem dominus rex sibi contulisset; qua protestacione facta prohibuit eundem dominum nostrum regem a donacione et collacione memorate porcionis possessionarie eundem vero Symonem viceuoyuodam a recepcione et ocupacione eiusdem et quoslibet alios se intromittere volentes de eadem testimonio presencium mediante. Super quo litteras nostras protestatorias simul et prohibitorias per nos dari postulavit quas nos eidem concessimus communi iusticia suadente.

Datum feria quarta proxima post dominicam Letare, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo.

⟨Pe verso de aceeași mână:⟩ Pro Michaelē dicto Aran, contra magistrum Nicolaum dietum Malach⁴, de eadem et alios quoslibet super factis intraspecificatis, protestatorie et prohibitorie.

⟨De o altă mână, probabil din sec. al XVII-lea:⟩ Protestatorie Michaelis Arany qua regem a collatione Symonem vero vice waiwodam ab occupatione portionis Deseu in possessione Aran habite prohibuit. 1361.

Noi, capitlul bisericii Transilvaniei, dăm de știre că venind înaintea noastră preotul Herbord, fiul lui Andrei, fiul lui Herbord de Blaj, în numele nobilului bărbat Mihail, fiul lui Ștefan de Uroi, s-a înfățișat ca să ne facă cunoscut în chip de întîmpinare că acel Mihail de Uroi, fiind de vîrstă tînără și neputincios să facă o întîmpinare cu privire la pricina mai jos însemnată, ⟨de aceea⟩ răposatul Simion de Sambuk, vicevoievod al Transilvaniei, a cerut de la domnul nostru regele să i se dea o bucată din moșia lui Deseu, pe atunci om necredincios care se găsea cu dînsul în aceeași spiță de înrudire și de împărțeală de moșie și pe care o avea împreună cu dînsul în aceeași moșie Uroi, bucată de moșie pe care acel domn rege și-a atribuit-o.

După înfăptuirea acestei întîmpinări, l-a oprit prin mijlocirea mărturiei de față, pe acel domn al nostru regele de la dăruirea și dania pomenitei bucăți de moșie, iar pe acel Simion vicevoievodul de la preluarea și însușirea acesteia, precum și pe toți ceilalți care ar voi să se amestece. Cu privire la aceasta, ne-a cerut să-i dăm scrisoarea noastră de întîmpinare, precum și de opreliște, pe care noi i-am și dat-o, potrivit dreptului obișnuit.

Dat în miercurea după duminica *Letare*, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

⟨Pe verso:⟩ Scrisoare de întîmpinare și opreliște, pentru Mihail zis Aran, împotriva magistrului Nicolae zis Malach, tot de acolo și a oricăror altora, cu privire la treburile arătate ⟨în scrisoare⟩.

⟨De o altă mână, probabil din sec. al XVII-lea:⟩ Scrisoarea de întîmpinare ⟨din partea⟩ lui Mihail de Uroi prin care l-a oprit pe rege de la dania părții lui Deseu, aflată în moșia Uroi, lui Simion, vicevoievodul

Arh.Naț.Magh. Dl.29 692. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Orig. hirtie, cu urme de pecete de închidere, aplicată pe verso.

¹ Corect: *Michaelē*.

² Astfel în orig.

³ Scris deasupra rîndului.

⁴ Nicolae zis Malach nu apare în textul documentului.

Nos, conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonstra, presentibus damus pro memoria quod, ad nostram accedendo presentiam, vir discretus, Georgius, filius Gebelini, civis de Biztricia, exhibuit nobis quasdam literas patentes domini nostri Lodouici, illustris regis Hungarie, petens nos humili precum cum instantia, ut easdem literas de verbo ad verbum transscribi faceremus et sigillo nostro uberiozem aut¹ cautelam²

roborare dignaremur. Quarum literarum tenor talis est: *Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 7 martie 1361, nr. 19*. Nos igitur iustis et legitimis petitionibus eiusdem Georgii, civis de Beztricia³, inclinati predictas literas de verbo ad verbum transscribi fecimus et sigillo nostro authentico duximus consignandas.

Datum quinta feria ante dominicam quo⁴ cantatur Iudica, anno supradicto.

Noi, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, prin scrisoarea de față dăm de știre, că venind înaintea noastră chibzuitul bărbat Gheorghe, fiul lui Gebelin, orășan din Bistrița, ne-a înfățișat o scrisoare deschisă a domnului nostru Ludovic, măritul rege al Ungariei, cerindu-ne cu smerite și stăruitoare rugăminți să punem să se treacă în scris această scrisoare din cuvînt în cuvînt și, pentru o mai deplină cheazășie, să binevoim a o întări cu pecetea noastră. Cuprinsul acelei scrisori este aceasta: *Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 7 martie 1361, nr. 19*. Noi, așadar, înduplecați de dreptele și legiuitele cereri ale acestui Gheorghe orășan din Bistrița, am pus să fie transcrisă sus-zisa scrisoare din cuvînt în cuvînt și am poruncit să fie însemnată cu pecetea noastră autentică.

Dat în joia dinaintea duminicii în care se cîntă *Iudica*, în anul sus-zis.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, fond Bistrița.
Orig.perg., cu pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Bistritzter Programm*, 1864, VIII, p. 35; *Ub.*, II, p. 189.

REGESTE: *Berger*, p. 13.

¹ Corect: *ad*.

² Astfel în orig.

³ Urmează: *sigillo nostro*, de prisos.

⁴ Corect: *qua*.

24

1361 aprilie 1, (Cenad).

(...) regius et vester homines, ac unus ex predictis iudicibus nobilium, in eisdem literis nominatus, ad regium literatorium mandatum transmissus ab omnibus quibus decuisset et licuisset talem scivissent veritatem quod Thomas dictus Bur, famulus magistri Johannis bissemi, in dominica Judica proxime tunc preterita, ad domos Jacobi, filii Michaelis, et Benedicti, filii Johannis, in dicta Woya habitos, manibus armatis et potenciariis veniendo, uniuersas res et bona ipsorum abstulisset, ipsosque de domibus eisdem personaliter exclusisset.

(Comitele Iacob de Zips, judele curții regale, în actul său din 20 mai 1378 arată că, în pricina dintre Gheorghe și Benedict, fiii lui Ioan de Woya, pe de o parte, și Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, pe de alta, cei dintii i-au înfățișat o scrisoare de cercetare a capitlului din Cenad, din 1 aprilie 1361 (*feria quinta proxima post festum Resurreccionis domini* (...)) *anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} primo*), în care se spunea că:)

(...) oamenii regelui și al vostru¹ și unul din sus-zii juzi ai nobililor, numit în acea scrisoare, trimis la porunca scrisă a regelui, au aflat

de la toți de la care se putea și era îngăduit următorul adevăr: că Toma zis Bur, slujitorul magistrului Ioan zis Pecenegul în duminica *Judica* pe atunci de curînd trecută² venind în chip silnic cu brațul înarmat la casa lui Iacob, fiul lui Mihail și la cea a lui Benedict, fiul lui Ioan, aflătoare în zisul sat Woya, le-a luat toate lucrurile și bunurile lor și i-a alungat pe ei din casele lor.

Arh.Naș.Magh., fond preluat de la Muz. Naș. Magh. arh. fam. Kisfaludy (cotă veche).

Rezumat în actul comitelui Iacob de Zips, judele curții regale, din 20 mai 1378.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 142—143; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 258.

¹ Al capitlului din Cenad.

² 14 martie 1361.

Michael de Horosnok, ad vestram accedens presenciam, in personis Jacobi, filii Mychaelis et Benedicti, filii Johannis de Woya, protestatus extitisset quod Thomas dictus Bur, famulus magistri Johannis bissemi, feria sexta proxima ante idem festum Pasce domini, manibus armatis, ad domum ipsorum Jacobi et Benedicti, potencialiter veniendo, matrem et sororem ipsorum de ipsa domo per tempora extrahi ac ipsam matrem verberari, ac unius sororis ipsorum pedem confregi, alteram vero per facies vulnerari fecisset.

(Comitele Iacob de Zips, judele curții regale, în actul său din 20 mai 1378, arată că în pricina dintre Gheorghe și Benedict, fiii lui Ioan de Woya, pe de o parte, și Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, pe de alta, cei dintii i-au înfățișat o scrisoare a capitlului din Cenad, din 1 aprilie 1361 (*feria quinta proxima post festum Pasce domini*) în care se arată că:)

Mihail de Horosnok venind în fața voastră¹ în numele lui Iacob, fiul lui Mihail și al lui Benedict, fiul lui Ioan de Woya, a făcut întîmpinare că Toma zis Bur, slujitorul magistrului Ioan Pecenegul, în vinerea dinaintea sărbătorii Paștilor domnului² venind cu silnicie cu brațul înarmat la casa lui Iacob și Benedict, trăgîndu-le de păr a pus să fie scoase din acea casă mama și sora lor, mama să fie bătută, unei surori să i se rupă piciorul, iar alta să fie rănită la față.

Arh.Naș.Magh., fond preluat de la Muz. Naș. Magh., arh.fam.Kisfaludy (cota veche).

Rezumat în actul comitelui Iacob de Zips, judele curții regale, din 20 mai 1378.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 143; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 258.

¹ A capitlului din Cenad.

² 26 martie 1361.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, damus pro memoria quod Iacobus, dictus Popwy¹, pro magistro Thoma, filio Laurentii de Telegd, ad nostram personaliter accedens presentiam, per modum protestationis et inhibitionis nobis curavit significare quod magistri Georgius et Nicolaus filii Nicolai, necnon Clemens filius Panguraz¹, de eadem Telegd, litteras divisionales in facto universarum possessionum iure successorio ubilibet ipsos contingentium emanatas in formam privilegii redigi facere niterentur in grande preiudicium et dispendium suum non modicum et iacturam. Unde eosdem ab huiusmodi litterarum privilegialium efectuatione prohibuit et inhibuit testimonio presentium mediante coram nobis.

Datum feria secunda proxima post octavas festi Pasce domini, anno eiusdem M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo.

Noi, capitlul bisericii din Oradea, dăm de știre, că venind însuși înaintea noastră Iacob, zis Popwy, pentru magistrul Toma, fiul lui Laurentiu de Tileagd, s-a îngrijit să ne arate în chip de întîmpinare și de opreliște că magiștrii Gheorghe și Nicolae, fiii lui Nicolae, precum și Clemente, fiul lui Pancrațiu tot de Tileagd, se silesc să pună să fie întocmite în formă de privilegiu scrisorile de împărțeală date cu privire la toate moșiile de pretutindeni, ce țin de ei prin dreptul de moștenire, spre marea lui pagubă, cheltuială și pierdere. Drept aceea, prin mărturia rindurilor de față i-a oprit și împiedicat înaintea noastră pe aceia de la întocmirea acelor scrisori privilegiale.

Dat în luna de după octavele sărbătorii Paștilor domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Stat.Oradea. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361

Orig. hirtie, cu pete de umezeală, cu pecete aplicată în document pe verso.

¹ Lectură probabilă.

Tercia autem earundem (litterarum) capituli Waradiensis littera patens, feria tertia proxima post octavas festi Pasce domini, anno eiusdem Millesimo trecentesimo sexagesimo primo exorta exprimebat quod Nicolaus, filius Lado¹ de Palasth, ab una, item Ladislaus, filius Johannis de Wasary, parte ab altera, personaliter in presenciam dicti capituli accedendo et per eundem Nicolaum confessum fuisset quod prefatus Ladislaus, filius Johannis, pretextu dotis et rerum paraffernalium¹ domine (Anne), sororis sue, facta solucione pecuniaria, omnimodam inpendisset satisfaccionem, ipseque super ipsa solucione contentus, prelibatum Ladislaum, fillum Johannis, reddidisset expeditum.

Iar a treia dintre acele scrisori ale capitlului din Oradea, anume scrisoare deschisă întocmită în marșea imediat după a opta zi de la sărbătoarea Paștilor domnului, în același an o mie trei sute șazeci și unu, spunea că venind însuși Nicolae, fiul lui Lado de Palasth, pe de o parte, de asemenea Ladislau, fiul lui Ioan de Wasary pe de alta, înaintea zisu-

Burperk et Johannes de Vinch, ecclesiarum rectores, ac comes Reneryus et Nicolaus, filius Anthonii, hospites de predicta Vinch, dixerunt et confessi exstiterunt nobis in hunc modum, quod idem comes Johannes, filius Wyuiani, licet aeger corpore, mente tamen per omnia sanus in presentia ipsorum ac venerabilis in Christo patris domini Rodulphi dei et apostolice sedis gratia episcopi Bondychyensis, suffraganei domini Dominici, eadem gratia episcopi Transsilvani, ac Nicolai pistoris, Johannis Turner dicti et Andree dicti Yaaz, hospitem de eadem Vinch inferiori, necnon comitis Danielis de Rufa ecclesia quandam possessionem suam Waradya vocatam, in comitatu Albensi iuxta fluvium Morisii adiacentem, cum omni plenitudine sui iuris in perpetuam elemosynam ecclesie beati Michaelis archangeli, videlicet capitulo, excepto episcopo prout pater suus et avus in sua ultima dispositione sui testamenti legasset et testamentaliter commisisset et donasset perpetuo et irrevocabiliter possidendam et habendam. Super qua testamentaria dispositione ad supplicationem predictorum dominorum de capitulo literas nostras communi iustitia requirente, duximus concedendas.

Datum in quindenis festi Pasce domini, anno eiusdem M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo primo.

Noi, fratele Otho, abatele de Cluj-Mănăstur, și conventul bisericii fericitei fecioare de acolo, prin cuprinsul celor de față dăm de știre tuturor căroră se cuvine că, după ce ne-am dus noi înșine, dimpreună cu fratele Ioan din ordinul nostru, în locul și în numele aceluiași convent al nostru, în urma stăruitoarei cereri și rugăminți a cinstului capitol al Transilvaniei, spre a asculta testamentul și rînduiala din urmă a răposatului comite Ioan, fiul lui Vivian de Vințu de Jos, în sfîrșit, pe cînd eram noi acolo de față, fratele Alard, priorul bisericii fericitei fecioare din același Vinț, fratele Nicolae, priorul bisericii fericitei fecioare din Alba, Nicolae preotul bisericii din Vurpăr și Ioan al celei din Vinț, precum și comitele Rener și Nicolae, fiul lui Anton, oaspeți din sus-zisul Vinț, ne-au spus și ne-au mărturisit așa: că acest comite Ioan, fiul lui Vivian, deși bolnav la trup, dar totuși sănătos întru totul la minte, în fața lor și a cucernicului întru Hristos părinte, domnul Rudolf din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic episcopul de Bondychya, sufragantul domnului Dominic, din aceeași milă episcopul Transilvaniei precum și a lui Nicolae Pitarul, a lui Ioan zis Turner și a lui Andrei zis Yaaz, oaspeți tot din Vințu de Jos, precum și a comitelui Daniel de Roșia de Secaș, prin rînduiala din urmă a testamentului său a lăsat cu limbă de moarte o moșie a sa numită Oarda, așezată în comitatul Alba, de-a lungul râului Mureș, cu toată deplinătatea dreptului său, ca milostenie veșnică bisericii fericitului arhanghel Mihail, și anume capitolului, fără a-l cuprinde în danie pe episcop, tot așa cum i-o lăseseră părintele și bunicul său, și i-a dat-o prin testament și i-a dăruit-o ca s-o stăpînească și s-o aibă pe veci și nestrămutat. Cu privire la care rînduială de testament, la rugămintea sus-zisilor domni din capitol, am hotărît să se dea scrisoarea noastră potrivit dreptului obștesc.

Dat în ziua a cincisprezecea după sărbătoarea Paștilor domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șazeci și unu.

Arh. Stat. Alba Iulia, Bibl. Batthyaneum, arh. capitl. Alba Iulia. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Orig. perg., cu urme de pecete rotundă din ceară de culoare deschisă, aplicată pe verso.

EDIȚII: Szeredai, *Notitia*, p. 49; *Fejér*, IX/3, p. 272; *Ub.*, II, p. 190.

REGESTE: *Tört. Tár.*, 1889, p. 764; *Erd. Kápt.*, nr. 165.

31

1361 aprilie 13, (Alba Iulia).

Capitulul Transilvaniei adevărește că Petru, fiul lui Mihail, fiul lui Gheorghe, nobil de Sanislau (*Zanyzlow*) a lăsat, în cazul că va muri, toate moșiile sale de moștenire și de dobândire celor trei surori ale sale: Ileana, Elisabeta și Ecaterina. Pe lângă aceasta, a lăsat jumătate din moșiile sale Sanislău și Karul, Clarei, soția lui Ștefan, fiul lui Beke și surorii acesteia, Margareta, soția lui Andrei, fiul lui Beke, iar caii și averea sa mișcătoare le-a lăsat mamei sale. S-a mai adăugat că, în cazul că ar avea copii și aceștia ar muri fără moștenitori, moșiile rămân tot surorilor lui sau moștenitorilor acestora.

Arh.Naț.Magh., Arh. fam. Kállay, nr. 1335 (cotă veche).

Orig. perg., cu fragmente de pecete aplicată pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 90, nr. 1395.

32

1361 aprilie 16, (Oradea).

Capitulul din Oradea raportează lui Ștefan Bubeek, judele curții regale, despre hotărnicirea moșiei Hodász de care ținea un pământ aflat în litigiu. Cu acest prilej Bricciu, fiul lui Nicolae de Ders, și alți cinci tovarăși de-ai săi, printre care Ștefan de Pele (*Pele*) și Nicolae de Sărăuad (*Zaruad*), au jurat că pământul amintit ține de moșia Hodász.

Arh.Naț.Magh., arh. fam. Kállay, nr. 1333 (cotă veche).

Orig. hirtie, cu fragmente de pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 90, nr. 1396.

33

1361 mai 1 (*feria quinta proxima post quindenae festi Pasche*),
Oradea.

Ludovic I, regele Ungariei, pentru slujbele credincioase aduse lui Carol Robert, tatăl său, acordă un privilegiu orașului Debrețin privind alegerea judeului și juraților și judecata în pricinile orașenilor.

Arh.oraș. Debrețin, Dipl. nr. 28.

Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei din 14 iunie 1361, nr. 43.

REGESTE: Herpay, *Debrecen város levél.*, p. 24—25, nr. 28.

34

1361 mai 6, (*in festo Ascensionis domini*), Vișegrad.

Ludovic I, regele Ungariei, poruncește juzilor nobililor și tuturor nobililor din comitatul Ugocea să ia parte la adunarea generală pe care o va ține magistrul Benedict, fiul lui Heem, de față fiind omul regelui

Gheorghe, fiul lui Zoward sau Ioan, fratele lui, precum și omul de mărturie al capitlului din Oradea, în vederea stîrpirii hoților și răufăcătorilor din sus-zisul comitat.

Arh.Naț.Magh. Colecția Muz.Naț.Magh.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: Gábor Gyula, *A megyei intézmény*, p. 206—207.

35

1361 mai 8, Vișegrad.

Nos, comes Staphanus Bubeek, iudex curie domini Lodovici, dei gracia regis Hungarie, damus pro memoria, quod discussionem reportate seriei cuiusdam communis inquisitionis quam inter Ladislaum, filium Simonis de Karul, pro quo Nicolaus, filius Johannis, cum procuratoriis literis capituli ecclesie Waradiensis, astitit ab una, et inter Andream, filium Stephani de Wythka, pro quo Johannes dictus Konch, cum procuratoriis literis conventus de Lelez comparuit parte ab altera, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum in octavis festi beati Georgy martiris super factis in literis comitis Nicolai filii Vgrini, contentis et expressis facere tenebamur, de parciium voluntate ad octavas festi Omnium Sanctorum nunc venturas statu sub priori duximus perhemptorie prorogandam.

Datum in Wysegrad, octavo die termini prenotati, anno domini Millesimo CCC^{mo} sexagesimo primo.

Noi, comitele Ștefan Bubeek, judele curții domnului Ludovio, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre că, din voința părților, am hotărît să amînăm pentru cea din urma oară în starea (sa) de mai înainte, la octavele sărbătorii Tuturor sfinților acum viitoare¹ luarea în dezbatere a dării de seamă a unei cercetări comune pe care, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte, trebuia s-o facem la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe², între Ladislau, fiul lui Simion de Carei, în numele căruia s-a înfățișat cu scrisoarea de imputernicire a capitlului bisericii de Oradea, Nicolae, fiul lui Ioan, pe de o parte, și Andrei, fiul lui Ștefan de Wythka, în numele căruia s-a înfățișat cu scrisoarea de imputernicire a conventului din Lelez Ioan zis Konch, pe de altă parte, cu privire la faptele cuprinse și arătate deslușit în scrisoarea comitelui Nicolae, fiul lui Ugrin.

Dat la Vișegrad, în a opta zi după sus-pomenitul soroc, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Naț.Magh., arh.fam.Károlyi de Carei.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Károlyi*, I, p. 249—250.

¹ 8 noiembrie.

² 1 mai.

36

1361 mai 8, Vișegrad.

Comitele Ștefan Bubek, judele curții regale, amînă pentru data de 15 mai 1361 judecarea pricinii, care trebuia făcută la 1 mai 1361, potrivit

26

cu cele cuprinse într-o scrisoare de adjudecare a sa și într-una de răspuns al capitlului din Oradea (*iuxta continenciam litterarum nostrarum adiudicatoriarum et dicti capituli Waradiensis rescripcionalium*), dintre Bricciu și Lorand, fiii lui Nicolae de Janussy, pe de o parte, și Ștefan de Kalló și Ioan zis Nylas, pe de altă parte, pentru ultimii prezentându-se la stabilirea acestui termen Nicolae, fiul lui Solomon, și Dumitru, fiul lui Oliver, cu scrisori de imputernicire ale capitlului din Oradea (*cum procuratoris (litteris) capituli Waradiensis*).

Arh.Naț.Magh.,Dl. 51 922. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Orig hîrtie, cu fragmente de pecete inelară de închidere aplicată în document pe verso.

Ludovicus, dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatia, Rame, Servie, Galitie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus ac honoris Montis Sancti Angeli dominus etc. omnibus Christi fidelibus, tam presentibus quam futuris, presentium notitiam habituris, salutem in omnium salvatore. Celsitudo regia et benignitas solet sibi subjectos ad gradum prohevi altiozem, qui (. . .)¹ fideliter servi (. . .)¹.

Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod nos recordatis et in memoriam nostre calsitudinis reductis fidelitate et fidelium servitiorum preclaris meritis Bud, Sandor, Oprissa, Johannis, Dragomer et Bayla, filiorum Locovoy, fidelium Olachorum nostrorum de terra Maramorusiensi, quibus ipsi in plerisque nostris et regni nostri negotiis prosperis et adversis, summe² fidelitatis studio, indesinentique et laudabili virtute juxta eorum facultatis exigentiam nostre studuerunt complacere majestati, volentes eisdem pro premissis eorum fidelissimis³ servitiis regio prosequi donativo⁴, keneziatum medietatis cuiusdam possessionis nostre Olachalis Ozon vocate, in dicta terra Maramorusiensi existentis⁵, quem keneziatum prius Stan dictus Fejyr similiter Olahus conservasse⁶ dignoscebatur a nostra majestate, eisdem filiis Locovoy⁷, eorumque filiis et posteritatibus universis sub eisdem libertatibus, utilitatibus, servitiis et conditionibus, quibus dictus Stan eundem conservasse et tenuisse censetur, dedimus, donavimus et contulimus, jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum, pariter et habendum, salvo jure alieno. In cuius rei memoriam firmitatemque pereptuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentis et authentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii dicti et fidelis nostri, anno domini M(CCCLX) primo, pridie idus Maii, regni autem nostri vigesimo. Venerabilibus in Christo patribus, et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Toma Colocensi, Ugolino Spalatensi, Nicolae Jadrensi⁸ archiepiscopis, Ragusiensi sede vacante, Nicolao Agriensis, Demetrio Varadiensis, Dominico Transylvano, Colomanno (Jauriensis), Ladislao Vesprimiensis, Stephano Zagrabiensis, Michaelae Watziensis, Petro Boznensis, Dominico Chanadiensis, Vilhelmo Quinqueecclesiensis, electis confirmatis, fratibus Stephano Nytriensis, Thoma Sirmiensis, Joanne Tininiensis, Demetrio Nonensis, Bartholomeo Tra-

guriensis, Valentino Macariensis, Stephano Farenis, Matheo Sibinicensis, Michaelae Scardonesis et Portiua Senyensis ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, magnificis viris Nicolao de Zech, Dalmatie et Croatiae, Leustachio regni Sclavonie et Nicolao de Machowbanis, Petro pincernarum, Paulo dapiferorum, Joanne janitorum, Dominico⁹ agazonum nostrorum magistris et magistro Konya comite Posoniensi aliisque quam plurimis regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului Muntele Sant'Angelo etc., tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum cât și celor viitori, care vor lua cunoștință de cele de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor. Înălțimea și bunătatea regească obișnuiește să ridice la o treaptă mai înaltă pe supușii care . . . slujind cu credință . . .

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că, amintindu-ne și chemînd în mintea înățimii noastre faptele de credință și strălucita vrednicie a credințioaselor slujbe ale lui Bud, Alexandru, Oprița, Ioan, Dragomir și Băilă, fiii lui Locovoy, credincioșii noștri români din țara Maramureșului, prin care ei s-au străduit, în multe treburi și prielnice și potrivnice ale noastre și ale țării noastre, să fie pe placul maiestății noastre cu rîvna celei mai mari credințe și cu o destoinicie statornică și vrednică de laudă, pe măsura puterii lor, voind noi ca pentru preacredințioasele lor slujbe de mai sus să-i răsplătim cu o danie regească, am dat, am dăruit și am hărăzit acelor fii ai lui Locovoy și fiilor și tuturor urmașilor lor cnezatul jumătății unei moșii a noastre românești numită Ozon, aflătoare în zisa țară a Maramureșului, cnezat pe care se știe că l-a ținut mai înainte de la maiestatea noastră, Stan zis Albu, de asemenea român; și l-am dat cu aceleași libertăți, folosințe, slujbe și îndatoriri cu care se știe să l-a ținut și stăpînit zisul Stan, ca să-l țină, să-l stăpînească și să-l aibă ei pe veci și nestrămutat, fără a vătăma drepturile altuia. Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea peceții noastre duble, atîrnate și autentice.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu, în ajunul idelor lui mai, iar în al domniei noastre al douăzecilea an; pe cînd păstoreau în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, venerabilii întru Hristos părinți și domni: același Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Caloceia, Ugolin de Spalato, Nicolae de Zara, scaunul de Raguza fiind vacant, (precum și) episcopii: Nicolae al bisericii din Agria, Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Györ, Ladislau de Vesprim, Ștefan de Zagreb, Mihail de Vaș, Petru al Bosniei, Dominic episcop ales și întărit de Cenad, Vilhelm, episcop ales și întărit de Pécs, frații Ștefan de Nitra, Toma al Sirmiului, Ioan de Knin, Dumitru de Nona, Bartolomeu de Trau, Valentin de Makarska, Ștefan de Faro, Matei de Sebenico, Mihail de Scardona și Portiva de Segno, de asemenea măriții bărbați: Nicolae Konth palatinul, Dionisie, voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan Bubek, judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Nicolae de Zech, banul Dalmației și Croației, Leustachie, banul Slavoniei și Nicolae, banul de Mačva, Petru, marele nostru paharnic, Pa-

vel, marele nostru stolnic, Ioan, marele nostru ușier, Emeric marele nostru comis și magistrul Konya, comitele de Pojon și mulți alții, ținând comitatele și dregătoriile țării noastre.

Copie din 1635 a Conventului din Cluj-Mănăștur, și din 2 iulie 1794 a Tablei regești din Tîrgu-Mureș.

EDIȚII: Kurz, *Magazin*, II, 1806, p. 306; *Transilvania*, 1871, p. 217; *Mihalyi*, p. 50—51; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 68.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 156.

¹ Lacună în text.

² *Hurmuzaki-Densușianu*, I, 2, p. 68: *supremae*.

³ *Ibidem*: *fidelibus*.

⁴ *Ibidem*: *merito*.

⁵ *Ibidem*: *existentem*.

⁶ *Ibidem*: *conservare*.

⁷ *Ibidem*: *Locolloy*.

⁸ Lipsește la *Hurmuzaki*.

⁹ Corect: *Emerico*.

38

1361 mai 23 (*decimo Kalendas Junii*).

Ludovic I, regele Ungariei, confirmă un privilegiu. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad, Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Colecția Kaprinay, t. I, sub B. p. 260, ș.u.
Orig.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 247—248.

39

1361 mai 23 (*decimo Kalendas mensis Junii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește o danie de moșii, Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

După: Mss. Quinqueeclis.

EDIȚII: *Katona*, X/3, p. 289—291.

40

1361 mai 23, (Cluj-Mănăștur).

Nos, conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra, significamus tenore presencium quibus expedit universis quod magistro Dominico de Gumbas dicto, filio Andree, nobili de Sumkerek ab una parte, vero ex altera magistro Petro filio Johannis de Chongwa, coram nobis personaliter constitutis per eundem magistrum Dominicum propositum extitit viva voce et relatum quod predictus magister Petrus proximus suus pro ipso ad quandam suam expeditionem solucionis quartanarie quam ipse magister Dominicus Mychaeli filio Ladislai filii Gelethi pecuniaria solucione mediante fecisset et persolvisset, dedisset, ipsi Mychaeli

filio Ladislai et persolvisset quadraginta quinque florenos in promptis¹ florenis aureis, pro quibus prenominatus magister Dominicus porcionem suam possessionariam, quam in possessione Thordas vocata in comitatu Albensi existente habere dinosceretur et parte sibi per Nicolaum, Mychaelem et Johannem filios Johannis dicti Kuthe de Chestue, pro sua quarta filiali, jure nature et ex consuetudinaria lege regni requirente de universis possessionariis porcionibus eorundem debente mediantibus certis instrumentis condonata haberetur, videlicet terciam partem eiusdem possessionis Thordas ipsum iure quo supra tangentem in eadem cum hiisdem utilitatibus, iuribus et pertinenciis, quibus hactenus eadem habite extitisset per eundem et possessa eidem magistro Petro, filio Johannis, proximo suo pro predictis quadraginta quinque florenis per ipsum pro eodem magistro Dominico ad ipsam solucionis sue expedicionem datis et persolutis inpignoracionis titulo utendam, tenendam fructusque eiusdem ac utilitates universas tollendam et percipiendam dedidisset et commisisset, et coram nobis prefatus magister Dominicus supradictam porcionem suam possessionariam sub ipsius inpignoracionis titulo et federe ante dicto interserto eidem magistro Petro, filio Johannis, dedit, commisit et assignavit utendam et fructus eius percipiendam pro pecunia antedicta tamdiu donec idem magister Dominicus predictam pecuniam quadraginta quinque florenorum reddet et restituet magistro Petro prenominato. Hoc declarato, quod quandocumque prenominatus magister Dominicus dictam porcionem suam possessionariam rehabere vellet, restituta predicta pecunia, et persoluta eidem magistro Petro reddere teneatur eandem et resignare magistro Dominico prenotato; si vero eandem porcionem possessionariam prefatus magister Dominicus pro predicta sumpma pecunie ab eodem magistro Petro redimere nollet vel non curaret et interim domino volente, vitam subire sibi contingeret temporalem, cum ipse herede careret, qui in eadem porcione sua possessionaria post suum decessum legitime succedere posset eadem porcio sua possessionaria ipsi magistro² Petro perpetuo possidenda remaneret pro sumpma pecunia prenotata, prout hec omnia idem magister Dominicus retulit et narravit coram nobis.

(Dat)um² in octavis festi Penthecostes, anno domini M^o CCC^o LX° primo.

Noi, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, facem cunoscut prin cuprinsul celor de faţă tuturor căroră li se cuvine că magistrul Dominic zis de Gîmbaş, fiul lui Andrei, nobil de Şintereag, pe de o parte, iar pe de altă parte magistrul Petru, fiul lui Ioan de Uioara de Sus, înfăţişîndu-se ei înşişi în faţa noastră, acel magistrul Dominic a arătat şi a spus prin viu grai, că sus zisul magistrul Petru, ruda sa, pentru acea dezlegare a sa de plata celei de a patra părţi, pe care acel magistrul Dominic a dat-o, a plătit-o şi a dăruit-o, prin mijlocirea plăţii în bani, lui Mihail, fiul lui Ladislau, fiul lui Geleth, şi a plătit acelui Mihail, fiul lui Ladislau, patruzeci şi cinci de florini în florini de aur, bani gheaţă, pentru care sus numitul magistrul Dominic a dat şi a încredinţat partea sa de moşie, pe care se ştie că o avea în moşia numită Turdaş, aflătoare în comitatul Alba, parte care, în temeiul cuvenitelor acte i-a fost dată de către Nicolae, Mihail şi Ioan, fiii lui Ioan, zis Kuthe de Cisteiu, ca a patra parte a sa cuvenită fiicei, revenindu-i-se după dreptul din naştere şi după legea obişnuielnică a ţării şi cuvenindu-i-se dintre toate părţile de moşie ale acelora şi anume a treia parte a acelei moşii

Turdaș, care ține de el cu acel drept de mai sus împreună cu acele folosițe, drepturi și aparținătoare (afliătoare) în aceasta, pe care acesta le-a avut și le-a stăpînit pînă acum în această (moșie), a dat-o și a lăsat-o aceluși magistru Petru, fiul lui Ioan, ruda sa, pentru sus-zisii patruzeci și cinci de florini dați și plătiți de către acesta aceluși magistru Dominic pentru acea dezlegare a plății sale, ca să o folosească și să o țină ca zălog și să adune și să culeagă roadele acesteia și toate foloasele și chiar în fața noastră sus pomenitul magistru Dominic a dat, a lăsat și a trecut în stăpînirea aceluși magistru Petru, fiul lui Ioan, sus zisa parte a sa de moșie sub titlul de zălog și prin înțelegerea mai înainte zisă, ca s-o folosească și să culeagă roadele aceleia pentru sus-zisa sumă de bani, atîta timp pînă ce acel magistru va înapoia și va restitui sus numitului magistru Petru sus-zisa sumă de bani de patruzeci și cinci de florini. Acest lucru fiind zis, anume că, oricînd sus numitul magistru Dominic va voi să-și ia înapoi zisa sa parte de moșie înapoiindu-i și plătindu-i aceluși magistru Petru sus-zisa sumă de bani, (acesta) va fi dator să o înapoieze și să lase aceea (parte de moșie) în stăpînirea sus numitului magistru Dominic, iar dacă sus-pomenitul magistru Dominic nu ar voi sau nu s-ar îngriji să răscumpere de la acel magistru Petru acea parte de moșie pentru sus-zisa sumă de bani, și dacă între timp din voia domnului i s-ar întîmpla să părăsească viața lumească, întrucît el este lipsit de moștenitor care ar putea după moartea sa să intre în chip legiuit în stăpînirea acelei părți de moșie a sa, acea parte de moșie a sa va rămîne ca s-o stăpînească în veci acel magistru Petru, pentru sus-numita sumă de bani, după cum acel magistru Dominic le-a spus și le-a arătat toate acestea în fața noastră.

Dat la octavele sărbătorii Rusaliilor în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Naț.Magh., Dl. 26 374. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Orig. perg., cu pete de umezeală, cu urme de pecete.

¹ Lectură probabilă.

² Pată de umezeală de cca 0,5 cm; întregit după sens.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, Polonie, Dalmacie etc. memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit universis, quod cum nos venerabilem in Christo patrem, dominum Dominicum, episcopum ecclesie Chanadiensis ac discretum virum, dominum Johannem, prepositum ecclesie Budensis, vicecomitem capelle nostre, necnon magistros Stephanum, filium Pouse de Zer, et Johannem, filium Petu de Zantou, milites fideles et homines nostros, ac magistrum Johannem archydiaconum Temesyensem, hominem et testimonium honorabilis capituli ecclesie Chanadiensis predicte in comitatum de Krassou et de Temes ad hoc specialiter transmissemus ut ipsi universas possessiones et villas nostras regales, a possessionibus nobilium per erectiones et renovationes metales distinguere et separare deberent; qui demum deinde ad nos reversi, nobis unanimiter et conconditer retulerunt quod ipsi sabbato proximo post festum Corporis Christi, nunc proxime preteritum, ad fa-

ciem cuiusdam ville seu possessionis nomine Altalkereke vocate, in dicto comitatu Temesyensi existentis, pariter accessissent et easdem presentibus vicinis et commetaneis eiusdem universis et aliis probis et nobilibus viris dicti comitatus Temesyensis inibi legitime convocatis, a possessione nobilium Veyteh vocata, per erecciones et renovaciones novarum metam nemine contradictorum apparente et eciam presentibus videlicet nobilibus de dicta Veyteh et universis iobagionibus nostris de iam dicta Altalkerek benigne volentibus et acceptantibus distinxissent et separassent hiis metis. Item, prima meta incipitur² a plaga orientali circa duas metas antiquas quarum una separaret predictae ville seu possessioni nostre Altalkerek et alia pretacte possessioni Veyteh nobilium ubi duas novas metas terreas de novo erexissent et inde directe iret ad plagam occidentalem similiter ad duas metas terreas antiquas, ubi duas metas terreas erigi fecissent; ab hinc vero tenderet ad eandem plagam occidentalem ad unam metam terream ubi duas metas terreas elevassent, et inde per modicum spacium ad iam dictam plagam occidentalem eundo ad unam metam terream antiquam, similiter duas novas metas erexissent et deinde tenderet ad plagam septemtrionalem ad duas antiquas metas terreas ubi similiter duas novas metas terreas construxissent; et demum ad eandem plagam septemtrionalem pergendo, duas novas metas terreas cumulassent, ab hinc autem ad premissam plagam septemtrionalem eundo, similiter duas novas metas terreas erigi fecissent, et de hinc ad pretactam plagam septemtrionalem procedendo, ad duas metas antiquas terreas, ubi similiter duas metas terreas erexissent, quarum una separaret predictae possessioni Veyteh nobilium et alia predictae ville nostre Altalkerek et ibi terminarentur.

(In cuius)³ rei memoriam perpetuamque firmitatem, presentes literas nostras privilegiales, propter absenciam sigilli nostri mai(oris)⁴ venerabilem in Christo patrem, dominum Vilhelmum episcopum Quinqueecclesiensem, comitem capelle nostre habito (...du)ximus⁴ concedendas, presentes sitem dum nobis reportate fuerint sub maiori, s(igilli nostri munimine).

Datum in feria⁵ secunda proxima post predictum festum Corporis Christi, anno eiusdem (...)⁵.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Poloniei, Dalmației etc, prin cuprinsul celor de față dăm de știre tuturor căroră se cuvine că, după ce am trimis în comitatele Caraș și Timiș pe venerabilul întru Hristos părinte, pe domnul Dominic, episcopul bisericii de Cenad, și pe chibzuitul bărbat, domnul Ioan, prepozitul bisericii de Buda, vicecomitele capelei noastre, cît și pe magistrii Ștefan, fiul lui Pousa de Zer, și Ioan, fiul lui Peteu de Santău, cavalerii noștri credincioși și oameinii noștri și pe magistrul Ioan, arhidiaconul de Timiș, omul de mărturie al cinstitului capitu al sus-zisei biserici de Cenad, cu îndatorirea anume de a deosebi și despărți toate moșiile și satele noastre regești de moșiile nobililor, prin ridicarea și înnoirea semnelor de hotar, aceștia întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas și într-un cuget că în sîmbătă de după sărbătoarea *Corpus Christi* de curînd trecută⁶, s-au dus împreună la satul sau moșia numită Altalkerek, aflătoare în pomenitul comitat Timiș și, chemînd acolo în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii ei și pe alți cinstiți și nobili bărbați din zisul comitat al Timișului și, fiind ei de față, au deosebit-o și despărțit-o prin ridicarea și înnoirea semnelor de hotar de moșia numită Voiteg a nobililor de (Voiteg) ne-

ivindu-se nici un împotrivor și fiind de față și nobilii de Voiteg mai sus pomeniți și toți iobagii noștri de pe zisa moșie Altalkerek și, dându-și ei învoirea și încuviințarea de bună voia lor, le-au despărțit prin aceste semne de hotar: cel dintâi semn de hotar începe dinspre răsărit, lângă două semne vechi, dintre care unul face hotarul spre zisul nostru sat și moșie numită Altalkerek iar celălalt spre pomenita moșie Voiteg a nobililor, unde au ridicat două movile noi de hotar, iar de aici hotarul merge drept spre apus de asemenea la două vechi movile de hotar, unde au pus să se ridice alte două movile de hotar. De aici hotarul se îndreaptă tot spre partea de apus către o movilă de hotar unde au ridicat două movile de hotar, iar de aici, mergînd puțin tot spre partea de apus către o movilă veche de hotar au ridicat alte două movile noi. Și de aici hotarul se îndreaptă spre miazănoapte către două vechi movile de hotar, unde de asemenea au ridicat două noi movile de hotar și, apoi, mergînd înainte tot spre miazănoapte, au înălțat două noi movile de hotar, iar de aci, mergînd tot spre pomenita parte de miazănoapte, au pus să se ridice de asemenea două noi movile de hotar. Și de aci, înaintînd tot spre miazănoapte, hotarul ajunge la două vechi movile de hotar, unde de asemenea au ridicat alte două movile de hotar, dintre care una face hotarul spre sus-zisa moșie Voiteg a nobililor, iar cealaltă, spre sus-zisul nostru sat Altalkerek și aci se sfîrșesc semnele de hotar.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am hotărît să dăm această scrisoare privilegială a noastră, întărită — în lipsa peceții noastre celei mari — cu cea aflătoare la venerabilul întru Hristos părinte domnul Vilhelm, episcopul de Pécs, comitele capelei noastre. Iar cînd cele de față ne vor fi înapoiate, vom pune să fie întocmite în chip de privilegiu al nostru sub puterea peceții noastre cea mare.

Dat în luna de după sus-zisa sărbătoare *Corpus Christi*, în anul aceluiași...

Arh.Naț.Magh., Arh. capitl. din Alba Iulia.
Orig.perg.

EDIȚII: *Ortvay*, I, p 128—130.

¹ Datarea s-a făcut după anii de păstorire a episcopului Dominic de Cenad (1360—1373 mai 16) și a episcopului Vilhelm de Pécs (1361 ianuarie—1374).

² Astfel în text.

³ Întregit pe baza contextului.

⁴ Întregit parțial pe baza contextului.

⁵ Lacună în text.

⁶ 29 mai.

42 1361 mai 31, (*feria secunda proxima post festum Corporis Christi*), (Oradca).

Capitulul din Oradea adeverește că magistrul Ladislau, fiul lui Ioan, fiul lui Bricciu de Batăr (*Batur*), s-a înfățișat înaintea sa la un soroc dinainte hotărît, pregătit să plătească suma de 200 florini de aur pentru răscumpărarea moșiei Tarcea (*Tarcha*), lui Leukus, Turul și Ștefan, fiii lui Grigore de Suplac (*Zepłak*), dar, pentru că numiții Leukus, Turul și Ștefan n-au voit să se înfățișeze la acel termen, din această cauză magistrul Ladislau a renunțat să mai plătească acei bani.

Arh.Naț.Magh.,Dl.28 075; 29 433/1. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1355 și Dl. 30 667. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1358.

Rezumate în actele lui Ladislau, duce de Opolie și jude al cumanilor, din 6 iulie 1370 (lângă Oradea), Dl.30 667); 20 mai 1371, Vișegrad (Dl.28 075) și 18. iulie 1372 (lângă Oradea), (Dl.29 433/1).

43

1361 iunie 14, (*dectmo octavo Kallendas Julii*).

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea lui Ștefan, fiul lui Iacob, fiul lui Dózsa, transcrie și întărește privilegiul orașului Debrețin din 1 mai 1361 (vezi nr. 33), dat la Oradea.

Arh.oraș. Debrețin, Dipl. nr. 28.
Orig.

REGESTE: Herpay, *Debrecen város levél*, p. 25, nr. 29.

44 1361 iunie 20 (*sexto die congregationis antedictae = feria tertia proxima post festum beati Barnabe apostoli*), Dabsa.

Nicolae de Gara, ban de Mačva și comite de Sirmiu, hotărăște ca magistrul Dionisie, fiul lui Ștefan, fostul ban al Severinului (*Zeurinio*), să plătească zestrea și darurile de nuntă ale mamei sale din moșia Ewsy lui Ioan, fiul lui Arnold de Pochy.

Arh.Naț.Magh., arh.fam. Balassa.
Orig. perg., cu urme de pecete rotundă pe verso.

EDIȚII: *Bánffy*, I, p. 239—240; *Smičiklas*, XIII, p. 151 (cu data greșită 26 iunie 1361).

45

1361 iulie 2, Sîntimbru.

Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să-l pună pe Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava (*Dombro*) în stăpînirea unui sfert din moșia Ciunga (*Chungua*), adjudecat de scaunul de judecată al vicevoievodului ca zestre și daruri de nuntă ale bunicii sale și ca sfert de fiică al mamei sale, împotriva lui Ștefan Fodor, fiul lui Ioan de Cisteiu (*Chestue*).

Se amintesc oamenii vicevoievodului: Gal de Frata (*Fratha*), Grigore, fiul lui Ștefan de Vereșmort (*Veresmorth*), Ștefan, fiul lui Ladislau de Andriashaza și Iacob de Mera.

În 1907 se găsea în arh. din Ciumbrud a fam. Kemény, depusă la Arh. comit. Alba de Jos.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur, din 29 iulie 1361, nr. 50

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1907, p. 88.

46

1361 iulie 8, Sîntimbru.

Religiosis viris et honestis, conventui ecclesie beate Marie virginis de Colos Monostra, amicis suis, Joannes vicevoivoda Transilvanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Dicit nobis Joannes, filius Joannis de Bethlen, in sua ac Gregorii, fratris sui personis quod populi seu hospites de Vitze, ad castrum regale Balvanus pertinentes maximam particulam terre eorum ad possessionem ipsorum Beud vocatam pertinentem potentialiter perarassent, quibus legitima prohibitione mediante contradicere vellent. Quare vestram requiramus amicitiam presentibus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Stephanus, filius Beke, de Vilagos Berk, vel Ladislaus dictus Vas de Sancto Egidio, aut Demetrius de Lona, aliis absentibus, homo noster, ab omnibus quibus decet et licet, specialiter a vicinis et commetaneis eorum sciat et inquiret de premissis omnimodam veritatem sciatque premissorum veritate, universos hospites seu populos de Vice¹ ab ulteriori usu iam dicte particule terre prohibeat et inhibeat verbo nostro regni consuetudine requirente. Et post hanc seriem omnium premissorum prout fuerit oportunum, nobis in vestris literis amicabilem rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, in quindenis beati Joannis baptiste, anno domini 1361.

Cuvioşilor și cinstiţilor bărbaţi din conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, prietenilor săi, Ioan vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ne spune Ioan, fiul lui Ioan de Beclean, în numele său și al fratelui său Grigore, că oamenii sau oaspeții din Vița, ce țin de cetatea regească Unguraș, au arat cu silnicie o foarte mare bucată din pământul lor ce ține de moșia lor numită Beudiu, și că ei ar voi să li se împotrivescă prin mijlocirea unei legiuite opreliști. Drept aceea, cerem stăruitor prieteniei voastre, prin cele de față, să trimiteți pe omul vostru vrednic de crezare, ca om de mărturie, în fața căruia omul nostru Ștefan, fiul lui Beke de Vireag, sau Ladislau zis Vas de Sintejude ori în lipsa celorlalți, Dumitru de Luna, să cerceteze și să afle de la toți de la care se cuvine și se cade, mai cu osebire de la vecinii și megieșii acelora, tot adevărul cu privire la cele de mai sus și aflînd adevărul asupra celor de mai sus, să-i oprească și să-i împiedice, din porunca noastră, pe toți oaspeții sau oamenii din Vița, de la folosirea în viitor a sus-zisei bucăți de pământ, după cum cere obiceiul țării. Și după acestea să aveți bunătatea a ne răspunde în scrisoarea voastră, precum va fi mai potrivit, despre tot ce s-a făcut cu privire la cele de mai sus.

Dat la Sîntimbru, în a cincisprezecea zi a sărbătorii fericitului Ioan Botezătorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Bibl.Fil.Cluj-Napoca a Acad. R.S.R., Ms. A. 119 (Kémény, *Dipl.Trans.Suppl.*, II, p. 1).

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăştur din 21 iulie 1361, nr. 49.

¹ Astfel în transumpt.

47 1361 iulie 17 (*tercio die Divisionis apostolorum*), Vișegrad.

Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Arad să-și trimită omul de mărturie la hotărnicirea unor moșii și la darea lor în stăpînirea lui Ioan, fiul lui Desideriu, comite și castelan de Timișoara (co-

mes et castellanus de Themesuar) și a fraților săi, Petru prepozitul și Dominic.

Arh.Maț.Magh., DL.30 679. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Transumpt în actul capitlului din Arad din 8 august 1361, nr. 52.

EDIȚII: *Ortvay*, I, p. 100—101.

48 **1361 iulie 21** (*XII. Kalendas Augusti*), Villeneuve-lès-Avignon.

Papa Inocențiu al VI-lea, întărindu-l pe Dominic ca episcop de Cenad, scrie capitlului din Cenad, clerului și locuitorilor de acolo, arhiepiscopului de Caloccea și lui Ludovic I, regele Ungariei, să-l recunoască și să-l sprijine pe noul episcop.

Arh.Vat., Innoc. VI. R.A. an. VIII, vol. 27, f. 166 b.

REGESTE: *Tört. Tár.*, 1895, p. 282, nr. 415.

49 **1361 iulie 21**, (Cluj-Mănăștur).

Nobili viro et honesto, Joanni, vicevoivode Transilvane, amico et honorando, conventus monasterii beate Marie virginis de Colos Monostra, amicitiam paratam sincero cum honore. Literas vestre nobilitatis noveritis nos recepisse in hec verba: *⟨Urmează actul lui Ioan, vicevoievodul Transilvaniei, din 8 iulie 1361, nr. 46⟩*. Nos enim amicabilibus petitionibus vestris annuentes, ut tenemur, cum predicto Demetrio de Lona, homine vestro, nostrum hominem, videlicet fratrem Joannem, sacerdotem, socium nostru conventualem ad premissa exequenda pro testimonio duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi ab omnibus, a quibus decuisset et licitum fuisset specialiter a vicinis et commetaneis ipsorum diligenti inquisitione prehabita talem de premissis indagassent omnimodam veritatem quod predicti populi seu hospites de Vice ad castrum Balvanus pertinentes maximam particulam terre eorundem Gregorii et Joannis, filiorum Joannis de Bethlen, ad possessionem ipsorum Beud vocatam pertinentem, potentialiter perarassent quos quidem hospites seu populos de Vice universos in facie eiusdem particule terre feria secunda proxima ante festum beate Marie Magdalene proxime preteritis, presentibus vicinis et commentaneis eorundem, ab ulteriori usu iam dicte particule terre antedictae possessionis Beud usque fluvium Babuspatac vocatum facie ad faciem prohibuisset et inhibuisset regni consuetudine requirente.

Datum feria quarta proxima ante festum beati Jacobi apostoli, anno prenotato.

Nobilului și cinstului bărbat, Ioan, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de cinstire, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăștur, cu toată prietenia și cinstirea adevărată. Aflați că am primit scrisoarea nobleței voastre, cu acest cuprins: *⟨Urmează actul lui Ioan, vicevoievodul Transilvaniei, din 8 iulie 1361, nr. 46⟩*.

Iar noi, încuviințind precum sîntem datori, prieteneștile voastre cereri, am hotărît să vă trimitem spre mărturie, dimpreună cu sus-zisul Dumitru de Luna, omul vostru, întru împlinirea celor de mai sus, pe omul nostru, anume pe fratele Ioan, preotul, soțul nostru din convent. Aceștia întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas, că făcînd ei o stăruitoare cercetare de la toți de la care se cuvenea și se cădea, mai cu osebire de la vecinii și megieșii acelora, au aflat tot adevărul cu privire la cele de mai sus, în felul acesta anume că sus-ziișii oameni sau oaspeți din Vița ce ține de cetatea Unguraș au arat cu silnicie o foarte mare bucată din pămîntul acelor Grigore și Ioan, fiii lui Ioan de Beclean, ce ține de moșia lor numită Beudiu, iar pe toți acești oaspeți sau oameni din Vița i-au oprit și au făcut opreliște de la folosirea pe viitor a suszisei bucăți de pămînt din sus-zisa moșie Beudiu, pînă la rîul numit Babuspatak, stînd față în față, pe aceeași bucată de pămînt, așa cum cere obiceiul țării, în luna de dinaintea sărbătorii fericitei Maria Magdalena de curînd trecută¹, de față fiind vecinii și megieșii acelorași.

Dat în miercurea, de dinaintea sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul mai sus arătat.

Bibl.Fil.Cluj-Napoca a Acad. R.S.R., Ms.A.119 (Kemény, *Dipl.Trans.Suppl.*, II, p. 1—2). Copie.

¹ 19 iulie.

50

1361 iulie 29, (Cluj-Mănăstur).

Conventul din Cluj-Mănăstur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că a chemat la judecată pe diacul Petru de Ciunga (*Chungua*), care a zădărnicit, prin împotrivirea sa, punerea lui Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava (*Dombro*), în stăpînirea unui sfert din moșia Ciunga.

Se amintesc: Iacob diacul de Mera, omul de mărturie al vicevoievodului și călugărul Ioan, omul de mărturie al conventului.

În 1907 se găsea în arh. din Ciumbrud a fam. Kemény, depusă la Arh. comit. Alba.

Transumpt în actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, circa 22 august 1361, nr. 54.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1907, p. 88.

51

1361 august 6 (octavo Idus Augusti), Zagreb.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un privilegiu episcopiei de Zagreb. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul ales și confirmat de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.capitl. din Zagreb, fasc. 24, nr. 4.

Orig.

EDIȚII: Tkalčić, *Mon.civ.Zagrab.*, I, p. 226—228; *Smičtklas*, XIII, p. 164—166.

79 1361 august 8 (*dominica proxima ante festum beati Laurentii martiris*), (Arad).

Capitulul din Arad raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că și-a trimis omul de mărturie, anume pe magistrul Andrei, canonic al celui capitolu, la punerea magistrului Ioan, fiul lui Desideriu, comite și castelan de Timișoara (*comes et castellanus de Themesuar*) și a fratelui său (Dominic) în stăpânirea unor moși.

Arh.Naț.Magh., DI.30 679. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 15 februarie 1362, nr. 85.

EDIȚII: *Ortvay*, I, p. 100—101.

53

1361 august 10.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis quod religiosus vir, frater Ladislaus, abbas de Clusmonustra, sua et fratrum suorum conventualium in personis, ad nostre serenitatis accedens presenciam exhibuit nobis quasdam litteras privilegiales capituli ecclesie Waradiensis super reambulacione et metarum ereccione quarundam possessionum sui monasterii videlicet eadem Monostur et Zenthbenedek vocatarum transumptive confectas tenoris infrascripti, petens nos humili precum cum instantia ut easdem nostris litteris inseri et transcribi¹ ac confirmari pro eisdem facere dignaremur ad cautelam. Quarum tenor talis est: *Urmează scrisoarea capitolului din Oradea, din 16 octombrie 1313*. Nos igitur petitionibus eiusdem Ladislai abbatis sua et dictorum fratrum suorum conventualium in personis nostre porrectis maiestati, regio cum favore inclinati, predictas litteras privilegiales dicti capituli cum litteris rescriptionalibus eiusdem nostre maiestati exhibitis per nostros notarios² conscribi facientes prorsus omni vicio carentes de verbo ad verbum presentibus insertas eisdem fecimus confirmari presencium patrocinio mediante. Et dum presentes nobis fuerint reportate in forma nostri privilegii redigi faceremus.

Datum in festo beati Laurentii martiris, anno domini Millesimo CCC^{mo} LXI.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față, dăm de știre și facem cunoscut tuturor că rădăcina se cuvine că venind înaintea luminății noastre cuviosul bărbat, fratele Ladislau, abatele de Cluj-Mănăstur în numele său și al fraților săi din convent, ne-a înfățișat o scrisoare privilegială a capitolului bisericii de Oradea cu cuprinsul de mai jos, întocmită cu privire la hotărnicirea și ridicarea semnelor de hotar ale unor moși ale mănăstirii sale, anume (moșii) numite Mănăstur și Sînbenedic, rugându-ne cu smerite și stăruitoare rugăminți să binevoim a pune să fie cuprinsă (și) transcrisă acea (scrisoare) în scrisoarea noastră și să fie întărită spre cheazășie. Cuprinsul ei este acesta: *Urmează actul capitolului din Oradea, din 16 octombrie 1313, (Oradea)*.

Noi, așadar, ascultînd cu regească bunăvoință cererea celui Ladislau abatele, înaintată nouă în numele său și al zișilor săi frați din convent, poruncind să fie scrisă din nou de către notarii noștri

sus-zisa scrisoare privilegială a zisului capitlu împreună cu scrisoarea de răspuns a aceluși (capitlu) înfățișată maiestății noastre, trecînd-o fără nici o vătămare, din cuvînt în cuvînt în (scrisoarea) de față, am pus să li se întărească cu ocrotirea acestei (scrisori). Și cînd cele de față ne vor fi înapoiate, vom pune să fie întocmite în chip de privilegiu al nostru.

Dat la sărbătoarea fericitului mucenie Laurențiu, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Naț.Magh., D1.28 709. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1297. Orig.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 25 august 1412, *ibid.*, D1.25 712 și 28 712. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1297.

EDIȚII: Fejér, IX/3, p. 243—244.

¹ Corect: *transcribi*.

² Lectură probabilă.

54

1361 circa 22 august, Sîntimbru.

Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cere conventului din Cluj-Mănăstur să împartă în patru părți moșia Ciunga (*Chungua*), potrivit sentinței scaunului de judecată al vicevoievodului și să-l pună pe Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava (*Dombro*), în stăpînirea unei sfert din acea moșie, care i se cuvine ca zestre și daruri de nuntă ale bunicii sale și ca sfert de fiică al mamei sale, împotriva lui Petru diacul de Ciunga. Se amintesc oamenii vicevoievodului: Gal, fiul lui Boch de Frata (*Fratha*), Ștefan, fiul lui Ladislau de Anderyashaza, Iacob diacul de Mera (*Mera*), Nicolae, fiul lui Filip de Agriș (*Egres*).

În 1907 se găsea în arh. din Ciumbrud a fam. Kemény, depusă la Arh. comit. Alba.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur, din 15 septembrie 1361, nr. 56.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1907, p. 89.

55

1361 circa 14 septembrie, Sîntimbru.

Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecelesie Transsiluane amicis suis honorandis, Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus amiciciam paratam debito cum honore.

Dicit nobis Mychael, filius Pauli de Haranglab quod quedam possessiones sue Chauas et Danyan nuncupate in comitatu de Kykyllew existentes, que nunc apud manus alienas detinerentur occupate, recaptivacione et sibi statuacione plurimum indigerent. Super quo vestram amiciciam presentibus petimus reverenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Ladislaus, filius Myke de Kapulna vel Stephanus, filius Thome de Obusfolua aut Mychael dictus Kugh de Pochfolua, aliis absentibus, homo noster ad facies predictarum possessionum Chauas et Danyan vocatarum accedendo, vicinis et commetaneis earundem universis legitime convocatis et presentibus reambulet easdem per veteres suas metas et antiquas, novas iuxta v(eteres)¹ ubi necesse fuerit

erigendo, reambulatasque ab aliorum possessionibus separatas et distinctas statuatur easdem ipsi Michaeli, filio Pauli, perpetuo possidendas salvis iuribus alienis si per quempiam non fuerint² contradictum; contradictores vero si qui fuerint citet eosdem contra annotatum Mychaelem, filium Pauli in nostram, presenciam ad terminum competentem rationem eorum contradiccionis reddituros. Et post hec ipsius possessionarie reambulacionis et statucionis seriem cum cursibus metarum nominibus (citorum si qui)³ fuerint et termino assignato nobis amicabilem rescribatis.

Datum in Sancto Emerico (. . .)⁴ (Ex)altacionis⁵ sancte crucis, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo.

(*Pe verso, de aceeași mână:*) Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, pro Mychaele, filio Pauli de Haranglab recaptivatorie.

Chibzuiților și cinstiților bărbați, cinstului capitol al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinste, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ne spune nouă Mihail, fiul lui Pavel de Hărănglab, că niște moșii ale sale numite Ceuș și Daia aflătoare în comitatul de Tîrnava, care acum sînt cotropite, și ținute pe nedrept în mîini străine, au nevoie de luare din nou și punere în stăpînirea lui.

Drept care cerem cu plecăciune prieteniei voastre prin (scrisoarea) de față să trimiteti pe omul vostru vrednic de crezare ca om de mărturie în fața căruia omul nostru Ladislau, fiul lui Myke de Căpîlna, sau Ștefan, fiul lui Toma de Abuș ori în lipsa acestora Mihail zis Kugh de Păușoara, ducîndu-se la fața locului pe moșiile mai sus-zise, numite Ceuș și Daia și fiind chemați în chip legiuit toți vecinii și megieșii acelor (moșii) și fiind și aceștia de față, să le hotărnicască prin bătrînele și vechile lor hotare și să ridice noi (semne de hotar) lingă cele vechi, acolo unde ar fi de trebuință și, hotărnicite, despărțite și deosebite de moșiile altora, să le dea în stăpînirea celui Mihail, fiul lui Pavel, spre a le stăpîni pe veci fără a vătămă drepturile altora, dacă nu se va face împotrivire. Iar dacă vor fi împotriviri, să-i cheme pe aceștia împotriva susînsemnatului Mihail, fiul lui Pavel, înaintea noastră la sorocul cuvenit, spre a face temeiul împotrivirii lor. Și după acestea, să ne faceți cunoscut în scris prietenește cuprinsul acestei hotărniciri de moșie și al punerii în stăpînire cu mersul hotarelor și dacă va fi nevoie cu numele celor chemați și sorocul statornicit.

Dat în Sîntimbru . . . (în ziua) Înălțării sfintei cruci, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

(*Pe verso, de aceeași mână:*) Chibzuiților și cinstiților bărbați, cinstului capitol al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinste, pentru Mihail, fiul lui Pavel de Hărănglab, (scrisoare) de luare din nou în stăpînire.

Arh.Naț.Magh., Dl.29 693. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Orig. hirtie, cu fragmente de pecete de închidere, inelară, aplicată în document pe verso.

¹ Pată de umezeală, cca 1 cm; întregit după sens.

² Corect: *fuerit*

³ Pată de umezeală cca 3 cm; întregit pe baza contextului.

⁴ Pată de umezeală cca 3 cm.

⁵ Rupt și pată de umezeală cca 0,25 cm; întregit pe baza contextului.

Conventul din Cluj-Mănăştur raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, că, împărţind moşia Ciunga (*Chungua*) în patru părţi, l-a pus pe Dominic, fiul lui Laurenţiu de Dumbrava în stăpînirea unui sfert ce i-a fost adjudecat ca zestre şi daruri de nuntă ale bunicii sale şi ca pătrime de fiică a mamei sale. Această parte este mărginită de drumul care duce la Uioara (*Wywar*).

Se amintesc oamenii de mătrurie ai vicevoievodului: Gal, fiul lui Boch de Frata (*Fratha*) şi Ştefan, fiul lui Ladislau de Anderyashaza, precum şi omul de mătrurie al conventului, preotul Ioan.

In 1907 se găsea în arh. din Ciumbrod a fam. Kemény, depusă la arh. comit. Alba.

Transumpt în actul lui Dionisis, voievodul Transilvaniei, din 31 octombrie 1361, nr. 63.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1907, p. 89.

Ludovic I, regele Ungariei, acordă un privilegiu. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Transumpt în actul conventului de Thurocz din 1475.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 236—238.

Discretis viris et honestis, capitulo ecclesie Albensis Transilvane, amicis suis honorandis, Dyonisius, woyuoda Transilvanus et comes de Zonuk, amicitiam paratam.

Dicit nobis Tyl, filius Petri, filii Detrici de Prasmar quod quedam possessio sua Mykfolua alio nomine Leelfalua vocata in comitatu de Brassow existentem¹ ipsius esse et omni iuris tramite ad ipsum pertineret, quam nunc occupatam detinerent minus iuste, que recaptivacione fienda pro eodem indigeret. Super quo amicitiam vestram presentibus requirimus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petenye, filius Mykow de Hydeiygh vel Ladislau, filius Stephani de Peselnek aut Petrus, filius Johannis de Zarrapotok seu Johannes, filius Stephani de Aruapatok, aliis absentibus homo noster, presentibus vicinis et commetaneis dicte possessionis, ad faciem eiusdem accedendo, ipsam nomine iuris ipsius legitime recaptivando statuat² eidem T(y)l³ iure quo ad ipsum dinoscitur pertinere perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum. Contradictores vero s(i qui)³ fuerint contra eundem, in nostram citet presenciam ad terminum competentem. Et post hec seriem ipsius recaptivacionis et statucionis vel nomima contradictorum et citatorum ac terminum assignatum nobis amicabiliter rescribatis.

Datum in Brassow, feria quarta proxima post festum beati Mathei apostoli et ewangeliste, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} primo.

(*Pe verso, de aceeași mină:*) Discretis viris et honestis capitulo ecclesie Albensis Transsiluane pro Tyl, filio Petri, filii Detrici de Prasmar, recaptivatorie.

Chibzuiților și cinstiților bărbați din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinste, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc cu toată prietenia.

Ne spune nouă Tyl, fiul lui Petru, fiul lui Detric de Prejmer că o oarecare moșie a sa numită Teliu (sau) cu alt nume Satul lui Leel, aflătoare în comitatul de Brașov, este a lui și ține de el după toată rînduiala dreptății pe care acum o ține pe nedrept cotropită {și} că e nevoie să se facă luarea ei din nou în stăpînire de către acesta. Drept care cerem stăruitor prieteniei voastre prin {scrisoarea} de față să trimiteți pe omul vostru vrednic de crezare ca om de mărturie, în fața căruia omul nostru Petenye, fiul lui Mykow de Hăghig, sau Ladislau, fiul lui Ștefan de Petriceni, ori Petru, fiul lui Ioan de Valea Seacă, sau în lipsa acestora Ioan, fiul lui Ștefan de Araci mergînd la fața locului pe acea {moșie} de față cu vecinii și megieșii zisei moșii să i-o dea acelui Tyl, luînd-o din nou în stăpînire după lege în numele dreptului său, cu acel drept cu care se știe că ține de el spre a o stăpîni veșnic, dacă nu se va face împotrivire. Iar dacă vor fi împotriviți contra acestui {Tyl}, să-i cheme în fața noastră la sorocul convenit. Și după acestea să ne faceți cunoscut în scris cu bunătate cuprinsul acelei luări din nou și puneri în stăpînire sau numele împotrivitorilor și a celor chemați și sorocul hotărit.

Dat în Brașov, în miercurea de după sărbătoarea fericitului apostol și evanghelist Matei, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

(*Pe verso, de aceeași mină:*) Chibzuiților și cinstiților bărbați din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, pentru Tyl, fiul lui Petru, fiul lui Detric de Prejmer {scrisoare} de luare din nou în stăpînire.

Arh.Naș.Magh., DL29 158. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Orig. hirtie, cu urme de pecete de închidere aplicată pe verso.

REGESTE: *Ub.*, II, p. 190—191.

¹ Corect: *existens*.

² Urmează: *ipsam*, tăiat de aceeași mină.

³ Rupt cca 1 cm; întregit pe baza contextului.

Nos, Petrus vicevoyvoda Transsilvanus, damus pro memoria quod magister Nicolaus, filius Pauli, nobilis de Wolko noster prothonotarius personaliter astans contra Stephanum, filium Ladislai, nobilem de Andreashaza, similiter personaliter comparentem in octavis festi Nativitatis beate Marie virginis proxime preteritis, in figura nostri iudicii proposuit eomodo, quod idem Stephanus, filius Ladislai, portionem possessionariam filiorum Dominici dicti Rauaz, in possessione Zuchak vocata habitam impignoracionis titulo occupasset et detineret occupatam, que scilicet portio emptioni vel pignoris receptioni eidem magistro Nicolao quam predicto Stephano, filio Ladislai, magis competere dignosceretur.

Quo percepto idem Stephanus, filius Ladislai, respondit ex adverso quod ipse dictam portionem filiorum Dominici in eadem Zuchak habitam non per modum pignoris, sed causa protectionis et defensionis per nobilem dominam relictam et filios Dominici ante dicti sibi assignatam post recessum et propter absentiam eorundem detinuisset occupatam. Et quia idem Stephanus, filius Ladislai, dictam possessionem portionariam modo premissa causa protectionis sibi assignatam ipsis filiis Dominici reddere et resignare, eosdemque in dominium dicte possessionis portionarie in termino per nos sibi assignando reducere assumpmebat, ideo una cum regni nobilibus in sede iudiciaria nobiscum consententibus iudicantes commisimus, ut sepefatus Stephanus, filius Ladislai, usque festum Epiphantie domini proxime nunc venturum, predictos filios Dominici ad dictam possessionem ipsorum portionariam in eadem Zuchak existentem adducere et in dominio eiusdem pacifice relinquere et suas manus a conservatione sepe dicte possessionis portionarie retrahere et amovere teneatur.

Datum in Sancto Emerico, octavo die octavarum festi Nativitatis eiusdem beate Marie virginis ante dictarum, anno domini M. CCC. LX. primo.

(Pe verso): Pro Stephano, filio Ladislai de Andreashaza, contra magistrum Nicolaum, filium Pauli de Volko, super facto resignationis possessionis portionarie filiorum Dominici de Zuchak ad octavas festi Epiphaniarum domini prorogatorie.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că magistrul Nicolae, fiul lui Pavel, nobil de Valcău, protonotarul nostru, stînd însuși la judecată împotriva lui Ștefan, fiul lui Ladislau, nobil de Andreashaza, care s-a înfățișat de asemenea el însuși, la octavele de curînd trecute ale sărbătorii Nașterii fericitei fecioare Maria¹, s-a plîns înaintea judecății noastre că numitul Ștefan, fiul lui Ladislau, a luat și ține în stăpînire în temeiul zălogirii bucată de moșie a fiilor lui Dominic zis Rauaz aflătoare în moșia numită Suceag care bucată de moșie se știe că se cuvine a fi cumpărată sau primită ca zălog mai de grabă de magistrul Nicolae decît de pomenitul Ștefan, fiul lui Ladislau.

Auzînd aceasta, numitul Ștefan, fiul lui Ladislau, a răspuns dimpotrivă că dînsul a ținut în stăpînire zisa bucată de moșie a fiilor lui Dominic aflătoare în acea moșie Suceag nu ca zălog, ci pentru că i-a fost încredințată de către nobila doamnă văduvă și de către fiii sus-zisului Dominic, pentru ocrotire și apărare, după plecarea lor și din pricina lipsei lor. Și, deoarece numitul Ștefan, fiul lui Ladislau, s-a legat să înapoieze și să întoarcă fiilor lui Dominic acea bucată de moșie încredințată lui în chipul arătat mai sus pentru ocrotire, și să-i pună din nou în stăpînirea zisei bucăți de moșie la sorocul ce-i va fi statornicit de noi, de aceea ținînd judecată împreună cu nobilii țării care ședeau cu noi în scaunul de judecată am hotărît ca ades-numitul Ștefan, fiul lui Ladislau, să fie dator pînă la sărbătoarea viitoare a Botezului domnului² să-i aducă pe fiii lui Dominic pe zisa bucată de moșie aflătoare în moșia Suceag și să-i lase pe ei în pașnică stăpînire și să-și tragă înapoi și să-și îndepărteze mîinile sale de la păstrarea acelei bucăți de moșie.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sus-ziselor octave ale sărbătorii Nașterii fericitei fecioare Maria, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și unu.

(*Pe verso:*) Scrisoare de amnare la octavele sărbătorii Botezului domnului pentru Ștefan, fiul lui Ladislau de Andreashaza, împotriva magistrului Nicolae, fiul lui Pavel de Valcău, cu privire la înapoierea bucății de moșie fiilor lui Dionisie de Suceag.

Arh.Naț.Magh., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete rotundă a vicevoievodului, avînd legenda:
+ S. PETRI. VIC. VOIVOD.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 120—121.

¹ 15 septembrie.

² 6 ianuarie 1362.

60

1361 octombrie 4 (Cluj-Mănăstur).

Nos, conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonustra, damus pro memoria quod nobiles viri Ladislaus et Leukus, filii Nicolai de Doboka, ipsorum, Johannis et Nicolai, fratrum ipsorum, in personis coram nobis¹ comparendo, dixerunt protestando, quod magister Jakch de Kusal cum fratribus suis² in facto monasterii beate Margarethe virginis et martiris de Mezes existenti³ ipsos ad curiam regiam citassent presentiam. Et quia idem dominus rex universis nobilibus partis Transsilvane ex sua regia benignitate tantam gratiam contulisset, ut ipsi⁴ in nullis articulis causarum quovis colore movendarum ad presentiam ipsius domini regis iudicio astari⁵ sint astricti, ideo ad universas octavas iudicio astari noluisse, timentes ne in hac parte iura ipsius partis Transsilvane per ipsos infringantur: si quis⁶ vero actionis et questionis materie contra⁷ ipsos⁷, in partis⁸ Transsilvanis, videlicet in presentia domini voyuode vel vices eius gerenti⁹ movere habetur, in omnibus processibus regni¹⁰ presto essent et parati.

Datum secunda feria proxima post festum beati Michaelis archangeli, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} primo.

(*Pe verso:*) Pro nobilibus de Doboka, contra Jakch et fratres suos, super facto occupationis monasterii beate Margarethe virginis et martiris intra Mezes, protestatorie.

Noi, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, dăm de știre, că venind înșiși înaintea noastră nobilii bărbați Ladislau și Leukus, fiii lui Nicolae de Dăbica, în numele lor, și în numele fraților lor, Ioan și Nicolae, făcînd întîmpinare au spus că magistrul Jakch de Coșeu și frații lui i-au chemat în fața curții regești pentru mănăstirea fericitei fecioare și mucenice Margareta aflătoare în Meseș. Și, deoarece acel domn al nostru regele, din bunăvoința sa regească a hărăzit această mare milostivire tuturor nobililor din părțile Transilvaniei, ca ei să nu fie siliți să stea la judecată înaintea celui domn al nostru regele în niciun fel de pricini sub orice cuvînt ar fi ele pornite, de aceea ei n-au voit să stea la judecată la niciuna din octave, temîndu-se ca nu cumva drepturile acelor părți ale Transilvaniei să fie călcate în această privință de către ei; decă însă s-ar porni vreo pricină de judecată și plîngere împotriva lor în părțile Transilvaniei, adică înaintea domnului voievod sau a locțiitorului său, atunci ei sînt gata și pregătiți să se supună tuturor rînduieilor țării.

Dat în luna de după sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

(*Pe verso:*) Scrisoare de întâmpinare pentru nobilii de Dăbica împotriva lui Jakch și a fraților săi, în pricina luării în stăpânire a mănăstirii fericitei fecioare și mucenice Magareta, de dincoace de Meseș.

Arh.Stat. Cluj-Napoca. Colecția generală, CXC.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete din ceară aplicată pe verso.

REGESTE: Szabó, *Erd. Múz. okl.*, p. 27. nr. 116, cu data greșită de 6 decembrie.

¹ Urmează *per*, de prisos.

² Urmează *ipsos*, șters de aceeași mîină.

³ Corect: *existentis*.

⁴ Urmează: *in facto causarum*, șterse de aceeași mîină.

⁵ Urmează *non*, șters de aceeași mîină.

⁶ Corect: *quid*.

⁷ Scris deasupra rîndului.

⁸ Corect: *in partibus*.

⁹ Corect: *gerentis*.

¹⁰ Urmează *per*, șters de aceeași mîină.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, damus pro memoria quod, accedens ad nostram presentiam magister Jacobus, filius Gregorii de Zakachy, per modum protestationis et prohibitionis nobis curavit significare, quod Elek, filius Johannis de Vynemethy, ac Johannes germanus Martini, necnon alii nobiles de eadem Vynemethy terras usuales possessionis sue prenotate Zakachy vocate usque campum Nyaresmezew dictum, necnon infra alveum, ubi alveus Forrowpatak dictus in alium alveum Zekerespatak dictum adiungitur, adjacentes, occupative detinerent in grande suum preiudicium, non modicum et iacturam. Unde, facta protestatione huiusmodi, prefatos nobiles de Vynemethy ab occupatione, detentione necnon usus fructum et quarumlibet utilitatum predictarum terrarum usualium perceptione prohibuit et inhibuit testimonio presentium mediante coram nobis.

Datum feria sexta proxima ante festum beati Demetrii martiris, anno domini M° CCC° LX° primo.

Noi, capitulul bisericii din Oradea dăm de știre că, venind înaintea noastră magistrul Iacob, fiul lui Grigore de Socaciu, s-a îngrijit să ne arate în chip de întâmpinare și de opreliște, că Elek, fiul lui Ioan de Unimăt și Ioan, fratele lui Martin, precum și alți nobili tot de Unimăt țin fără drept de stăpânire, spre marea lui pagubă și daună, pămînturile de folosință ce țin de pomenita sa moșie numită Socaciu pînă la cîmpia zisă Cîmpia plopilor, precum și din jos de albie, unde albia zisă Pîrîul Cald se unește cu altă albie numită Pîrîul Căraușului. Drept aceea, făcînd acea întâmpinare, a oprit și a împiedicat înaintea noastră, prin mărturia rîndurilor de față, pe pomeniții nobili din Unimăt de la înstăpînire, de la ținerea în stăpînire, precum și de la folosirea și stringerea oricăror foloase de pe sus-zisele pămînturi de folosință.

Dat în vinerea dinaintea sărbătorii fericitului mucenic Dumitru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Stat.Oradea. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Orig. hirtie.

62

1361 octombrie 23, Cluj.

Nos, Dyonisius, vaivoda Transsilvanus et comes de Zonuk, memorie commendamus per presentes quod cives et hospites domini nostri regis de Kluswar ad nostram accedentes presentiam literas patentes viri magnifici domini Nicolai Konth, quondam vaivode Transsilvani, nunc regni Hungarie palatini et iudicis Comanorum, tempore sui vaivodatus honore¹ confectas nobis presentarunt, in quarum tenoribus inter cetera comperimus haberi manifeste, ut ipsi cives et hospites quasdam literas magnifici viri Thome, filii Petri, quondam vaivode Transsilvani, sibi presentassent, in quibus expresse vidisset contineri, quod ipse auditis querulis supplicationibus nobilium et ignobilium comitatum de Torda, de Doboka et de Klus necnon civium et hospitem de Kluswar predicta super eo, ut dum ipsi et ad eos pertinentes cum rebus ipsorum mercimonialibus per viam Kalyan versus villas Buza, Teke, Regun, Sarpatak, Monyorow et Forum Sicularum procedere vellent, in villam Bonchyda ire non tenerentur, sed recta via ipsorum esset ad villam Sancti Nicolai per viam de Kalyan euntem et sic ad tributum solvendum in predictam villam Bonchyda de via eorum directa compelli non deberent, sed per viam de Kalyan et Menyus euntem ad villam Sancti Nicolai procedere deberent, mercatores autem de Rettegh, Deeswar, Lekenche et de Cluswar versus Byztriciam procedere volentes per Banchyda² ire tenerentur tributum solvendo in ibidem, si qui vero predictis viis eorum relictis contra ordinationem premissam in aliis viis reperirentur, illos in rebus ipsorum damnificandi prebuissent³ auctoritatem.

Unde cum nos ordinationem et dispositionem predicti Thome quondam vaivode et continentiam literarum prenotati domini Nicolai Konth in his ratam habere et nullo modo velimus retractare, vobis universis comitibus, castellanis et officialibus nostris in dictis partibus Transsilvanis pro tempore constitutis et in futurum constituendis, specialiter vobis Petro vicevaivode et magistro Ladislao magno officiali nostro de Banchyda nunc constitutis et in futurum constituendis, vestrisque tributariis firmiter precipiendo mandamus quatenus quandocumque et quotiescumque predicti cives et hospites de Kluswar cum rebus eorum et mercibus versus Byztriciam processerint libere ipsos per villam et tributum de Bonchyda procedere, si autem versus Reugun², Teke et Forum Sicularum accesserint, per villam et tributum Sancti Nicolai in via per Kalyan et Menus eunti⁴ transire permittatis, prout per predictum Thomam quondam vaivodam exstitit ordinatum et per dominum Nicolaum Konth ratificatum et confirmatum. Aliud facere non ausuri.

Datum in Kluswar predicta, sabato proximo ante festum beati Demetrii martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo.

Noi, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, prin scrisoarea de față dăm de știre că, venind înaintea noastră orășenii și

oaspeții din Cluj ai domnului nostru regele, ne-au înfățișat scrisoarea deschisă a măritului bărbat, domnul Nicolae Konth, fostul voievod al Transilvaniei, acum palatin al regatului Ungariei și jude al cumaniilor, întocmită în timpul slujbei sale de voievod, din cuprinsul căreia am văzut arătându-se lămurit, între altele, că acești orășeni și oaspeți i-ar fi înfățișat o scrisoare a măritului bărbat Toma, fiul lui Petru, fostul voievod al Transilvaniei, în care ar fi văzut că se cuprinde deslușit că acesta, ascultînd plîngerile nobililor și nenobililor din comitatele Turda, Dăbîca și Cluj, precum și ale orășenilor și oaspeților din sus-zisul Cluj despre faptul că, atunci cînd ei și cei ce țin de ei vor să meargă cu mărfurile lor pe drumul Căianului spre satele Buza, Teaca, Reghin, Șarpotoc, Măierău și Tîrgu Mureș ei nu sînt datori să meargă la satul Bonțida, ci drumul lor drept este la satul Sînmiclăuș, pe drumul ce vine de la Căian, și de aceea nu ar trebui să fie siliți să se abată din drumul lor drept ca să plătească vama în sus-zisul sat Bonțida, ci ar trebui să meargă înainte la satul Sînmiclăuș pe drumul ce merge de la Căian și Meneș; iar negustorii din Reteag, Dej, Lechința și Cluj, care vor să meargă spre Bistrița, să fie datori să treacă prin Bonțida ca să plătească vama acolo; și dacă vreunii din ei, părăsind sus-zisele lor drumuri ar fi găsiți pe alte drumuri, împotriva rînduiei de mai sus, ei au dat încuviințare de a-i pedepsi pe aceia pe seama ciștigurilor în lucrurile lor.

De aceea, deoarece noi voim să întărim rînduiala și hotărîrea sus-zisului Toma, fostul voievod, și cuprinsul scrisorii sus-pomenitului domn Nicolae Konth în privința aceasta, și să nu o stricăm în nici un chip, vă punem în vedere și vă poruncim cu tărie vouă tuturor comiților, castelanilor și slujbașilor noștri aflați acum în slujbă în zisele părți ale Transilvaniei, și celor care veți fi în viitor, și îndeosebi vouă, Petru vicevoievodul și magistrul Ladislau cel Mare, slujbașul nostru din Bonțida, ce sînteți acum în slujbă și celor care veți fi în viitor, și vameșilor voștri, ca, oricînd și ori de cîte ori sus-zisii orășeni și oaspeți din Cluj vor merge cu lucrurile și mărfurile lor spre Bistrița, să-i lăsați să meargă slobod prin satul și pe la vama de la Bonțida, iar, dacă s-ar duce spre Reghin, Teaca și Tîrgu Mureș, să-i lăsați să treacă prin satul și pe la vama de la Sînmiclăuș pe drumul ce merge prin Căian și Meneș, după cum s-a orînduit de către sus-zisul Toma, fostul voievod, și s-a încuviințat și întărit de către domnul Nicolae Konth. Altfel să nu îndrăzniți a face.

Dat în sus-pomenitul oraș Cluj, în simbăta dinaintea sărbătorii fericitului mucenic Dumitru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

Arh.Stat.Cluj-Napoca.

Transumpt în actul lui Nicolae, voievodul Transilvaniei, din 19 martie 1368.
EDIȚII: Jakab, *Kol. okl.*, I, 52; *Ub.*, II, p. 191—192.

¹ Corect: *honoris*.

² Astfel în transumpt.

³ Corect: *prebutssset*.

⁴ Corect: *eunte*.

Dionisie, voievodul Transilvaniei, transcrie și întărește în formă de privilegiu actul conventului din Cluj-Mănăștur din 15 septembrie 1361,

nr. 56, despre punerea în stăpînire a lui Dominic, fiul lui Laurențiu de Dumbrava (*Dumbro*) în a patra parte din moșia Ciunga (*Chungua*).

În 1907 se găsea în arh. din Ciumbrud a fam. Kemény, depusă la Arh. comit. Alba.

Orig. perg., cu pecete atîrnată, care s-a pierdut.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1907, p. 89.

64

1361 noiembrie 10 (*quarta Idus Nouembris*).

Ludovic I, regele Ungariei, îngăduie construirea unei cetăți. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 235.

65

1361 noiembrie 16, Vișegrad.

Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, fidelibus suis, senioribus, iuratis et universis Saxonibus de sede Zybiensi ac ad eandem sedem pertinentibus, salutem et gratiam.

Ex frequentibus querelis honorandorum virorum capituli videlicet ecclesie Transsiluane, dilectorum et fidelium nostrorum, ad nos pervenit, quod Nicolaus, filius Sandur de Kyzdy, Stephanus de Selembergh, Helingus et filii sui, necnon Nicolaus, filius Arnoldi, ac quidam alii Saxones quandam possessionem ipsorum, Zalathna vocatam, in sede de Olchwa constitutam, omni iure ad ipsos pertinentem ac etiam per diffinitivam sententiam magnifici viri Dionisii, voeuode Transsiluani, per ipsos reobtentam ac eisdem legitime statutam, iustitie contumaciter resistendo ipsis non permetterent possidere, ymo propria eorum potentia et auctoritate eandem detinerent indebite occupatam. Quam quidem querelam discreti viri Johannes prepositus et Johannes, archidiaconus de Kykullew, canonici ecclesie predictae comite Corardo et nunciis vestris coram nostra maiestate astantibus, nobis innovarunt.

Unde nos tale potentiarium factum in regno nostro ulterius dissimulare nolentes, ymo unumquemque et specialiter sanctas dei ecclesias suo iure gratulari volentes, eisdem comiti Corardo et nunciis vestris et per eosdem vestre universitatis fidelitati firmiter precipiendo commisimus et presentium serie committimus ac mandamus ut predictos honorandos viros, capitulum videlicet ecclesie Transsiluane, seu officialem ipsorum ad dictam possessionem Zalathna vocatam, statuendo contra predictos occupatores potentiarios et quoslibet alios, ipsos sine iuris ordine impediens vel molestare volentes, pacificos et quietos conservare et defensare debeatis, nostra regia auctoritate mediante. Quapropter universitatis vestre fidelitati firmissimo regio sub edicto precipientes damus in mandatis quatenus premissum nostrum preceptum vobis iniunctum efficaciter attendere et sine omni occasione et dissimulatione adimplere debeatis, ut exinde de vestra diligentia et solertia erga nostram maiestatem possitis merito commendari, aliud, sicut nostram gratiam caram habere desideratis, facere non audentes in premissis, presentes autem reddi volumus presentati.

Datum in Vissegrad, feria tertia proxima ante octavas sancti Martini confessoris, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} primo.

(Sub pecete:) Commissio regis coram palatino et aliis baronibus cum ambasiatores Saxonum erant in Vissegrad.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioșilor săi, bătrînilor, juraților și tuturor sașilor din scaunul Sibiului, precum și celor ce țin de acel scaun, sănătate și milostivire.

Din desele plîngeri ale vrednicilor de cinstire bărbați din capitlul bisericii Transilvaniei, iubiții și credincioșii noștri, a ajuns pînă la noi că Nicolae, fiul lui Alexandru de Saschiz, Ștefan de Șelimbăr, Heling și fiii săi, precum și Nicolae, fiul lui Arnold și alți sași, împotrivindu-se cu îndărătnicie dreptății, nu-i lasă să stăpînească o moșie a lor numită Zlagna, așezată în scaunul Alțina, care ține de ei cu drept deplin și care a fost redobîndită de ei prin sentința definitivă a măritului bărbat Dionisie, voievodul Transilvaniei și le-a fost dată în stăpînire în chip legiuit; ba chiar, aceia o țin în stăpînire pe nedrept din a lor putere și voință. Iar această plîngere ne-au reînnoit-o chibzuiții bărbați, Ioan prepozitul și Ioan arhidiaconul de Tîrnava, canonici ai bisericii sus-zise, stînd față înaintea maiestății noastre comitele Corard și trimișii voștri.

De aceea noi, nevrînd să mai trecem cu vederea o atare samavolnicie în țara noastră, ba voind chiar ca fiecare și îndeosebi sfintele biserici ale lui Dumnezeu să se bucure de dreptul lor am pus în vedere și am poruncit cu tărie acestui comite Corard și trimișilor voștri și prin ei credinței obștii voastre, — și prin rîndurile de față vă punem în vedere și vă poruncim — ca punînd pe sus-zii cinstiți bărbați din capitlul bisericii Transilvaniei sau pe slujbașul acestora în stăpînirea zisei moșii numite Zlagna, să fiți datori în temeiul împuternicirii noastre regești să-i păstrați în pace și liniște și să-i apărați împotriva sus-ziișilor cotropitori samavolnici și a oricăror altora, ce i-ar stingheri sau ar voi să-i tulbure pe ei fără a urma rînduiala legii. De aceea vă punem în vedere și poruncim credinței obștii voastre cu cea mai strașnică poruncă regească, să fiți datori să țineți seamă întocmai de sus-zisa noastră poruncă ce vi s-a dat și s-o îndepliniți fără a căuta vreun prilej de amînare și fără nici o tărăgănare, pentru ca din aceasta să puteți pe drept fi lăudați înaintea mării noastre pentru hărnicia și priceperea voastră. Altfel să nu îndrăzniți a face în cele de mai sus dacă doriți și țineți la milostivirea noastră. Iar cele de față voim să fie date înapoi celui ce le înfățișează.

Dat la Vișegrad, în marțea dinaintea octavelor sfîntului Martin mărturisorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

(Sub pecete:) Porunca regelui în fața palatinului și a altor baroni pe cînd trimișii sașilor erau la Vișegrad.

Bibl. Batthyaneum, arh. capitl. Alba Iulia, lădița I, nr. 167. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1961.

Orig. perg., cu umre de pecete de ceară de culoare deschisă, aplicată pe verso. EDIȚII: Szeredai, *Notitia*, p. 51; *Fejér*, IX/3, p. 244; *Ub.*, II, p. 192—193.

REGESTE: Beke, *Erd.Kápt.*, nr. 167; *Tört.Tár.*, 1889, p. 764.

Nos, Ludouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendamus per presentes, quod nos, attendentes inuolabilem fidem et fidei puritatem magistri Benedicti, (filii Pauli,)¹ filii Heym, comitis nostri Zathmariensis, Maromorusiensis et de Vgucha, necnon fidelitates et obsequiosa eiusdem merita, quibus ab ewo primeve nostre etatis tempore, quo regio diademate, iure et ordine geniture sumus redimiti, continue vestigia nostre maiestatis inmitendo, sudorosasque labores et onera expansarum subeundo, agilitate strenua et continua operum adiectione non parcens rebus nec persone nostre laudabiliter studuit complacere maiestati, et se preceteris suis coetaneis, reddere graciosum, utique et acceptum, et licet idem pro tantis suarum virtutum et seruioriorum meritis multo maiora antidotum premia, a nobis mereretur, in recompensationem tamen premissorum suorum obsequiorum aliqualem, quasdam possessiones nostras Kwespataka, Sekaspataka, et Woya vocatas, ac medietatem cuiusdam possessionis Bachÿthÿuisse nuncupate, in comitatu de Crassou existentes, a magistro Johanne Bysseno, nunc comite et castellano de Owar, pro tribus milibus et quadringentis florenis per nos emptas et comparatas, cum omnibus earum utilitatibus et utilitatum quarumlibet integritatibus ac pertinenciis universis sub hiisdem suis veris metis et antiquis, quibus cedem ab olim habite extiterunt et possesse, nove donacionis nostre titulo dedimus, donavimus et contulimus prefato magistro Benedicto et per eum Nicolao et Petro uterinis, ac Ladizlao, filio Johannis patrueli, fratribus suis, ipsorumque heredibus et posteritatibus uniuersis, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas, iure alieno quorumcunque semper saluo.

Datum in Wysegrad, in octauis festi beati Martini confessoris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo primo.

(*Scris sub locul pecetii.*) Contra dominium regis, scilicet dominus archiepiscopus Strigoniensis contradixit dominio regis et prohibuit Johannem Byssenum, et Benedictum, filium Heym, ab occupacione possessionis Kuespataka alterarum; contra eandem prohibitionem rex fecit dare litteras patentes, saluo tamen iure ecclesie Colocensis et aliorum quorumcunque.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin scrisoarea de față dăm de știre că, ținând seamă de neclintita credință și de curățenia credinței magistrului Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, comitele nostru de Satu Mare, de Maramureș și de Ugocea cât și de faptele sale de credință și de vrednicia slujbelor sale, prin care — încă din timpul fragedei noastre vârste și pînă în clipa cînd am fost încoronăți cu coroana regească, ce ni se cuvenea după dreptate și prin rînduiala nașterii — călcînd necurmat pe urmele maiestății noastre, înfruntînd trudnice osteneli și grele cheltuieli, printr-o harnică iscusință și printr-o neîncetată adăogare de noi isprăvi necruțindu-și nici averea, nici ființa lui, s-a străduit în chip vrednic de laudă să fie pe placul maiestății noastre și să se arate în tot chipul îndatoritor și vrednic de prețuirea noastră înaintea tuturor celor de o seamă cu el; cu toate că pentru vrednicia unor așa de mari virtuți și slujbe ale sale i s-ar cuveni o răsplată mulțumitoare mult mai mare din partea noastră, totuși ca o răsplătire oarecare a pomenitelor sale slujbe am dat, am dăruit și am hărăzit în

chip de danie nouă a noastră, sus-numitului magistru Benedict, și prin el, lui Nicolae și lui Petru, frații săi buni, și lui Ladislau, fiul lui Ioan, vărul său, și tuturor moștenitorilor și urmașilor lor, niște moșii ale noastre numite Kwespataka, Secaş și Woya, și jumătate dintr-o moșie numită Bachythyuisse, aflătoare în comitatul Caraș, cumpărate și dobândite de noi de la magistrul Ioan Pecenegul, acum comite și castelan de Owar, pe trei mii și patru sute de florini, împreună cu toate folosințele lor și cu întregimea acestor folosințe de orice fel și cu toate cele ce țin de ele, în aceleași vechi și adevărate hotare în care au fost ținute și stăpînite din vechime, ca să le stăpînească, să le țină și să le aibă pe veci și ne-strămutat, rămînînd în veci neatins dreptul oricăror altora.

Dat la Vișegrad, la octavele sărbătorii fericitului Martin mărturisorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu.

(*Scris sub locul peceții.*) Împotriva dreptului de stăpînire al regelui, adică domnul arhiepiscop de Strigoniu s-a împotrivit dreptului de stăpînire al regelui și a oprit pe Ioan Pecenegul și pe Benedict, fiul lui Heym, de la luarea în stăpînire a moșiei Kuespataka și a celorlalte moșii; împotriva acestei opreliști regele a pus să se dea o scrisoare deschisă, rămînînd totuși neatins dreptul bisericii de Caloceza și al oricăror altora.

Arh.Naș.Magh., arh. fam. Kállay (cotă veche).

Orig. perg. și transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 31 ianuarie 1364 (doc. nr. 231) și în actul capitlului din Cenad din 20 mai 1378.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 44—45.

¹ Lipsește în text; completare după actul din 31 ianuarie, 1364, doc. nr. 231.

Capitulum Budensis ecclesie, omnibus Christi fidelibus presens scripturam inspecturis, salutem in domino sempiternam.

Ad uniuersorum, tam presencium quam futurorum, noticiam harum serie volumus pervenire quod magister Johannes dictus Beseno, aule regie iuvenis, ab una, et magister Benedictus, filius Pauli¹, filius Hem, similiter aule regie miles, vice et nomine excellentissimi principis domini nostri, domini Ludouici, dei gracia illustris regis Hungarie, parte ab altera, coram nobis constituti idem magister Johannes dixit et est confessus, eo modo, quod ipse matura deliberacione in se prehabita, quasdam possessiones suas, Kuespotaka, Voya, Zekaspotaca vocatas et medietatem possessionis Bachtuisse vocate, in comitatu de Crasso existentes, prout ipsum contingerent cum omnibus ad easdem pertinentibus, et earundem utilitatibus, et pertinenciis uniuersis, terris scilicet, arabilibus fimatis et campestribus, silvis, nemoribus, fenetis, jobagionum sessionibus, ecclesiarum patronatibus, et aliis quibuslibet ad easdem undique de iure spectantibus, predicto domino nostro regi, et, per eum, suis heredibus heredumque suorum successoribus, perpetuo et irrevocabiliter, pro tribus milibus et quadringentis florenis ut dixit, plene ab eodem receptis et habitis, dedisset, tradidisset et vendisset² ymo dedit, tradidit, et vendidit, coram nobis, tenendas, habendas et possidendas, ac secundum suam voluntatem, donandas, legandas, cuicumque voluerit, ac disponendas,

nil iuris nilque proprietatis in eisdem sibi vel suis successoribus amodo et deinceps reservando, sed totum ius et proprietatem domini ex integro, in ipsum dominum Ludouicum regem, et suos successores transferendo. Assumpendo ipsum dominum regem racione ipsarum possessionum per ipsum venditarum, ab omnibus fratribus proximis et cognatis suis, et aliis quibuslibet expedire et defendere suis propriis laboribus et expensis. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes litteras nostras privilegiales sigillique nostri munimine roboratas, alphabeto intercisas, ad petitionem parcium duximus concedendas.

Datum per manus magistri Alberti, lectoris ecclesie nostre, secundo die festi beate Elisabeth, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo primo, presentibus viris discretis magistris Petro cantore, Petro custode, Ladislao, Emerico, Mychaele, Nicolao, Marco, Jacobo et aliis canonicis in eadem ecclesia nostra deo deuote famulantibus.

Capitulul bisericii din Buda, tuturor credincioşilor întru Hristos care vor vedea scrisoarea de faţă, mîntuire veşnică întru domnul.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoştinţa tuturor, atît a celor de acum, cît şi a celor viitori, că, înfăţişîndu-se înaintea noastră magistrul Ioan zis Pecenegul, aprod al curţii regeşti, pe de o parte, iar pe de altă parte magistrul Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Hem, de asemenea cavalier al curţii regeşti, în locul şi în numele preainălţatului principe, stăpînul nostru, domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu măritul rege al Ungariei, acel magistru Ioan a spus şi a mărturisit astfel: că el, după o îndelungă chibzuire avută mai înainte cu sine însuşi, a dat, a trecut şi a vîndut, ba chiar dă, trece şi vinde în faţa noastră sus-pomenitului stăpîn al nostru regele şi, prin dînsul, moştenitorilor lui şi urmaşilor moştenitorilor lui pe veci şi nestrămutat, pentru trei mii patru sute de florini, pe care, după cum a spus, i-a primit şi căpătat în întregime de la dînsul, nişte moşii ale sale numite Kuespotaka, Voya, Secaş şi jumătate din moşia Bachtuisse, aflătoare în comitatul Caraş, așa după cum țin, cu toate ale lor şi cu folosințele lor şi cu toate ce țin de ele și anume: pămînturi de arătură gunoite și din cîmp, păduri, dumbrăvi, finețuri, sesi iobăgești, drepturi de patronat asupra bisericilor, și cu orice alte lucruri de pretutindenți ce țin de drept de aceste moșii, ca să le țină, să le aibă și să le stăpînească precum să le și dăruiască, să le lase moștenire oricui ar vrea după voința lui și să hotărască asupra lor, nepăstrîndu-și de acum înainte nici un drept sau stăpînire asupra lor pentru sine sau pentru urmașii săi, ci trecînd în întregime tot dreptul și stăpînirea asupra numitului domn Ludovic regele și asupra urmașilor lui. Și s-a legat cu privire la pomenitele moșii vîndute de el să apere și să ocrotească pe numitul domn al nostru regele cu osteneala și cheltuielile sale împotriva tuturor fraților, rudelor și neamurilor sale. Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, la cererea părților, am hotărît să dăm această scrisoare a noastră privilegială întărită cu puterea pecetii noastre și tăiată în două pe la mijlocul literelor alfabetului.

Dat de mîna magistrului Albert, lectorul bisericii noastre, a doua zi după sărbătoarea fericitei Elisabeta, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu, fiind de faţă chibzuiții bărbați magistrii: Petru cantorul, Petru custodele, Ladislau, Emeric, Mihail, Nicolae, Marcu, Iacob și alți

canonici care slujesc cu credință lui Dumnezeu în pomenita noastră biserică.

Arh.Naț.Magh., fond preluat de la Muz. Naț. Magh., arh. fam. Kisfaludy (cotă veche).

Orig. perg. cu pecetea ogivală a capitlului atirnată cu șnur de mătase de culoare verde-galbenă.

Rezumat în actul comitelui Iacob de Zips din 20 mai 1378, Vișegrad.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 45—46; 138—139; *Hurmuzaki—Densușianu*, I/2, p. 255.

¹ Lipsește în text (completare după actul din 31 ianuarie 1364, doc. nr. 231).

² Corect: *vendidisset*.

In secunda vero ipsarum literarum videlicet predicti domini nostri regis privilegiali habebatur² quod idem dominus noster rex possessiones Zekaspatak et Woya vocatas ac medietatem cuiusdam possessionis Bachtuyse nuncupate in comitatu de Crassou existentes, quas videlicet a magistro Johanne Besseneu pro tribus milibus florenorum et quadringentis florenis emisset et comparasset predicto Benedicto, filio Pauli, filii Heem et per eum Nicolao et Petro uterinis ac Ladislao, (filio Joan)nis³, patrueli, fratribus eiusdem Benedicti, filio Pauli, eorumque heredibus nove donacionis sue titulo pro fidelibus serviciis eiusdem Benedicti bani in proprium dedisset et contulisset.

Iar în a doua din acele scrisori, adică în cea privilegială a sus-zisului nostru domn regele, se spunea că acel domn al nostru regele dăduse și dăruise în chip de danie nouă sus-zisului Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem și, prin dînsul, lui Nicolae și lui Petru, fraților săi după mamă, cît și lui Ladislau, fiul lui Ioan, vărul aceluiași Benedict, fiul lui Pavel, și moștenitorilor lor, pentru credincioasele slujbe ale aceluiași Benedict banul, moșiile numite Secaș și Woya, cît și jumătate din moșia numită Bachtuyse, aflătoare în comitatul Caraș, pe care le cumpărase și le dobîndise de la magistrul Ioan Pecenegul, pentru trei mii și patru sute de florini.

Arh.Naț.Magh., fond preluat de la Muz. Naț. Magh., arh. fam. Kisfaludy (cotă veche).

Rezumat în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, 20 mai 1378, Vișegrad, după un transumpt din 1364, care s-a pierdut.

REGESTE: Pesty, *Krassó*, III, p. 139; *Hurmuzaki—Densușianu*, I/2, p. 255.

¹ Cf. actul nr. 67.

² Benedict banul s-a îngrijit să ne arate două scrisori privilegiale... și a doua a sus-zisului domn Ludovic regele, întocmită în anul domnului 1364, care scria din nou și întărea o altă scrisoare.. dată în pomenitul an 1361“

³ Întregit pe baza contesctului.

Nos, Vilhelmus, dei et apostolice sedis gratia electus confirmatus ecclesie Quinqueecclesiensis, comes capelle et secretarius cancellarius domini Lodovici, eadem gratia regis Hungarie, memorie commendamus quod Nicolaus, filius Thome de Varsouch comitatus de Carazna ab una parte, vero ex altera, magister Jakoh de Kusal, comes de Turuch, personaliter coram nobis constituti, per eundem Nicolaum, filius Thome, confessum extitit et relatum ministerio vive vocis in hunc modum; quod, si Johannes, filius Blasii de dicta Varsouch, frater suus patruelis, quartam partem dicte possessionis Varsouch vocate, simulcum molendino, a parte fluvii Carazna vocati existentem, que et quod erga ipsum magistrum Jakch et Nicolaum fratrem suum impignorationis titulo in septuaginta et octo florenis haberentur et per eosdem possiderentur, iuxta continentiam litterarum dicti domini nostri regis, maiori sigillo suo consignatarum, comparare nollet, tunc ipse eandem quartam partem dicte possessionis, simulcum ipso molendino et aliis utilitatibus eiusdem, non alteri alicui nisi pretacto magistro Jakch, pro centum promptis aureis florenis ac nonaginta tribus florenis cum estimatione condigna, iuxta regni consuetudinem persolvendis, duobus equis parvis seu communibus tocatoribus¹ et decem equis equatilibus, necnon decem poledris usque festum Penthecostes nunc venturum dare et perpetuare teneretur, de quibus idem magister Jakch ad presens sedecim florenos ipsi Nicolao dedisset et persolvisset, residuis vero teneretur quos coram capitulo Varadiensi persolvere et dare assumpsit usque dictum festum Penthecostes, ita tamen, quod triginta quatuor promptos aureos florenos et dictos decem equos equatiales et totidem poledros usque Carnisprivium ipsi Nicolao, filio Thome, dare et persolvere deberet magister Jakch prenotatus. Si autem idem Johannes, fillus Blasii, dictam quartam partem possessionis antedicte comparare recusaret, tunc ipse Nicolaus, filius Thome, de dictis sedecim florenis modo premissis per ipsum magistrum Jakch persolutis non plus nisi duodecim florenos ad rationem premissorum recipere teneretur, idem autem magister Jakch ad eosdem duodecim florenos computando alios ut premittitur, plene persolvere deberet. Si vero dictus Johannes, filius Blasii, compararet, tunc dictos sedecim florenos plene prescripto magistro Jakch reddere et persolvere teneretur Nicolaus, filius Thome, memoratus. Nichilominus dictus Nicolaus, filius Thome, se nostri in presentia obligavit, quod si idem magister Jakoh alicuius temporis in eventu ratione dicte quarte partis possessionis antedicte per quoslibet specialiter per proximos suos, impeteretur, tunc idem Nicolaus prefatum magistrum Jakch cum expensis eiusdem magistri Jakch propriis expedire deberet et teneretur; tali vinculo obligaminis interserto, quod, si qua partium in premissis et premissorum singulis, perseverare non curaret, vel aliquid ordinacionem premissam retractare et refutare niteretur, tunc talis pars contra partem alteram, in eadem ordinacione perseverantem in centum marcis iudiciorum ante litis ingressum deponendorum convinceretur ipso facto ad quod se parte sponte coram nobis personaliter obligaverunt.

Datum in Visegrad, tertio die festi beate Katherine virginis et martiris, anno domini M^o CCC^o LX° primo.

Noi, Vilhelm din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic (episcop) ales și întărit al bisericii de Pécs, comite al capelei și cancelar se-

cretar al domnului Ludovic, din aceeași milă regele Ungariei, dăm de știre că, înfățișându-se înșiși înaintea noastră, pe de o parte Nicolae, fiul lui Toma de Vîrșoț din comitatul Crasna, iar pe de altă (parte) magistrul Jakch de Coșeiu, comite de Turuch, acel Nicolae, fiul lui Toma, ne-a mărturisit și ne-a spus prin viu grai așa: că, dacă Ioan, fiul lui Blasiu, din pomenitul sat Vîrșoț, vărul său, n-ar voi să cumpere a patra parte din zisa moșie numită Vîrșoț, dimpreună cu moara, aflătoare înspre rîul numit Crasna, pe care le țin ei și le stăpînesc ca zalog pomenitul magistru Jakch și fratele său Nicolae, pentru șaptezeci și opt de florini, potrivit cuprinsului scrisorii domnului nostru regele, întărită cu pecetea sa cea mare, atunci el va fi dator să dea și să veșnicească pînă la sărbătoarea viitoare a Rusaliilor² acea a patra parte a pomenitei moșii, împreună cu acea moară și celelalte folosințe ale ei nimănui altuia decît doar pomenitului magistru Jakch pe o sută de florini de aur în bani gata și nouăzeci și trei de florini în lucruri după o prețuire cuvenită, ce trebuiesc plătiți după obiceiul țării precum și pe doi cai mici sau de rînd de căruță și zece cai de herghelie, precum și zece mînji, din care acel magistru Jakch a dat și a plătit pînă acum lui Nicolae șaisprezece florini, iar pentru ceilalți rămîne dator, și s-a legat să-i plătească și să-i dea înaintea capitlului din Oradea pînă la zisa sărbătoare a Rusaliilor, dar în așa fel ca treizeci și patru de florini de aur în bani gata și cei zece cai de herghelie și tot atîția mînji va trebui să-i dea și să-i plătească pomenitul magistru Jakch, acelui Nicolae, fiul lui Toma, pînă la lăsatul secului de carne³. Iar dacă acel Ioan, fiul lui Blasiu, s-ar da înapoi să cumpere zisa pătrime a pomenitei moșii, atunci acest Nicolae, fiul lui Toma, va fi ținut să nu primească din pomeniții șaisprezece florini plătiți, după cum s-a spus mai sus, de acel magistru Jakch mai mult de doisprezece florini în socoteala celor de mai sus, iar acest magistru Jakch va trebui să plătească deplin, adăugînd la acei doisprezece florini și ceilalți, după cum s-a spus mai sus. Dacă însă zisul Ioan, fiul lui Blasiu, ar cumpăra acea pătrime, atunci pomenitul Nicolae, fiul lui Toma, va fi ținut să înapoieze și să plătească sus-amintitului magistru Jakch în întregime ziișii șaisprezece florini. Totodată pomenitul Nicolae, fiul lui Toma, s-a legat în fața noastră că, dacă vreodată în curgerea vremii acel magistru Jakch ar fi supărat de oricine, în deosebi de rudele sale, pentru zisa pătrime a sus-pomenitei moșii, atunci acel Nicolae va fi ținut și va trebui să-l apere pe pomenitul magistru Jakch pe cheltuielile acelui magistru Jakch; s-a adăogat și legămîntul și îndatorirea că, dacă vreuna din părți nu s-ar îngriji să țină cele de mai sus și fiecare din cele de mai sus, sau s-ar strădui să strice și să întoarcă întrucîtva din rînduilele de mai sus, atunci prin chiar acest fapt acea parte va fi osîndită față de cealaltă parte, care a păzit acea rînduială, la o gloabă de o sută de mărci, ce vor trebui plătite înainte de începerea judecății la care lucru părțile s-au legat de bunăvoie înaintea noastră.

Dat la Vișegrad, în a treia zi după sărbătoarea fericitei fecioare și mucenice Ecaterina, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și unu.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. fam. Wesselényi din Jibou.

Orig.perg., cu urme de pecete aplicată în document pe verso.

¹ Corect: *tractatoribus*.

² 5 iunie 1362.

³ 2 martie 1362.

Capitulul din Agria raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, despre punerea în stăpânire a unor moșii, între oamenii regelui, și Mihail de Salonta (*Zalanta*).

Arh.Naț.Magh., D1.5 094.

Orig.perg., cu pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 97, nr. 1422.

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea magistrului Benedict, canonic al bisericii de Oradea, întărește acestei biserici stăpânirea asupra moșiei Bagamer, care trecuse asupra capitlului din Oradea prin schimb.

Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcop ales și întărit de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh.

Orig.

EDIȚII: *Fejér*, IX/6, p. 118—120.

(L)odouicus, dei gratia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris montis sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris, salutem in omnium salvatore.

Et quia sedentis throno in excelso procedit gladius bis acutus, qui, nulli parcens contra iustitiam, reddit unicuique quod suum est, nec videretur regalis sublimitas tramitem tenere iustitite, si in eius dextra iustitia eclipsim pateretur, proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod reverendus in Christo pater dominus Nicolaus, (...)¹.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus literas nostras privilegiales, pendentes et authentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas.

Datum per manus dicti domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis, aule nostre cancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo, quinto Kalendas mensis Januarii, regni autem nostri anno vigesimo; venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Jadrensi archiepiscopis, Nicolao Agriensi, Demetrio Waradyensi, Dominico Transsilvano, Colomanno Jauryensi, Dominico, electo Chanadiensi confirmato, Stephano Zagrabiensi, Ladizlao Wesprimiensi, Mychaele Wachyensi, Petro Boznensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Syrimiensi, Johanne Tininiensi, Bartholomeo Traguriensi, Demetrio Nonensi, Stephano Farenensi, Valentino Macarensi, Matheo Sibinicensi, Mychaele Scardonensi,

Portiua Seniensi ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Ragusiensi, Quinqueecclesiensi et Corbauensi sedibus vacantibus; magnificis viris Nicolao Konth, palatino, Dyonisio, vaivoda Transsiluano, comite Stephano Bubek, iudice curie nostre, Johanne, magistro tavarnicorum nostrorum, Leustacio Sclauonie, Nicolao de Zeech Dalmacie et Croacie, Nicolao de Machow banis, Petro Zudor, pincernarum, Paulo de Lyzka, dapiferorum, et Emerico, agasonum nostrorum magistris et magistro Conya, comite Posonyensi, aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului Muntele Sant Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, celor de acum cât și celor viitori, care vor avea cunoștință despre cele de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Și, deoarece de la cel ce șade în scaunul cel de sus purcede sabia cu două tăișuri care, necruțînd pe nimeni împotriva dreptății fi dă fiecăruia ce este al său și, deoarece și înălțimea regească s-ar arăta a nu ține calea dreptății dacă dreptatea din dreapta sa ar pătimi vreo întunecare, de aceea prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că venind înaintea înălțimii noastre vrednicul de cinstire întru Hristos părinte, domnul Nicolae (...).

Întru pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat privilegiul nostru de față, întărit cu puterea dublei noastre peceti atîrnate și autentice.

Dat de mîna zisului domn Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și unu, în ziua a cincea înaintea calendelor lunii ianuarie, iar în al domniei noastre al douăzecilea an, pe cînd păstoreau în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, venerabilii întru Hristos părinți și domni, același Nicolae arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Caloccea, Ugolin de Spalato, Nicolae de Zara; precum și episcopii: Nicolae al bisericii de Agria, Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Györ, Dominic ales și întărit episcop de Cenad, Stefan de Zagreb, Ladislau de Vesprim, Mihail de Vaț, Petru al Bosniei, frații Ștefan de Nitra, Toma al Sirmiului, Ioan de Knin, Bartolomeu de Trau, Dumitru de Nona, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Sebenico, Mihail de Scardona, Portiua de Segno, scaunele de Raguza, de Pécs, și de Krbava fiind vacante; măriții bărbați: Nicola Konth palatinul, Dionisie voievodul Transilvaniei, comitele Stefan Bubek judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Leustatie banul Slavoniei, Nicolae de Zeech banul Dalmației și Croației, Nicolae banul de Macva, Petru Zudor marele nostru paharnic, Pavel de Lyzka marele nostru stolnic și Emeric marele nostru comis și magistrul Conya comitele de Pojon și mulți alții ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh.Stat.Brașov, arh. Bis. Negre, I, E, doc. nr. 8. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Orig.perg., cu fragmente de pecete din ceară de culoare albă.

EDIȚII: Katona, X, p. 295; Fejér, IX/3, p. 223; Ub., II, p. 193—195.

REGESTE: Kemény, *Dipl. Trans., Appendix 3*, p. 3 (cu data greșită de 29 ianuarie 1361).

¹ Urmează o parte identică cu aceea din actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 28 ianuarie 1361, nr. 9.

Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește cetatea Kruppa comiților Dionisie și Pavel, fiii răposatului Ștefan, ban al Severinului. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul ales și confirmat de Cenad; Dionisie voievodul Transilvaniei.

EDIȚII: *Smičičklas*, XIII, p. 194—195.

Capitulul din Oradea adeverește că Mihail de Bercu (*Zaruzberuk*), fiul lui Dezideriu, pe de o parte, Ladislau de Micula (*Mikula*), fiul lui Mihail și Toma, fiul lui Ioan, pe de altă parte, împart între ei, în două părți, partea din satul Bercu a lui Ioan, fiul lui Ladislau, unchiul tatălui lor, mort fără moștenitori, precum și dreptul de patronat asupra bisericii din acel sat.

REGESTE: *Fejér*, IX/3, p. 688—689.

(Capitulul din Oradea adeverește)¹ că Mihail de Bercu (*Zaruzberuk*), fiul lui Desideriu, pe de o parte, și Ladislau și Toma de Micula (*Mikula*) pe de alta, împart între ei partea pe care a avut-o în satul Syma ruda lor Ioan, mort fără urmași.

REGESTE: *Fejér*, IX. 3. p. 688.

¹ Vezi doc. nr. 74.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește dania unor moșii. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 4 240.

Orig.perg.

EDIȚII: *Smičičklas*, XIII, p. 197—199.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Colosmonostra, omnibus Christi fidelibus, presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore.

Ad universorum notitiam, tam presentium, quam futurorum, harum serie volumus pervenire quod magistro Johanne, filio Galli, filii Pascha

de Jara, ab una, ex altera, vero, Andree, filio Zaloch, famulo nobilis viri, magistri Nicolai, filii Nicolai de Gerend, pro eodem magistro Nicolao, domino suo, confessum et propositum extitit per eundem magistrum Johannem, ministerio vive vocis sue pariter et relatum, quod ipse unacum eodem magistri Nicolao, filio Nicolai, super quandam particulam terre inter possessionem suam Zenthmarthon et ipsius magistri Nicolai, Banabyky vocatam, versus a parte plage orientali adiacentem hinc et inde non modica discordia ventilata et exorta inter ipsos extitisset, tandem reformantibus proborum seu nobilium virorum ac eciam ratione¹ pro² proximitatis ut species invidie de medio ipsorum radicitus evelletur et extirpetur, in facto ipsius particule terre ad tale³ pacis unionem et concordie devenissent. Affirmavit coram nobis quod ipsam particulam terre, primo incipiens prope rubetum a quadam nomine Paprethe vocatam, a parte predictae ville Banabyky infra declinando, ad quoddam ryvulum Rakus ad locum ubi dicit Zwgo transeundo ultra ipsam rypam ad quandam⁴ quando magnam viam ubi unam novam metam erexissent, ab hinc vero procedendo supra versus plagam occidentalem ad quandam locum ubi Keweshamlok nominatur, iuxta et prope⁵ Banazlyuk nuncupatum, ubi terminatur signa seu ostensiones prescripte particule terre innigendo⁶ ad alias metas prefate possessionis Banabyky, quam scilicet particulam terre sepedicto magistro Nicolao, filio Nicolai de Gerend, et per eum suis heredibus heredumque suorum successoribus, prefatis magister Johannes, filius Galli, filii Pasche, resignavit, remisit, item dedit, donavit ac tradidit coram nobis, iure perpetuo et irrevocabiliter, in filios filiorum suorum, servandam, possidendam, tenendam pariter et habendam, nullum ius proprietatis ex inde sibi et sucesoribus suis reservando. Assumpmens et obligans se iamdictus magister Johannes, filius Galli, ut contra omnes impetitores seu inquietare volentibus in facto ipsius particule terre eundem magistrum Nicolaum, filium Nicolai, et suos superstites, propriis laboribus suis et expensis indempniter conservare. Si vero ullo unquam tempore servare¹, defendere non posset, ex tunc tantam particulam terre fructuositatis de alia possessione sua hereditaria et quinquaginta marcas argenti sepefato magistro Nicolao, filio Nicolai, dare et perpetuare tenebitur. Ad quod se prescriptus magister Johannes, filius Galli, sponte coram nobis obligavit voluntarie¹. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, presentas concessimus literas nostras privilegiales pendentis sigilli nostri munimine roboratas.

Datum in octavis festi Epiphaniarum domini, anno eiusdem Millesimo trecentesimo sexagesimo secundo.

(Pe verso, de aceeași mână:) Paria reambulatoriarum metarum possessionum Banabyky et Zenthmarthon.

Conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, tuturor credincioșilor întru Hristos care vor vedea scrisoarea de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin cuprinsul celor de față voim să ajungă la cunoștința tuturor, atît a celor de față, cît și a celor viitori că (venind înaintea noastră) magistrul Ioan, fiul lui Gall, fiul lui Pascha de Iara, pe de o parte, iar pe de alta Andrei, fiul lui Zaloch, slujitorul nobilului bărbat, al magistrului Nicolae, fiul lui Nicolae de Grind, în numele aceluia magistru Nicolae, stăpînul său, acel magistru Ioan a spus prin viu grai și de asemenea a arătat că dînsul, împreună cu acel magistru Nicolae, fiul lui Nicolae, după ce și de o parte și de cealaltă s-a iscat și s-a așîțat între ei o mare

dușmănie, atât prin împăciuirea unor bărbați cinstiți și nobili, cât și în temeiul înrudirii și pentru ca sămînța dușmăniei să fie smulsă și scoasă din rădăcină din mijlocul lor, au ajuns la un asemenea legămînt de pace și împăciuire cu privire la acea bucată de pămînt aflătoare înspre partea de răsărit între moșia sa Sînmărtin și cea numită Banabic a celui magistru Nicolae. (Acesta) a spus în fața noastră că sus-zisul magistru Ioan, fiul lui Gall, fiul lui Pascha, a lăsat, a îngăduit, de asemenea a dat, a dăruit și a hărăzit înaintea noastră acea bucată de pămînt, începînd mai întîi lîngă mărăcișul numit Paprethe, coborînd dinspre partea sus-zisului sat Banabic către un pîrîu Rakus spre locul zis Zwggo, trecînd dincolo de vale la un drum mare, unde au ridicat un nou semn de hotar; iar de acolo urcînd spre partea de apus, la un loc cu numele Keweshamlok, lîngă și aproape de (locul) numit Banazlyuk, unde se sfîrșesc semnele de hotar sau dovezile sus-zisei bucăți de pămînt, îndreptîndu-se spre alte semne de hotare ale sus-zisei moșii Banabic, anume această bucată de pămînt (a dat-o) ades-amintitului magistru Nicolae, fiul lui Nicolae de Grind, și prin el moștenitorilor săi și urmașilor moștenitorilor săi, s-o păstreze, s-o stăpînească, s-o țină și la fel s-o aibă din tată în fiu, cu drept veșnic și în chip nestrămutat, nepăstrîndu-și de acolo sieși și urmașilor săi nici un drept de stăpînire. Sus-zisul magistru Ioan, fiul lui Gall s-a legat și s-a îndatorat să-l apere neștirbit prin mijloacele și cheltuielile sale pe acel magistru Nicolae, fiul lui Nicolae, împotriva tuturor pîrîșilor sau a aceluia care ar voi să-l tulbure în privința acelei bucăți de pămînt. Iar dacă vreodată nu l-ar putea sluji și apăra atunci să fie dator să-i dea și să-i dăruiască pe veci ades-pomenitului magistru Nicolae, fiul lui Nicolae, o asemenea bucată de pămînt roditor, dintr-o altă moșie a sa de moștenire, precum și cincizeci de mărci de argint. La acestea sus-numitul magistru Ioan, fiul lui Gall, s-a îndatorat de bună voie și de la sine, înaintea noastră. În amintirea și veșnica țările a acestui lucru am dat această scrisoare privilegiată a noastră întărită cu puterea peceții noastre.

Dat în a opta zi de la sărbătoarea Botezului domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso, de aceeași mîină:) Copia scrisorii de hotărnicire (în ce privește) semnele de hotar ale moșiilor Banabic și Sînmărtin.

Arh.Naț.Magh., Dl.28 913. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362. Copie contemporană pe hîrtie.

¹ Lectură probabilă.

² Cuvînt de prisos.

³ Corect: *talēm*.

⁴ Astfel în copie.

⁵ Urmează: *Banabyky*, tăiat de aceeași mîină.

⁶ Corect: *inigendo*.

78 1362 ianuarie 14 (*feria sexta proxima post octavas festi Epiphanie domini*), Vișegrad.

Ludovic I, regele Ungariei, poruncește magistrului Ladislau, comitele de Keve și de Caraș (*Crassou*), să-l silească pe Ștefan, fiul lui Be-

nedict, vicecastelanul de Keve, să restituie bunurile confiscate de la niște raguzani.

Arh.Naț.Magh.
Orig.perg.

EDIȚII: *Smičiklas*, XIII, p. 201—202.

79

1362 ianuarie 16, Oradea.

Capitulul din Oradea adeverește vânzarea unor moșii.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, Col. generală.

Orig.perg., cu fragmente de pecete ogivală, aplicată în document pe verso.

REGESTE: Szabó, *Erd. Muz. okl.*, p. 27, nr. 117.

80 .

1362 ianuarie 20, Vișegrad.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis conventui de Kolus, salutem et gracam.

Dicit nobis magister Jakch de Kusal quod ipse in dominium cuiusdam possessionis Vorsolch vocate sibi titulo impignorativo pertinentis legitime vellet introire si contradicció cuiuspiam sibi non obviaret in hac parte, super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Johannes, filius Stephani de Od, vel Ladislaus, filius Demetrii, altero absente, homo noster, ad faciem predictę possessionis Vorsolch vocate, universis vicinis et commetaneis legitime convocatis et presentibus accedendo introducat ipsum magistrum Jakch in dominium eiusdem statuendam, si non fuerit contradicctum; contradicctores vero si qui fuerint, citet ipsos contra annotatum magistrum Jakch in nostram presenciam ad terminum competentem, rationem sue contradiccionis reddituros et post hec seriem premissorum ut fuerit necessarie more solito nobis fideliter rescribatis.

Datum in Vissegrad, in festo beatorum Fabiani et Sebastiani martirorum, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo.

(*Pe verso, de aceeași mină.*) Fidelibus suis conventui de Kolos, pro magistro Jakch de Kusal, introductoria.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi din conventul de Cluj, sănătate și milostivire.

Ne-a spus magistrul Jakch de Coșeu că dinsul ar dori să intre, în chip legiuit, în stăpînirea unei moșii numite Vîrșoț, care ține de el ca zălog, dacă nu va avea loc, în această privință, împotrivirea cuiva; cu privire la aceasta cerem și poruncim cu tărie credinței voastre ca să trimiteți pe omul vostru de mărturie, vrednic de crezare, în fața căruia Ioan, fiul lui Ștefan de Dioșod, omul nostru, sau Ladislau, fiul lui Dumitru, în lipsa celui dintîi, (care) ajungînd la sus-zisa moșie numită Vîrșoț și chemînd în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii, și fiind ei de fața, să-l pună pe acel magistru Jakch în stăpînirea acesteia și să o dea acelui magistru Jakch s-o stăpînească în temeiul sus-zisei zălogiri, dacă

nu va fi vreo împotrivire; iar dacă vor fi unii care s-ar împotrivi, să-cheme împotriva pomenitului magistru Jakch înaintea noastră, la un soroc potrivit ca să dea socoteală despre împotrivirea lor și apoi dacă va fi nevoie, după obicei, să ne scrieți întocmai, despre desfășurarea celor de mai sus.

Dat la Vișegrad, în sărbătoarea fericitilor mucenici Fabian și Sebastian, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso, de aceeași mână:) Credincioșilor săi din conventul din Cluj — scrisoare de punere în stăpînire pentru magistrul Jakch de Coșeu.

Arh.Naț.Magh., Dl.27 629. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362. Orig.hîrtie, cu urme de pecete de închidere aplicată în document pe verso.

REGESTE: Kemény, *Dipl.Trans.Appendix*, 3, p. 9.

81

1362 ianuarie 20, Sîntimbru.

Nos, Petrus, vicevoyvoda Transilvanus, damus pro memoria quod causam, quam magister Nicolaus, filius Pauli de Walko, noster notarius personaliter astans contra Stephanum, filium Ladislai de Andryashaza, similiter personaliter adherentem, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum in facto possessionis portionarie filiorum Dominici dicti Rouaz in possessione Zuchak habite, in octavis festi Epiphaniarum domini proxime preteritis habebat coram nobis, ipsam causam de partium voluntate statu in eodem ad octavas diei Cinerum proxime nunc affuturas duximus prorogandam.

Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati, anno domini M. CCC. LX. secundo.

(Pe verso, de aceeași mână:) Pro Stephano, filio Ladislai, contra magistrum Nicolaum, filium Pauli de Walko, ad octavas diei Cinerum, prorogatorie.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că pricina privitoare la o bucată de moșie a fiilor lui Dominic zis Rouaz aflătoare în moșia Suceag, pe care, potrivit cuprinsului unei scrisori a noastre de mai înainte, trebuia să o aibă înaintea noastră la octavele de curînd trecute ale sărbătorii Botezului domnului¹, magistrul Nicolae, fiul lui Pavel de Valcău, notarul nostru, care s-a înfățișat el însuși împotriva lui, Ștefan, fiul lui Ladislau de Anduryashaza, care de asemenea s-a înfățișat el însuși, am hotărît, cu învoirea părților s-o amînăm la octavele în curînd viitoare ale Începutului păresimilor².

Dat în Sîntimbru, în a opta zi a sorocului sus-însemnat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso, de aceeași mână:) Scrisoare de amînare la octavele Începutului păresimilor, pentru Ștefan, fiul lui Ladislau, împotriva magistrului Pavel de Valcău.

Arh.Naț.Magh., arh. fam. Teleki din Tîrgu-Mureș, nr. 7 126.

Orig.hîrtie, cu peceta rotundă din ceară a vicevoievodului aplicată pe verso. EDIȚII: *Teleki*, I, p. 121.

¹ 13 ianuarie.

² 9 martie.

Papa Inocențiu al VI-lea dăruiește lui Nicolae o slujbă de canonic în dieceza Transilvaniei. Totodată scrie arhiepiscopului de Strigoniu, episcopului de Nitra și decanului bisericii Sf. Agricola din Avignon, cu privire la instalarea lui.

Arh.Vat.,Innoc.VI. R.A. an. VI, vol. 29, f. 423.b.

REGESTE: *Tört.Tár.*, 1895, p. 283, nr. 417.

Nos, conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmunustra, damus pro memoria quod magistro Nicolo dicto¹ Vos coram nobis personaliter comparendo, dixit nobis protestando quod magister Michael, filius Deseu, dictus de Elephant, quasdam possessiones suas Ozwe et Chubanka vocatas ac alias ad ipsas pertinentes, quas videlicet predictus pater suus a Johanne dicto Chente titulo emptionis comparaverat cum rebus, quas per modum desolationis possessionis sue Zentheged vocate iamdictus pater suus receperat², super quas instrumenta litteralia haberat³, nobilibus viris dominis Stephano et Georgio, filiis Bubek, vendidisset in grande preiudicium et derogamen sue iustitie non modicum et iacturam. Unde protestatione facta prelibatum magistrum Michaellem, filium Deseu, ab alienatione et venditione predictarum possessionum Ozwe, Chubanka et ad ipsas pertinentes, item memoratos nobiles viros dominos Stephanum et Georgium, filios Bubek, ab huiusmodi occupatione, emptione et ipsis perpetuatione prohiberet et inhiberet, imo idem magister Nicolaus dictus Vos prohibuit contradicendo coram nobis.

Datum in festo Conversionis beati Pauli apostoli, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo secundo.

(*Pe verso:*) Pro magistro Nicolao dicto Vos, contra magistrum Michaellem, filium Deseu, dictum de Elephanth⁴, super facto venditionis possessionum Ozue⁴ et Chubanka et ad ipsas pertinentes dominis Stephano et Georgio, filiis Bubek, prohibitorie.

Noi, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, dăm de știre că, înfățișându-se însuși înaintea noastră magistrul Nicolae zis Vos, făcînd întîmpinare a spus că magistrul Mihail, fiul lui Desideriu zis de Elephant a vîndut nobililor bărbați, domnilor Ștefan și Gheorghe, fiii lui Bubek spre marea lui pabugă și pierdere și cu călcarea dreptului său, niște moșii ale sale numite Osoiu și Ciubanca și altele ce țin de ele, pe care adică sus-pomenitul său tată le dobîndise de la Ioan zis Chente prin cumpărare, și împreună cu lucrurile pe care sus-amintitul său tată le primise (ca despăgubire) pentru pustiirea moșiei sale numită Sîntejude, cu privire la care ar avea acte doveditoare. Drept aceea, făcînd ei aceasta întîmpinare, oprește și împiedică, ba chiar în fața noastră acest magistru Nicolae zis Vos se împotrivește și oprește pe sus-pomenitul magistru Mihail, fiul lui Desideriu, de la înstrăinarea și vinderea sus-ziselor moșii Osoiu, Ciubanca și cele ce țin de ele, de asemenea pe pomeniții bărbați nobili, pe domnii Ștefan și Gheorghe, fiii

lui Bublik, de la această luare și cumpărare <cit> și de la veșnicirea pe seama lor.

Dat la sărbătoarea Întoarcerii la credința a fericitului apostol Pavel, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso:) Scrisoare de opreliște pentru magistrul Nicolae zis Vos, împotriva magistrului Mihail, fiul lui Desideriu de Elefant, cu privire la vinderea moșilor Osoiu și Ciubanca și a celor ce țin de ele, domnilor Ștefan și Gheorghe fiii lui Bublik.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. fam. Wass. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig.hîrtie, cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Corect: *magister Nicolaus dictus*.

² *iam dictus pater suus receperat*, scris deasupra rîndului.

³ Urmează *instrumenta*, de prisos.

⁴ Astfel în orig.

Nos, Petrus, viceuayvoda Transiluanus, memorie commendamus per presentes quod nobilis vir, magister Thomas, filius Thome, filii Dyoni-sii de Regun sua, et magistri Stephani, fratris sui uterini de eadem in personis, ad nostram accedens presetiam per modum protestationis nobis declaravit quod magister Mychael, filius Desew de Elefant, quandam possessionem suam Huzuoy vocatum, cum omnibus ad eandem possessionem pertinentibus magistris Stephano, Georgio et Nicolao, filiis Bebek vendere et alienare niteretur, imo vendidisset eandem sine scitu et consensu ipsorum in grande preiudicium eorum non modicum et gravamen. Cum tamen ipsis ad emendum, pignori recipiendum, ratione contigua commetaneitatis, plusquam aliis, dicta possessio, pertineret et deberet pertinere, unde facta huius modi protestatione prefatos magistros Stephanum Georgium et Nicolaum, filios Bebek et alios quoslibet ab emptione, pignori receptione et quouismodo se intromissione in eandem, et predictum Mychaelem, filium Desew, a venditione, pignori obligatione et quouismodo a se ipsis alienatione, diete possessionis Huzuoy, prohibuit contradicendo et contradixit inhibendo palam et expresse coram nobis. Super quibus litteras nostras protestatorias simul et prohibitorias a nobis petiit emanari, quas nos eisdem concessimus iustitia communi suadente.

Datum in Sancto Emerico, secundo die festi beate Dorothe,¹ anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo secundo.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prin scrisoarea de față dăm de știre că, venind înaintea noastră nobilul bărbat, magistrul Toma, fiul lui Toma, fiul lui Dionisie de Reghin în numele său și al magistrului Ștefan, fratele său bun, tot de Reghin, ne-a spus în chip de întîmpinare că magistrul Mihail, fiul lui Desideriu de Elefant a căutat să vîndă și să înstrăineze, ba chiar a vîndut fără știrea și încuviințarea lor, spre marea lor pagubă și pierdere, o moșie a lui numită Osoiu, cu toate cele ce țin

de acea moșie, magiștrilor Ștefan, Gheorghe și Nicolae, fiii lui Bebek. Deoarece însă zisă moșie, în temeiul nemijlocitei megieșii li se cuvine și trebuie să li se cuvină lor, spre cumpărare sau luare în zălog, mai mult decât altora, <de aceea>, făcînd această întîmpinare, a oprit împotrividu-se și s-a împotrivit oprind pe față și în chip vădit, înaintea noastră, pe sus-ziiși magiștri Ștefan, Gheorghe și Nicolae, fiii lui Bebek, și pe oricare alții de a cumpăra, lua în zălog și intra în orice chip în stăpînirea acesteia și pe zisul Mihail, fiul lui Desideriu, de a vinde, zălogi sau înstrăina în orice fel de la dinșii pomenita moșie Osoiu. Drept aceea, ne-a cerut să-i dăm scrisoarea noastră de întîmpinare și totodată de opreliște, pe care noi i-am dat-o potrivit dreptății obștești.

Dat la Sîntimbru, în a doua zi după sărbătoarea fericitei Doroteea, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și doi.

Arh.Naț.Magh.

Orig. perg., cu pecete de ceară de culoare albă, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 339—340; *Kemény, Dipl.Trans.Suppl.*, II, p. 4 (cu data greșită: 7 februarie 1361).

REGESTE: *Ub.*, II, p. 195.

¹ Astfel în text.

85 1362 februarie 15 (*feria tertia proxima post dominicam Circumdederunt*), Vișegrad.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește magistrului Ioan, comite de Timișoara (*comes Temesiensis*) și fratelui său Dominic, fiii lui Desideriu, actul capitlului din Arad (*Orodiensis*) din 8 august 1361 (nr. 52) cu privire la punerea lor în stăpînirea mai multor moșii.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 679. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361. Orig. perg., pecetea mare regală lipsește.

EDIȚII: *Ortvay*, I, p. 99—102.

86 1362 februarie 22, (Oradea).

Capitulul din Oradea adeverește că Ladislau de Bolkan a protestat în numele său și al fiilor săi: Petru, Ioan, Fabian și Ladislau, împotriva faptului că Petru și Ștefan Cudar împreună cu frații lor, precum și Ladislau și Dumitru, fiii lui Ivanca, fiul lui Egidiu, au cerut ca danie de la rege și s-au înstăpînit asupra moșiilor Balkány, Guth și Curtuiuş (*Kurthuelus*) și l-a oprit pe rege și pe cei de mai sus de la înstrăinarea acestor moșii.

Arh.Naț.Magh., arh.fam. Kállay, nr. 1359.

Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 98, nr. 1 429.

Ludovic I, regele Ungariei, dispune să se înapoieze o moșie. Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 33 969.

Orig. perg.

EDIȚII: *Smičtklas*, XIII, p. 204—206.

Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, comite de Satu-Mare și Maramureș și fratelui său bun Petru, pentru meritele militare ale celui dintâi, un loc de curte pus-tiu, aflător în cetatea Buda în apropiere de curtea regală.

Arh.Naț.Magh., arh.fam. Kisfaludy.

Orig. perg., cu pecete din ceară atârnată cu șnur împletit de mătase de culoare roșie și violetă.

REGESTE: *Fejér*, IX/3, p. 300—302.

Conventus monasterii Waradyensis, universis Christi fidelibus presentibus pariter et futuris, presentes litteras inspecturis, salutem in domino sempiternam. Ordo rationibus expostulat ut ea que geruntur in tempore ne dierum laborante curriculo deleatur sed stily¹ officio memorie commendentur.

Ad universorum igitur tam presencium quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire quod comes Johannes, filius Petri et Leukus, filius suus de civitate Waradyense ab una parte vero ex altera Blasius, filius Kelemen magni de eadem civitate Waradyense in nostri presencia personaliter constituti, per prenomiatum comitem Johannem, filium Petri et Leukus, filium suum propositum extitit oraculo vive vocis et relatum quod ipsi quandam sessionem seu fundum curie (que) in dicta civitate Waradyense inter fundos curiarum Andree Sclaui genori Salomonis et Nicolai, filii Thome (...) ² adiacentem, ispos titulo empcionis contingentem cum lapido pallacio et aliis edificis ³ omnibus in facie eiusdem existentibus, item tres vineas ipsorum in teritorio ⁴ dicte Waradiensis ⁴ civitatis, a parte occidentali existentes, quarum duarum vinearum ex ipsis vicini et conterminales sunt via magna versus villam Heren de dicta civitate Waradyensi procedens a septentrione et ab oriente Petrum Kwn dictum et Beller a meridie ac dictum Blasium, filium Kelemen magni et An(drea)m, ⁴ dictum Beller ac Blasium dictum Gudich ab occidente; item tercia vinea esset iuxta predictam magnam viam a par(te) ⁵ orientali, infra vineam Thome clavigeri a meridie: item unum maccellum ⁶ ipsorum iuxta maccellum ⁶ J(ohannis) ⁷ bardu(s) ⁸ dicti a parte meridiey ⁴ adiacens: item unum fenetum ipsorum in valle Neruguelgh adiacens, habens (vicini) ⁹ et conter(mina)les ⁴ fossatum molendini

dicte, ecclesie nostre ab oriente, Petrum, filium Thome, ultra antiquum meatum aque ⟨a⟩⁹ meridie et antiquum fossatum ab occidente ac Ipolitum, filium Augustini, cum molendino ultra predictum fossatum dicte molendini nostri a septentrione; eisdem vicinis et conterminalibus prementibus et consensientibus ac e(m)ere⁴ volentibus supradicto Blasio, filio Kelemen magni, pro quinquaginta marcis denariis quamlibet marcam cum sex pensis computando plene habitis et receptis ab eodem et per eum suis heredibus heredumque suorum in posterum successoribus vendidissent, tradidissent et contulissent ac vendiderunt coram nobis iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenandas pariter et habendas. In cuius rei memoriam et perpetuam firmitatem presentes litteras nostras privilegiales cum appositione pendentis sigilli nostri munimine duximus roborandas.

Datum anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo, IIII-to Kalendis Marti¹⁰, fratre Fridrico priore, fratre Benedicto custode et fratre Johanne cantore existentibus ceterisque fratribus una nobiscum iugiter deo famulatibus ac devote.

⟨Pe verso, de aceeași mînă:⟩ Super fundo, vineis et feneto.

Conventul mănăstirii din Oradea, tuturor credincioșilor întru Hristos, celor de față cît și celor viitori, care vor vedea scrisoarea de față, mîntuire veșnică întru domnul. Rînduiala chibzuinței cere ca nu cumva cele ce se petrec de-a lungul vremii, să fie distruse, pierzîndu-se din amintire din cauza trecerii zilelor, să fie încredințate spre aducere aminte în slujba celui ce întocmește felul actelor.

Așadar, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor atît celor de față cît și celor viitori că Ioan comitele, fiul lui Petru, și Leukus, fiul său din cetatea Orăzii, pe de o parte, iar pe de altă parte Blasius, fiul lui Kelemen cel Mare din aceeași cetate a Orăzii, înfățișîndu-se ei înșiși înaintea noastră, mai sus-numitul comite Ioan, fiul lui Petru, și Leukus, fiul său, ne-au spus și ne-au mărturisit prin viu grai că ei au vîndut, au hărăzit și au dat în stăpînire sus-numitului Blasiu, fiul lui Kelemen cel Mare, pentru cîncizeci de mărci în dinari, socotind fiecare marcă cu șase pense, pe care i-au luat și i-au primit cu totul de la același, și vînd și în fața noastră ca să le stăpînească, să le țină și deopotrivă să le aibă cu drept de veci și nestrămutat lui și prin el moștenitorilor săi și, pe veci, urmașilor moștenitorilor lor, o sesie sau loc de curte, aflat în numita cetate Oradea între locurile de curte ale lui Andrei gînelele lui Solomon și Nicolae, fiul lui Toma, cuvenindu-li-se lor sub numele de cumpărătură, împreună cu casa de piatră și cu toate celelalte clădiri, aflătoare în fața acesteia; de asemenea, dinspre apus, trei vii ale acestora, aflătoare în hotarul zisei cetăți Oradea, dintre care două vii au ca vecini și megieși: dinspre miazănoapte, drumul mare care duce de la zisa cetate Oradea la satul Zeten și dinspre răsărit pe Petru zis Kwn, și dinspre miazăzi pe Beller și pe numitul Blasiu, fiul lui Kelemen cel Mare, și pe Andrei; dinspre apus pe numitul Beller și pe Blasiu, zis Gudich; de asemenea, cea de-a treia vie era lîngă sus-zisul drum mare, din partea de răsărit, și dinspre miazăzi mai jos de via lui Toma chelarul; de asemenea, dinspre miazăzi, o măcelărie a acestora aflătoare lîngă măcelăria lui Ioan zis cel Greoi; de asemenea un finaț al acestora, aflător în valea Neruguelgh, avînd ca vecini și megieși: dinspre răsărit iazul morii a zisei noastre biserici, dinspre miazăzi pe Petru, fiul lui Toma, dincolo de vechea albie de apă, și dinspre apus vechiul iaz, și dinspre miazănoapte pe Ipolit,

fiul lui Augustin, cu moara de dincolo de sus-numitul iaz al zisei noastre mori, întrucît acei vecini și megieși au invuvințat și s-au învoit (la vînzarea de mai sus), nevoind ei să le cumpere.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră privilegială de față, ca să le fie întărită cu puterea peceții noastre atîrnate.

Dat în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi, la calendele lui martie; pe cînd viețuiau fratele Frederic prior, fratele Benedict custode și fratele Ioan cantor și ceilalți frați care împreună cu noi slujesc necurmat și cu credință pe Dumnezeu.

(Pe verso, de aceeași mîină:) Cu privire la locul de curte, vii și fînaț.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 114. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig. perg., cu rupturi și pete de umezeală; pecetea atîrnată s-a pierdut.

¹ Astfel în orig.

² Rupt cca 3,5 cm.

³ Corect: *edificiis*.

⁴ Rupt cca 0,25 cm; întregit pe baza contextului.

⁵ Rupt cca 0,25 cm; întregit după sens.

⁶ Corect: *macellum*.

⁷ Pată de umezeală cca 1 cm, întregit pe baza contextului.

⁸ Rupt cca 0,5 cm, întregire probabilă.

⁹ Pată de umezeală cca 1,5 cm, întregit pe baza contextului.

¹⁰ Corect: *Martii*.

Nos, Petrus, vicevoyvoda Transsilvanus, damus pro memoria quod causam, quam Johannes, filius Emerici, nobilis de Buch, pro quo Michael dictus Zekul cum legitimis literis nostris procuratoriis comparuit, contra Iacobum literatum de Mera et Stephanum, filium Ladislai de Andreashaza, pro quibus assumptores termini astiterunt, per modum prime citationis, iuxta continentiam literarum citatoriarum conventus de Culusmonustra in octavis diei Cinerum proxime preteritis habebat coram nobis, propter prioritatem termini ad octavas festi beati Georgii martyris proxime venturas duximus perhemptorie prorogandam.

Datum in Sancto Emerico, octavo din termini prenotati, anno domini M. CCC. LX. secundo.

(Pe verso, de aceeași mîină:) Pro Iacobo literato de Mera, contra Iohannem, filium Emerici de Buch, ad octavas festi beati Georgii martyris, prorogatoria.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că pricina pe care, potrivit cuprinsului scrisorii de chemare a conventului din Cluj-Mănăstur, trebuia să o aibă înaintea noastră la octavele de curînd trecute ale Începutului păresimilor¹ Ioan, fiul lui Emeric, nobil de Buch — pentru care s-a înfățișat Mihail zis Secuiul cu legiuită scrisoare de imputernicire — împotriva lui Iacob diacul de Mera, și a lui Ștefan, fiul lui Ladislau de Andreashaza, pentru care s-au înfățișat chezașii sorocului cu prilejul celei dintîi chemări — am hotărît, din pricina întîietății sorocului (unei alte judecăți), s-o amînăm pentru cea din urmă oară la octavele viitoare ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe².

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sorocului sus-însemnat, în anul domnului o mie trei sute şaizeci şi doi.

(*Pe verso de aceeaşi mîndă:*) Scrisoare de amînare la octavele sîrbătorii fericitului mucenic Gheorghe, pentru Iacob diacul de Mera, împotriva lui Ioan, fiul lui Emeric de Buch.

Arh.Naş.Magh., arh. fam. Teleki din Tirgu-Mureş.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere aplicată pe verso.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 122.

¹ 9 martie.

² 1 mai.

91

1362 martie 31, (Oradea).

Capitulul din Oradea adevereşte vînzarea unei părți dintr-o moşie. În lista demnitarilor: Benedict lector, Ştefan cantor, postul de decan fiind vacant.

REGESTE: *Lev.Közl.*, 1946, p. 57, nr. 4.

92

1362 aprilie 4 (*secundo Nonas mensis Aprilis*).

Ludovic I, regele Ungariei, întăreşte un act de danie. Dumitru, episcopul de Oradea. Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naş.Magh., Dl. 35 153.

Orig. perg.

REGESTE: *Smitiklas*, XIII, p. 217—218.

93

1362 aprilie 6, (Lelez).

Petru, prepozitul, și conventul din Lelez adeverec că Ştefan zis Konok de Zolka, slujbaşul lui Toma de Temeskuzy¹ a protestat în numele stăpînului său și al fiilor acestuia: Ladislau și Clement împotriva faptului că Petru cel Mare și Sebastian, fiii lui Ioan de Cehăluț (*Chohol*) voiesc să abată cursul Tisei între moşia lor Vossan și moşia Szalka a lui Ştefan.

Arh.Naş.Magh., arh.fam.Kállay, nr. 1 371 (cotă veche).

Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 99, nr. 1 432.

¹ E vorba de teritoriul dintre cele două brațe ale Timișului. Cf. listele dijmelor papale și *Ortvay*, I, p. 437.

94

1362 aprilie 21, Haram.

Nos, magister Laurencius, filius Dominicii¹, castellanus de Haram et vicecomes comitatus de Karasov¹, memorie commendamus quod Ontonius, faber de Zeredahel, abna¹ vero ex altera parte Mychael de Eng,

Johannes pilley par² et Nicolaus, filius Chachmaz, coram nobis personaliter constituti ministerio vive vocis propositum et relatum extitit, per eosdem quod ipsi Mychael de Heng et Johannes pellipar et Nicolaus superius nominati, super fabrum Ontonium super cremacione domorum ipsorum vel aliarum iniuriarum per compositionem magistri Laurencii, castellani de Haram et aliorum proborum virorum de eadem Zeredahel, taliter invicem concordassent, quod omnes cause eque actenus¹ inter ipsos verse¹ fuissent mutuo invicem relaxassent et anihilassent obligantes se ambe partes quod, si aliqua parcium ipsam causam contra Ontonium vel suos posteros vel Ontonius contra ipsos litem suscicaret in curriculo ad eorum ipsorum³, tunc ante litis ingressum in tribus marcis deponendis pars parti compositionem observanti dare teneatur.

Datum in Haram, feria quinta proxima post festum Resurreccionis domini, anno domini Millesimo CCC^o LX^{mo} II°.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite ale comitatului Caraș, dăm de știre că, venind înșiși înaintea noastră Anton, fierarul din Zeredahel pe de o (parte) iar pe de altă parte Mihail de Eng, Ioan cojocarul, și Nicolae, fiul lui Chachmaz, ne-au spus și arătat prin viu grai că sus-numiții Mihail de Eng și Ioan cojocarul și Nicolae, s-au înțeles, prin mijlocirea împăciuitoare a magistrului Laurențiu, castelanul de Haram și a altor bărbați cinstiți din același (sat) Zeredahel, în acest fel cu fierarul Anton cu privire la arderea caselor lor cât și a altor vătămări, (anume) că ei au stins și au potolit toate pricinile pe care le porniseră pînă atunci unii împotriva altora, legîndu-se amîndouă părțile că dacă una din părți în cursul vremurilor viitoare va aduce la judecată această pricină împotriva lui Anton sau a urmașilor săi, sau dacă Anton va porni judecată împotriva lor, atunci partea (care a călcat învoiala) să fie datoare înainte de începerea judecătii a da trei mărci părții care a păzit învoiala.

Dat la Haram, în joia de după sărbătoarea Învierii domnului, în anul o mie trei sute șaiszeci și doi.

Arh.Naț.Magh., arh.fam. Kállay, nr. 1 346

Orig. perg., cu fragmentele a trei peceti aplicate pe verso.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 46—47.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 99, nr. 1433.

¹ Astfel în text.

² În loc de *pellipar*.

³ Probabil greșală de lectură, în loc de *in curriculo adveniendorum temporum*.

95 1362 aprilie 28 (*feria quinta proxima ut supra — post festum beati Georgii martiris*), Csenger.

Ladislau, fiul lui Ilie de Gachal, vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare (*Zothmariensis*) transferă, la porunca lui Ludovic I, regele Ungariei, un proces între niște nobili, pentru a fi judecat înaintea acestuia.

Arh.Naț.Magh., arh. fam. Zichy, 1.23.

Orig., cu urmele a trei peceti pe verso.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 206—207.

Nos, comes Bartholomeus, filius comitis Bartholomei, filii Stark, iudex, iurati et civium universitas de Cluswar, memorie commendantes significamus quibus expedit universis, tam presentibus quam futuris, presentem paginam inspecturis et audituris, quod, ad nostram accedentes personaliter presenciam, vir nobilis, magister Jacobus, Zekul dictus, castellanus de Kuholm, parte ab una, ex altera vero concives nostri et amici, videlicet Nicolaus faber et alter Henlinus faber, et¹ per eosdem Nicolaum fabrum ac Henlinum extitit relatum vive vocis ministerio et propositum, curiam eorum, quam insimul habebant et sitam contigue curie eiusdem magistri Jacobi in platea pontis ex una, ex altera vero parte contigue curie honorabilis viri Ladizlai nigri, de bona voluntate dominarum conthoraliu suarum ac heredum suorum universorum, vendidisse, locasse ac assignasse prefato magistro Jacobo, Zecul¹ dicto, in filios filiorum suorum ac heredum per heredes, iure hereditario perpetue et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam, nullo etiam tunc existente contradictore, pro quadam certa summa pecunie, ad nostrum sci(tu)m², per prefatum magistrum Jacobum ipsis Nicolao fabro et Henlino plenarie et integraliter persoluta, assumentes ac obligantes se nichilominus idem Nicolaus faber et Henlinus quod, si quis annorum in processu proximorum seu amicorum suorum ipsum magistrum Jacobum seu heredes eius ac posteritates inpetere³ seu inquietare niteretur curia pro premissa, velle⁴ hoc expedire propriis eorum laboribus et expensis ac ipsum magistrum Jacobum cum suis posteritatibus in pacifica conservare possessione. Ad que se coram nobis obligarunt de voluntate.

In cuius rei testimonium ac robur perpetue firmitatis presentes concessimus et concedimus literas, sigilli nostri autentici munimine consignatas.

Datum in octavis festi beati Georgii martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LXII^{do}.

Noi, comitele Bartolomeu, fiul comitelui Bartolomeu, fiul lui Stark, judele, jurații și obștea orășenilor din Cluj, dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine, atât celor de acum cât și celor viitori, care vor vedea și vor asculta scrisoarea de față, că, venind înșiși înaintea noastră, nobilul bărbat magistrul Iacob zis Secuiul, castelanul de Rupea, pe de o parte, iar pe de altă parte concetățenii și prietenii noștri, anume Nicolae faurul și celălalt faur, Henlin, acei Nicolae faurul și Henlin au spus și au mărturisit prin viu grai că ei, cu buna învoire a doamnelor, soțiile lor, și a tuturor moștenitorilor lor, au vîndut, au dat și au hărăzit sus-pomenitului magistru Iacob zis Secuiul, pentru o anumită sumă de bani, plătită, după știința noastră, în întregime și pe deplin de pomenitul magistru Iacob acelor Nicolae faurul și Henlin, curtea lor pe care o aveau împreună și (care e) așezată în vecinătatea curții acelu magistru Iacob din strada podului, pe de o parte, iar pe de altă parte vecină cu curtea cinstitului bărbat Ladislau cel Negru, ca s-o țină, s-o stăpînească și s-o aibă cu drept de moștenire pe veci și nestrămutat întru fiii fiilor și întru moștenitorii moștenitorilor lui, nefiind atunci vreun împotrivor; legîndu-se și îndatorîndu-se totodată acei Nicolae faurul și Henlin că, dacă în scurgerea anilor cineva dintre rudele sau prietenii

lor ar căuta să supere sau să tulbure pe acel magistru Iacob sau pe moștenitorii și pe urmașii acestuia în ce privește sus-pomenita curte, dinșii vor să-l apere de acest lucru cu ale lor osteneli și cheltuieli și să-l țină pe acel magistru Iacob, împreună cu urmașii săi, în pașnică stăpînire; la care lucru s-au legat de bună voie în fața noastră.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am dat și dăm scrisoarea de față, întărită cu puterea peceții noastre autentice.

Dat la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh. Naț. Magh., Dl. 29 068. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362. Orig. perg., cu pete de umezeală.

EDIȚII: Makkai, *Kiadatlan okl.*, 5—6.

¹ Astfel în orig.

² Pată de umezeală cca 0,5 cm; întregit după sens.

³ Corect: *impetere*.

⁴ Corect: *vellent*.

Conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmuștra¹, omnibus Christi fidelibus, presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore.

Ad universorum noticiam, tam presentium quam futurorum, harum serie volumus pervenire quod Joob, filio Gregorii, filii Joob de genere Zyl, ac nobili domina Elyzabeth vocata, matre eiusdem Joob, et Petro dicto Zemes, genero eiusdem Jobb, ab una, magistris Jacobo, filio Nicolai magni de Drag, ac Nicolao, filio Johannis de Sumbur, pro se personaliter et Michaele, fratre suo uterino, parte ex altera, coram nobis personaliter constitutis, confessum existit per eundem Joob et nobilem dominam matrem eiusdem Job¹, ministerio vive vocis, pariter et relatum quod rectam dimidietatem possessionis ipsorum Zentmartun vocate, iure hereditario ipsos tangentes², in comitatu de Doboka existenti habitam, a parte predictae ville Drag, similiter ex parte plage occidentali adiacentem usque metas Zentpeter et Myko, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis universis, ad ipsam medietatem spectantibus, et cum patronatu ecclesie sancti Martini in eadem constructe et fabricate, pro viginti marcis fini argenti, ponderis civitatis de Clusuar, pro quibus iamdictus Gregorius, filius Joob, unacum Nicolao, Petro et Joob, mediantibus literis privilegialibus honorabilis capituli ecclesie Waradiensis, titulo impignoracionis, eidem comiti Jacobo de Drag obligaverat, ac etiam pro septuaginta florenis aureis, coram nobis, in specie ipsi Joob (et)³ nobile⁴ domine datis et persolutis sepedictis magistris Jacobo, filio Nicolai magni de Drag, Nicolao et Michaeli, filiis Johannis de Sumbur, dederunt, vendiderunt et contulerunt coram nobis, iure perpetuo et irrevocabiliter, in filios filiorum ipsorum heredum per heredes servandam, possidendam, tenendam pariter et habendam cum omni pleno iuris⁵ et dominio, nil proprietatis exinde medie partis ipsis reservando, tali tamen cautela imposita, quod quicumque⁶ sorores eiusdem Job¹ vel etiam aliqui aut aliquis ex generatione iamdictorum Job¹ et nobilis domine quartam filialem, dotem et res paraphernales seu aliquam partem porcionariam de ipsa

medietate vendite et alienate, temporum in processu, habere niterentur, extunc sepedicti Joob et domina ac heredes ipsorum de porcione ipsorum ipsis remanente dare et solvere sint abstracti, salva ipsa medietate remanente, sub tali vinculo interserto, quod ab omnibus impetitoribus seu inquietare volentibus prefatos magistros Jacobum, Nicolaum et Michaelem propriis laboribus ipsorum et expensis pacifice et quiete indemnitertenebuntur conservare. Si vero non possent vel non valerent; extunc aliam partem ipsis reservatam, in eadem Zentmartun habitam, similiter cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis ac patronatu predictae ecclesie aut aliam equalem et similem utilitatis, memoratis magistris Jacobo, Nicolao et Michaeli ac superstitibus ipsorum in perpetuum possidendam dare et statuere tenebuntur, et insuper in subcumbo duelli idem Joob contra iudicem subiacebit eo facto. Ad quod se prefatus Job¹ contra annotatos magistros Jacobum, Nicolaum et Michaelem se sponte obligavit coram nobis. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem presentes literas nostras privilegiales <concessimus>³, pendentis sigilli nostri munimine roboratas.

Datum sexta feria proxima post octavas festi beati Georgii martyris, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo secundo.

Conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, tuturor credincioșilor întru Hristos care vor vedea scrisoarea de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor, atît a celor de față, cît și a celor viitori, că venind înșiși înaintea noastră Ioob, fiul lui Grigore, fiul lui Ioob din neamul Zyl, și nobila doamnă numită Elisabeta, mama acestui Ioob, și Petru zis Zemeș⁷, ginerele acestui Ioob, pe de o parte, iar pe de altă parte magistrii Iacob, fiul lui Nicolae cel Mare de Dragu, precum și Nicolae, fiul lui Ioan de Zimbor, el însuși pentru sine și <pentru> Mihail, fratele său bun, s-a mărturisit prin viu grai și s-a arătat de către acest Ioob și nobila doamnă, mama acestui Ioob, că au dat, au vîndut și au hărăzit <și> în fața noastră <dau, vînd și hărăzesc> des-pomeniților magistrii Iacob, fiul lui Nicolae cel Mare de Dragu, <și> Nicolae și Mihail, fiii lui Ioan de Zimbor, jumătatea dreaptă a moșiei lor numite Zenthmartun, ce ține de ei prin drept de moștenire, aflătoare în comitatul Dăbîca, așezată spre sus-zisul sat Dragu, și, de asemenea, spre apus pînă în hotarele <moșiiilor> Sînpetru și Myko, împreună cu toate folosințele sale și cu toate cele ce țin de acea jumătate și cu dreptul de patronat asupra bisericii sfîntului Martin, clădită și ridicată <acolo>, pe douăzeci de mărci de argint bun, după greutatea de Cluj, pentru care sus-zisul Grigore, fiul lui Ioob, împreună cu Nicolae, Petru și Ioob, o zălogiseră acestui comite Iacob de Dragu, în temeiul scrisorii privilegiale a cinstitului capitlu al bisericii de Oradea, precum și pe șaptezeci de florini de aur, dați și plătiți în bani, în fața noastră, acestor Iacob și nobilei doamne, ca s-o păstreze, s-o stăpînească, s-o țină și s-o aibă pe veci și nestrămutat întru fiii fiilor lor, moștenitori de moștenitori, cu drept de stăpînire deplină, nepăstrîndu-și pentru ei nici o stăpînire în această jumătate; punîndu-se totuși această îndatorire că, dacă oricare din surorile acestui Ioob, sau chiar alții, sau vreun altul din neamul sus-zisilor Ioob și al nobilei doamne ar încerca, în curgerea vremii, să capete cumva pătrimea <cuvenită> fiicei, sau zestrea și darurile de nuntă, sau vreo parte de stăpînire din această jumătate vîndută și înrăinată, atunci des-pomeniții Ioob și <nobila> doamnă și moștenitorii lor să fie siliți să

dea și să acopere din partea lor ce le rămâne, lăsînd această jumătate neatinsă, cu acest legămînt cuprins (aici) că vor fi datori cu osteneala și cheltuielile lor să-i țină nevătămați, în pace și în liniște, pe sus-zișii magiștri Iacob, Nicolae și Mihail față de toți pîrișii sau cei care ar voi să-i tulbure. Iar dacă nu ar putea sau nu ar avea putință, atunci vor fi datori să dea și să treacă în stăpînirea pomeniților magiștri Iacob, Nicolae și Mihail și a urmașilor lor, spre a o stăpîni pe veci, o altă parte, păstrată anume pentru ei, aflătoare în aceeași (moșie) Zenthmartun, de asemenea cu toate folosințele și cu toate cele ce țin de ea și cu dreptul de patronat asupra sus-zisei biserici, sau vreo alta la fel și de un folos asemenea; și pe deasupra, prin chiar acest fapt, acel Iacob va fi supus față de judecător (la osînda ce se dă) pentru pierderea duelului. La aceasta s-a îndatorat de bunăvoie înaintea noastră sus-zisul Ioob față de sus-numiții magiștri Iacob, Nicolae și Mihail. Spre amintirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea peceții noastre atîrnate.

Dat în vinerea de după octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh.Naș.Magh., Dl.

Orig.perg., cu pecete atîrnată de șnur de mătase roșie

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 195—196.

¹ Astfel în text.

² Corect: *tangentis*.

³ Lipssește în orig.

⁴ Corect: *nobili*.

⁵ Corect: *ture*.

⁶ Corect: *quecumque*.

⁷ = Ochiosul.

Lodouicus, dei gracia, rex Hungarie, fideli suo, magnifico viro Nicolao Kont, regni nostri palatino et iudici Comanorum, vel vicecomiti eiusdem comitatus Bÿhorÿensis, salutem et gratiam.

Fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus nobilem dominam, relictam Ladislai, filii Abram de Zakal, de possessionibus dicti mariti sui, nunc, (sicut)¹ asserit, de dote et rebus suis paraphernalibus per proximos prefati Ladislai violenter exclusam, in easdem possessiones prenotati mariti sui nostra in persona introducentes, in eisdem, medio tempore, contra quoslibet protegendo conservetis, donec de dictis suis iuribus per hos, quos decebit, ad plenum extiterit satisfactum², et aliud non facturi.

Datum Waradini, tercio die festi Aparicionis³ beati Michaelis archangeli, anno domini M° CCC° LX° secundo.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credinciosului său, măritului bărbat Nicolae Kont, palatinul regatului nostru și jude al cumanilor, sau vicecomitelui acestui comitat al Bihorului, sănătate și miostivire.

Vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre ca punând voi în numele nostru pe nobila doamnă, văduva lui Ladislau, fiul lui Avram de Zakal, îndepărtată acum cu silnicie, după cum ni se spune, de către rudele pomenitului Ladislau, din moșiile zisului său soț, din zestrea și darurile sale de nuntă, din nou în stăpînirea acelor (bunuri), să o păstrați în acele (bunuri), în curgerea vremii, ocrotind-o împotriva oricui, tot timpul pînă cînd i se vor fi dat pe deplin drepturile ei de către aceia cărora li se va cădea (să i le dea). Și altfel să nu faceți.

Dat la Oradea, a treia zi după sărbătoarea Arătării fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și doi.

Arh.Stat.Oradea, arh. fam. Bölöni. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig.hirtie.

¹ Lipsește în orig.; întregit după sens.

² Corect: *satisfactam*.

³ Corect: *Apparicionis*.

Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, fidelibus suis, capitulo Waradiensi, salutem et gratiam.

Dicit nobis Nicolaus, filius Thome de Vorsolch, quod ipse, propter presentem sue cecitatis causam imminentemque sibi necessitatem, quartam partem dicte possessionis sue vendere et a se alienare niteretur, quam Johannes, filius Blasii de dicta Vorsolch, et alter Johannes, filius Laurencii de Reche, nec pro se ipsis habere curarent, neque aliis admitterent ad emendum. Quare fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus de Sarmassag, vel Egidius de eadem, aut Bechev de Ood, aliis absentibus, homo noster, ad predictos Johannem, filium Blasii, et alium Johannem, filium Laurencii, accedendo, dicat eis verbo nostro, ut predictam quartam partem possessionariam in eo precio et valore, quo aliis extraneis eadem vendi potest, absque ulteriori dilacione, emere debeant et comparare a Nicolao, ceco supradicto, alioquin eandem hiis, quibus prefatus Nicolaus vendere poterit, contradiccione dictorum Johannis et alterius Johannis non obstante, statuatur perpetuo possidendam. Et post hec tocius facti seriem nobis fideliter rescribatis.

Datum in villa Huzyupaly, feria sexta proxima post festum Apparicionis beati Michaelis archangeli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi din capitlul din Oradea sănătate și milostivire.

Ne spune Nicolae, fiul lui Toma de Virșolț, că el, din pricina orbirii sale de acum și grabnicei (sale) nevoi, caută să vîndă și să-și instăineze o patra parte a sa din moșia pomenită, pe care Ioan, fiul lui Blasiu tot de Virșolț, și alt Ioan, fiul lui Laurențiu de Recea, nu se îngrijesc nici s-o dobîndească pentru ei, nici nu îngăduie să fie vîndută altora. Drept aceea, vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul

nostru, Ladislau de Sărmășag, sau Egidiu tot de Sărmășag, ori Bechev de Dioșod, în lipsa celorlalți, mergînd la sus-pomeniții Ioan, fiul lui Blasiu, și la celălalt Ioan, fiul lui Laurențiu, să le spună lor, din porunca noastră, că trebuie să cumpere, fără vreo altă amînare, de la sus-pomenitul Nicolae Orbul, sus-zisa pătrime de moșie, cu aceeași plată și preț cu care ea poate fi vîndută altor străini, altfel să pună în stăpînirea ei de veci pe aceia cărora pomenitul Nicolae le-o va fi putut vinde, fără a ține seama de împotrivirea sus-numitului Ioan și a celui alt Ioan. Și după acestea să ne răspundeți întocmai în scris despre tot ce s-a făcut.

Dat în satul Hosszapályi, în vinerea de după sărbătoarea Arătării fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. fam. Wesselényi din Jibou.

Transumpt în actul capitulului din Oradea, din 19 iunie 1362, nr. 110.

100

1362 mai 15, Zagreb.

Ludouicus, dei gracia rex (Hungarie, etc)¹, fideli suo, magistro Andree, filio Dyonisii, castellano de Wilagoswar, salutem et graciam.

Fidelitati vestre firmo (regio)¹ edicto precipiendo mandamus quatenus, mox visis presentibus, cum universis Olachis, aliisque populis et famulis (nostris)¹, tam peditibus, quam equitibus, iuxta informacionem Nicolai dicti Zudar, hominis nostri ad hoc destinati, vel h(ominis pre)sencium² latoris, more exercituancium te preparare et unacum magistro Benedicto, comite Zathmariensi et Marmorosiensi, (ad servi)cia¹ nostra exercenda, que idem homo noster ibi seriatim ennarabit, transire debeas ad locum et terminum per eum hominem nostrum deputandos. Et aliud, sicut nostram graciam tibi caram habere desideras, facere non ausurus; aloquin, (scias quod)¹ nostram graviter offenderes maiestatem. De serviciis autem omnium illorum, qui cum ipso magistro Benedicto se(rvitur)¹, ab eodem homine nostro, dum ad nos redibit, volumus plenarie sciscitari. Cetera de ea, quam³ ipse homo noster in facto premissis tibi dicit, firmiter credendo facere et adimplere studeas omni cum effectu.

Datum Zagrabie, in quindenis festi beatorum Philippi et Jacobi apostolorum, anno domini M^o CCC^o LX° secundo.

(Sub pecete:) Relacio eiusdem Bendicti, per Abraam, notarium suum.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, etc., credinciosului său, magistrul Andrei, fiul lui Dionisie, castelan de Șiria, sănătate și milostivire.

Îți punem în vedere și poruncim credinței tale, prin strașnică poruncă regală, ca, îndată ce vei vedea această scrisoare, trebuie să te pregătești, după obiceiul oștenilor, cu toți românii și cu ceilalți oameni și slujitori ai noștri, atît pedestrași cît și călăreți, așa după cum îți va arăta omul nostru Nicolae zis Zudor, trimis pentru aceasta, sau omul ce-ți va aduce această scrisoare, și dimpreună cu magistrul Benedict, comitele de Satu Mare și Maramureș, trebuie să mergi la locul și sorocul ce-ți vor fi arătate de omul nostru, pentru împlinirea slujbelor noastre, pe care același om al nostru îți le va arăta acolo pe rînd. Și să nu cutezi a

face altfel, dacă vrei să păstrezi milostivirea noastră față de tine, căci altminteri să știi că vei jigni greu maiestatea noastră. Cît despre slujbele tuturor acelor care dimpreună cu magistrul Benedict ne vor sluji, voim să le aflăm toate de la omul nostru, pe cînd se va întoarce la noi. De altfel, dînd crezare deplină omului nostru în tot ce-ți va spune despre cele de mai sus, să te străduiești să le faci și să le împlinești cu toată puterea.

Dat la Zagreb, în a cincisprezecea zi după sărbătoarea fericitilor apostoli Filip și Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

⟨*Sub pecete:*⟩ Darea de seamă a lui Benedict, prin notarul său Avram.

Arh.Naț.Magh., Dl., Arh.Muz.Naț. Magh.

Orig.hîrtie, cu pete de umezeală, avînd în partea de jos urmele unei peceti.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 162—163 (cu data greșită: 15 iulie 1362).

¹ Rupt 1,5 cm; întregit după sens.

² Întregirea editorului textului latin.

³ Astfel în text. Corect: *cetera et eo, quod...*

101

1362 mai 21 (*XII. Kalendas mensis Iunii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act de danie. În lista demnitarilor, între alții: Dumitru, episcopul de Oradea (*Varadiensis*), Dominic, episcopul Transilvaniei (*Transylvaniensis*), Dominic, episcopul de Cenanad (*Chanadiensis*), Dionisie, voievodul Transilvaniei (*Transylvano*).

Bibl. Széchenyi Budapesta, Manuscris, col. Gyurikovits G., *Diplomatarium comitatuum* (Fol. Lat. 3 593, tom. III).

Copie din sec. XIX.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 306—308.

102

⟨1362⟩ mai 22, Ivanič.

Dionisie, voievodul Transilvaniei, cere capitlului din Alba Iulia, la porunca lui Ludovic I, regele Ungariei, să-l despăgubească pe Nicolae, decanul de Brașov, canonic de Alba Iulia și capelan al regelui, de veniturile reținute de capitlu și să se îngrijească de plata celor viitoare, deoarece capelanul îl însoțea pe rege.

Bibl. Batthyaneum, Arh.capitl.Alba Iulia, lădița 2, nr. 310.

Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete rotundă din ceară de culoare deschisă, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 178—179 (datat pe larg între 1360—1366, cu explicarea datării în nota de sub rezumatul documentului); DRH—C, XI, p. 491—492 (cu aceeași datare).

REGESTE: Beke, *Erd. kápt.*, nr. 310 (cu data greșită: „în jurul 1460“).

Data de an a fost precizată în ediția de față pe baza itinerarului regelui Ludovic, publicat de Sebestyén B. (*Magyar királyok tartózkodási helyei*, Budapest, I. a., p. 44), și a actului lui Ludovic I, din 28 august 1362, nr. 123, dat în favoarea aceluiași Nicolae, decanul de Brașov.

(C)apitulum ecclesie Transsiluane, omnibus Christi fidelibus, tam presentibus quam futuris, presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore.

Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod comes Martinus, filius Johannis dicti Henyl de Bistricia, ad nostram accedens presenciam, exhibuit nobis quasdam literas patentes sub excellentissimi principis domini Lodouici, illustris regis Hungarie, sub maiori sigillo confectas, petens nos humiliter, ut ipsas, propter maiorem cautelam et iuris sui conservanciam, de verbo ad verbum transscribi et sub transcripti forma sibi concedere dignaremur ad cautelam. Quarum tenor talis est: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 24 septembrie 1349 — Ub., II, p. 63, cuprinzînd actul lui Carol Robert regele Ungariei, din 15 ianuarie 1341 — DIR—C, veac. XIV, vol. IV, p. 573)*. Nos enim, petitionibus ipsius comitis Martini annuentes, predictas literas omni integritate pollentes de verbo ad verbum transscribi fecimus et pendentis sigilli nostri munimine roborari.

Datum in festo Ascensionis domini, anno eiusdem M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo secundo; discretis viris Johanne preposito, Andrea cantore, Lorando custode et Petro, archidiacono de Kyzd, decano, canonicis ecclesie nostre existentibus.

Capitulul bisericii Transilvaniei, tuturor credincioşilor întru Hristos, atît celor de acum cît şi viitori, care vor vedea scrisoarea de faţă, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoştinţa tuturor că, venind înaintea noastră comitele Martin, fiul lui Ioan zis Henyl de Bistriţa, ne-a înfăţişat o scrisoare deschisă, întocmită sub pecetea cea mare a preînălţatului principe, domnul Ludovic, măritul rege al Ungariei, rugîndu-ne smerit ca, pentru o mai mare chezăşie a dreptului său, să binevoim să i-o trecem în scris întocmai, din cuvînt în cuvînt, şi să i-o dăm în chip de copie, spre chezăşie. Cuprinsul ei este aceasta: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 24 septembrie 1349, DIR—C, veac. XIV, vol. IV, p. 506—507, cuprinzînd actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 15 ianuarie 1341, ibidem, p. 2—3)*. Iar noi, încuviinţînd cererile acestui comite Martin, am pus să fie trecută în scris, din cuvînt în cuvînt, sus-zisa scrisoare, ce se bucură de toată întregimea sa, şi să fie întărită cu puterea peceţii noastre atîrnate.

Dat la sărbătoarea Înălţării domnului, în anul aceluiaşi o mie trei sute şaizeci şi doi, canonici ai bisericii noastre fiind chibzuiţii bărbaţi Ioan prepozitul, Andrei cantorul, Lorand custodele şi Petru, arhidiaconul de Chezdi, decanul.

Arh.Naş.Magh., Dl., Arh. Muz. Naş. Magh.

Orig.perg., cu pecete ovală, din ceară albă atîrnată de şnur de mătase roşie şi verde.

EDIȚII: Ub., II, p. 196—197.

Nos, Ludovicus, dei gratia rex Hungarie etc., memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis quod fide-

lem nostrum, dilectum Olachum, comitem Ladislaum, filium Musad de Almas, in districtu castris Deva residentem, nobis per magnificum virum Dyonisium, fidelem nostrum vaivodam Transilvanum, de servitiis et multimodis fidelitatum industriosis meritis, quibus adhuc antecessores sui et consequenter ipse nobis et sacre corone regie cum omni fidelitatis studio complacere studuerint, laudabiliter commendatum, propter huiusmodi servitorum et fidelitatum merita, regio favorabili donativo prosequi cupientes, sibi, item Petro, Joanni, Laczko, et Musacs, filiis suis, quandam villam nostram Zlasd vocatam, ad predictam Deva spectantem, cum omnibus suis utilitatibus et utilitatum quarumlibet integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, specialiter cum eiusdem silva, Thytös vocata, sub veris, antiquis et iustis suis metis nove donationis nostre titulo dedimus, donavimus et contulimus, imo omni eo iure, quo eadem per nos hactenus possessa fuit et nunc possidetur, damus, donamus et conferimus in filios filiorum eorundem heredumque per heredes, salvis tamen iuribus alienis. Volumus in presenti nostro regio edicto, in evum duraturo, committendo ut predicta villa Zlasd vocata, prefatis comiti Ladislao Olacho et filiis suis, modo premissis per nos donata, cum suis pertinentiis, populisque eandem inhabitantibus, a modo et in antea ab omnibus datis et solutionibus collectarum quarumlibet et datiarum omnium, nobis et regio nostro culmini ad instar villarum Olachalium partium illarum faciendis, libera sit de gratia regia speciali, prorsus et exempta, ita tamen ut prefati comes Ladislaus et filii sui eorumque heredes servitia regie maiestati et regio culmini debita, prout ceteri regnicole nostri fideles facere, exercere et impendere debeant et teneantur, cum diligentia et studio fidelitatis absque recusationis labe aliquali. Presentes etiam, dum nobis reportate fuerint, sub nostro sigillo maiori faciemus privilegialiter emanari.

Datum in Kemnek, in octavis festi Ascensionis domini, anno eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo secundo.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei etc., prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, dorind să-l răsplătim cu binevoitorul nostru dar regesc pe credinciosul nostru român iubit, comitele Ladislau, fiul lui Mușat de Almaș, care locuiește în districtul cetății Deva, și pe care, pentru slujbele (sale) și pentru vrednicia de tot felul a faptelor (sale) de credință sîrguitoare, prin care înaintașii săi, pînă acum, și, apoi, el însuși s-au străduit cu toată rîvna credinței să fie pe placul nostru și al sfintei coroane regești, ni l-a lăudat foarte măritul bărbat Dionisie, credinciosul nostru voievod al Transilvaniei; pentru aceste vrednice slujbe și fapte de credință i-am dat, i-am dăruit și i-am hărăzit, în chip de danie nouă a noastră, lui și, de asemenea, lui Petru, Ioan, Lascu și Mușat, fiii săi, un sat al nostru numit Zlaști, ce ține de sus-pomenita cetate Deva, împreună cu toate folosințele și cu întregimea foloaselor de orice fel, cu orice nume s-ar chema, și îndeosebi cu pădurea sa numită Thytös, în adevăratele, vechile și dreptele lui hotare, ba încă i-l dăm, i-l dăruim și i-l hărăzim cu întreg acel drept cu care acel (sat) a fost și este și acum stăpînit de noi, (ca să-l stăpînească) întru fiii fiilor lui și moștenitori de moștenitori, fără însă a vătămă drepturile altora. Poruncim și hotărîm prin această poruncă regească a noastră, ce va să dăinuiască în veac, că sus-zisul sat numit Zlaști, dăruit de noi în felul mai sus-arătat pomeniților, comitelui Ladislau românul și fiilor săi, împreună cu cele ce țin de el și cu oame-

nii ce locuiesc în el, să fie, prin osebita noastră milostivire regească, de aci înainte slobod și scutit cu totul de toate daturile și de plata oricăror dări și a tuturor daturilor, ce au a ni se plăti nouă și înălțimii noastre regești după chipul celorlalte sate românești din acele părți, dar în așa fel, ca numitul comite Ladislau și fiii săi, cît și moștenitorii lor, să trebuiască și să fie ținuți a îndeplini, a săvîrși și a face slujbele datorate maiestății noastre și înălțimii regești, așa ca și ceilalți credincioși locuitori ai țării, cu hărnicie și cu rîvna credinței, fără pata vreunei tăgade. Iar cînd această (crisoare) ne va fi înapoiată, vom pune să se dea în chip de privilegiu, sub pecetea noastră cea mare.

Dat la Kemnek, la octavele sărbătorii Înălțării domnului, în anul aceluiasi o mie trei sute șaiszeci și doi.

Bibl. Univ. Budapesta.

Copie în colecția Cornides, Manuscrise, II, p. 165—166.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, 302—303; *Transilvania*, 1871, 238;

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 157—161.

105 1362 iunie 2 (*feria quinta proxima dey¹ festi Ascensionis domini nostri Jehsu Christi*), **Haram.**

Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite de Caraș (*Caraso*), și juzii nobililor din același comitat adevăresc că Ștefan, fiul lui Dominic de Fevtelek, a primit ca om de mărturie al lor pe Ioan, fiul lui Petev de Baila (*Bayla*), care a constatat că Nicolae, fiul lui Nicolae de Kutrez, a alungat trei iobași de pe moșia sus-zisului Ștefan, pricinuindu-i o pagubă de șaisprezece mărci.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1348.

Orig.hîrtie, cu urmele a trei peceti aplicate pe verso.

EDIȚII: *Pesty, Krasso*, III, p. 47.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 101, nr. 1442 (datat: cca 26 mai); *Documenta Valachorum*, p. 161—162.

¹ Astfel în orig.

106 1362 iunie 2 (*feria quinta proxima diei Ascensionis domini nostri Jesu Christi*), **Haram.**

Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite de Caraș (*Carasow*), și juzii nobililor din același comitat adevăresc că, după ce Ștefan, fiul lui Dominic de Fevtelek, a primit ca om de mărturie al lor la facerea opreliștii pe Ladislau de Șag (*Sag*), acesta l-a oprit pe Nicolae, fiul lui Nicolae de Kutrez, și pe fiii săi de la culegerea foloaselor de pe a treia parte a moșiei Fevtelek, aparținînd sus-zisului Ștefan.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1349.

Orig.hîrtie, cu trei peceti.

EDIȚII: *Pesty, Krassó*, III, p. 48.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 101, nr. 1441 (datat: cca 26 mai).

Capitulul din Oradea adeverește că Nicolae și Dominic, fiii lui Ioan de Warada, s-au împotrivit înstrăinării moșiei Budun de către Nicolae, fiul lui Job.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Zichy.
Orig. perg., cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 208.

Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite de Caraș (*Carasow*), și juzii nobililor din același comitat adeverec că Ștefan fiul lui Dominic de Giulvăz (*Geuluez*), a primit ca om de mărturie al lor pe Ladislau, fiul lui Petev de Baila (*Bayla*), care a oprit pe Nicolae, fiul lui Nicolae de Fevtelek și pe fiii săi de la culegerea foloaselor de pe a treia parte a moșiei Fevtelek, aparținând sus-zisului Ștefan.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr 1 347.
Orig. hirtie.

EDIȚII: *Pesty, Krassó*, III, p. 48—49.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 102, nr. 1 443.

Nicolae Kont, palatinul Ungariei și jude al cumanilor, cere capitlului din Agria să cerceteze plîngerea lui Petru, fiul lui Mihail de Sanișlău (*Zynuzlow*), potrivit căreia Nicolae, fiul lui Nicolae, fiul lui Bricciu de Bátor, a ridicat de pe moșia sa Encench doi boi, și să-l cheme în judecată pe Nicolae, fiul lui Nicolae, spre a sta față cu Petru, fiul lui Mihail. Printre delegații palatinului sînt amintiți și Ioan, fiul lui Petru de Mindszent, și Martin, fiul lui Ladislau de Albiș (*Albeus*).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr 1 356.
Orig. hirtie, cu fragmente de pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 102, nr. 1 444.

(C)apitulum ecclesie Waradiensis omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore.

Expedit enim acta mortalium scripturarum patrocínio commendari pro rei memoria sempiterna. Proinde, ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod nos, litteras serenissimi principis domini Lodouici, dei gracia illustris regis Hungarie, nobis directas, re-

cepimus sumpmo¹ cum honore, per omnia hunc tenorem continentes: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 13 mai 1362, nr. 99)*. Nos itaque, mandatis eiusdem regie sublimitatis, ut tenemur, obtemperantes, unacum Egidio de Sarmassag, predicto homine regio, Simonem, presbiterum de choro ecclesie nostre, pro testimonio fidedignum ad premissa fideliter exsequenda duximus transmittendum; qui, demum ad nos reversi et per nos requisiti, nobis concorditer retulerunt quod ipsi ad predictos Johannem, filium Blasii, et alterum Johannem, filium Laurencii, accedendo, verbo eiusdem regalis culminis mediante, in eo utrum predictam quartam partem possessionariam in eo precio et valore, quo aliis extraneis eadem vendi posset, emere et comparare voluerint an ne, requisitos habuissent; quiquidem Johannes, filius Blasii, et alter Johannes, filius Laurencii, annotatam possessionariam portionem empcionis titulo comparare se nolle asseruissent.

Tandem prefatus Nicolaus, filius Thome de predicta Vorsolch, quasdam litteras serenissimi principis, domini Lodouici, dei gracia regis Hungarie, in anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} primo confectas et emanatas, nobis presentavit, hoc sua serie declarantes quod idem Nicolaus, filius Thome, propter presentem sue cecitatis causam imminentemque¹ sibi necessitatem, quartam partem dicte possessionis sue vendere et a se alienare niteretur. Unde, cum ipsa particula possessionaria, racione patruelis fraternitatis, Johanni, filio Blasii de predicta Vorsolch, fratri eiusdem Nicolai, filii Thome, patrueli, magis quam aliis competeret ad emendum, fidelitati eiusdem Johannis, filii Blasii, eadem regia maiestas firmiter dedisset in mandatis quatenus, a die tunc receptionis earundem litterarum usque quintumdecimum diem, predictam quartam partem possessionariam in eo precio et valore, quo aliis extraneis eadem vendi posset, absque ulteriori dilacione, emere deberet et comparare a Nicolao, fratre suo, ceco supradicto. Qui si faceret benequidem, alioquin, eiusdem cecitati misericorditer regie maiestatis clemencia compatiens, annuisset eidem de gracia speciali, ut ipsam possessionariam suam portionem, elapso ipso termino, aliis quibus carius posset, eiusdem Johannis ac vicinorum suorum necnon commetaneorum contradiccione obstare non valente, vendendi eandem ex gracia eiusdem regalis culminis et licencia permissiva haberet facultatem.

Sic igitur, prefato Johanne, filio Blasii, premissam particulariam possessionem comparare recusante, prelibatus Nicolaus, filius Thome, personali presencia coram nobis astando, sepefatam quartam partem predictae possessionis Vorsolch, scilicet rectam medietatem porcionis sue possessionarie, hereditarii iuris titulo proprie ipsum contingentem, iuxta fluvium Carasna a parte septentrionali situatam, versus partem occidentalem protensam, pro septuaginta octo florenis magistro Jakch de Kusal et Nicolao, fratri suo, inpignoratam¹ et obligatam, cum omnibus suis utilitatibus possessionariis et pertinenciis, utputa iure patronatus, locis sessionalibus, molendinis, fluviis aquarumque decursibus, silvis ac terris cultis et incultis, fenetis, pratis, fenilibus, rubetis, nemoribus, necnon terris arabilibus, iuxta continenciam prescriptarum litterarum dicti domini nostri regis, per prefatos regium et nostrum homines ipsum magistrum Jakch in dominio eiusdem possessionis particularie statuendo, eidem magistro Jakch de Kusal pro centum florenis promptis ac nonaginta tribus florenis cum estimacione condigna persolutis, et decem equis equatilibus ac decem poledris anni preteriti et totidem poledris

presentis anni, necnon duobus equis troctatoribus² vendidisse est confessus et vendidit coram nobis, tam sibi quam, per eum, suis heredibus heredumque suorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam pariter et habendam, renuncians omni iure omnique proprietati, quod vel quam in eadem actenus¹ habuisset, in prefatum magistrum Jakch et suos heredes perhempnaliter transferendo et transulit coram nobis, nil sibi vel cuiquam fratrum suorum et proximorum reservando in eadem; assumptens nichilominus prefatum magistrum Jakch et suos heredes contra quoslibet impeditores in eadem pacifice et quiete conservare.

In cuius rei memoriam perpetuamque, firmitatem, presentes concessimus litteras nostras privilegiales, pendentis et autentici sigillii nostri munimine roboratas.

Datum die dominico proximo post festum preciosissimi Corporis Christi, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo. Viris discretis Philippo preposito, Benedicto lectore, Stephano cantore, custodia vacante, ceterisque canonicis dominis ac magistris salubriter existentibus.

(Pe verso, de o mină contemporană:) Super possessione Varsolch¹.

Capitulul bisericii din Oradea, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum, cât și celor viitori, care vor vedea scrisoarea de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Se cuvine ca faptele muritorilor să fie încredințate ocrotirii scrisului pentru amintirea veșnică a lucrului (făptuit). Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că am primit cu cea mai mare cinste scrisoarea trimisă nouă de prealuminatul principe, domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu ilustrul rege al Ungariei, avînd întru totul acest cuprins: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 13 mai 1362, nr. 99)*. Noi, așadar, supunîndu-ne poruncii înălțimii regești, precum sîntem datori, am hotărît să trimitem ca om de mărturie vrednic de crezare, împreună cu Egidiu de Sărmășag, pomenitul om al regelui, pe Simion, preot din strana bisericii noastre, pentru împlinirea întocmai a celor de mai sus. Aceștia întorcîndu-se apoi la noi și întrebați de noi, ne-au spus deopotrivă că dînșii, mergînd la pomeniții Ioan, fiul lui Blasiu, și la celălalt Ioan, fiul lui Laurențiu, potrivit poruncii înălțămii regești, i-au întrebat dacă ei vor sau nu să cumpere pomenita pătrime de moșie cu aceeași plată și preț cu care poate fi vîndută altor (cumpărători) străini; iar acei Ioan, fiul lui Blasiu, și celălalt Ioan, fiul lui Laurențiu, au spus că nu voiesc să dobîndească pomenita parte de moșie prin cumpărare.

În sfîrșit, sus-zisul Nicolae, fiul lui Toma de Vîrșolț, ne-a înfățișat o scrisoare a prealuminatului principe, domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, întocmită și dată în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu, în cuprinsul căreia se spune că acel Nicolae, fiul lui Toma, din pricina orbirii sale de acum și a grabnicei sale nevoi, căuta să vîndă și să înstrăineze de la el a patra parte a zisei sale moșii. Drept aceea, întrucît acea parte de moșie i s-ar conveni spre cumpărare mai degrabă lui Ioan, fiul lui Blasiu tot de Vîrșolț, vărul acelui Nicolae, fiul lui Toma, decît altora, în temeiul legăturii de rudenie, maiestatea regească a poruncit cu tărie credinței acelui Ioan, fiul lui Blasiu, ca începînd din ziua primirii acelei scrisori pînă în a cincisprezecea zi, să fie dator să cumpere și să ia pe bani, fără vreo altă amînare, de la sus-zisul Nicolae Orbul, vărul său, pomenita pătrime de moșie cu aceeași

plată și preț cu care ar putea-o vinde altor (cumpărători) străini. Dacă va face astfel, bine va fi, altminteri, bunătatea maiestății regești, îndurându-se în chip milostiv de orbirea lui, i-a îngăduit din osebita sa milostivire ca din mila înălțimii regale și cu învoirea îngăduitoare a ei, să aibă el voie, după trecerea aceluia soroc, să vîndă acea parte a sa de moșie altora cărora le-ar putea-o vinde mai scump, fără să poată ridica împotrivire din partea aceluia Ioan și a vecinilor sau megieșilor săi.

Și astfel, sus-zisul Ioan, fiul lui Blasiu, fiul lui Toma, ne voind să cumpere sus-zisa parte de moșie, pomenitul Nicolae, fiul lui Toma, stînd însuși înaintea noastră, a mărturisit că a vîndut despomenita pătrime a zisei moșii Virșolt — anume dreapta jumătate a părții sale de moșie, așezată lingă riul Crasna înspre miazănoapte și care se întinde spre apus, ce ține de el prin drept de moștenire, și fusese zălogită și îndatorată magistratului Jakch de Coșeiu și lui Nicolae, fratele său, pentru șaptezeci și opt de florini, — împreună cu toate folosințele sale de moșie și cu cele ce țin de ea, adică cu dreptul de patronat, locurile de sesii, morile, rîurile, văile, pădurile și pămînturile lucrate și nelucrate, fînețele, livezile, finăriile, hățișurile, crîngurile, precum și cu pămînturile de arătură, magistrului Jakch de Coșeiu pentru o sută de florini în (bani) gata și nouăzeci și trei de florini plătiți (în lucruri) după o prețuire convenită, precum și pe zece cai de herghelie și zece mînji de un an și tot atîția mînji din anul acesta, precum și doi cai de căruță, acel magistru Jakch fiind pus în stăpînirea acelei părți de moșie de către pomeniții oameni, al regelui și al nostru, potrivit cuprinsului pomenitei scrisori a zisului domn al nostru regele; și înaintea noastră i-o vinde aceluia (și), prin el, moștenitorilor lui și urmașilor moștenitorilor lui, ca s-o stăpînească, s-o țină și s-o aibă pe veci și nestrămutat, părăsind orice drept și orice stăpînire pe care le-a avut pînă acum în acea (parte de moșie) (și) trecîndu-le lor, și în fața noastră le-a trecut pe veci asupra pomenitului magistru Jakch și a moștenitorilor săi, nepăstrîndu-și nimic pentru sine sau pentru vreun frate sau rudă a sa în acea (parte), îndatorîndu-se totodată să păstreze în pace și liniște pe pomenitul magistru Jakch și pe moștenitorii săi în acea (parte de moșie) împotriva oricăror pîrși.

Spre amintirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea pecetii noastre atîrnate și autentice.

Dat în duminica de după sărbătoarea prea cinstitului trup al lui Hristos, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi, pe cînd ființau cu bine chibzuiții bărbați, Filip prepozitul, Benedict lectorul, Ștefan cantorul, slujba de custode fiind vacantă, și ceilalți domni canonici și magiștri.

(*Pe verso, de o mîndă contemporană.*) Despre moșia Virșolt.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Wesselényi din Jibou.
Orig. perg., cu pecete atîrnată.

¹ Astfel în orig.

² Corect: *tractatoribus*.

Nos, conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmunustra memorie commendamus quod Jacobo, filio Laurencii de Popfolua, ab

una, nobili viro, magistro Dyonisio, filio magistri Stephani, quondam bani, parte ab altera, coram nobis personaliter constitutis, confessum extitit per eundem Jacobum, filium Laurencii, ministerio vive vocis, pariter et relatam quod, urgentibus necessitatibus suis evitandis, medieta-tem possessionis sue Zenthandreas vocate, a parte plage septentrionali adiacentem, ipsam partem totalem, cum omnibus utilitatibus et perti-nenciis universis, pro sexaginta florenis aureis eidem magistro Dyonisio pignori obligasset, inignoravit et obligavit coram nobis, sicut dicebat, plene datis, habitis et persolutis, ita videlicet ut, quantumque ab eodem magistro Dyonisio redimere possit, predictus magister Dyonisius tenebitur sibi resignare possessionem suam sub tali cautela, quod tempore redemptionis iamdicte possessionis Zenthandreas cum alia pecunia redimere non possit, sed solummodo cum promptis aureis florenis, prout idem magister Dyonisius sibi persolvit, assumptens autem eundem magistrum Dyonisium in eadem possessione, quousque redimere posset, contra omnes impetitores propriis laboribus suis et expensis indemni-ter conservare.

Datum in festo beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo.

Noi, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria dñn Cluj-Mănăș-tur, dăm de știre că, venind înșiși înaintea noastră Iacob, fiul lui Lau-rențiu de Popfalău, pe de o parte, (iar) pe de altă parte nobilul bărbat, magistrul Dionisie, fiul magistrului Ștefan, fostul ban, acel Iacob, fiul lui Laurențiu, a mărturisit și a spus prin viu grai că, pentru a face față nevoilor sale ce-l strîmtoară, a zălogit (și) zălogește și îndatorează în-aintea noastră aceluia magistru Dionisie jumătate din moșia sa numită Sîntu, anume toată partea aflătoare spre miazănoapte, cu toate folo-sințele (sale) și cele ce țin de ea, pentru șaizeci de florini de aur, dați, primiți și plătiți în întregime — precum știnea el — astfel anume ca, oricînd va putea s-o răscumpere de la aceluia magistru Dionisie, sus-zisul magistru Dionisie să fie dator să-i înapoieze moșia sa, cu această îndat-torire că, la vremea răscumpărării sus-zisei moșii Sîntu, să n-o poată răscumpăra cu alți bani, ci numai cu florini de aur în bani gata, așa cum i-a plătit lui numitul magistru Dionisie, legîndu-se totodată să păș-treze cu osteneala și cheltuielile sale pe numitul magistru Dionisie ne-păgubit în acea moșie împotriva oricăror pîrîși, pînă cînd va putea s-o răscumpere.

Dat la sărbătoarea fericitilor apostoli Petru și Pavel, în anul dom-nului o mie trei sute șaizeci și doi.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bánffy.
Orig. perg., cu fragmente de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Bánffy*, I, 240—241.

Ludouicus, dei gratia rex Hungarie, fidelibus suis universis prela-tis, baronibus, comitibus, castellanis, nobilibus, officialibus et tributa-riis, tam magistri Saracheni, comitis camerarum salium nostrarum, tam aliorum quorumlibet hominum, quibus presentes ostenduntur, salutem et gratiam.

Noveritis quod, licet nos pridem cives et hospites nostros de Posonio et alios regnicolas nostros ab importatione salium Australium, Kwff dictorum, in regnum nostrum, mediantibus aliis litteris nostris exinde vobis directis, prohibuerimus, tamen, quia idem magister Sarachenus, pro sustentatione dictorum civium et hospitem nostrorum Posoniensium et aliorum regnicolarum nostrorum istarum partium, de partibus Transylvanis sufficientes sales deferri facere et administrare minime valuit, ideo, fidelitati vestre firmiter et districte precipiendo mandamus quatenus nullus vestrum dictos cives et hospites nostros de Posonio vel aliquem ex ipsis sales Australicos, vulgo Kwff dictos, in dictam civitatem nostram importantes et venditioni exponentes impedire, et tamdiu doneo super premissis aliud nostrum mandatum habueritis, molestare vel aliquam iniuriam inferre, aut inferri facere audeat vel presumat, imo eisdem dictos sales extraneos, persolutis eorum veris et iustis tributis, per loca tributorum vestrorum importare et in eadem civitate venditioni exponere, absque omni molestia et perturbatione, permittatis, secus sub poena nostre indignationis in premissis facere non ausuri.

Datum Posonii, secundo die festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo secundo.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, tuturor credincioșilor săi, prelaților, baronilor, comiților, castelanilor, nobililor, slujbașilor și vameșilor, atît magistrului Sarachen, comitele cămărilor noastre de sare, cît și ai oricăror alți oameni, cărora li se arată cele de față, sănătate și milostivire.

Aflați că, deși noi, mai de mult, printr-o scrisoare a noastră trimisă vouă în această privință, oprisem pe orășenii și oaspeții noștri din Pojon și pe alți locuitori ai țării noastre de a aduce în țara noastră sarea din Austria, numită <sare> Kwff, totuși, deoarece numitul magistru Sarachen n-a putut de loc să facă și să se îngrijească a se aduce din părțile Transilvaniei sare îndestulătoare pentru trebuințele zișilor orășeni și oaspeți ai noștri din Pojon și ai altor supuși ai noștri din aceste părți, de aceea punem în vedere și poruncim cu tărie și cu strășnicie credinței voastre ca niciunul dintre voi să nu cuteze și să nu îndrăznească a stingheri pe pomeniții orășeni și oaspeți ai noștri din Pojon sau pe vreunul din acei care aduc și pun în vînzare în numitul nostru oraș sare din Austria, numită <sare> Kwff, sau să-i supere, ori să le aducă vreo vătămare sau să pună pe alții să-i vatăme, atîta vreme cît nu aveți din partea noastră vreo altă poruncă cu privire la cele de mai sus; ba mai de grabă, să le îngăduiți, după ce vor plăti vama dreaptă și adevărată, să aducă în țară cea sare din străinătate prin locurile voastre de vamă și s-o pună în vînzare în pomenitul oraș, fără nici o supărare sau tulburare. Și să nu cutezați a face altfel cu privire la cele de mai sus, sub pedeapsa mîniei noastre.

Dat la Pojon, a doua zi după sărbătoarea fericitilor apostoli Petru și Pavel, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Bibl. Széchenyi, Budapesta. Manuscrise, colecția Gyurikovits G.
Copie.

EDIȚII: *Fejér*, IX/7, 208; *Hurmuzaki*, I/2, 71.

Lodouicus, dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus, tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore. Regalis dignitatis provida deliberacio et circumspecta benignitas remediis invigilat subditorum, quia dum pio studio eorundem subiectorum nostrorum onera levigamus, nos in ipsorum statu pacifico et tranquillo quiescimus et fovemur in pace.

Proinde, ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod Nicolaus, fillus Bartholomei, iobagio castrensis condicionarius de Doba, de comitatu de Zonuk, ad nostre serenitatis accedendo presenciam, nostre humiliter supplicavit maiestati ut ipsum et Johannem, fratrem suum, simul cum terra seu porcione ipsos in prefata possessione Doba vocata contingenti, a premissis iobagionatu castrensi ac condicione exhonerare, expiare et de regie pietatis clementia absolvere et in cetum, numerum et catervam ac consorcium verorum regni nostri nobilium dignaremur agregare¹. Nos, itaque, qui ex innata nostre regie liberalitatis circumspecta clemencia, cunctorum fidelitates et merita animo metiri debemus pietatis, et hiis, quos eorum virtuosa operacio dignos efficiunt², grata impendere premia meritorum, propositis humilimis supplicacionibus prefati Nicolai regia favorabilitate exauditis, recordatisque et in memoriam nostre celsitudinis reductis fidelibus et placibilibus serviciis eorundem filiorum Bartholomei, que eosdem in plerisque nostris et regni nostri expedicionibus, iuxta sue possibilitatis exigenciam, sumpme diligencie studio nostre exhibuisse cognovimus maiestati, eosdem Nicolaum et Johannem, filios Bartholomei, eorundemque heredes et posteritates universos, simulcum predicta possessionaria porcione eorum, ipsos in dicta possessione Doba contingenti, et aliis possessionariis eorum iuribus ubilibet in regno nostro habitis et quovis nomine vocitatis, iusto titulo ipsos contingentibus, a premissis iobagionatu castri condicione et servitute ac nexu castrensi, de regie potestatis plenitudine et gracie speciali perpetue expiamus, exhoneramus et absolvimus, ipsosque in numerum, cetum, catervam et consorcium verorum regni nostri nobilium et serviencium regalium, sub vexillo regio militancium, agregamus, ita ut iidem Nicolaus et Johannes et tota eorum posteritas a modo in antea eodem mero et sincero³ nobilitatis privilegio potiantur, quo ceteri et primi regni nostri nobiles gaudent et fruuntur, presentis privilegii nostri patrocinio mediante. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus litteras nostras privilegiales, pendentis et autentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris, domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancelarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo, quarto Nonas mensis Iulii, regni autem nostri anno vigesimo primo, venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Ugolino Spalatensi, Nicolao Jadrensi, archiepiscopis, Demetrio Varadiensi, Dominico Transilvano, Stephano Zagrabiansi, Ladislao Vesprimiensi, Colomano Jauriensi, Dominico Chanadiensi, Vylhelmo Quinqueecclesiensi, Michaele Vaciensi, Petro Boznensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Syrimiensi, Johanne Tyniniensi, Demetrio

Nonensi, Bartholomeo Traguriensi, Stephano Farenſi, Valentino Macarenſi, Matheo Sybnicenſi, Mychaele Scardonenſi et Portiva Sceniens⁴, ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, Ragusiensi, Agriensi et Corbaviensi sedibus vacantibus; magnificis viris Nicolao Kont, palatino, Dyonisyo, woyuoda Transilvano, comite Stephano Bublik, iudice curie nostre, Johanne, magistro nostrorum (tavarnicorum)⁵, Nicolao de Zeech, Dalmache et Croacie, Nicolao de Machou, banis, honore banatus regni Sclavonie vacante, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agazonum, Johanne janitorum nostrorum, magistris, ac magistro Konya, comite Posenieni, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galității, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului Muntele Sant' Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum, cât și celor viitori, care vor lua cunoștință de cele de față, mintuire întru mîntuitorul tuturor.

Chibzuința prevăzătoare și bunătatea socotită a demnității regești veghează la măsuri de îndreptare pentru supușii săi, căci atunci cînd ușurăm cu milostivă bunătate sarcinile supușilor noștri, noi ne aflăm odihna în starea lor pașnică și liniștită și ne desfătăm în pace.

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că, venind înaintea luminății noastre, Nicolae, fiul lui Bartolomeu, iobag slujitor al cetății Doba din comitatul Solnoc, a rugat cu smerenie maiestatea noastră ca să-l slobozim, să-l scutim și să-l dezlegăm din milostivirea îndurării regești pe el și pe fratele său Ioan, împreună cu pămîntul sau partea ce li se cuvine din sus-zisa moșie numită Doba, din pomenita stare de iobagi ai cetății și din îndatorirea de slujbă și să binevoim să-l primim în ceata, numărul și rîndul precum și în obștea adevăraților nobili ai regatului nostru. Și astfel noi, care din înnăscuta și înțeleapta îndurare a mărinimiei noastre regești sîntem datori să măsurăm cu duhul dragostei faptele de credință și vrednicia tuturor și să dăm celor pe care strădania lor destoinică i-a făcut vrednici răsplata mulțumitoare a vredniciei lor, ascultînd cu bunăvoință regească rugămintile preasmerite ale sus-zisului Nicolae și amintindu-ne și rechemînd în mintea înălțimii noastre slujbele credincioase și mulțumitoare ale acelor fii ai lui Bartolomeu, pe care știam că le-au făcut maiestateii noastre, după putința lor, cu rîvna celei mai mari străduințe, în multe expediții ale noastre și ale regatului nostru, din plinătatea puterii regești și din osebită milostivire îi slobozim, îi scutim și îi dezlegăm pe veci de sus-zisa stare de iobagi ai cetății și de îndatorirea de slujbă și de supunerea și atîrnarea față de cetate pe acei Nicolae și Ioan, fiii lui Bartolomeu, și pe moștenitorii lor și pe toți urmașii lor, împreună cu sus-zisa lor parte de moșie ce ține de ei din moșia Doba și cu celelalte drepturi de moșie ale lor, oriunde s-ar afla ele în regatul nostru și oricum s-ar chema ele și care de drept țin de ei, și, prin ocrotirea privilegiului nostru de față, îi primim în numărul, ceata și rîndul și obștea adevăraților nobili ai regatului nostru și a slujitorilor regali care slujesc în oaste sub steagul regesc, în așa fel ca acei Nicolae și Ioan și toți urmașii lor, de acum înainte, să se bucure de același privilegiu al nobleței curate și adevărate, de care se bucură și se folosesc și ceilalți nobili dinții ai regatului nostru.

Spre amintirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră privilegiată de față, întărită cu puterea peceteii noastre duble, atîrnate și autentice.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi, în a patra zi înainte de monele lunii iulie, iar în al domniei noastre al douăzeci și unulea an; venerabilii întru Hristos părinți și domni, Nicolae arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Caloce, Ugolin de Spalato și Nicolae de Zara, (precum și) episcopii: Dumitru al bisericii de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Ștefan de Zagreb, Ladislau de Vesprim, Coloman de Győr, Dominic de Cened, Vilhelm de Pécs, Mihail de Vaț, Petru al Bosniei, frații Ștefan de Nitra, Toma al Sirmiolului, Ioan de Knin, Dumitru de Nona, Bartolomeu de Trau, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Sebenico, Mihail de Scardona și Portiva de Segno păstorind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, scaunele de Raguza, Agria și Krbava fiind vacante; măritiși bărbați: Nicolae Kont, palatinul, Dumitru, voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan Bubek, judele curții noastre; magiștrii: Ioan, marele nostru vistier, Nicolae de Zeech, banul Dalmației și Croației, Nicolae, banul de Mačva, dregătoria de ban al Slavoniei fiind vacantă, Petru Zudar, marele nostru paharnic, Pavel, marele nostru stolnic, Emeric, marele nostru comis, Ioan, marele nostru ușier, și magistrul Konya, comitele de Pojon, și mulți alții ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh.Naț.Magh., DL., arh. fam. Zichy.

Orig. perg., cu pecete atîrnată.

EDIȚII: Zichy, III, p. 208—210.

¹ Corect: *aggregare*.

² Corect: *efficit*.

³ Corect: *mere et sincere*.

⁴ Corect: *Seniensi*.

⁵ Lipsește din text; întregit după alte acte contemporane.

114

1362 iulie 7, Csenger.

Magistrul Ladislau, fiul lui Ilie de Gachal, vicecomite de Satu Mare, confirmă că strîngătorul de dijme al episcopului Transilvaniei, magistrul Andrei Kántor, a adeverit că satul Jarmy a dat drept dijmă pe anul precedent treisprezece clăi de grâu.

Arh.Naț.Magh., DL., arh. fam. Kállay, nr. 1351.

Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete aplicată pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 102, nr. 1446.

115

1362 iulie 7, Csenger.

Magistrul Ladislau, fiul lui Ilie de Gachal, vicecomite și juzii nobililor din comitatul Satu Mare amînă, la porunca lui Ludovic I, regele Ungariei, pentru a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii

regești¹, procesul dintre magistrul Ioan, fiul lui Peteu de Santău, și Ioan, fiul lui Gheorghe de Pișcari (*Piscarkos*), pentru șapte care de fin.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1354.

Orig. hîrtie, cu fragmentele a trei peceți de închidere.

REGESTE: Kállay, II, p. 102, nr. 1447.

¹ Această lăsare la vatră a avut loc după 13 octombrie 1362; Cf. DIR-C, Introducere, vol. I, p. 511.

116

1362 iulie 7, Csenger.

Magistrul Ladislau, fiul lui Ilie de Gachal, vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că Leukus de Agraș (*Eger*) și magistrul Ioan, fiul lui Gheorghe, au mărturisit că Iacob, fiul lui Martin, sluga magistrului Ioan, fiul lui Peteu de Santău (*Zanthov*), s-a plîns că iobagii magistrului Ioan de Sătmărel (*Magna Sadan*) au cosit fînul de pe moșia Sătmărel (*Parva Sadan*) a stăpînului său.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1353.

Orig. hîrtie, cu fragmentele a trei peceți de închidere.

REGESTE: Kállay, II, p. 102—103, p. 1448.

117

1362 iulie 8, Sintimbru.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transilvane, amicis suis honorandis, Petrus viceuoyuoda Transsilvanus, amiciciam paratam omni cum honore.

Dicit nobis magister Jacobus, filius Thome de Rapolth, quod magister Bakoch et Johannes, filii Thome de Turek, quandam particulam terre sue, ad dictam possessionem suam Rapolth pertinentem, a parte possessionis Kuespotak, ad dictam possessionem Kuespothak¹ applicarentur¹, ac per se et per iobagiones suos de eadem Kuespotak et de Babulna indebite uteretur, fructus et utilitates eiusdem percipiendo, in sui preiudicium et derogamen. Super quo, vestram amiciciam presentibus petimus reverenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presentes² Mychael, filius Jacobi de Kemynd, vel Demetrius, filius Barnabe de Harow, sive Demetrius, filius Nicolai de Banpotaka, aliis absentibus, homo noster, ad faciem predictae particule terre accedendo, presentibus vicinis et commetaneys¹ eiusdem universis, predictos magistros Bakoch et Johannem ac iobagiones ipsorum predictos, alios quoslibet, usque metas et terminos, quos ipse Jacobus ostenderit, ab usu fructuum et utilitatum ipsius particule terre perceptione prohibeat palam et manifeste; et tandem ipsius prohibitionis seriem cum cursibus metarum, per quarum cursum ipsa prohibicio facta fuerit, nobis amicabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, in quindenis festi Nativitatis beati Johannis baptiste, anno domini M-mo CCC-mo LX-mo secundo.

Chibzuțiilor și cinstițiilor bărbați, cinstitului capitolu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea.

Magistrul Iacob, fiul lui Toma de Rapolt, ne spune că magistrul Bakoch și Ioan, fiii lui Toma de Turek, a încercat să alipească o bucată din pământul său, care ține de moșia sa Rapolt, din partea moșiei Kuespotak, la zisa moșie numită Kuespotak și să se folosească pe nedrept (de ea) și el și iobagii săi din aceeași moșie Kuespotak și din Bobilna, prin culegerea roadelor și foloaselor aceleiași moșii, spre dauna și paguba sa.

Drept aceea, prin scrisoarea de față, cerem cu plecăciune prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie un om de-al vostru, vrednic de crezare, înaintea căruia Mihail, fiul lui Iacob de Chimindia, sau Dumitru, fiul lui Barnaba de Hărău, sau Dumitru, fiul lui Nicolae de Banpotoc, în lipsa altora, omul nostru, venind la fața locului pe sus-zisa bucată de pământ, fiind de față toți vecinii și megieșii acestei bucăți de pământ, să-i oprească pe față și în chip vădit pe sus-zișii magiștri Bakoch și Ioan și pe sus-zișii iobagi ai acestora și pe oricare alții de la folosirea și culegerea roadelor și foloaselor acestei bucăți de pământ pînă la hotarele și marginile, pe care însuși Iacob le va arăta; și în sfîrșit, să aveți bunătatea a ne răspunde în scris despre desfășurarea acestei opreliști, cu mersul hotarelor, după mersul cărora va fi făcută însăși opreliștea.

Dat la Sîntimbru, în a cincisprezecea zi a sărbătorii Nașterii sfințitului Ioan Botezătorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 680. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1 362. Transumpt în actul capitolului din Alba Iulia, din 7 august 1362, nr. 121.

¹ Astfel în transumpt.

² Corect: *presente*.

118 1362 iulie 25 (*octavo Kalendas Augusti*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește sub formă de privilegiu două scrisori ale călugărițelor din Buda Veche. În lista demnitarilor, între alții: Dumitru, episcopul de Oradea (*Varadiensis*), Dominic, episcopul Transilvaniei (*Transiluanensis*), Dominic, episcopul de Cenad (*Chana-diensis*), Dionisie, voievodul Transilvaniei (*Transiluano*).

Editorul textului latin nu indică locul de păstrare a documentului.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 298—300.

119 1362 iulie 25 (*octavo Kalendas Augusti*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act de danie. În lista demnitarilor, între alții: Dumitru, episcopul de Oradea (*Varadiensis*), Dominic, episcopul Transilvaniei (*Transylvanensis*), Dionisie, voievodul Transilvaniei (*Transiluano*).

Editorul textului latin nu indică locul de păstrare a documentului.
Orig.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 305.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis, villico et universis populis de Zlatna, salutem et gratiam.

Ad auditum devenit nostre maiestatis quod, licet quidam Nicolaus de Rosental de facto dicte possessionis Zlatna se intromiserit et eiusdem possessionis medietatem occupaverit occupatamque nomine sui iuris detineat, tamen ipsa possessio in nullo sibi attinet nec aliquod ius habet in eadem, sed honorabilis capituli ecclesie Albensis Transilvane esset possessio hereditaria et ad ipsum capitulum omnis¹ iuris tramite deberet pertinere. Unde, cum nos dictum capitulum huiusmodi suo iure rationabili nolimus per quempiam irrationabiliter destitui seu defraudari, mandamus vobis universaliter firmissime et districte quatenus, mox visis presentibus, memorato Nicolao de Rosental et eciam aliis sup(ra dicte possessio)nis² illegitimis occupatoribus et detentoribus derelictis omnino et obmissis, supradictis viris honorabilibus, capitulo ecclesie Transilvane, quorum dominio ipsa possessio attinere dinoscitur, adherere et eidem capitulo vel eius officiali in omnibus parere et reverenter obedire sibique de universis suis iuribus et obventionibus plenarie respondere teneamini et debeatis sic, quod a modo supradicto Nicolao vel aliis ipsius possessionis illegitimis occupatoribus nullaque occasione domini dicte possessionis obedienciam aut reverenciam exhibere debeatis (et teneamini)³ capitulum vobis pro dominis legitimis reputantes teneatis; secus facere non assuri, nostre graciae sub obtentu.

Datum Bude, in octavis festi beati Jacobi apostoli, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} secundo.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi, judeului și tuturor locuitorilor din Zlagna, sănătate și milostivire.

A ajuns la auzul maiestății noastre că, deși un oarecare Nicolae de Ruja s-a băgat de fapt în zisa moșie Zlagna și a cuprins jumătate din acea moșie și o ține în stăpînire sub cuvîntul dreptului său, totuși acea moșie nu ține întru nimic de el și (el) nu are nici un drept asupra ei, ci este moșie de moștenire a cinstului capîtlu al bisericii de Alba Transilvaniei și după toată rînduiala dreptății trebuie să țină de acest capîtlu.

Deci, deoarece noi nu voim ca zisul capîtlu să fie lipsit sau păgubit fără îndreptățire de acest drept învederat al său de nimeni, vă poruncim vouă tuturor, cu cea mai mare tărie și strășnicie, ca, de îndată ce veți fi văzut cele de față, părăsindu-l și nesocotindu-l voi cu desăvîrșire pe pomenitul Nicolae de Ruja și pe ceilalți cotropitori și deținători neîndreptățiți ai sus-zisei moșii, să fiți datori și ținuți să vă alăturați de sus-zii cinstiți bărbați din capîtlul bisericii Transilvaniei, de stăpînirea cărora se știe că atîrnă această moșie, și să vă supuneți întru toate acestui capîtlu sau slujbașului său, și să ascultați de el cu toată cinstea, și să răspundeți în întregime față de el de toate drepturile și veniturile sale, astfel ca, de acum (înainte), să nu mai fiți datori și ținuți să mai arătați nici o ascultare sau cinstire sus-zisului Nicolae sau celorlalți cotropitori neîndreptățiți ai acestei moșii în nici o împrejurare (legată de) stăpînirea acestei moșii, ci să fiți datori să socotiți acest capîtlu ca stăpîn al vostru legiuit. Și altfel să nu îndrăzniți a face, dacă vreți să păstrați milostivirea noastră.

Dat la Buda, la octavele sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Bibl. Batthyaneum. Arh. capitl. Alba Iulia, Iada I, nr. 168.

Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig. hîrtie cu urme de pecete rotundă din ceară de culoare roșie, aplicată în document sub text.

EDIȚII: Szeredai, *Notitia*, p. 52; *Fejér*, IX/3, p. 309; *Ub.*, II, p. 197—198.

REGESTE: Beke, *Erd. kápt.*, nr. 168.

¹ Corect: *omni*.

² Pată de umezeală cca 3 cm, întregit după sens.

³ Pată de umezeală cca 4 cm, întregire probabilă, după sens.

121

1362 august 7, (Alba Iulia).

Nobili viro et honesto, Petro, vyceuyouoda¹ Transsiluano, amico ipsorum honorando, capitulum ecclesie Transsiluane, amicitia² debitum et honoris incrementum.

Litteras vestre nobilitatis recipimus in hec verba: *⟨Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 8 iulie 1362, nr. 117⟩*.

Nos enim, vestris petitionibus amicabilem annuentes, unacum predicto Mychaele, filio Jacobi de Kemend, homine vestro, nostrum hominem, videlicet Thomam, plebanum de Varasio, pro testimonio fidedignum, ad premissa exequenda duximus transmittendum. Qui, demum exinde ad nos reversi et per nos diligenter requisiti, nobis concorditer retulerunt quod ipsi ad faciem predictae particule terre eiusdem magistri Jacobi, filii Thome, a parte Kuespotaka existentem, ad predictam possessionem Rapolth, ut dicitur, pertinentem, pariter accessissent, presentibus vicinis et commetaneys¹ eiusdem universis reambulassent, videlicet a loco Solumku vocato et abhinc usque predictum fluvium Kuespotak¹, deinde vero usque lacum Holthmorus vocatum et dedinc usque fluvium Marisii³, per ostensionem eiusdem magistri Jacobi, predictos magistros Bakoch et Johannem ac iobagiones ipsorum universos et alios quoslibet, usque metas et terminos supranominatos, ab usu fructuum et utilitatum ipsius particule terre percensione prohibuissent palam et expresse.

Datum in die dominico proximo aute festum beati Laurentii martiris, anno supradicto.

⟨Pe verso, de aceeași mîină:⟩ Nobili viro et honesto, Petro, viceuoyode Transsiluano, amico ipsorum honorando, pro magistro Jacobo, filio T(home de)⁴ Rapolth, prohybitoria¹.

Nobilului și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de cinstire, capitlul bisericii Transilvaniei, cuvenitul spor de prietenie și cinste.

Am primit scrisoarea nobilității voastre cu acest cuprins: *⟨Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 8 iulie 1362, nr. 117⟩*.

Noi, așadar, încuviințînd cererile voastre prietenești, am hotărît să trimitem, împreună cu sus-zisul Mihail, fiul lui Iacob de Chimindia, omul vostru, pe omul nostru vrednic de crezare, anume pe Toma, parohul de Orăștie, pentru a împlini cele de mai sus. Aceștia, întorcîndu-se după aceea de acolo la noi și fiind întrebați de noi cu stăruință, ne-au spus într-un glas că ei s-au dus împreună la fața locului, pe sus-zisa

bucată de pământ a acestui magistru Iacob, fiul lui Toma, care se află dinspre moșia Kuespotaka, ținând, după cum se spune, de sus-zisa moșie Rapolt, (și) fiind de față toți vecinii și megieșii acestei moșii, au hotărnicit-o, adică de la locul numit Piatra Șoimului și de aici pînă la sus-zisul rîu Kuespotak, iar apoi pînă la lacul numit Mureșul Mort și de aici pînă la rîul Mureș, după arătarea aceluiși magistru Iacob, (și) i-au oprit, pe față și în chip lămurit, pe sus-pomeniții magiștri Bakoch și Ioan și pe toți iobagii lor și pe oricare alții de la folosirea și culegerea roadelor și foloaselor, pînă la hotarele și marginile mai sus-pomenite.

Dat în prima duminică înainte de sărbătoarea fericitului mucenic Laurentiu, în anul sus-zis.

(*Pe verso, de aceeași mîină:*) Nobilului și cinstitului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de cinstire, pentru magistrul Iacob, fiul lui Toma de Rapolt, scrisoare de opreliște.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 680. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca /1362.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere, aplicată pe verso.

¹ Astfel în orig.

² Corect: *amicicie*.

³ Cuvînt repetat.

⁴ Pată de umezeală cca 2 cm; întregit pe baza contextului.

122

1362 august 11.

Magistrul Ladislau, fiul lui Ilie de Gachal, vicecomitele și juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc o cercetare a unei samavolnicii.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh.fam. Kállay, nr. 1 345.

Orig. hîrtie, cu fragmentele unei peceti de închidere și cu locul a încă două peceti.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 103, nr. 1 449.

123

1362 august 28.

Lodouicus, dei gracia, Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus, tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore.

Grata subiectionum merita grata debent premia reportare, ut hi qui fideles sunt fideliores efficiantur et ad servicia regalia eorum devocio ferventius exardescat.

Proinde, ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod nos, propter servicia et fidelitates discreti viri Nicolai, decani de Brassou, capellani nostri specialis, sibi, et Rodulpho, filio Nicolai de Kereztyenfalu, fratri suo, et eius heredibus ac posteris huiusmodi gratiam duximus faciendam, ut ipsi et universe eorum possessiones, tam in dicta villa Kereztyenfalu¹ vocata et eius territorio, quam alias ubilibet in regno nostro habite et existentes, quas nunc iusto titulo possident vel in futurum possidebunt, a serviciis et iudicibus popularibus necnon

solucionibus collectarum et aliarum quarumlibet taxacionum seu censuum daciis, ad instar aliorum hominum popularium nobis faciendis, liberi et perpetue exempti habeantur, a modoque in antea ea libertatis et sincere nobilitatis prerogativa perpetuis temporibus utantur et potiantur, que ceteri liberi, immo nobiles regni nostri, sub vexillo regio militantes, gaudent et fruuntur. Preterea, ex abundanti gracia liberalitate tributum seu proventus de quodam molendino, in dicta villa nunc situato, nobis provenire consuetos, et eciam si in successu temporum plura molendina intra veros limites dicte ville collarentur¹ et ordinarentur, omnia tributa et census de huiusmodi molendinis regie serenitati provenire debentes, eidem decano et Rodulfo¹, fratri suo, eiusque heredibus dedimus et contulimus perpetuo possidendos et semper per ipsos percipiendos, presentis scripti nostri patrocinio mediante, sine tamen preiudicio iuris alieni.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus literas nostras privilegiales, pendentis et authentici sigilli nostri duplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris, domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancelarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} secundo, quinto Kalendas Septembris, regni autem nostri anno vigesimo primo, venerabilibus in Christo patribus et dominis, eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Ugolino Spalateni et Nicolao Jadrensi, archiepiscopis, Demetrio Varadiensi, Dominico Transsilvano, Colomano Jauriensi, Stephano Zagrabiensi, Ladislao Vesprimiensi, Vilhelmo Quinqueecclesiensi, Dominico Chanadiensi, Michaele Vacensi, Petro Boznensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Sirmiensi, Johanne Tininiensi, Demetrio Nonnensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Farenzi, Valentino Macarensi, Matheo Sibinicensi, Michaele Scardonensi et Portiva Senniensi, ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, Ragusiensi, Agriensi et Corbaviensi sedibus vacantibus; magnificis viris Nicolao Kont palatino, Dionisio, woyuda Transsilvano, comite Stephano, iudice curie nostre, Johanne, magistro tavarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech Dalmacie et Croacie, Nicolao de Machow, banis, Petro Zwdar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agasonum, Johanne ianitorum nostrorum magistris, ac magistro Konya, comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului Muntele Sant'Angelo, tututor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum cât și celor viitori, care vom avea cunoștință de (scrisoarea) de față, mintuire întru mintuitorul tututor.

Mulțumitoarele slujbe ale supușilor trebuie să dobîndească mulțumitoare răsplată, pentru ca cei ce sînt credincioși să se facă și mai credincioși, și ca rîvna lor pentru slujba regească să se aprindă și mai fierbinte.

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tututor că noi, pentru slujbele și faptele de credință ale chibzuitului bărbat, Nicolae, decanul de Brașov, capelanul nostru osebit, am hotărît să-i facem această milostivire lui și lui Rudolf, fiul lui Nicolae de Cristian, fratele său, și moștenitorilor și urmașilor săi, (anume) ca și împreună cu toate moștile lor așezate și aflătoare atît în zisul sat numit Cristian și în ținutul său, cât și oriunde altundeva în țara noastră, pe care le stăpî-

nesc acuma sau le vor stăpîni în viitor cu temei îndreptătit, să fie socotiți slobozi și scutiți pe veci de slujbele și de judecățile oamenilor de rînd, precum și de plata dărilor și a oricăror altor plăți sau de darea birului ce trebuie să ni se facă, după chipul celorlalți oameni de rînd, și să se folosească și să se bucure de acum înainte deapănarea de aceeași înfiatitate în libertăți și în adevărată noblețe, de care se bucură și se folosesc ceilalți (oameni), liberi, ba chiar nobilii țării noastre ce slujesc în oaste sub steagul regeșc.

Pe lângă acestea, din îmbelșugata milostivire și mărinimie regească, (am dat și am dăruit) vama sau veniturile ce obișnuiesc să ne vină nouă de la o moară așezată acuma în acel sat, și chiar dacă cumva în curgerea vremii s-ar așeza și s-ar rîndui mai multe mori între hotarele adevărate ale acestui sat, (atunci) toate vămile și plățile ce trebuie să-i vină luminației regești de la aceste mori, le-am dat și le-am hărăzit acestui decan și lui Rudolf, fratele său, și moștenitorilor acestuia, spre a le stăpîni pe veci și a le strînge întotdeauna, în temeiul ocrotirii scrisorii de față, dar fără a vătăma dreptul altuia.

Spre amintirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea pecetii noastre duble, atîrnate și autentice.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscop de Strigoniu și comite perpetuu al celui loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi, în ziua a cincea înainte de calendele lui septembrie, iar în al domniei noastre al douăzeci și unulea an; venerabili întru Hristos părinți și domni: același Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Calocea, Ugolin de Spalato și Nicolae de Zara, precum și episcopi ai bisericilor: Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Györ, Ștefan de Zagreb, Ladislau de Vesprim, Vilhelm de Pécs, Dominic de Cenad, Mihail de Vaț, Petru al Bosniei, (cuvioșii) frați Ștefan de Nitra, Toma al Sirmului, Ioan de Knin, Dumitru de Nona, Nicolae de Trau, Ștefan de Faro, Valentin de Mačarska, Matei de Sebenico, Mihail de Scardona și Portiva de Segno păstorind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, scaunele de Raguza, de Agria și de Krbava fiind vacante; măriții bărbați: Nicolae Konth, palatinul, Dionisie, voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan, judele curții noastre, Ioan, marele nostru vistier, Nicolae de Zeech, banul Dalmației și al Croației, Nicolae, banul de Mačva, Petru Zudar, marele nostru paharnic, Pavel, marele nostru stolnic, Emeric, marele nostru comis, Ioan, marele nostru ușier, și magistrul Konya, comitele de Pojon, și mulți alții ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh.Stat.Brașov, arh. com. Cristian, nr. 1. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig. perg., cu pecetea dublă de maiestate atîrnată cu șnur de mătase verde. Pe plica documentului se află confirmarea regelui Ludovic din 30 mai 1364, întărită cu pecetea nouă regească.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 26 decembrie 1397, Brașov; *ibidem*, nr. 9, (Ub., III, 192—193), în actul lui Știbor, voievodul Transilvaniei, din 1412 septembrie 5, Brașov; *ibidem*, nr. 8 (Ub., III, p. 543—544), în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 3 iunie 1419, Cașovia; *ibidem*, nr. 2 (Ub., IV, p. 92—93), și în actul capitlului din Alba Iulia, din 28 iunie 1426; *ibidem*, nr. 3 (Ub., IV, p. 256—257).

EDIȚII: Ub., II, 198—199.

¹ Astfel în orig.

Dominic, episcopul de Cenad (*Chanadiensis*), a plătit lui Gaucelmus de Deux, episcop ales de Nîmes și legat papal în Ungaria, optzeci de florini și douăzeci și trei de solizi, drept obișnuită taxă de confirmare (*communibus servitiis*)².

Arh.Vat., *Liber rationum Camerae Apostolicae*.

REGESTE: Batthyani, *Series episc. Chanad.*, p. 61; *Fejér*, IX/3, p. 320.

¹ Datat după Batthyani.

² Dominic fusese întărit ca episcop de Cenad de papa Inocențiu al VI-lea, la 10 martie 1361, (vezi nr. 21), dar se pare că taxa de confirmare a achitat-o mai târziu.

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Varadiensis, comes Stephanus Bubek, iudex curie domini Ludovici, dei gratia, regis Hungarie, debite amicitie et honoris continuum incrementum.

Noveritis quod Michael, filius Blasii, agazonum eiusdem domini nostri regis vicemagister, et Ioannes, filius Ectoris, nobiles de Reth, pro se personaliter et pro Ioanne, filio Laurenții ab eadem, procuratoriis litteris vestris, iuxta continentiam litterarum¹ conventus ecclesiae de Kolos Monostra evocatoriarum, in octavis festi Assumptionis virginis gloriosae, in figura nostri iudicii comparendo contra venerabilem magistrum² patrem dominum Dominicum, ecclesiae Transylvanensis episcopum, primo easdem literas¹ dicti conventus de Kolos Monostra evocatorias a domino nostro rege, ad suum litteratorium praeceptum, rescriptionales, deinde litterarum regalium ipsi conventui directarum de verbo ad verbum insertas habentes, adserentes³ ipsorum et annotati Ioannis actionem adversus ipsum dominum Dominicum, episcopum, proponendam literis¹ explicari in eisdem, nobis praenotuerit⁴, inter cetera declarantes quod eidem domino nostro regi, Michael, filius Blasii, agazonum suorum vicemagister, et Ioannes, filius Ectoris, ac Ioannes, filius Laurentii, nobiles de Reth, dixissent quod venerandus pater, dominus Dominicus, ecclesiae Transsilvaniae episcopus, quasdam possessiones ipsorum, Palvara et Kis Reth vocatas, potentialiter et indebite olim acceptam⁵, quaedam possessioni suae Zilah vocatae, eisdem possessionibus vicinitali, adplicasset¹ et tandem eandem possessionem suam Zilah magistro Michaeli dicto Buldik, quondam comiti camerarum regalium salium de Lippua, titulo impignoratitio subjugasset, et cum ipsi contra praedictum dominum episcopum, occasione dictarum possessionum suarum, ordine iudiciario procedentes, easdem possessiones ab ipso domino episcopo, justitia mediante, praeobtinissent, voluissentque earundem possessionum dominium, iuxta regni consuetudinem, mediantibus literis¹ suis regalibus subintrare, praedictus magister Michael ipsis contradictionis velamine obviasset, asserens easdem possessiones, per dictum dominum episcopum simulcum praenominata sua possessione Zilah, sibi pignori fore obligatas; propter quod ipsis, in facto dictarum possessionum suarum, injuria et praejudicia infinita irrogata exstitissent per dominum Dominicum, episcopum praenotatum.

Super quo, idem dominus rex, fidelitati ipsius conventus ecclesiae de Kolos Monostra literatorie firmiter praecipiendo mandasset quatenus ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo praesente homo suus regius infradeclarandus ad praefatum dominum Dominicum, episcopum, accedendo, diceret sibi, verbo suae regiae maiestatis, ut ipsas praenominatas possessiones Palvara et Kis Rethé, quas supradicti magister Michael, necnon Ioannes, filius Ectoris, et alter Ioannes, filius Laurentii, ab ipso, nominibus iurium suorum, iudice reobtinuerint, a praedicto magistro Michaelé, cui ipsas possessiones impignorasset, liberare et ipsas eisdem nobilibus de Rethé resignare deberet et teneretur, prout ipsi nobiles easdem possessiones ab ipso domino episcopo iudice dignoscerentur reobtinuisse; qui si faceret, benequidem, alioquin evocaret praedictum dominum episcopum contra eosdem nobiles de Rethé in suam regiam praesentiam, ad octavas festi Assumptionis virginis gloriosae tunc venturas, universa literalia sua instrumenta, si quae super facto praedictorum possessionum haberet confecta, coram sua regia maiestate in specie exhibiturus, et tandem seriem omnium praemissorum, sicut necesse foret, suae maiestati fideliter rescriberet conventus ecclesiae de Kolos Monostra.

Ipsé, igitur, conventus de Kolos Monostra, regiis praeceptis obedire cupiens, unacum Stephano, filio Ladislai de Nadasd, homine regio, ipsorum hominem, fratrem Iohannem, sacerdotem de medio eorum, ad praemissa fideliter exsequenda, duxisset transmittendum. Demum, iidem ad eos reversi, ipsis sic retulissent: quod ipsi, secunda feria proxima ante festum beati Laurentii martiris proxime nunc praeteritum, in Albam Gylae accessissent et eundem dominum Dominicum, episcopum ecclesiae Transilvaniae, contra Michaelé, filium Blasii, agazonum dicti domini nostri regis vicemagistrum, Iohannem, filium Ectoris, et alterum Ioannem, filium Laurentii, nobiles de Rethé, regiam vocassent in praesentiam, octavas festi Assumptionis virginis gloriosae proxime tunc venturas, universis literis¹ suis seu instrumentis⁶, si quae super facto earundem possessionum haberet confectas, coram regia maiestate in specie exhibiturus pro termino adsignant¹.

Adhuc, prefati Michael et Ioannes quasdam alias litteras ipsius conventus ecclesiae de Colosmonostra¹, secundo die festi beati Laurentii martiris proxime praeteriti patenter emanatas dictoque domino nostro regi super infrascriptis rescriptas, nobis (praesentaverunt)⁷, inter cetera sua sic exprimentes quod regius et dicti conventus de Colosmonostra¹ homines, de regio litteratorio edicto ad infrascripta peragenda transmissi, in eisdemque literis¹ nominatim conscripti, ad ipsum conventum redeuntes, ipsi conventui concorditer retulissent in hunc modum: quod dominus Dominicus, episcopus Transilvanus, ad continentias literarum ipsius domini nostri regis sic respondisset ut omnes possessiones, quae ipse Michael, filius Blasii, et fratres sui, moderamine iuris observato, super ipsum et ecclesiam suam obtinuissent, super his utendis et possidendis non contradiceret, et si apud manus suas haberet, paenitus eidem⁸ resignaret, iuxta praeceptum ipsius regiae maiestatis, sed quia ipsae possessiones suae per suam ecclesiam essent pignori obligatae¹, nesciret quid in iisdem disponerent, apud manus quorum nunc haberentur; etsi¹ aliquas possessiones ecclesiae suae, titulo iuris ad ipsum et ad dictam dominam relictam⁹ pertinentes, medio tempore, occupasset¹, tunc (. . .)¹⁰ ipsae possessiones ecclesiae suae pignori obligatae ad manus suas devolverentur et pro

ipso redimerentur, contradiceret et inhiberet firmissime contra impetitiones ipsorum, si quas, ordine juris, ab ipso (. . .)¹⁰ obtinisset (. . .)¹¹.

Ad quasquidem octavas festi Assumptionis virginis gloriosae, praedictus dominus Dominicus, episcopus Transilvanus, (. . .)¹² praedicti Ioannis, filii Laurentii, personis, legitimis diebus coram nobis expectatus, ad exhibendum dicta sua instrumenta evocatus, non venit neque misit, se, mediantibus aliis nostris literis, iudicialibus hominibus¹³ aggravari permittendo.

Quibus sic habitis, iidem Michael, filius Blasii, et Ioannes, filius Ectoris, sibi ac ipsi Ioanni, filio Laurentii, super omnibus premissis ex parte annotati domini Domini, episcopi iudicium per nos et iustitiam impertiri postulaverit¹⁴, iure admittente. Unde, quia prefatus dominus Dominicus, episcopus Transilvanus, ad exhibendum sua instrumenta, super ipsis possessionibus, Palvara et Kis Rethé vocatis, confecta, ad satisfaciendum de dictis iudiciis, in quibus — ut profertur — propter modernam suam non venientiam, extitit aggravatus, nobis et regni nobilibus nobiscum adiudicantibus vice iterata evocari debere tenebatur, pro eo vestram amicitiam praesentibus petimus reverenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo praesente Nicolaus, filius Iacobi de Kether, vel Stephanus, filius Pauli, aut alter Stephanus, filius Akner, sive Georgius de Vitgezd¹⁵ aut Stephanus Magnus de Boiaz, aliis absentibus, homo regius, annotatum dominum Dominicum, episcopum, ad exhibendum sua instrumenta, super praetactis possessionibus confecta, ac ad satisfaciendum de dictis iudiciis, novem marcas facientibus, nobis et partibus adversis, contra antedictis Michaelém, filium Blasii, vicemagistrum agazonum dicti domini nostri regis, ac Ioannem, filium Ectoris, et alterum Ioannem, filium Laurentii, nobiles de Rethé, ad octavas festi beati Michaelis archangeli nunc venturas, in praesentiam evocet regiae maiestatis, insinuando ibidem ipse, si venerit et praemissa instrumenta super ipsis possessionibus exhibuerit ac de dictis iudiciis nobis et partibus adversis satisfecerit, bene quidem, alioquin, non obstante ipsius absentia, iudicariam procedemus contra ipsum per censuram in praemissis, ut dictaverit ordo iuris.

Post hoc, diem et locum ipsius evocationis, cum nomina evocati, ad dictas octavas festi beati Michaelis archangeli, regiae serenitati fideliter rescribatis.

Datum in Vişegrad, 21-e die termini praenotati, anno domini 1362.

Prietenilor săi vrednici de cinstire <din> capitlul bisericii de Oradea, comitele Ştefan Bubek, judele curţii domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, sporul necurmat al prieteniei şi cinstei datorate.

Aflaţi că, înfăţişându-se înaintea judecăţii noastre, Mihail, fiul lui Blasiu, locţiitorul marelui comis al domnului nostru regele, şi Ioan, fiul lui Hector, nobili de Recea, ei înşişi, în numele lor, iar în a lui Ioan, fiul lui Laurenţiu tot de Recea, cu scrisoarea voastră de imputernicire, potrivit cuprinsului scrisorii de chemare în judecată a conventului bisericii din Cluj-Mănăştur, la octavele sărbătorii Adormirii slăvitei fecioare¹⁶, <spre a sta> faţă cu venerabilul întru Hristos părinte <şi> domn Dominic, episcopul bisericii Transilvaniei, ne-au adus la cunoştinţă, mai întâi, acea scrisoare de chemare în judecată a zisului convent din Cluj-Mănăştur, trimisă ca răspuns domnului nostru regele, la porunca sa scrisă, cuprinzînd în ea apoi, din cuvînt în cuvînt, scrisoarea regelui,

trimisă aceluiași convent, spunînd că în acele scrisori este arătată lămurit pîra lor și a pomenitului Ioan, îndreptată împotriva domnului Dominic, episcopul. (Acolo) se arăta între altele că Mihail, fiul lui Blasiu, locțiitorul marelui comis al regelui, și Ioan, fiul lui Hector, și Ioan, fiul lui Laurențiu, nobili de Recea, au spus domnului nostru regele că vrednicul de cinstire părinte, domnul Dominic, episcopul bisericii Transilvaniei, lufnd odinioară, cu silnicie și pe nedrept, moșiile lor numite Palvara și Recea Mică, le-a alipit la moșia sa numită Zalău din vecinătatea acelor moșii și, în cele din urmă, a dat, în chip de zălog, moșia sa Zalău magistrului Mihail zis Buldik, fost comite al cămărilor de sare regești din Lipova, iar cînd ei, purcezînd la judecată pentru zisele lor moșii, împotriva sus-zisului domn episcop, au redobîndit acele moșii, pe calea legii, de la numitul domn episcop și au voit să intre, prin mijlocirea scrisorii sale regești, în stăpînirea acelor moșii, potrivit obiceiului țării, sus-zisul magistru Mihail li s-a împotrivit, spunînd că acele moșii i-au fost zălogite lui de zisul domn episcop, dimpreună cu sus-numita sa moșie Zalău; din care pricină le-au fost aduse lor, de către acel domn episcop mai sus arătat, vătămări și pagube nemăsurat de mari cu privire la zisele lor moșii.

Pentru aceasta, numitul domn (al nostru) regele a pus în vedere cu tărie și a poruncit în scris credinței conventului bisericii din Cluj-Mănăstur să trimită spre mărturie omul lor vrednic de crezare, în fața căruia omul său regesc ce se va arăta mai jos, mergînd la pomenitul domn Dominic, episcopul, să-i spună, din porunca maiestății sale regești, să scoată acele sus-pomenite moșii Palvara și Recea Mică de la sus-zisul magistru Mihail, căruia i-a zălogit el numitele moșii — pe care sus-zisii, magistrul Mihail, cît și Ioan, fiul lui Hector, și celălalt Ioan, fiul lui Laurențiu, le redobîndiseră de la el, prin judecată, în temeiul dreptului lor — și că trebuie și este dator să le înapoieze acelor nobili de Recea, așa precum se știe că acei nobili au redobîndit, prin judecată, acele moșii de la acel domn episcop; dacă va face acest lucru, va fi bine, dacă nu, atunci să-l cheme pe sus-zisul domn episcop (ca să stea) față cu acei nobili de Recea înaintea (maiestății) sale regești, la octavele atunci viitoare ale sărbătorii Adormirii slăvitei fecioare¹⁶, spre a înfățișa înaintea maiestății sale regelui, în original, toate actele sale scrise, dacă ar avea vreunele întocmite cu privire la sus-zisele moșii, și, în cele din urmă, conventul bisericii de Cluj-Mănăstur să răspundă întocmai în scris maiestății sale, cum va fi de trebuință, despre tot ce s-a făcut cu privire la cele de mai sus.

Așadar, conventul din Cluj-Mănăstur, dorind să se supună poruncilor regești, a hotărît să trimită din mijlocul lor, dimpreună cu Ștefan, fiul uli Ladislau de Nadiș, omul regelui, pe omul lor, (anume) pe fratele Ioan, preotul, spre împlinirea întocmai a celor de mai sus. Aceștia, întorcîndu-se apoi la ei, le-au spus astfel: că în luna dinaintea sărbătorii fericitului mucenic Laurențiu, acum de curînd trecută¹⁷, s-au dus la Alba Iulă și au chemat pe acel domn Dominic, episcopul bisericii Transilvaniei, înaintea regelui, (spre a sta) față cu Mihail, fiul lui Blasiu, locțiitorul marelui comis al zisului domn al nostru rege, și cu Ioan, fiul lui Hector, și cu celălalt Ioan, fiul lui Laurențiu, nobili de Recea, hotărîndu-i drept soroc octavele atunci în curînd viitoare ale sărbătorii Adormirii slăvitei fecioare¹⁶, ca să înfățișeze, în original, în fața maiestății

⟨sale⟩ regelui, toate scrisorile sau actele sale, dacă ar avea vreunele întocmite cu privire la acele moșii.

Pe lângă aceasta, pomeniții Mihail și Ioan ne-au înfățișat o altă scrisoare deschisă a celui convent al bisericii din Cluj-Mănăstur, dată a doua zi după sărbătoarea fericitului mucenic Laurențiu¹⁸, de curînd trecută, și trimisă, ca răspuns, zisului domn al nostru rege, cu privire la cele scrise mai jos, arătînd, printre altele, ⟨aceasta⟩ că omul regelui și omul zisului convent din Cluj-Mănăstur, trimiși din porunca regească scrisă la împlinirea celor de mai jos, și trecuți pe nume în acea scrisoare, întorcîndu-se la acel convent, au spus într-un glas celui convent precum urmează: că domnul Dominic, episcopul Transilvaniei, a răspuns astfel la cuprinsul scrisorii celui domn al nostru regele că el nu se împotrivesc la folosirea și stăpînirea tuturor moșiilor pe care acel Mihail, fiul lui Blasiu, și frații săi le-au dobîndit de la el și de la biserica sa, păzind calea legii, și că, dacă le-ar avea în mîinile sale, le-ar întoarce întru totul acelora, potrivit poruncii maiestății regești; dar deoarece acele moșii ale sale au fost zălogite de biserica sa, el nu știe ce vor hotări cu privire la aceia în puterea cărora se află acum ⟨cele moșii⟩; și că dacă, între timp, ei ar lua în stăpînire vreunele moșii ale bisericii sale, care în temeiul dreptului țin de el și de zisa sa biserică, atunci... acele moșii ale bisericii sale, ce au fost zălogite, ar trece în mîinile sale și ar fi răscumpărate pentru el. ⟨Și astfel⟩, s-a împotrivit cu cea mai mare tărie pîrilor acelora, ⟨iar⟩ dacă... le-ar fi dobîndit pe calea legii de la el...

Iar la aceste octave ale sărbătorii Adormirii slăvitei fecioare, sus-zisul domn Dominic, episcopul Transilvaniei, ⟨ce fusese⟩ chemat să înfățișeze zisele sale acte, ⟨deși⟩ a fost așteptat înaintea noastră numărul legiuit de zile din partea sus-zisului Ioan, fiul lui Laurențiu, nu a venit și nici nu a trimis ⟨pe cineva⟩, dînd ⟨astfel⟩ prilej să fie globit, prin mijlocirea unei alte scrisori a noastre.

După ce s-au petrecut acestea astfel, acei Mihail, fiul lui Blasiu, și Ioan, fiul lui Hector, ne-au cerut nouă și judecării să le facem lor și celui Ioan, fiul lui Laurențiu, dreptate din partea domnului Dominic, episcopul, cu privire la toate cele de mai sus, așa cum îngăduie legea. Drept aceea, deoarece însă noi și nobilii regatului ce judecă cu noi ⟨am hotărit⟩ că domnul Dominic, episcopul Transilvaniei, trebuie să fie chemat pentru a doua oară să înfățișeze actele sale întocmite cu privire la acele moșii numite Palvara și Recea Mică și să plătească zisele gloabe, la care a fost osîndit din pricina nefățișării sale de acum, după cum se arată mai sus, de aceea, prin cele de față cerem cu cinste prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul regelui, Nicolae, fiul lui Iacob de Cățalușa, sau Ștefan, fiul lui Pavel, ori un alt Ștefan, fiul lui Akner sau Grigore de Bilghez, ori Ștefan cel Mare de Boian, în lipsa celorlalți, să-l cheme pe pomenitul domn Dominic, episcopul, înaintea maiestății regești, ⟨spre a sta⟩ față cu sus-zisii Mihail, fiul lui Blasiu, locțiitorul marelui comis al zisului domn al nostru regele, și Ioan, fiul lui Hector, și celălalt Ioan, fiul lui Laurențiu, nobili de Recea, la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, ce vor veni în curînd¹⁹, ca să înfățișeze actele sale întocmite cu privire la sus-numitele moșii și să ⟨ne⟩ plătească nouă și părților potrivnice zisele gloabe, ce fac nouă mărci, făcîndu-i cunoscut tot acolo că, dacă va veni și va înfățișa actele sale de mai sus cu privire la acele

moșii și ne va plăti zisele gloabe nouă și părților potrivnice, va fi bine, iar dacă nu, fără a ține seama de lipsa lui, vom purcede împotriva lui în cele de mai sus prin pedeapsa judecătorească, așa precum va cere rînduiala legii.

După acestea, să răspundeți întocmai în scris luminăției (sale) regelui, la zisele octave ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail¹⁹, despre ziua și locul acelei chemări, cu numele celor chemați.

Dat la Vișegrad, în a douăzeci și una zi după sorocul mai sus arătat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Bibl. Fil. Cluj-Napoca a Acad. R.S.R. Colecții speciale.

Copie în Kemény, *Dipl.Trans.suppl.*, II, p. 5—9.

Documentul conține în redactarea sa mai multe expresii deosebite față de formularul obișnuit al actelor din această perioadă.

¹ Astfel în copie.

² Greșit, în loc de *in Christo*.

³ Corect: *asserentes*.

⁴ Corect: *praenotuerint*.

⁵ Corect: *acceptas*.

⁶ Expresia *universis... instrumentis*, greșită, în loc de *universas litteras suas seu instrumenta*.

⁷ Lacună în copie cca 3 cm; întregit după sens.

⁸ Corect: *eisdem*.

⁹ Greșit, în loc de *ecclesiam suam*.

¹⁰ Lacună în copie cca 4 cm.

¹¹ Lacună în copie cca 10 cm.

¹² Lacună în copie cca 1 rând.

¹³ Greșit, în loc de *iudicialibus oneribus*.

¹⁴ Corect: *postulaverint*.

¹⁵ Corect: *Bilgez*.

¹⁶ 22 august 1362.

¹⁷ 8 august 1362.

¹⁸ 11 august 1362.

¹⁹ 6 octombrie 1362.

126

1362 septembrie 22, (Cluj-Mănăștur).

Nos, conventus monasterii beate Maria virginis de Clusmunustra, significamus tenore presencium quibus expedit universis, memorie commendantes, quod nobilibus viris, magistris Johanne dicto Acyl, Thoma, Deseu et Laurencio, filiis Johannis, filii Eemech, et Symon, filius¹ Ladislai dicti Vos, magistrorum Nicolai junioris Vos et Petri ruphi, filiorum eiusdem Johannis, filii Eemech, fratrum ipsorum, in personis, absque litteris procuratoriis in personis², coram nobis personaliter constitutis, confessum extitit per eosdem uniformiter ministerio vive vocis pariter et relatum quod ipsi, matura deliberacione inter ipsos prehabita, fraternali dileccione parique consensu, ut unusquisque ipsorum in suo iure pacifice et quiete posset atque valeat immobiliter perseverare, in omnibus possessionibus ipsorum hereditariis ac eciam quas mediantibus fidelibus serviciis ipsorum invenire potuissent, talem divisionem perpetuam in possessionibus ipsorum, videlicet Zenth Eged, Chege, Zenthgothard, Pwlion, Zenthuan, Mohal, Ziluas, Nyres et Kereztes vocatis, in comitatul de Doboka, item Kezu, in comitatu de Kolus existentibus habitis, per indiciones signorum absque omni questionis materia, in septem partes equales divisissent et in qualibet possessione ipsorum pro domibus similiter ad septem personas pro curiis reliquissent, cuilibet ipsorum par-

tem suam cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis ac cum patronatu ecclesiarum in eisdem constructis³ locassent, perpetuo possidendas in filios filiorum perpetuo et irrevocabiliter servandas, tenendas, pariter et habendas, promittentes eisdem ut quodcumque presentes ad nos portate fuerint, in modum privilegi⁴ redigi faciemus. In cuius rei memoriam perpetuamque stabilitatem, presentes concessimus litteras nostras patentes, sigilli nostri munimine roboratas.

Datum quinta feria proxima post festum beati Mathei apostoli, anno domini M^o CCC^{mo} sexagesimo secundo.

Noi, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, prin cuprinsul scrisorii de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că nobilii bărbați, magistrul Ioan zis Acyl, Toma, Dezideriu și Laurențiu, fiii lui Ioan, fiul lui Emech, și Simion, fiul lui Ladislau zis Vos, în numele lor și în numele magiștrilor Nicolae Vos cel tinăr și Petru cel Roșu, fiii aceluiaș Ioan, fiul lui Emech, frații lor, înfățișându-se înaintea noastră, fără scrisoare de imputernicire, s-a mărturisit și s-a spus deopotrivă de către aceștia prin viu grai, că ei, după o cuminte chibzuire, care a avut loc înainte între ei, cu dragoste frățească și deopotrivă prin învoire, ca fiecare dintre ei să poată și să fie în stare să rămână nestrămutat în pace și liniște în dreptul său, în toate moșiile lor moștenite și chiar și în acelea pe care le-au putut dobîndi în temeiul credincioaselor lor slujbe, au făcut o astfel de împărțeală veșnică pe moșiilor lor, adică Sintejude, Țaga, Sucutard, Puini, Sintioana, Măhal, Silvaș, Bonț și Kereztes numite, care se află în comitatul Dăbica, deasemenea Chesău, care se află în comitatul Cluj, după arătarea semnelor, fără nici o pricină de plîngere, în șapte părți egale și pe fiecare moșie a lor au lăsat pentru case de asemenea la șapte persoane și pentru curți, fiecăruia dintre ei hotărîndu-i partea sa, cu toate folosințele și tot ceea ce ține de (ea) și cu patronatul bisericilor ridicate pe ele, ca să le stăpînească pe veci, fii de fiii lor, să le păstreze pe veci și nestrămutat, să le țină și deasemenea să le aibă, făgăduindu-le lor ca, oricînd va fi adusă la noi scrisoarea de față, vom pune să fie întocmită în chip de privilegiu.

Spre amintirea și trăinicia veșnică a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră de față deschisă, întărită cu puterea peceții noastre.

Dat în prima joi după sărbătoarea sfîntului apostol Matei, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh.Naț.Magh., Dl. 27 429 și 28 580. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată în document pe verso.

¹ Corect: *filio*.

² Subpunctat, de prisos.

³ Corect: *constructarum*.

⁴ Corect: *privilegii*.

Nos, comes Stephanus Bubeek¹, iudex curie domini Lodouici, dei gracia regis Hungarie, damus pro memoria quod discussionem reportate seriei cuiusdam communis inquisitionis, quam inter Ladislau, filium

Simonis de Karul, pro quo Nicolaus, filius Johannis, cum procuratoriis literis capituli Waradiensis, astitit ab una, et inter Andream, filium Stephani de Wythka, personaliter comparentem parte ab altera, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum, in octavis festi beati Michaelis archangeli, super factis in literis comitis Nicolai, filii Ugrini, pridem iudicis curie regie contentis et expressis, facere tenebamur, de parcium voluntate, statu sub priori, ad quindenas residence presentis exercitus regalis duximus prorogandam.

Datum in Wysegrad, octavo die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o sexagesimo secundo.

(Pe verso:) Pro Ladislao, filio Simonis de Karul, contra Andream, filium Stephani de Wythka, ad quindenas residence presentis exercitus regalis, prorogatoria.

Noi, comitele Ștefan Bubek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre că, din voința părților, am hotărât să amînăm, în starea de mai înainte, pe a cincisprezecea zi de la lăsarea la vatră a oștirii regești de acum, luarea în dezbatere a dării de seamă a unei cercetări comune, pe care, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte, trebuia s-o facem la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail², între Ladislau, fiul lui Simion de Carei, în numele căruia s-a înfățișat Nicolae, fiul lui Ioan, cu scrisoarea de imputernicire a capitlului din Oradea, pe de o parte, și Andrei, fiul lui Ștefan de Wythka, care s-a înfățișat el însuși, pe de altă parte, cu privire la faptele cuprinse și arătate deslușit în scrisoarea comitelui Nicolae, fiul lui Ugrin, judele de mai înainte al curții regești.

Dat la Vișegrad, în a opta zi după sus-pomenitul soroc, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso:) Scrisoare de amînare pe a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii regești de acum³, pentru Ladislau, fiul lui Simion de Carei, împotriva lui Andrei, fiul lui Ștefan de Wythka.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Károlyi, lada 1, nr. 21.
Orig. perg., cu urme de pecete de închidere.

EDIȚIII: *Károlyi*, I, p. 254—255.

¹ Astfel în text.

² 6 octombrie.

³ După 27 octombrie 1362.

Nos, comes Stephanus Bubeek¹, iudex curie domini Lodouici, dei gracia regis Hungarie, damus pro memoria quod causam, quam Ladislau, filius Simonis de Karul, pro quo Nicolaus, filius Johannis, cum procuratoriis literis capituli ecclesie Waradiensis astitit, contra Ladislaum et Stephanum, filios Stephani de Wythka, pro quibus Andreas, filius Stephani de eadem Wythka, cum procuratoriis literis conventus de Lelez comparuit, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum, in octavis festi beati Michaelis archangeli, in facto potencie, movere habebat coram nobis, de parcium procuratorum voluntate, statu in

eodem, in quo nunc existit, sub forma fiende pacis, ad quindenas residence presentis regalis exercitus duximus prorogandam.

Datum in Wysegrad, octavo die termini prenotati, anno domini M^o CCC^o sexagesimo secundo.

(*Pe verso:*) Pro Ladislao, filio Simonis de Karul, contra Ladislaum et Stephanum, filios Stephani de Wythka, ad quindenas residence presentis exercitus regalis, prorogatoria.

Noi, comitele Ștefan Bubek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, dăm de știre că, din voința împuterniciților părților, am hotărît, în vederea încheierii unei împăcări, să amînăm pe a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii regești de acum, în aceeași stare în care se află acum, judecată pe care, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte, trebuia s-o pornească în fața noastră într-o pricină de silnicie, la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail², Ladislau, fiul lui Simion de Carei, în numele căruia s-a înfățișat Nicolae, fiul lui Ioan, cu scrisoarea de împuternicire a capitlului din Oradea, împotriva lui Ladislau și Ștefan, fiii lui Ștefan de Wythka, în numele cărora s-a înfățișat Andrei, fiul lui Ștefan de Wythka, cu scrisoarea de împuternicire a conventului din Leles.

Dat la Vișegrad, în a opta zi după sus-pomenitul soroc, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(*Pe verso:*) Scrisoare de amînare pe a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii regești de acum³, pentru Ladislau, fiul lui Simion de Carei, împotriva lui Ladislau și Ștefan, fiii lui Ștefan de Wythka.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Károlyi, Iada I, nr. 22.

Orig. perg., cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: *Károlyi*, I, p. 255.

¹ Astfel în text.

² 6 octombrie.

³ După 27 octombrie 1362.

Nos, comes Stephanus Bubeek¹, iudex curie domini Lodouici, dei gracia regis Hungarie, damus pro memoria quod causam, quam magister Ladislaus, filius Simonis de Karul, pro quo Nicolaus, filius Johannis, cum procuratoriis literis capituli Waradiensis astitit, contra Stephanum, filium Andree, et Ladislaum, filium alterius Andree de Wythka, pro quibus Andreas, filius Stephani, cum procuratoriis literis conventus de Lelez comparuit, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum, in octavis festi beati Michaelis archangeli, in factis vulneracionis, verberacionis et ablacionis rerum necnon potencie, movere habebat coram nobis, de parciis procuratorum voluntate, statu sub priori, ad quindenas residence presentis regalis exercitus duximus prorogandam.

Datum in Wysegrad, octavo die termini prenotati, anno domini Millesimo CCC^m sexagesimo secundo.

(*Pe verso:*) Pro magistro Ladislao, filio Simonis de Karul, contra Stephanum, filium Andree, et Ladislaum, filium alterius Andree de Wythka, ad quindenas residence presentis regalis exercitus, prorogatoria.

Noi, comitele Ștefan Bubek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, dăm de știre că, din voința împu-terniciților părților, am hotărît să amînăm, în starea de mai înainte, pe a cincisprezecea zi de la lăsarea la vatră a oștirii regești de acum, jude- cata pe care, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte, trebuia s-o pornească în fața noastră, într-o pricină de rănire, bătaie și răpire de bunuri precum și de silnicie, la octavele sărbătorii fe- ricitului arhanghel Mihail², magistrul Ladislau, fiul lui Simon de Carei, în numele căruia s-a înfățișat Nicolae, fiul lui Ioan, cu scrisoare de îm- puternicire a capitlului din Oradea, împotriva lui Ștefan, fiul lui Andrei, și a lui Ladislau, fiul celuiilalt Andrei de Wythka, în numele cărora s-a înfățișat Andrei, fiul lui Ștefan, cu scrisoare de împu- ternicire a conven- tului din Leles.

Dat la Vișegrad, în a opta zi după sus-pomenitul soroc, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso:) Scrisoare de amînare pe a cincisprezecea zi de la lăsa- rea la vatră a oștirii regești de acum³, pentru magistrul Ladislau, fiul lui Simion de Carei, împotriva lui Ștefan, fiul lui Andrei, și a lui Ladislau, fiul celuiilalt Andrei de Wythka.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Károlyi, lada I, nr. 25.
Orig. perg., cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: *Károlyi*, I, p. 255—256.

¹ Astfel în text.

² 6 octombrie.

³ După 27 octombrie 1362.

130

1362 octombrie 14, (Agria).

Capitulul din Agria raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că, potrivit poruncii sale din 11 septembrie 1362, Blasiu de Gat, omul re- gelui, și Nicolae, trimisul capitlului, făcînd cercetare au aflat că Nicolae, fiul lui Nicolae de Bátor, a cotropit moșia Adon a lui Petru, fiul lui Mi- hail de Sanislău, și a luat de acolo douăzeci și șapte de boi. Sînt amin- tiți oamenii regelui: Martin, fiul lui Ladislau de Albiș (*Elbeus*), Ioan, fiul lui Petru de Mindszent, Blasiu, fiul lui Laurențiu de Gat și Nicolae zis de Cherechiu (*Kerekky*).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1357.
Orig. hirtie, cu fragmentele a trei peceti de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 103—104, nr. 1453.

131

1362 octombrie 16, (Cluj—Mănăștur).

C(onventus)¹ monasterii beate Marie virginis de (Colusmono)stura² omnibus Christi fidelibus, presens scriptum inspecturis, salutem in om- nium salvatore.

Ad universorum noticiam, tam presenciam³, quam futurorum, ha- rum serie volu(mus perveni)re² quod magistris Petro, filio (Jacobi de

G)rend⁴, ab una, Nicolo, filio Nicolai de eadem Grend, parte ex alia, coram nobis personaliter consitutis, confessum extitit per eundem magistrum Petrum, filium Jacobi, ministerio vive vocis, pariter et rel(atum quod)¹ possessionem suam Regun, alio nomine Scenthmartum vocatum, iuxta fluvium Arantias adiacentem, in comitatu de Thorda existenti habitam, iure hereditario ipsum atingentem⁵, sub veris et c(ertis met)his⁴, quibus ipse et progenitores sui possesissent et servassent, cum omnibus utilitatibus et pertinenciis⁶ universis, videlicet silvis, nemoribus, pratis, fenetalibus⁷, terris arabilibus, cultis et incultis, aquis (. . .)⁸, ac piscina Voyuoda Thoua vocata, necnon cum patronatu ecclesie Sancti Martini confessoris, in eadem constructa, pro sexaginta marcis fini argenti, plene receptis et persolutis coram nobis, (eidem)⁹ magistro Nicolauo⁷, filio Nicolai, et, per ipsum, suis heredibus heredumque suorum successoribus vendidit, tradidit et contulit coram nobis, iure perpetuo et irrevocabiliter servandam, possidendam (pariter)⁹ et habendam, nullum ius proprietatis sibi et suis heredibus exinde reservando, eximiens se et alienas¹⁰ ab omni honore ipsius possessionis, assummens idem magister Petrus, filius Jacobi, memoratum magistrum Nicolaum, filium Nicolai, et suos superstites in eadem in perpetuum ab impetitoribus sew⁷ inquietare volentibus propriis laboribus suis et expensis indempniter conservare.

Methe autem ipsius possessionis Regun, alio nomine Scenthmartun vocate, sic vartantur¹¹: primo incipiens a quadam sessione Bobmal vocate, que videlicet sessio pertinet ad eandem possessionem Regun, alio nomine Scenthmartun⁷, deinde procedit ad quendam silvam Woyuodasci⁷ vocatam, que iungitur ibi ad methas Siculorum, abhinc vero procedit ad quandam viam, qua scilicet via exit de Nogloch et tendit ad predictam possessionem Grend et cadit ipsa via in aliam viam Keuesuth vocatam, abhinc vero flectitur per bonum spacium in fluvium Arantias et sic de ipso fluvio Arantias tendit versus plagam orientalem ad quendam modissimum monticulum, Olahholum noncupatum¹², pro loco methe, postmodum abhinc procedendo vadit penes rubetum Monoros vocatum, quod scilicet signat pro nobilibus de Chnuch¹³, et cadit in aliud flumen, Merus vocatum, et ibi finiuntur methe predictae possessionis Regun, alio nomine Scenthmartun. In cuius rei memoriam perpetuamque firmitatem, presentes litteras nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri appensionis munimine roboratas.

Datum Dominica proxima, videlicet in festo beati Galli confessoris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo secundo.

(*Pe verso, de o mină de la sfirșitul sec. XIV sau de la începutul sec. XV:*) Vendicio Scenthmarthon⁷, prope Aranos existenti, cum piscina, pro 60 marcis argenteis.

Conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăștur, tuturor credincioșilor întru Hristos, care vor vedea scrisoarea de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin cuprinsul acestei scrisori vrem să ajungă la cunoștința tuturor, atît a celor de față cît și a celor viitori, că magistrul Petru, fiul lui Iacob de Grind, pe de o parte, și Nicolae, fiul lui Nicolae, tot de Grind, pe de altă parte, înfățișîndu-se înșiși înaintea noastră, ni s-a mărturisit și, de asemenea, ni s-a spus prin viu grai de către același magistrul Petru, fiul lui Iacob, că a vîndut, a trecut și a dat, în fața noastră, magis-

trului Nicolae, fiul lui Nicolae, și, prin el, moștenitorilor și urmașilor moștenitorilor săi moșia sa Regun, numită cu alt nume Sînmărtinul Sărat, din preajma râului Arieș, aflătoare în comitatul Turda, care ține de el în temeiul dreptului de moștenire, în hotarele ei adevărate și neîndoioase, în care el însuși și strămoșii săi au stăpînit-o, cu toate folosințele și tot ce ține de ea, adică păduri, dumbrăvi, rîturi, fînațe, pămînturi de arătură, lucrute și nelucrute, ape... cu heleșteul numit Tăul Voievodului, de asemenea cu patronatul bisericii sfîntului Martin mărturisitorul, ridicată pe ea, pentru șazeci de mărci de argint bun, primite pe de-antregul și plătite înaintea noastră, ca s-o păstreze, s-o stăpînească și, de asemenea, s-o aibă cu drept de veci și nestrămutat, nepăstrîndu-și de acum înainte pentru sine și pentru moștenitorii său nici un drept de proprietate, scoțîndu-se pe sine și pe alții din orice titlu de stăpînire a acestei moșii, același magistrul Petru, fiul lui Iacob, legîndu-se să-i apere pe amintitul magistrul Nicolae, fiul lui Nicolae, și pe urmașii săi, pe veci, în această moșie, de orice pîrși sau de cei ce ar voi să-i tulbure, cu propriile sale osteneli și cheltuieli.

Iar hotarele acestei moșii Regun, numită cu alt nume Sînmărtinul Sărat, se îndreaptă astfel: începînd mai întîi de la sesie numită Dealul Bobului, adică sesia care ține de aceeași moșie Regun, cu alt nume Sînmărtinul Sărat, de aici merge spre o pădure numită Vaidasig, care se leagă acolo cu semnele de hotar ale secuilor, iar de aici se îndreaptă spre un drum, care adică drum vine de la Noșlac și se îndreaptă spre sus-zisa moșie Grind, și acest drum ajunge la alt drum numit Drumul cu Piatră, iar de aici cotește o bună bucată de loc spre râul Arieș și astfel, chiar de la râul Arieș se îndreaptă spre partea de răsărit spre un deal foarte mic, pe nume Dealul Românului, ca loc de hotar, apoi, pornind de aici, se îndreaptă pe lîngă un mărăciniș numit Aluniș, pe care îl lasă pentru nobilii de Ciuci, și ajunge la un alt rîu, numit Mureș, și acolo sfîrșesc hotarele sus-zisei moșii Regun, cu alt nume Sînmărtinul Sărat. Spre amintirea și veșnică trăinicie a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea peceții noastre atîrnate.

Data în prima duminică, adică la sărbătoarea fericitului Gal mărturisitorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(Pe verso, de o mîină de la sfîrșitul sec. XIV sau de la începutul sec. XV:) Vînzarea (moșiei) Sînmărtinul Sărat, care se află aproape de Arieș, cu un eleșteu, pentru șazeci de mărci de argint.

Arh.Naț.Magh., Dl. 31 102. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362. Orig.perg., pecetea atîrnată lipsește.

¹ Rupt cca 2 cm; întregit după sens.

² Rupt cca 2,5 cm; întregit după sens și context.

³ Corect: *presencium*.

⁴ Rupt cca 2 cm; întregit pe baza contextului.

⁵ Corect: *attinentem*.

⁶ Corect: *pertinentis*.

⁷ Astfel în orig.

⁸ Rupt cca 1,5 cm.

⁹ Rupt cca 1,5 cm.; întregit după sens și context.

¹⁰ Se subînțelege: *alienas personas*.

¹¹ Corect: *vertantur*.

¹² Corect: *nuncupatum*.

¹³ Corect: *Chruuch*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al său din 1346. În lista demnitarilor, între alții: Dumitru, episcopul de Oradea (*Varadiensis*), Dominic, episcopul Transilvaniei (*Transylvaniensis*), Dominic, episcopul de Cenad (*Chanadiensis*), Dionisie, voievodul Transilvaniei (*Transylvano*).

Arh.Stat. Bardejov, arh. oraș. Bardejov.

Orig.

Copie din sec. XVIII în col. Kaprainai, tom. X. sub. B., 18—20, nr. IX și tom. XVIII, p. 16 și urm. la Bibl. Univ. Budapesta.

EDIȚII: *Fejér*, XI/3, p. 311—313.

Capitulum ecclesie Transsiluane, omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presencium noticiam habituris, salutem in domino sempiternam.

Cum mundi labilis condicio sit caduca et geste rei memoria propter vitam brevem hominum nequeat in evum perdurare, prudens advenit sollicitudo ut ea, que geruntur in tempore, ne simul labantur cum eodem, litterarum solidatur¹ testimonio. Proinde, ad universorum noticiam, tam presencium, quam futurorum, harum serie volumus pervenire quod nobilis vir, magister Johannes, filius Nicolai de Doboka, ad nostram personaliter accedendo presenciam, exhibuit nobis quasdam literas condam Petri, vicevoiuode Transsiluani, patentes, tenoris infrascripti, supplicans nobis humiliter ut easdem, propter maiorem cautelam et iuris sui conservacionem, de verbo ad verbum transscribi et in formam nostri privilegii redigi facere dignaremur. Quarum quidem tenor per omnia talis est: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 25 mai 1340, regest în DIR—C, veac. XIV, vol. III, p. 537, nr. 480 (cu data greșită: 1 iunie 1340))*. Nos, igitur, iustis et congruis postulacionibus ipsius magistri Johannis, filii Nicolai de Doboka, (annuentes)² easdem litteras de verbo ad verbum transscribi et in formam nostri privilegii redigi fecimus, sigillo nostro pendent³ munimine roborari.

Datum in festo beati Martini confessoris, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} secundo. Discretis viris, Johanne preposito, Andrea cantore, Lorando custode et magistro Nicolao, archidiacono de Ozd, decano, canonicis ecclesie nostre existentibus.

Capitulul bisericii Transilvaniei, tuturor credincioșilor întru Hristos, și celor de acum și celor viitori, care vor lua cunoștință de cele de față, mîntuire veșnică întru domnul.

Deoarece firea lumii trecătoare este supusă pieirii și amintirea faptelor săvîrșite nu poate dăinui deapururea din cauza scurtimii vieții omenеști, prevăzătoarea înțelepciune a găsit cu cale ca lucrurile ce se făptuiesc în vremelnicie să fie întărite prin mărturia scrisului, pentru ca să nu se piardă odată cu vremea.

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor, atît a celor de acum cît și a celor viitori, că venind însuși înaintea noastră, nobilul bărbat, magistrul Ioan, fiul lui Nicolae de Dăbica, ne-a arătat o scrisoare deschisă a răposatului Petru, vicevoievodul Transilva-

niei, cu următorul cuprins, rugîndu-ne cu smerenie ca, pentru o mai mare cheazăşie şi pentru păstrarea dreptului său, să binevoim a pune să fie trecută în scris acea scrisoare din cuvînt în cuvînt şi să fie întocmită în chip de privilegiu al nostru. Iar cuprinsul ei este întru totul acesta: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 25 mai 1340)*. Noi, aşadar, dînd ascultare legiuitelor şi dreptelor cereri ale aceluia magistrul Ioan, fiul lui Nicolae de Dăbîca, am pus să fie trecută în scris acea scrisoare din cuvînt în cuvînt, să fie dată în chip de privilegiu al nostru şi să fie întărită cu puterea peceteii noastre atîrnate.

Dat la sărbătoarea fericitului Martin mărturisitorul, în anul domnului o mie trei sute şaizeci şi doi, pe cînd fiinţau chibzuiţii bărbaţi, Ioan prepozitul, Andrei cantorul, Lorand custodele şi magistrul Nicolae, arhidiaconul de Ozd, decanul, canonici ai bisericii noastre.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. ist. Colecţia generală.
Orig. perg., cu pecete atîrnată.
REGESTE: Szabó, *Erd. Múz. okl.*, p. 28, nr. 118.

¹ Corect: *solidentur*.

² Lipseşte în orig.

³ Corect: *sigilli nostri pendentis*.

134

1362 noiembrie 11, (Alba Iulia).

Capîtlul din Alba-Iulia transcrie în formă autentică pentru magistrul Ioan, fiul lui Nicolae de Dăbîca, scrisoarea lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dată la 1 iunie 1340, cu privire la schimbul moşiiilor *Dîrja (Dersa)* şi *Chubulou*, din comitatul Dăbîca (*regest in DIR—C, veac. XIV, vol. III, p. 537, nr. 480*).

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. ist. Colecţia generală.
Orig. perg., cu pecete atîrnată.
REGESTE: *Tört. Tár*, 1889, p. 547, nr. 118.

135

1362 noiembrie 17, Haram.

Nos, magister Laurencius, filius Dominici, castellanus de Haram et vicecomes de Krasow, ac iudices nobilium de eodem, damus pro memoria quod Stephanus et Michael, filii Dominici, ad nostram accedentes presentiam, per modum <..>¹ hominem nostrum postularant ad prohibendum quandam particulam terre inter duas vias iacencium² secundo medis³ <..>¹ Johannes et Ladislaus, filii⁴ Pethew, ab alienacione, vendicione, pignoracione prohibuit. Igitur hominem nostrum <..>¹ ad dictam prohibicionem faciendam, nos vero iustis petitionis eisdem⁵ <annentes>⁶, misimus Miohaelem, filium P<.., qui de> mum⁷ ad nos reversus, nobis dixit quod ad faciem quedam particulis⁸ terre accessisset et ibi omnes commetaneos et specialiter Nicolaum cum filiis suis de Churta ab occupacione et recepcione prohibuisset et inhiuisset et similiter Ladislaum et Johannem, filios Petew, ab alienacione et pignoracione prohibuisset et inhiuisset. In cuius prohibicionis eiusdem⁹, literas nostras dedimus, communi iusticia ipsorum requirente.

Datum in Haram, feria quinta proxima ante festum beate Elizabeth regine, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} secundo.

(*Pe verso*:) Pro Stephano et Michaele, filiis Dominici, inter duas (vias)⁶ cuiusdam particule terre, secundo metis³ (...) ¹ expediciones¹⁰ Johannis et Ladislai de Bayla (...) ¹ de Churta et filios eiusdem a receptione (et occupa)cione⁶ ac alios commetaneos prohibicion(...) ¹ et inhibitionis.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite de Caraș, precum și juzii nobililor din același (comitat), dăm de știre că, venind înaintea noastră Ștefan și Mihail, fiii lui Dominic. (ne-au înștiințat) în chip de (întâmpinare și opreliște că...) ¹¹ au cerut omul nostru pentru a pune opreliște (asupra) unei bucăți de pământ așezate între două drumuri, între hotarele... (Deci, după facerea acestei opreliști) ¹², i-a oprit pe Ioan și Ladislau, fiii lui Pethew, de la înstrăinarea, vinderea sau zălogirea (acelei bucăți de pământ). Noi, așadar incuviințind dreapta lor cerere, le-am trimis omul nostru... pentru facearea pomenitei opreliști, anume pe Mihail, fiul lui P..., care întorcându-se apoi la noi, ne-a spus că s-a dus la (acea) bucată de pământ și acolo a oprit și împiedicat pe toți megieșii (și vecinii) și îndeosebi pe Nicolae de Ciortea, împreună cu fiii săi, de la luarea și înstăpînirea (lor pe acea bucată de pământ) ¹¹ și, de asemenea, a oprit și împiedicat pe Ladislau și pe Ioan, fiii lui Pethew, de la înstrăinarea și zălogirea ei. Spre mărturia acestei opreliști a lui, i-am dat scrisoarea noastră, după cerința dreptului lor obișnuit.

Dat la Haram, în joia dinaintea sărbătorii fericitei regine Elisabetha, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

(*Pe verso*:) (Scrisoare de) opreliște și de întâmpinare pentru Ștefan și Mihail, fiii lui Dominic, privitoare la o bucată de pământ (cuprinsă) între două drumuri, în hotarele... (oprindu-i pe) Ioan și Ladislau de Bayla de la părăsirea... și (pe Nicolae) ¹¹ de Ciortea și pe fiii lui, precum și pe ceilalți megieși de la luarea și înstăpînirea (lor pe acea bucată de pământ).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1350.
Orig. hirtie, cu rupturi.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 49.

REGESTE: Kállay, II, p. 101, nr. 1439 (cu data greșită: 19 mai).

¹ Lacună în text.

² Corect: *iacentem*.

³ Astfel în orig.; corect: *secundum metas*.

⁴ Astfel în text; corect: *Johannem et Ladislaum, filios*.

⁵ Astfel în text; corect: *petitionibus eorundem*.

⁶ Lipssește în text; întregit după sens.

⁷ Lacună în text; întregit parțial după sens.

⁸ Astfel în orig.; corect: *particule*.

⁹ Astfel în text; corect: *testimonium*.

¹⁰ Astfel în text; corect: *ab expedicione*.

¹¹ Întregit pe baza contextului.

¹² Întregit după doc. din 29 iunie 1363, nr. 176

{Comitele Jacob de Zips, judele curții regale, transcrie în scrisoarea sa din 28 mai 1379, scrisoarea privilegială a capitlului din Titel, în care se spunea că:}

...Johannes, filius Gregorii literati, de Cherneuch, ab una, parte vero ex altera magister Ladislaus, filius Galli literati, de Wmur, coram dicto capitulo Tytulensi constituti, per eundem Johannem, filium Gregorii, propositum extitisset et relatum quod ipse, pro quibusdam necessitatibus suis ipsum ad tunc urgentibus, quandam medietatem cuiusdam possessionis sue Zenthandras vocate, in comitatu de Crasso existentis, a plaga occidentis adiacentem, a Petro et Benedicto dictis Borza de Zedeck, titulo empcionis comparata, cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis, cum certis terminis et antiquis metis necnon novis, quibus ipsa medietas possessa extitisset, dedisset et vendidisset coram capitulo antedicto eidem magistro Ladislao, filio Galli, pro centum et viginti marcis, quamlibet marcam cum quatuor florenis computando, plene, ut dictum fuisset, persolutis, ac per eum, suis heredibus heredumque suorum successoribus, iure perpetuo et irrevocabiliter tenendam, possidendam pariter et habendam.

...Ioan, fiul lui Grigore diacul, de Cherneuch, pe de o parte, iar pe de alta magistrul Ladislau, fiul lui Gal diacul de Omor, înfățișându-se înaintea zisului capitlu din Titel, acel Ioan, fiul lui Grigore, a spus și a arătat că, din pricina unor nevoi, ce-l sileau atunci, a dat și a vîndut în fața sus-zisului capitlu, pe o sută douăzeci de mărci — socotind fiecare marcă la patru florini — bani care, după cum spunea, i se plătiseră pe deplin, magistrului Ladislau, fiul lui Gal, și moștenitorilor lui și urmașilor moștenitorilor lui jumătatea unei moșii a sa numite Zenthandras, aflătoare în comitatul Caraș, așezată spre apus, dobîndită prin cumpărare de la Petru și Benedict ziși Borza de Zedeck, împreună cu toate folosințele sale și cele ce țin de ea în anumite margini și în vechile și noile hotare în care acea jumătate de moșie fusese stăpînită, ca s-o țină, s-o stăpînească și s-o aibă pe veci și nestrămutat.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Csáki din Levoča.

Rezumat în actul comitelui Emeric Bubek, judele curții regale, din 11 iunie 1390.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 202.

{Comitele Iacob de Zips, judele curții regale, transcrie în scrisoarea sa din 28 mai 1379, scrisoarea deschisă a capitlului din Titel, în care se spune că:}

...Johannes, filius Gregorii literati, de Cherneuch, ab una, parte vero ex altera Ladislaus, filius Galli literati, de Wmur, coram dioto capitulo constituti, per eundem Johannem propositum extitisset pariter et relatum quod quasdam possessionarias porciones suas in possessionibus Markteleke et Farkad habitas ac medietatem possessionis Zenthandras a

plaga orientis adjacentes, iuxta continenciam literarum magnifici viri, domini Nicolai Konth, regni Hungarie palatini, solucionalium, in comitatu de Crasso existentes, cum omnibus utilitatibus suis et pertinenciis earum sub eisdem metis et terminis quibus eedem per ipsum possesse fuissent, prelibato magistro Ladislao, filio Galli literati, et, per eum, suis heredibus et heredum suorum successoribus, pro quibusdam necessitatibus suis, ipsum ad tunc urgentibus, pro centum et una marcis compoti Budensis impignorasset coram capitulo antedicto, sub obligaminibus literis in eisdem specificatis.

... Ioan, fiul lui Grigore diacul, de Cherneuch, pe de o parte, iar pe de alta Ladislau, fiul lui Gal diacul, de Omor, înfățișându-se înaintea aceluiaș capitolu, acel Ioan a spus și a arătat că, din pricina unor nevoi ce-l sileau atunci, a zălogit în fața sus-zisului capitolu — potrivit cuprinsului scrisorii de plată a măritului bărbat, domnul Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei — pe o sută una mărci, după socoteala de Buda, pomenitului magistru Ladislau, fiul lui Gal diacul, și, prin el, moștenitorilor lui și urmașilor moștenitorilor lui, cu îndatoririle arătate în acea scrisoare, niște bucăți de moșie ale sale ce le avea în moșiile Markteleke și Farkad și jumătate din moșia Zenthandras, așezate în partea de răsărit și aflătoare în comitatul Caraș, împreună cu toate folosințele lor și cele ce tin de ele în aceleași hotare și margini în care acelea fuseseră stăpînite de el.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Csáki din Levoča.

Rezumat în actul comitelui Emeric Bubek judele curții regale, din 11 iunie 1390.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 202—203.

138

1362 decembrie 3, Sintimbru.

Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus, nobilibus viris, iudicibus nobilium comitatus de Doboka, amicis suis honorandis, salutem cum honore.

Dicitur nobis, in personis domini abbatis de Clusmonustra et sui conventus de eadem, quod predictus¹ Hench, villicus de Fenes, cum tota communitate de eadem², ac Andreas, molendinator de Clusuar, cum quibusdam amicis et proximis ipsorum, feria secunda nunc proxime preterita, propria ipsorum potencia et auctoritate, contra libertatem dicte ecclesie ad ipsum monasterium irruendo, dictem³ claustrum seu monasterium ac hostia⁴ domus et pallatii eiusdem domini abbatis confregissent et quendam hominem, scilicet Paulum, filium Chuey, nobilem de Zuchak, de ipso claustro extraxissent et collum suum amputassent, sine omni iure, in preiudicium et derogamen ecclesie antedicte. Super quo, vestram amicitiam presentibus requirimus reverenter nichilominusque auctoritate⁵ voyuodali firmiter precipiendo mandamus quatenus, altero absente vel impedito, unus vestrum accedat, ab omnibus, quibus decet et licet, sciat et inquirat de premissis omnimodam veritatem; et post hec, prout exinde vobis veritas constiterit premissorum, nobis in vestris litteris rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, in festo Conceptionis virginis gloriose, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX° secundo.

Petru, vicevoivodul Transilvaniei, nobililor bărbați, juzilor nobililor din comitatul Dăbica, prietenilor săi vrednici de cinstire, sănătate și cinste.

Ni se spune nouă, în numele domnului abate din Cluj-Mănăstur și al conventului său de acolo, că sus-zisul Hench, judele din Feneș, împreună cu întreaga obște de acolo, și Andrei, morarul din Cluj, împreună cu niște prieteni și rude de ale lor, năvălind cu silnicie și cu putere, în luna de curînd trecută⁶, asupra mănăstirii, împotriva libertății zisei biserici, au distrus acel clastru sau mănăstire și ușile casei și sălii de mîncare a acelui domn abate, și, după ce au scos din acea mănăstire pe un om, adică pe Pavel, fiul lui Chuey, nobil de Suceag, i-au tăiat capul, fără nici un drept, spre paguba și dauna sus-zisei biserici.

Drept aceea, prin scrisoarea de față, cerem cu cinste prieteniei voastre și, totodată, din împuternicirea voievodului, vă punem în vedere și vă poruncim cu tărie, ca unul dintre voi, dacă ar lipsi sau ar fi împiedicat celălalt, să meargă și să cerceteze și să afle, de la toți de la care se cuvine și se cade, întreg adevărul cu privire la cele de mai sus. Și după aceea, să ne răspundeți în scrisoarea voastră, după cum veți fi aflat, de acolo, adevărul, cu privire la cele de mai sus.

Dat la Sîntimbru, la sărbătoarea Zămislirii slăvitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 069. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca /1362. Transumpt în actul lui Ioan, fiul lui Inok, judele nobililor din comitatul Dăbica, din 13 decembrie 1362, nr. 139.

EDIȚII: Makkai, *Kiadatlan okl.*, p. 6—7 (cu data greșită: 8 decembrie 1366).

¹ Astfel în transumpt.

² Scris deasupra rîndului, de aceeași mînă.

³ Corect: *dictum*.

⁴ Corect: *ostia*.

⁵ Corect: *auctoritate*.

⁶ 5 decembrie {1362}.

Nobili viro et honesto Petro, viceuoyuode Transsiluano, domino suo plurimum reverendo, Johannes, filius Inok, nobilis de Kyde et iudex nobilium de comitatu de Doboka, inclinacionem cum famulatu.

Litteras vestre nobilitatis honore quo decuit recepi in hec verba: {Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 8 decembrie 1362, Sîntimbru, nr. 138}. Et licet quod socius meus, Johannes, filius Demetrii scilicet alter iudex nobilium iamdicti comitatus de Doboka, volente deo ab hac luce migraverit, tamen ego, huiusmodi petitionibus et preceptis vestre nominatus, ut tenor¹, obtemperare cupiens, ad predictam possessionem Clusmonustra vocatam personaliter accessi ibique hostia² domus et pallatii ipsius domini abbatis, per predictos hospites et populos et eorum consocios de Fenes et de Clusuar confracta et destructa, et predictum Paulum, filium Chuey, in³ cumulo³ iacentem³, per eosdem miserabiliter occisum et interfectum, oculis conspexi carnalibus, deo teste, et demum a nobilibus et ignobilibus ac ab aliis communis⁴ hominibus, circumquaque in eadem provincia existentibus, a³ quibus³ decuit⁵ et³

licuit³, talem de premissis scivi veritatem quod iidem populi et hospites, scilicet Henchman, Hermanus parvus, Good, Georgius barbatus, Berben- cer⁶, Nicolaus dictus Nulas, Johannes albus, cum proximis, amicis et aliis sociis ipsorum quem plurimis, sibi adiunctis, de Fenes, item Andreas molendinator, Nicolaus pellifex, cum filiis suis, Martinus perator, Laurentius⁷ Sebul³ de³ castro³, Petrus dictus Pancyl, Albertus, filius Herry, Mychael, filius⁸ Heltuyn⁹, cum³ fratribus³ suis³, item filius⁹ Crestilyni¹⁰, filii Johannis pellificis, Jacobus braxator, Hermanus sartor, Hannus dictus Pomar, Johannes dictus Nerges¹¹, Petrus dictus Kostremp, Antonius, filius Nicolai¹², et ¹³Antonius³, filius³ (. . .)¹⁴, Johannes³ claudus³, famulus comitis Johannis de Clusuar, similiter cum omnibus proximis, amicis et sociis, non modica multitudine ipsorum, loricys¹⁵, pancerys¹⁵, galeys¹⁵, ferreis, cerotecys¹⁵ induti, tanquam¹⁵ milites pylati¹⁵, alii ipsorum hastis³, clipeis et aliis quibuslibet armis se ipsos muniendo, die et termino superius annotato, precogitata nequicia, propria ipsorum potencia et ausu temerario, ad predictum monasterium seu claustrum irruendo, hostia² domus et pallatii dicti domini abbatis confrangentes et de ipso claustro predictum Paulum, filium Chuey, extrahendo, absque strepitu cuiuslibet iudicii et omnino sine iure, collum suum amputarent, in preiudicium et periculum ecclesie beate Marie virginis antedictae.

Datum in Kerestus, in festo beate Lucie virginis et martyris, (a)nno¹⁶ domini prenotato.

(Pe verso, de aceeași mână, fragment de însemnare despre bunurile reținute de la diferite persoane:)

Item in¹⁷ curia³ Kerestul arestavimus¹⁸ d(ecem)¹⁹ pecudes, quatuor cubulus frumenti, (. . .)²⁰ cubulos farine et in cellario octo t(unellas)¹⁹ vini.

Item in³ cellario Petri Gurk, arestavim(us. . .)²¹ tunellas viny¹⁵, quatragenta¹⁵ cubu(los)¹⁹ triticy¹⁵, unum scrinium plenum de n(. . .)²⁰, III³ cofynos³ apium³, tres cubulos de alakur, IIII-or curros²², quatuor equos et duos poledros²³ I scrofam²⁴ pinguem²⁴, quinque pecude(s. . .)²¹ et XX³. oves³ (. . .)²⁵.

Super omnia alia vero predicta, Petrus, fili(us)²⁶ Hannus, scilicet gener suus, extitit fide(m)²⁶.

Item in domo Hannus, filii Heltuyn.

Nobilului și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, domnului său preavrednic de cinstire, Ioan, fiul lui Inok, nobil de Chi dea și jude al nobililor din comitatul Dăbîca, plecată slujbă.

Am primit cu cinstea cuvenită scrisoarea nobleței voastre cu acest cuprins: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 8 decembrie 1362, nr. 138)*. Și cu toate că sotul meu Ioan, fiul lui Dumitru, adică celălalt jude al nobililor din sus-zisul comitat Dăbîca, a părăsit, cu voia lui Dumnezeu, această lume, totuși eu, dorind a da ascultare, după cum sînt dator, cererilor și poruncilor nobleței voastre, am mers însumi la sus-zisa moșie numită Cluj-Mănăstur și acolo — martor mi-e Dumnezeu — am văzut cu ochii mei ușile casei și sălii de mîncare a aceluia domn abate, sparte și nimicite de pomeniții oaspeți și locuitori și de sotii lor din Feneș și din Cluj, și pe pomenitul Pavel, fiul lui Chuey, zăcînd grămadă, ucis și omorît de aceia în chip jalnic. Și apoi, de la nobili și nenobili și de la alți oameni de rînd, aflători de jur împrejur în acel ținut, de la care se cuvine și se cade, am aflat cu privire la cele de mai sus acest adevăr: că acei locuitori și oaspeți, adică Henchman, Herman

cel mic, Good, Gheorghe Bărbosul, Berbencer, Nicolae zis Nulas, Ioan Albul, împreună cu rudele, prietenii și mulți alți soți ai acestora din Feneș, uniți cu ei, de asemenea Andrei morarul, Nicolae blănarul, împreună cu fiii săi, Martin decoratorul, Laurențiu Sebul din cetate, Petru zis Pancyl, Albert, fiul lui Herric, Mihail fiul lui Heltuyn, cu frații săi, de asemenea fiul lui Cristilin, fiii lui Ioan blănarul, Iacob berarul, Herman croitorul, Hann zis Pomar, Ioan zis Nerges, Petru zis Kostremp, Anton, fiul lui Nicolae, și Anton, fiul lui . . . , Ioan cel șchiop, slujitorul comitelui Ioan de Cluj, de asemenea cu toate rudele, prietenii și soții, o mare mulțime de ai lor, îmbrăcați în zale, platoșe, coifuri, mănuși de fier, înarmați ca niște cavaleri cu sulite, iar alții dintre ei cu lăncii, cu scuturi și cu felurite alte arme, în ziua și sorocul mai sus-însemnat au năvălit cu o răutate precugetată, cu de la sine putere și cu mare îndrăzneală asupra pomenitei mănăstiri sau claustru, spărgînd ușile casei și sălii de mîncare a numitului domn abate și, scoțînd din acel claustru pe sus-zisul Pavel, fiul lui Chuey, i-au tăiat capul fără nici o judecată și cu totul pe nedrept, spre paguba și primejduirea pomenitei biserici a fericitei fecioare Maria.

Dat la Cristiș, la sărbătoarea fericitei fecioare și mucenice Lucia, în anul domnului mai sus însemnat.

(*Pe verso, de aceeași mină, fragment de însemnare despre bunurile reținute de la diferite persoane:*).

De asemenea, în curtea lui Kerestul am poprit zece vite mici, patru găleți de grîne, . . . găleți de făină și, în pivniță, opt butoaie de vin.

De asemenea, în pivnița lui Petru Gurk am poprit . . . butoaie de vin, patruzeci de găleți de grîu, o lădiță plină de . . . , trei stupi de albine, trei găleți de alac, patru căruțe, patru cai și doi mînji, o scroafă grasă, cinci vite mici și douăzeci de oi . . .

Iar cu privire la toate celelalte de mai sus, Petru, fiul lui Hann, adică generele său, a stat mărturie.

De asemenea, în casa lui Hann, fiul lui Heltuyn.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 069. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362. Orig. hîrtie.

EDIȚII: Makkai, *Kiadatlan okl.*, p. 7—8, (cu data greșită: 13 decembrie 1366).

¹ Corect: *tencor*.

² Corect: *ostia*.

³ Scris deasupra rîndului, de aceeași mină.

⁴ Corect: *communibus*.

⁵ Scris deasupra rîndului de aceeași mină; lectură nesigură.

⁶ Scris pe marginea din stînga documentului, de aceeași mină.

⁷ Scris deasupra rîndului de aceeași mină; urmează cîteva cuvinte ilizibile, tăiate de aceeași mină.

⁸ Urmează: *Helberty*, tăiat de aceeași mină.

⁹ Urmează: *Grestiljni*, tăiat de aceeași mină.

¹⁰ Scris pe marginea din dreapta documentului, de aceeași mină.

¹¹ Urmează cuvintele: *et Mychael* . . . , tăiate de aceeași mină.

¹² Urmează cuvintele: *duo aurifabri, circa Cristilinum commorantes*, tăiate de aceeași mină.

¹³ Urmează: *Thomas*, tăiat de aceeași mină.

¹⁴ Scris deasupra rîndului, de aceeași mină; ilizibil.

¹⁵ Astfel în orig.

¹⁶ Rupt cca 25 cm; întregit după sens.

¹⁷ Urmează: *cellario*, tăiat de aceeași mină.

¹⁸ Corect: *arrestavimus*.

¹⁹ Rupt cca. 0,5 cm; întregit pe baza contextului.

- ²⁰ Rupt cca 0,5 cm.
²¹ Rupt cca 0,5 cm; întregit parțial după sens.
²² Lectură probabilă.
²³ Urmează: *quinque*, tăiat de aceeași mină.
²⁴ Litera *m* corectată din *s*, de aceeași mină.
²⁵ Cuvînt ilizibil.
²⁶ Rupt cca 0,5 cm; întregit după sens.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Dicit nobis Johannes, filius Christiani de Kereztyenzygethe, sua et Christiani, fratris sui, in personis, quod recta medietas tercie partis possessionis Enyed, in comitatu Albensi existentis, nunc apud manus alienas habita, recaptivacioni et sibi statucioni plurium indigeret. Super quo, vestram petimus amicitiam presentibus reverenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Mathias, filius Arnoldi de Apold Inferiori, vel Nicolaus, filius Johannis de Enyed predicta, sive Johannes, filius Both de Bothludasa, aliis absentibus, homo noster, ad faciem predictae particule terre accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem universis legitime convocatis, recapitat¹ eandem, ipsis presentibus, recaptivatamque et ab aliorum possessionaris² iuribus sequestratam, statuat eisdem Johanni et Christiano, eu iure quod ad ipsos dinoscitur pertinere, și non fuerit per quempiam contradictum, contradictores vero, și qui fuerint, citet eosdem in nostram presenciam ad terminum competentem. Et post hec, seriem ipsius recaptivacionis et statucionis, prout fuerit oportunum³, ac, si citacio fuerit, diem et locum ipsius citacionis cum nominibus citatorum, si qui fuerint, cum termino assignato nobis in vestris litteris amicablem rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, sabbato proximo post festum beate Lucie virginis, anno domini M^oCCC^{mo}LX^{mo} secundo.

Chibzuiților și cinstiților bărbați, cinstitului capitolu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ne spune nouă Ioan, fiul lui Cristian de Cristian, în numele său și în numele lui Cristian, fratele său, că dreapta jumătate din a treia parte a moșiei Sîngătin, aflătoare în comitatul Alba, care acum este în mâini străine, are mare nevoie să fie dobîndită din nou și să-i fie trecută în stăpînire.

Drept aceea, prin scrisoarea de față, cerem cu plecăciune prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie un om de-al vostru, vrednic de crezare, în fața căruia Matia, fiul lui Arnold de Apoldul de Jos, sau Nicolae, fiul lui Ioan de sus-zisul Sîngătin, sau Ioan, fiul lui Both de Gusu, în lipsa celorlalți, omul nostru, mergînd la fața locului pe sus-zisa bucată de pămînt, fiind adunați în chip legiuit toți vecinii și megieșii, și fiind ei de față, să redobîndească această bucată de pămînt, și, dobîndită din nou și despărțită de drepturile de stăpînire ale altora, s-o dea în stăpînire lui Ioan și lui Cristian, cu acel drept cu care se știe că ține de ei, dacă nu se va face împotrivire de către cineva, iar dacă vor fi împotrivitori, să-i cheme în fața noastră, la sorocul cuvenit.

Și după aceasta, să aveți bunătatea a ne face cunoscut în scris, într-o scrisoare a voastră, cuprinsul acestei redobândiri și puneri în stăpînire, după cum va fi potrivit, și dacă a fost chemare, ziua și locul acestei chemări, cu numele celor chemați, dacă au fost vreunii, <și> cu sorocul hotărît.

Dat la Sîntimbru, în sîmbăta de după sărbătoarea fericitei fecioare Lucia, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

Arh.Naș.Magh., Dl. 30 390. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.
Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia, din 3 ianuarie 1363, nr. 144.

¹ Corect: *recapiat*.

² Corect: *possessionariis*.

³ Corect: *opportunum*.

141

1362 decembrie 23, Vișegrad.

Lodouicus, dei gracia, rex Hungarie, fidelibus suis conventui de Lelez, salutem et gratiam.

Fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Thomas de Chyser, vel Lucasius de Korchua, aut Andreas, filius Nicolai de Nempti, aliis absentibus, homo noster, citet Michaelem et Johannem, filios Chybak de Palata, Benedictum, Petrum Michaelem et Nicolaum, filios Nicolai, filii Alberti de Mendzent, Andream et Michaelem, filios Michaelis, filii eiusdem Alberti, contra dominas Katherinam et Clara vocatas, filias Georgii de Nogmihal, et Johannem, filium eiusdem Georgii, ac dominam Elenam, filiam Gede, filii Samsonis, in nostram presenciam ad terminum competentem; et post hec, diem et locum ipsius citationis, nomina citatorum cum termino assignato, nobis fideliter rescribatis.

Datum in Vyssegrad, tercio die festi beati Thome apostoli, anno domini M. CCC. sexagesimo secundo.

<Pe verso:> Fidelibus suis, conventui de Lelez, pro filiabus Georgii de Nogmihal et aliis, citatoria.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioșilor săi din conventul de Leles, mîntuire și milostivire.

Vă punem în vedre cu tărie și poruncim credinței voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, Toma de Chyser, sau Luca de Korchua, ori Andrei, fiul lui Nicolae de Nempti, în lipsa celorlalți, să cheme înaintea noastră la sorocul potrivit pe Mihail și Ioan, fiii lui Chybak de Palota, pe Benedict, Petru, Mihail și Nicolae, fiii lui Nicolae, fiul lui Albert de Mendzent, pe Andrei și Mihail, fiii lui Mihail, fiul aceluiași Albert, spre a sta față cu doamnele numite Caterina și Clara, fiicele lui Gheorghe de Nogmihal, și cu Ioan, fiul aceluiași Gheorghe, precum și cu doamna Elena, fiica lui Gede, fiul lui Samson. Și după acestea să ne răspundeți în scris întocmai despre ziua și locul acelei chemări în judecăt, cu numele celor chemați și sorocul statornicit.

Dat la Vișegrad, în a treia zi după sărbătoarea fericitului apostol Toma, în anul domnului o mie trei sute șazeci și doi.

⟨*Pe verso:*⟩ Credincioșilor săi din conventul din Leles, scrisoare de chemare în judecată pentru fiicele lui Gheorghe de Nogmihal și alții.

Arh.Naț.Magh., Dl. arh. fam. Sztáray, sexus masc., nr. 126.

Orig. hîrtie, cu pete de umezeală, cu pecete regală inelară din ceară de culoare roșie, aplicată pe verso.

EDIȚII: Sztáray, I, p. 324—325.

142

1363.

Ludovic I, regele Ungariei, întemeiază o mănăstire în Maramureș (Maramaros), pentru eremiții¹ sfîntului Pavel.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. Paulinilor din Ungaria.

REGESTE: Fejér, IX/7, p. 210; Hurmuzaki-Densușianu, I/2, p. 86.

¹ La Fejér și Hurmuzaki-Densușianu, greșit: *emeritis*.

143

1363.

Nos, capitulum ⟨ecclesie Transsiluane, significamus tenore presencium quibus expedit⟩¹ universis, quod religioso viro, fratre Nicolao, priore claustris beate ⟨virginis de Alba⟩², unacum cetero³ Nicolao, ⟨fratre suo . . .⟩⁴ in personis ⟨predicti claustris beate virginis de Alba⟩⁵, ab una parte, ab alio vero discretis viris Nicolao de Zonuk, Johanne de T(ylegd et Petri)⁶ de Clus, archidiaconis, sociis et concanonicis nostris, in persona venerabili in Christo patris, domini Dominici, dei et apostolice sedis gracia episcopi Transsiluani, domini et prelati nostri reverendi, cum litteris pro⟨curatoriis⟩⁷ eiusdem, coram nobis personaliter constitutis, confessum extitit per eundem fratrem Nicolaum, priorem, et fratrem suum pariter et relatam, quod quondam Paulus dictus Chankar, civis Albensis, in suo ultimo testamento ⟨pro remedio ani⟩⁸ sue, mediam curiam, in eadem civitate existentem, ac vineam suam, sex iugera continentem, in districtu eiusdem civitatis habitam, ipsi claustris beate virginis ⟨de Alba restituis⟩⁸ et remisisset, quamquidem mediam curiam et vineam, quia ratione domīnii ⟨et iuris⟩^{8a} proprietarii, ad ipsum dominum episcopum plus pertinere dignoscantur, ipsi, eidem domino episcopo et ⟨suo capitulo, in persona eiusdem claustris⟩⁹ et tocuis conventus, irrevocabiliter restituisent et remisissent ac restituerunt et remiserunt coram nobis, omni iuri accionem, liti et questioni, si quod ⟨in ipsi media curia et vinea, ratione⟩¹⁰ predicti testamenti competere, omnino renunciando et totum dominium et ius proprietarium predictarum curie et vinee¹¹ in prefatum dominum ⟨episcopum et capitulum suum . . .⟩¹² transferendo; e converso autem, prenominati domini Nicolaus, Johannes et Petrus, auctoritate procuratoria, nomine memorati domini nostri episcopi ⟨. . .⟩¹³ decimas duorum annorum in possessione Chanad, predicto domino episcopo iure provenientes, excepto iure alieno, ac viginti flo⟨renos . . .⟩¹³ curie et vinee¹¹ multo plus excedebant sepefatis priori et conventui suo dederunt et assignarunt¹⁴. ⟨De . . .⟩¹⁵ quibus contenti pretactu⟨um . . .⟩¹³ sone¹³ super ipso testa-

mento ac (. . .)¹⁶ contentis nomine (ipsius claustrum et)¹⁷ tocius conventus (. . .)¹³ quietum.

Datum tercio die (. . .)¹⁸ M^{mo} CCC^{mo} LX tercio.

Noi, capitulul bisericii Transilvaniei, facem cunoscut prin cuprinsul celor de față, tuturor cărora li se cuvine, că înfățișându-se înaintea noastră cuviosul bărbat fratele Nicolae, priorul mănăstirii fericitei fecioare din Alba, împreună cu celălalt Nicolae, fratele său (canonic), în numele. . . , pe de o parte, iar pe de altă parte chibzuiții bărbați, arhidiaconii Nicolae de Solnoc, Ioan de Tylegd și Petru de Cluj, tovarășii și frații noștri canonici, în numele venerabilului întru Hristos părinte, domnul Dominic, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic, episcopul Transilvaniei, domnul și prelatul nostru vrednic de cinste, cu scrisoarea de împuternicire a aceluiași, ni s-a mărturisit de către fratele Nicolae, priorul, și de fratele său și, de asemenea, ni s-a spus că răposatul Pavel zis Chankar, orășean din Alba, în ultimul său testament, ca leac al sufletului său, a dat și a lăsat mănăstirii fericitei fecioare din Alba, jumătate de curte, aflătoare în același oraș, și via sa cuprinzând șase iugăre, avută în districtul aceluiași oraș, dar, cum se știa că acea jumătate de curte și via, în temeiul stăpînirii și a dreptului de proprietate, țin mai mult de domnul episcop, (de aceea) ei le-au dat și le-au lăsat, în numele mănăstirii și a întregului convent, în chip nestrămutat domnului episcop și capitlului său, și chiar le dau și le lasă în fața noastră, renunțînd cu totul la orice drept de pîră, pricină și plîngere, chiar dacă, în temeiul sus-zisului testament, jumătatea de curte și via li se cuvin lor, și trecînd întreaga stăpînire și dreptul de proprietate a sus-ziselor jumătate de curte și via sus pomenitului domn episcop și capitlului său. . . ; pe de altă parte, sus-numiții domni, Nicolae, Ioan și Petru, în temeiul împuternicirii, dau și hărăzesc, în numele amintitului domn episcop al nostru, des pomeniților prior și conventul său, dijmele pe doi ani, de pe moșia Cenade, ce revin de drept sus-zisului domn episcop, lăsînd de o parte dreptul altuia, și douăzeci de florini. . . care întreceau cu mult mai mult. . . al curții și viei¹⁹.

Despre cele cuprinse în conținutul sus-zisul. . . , cu privire la acel testament și. . . în numele mănăstirii și a întregului convent. . . în pace.

Dat în ziua a treia. . . (în anul) o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 079. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.

Orig. hîrtie, cu rupturi mari și pete de umezeală.

¹ Rupt cca 15 cm; întregit pe baza contextului, după documentul aceluiași capitlu, din 7 mai 1360 (*Ub.* II, p. 177).

² Rupt cca 3,5 cm; întregit pe baza contextului și după actul abatelui Otho din Cluj-Mănăstur, din 11 aprilie 1361, nr. 30.

³ Lectură probabilă.

⁴ Rupt cca 5 cm; întregit, în parte, după context.

⁵ Rupt cca 7 cm; întregit pe baza contextului.

⁶ Rupt cca 4 cm; întregit pe baza contextului și a actului din 2 iulie 1370 (*Ub.* II, p. 350—352).

⁷ Rupt cca 3 cm; întregit pe baza contextului.

⁸ Pată de umezeală cca 4 cm; întregit pe baza contextului.

^{8a} Lipsește în document; întregit după sens și context.

⁹ Pată de umezeală cca 7 cm; întregire probabilă pe baza contextului.

¹⁰ Rupt și pată de umezeală cca 7 cm; întregire probabilă.

¹¹ Corect: *vinee*.

¹² Rupt și pată de umezeală cca 9 cm; întregire parțială, probabilă.

¹³ Rupt și pată de umezeală cca 8 cm.

¹⁴ Corect: *assignarunt*.

¹⁵ Rupt cca 1,5 cm; întregit pe baza contextului.

¹⁶ Rupt cca 12 cm.

¹⁷ Rupt cca 4 cm; întregit pe baza contextului.

¹⁸ Rupt cca 14 cm.

¹⁹ Traducere probabilă, datorată textului lacunar.

Nobili viro et honesto, Petro, viceuoyuode Transsiluano, amico ipsorum honorando, capitulum ecclesie Transsiluane amicitie debitum cum honore.

Noveritis nos, litteras vestre nobilitatis recepisse in hec verba: *(Urmează scrisoarea lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 17 decembrie 1362, Sintimbru, nr. 140)*. Nos enim, petitionibus vestris ac iusticie annuentes, unacum predicto Nicolao, filio Johannis, homine vestro, nostrum hominem, videlicet magistrum Paulum, socium et concanonicum nostrum, ad premissa peragenda, duximus transmittendum. Qui, demum exinde ad nos reversi et per nos requisiti, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, feria sexta proxima ante festum Circumcisionis domini nunc proxime preterita, ad faciem predictae possessionis Enyed pariter accedendo, universos vicinos et commetaneos eiusdem inibi legitime convocassent et ipsis presentibus, rectam medietatem tercie partis ipsius possessionis Enyed recaptivassent recaptivatamque eisdem Johanni et Christiano, filiis Christiani de Kereztyenzigethe, eo iure, quo ad ipsos dinoscitur pertinere, statuissent perpetuo possidendam, et huic statucioni nemo contradiccionis velamine ipsis obviasset, ac in eadem, iuxta consuetudinem regni, per¹ tres¹ dies¹ continuos¹ perseverassent.

Datum tercio die Circumcisionis domini, anno eiusdem M^oCCC^{mo}LX^{mo} tercio.

Nobilului și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de cinstire, capitlul bisericii Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea.

Aflați că noi am primit scrisoarea nobleței voastre avînd acest cuprins: *(Urmează scrisoarea lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 17 decembrie 1362, Sintimbru, nr. 140)*.

Iar noi, încuviințînd cererile voastre și ale dreptății, am hotărît să trimitem, împreună cu sus-zisul Nicolae, fiul lui Ioan, omul vostru, pe omul nostru, anume pe magistrul Paul, tovarășul și fratele nostru canonic, spre împlinirea celor de mai sus. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi și fiind întrebați de noi, ne-au spus deopotrică că ei, în vinerea dinaintea sărbătoririi Tăierii împrejur a domnului², care a trecut acum de curînd, mergînd împreună la fața locului pe sus-zisa moșie Singătin, au chemat acolo în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii acesteia și, fiind ei de față, au dobîndit din nou dreapta jumătate din a treia parte a acestei moșii Singătin, și dobîndită din nou au dat-o în stăpînire lui Ioan și Cristian, fiii lui Cristian de Cristian, ca s-o stăpînească pe veci cu acel drept cu care se știe că ține de ei, și nimeni nu s-a opus sub cuvînt de împotrivire acestei luări de stăpînire, și, după obiceiul țării, au rămas la această punere în stăpînire timp de trei zile în șir.

Dat în ziua a treia a Tăierii împrejur a domnului, în anul ace-luiași o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 390. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.
Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Scris deasupra rîndului, de aceeași mină.

² 30 decembrie (1362).

145

1363 ianuarie 17, <Oradea>.

Nos, capitulum ecclesie Varadiensis, significamus tenore presentium, quibus expedit universis, quod Ivan, voyvoda de Bulenus, ac Boch de¹ Balk, fratres sui de eadem, ab una, parte vero ex altera Nicolaus, filius Kend de Zalathna Banya, sua ac Johannis, Henning, Blasii, Ladislai, Tatamerii et Stoyan, fratrum suorum, in personis, quorum onus et gravamen, que ex parte eorundem absentium, temporum in processu, ad infrascripta possent provenire, super se assumendo, in nostri personaliter constituti presentia, dixerunt, retulerunt ac vive vocis oraculo coram nobis concorditer sunt confessi quod, licet controversionis materia et iurgiorum, in facto mortis Bikach et Roman, proximorum eorundem, diabolica suggerente malitia, inter ipsos extitisset suborta, nihilominus tandem, sumpmo rerum maiestate annuente, cuius providentia corda mortalium turbata flam(ine)² sui spiritus sedat et ad pacis tranquillitatem reducit et quietem, reformatisque inductionibus proborum virorum partium pacem zelantium intervenientibus, renunciando omni liti, questioni, actioni atque exceptioni, que ipsis vel quibuspiam ad defendendum <causam>² suam, iuris tramite requirente, posset³ aminiculari, ignoscentes sibi ipsis mutua vicissitudine quidquid inter eos hactenus extitisset illatum et perpetratum, volentes in pacis suavitudine in evum gratulari et sese a modo et deinceps veluti fratres charissimos assidua dilectione iugique favore pertractare, in perpetue pacis et concordie omnimodam devenerint* coram nobis unionem, tali conditionis moderamine mediante quod, si qua partium, temporum in processu, predictae pacis reformationi contravenire vel ipsorum pacem reformatam in toto vel parte, quovis subterfugii colore quesito, retractare niteretur aut resilire, extunc contra aliam partem, ipsam pacem inviolabiliter tolerantem, in quinquaginta marcis convinceretur eo facto.

Datum feria tertia proxima post octavas festi Epiphaniarum domini, anno eiusdem M. CCC. LX. tercio.

Noi, capitlul bisericii din Oradea, prin cuprinsul celor de față facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, înfățișîndu-se înaintea noastră, Ioan, voievodul din Beiuș, și Boch și Balc, frații săi, tot din <Beiuș>, pe de o parte, iar pe de altă parte Nicolae, fiul lui Cîndea din Baia Zlatna, în numele său și în al lui Ioan, Henning, Blasiu, Ladislau, Tatamer și Stoian, frații lui, luînd asupra lui sarcina și răspunderea care ar putea să se ivească în curgerea vremii din partea acelor <frați ai săi>, care nu-s <aici> de față, cu privire la cele de mai jos, au spus, au arătat și au mărturisit prin viu grai într-un singur glas înaintea noastră că, deși din îndemnul unui duh diavolesc se stîrnise între ei prilej de ceartă și de

gilcevi cu privire la moartea lui Bicaciu și Roman, rudele lor, totuși, în cele din urmă — din voia împăratului de sus al <tuturor> făpturilor, a cărui prevedere potolește prin suflarea duhului său inimile tulburate ale muritorilor și le întoarce la liniștea și tihna păcii, și prin mijlocirea sfaturilor împăciuitoare ale unor bărbați cinști doritori de pace între părți, <acestea>, lepădându-se de orice judecată, plângere, pîră și întîmpinare, care le-ar putea fi într-ajutor lor sau oricăror altora spre a-și apăra pricina lor pe calea cerută de lege, iertîndu-și unii altora, de o parte și de alta, orice s-a săvîrșit și orice s-a făptuit pînă acum între ei, voind să se bucure în veci de blîndețea păcii și să se aibă de aici înainte între dînșii cu necurmată iubire și nesfîrșită bunăvoință ca niște frați prea scumpi — au ajuns în fața noastră la unirea unei păci veșnice și bune înțelegeri desăvîrșite, punîndu-se îngrădirea următoarei îndatoriri: că, dacă vreuna din părți, în curgerea vremii, s-ar ridica împotriva pomenitei împăcări, sau ar căuta, sub orice cuvînt înșelător, să nimicească sau să strice în întregime sau în parte înțelegerea lor de împăcare, atunci să fie osîndită prin chiar acest fapt la plata a cincizeci de mărci față de cealaltă parte, care a păzit neclintit acea înțelegere.

Dat în marțea de după octavele Botezului domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șaiszeci și trei.

În 1834, orig. se păstra în colecția D. Fáy, la Debrețin.

Copie în Kemény, *Dipl. Trans. Appendix*, β, p. 16 (cu data: după 6 ianuarie 1363).

EDIȚII: *Fejér*, VII/3, p. 46 (cu data greșită: 16 ianuarie 1263) și IX/3, p. 364—366; *Teutsch u. Firnhaber*, I, p. 75 (cu data greșită: 16 ianuarie 1263); *Hurmuzaki-Densușianu*, I/1, p. 304 (cu data greșită: 1263) și I/2, p. 75.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 163.

¹ Corect: *et*.

² Lacună în text; întregit după sens.

³ Corect: *possent*.

⁴ Corect: *devenerunt*.

146 1363 ianuarie 24 (IX. Kalendas Februarii), Avignon.

Papa Urban al V-lea roagă pe Dionisie, voievodul Transilvaniei din regatul Ungariei (*Dionisio, woyuode Transilvano regni Hungarie*), să se străduiască pentru încheierea păcii între Carol, împăratul romanilor, și Ludovic, regele Ungariei.

Arh.Vat., Reg.Vat. 245, fol. 73 v. Fotocopie la Inst. de Ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: Theiner, *Mon.Hist.Hung.*, II, p. 52, nr. 93.

147 1363 ianuarie 24 (IX. Kalendas Februarii), Avignon.

Papa Urban al V-lea roagă pe Nicolae, comitele celor trei neamuri de secui (*Nicolao, comiti trigenerum Sicularum*), să se străduiască pentru

încheierea păcii între Carol, împăratul romanilor, și Ludovic, regele Ungariei.

Arh.Vat., Reg.Vat. 245, fol. 73 v. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.
Orig. hîrtie.

REGESTE: Theiner, *Mon.Hist.Hung.*, II, p. 52, nr. 93.

148 **1363 ianuarie 24 (IX. Kalendas Februarii), Avignon.**

Papa Urban al V-lea roagă pe Dominic, episcopul Transilvaniei, (*Transiluanensi*), să se străduiască pentru încheierea păcii între Carol, împăratul romanilor, și Ludovic, regele Ungariei.

Arh.Vat., Reg.Vat. 245, fol. 72 v. Fotocopie la Inst. ist și arh. Cluj-Napoca/1363.
Orig. hîrtie.

REGESTE: Theiner, *Mon.Hist.Hung.*, II, p. 52, nr. 92.

149 **1363 ianuarie 24 (IX. Kalendas Februarii), Avignon.**

Papa Urban al V-lea roagă pe Dominic, episcopul de Cenad (*Cenadiensis*), să se străduiască pentru încheierea păcii între Carol, împăratul romanilor, și Ludovic, regele Ungariei.

Arh.Vat., Reg.Vat. 245, fol. 72 v. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca, 1363.
Orig. hîrtie.

REGESTE: Theiner, *Mon.Hist.Hung.*, II, 52, nr. 92.

150 **1363 ianuarie 24 (IX. Kalendas Februarii), Avignon.**

Papa Urban al V-lea roagă pe Dumitru, episcopul de Oradea (*Waradiensis*), să se străduiască pentru încheierea păcii între Carol, împăratul romanilor, și Ludovic, regele Ungariei.

Arh.Vat., Reg.Vat. 245, fol. 73 r. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.
Orig. hîrtie.

REGESTE: Theiner, *Mon.Hist.Hung.*, II, 52, nr. 92.

151 **1363 ianuarie 25, Buda.**

Lodouicus, dei gracia, rex Hongarie¹, fidelibus suis, capitulo ecclesie Chanadiensis, salutem et gratiam. (Urmează un text aproape identic cu cel din actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 18 noiembrie 1361, nr. 66)².

Super quo, fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Michael dictus Bobal de Veÿth, vel Nicolaus, filius Johannis de Zlatinch, aut Nicolaus, filius Andree de Kerestes, seu magistri Ladislaus, filius Posa, sive Blasius, frater eiusdem de Sceer, vel Donch de Machadonia, aut Lucasius, filius Nicolai de Nyarag, sive Paulus, filius Kiliani, an Dyonisius, filius Nicolai, aliis absentibus, homo noster, ad facies predicatorum possessionum, vicinis et commetanelis earundem undique convocatis, accedendo, easdem reambulet per veras suas metas et antiquas, novas metas ubi necesse fuerit erigendo¹, reambulatasque et ab aliorum possessionibus metaliter separatas, statuatur predictas magistro Benedicto et fratribus suis, premissis nove donacionis nostre titulo perpetuo possidendas, si non fuerit contradictum; contradictores vero, si qui fuerint, eosdem contra prefatos magistros, Benedictum et fratres suos, in nostram citet presenciam, ad terminum competentem. Et post hec, ipsius possessionarie reambulacionis et statucionis seriem cum cursibus metarum vel nominibus contradictorum, si qui fuerint, et citatorum, cum termino assignato, nobis fideliter rescribatis.

Datum Bude, in festo Conversionis sancti Pauli apostoli, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} tercio.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioşilor săi <din> capitulul bisericii de Cenad, sănătate și milostivire. <Urmează un text aproape identic cu cel din actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 18 noiembrie 1361, nr. 66>.

Drept aceea, vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre, să trimiteti spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, Mihail zis Bobal de Voiteg, sau Nicolae, fiul lui Ioan de Zlatinch, ori Nicolae, fiul lui Andrei de Kerestes, sau magistrii Ladislau, fiul lui Posa, ori Blasiu de Sceer, fratele lui, sau Donch de Macedonia, ori Luca, fiul lui Nicolae de Nyarag, sau Pavel, fiul lui Kilian, ori Dionisie, fiul lui Nicolae, în lipsa celorlalți, ducându-se la suszisele moșii, după ce va fi chemat de pretutindenii vecinii și megieșii acelor moșii, să le hotărnicască după vechile și adevăratele lor semne de hotar, ridicând noi semne de hotar, unde ar fi nevoie, și odată hotărnicite și despărțite prin semne de hotar de moșiile altora, să le dea în stăpînire magistrului Benedict și fraților săi, ca să le stăpînească pe veci în temeiul pomenitei noastre danii noi, dacă nu s-ar împotrivi nimeni; iar dacă ar fi unii împotriviți, să-i cheme înaintea noastră la sorocul potrivit, <spre a sta> față cu sus numiții magistri, Benedict și frații lui. Și după aceasta, să ne răspundeți în scris întocmai despre felul cum s-a făcut această hotărnicire și punere în stăpînire, împreună cu mersul hotarelor sau cu numele împotriviților, de vor fi vreunii, și al celor chemați <înaintea noastră>, și împreună cu sorocul hotărit.

Dat la Buda, la sărbătoarea întoarcerii la credință a sfîntului apostol Pavel, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și trei.

Arh.Naț.Magh., DL, arh. fam. Kállay, nr. 1 404.

Transumpt în actul capitolului din Cenad din 22 martie 1363, nr. 163.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 50—51.

¹ Astfel în text.

² Diferă doar calitatea lui Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, comite de Pojon, în documentul de față, arătat în documentul din 18 noiembrie 1361 ca fiind

comite de Satu Mare, de Maramureș și de Ugocea, precum și cea a lui Ioan zis Pecenegul, fost comite și castelan de Owar, în documentul de față, iar în documentul din 18 noiembrie 1361 ca fiind „acum” comite și castelan de Owar. De asemenea, în documentul de față se precizează că va rămâne neștirbit dreptul bisericii de Caloceia în moșiile donate.

Nos, conventus¹ ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra, memorie commendantes, tenore presencium significamus quibus expedit universis quod Jacobus magnus, filius Dominici, filius Pergelyn, nobilis de Kecheth, pro se personaliter, pro Nicolao vero, Pergelyn, Dominico et Ladislao, filiis Stephani, fratris sui uterini de eadem, absque procuratoriis litteris, coram nobis conparendo, quorum honus et gravamen, si in infrascriptis causis persistere nollent, super se ipsum assumpendo, ab una, parte vero ex altera Jacobus, nobilis de Zylkerek, coram nobis constituti, idem Jacobus magnus, nomine suo et nomine predictorum filiorum Stephani, nobis dixit, proposuit atque confessus extitit, oraculo vive vocis, quod, quia predictus Jacobus de Zylkerek eosdem Jacobum magnum et filios Stephani antedicti, ratione occupationis et detencionis possessionis porcionarie, in eadem Zylkerek habite, per Blasium, Ladislaum, Nicolaum et Bartholomeum, filios Johannis, filii Dominici de Hasdad, eisdem pignori obligate, in causam attrahere, dictamque possessionem porcionariam ab eisdem, iuris ordine, sibi redimere nittebatur², ideo idem Jacobus magnus ipsam possessionem porcionariam predicto Jacobo de Zylkerek pacienter, benevole redimere permisisset et coram nobis permisit. Acceptisque ab eodem Jacobo de Zylkerek triginta et sex florenis aureis et plene habitis, sepedictam possessionem porcionariam, scilicet quartam partem ipsius possessionis Zylkerek vocate cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis, eidem Jacobo de Zylkerek tradidit, reliquit et assignavit, tamdiu tenendam donec iidem Blasius, Ladislaus, Nicolaus et Bartholomeus, filii Johannis, filii Dominici, ab eodem Jacobo de Zylkerek pro predictis triginta et sex florenis aureis redimere poterunt vel redimerint. Hoc non pretermittimus quod idem Jacobus magnus quaslibet litteras, quibus mediantibus dictam quartam partem possessionariam inpignoracionis tytulo³ occupaverant, cassas, frivolas ac inanes et earum exhibitoribus nocituras reddidit et reliquit coram nobis. In cuius rei veritatem, presentes nostras concessimus litteras privilegiales, pendentis sigilli nostri munimine roboratas.

Datum in festo Conversionis beati Pauli apostoli, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} tercio.

Noi, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj—Mănăștur dînd de știre, prin cuprinsul scrisorii de față aducem la cunoștința tuturora căroră se cuvîne că, înfățișîndu-se înaintea noastră, Iacob cel mare, fiul lui Dominic, fiul lui Pergelyn, nobil de Chiced, pentru sine, iar pentru Nicolae, Pergelyn, Dominic și Ladislau, fiii lui Ștefan, fratele său după mamă, din același loc, fără scrisoare de împuternicire, a căror sarcină și răspundere luîndu-o asupra sa, dacă cumva (ei) n-ar voi să rămfînă la pricinile mai jos scrise, pe de o parte, iar pe de altă parte Iacob, nobil de Șintereguț, acel Iacob cel mare ne-a spus, ne-a arătat și ne-a mărturisit prin viu grai, în numele său și în numele sus-zișilor fii ai lui

Ștefan, că, deoarece mai sus-zisul Iacob de Șintereguț a tras în judecată pe acest Iacob cel mare și pe fiii lui Ștefan, mai sus-zis, din pricina cotozirii și ținării în stăpînire a unei moșii, aflătoare tot în Șintereguț, zălogită lor de către Blasiu, Ladislau, Nicolae și Bartolomeu, fiii lui Ioan, fiul lui Dominic de Hășdatea, și fiindcă încerca să ia înapoi de la ei, după rînduiala legii, pentru sine zisa bucată de moșie, de aceea acest Iacob cel mare i-a îngăduit mai sus-zisului Iacob de Șintereguț, cu bunăvoință și cu răbdare, să răscumpere această bucată de moșie și îi îngăduie (și) în fața noastră. Și, după ce au fost primiți de la acest Iacob de Șintereguț treizeci și șase de florini de aur, plătiți pe deplin, a trecut, a lăsat și a dat în stăpînire acestui Iacob de Șintereguț ades pomenita bucată de moșie, adică a patra parte a aceleiași moșii Șintereguț, cu toate foloasele și cu tot ce ține de ea, ca să o țină atîta timp, pînă ca Blasiu, Ladislau, Nicolae și Bartolomeu, fiii lui Ioan, fiul lui Dominic, ar putea să o răscumpere de la acest Iacob de Șintereguț pentru cei treizeci și șase de florini de aur, mai sus amintiți, și chiar o vor răscumpăra. Nu trecem sub tăcere (și) acest lucru, că Iacob cel mare a socotit și a lăsat înaintea noastră scrisorile, în temeiul cărora au ocupat ca zălog zisa a patra parte de moșie, ca desființate, deșarte și vătămătoare pentru cei care le-ar înfățișa. Spre adevărea acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea pecetei noastre atîrnate.

Dat la sărbătoarea Întoarcerii la credință a fericitului apostol Pavel, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naș.Magh., Dl. 27 830. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăștur, din 7 august 1376.

¹ Urmează *monasterii*, tăiat de aceeași mîină.

² Corect: *nitebatur*.

³ Astfel în transumpt.

153 **1363 februarie 2** (*in festo Purificationis beate virginis*), Buda.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește schimbul de moșii dintre Dionisie și Ladislau, fiii lui Andrei de Imbregh, și magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, prin care cei dintii dau acestuia moșia Cărășeu (*Crasso*), primind de la Simion moșia Keresztur din comitatul Zemplen.

Arh.Naș.Magh., Dl. 31 053. Fotocopie la Ints. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1245. Rezumat în actul lui Nicolae de Gara, palatinul Ungariei, din 13 martie 1409.

EDIȚII: *Fejér*, X/4, p. 859—860.

154 **1363 februarie 11**, Sîntimbru.

Religiosis viris, conventui monasterii beate Marie virginis de Kulus amicis suis honorandis, Petrus, vicevayuoda Transsilvanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Dicit nobis Andreas, filius Stephani de Pethlend, quod recta medietas cuiusdam possessionis sue, Berkes vocata¹, in comitatu de Thorda existens², nunc apud manus alienas habita, recaptivazione et sibi statione

plurimum indigeret. Super quo, vestram petimus amicitiam presentibus reverenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes de Tuur vel Ladislaus, filius Thome de Kompanyathzagh, aut Nicolaus, filius Pauli de Pethlend predicta, sive Johannes, filius Michaelis de Koppan, aliis absentibus, homo noster, ad faciem ipsius possessionarie portionis accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem inibi legitime convocatis et ipsis presentibus, recipiat eandem recaptivatamque et ab aliorum possessionariis iuribus sequestratam, statuat eidem Andree, filio Stephani, eo iure quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam, regni consuetudine requirente, si per quempiam non fuerit contradictum; contradictores vero, si qui fuerint, citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem, rationem contradictionis eorum reddituros. Et post hec, ipsius recaptivationis et stationis seriem ac, si necesse fuerit, diem et locum ipsius citationis, cum nominibus citatorum et termino assignato, nobis vestris in litteris amicaliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, sabbatho proximo post festum sancte Scholastice virginis et martiris, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo tertio.

(Pe verso:) Religiosis viris, conventui monasterii beate Marie virginis de Kulus, amicis honorandis, pro Andrea, filio Stephani de Pethlend, recaptivatoria.

(Altă precizare în legătură cu actul:) Dorsotenus, iisdem sequentia, inscripta legebantur *(scrise deasupra:)* „Relationis demum sumaria³ connotatio super peracta recaptivatione“; eisdem indorsata, sequens legebatur; „Magister Georgius vice et nomine Nicolai et Michaelis, filii⁴ Jacobi dicti Urken, nobili⁵ de Theetrukŷ, (quos)⁶ in etate puerili in domo Ladislai, filii Beke, et patrem ipsorum, predictum Iacobum, Nicolaus, filius Petri de Gerend, consimiliter in pueritia sua conservasset, nunc vero litteras ipsorum divisionales reperisset et invenisset Georgius, pro se personaliter, Nicolaus, filius Philippi, vice et nomine nobilis puelle Margarethe, filie Pauli quondam de Berkes, et Thome, filii sui, et alterius Thome, filii Nicolai de inferiori Egres“.

(Inseminarea copieii în legătură cu pecetea:) Et apparebat manifestum vestigium sigilli prelibati domini vicevayvode in exteriori earundem convolutionis parte, super cera alba ductili, papyro tecta, ab olim impressi, sed per vetustatem demoliti. Erantque in papyro simplici, pro tunc clause, confecte et emanate“.

Cuvioşilor bărbaţi, conventului mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, prietenilor săi vrednici de cinste, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia şi cinstea cuvenită.

Ne spune Andrei, fiul lui Ştefan de Pethlend, că o dreaptă jumătate a unei moşii a lui numite Berchiş, aflătoare în comitatul Turda, care e acum în mâini străine, are foarte mare nevoie să fie dobândită din nou şi să fie trecută în stăpînirea sa. Drept aceea, prin scrisoarea de faţă cerem cu cinste prieteniei voastre să trimiteţi omul vostru mărturie vrednic de crezare, în faţa căruia omul nostru, Ioan de Tur sau Ladislau, fiul lui Toma de Comiţig, ori Nicolae, fiul lui Pavel tot de Pethlend, sau Ioan, fiul lui Mihail de Copand, în lipsa celorlalţi, ducîndu-se la acea bucată de moşie (şi) chemînd acolo în chip legiuît vecinii şi megieşii acelei bucăţi de moşie şi fiind aceştia de faţă, s-o dobîndească din nou şi, odată dobîndită din nou şi despărţită de drepturile de moşie ale altora,

s-o treacă în stăpînirea aceluia Andrei, fiul lui Ștefan, ca s-o stăpînească pe veci, cu dreptul cu care se știe că ține de dînsul, așa cum cere obiceiul țării, dacă nu se va face vreo împotrîvire de către cineva. Iar dacă vor fi unii împotrîvitori, să-i cheme pe aceștia înaintea noastră la sorocul potrivit, ca să dea seama de împotrîvirea lor. Și după acestea, să aveți bunătatea să ne faceți cunoscut în scrisoarea voastră de răspuns cuprînsul acelei dobîndiri din nou și puneri în stăpînire și, dacă va fi nevoie, ziua și locul chemării, cu numele celor chemați și cu sorocul sta-tornicit.

Dat la Sîntimbru, în sîmbăta de după sărbătoarea sfintei fecioare și mucenice Scolastica, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso:*) Cuvioșilor bărbați, conventului mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, prietenilor (săi) vrednici de cinste, scrisoare de dobîndire din nou pentru Andrei, fiul lui Ștefan de Pethlend.

(*Altă precizare în legătură cu actul:*) Pe dos, urmînd după acestea, se citeau, scrise (deasupra cuvîntele:) „Scurtă însemnare a dării de seamă despre redobîndirea săvîrșită“; (iar) pe dos, după acestea, se citea ceea ce urmează: „Magistrul Gheorghe (s-a înfățișat) în locul și în numele lui Nicolae și Mihail, fiii lui Iacob zis Urken, nobil de Tritu, (pe care) în vîrstă fragedă Nicolae, fiul lui Petru de Grind, i-a păstrat în casa lui Ladislau, fiul lui Beke, ca și pe tatăl lor, pe pomenitul Iacob, de asemenea în copilăria sa, iar acuma a găsit scrisoarea lor de împărțeală. Gheorghe s-a înfățișat pentru sine în persoană; Nicolae, fiul lui Filip, în locul și în numele nobilei fete Margareta, fiica răposatului Pavel de Berchiș, și al lui Toma, fiul său, precum și al altui Toma, fiul lui Nicolae din Agrișul de Jos.

(*Insemnarea copiei în legătură cu pecetea:*) Și se vedea o urmă limpede a pecetii pomenitului domn vicevoievod, întipărită odinioară pe partea dinafară a plicului ei, pe ceară albă, moale, acoperită cu o hîrtie, dar stricată de vechime. Și scrisoarea era întocmită și dată atunci (ca scrisoare) închisă, pe hîrtie simplă.

Bibl. Batthyaneum., Arh. conv. Cluj-Mănăstur. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.

Copie autentică a conventului din Cluj-Mănăstur, din anul 1783.

REGESTE: Beke, *Km. konv.*, p. 720, nr. 35.

¹ Corect: *vocate*.

² Corect: *existentis*.

³ Corect: *summariarum*.

⁴ Corect: *filiorum*.

⁵ Corect: *nobilis*.

⁶ Lipsește în copie; întregit după sens.

Nos, Petrus de Bellantis, miles, baronie Pancatha et Desne dominus, notum facimus universis, presentes literas inspecturis, quod nos, considerando obsequiosa servitia nobis prestita et que adhuc ab eodem postulamus, videlicet Georgii, fratris Sixti, medietatem molendini prope villam nostram Saldobody vocatam, latronum quondam Lazlo knesy ac vicini eiusdem, Preliub, qui propter sui latrocinia in Lippa ad cruciatum

patibuli sunt dampnati, nobis et curie nostre rationabiliter devolutam birsagii causa, predicto Georgio damus et conferimus perpetue et irrevocabiliter, ac suis heredibus, heredumque suorum successoribus, cum rota ad opus lodicum operativum, cum omnibus suis proventibus et pertinentiis tenendam, possidendam pariter et habendam, vendendi, obligandi iuxta sue voluntatis libitum plenam habendo facultatem, iure alieno semper salvo. In cuius rei memoriam, presentes nostras literas sibi, inde fieri fecimus, sigillo nostro roboratas.

Datum Pancathe, in die Cinerum, anno domini millesimo CCC^{mo} LX^{mo} tertio.

Noi, Petru de Bellantis, cavalier, stăpîn al baroniei de Pîncota și Dezna, facem cunoscut tuturor celor care vor vedea această scrisoare că noi, luînd aminte la îndatoritoarele slujbe făcute nouă și pe care i le mai cerem, încă, și azi, anume ale lui Gheorghe, fratele lui Sixt, dăm și hărăzîm sus-zisului Gheorghe și moștenitorilor lui și urmașilor moștenitorilor lui jumătate dintr-o moară, (așezată) aproape de satul nostru numit Saldobady, cu o roată ce mișcă o piuă, împreună cu toate veniturile și cele ce țin de ea, (moară fostă) a unor tîlhari, (și anume) a răposatului Ladislau cnezul și a vecinului său Preliub, care din pricina tîlhăriilor lor în Lipova au fost osîndiți la pedeapsa spînzurătorii — și ajunsă pe bună dreptate în stăpînirea noastră și a curții noastre drept gloabă, ca s-o țină, s-o stăpînească și s-o aibă pe veci și nestrămutat, avînd ei deplină libertate a o vinde (sau) zălogi, potrivit bunului lor plac, fără a vătămă vreodată dreptul altuia. Spre pomenirea acestui lucru, am pus să se facă scrisoarea noastră de față, întărită cu pecetea noastră.

Dat la Pîncota, în ziua începutului Păresimilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.fam.Erdödy din Hlohovec.

Orig. perg., cu urme de pecete mare, rotundă, din ceară de culoare roșie, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Bánffy*, I, p. 244—245.

156

1363 februarie 19 (*undecimo Kalendas mensis Marcii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act de danie. În lista demnitarilor, între alții: Dumitru, episcopul de Oradea (*Waradiensi*), Dominic, episcopul Transilvaniei (*Transsilvano*), Dominic, episcopul de Cenad (*Chanadiensi*), Dionisie, voievodul Transilvaniei (*Transsilvano*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 237.

Orig. perg.

EDIȚII: *Smtčiklas*, XIII, 272—273.

157

1363 martie 3, Hațeg.

Nos, Petrus, vicevayvoda Transsilvanus, memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis quod, cum Ladislaus, filius Musath, presentatis literis magnifici viri, domini Dionysii,

vayvode Transsiluani et comitis de Zonok, domini nostri, preceptoriiis, quandam possessionem, Zalasd vocatam, in districtu castri Deva existentem, quam, per collationem regie maiestatis, suam, Petri, Joannis, Laczko et Musath, filiorum suorum, esse hereditariam asserebat, sibi et filiis suis prenotatis, mediante homine nostro et testimonio capituli, statui facere postulasset, tandem, quia in tenoribus memoratarum literarum domini nostri waiuode preceptoriarum reperiatur ut in facto ipsius possessionis Zalasd inter ipsum filium Musath ac Sztroja et Zayk, kenezios, visis ambarum partium instrumentis, coram nobis exhibendis, iudicium et iustitiam facere deberemus, cumque nos, receptis huiusmodi litteris eiusdem domini nostri vayvode preceptoriiis, sextam feriam Ieiunio ineunte, primam proxime preteritam, ambabus partibus, cum earum instrumentis universis in facto ipsius possessionis Zalasd, coram nobis et regni nobilibus de comitatu Hunyad ac universis keneziiis et senioribus Olachalibus districtus Haczak comparendi assignassemus. Denique, ipso termino adveniente, nobisque unacum eisdem nobilibus et iudicibus nobilium predicti comitatus Hunyadiensis, universisque keneziiis et senioribus Olachalibus ipsius districtus Haczak, ac aliis provincialibus in facto pretacte possessionis pro tribunali sedentibus, ac predicto Ladislao, filio Musath, litteras regie maiestatis, in quibus comperiebatur quod ipsa regia benignitas, consideratis fidelitatibus et servitiorum meritis eiusdem Ladislai, filii Musath, super quibus ipse dominus rex per laudabilem recommendationem prelibati domini Dionisii vayvode, domini nostri, certissime exstitisset informatus, ipsam possessionem Zalasd, cum omnibus suis utilitatibus et utilitatum integritatibus quibuslibet, nove donationis titulo eidem Ladislao et filiis suis antedictis perpetuo contulisset, exhibente, prenominati Stroja et Zayk, kenezii, obiecerunt in hunc modum: quod ipsa possessio Zalasd, more aliorum keneziorum, nove exstirpationis densitatis silvarum capite, iure keneziatu, ipsis et fratribus ipsorum pertineret, et sic ipse Ladislaus a regia maiestate ipsorum ius keneziale sibi et dictis filiis suis conferri postulasset, nulla tamen efficacissima instrumenta, ad nostram trinariam requisitionem, ipsis super hoc exhibere valentibus, nec in futurum se exhibere posse allegantibus.

Quas quidem obiectiones predictorum Sztroja et Zayk, keneziorum, cum nos cum dictis nobilibus, ut premittitur, nobiscum pro tribunali considentibus, penitus irracionales ac inanes iuridice fore decrevissemus, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis nostris, litteratorie scribissimus ut eorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Simon, filius Pauli, filii Barcha, vel Johannes dictus de Baranya, aut Jacobus, filius Michaelis de Sancto Rege, aliis absentibus, homo noster, accederet memoratam possessionem, Zalasd vocatam, vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis, iuxta continentiam premissarum litterarum regalium, mediantibus quibus dominus rex, per laudabilem recommendationem domini Dionisii, vayvode Transsiluani et comitis de Zonok, domini nostri, pro fidelibus servitiis suis nove donationis titulo contulit, cum omnibus suis utilitatibus ac quarumlibet utilitatum integritatibus, ac ad eandem pertinentibus, statuatur perpetuo possidendam, contradictione Sztroja et Zayk, keneziorum, non obstante, qui coram nobis in iure advocati, nullam rationem efficacem pretendere valuerunt¹; si qui vero alii contradictionis velamine dicte statuti obviarent, in nostram citati presentiam ad terminum competentem, rationem contradictionis ipsorum redderent. Et post hec, seriem ipsius possessio-

narie statutionis et, si citati fuerint, diem et locum ipsius citationis cum nominibus citatorum et termino assignato, in ipsorum litteris nobis amabiliter rescriberent.

Datum in villa Hathzak, feria sexta proxima ante dominicam Oculi, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo tertio.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre tuturor cărora se cuvine că, deoarece Ladislau, fiul lui Mușat, înfățișînd scrisoarea de poruncă a măritului bărbat, domnul Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, stăpînul nostru, a cerut să fie pus el și fiii săi numiți mai jos, de omul nostru și de omul de mărturie al capitlului, în stăpînirea unei moșii numite Zlaști, aflătoare în districtul cetății Deva, despre care el spunea că este moșie de moștenire a lui și a fiilor săi, Petru, Ioan, Lațcu și Mușat, prin dania înălțimii regești, apoi — deoarece din cuprinsul pomenitei scrisori de poruncă a domnului nostru voievodul se vedea că sîntem datori să ținem judecată și să facem dreptate între acel fiu al lui Mușat și cnezii Stroia și Zeicu cu privire la acea moșie Zlaști, după ce vom vedea actele pe care cele două părți le vor înfățișa înaintea noastră, — după ce am primit noi această scrisoare de poruncă a numitului domn al nostru voievodul, am statornicit amînduror părților vinerea dintii de la începutul postului, de curînd trecută², ca soroc de înfățișare înaintea noastră și a nobililor țării din comitatul Hunedoara și a tuturor cnezilor și bătrînilor români din districtul Hațeg. În sfîrșit, sosind acel soroc și țînînd noi judecată împreună cu acei nobili și juzi ai nobililor din sus-zisul comitat Hunedoara și cu toți cnezii și bătrîinii români din acel district Hațeg și cu ceilalți locuitori ai ținutului cu privire la pomenita moșie, și înfățișînd sus-zisul Ladislau, fiul lui Mușat, scrisoarea înălțimii regești în care se arăta că milostivul rege, țînînd seamă de faptele de credință și de vrednicia slujbelor acelui Ladislau, fiul lui Mușat, despre care domnul nostru, (regele), fusese înștiințat în chip neîndoielnic prin darea de seamă plină de laudă a pomenitului domn Dionisie voievodul, stăpînul nostru, a hărăzit pe veci, în chip de nouă danie, acelui Ladislau și suszișilor săi fii acea moșie Zlaști, cu toate folosințele sale și cu întregimea de orice fel a foloaselor sale, sus-numiții cnezi Stroia și Zeicu au făcut întîmpinare în acest chip: că acea moșie Zlaști, ca început al unei noi defrișări a desimii pădurilor, după obiceiul cnezilor și în temeiul dreptului cnezial, este a lor și a fraților lor și că, prin urmare, acel Ladislau a cerut de la înălțimea regească să i se dăruiască lui și zișilor săi fii dreptul lor cnezial; dar, deși li s-a cerut de noi de trei ori, ei n-au putut arăta cu privire la aceasta nici un act temeinic și au spus că nici în viitor nu vor putea arăta.

Drept aceea, după ce noi împreună cu zișii nobili, care — după cum s-a spus — stăteau cu noi la judecată, am hotărît că această întîmpinare a sus-zişilor cnezi Stroia și Zeicu este cu totul neîntemeiată și zadarnică, am scris prietenilor noștri din cinstitul capitlu al bisericii Transilvaniei ca să trimită spre mărturie omul lor vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, Șimion, fiul lui Pavel, fiul lui Barcha, sau Ioan zis de Baranya, ori Iacob, fiul lui Mihail de Sîncrai, în lipsa celorlalți, să meargă la pomenita moșie numită Zlaști și, chemînd în chip legiuit pe vecinii și megieșii ei, s-o dea în stăpînire sus-zisului Ladislau — potrivit cuprinsului pomenitei scrisori regești, prin mijlocirea căreia acel domn al nostru, regele, după darea de seamă plină de laudă a dom-

nului Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, stăpînul nostru, i-a hărăzit-o în chip de danie nouă a sa, pentru credincioasele sale slujbe, — împreună cu toate folosințele sale și cu deplinătatea foloaselor de orice fel și cu toate cele ce țin de ea, ca s-o stăpînească pe veci, fără a ține seamă de împotrivirea cnezilor Stroia și Zeicu, care, chemați la judecată în fața noastră, n-au putut aduce nici un temel mulțumitor; iar dacă alții ar ridica împotrivire, să-i cheme înaintea noastră la sorocul potrivit, spre a da seamă de temeiul împotrivirii lor. Și după aceasta, să aibă bunătatea a ne răspunde în scris în scrisoarea lor despre felul cum s-a făcut acea punere în stăpînire de moșie, iar dacă vor fi vreunii chemați, despre ziua și locul chemării, cu numele celor chemați și sorocul statornicit.

Dat în satul Hațeg, în vinerea dinaintea duminicii *Oculi*, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și trei.

Locul de păstrare al orig., necunoscut. În anul 1846, potrivit informației lui J. Kemény (v. Kurz, *Magazin*, II, p. 299), se afla în arhiva nobililor de Zlaști.

EDIȚII: *Fejér*, IX/1, p. 756; Kurz, *Magazin*, II, p. 300—302; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 72—74.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 164.

¹ Astfel în text; corect: *voluerunt*.

² 17 februarie.

Viris discretis et honestis, capitulo ecclesie Transilvane, amicis suis honorandis, Petrus, vicevaioda Transylvanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Vestram petimus amicitiam presentibus reverenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Simon, filius Pauli, filii Barcha, vel Johannes dictus de Baranya, aut Jacobus, filius Michaelis de Sancto Rege, aliis absentibus, homo noster, ad faciem cuiusdam particule terre seu possessionis Zalasd vocate, in comitatu de Hunyad existentis, accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem legitime undique convocatis et presentibus, eandem Ladislao, filio Musath, ac filiis suis, iuxta continentiam litterarum regalium donatitiarum, medianibus quibus dominus rex, per laudabilem recommendationem domini Dionisii, vauode Transylvani et comitis de Zonuk, domini nostri, pro fidelibus servitiis suis, nove donationis titulo contulit, cum omnibus suis utilitatibus et quarumlibet utilitatum integritatibus, ac ad eam pertinentibus, statuatur perpetuo possidendam, contradictione Stroia et Zeyk, ke-neziorum, non obstante, qui, coram nobis in iure advocati, nullam rationem efficacem pretendere valuerunt; si qui vero alii contradictionis velamine dicte statutioni obviarent, in nostram citet presentiam, ad terminum competentem, rationem contradictionis ipsorum reddituros. Et post hec, seriem ipsius possessionarie statutionis et, si citati fuerint, die et locum citationis, cum nominibus citatorum ac terminum assignatum in vestris litteris nobis amicabiliter rescribatis.

Datum in villa Hutzuk, feria sexta proxima ante dominicam *Oculi*, anno domini M. CCC. LXIII.

Chibzuiților și cinstiților bărbați din capitlul bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Prin (scrisoarea) de față cerem cu plecăciune prieteniei voastre să trimiteti spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, Simion, fiul lui Pavel, fiul lui Barcha, sau Ioan zis de Baranya, ori Iacob, fiul lui Mihail de Sîncrai, în lipsa celorlalți, ducîndu-se la o bucată de pămînt sau moșie numită Zlaști, aflătoare în comitatul Hunedoara, (și) chemînd în chip legiuit de pretutindeni pe vecinii și megieșii acelei moșii și fiind aceștia de față, s-o dea pe veci în stăpînire lui Ladislau, fiul lui Mușat, și fiilor lui, potrivit cuprinsului scrisorii regești de danie, — prin mijlocirea căreia regele, după sfatul plin de laudă al lui Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, stăpînul nostru, i-a hărăzit-o în chip de danie nouă, pentru credincioasele sale slujbe — împreună cu toate folosințele și cu deplinătatea oricăror folosințe ce țin de ea, fără a se ține seamă de împotrivirea cnezilor Stroi și Zeicu, care, chemați la judecată în fața noastră, n-au putut aduce nici un temei mulțumitor; iar dacă alții s-ar ridica împotriva acestei puneri în stăpînire, să-i cheme înaintea noastră la sorocul potrivit, spre a da seamă de temeiul împotrivirii lor. Și după acestea, să aveți bunătatea a ne răspunde în scris, prin scrisoarea voastră, despre felul cum s-a făcut acea punere în stăpînire, iar dacă vor fi unii chemați, despre ziua și locul chemării, cu numele celor chemați și sorocul statornicit.

Dat în satul Hațeg, în vinerea dinaintea duminicii *Oculi*, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Bibl. Univ. Budapesta.

Copie în colecția Cornides, Mss., II, p. 166.

Copie în Kemény, *Dipl. Trans. Appendix*, 3, p. 17 (cu data: cca. 5 martie 1363).

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 380—381; *Transilvania*, 1871, p. 239; *Hurmuzaki Densușianu*, I/2, p. 74.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 165.

159

1363 martie 5, (Cluj—Mănăstur).

Nos, conventus ecclesie beate Marie virginis de Kolosmonustra, memorie commendamus quod Leukus, filio Gerev, nobili de Zamusfalua, ab una, parte vero ex altera Johanne, filio Nicolai, nobili de eadem, coram nobis personaliter constitutis¹, idem Leukus dixit, proposuit atque confessus extitit, oraculo vive vocis, quod ipse domum et curiam suam, per proprias² expensas suas preparatas et fabricatas in eadem Zamusfalua habitas, predicto Johanni, filio Nicolai, patrueli fratri suo, dedisset, donasset et contulisset et coram nobis dedit, donavit et contulit perpetuo tenendas et possidendas, assummens idem Leukus ut, si quis ipsum Johannem, filium Nicolai, racione predictae domus et curie in ius evocaverit, extunc idem Leukus predictum Johannem, filium Nicolai, propriis laboribus et expensis suis expedire tenebitur. E converso, idem Johannes, filius Nicolai, tributum suum sev porcionem suam in tributo in Wasarhel existenti predicto Leukus per octo annos integros, proxime nunc affuturo, tenendum, possidendum et utendum dedisset, donasset et contulisset et coram nobis dedit, donavit et contulit. Ita quod lapsis ipsis octo

luano), Dominie, episcopul de Cenad (*Chanadiensis*), Dionisie, voievodul Transilvaniei (*Transsilvano*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 35 214.
Orig. perg.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 349—350; *Smičtklas*, XIII, p. 278—280.

162

1363 martie 22, Sîntimbru.

Petrus, viceuoyuoda Transsilvanus, nobilibus viris et honestis, iudicibus nobilium comitatus de Kolus, amicis suis honorandis, amiciciam paratam debito cum honore.

Dicitur nobis, in personis domini Ottonis, abbatis de Kolusmonostrea, et sui conventus de eadem, quod Ladislaus dictus Zekul, officialis de Almas, universas silvas et terras arabiles ad possessiones ecclesie ipsorum, Bogarteluk, Egeres et Jegenye vocatarum¹, pertinentes, propter sessiones iobbagionum suorum vel loca villarum suarum, penitus et per omnia occupasset, occupatasque ad predictam possessionem domini regis, Almas vocatam, applicasset et, si quis ex iobbagionibus ipsius domini abbatis et sui conventus, in predictis possessionibus suis commorantes², causa seminandi ad agros exhiret³, vel de silva ligna domum deferre vellet, extunc, idem Ladislaus dictus Zekul tales iobbagiones domini abbatis omnibus rebus secum habitis privare et universis vestibis suis, super se habitis, miserabiliter spoliare ac denudare ac boves ipsorum, in curribus et in aratris ipsorum repertos, sepius auferri fecisset et auferri facere incessanter. His non contentus, idem Ladislaus dictus Zekul, missis suis famulis, scilicet Gregorio, Dyonisio et Nicolao dicto Chylle ac aliis, ad se pertinentibus, de Almas, octo pecudes et novem capras iobbagionum dicti domini abbatis de Bogarteluk auferri faciendo, et pastores ipsorum pecudum et caprarum, ligatis manibus et pedibus in silva derelictos⁴, mori commiserunt. Altera vice, similiter, missis suis complicibus, quatuor boves iobbagionum eiusdem domini abbatis in facie possessionis sue, Egeres nuncupate, minus iuste auferri faciendo, preterea quatuor boves et viginti quinque porcos iobbagionum in facie possessionis ipsius domini abbatis, Jegenye nominate, similiter auferri faciendo, et, per huiusmodi continua potenciaría commissa, predicti Ladislai Zekul nominati sexaginta mansiones iobbagionum de predictis tribus possessionibus⁵ ipsius domini abbatis, Bogarteluk, Egeres et Jegenye, vocatis, recessissent, residui vero iobbagiones sui in promptitudine essent recedendi.

Super quo, vestram petimus amiciciam diligenter, per presentes, quatenus unus vestrum, altero absente, personaliter accedendo, a quibus decet et licet, sciat et inquirat de premissis omnimodam veritatem et et post hec, prout exinde premissorum vobis veritas constiterit, vestris cum literis nobis amicabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, in quindenis diei Medii Quadragesime, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo tertio.

Petru, vicevoievodul Transilvaniei, nobililor și cinstiților bărbați, juzilor nobililor din comitatul Cluj, prietenilor săi vrednici de cinstire, cu toată prietenia și cinstea datorată.

136

Ni se spune în numele domnului Otto, abatele de Cluj-Mănăştur, și al conventului său din același loc că Ladislau zis Secuiul, slujbașul de Almaș, a pus stăpînire cu totul și cu desăvîrșire pe toate pădurile și pămînturile de arătură ce țin de moșiile numite Băgara, Aghireșu și Leghia ale bisericii lor, ca sesii sau pămînturi ale iobagilor, ce țin de satele lor, și, după ce a pus stăpînire pe ele, le-a alipit la pomenita moșie regească numită Almaș, și, dacă vreunul dintre iobagii numitului domn abate și ai conventului său, sălășluind pe numitele moșii, ieșea la cîmp ca să semene sau voia să aducă lemne din pădure, atunci, acel Ladislau zis Secuiul punea să li se ia acestor iobagi ai domnului abate toate lucrurile ce le aveau la dînșii, să-i jefuiască și să-i despoale în chip jalnic de toate hainele ce le aveau pe ei, și să le ia adesea boii lor, aflați la carele și la plugurile lor, și nu încetează nici acum să pună să li se ia (acestea). Și nemulțumit cu atîta, acel Ladislau zis Secuiul, trimițînd niște slugi ale sale, anume pe Grigore, Dionisie și Nicolae zis Chylle și pe alții din Almaș, care țin de dînșul, a pus să se ia opt oi și nouă capre de la iobagii din Băgara ai zisului abate, iar pe păstorii acelor oi și capre, părăsindu-i în pădure, legați de mîini și de picioare, i-au lăsat să moară (acolo). Altă dată, tot așa, trimițîndu-și părtașii săi de rele, a pus să se ridice pe nedrept patru boi ai iobagilor aceluiași domn abate de pe moșia sa numită Aghireșu și, pe lingă, aceasta, a mai pus să se ia patru boi și douăzeci și cinci de porci ai iobagilor de pe moșia numită Leghea a aceluiași domn abate, iar de pe urma unor astfel de neconținute fapte samavolnice ale sus-zisului Ladislau numit Secuiul, șazeci de gospodării de iobagi au plecat de pe sus-zisele trei moșii numite Băgara, Aghireșu și Leghia ale aceluiași domn abate, iar ceilalți iobagi ai săi rămași, sînt gata să plece și ei.

Drept aceea, prin (scrisoarea) de față rugăm stăruitor prietenia voastră ca unul dintre voi, în lipsa celuilalt, ducîndu-se însuși (acolo), să cerceteze și să afle, de la cine se va cuveni și se va putea, întreg adevărul cu privire la cele de mai sus și, după acestea, după cum veți afla că stă adevărul cu privire la cele de mai sus, să aveți bunătatea să ne răspundeți în scris prin scrisoarea voastră.

Dat la Sîntimbru, în a cincisprezecea zi după ziua Mijlocului Păresimilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 914. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Transumpt în actul jurilor nobililor comitatului Cluj, din 12 aprilie 1368, nr. 166.

Copie la Kemény, *Dipl. Trans.*

EDIȚII: *Transilvania*, 1871, p. 254; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 81—82.

¹ Corect: *vocatas*.

² Corect: *commorantibus*.

³ Corect: *extret*.

⁴ Urmează silaba *com.*, ștearsă de aceeași mîină.

⁵ Cuvînt repetat

Excellentissimo principi, domino Lodouico, dei gracia, illustri regi Hongarie¹, domino ipsorum naturali, capitulum ecclesie Chanadiensis, oraciones in domino, pro ipsius vita pariter et salute.

Literas vestre serenitatis, maiori sigillo suo consignatas, recepimus honore cum decenti in hec verba: (*Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 25 ianuarie 1363, nr. 151*).

Nos igitur, preceptis vestre serenitatis in omnibus obedire cupientes, ut tenemur, unacum predicto Nicolao, filio Andree de Kerestus, homine celsitudinis vestre, nostrum hominem fidedignum, videlicet magistrum Petrum, ecclesie Sancti Salvatoris canonicum, pro testimonio transmisimus ad premissa mandata vestra fideliter exequenda. Qui postmodum inde ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt, per nos requisiti, quod ipsi sabato proximo ante dominicam Oculi proxime nunc preterita² pariter accessissent ad faciem prescripte possessionis Kwuespataka, in dicto comitatu Karaso existentis, convocatisque vicinis et commetaneis suis universis et eisdem presentibus, dum eandem per suas veras metas et antiquas reambulare, reambulatumque predicto magistro Benedicto, filio Pauli, filii Heem et, per eum Nicolao et Petro, uterinis, ac Ladislao, patrueli fratribus suis, et ipsorum heredibus, iure premissis, statuere voluisset, Petrus, filius Stepiani, famulus et officialis venerabilis in Christo patris, domini Thome, archiepiscopi Colocensis, in persona eiusdem domini sui, ipsos non a reambulacione, sed a statucione et metarum ereccione usque ad quendam montem, Feketeheg vocatum, et usque ad duas vias, Ketkerestut vocatas, prohibuisset, quemquidem dominum Tomam archiepiscopum, idem homo vestre celsitudinis, presente eodem nostro testimonio, eodem die et loco, contra annotatum magistrum Benedictum solum, ad vestre magnitudinis presenciam citavisset, octavas festi Passce domini proxime nunc venturas, partibus predictis pro termino coram vestra maiestate comparendi assignando.

Item, feria secunda proxima post annotatam dominicam Oculi, idem vestre excellencie et noster homines accessissent ad faciem prelibate possessionis Zekaspataka nominate, in eodem comitatu Karaso adiacentis, similiter vicinis et commetaneis eiusdem universis legitime convocatis, et eisdem presentibus, per suas veras metas et antiquas reambulando, novas metas iuxta veteres erigendo, et ab aliorum possessionibus undique distinctam et separatam, prefatos homo vestre serenitatis, presente eodem nostro testimonio, statuisset prescripto magistro Benedicto et, per eum, Nicolao et Petro, uterinis, ac Ladislao, filio Johannis¹, patrueli fratribus suis, superius nominatis, titulo donacionis annotate, penitus nulla contradiccione existente. Mete autem quibus dicta possessio Zekaspataka ab aliorum possessionibus separatur et distinguitur, prout iidem vestre excellencie et noster homines retulerunt hoc ordine protenduntur, quod prima meta incipit a plaga orientali, a parte cuiusdam montane, Zekasbania vocate, super unum montem, Berch vocatum, ubi esset una antiqua meta terrea, iuxta quam erexissent aliam de novo. Inde, in eodem Berch satis per largum spacium procedendo, venissent ad aliam metam terream, secus quam erexissent aliam de novo. Ulterius, ad hoc³ super eundem Berch eundo, secus quandam parvam viam venissent ad quendam potak, Niarastyafeu vocatum, ubi esset una antiqua meta terrea, penes quam posuissent aliam de novo; a hinc in eodem Berch ad partem meridionalem reflectendo, parum percurendo, esset una antiqua meta terrea, penes quam erexissent aliam de novo, que separaret a filio Zekul. Inde descendit de ipso Berch ad Zekaspataka supradictum, abhinc procedendo ascendisset super unum Berch, ad partem occidentalem supradictam, ad quemdam locum Ketsapanuskuzÿ vocatum, ubi in vertice eiusdem Berch essent due mete antique terre^a iuxta quas erexissent

terciam de novo, abinde, de ipso Berch descendendo, iungit quendam rivulum Sapanus vocatum, iuxta quem esset una antiqua meta terrea, penes quam erexissent aliam de novo. Dehinc iterato ad quendam Berch ascendendo, in vertice cuius esset una antiqua meta terrea, iuxta quam posuissent aliam de novo; quequidem mete ad plagam meridiionalem separarent ad Karassofeu, ad partem vero occidentalem ad Sekas supradictum. Inde, in eadem Berch currit ad quendam locum, Petermagala vocatum, ubi esset una antiqua meta terrea, circa quam erexissent aliam de novo. Ulterius, in eodem Berch aliquantisper procedendo, iungeret quendam alium locum Peterlabratmagalaia vocitatum, ubi esset una antiqua meta terrea, secus quam erexissent aliam de novo. Inde, in eodem Berch ad partem septemtrionalem vergendo et modicum pergendo, iungeret unam metam terream, penes quam erexissent aliam de novo. Abinde, adhuc in eodem Berch versus eandem plagam modicum currendo, invenissent tres antiquas metas terreas, iuxta quas erexissent quartam de novo. Dehinc, adhuc super ipsum Berch modicum ulterius pergendo, esset una meta antiqua terrea, circa quam erexissent aliam de novo, quam⁴ scilicet mete ad partem septemtrionalem separarent nobilibus, ad plagam vero orientalem separarent⁵ ad Zekas superius nominatum. Dehinc, ulterius in eodem Berch pergendo, venissent supra dicta montana Sekesbana¹ vocata, ibique invenissent unam antiquam metam terream, iuxta quam accumulassent aliam de novo; que quidem mete ad dictam partem septemtrionalem separarent ad dictam Sekesbana¹, ad partem vero meridiionalem ad Zekas nominatum, ibique terminantur mete possessionis Sekaspataka supradicte.

Preterea, feria quarta proxima similiter post annotatam dominicam Oculi proxime elapsa, accessissent ad faciem iamnominatam possessionis Voya, in eodem comitatu Karaso adiacentis, similiter vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis et eidem presentibus, per suas veteras metas et antiquas, iuxta quas novas erigendo metas reambulassent, reambulatasque⁶ ab aliorum possessionibus, preter quandam terre particulam, ex parte castris Iljead, et quandam silvam, sicut inferius exprimitur, super facto metarum dissessio extitisset, separatam et distinctam, prefatus homo vestre magnitudinis, presente nostro testimonio, prenominato magistro Benedicto et fratribus suis supradictis per easdem⁷, prescripte donationis titulo, perpetuo possidendam statuisset. Mete au em quibus eadem possessio Vaya¹ ab aliorum possessionibus separatur et distinguitur, prout idem vester et noster homines retulerunt et nobis in scriptis reportaverunt, hoc ordine protenduntur quod prima meta incipit a plaga septemtrionali in quodam loco ubi Zicipataka cadit in fluvium Karasso, ubi etiam quidam alter rivulus, Dobokapataka nominatus, cadit in ipsum rivulum Zicipataka. Inde, in ipso Dobokapataka ascendendo, incipit tenere commetaneitatem cum filio Posa versus plagam orientalem, per largum speciem eundo, veniret ad caput ipsius patak. Inde, ad quoddam Berch ascendendo, in vertice ipsius Berch essent due antique mete terree, circa quas erexissent terciam de novo, abhinc ad eandem plagam orientalem pergendo, venissent ad quendam campum, ubi essent due antique mete terree, secus quas erexissent terciam de novo; hinc de ipso Berch ascenderet⁸ ad unam vallem, vulgo Patac vocatam, in qua essent due antique mete terree, penes quas possuissent terciam de novo. Abinde, versus partem meridiionalem reflectendo, veniret ad quendam montem, Berch nominatum, in vertice cuius invenissent unam antiquam metam terream, secus quam accumulassent aliam de novo. Ulterius, in

eodem Berch currendo, iungeret unum campum, in quo essent due antique mete terree, penes quas possuissent terciam de novo. Inde, adhuc ad eandem plagam per bonum spacium eundo, iungeret quoddam rubetum, volgo¹ Cher vocatum, in cuius latere essent due antique mete terree, circa quas erexissent terciam de novo. Inde, ulterius pergendo, veniret ad quoddam fenetum in quo existerent tres antique mete terree, quarum una separaret filiis Posa, secunda ad Voya, tercia vero ad territorium castrī Iliad¹ vocatum. Ulterius pergendo, incipit tenere commetaneitatem cum territorio ipsius castrī Iliad¹ ad ipsum castrum pertinentes, quia metas ipsius territorii magis extra quam pretactus magister Petrus, sua et ipsius magistri Benedicti et fratrum ipsorum prescriptorum in personis fore asseruissent, ideo inibi in ipsarum metarum ereccione contendere⁹ non potuissent; quos tamen citare, propter eorundem mansionis seu residence incertitudinem, noluisse, sed vestre maiestatis deliberacioni commisissent. De quoquidem campo exeundo, iungeret unam silvam, Foratlan vocatam, ubi ipsi kenesii et magister Petrus in posicione metarum concordare non potuissent, et similiter citacione posttergata¹, eodem modo, deliberacioni vestre serenitatis et vestram presenciam prorogassent. In ipsaque silva per largum spacium currendo, venerunt ad commetaneitatem filiorum Posa, iungeretque sex antiquas metas terreas, continue post sese existentes, ab eisdem filiis Posa separantes, circa quas erexissent singulas novas metas terreas. Ulteriusque in ipsa silva currendo, in exitu eiusdem essent due antique mete terree, penes quas erexissent terciam metam de novo. Ad¹⁰ hinc ad partem occidentalem transeundo, iungeret quoddam fenetum in quo essent due mete terree, secus quas erexissent terciam de novo. Abinde, ulterius pergendo, veniret ad finem cuiusdam patak, Tiudarbara vocatum, ibique ipsum patak¹ cadit in fluvium Karasso et sic terminantur mete possessionis supranominate.

Postremoque, feria sexta proxima post eandem dominicam Oculi, accessissent ad predictam dimidietatem ipsius possessionis Bach Tiuisse vocate, similiter in dicto comitatu Crasso¹ existentis, a parte occidentis cuiusdam vallis silvati, convocatisque vicinis et commetaneis eisudem legitime factis et eisdem presentibus, per suas veras et antiquas metas, de pertinentibus ad possessionem Ersomlia et a Stepano, filio Bede, separantes et distingentes, novis metis iuxta veteres erectis, reambulassent, reambulataque et ab aliorum possessionibus distinctam, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis quibuslibet, idem homo vestre excellencie, presente eodem nostro testimonio, prefato magistro Benedicto et suis fratribus superius anotatis¹, prescripte donacionis titulo statuisset perpetuo possidendam, tenendam, pariter et habendam, nullo penitus contradictore existente. Et prefatus homo noster, omnia premissa et premissorum singula, eo modo sicut idem homo nostre¹¹ celsitudinis, coram nobis consequenter afirmavit.

Datum feria quarta proxima post dominicam Judica, anno domini supradicto.

(*Pe verso:*) Domino regi, pro magistro Benedicto, filio Pauli, filii Hem¹, in facto possessionis Kuespatak¹ et aliarum possessionum interius expressarum, reambulatorie, et contra venerabilem in Christo patrem, dominum Thomam Colocensem, ad octavas festi Passce domini, citatorie.

Preainălțatului principe, domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu, ilustrul rege al Ungariei, stăpînul lor firesc, capitulul bisericii de Cenad, rugăciuni întru domnul pentru viața și pentru mîntuirea lui.

Am primit cu cinstea cuvenită scrisoarea luminății voastre, însemnată cu pecetea voastră cea mare, avînd acest cuprins: *Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 25 ianuarie 1363, nr. 151*). Noi, așadar, dorind să ne supunem întru toate poruncilor luminății voastre, precum sîntem datorî, am trimis spre mărturie, dimpreună cu sus-zisul Nicolae, fiul lui Andrei de Kerestus, omul înălțimii voastre, pe omul nostru vrednic de crezare, anume pe magistrul Petru, canonicul bisericii Sfîntului Mîntuitor, spre împlinirea întocmai a poruncilor voastre de mai sus.

Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi (și) întrebați de noi, ne-au spus într-un glas că s-au dus împreună la sus-zisa moșie Kwespataka, aflătoare în comitatul Caraș, în sîmbăta dinaintea duminicii *Oculi* de curînd trecută¹², și, după ce au chemat pe toți vecinii și megieșii ei, și fiind aceștia de față, pe cînd (omul regelui) voia să hotărîncească acea moșie după adevăratele și vechile ei hotare și, odată hotărînicită, s-o dea în stăpînire, potrivit dreptului sus-arătat, sus-zisului magistru Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, și, prin el, lui Nicolae și lui Petru, frații săi buni, și lui Ladislau, vărul său bun, Petru, fiul lui Ștefan, slujitorul și slujbașul venerabilului întru Hristos părinte, domnul Toma, arhiepiscopul de Caloccea, în numele aceluiși stăpîn al său, i-a oprit, nu de la hotărînicire, ci de la punerea în stăpînire și de la ridicarea semnelor de hotar pînă la un deal numit „Dealul Negru“, și pînă la două drumuri numite „Cele două drumuri ale Kerestului“. Pe acest domn arhiepiscop Toma, omul înălțimii voastre, fiind de față și omul nostru de mărturie, l-a chemat în aceeași zi și în același loc, înaintea înălțimii voastre, spre a sta față cu sus-pomenitul magistru Benedict, el însuși, statornicind părților sus-zise drept soroc de înfățișare înaintea maiestății voastre, octavele în curînd viitoare ale sărbătorii Paștilor domnului¹³.

De asemenea, în luna de după pomenita duminică *Oculi*¹⁴, numitul om al înălțimii voastre și omul nostru s-au dus la pomenita moșie numită Secaș, așezată în același comitat Caraș, (unde), după ce au chemat tot așa în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii acelei moșii și fiind ei de față, au hotărînicit-o după adevăratele și vechile ei hotare, ridicînd semne noi pe lîngă cele vechi, și odată deosebită și despărțită din toate părțile de moșiile altora, sus-numitul om al luminății voastre, de față cu pomenitul nostru om de mărturie, a dat-o în stăpînire sus-zisului magistru Benedict, și, prin el, lui Nicolae și lui Petru, frații săi buni, și lui Ladislau, vărul său, numiți mai sus, în temeiul daniei sus-arătate, nefiind de loc vreo împotrivire.

Iar hotarele prin care zisa moșie Secaș e despărțită și deosebită de moșiile altora, după cum ne-au spus omul înălțimii voastre și al nostru, merg în înșiruirea următoare: cel dintîi semn de hotar începe dinspre răsărit, din partea unei băi numite Baia-Secașului, deasupra unui deal zis „Creasta“, unde se află o veche movilă de hotar lîngă care au ridicat alta nouă. De aci, înaintînd pe aceeași „Creastă“ o bună bucată de drum, au ajuns la o altă movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă. Mergînd apoi încă mai departe pe aceeași „Creastă“, de-a lungul unui drum mic, au ajuns la un pîrîu, numit „Izvorul Plopișului“ unde se află o veche movilă de hotar, lîngă care au așezat alta nouă. De aci, pe aceeași „Creastă“, cotînd spre miazăzi (și) mergînd puțin, se află o veche movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă, care face hotarul dinspre fiul lui Zekul. Apoi, de pe această „Creastă“, (hotarul)

coboară la pomenita <moșie> Secaș, iar de acolo înaintînd urcă pe o creastă, de asemenea spre apus, la un loc numit „Între cele două <riulețe zise> Jupanol“, unde, în vîrfurile numitei creste, se află două vechi movile de hotar, lîngă care au ridicat o a treia <movilă> nouă. De aci, coborînd de pe numita creastă, <hotarul> atinge un riuleț numit „Jupanol“, lîngă care se află o veche movilă de hotar, alături de care au ridicat alta nouă. De aici, au urcat iar pe o creastă, în vîrfurile căreia este o veche movilă de hotar, lîngă care au așezat alta nouă. Aceste semne fac hotarul în partea de miazăzi spre „Valea Carașului“, iar în partea de apus spre pomenita <moșie> Secaș. De aci, pe aceeași creastă, hotarul aleargă spre un loc numit „Stejerișul lui Petru“, unde se află o veche movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă. Mai departe, înaintînd puțin pe aceeași creastă, <hotarul> ajunge la un alt loc numit „Stejărișul de pe bucată de pămînt a lui Petru, unde se află o veche movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă. De aici, cotînd pe aceeași creastă spre miazănoapte și mergînd puțin, <hotarul> ajunge la o movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă. De acolo, înaintînd încă puțin pe aceeași creastă în aceeași parte, au găsit trei movile vechi de hotar, lîngă care au ridicat o a patra, nouă. De aci, mergînd puțin mai departe pe aceeași creastă, se află o veche movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă, care semne fac hotarul spre nobili către miazănoapte, iar către răsărit fac hotarul spre sus-numita <moșie> Secaș. De aici, mergînd mai departe pe aceeași creastă, au ajuns la sus-zisa baie numită Baia Secașului și aici au găsit o veche movilă de hotar, lîngă care au ridicat alta nouă. Aceste semne fac hotarul către <sus-> zisa parte de miazănoapte, spre pomenita Baie a Secașului, iar către miazăzi, spre <moșia> numită Secaș, și aci se sfîrșesc semnele de hotar ale sus-zisei moși Secaș.

Afară de această, în miercurea tot de după duminica *Oculi* de curînd trecută¹⁵, s-au dus la pomenita moșie Voya, așezată în același comitat Caraș, și chemînd de asemenea în chip legiuît pe vecinii și pe megieșii ei și fiind aceștia de față, au hotărnicit-o după adevăratele și vechile ei semne de hotar, lîngă care au ridicat altele noi, și odată hotărnicită și deosebită de moșiile altora — afară de o bucată de pămînt dinspre cetatea Iladia, și de o pădure, privitor la hotarele cărora, după cum se arată mai jos, s-a ivit o neînțelegere — sus-zisul om al mării voastre, de față cu omul nostru de mărturie, a dat-o în stăpînire sus-zisului magistru Benedict și fraților săi sus-pomeniți, ca s-o stăpînească ei pe veci, în temeiul amintitei danii. Iar semnele de hotar prin care moșia Voya se desparte și se deosebește de moșiile altora, după cum ne-au spus și ne-au dat seama în scris omul vostru și omul nostru, se întînd în înșiruirea următoare: cel dintîi semn de hotar începe dinspre miazănoapte într-un loc unde „Pîriul Zici“ se varsă în riul Caraș, și unde și un alt pîriu numit „Pîriul Dăbica“ se varsă și el în „Pîriul Zici“. De aici, <hotarul> urcîndu-se pe acel „Pîriu Dăbica“, începe să țină megieșie cu <moșia> fiului lui Posa spre răsărit <și> mergînd o bună bucată, ajunge la izvorul aceluî pîriu. De aici, suindu-se pe o creastă, în vîrfurile acestei creste se află două vechi movile de hotar, lîngă care au ridicat o a treia, nouă; de aci, mergînd tot spre răsărit, au ajuns la un cîmp, unde erau două vechi movile de hotar, lîngă care au ridicat o a treia, nouă. De aci, de la acea creastă, <hotarul> coboară spre o vale numită în vorba obișnuită Patac, în care se află două vechi movile de hotar, lîngă care au ridicat o a treia, nouă. De aici, cotînd spre

miazăzi, ajunge la un deal numit „Creastă“, în vârful căruia au găsit o veche movilă de hotar, lângă care au ridicat o altă, nouă. Alergând mai departe pe aceeași creastă, ajunge la un câmp în care sînt două vechi movile de hotar, lângă care au așezat o a treia, nouă. De aici, mergînd o bună bucată înspre aceeași parte, ajunge la un mărăciniș numit Cer în vorbirea obișnuită, în marginea căruia se află două vechi movile de hotar, lângă care au ridicat o a treia, nouă. Mergînd mai departe, ajunge la un finaț, în care se află trei vechi movile de hotar, dintre care una face hotarul spre (moșia) fiilor lui Posa, a doua spre (moșia) Voya, iar a treia spre pămîntul cetății numite Iladia. De aici, mergînd mai departe, începe să țină megieșia cu pămîntul numitei cetăți Iladia, unde cnezii romînilor ce țin de acea cetate au susținut că, deoarece semnele de hotar ale numitului pămînt se întind în afară mai departe decît (le-a arătat) sus-zisul magistrul Petru, atît în numele său cît și în acela al magistrului Benedict și al fraților lui sus-pomeniții, de aceea (ei) nu s-au putut înțelege chiar acolo, la ridicarea semnelor de hotar. Totuși, din pricina îndoielii cu privire la gospodăriile sau locuințele lor, (aceia) n-au voit să-i cheme (la judecată), ci au lăsat (această pricină) la chibzuința maiestății voastre. Ieșind din acel câmp, (hotarul) ajunge la o pădure numită „Netăiată“, unde pomeniții cnezi și magistrul Petru nu s-au putut înțelege asupra așezării semnelor de hotar, și tot astfel, fără a face chemare (în judecată), au amînat-o în același chip înaintea voastră, (lăsînd-o) chibzuinței voastre. Și mergînd ei o bună bucată în acea pădure, au ajuns la megieșia fiilor lui Posa, și (acolo hotarul) ajunge la șase movile vechi de hotar, înșirate una după alta, și făcînd hotarul înspre zișii fii ai lui Posa; lângă fiecare din ele au ridicat cîte o movilă nouă. Mergînd mai departe în acea pădure, la capătul ei se află două vechi movile de hotar, lângă care au ridicat o a treia, nouă. De aici, trecînd spre apus, (hotarul) ajunge la un finaț, în care se află două movile de hotar, lângă care au ridicat o a treia, nouă. De aici purcezînd mai departe, ajunge la vărsarea unui pîrîu numit „al lui Teodor“, și aici acel pîrîu se varsă în riul Caraș, și așa se sfîrșesc semnele de hotar ale moșiei sus-pomenite.

Apoi, în cele din urmă, în vinerea de după numita duminică *Oculi*¹⁶, s-au dus la pomenita jumătate a acelei moșii numite Bach Tiuisse, aflătoarea de asemenea în zisul comitat Caraș, înspre partea de apus a unei văi împădurite, și, după ce au chemat în chip legiuit pe vecinii și megieșii acelei moșii și fiind aceștia de față, au despărțit-o și deosebit-o, după vechile și adevăratele ei hotare, de cele ce țin de moșia Ersomlio și de (moșia) lui Ștefan, fiul lui Beda, ridicînd noi semne de hotar pe lângă cele vechi, și, odată hotărnicită și deosebită de moșiile altora, au dat-o în stăpînire, acel om al înălțimii voastre, față de omul nostru de mărturie, împreună cu toate folosințele ei și cu toate cele ce țin de ea, în temeiul pomenitei dării, sus-zisului magistrul Benedict și fraților săi mai sus pomeniți ca s-o stăpînească, s-o țină și s-o aibă pe veci, nefiind nici un împotrivor. Iar sus-zisul om al nostru a întărit în fața noastră toate cele de mai sus și pe fiecare din ele, în același fel ca și acel om al înălțimii voastre.

Dat în miercurea de după duminica *Iudica*, în sus-zisul an al domnului.

(*Pe verso:*) Domnului (nostru) regele, pentru magistrul Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, scrisoare de hotărnicire, cu privire la moșia

Kuespatak și la alte moșii arătate în acest act, iar împotriva venerabilului întru Hristos părinte, domnul Toma de Caloccea, scrisoare de chemare (în judecată) la octavele sărbătorii Paștilor domnului¹⁷.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 404.

Orig. perg. cu urme de pecete aplicată pe verso și cu urmele tăieturii pentru șnurul unei peceți atirnite.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 50—56; *Hurmuzaki-Densuşlanu*, I/2, p. 76—80.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 105, nr. 1 461.

¹ Astfel în text.

² Astfel în orig.; corect: *preteritam*.

³ Astfel în text; corect: *adhuc*.

⁴ Astfel în text; corect: *que*.

⁵ Astfel în text; corect: *separarent*.

⁶ Astfel în text; corect: *reambulatamque*.

⁷ Astfel în text; corect: *pereosdem*.

⁸ Probabil greșit, în loc de: *descenderet*.

⁹ Astfel în orig.; corect: *concordare*.

¹⁰ Astfel în orig.; corect: *ab*.

¹¹ Astfel în orig.; corect: *vestre*.

¹² 4 martie.

¹³ 9 aprilie.

¹⁴ 6 martie.

¹⁵ 8 martie.

¹⁶ 10 martie.

¹⁷ 9 aprilie.

164 1363 martie 22 (*feria quarta proxima post dominicam Iudica*)
(Cenad).

Comitele Iacob de Zips, judele curții regale, într-un act al său din 20 mai 1378, face cunoscut că în pricina dintre Gheorghe și Benedict, fiii lui Ioan de Woya, pe de o parte, și Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, pe de alta, cei dintâi i-au înfățișat o scrisoare a capitulului din Cenad în care se spunea că:)

Benedictus, filius Johannis, coram vobis comparendo, in sua et Georgii, uterini, ac Jacobi, filii Michaelis, patruelis, fratrum suorum personis, protestacionaliter dixisset quod magister Johannes Bissenus predictam possessionem ipsorum, Woya vocatam, pro se occupasset et ipsos de eadem indebite exclusisset.

Benedict, fiul lui Ioan, înfățișându-se înaintea voastră, în numele său și al fratelui său după mamă, Gheorghe, și al vărului său, Iacob, fiul lui Mihail, a spus în chip de întâmpinare că magistrul Ioan (zis) Pecenegul pusese stăpânire pentru sine pe sus-zisa moșie a lor numită Woya și-i alungase pe ei de acolo, pe nedrept.

Arh.Naș.Magh., Dl. Arh. fam. Kisfaludy.

Rezumat în actul comitelui Iacob de Zips, judele curții regale, din 20 mai 1378, Vișegrad (Pesty, *Krassó*, III, p. 136—151).

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 143.

Nos, conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra, memorie commendamus quod Johannes et Ladislaus, filii Thome ruphi, nobiles de Scent Juan, per nuncium¹ eorum ad nos transmissum, nos instantissime postularunt ut nostrum mittere dignaremur hominem, coram quo ildem Johannes et Ladislaus, filii Thome, dotes et res parefornales² domine Elene, filie condam Stephani dicti Bogar de Indal, videlicet consorti³ ymo² relicte predicti Thome, patris ipsorum, iam defuncti, persolvere deberent.

Nos vero, huiusmodi iustis et licitis petitionibus dictorum Johannis et Ladislai, filiorum Thome, inclinati, ad videndam et intuendam predictam solucionem vel satisfaccionem² dotum et rerum parefornalium² domine Elene antedecte, hominem nostrum, religiosum virum Symonem, sacerdotem, de medio nostri transmisimus. Qui, demum ad nos reversus per nosque de premissis diligenter requisitus, nobis retulit eo modo, quod predicti Johannes et Ladislaus, filii Thome, pro dotibus et rebus parefornalibus² et pro aliis rebus et bonis, per eundem Thomam rufum², eidem domine in testamentis delegatis, coram ipso et aliis probis et nobilibus viris eidem domine Elene unam mastrucam ermellinam de bono panno contextam et cum multa lamina diligenter ornatam, unum bonum pcpulum, unum balteum, septem equas equaciales cum totydem² poldris suis et quatragenta² oves cum suis agnellis dedissent et persolvissent. Quasquidem res predictas et singula bona premissa, eadem domina Elena, coram eodem homine nostro, acceptando, racione dotum et rerum suarum parefornalium², de possessionibus et facultatibus predicti Thome ruphi eidem domine Elene, iuxta consuetudinem regni, persolvendarum, eosdem Johannem et Ladislaum, filios Thome Ruphi², nobiles de Scent Juan, reddidisset expeditos et omnibus modis satisfactos. Et nos, iuxta assercionem et relacionem predicti hominis nostri, fratris Symonis, sacerdotis, per nos specialiter ad hoc deputati, eosdem Johannem et Ladislaum, filios Thome rufi², nobiles de Scent² Juan, racione predictarum dotum et rerum parefornalium² domine Elene, relicte Thome rufi² antedicti, ac aliarum rerum seu bonorum, per eundem Thomam rufum² eidem domine Elene, modo premissis, in testamentis delegatarum et assignatarum, de iure persolvendarum, reddidimus expeditos et omnibus modis satisfactos. Ad cuius satisfaccionis virtutem, presentes nostras concessimus litteras patentes, sigilli nostri munimine roboratas et munitas.

Datum in octavis festi Passche domini, anno eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo tercio.

Noi, conventul bisericii fericiței fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, dăm de ştire că Ioan și Ladislau, fiii lui Toma cel Roșu, nobli de Sîntioana, ne-au cerut foarte stăruitor, prin trimisul lor la noi, să binevoim să le trimitem omul nostru, înaintea căruia aceiași Ioan și Ladislau, fiii lui Toma, trebuie să plătească pentru zestrea și darurile de nuntă ale doamnei Elena, fiica răposatului Ștefan zis Bogar de Indol, adică soția ba chiar văduva sus-zisului Toma, tatăl lor, mort de curînd.

Iar noi, înduplecați de dreptele și îngăduitele cereri ale zișilor Ioan și Ladislau, fiii lui Toma, am trimis din mijlocul nostru pe omul nostru, cucernicul bărbat Simion, preotul, spre a fi de față și a băga de seamă la sus-zisa plată sau împlinire a zestrei și a darurilor de nuntă ale sus-

zisei doamne Elena. Acesta, întorcându-se apoi la noi și fiind întrebat stăruitor de noi, ne-a spus astfel, că sus-zii Ioan și Ladislau, fiii lui Toma, au dat și au plătit doamnei Elena, înaintea lui și a altor bărbați cinstiți și nobili, o blană de hermelină, făcută pe stofă bună și împodobită iscusit cu fir, o năframă bună, un briu, șapte iepe de herghelie cu tot atîția mînji ai lor, și patruzeci de oi cu mieii lor, pentru zestrea și darurile de nuntă și pentru alte lucruri și bunuri lăsate prin testament aceleiași doamne de Toma cel Roșu. Doamna Elena, primind înaintea omului nostru, sus-zisele lucruri și fiecare din bunurile de mai sus, i-a socotit pe Ioan și Ladislau, fiii lui Toma cel Roșu, nobili de Sîntioana, descărcați și cu totul plătiți cu privire la zestrea și darurile sale de nuntă, ce trebuiau plătite, potrivit obiceiului țării, aceleiași doamne Elena din moșiile și bunurile sus-zisului Toma cel Roșu. Iar noi, potrivit spuselor și dării de seamă a sus-zisului om al nostru, fratele Simion, preotul, trimis de noi anume la aceasta, i-am socotit pe aceiași Ioan și Ladislau, fiii lui Toma cel Roșu, nobili de Sîntioana, descărcați și cu totul plătiți cu privire la sus-zisele, zestrea și darurile de nuntă ale doamnei Elena, văduva lui Toma cel Roșu mai înainte zis, și a celorlalte lucruri și bunuri lăsate și statornicite, prin testament, de Toma cel Roșu doamnei Elena, în chipul de mai sus, ce trebuiau plătite de drept. Spre întărirea acestei plăți, am dat scrisoarea noastră deschisă de față, întărită cu puterea pecetii noastre.

Dat la octavele sărbătorii Paștilor domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Stat. Sf. Gheorghe, col. Nagy Eugen. Fotocopie la Inst. de Ist. și Arh. Cluj-Napoca/1363.

Orig. hirtie, cu pecete de închidere aplicată pe verso.

¹ Corect: *nuncius*.

² Astfel în orig.

³ Corect: *consortis*.

Nobili viro et honesto, Petro, viceuoyuode Transsiluano, domino eorum plurimum reverendo, Johannes, filius Dominici de Suuk, et Georgius de Buda, iudices nobilium comitatus de Kolus, fidei ac sincera commendacione.

Vestras recepimus literas, honore quo decuit, in hec verba: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 22 martie 1363, nr. 162)*. Nos enim, petitionibus vestre nobilitatis obtemperantes, ut tenemur, ad rescindam de premissis veritatem, unum ex nobis, scilicet dictum Georgium de Buda, socium nostrum, iudicem nobilium, transmisimus; qui, demum, exinde ad nos reversus, nobis retulit quod ipse a nobilibus viris et dominabus utriusque sexus, ac ab aliis communibus hominibus, divitibus et pauperibus, specialiter vero a vicinis et commetaneis ipsius Ladislai dicti Zekul, de premissis, omnibus et singulis premissorum, talem scivisset veritatem quod idem Ladislaus dictus Zekul, officialis de Almas, predictas silvas et terras arabiles ad possessiones dicti domini abbatis et sui conventus, Bogarteluk, Egeres et Jegenyevocatas, pertinentes occupasset, occupatasque ad possessionem regiam,

Almas vocatam, applicasset, iobagiones eciam dicti domini abbatis et sui conventus, in dictis possessionibus ipsorum commorantes, in agris vel silvis repertos, denudari et spoliari faciendo, boves eciam et equos eorundem, in eorum curribus et aratris inventos, de predictis silvis ligna domum deferentes, vel in agris, ad predictas possessiones ipsorum pertinentes¹, seminantes, similiter auferri faciendo, missis eciam famulis suis prenotatis, boves, capras et scrophas prenumeratos iobagionum domini abbatis et sui conventus, numero premissis, minus iuste auferri faciendo, et, per huiusmodi illicita et potenciarum sepius commissa ipsius Ladislai dicti Zekul et familiarium suorum, sexaginta mansiones iobagionum dicti abbatis de predictis tribus possessionibus suis recessissent, residui vero iobagiones sui nullatenus manere presumerent².

Datum in Kolus, feria quarta proxima post octavas festi Pasce domini, anno eiusdem millesimo trecentesimo sexagesimo tercio.

(Pe verso, de aceeași mină:) Nobili viro et honesto, Petro, viceuoyode Transsiluano, domino eorum plurimum reverendo.

Pro domino Ottone, abbate de Kolusmonustra, et suo conventui de eadem, contra Ladislaum dictum Zekul, officialem de Almas, super facto occupationis silvarum et terrarum arabilium, ac ablacione bovum, caprarum et porcorum, ac aliarum iniuriarum interius expressarum, inquisicionales.

Nobilului și cinstului bărbat, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, stăpînului lor preavrednic de cinstire Ioan, fiul lui Dominic de Juc, și Gheorghe de Buda-Veche, juzii nobililor din comitatul Cluj, cu credincioasă și curată cinstire.

Am primit cu cinstea cuvenită scrisoarea voastră cu acest cuprins: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 22 martie 1363 nr. 162)*. Iar noi, dînd ascultare cererii nobleței voastre, precum sîntem datori, am trimis pentru aflarea adevărului cu privire la cele de mai sus pe unul dintre noi, anume pe sus-zisul Gheorghe de Buda-Veche, soțul nostru, jude al nobililor; care, întorcîndu-se apoi de acolo la noi, ne-a spus că a aflat de la nobili, atît bărbați cît și femei, cît și de la alți oameni de rînd, bogați și săraci, și mai ales de la vecinii și megieșii zisului Ladislau numit Secuiul, următorul adevăr cu privire la toate cele de mai sus și la fiecare din ele în parte, (și anume) că acel Ladislau zis Secuiul, slujbașul de Almaș, a pus stăpînire pe sus-zisele păduri și pămînturi de arătură ce țin de moșiile numite Băgara, Aghircș și Leghîa ale zisului domn abate și ale conventului său, și după ce a pus stăpînire pe ele, le-a alipit la moșia regească numită Almaș, și că a mai pus să fie jefuiți și despuiți iobagii domnului abate și ai conventului său, care sălășluiesc pe zisele moșii, cînd au fost găsiți la cîmp și în păduri, și, de asemenea, să li se ia boii și caii lor aflați la carele și plugurile lor, pe cînd aduceau din pădure lemne acasă sau făceau semănături pe ogoarele ce țin de pomenitele lor moșii, și că, trimițînd pe slugile sale mai sus însemnate, a pus să se ridice pe nedrept boii, caprele și scroafele înșirate mai sus ale iobagilor domnului abate și ai conventului său, în numărul arătat mai sus, și, prin săvîrșirea deasă a acestor fapte silnice neîngăduite ale numitului Ladislau și ale slujitorilor săi, șazeci de gospodării de iobagi ai pomenitului abate au plecat de pe cele trei moșii ale sale, iar ceilalți iobagi nu cutează nicidecum să mai rămînă locului.

Dat la Cojocna, în miercură de după octavele sărbătorii Paștilor domnului, în anul aceleiași o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso, de aceeași mână.*) Nobilului și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, stăpînului lor preavrednic de cinste.

Scrisoare de cercetare pentru domnul Otto, abatele de Cluj—Mănăștur, și pentru conventul său din același loc, împotriva lui Ladislau zis Secuiul, slujbașul de Almaș, cu privire la crotopirea pădurilor și a pămînturilor de arătură, la luarea boilor, caprelor și a porcilor, și la alte vătămări, arătate înăuntrul (scrisorii).

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 914. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Orig. perg., cu urmele a două peceti aplicate pe verso.
Copie în *Kemény, Dipl. Trans.*

EDIȚII: *Transilvania*, 1871, p. 254, *Hurmuzaki-Densușanu*, 1/2, 81—82.

¹ Corect: *pertinentibus*.

² Astfel în orig.

Nos, conventus ecclesie beate Marie virginis de Kolușmonustra, memorie commendamus tenore presentium significamus quibus expedit universis, quod discretus vir Stephanus, plebanus de Monoros, vicearchidiaconusque provincie eiusdem, Ladizlaus¹, filius Velkun, nobilis de Kayla, et Andreas, filius Petri, hospes de Sumkerek, in nostram personaliter adeuntes presentiam, nobis retulerunt eo modo, quod Dominicus dictus Gumbasy, nobilis de Sumkerek¹, in suis extremis, bene compos tamen sue mentis existens, coram ipsis et coram aliis plurimus probis et nobilibus viris extuno illic astantibus et presentibus, de suis rebus mobilibus et immobilibus a deo sibi collatis, specialiter vero possessionibus et hereditatibus ipsum Dominicum contingentibus, talem fecisset testamentum, quod primo et principaliter predictam possessionem Sumkerek vocatam, impignorationis titulo vel causa emptionis aut quovismodo sibi pertinentem, legasset Ladislao, filio Geleth, et fratribus suis uterinis, perpetuo possidendam, eo quod ipsa possessio Sumkerek a predictis filiis Gelet¹, pro quarta filiali domine consorti ipsius Dominici de Gumbas, iuxta consuetudinem regni, esset donata, assignata et extradata, et si² idem Dominicus ipsam possessionem pro pecunia sua comparasset, eandem pecuniam ipsis filiis Geleth coram ipsis relaxasset et indulisset, dictamque possessionem Sumkerek vocatam predictis filii Geleth pacifice reliquisset. Item, nepotibus suis, scilicet Petro de Herepe et Stephano de Tate legasset XX florenos, quos idem Dominicus ante obitum suum ipsis nepotibus persolvisset et restituisset. Item, duo panceria non meliora, ne viliora, sed mediocriter valentia, et unum currum cum quatuor equis suis ad presentem exercitum regalem proficiscendum similiter legasset Petro et Stephano, nepotibus suis antedictis. Item, predicto Stephano vicearchidiacono, pro anima domine Anne, sororis sue uterine, confessori eiusdem domine, legasset duodecim florenos et unum equum, quem eadem domina Anna, similiter in suis extremis, eidem Stephano vicearchidiacono, confessori suo, legaverat, idem Dominicus reddi et restitui iussit Stephano vicearchidiacono an-

tedicto. Item, idem Dominicus commisisset et legasset quod predictus Ladislaus, filius Geleth, universas res suas ab omnibus debitoribus suis, specialiter vero a domino episcopo Transsiluano, acquirat et extorqueat sive exigat, et de ipsis rebus suis a predictis debitoribus suis rehabitis animam ipsius Dominici continue et incessanter providere debeat. Item, idem Dominicus, predictum Ladislaum, filium Gelet¹, instantissime postulasset ut, de suis rebus et facultatibus, omnibus servientibus et familiaribus suis unicuique ipsorum, iuxta suum servitium et meritum, mercedem persolvat, alias vero residuas res et facultates ipsius Dominici, idem Ladislaus, filius Gelet¹, pro anima eiusdem Dominici, pauperibus et egenis erogare teneatur. Item, unam bonam vineam suam in territorio predictae possessionis Sumkerek existentem et decimam partem molendini sui in eadem Sumkerek habiti modo premissis coram ipsis legasset ecclesie beate Marie virginis in eadem Sumkerek edificate et constructe, perpetuo possidendas, tenendas pariter et habendas.

Ad cuius testamenti veritatem, presentes nostras concessimus litteras patentes sigilli nostri munimine roboratas et munitas; presentes vero quancumque nobis reportate fuerint, nostro privilegio confirmabimus.

Datum feria sexta proxima post octavas festi Pasce domini, anno eiusdem M CCC LX tertio.

Noi, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj—Mănăştur, prin cuprinsul celor de faţă dăm de ştire şi facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, venind înşişi înaintea noastră chibzuitul bărbat Ştefan, parohul din Şieu—Măgheruş, vicearhidiaconul acelui ţinut, Ladislau, fiul lui Velkun, nobil de Căila, şi Andrei, fiul lui Petru, oaspe din Şintereag, ne-au spus că Dominic zis de Gîmbaş, nobil de Şintereag, aflîndu-se pe patul de moarte, <dar> cu mintea întregă, a făcut în faţa lor şi a multor alţi bărbaţi cinstiţi şi nobili, care stăteau atunci lîngă el şi erau de faţă, următorul lăsămînt al lucrurilor sale mişcătoare şi nemişcătoare, hărăzite lui de către Dumnezeu, şi mai ales al moşiiilor si al bunurilor de moştenire ce ţin de acest Dominic.

Mai întii şi indeosebi, zisa moşie numită Şintereag, care era a lui fie prin zălogire, fie prin cumpărare, fie în orice alt chip, a lăsat-o moştenire lui Ladislau, fiul lui Geleth, şi fraţilor săi buni, ca s-o stăpînească în veci, pentru faptul că acea moşie Şintereag fusese dăruiată, hărăzită şi trecută de către sus-zii fii ai lui Geleth, după obiceiul ţării, soţiei lui Dominic de Gîmbaş, drept pătrime <cuvenită> e: ca fiică, şi deşi acel Dominic a cumpărat acea moşie pe banii săi, această sumă de bani le-a lăsat-o şi iertat-o acelor fii ai lui Geleth, în faţa lor³, iar numita moşie Şintereag a lăsat-o în chip paşnic sus-zişilor fii ai lui Geleth. De asemenea, a lăsat ca moştenire nepoţilor săi, anume lui Petru de Herepea şi lui Ştefan de Totoiu, douăzeci de florini, pe care acel Dominic i-a plătit şi i-a dat acelor nepoţi înainte de a muri. De asemenea, sus-zişilor săi nepoţi, Petru şi Ştefan, le-a mai lăsat ca moştenire două platoşe, nici prea bune, nici prea rele, ci de un preţ mijlociu, cît şi un car cu patru cai de ai săi, cu care trebuia să meargă în expediţia de acum a regelui. De asemenea, pentru sufletul doamnei Ana, sora sa bună, a lăsat sus-pomenitului vicearhidiacon Ştefan, duhovnicului acelei doamne, dolsprezece florini, iar un cal — pe care acea doamnă Ana, de asemenea, pe patul ei de moarte, îl lăsase ca moştenire acelui vicearhidiacon Ştefan, duhovnicul ei — acel Dominic a poruncit să i se dea şi să i se

predea sus-zisului vicearhidiacon Ștefan. De asemenea, același Dominic a poruncit și a lăsat cu limbă de moarte ca sus-zisul Ladislau, fiul lui Geleth, să dobândească și să scoată sau să ceară toate bunurile sale de la toți datornicii săi, și îndeosebi de la domnul episcop al Transilvaniei, și din aceste bunuri ale sale, dobândite din nou de la sus-zisii săi datornici, va trebui să se îngrijească necurmat și fără încetare de sufletul pomenitului Dominic. De asemenea, același Dominic a cerut cu cea mai mare stăruință sus-zisului Ladislau, fiul lui Geleth, ca din bunurile și averea sa să plătească tuturor slujitorilor și oamenilor săi de casă, fiecărui după slujba și vrednicia sa, simbria (cuvenită), iar ce va rămâne din bunurile și averea aceluși Dominic, acel Ladislau, fiul lui Geleth, va fi dator să dea celor săraci și nevoiași, pentru sufletul pomenitului Dominic.

De asemenea, a lăsat ca moștenire, tot în fața lor³, bisericii fericiții fecioare Maria, ridicată și clădită tot pe moșia Șintereag, o vie bună a sa, aflătoare în cuprinsul pomenitei moșii Șintereag, și a zecea parte din moara sa aflătoare pe aceeași moșie Șintereag, ca să le stăpânească, să le țină și să le aibă pe veci.

Pentru adevărarea acestui lăsamînt, am dat această scrisoare deschisă a noastră, întărită și chezășuită cu puterea pecetii noastre, iar cînd această scrisoare ne va fi înapoiată, o vom întări prin privilegiul nostru.

Dat în vinerea de după octavele Paștilor domnului, în anul aceleuiași o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș nr. 8055.
Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 122—124.

¹ Astfel în text.

² Astfel în text; corect: *etsi*.

³ Adică a celor prezenți la întocmirea testamentului; modul de dobîndire a moșiei Șintereag de către Dominic de Gîmbaș nu rezultă clar din document.

168

1363 aprilie 21 (*feria sexta proxima post quindenae festi Pasce domini*), Trnava.

Ludovic I, regele Ungariei, amină toate procesele lui Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Hem, comite de Pojon, și ale fratelui său Petru, din cauza plecării acestora la război.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. din Kőrmend a fam. Batthyányi, Misc. Heim, nr. 184.
Orig.hîrtie, cu pecete inelară.

REGESTE: *Tört.Tár*, 1898, p. 357, nr. 1 (cu data greșită: 13 aprilie 1363).

169

1363 mai 2, Vișegrad.

Amicis suis reverendis, capitulo ecclesie Chanadiensis, comes Stephanus Bebek, iudex curie domini Lodouici, dei gracia, regis Hungarie, amicitiam paratam cum honore.

150

Dicit nobis magister Ladislaus, filius Teuteus, quod, licet regius et vester homines, quandam possessionem Wadaz vocatam in comitatu de Sarand existentem, in quindenis festi Passce domini proxime preteritis, iuxta nostram iudiciariam commissionem et literarum nostrarum continenciam, vicinis et commetaneis eiusdem presentibus, in facie eiusdem quatuor diebus commorando, perpetuo possidendam sibi statuerint, tamen quinto die ipsius statucionis, post recessum dictorum regii et vestri hominum de possessione anotata, Johannes et Albertus, filii Johannis, filii Stephani de Samulkezy, Eliam et Nicolaum, famulos suos, quos in eadem possessione Wadaz officiales constituendo reliquisset, de eadem expulissent et exclusissent, quod vobis constaret evidenter; super quo, vestram amicitiam presentibus petimus reverenter quatenus qualiter veritas vobis constat premissorum, domino nostro regi fideliter rescribatis.

Datum in Vysegrad, secundo die festi beatorum Philipi et Jacobi apostolorum, anno domini M^oCCC^oLX^o tercio.

Prietenilor săi vrednici de cinstire <din> capitlul bisericii din Cenad, comitele Ștefan Bebek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, cu toată prietenia și cinstea.

Ne spune nouă magistrul Ladislau, fiul lui Teuteu, că, deși în a cincisprezecea zi a sărbătorii Paștilor domnului de curînd trecute¹, potrivit poruncii noastre judecătorești și cuprinsului scrisorii noastre, omul regelui și al vostru, stînd patru zile la fața locului, l-au pus în stăpînirea unei moșii numite Vădas, aflătoare în comitatul Zarand, fiind de față vecinii și megieșii acesteia, ca s-o stăpînească pe veci, totuși în a cincea zi a acelei puneri în stăpînire, după plecarea de la pomenita moșie a zișilor oameni, <adică> al regelui și al vostru, Ioan și Albert, fiii lui Ioan, fiul lui Ștefan de Șomoșcheș, au alungat și au dat afară de pe aceea <moșie> pe Ilie și pe Nicolae, slujitorii lui, pe care îi rînduise el ca slujbași <și> îi lăsase în aceea moșie Vădas, ceea ce vă este cunoscut în chip vădit. Drept aceea, prin cele de față, rugăm cu toată cinstea prietenia voastră să răspundeți în scris întocmai domnului nostru regele, <arătîndu-i> asupra celor de mai sus adevărul, așa cum îl cunoașteți voi.

Dat la Vișegrad, a doua zi după sărbătoarea fericitilor apostoli Filip și Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Zichy, 211. B. 430.

Transumpt din actul capitlului din Cenad, din 9 mai 1363, nr. 172.

EDIȚII: Zichy, III, p. 214—215.

¹ 16 aprilie.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, significamus tenore presentium quibus expedit universis quod Johannes, filius Johannis de Tyuis, in nostri personaliter constitutus presentia, vive vocis oraculo coram nobis est confessus quod rectam tertiam partem portionis sue possessionarie¹, Baruchseneye vocate, habitatoribus destitute, in comitatu Zathmaryensi existentis, a data presentium infra spatia temporis decem annorum integrorum proxime et immediate subsequantium, pro viginti

florenis plene receptis et habitis, Stephano, filio Nicolai de Ouar, impignorasset et impignoravit coram nobis, eomodo quod, si in prefixo termino vel in antea predictis viginti florenis vel denariis florenis valentibus redimere posset, extunc prefatus Stephanus, rehabita sua pecunia capitali, eandem reddere teneretur et resignare, difficultate aliqua non obstante; tali obligamine mediante quod, si in prefixo termino redimere recusaret vel negligeret, extunc eadem possessionaria portio, iuxta estimationem proborum virorum, pro predictis viginti florenis annotato Stephano, filio Nicolai, apropiaretur; ita videlicet quod, si maioris valoris et carioris pretii existeret, extunc prefatus Stephanus, quantum competit, superaddere teneretur.

Datum secundo die octavarum festi beati Georgii martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tertio.

Noi, capitlul bisericii de Oradea, prin cuprinsul celor de față aducem la cunoștința tuturor căroră se cuvine că, venind însuși înaintea noastră, Ioan, fiul lui Ioan de Tyuis, a mărturisit prin viu grai în fața noastră că a zălogit și în fața noastră zălogește lui Ștefan, fiul lui Nicolae de Oar, pe răstimp de zece ani întregi, ce vor urma de acum și îndată de la darea acestei scrisori, o dreaptă treime din partea sa (din moșia) numită Baruchseneye, lipsită de locuitori, aflătoare în comitatul Satu Mare, pentru douăzeci de florini, primiți și luați în întregime, în așa fel că, dacă la sorocul hotărît sau mai înainte, o va putea răscumpăra cu cei douăzeci de florini sus-pomeniți, sau cu dinari de valoarea (acestor) florini, atunci sus-numitul Ștefan, căpătîndu-și înapoi banii de capete, să fie silit să-i dea înapoi și să-i lase acea (moșie), fără nici o altă piedică; cu acea îndatorire că, dacă la sorocul hotărît nu ar voi sau nu s-ar îngriji s-o răscumpere, atunci, acea parte de moșie să fie dată, după prețuirea unor bărbați cinstiți, în stăpînirea numitului Ștefan, fiul lui Nicolae, pentru sus-pomeniții douăzeci de florini, adică în așa fel că, dacă ar fi de o valoare și un preț mai mare, atunci sus-pomenitul Ștefan să fie ținut să mai adauge cît s-ar cuveni.

Dat a doua zi după octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. ist., colecția Kemény J.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Urmează *in possessione*, expunctat.

Ludouicus, dei gratia rex Hungarie, fidelibus suis Ambrich et Abrache, filiis Thome de Felgerla, salutem et gratiam.

Dicit nobis Georgius, filius Ioannis, frater Sike, civis de Pankota, quod quedam montana auri lavatorii, in rivulo Kuszund existens, que prius condam Karoli fuisset, ipsius esset et omni iure ad eum partneret, quam primitus idem Syke, frater suus, absque omni molestia et perturbatione possedisset, sed nunc eundem ipsa montana privare volens; super quo, fidelitati vestre firmis damus in preceptis, quatenus dictam montanam eidem Georgio omni eo iure, quo ad ipsum pertinere dino-

scitur, possidere admittatis, salvis iuribus nostris, que exinde dinoscimus habere, more consueto. Aliud pro nostra gratia non facturi.

Datum in Orod, feria sexta proxima ante dies Rogationis, anno domini M.CCC.LXIII.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioșilor săi Ambrich și Avram, fiii lui Toma din Gerla de Sus, sănătate și milostivire.

Ne spune Gheorghe, fiul lui Ioan (și) frate al lui Sike, orășean din Pincota, că un loc unde se spală aurul, aflător pe pîriul Chisăud, care înainte a fost al răposatului Carol, este al său și ține de el cu toate drepturile cu care l-a stăpînit înainte acel Syke, fratele său, fără nici o tulburare și supărare, dar acum vor să ia de la el acel loc. Drept aceea, poruncim cu tărie credinței voastre să îngăduiți pomenitului Gheorghe să stăpînească acel loc cu toate drepturile cu care se știe că ține de el, fără vătămarea drepturilor noastre, ce știm că le avem acolo, potrivit obiceiului. Altfel să nu faceți, pentru <a avea> milostivirea noastră.

Dat în Arad, în vinerea dinaintea zilelor de Rugăciune¹, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Bibl.Univ. Budapesta, colecția Kaprainai, tom. IV, B.p.26.
Orig.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 352—353.

¹ Numele celor trei zile de post, luni, marți, miercuri, ce se țineau la catolici înainte de sărbătoarea Înălțării domnului.

172

1363 mai 9, (Cenad).

Excellentissimo domino eorum Lodouico, dei gracia, regi Hungarie, capitulum ecclesie Chanadiensis, oraciones in domino debitas ac devotas.

Noveritis literas magnifici viri, comitis Stephani Bebek, iudicis curie vestre, decenti cum honore recepisse in hec verba: <Urmează actul lui Ștefan Bebek, judele curții regale, din 2 mai 1363 nr. 169>. Nos igitur, amicabilem petitionibus ipsius comitis Stephani Bebek, iudicis curie vestre serenitatis, annuentes, ut tenemur, talem premissorum scivimus veritatem, quod post recessum magistri Ladislai, filii Teteus, de dicta possessione Vodaz, quidam famuli ipsius magistri Ladislai, eundem investigando, dixissent, quod Johannes et Albertus, filii Johannis, filii Stephani de Samulkezy, Eliam et Nicolaum, famulos eiusdem magistri Ladislai, expullissent et exclusissent.

Datum terciā feria proxima post festum Inventionis sancte crucis, anno supradicto.

<Pe verso:> Domino regi, pro magistro Ladislao, filio Teteus, contra Johannem et Albertum, filios Johannis, filii Stephani, relacionis rescriptio.

Preainălțatului lor stăpîn Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, capitulul bisericii de Cenad, rugăciuni cucernice și cuvenite întru domnul.

Să știți că am primit cu cinstea cuvenită scrisoarea măritului bărbat, comitele Ștefan Bebek, judele curții voastre, având acest cuprins: *⟨Urmează actul lui Ștefan Bebek, judele curții regale, din 2 mai 1363 nr. 169⟩*. Noi, așadar, încuviințind, precum sîntem datori, cererile prietenești ale aceluși comite Ștefan Bebek, judele curții luminăției voastre, am aflat adevărul acesta cu privire la cele de mai sus, *⟨anume⟩* că, după plecarea magistrului Ladislau, fiul lui Teuteu, de la zisa moșie Vădas, niște slujitori ai aceluși magistru Ladislau, venind pe urmele lui, au spus că Ioan și Albert, fiii lui Ioan, fiul lui Ștefan de Șomoșcheș, au alungat și au dat afară pe Ilie și Nicolae, slujitorii aceluiași magistru Ladislau.

Dat în marțea de după sărbătoarea Aflării sfintei cruci, în anul sus-zis.

⟨Pe verso:⟩ Domnului *⟨nostru⟩* regele, dare de seamă făcută în scris pentru magistrul Ladislau, fiul lui Teuteu, împotriva lui Ioan și Albert, fiii lui Ioan, fiul lui Ștefan.

Arh.Naț.Magh., DL., arh. fam. Zichy, 211. B. 430.

Orig., cu urme de pecete rotundă de închidere, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 214—215.

173

1363 mai 18, Vișegrad.

Lodovicus, dei gracia rex Hungarie, fideli suo, magistro Ladislao, filio Pouse de Zeer, salutem et gratiam.

Dicit nobis Mykch, filius Finta de Zakalar, in sua ac Blasii, carnalis fratris sui, necnon Mychaelis, Lucasii et Nicolai, filiorum dicti Blasii, personis, quod magister Ladislaus, filius Zubunya, comes de Keve, et Gregorio ac Mychaele, vicecastellani eiusdem de Ilyed, iobagiones eorum de Kuuesd, propria eorum cum potencia, ad villam Illyeed¹ moraturos deducti fecissent ac magnam particulam terre et prata dicte possessionis Kuuesd et unum fenile iamdicte possessionis Zakalar, quibus temporibus Johannis, filii Heuch, Thome de Kartal et dicti magistri Pouse, patris vestri, ac vestri aliorumque quamplurimorum condam castellanorum dicti castris pacifice usi fuissent et in eorum dominio sine contradiccione extitissent, occupassent et perarari ac defalcari fecissent et nunc facerent violenter. Unde, cum nos de hiis per vestram fidelitatem certius velimus edoceri, fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus de premissis² unacum Mychaele, fratre Wluengi, homine nostri speciali, iuxta vestram fidem deo debitam et fidelitatem nobis et sacro nostro dyadematii observandam, de premissis investigando, sciatis et inquiratis omnimodam veritatem. Post hec, prout exinde vobis veritas constiterit vel constat, nobis fideliter in vestris et capituli Chanadiensis litteris rescribatis.

Datum in Visegrad, in octavis festi Ascensionis domini, anno eiusdem M^oCCC^oLX^o tercio.

⟨Pe verso:⟩ Fideli suo, magistro Ladislao, filio Pouse de Zeer.

⟨Pe verso, sub pecete:⟩ Commissio domine regine.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credinciosului său, magistrului Ladislau, fiul lui Pousa de Zeer, sănătate și milostivire..

154

Ne spune nouă Mykch, fiul lui Finta de Zakalar, în numele său și al lui Blasiu, fratele său bun, precum și în numele lui Mihail, Luca și Nicolae, fiii pomenitului Blasiu, că magistrul Ladislau, fiul lui Zubunya, comite de Keve, și Grigore și Mihail, vicecastelanii lui de Iladia, au pus, cu de la ei putere, de i-au dus pe iobagii lor din Kuesd să locuiască în satul Iladia, și au pus stăpînire pe o mare bucată de pămînt și niște livezi ale moșiei Kuesd, și au pus să se tragă brazdă și să se despartă (acea bucată), precum și pe un finaț al pomenitei moșii Zakalar — pe care ei le folosiseră în chip pașnic și care, fără împotrivirea (nimănu), fuseseră în stăpînirea lor pe vremea lui Ioan, fiul lui Heuch, al lui Toma de Kartal și a zisului magistru Pousa, tatăl vostru, precum și în vremea voastră și a multor altor castelani de odinioară ai pomenitei cetăți — lucru pe care-l fac și acum în chip samavolnic.

Drept aceea, deoarece noi voim să fim lămurîți cît mai deslușit de credința voastră în privința acestor lucruri, punem în vedere și porunca cu tărie credinței voastre ca, dimpreună cu Mihail, fratele lui Wlueng, omul nostru (împuternicit) anume, făcînd cercetări cu privire la cele de mai sus, să căutați să aflați tot adevărul, potrivit credinței voastre datorate lui Dumnezeu și supunerii pe care trebuie s-o păziți către noi și către sfînta noastră coroană. (Și) după aceea, să ne răspundeți în scris întocmai, prin scrisoarea voastră și aceea a capitlului din Cenad, așa cum veți fi aflat și știți adevărul cu privire la cele de mai sus.

Dat la Vișegrad, la octavele sărbătorii Înălțării domnului, în anul o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso:*) Credinciosului său, magistrului Ladislau, fiul lui Pousa de Zeer.

(*Pe verso, sub pecete:*) Porunca doamnei (noastre) regina.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Festetics din Keszthely.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere, inelară, din ceară de culoare roșie.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 56—57.

¹ Astfel în text.

² De prisos.

174 1363 mai 30 (*tercio die octavarum festi Pentecostes*),
(Alba Regală).

Capitulul bisericii de Alba Regală adeverește că Ladislau diacul, fiul lui Petru, a vîndut magistrului Ioan, arhidiaconul de Tîrnava (*Kykelleu, Kykelleu*), vicar de Strigoniu, o curte în orașul Vișegrad, pentru suma de trei sute de florini de aur.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. Cam. Magh.

Orig.

Copie din sec. XVIII, în col. Hevnesi, tom. LXV, sub SS., p. 290 și urm., la Bibl. Univ. Budapesta.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 367—368.

175 1363 iunie 26 (quarto (die) termini premissae inquisitioni: sexta feria in vigilia Nativitatis beati Johannis Baptiste), (Buda).

Capítulul din Buda raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că și-a trimis omul de mărturie la cercetarea samavolnicilor săvârșite de Pavel, abatele mănăstirii sfântului Gerard din Cenad (Czanadino), împreună cu iobagii săi de pe moșia Nemeg, asupra moșiei Toxun a călușarițelor din Insula Iepurilor, de lângă Buda.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 216.

Orig. hirtie, cu urme de pecete de închidere.

REGESTE: K. Juhász, *Die Stifte*, p. 224 (cu data greșită: 27 iunie 1363).

176

1363 iunie 29, Haram.

Nos, magister Laurencius, filius Dominici, castellanus de Haram et vicecomes de Krassow, indicesque nobilium de eodem comitatu, damus pro memoria quod Johannes, filius Petri de Chatar, ad nostram accedendo presenciam, in sua, per modum inhibitionis significavit in hunc modum quod iobagiones Petri, filii Chulnuc, uterorum¹ hospites de Chatar (. . .)².

Igitur, a nobis hominem nostrum postulavit ad prohibendum. Nos vero, iustis petitionis³ eius annuentes, Nicolaum, filium Bartholomei de Farkasfalva, ad premissa prohibenda fideliter transmisimus; qui demum homo noster ad nos reversus, nobis dixit quod ad faciem dicte possessionis accessisset, quod in dicta facie possessionis accessisset⁴ Chatar, et iobagiones Petri, filii Chulnuc⁵, ab usu et utilitate possessionis eiusdem Johannis, filii Petri, prohibuisset et inhibuisset. In cuius prohibitionis, eidem Johanni nostras literas concessimus, iusticia requirente.

Datum in Haram, feria quinta proxima post festum beati Ladislai regis, anno domini M^oCCC^{mo}LX^{mo} tercio.

(*Pe verso:*) Pro Johanne, filio Petri de Chatar, contra iobagiones Petri, filii Chulnuc⁵ de eadem Chatar vocata, ab usu et utilitate iobagionum eiusdem Petri, prohibicionales.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite de Caraș, precum și juzii nobililor din același comitat, dăm de știre că, venind însuși înaintea noastră Ioan, fiul lui Petru de Chatar, ne-a adus la cunoștință în chip de opreliște, în felul acesta: că iobagii lui Petru, fiul lui Chulnuc, oaspeții din Chatar ai amindurora, (folosesc și culeg fără drept folosințele moșiei lui Ioan)⁶.

Așadar, a cerut de la noi omul nostru (pentru facerea) opreliștei. Iar noi, încuviințînd dreapta lui cerere, am trimis pe Nicolae, fiul lui Bartholomeu de Farkasfalva, ca să facă întocmai opreliștea de mai sus. Și acest om al nostru, întorcîndu-se apoi la noi, ne-a spus că s-a dus la numita moșie Chatar și că a oprit și a împiedicat pe iobagii lui Petru, fiul lui Chulnuc, de la folosirea și folosințele moșiei lui Ioan, fiul lui Petru. Spre (mărturia) acestei opreliști, i-am dat aceluși Ioan scrisoarea noastră, după cum cere dreptatea.

Dat la Haram, în joia de după sărbătoarea fericitului rege Ladislau, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso:*) Scrisoare de opreliște pentru Ioan, fiul lui Petru de Chatar, împotriva iobagilor lui Petru, fiul lui Chulnuk tot de numitul Chatar, (oprindu-i) pe iobagii aceluia Petru de la folosirea și folosințele (acelei moșii).

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1391.

Orig. hirtie, cu fragmentele a trei peceți de închidere.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 57.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 107, nr. 1465.

¹ Poate un plural incorect de la *uter*, *utra*, *utrum*, referindu-se la moșia Chatar, care este și a declarantului și a pîritului.

² Probabil lacună, nesemnălată în text.

³ Astfel în text; corect: *petitionibus*.

⁴ Cuvînt repetat.

⁵ Astfel în text.

⁶ Întregit pe baza contextului.

177

1363 iulie 8, Plyna.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium, significamus quibus expedit universis quod nos, devotis supplicacionibus fidelium nostrorum, nobilium virorum, magistrorum (. . .)¹ Pauli et Stephani, filiorum Nicolai, Simonis et Leukus, filiorum Ladislai dicti Wos et Johannis, filii Thome, fratrum suorum patruelium nominibus porrectis, intuitu fidelium et meritoriorum obsequiorum eorundem favorabiliter inclinati, forum liberum in quadam possessione ipsorum Chege vocata, in comitatu de Doboka habita, singulis feriis (quartis annuimus cele) brandum², sine tamen preiudicio fororum vicinorum.

Vos, igitur, universos mercatores et quoslibet forenses homines, assecuramus per presentes quatenus deinceps ad predictum forum liberum, modo premissis, in dicta possessione Chege, in singulis ebdomadis, singulis feriis quartis, ex presenti nostra annuencia et commissione, per (. . .)sec³ veniatis et negociaciones vestras in empcionibus et vendicionibus libere exerceatis foro in eodem. Quibus peractis et expeditis, quocumque malueritis vel necesse vobis fuerit procedatis pacifice et quiete, salvis vestris personis atque rebus, sub nostra regia proteccionem et tutela speciali. Et hec volumus (. . .)⁴ presentes autem, dum nobis reportate fuerint, faciemus sub maiori sigillo nostro privilegialiter emanari.

Datum in Plyna, in obsidione castri Zokol, terre Boznensi, sabbato proximo post octavas festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} tercio.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că noi, ascultînd cu bunăvoință smeritele rugămînți ale credincioșilor noștri, nobili bărbați, magiștrii. . . Pavel și Ștefan, fiii lui Nicolae, făcute în numele verilor lor Simion și Leukus, fiii lui Ladislau zis Wos, și al lui Ioan, fiul lui Toma, și ținînd seama de slujbele lor credincioase și vrednice, le-am îngăduit să țină tîrg liber în fiecare miercuri pe o moșie a lor numită Țaga, ce o au în comitatul Dăbica, fără a aduce totuși vătămare tîrgurilor vecine.

Așadar, pe voi, pe toți negustorii și pe toți târgoveții, vă încredințăm prin această <scrisoare> să veniți fără teamă, de acum înainte, la sus-zisul târg liber ce se va ține. . . în chipul arătat mai sus pe zisa moșie Țaga, în fiecare săptămână, în fiecare miercuri, potrivit încredințării și poruncii noastre de față, și să vă faceți slobod negoțurile voastre, cum-părînd și vînzînd în acel târg. Iar după ce veți face și săvîrși acestea, să mergeți în pace și liniște oriunde veți voi sau veți avea nevoie, fără vătămarea voastră și a bunurilor voastre, sub osebita noastră ocrotire și apărare regească.

Și acestea voim să se vestească obștește în tot regatul, iar cînd scrisoarea de față ne va fi înapoiată, vom pune să fie dată în chip de privilegiu, sub pecetea noastră cea mare.

Dat în Plyna, la impresurarea cetății Zokol din țara Bosniei, în simbăta de după octavele sărbătorii fericitilor apostoli Petru și Pavel, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

În 1879, actul se afla în arh. Wass (astăzi la Arh. Stat. Cluj-Napoca, fără a păstra documentul).

Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 30 octombrie 1364.

EDIȚII: *Haza! okl.*, p. 270.

¹ Lacună în text.

² Lacună în text; întregit pe baza contextului.

³ Lacună în text; întregit parțial după sens și context.

Relacio Johannis, prepositi Transilvani.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis quod nos, sicut pro fidelium serviciorum nobilium virorum, magistrorum Petri Ruphi et Deseu, filiorum Johannis de Katl, militum nostre maiestatis, per ipsos hactenus, cura vigili et sollerti diligencia, locis debitis et temporibus opportunis nostre maiestati continue exhibitorum et in futurum iugiter exhibendorum meritis laudabilibus, ac ad ipsorum devotam et humilem supplicacionem, sic non minus pro exstirpacione et eradicacione furum, latronum et aliorum malefactorum, ac fidelium et bonorum statu commodi et quietis, ipsis magistris Petro et Deseu, item Paulo et Stephano, filiis Nicolai, Symoni et Leukus, filiis Ladizlai dicti Vos, ac Johanii, filio Thome, fratribus ipsorum patruelibus, de regie potestatis plenitudine et gracia speciali duximus annuendum, immo dedimus et commisimus ut ipsi in territorio possessionis eorum Chege nuncupate, in comitatu de Doboka site, et in terra propria ad ipsam pertinenti, ubicunque maluerint, patibulum et aliorum tormentorum genera facere et erigere, iidemque ac ipsorum heredes et posteri perpetuo conservare, et universos fures, latrones, homicidas ac alios malefactores, quos intra veros limites sive terminos metales memorate possessionis Chege necnon aliarum omnium possessionum ipsorum, in comitatibus videlicet de Doboka predicto et de Kolos ac de Torda habitatum, apprehendere et capere, quandocunque et quotienscunque poterunt, in tribunali eorum, in iamdicta possessione Chege vocata faciendo et constituendo iudicare, condemnare et penis debitis, iuxta criminum seu excessuum modum et

qualitatem, punire et tormentare temporibus perpetuis possint atque valeant; immo plenam habeant facultatem, moderamine iuris mediante, semota quavis iurisdiccione comitum vel vicecomitum et iudicum nobilium predictorum comitatum exercenda in premissis; presentes autem, dum nobis reportate fuerint, faciemus privilegialiter sub maiori nostro sigillo emanari.

Datum in Plyna, in obsidione castris Zakol terre Boznyensis, sabbato proximo post octavas festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini millesimo CCC^o LX^{mo} tercio.

(*Sub pecete:*) Relacio Johannis, prepositi Transilvani.

Dare de seamă a lui Ioan, prepozitul Transilvaniei.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul scrisorii de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că noi, atât pentru vrednicia pilduitoare a credincioaselor slujbe ale nobililor bărbați, magiștrii Petru cel Roșu și Dezideriu, fiii lui Ioan de Katl, cavaleri ai maiestății noastre, pe care le-au îndeplinit necontenit față de maiestatea noastră, la locurile și timpurile cuvenite, cu grijă veghetoare și hărnicie destoinică, și pe care le vor îndeplini neîncetat (și) în viitor, cât și la rugămintea lor smerită și supusă, și, nu mai puțin, pentru stîrpirea și nimicirea hoților, tîlharilor și a altor răufăcători, și pentru bunăstarea și liniștea celor credincioși și buni, din plinătatea puterii regești și din osebită milostivire, am hotărît să încuviințăm, ba chiar am dat și îngăduit acelor magiștrii Petru și Dezideriu, de asemenea lui Pavel și Ștefan, fiii lui Nicolae, lui Simion și Leukus, fiii lui Ladislau zis Wos, precum și lui Ioan, fiul lui Toma, verii lor, ca ei în cuprinsul moșiei lor numite Taga, așezată în comitatul Dăbîca, și pe pămîntul lor ce ține de acea (moșie), oriunde le-ar plăcea mai mult, să facă și să ridice spînzurători și alte feluri de unelte de schinguire și să le păstreze pe veci ei și moștenitorii și urmașii lor, și pe toți hoții, tîlharii, ucigașii și alți răufăcători oricînd și ori de cîte ori îi vor putea prinde și lua în prinsoare în cuprinsul adevăratelor margini sau hotare ale pomenitei moșii Taga, precum și în ale tuturor celorlalte moșii ale lor, anume aflătoare în comitatele Dăbîca, sus-pomenită, Cluj și Turda, să poată și să fie volnici totdeauna în curgerea vremii să-i judece. să-i osîndească și pedepsească și să-i căznească cu pedeapsa cuvenită, potrivit mărimii și felului crimelor și samavolniciilor, în scaunul lor de judecată, pe care-l vor face și-l vor statornici pe pomenita lor moșie numită Taga; ba chiar să aibă putere deplină potrivit rînduiei legii, fără să țină seama în cele de mai sus de vreo judecată ce ține de puterea comiților, vicecomiților și juzilor nobililor din sus-pomenitele comitate; iar cînd ne vor fi înapoiate cele de față, vom pune să fie în-tocmite în chip de privilegiu, sub pecetea noastră cea mare.

Dat la Plyna, la împresurarea cetății Zokol din ținutul Bosniei, în sîmbăta de după octavele sărbătorii fericților apostoli Petru și Pavel, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Sub pecete:*) Darea de seamă a lui Ioan, prepozitul Transilvaniei.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. fam., Wass. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.

Orig.perg., cu urme de pecete inelară, aplicată sub text.

Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 30 octombrie 1364.

EDIȚII: *Hazai okl.*, p. 268—269.

Nos, Lodouicus, dei gratia, rex Hungarie, memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis quod nos, consideratis et in memoriam revocatis fidelium obsequiorum meritis laudabilibus fidelis nostri Ladislai, filii Nicolai, filii Gereu de Mehes, que idem in nostris et regni nostri negotiis et processibus diversis, utputa prosperis et adversis, constanti virtute, devota sollicitudine et iugi laborum assistentia nostre maiestati sacroque nostro regio diademati exhibuit hactenus et iugiter in futurum, ut credimus, exhibebit, eius etiam vo(tiva) humili supplicatione nobis porrecta in exauditionis gratiam admissa, nobilem dominam, Katherina nuncupatam, consortem ipsius Ladislai, filliam scilicet quondam Ders de Hydegwyz, in possessione eiusdem Ders, patris sui, Bolya vocata, in comitatu Albensi Transsilvano habita, necnon in omnibus aliis possessionibus et possessionariis iuribus olim ipsius Ders, ubilibet existentibus, prefecimus, creavimus et constituimus, verum et legitimum in heredem et successorem de plenitudine regie potestatis et gratia speciali, volentes ut ipsa nobilis domina Katherina in predictis possessionibus paternis et iuribus possessionariis olim dictum Ders, patrem suum, iusto titulo tangentibus, ad instar filii succedat, simulcum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis, per eam et eius heredes ac posteritates universas, ex presenti gratia et constitutione et dono nostre maiestatis, iure perpetuo et irrevocabiliter possidentis, tenendis et habendis, lege regni nostri consuetudinaria huic iuri et gratie repugnare non valente. Presentes autem, dum nobis reportate fuerint, faciemus sub maiori sigillo nostro privilegialiter emanari.

Datum in Wereuche, feria quarta proxima post festum Divisionis apostolorum, anno domini millesimo CCC^{mo}LX^{mo} tertio.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că luînd noi în seamă și amintindu-ne vrednicia pilduitoare a credincioaselor slujbe ale credinciosului nostru Ladislau, fiul lui Nicolae, fiul lui Grigore de Miheș, pe care acela le-a adus pînă acum maiestății noastre și sfintei noastre coroane regești în felurite treburi și împrejurări ale noastre și ale țării noastre, și norocoase și potrivnice, cu virtute statornică, cu credincioasă purtare de grijă și cu necurmata dăruire a ostanelilor (sale), și pe care, după cum credem, ni le va aduce necurmat și în viitor, și primind întru milostivirea împlinirii dorința lui ce ne-a înfățișat-o cu smerită rugăminte, am pus, am numit și am orînduit, din deplinătatea puterii regești și dintr-o osebită milostivire, pe nobila doamnă numită Caterina, soția acestui Ladislau, adică fiica răposatului Ders de Călvasăr, ca dreptă și legiuită moștenitoare și urmașă la moșia acestui Ders, tatăl său, numită Buia, aflătoare în comitatul Alba din Transilvania, precum și la toate celelalte moșii și drepturi de moșii ale acestui răposat Ders, oriunde s-ar afla, voind ca această nobilă doamnă Caterina să urmeze întocmai ca un fiu la sus-zisele moșii părintești și drepturi de moșii ce țineau de drept de zisul său tată, răposatul Ders, spre a fi stăpînite, ținute și avute pe veci și nestrămutat de ea și de toți moștenitorii și urmașii săi, dimpreună cu toate folosințele lor și cele ce țin de ele, prin milostivirea de față și prin orînduirea și darul maiestății noastre, fără ca legea obișnuielnică a țării noastre să se poată împotrivi acestui drept și acestei miluiri.

Iar cînd cele de față ne vor fi înapoiate, vom pune să se întocmească în chip de privilegiu sub pecetea noastră cea mare.

Dat în Verovitica, în miercurea de după sărbătoarea Răspîndirii apostolilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. din Tîrgu Mureș a fam. Teleki, nr. 7049.

Transumpt în actul lui Ludovic, regele Ungariei, din 2 decembrie 1367.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 124—125; *Ub.*, II, p. 199—200.

180

1363 august 7, Kene.

Magistrul Ladislau, fiul lui Ioan, vicecomitele, și juzii nobililor din comitatul Solnoc adevăresc că oamenii lor: Ioan, fiul lui Emeric, și Ladislau, fiul lui Bogath, au întărit că Pavel zis Evreul, din Săuca, (*Zeudumutur*), slujitorul lui Petru, fiul lui Chyre, s-a îndatorat să dea satisfacție lui Ioan, fiul lui Peteu de Santău, pentru porcii ce i-au fost ucși, dar n-a plătit cei patru florini datorăți.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 405.

Orig. hîrtie, cu fragmentele a trei peceți de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 108, nr. 1 468.

181

1363 august 31, Avignon.

(Sub titlul:) Rotulus permutacionum.

Item, cum Thomas Symonis, Transilvane, et Symon Symonis, Wachiensis ecclesiarum canonicatus et prebendas, quas tunc temporis optinebant, per procuratores amborum, causa permutacionis, in manibus domini prioris prefati, de mandato predicto, apud sedem apostolicam recipientis, resignaverunt, dignetur sanctitas vestra Thome de Wachiensis et Symoni predictis de Transilvane ecclesiarum canonicatibus et prebendis providere. Non obstante quod Thomas preposituram in beati Thome martiris de Promontorio Strigoniensi, et Symon archidiaconatum de Crasna in Transilvanensi ecclesiis obtinet, cum clausis oportunis.

Fiat ut petitur. B.

Sine leccione alia. Fiat B.

Datum Avinione, II. Kalendas Septembris, anno primo.

(Sub titlul) Cartea schimburilor (de beneficii).

De asemenea, deoarece Toma al lui Simion, și Simion al lui Simion, prin imputernicirii amîndurora, au lăsat, în vederea schimbului, în mîinile sus-numitului domn prior¹, ca primitor la scaunul apostolic, potrivit pomenitei porunci², (cel dintîi), un canonicat și o prebendă în biserica Transilvaniei, și (celălalt), un canonicat și o prebendă în biserica de Vaț, pe care le țineau pe atunci, să binevoiți sfinția voastră să numiți pe sus-zisul Toma la un canonicat și o prebendă în biserica de Vaț, și pe sus-numitul Simion la un canonicat și o prebendă în biserica Transilvaniei, fără a fi piedică (faptul) că Toma ține prepozitura (bisericii) fericitului mucenic Toma din Dealul Strigoniului, și Simion (are) arhidiaconatul de Crasna din biserica Transilvaniei, cu clauzele potrivite.

Se încuviințează, precum se cere. B.

Fără alte citire. Se încuviințează. B.

Dat în Avignon, în ziua a doua înainte de calendele lui septembrie, în anul întâi.

Arh.Vat.,Reg.Suppl. 40, fol. 179, v. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.

Orig. hirtie.

EDIȚII: *Bossányi*, II, p. 429—430. nr. 380.

¹ Petru de Bauhaco, prior de Togeto (= Touget); cf. *Bossányi*, II, p. 429, nota 2.

² Al papei Urban al V-lea; cf. *ibidem*, nota 3.

182

1363 după septembrie 11, (Moftin).

Nos, magister Simon, filius Mauriti, comes Zothmariensis, Maramoru (siensis, de)¹ Hugacha et de Karazna, ac iudices nobilium eiusdem comitatus Zathmar (damus pro memoria)¹, quod in congregatione nostra generali, universitati nobilium dicti comitatus Zothmariensis, feria secunda proxima post festum Nativitatis beate virginis, in villa Mahten, ob regium preceptum, celebrata, Paulus, filius Petri de Vethes, pro se et in persona Johannis, filii sui, ac Laurentius frater eiusdem Pauli, ab una, item Stephanus, filius Andree de Gelyenes, parte ab altera, coram nobis constituti, propositum extitit per eosdem viva voce et relatum, quod in quibuslibet causis inter eos habitis, per ordinationes proborum virorum nobilium taliter reformati extitissent, quod feria quinta proxima post festum beati Martini confessoris, in sede nostra iudicaria, singule partes tres probos viros adducere tenebuntur, et ibi exhibitis quibuslibet literarum suarum instrumentis, in quibuscunque factis aliqua partium prefatarum, tam ex serie literarum quam extra literas inculparet seu culpabilem diceret, quicquid de his predicti sex probi viri ordine iuris decreverint, ambe partes acceptare teneantur; si vero aliqua partium prefatarum non acceptaret, extunc talis pars non acceptans in decem marcis contra (alteram part) em¹, absque portione iudicis, convinceretur eo facto; prout partes ad hoc se sponte obligarunt coram nobis.

Datum (. . .)² congregationis nostre, anno dñi M. CCC. sexagesimo tertio.

(*Pe verso*:) Pro Stephano, filio Andree de Gelyenes, contra Paulum, filium Petri, Johannem filium et Laurentium fratrem suos, in causis inter eos habitis, ad fiendum iudicium inter ipsos, ad feriam quintam proximam post festum beati Martini confessoris, obligatoria.

Noi, magistrul Simion, fiul lui Maurițiu, comite de Satu Mare, de Maramureș, de Ugocea și de Crasna și juzii nobililor din același comitat Satu Mare, dăm de știre că în adunarea noastră obștească, ținută din porunca regelui, în luna de după sărbătoarea Nașterii fericitei fecioare³, în satul Moftin, cu obștea nobililor din zisul comitat Satu Mare, înfățișându-se înaintea noastră Pavel, fiul lui Petru de Vetiș, în numele său și în numele lui Ioan, fiul său, precum și Laurentiu, fratele celui Pavel, pe de o (parte), și de asemenea Ștefan, fiul lui Andrei de Gelyenes, pe de altă parte, aceștia ne-au arătat și ne-au spus prin viu grai,

162

că prin rînduiala unor bărbați nobili cinstiți s-au împăcat în orice pricini avute între ei, în chipul acesta: că fiecare parte va fi datoare să aducă în joia de după sărbătoarea fericitului Martin mărturisorul⁴ trei bărbați cinstiți la scaunul nostru de judecată și acolo, înfățișînd orice acte scrise ale lor, cu privire la orice pricini în care una din părțile mai sus pomenite ar învinovăți sau ar arăta ca vinovată (pe cealaltă parte), atît potrivit cuprinsului actelor cît și în afara actelor, orice vor hotări cu privire la acestea sus-zișii șase bărbați cinstiți, după rînduiala legii, vor fi datoare să primească amîndouă părțile, iar dacă una din părțile mai sus-pomenite n-ar primi, atunci această parte care n-ar primi să fie pedepsită prin chiar acest fapt la zece mărci față de (cealaltă parte), afară de partea judecătorului, așa precum s-au îndatorat părțile la aceasta în fața noastră de buna lor voie.

Dat. . . a adunării noastre, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Sztáray, Sexus masc., nr. 105.

Orig. hirtie, în stare deteriorată și cu pete de umezeală, cu urme a trei peceti, și două peceti mici, inelare, aplicate în document pe verso.

EDITII: Sztáray, I, p. 327—328.

¹ Pată de umezeală, întregit după sens.

² Pată de umezeală.

³ 11 septembrie.

⁴ 16 noiembrie.

Petrus, vicevoyvoda Transsilvanus, nobilibus viris, iudicibus nobilium comitatus de Kulus, amicis suis, salutem cum honore.

Vestram petimus amicitiam nichilominusque auctoritate voyvodali firmiter precipimus per presentes quatenus, visis presentibus, personaliter ad possessionem Kayantou accedendo, Petrum magnum, Stephanum parvum, Paulum magnum et Petrum, fratrem eiusdem, Kosa, Gregorium, filium Gerges, Dominicum et Johannem, filios Bene, Ladislaum dictum Bourz, Benedictum, Petrum et Nicolaum, filios Johannis, Johannem dictum Hamar, Emericum Dach dictum, Andream et Bartholomeum, filios Nicolai, Ladislaum dictum Feyes, et¹ iobagiones domini abbatis de Kulus, hospites de eadem Kayantou, contra nobiles dominas, relictam comitis Deme, nunc vero consortem Johannis rufi de Tyburch et consortem Petri, filii Ladislai de eadem, eidem domino abbati in congregatione generali magnifici viri, domini Dionysii voyvode et comitis de Zonuk, domini nostri, nunc proxime fienda, coram eodem et regni nobilibus statuere committendo, et posthec seriem omnium premissarum nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, feria tertia proxima post festum Nativitatis virginis gloriose, anno domini M. CCC. LX. tertio.

Petru, vicevoievodul Transilvaniei, nobililor bărbați, juzilor nobililor din comitatul Cluj, prietenilor săi, sănătate și cinste.

Cerem prieteniei voastre și totodată din imputernicirea voievodului poruncim cu tărie prin cele de față ca, după ce veți vedea această

(scrisoare), ducându-vă înșivă la moșia Chintău, să puneți în vedere domnului abate (din Cluj-Mănăstur) ca, la adunarea obștească a măritului bărbat, domnul Dionisie voievodul și comitele de Solnoc, stăpînul nostru, (adunare) ce se va ține în curînd, să înfățișeze înaintea acestuia și a nobililor țării pe Petru cel Mare, pe Ștefan cel Mic, pe Pavel cel Mare și pe Petru, fratele lui, pe Kosa, Grigore, fiul lui Gheorgheș, pe Dominic și Ioan, fiii lui Bene, pe Ladislau zis Bourz, pe Benedict, Petru și Nicolae, fiii lui Ioan, pe Ioan zis Hamar, pe Emeric zis Dach, pe Andrei și Bartolomeu, fiii lui Nicolae, pe Ladislau zis Feyes, iobagii domnului abate din Cluj-(Mănăstur), oaspeți din același (sat) Chintău, spre a sta față cu nobilele doamne, văduva comitelui Deme, iar acum soția lui Ioan cel Roșu, de Tyburch, și cu soția lui Petru, fiul lui Ladislau, tot de Tyburch. Și după acestea să aveți bunătatea să ne răspundeți în scris prin scrisoarea voastră despre felul cum s-au făcut toate cele de mai sus.

Dat la Sîntimbru, în marțea de după sărbătoarea Nașterii slăvitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 762.

Transumpt în actul juzilor nobililor din comitatul Cluj, din 23 septembrie 1363, nr. 192.

EDIȚII: Teleki, I, p. 127.

¹ De prisos. Cf. doc. cadru.

184

1363 septembrie 12, Sîntimbru.

Petrus, vicevovoda Transsilvanus, nobilibus viris iudicibus nobilium comitatus de Kulus, amicis suis, salutem cum honore.

Vestram petimus amicitiam nichilominusque auctoritate vovodali firmiter precipimus per presentes quatenus, visis presentibus, Stephanum, filium Nicolai dicti Wos, de Sancto Egidio et Johannem, filium Nicolai de Sancto Nicolao, contra Johannem rufum et Petrum, filium Ladislai de Tyburch, in nostram citetis presentiam, octavas festi beati Michaelis archangeli nunc venturas, eisdem pro termino comparendi assignando.

Datum in Sancto Emerico, feria tertia proxima post festum Nativitatis virginis gloriose, anno domini M. CCC. LX. tertio.

(*Pe verso*.) Nobilibus viris, iudicibus nobilium comitatus de Kulus, amicis suis.

Petru, vicevoievodul Transilvaniei, nobililor bărbați, juzilor nobililor din comitatul Cluj, prietenilor săi, sănătate și cinste.

Cerem prieteniei voastre și totodată din imputernicirea voievodului vă poruncim cu tărie prin cele de față ca, după ce veți vedea această (scrisoare), să chemați înaintea noastră pe Ștefan, fiul lui Nicolae zis Wos de Sintejude, și pe Ioan, fiul lui Nicolae de Sinnicoară, (spre a sta) față de Ioan cel Roșu și Petru, fiul lui Ladislau de Tyburch, hotărîndu-le ca soroc de înfățișare octavele viitoare ale sărbătorii fericitului arhangel Mihail¹.

Dat la Sîntimbru, în marțea de după sărbătoarea Nașterii slăvitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

164

(*Pe verso:*) Nobililor bărbați, juzilor nobililor din comitatul Cluj, prietenilor săi.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.
Orig. hîrtie, cu urmele unei peceti de închidere.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 125.

¹ 6 octombrie.

185

1363 septembrie 15, Moftin.

Magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, comitele și cei patru juzi ai comitatului Satu Mare adevăresc că în adunarea obștească a comitatului, ținută la porunca regelui, nobilii Leucus de Nagysemjén și Mihail, fiul lui Ladislau, au oprit pe vecinii moșiei lor Fülöp și cu deosebire pe locuitorii din Tarcea (*Tarcea*), Vășad (*Wassad*) și Valea lui Mihai (*Nogmyhal*) de la folosirea acelei moșii.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 379.
Orig. hîrtie, cu fragmente a trei peceti de închidere, aplicate pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 108, nr. 1 469.

186

1363 septembrie 15, Moftin.

Magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, comitele, și cei patru juzi ai nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că în adunarea obștească a comitatului, ținută la porunca regelui în prezența magistrului Nicolae, fratele lui Jakch, omul regelui și a trimisului capitlului din Oradea, nobilul Leucus de Nagysemjén a protestat împotriva samavolnicilor săvîrșite de slujbașul Synka de Dobus asupra moșiei sale Laskod.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 397.
Orig. hîrtie, cu urme a trei peceti de închidere, aplicate pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 108, nr. 1 471.

187

1363 septembrie 15, Moftin.

Magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, comitele, și cei patru juzi ai nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că în adunarea obștească a comitatului, ținută la porunca regelui, nobilii Leucus de Nagysemjén și Mihail, fiul lui Ladislau, au oprit pe vecinii moșiei lor Kyssemyen și cu osebire pe locuitorii din Olchua și Zomusseg de la folosirea acestei moșii.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 382.
Orig. hîrtie, cu fragmente a trei peceti de închidere, aplicate pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 108, nr. 1 470.

Magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, comitele, și cei patru juzi ai nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că în adunarea obștească a comitatului, ținută la porunca regelui, nobilii Ladislau și Ioan, fiii lui Petru de Panyola au oprit pe locuitorii din Olcsva și Somusseg de la folosirea acestei moșii.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1395.

Orig. hirtie, cu urmele a trei peceti de închidere, aplicate pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 108—109, nr. 1472.

Litteras (. . .)¹ viri magnifici comitis Stephani Bwbek, alias similiter iudicis curie regie, predecessoris nostri bone memorie² duodecimo die quindenarum residentie exercitus regalis contra Boznenses moti et ad octavas festi beati regis Stephani, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo tertio preteriti proclamate, confectas, capituloque Chana- diensi directas (. . .)¹ declarasset, inter cetera, quod Karapcz Olachus, filius Ladislai, filii Zorna, pro se personaliter et pro Ztanislao, Negul, Layk, Nicolao et Ladislao, fratribus suis uterinis, cum procuratoriis lit- teris capituli ecclesie Orodienis, iuxta continentiam litterarum regalium prorogatoriarum, in dictis quindenis residentie exercitus regalis, in fi- gura iudicii ipsius comitis Stephani comparentibus, quasdam litteras dicti capituli Chanadiensis, domino suo regi rescriptionales, formam pos- sessionarie reambulationis, contradictorie inhibitionis et citationis, ten- remque litterarum regalium eidem capitulo directarum, de verbo ad ver- bum in se continentem, asserens actionem suam et fratrum suorum pre- dictorum, litteris contineri in eisdem, contra magistrum Blasium, filium Pousa de Zer, eidem comiti Stephano presentasset, inter cetera declaran- tem quod cum predicti Karapcz, Ztanizlaus, Negul, Layk, Nicolaus et Ladislaus, Olachi, acceptis magistris Nicolao, archidiacono Hontensi, ca- pellano regio commensali, et Nicolao dicto Zudar, aule regie iuvene, ho- minibus regiis, ac discreto magistro Mathia, custode dicte ecclesie Chanadiensis, ad regium litteratorium mandatum transmissis, sabbato proximo post octavas festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, in anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo primo preteriti, ad faciem possessionis Rekas et ad eandem pertinentium, per regiam clementiam de manibus suis regiis eisdem collate, quam idem dominus rex per veros et antiquos cursus m(etarum quibus)³ ante premissam suam collationem habitam extitisset et possessa⁴, a quorumlibet aliorum possessionariis iuribus segregari segregatamque ab aliorum iuribus, simulcum possessione Solmos vocata, ad eandem Rekas pertinenti, legitime et iuridice ipsis scilicet Olachis suis statui facere voluisset, vicinis et commetaneis earun- dem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accessissent et dum easdem reambulari per dictos reg(ios et annotati capituli)³ Chana- diensis homines, ab aliorum iuribus segregari et distingui novasque metas iuxta veteres in facie dictarum possessionum Rekas et Solmos erigi facere voluissent, huic metarum erectioni annotatus magister Blasius contradixisset, quiquidem magister Blasius, per dictos regios et prelibati capituli Chanadiensis homines, eodem die et loco, contra pre-

fatos Ztanislaum, Karapch et fratres eorum in regiam pr(esentiam in quin)denas⁵ predicti diei ipsius reambulationis citatus extitisset.

Quibusquidem litteris exhibitis, idem K(ara)pch⁵ rationem premissa contradictionis assignari postulasset per magistrum (Bla)sium⁵ prenotatum. Quibus auditis et perceptis, Johannes dictus Suluk, pro eodem magistro Blasio, cum procuratoriis litteris pretaxati capituli Chanadiensis, in presentia eiusdem comitis Stephani exurgens, respondisset eo modo, quod ipse magister Blasius, prenotate metarum erectioni pro eo contradixisset, quia prenotati Olachi per premissam reambulationem et metarum erectionem magnam particulam terre de possessione sua, scilicet magistri Blasii, Ewzyn vocata, ad predictas possessiones Rekas et Solmos pertinentes que ad easdem applicare voluissent.

Quibus perceptis, quia prefatus quondam dominus Lodouicus rex prescriptas possessiones per ipsum dictis Olachis collatas, per veros et antiquos cursus et metas, quibus ante premissam suam collationem legitime per ipsum et suos predecessores reges habite, extitissent et possesse, a quorumlibet aliorum iuribus segregari, ab aliorumque iuribus segregatas, legitime eisdem Olachis statuifacere voluisset, dictique Krapch et Ztanizlaus ac fratres eorum, homines advene, consuetudinarias leges et lites huius regni fere omnino ignorassent, obhoc idem comes Stephanus cum prelati, baronibus et nobilibus regni deliberando, in premissis in breviori termino eisdem Olachis finem debitum imponere intendisset, igitur amicitiam pretitulati capituli Chanadiensis dictis litteris suis mediantibus petivisset reverenter, quatenus ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, coram quo discreti viri, dominus Petrus, Orodensis et Nicolaus, Chanadiensis ecclesiarum prepositi, homines regii, in octavis festi beati Georgii martiris tunc proxime venturis, et aliis diebus subsequentibus, ad idque sufficientibus, ad facies predictarum possessionum Rekas et Solmos et ad easdem pertinentes, vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocationibus factis et partibus vel eorum legitimis procuratoribus presentibus accedendo, ab eisdem vicinis et commetaneis, ceterisque nobilibus conprovincialibus et, ab aliis aquibus decens et opportunum fieret, ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque domino regi et sacre corone regie conservantibus, deo pre oculis habito, odio, favore et timore cuiuslibet partis procul abiectis de eo, sub quibus metis, metarumque cursibus et limitationibus prelibate possessiones Rekas et Solmos ac earum pertinentie a parte dicte possessionis Ewzyn ipsius magistri Blasii prius tempore condam domini Karoli, regis Hungarie, tandemque tempore conservationis predicti domini Lodouici regis usque collationem earundem annotatam habite extitissent et per eosdem possesse conscientiose investigarent omnimodam veritatem, investigataque horum mera veritate, prescriptas possessiones Rekas et Solmos et earum pertinentes per eosdem cursus metales et limitationes, per quos per predictos dominos Karolum et Lodouicum reges conservatas fore scirent, a parte prefate possessionis ipsius magistri Blasii reambulando, novarumque metarum erectionibus factis, ab eadem possessione separando, eisdem Ztanizlao et Karapch et fratribus eorum, sub eisdem metis de novo erectis, iuxta premissam regiam collationem, relinquerent et committerent possidendas, contradictione ipsius magistri Blasii et aliorum quorumlibet non obstante; et posthec ipsius possessionarie reambulationis seriem, cum cursibus metarum, ad octa-

vas festi Penthecostes tunc venturas domino regi fideliter rescriberet capitulum Chanadiensis prenotatum.

Scrisoarea . . . măritului bărbat, a comitelui Ștefan Bubek, altădată de asemenea jude al curții regești, predecesorul nostru de bună amintire, întocmită în ziua a douăsprezecea după a cincisprezecea zi de la lăsarea la vatră a oștirii regești⁶ pornită împotriva bosniecilor și vestită pentru octavele sărbătorii trecute a fericitului rege Ștefan⁷, din anul domnului o mie trei sute șazeci și trei și trimisă capitlului din Cenad . . . spunea între altele că, potrivit cuprinsului unei scrisori regești de aminare, Carapciu românul, fiul lui Ladislau, fiul lui Zorna, înfățișându-se el însuși pentru sine, iar pentru Stanislau, Neagul, Vlaicu, Nicolae și Ladislau, frații săi buni, cu scrisoare de imputernicire a capitlului bisericii de Arad, în a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii regești⁸, înaintea judecării acelu comite Ștefan, o scrisoare de răspuns a zisului capitlu din Cenad către domnul nostru, regele, cuprinzând în ea, din cuvînt în cuvînt, șirul unei hotărniciri de moșie, al unei opreliști și împotriviri și al unei chemări (în judecată), precum și cuprinsul scrisorii regești trimise acelu capitlu, spunînd că în acea scrisoare este cuprinsă și pîra sa și a fraților săi sus-pomeniți împotriva magistrului Blasiu, fiul lui Pousa de Zer. În această (scrisoare) se arăta, între altele, că, atunci cînd sus-zișii români Carapciu, Stanislau, Neagul, Vlaicu, Nicolae și Ladislau, — luînd cu ei pe oamenii regelui, pe magistrii Nicoluae, arhidiaconul de Hont, capelan de casă al regelui, și pe Nicolae zis Zudar, aprod al curții regești, precum și pe chibzuitul bărbat Matia, custodele pomenitei biserici de Cenad, trimiși la porunca scrisă a regelui — s-au dus în sîmbăta de după octavele sărbătorii trecute a fericitilor apostoli Petru și Pavel⁹ în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu la moșia Recaş și la cele ce țin de ea, hărăzită lor din milostivirea regească de înseși mîinile sale regești, (moșie) pe care acel domn (al nostru) regele voise să pună s-o despartă de drepturile de moșie ale oricăror altora, după adevăratele și vechile semne de hotar în cuprinsul căror (domnul nostru regele) o avusese și o stăpînise înainte de sus-zisa sa danie, și, odată despărțită de drepturile altora, să fie dată în stăpînire în chip legiuit și drept pomeniților săi români, împreună cu moșia numită Solmos ce ține de acea (moșie) Recaş; și după ce au fost chemați acolo în chip legiuit toți vecinii și megieșii pomenitelor (moșii) și, fiind aceștia de față, cînd au voit să pună pe sus-zișii oameni ai regelui și al pomenitului capitlu din Cenad să le deosebească și să le despartă de drepturile altora și să ridice noi semne de hotar lîngă cele vechi pe zisele moșii Recaş și Solmos, sus-zisul magistru Blasiu s-a împotrivit acestei ridicări de semne de hotar; iar acest magistru Blasiu a fost chemat de zișii oameni ai regelui și ai pomenitului capitlu din Cenad, în aceeași zi și în același loc, înaintea regelui pe a cincisprezecea zi după sus-zisa zi a pomenitei hotărniciri¹⁰, ca să stea față cu sus-numiții Stanislau, Carapciu și frații lor.

După înfățișarea acestei scrisori¹¹, acel Carapciu a cerut ca sus-numitul magistru Blasiu să dea seamă de sus-zisa sa împotrivire. Auzind și ascultînd acestea, Ioan zis Suluk, în numele pomenitului magistru Blasiu, cu scrisoare de imputernicire a sus-pomenitului capitlu din

Cenad, ridicându-se înaintea aceluiași comite Ștefan, a răspuns în acest chip: că acel magistru Blasiu, de aceea s-a împotrivit sus-numitei ridicări a semnelor de hotar, deoarece prin hotărnicirea de mai sus și prin ridicarea semnelor de hotar, sus-numiții români voiau să alipească la sus-zisele moșii Recaș și Solmos și la cele ce țin de (ele) o bucată mare de pământ din moșia sa, adică a magistrului Blasiu, numită Izvin.

Auzind acestea, deoarece sus-numitul răposat domn Ludovic regele hotărîse ca sus-zisele moșii, dăruite de el pomeniților români, să se despartă de drepturile oricăror altora după adevăratele și vechile hotare și semne de hotar, în care (încă) înainte de dania de mai sus le avusese și stăpînise în chip legiuit el și regii înaintași ai săi și, odată despărțite de drepturile altora să fie date în stăpînire acelor români în chip legiuit, și, (deoarece) pomeniții Carapciu și Stanislau și frații lor, ca oameni veniți de aiurea, nu cunoșteau aproape de loc legile obișnuielnice și judecățile acestui regat, de aceea acel comite Ștefan, chibzuind cu privire la cele de mai sus împreună cu prelații, baronii și nobilii regatului, dorind să pună capăt într-un răstimp cît mai scurt (pricinii) acelor români, a rugat, așadar, cu cinste, prin mijlocirea zisei sale scrisori, pe prietenii (săi) din sus-numitul capitolu din Cenad să-și trimită spre mărturie omul lor vrednic de crezare, în fața căruia oamenii regelui, chibzuiții bărbați domnul Petru, prepozitul bisericii de Arad și Nicolae, prepozitul bisericii de Cenad, ducîndu-se la octavele sărbătorii pe atunci viitoare a fericitului mucenic Gheorghe¹², și în alte zile următoare și îndestulătoare pentru aceasta, la sus-zisele moșii Recaș și Solmos și la cele ce țin de ele, (și), chemînd în chip legiuit pe vecinii și megieșii acestora și de față fiind părțile sau împuterniciții lor legiuiți, pe credința lor față de Dumnezeu și pe supunerea ce sînt datori a o păstra față de domnul (nostru) regele și față de sfînta coroană regească, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor, lepădînd de la ei ura, pîrtinirea și teama față de oricare dintre părți, să cerceteze cu grijă de la acei vecini și megieși și de la ceilalți nobili din acel ținut și de alții de la care s-ar cuveni și ar fi potrivit, tot adevărul despre aceasta: între ce semne de hotar și mers al hotarelor și margini au fost ținute și stăpînite sus-numitele moșii Recaș și Solmos și cele ce țin de ele, dinspre partea zisei moșii Izvin a numitului magistru Blasiu, mai întîi în vremea răposatului domn Carol, regele Ungariei, și apoi în vremea cît le-a ținut sus-zisul domn (al nostru) regele Ludovic, pînă la pomenita dăruire a acelor moșii. Și după cercetarea curatului adevăr despre cele (de mai sus), hotărnicind sus-pomenitele moșii Recaș și Solmos și cele ce țin de ele, după același mers al hotarelor și în aceleași margini, înăuntrul cărora vor fi aflat ei că au fost ținute de sus-zisii domni, regii Carol și Ludovic, dinspre partea sus-zisei moșii a aceluși magistru Blasiu și, despărțindu-le de acea moșie prin ridicări de noi semne de hotar, să le lase și să le încredințeze, potrivit pomenitei danii regești, acelor Stanislau și Carapciu și fraților lor ca să le stăpînească ei înăuntrul aceluiași semne noi de hotar ridicate (de ei), fără a se ține seama de împotrivirea aceluși magistru Blasiu sau a oricăror altora. Și după acestea, sus-zisul capitolu din Cenad să răspundă în scris întocmai domnului (nostru) regele, la octavele sărbătorii pe atunci vii-

toare a Rusaliilor¹³ despre felul cum s-a făcut acea hotărnicire de moșii și despre mersul hotarelor.

Arh.Naț.Magh., Dl. 9 117.

Rezumat în actul lui Nicolae de Zeech, judele curții regale, din 20 iunie 1371 (*Documenta Valachorum*, p. 235—236).

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 166—169.

¹ Lacună în text.

² Lacună în text, întregit pe baza documentului următor, nr. 190.

³ Rupt cca 4,5 cm, întregit pe baza documentului următor, nr. 190.

⁴ Astfel în text. Corect: *possessionariis*.

⁵ Rupt în orig., întregit pe baza contextului.

⁶ 21 septembrie.

⁷ 27 august 1363.

⁸ 10 septembrie 1363.

⁹ 10 iulie 1361.

¹⁰ 25 iulie 1361.

¹¹ E vorba de scrisoarea de răspuns a capitlului din Cenad, amintită mai sus.

¹² 1 mai 1364.

¹³ 19 mai 1364.

190

1363 septembrie 21.

.. que quidem due litere ipsius comiti Stephani declarabant inter cetera quod Karapch Olachus, filius Ladislai, filii Zorna, pro se personaliter et pro Stanizlou, Negul, Layk, Nicolao, Ladislao, fratribus suis uterinis, cum procuratoriis literis capituli Orodienis predicti, iuxta continentiam literarum regalium prorogatoriarum, in dictis quindenis residence exercitus regalis (contra Boznenses moti et ad octavas festi beati regis Stephani tunc preteriti proclamate... anno domini M^oCCC^{mo}LX^{mo} tercio)¹ in figura iudicii ipsius comitis Stephani comparendo, quasdam literas dicti capituli Chanadiensis, domino nostro regi rescripcionales, formam possessionarie reambulacionis contradictorumque² inhibicionis et citacionis, ac tenorem literarum regalium, eidem capitulo directarum, de verbo ad verbum in se continentes, asserens accionem suam et fratrum suorum predictorum literis contineri in eisdem contra Ladislaum, filium Galli de Vmur, ac Jacobum et Ladislaum, filios Bekus de Endred, eidem comiti Stephano presentasse, inter cetera declarantes quod, cum predicti Karapch et fratres sui, acceptis magistris Nicolao, archydiacono Huntensi, capellano regio commensali et Nicolao dicto Zudor, aule regie iuvene, hominibus regiis, ac domino Mathya, custode dicte ecclesie Chanadiensis, per idem capitulum ad regium literarum mandatum in testimonium transmissio, feria quarta proxima post octavas festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini M^oCCC^{mo}LX^{mo} primo preteriti, inter cetera, ad facies possessionum Solumus et Ikus vocatarum ac ad easdem pertinencium, per regiam clemenciam de manibus suis regiis eis collatarum, quas scilicet idem dominus noster rex, per veros et antiquos cursus metarum, quibus ante premissam suam collacionem habite extitissent et possesse, a quorumlibet aliorum iuribus possessionariis segregari, segregatasque ab aliorum iuribus legitime et iuridice ipsis Olachiis suis statui facere voluissent, vicinis et commetaneis earundem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accessissent, et, easdem

170

reambulando, per dictos regios et annotati capituli Chanadiensis homines, ab aliorum iuribus segregari et distingui novasque metas iuxta veteres in facie dicte possessionis Ikus erigi facere voluissent, huic metarum erreccioni inter alios Jacobus et Ladislaus, filii Bekus de Endred, ac Mychael, officialis de Turd, in persona Ladislai, filii Galli, domini sui, contradixissent, quiquidem filii Bekus et Ladislaus, filius Galli, ad quindenas dicte ferie convocate, per prefatos regios et ipsius capituli homines, eisdem die et loco, contra prefatos Olachos in regiam presenciam citati extitissent.

Quibusquidem literis exhibitis, idem Karapch, ratione premissae contradiccioni assignari postulasset, per filios Bekus et Ladislaum, filium Galli, prenotatos. Quibus perceptis, primo prefati Jacobus et Ladislaus, filii Bekus, personaliter in ipsius comitis Stephani exurgentes presenciam, respondisse³ ut³ eo modo, quod ipsi premissae metarum erreccioni pro eo contradixissent, quia ipsi Olachy per premissas reambulacionem et metarum ereccionem magnas particulas terre de possessione ipsorum, scilicet filiorum Bekus, Endred vocata, ad predictam possessionem Ikus ac eius pertinencias applicare voluissent, postmodum, autem annotatus Ladislaus, filius Galli, similiter personaliter adherendo, respondisset eo modo, quod prefatus officialis suus ipso domini non existente, metarum erreccioni dicte possessionis Ikus sua in persona contradixisset, sed si ipse tempore premissae reambulacionis inibi affuisset, tunc ab ereccione verarum metarum ipsius possessionis Ikus, dictos regium et annotati capituli homines non prohibuisset, nec tunc erreccioni verarum metarum eiusdem possessionis Ikus contradiccionem facere voluisset aliqualem.

Quibus perceptis, quia predictus dominus noster rex possessionem prescriptam per ipsum dictis Olachys collatam, per veros et antiquas cursus metarum, quibus ante premissam suam collacionem, per ipsum et suos predecessores reges legitime habita extitisset et possessa, a quorumlibet aliorum iuribus segregari, ab aliorumque iuribus segregatam, legitime eisdem Olachys statui facere voluisse ex prescriptis reperiebatur, dicti vero Karapch et Stanislaus ac fratres eorum homines advene consuetudinarias leges et lites huius regni fere omnino ignorare dignoscantur, ob hocque ipse comes Stephanus, cum prelatibus, baronibus et nobilibus regni deliberando in premissis, in breviori termino eisdem Olachys finem debitum imponere intendens, amiciciam annotati capituli Chanadiensis literatorie petivisse reverenter, quatenus ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, coram quo discreti viri, dominus Petrus Orodienensis et Nicolaus, eiusdem ecclesie Chanadiensis prepositi, homines domini nostri regis, in octavis festi beati Georgii martyris tunc venturi et aliis diebus subsequentibus, ad idque sufficientibus, ad faciem prescripte possessionis Ikus vocate ad pertinenciarum eiusdem, vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocacionibus factis et presentibus, vel eorum legitimis procuratoribus presentibus, accedendo, ab eisdem vicinis et commetaneis ceterisque nobilibus conprovincialibus, ac ab aliis quibus decens et opportunum fieret, ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque domino nostro regi et fide⁴ sacre corone regie conservandam, deo pre oculis habito, odio, favore et timore cuiuslibet partis procul abiectis, de eo, sub quibus metis metarumque cursibus et limitacionibus prelibata possessio Ikus ac pertinentes ad eandem, prius tempore condam domini Karoli, illustris regis Hungarie laudende recor-

dacionis, tandem que tempore conservacionis predicti domini nostri regis usque collacionem earundem annotata habita extitisset et per eosdem possessa conscienciose investigarent omnimodam veritatem investigataque horum veritate prelibatam possessionem Ikus per easdem cursus metales et limitaciones, per quos per predictos, condam dominum Karolum regem et dominum nostrum regem conservatam fore scirent reambulando, novarumque metarum ereccionibus factis, ab aliorum possessionariis iuribus separando, eisdem Stanizlao et Karapch ac fratribus eorum sub eisdem metis de novo erectis, iuxta premissam regiam collacionem reliquent et committent possidendam, contradiccione prefatorum filiorum Bekus et Ladislai, filii Galli, ac aliorum quorumlibet non obstante. Et postheo ipsius possessionarie reambulacionis seriem cum cursibus metarum, ad octavas festi Penthecostes tunc venturi, domino nostro regi fideliter rescribet capitulum ecclesie Chanadiensis prenotatum.

(Nicolae de Zeech, judele curții regale, în actul său din 20 iunie 1371, arată că:)

...Cele două scrisori ale comitelui Ștefan arătau între altele că, potrivit cuprinsului unei scrisori regești de amânare, Carapciu românul, fiul lui Ladislau, fiul lui Zorna, înfățișându-se însuși în numele său, iar pentru Stanislau, Neagul, Vlaicu, Nicolae (și) Ladislau, frații săi buni, cu scrisoare de împuternicire a sus-zisului capitlu din Arad, la a cinsprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii regești⁵, pornite împotriva bosniacilor și vestită la octavele trecutei sărbători a fericitului rege Ștefan, din anul domnului o mie trei sute șazeci și trei⁶ înaintea judecății aceluia comite Ștefan, a înfățișat pomenitului comite Ștefan o scrisoare de răspuns a zisului capitlu din Cenad către domnul nostru regele, cuprinzând din cuvînt în cuvînt, șirul unei hotărniciri de moșie, al unei opreliști și împotriviri și al unei chemări (în judecată), precum și cuprinsul scrisorii regești trimise aceluia capitlu, spunînd că în acea scrisoare este cuprinsă și pîra sa și a fraților săi sus-pomeniți împotriva lui Ladislau, fiul lui Gal de Omor, precum și împotriva lui Iacob și Ladislau, fiii lui Bekus de Endred. În această (scrisoare) se arată, între altele, că atunci cînd sus-zii Carapciu și frații săi — luînd (cu ei) pe oamenii regelui, (anume) pe magiștrii Nicolae, arhidiaconul de Hont, capelan de casă al regelui, și Nicolae zis Zudor, aprod al curții regești, precum și pe domnul Matia, custodele pomenitei biserici de Cenad, trimis spre mărturie de același capitlu la porunca scrisă a regelui — s-au dus în miercuria de după octavele sărbătorii trecute a fericitilor apostoli Petru și Pavel, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu⁷, între altele, la moșiile numite Solumus și Ikus și la cele ce țin de ele — hărăzite lor din milostivirea regească de însăși mîinile sale regești, pe care acel domn al nostru regele voise să pună să fie despărțite de drepturile de moșie ale oricăror altora după adevărul și vechiul mers al hotarelor, în cuprinsul cărora domnul nostru regele le-a avut și le-a stăpînit înainte de sus-pomenita sa danie, și odată despărțite de drepturile altora să fie date în stăpînire, în chip legiuit și drept, acelor români ai săi — și după ce au fost chemați acolo în chip legiuit toți vecinii și megieșii pomenitelor (moșii) și fiind aceștia de față, cînd au voit să pună pe (sus-)zii oameni ai regelui și ai pomenitului capitlu din Cenad ca, hotărnicindu-le, să le despartă și să le deosebească de drepturile altora și să ridice noi semne de hotar lîngă cele vechi pe moșia Ikus, Iacob și

Ladislau, fiii lui Bekus de Endred și Mihail, slujbașul din Turda, în numele domnului său Ladislau, fiul lui Gal, s-au împotrivit printre alții acestei ridicări de semne de hotar; iar acești fii ai lui Bekus și Ladislau, fiul lui Gal, au fost chemați de sus-zișii oameni ai regelui și ai capitlului, în aceeași zi și în același loc înaintea regelui pe a cinsprezecea zi a pomenitei zile (de miercuri)⁸ (ca să stea) față cu sus-pomeniții români.

După înfățișarea acestei scrisori⁹, acel Carapciu a cerut ca sus-numiții fii ai lui Bekus și Ladislau, fiul lui Gal, să dea seama despre temeiul sus-pomenitei împotriviri. Auzind acestea, ridicându-se, înșiși înaintea comitelui Ștefan, mai întâi sus-pomeniții Iacob și Ladislau, fiii lui Bekus, au răspuns în acest chip: că ei s-au împotrivit sus-zisei ridicări de semne de hotar, deoarece prin hotărnicirea de mai sus și prin ridicarea semnelor de hotar, acei români voiau să alipească mari bucăți de pământ din moșia lor, adică din cea a fiilor lui Bekus numită Endred, la sus-zisa moșie Ikus și la cele ce țin de ea. Iar după aceea Ladislau, fiul lui Gal, care era de asemenea însuși de față, a răspuns astfel: că în lipsa lui de acasă, sus-pomenitul său slujbaș s-a împotrivit în numele lui ridicării semnelor de hotar ale pomenitei moșii Ikus, dar dacă ar fi fost el acolo în timpul sus-pomenitei hotărniciri, atunci n-ar fi oprit pe zișii oameni, al regelui și al sus-numitului capitlu, de la ridicarea adevăratelor semne de hotar ale acelei moșii Ikus și nici atunci n-a voit să facă vreo împotrivire la ridicarea adevăratelor semne de hotar ale moșiei Ikus.

Auzind acestea, deoarece se vedea din cele scrise mai sus că sus-numitul nostru rege voise ca sus-zisa moșie dăruită de el pomeniților români să fie despărțită de drepturile oricărui altora, după adevăratul și vechiul mers al hotarelor, în cuprinsul cărora fusese ținută și stăpinită în chip legiuit de el și de regii, înaintașii săi, înainte de dania de mai sus, și odată despărțită de drepturile altora, să fie dată în stăpînirea acelor români în chip legiuit, și (deoarece) se știa că pomeniții Carapciu și Stanislau și frații lor, ca oameni veniți din altă parte, nu cunosc aproape deloc legile obișnuielnice și judecățile acestui regat, — de aceea acel comite Ștefan, chibzuind împreună cu prelații, baronii și nobilii regatului cu privire la cele de mai sus și dorind să pună capăt într-un răstimp cât mai scurt (pricinii) acelor români, a rugat cu cinste, prin mijlocirea zisei sale scrisori pe prietenii (săi din) sus-numitul capitlu din Cenad să trimită spre mărturie omul lor vrednic de crezare, în fața căruia, oamenii domnului nostru regele, chibzuiții bărbați, domnul Petru prepozitul de Arad, și Nicolae, prepozitul bisericii de Cenad, ducându-se la octavele sărbătorii pe atunci viitoare a fericitului mucenic Gheorghe¹⁰ și în celelalte zile următoare, îndestulătoare pentru aceasta, la sus-pomenita moșie numită Ikus și la cele ce țin de ea (și) chemînd în chip legiuit pe vecinii și megieșii acesteia și de față cu ei, sau de față cu împuterniciții lor legiuiți, pe credința lor datorată lui Dumnezeu și pe supunerea ce sînt datori a o păstra față de domnul nostru regele și față de sfînta coroană regească, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor, (și) lepădînd de la ei ura, pîrtinirea și teama față de oricare dintre părți, să cerceteze cu grijă de la acei vecini și megieși și de la ceilalți nobili din acel ținut și de la alții de la care s-ar cuveni și ar fi potrivit, tot adevărul despre aceasta: între ce semne de hotar și mers al hotarelor și margini a fost ținută și stăpînită de ei sus-pomenita moșie Ikus și cele ce țin de ea, mai întâi în vremea răposatului domn Carol, ilustrul

rege al Ungariei, de slăvită pomenire, și apoi în vremea cînt a ținut-o sus-zisul domn al nostru rege (Ludovic), pînă la dăruirea acelei (moșii) și a celor ce țin de ea. Și după cercetarea adevărului despre cele (de mai sus), hotărnicind sus-zisa moșie Ikus după mersul și marginile hotarelor (sale), înăuntrul cărora vor fi aflat că a fost ținută de sus-zișii (regi, adică de) răposatul domn Carol regele și de domnul nostru regele, și după ridicarea de noi semne de hotar, despărțind-o de drepturile de moșie ale altora, s-o lase și s-o dea, potrivit pomenitei dării regești, acelor Stanislau și Carapciu și fraților lor, ca s-o stăpînească ei înăuntrul acelorăși semne noi de hotar ridicate (de ei) fără a se ține seama de împotrivirea sus-pomeniților fii ai lui, Bekus precum și a lui Ladislau, fiul lui Gal, sau a oricăror altora. Și, după acestea, sus-zisul capitlu al bisericii de Cenad să răspundă în scris întocmai domnului nostru regele, la octavele pe atunci viitoare ale sărbătorii Rusaliilor¹¹ despre desfășurarea hotărnicirii moșiei și despre mersul hotarelor.

Arh.Naț.Magh., DL, Arh. Camerei din Buda, pachet 1510, nr. 20.
Rezumat în actul lui Nicolae de Zeech, judele curții regale, din 20 iunie 1371.
EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 105—108.

¹ Completarea s-a făcut pe baza unui pasaj aflat mai sus în același act al comitelui Nicolae de Zeech (cf. Pesty, Krassó, III, p. 105).

² Corect: *contradictorieque*.

³ Corect: *respondissent*.

⁴ Corect: *fidem*.

⁵ 10 septembrie 1363.

⁶ 27 august 1363.

⁷ 7 iulie 1361.

⁸ 21 iulie 1361.

⁹ Este vorba de scrisoarea de răspuns a capit'ului din Cenad, amintită mai sus.

¹⁰ 1 mai 1364.

¹¹ 19 mai 1364.

191

1363 septembrie 22, Sintimbru.

Nos, Petrus, vicevovoda Transsilvanus, Stephanus de Syle et Ladislau, filius Martini de Thaty, iudices nobilium comitatus Albensis, damus pro memoria quod, iuxta nostram adiudicationem, Georgius, filius Dominici et Michael, filius Nicolai de Mendzenth, contra Johannem, filium Barthalius de Craccho, super eo quod ipsi ipsum Johannem, ad predictam possessionem Mendzenth in libera via venire volentem, ex preconcepta malitia octo vulneribus gravibus non sauciaverint, nec pilum et gladium suos ab eodem abstulerint, secundo die octavarum festi beati Michaelis archangeli nunc venturi, duodecimo se personis prestare tenebuntur sacramentum.

Datum in Sancto Emerico, in quindenis festi Nativitatis virginis gloriose, anno domini M. CCC. LX. tertio.

(*Pe verso:*) Pro Johanne, filio Bartalius de Crako¹, contra Georgium, filium Dominici, et Michaelem, filium Nicolai, hospites de Mendzenth, duodecimo se personis ad secundum diem octavarum festi beati Michaelis archangeli, iuramentalis.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, Ștefan de Șilea și Ladislau, fiul lui Martin de Totoiu, juzii nobililor din comitatul Alba, dăm de

știre că, potrivit hotărârii noastre judecătorești, Gheorghe, fiul lui Dominic și Mihail, fiul lui Nicolae, din Mesentea vor fi datori să facă jurământ împreună cu alți doisprezece inși a doua zi după octavele viitoare ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail² împotriva lui Ioan, fiul lui Barthal de Cricău, cu privire la faptul că ei n-au rănit cu opt răni grele, cu precugetată răutate, pe zisul Ioan, pe când acesta vola să meargă pe un drum slobod la pomenita moșie Mesentea, și că nici nu i-au luat cușma și sabia.

Dat la Sîntîmburu, în a cincisprezecea zi după sărbătoarea Nașterii slăvitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șalzeci și trei.

(*Pe verso:*) Scrisoare de jurământ pentru Ioan, fiul lui Bartal de Cricău, împotriva lui Gheorghe, fiul lui Dominic, și Mihail, fiul lui Nicolae, oaspeți din Mesentea, (pe care) ei împreună cu alți doisprezece înși (au să-l facă) a doua zi după octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 205.
Orig. hîrtie, cu urmele unei peceți de închidere.
EDIȚII: *Teleki*, I. p. 126.

¹ Astfel în text.

² 7 octombrie.

Nobili viro et honesto Petro, vicevoyvode Transsilvano, domino et amico ipsorum honorando, Georgius de Buda et Johannes, filius Domini, iudices nobilium comitatus de Kulus, salutem cum reverentia et honore.

Noverit vestra nobilitas, nos literas vestras reverenter recepisse in hec verba: (*Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 12 septembrie 1363, nr. 183*). Nos, enim, vestris preceptis ac iustitie obtemperantes, ut tenemur, feria sexta proxima ante festum beati Michaelis archangeli nunc preteritum, ad predictam possessionem Kayantou personaliter accedendo, eidem domino abbatu de Kulus prefatos iobagiones suos, quemadmodum in literis vestris continetur, contra nobiles dominas, consortes Johannis rufi et Petri, (filii)¹ Ladislai de Tyburch, in congregatione generali domini viri Dionysii voyvode, proxime celebranda, coram eodem et regni nobilibus statuere, commisimus.

Datum in villa Kulus, secundo die termini predicti, anno prenotato.

(*Pe verso:*) Nobili viro et honesto, Petro, vicevoyvode Transsilvano, domino et amico ipsorum honorando.

Nobilului și cinstitului bărbat, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, domnului și prietenului lor vrednic de cinstire, Gheorghe de Buda (Veche) și Ioan, fiul lui Dominic, juzii nobililor din comitatul Cluj, sănătate cu plecaciune și cinste.

Să afile noblețea voastră că am primit cu cinstea (cuvenită) scrisoarea voastră cu acest cuprins: (*Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 12 septembrie 1363, nr. 183*). Noi, așadar, supunîndu-ne, precum sîntem datori, poruncii voastre și dreptății, ducîndu-ne înșine în vinerea dinaintea sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, acum

trecută², la sus-zisa moșie Chintău, am pus în vedere aceluia domn abate din Cluj-⟨Mănăstur⟩ ca la adunarea obștească a domnului Dionisie voievodul, care se va ține în curînd, să înfățișeze înaintea acestuia și a nobililor țării pe sus-numiții iobagi ai săi — cum se arată în scrisoarea voastră — ⟨spre a sta⟩ față cu nobilele doamne, soția lui Ioan cel Roșu și ⟨soția⟩ lui Petru, fiul lui Ladislau de Tyburch.

Dat în satul Cojocna, în a doua zi a sorocului sus-zis, în anul însemnat mai sus.

⟨Pe verso:⟩ Nobilului și cinstitului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, domnului și prietenului lor vrednic de cinstire.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 762.

Orig. hîrtie, cu urme a două peceti de închidere.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 126—127.

¹ Lipsește în orig.

² 2 septembrie.

193

1363 octombrie 13, Vișegrad.

Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Orodienensis, Nicolaus Kont, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, amiciciam paratam debito cum honore.

Amiciciam vestram presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Johannes, filius Petri de Chatar, vel Petrus, filius Kazmer, aut Stephanus, filius Nicolai de ⟨. . .⟩ aren¹, aliis absentibus, homo noster, citet Laurentium, filium Hem, filii Rach, contra Dominicum, filium Iwan de Gyuluez, nostram in presenciam, ad terminum competentem, et partibus diem et locum ipsius citacionis et nomina citatorum cum termino assignato nobis amicabiliter rescribatis.

Datum in Vysegrad, in quindenis festi beati Mychaelis archangeli, anno domini M^oCCC^{mo}LX^{mo} tercio.

Prietenilor săi vrednici de cinstire ⟨din⟩ capitlul bisericii de Arad, Nicolae Kont, palatinul Ungariei și jude al cumaniilor, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Prin cele de față cerem stăruitor prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Ioan, fiul lui Petru de Chatar, sau Petru, fiul lui Cazimir, sau Ștefan, fiul lui Nicolae de . . . aren, în lipsa celorlalți, să cheme înaintea noastră, la sorocul potrivit, pe Laurențiu, fiul lui Heym, fiul lui Rach, ⟨ca să stea⟩ față cu Dominic, fiul lui Ioan de Giulváz, și să aveți bunătatea a ne răspunde în scris despre ziua și locul acestei chemări și numele celor chemați, dimpreună cu sorocul statornicit părților.

Dat la Vișegrad, în a cinsprezecea zi după sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 393.

Transumpt în actul capitlului din Arad, din 6 decembrie 1363, nr. 207.

EDIȚII: *Pesty, Krassó*, III, p. 58.

REGESTE: Juhász, *Aradi regesták*, nr. 85 (cu data greșită: octombrie 15).

¹ Lacună în text.

(Nos)¹ Petrus, vicevoivoda Transsilvanus, Stephanus de Syle et Ladislaus, filius Martini de Thatey, iudices nobilium (comita)tus¹ Albensis, damus pro memoria quod, iuxta nostre iudicarie deliberationis commissionem, Franciscus Siculus de (Vdu)orhel¹, contra Jacobum, pileatorem de Tyuis, in eo, quod ipse una cum aliis Siculis, sociis suis, in (dict)a¹ Vduorhel ad domum eiusdem non irruerit et quandam filiam suam pregnantem in tantum non tormentaverit, ut ipsa cum prole sua mortua fuerit, ac duo homicidia et duo facta potentiaria sibi non intulerit, necnon ab eodem et duabus filiabus suis res, centum florenos valentes, non abstulerit, in octavis festi Omnium Sanctorum nunc proxime affuturis Torde, in presentia hominis nostri, duodecimo se personis, iuramentali depositione se tenebitur expurgare.

Datum in Sancto² feria sexta proxima post festum beati Luce evangeliste, anno domini M.CCC.LX. tertio.

(*Pe verso:*) Pro Francisco de Vduorhel contra Jacobum, pileatorem de Tyuis, super iuramentali depositione, duodecimo se personis, in octavis festi Omnium Sanctorum Torde fienda, memorialis.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, Ștefan de Șilea și Ladislau, fiul lui Martin de Totoiu, juzii nobililor din comitatul Alba, dăm de știre că, potrivit hotărârii (luate) în urma chibzuirii noastre judecătorești, Francisc secuiul din Odorhei, jurînd împreună cu alți doisprezece inși la Turda, înaintea omului nostru, la octavele în curînd viitoare ale sărbătorii Tuturor Sfinților³, va trebui să se dezvinovățească, față cu Iacob, pălărierul din Teiuș, de faptul că el, împreună cu alți tovarăși ai săi secui din pomenitul Odorhei, n-au tăbărit în casa aceluia și n-au chinuit într-atîta pe fiica lui însărcinată, încît aceasta a murit împreună cu pruncul ei, și că (deci) nu au făptuit împotriva lui două omoruri și două fapte de silnicie, și că nu i-au răpit lui și celor două fiice ale sale lucruri în preț de o sută de florini.

Dat la Sintimbru, în vinerea de după sărbătoarea fericitului evangelist Luca, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso:*) Scrisoare memorială pentru Francisc de Odorhei față cu Iacob, pălărierul din Teiuș, privitor la jurămîntul ce va trebui să-l facă împreună cu alți doisprezece inși, la octavele sărbătorii Tuturor Sfinților, la Turda.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.

Orig. hîrte, cu urmele a trei peceți din ceară aplicată pe verso.

EDIȚII: Teleki, I, p. 128.

¹ Orig. deteriorat. Intregit pe baza contextului.

² Lipsește: *Emerico*.

³ 8 noiembrie.

Capitulul bisericii de Györ (*Jauriensis*) transcrise pentru magistrul Mihail, cantor și canonic al acelei biserici, scrisoarea privilegiată din 23

iulie 1350 a lui Ștefan, fostul voievod al Transilvaniei (*Transsilvania*) și comite de Solnoc (*Zonuk*) privitoare la împărțirea bunurilor nobililor de Ilia.

Arh.Naț.Magh., Dl., Colecția Muz. Naț.
Orig. perg., cu pecete atârnată de șnur de mătase.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 169—170.

196

1363 octombrie 28, Cașovia.

Ludovic, I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Oradea să cerceteze o plingere.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 389.

Orig. hirtie, cu o pecete de închidere, din ceară roșie, deteriorată, aplicată pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 110—111, nr. 1 481.

197

1363 noiembrie 7, Kálló.

Magistrul Nicolae Bebek, comitele și juzii nobililor din comitatul Szabolcs, adevereso că în adunarea obștească a comitatului ținută la porunca regelui, pentru stîrpirea hoților și a răufăcătorilor, juzii nobililor și jurații au declarat răufăcători, trecîndu-i „în registru“ (*in legistro denigratos assignantes*) între alții pe: Blasiu de Berea (*Bere*) și Ștefan zis cel Mare, locuitor în Ciomocoș (*Chumukos*), căruia i se spune și Yneu, pe Mihail și Petru, fiii cizmarului (*sutor*), Toma din Făncica (*Fancsica*).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 383.

Orig. hirtie, cu fragmente a patru peceți aplicate pe versc

REGESTE: *Kállay*, II, p. 111, nr. 1 482.

198

1363 noiembrie 15, Turda.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis¹ suis² honorandis, Dyonisius, woyvoda Transsiluanus et comes de Zonuk, paratam amiciciam cum honore.

Noveritis quod in congregacione nostra generali universis nobilibus, Siculis, Saxonibus et aliis cuiusvis status et condicionis hominibus partis Transsiluane, feria quarta proxima ante festum beati Martini confessoris Torde celebrate, Dominicus, filius Johannis dicti Zennyes, de medio aliorum consurgendo, nobis significare curavit quod universi populi et Saxones de Erked fructus et utilitates cuiusdam possessionis sue, Ramacha vocate, in comitatu de Kykulleu existentis, per nos et per venerabilem in Christo patrem, dominum Dominicum, episcopum Transsiluanum, velut iudices et reformatores per regiam excellentiam in me-

dium nobilium, Saxonum et Siculorum pridem delegatos, predicto Johanni, patri suo, visa et cognita sua iusticia restitutam (et r)estatutam³, contra suam voluntatem et legitimam prohibitionem factam, perciperent et uterentur in preiudicium ipsius non modicum et iacturam.

Super quo, amicitiam vestre discrecionis presentibus petimus diligenter quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus, filius Sandur, aut Ladislaus, frater eiusdem, de Sard, vel Petrus, filius Elye de Buguz, aliis absentibus, homo noster, ad faciem prenominate possessionis, Ramacha vocate, accedendo vicinisque et commetaneis eiusdem et specialiter prenominate universis Saxonibus de dicta Erked legitime inibi convocatis, prohibeat eosdem Saxones de Erked ab ulteriori usufructuum et utilitatum quarumlibet possessionis Ramacha supradicte perceptione², verbo nostro regni consuetudine requirente et, posthec, seriem ipsius prohibitionis⁴ in vestris literis nobis amicabilem rescribatis.

Datum in loco prenotato, octavo die congregacionis nostre supradicte, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

⟨Pe verso, de aceeași mână:⟩ Viris discretis et honestis, capitulo Albensis ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, pro Dominico, filio Johannis dicti Zenyes, prohibitoria.

Chibzuiților și cinstiților bărbați din vrednicul de cinste capitlu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia și cinstea.

Veți ști că în adunarea noastră obștească, ținută cu toți nobilii, secuii, sașii și ceilalți oameni de orice stare și treaptă din părțile Transilvaniei, la Turda, în miercurea dinaintea sărbătorii fericitului Martin mărturisorul⁵, ridicându-se din mijlocul celorlalți Dominic, fiul lui Ioan zis Zenyes⁶, s-a îngrijit să ne aducă la cunoștință că toți oamenii și sașii din Archita strâng și folosesc — împotriva voinței sale și a opreliștei legiuite făcute ⟨de el⟩ și spre dauna și marea sa pagubă — roadele și folosințele unei moșii a sa numite Ramacha, aflătoare în comitatul Tîrnava, ⟨moșie⟩ înapoiată și dată din nou în stăpînire sus-zisului Ioan, tatăl său — după ce i s-a văzut și recunoscut dreptatea sa — de către noi și venerabilul întru Hristos părinte, domnul Dominic, episcopul Transilvaniei ce fusesem puși mai de mult de către înălțimea regească ca judecători și împăciuitori în mijlocul nobililor, sașilor și secuilor.

De aceea, prin cele de față, cerem stăruitor prieteniei voastre să trimiteti spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Nicolae, fiul lui Alexandru, sau Ladislaw de Șoard, fratele acestuia, ori Petru, fiul lui Ilie de Mugeni, în lipsa celorlalți, mergînd la sus-numita moșie ce se cheamă Ramacha, și, fiind chemați acolo în chip legiuit vecinii și megieșii acestuia și îndeosebi toți susnumiții sași din zisa Archita, să-i oprească pe acești sași din Archita de la strîngerea pe mai departe a oricăror roade și folosințe ale sus-zisei moșii Ramacha în temeul poruncii noastre și după cum cere obiceiul țării. Și după acestea să aveți bunătatea să ne răspundeți în scris, prin scrisoarea voastră, despre facerea acestei opreliști.

Dat în locul sus arătat, în a opta zi a adunării noastre sus-zise, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso, de aceeași mină:*) Chibzuților și cinstiților bărbați din capitulul bisericii de Alba Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, (scrisoare de) opreliște pentru Dominic, fiul lui Ioan zis Zenyes.

Arh.Naț.Magh., DL 29 695. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Orig. hirtie, cu urme de pecete rotundă de închidere, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 200—201.

¹ Urmează: *ipsorum*, tăiat de aceeași mină.

² Scris deasupra rîndului.

³ Rupt cca 1 cm, întregit după sens.

⁴ Urmează: *nobis*, tăiat de aceeași mină.

⁵ 8 noiembrie.

⁶ = Murdarul.

199

1363 noiembrie 15, (Turda).

Discretis viris et honestis, capitulo ecclesie Albensis Transsiluane, amicis suis reverendis, Dyonisius, woyuoda Transsiluanus et comes de Zolnuk, amicitiam paratam cum honore.

Noveritis quod in congregatione nostra generali universis nobilibus, Syculis, Saxonibus et aliis cuiusvis status condicionibus et preheminentie¹ hominibus in partibus Transsiluanis existentibus, feria quarta proxima ante festum beati Martini confessoris, Torde celebrata, magister Alexander, filius Andree de Illya, ab una, et Nicolaus, filius Andree de Baranchka, sua et Stephani, fratris sui, in persona, cuius honus et gravamen si quidem in presenti causa fieri contingeret super se assumptum, parte ex altera, ad nostram accedentes presenciam, per reformationem et ordinationem proborum et nobilium virorum pacis comodum² inter ipsos seminancium, obtenta prius nostra iudiciaria concordandi licencia super facto quarumdam metarum inter predictam possessionem Illya, eiusdem magistri Alexandri, et possessionem Baranchka vocatam, prenotatorum Nicolai et Stephani, filiorum Andree, litigiose habitatum, taliter concordasse affirmarunt et concordarunt coram nobis quod prememoratus magister Alexander, filius Andree, unacum magistro Erne, fratre suo, si idem de sua infirmitate, in qua nunc ipsum in lecto egritudinis decumbere dicebant, medio tempore divina permittente gracia convallescere et resanari poterit, si vero resanari non posset, unacum magistro Gyurk de Folth, altero fratre suo, in octavis festi beati Andree proxime venturis, presentibus hominibus nostris et vestris testimonis³, in una prescriptarum litigiosarum metarum comparendo, resolutis cingulis, pedibus discalciatis et terram ad capita ipsorum levando, et generaliter dicendo, prout moris est, secundum regni consuetudinem iurare super terra, super eo quod ipse mete per ipsum, — habita prius earundem metarum litigiosarum legitima reambulacione, ostense et demonstrate⁴, vere mete eiusdem possessionis sue Illya¹ vocate, inter easdem possessiones Illya¹, Baranchka separantes existant, iurare presummeret, tunc per easdem metas per ipsum, scilicet magister Alexander, demonstrata⁵, ipsas possessiones novis metis in locis necessariis⁶ erectis ab invicem separare et distinguere tenerentur.

Quare vestram amicitiam presentibus petimus diligenter quatenus vestros mittatis homines, presentesque⁷ partibus, pro testimoniis fide-

dignos, quibus presentibus Mathyas de Harow, vel Mychael de Aran, autem⁸ Johannes, filius Sumurakus, sive Nicolaus, filius Thome de Rapolth, pro parte eorundem Nicolai et Stephani, filiorum Andree de Baranchka, item Petev⁹, filius Tyburcii, vel Stephanus, filius Baas, autem⁸ Johannes, filius Blasii de Bodughazunfolua, pro parte eiusdem magistri Alexandri, aliis absentibus, homines nostri, in eisdem octavis festi beati Andree apostoli ad faciem predictarum litigiosarum metarum accedendo, ipsum iuramentum per ipsum magistrum Alexandrum, modo premissis, deponendum, videant intueantur, tandemque, si ipse magister Alexander iuramentum super predictum debito modo peregerit, tunc unicuique parcium sua iura, per erecciones novarum metarum, ubi necesse fuerit, relinquunt et committant perpetuo possidenda. Et posthec omnium premissorum seriem ad octavas festi Epiphaniarum¹ domini nunc proxime affuturas, in vestris litteris nobis amicabilem rescribatis.

Datum in loco predicto, octavo die congregacionis nostre prenotate, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

⟨*Pe verso, de aceeași mină:*⟩ Amicis suis honorandis, capitulo ecclesie Albensis Transsiluane, pro magistro Alexandro, filio Andree de Illya¹, contra Nicolaum et Stephanum, filios Andree de Barachka¹ super quodam iuramento, per ipsum magistrum Alexandrum in facie quarundam litigiosarum metarum, in octavis festi beati Andree apostoli, modo intraspecificato, deponendo, cuius series ad octavas festi Epiphaniarum domini, per vos nobis est rescribenda.

Chibzuiților și cinstiților bărbați din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, cucernicilor săi prieteni, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia și cinstea.

Aflați că în adunarea noastră obștească, ținută la Turda în miercurea dinaintea sărbătorii fericitului Martin Mărturisitoru¹⁰, cu obștea nobililor, secuilor, sașilor și a altor oameni de orice stare, condiție și treaptă, aflători în părțile Transilvaniei, venind în fața noastră, pe de o parte magistrul Alexandru, fiul lui Andrei de Ilia, și pe de altă parte Nicolae, fiul lui Andrei de Brănișca, în numele său și al fratelui său Ștefan — a cărui sarcină și răspundere le ia asupra lui, dacă într-adevăr s-ar cuveni să o facă în pricina de față — au mărturisit că s-au înțeles — având mai întâi îngăduința noastră judecătorească de a se înțelege prin împăciurea și rânduiala unor bărbați cinstiți și nobili care s-au străduit pentru înlesnirea păcii între aceștia — cu privire la niște hotare, aflătoare în pricină, dintre mai sus-zisa moșie Ilia, a celui magistrul Alexandru, și moșia numită Brănișca, a pomeniților Nicolae și Ștefan, fiii lui Andrei, ⟨și⟩ se înțeleg în fața noastră ca mai sus-amințitul magistrul Alexandru, fiul lui Andrei, înfățișându-se la octavele care vor veni ale sărbătorii sfântului Andrei¹¹, împreună cu magistrul Erne, fratele său, dacă acesta ar putea între timp căpăta puteri și și-ar reveni — cu îngăduința milostivirii divine — din slăbiciunea sa din cauza căreia zace în patul bolii, iar dacă nu și-ar putea reveni, să se înfățișeze împreună cu magistrul Gyurk de Folt, celălalt frate al său, la unul dintre sus scrisele hotare aflate în pricină, fiind de față oamenii noștri și ai voștri, ca oameni de mărturie, ⟨și⟩, desfăcându-și cingătorile, descălțându-și picioarele și punându-și pământ pe creșetele lor și zicând după cum îndeobște este obiceiul și să jure, după cum este datina țării, pe pământ, cu privire la aceea că aceste hotare înfățișate și arătate de ei, întâi având loc hotărnicirea legiuită a acestor hotare în pricină — sînt

adevăratele hotare ale moșiei sale numite Ilia, și sînt despărțitoare între acele moșii Ilia și Brănișca, să cuteze atunci ca acesta să jure pe acele hotare, adică magistrul Alexandru, să țină a despărți și deosebi acele moșii una de alta, ridicînd în locurile de trebuință noile hotare.

De aceea cerem cu stăruință prieteniei voastre prin <scrisoarea> de față să trimiteți pe oamenii voștri, — și fiind de față părțile — ca oameni de mărturie vrednici de crezare, în fața cărora oamenii noștri Matia de Hărău, sau Mihail de Uroiș sau Ioan, fiul lui Sumurakus, sau Nicolae, fiul lui Toma de Rapolt, din partea acelor Nicolae și Ștefan, fiii lui Andrei de Brănișca, de asemenea Petew, fiul lui Tiburțiu, sau Ștefan, fiul lui Baas, sau Ioan, fiul lui Blasiu de Sîntămăria, din partea aceluia magistrul Alexandru, sau în lipsa acestora oamenii noștri, venind la aceleași octave ale sărbătorii fericitului apostol Andrei¹¹, la fața locului pe hotarele în pricină mai sus-zise, să fie de față și să vadă acest jurămînt pus de acel magistrul Alexandru în pomenitul chip, și apoi dacă acel magistrul Alexandru va face jurămîntul mai sus zis în chipul datorat, atunci fiecărei părți să-i lase și să-i hotărască drepturile sale spre a le stăpîni veșnic, prin ridicarea noilor semne de hotar acolo unde ar fi de trebuință.

Iar după aceea, în scrisoarea voastră să ne scrieți în chip prietenesc, la octavele care vor veni în curînd ale Botezului Domnului¹² cuprinsul tuturor celor de mai sus.

Dat în locul sus-zis, în a opta zi a adunării noastre mai sus însemnate în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

<Pe verso, de aceeași mînă>: Prietenilor săi, vrednicului de cinste capitlu al bisericii de Alba Transilvaniei, pentru magistrul Alexandru, fiul lui Andrei de Ilia, împotriva lui Nicolae și Ștefan, fiii lui Andrei de Brănișca, cu privire la un jurămînt ce trebuie pus la octavele fericitului apostol Andrei¹¹, de către acest magistrul Alexandru la fața locului, pe niște hotare în pricină, în chipul însemnat în cuprinsul <scrisorii>, a cărui desfășurare trebuie să fie făcută cunoscut în scris de către voi, la octavele sărbătorii Botezului domnului¹².

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 681. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Orig.hirtie, cu urme de pecete de închidere aplicată în document pe verso.

¹ Astfel în orig.

² Corect: *commodum*.

³ Corect: *testimoniis*.

⁴ Corect: *demonstrate*.

⁵ Corect: *demonstrata*.

⁶ Corect: *necessariis*.

⁷ Corect: *presentibusque*.

⁸ Corect: *aut*.

⁹ Lectură nesigură; eventual: *Petw*.

¹⁰ 8 noiembrie.

¹¹ 7 decembrie.

¹² 13 ianuarie (1364).

Capitulul din Oradea adeverește că magistrul Avram, canonic al acelei biserici, a făcut întîmpinare în numele său, al fratelui său Leukus precum și în al lui Benedict, fiul lui Both de Zeps, oprind pe doi

nepoți ai lui Doja din Debrețin, cu care posedau moșii în devălmășie, de a da lui Ștefan, fiul lui Bočov de Salhyda, partea care i se cuvine lui după bunica sa.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1392.
Orig. hîrtie, cu fragmentele pecetei de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 111—112, nr. 1484.

(Honorabilibus)¹ viris et discretis, capitulo Albensis ecclesie Transsiluane, amicis suis (honorandis)¹, Dyonisius, (voyuoda Transsiluanus et comes de Zonuk)², amicitiam debitam sincero cum honore.

Noverit vestre discrecionis amicitia quod, in congregacione nostra generali universitate nobilium et alterius (cuiusvis status et condicionis)³ hominum, feria quarta proxima ante festum beati Martini confessoris, Torde celebrata, vir religiosus, dominus Otto, abbas de Kulusmonustra, personaliter, iuxta continenciam (litter)arum⁴ vestrarum citatoriarum, pariter et reambulatoriarum, ad nostram accedendo presenciam, contra Andream et Johannem, filios Nicolai de Zamusfolua, easdem litteras vestras (. . . asse)rendo⁵, accionem suam in eisdem contineri, nobis presentavit; in quarum tenoribus, inter cetera comperimus haberi manifeste quod cum idem dominus Otto, abbas, accepto Ladislao de Zom(ur)duk⁴, homine regio, et magistro Mychaele, socio et concanonico vestro, per vos ad litteratorium regium mandatum in testimonium transmissio, feria sexta proxima post festum beati Mychaelis archangeli proxime preteritum, ad faciem possessionis sue, Apathyda vocate accedendo, eandem a parte ville Zenthmiklos vocate, per veras⁶ metas eiusdem reambulare et in locis necessariis novas metas iuxta veteres erigi facere voluisset, Andreas, filius Nicolai, germani Gyereu, nobilis de Zamusfolua, nomine suo et nomine Johannis, fratris sui uterini, huic erectioni metarum contradictor extitisset; quosquidem Johannem et Andream eodem die in facie eiusdem possessionis contra ipsum dominum Ottonem, abbatem de Clusmonustra⁷, ad primam congregacionem nostram citassent homines, regius et vester, prenotati.

Quarum litterarum exhibicionibus factis et perlectis continenciis earundem, predictus dominus Otto, abbas, premisse contradiccionis racionem scire volebat a Johanne et Andrea prenotatis; quibus auditis et perceptis, prefati Johannes et Andreas, filii Nicolai, personaliter exurgendo, responderunt eo modo, quod tempore premisse possessionarie reambulacionis pro eo fecissent prohibicionem prenotatam, quia ipse dominus abbas per premissam suam reambulacionem magnam particulam terre de dicta possessione ipsorum, Zenthmiklos vocata, occupare et ad ipsam possessionem suam Apathyda vocatam applicare voluisset. Unde, si ipse dominus abbas ipsam possessionem suam Apathyda vocatam per suas veras metas et antiquas reambulet et de dicta possessione ipsorum nichil occuparet, tunc non facerent prohibicionem aliqualem; verum, quia ad iteratam reambulacionem metarum prescripte possessionis Apathyda vocata modo et ordine infrascripto faciendam homines⁶ noster⁶ et⁶ vester⁶ transmitti debere videbantur, ideo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus, filius Egidii, vel Johan-

nes, filius Nicolai, filius Bedeu, nobiles de Zomurduk, aut Jacobus Litteratus de Mera, aliis absentibus, homo noster, ad faciem prenotate possessionis Apathyda vocate, vicinis et commetaneis eiusdem legitime inibi convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus accedendo, primo metas eiusdem possessionis Apathyda⁸ vocate, iuxta ostensionem ipsius domini abbatis vel sui legitimi procuratoris, a parte predictae possessionis Zenthmiklos vocate, reambulet, demumque metas prelibate possessionis Zenthmiklos vocate a parte eiusdem possessionis Apathyda vocate separantes et distingentes iuxta ostensionem et demonstrationem Johannis et Andree simili modo reambulet et, si partes in huiusmodi reambulacionibus .et ostensionibus pren(otat)arum⁴ metarum possessionum suarum concordēs fuerint, tunc unicuique partium sua iura per erecciones novarum metarum, ubi necesse fuerit committat pacifice possidendam; si vero in aliquibus particulis terrarum discordēs fuerint, tunc ipsam particulam terre, que inter ipsas partes contenciosa remaneret, regali mensura, si mensurari poterit mensurando, vel si mensurari non poterit, visu considerando, deum ferendo pre oculis, absque scrupulo cuiuslibet falsitatis estimet, regni consuetudine requirente. Et posthec ipsius possessionarie reambulacionis et metarum ereccionis ad estimacionis seriem, cum totali suo processu, ad octavas festi Epiphaniarum domini nunc affuturas, nobis amicabiliter⁶ rescripatis.

Datum in loco predicto, decimo die congregacionis nostre prenotate, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

(*Pe verso, de aceeași mină.*) Honorabilibus viris et discretis, capitulo ecclesie Albensis Transsiluane, amicis suis, pro (religioso)⁹ viro domino fratre Ottone, abbate de Clusmonustra, contra Johannem et Andream, filios Nicolai de Zenthmiklas⁷, super possessionaria reambulacione, statucione et estimacione intraspecificata, per nostrum et vestrum homines fienda, cuius series ad octavas festi Epiphaniarum domini per vos nobis est rescribenda.

Cinstiților și chibzuiților bărbați, capitlului bisericii din Alba Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Dionisie, voievod al Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia cuvenită și cu adevărată cinste.

Să afile prietenia chibzuintei voastre că în adunarea noastră obștească cu obștea nobililor și a oamenilor de orice altă stare sau treaptă, ținută la Turda în miercurea dinaintea sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul¹⁰, cuviosul bărbat, domnul Otto, abatele din Cluj-Mănăstur, venind însuși înaintea noastră, potrivit scrisorii voastre de chemare în judecată precum și de hotărnicire, împotriva lui Andrei și Ioan, fiii lui Nicolae de Someșfalău, . . . ne-a arătat acele scrisori ale voastre care conțin pira sa împotriva acestora; din cuprinsul acestora am aflat între altele pe față că — pe când acel domn Otto, abatele, venind în simbăta de după sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail de curînd trecută¹¹, împreună cu Ladislau de Sumurduc, omul regelui și cu magistrul Mihail, tovarășul și fratele vostru canonic, trimis de voi spre mărturie potrivit poruncii regești dată în scris, pe moșia sa numită Apathida, a vrut să o hotărnicască dinspre satul numit Sîmniclăuș după adevăratele ei hotare și să așeze în locurile potrivite (semne) noi de hotar lângă cele vechi, Andrei, fiul lui Nicolae, fratele bun al lui Ge-reu, nobil de Someșfalău, în numele său și al lui Ioan, fratele său după

mamă, s-a pus împotrivor al acestei ridicări de hotare. Pe aceștia, <adică> pe Ioan și Andrei, sus-numiții oameni, al regelui și al vostru, i-au chemat, în aceeași zi la fața locului pe acea moșie, la prima noastră adunare, împotriva aceluia domn Otto, abatele din Cluj-Mănăstur.

După înfățișarea acelei scrisori și citirea conținutului ei, mai sus-zisul domn Otto, abatele, a vrut să știe de la mai sus-numiții Ioan și Andrei temeiul opreliștei de mai sus. Auzind și înțelegând acestea, numiții Ioan și Andrei, fiii lui Nicolae, ridicându-se ei înșiși, au răspuns astfel că, în timpul hotărnicirii moșiei de mai sus, de aceea au făcut mai sus-insemnata opreliște, deoarece acel domn abate prin sus-numita sa hotărnicire a vrut să ocupe o mare bucată de pământ din zisa lor moșie numită Sînmiclăuș și să o alipească la moșia sa numită Apahida. Deci, dacă acel domn abate ar hotărnicii acea moșie a sa numită Apahida după hotarele sale adevărate și vechi și nu ar ocupa nimic din zisa lor moșie, atunci ei n-ar face vreo opreliște; așadar, pentru că omul nostru și omul vostru trimiși <acolo> trebuie să fie de față la ridicarea din nou a semnelor de hotar ale sus-zisei moșii numită Apahida, în chipul și potrivit rînduiei mai jos-scrise, de aceea cerem cu stăruință prieteniei voastre prin <scrisoarea> de față ca să trimiteți pe omul vostru ca om de mărturie vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Ladislau, fiul lui Egidiu, ori Ioan, fiul lui Nicolae, fiul lui Bedeu, nobili din Sumurduc, sau în lipsa acestora, Iacob, diacul din Mera, ducându-se la fața locului pe moșia mai sus-insemnată, numită Apahida și chemînd acolo după lege pe vecinii și megieșii acesteia și fiind de față părțile sau împuterniciții legiuiți ai acestora, întii să hotărniciească semnele de hotar ale acelei moșii numită Apahida, după înfățișarea aceluia domn abate sau a împuternicitului său legiuit din partea sus-zisei moșii numită Sînmiclăuș și apoi să hotărniciească în același fel hotarele sus-zisei moșii numită Sînmiclăuș dinspre partea acestei moșii numită Apahida, despărțindu-le și deosebindu-le după înfățișarea și dovedirea lui Ioan și a lui Andrei. Și dacă părțile vor fi în bună înțelegere în privința hotărnicirilor și a înfățișărilor sus-insemnatelor hotare ale moșiilor lor, atunci fiecărei părți să i se hotărască drepturile sale prin ridicările noilor semne de hotar, unde va fi nevoie, spre a le stăpîni în chip pașnic. Dacă însă <cu privire la> vreo parte de moșie vor fi neînțelegeri, atunci acea parte de moșie rămasă în pricină între acele părți, să fie măsurată cu măsura regească, dacă se poate măsura, iar dacă nu s-ar putea măsura, atunci socotind-o din ochi, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor, după cum cere obiceiul țării. Iar după aceea să aveți bunătatea a ne face cunoscut în scris desfășurarea hotărnicirii acestei moșii și a ridicării hotarelor și a prețuirii, cu întreaga sa rînduială, la octavele viitoare ale sărbătorii Botezului domnului¹².

Dat în locul mai sus-zis, în a zecea zi a adunării noastre mai sus-insemnate, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

<Pe verso, de aceeași mînă> Cinstiților și chibzuiților bărbați, capitlului bisericii din Alba Transilvaniei, prietenilor săi, pentru cuviosul bărbat domnul frate Otto, abatele din Cluj-Mănăstur, împotriva lui Ioan și Andrei, fiii lui Nicolae din Sînmiclăuș, cu privire la hotărnicirea, așezarea și prețuirea moșiei numite în cuprinsul <scrisorii>, care să fie făcută de omul nostru și al vostru, a cărei desfășurare trebuie să ne fie

făcută cunoscută în scris pînă la octavele sărbătorii Botezului domnului.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 739/1—2. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere din ceară de culoare albă, aplicată în document pe verso.

Transumpt din 16 mai 1783 al conventului din Cluj-Mănăstur (Dl. 28 739/2).

¹ Rupt și pată de umezeală cca 4 cm, întregit pe baza contextului și a transumptului din 1783.

² Pată de umezeală cca 10 cm, întregit pe baza contextului și a transumptului din 1783.

³ Pată de umezeală cca 6 cm, întregit pe baza contextului și a transumptului din 1783.

⁴ Rupt cca 0,5 cm, întregit pe baza contextului și a transumptului din 1783.

⁵ Rupt și pată de umezeală cca 1 cm, întregit parțial pe baza contextului și a transumptului din 1783.

⁶ Scris deasupra rîndului de aceeași mîină.

⁷ Astfel în orig.

⁸ Urmează *iuxta*, șters de aceeași mîină.

⁹ Pată de umezeală cca 3 m, întregit pe baza contextului și a transumptului din 1783.

¹⁰ 8 noiembrie.

¹¹ 6 octombrie.

¹² 13 ianuarie 1364.

202

1363 noiembrie 25, Turda.

Nos, Petrus, vicevovoda Transsilvanus, damus pro memoria quod causam, quam Johannes rufus de Tyburchtelke personaliter astans contra Stephanum, filium Nicolai dicti Vos, et Johannem, filium Nicolai de Sancto Nicolao, similiter personaliter adherentes, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum prorogatoriary, in octavis festi beati Martini confessoris nunc proxime preteritis movere habebat coram nobis, de voluntate partium ad octavas festi Epiphaniarum domini nunc affuturas duximus prorogandam.

Datum Torde, octavo die termini predicti, anno domini M.CCC.LX. tertio.

(*Pe verso:*) Pro Johanne rufo contra Stephanum, filium Nicolai dicti Vos, et Johannem, filium Nicolai de Sancto Nicolao, ad octavas festi Epiphaniarum domini, prorogatoria.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că pricina pe care, potrivit cuprinsului unei alte scrisori a noastre de amînare trebuia s-o pornească în fața noastră la octavele de curînd trecute ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul¹, Ioan cel Roșu de Tyburchtelke, care era înfățișat însuși la judecată, împotriva lui Ștefan, fiul lui Nicolae zis Vos, și a lui Ioan, fiul lui Nicolae de Sînmiclăuș, de asemenea ei înșiși de față, am hotărît cu încuviințarea părților s-o amînăm pe octavele viitoare ale Botezului domnului².

Dat la Turda în a opta zi a sorocului sus-pomenit, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso:*) Scrisoare de amânare la octavele Botezului domnului pentru Ioan cel Roșu, împotriva lui Ștefan, fiul lui Nicolae zis Vos, și a lui Ioan, fiul lui Nicolae de Sîmniclăuș.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 127.
Orig. hîrtie, cu urmele peceteii de închidere.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 129.

¹ 18 noiembrie.

² 15 ianuarie 1364.

203

1363 noiembrie 25, Turda.

Nos, Petrus, vicevovoda Transsilvanus, damus pro memoria, quod causam, quam Johannes¹ domine, consortes Johannis rufi de Tyburch, et Petri, filii Ladislai de Nadas, pro quibus Stephanus, filius Ladislai, cum literis procuratoriis conventus de Kulus astitit, contra Stephanum, filium Nicolai dicti Vos, personaliter astantem, iuxta continentiam priorum literarum nostrarum, in octavis festi beati Martini confessoris nunc proximo preteritis movere habebant coram nobis, de voluntate partium ad octavas festi Epiphaniarum domini nunc venturas duximus prorogandam.

Datum Torde, octavo die termini prenotati, anno domini M.CCC.LX. tertio.

(*Pe verso:*) Pro nobilibus dominabus consortibus Johannis rufi, et Petri, filii Ladislai, ad octavas Epiphaniarum domini contra Stephanum, filium Nicolai, prorogatoria.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că pricina pe care, potrivit unei scrisori a noastre de mai înainte, aveau s-o pornească înaintea noastră la octavele de curînd trecute ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul² nobilele doamne, soția lui Ioan cel Roșu de Tyburch și cea a lui Petru, fiul lui Ladislau de Nădășel — pentru care s-a înfățișat la judecată Ștefan, fiul lui Ladislau, cu scrisoare de imputernicire din partea conventului din Cluj(-Mănăstur) — împotriva lui Ștefan, fiul lui Nicolae zis Vos, care era el însuși de față, am hotărît, cu învoirea părților, s-o amînăm pe octavele viitoare ale Botezului domnului³.

Dat la Turda, în a opta zi a sorocului sus-pomenit, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și trei.

(*Pe verso:*) Scrisoare de amânare la octavele Botezului domnului, pentru nobilele doamne, soția lui Ioan cel Roșu și cea a lui Petru, fiul lui Ladislau, împotriva lui Ștefan, fiul lui Nicolae.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.
Orig. hîrtie, cu urmele unei pecetei de închidere.

EDIȚII: *Teleki*, I, 129—130.

¹ Astfel în orig; corect: *nobiles*. Eroarea se datorește scribului care a repetat aici începutul documentului precedent, emis în aceeași zi, și în același loc (nr. 202).

² 18 noiembrie.

³ 13 ianuarie 1364.

Magistrul Nicolae Bebek, comitele și cei patru juzi ai nobililor din comitatul Szabolcs, adevăresc, că în adunarea obștească a comitatului, ținută la porunca regelui, Ștefan, fiul lui Sebastian de Chuur, s-a plins împotriva samavolniciilor lui Fabian, fiul lui Marcu, slujitorul abatelui de Siniob (*de Sancto Jog*), care, năvălind cu silnicie asupra moșiei sale, i-a făcut pagubă în porci și în alte lucruri, fapt întărit și de cei doisprezece jurați ai nobililor din acel comitat. Fabian însă, nerecunoscând această afirmație întărită a juraților, a fost condamnat ca în simbăta de după sărbătoarea papei Clement¹ să jure împreună cu 24 nobili că este nevinovat; dar, între timp, părțile s-au împăcat cu privire la acea pricină, Fabian obligându-se să acopere toate cheltuielile în legătură cu ea.

Arh.Naț.Magh., DL, arh. fam. Kállay, nr. 1 403.

Orig. hîrtie, cu urme a cinci peceti aplicate pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 112, nr. 1 485.

¹ 25 noiembrie.

Nos, Dominicus, dei et apostolice sedis gratia, episcopus Transsilvanus, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nos, consideratis serviciis et serviciorum meritis nobis impensis, sicuti medietatem fundus curie quondam Petri, filii Bartalius, quondam iobagionis nostri de Alba, a parte Johannis, filii Nicolai, filii Farkasii, existentis habitam, ad nos pro debito trium tuncellarum mellium pertinere dinosscentem¹, ac aliam partem eiusdem fundus curie a parte Nicolai, filii Thome, similiter quondam iobagionis nostri de Alba, in contiguitate parvi vici ad vicum Vinchyucha transeuntis adiacentis existentem, ad Mychaelem, filium Petri, Fyche dicti, pertinentem et, quia medietas fundus curie pro excessibus et nephariis¹ operacionibus ipsius Mychaelis et specialiter ex eo, quia in manifestis et evidentibus furticiniis idem deprehensus, ad officialem nostrum, videlicet ad magistrum Stephanum, filium Johannis, quondam castellanum nostrum de Lapide Sancti Mychaelis, iuris de rigore iuxta exigenciam criminis ipsius Mychaelis exstiterat devoluta, nos ab eodem officiale nostro ipsam medietatem curie redimentes, quondam magistro Gregorio, sartori nostro, pro suis sudorosis serviciis, ut premissum est, nobis impensis¹ dederamus et contuleramus, sic et nunc domine relictę eiusdem iam consortis Thome rufi perpetuo dedimus et contulimus ita, ut successor cui de iure ipsa curia debetur, habita satisfaccione premisorum ac hedificiis¹ in eadem preparatis per eandem dominant et preparari faciendis redimere valeat atque possit. In cuius rei testimonium presentes, propter maioris sigilli nostri carenciam anulari sigillo nostro duximus consignandas.

Datum in Harena, secundo die festi beati Andree apostoli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

Noi, Dominic, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic episcopul Transilvaniei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem

cunoscut tuturor căroră se cuvine, că așa după cum, ținînd noi seama de slujbele și de vrednicie slujbelor făcute nouă de răposatul magistru Grigore, croitorul nostru, îi dădusem și îi dăruisem noi pentru trudnicele sale slujbe, precum am mai spus, (acea) jumătate din locul de curte al răposatului Petru, fiul lui Bartal, fostul nostru iobag din Alba (Iulia), aflătoare dinspre Ioan, fiul lui Nicolae, fiul lui Farcaș, ce se știe că ține de noi pentru o datorie de trei buți de miere, cît și cealaltă parte a aceluiași loc de curte, aflătoare dinspre Nicolae, fiul lui Toma, fost tot iobag al nostru din Alba (Iulia), în vecinătatea nemijlocită a uliței mici, ce duce spre ulița numită Ulița Vințului și care fusese a lui Mihail, fiul lui Petru zis Fyche; jumătate de curte, care din pricina nelegiuirilor și blestematelor fapte ale acelu Mihail, dar mai ales pentru aceea că fusese prins asupra unor vădite și neîndoielnice furturi, trecuse — potrivit cu strășnicia legii și așa cum cerea vinovăția zisului Mihail — la slujbașul nostru, anume magistrul Ștefan, fiul lui Ioan, fostul nostru castelan din cetatea Piatra Sfîntului Mihai, pe care jumătate răscumpărînd-o noi de la zisul nostru slujbaș, i-o dăruisem magistrului Grigore tot așa și acum le dăm și le dăruim pe veci doamnei văduve a acelu (Grigore) și acum soția lui Toma cel Roșu, în așa fel ca urmașul, căruia de drept i se cuvine acea curte, să poată și să fie volnic s-o răscumpere, după ce va da o despăgubire pentru cele de mai sus și pentru clădirile ridicate și pentru cele ce se vor mai ridica de zisa doamnă în acea (curte). Spre mărturia acestui lucru, am hotărît să întărim această scrisoare cu pecetea noastră inelară, din pricina lipsei pecetii noastre celei mari.

Dat la Herina, a doua zi după sărbătoarea fericitului apostol Andrei, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 159. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Transumpt în actul capitlului din Alba-Iulia, din 28 martie 1364, nr. 248.

EDIȚII: Ub., II, p. 201.

¹ Astfel în orig.

Viris discretis et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transilvane, amicis suis honorandis, Petrus, viceuoyuoda Transilvanus, amiciam paratam debito¹ cum honore.

Dicitur nobis in persona magistri Johannis, filii Gegus de Almake-rech quod quadam particula terre sue, ad predictam possessionem suam Almakerek² pertinens, Lapus vocata, in comitatu Albensi a parte possessionis regalis Kapus existens, reambulacione et novarum metarum erectione plurimum indigeret. Super quo vestram petimus amiciam presentibus reverenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente comes Salomon de Segusuar, vel Mychael de Syle, altero absente, homo noster, accedet ad faciem predictae particule terre Lapus vocatae, vicinis et commetaneis eiusdem legitime undique inibi convocatis et presentibus, prout in litteris regalibus videbit contineri, tunc in facie ipsius particule terre exhibendis, reambulet eandem per suas veras metas et antiquas et, ubi necesse fuerit, novas metas iuxta veteres erigendo, reambulatumque et³, ab aliorum possessionariis iuribus separatam et distinctam, relinquat eidem magistro Jo-

hanni eo iure, quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam, si per quemplam non fuerit contradictum; contradictores vero, si qui fuerint, citent eosdem in nostram presenciam ad terminum competentem, rationem contradiccionis reddituros. Et posthec, seriem omnium premissorum, prout fuerit opportunum, nobis in vestris litteris amicabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, sabbato proximo post festum beati Andree apostoli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

Chibzuiților și cinștiilor bărbați din vrednicul de cinste capitlu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vice-voievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ne spune magistrul Ioan, fiul lui Gegus de Mălincrav, că o bucată a sa de pământ, numită Lăpuș, ce ține de pomenita sa moșie Mălincrav și se află în comitatul Alba, înspre moșia regească Copșa, are foarte mare nevoie de hotărnicire și de ridicare de noi semne de hotar. Drept aceea, rugăm cu cinste prietenia voastră prin cele de față să trimiteti spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, comitele Solomon de Sighișoara sau Mihail de Șilea, în lipsa celui-lalt, să meargă la sus-zisa bucată de moșie numită Lăpuș și, chemînd acolo de pretutindeni, în chip legiuit, pe vecinii și megieșii ei, și fiind aceștia de față, s-o hotărnicască, după cum se va vede că se arată în scrisoarea regească ce va trebui înfățișată atunci la acea bucată (de moșie), după vechile și bătrînele ei hotare, ridicînd, unde ar fi nevoie, semne noi pe lângă cele vechi, și, odată hotărnicită și despărțită și deosebită de drepturile de moșie ale altora, s-o lase numitului magistrul Ioan ca s-o stăpînească pe veci, potrivit dreptului cu care se știe că ține de el, dacă nu s-ar împotrivi cineva; iar dacă vor fi împotriviți, să-i cheme în fața noastră la sorocul potrivit ca să dea seamă despre împotrivirea lor. Și după acestea, să aveți bunătatea a ne răspunde în scris, prin scrisoarea voastră, după cum va fi mai potrivit, despre tot ce s-a făcut în cele de mai sus.

Dat la Sîntimbru, în sîmbăta de după sărbătoarea fericitului apostol Andrei, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 268. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia din 8 decembrie 1363, nr. 209. Copie la Kemény, *Dipl. Trans. Appendix*, 3, p. 20 (cu data greșită 5 februarie 1363).

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 370; *Transilvania*, 1871, p. 253; *Archiv*, XXI, p. 238 (fragmentar); *Ub*, II, p. 201—202.

¹ Scris deasupra rîndului.

² Corect: *quedam*.

³ Astfel în orig.

⁴ Scris peste a, șters.

Magnifico viro, domino Nicolao Kont, palatino et iudici Comanorum, domino et amico eorum reverenciam¹, capitulum ecclesie Orodyensis, amiciciam cum honore paratam.

Magnitudinis vestre literas, amicabili cum reverencia, noveritis nos recepisse in hec verba: *(Urmează actul lui Nicolae Kont, palatinul Un-*

gariei, din 13 octombrie 1363, nr. 193). Nos, igitur, vestris petitionibus amicabiliter inclinati, cum Petro, filio Kazmer, homine vestro predicto, Stephanum, chori nostri clericum, pro testimonio fidedignum ad ipsam citationem exercendam duximus dirigendum; qui deinde ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt, requisiti, quod ipsi, accedendo annotatum Laurencium, filium Heym, in Ozyag, possessione sua, sabbato proximo post festum beati Andree apostoli proxime preteritum, contra prefatum Dominicum, filium Iwan, ad vestre citassent presenciam magnitudinis, octavas diei Strennarum nunc venturas, eidem pro termino assignato.

Datum quinto die diei citacionis predictae, anno in predicto.

(*Pe verso:*) Domino palatino, pro Dominico, filio Iwan de Gyuluez, contra Laurencium, filium Hem de Ozyag, ad octavas diei Strennarum, citatorie.

(*La marginea stîngă:*) Pro a(ctor)² Stephanus, filius Dominici, cum Chanadiensis, pro i(n causam attracto)², Nicolaus, filius Iwan de Sar, cum Wesprimiensi, ad (. . .)³, super facto possessionis Zeurend, Bokrand, Ozyag et medietatem Egres d(. . .)e³.

Măritului bărbat, domnului Nicolae Kont, palatinul și jude al cu-manilor, stăpînului și prietenului său vrednic de cinste, capitlul bise-ricii de Arad, cu toată prietenia și cinstea.

Aflați că am primit cu prietenească cinstitie scrisoarea măriei voas-tre, cu următorul cuprins: (*Urmează actul lui Nicolae Kont, palatinul Ungariei, din 13 octombrie 1363, nr. 193*). Noi, așadar, încuviințind cu bunăvoință cererea voastră, am hotărît să trimitem ca om de mărturie vrednic de crezare, dimpreună cu Petru, fiul lui Cazimir, omul vostru mai sus numit, pe Ștefan, cleric din strana noastră, pentru facerea ace-tei chemări. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, întrebați (de noi), ne-au spus într-un glas că, în sîmbătă de după sărbătoarea fericitului apostol Andrei⁴, de curînd trecută, ducîndu-se la sus-pomenitul Laurențiu, fiul lui Heym, pe moșia sa numită Ozyag, l-au chemat să se înfățișeze îna-intea măriei voastre ca să stea față cu sus-zisul Dominic, fiul lui Ioan, hotărîndu-i ca soroc octavele anului nou viitor⁵.

Dat în a cincea zi a pomenitei chemări, în anul sus-pomenit.

(*Pe verso:*) Domnului palatin, scrisoare de chemare (în judecată) pentru Dominic, fiul lui Ioan de Giulváz, împotriva lui Laurențiu, fiul lui Heym de Ozyag, la octavele anului nou⁵.

(*La marginea stîngă:*) Pentru pîrișul Ștefan, fiul lui Dominic, cu (scrisoare de imputernicire a capitlului) din Cenad, pentru pîrișul Ni-colae, fiul lui Ioan de Sar, cu (scrisoarea de imputernicire a capitlului) din Vesprim, în pricina moșiilor Zeurend, Bokrand, Ozyag și a jumă-tății (moșiei) Ezeriș . . .

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1393.

Orig. hîrtie, cu pecete de închidere aplicată pe verso.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 58, (cu data greșită: decembrie 9).

REGESTE: Kállay, II, p. 112, nr. 1486; Juhász, *Aradi regesták*, nr. 86 (cu data greșită: decembrie 9).

¹ Corect: *reverendo*.

² Prescurtat în text.

³ Lacună în text.

⁴ 2 decembrie 1363.

⁵ 8 ianuarie 1364.

Elizabeth, dei gratia regina Hungarie, fideli suo magnifico viro, comiti Stephano Bubeck, iudici curie regie, salutem et gratiam.

Datur intelligi nostre maiestati quod Zouard, Stephanus et Johannes, filii Nicolai Volachi, ac proximi eorundem, Nicolaum, Valentinum, Serechin et Luchasium, filios Karochon, Valacos, in factis quarundam possessionum nostrarum, quas ipsi, nomine nostro et ex nostra commissione, tenent et possident, vestram in presenciam in causam attraxissent et attrahere conarentur, volentes easdem minus iuste (auffere ab eisdem)¹. Quapropter, fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus, predictos filios Karachini, Valachos, ac fratres et proximos eorundem, super premissis, eo quod eisdem possessiones, ratione quarum in causam attracti existunt, non ipsorum, sed nostre sunt reginales, nullatenus audeatis iudicare et aliud non facturi.

Datum in Wysegrad, in festo Conceptionis virginis gloriose, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} tertio.

Elisabeta, din mila lui Dumnezeu regina Ungariei, credinciosului său, măritului bărbat, comitelui Ștefan Bubeck, judele curții regești, sănătate și milostivire.

Ni se face cunoscut maiestății noastre că Zouard, Ștefan și Ioan, fiii lui Nicolae românul, și rudele lor au tras în judecată și s-ar sili să-i tragă înaintea voastră, pe românii Nicolae, Valentin, Seracin și Luca, fiii lui Crăciun, cu privire la niște moși de ale noastre, pe care ei le țin și le stăpinesc în numele nostru și din însărcinarea noastră, voind în chip nedrept să le ia de la dînșii. Drept aceea, vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre să nu cutezați să judecați pe suszișii români, fiii lui Crăciun, pe frații și pe rudele lor, cu privire la cele de mai sus, deoarece pomenitele moși pentru care ei au fost trași în judecată, nu sînt ale lor, ci ale noastre, ale reginei. Și altfel să nu faceți.

Dat la Vișegrad, la sărbătoarea Zămislirii slăvitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Gurzó.
Orig.perg., cu pecete aplicată pe verso.
EDIȚII: *Mihályi*, p. 52.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 170—171, nr. 130.

¹ Lacună în text. Intregit pe baza actului aceleiași regine, din 27 septembrie 1364.

Nobili et honesto viro, magistro Petro, vicewoyuode Transilvano, amico ipsorum honorando, capitulum ecclesie Transilvane, sincerum affectum cum salute.

Noveritis nos litteras vestras recepisse in hec verba. (Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 2 decembrie 1363, nr. 206). Nos enim petitionibus vestris annuentes, unacum Mychaele de Syle, homine vestro, nostrum hominem, videlicet magistrum Nicolaum,

magistrum are beati Mychaelis archangeli¹ ad premissa exsequenda duximus transmittendum.

Qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, feria tertia proxima ante festum beati Nicolai confessoris, ad faciem predictae particule terre Lapus vocatae accessissent, ac vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis ipsisque presentibus, dum primo a parte possessionis Kapus memoratam particulam terre Lapus reambulando, quasdam metas novas iuxta veteres erexissent et ulterius erigere voluissent, universi seniores et hospites de eadem Kapus et Waldhyd, simul confederando et conspirando, potencialiter manibus armatis hominem vestrum et nostrum ac ipsum magistrum Johannem, filium Gegus, a facie memoratae particule terre Lapus efugassent² et ipsos reambulare prefatam particulam terre et statuere ac novas metas erigere non permisissent, ex familiaribus autem predicti magistri Johannis duos, videlicet Mychaelem, proximum suum, ac Andream letalibus ictibus sagittarum vulnerassent.

Datum in festo Conceptionis beate virginis, anno prenotato.

Nobilului și cinstitului bărbat, magistrului Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de cinstire, capitlul bisericii Transilvaniei, dragoste curată și mîntuire.

Aflați că am primit scrisoarea voastră cu următorul cuprins: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 2 decembrie 1363, nr. 206)*. Iar noi, încuviințînd cererea voastră, am hotărît să trimitem, dimpreună cu Mihail de Șilea, omul vostru, pe omul nostru, anume pe magistrul Nicolae, slujitorul altarului fericitului arhanghel Mihail, spre a duce la îndeplinire cele de mai sus.

Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că dinșii s-au dus la sus-zisa bucată de moșie numită Lăpuș, în marțea dinaintea sărbătorii fericitului Nicolae mărturisitorul³ și, chemînd în chip legiuit pe vecinii și megieșii ei și fiind aceștia de față, pe cînd hotărîneau pomenita bucată de pămînt Lăpuș dinspre partea moșiei Copșa, ridicînd unele semne noi lîngă cele vechi, și voiau să mai ridice altele, toți bătrînii și oaspeții din zisul (sat) Copșa și din Valchid, unindu-se și unelțînd împreună, au alungat cu puterea, cu brațele înarmate, pe omul vostru și pe al nostru, cît și pe numitul magistru Ioan, fiul lui Gegus, de pe pomenita bucată de moșie și nu le-au dat voie să hotărînească sus-zisa bucată de moșie, s-o dea în stăpînire și să ridice noi semne de hotar, rănind de moarte cu lovituri de săgeți pe doi din slujitorii magistrului Ioan, adică pe Mihail, ruda sa, și pe Andrei.

Dat la sărbătoarea Zămislirii fericitei fecioare, în anul mai sus-arătat.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 268. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Orig.hirtie, cu urme de pecete rotundă, din ceară albă, aplicată pe verso. Copie la Kemény, *Dipl. Trans. Appendix*, 3, p. 17 (cu data greșită: 25 martie 1363).

EDIȚII: Fejér, IX/3, p. 370; *Transilvania*, 1871, p. 253; *Archiv*, XXI, p. 239 (fragmentar); *Ub.*, II, p. 202—203.

¹ Scris deasupra rîndului.

² Corect: *effugassent*.

³ 5 decembrie.

Venerabili viro et honesto, magistro Nicolao Reynaldi, custodi et canonico ecclesie Agriensis, vicarioque venerabilis in Christo patris et domini domini, Mychaelis, de apostolica gracia episcopi loci eiusdem in spiritualibus generali, Gregorius de Began, Petrus de Suran et Benedictus de Charnauada, sacerdotes et ecclesiarum rectores, oraciones in Christo, filio virginis gloriose.

In litteris vestre dominacionis preceptorii nobis directis vidimus contineri quod, in octavis festi beati Andree apostoli nunc proxime preteritis, visis eiusdem¹ literis vestris, ad facies possessionum Darouch et Pethe vocatarum personaliter accederemus, vicinos et commetaneos ipsarum possessionum legitime convocaremus, ibique ipsas possessiones visu considerando, vel, si necesse esset, regali mensura mensurando, ad quatuor partes coequales divideremus et ipsam quartam partem ab aliis tribus partibus sequestrando, de medietate possessionis Darouch Johanni, filio Mathee, et domine Clara, matri eiusdem, statueremus, cum locis sessionalibus, silvis, pratis, fenetis, campestribus et agris, piscinis ac terris arabilibus, necnon universis suis utilitatibus, contradiccionibus magistrorum Nicolai et Dominici, filiorum Johannis de Kyswarada, nil curare deberemus, nisi alii aliqui contradicerent; et posthec tocius facti seriem in nostris literis, vestre rescriberemus dominacioni, ad octavas octavarum festi prenotati.

Ipsa namque termino adveniente nos, simulcum predictis nobilibus, et presentibus vicinis et commetaneis ipsarum possessionum, pariter accessimus, ubi ipsi Nicolaus et Dominicus, filii Johannis, in locis sessionibus² ipsis Johanni, filio Mathee, et domine Clara, matri eiusdem, statucionibus et perpetuacionibus non prohibuerunt, sed alias utilitates, modo premissis expressas, ostendere, statuere et perpetuare se non posse responderunt tali modo, quod medietatem ipsius possessionis Darouch de³ Ladislao, filio Johannis, et possessionem Pethe vocatam emissent perpetuo possidendas et metas ipsarum possessionum, de quibus ipsam quartam puellarem restituerent, ignorarent; quo audito, ipse Johannes ipsam sessionem sine aliis suis utilitatibus recipere cum domina matre sua noluerunt. Unde, quia nos sigillo caremus, ipsam causam, modo quo supra habitam, ad octavas octavarum festi prescripti³, sub sigillo Jacobi sacerdotis, rectoris ecclesie de Mark et vicearchydiaconi de Bereg, vestre denotavimus dominacioni.

Datum in Luprechtzaza, secundo die octavarum festi beati Andree apostoli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

(Pe verso:) Domino vicario ecclesie Agriensis. Pro Nicolao et Dominico, filiis Johannis de Warada, contra Johannem, filium Mathee, et dominam Claram, matrem suam, par litterarum rescripcionalium.

Venerabilului și cinstului bărbat, magistrului Nicolae al lui Reynald, custode și canonic al bisericii de Agria și vicar general întru cele duhovnicești al venerabilului întru Hristos părinte și domn, domnul Mihail, din milostivirea apostolică episcop al aceleiași loc, preoții și parohii Grigore al bisericii din Began, Petru al celei din Suran și Benedict al celei din Charnauada, rugăciun întru Hristos, fiul slăvitei fecioare.

În scrisoarea de poruncă a domniei voastre, trimisă nouă, am văzut spunându-se că, luând cunoștință de această scrisoare a voastră să

mergem (noi) înșine la octavele sărbătorii fericitului apostol Andrei acum de curînd trecute⁴, la moșile Dorolț și Petea, și să chemăm în chip legiuit pe vecinii și megieșii acelor moșii, și, socotind acolo din ochi acele moșii sau, dacă va fi nevoie, măsurîndu-le cu măsura regească, să le împărțim în patru părți deopotrivă și, despărțind acea a patra parte de celelalte trei părți din jumătatea moșiei Dorolț, s-o dăm în stăpînire lui Ioan, fiul lui Matei, și doamnei Clara, mama acestuia, împreună cu locurile de sesie, pădurile, livezile, finațele, cîmpurile și ogoarele, locurile de pescuit și pămînturile de arătură, precum și toate folosințele ei, fără să fim datori a ține seamă de împotrivirea magiștrilor Nicolae și Dominic, fiii lui Ioan de Kyswarda, afară numai dacă nu s-ar împotrivi și alții. Și după aceasta să răspundem în scris domniei voastre în scrisoarea noastră, la octavele octavelor sus-pomenitei sărbători⁵, despre tot ce s-a făcut.

Deci, sosind acel soroc, noi, împreună cu sus-zișii nobili și, fiind de față vecinii și megieșii acelor moșii, ne-am dus la acea (moșie), unde acel Nicolae și Dominic, fiii lui Ioan, în ce privește locurile de sesie nu ne-au oprit de la trecerea (lor) în stăpînire și darea (lor) pe veci lui Ioan, fiul lui Matei, și mamei acestuia, doamna Clara, dar au spus că ei nu pot să arate, să treacă în stăpînire și să dea pe veci celelalte folosințe, arătate în chipul de mai sus, deoarece au cumpărat jumătatea moșiei Dorolț și moșia numită Petea, de la Ladislau, fiul lui Ioan ca să le stăpînească pe veci, și nu cunosc hotarele acelor moșii din care să înapoieze acea a patra parte cuvenită fiicei. Auzind acestea, acel Ioan, împreună cu mama sa, nu au voit să primească acea sesie fără celelalte folosințe ale ei. Drept aceea, întrucît noi nu avem pecete, am dus la cunoștința domniei voastre această pricină, dezbătută în chipul de mai sus, pentru octavele octavelor sărbătorii sus-scrise, sub pecetea preotului Iacob, parohul bisericii din Mark și vicearhidiacon de Bereg.

Dat la Beregovo, în a doua zi a octavelor sărbătorii fericitului apostol Andrei, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

(*Pe verso*.) Domnului vicar al bisericii de Agria. Copia scrisorii de răspuns pentru Nicolae și Dominic, fiii lui Ioan de Warada, împotriva lui Ioan, fiul lui Matei, și a mamei sale, doamna Clara.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Zichy, 1. b. 355.
Orig., cu urme a două peceti de închidere.

EDIȚII: Zichy, III, p. 219—220.

¹ Corect: *eisdem*.

² Corect: *sessionalibus*.

³ Astfel în orig.

⁴ 7 decembrie.

⁵ 14 decembrie.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, Petrus, vicevaivoda Transsiluanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Dicit nobis magister Johannes, filius Gegus de Almakerek, quod cum pridem, videlicet in vigilia festi beati Nicolai confessoris nunc proxime preterita, unacum hominibus nostro et vestro quandam particulam terre sue Lopus vocate, iuxta consuetudinem regni approbatam, reambulare per veteres suas metas et antiquas et, ubi necesse fuisset, novas metas iuxta veteres, presentibus vicinis et commetaneis eiusdem et universis inibi tunc convocatis, erigit¹ facere voluisset, tandem populi de Kapus et de Valhyd hostiliter manibus armatis insurgentes contra eosdem, universas metas per eosdem nostrum et vestrum homines de novo erectas annihilassent ac ipsos potentialiter aufugassent necnon Mychaelem de Wyfalu, proximum suum, interficiendo et Andream, famulum eiusdem, letaliter vulnerassent, unum etiam equum sub quodam famulo suo existentem occidissent.

Super quo, vestram petimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem fidedignum, quo presente comes Salomon de Segusuar, vel Petrus de Foro, aut Johannes dictus de Baranya, sive Johannes, filius Beke de Harow, aliis absentibus, homo noster, ab omnibus a quibus decet et licet, specialiter a vicinis et commetaneis eiusdem, sciat et inquirat palam et occulte de premissis omnimodam veritatem. Et posthec, prout exinde vobis veritas constiterit premissorum, nobis in vestris literis amicabilem rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, secundo die festi Conceptionis virginis gloriose, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX° tertio.

Chibzuților și cinstiților bărbați din vrednicul de cinste capitul al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi, vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ne spune magistrul Ioan, fiul lui Gegus de Mălincray, că nu de mult, și anume în ajunul sărbătorii fericitului Nicolae mărturisitorul, acum de curînd trecută², pe cînd voia să hotărînicească, împreună cu omul nostru și al vostru, potrivit obiceiului statornicit al țării, o bucată a sa de moșie numită Lăpuș, după vechile și bătrînele ei semne de hotar, și să pună să se ridice, unde ar fi fost nevoie, noi semne de hotar lîngă cele vechi, de față cu toți vecinii și megieșii aceleia chemați atunci acolo, deodată oamenii din Copșa și din Valchid, cu brațele înarmate, ridicîndu-se plini de dușmănie împotriva lor, au nimicit toate semnele noi ridicate de omul nostru și al vostru și, i-au pus pe fugă cu puterea, ba încă au omorît pe Mihail de Noul Săsesc, ruda sa, au rănit de moarte pe Andrei, slujitorul său, și au ucis un cal pe care călărea un alt slujitor al său.

Drept aceea, prin cele de față cerem stăruitor prieteniei voastre, să trimiteți omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, comitele Solomon de Sighișoara, sau Petru de Fărău, ori Ioan zis de Baranya, sau Ioan fiul lui Beke de Hărău, în lipsa celorlalți, cercetînd pe față și în taină pe toți pe care se cade și e îngăduit, și mai ales pe vecinii și megieșii numitei (bucăți de moșie), să caute a afla întreg adevărul cu privire la cele de mai sus. Și după acestea să aveți bunătatea a ne răspunde în scris, prin scrisoarea voastră așa cum veți fi aflat adevărul cu privire la cele de mai sus.

Dat la Sîntimbru, a doua zi după sărbătoarea Zămislirii slăvitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl.

Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia, din 15 decembrie 1363, nr. 215. Copie la Kemény, *Dipl. Trans. suppl.*, II, p. 53—54 (cu data greșită: 8 decembrie 1363).

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 202—203.

¹ Corect: *erigt*.

² 5 decembrie.

212

1363 decembrie 9, {Alba Iulia}.

{C}apitulum ecclesie Transsiluane, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presens scriptum in scripturis¹, salutem in omnium salvatore.

Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod nobilis vir, magister Ladizlaus, filius Geylethii, ad nostram accedens presentiam, exhibuit nobis quasdam literas nostras patentes, tenoris infrascripti, supplicans nobis humiliter, ut tenores ipsarum de verbo ad verbum transcribi et in formam nostri privilegii redigi facere dignemur. Quarum tenor talis est: {*Urmează actul capitlului din Alba Iulia, din 19 iulie 1333; Teleki, I, p. 46—47*}. Nos enim, petitionibus eiusdem magistri Ladislai annuentes, predictas literas nostras omni integritati pollentes, de verbo ad verbum transcribi fecimus et pendentis sigilli nostri munimine roborari.

Datum sabbato proximo post festum beati Nicolai confessoris, anno domini M. CCC. LX. tertio, discretis viris Johanne, preposito, Andrea, cantore, Lorando, custode, et Thoma, archidiacono de Hunyad, decano, canonicis ecclesie nostre, existentibus.

Capitulul bisericii Transilvaniei tuturor credincioșilor întru Hristos, atît celor de acum, cît și celor viitori, care vor vedea scrisoarea de față. mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că, venind înaintea noastră nobilul bărbat, magistrul Ladislau, fiul lui Geyleth, ne-a înfățișat o scrisoare deschisă a noastră, avînd cuprinsul de mai jos, rugîndu-ne cu smerenie să binevoim a pune să se treacă în scris, din cuvînt în cuvînt, cuprinsul acelei scrisori și să fie întocmită în chip de privilegiu al nostru. Cuprinsul acelei scrisori este acesta: {*Urmează actul capitlului Transilvaniei, din 19 iulie 1333; D.I.R.—C. veac. XIV, vol. III, p. 299*}. Iar noi, încuviințînd cererea acelui magistru Ladislau, am pus să fie trecută în scris din cuvînt în cuvînt sus-zisa noastră scrisoare, care are putere în întregimea ei, și să fie întărită cu puterea peceteii noastre atîrnate.

Dat în sîmbătă de după sărbătoarea fericitului Nicolae mărturisirul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei, pe cînd ființau

chibzuiții bărbați, Ioan prepozitul, Andrei cantorul, Lorand custodele, și Toma, arhidiaconul de Hunedoara, decanul, canonici ai bisericii noastre.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 633.
Orig. hîrtie, cu pecete din ceară atrînată de șnur din mătase verde.
EDIȚII: *Teleki*, I, p. 130.

¹ Corect: *inspecturis*.

213

1363 decembrie 11, Kene.

Magistrul Ladislau, fiul lui Ioan, vicecomitele și jurații nobililor din comitatul Solnoc, adevăresc că, la cererea magistrului Ioan, fiul lui Pető de Santău, au trimis pe Ioan, fiul lui Ioan, nobil de Zuna, pentru a chema în judecată pe nobilii de Kege în mirecurea următoare¹; aceștia însă au declarat că nu pot veni la sorocul stabilit, dar că se vor înfățișa cînd vor putea.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 401.
Orig. hîrtie, cu urme a două peceti de închidere aplicate pe verso.
REGESTE: *Kállay*, II, p. 113, nr. 1 488.

¹ 13 decembrie.

214

1363 decembrie 13 (*in festo beate Lucie virginis et martiris*),
Buda.

Ludovic I, regele Ungariei, îi dăruiește lui Simion, fiul lui Gheorghe, nobil de Gyanth, notarul osebit al lui Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, și lui Emeric, fiul lui Nicolae, vărul său bun, moșia Dios din comitatul Fehér.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. Camerală. Dipl. Crucig. Tom. II, p. 142.
Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 23 februarie 1366.
EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 358—359.

215

1363 decembrie 15, (Alba Tulia).

Nobili viro et honesto, vicevaivode Transsiluano, amico ipsorum, capitulum ecclesie Transsiluane salutem cum honore.

Noveritis nos literas vestras recepisse in hec verba: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 9 decembrie 1363, nr. 211)*. Nos enim, petitionibus vestris annuentes, unacum Johanne, filio Beke, homine vestro, nostrum hominem, videlicet magistrum Paulum, socium et concanonicum nostrum, ad premissa exequenda duximus transmittendum.

Qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi a vicinis nobilibus et commetaneis ac sacerdotibus et clericis necnon

198

aliis hominibus communibus, a quibus decuit et licuit, super premissis talem comperissent veritatem quod populi de Kapus et de Waldhyd metas, quas secundum continentias et tenores aliarum literarum vestrarum pro magistro Johanne, filio Gegus, emanatarum, super particula terre Lapus, vester et noster homines legitime erexissent, potentialiter destruxissent et annihilassent ac ipsos magistrum Johannem, filium Gegus, vestrum et nostrum hominem¹, a facie predictae particulae terre Lapus manibus armatis contra eos insurgentes, hostiliter effugassent ac Mychaelem de Wyfalu, proximum eiusdem magistri Johannis, et Andree², famulum suum, letaliter vulnerassent et unum equum sub quodam famulo suo ictu sagitte vulnerassent.

Datum feria sexta proxima post festum Lucie virginis et martyris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tertio.

Nobilului și cinstitului bărbat, vicevoievodului Transilvaniei, prietenului lor, capitlul bisericii Transilvaniei, mîntuire și cinste.

Aflați că am primit scrisoarea voastră cu acest cuprins: *⟨Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 9 decembrie 1363, nr. 211⟩*. Iar noi, încuviințînd cererea voastră, am hotărît să trimitem dimpreună cu Ioan, fiul lui Beke, omul vostru, pe omul nostru, anume pe magistrul Pavel, soț și frate canonic de al nostru, ca să ducă la îndeplinire cele de mai sus.

Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că au aflat de la vecinii nobili și de la megieși, precum și de la preoți și clerici, cît și de la alți oameni de rînd, de la care s-a convenit și a fost îngăduit, următorul adevăr cu privire la cele de mai sus: că oamenii din Copșa și din Valchid au stricat și au nimicit în chip samavolnic semnele de hotar pe care, potrivit arătării și cuprinsului unei alte scrisori a voastre date pentru Ioan, fiul lui Gegus, le ridicaseră în chip legiuit omul nostru și al vostru pe bucata de pămînt (numită) Lăpuș, și cu brațele înarmate, ridicîndu-se cu dușmănie împotriva lor, au alungat pe magistrul Ioan, fiul lui Gegus, cît și pe omul nostru și al vostru de pe sus-zisa bucată de pămînt Lăpuș, și au rănit de moarte pe Mihail de Noul Săsesc, ruda acelui magistru Ioan, și pe Andrei, un slujitor al lui, rănind cu o lovitură de săgeată și calul pe care călărea un alt slujitor al aceluia.

Dat în vinerea de după sărbătoarea fecioarei și mucenicei Lucia, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete rotundă, din ceară albă, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 204.

¹ Corect: *homines*.

² Corect: *Andream*.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, Petrus, vicevaivoda Transsiluanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Dicitur nobis in persona magistris¹ Johannis, filii Gegus, quod quandam particulam terre sue² ad possessionem suam hereditariam Almakerek vocatam pertinentem, Lapus vocate, titulo iuris hereditarii attingere debentem, universi populi seu hospites de Kapus et Waldhyd, propria eorum auctoritate et potentia, occupassent et usui ipsorum applicassent, contra suam voluntate³.

Super quo vestram petimus amicitiam presentibus reverenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Apor, filius Emrici de Ernye, vel Symon, filius Pauli, filii Bachka, altero absente, homo noster, de curia nostra specialiter ad hoc destinatus, ab omnibus quibus decet et licet, nobilibus et ignobilibus, sacerdotibus et clericis, precipue a vicinis et commetaneis eiusdem, ac nobilibus et alterius cuiusvis status et conditionis hominibus cum provincialibus⁴ palam et occulte sciat et inquirat, utrum predicta particula terre, Lapus vocata, ipsi magistro Johanni, filio Gegus, iure hereditario pertineat nee, et predicti populi eandem potentialiter occupaverint. Et post hec, prout exinde vobis veritas constiterit premissorum, nobis in vestris literis amicabilem rescribatis.

Datum in Sancto Emrico, in festo beati Stephani protomartyris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} tertio.

Chibzuiților și cinstiților bărbați din vrednicul de cinste capitulul al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ni se spune nouă în numele magistrului Ioan, fiul lui Gegus că împotriva voinței sale, toți oamenii și oaspeții din Copșa și Valchid, cu de la ei putere au cotropit și trecut în folosul lor o bucată a sa de pământ numită Lăpuș ce ține de moșia sa de moștenire numită Mălin-crav și care trebuie să țină de (dînsul) prin dreptul de moștenire.

Drept aceea, prin cele de față rugăm cu plecăciune prietenia voastră, să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, Apor, fiul lui Emeric de Iernea, sau Simion, fiul lui Pavel, fiul lui Bachka, în lipsa celui alt, trimis de la curtea noastră anume pentru acest lucru, să cerceteze pe față și în taină, pe toți pe care se cuvine și e îngăduit, fie nobili sau oameni de rînd, preoți și clerici, și mai ales pe vecinii și megieșii acelei moșii, atît nobili, cît și oameni din acel ținut de orice stare sau seamă și să caute a afla dacă zisa bucată de pământ numită Lăpuș este a numitului magistrul Ioan, fiul lui Gegus, prin drept de moștenire sau nu, și dacă zișii oameni au cotropit-o cu silnicie. Și după acestea, să aveți bunătatea a ne răspunde în scris prin scrisoarea voastră așa cum veți fi aflat adevărul cu privire la cele de mai sus.

Dat la Sîntimbru, la sărbătoarea fericitului Ștefan întiul mucenic, în anul domnului o mie trei sute șazeci și trei.

Arh.Naț.Magh., Dl.

Transumpt în actul capitolului din Alba Iulia, din 3 ianuarie 1364, nr. 221.

EDIȚII: Ub., II, p. 204—205.

¹ Corect: *magistri*.

² Scris deasupra rîndului peste *serie*, șters.

³ Corect: *voluntatem*.

⁴ Corect: *comprovincialibus*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 8 mai 1357 (D.R.H.—C vol. XI, nr. 126). Se amintește pecetea regelui Carol Robert „pierdută din întâmplare în Țara Românească“ (*in partibus Transslipinis casualiter deperdito*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 4 666. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1357.
Textul clauzei de confirmare, neterminat, în stînga, jos, a actului din 8 mai 1357.

Ștefan Bubek, judele curții regale, cere capitlului din Oradea (*Waradiensis*) să cerceteze pricina dintre judele, jurații și oaspeții din Satu Mare (*Zathmariensis*) pe de o parte și fiii lui Pethew zis Adas de Santău (*Zanthow*), pe de altă parte.

Arh.Naț.Magh., Dl. 8 006. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1238.
Rezumat în actul lui Ștefan Bubek, judele curții regale, din 12 iunie 1367, Vișegrad.

Capitulul din Oradea raportează lui Ștefan Bubek, judele curții regale, despre cercetarea pricinii dintre judele, jurații și oaspeții din Satu Mare (*Zathmarienses*) și fiii lui Pethew zis Adas de Santău (*Zanthow*) pe de altă parte, cu privire la moșiile Bezermentheleke, Posdraga, cu alt nume Malkateleke, Dob (*Doob*) și Amați (*Amoch*). Oameni de mărturie au fost Petru de Geych ca om al regelui și Dominic, canonic din capitlul de Oradea.

Arh.Naț.Magh., Dl. 8 006. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1238.
Rezumat în actul lui Ștefan Bubek, judele curții regale, din 12 iunie 1367, Vișegrad.

Fidelibus Olachalibus, salutem et gratiam.

Audiv(imus..)² perturbatores pro quibusdam causis. Unde nichil timeatis, nec vos alique turbationes terreant. Si deo placuerit, cito veniemus in medium vestri et omnia pro voluntate vestra in bonum finem ad firmam pacem convertemus, tantum modo maneatis in pace.

Magister Paulus dictus Bessenow.

Castellanus castri de Cycow.

{*Pe veros:*} {*Fideli*}bus³ suis, omnibus Volachis presentetur.

Credincioșilor români, sănătate și milostivire.

Am auzit... că sînt unii care tulbură liniștea din anumite pricini. De aceasta să nu vă temeți și nici să nu vă înspăimînte vreo tulburare. Dacă va voi Dumnezeu, vom sosi repede în mijlocul vostru și toate le vom schimba după voința voastră spre un sfîrșit bun și o pace trainică, numai să rămîneți în pace.

Magistrul Pavel zis Pecenegul
castelanul cetății Ciceu.

(*Pe verso:*) Să fie arătată tuturor credincioșilor săi români.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. Metternich — Sándor, tom. A, fasc. 11, nr. 3.

Orig., cu urme de pecete de închidere, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 178.

¹ Pentru datare (probabilă), cf. *Documenta Valachorum*, p. 178, notele 2 și 3.

² Lacună de 2 cm. Întregire parțială pe baza contextului.

³ Lacună de 1 cm; întregit după sens.

221

1364 ianuarie 3, (Alba Iulia).

Nobili viro et honesto, magistro Petro, vicevaivode Transsiluano, capitulum ecclesie Transilvane, salutem debito cum honore.

Noveritis nos literas vestras recepisse in hec verba: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 26 decembrie 1363, nr. 216)*. Nos enim, petitionibus vestris annuentes, unacum Symone, homine vestro, nostrum hominen., videlicet magistrum Nicolaum, magistrum altaris beati Mychaelis archangeli, ad premissa exequenda duximus transmittendum. Qui, demum ad nos reversi, nobis corcorditer retulerunt quod ipsi in sedibus Senk, Hortobag et Seguswar a nobilibus, comitibus, sacerdotibus et aliis hominibus communibus, a quibus decuisset et licuisset, super premissis talem comperuissent¹ veritatem, quod quedam particula terre Lapus vocate ad possessionem magistri Johannis, filii Gegus, Almakerek vocatam, pertinuisset et ipsius magistri Johannis fuisset hereditaria, sed populi de Kapus et de Valdhyd ipsam particulam terre La¹ us potentialiter occupassent, quidam autem senex homo eisdem retulisset quod ipse eo tempore, quo predicti populi ipsam particulam terre occupassent, in possessione Kapus morabatur.

Datum in octavis beati Johannis evangeliste, anno domini M^{no} CCC^{mo} LX° quarto.

Nobilului și cinstitului bărbat, magistrului Petru, vicevoievodul Transilvaniei, capitulul bisericii Transilvaniei, mîntuire cu cinstea cuvenită.

Aflați că am primit scrisoarea voastră cu acest cuprins: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 26 decembrie 1363, nr. 216)*. Iar noi, încuviințînd cererea voastră, am hotărît să trimitem dimpreună cu Simion, omul vostru, pe omul nostru, anume pe magistrul Nicolae, slujitorul altarului fericitului arhanghel Mihail, ca să aducă la îndeplinire cele de mai sus. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că au aflat de la nobilii, comiții, preoții precum și de la alți oameni de rînd, de la care s-a cuvenit și s-a putut, din scaunele Cincu, Cornățel și Sighișoara, următorul adevăr cu privire la cele de

202

mai sus: că o bucată de pământ, numită Lăpuș, a ținut de moșia numită Mălincrav a magistrului Ioan, fiul lui Gegus, și că această (bucată de pământ) a fost a zisului magistrul Ioan ca bun de moștenire, dar că oamenii din Copșa și Valchid au pus mîna cu puterea pe acea bucată de pământ Lăpuș, și că un bătrîn le-a spus că, în vremea cînd sus-zii oameni puseseră mîna pe zisa bucată de pământ, el însuși sălășluia pe moșia Copșa.

Dat la octavele fericitului evanghelist Ioan, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete rotundă, din ceară albă, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 205—206.

¹ Corect: *comperissent*.

222

1364 ianuarie 15, Vișegrad.

Nos, Nicolaus Kont, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod causam, quam Dominicus, filius Iwan de Gyuluez, pro quo Stephanus, filius Dominici, cum literis procuratoris capituli ecclesie Chanadiensis astitit, contra Laurencium, filium Heym, filii Rach de Ozyagh, pro quo Nicolaus, filius Ivan de Saar, cum procuratoris literis capituli ecclesie Wesprimiensis comparuit, iuxta continentiam literarum capituli ecclesie Orodienensis citatoriarum, in octavis diei Strennarum movere habebat coram nobis, quia procurator prefati Dominici, actorem eiusdem in facto possessionario declarabat, procuratorque annotati Laurencii se in tam ardua causa irrequisito, eodem Laurencio ad presens respondere non posse iudicabat, ideo ad octavas festi beati Georgii martiris nunc venturas, statu in eodem, duximus perhemptorie prorogandam.

Datum in Wissegrad, octavo die termini prenotati, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX quarto.

(*Pe verso*:) Pro Dominico, filio Iwan de Gyuluez, contra Laurencium, filium Heym de Ozyagh, ad octavas festi beati Georgii martiris, procuratoria¹.

(*Pe marginea documentului*:) Pro a(ctore)² Jacobus dictus Bogar, cum Chanadiensis, pro i(n causam attracto)² Blasius, filius Pauli, cum Wesprimiensis.

Noi, Nicolae Kont, palatinul regatului Ungariei și jude al cumaniilor, dăm de știre că pricina pe care, potrivit cuprinsului scrisorii de chemare a capitlului bisericii de Arad, avea s-o pornească în fața noastră, la octavele Anului nou³, Dominic, fiul lui Ioan de Giulvăz — în numele căruia a stat la judecată Ștefan, fiul lui Dominic, cu scrisoare de imputernicire a capitlului bisericii de Cenad — împotriva lui Laurențiu, fiul lui Heym, fiul lui Rach de Ozyag — în numele căruia s-a înfățișat Nicolae, fiul lui Ivan de Saar, cu scrisoare de imputernicire a capitlului bisericii de Vesprim —, am hotărît s-o amînăm neapărat în aceeași stare

în care se găsește, pe octavele viitoare ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe⁴, deoarece împuternicitul sus-pomenitului Dominic a făcut cunoscut (că el este) apărătorul aceuia în (acea) pricină de moșie, dar împuternicitul sus-zisului Laurențiu socotea că deocamdată el n-ar putea să răspundă într-o pricină atât de grea, fără să-l fi întrebat pe acel Laurențiu.

Dat la Vișegrad, în a opta zi a sorocului mai sus însemnat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso:*) Scrisoare de amnare pentru Dominic, fiul lui Ioan de Giulvăz, împotriva lui Laurențiu, fiul lui Heym de Ozyagh, pe octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe.

(*Pe marginea documentului:*) Pentru pîrîș Iacob zis Bogar, cu (scrisoarea de împuternicire) a (capitulului) din Cenad, Blasiu, fiul lui Pavel, pentru pîrîș, cu (scrisoare de împuternicire a capitlului) din Vesprim.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 410.

Orig. hîrtie, cu urmele unei peceti de închidere.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 59 (cu data greșită: ianuarie 8).

REGESTE: *Kállay*, II, p. 113, nr. 1 490; *Juhász, Aradi regesták*, nr. 87 (cu data greșită: ianuarie 8).

¹ Corect: *prorogatoria*.

² Prescurtat în text.

³ 8 ianuarie.

⁴ 1 mai.

Nos, Petrus, vicevaivoda Transsilvanus, damus pro memoria quod cum, iuxta contententiam litterarum magnifici viri, domini Dionisii, vaivode Transsilvani et comitis de Zonuk, domini nostri, formam iudicarie deliberationis eiusdem exprimentium, magistri Jacobus, filius Jacobi, Johannes, filius Gegus, et Gregorius, filius Joannis, filii¹ Apa, nobiles de Bethlen, contra magistrum Michaellem, filium Ladislai, filii Gyelety de Nimegye, in eo, quod filii Dionisii et filii Beche nullas tenerent quartationes eisdem filiis Apa et filiis eiusdem² annotatis, nec ipse magister Michael, filius Ladislai, ipsius³ in aliquo teneret quartationes, divisionaria⁴ instrumenta ipsorum litteralia in octavis festi Epiphaniarum domini proxime preteritis coram nobis exhibere debuissent; tandem ipso termino adveniente, licet partes predictae coram nobis comparuerint, tamen prenotati magistri Jacobus, filius Jacobi, Joannes, filius Gyegus, et Gregorius, filius Joannis, predicta eorum instrumenta ad presens non posse exhibere allegantes, ulteriorem terminum pro exhibendis ipsis instrumentis, per nos ipsis assignari postularunt. Unde nos commisimus iudicantes, ut prenotati magistri Jacobus, filius Jacobi, Joannes, filius Gyegus, et Gregorius, filius Joannis, preallegate eorum instrumenta, cum iudicio trium marcarum, in octavis festi beati Georgii martiris proxime affuturis coram nobis exhibere teneantur.

Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati, anno domini 1364.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că deoarece, potrivit cuprinsului scrisorii măritului bărbat, domnul Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, stăpînul nostru, care arăta actul hotărîrii sale judecătorești, magiștrii Iacob, fiul lui Iacob, Ioan, fiul lui Gegus și Grigore, fiul lui Ioan, fiii lui Apa, nobili de Beclean, trebuiau să-și înfățișeze înaintea noastră la octavele de curînd trecute ale sărbătorii Bobotezii⁵, împotriva magistrului Mihail, fiul lui Ladislau, fiul lui Gyeletius de Nimigia, actele lor de împărțeață, cu privire la faptul că fiii lui Dionisie și fiii lui Beche nu datoresc nici unele pătrimi acelor fii ai lui Apa și pomeniților fii ai acestora și că nici el, magistrul Mihail, fiul lui Ladislau, nu le datorează nici unele pătrimi, în cele din urmă, sosind acel soroc, deși sus-zisele părți s-au înfățișat înaintea noastră, totuși sus-zișii magiștri Iacob, fiul lui Iacob, Ioan, fiul lui Gegus și Grigore, fiul lui Ioan, spunînd că deocamdată nu pot înfățișa sus-zisele lor acte, au cerut să le hotărîm un soroc viitor pentru a înfățișa acele acte. Drept aceea, am hotărît prin judecată, că sus-zișii magiștri Iacob, fiul lui Iacob, Ioan, fiul lui Gegus, și Grigore, fiul lui Ioan, sînt datori să înfățișeze pomenitele lor acte înaintea noastră la octavele în curînd viitoare ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe⁶, cu o amendă de trei mărci.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sorocului de mai sus, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 63 176.

Orig. hîrte, cu urme de pecete aplicată pe verso..

Bibl. Fil. Cluj-Napoca a Acad. R.S.R. Colecția de mss. Copie la Kemény, *Dipl. Trans.*, II, p. 71—72 (lucrare care a stat la baza actualei ediții).

Bibl. Univ., din Budapesta, Manuscrise, colecția Daniel Cornides, tom. II, p. 77 (copie din sec. XVIII).

REGESTE: Fejér, IX/3, p. 460.

¹ Corect: *filiorum*.

² Corect: *eorundem*.

³ Corect: *ipsis*.

⁴ Corect: *divisionalis*.

⁵ 13 ianuarie.

⁶ 1 mai.

Nos, Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus, damus pro memoria quod, cum nos in octavis festi (Epiphaniarum domini)¹, proxime preteritis, pro tribunali sedissemus et causas quorumlibet litigancium equa habente² liberassemus² inter alios causantes dominus Otto, abbas ecclesie beate Marie virginis d(e Clusmunust)ra³, ad nostram accedendo presenciam, contra Johannem, filium (Petri, dicto)⁴ de Gurgen, quosdam litteras honorabilis capituli ecclesie Transsiluane magnifico viro domino Dionisio, woyuo(de Transsilu)ano⁴ et comiti de Zonuk, domino nostro, rescripcionales (...)⁵ in presenti sabbato proximo ante festum Nativitatis domini, nunc proxime preteritum confectas, formam possessionarie reambulacionis et (protestato)rie⁶ inhibicionis et statucionis in se declarantes, asse-

rendo accionem et acquisitionem suam in eisdem explicari, nobis presentare curavit.

In quarum tenoribus inter cetera comperimus haberi manifeste quod, cum idem dominus Otto abbas, accepto Ladislao, filio Egidii de Zomurduk, homine eiusdem domini nostri, et magistro Blasio, vicesuccentore, per ipsum capitulum ad litteratoriam amicabilem petitionem eiusdem domini nostri in testimonium transmissa, sabbato proximo ante festum beati Thome apostoli proxime preteritum ad faciem possessionis Apaty vocate, iuris ordine optentam⁷ accedere, eandemque iuxta continentiam litterarum iamdicti domini Dionisii woyuode, contradiccione Johanni, filii Petri predicti, non obstante, sibi et sue ecclesie per eosdem domini nostri et predicti capituli homines⁸ statui⁸ facere voluisset, extunc predictus Johannes, filius Petri, circa metas ipsius possessionis eisdem obviando, ipsum dominum abbatem ab ingressu et occupatione eosdemque domini nostri et capituli homines a statucione prescripte possessionis prohibuisset et inhiuisset. Cuius contradiccionis rationem ipse dominus abbas scire volebat a Johanne, filio Petri, prenotato, iuris ordine requirente.

Quo percepto, Ladislaus, filius Barnabe de Zenthpal, pro eodem Johanne, filio Petri, cum litteris nostris procuratoriis consurgendo, respondit eo modo quod ipse Johannes, filius Petri, predictum dominum abbatem ab introitu⁹, prefatosque homines, ipsius domini nostri et predicti capituli, statucione facienda iamdicte possessionis, Apaty vocate, non prohibuissent, nec nunc prohiberet, sed a statucione possessionis sue, Abafaya vocate, ad¹⁰ quam¹⁰ ipse dominus abbas nomine possessionis Apaty vocate introire voluisset, prohibuisset et prohiberet, quam ipse, mediantibus efficacissimis instrumentis possedisset et nunc possederet, que non ad presens, sed in termino ulteriore, per nos sue assignando, ipsum Johannem exhibere posse referebat.

In cuius contrarium idem dominus abbas exhibuit quasdam litteras inquisitorias predicti capituli in festo beati Thome apostoli proxime elapso emanatas, in quibus lucide habebatur quod ipsi, receptis litteris ipsius domini nostri Dionisii woyuode, una cum Ladislao, filio Egidii de Zomurduk, homine suo, eorum hominem, videlicet magistrum Blasium, vicesuccentorem chori ecclesie eorundem, pro testimonio duxissent transmittendum; qui demum exinde ad ipsos reversi, eisdem concorditer retulissent ut ipsi a nobilibus et ignobilibus, pauperibus et divitibus, scholaribus², et clericis ac ab aliis quibuslibet¹¹ hominibus in vicinitate possessionis Apaty existentibus, exceptis¹² solummodo filiis condam magistri Thome, filii Dyonisii⁷ de Regun, quas Johannes, filius Petri dicti de Gurgen, sibi non benevolos sed adversarios suos esse referret, a quibus decuisset et licuisset, veraciter rescivissent et investigassent quod idem Johannes, filius Petri, Ladislaum, famulum et officialem domini Ladislai abbatis, antecessoris sui, de possessione antedicta Apaty vocata, quam idem Ladislaus abbas, iuris ordine reoptinuisset⁷ potencialiter eiecisset et expulsisset; facta expulsionem, eandem possessionem Apaty ad possessionem¹³ suam Abafaya nuncupatam applicando detineret (occupando) u u(s)¹⁴ fructus et utilitates eiusdem percipiendo. Cumque nos, perceptis premissis, ipsum dominum abbatem in eo, utrum super ipsa possessione Apaty vocata instrumenta¹⁵ haberet, mediantibus quibus ipsa possessio di te ecclesie sue et, per consequens, sibi pertinere dinosceret iuridice

requisitum habuissemur, idem dominus abbas retulit eo modo quod, dum ipsa ecclesia beate virginis per condam Johannem dictum Berzethe ac alios emulos eiusdem potencialiter occupata et detenta fuisset, universa instrumenta litteralia in facto possessionum et aliorum iurium ipsius ecclesie confecta, alienata et deperdita fuere extitisset et hoc ydem¹⁵ exhibicione quarundam litterarum protestacionalium quodam modo conprobabat et eciam plures litteras protestatorias et inquisitorias in robur dicte sue cause habere allegabat dominus abbas prenotatus.

Unde, auditis et intellectis omnibus premissis, unacum regni nobilibus nobiscum pro tribunali consedentibus admisimus iudicantes isto modo quod ambe partes predictae universa eorum instrumenta et litterarum munimenta si qua habere in octavo diei Medii quadragessime nunc affuturis coram nobis exhibere teneantur, quibus visis iudicium et iusticiam facere valeamus inter partes prenotatas.

Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(Pe verso, de aceeași mină:) Pro domino abbate ecclesie beate virginis de Clusmonustra, contra Johannem, filium Petri, dicti de Gurgen, ad octavas Medii quadragessime, super exhibendis instrumentis, prorogatoria.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că, pe cînd noi am stat în scaunul de judecată la octavele sărbătorii Botezului domnului de curînd trecute¹⁶ și am chibzuit în chip nepărtinitor pricinile celor ce se judecau, domnul Otto, abatele bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, venind, între alți înpricinați, înaintea noastră, a avut grijă să ne înfățișeze, împotriva lui Ioan, fiul lui Petru zis de Gurghiu, o oarecare scrisoare de răspuns a capitlului bisericii Transilvaniei către măritul bărbat Dionisie, voievodul Transilvaniei și comitele de Solnoc, domnul nostru, . . . din sîmbăta dinaintea sărbătorii Nașterii domnului acum de curînd trecută¹⁷, care cuprinde în ea rînduiala hotărnicirii de moșie, întîmpinării, opreliștei și punerii în stăpînire, spunînd că pîra și darea sa în judecată sînt lămurite în aceasta.

În cuprinsul acesteia, între altele, se arată vădit că, pe cînd același domn Otto, abatele, fiind de față Ladislau, fiul lui Egidiu de Sumurduc, omul aceluiași domn al nostru, și magistrul Blasiu, viceajutor de cantor, trimis, la cererea prietenească dată în scris a aceluiași domn al nostru, ca om de mărturie, a voit să vină în sîmbăta dinaintea sărbătorii fericitului apostol Toma de curînd trecută¹⁸, la fața locului, pe moșia numită Apaty, dobîndită după rînduiala legii, și să o treacă în stăpînirea sa și a bisericii sale, potrivit cuprinsului scrisorii deja-zisului domn al nostru, voievodul Dionisie, fără a ține seama de împotrivirea sus-zisului Ioan, fiul lui Petru, prin mijlocirea acelorași oameni, al domnului nostru și al mai sus-zisului capitlu, atunci sus-zisul Ioan, fiul lui Petru, întîmpinîndu-i pe aceștia lîngă hotarele acestei moșii, i-a oprit și a făcut opreliște împotriva aceluși domn abate de la intrarea și înstăpînirea și (împotriva) acelorași oameni ai domnului nostru și ai capitlului, de la punerea în stăpînire a sus-zisei moșii. Acest domn abate a voit să afle de la sus-zisul Ioan, fiul lui Petru, temeiul acestei împotriviri, așa cum cere rînduiala legii.

Auzind aceasta, Ladislau, fiul lui Barnaba de Sîmpaul, ridicîndu-se cu scrisoarea noastră de imputernicire, a răspuns pentru acel Ioan, fiul lui Petru, în acest fel: că acel Ioan, fiul lui Petru, nu i-a oprit și nici acum nu-i oprește pe sus-zisul domn abate de la intrarea și, pe sus-numiții oameni, al acestui domn al nostru și ai sus-zisului capîtlu, de la punerea în stăpînire a deja zisei moșii numite Apaty, dar i-a oprit și îi oprește de la punerea în stăpînirea moșiei sale numite Abafaia, în care acest domn abate a voit să intre în locul moșiei numite Apaty, pe care acesta o stăpînea și o stăpînește și acum prin mijlocirea actelor foarte temeinice, <acte> pe care nu le poate înfățișa acum, doar pe care acel Ioan <le poate înfățișa> la un soroc următor.

Împotriva acestuia, același domn abate a înfățișat o oarecare scrisoare de cercetare a sus-zisului capîtlu, dată în sărbătoarea fericitului apostol Toma de curînd trecută¹⁹, în care se arată limpede că aceia, luînd cunoștință de scrisoarea celui domn al nostru, voievodul Dionisie, au hotărît să-l trimită, împreună cu Ladislau, fiul lui Egidiu de Sumuruduc, omul său, pe omul lor, și anume pe magistrul Blasiu, viceajutor de cantor în corul bisericii lor, ca om de mărturie; aceștia întorcîndu-se apoi la ei, le-au spus într-un glas că ei într-adevăr i-au cercetat pe nobilii și nenobilii, săracii și bogații, dascălii și preoții și pe alți oameni de orice fel, de la care se cuvine și se cade, aflători în vecinătatea moșiei Apaty — lăsîndu-i la o parte doar pe fiii răposatului magistru Toma, fiul lui Dionisie de Reghin, despre care Ioan, fiul lui Petru zis de Gurghiu, spunea că nu-i sînt binevoitori ci potrivnici — și au aflat că acel Ioan, fiul lui Petru, l-a dat afară și l-a alungat cu sila pe Ladislau, slujitorul și slujbașul domnului abate Ladislau, predecesorul său²⁰, din sus-zisa moșie numită Apaty, pe care acel abate Ladislau o redobîndise prin rînduiala legii; săvîrșind alungarea și alipind acea moșie Apaty moșiei sale numite Abafaia, o ținea în stăpînire, culegîndu-i roadele și foloasele. Și, deoarece noi, aflînd cele de mai sus, am vrut să-l cercetăm în chip judecătoresc pe acel domn abate în această privință, dacă are acte cu privire la acea moșie numită Apaty, prin mijlocirea cărora se știe că acea moșie ține de zisa moșie și, prin urmare, de el, acel domn abate ne-a spus în acest fel: că, în timp ce acea biserică a fericitei fecioare a fost ocupată și stăpînită cu sila de către răposatul Ioan zis Berzethe și <de către> alți slujitori ai acestuia, toate actele scrise întocmite în pricini privitoare la moșii și la alte drepturi ale acestei biserici au fost înstrăinate și pierdute, și acest <lucru> l-a dovedit acel <domn abate> într-un anume fel prin arătarea unei scrisori de întîmpinare, iar spre mărturia zisei pricini sus-zisul domn abate a spus că are chiar mai multe scrisori de întîmpinare și de cercetare.

De aceea, ascultînd și înțelegînd toate cele de mai sus, împreună cu nobilii țării așezați cu noi în scaunul de judecată, am hotărît, judecînd în acest fel, ca ambele părți mai sus-zise să fie datoare să arate în fața noastră, în a opta zi a Miezii Păresimilor care acum vor veni²¹, toate actele și dovezile lor scrise, dacă le au cumva, prin vederea cărora am putea face judecată și dreptate între părțile mai sus numite.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sorocului mai sus amintit, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

<Pe verso, de aceeași mînă:> <Scrisoare> de amînare pentru domnul abate al bisericii fericitei fecioare din Cluj-Mănăstur, împotriva lui Ioan,

fiul lui Petru, zis de Gurghiu, la octavele Miezii Păresimilor, în legătură cu actele ce vor trebui înfățișate.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 741. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. hîrtie, cu rupturi și pete de umezeală, cu fragmente de pecete rotundă de închidere, aplicată în document pe verso.

- ¹ Rupt cca 3 cm, întregit pe baza contextului.
- ² Lectură nesigură.
- ³ Rupt cca 2 cm; întregit pe baza contextului.
- ⁴ Rupt cca 1,5 cm, întregit pe baza contextului.
- ⁵ Pată de umezeală cca 1 cm.
- ⁶ Rupt și pată de umezeală cca 1 cm, întregit după sens.
- ⁷ Astfel în orig.
- ⁸ Deasupra acestor cuvinte scris un cuvînt ilizibil.
- ⁹ Urmează un cuvînt ilizibil, tăiat de aceeași mină.
- ¹⁰ Scrise deasupra unor cuvinte ilizibile, tăiate de aceeași mină.
- ¹¹ Rupt cca 0,5 cm, întregit pe baza contextului.
- ¹² Cuvînt repetat.
- ¹³ Pată de umezeală cca 1,5 cm, întregit după sens.
- ¹⁴ Rupt și pată de umezeală cca 3,5 cm, întregit pe baza contextului.
- ¹⁵ Scris deasupra rindului.
- ¹⁶ 13 ianuarie.
- ¹⁷ 22 decembrie 1363.
- ¹⁸ 16 decembrie 1363.
- ¹⁹ 21 decembrie 1363.
- ²⁰ al lui Otto.
- ²¹ 6 martie.

225 1364 ianuarie 21 (*in festo beate Agnetis virginis et martiris*), Pojon.

Ludovic I, regele Ungariei, donează lui Simion, fiul lui Mauriciu și moștenitorilor lui, moșiile Mărtinești (*Zenthmarton*), *Solmus* și *Botiza* (*Batizhaza*), cu alt nume (*alio nomine*) *Feierdfona* din comitatul Satu-Mare, care fuseseră ale lui Ladislau, fiul lui Alexandru, mort fără moștenitori de parte bărbătească (*absque heredibus masculinis defuncto*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 31 053. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Rezumat în actul lui Ludovic I, regele Ungariei din 2 februarie 1364, nr. 232. EDIȚII: *Fejér*, X/4, p. 865 (cu greșeli, după un transumpt din 1646).

226

1364 ianuarie 22, Vișegrad.

Nos, comes Stephanus Bwbek, iudex curie domini Ludouici, dei gratia regis Hungarie, damus pro memoria quod Joannes de Odÿ, pro nobili domina, consorte Ladislai, filii Joannis, filii Bricții de Bathor, cum procuratoriis litteris capituli ecclesie Varadiensis in octavis festi Epiphanie domini proxime preteritis, iuxta continentam litterarum nostrarum procuratoriarum, in figura nostri iudicii comparendo, contra Stephanum et Emericum, filios Petri, ac Stephanum, Thomam et Ladislaum, filios Ladislai, nobiles de Zÿch, necnon Jacobum, filium Nicolai, germanum Swdak de Wylak, proposuerat eo modo, quomodo prefati nobiles in causam attracti de possessionibus ipsius nobilis domine, ad castrum Somlÿo vocatum pertinentibus, magnam particulam terre ad possessionem¹ ipso-

rum Zych et Wylak vocatas occupassent et indebite uterentur, cuis rationem scire vellet ab eisdem, iustitia mediante.

Quo percepto, annotati Jacobus, filius Nicolai, et Stephanus, filius Petri, pro se personaliter et aliis predictis, cum procuratoriis litteris eiusdem capituli Varadiensis, in nostram exurgendo presentiam, responderat² ex adverso quod ipsi de possessionibus dicte nobilis domine nullam terre particulam occupassent nec uterentur, sed dictas eorum possessiones iuxta veros cursus metarum earundem usi extitissent et uterentur. Unde eadem domina per regium et alicuius capituli vel conventus credibiles homines, inibi legitime venientes, tales particulas terre vel talem nomine sui iuris recaptivare et sibi statui facere posset, in cuius statutione in nullo sibi ipsi contradicerent, talem vero vel tales particulas terre recaptivare et sibi statui facere (non)³ posset, in cuius statutione eidem contradictionis velamine obviarent.

Super quo amicitiam capituli Varadiensis, eidem littere⁴ scribendo, petieramus diligenter quatenus ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente homo regius infradeclarandus, in octavis festi Pasche domini proxime tunc venturis, ad faciem dictarum possessionum partium prescriptarum, vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocationibus habitis et partibus vel earum legitimis procuratoribus accedendo, particulam seu particulas terre, quam vel quas eadem domina consors magistri Ladislai vel eius procurator legitimus inibi nomine sui iuris recaptivare et sibi statui facere valeret, recaptivaret eandem et reambularet ac statueret memorate domine consorti Ladislai eo iure, quo sibi dinosceretur pertinere, perpetuo possidendas, si per ipsos in causam attractos non fieret contradictum; contradictores autem ibi, si qui fierent, eosdem ad octavas festi beati Georgii martiris tunc venturas tunc citaret in presentiam regie maiestatis; si vero ipsi in causam attracti contradicerent, ipsos citari non incumberet, eo quod tunc in lite essent cum eisdem absque citatione aliquali octavis in eisdem ipsos coram nobis comparere oporteret, rationem contradictionis eorundem reddituros; hiisque peractis, particulam seu particulas terre inter partes litigiose⁵ remanentem⁶ regali mensura mensurando, vel, si mensurari non posset, visu considerando, unacum aliis probis vicinis estimaret et condigno suo pretio et valore, regni lege requirente. Et posthec huiusmodi ipsius possessionarie recaptivationis, reambulationis et estimationis ac statutionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum, si qui fierent, ad dictas octavas festi beati Georgii martiris nunc⁷ venturum⁷ domino nostro regi fideliter rescriberet capitulum Varadiense prenotatum.

Ipsium igitur capitulum, nostris amicabilibus petitionibus annuendo, iuxta premissarum litterarum nostrarum continentiam, unacum Stephano Rwofo de Baksa, homine regio, Michaelem, presbiterum chori ecclesie eorum, pro testimonio fidedignum ad premissa exsequenda duxisset destinandum. Qui demum ad ipsum capitulum reversi, eidem concordanter retulissent quod ipsi, in predictis octavis festi Pasche domini et aliis diebus immediate subsequentibus, ad facies dictarum possessionum partium prefatarum, vicinorum et commetaneorum suorum legitimis convocationibus habitis, Joanne de Odÿ, legitimo procuratore prefate nobilis domine, consortis Ladislai, cum procuratoriis litteris dicti capituli Varadiensis, et Stephano et Thoma, filiis Ladislai de Zÿch, personaliter adherentibus, accessissent, primo ad prefatam possessionem Zÿch, ubi, super quodam bęrcz prefatus Joannes, procurator dicte nobilis domine,

quinque metas demonstrasset; abhinc, versus partem meridionalem eundo, similiter super eundem bercz unam metam indicasset; abhinc, versus partem occidentalem gradiendo, super prefatum bercz unum locum ad instar mete habitum demonstrasset; deinde, ad eundem locum pergrando, demonstracioni supersedisset. Tandem quarto die ad eandem possessionem Zých accedendo, ibique memorati Thomas et Stephanus, filii Ladislai, personaliter pro se, Laurentius vero, filius Petri, in persona magistri Stephani, fratris sui, quasdam terras usuales habitationibus⁸ destitutas, Bachýwn vocatas, demonstrasset, allegando easdem terras ad predictam possessionem Zých pertinere et ex vigore instrumentorum ipsorum usi extitisse; dehinc autem ad partem septentrionalem gradiendo, ad unum locum Beithor dictum veniendo, prefatus Thomas allegasset in hunc modum, ut prefata domina ulterius, in sua commetaneitate non existeret, sed Nicolaus, filius Alberti, commetaneus eiusdem fore dinosceretur; deinde, per eundem bercz reflectendo, ad unam terram Zenthgyergtheleke vocatam perrexisset, ubi ecclesia rupta quedam situata exstisset, quam quidem terram ad predictam possessionem Zých pertinere asseruisset; abhinc, ad unum rivulum gradiendo, et ad unum alveum vergendo, unam metam comperisset, quam Stephanus et Thomas prenotati a possessione Barla vocata separantem fore allgassent; hinc versus partem orientalem eundo, unam metam demonstrassent similiter ab eadem possessione Barla separantem fore adiecissent; deinde oblique reflectendo ad unam silvam fagi perrexissent, et ibi duas metas comperissent, quas similiter ad eadem possessione Barla separantes fore adiecissent; deinde ad unum alveum Chýakopataka vocatum accedendo, ipsum alveum pro signo metali similiter asseruissent a predicta possessione Barla separante, hinc ad unum rivulum pergendo, unum locum Zechkapu vocatum demonstrassent et ipsum locum a possessionibus Somlýo et Perench vocatis separare indicassent et ibi dicebantur terminasse, ubi ipsas particulas terre modo premissis d(emon)stratas⁹ et litigiosas ad decem aratra visu considerando sufficientes fore estimassent.

Quarum litterarum exhibitionibus factis, perlectis continentiis earundem, prefato Joanne, procuratore predictae nobilis domine, super huiusmodi¹⁰ ex parte dictorum nobilium de Zých iudicium et iustitiam impartiri postulante, prefatus procurator dictorum nobilium de Zých allegavit eo modo, quod annotata terra litigiosa ad decem aratra estimata esset terra usualis annotate possessionis predictorum nobilium, Zých appellate, ipsique super possessionis¹¹ Zých instrumenta haberent efficacia, que termino ulteriori, per nos eis dando, exhibere presto essent et parati.

Unde nos, unacum nobilibus regni, nobiscum in iudicio assidentibus, commisimus iudicantes eo modo, quod prenominati nobiles de Zých universa eorum litteralia instrumenta, si que super facto dicte possessionis eorum haberent confecta, in octavis festi Michaelis archangeli nunc veritutum¹², contra annotatam nobilem dominam, simul etiam instrumenta sua producere debentem, exhibere teneantur coram nobis, quibus visis iudicium et iustitiam facere valeamus inter partes huiusmodi.

Datum in Wissegrad, decimo die termini prenotati, anno domini M^{no} CCC^{mo} LX^{mo} tercio.

Noi, comitele Ștefan Bubek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre că la octavele de curînd trecute ale sărbătorii Bobotezei¹³, venind înaintea judecătii noastre

— potrivit scrisorii noastre de împuternicire — Ioan de Dioșod, în numele nobilei doamne, soția lui Ladislau, fiul lui Ioan, fiul lui Bricciu de Báthor, cu scrisoarea de împuternicire a capitlului bisericii de Oradea, împotriva lui Ștefan și Emeric, fiii lui Petru, precum și a lui Ștefan, Toma și Ladislau, fiii lui Ladislau, nobili de Siciu, cît și a lui Iacob, fiul lui Nicolae, fratele lui Sudak de Uileacu, s-a plîns că sus-zișii nobili împricinați au pus stăpînire și au <alipit> la moșiile lor numite Siciu și Uileacu o mare bucată de pămînt din moșiile acelei nobile doamne ce țin de cetatea numită Șimleu și că se folosesc <de ea> pe nedrept și că el ar voi să afle de la ei prin judecată temeiul acelei <înstăpîniri>.

Auzind acestea, pomeniții Iacob, fiul lui Nicolae și Ștefan, fiul lui Petru, ridicîndu-se în fața noastră ei înșiși în numele lor, iar pentru ceilalți mai sus pomeniți, cu scrisori de împuternicire din partea celui capitlu din Oradea, au răspuns dimpotrivă, că ei nu s-au făcut stăpîni și nu se folosesc de nici o bucată de pămînt din moșiile numitei nobile doamne, ci s-au folosit și se folosesc de pomenitele lor moșii potrivit adevăratului mers al hotarelor acelora. Deci acea nobilă doamnă poate redobîndi ca bun al său și poate pune să i se treacă în stăpînire de către omul regelui și omul de crezare al vreunui capitlu sau convent, veniți în chip legiuit la fața locului, atare sau atari bucăți de pămînt la darea în stăpînire a cărora nu i-ar ridica ei nici o împotrînire, dar ea nu poate redobîndi și nu poate pune să i se treacă în stăpînire atare sau atari bucăți de pămînt, la a cărora trecere în stăpînire ar ridica ei stavila împotrîvirii.

Drept aceea, scriind noi capitlului din Oradea i-am cerut prietenește să trimită spre mărturie pe omul lor vrednic de crezare, în fața căruia omul regelui, ce se va arăta anume mai jos, ducîndu-se la octavele sărbătorii Paștelui domnului pe atunci viitoare¹⁴ la zisele moșii ale sus-scriselor părți și făcînd în chip legiuit chemarea vecinilor și megieșilor lor și fiind <părțile> de față sau împuterniciții lor legiuiți, să redobîndească, să hotărînicească și să dea în stăpînire pomenitei doamne, soția lui Ladislau, bucata sau bucățile de pămînt pe care acea doamnă, soția magistrului Ladislau, sau împuterniciții ei legiuiți, ar putea să le redobîndească acolo ca bun al ei și să i se dea ei în stăpînire, ca să le stăpînească pe veci cu acel drept cu care se știe că țin de ea, dacă nu s-ar ridica împotrînire din partea acelor împricinați; iar dacă vor fi acolo vreunii împotrîvitori, să-i cheme înaintea maiestății regale la octavele sărbătorii pe atunci viitoare a fericitului mucenic Gheorghe¹⁵. Dacă însă împricinații s-ar împotrîvi, nu e nevoie ca ei să fie chemați la judecată¹⁶ deoarece acum ei se află cu ei în judecată, și trebuie să se înfățișeze înaintea noastră la acele octave fără nici o chemare, ca să dea seamă de împotrîvirea lor. Și după ce se vor fi săvîrșit acestea, măsurînd cu măsura regească bucata sau bucățile de pămînt rămase în pricină între părți, sau dacă nu s-ar putea măsura, socotindu-le din ochi, să le prețuiască împreună cu ceilalți cinstiți vecini la prețul lor convenit, și la valoarea lor, după cum cere legea țării. Și după acestea, pomenitul capitlu din Oradea să răspundă în scris întocmai domnului nostru regelui, la zisele octave ale sărbătorii atunci viitoare a fericitului mucenic Gheorghe despre desfășurarea acestei redobîndiri, hotărîniciri, aprecieri și puneri în stăpînire de moșie împreună cu numele împotrîvitorilor și ale acelor chemați <în judecată>, dacă vor fi vreunii.

Așadar acest capitlu, încuviințind prieteneasca noastră cerere, potrivit cuprinsului pomenitei noastre scrisori, a hotărît să trimită spre mărturie împreună cu omul regelui, Ștefan cel Roșu de Bocșa, pe (omul lor) vrednic de crezare, (anume) Mihail, preotul din strana bisericii lor, pentru împlinirea celor de mai sus. Aceștia, înapoindu-se apoi la acel capitlu, i-au spus deopotrivă, că, la pomenitele octave ale sărbătorii Paștelui domnului și în celelalte zile îndată următoare s-au dus la zisele moșii ale sus-numitelor părți și, făcînd legiuita chemare a vecinilor și megieșilor lor, fiind de față înșiși Ioan de Dioșod, împuternicitul legiuit al sus-zisei nobile doamne, soția lui Ladislau, cu scrisoare de împuternicire a zisului capitlu din Oradea, și Ștefan și Toma, fiii lui Ladislau de Siciu, (mergînd) mai întii la sus-zisa moșie Siciu, unde sus-numitul Ioan, împuternicitul zisei nobile doamne, a arătat pe o creastă cinci semne de hotar. De acolo, mergînd spre partea de miazăzi, a arătat tot pe aceeași creastă un semn de hotar; de acolo mergînd spre partea de apus a arătat pe pomenita creastă un loc socotit ca semn de hotar. De acolo întorcîndu-se la același loc a încetat cu arătarea (hotarelor). Apoi în a patra zi, ducîndu-se la aceeași moșie Siciu, acolo pomeniții Toma și Ștefan, fiii lui Ladislau, ei înșiși în numele lor, și Laurențiu, fiul lui Petru, în numele magistrului Ștefan, fratele său, au arătat niște pămînturi de folosință fără de locuitori numite Bachyün, spunînd că acele pămînturi țin de sus-zisa moșie Siciu și că ei s-au folosit de ele în temeiul actelor lor. Iar de acolo, mergînd spre partea de miazănoapte (și) ajungînd la un loc, zis Beithor, sus-numitul Toma a spus așa: că sus-zisa doamnă s-ar mai fi megiașa sa, ci se știe că Nicolae, fiul lui Albert, este megieșul lui. De acolo cotind pe acea creastă a mers la un pămînt numit Zenthgyergtheleke, unde fusese o biserică dărimată; iar acest pămînt a spus că ține de sus-zisa moșie Siciu. Pe acolo, mergînd la un pîrîu și cotind spre o gîrlă, au găsit un semn de hotar, despre care sus-zii Ștefan și Toma au spus că desparte (acea moșie) de moșia numită Borla. Acolo, mergînd spre partea de răsărit, au arătat un semn de hotar și au adăugat de asemenea că desparte (acea moșie) de moșia Borla. De acolo, cotind-o pieziș, au mers la o pădure de fag și acolo au văzut două semne de hotar, despre care de asemenea au spus că despart (acea moșie) de moșia Borla. De acolo, mergînd la o gîrlă numită Valea Chyako, au spus că acea gîrlă (este) semnul de hotar ce desparte (acea moșie) de sus-zisa moșie Borla. Acolo, mergînd la un pîrîu, au arătat un loc numit Poarta lui Zete și au spus că acest loc desparte (acea moșie) de moșiile numite Șimleu și Periceiu și acolo au spus ei că au sfîrșit (cu arătarea hotarelor). Și socotind ei din ochi, au prețuit că acele bucăți de pămînt în pricină, arătate în chipul sus-zis, au o întindere de zece pluguri.

După ce s-a înfățișat această scrisoare și s-a citit cuprinsul ei, sus-zisul Ioan, împuternicitul sus-numitei nobile doamne, cerînd să i se facă dreptate din partea numiților nobili de Siciu cu privire la pomenitul (pămînt în litigiu), sus-numitul împuternicit al zișilor nobili de Siciu a spus că pomenitul pămînt în pricină, prețuit la zece pluguri, este pămînt de folosință al sus-zisei moșii numite Siciu a pomeniților nobili și că aceștia au acte temeinice cu privire la moșia Siciu, pe care sînt gata și pregătiți să le înfățișeze (la) un soroc viitor ce li se va hotărî de noi.

Drept aceea noi, împreună cu nobilii regatului care ședeau cu noi la judecată, am hotărît la judecată că sus-numiții nobili de Siciu trebuie să înfățișeze înaintea noastră la octavele sărbătorii acum viitoare a fericitului arhanghel Mihail¹⁷ toate actele lor scrise, dacă au vreunele întocmite cu privire la zisa lor moșie, împotriva pomenitei nobile doamne, care de asemenea va trebui să-și aducă actele sale. Pentru ca, văzînd noi aceste (acte), să putem face judecată și dreptate între părți.

Dat la Vișegrad, în a zecea zi a sorocului de mai sus, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 31 103. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.
Copie de la mijlocul sec. al XVI-lea.
Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bánffy, Fasc. K. K. nr. 1, dosar 357.
Copie, cu multe greșeli, din 1785.

-
- ¹ Corect: *possessiones*.
 - ² Corect: *responderunt*.
 - ³ Lipsesc în copie, întregit după sens.
 - ⁴ Corect: *litteratorie*.
 - ⁵ Corect: *litigiosas*.
 - ⁶ Corect: *remanentes*.
 - ⁷ Corect: *tunc venturas*.
 - ⁸ Corect: *habitatoribus*.
 - ⁹ Rupt cca 1 cm, întregit după sens.
 - ¹⁰ În copie s-a omis probabil: *terre litigiose*.
 - ¹¹ Corect: *possessione*.
 - ¹² Corect: *venturas*.
 - ¹³ 13 ianuarie 1364.
 - ¹⁴ 9 aprilie 1363.
 - ¹⁵ 1 mai 1363.
 - ¹⁶ Adică nu se vor mai face formalitățile citării.
 - ¹⁷ 6 octombrie 1364.

227 1364 ianuarie 25 (*in festo conversionis sancti Pauli apostoli*), Pojon.

Ludovic I, regele Ungariei, transcrie și întărește — la cererea lui Ioan, arhidiacon de Tîrnava (*Kykwllew*), vicar general al arhiepiscopului de Strigoniu și capelan osebit al regelui — actul capitlului din Zips din 11 martie 1360 (*D.R.H. — C—XI, nr. 457*). Întărirea se face ținîndu-se seama de „slujbele îndatoritoare cu care a fost însărcinat și pe care le-a împlinit (acel Ioan) în cancelaria noastră cea mare (și) în diferite alte treburi ale noastre (ale regelui) și ale regatului nostru“ (*... complacenciis sincerissimis quibus sub cancellaria nostra maiori in cunctibus aliis nostris et regni nostri negociis sibi commissis et confisis*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 179. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1360.
Orig. hîrtie.
REGESTE: *Századok*, 1893, p. 14—15, nota 3.

228 1364 ianuarie 27 (*sexto Kalendas Februarii*).

Ludovic I, regele Ungariei, donează niște moșii din actualul teritoriu al R.S.F. Iugoslavia. În lista demnitarilor: Dumitru, episcopul de

Oradea; Dominic, episcopul Transilvaniei; Dominic, episcopul de Cenad; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Stat. Zagreb. Docum. medii aevi a. 1364.

Orig. perg., cu urmele unei peceti de atîrnare.

EDIȚII: *Smičičklas*, XIII, p. 331—335.

229

1364 ianuarie 29, Gilău.

Nos, Dominicus, dei et apostolice sedis gratia episcopus Transsilvanus, memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis quod magister Thomas, filius Gregorii, castellanus noster de Lapide Sancti Mychaelis, ad nostre paternitatis accedendo presentiam, exhibuit nobis quasdam litteras patentes quondam venerabilis patris, domini Andree, episcopi Transsiluani, predecessoris nostri felicis memorie, cum sigillo eiusdem pendentem super confirmatione libertatis populorum seu iobagionum nostrorum de Sard confectas, tenoris infra-scripti, supplicans idem nobis, in persona dictorum iobagionum nostrorum, humiliter precum cum instantia, ut dictas litteras transscribi et litteris nostris mediantibus confirmare dignemur pro eisdem ad cautelam. Quarumquidem litterarum tenor talis est: *(Urmează actul lui Andrei, episcopul Transilvaniei, din 11 mai 1325, Ub., I, p. 394—394, cuprinzînd actul lui Petru, episcopul Transilvaniei, din 6 aprilie 1295, Ub., I, p. 197—198).*

Nos itaque, petitionibus eiusdem magistri Thome, in personis dictorum iobagionum nostrorum de Sard nobis humiliter porrectis, favore paternati inclinati, predictas litteras de verbo ad verbum super libertate antedicta presentibus insertas, quia vires earum veritati suffragantur et nichilominus considerantes, volumus ipsam possessionem nostram magis populosam efficere et numerositate iobagionum augeri, easdem ratas habentes confirmamus, patrocínio presentium mediante. In cuius rei testimonium presentes, propter maioris sigilli nostri carentiam anulari sigillo nostro duximus consignandas, que dum¹ nobis reportate fuerint, cum maiori sigillo nostro assumptimus consignare.

Datum in Gyalou, feria secunda proxima ante festum Purificationis virginis gloriose, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quarto.

Noi, Dominic, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic episcopul Transilvaniei, prin cuprinsul scrisorii de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că magistrul Toma, fiul lui Grigore, castelanul nostru din cetatea Piatra Sf. Mihai, venind în fața sfinției noastre, ne-a înfățișat o scrisoare deschisă, cu cuprinsul de mai jos, a răposatului venerabil părinte și domn Andrei, episcopul Transilvaniei, înaintașul nostru de fericită pomenire, cu pecetea lui atîrnată, întocmită cu privire la întărirea libertăților oamenilor sau iobagilor noștri din Șard, rugîndu-ne cu smerite și stăruitoare rugămînti în numele zișilor iobagi ai noștri, să binevoim, să punem să fie trecută în scris numita scrisoare și să fie întărită pentru ei spre chezășie, prin scrisoarea noastră. Iar cuprinsul acelei scrisori este acesta: *(Urmează actul lui Andrei, episcopul Transilvaniei, din 11 mai 1325, DIR—C—veac XIV, vol. II, p. 146—147), cuprinzînd actul lui Petru, episcopul*

dinis veniens presenciam, exhibuit nobis quasdam litteras nostras patentes, maiori sigilli² nostro in Vzura casualiter deperdito consignatas, super donacione quarundam possessionum Sekaspathaka, Voya et Kwesdpathaka vocatarum, ac medietatis cuiusdam possessionis Bachituusse³ nuncupate, in comitatu de Crasso existencium, a magistro videlicet Johanne Bisseno pro tribus milibus et quadringentis florenis per nos emptarum sicque per nostram maiestatem pro meritoriis serviciis eiusdem, magistri Benedicti sibi et filio suo perpetuo facta, confectas, tenoris infrascripti, supplicans nostre regie excellencie humiliter et devote, ut easdem litteras nostras et collacionem possessionum predictarum in eisdem expressam acceptare, approbare, ratificare, et pro eodem, suoque filio, novi sigilli nostri appensione dignaremur confirmare. Quarum tenor talis est: *Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 18 noiembrie 1361, nr. 66*).

Nos itaque supplicacionem eiusdem magistri Benedicti in premissis nobis porrectam tamquam iustam et iuri consonam fore attendentes, serviciis eciam et fidelitatibus suis in reminiscenciam nostre reductis celsitudinis, pretactas litteras nostras omni prorsus suspicione carentes, presentibus de verbo ad verbum insertas simulcum collacione dictarum possessionum in tenore earundem expressis, de beneplacita voluntate et consensu serenissime principisse, domine Elizabet, regine Hungarie, genetricis nostre karissime, acceptamus, approbamus, ratificamus et de plenitudine nostre regal⁴ potestatis perpetuo valituras confirmamus presentis privilegii patracino⁵ mediante, salvis iuribus alienis. In cuius confirmacionis nostre testimonium firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri novi dupplicis muninime roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris, domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^{mo} CCC^o sexagesimo quarto, sexto Nonas Februarii, regni autem nostri vicesimo tercio; venerabilibus in Christo patribus et dominis, eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgolino Spalatensi, Nicolao Jadrensi, et Elya Ragusiensi, archiepiscopis, Demetrio Waradiensi, Dominico Transilwano, Colomano Jauriensi, Ladislao Wesprimiensi, Stephano Zagradiensi, regnique Sclauonie vicario generali, Dominico Chanadiensi, Mychaele Agriensi, Vilhelmo Quinqueecclesiensi, Johanne Wachyensi, Petro Boznensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Syrimiensei, Johanne Tyniniensi, Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Faren⁶si, Vallentino Macariensi, Matheo Sibirichensi, Mychaele Scardonensi, Portiua Sceniensi, ecclesiarum episcopis, ecclesias dei fideliter gubernantibus; magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dyonisio woyuada, comite Stephano Bebek, iudice curie nostre, Johanne, magistro thavarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech, Dalmacie et Croacie, Nicolao de Machou, banis, Petro Zudar, pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agazonum, Johanne ianitorum magistris, ac eodem magistro Benedicto, comite Posoniensi aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramel, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului (și) al Muntelui Sant'Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de față, cât și celor viitori, care vor lua cunoștință de această scrisoare, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

După cum se cade înălțimii regești să-i dea fiecăruia, după vrednicia lui, binefacerea unei răsplăți potrivite, tot așa ea e datoare să consfințească cu darul întăririi cele dăruite mai înainte de ea însăși în chip legiuit, pentru ca, în temeiul reînnoirii, ele să rămână nestrămutate așa cum au hotărât în zilele lor înalții principii.

Drept aceea, prin aceste rinduri voim să ajungă la cunoștința tuturor, atât a celor de acum, cât și a celor viitori, că magistrul Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, comitele nostru de Pojon, venind el însuși înaintea înălțimii noastre, ne-a arătat o scrisoare deschisă a noastră însemnată cu pecetea noastră cea mare — pierdută din întâmplare în Ozora — avînd cuprinsul de mai jos și întocmită cu privire la dania unor moșii numite Secaş, Voya și Kwesdpathaka și a unei jumătăți din moșia numită Bachituisse aflătoare în comitatul Caraș, adică (a moșiilor) cumpărate de noi cu trei mii și patru sute florini de la magistrul Ioan (zis) Pecenegul, și apoi dăruite pe veci pentru vrednicele sale slujbe, de maiestatea noastră, magistrului Benedict și fiului său, rugînd cu smerenie și supunere înălțimea noastră regească să binevoim a primi, a încuviința și a consfinți acea scrisoare a noastră și dania pomenitelor moșii arătată în ea și a o întări, pentru dînsul și fiul său, prin atîrnarea peceteii noastre celei noi. Iar cuprinsul acelei scrisori este acesta: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 18 noiembrie 1361 nr. 66)*.

Noi, așadar, avînd în vedere că cererea acestui magistru Benedict înaintată nouă cu privire la cele de mai sus este dreaptă și potrivită dreptății și înălțimea noastră, aducîndu-ne din nou aminte de slujbele și faptele sale de credință, cu binevoitoarea încuviințare și învoirea prealuminatei principese Elisabeta, regina Ungariei, preascumpa noastră mamă, primim, încuviințăm (și) consfințim suspomenita noastră scrisoare, lipsită cu totul de orice bănuială și trecută din cuvînt în cuvînt în cea de față, dimpreună cu dania ziselor moșii arătate în cuprinsul ei, și, din plinătatea puterii noastre regești o întărim cu ocrotirea privilegiului de față spre a avea tărie de veci fără a vătămă drepturile altora.

Spre mărturia și veșnica trăinicie a întăririi noastre am dat această scrisoare privilegială a noastră întărită cu puterea peceteii noastre noi, duble, atîrnate și autentice.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte domnul Nicolae arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, în a șasea zi înainte de nonele lui februarie, iar în al domniei noastre al douăzeci și treilea an; venerabilii întru Hristos părinți și domni, numitul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Caloceca, Ugolino de Spalato, Nicolae de Zara și Ilie de Raguza; (precum și) episcopii: Dumitru al bisericii de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Györ, Ladislau de Vesprim, Ștefan de Zagreb, și vicar general al țării Slavoniei, Dominic de Cenad, Mihail de Agria, Vilhelm de Pécs, Ioan de Vaț, Petru al Bosniei, frații: Ștefan de Nitra, Toma al Sirmiului, Ioan de Knin, Dumitru de Nona, Nicolae de Tragur, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Sebenico, Mihail de Scardona, Portiva de Segno păstorind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu; (iar) măriții bărbați: Nicolae Konth palatinul, Dionisie voievodul, comitele Ștefan Bubek, judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Nicolae de Zeech, banul Dalmației și Croației, Nicolae, banul de Mačva, Petru Zudar marele paharnic, Pavel marele stolnic, Emeric marele comis, Ioan marele ușier și sus-numitul

magistru Benedict comitele de Pojon și mulți alții ținând comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kisfaludy.

Orig. hîrtie, cu pecete atîrnată căzută.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete atîrnată de șnur de mătasă verde și roșie.

Transumpt într-un act din 1364.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 59—61.

¹ Corect: *renovationes*.

² Corect: *sigillo*.

³ În varianta a doua: *Bastiuisse*.

⁴ Astfel în orig., corect: *regalis*.

⁵ Astfel în orig., corect: *patrocinio*.

{Nicolae de Gara, palatinul Ungariei, în actul său din 13 martie 1409, menționează mai multe scrisori, printre care:}

Decima autem earum et ultima prefati domini Lodouici regis privilegialis, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quarto, quarto Nonas Februarii, regni autem sui anno vigesimo tertio, emanata, habens in se transcriptive et confirmative de verbo ad verbum seriem aliarum litterarum suarum patentium, Posonii, in festo beate Agnetis virginis et martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quarto emanatarum, possessiones Zenthmarton, Solmus et Batizhaza, alio nomine Feierdfona vocatas, in comitatu Zathmariensi, que condam Ladislai, filii Alexandri, hominis absque heredibus masculinis defuncti, extitissent, per ipsum dominum Lodouicum regem predicto magistro Simoni, filio Mauricii, et suis heredibus perpetuo datas extitisse enodabat.

Iar a zecea dintre ele și cea din urmă, anume {scrisoarea} privilegiată a pomenitului domn Ludovic regele, dată în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, în a patra zi înainte de nonele lui februarie¹, iar în anul domniei sale al douăzeci și treilea cuprinzînd în sine trecerea în scris și întărirea din cuvînt în cuvînt a cuprinsului altei scrisori deschise a lui, dată la Pojon, la sărbătoarea fericitei fecioare și mucenice Agneta², în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, arăta că moșiile numite Sînmartin, Solmus și Botiza, sau cu alt nume Feierdfona, din comitatul Satu-Mare, care fuseseră ale răposatului Ladislau, fiul lui Alexandru, om care a murit fără moștenitori de parte bărbătească, au fost date pe veci de către acel domn Ludovic regele, sus-zisului magistru Simion, fiul lui Mauriciu, și moștenitorilor lui.

Arh.Naț.Magh., Dl. 31 053. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Rezumat în actul lui Nicolae Gara, palatinul Ungariei, din 31 martie 1409,

EDIȚII: *Fejér*, X/4, p. 865 (cu greșeli, după un transumpt din 1746).

¹ 2 februarie.

² 21 ianuarie.

Ludovic I, regele Ungariei întărește cu noua sa pecete¹ actul său din 13 iulie 1347 (*DIR.—C, veac XIV, vol. IV, p. 377*) care cuprinde în transumpt actul regelui Carol Robert din 11 august 1340 (*DIR.—C, veac XIV, vol. III, p. 544*), privitor la dăruirea de către rege a bunurilor lui Nicolae de Tâlmăciu, voievodului Toma. Această nouă peceteluire se face „pentru magistrul Konya, fiul răposatului voievod Toma, numit mai sus și pentru moștenitorii și urmașii lui“.

Arh.Naț.Magh., Dl.

Insemnare jos, dreapta, sub textul documentului din 1347. Pecetea atirnată s-a pierdut.

REGESTE: *Fejér, XI, p. 471; Ub., II, p. 206—207.*

¹ Editorii nu menționează pierderea peceteii regelui la Ozora, cu amintirea și a pierderii peceteii lui Carol Robert în Țara Românească.

Nos, Dyonisius, vaivoda Transsiluanus et comes de Zolnuk, memorie commendantes tenore presentium significamus quibus expedit universis quod Johanne, filio Petri dicti Chech, comite, vulgo greb dicto, de Gyznoyow, actore, personaliter ab una, item nobili viro magistro Konya, quondam comite Posoniensi, filio videlicet quondam viri magnifici, domini, Thome, olim vaivode Transsiluani, in causa attracto, pro se personaliter et pro venerabili in Christo patre, domino Michaelae, episcopo Agriensi, fratre suo, sine literis procuratoriis, cuius tamen onus et gravamen, si in infrascripta compositione persistere nollet, super se assumendo, parte ex altera, iuxta continentiam priorum literarum prorogatoriarum, in octavis festi Epiphaniarum domini in nostri iudicii figura constitutis, obtenta prius nostra iudiciaria paciscendi licentia super facto quarundam possessionum Sytwe et Bolkach vocatarum in comitatu de Kykillew, in partibus Transsiluanis, habitarum, apud manus eiusdem magistri Konye existentium, quas scilicet ipse Johannes, filius Petri, ab eisdem domino episcopo et magistro Konya nomine possessionum quondam Nicolai, filii Corradi de Tolmach, emptionis titulo ipsum Nicolaum contingentium, cum nobili domina sorore sua, matre videlicet eiusdem Johannis, eidem Petro dicto Chech, patri suo, matrimoniali federe tradita et copulata per eundem Nicolaum donatarum, ordine iudiciario in nostri iudicii examine requiberat, nostra ac viri magnifici, comitis Stephani Bebek, iudicis curie regie, aliorumque proborum et nobilium virorum, pacem partium zelantium amicabile compositione interveniente, ad talem pacis et concordie unionem se devenisse affirmarunt et concordarunt nostri in presentia isto modo, quod prememoratus magister Konya in sua et eiusdem domini Michaelis episcopi, fratris sui, personis, quasdam alias duas possessiones suas Mortunfolwa et Seez vocatas, in eodem comitatu de Kykillew adiacentes, nomine possessionum predicti Nicolai, filii Corradi de Tolmach, hominis heredum solatio destituti, predicto quondam domino Thome vaivode, patri suo, et, per consequens, ipsis per excellentissimum principem, olim dominum Karolum, illustrem

regem Hungarie, felicis recordationis, pro fidelissimis et meritoriis ser-
vitiis suis datas, donatas et collatas, supradicto Johanni, filio Petri, de-
disset et contulisset, ac dedit et contulit coram nobis possidendas, fruen-
das, tenendas pariter et habendas, cum suis utilitatibus et utilitatum
integritatibus universis, ista conditione mediante, quod dum iamdicti do-
minus episcopus et magister Konya alias possessiones quondam supradicti
Nicolai, filii Corrardi, modo premissis eidem domino Thome vaivode et,
per consequens, ipsis per assumptum dominum Karolum regem donatas
et collatas, a manibus alienis videlicet detentoribus earundem divina fa-
vente clementia reobtinere et suo iuri convertere possunt, tunc ipsis pos-
sessionibus Sytwe et Bolkach apud manus ipsorum perpetuo remanenti-
bus, alias possessiones de eisdem possessionibus eiusdem Nicolai, filii Cor-
rardi, per ipsos reinventis et reobtentis, eisdem possessionibus Sytwe et
Bolkach, equales in valore et utilitate ac fructuositate consimiles, preli-
bati dominus episcopus et magister Konya, presente homine nostro ad hoc
deputando, dare et assignare tenerentur Johanni, filio Petri, prenotato,
ipseque Johannes, filius Petri, premissis suo modo peractis, ipsas posses-
siones Mortunfolwa et Seez vocatas, per ipsum magistrum Konya in pre-
senti compositione, ut premittitur, sibi datas, eisdem teneretur resigna-
re, medio autem tempore in pacifico dominio earundem possessionum
Mortunfolwa et Seez vocatarum, prescripti dominus episcopus et ma-
gister Konya eundem Johannem ab omnibus pretextu earundem posses-
sionum impetere et inquietare volentibus suis propriis laboribus et ex-
pensis expediendo tenerentur conservare, predictus vero Johannes, filius
Petri, omnia instrumenta sua, super facto predictarum possessionum
Sytwe et Bolkach vocatarum, confecta, si qui ipsos dominum episcopum
et magistrum Konya ratione earundem possessionum medio tempore im-
peterent, adversus eosdem pro ipsis domino episcopo et magistro Konya
in expeditione earundem possessionum exhibere tenerentur, ubi neces-
se fieret atque opportunum, completa autem premissa possessionaria
datione et solutione ac assignatione ipse Johannes universa sua instru-
menta, super iamdictis possessionibus Sytwe et Bolkach confecta, ad ma-
nus dictorum domini episcopi et magistri Konye teneretur assignare,
si qua vero tacite reservaret, vana, cassa, frivola et inania exhibitori-
busque nocitura remaneret ipso facto. Nec hoc pretermisso, quod, facta
reobtentione predictarum aliarum possessionum quondam ipsius Nicolai,
filii Corrardi, a detentoribus earundem peragratis, premissis omnibus de
aliis iuribus maternalibus ipsius Johannis, filii Petri, que de eisdem pos-
sessionibus per ipsum dominum episcopum et magistrum Konyam, ut
pretetigimus, reobtentis, mediantibus suorum instrumentorum vigoribus,
sibi provenire debere posset declarare, sepenominati dominus episcopus
et magister Konya eidem Johanni condignam satisfactionem exhibere et
impendere tenerentur, preterea idem Johannes, filius Petri, ad requisitionem
et reobtentionem predictarum aliarum possessionum ipsius Nico-
lai, filii Corrardi, se ab aliis proximis et fratribus suis detento-
ribus, videlicet earundem removendo et retrahendo, toto nisu totoque
conamine, cum omni favore et auxilio eisdem domino episcopo et ma-
gistro Konye, prout assumpsit assistere, teneretur semper et ubique, tali
obligatione mediante, quod si qua partium premissam compositivam or-
dinationem in parte vel in toto observare non curaret, tunc contra par-
tem alteram per omnia suo modo inviolabiliter observantem omnia iura
sua in dictis possessionibus quovis modo tangentia perderet et amitte-

ret atque a se alienaret eo facto, prout omnia premissa et singula premissorum partes predictae voluerunt et assumpserunt ac se modo premissis sponte obligarunt coram nobis, presentium patrocinio mediante. In quorum omnium premissorum testimonium, presentes literas nostras privilegiales, pendentis et authentici sigilli nostri munimine roboratas, eisdem partibus duximus concedendas.

Datum in Wysegrad, vigesimo quinto die octavarum festi Epiphaniarum domini predictarum, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quarto.

Noi, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, potrivit cuprinsului scrisorii de amănare de mai înainte, înfățișându-se înaintea judecății noastre, la octavele sărbătorii Bobotezei¹, Ioan, fiul lui Petru zis Chech, comite (sau, cum se spune) în vorbirea obișnuită, greav, de Cislădie, el însuși, ca piriș, de pe o parte, iar pe de altă parte, nobilul bărbat, magistrul Konya, fost comite de Pojon, fiul măritului bărbat, al răposatului domn Toma, fostul voievod al Transilvaniei, ca piriș, în numele său și al venerabilului întru Hristos părinte, domnul Mihail, episcopul de Agria, fratele său — fără scrisoare de împuternicire², dar luând asupra-și tot greul și sarcina acestuia³ dacă nu ar voi⁴ să stăruiască în învoiala mai jos scrisă —, după ce au dobândit mai întâi învoirea noastră judecătorească de a se împăca cu privire la niște moșii, numite Jidveiu și Bălcaciu, așezate în comitatul Tîrnava din părțile Transilvaniei și aflate în stăpînirea de fapt a acestui magistrul Konya, pe care adică (moșii) zisul Ioan, fiul lui Petru, le cerea pe cale judecătorească înaintea judecății noastre de la zisul domn episcop și de la magistrul Konya, drept moșii ale răposatului Nicolae, fiul lui Corrad de Tălmăciu ținînd prin cumpărătură de numitul Nicolae și dăruite de acest Nicolae pomenitului Petru zis Chech, tatăl său⁵, împreună cu sora lui⁶ adică mama acelui Ioan, dată lui și unită cu el⁷ prin legătura căsătoriei, ne-au spus că au ajuns la împăcare și înțelegere între ei prin prieteneasca învoială mijlocită de noi și de măritul bărbat, comitele Ștefan Bebek, judele curții regești și de alți bărbați nobili și cinstiți, care urmăresc cu rivnă pacea dintre părți și, în fața noastră, cad la învoială în chipul următor: anume că sus-pomenitul magistrul Konya, în numele său și al numitului său frate, domnul Mihail episcopul, a dat și a dăruit sus-numitului Ioan, fiul lui Petru, alte două moșii ale lor, numite Metișdorf și Ghijsa, aflătoare tot în comitatul Tîrnava, date, dăruite și hărăzite pentru preacredincioasele și vrednicele sale slujbe, răposatului domn Toma voievodul, tatăl lor⁸, și, prin urmare, lor înșile⁹, de către preainălțatul principe, răposatul domn Carol, ilustrul rege de fericită pomenire al Ungariei, ca fiind moșii pomenitului Nicolae, fiul lui Corrad de Tălmăciu, om lipsit de mîngîierea unor moștenitori, și, în fața noastră, el le dă și le hărăzește ca să le stăpînească, să le folosească, să le țină și să le aibă, cu toate folosințele lor și cu deplinătatea acestor folosințe, însă cu legămîntul ca, atunci cînd pomeniții domn episcop și magistrul Konya vor putea, cu ajutorul îndurării dumnezeiești, să dobîndească din nou și să facă a intra în dreptul lor, din mîinile străine, adică ale celor ce le țin în stăpînire, alte moșii ale răposatului sus-numit Nicolae, fiul lui Corrad, dăruite și hărăzite în felul arătat mai sus de către amintitul rege Carol numitului domn voievod Toma, și, prin urmare, lor înșile⁹, atunci, (întrucît) numitele moșii Jidveiu și Bălcaciu vor rămîne pe veci în mîinile lor, sus-zisul

domn episcop și magistrul Konya să fie îndatorați a da și încredința sus-insemnatului Ioan, fiul lui Petru, de față cu omul nostru, trimis anume pentru aceasta, alte moșii din moșiile zisului Nicolae, fiul lui Corrad, redobândite și recăpătate de dînșii¹⁰, <dar> de același preț și folosință și asemenea ca rodnicie cu pomenitele moșii Jidveiu și Bălcaciu. La rîndul său, Ioan, fiul lui Petru — după aducerea la îndeplinire cum se cuvine a celor de mai sus — să fie dator a le⁹ înapoia moșiile numite Metișdorf și Ghijasa date lui de către magistrul Konya, prin învoiala de față, după cum se arată mai sus. Iar pînă atunci pomenitul domn episcop și magistrul Konya să fie datori a ține și a apăra, cu osteneala și cheltuielile lor pe numitul Ioan în pașnică stăpînire a acelor moșii Metișdorf și Ghijasa împotriva tuturor acelora care ar voi să-l supere și să-l tulbure cu privire la pomenitele moșii; iar sus-zisul Ioan, fiul lui Petru să fie dator ca, atunci cînd ar fi nevoie și ar fi potrivit, să înfățișeze pentru domnul episcop și magistrul Konya, întru apărarea <stăpînirii> acelor moșii, toate actele sale întocmite cu privire la zisele moșii, numite Jidveiu și Bălcaciu, împotriva acelora care i-ar turbura în răstimp pe domnul episcop și pe magistrul Konya cu privire la numitele moșii; iar după ce i se vor fi dat, încredințat și trecut în stăpînire amintitele moșii, numitul Ioan, să fie dator a da în mîinile domnului episcop și ale magistrului Konya toate actele sale întocmite cu privire la zisele moșii Jidveiu și Bălcaciu, iar cele pe care și le-ar păstra în taină să fie socotite, prin însuși acest fapt, zădărnice, desființate, nefolositoare și deșarte și vătămătoare pentru cei ce le-ar înfățișa <la judecată>. Nu s-a trecut cu vederea nici aceea că, odată redobândite celelalte pomenite moșii ale răposatului Nicolae, fiul lui Corrad, din mîinile celor ce le țin în stăpînire, <dacă> cercetîndu-se toate cele de mai sus, acel Ioan, fiul lui Petru, ar putea face dovadă, în temeiul actelor sale, cu privire și la alte drepturi ce ar trebui să-i vină lui după mama sa din acele moșii redobândite, cum am arătat mai sus, de acest domn episcop și magistrul Konya; <atunci> despomeniții domnul episcop și magistrul Konya să fie ținuți a-i da și face numitului Ioan despăgubirea cuvenită. În afară de aceasta, zisul Ioan, fiul lui Petru, să fie ținut ca trăgîndu-se înapoi și depărtîndu-se cu toată silința și toate puterile de lîngă celelalte rude și frați ai săi, adică de cei ce țin în stăpînire numitele moșii, să stea întru ajutor totdeauna și pretutindeni cu tot sprijinul și ajutorul său, — după cum s-a legat — domnului episcop și magistrului Konya, la cererea înapoi și redobîndirea celorlalte pomenite moșii ale lui Nicolae, fiul lui Corrad; cu legămîntul că, dacă una din părți nu s-ar îngriji să păzească, în parte sau în întregime, învoiala de împăcare de mai sus, atunci prin chiar acest fapt să piardă și să fie lipsită și să i se ia toate drepturile sale ce o privesc într-un fel sau altul în zisele moșii, în folosul părții celeilalte, care o păzește neclintit și întru toate după cum se cuvine, așa precum sus-zisele părți au voit și s-au îndatorat la toate cele de mai sus și la fiecare din ele în parte, și cu ocrotirea scrisorii de față s-au legat de bună voie în fața noastră în chipul arătat mai sus.

Spre mărturia tuturor celor de mai sus, am hotărît să dăm părților această scrisoare privilegială a noastră, întărită cu puterea pecetii noastre atîrn te și autentice.

Dat la Vișegrad, în a douăzeci și cincea zi după pomenitele octave ale sărbătorii Bobotezei, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

Arh.Naș.Magh., Dl.

Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia, din 3 iulie 1399.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 207—209.

REGESTE: *Fejér*, XI, p. 474.

¹ 13 ianuarie.

² Se referă la Konya.

³ A episcopului Mihail.

⁴ Episcopul.

⁵ Al reclamantului.

⁶ A lui Nicolae.

⁷ Adică cu Petru zis Chech.

⁸ Al lui Konya și al episcopului.

⁹ Fiilor lui Toma.

¹⁰ Fiii lui Toma.

235

1364 februarie 6.

Nobili viro et honesto Petro, vicevoyvode Transilvano, domino eorum perhonorando et metuendo, Michael dictus Henke et Johannes, filius Dominici de Suuk, iudices nobilium de Kolus, debitum obsequium cum perpetua fidelitate. Noverit vestra nobilitas quod literas vestre nobilitatis reverenter recepimus, inter cetera continentes quod nos personaliter iremus ad Zuchak ibique Andream dictum Besse et Michaellem, filium Dominici, nobiles de eadem Zuchak, contra Stephanum, filium Ladislai, officialem vestrum, ad octaves diei Medii Quadragesime nunc venturas ad vestram citaremus presentiam, dando eisdem pro termino coram vobis comparendis.

Datum feria tertia proxima post dominicam *Esto mihi*, anno domini M.CCC.LX. quarto.

(*Pe verso*.) Nobili viro et honesto, Petro, vicevoyvode Transsilvano, domino eorum perhonorando et metuendo (...) ¹ pro Stephano, filio Ladislai, officiale vestro, contra Andream dictum Besse et Michaellem, filium Dominici, de Zuchak, ad octavas Medii Quadragesime, citatoria.

Nobilului și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, temutului lor stăpîn vrednic de cinste, Mihail zis Henke și Ioan, fiul lui Dominic de Jucu, juzii nobililor din (comitatul) Cluj, supunerea cuvenită cu veșnică credință.

Să afile noblețea voastră că am primit cu cinste scrisoarea nobleței voastre care, între altele, poruncește să ne ducem noi înșine la Suceag și acolo să chemăm înaintea voastră pe Andrei zis Besse și pe Mihail, fiul lui Dominic, nobili tot de Suceag, spre a sta față cu Ștefan, fiul lui Ladislau, slujbașul vostru, la octavele acum viitoare ale Mijlocului Păresimilor², dîndu-le (acest) soroc la care să se înfățișeze înaintea voastră.

Dat în marțea de după duminica *Esto mihi*, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

(*Pe verso:*) Nobilului și cinstitului bărbat Petru, vicevoievod al Transilvaniei, temutului lor stăpîn vrednic de cinste... scrisoare de chemare (la judecată) la octavele Mijlocului Păresimilor pentru Ștefan, fiul lui Ladislau, slujbașul vostru, împotriva lui Andrei zis Besse și a lui Mihail, fiul lui Dominic de Suceag.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.
Orig. hîrtie.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 131.

¹ Lacună în text.

² 6 martie.

Lodovicus, dei gracia rex (Hunga)rie¹, fidelibus suis Volachys, Gywle, filio Dragus, in Maramorisio residenti, item Stephano, Myroslawo presbitero, et Dragomer, filiis eiusdem Gywle, salutem (et gratiam)¹ Noveritis quod nos villas Zlatyna, Hodpathaky, Kopachfalwa, Dezefalwa, Hernyachfalva et Sugatagh vocatas in Maramorisio existentes, anno (millesimo CCC^{mo} LX^{mo}, cum ut)ilitatibus² et pertinenciis universis, specialiter loco estivali, Dragus, fratri vestro uterino, filio scilicet memorati Gywle, et eius filiis ac heredibus, pro fidelitatibus et fidelibus serviciis, distinctim a vobis et separatim duximus nuper conferendas, quare fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus memoratum Dragus, in facto hui (. . .)³ non audeatis verbo vel facto molestare, nec intromittatis vos de dictis villis modo aliquali, sed admittatis eum et suos filios, ac heredes, dictis villis (. . .) etibus³, iuxta premissam nostram donationem uti frui pacifice et gaudere. Et aliud pro nostra gracia facere non ausuri in premissis.

Datum in Janich, in dominica Invocavit (anno dom)ini¹ millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi români, lui Dragoș, fiul lui Giula, locuitor în Maramureș, de asemenea lui Ștefan, lui Miroslav preotul și lui Dragomir, fiii aceluiși Giula, sănătate și milostivire.

Aflați că nu de mult, în anul o mie trei sute șazeci, noi am hotărît să hărăzim la o parte și deosebit de voi, lui Dragoș, fratele vostru bun, adică fiul pomenitului Giula, și fiilor și moștenitorilor lui pentru faptele lui de credință și pentru credincioasele sale slujbe, satele numite Hotinca, Breb, Kopachfalwa, Desăști, Hărnicăști și Șugatag, aflătoare în Maramureș cu folosințele și toate cele ce țin de ele, mai ales cu locul de vărat. Drept aceea vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre să nu cutezați a supăra cu vorba sau cu fapta pe pomenitul Dragoș cu privire la aceasta, nici să vă amestecați în zisele sate în vreun chip oarecare, ci să-l îngăduiți pe el și pe fiii lui și pe moștenitorii lui în zisele sate potrivit cu dania noastră de mai sus, ca să le aibă în stăpînire, să se folosească, și să se bucure de ele în chip pașnic. Iar altfel, să nu cutezați a face cu privire la cele de mai sus de dragul milostivirii noastre.

Dat la Janich, în duminica *Invocavit* în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

Arh. conv. Lelez.

Transumpt în actul conventului din Lelez, din 26 martie 1431 (*Mihályi*, p. 288).

EDIȚII: *Mihályi*, p. 53 (cu data greșită: 10 februarie și cu regestul greșit întocmit).

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 171, nr. 131 (cu data greșită: 10 februarie).

¹ Lacună în text, întregit pe baza contextului.

² Lacună în text, întregire probabilă pe baza actului din 20 martie 1360, *D.R.H. — C —* vol. XI, nr. 465.

³ Lacună în text.

237

1364 februarie 25, Zagreb.

Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește magistrului Andrei, castelanul cetății Șiria (*Wilaguswar*) și fraților săi Ioan, Iacob, Nicolae și Mihail, la cererea castelanului, drept răsplată pentru slujbele lor credincioase, moșia *Peturmonostora* din comitatul Bodrug a lui Andrei, fiul lui Simion, mort fără moștenitori, și celelalte moșii ale acestuia împreună cu toate ce țin de ele.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kölcsey.

Orig. perg., cu urme de pecete regală aplicată pe verso.

REGESTE: *Lev. Közl.*, 1946, p. 57, nr. 6.

238

1364 februarie 25 (*sexto Kalendas Martii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al capitlului din Zagreb din 6 iunie 1328. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea (*Varadiensis*), Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad (*Chanadiensis*), Dionisie, voievod al Transilvaniei.

Bibl. Univ. din Budapesta. Col. Hevenessi, I, p. 30—32.

Copie din sec. XVIII, după un transumpt în actul regelui Sigismund din 1405.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 404—405, *Smičiklas*, XIII, p. 336—338.

239

1364 februarie 26, Zagreb.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis quod nos, qui ex animi nostri liberalitate cunctorum nobis fidelium obsequencium merita animo metiri debemus pietatis et hiis, quos opera sue virtutis regali remuneracione dignos efficiunt, grata solemus impendere premia meritorum, recordatiș fidelitatibus et fidelium serviciorum preclaris meritis

226

Mychaelis, vicemagistri agasonum nostrorum, filii Blasii de Reche, que idem cum sumpme fidelitatis ardore sollicitudinis¹ cura et iugi laborum ac laudabilium operum adieccione continua ipsum exhibuisse cognovimus et experimentaliter exhibere sentimus de presenti, licet idem pro premissis suis gratuitis serviciis a nobis multo plura antidotum premia mereretur, ut tamen eius voto ad presens palisper respondere videamur, quandam possessionem nostram regalem Kereztwr vocatam, in partibus Transsiluanis, in comitatu de Doboka, existentem, quam Ladislaus, filius Mychaelis, filii Henchmani, tamquam ius nostrum regale tacita veritate et subtaciturnitatis silencio indebite conservavit, iuxta prelatorum et baronum nostrorum deliberacionem eoque sua instrumenta litteralia, que in ipsorum presencia fuerunt exhibita, dictam possessionem non ipsius Ladislai sed nostram regiam fore declarabant ab eodem Ladislao aufereudo, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis sub omnibusque hiisdem metis et limitibus quibus ipsa per ipsum Ladislaum habita extitit et possessa, nove donacionis nostre titulo dedimus, donavimus et contulimus prefato magistro Mychaeli et per eum Laurencio, Anthonio et Ladislao, fratribus suis uterinis, filiis dicti Blasii, ipsorumque heredibus et posteritatibus utriusque sexus perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam et habendam, salvo iure alieno.

Datum Zagrabie, feria secunda proxima post dominicam Oculi, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor cărora se cuvine că noi, care datorăm din dărnicia sufletului să dobîndim evlavia din sufletul tuturor supușilor noștri credincioși și obișnuim să-i răsplătim cu milostivire pe cei, pe care vrednicia faptelor lor îi arată demni de răsplata regală, prin recompense, aducîndu-ne aminte faptele de credință și strălucitele merite ale credincioaselor slujbe ale lui Mihail, vicecomis al nostru, fiul lui Blasiu de Recea, de care știm că el însuși le-a îndeplinit cu cea mai mare căldură a credinței și osteneală și cu sporirea continuă a lucrurilor vrednice de laudă și știm că le îndeplinește prin cercare și acum, deși el ar fi vrednic de mai multe răsplăți din partea noastră pentru serviciile aduse de bună voie, totuși ca să se vadă că răspundem acum întrucîtva glasului său, îi dăm, îi dăruim și îi hărăzim sub nume de danie nouă sus-zisului magistru Mihail, și, prin el, lui Laurențiu, Anton și Ladislau, fraților săi după masă, fiilor zisului Blasiu, precum și moștenitorilor și urmașilor lor de parte bărbătească și femeiască, spre a o ține și a o avea pe veci și nestrămutat, fără a vătămă dreptul altuia, o moșie a noastră regală numită Șieu-Cristur, în părțile Transilvaniei, aflătoare în comitatul de Dăbîca, — pe care Ladislau, fiul lui Mihail, fiul lui Henchman a ținut-o pe nedrept, ca un drept al nostru regesc prin adevărul tacit și prin tăcerea nedatorată liniștei, (și pe care) zisă moșie, după judecata prelaților și baronilor noștri și înfățișarea actelor scrise ale acesteia, arătate înaintea lor, s-a hotărît că nu-i a aceluia Ladislau ci (o moșie) a noastră regească — (și) luînd-o de la acel Ladislau, să rămînă cu toate folosințele sale și toate cele ce țin de ea și sub toate acele hotare și margini, sub care de însuși Ladislau a fost deținută și posedată.

Dat la Zagreb, in luna de după duminica *Oculi*, in anul domnului o mie trei sute șaizeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 682. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 29 ianuarie 1367.

¹ Corect: *sollicitudinis*.

240

1364 februarie 26, Zagreb.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis conventui de Colus, salutem et graciam.

Noveritis quod nos, qui ex animi nostri liberalitate cunctorum nobis fidelium obsequencium merita animo metiri debemus pietatis et hiis, quos opera sue virtutis regali remuneracione dignos efficiunt, grata solemus impendere premia meritorum, recordatis fidelitatibus et fidelium serviciorum preclaris meritis Mychaelis, vicemagistri agasonum nostrorum, filii Blasii de Reche, que idem cum sumpme fidelitatis ardore sollicitudinis¹ cura et iugi laborum ac laudabilium operum adieccione continua ipsum exhibuisse cognovimus et experimentaliter exhibere sentimus de presenti, licet idem pro premissis suis gratuitis serviciis a nobis multo plura antidotum premia mereretur ut tamen eius voto ad presens palisper respondere videamur quandam possessionem nostram regalem Kereztrw vocatam in partibus Transsiluanis in comitatu de Doboka existentem quam Ladislaus, filius Mychaelis, filii Henchmani, tamquam ius nostrum regale tacita veritate et subtaciturnitatis silencio indebite conservavit, iuxta prelatorum et baronum nostrorum deliberacionem eoque sua instrumenta litteralia, que in ipsorum presencia fuerunt exhibita, dictam possessionem non ipsius Ladislai sed nostram fore declarabent ab eodem Ladislao auferendo cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis sub omnibusque hiisdem metis et limitibus quibus ipsa per ipsum Ladislaum habita extitit et possessa, nove donacionis nostre titulo dedimus, donavimus et contulimus prefato magistro Mychaeli et per eum Laurencio et Anthonio et Ladislao, fratribus suis uterinis, filiis dicti Blasii, ipsorumque heredibus et posteritatibus utriusque sexus perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam et habendam salvo iure alieno.

Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magister Petrus, viceuoyoda Transsiluanus, vel Nicolaus, filius Kaplyan de Lona, aut Thomas, filius Nicolai de Kecheth, seu Leukus, filius Nicolai de Doboka, an Petrus sive Mychael, filius Ladislai de Nadasd, necnon Ladislaus, filius Ladislai de Jara, aliis absentibus, homo noster, ad faciem dicte possessionis, vicinis et commetaneis eiusdem universis legitime inibi convocatis et presentibus, accedendo, reambulet ipsam per veras suas metas et antiquas, novas iuxta veteres in locis necessariis erigendo reambulataque et ab aliorum possessionibus separatam et distinctam statuatur ipsam prefato magistro Michaeli, Laurencio, Anthonio et Ladislao, fratribus suis predictis, sub premissis nove donacionis nostre titulo, perpetuo possidendam si non fuerit contradictum; contradictores vero, si qui fuerint, citet eosdem contra ipsos in nostram presenciam ad terminum competentem, et post hec ipsius reambulacionis et statucionis seriem

cum cursibus metarum, vel, si necesse fuerit, cum nominibus contradictorum et citatorum ac termino assignato nobis fideliter rescribatis.

Datum Zagrabie, feria secunda proxima post dominicam Oculi, anno domini Millesimo OCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi din conventul din Cluj (-Mănăștur), mîntuire și milostivire.

Aflați că noi, care din dărnicia sufletului nostru datorăm să dobîndim evlavia sufletului tuturor supușilor noștri credincioși și obișnuim să-i răsplătim cu milostivire pe cei pe care vrednicia faptelor lor îi arată demni de răsplata regală prin recompense, aducîndu-ne aminte faptele de credință și strălucitele merite ale credincioaselor slujbe ale lui Mihail, vicecomis al nostru, fiul lui Blasiu din Recea, de care știm că el însuși le-a îndeplinit cu cea mai mare căldură a credinței și osteneală și cu sporirea continuă a lucrurilor vrednice de laudă și știm că le îndeplinește prin cercare și acum, deși el ar fi vrednic de mai multe răsplăți din partea noastră pentru serviciile aduse de bună voie, totuși ca să se vadă că răspundem acum întrucîtva glasului său, îi dăm, îi dăruim și îi hărăzim, sub nume de danie nouă, sus-zisului magistru Mihail și, prin el, lui Laurențiu, Anton și Ladislau, frații săi după mamă, fiii zisului Blasiu, precum și moștenitorilor și urmașilor lor de parte bărbătească și femeiască, spre a o ține și a o avea pe veci și nestrămutat, fără a vătămă dreptul altuia, o moșie a noastră regală numită Șieu-Cristur, aflătoare în părțile Transilvaniei, în comitatul de Dăbica — pe care Ladislau, fiul lui Mihail, fiul lui Henchman a păstrat-o, pe nedrept, ca un drept al nostru regal prin adevărul tacit și prin tăcerea nedatorată liniștei, (și care), potrivit judecății prelaților și baronilor noștri și înfățișării actelor scrise ale acesteia, care au fost arătate în fața lor, care au arătat că numita moșie nu-i a aceluia Ladislau ci o moșie a noastră regească — luînd-o de la acel Ladislau, să rămîna cu toate folosințele sale și toate cele ce țin de ea și sub toate acele hotare și margini, sub care a fost ținută și stăpînită de acel Ladislau.

Drept care vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre să trimiteți pe omul vostru vrednic de crezare, ca om de mărturie, în fața căruia omul nostru, magistrul Petru, vicevoievodul Transilvaniei sau Nicolae, fiul lui Kaplyan din Luna, sau Toma, fiul lui Nicolae din Aluniș, sau Leukus, fiul lui Nicolae din Dăbica, ori Petru sau Mihai, fiul lui Ladislau din Nadăș, sau, în lipsa acestora, Ladislau fiul lui Ladislau din Iara, ducîndu-se la zisa moșie și fiind de față toți vecinii și megieșii acesteia, chemați în acel loc în chip legiuit, s-o hotărînicească din nou după adevăratele și vechile hotare, ridicînd noi (semne) lîngă cele vechi în locurile de trebuință și, hotărînită din nou și despărțită și deosebită de moșiile celorlalți, să o dea din nou magistrului Mihail, lui Laurențiu, lui Anton și lui Ladislau, frații săi sus-numiți, sub numele de danie nouă a noastră, spre a o stăpîni veșnic, dacă nu vor fi împotriviți.

Iar dacă vor fi împotriviți, să-i cheme împotriva acestora în fața noastră la sorocul cuvenit, iar după aceea să ne faceți cunoscut în scris întocmai cuprinsul acelei hotărîniciri și dări în stăpînire, împreună cu mersul hotarelor și cu numele împotriviților și sorocul statornicit.

Dat la Zagreb în luna de după duminica *Oculi*, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

Arh.Naș.Magh., Dl. 30 682. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur din 11 aprilie 1364, nr. 250.

¹ Corect: *sollicitudinis*.

241 **1364 februarie 26** (*quinto Kalendas Martii*).

Ludovio I, regele Ungariei, întărește magistrului Nicolae zis Toth un act din 1 august 1345. În lista demnitarilor: Dumitru, episcopul de Oradea (*Waradiensi*), Dominic, episcopul Transilvaniei, Dominic, episcopul de Cenad (*Chanadiensi*), Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naș.Magh., Dl. 33 593.

Orig. perg., cu fragmente de pecete dublă, atrfnată de șnur de mătăasă roșie și verde.

EDIȚII: *Smičtklas*, XIII, p. 338—339 (cu data greșită: februarie 25).

242 **1364 februarie 27** (*feria tertia proxima post dominicam O uli*),
Vișegrad.

Ludovic I, regele Ungariei, poruncește capitlului din Oradea să-și trimită omul de mărturie la cercetarea plîngerii lui Simion, Ladislau și Emeric, fiii lui Toma de Ezen, împotriva lui Ioan, fiul lui Baganya, în legătură cu furtul unor porci ai iobagilor reclamanților.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Zichy, 214. C, 59.

Transumpt în actul capitlului din Oradea, din 1364 (înainte de mai 12), nr. 264.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 233.

243 **1364 februarie 29** (*II. Kalendas Marcii*), Avignon.

Papa Urban al V-lea cere lui Ludovic I, regele Ungariei, să-i ajute pe stringătorii de dijme papale trimiși în Ungaria să poată încasa dijmele pe care prelații și alte persoane bisericești refuză să le plătească și să-i îndemne pe aceștia din urmă să-și achite dijmele.

Arh.Vat.Reg.Vat. 246. fol. 109 r. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1364.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: Theiner, *Mon. Hist. Hung.*, II, p. 60, nr. 109.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește unui nobil croat un privilegiu din 6 aprilie 1357. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea (*Waradiensis*), Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad (*Chanadiensis*) și Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Stat.Zagreb, doc. medii aevi a. 1357.
Transumpt în actul banului Nicolae Zrinyi, din 1541.

EDIȚII: *Smičiklas*, XIII, p. 342—343.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește unor nobili croați un privilegiu din 25 martie 1352. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea, Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad, Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh. Comit. Turopolje.
Transumpt în actul ducelui Carol Dracko, din 28 aprilie 1371.

EDIȚII: Laszowski, *Spon. Turopolja*, I, p. 77—78, *Smičiklas*, XIII, p. 348—350.

Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transilvane, salutem et gratiam.

Noveritis¹ quod¹ Johannes, filius Ilba, Siculus de Aranyas, fidelis noster, ad nostram et domine regine, genitricis nostre karissime, accedens presenciam, exhibuit nobis quasdam, duas litteras, unam videlicet privilegialem conventus monasterii beate virginis de Clusmunustura, aliam vero magnifici viri Dionysii, voyuode Transilvane² et comitis de Zolnuk, nobis rescripcionalem, in quarum unius, videlicet dicti conventus de Clus privilegialis, tenore, inter cetera comperimus quod Mychael, filius Jacobi de Noglok, sano corpore sanaque mente, dum ad partes Hungarie pro quibusdam suis necessitatibus ire voluisset, in presenc³ commetaneorum dicte possessionis Noglok et eciam secundario in sua infirmitate, licet eger corpore, compos tamen sue mentis, testamentaliter coram probis viris nobilebus et dominabus de porcione sua possessionaria, Noglok vocata, taliter disposuisset et legasset, prout Georgius sacerdos, rector ecclesie de Noglok predicta, in presenciam plurimorum nobilum virorum et dominarum, ponendo manum suam super aram beate virginis in predicta ecclesia constructam, fratri Johanni, sacerdoti de conventu dicti monasterii de Clus, homini eiusdem conventus ad hoc misso, confessus extitisset quod septem partes in predicta possessione sua porcionaria, Noglok vocata, prelibato Johanni, filio Ilba, nobili domine Margareta vocate, filie Andree, germani Kyliani, ac eciam filiis ipsius Johannis et heredibus, item octavam partem, in eadem possessione Noglok vocata, nobilebus dominabus (. . .)³, filie Petri, filii Andree, germani Kyliani, ac Elizabeth, filie Andree, similiter germani Kyliani, racione proximimitatis⁴ et consanguinitatis dedisset, legasset et contu-

lisset cuilibet ipsorum, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis universis, salvis iuribus aliorum in eadem remanentibus, cum omni plenitudine iurium et dominio in filios filiorum ipsorum in perpetuum et irrevocabiliter tenendas, servandas et possidendas. In alterius vero littere dicti Dionysii voyvode, rescripcionalis serie habetur, quod cum dictus Dionysius, voyvoda Transiluanus et comes de Zolnok, in congregacione sua generali, universis nobilibus, Siculis et Saxonibus, ac aliis cuiusvis status, condicionis et prehemencie hominibus partis Transilvane, Torde celebrata, ex nostro iussu litteratorio iudices nobilium, iuratosque assessores et universos nobiles partis Transilvane, ipsi congregacioni sue adherentes, iuxta mandatum nostrum requisivisset, ipsi iudices nobilium, iuratique assessores et universi nobiles septem comitatum dicte partis Transilvane, ad fidem et fidelitatem eorum, deo et sacre corone nostre regie debitam, pro dicenda veritate et iusticia conservanda, tacto vivifice crucis ligno¹ prestitam taliter¹ affirmassent quod prenominata possessio, Noglok vocata, condam Kyliani, fratris Andree, patris predictarum dominarum empticia fuisset et ad memoriam ipsorum ac scitum medietatem eiusdem¹ possessionis Noglok ecclesie vestre et aliam medietatem ipsius predicto Andree, fratri suo, legasset et commisisset. Quibusquidem litteris exhibitis, idem Johannes, filius Ilba, dicit nobis et eidem domine regine, genitrici nostre karissime, conquerendo, quod Petrus, vicevoyuoda⁵ Transiluanus, ipsum, item dominas prelibatas et filios suos infestaret, ratione possessionariarum porcionum in Noglok habitatum predictarum, modo premissis ipsis donatarum et occupasset ac easdem occupare niteretur minus iuste. Unde, cum quilibet nobilium regni nostri secundum legem ab antiquo approbatam, possessiones suas empcionis titulo ad eos devolutas cuicumque voluerint, tam in vita, quam in morte liberam conferendi, dandi et legandi habeant facultatem, fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Jacobus de Bald, vel Stephanus, dictus Fudur de Chezteu, aut Petrus litteratus, frater eiusdem, aliis absentibus, homo noster, ad facies prefatarum possessionariarum porcionum in dicta possessione Noglok habitatum, universis vicinis et commetaneis earundem legitime convocatis et presentibus accedendo, statuatur eisdem predicto Johanni, filio Ilba, ac dominabus predictis¹ et filiis eiusdem, premissis titulo legacionis perpetuo possidendas, si per quospiam non fuerit contradictum; contradictoribus vero, si qui fuerint, contra eosdem Johannem⁶, dominas⁷ et⁸ filios⁸ suos⁹ in nostram presenciam, ad terminum competentem legitime evocatis. Et posthec facti seriem, ut fuerit expediens, nobis fideliter rescribatis.

Datum Vyssegrad, sabbato proximo ante dominicam Judica, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(Pe verso, sub pecete:) Specialis commissio domine (regine)¹⁰.

(Pe verso, de aceeași mână:) Fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transilvane, pro Johanne, filio Ilba, Siculo de Aranyas, et domina consorte ac filiis eiusdem, statutoria.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi din capitulul bisericii de Alba Transilvaniei, sănătate și milostivire.

Aflați că Ioan, fiul lui Ilba, secui din Arieș, credinciosul nostru, venind înaintea noastră și a doamnei regine, mama noastră prea iubită, ne-a înfățișat două scrisori, anume una privilegială a conventului mănăstirii fericitei fecioare din Cluj—Mănăstur, iar alta a măritului bărbat

Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, trimisă ca răspuns nouă; din cuprinsul uneia din ele, anume al (scrisorii) privilegiale a zisului convent din Cluj-Mănăstur am văzut între altele că atunci când Mihail, fiul lui Iacob de Noșlac, fiind sănătos la trup și cu mintea întreagă, a voit să meargă în părțile Ungariei pentru unele nevoi ale sale, el a rînduit și a lăsat prin testament bucată sa de moșie Noșlac înaintea megieșilor zisei moșii Noșlac, iar a doua oară — pe cînd era neputincios, bolnav doar la trup, dar în puterea minții — înaintea unor bărbați și doamne, cinstiți și nobili, în chipul acesta precum a mărturisit, înaintea mai multor nobili bărbați și doamne, preotul Gheorghe, parohul bisericii din sus-zisul (sat) Noșlac, cu mîna pe altarul fericitei fecioare, ridicat în sus-zisa biserică, fratelui Ioan, preot din conventul zisei mănăstiri din Cluj—Mănăstur, trimis de acel convent pentru aceasta (și anume că:) că acel Mihail în temeiul înrudirii și al rudeniei de sînge a dat, a lăsat și a hărăzit șapte părți din sus-zisa bucată a sa de moșie numită Noșlac, pomenitului Ioan, fiul lui Ilba, nobilei doamne numită Margareta, fiica lui Andrei, (fratele) bun al lui Kilian, precum și fiilor pomenitului Ioan și moștenitorilor (lui), de asemenea a opta parte din aceeași moșie numită Noșlac nobilelor doamne, fiica lui Petru, fiul lui Andrei, fratele bun al lui Kilian, și Elisabeta, fiica lui Andrei, de asemenea frate bun al lui Kilian, fiecăruia dintre ei, împreună cu toate folosințele lor și cu toate cele ce țin de ele, rămînînd neatînse drepturile altora în acea (moșie) cu toată deplinătatea drepturilor și cu toată stăpînirea, ca să le țină, să le păstreze și să le stăpînească întru fiii fiilor lor, pe veci și nestrămutat. Iar în cuprinsul celeilalte scrisori de răspuns a zisului Dionisie, voievodul se spune că zisul Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, în adunarea sa obștească ținută din porunca noastră scrisă la Turda, cu toți nobilii, secuii și sașii și alți oameni de orice stare, condiție și treaptă din părțile Transilvaniei, a cerțat, potrivit poruncii noastre, pe juzii nobililor, pe asesorii jurați și pe toți nobilii din părțile Transilvaniei, care luau parte la numita adunare, și că acei juzi ai nobililor și asesorii jurați și toți nobilii din cele șapte comitate ale zisei părți a Transilvaniei, jurînd cu mîna pe lemnul crucii de viață dătătoare, pe credința lor datorată lui Dumnezeu și pe supunerea datorată sfintei noastre coroane regești, că vor spune adevărul și vor păzi dreptatea, au spus așa: că sus-zisa moșie, numită Noșlac, a răposatului Kilian, fratele lui Andrei, tatăl sus-ziselor doamne, era de cumpărătură și, după cît își amintesc și știu ei, el lăsase și dase jumătate din acea moșie Noșlac bisericii voastre și cealaltă jumătate a ei, sus-zisului Andrei, fratele său.

După înfățișarea acestor scrisori, acel Ioan fiul lui Ilba ne-a spus și ni s-a plîns nouă și pomenitei doamne regina, mama noastră prea iubită, că Petru, vicevoievodul Transilvaniei, i-a atacat pe el și pe doamnele pomenite și pe fiii lor din pricina bucăților de moșie mai sus-zise, avute în Noșlac, dăruite lor în chipul de mai sus, și a pus stăpînire pe ele și se străduiește în chip nedrept să le păstreze în stăpînire. Deci, deoarece toți nobilii regatului nostru au voie, după legea statornicită din vechime, de a hărăzi, a da și a lăsa oricui ar voi, atît în timpul vieții cît și la moarte, moșiile trecute asupra lor prin cumpărare, vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre ca să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Iacob de Balda, sau Ștefan zis Fudur de Cisteiu, ori Petru diacul, fra-

tele lui, în lipsa celorlalți, mergînd la sus-zisele bucăți de moșie avute în zisa moșie Noșlac, chemînd în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii lor și, fiind aceștia de față, să le treacă în stăpînire sus-zisului Ioan, fiul lui Ilba și doamnelor mai sus-zise și fiilor lui ca să le stăpînească pe veci în temeiul testamentului de mai sus, dacă nu se va împotrivi nimeni; iar dacă vor fi unii împotriviți, să-i chemați înaintea noastră în chip legiuit la sorocul potrivit ca să dea față cu acel Ioan, cu acele doamne și cu fiii săi. Și după acestea să ne răspundeți în scris întocmai despre tot ce s-a făcut, după cum se cuvine.

Dat la Vișegrad, în sîmbătă dinaintea duminicii *Iudica*, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

⟨*Pe verso, sub pecete:*⟩ Porunca osebită a doamnei regine.

⟨*Pe verso, de aceeași mînă:*⟩ Credincioșilor săi din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, ⟨scrisoare⟩ de punere în stăpînire pentru Ioan, fiul lui Ilba, secui din Arieș și pentru doamna soția și fiii lui.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 392. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. hîrtie, cu urme de pecete inelară, de închidere, din ceară, de culoare roșie, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Székely okl.*, VIII, p. 29—32.

¹ Scris deasupra rîndului.

² Corect: *Transilvani*.

³ În orig. s-a omis numele.

⁴ Corect: *proximitatis*.

⁵ *vice* scris deasupra rîndului.

⁶ Urmează: *et, șters de aceeași mînă*.

⁷ Corectat de aceeași mînă din: *dominam*.

⁸ Scris deasupra lui: *consortem*, șters de aceeași mînă.

⁹ Corectat de aceeași mînă din: *suam*.

¹⁰ Acoperit de urmele peceții, întregit după sens.

Ludovicus, dei gratia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Servie, Gallitie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris Montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris, presentium notitiam habituris, salutem in omnium salvatore.

Regie serenitatis glorie convenit et honori, fidelia fidelium obsequia ubertatis gratia fecundare, promptumque suorum animum promptiorem efficere retributionis cum favore.

Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod nobilis vir magister Sîmon, filius Maurittii, quondam comitis Ponsoiensis, aule nostre miles, dilectus nobis et fidelis, nostre celsitudinis adiens conspectum, exhibuit nobis quasdam literas nostras patentes majori et priori sigillo nostro in terra Uzure casualiter deperdito consignatas, super satisfactione quarte filialis et aliorum iurium nobili domine, Anne vocatte, filie eiusdem magistri Maurittii, sorori sue, per ipsum facta, confectas, tenoris infrascripti, supplicans nostro culmini regio, prece humili et devota, ut easdem rememoratis suis fidelitatibus et servitiis assiduis, acceptare, approbare, ratificare, et pro eodem suisque filiis et heredibus appensione novi sigilli nostri privilegialiter confirmare digna-

remur. Quarum tenor talis est: *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 6 decembrie 1351, DRH—C—vol. X, nr. 83⟩*.

Nos itaque humillimis supplicationibus ipsius magistri Symonis, nostro regio culmini porrectis favorabilitate regia exauditis et admissis (...)¹.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai, arhiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, a⟨nno⟩ d⟨omini⟩ ⟨Millesimo trecentesimo sexagesimo quarto⟩², quinto Kalendas mensis Aprilis, regni autem nostri ⟨vigesimo tertio⟩³.

Ludovic din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului și al Muntelui Sant' Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, celor de față și celor viitori, care vor lua cunoștință de cele de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Se cuvine slavei și cinstei luminăției regești să sporească spre folosul ei credincioasele dovezi de supunere ale credincioșilor și sufletul lor gata ⟨de jertfă⟩ să-l facă și mai pregătit ⟨pentru aceasta⟩ prin milostivirea răsplătirii.

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că nobilul bărbat magistrul Simion, fiul lui Mauriciu, fost comite de Pojon, oștean cavaler al curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, venind înaintea înălțimii noastre, ne-a înfățișat o scrisoare a noastră deschisă, întărită cu pecetea noastră mai mare și mai veche, pierdută din întîmplare în ținutul Ozorei, întocmită cu privire la plata celei de a patra părți ⟨cuvenită⟩ fiicei și a altor drepturi făcută de el surorii sale, nobilei doamne Ana, fiica aceluia magistru Maurițiu, ⟨scrisoare⟩ avînd cuprinsul mai jos scris, rugînd înălțimea noastră regească cu rugăminte smerită și supusă ca, amintindu-ne de faptele lui de credință și de slujbele lui necurmte, să binevoim să primim, să încuviințăm ⟨și⟩ să consfințim acea scrisoare și s-o întărim în chip de privilegiu pentru el și pentru fiii și moștenitorii săi, prin punerea noii noastre peceți; cuprinsul cărei scrisori este acesta: *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 6 decembrie 1351, D.R.H.—C—vol. X, nr. 83⟩*. Noi, așadar, ascultînd și încuviințînd cu bunăvoință regească preasupusele cereri ale aceluia magistru Simion, făcute înălțimii noastre regești (...)¹.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos-părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, în a cincea zi înainte de calendele lunii aprilie, iar în al douăzeci și treilea an al domniei noastre.

Bibl.Acad.R.S.R. Filiala Cluj-Napoca, Colecția lui Iosif Kemény, *Dipl. Trans. suppl. II*, p. 17—18; Copie autografă a lui I. Kemény, înainte de 1848. Originalul în 1871 a existat în Arhiva Comerei Maghiare din Bratislava, a cărei copie autenticată înainte de 1848, era păstrată în Arhiva Fiscală a Transilvaniei; Fasc. II, Libri 2, comitatus Krazna, Litt. A.

¹ În continuare în orig. a urmat formula diplomatică stereotipă, pe care însă Kemény nu o reproduce.

² La Kemény: *A.D.1364*.

³ La Kemény: 23. În continuare în orig. a urmat lista demnitarilor, pe care Kemény nu o reproduce, semnalînd doar că era identică cu cea din Katona, X, p. 340, cu lipsa numelui episcopilor de Srjem și Knin.

Nos, capitulum ecclesie Albensis Transsiluane, memorie commendamus per presentes, quod Thomas rufus, hospes de civitate Albensi, ad nostram accedendo presenciam, exhibuit nobis quasdam litteras patentes reverendi in Christo patris et domini, domini Dominici, dei et apostolice sedis gracia episcopi Transsiluani, domni et prelati nostri, anulari ipsius sigillo consignatas, tenoris infrascripti, petens nos, humili precum cum instantia, ut ipsas nostris litteris patentibus de verbo ad verbum transscribi et transumi¹ faceremus pro eodem ad cautelam. Quarum tenor talis est: *(Urmează actul lui Dominic, episcopul Transilvaniei, din 1 decembrie 1363, nr. 205)*. Nos itaque, ipsius Thome rufi humilimis² petitionibus inclinati, predictas litteras patentes dicti domini nostri episcopi presentibus de verbo ad verbum transscribi et transumi¹ fecimus pro eodem ad cautelam.

Datum feria quinta proxima ante octavas festi Pasce domini, anno eiusdem M^oCCC^oLX^o quarto.

Noi, capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, dăm de știre prin (scrisoarea) de față că Toma cel Roșu, oaspe din orașul Alba, venind înaintea noastră, ne-a înfățișat o scrisoare deschisă a vrednicului de cinste întru Hristos părinte și domn, domnul Dominic, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic episcopul Transilvaniei, domnul și prelatul nostru, scrisoare însemnată cu pecetea sa de inel, avînd (cuprinsul) de mai jos, cerîndu-ne cu smerite și stăruitoare rugămînți ca să punem să fie trecută în scris din cuvînt în cuvînt, pentru el și trecută în scrisoarea noastră deschisă spre chezășia lui. Cuprinsul ei este acesta: *(Urmează actul lui Dominic, episcopul Transilvaniei, din 1 decembrie 1363, nr. 205)*.

Noi, așadar, încuviințînd prea smerita cerere a numitului Toma, am pus să fie trecută în scris din cuvînt în cuvînt pentru el și să fie trecută în scrisoarea de față spre chezășia lui, sus-zisa scrisoare deschisă a zisului domn episcop al nostru.

Dat în joia dinaintea octavelor sărbătorii Paștilor domnului, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh.,DI.29 159. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1363. Orig.perg.,cu urme de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 209.

¹ Corect: *transsumi*.

² Corect: *humillimis*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al său din 1347 dat mănăstirii din Zips. Este amintită pecetea regelui Carol Robert, „pierdută din întîmplare în Țara Românească“.

Bibl. Univ. din Budapesta. Colecția Hevenesí, tom. XL, p. 428. Copie de la începutul sec. al XVIII-lea.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 411—413; *Fejér*, IX/7, p. 220—221; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2 p. 87.

Excellentissimo principi et domino, domino Lodouico, dei gracia illustri regi Hungarie, domino eorum naturali, conventus ecclesie beate Marie virginis de Colusmonustra, oraciones in domino debitas et devotas.

Noverit vestra excellencia, litteras vestras, honore quo decuit, per nos recepisse in hec verba: (*Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 26 februarie 1364, nr. 240*). Nos enim preceptis vestre excellencie obedire cupientes, ut tenemur, unacum eodem Thoma, filio Nicolai de Kecheth, homine vestro, nostrum hominem, videlicet fratrem Kylianum de nostro conventu ad premissa mandata vestra fideliter exequenda duximus transmittendum.

Qui, demum exinde ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt, per nos requisiti, quod ipsi, feria quarta proxima post octavas festi Passce domini proxime preteritas, ad faciem predicte possessionis Kereztrw vocate, vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis et ipsis presentibus, accedendo, reambulassent eandem per veras suas metas et antiquas, reambulataque et ab aliorum possessionibus novarum metarum modo inferius declarato in locis necessariis ereccionibus separata et distincta, prefatus homo vester, sub testimonio dicti hominis nostri, statuisset prefatis magistro Michaeli, Laurencio, Anthonio et Ladislao, filiis Blasii de Reche, sub premissis nove donacionis titulo vestre excellencie, perpetuo possidendam, nemine contradictore existente.

Cuiusquidem possessionis Kereztrw metarum, per predictos homines vestrum et nostrum reambularum ac in locis necessariis erectarum, cursus, prout iidem homines vester et noster nobis retulerunt, hoc ordine proceduntur: prima namque meta incipitur in fine possessionis Nicolai et Ladislai, filiorum Andree, filii Jacobi, Berethe vocate, circa quandam rivulum ubi iuxta unam metam antiquam novam metam erexissent; in quo fluvio infra ad fluvium Sayow vocatum descendendo, ac de ipso fluvio exeundo, circa antiquam metam similiter novam metam erexissent, quarum una separaret predicte possessioni Kereztrw, secunda vero ville Zenthandurias vocate; deinde, inter quasdam terras arabiles versus partem orientalem egrediendo, circa quandam metam antiquam similiter novam metam; ab hinc per modicum spacium transeundo¹ circa quendam rivulum unam metam novam erexissent, posthec ipso rivulo transito in fine cuiusdam terre arabilis unam metam novam erexissent; de hinc ad quendam parvum monticulum perveniendo circa duas metas antiquas unam novam erexissent; deinde ad quendam montem vinearum ascendendo circa unam metam antiquam novam erexissent, quarum una separaret dicte possessioni Kereztrw, secunda vero ville Zenthandrias¹ vocate; ab hinc, per virgultum rufum infra flec-tendo, transito capite seu ordine rivuli Sospotakfew vocati, unam metam novam penes antiquam erexissent; cuiusquidem rivuli Sospotak per meatum infra ad metas possessionis Kendtelek vocate declinando de ipsoque fluvio exeundo per modicum spacium versus partem meridionalem currendo, pervenit ad quendam arborem ilicis vulgariter¹ Tulgfa vocatam, ubi circa unam antiquam metam duas novas erexissent, quarum una separaret possessiuni Kereztrw predicte, secunda vero Kendtelek nuncupate; ad huc, versus eandem partem meridionalem per

quendam longum Berch inter virgultum Zeleuberch vocatum currendo, circa unam metam antiquam nova meta erecta descendit infra inter virgultum et transitis quibusdam arboribus Akacyafa vocatis, sunt quatuor mete antique quarum duas renovassent, quarum scilicet quatuor metamum due, videlicet una antiqua et alia renovata, possessioni Kereztrw predictae et alie due ville Kendtelek vocatae separarent; ab hinc per terras arabiles currendo pervenit ad fluvium Sayow ubi, sub una arbore salicis circa unam antiquam metam novam erexissent et ibi cadit ad dictum fluvium Sayow vocatum, qui scilicet fluvius separat inter possessiones Kereztrw predictam et Sarwar vocatam, usque quendam ryvulun a parte occidentali meantem circa quem penes antiquam metam novam erexissent; de quo rivulo vadit supra ad unum montem Berch vocatum versus partem occidentalem ubi circa antiquam metam novam eri endo super eundem montem parvum circueundo pervenit ad unam metam antiquam; abhinc, de ipso monte descendente, similiter ad unam metam antiquam iuxta quas novas metas erexissent et, ab hinc infra descendendo, pervenit ad predictum ryvulum Beretopotaka vocatum ad unam metam terream circa ipsum fluvium a primo erectam, ubi mete predictae possessionis Kereztrw vocatae terminantur.

Item cursus metamum alterius possessionis ad eandem possessionem Kereztrw pertinentis Fellak vocatae talis est: prima enim meta incipitur in quodam monticulo Hegor vocato ad fluvium Beretopotaka vocatum ad unam metam terream circa ipsum fluvium a primo erectam, ubi mete predictae possessionis Kereztrw vocatae in ascensu¹ cuiusdam montis iuxta quatuor metas antiquas est una meta ex novo erecta; ad huc ad eundem montem altius ascendendo in cacumine ipsius montis penes unam metam antiquam una meta erecta; abhinc infra ad partem meridionalem ad quendam vallem inter virgultum declinando, pervenit ad caput ipsius rivuli Berethopotaka pro meta commissum; demum per cursum ipsius infra flectendo spacium non per magnum transitio, ipso rivulo cadit ad unam magnam viam circa quam est quidam fluvius Fellakpotaka vocatus, quo rivulo transitio, tendit supra quendam montem virgultosum et in latere ipsius montis ascendente¹ perveniet ad duas metas antiquas iuxta quas unam novam erexissent; in quoquidem monte per quandam semitam virgultosam versus partem meridionalem transeundo¹ pervenet² ad alias duas metas antiquas, iuxta quas unam metam novam erexissent; ad huc per eundem montem directe remocius transeundo¹ pervenit ad metas antiquas, iuxta quas est nova meta erecta; inde infra declinando pervenit ad ryvulum Melyespotaka vocatum et in cursu ipsius ryvuli ad partem occidentalem egrediendo, cadit ad alium ryvulum, ad villam Nogfalu vocatum³ permeantem, de quo fluvio exeundo pervenit ad duas lapides pro metis signatos de quorum medio tendit supra ad montem Chychol vocatum ad quendam alveolum Mochar vocatum de quo monte versus partem dexteram remanet ville Fellak annotatae; item de ipso Chychol infra ad quendam vallem declinando, cadit ad quendam ryvulum quo ryvulo post modum transitio ascendit¹ supra ad terram Zakaduztfeuld vocatam, de quo loco tendit supra ad montem Nergesheg vocatum et in vertice ipsius sub quadam arbore ilicis sunt due mete antique; inde descendit infra, ad locum, deinde per terras arabiles vadit ad monticulum Elesberch vocatum de quo monticulo tendit infra ad duos ryvulos Beretopotaka et Fellakpotaka nuncupatos, ubi mete predictae ville Fellak terminantur.

Datum feria quinta proxima post quindenas festi Passcē domini, anno prenotato.

Preainălțatului principe și stăpîn, domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu ilustrul rege al Ungariei, stăpînul lor firesc, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj Mănăstur, cuvenitele și cucernicele rugăciuni întru domnul.

Înălțimea voastră să aștepte că noi am luat la cunoștință, cu cinstea cu care se cuvine, scrisoarea voastră, avînd acest cuprins: *Urmează oc-tul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 26 februarie 1364, nr. 240*. Iar noi, doritori fiind a da ascultare poruncilor înălțimii voastre, după cum simtem datori, am hotărît a trimite împreună cu acest Toma, fiul lui Nicolae din Aluniș, pe omul nostru, adică pe fratele Kylian din conventul nostru, spre a împlini cu credință sus-zisele voastre porunci.

Care, întorcîndu-se de acolo la noi, ne-au spus într-un glas, rugați fiind de noi, că aceștia, în miercuria după octavele sărbătorii Paștelui domnului de curînd trecute⁴, venind la fața locului pe sus-zisa moșie numită Șieu-Cristur, chemînd după lege pe vecinii și megieșii acestuia și fiind aceștia de față, au hotărînicit-o după adevăratele și vechile sale (semne de) hotar, și, odată hotărînicită, despărțită și deosebită de moșiile altora în felul arătat mai jos, în locurile potrivite ridicării noilor hotare, mai sus-zisul om al vostru i-a pus, sub mărturia zisului om al nostru, pe pomeniții Mihail magistrul, Laurențiu, Antoniu și Ladislau, fiii lui Blasiu de Recea, sub numele de nouă danie a înălțimii voastre, în veșnică stăpînire fără a se afla vreun potrivnic.

Mersurile hotarelor acestei moșii Șieu-Cristur, hotărînicite fiind de omul vostru și al nostru, și ridicate fiind (semnele de hotar) în locurile de trebuință, după cum același om al vostru și al nostru ne-au spus, urmează după această rînduială: încît să înceapă primul hotar la capătul moșiei numită Bretea, a lui Nicolae și Ladislau, fiii lui Andrei, fiul lui Iacob, aproape de un pîrîu, unde au ridicat un (semn de) hotar nou lîngă unul vechi; coborînd pe acest rîu mai jos la rîul numit Șieu, și (apoi), ieșind din acest rîu, deasupra au ridicat (semn de) hotar nou aproape de unul vechi, dintre care un (semn de) hotar să-l despartă de mai sus-zisa moșie Șieu-Cristur, iar al doilea de satul numit Sfîntu; apoi, ajungînd între pămînturile de arătură spre partea răsăriteană, deasemenea au ridicat un hotar nou aproape de unul vechi; de aici, trecînd puțîn timp aproape de un rîu, au ridicat un (semn de) hotar nou iar după aceea, trecînd prin același rîu, în capătul aceluia pămînt de arătură au ridicat un (semn) nou de hotar; din acest (loc) ajungînd pînă la un deal mic, au ridicat un hotar nou în apropierea a două semne de hotar vechi; apoi, urcînd la un deal cu vii au ridicat (semne de) hotar nou, aproape de un (semn de) hotar vechi dintre care unul să-l despartă de zisa moșie Șieu-Cristur, iar al doilea de satul numit Sfîntu; din acest (loc), co-tînd în jos prin lăstărișul cel roșu (și) trecînd izvorul sau cursul pîrîului numit Sospotakfew⁵ au ridicat un hotar nou lîngă unul vechi; întorcîndu-se prin albia pîrîului Valea Sărată mai jos de hotarele moșiei numite Chintelnic și ieșind puțîn din acest rîu (hotarul) se îndreaptă spre partea de miazăzi, ajunge la un stejar numit în limba poporului Tulgfa, unde lîngă un hotar vechi au ridicat două noi, dintre care unul desparte moșia sus-zisă Șieu-Cristur, iar al doilea (moșia) numită Chintelnic; de la acest (loc), mergînd spre partea de miazăzi peste o creastă

lungă prin lăstărișul numit Zeleuberch⁶ lângă noul (semn) de hotar ridicat lângă unul vechi, coborînd mai jos prin lăstăriș și trecînd pe (lîngă) niște copaci numiți Akacyafa⁷, sînt patru semne de hotar vechi, dintre care două au fost înnoite, dintre care patru (semne de) hotar, două, adică unul vechi și celălalt înnoit, despart moșia sus-zisă Șieu-Cristur iar alte două satul numit Chintelnic; de la acest (loc), mergînd prin pămînturile de arătură, ajunge la rîul Șieu, unde, sub o salcie au ridicat un hotar nou lîngă unul vechi și aici coboară în zisul rîu numit Șieu — care rîu desparte pomenitele moșii, sus-zisa Șieu-Cristur și cea numită Șirioara — pînă la un pîrîu care se varsă în partea apuseană, lîngă care au ridicat un hotar nou aproape de cel vechi, din acest pîrîu se îndreaptă peste un deal numit Berch⁸ către partea apuseană, unde, ridicîndu-se un (semn de) hotar nou lîngă unul vechi, ajunge, înconjurînd acest deal mic, la un (semn de) hotar vechi; din acest (loc), coborînd de pe acest deal de asemenea la un hotar vechi, lîngă care au ridicat hotare noi și, de aici coborînd, ajunge la mai sus-zisul pîrîu numit Valea Bretii, la o movilă de hotar ridicată la început lîngă același rîu, unde se sfîrșesc hotarele mai sus-zisei moșii numită Șieu-Cristur.

Deasemenea mersul hotarelor altei moșii aparținătoare de acea moșie, Șieu-Cristur, numite Feleac, este acesta: încît primul semn de hotar să înceapă într-un deal numit Hegor, de la rîul numit Valea Bretii, de la o movilă de hotar, ridicată la început lîngă același rîu, (acolo) unde în sus-zisele hotare ale moșiei numite Șieu-Cristur, în suișul unui munte, lîngă patru vechi (semne de) hotar, este un semn de hotar care a fost ridicat din nou; de la acesta urcînd mai sus în vîrfurile acestui deal, a fost ridicat un semn nou de hotar lîngă unul vechi; de aici, cotînd prin lăstăriș la partea de miazăzi la o oarecare vale, ajunge la izvorul aceluia pîrîu Valea Bretii stabilit ca hotar; după aceea, întorcîndu-se în jos prin cursul acestui (pîrîu) fără să treacă prea mult timp ajunge cu acel pîrîu la un drum mare lîngă care se află rîul numit Valea Feleacului, (și), trecînd rîul, se îndreaptă peste un oarecare deal acoperit cu tufe și, urcînd în coasta acestui deal, ajunge la două semne vechi de hotar lîngă care au ridicat unul nou; trecînd acel deal pe o oarecare potecă (mărginită) de tufe, către partea de miazăzi ajunge la alte două hotare vechi, lîngă care au ridicat un semn nou de hotar; din acest (loc), trecînd mai departe în linie dreaptă peste acest deal, ajunge la vechile semne de hotar, lîngă care a fost ridicat unul nou; apoi, întorcîndu-se în jos, ajunge la pîrîul numit Melyespotaka⁹ și, înaintînd în mersul acestui pîrîu spre partea apuseană, ajunge la un alt pîrîu, care curge pe lîngă satul numit Nușfalău, din care rîu ieșind, ajunge la două pietre însemnate ca (semne de) hotar din al căror mijloc se îndreaptă deasupra spre dealul numit Chychol la o albie numită Mochar¹⁰, de la care deal înaintează către partea dreaptă a satului sus-însemnat Feleac; deasemenea de la acest (deal) Chychol ajunge, îndreptîndu-se în jos de această vale, la un rîu, și urcă, după ce trece în sfîrșit rîul, în sus la pămîntul numit Zakaduztfeuld¹¹, din care loc se îndreaptă peste dealul numit Nergesheg¹² și, în vîrfurile acestuia, sub un stejar, sînt două (semne de) hotar vechi; apoi coboară la locul din care apoi înaintează prin pămînturile de arătură pînă la dealul numit Elesberch¹³, din care deal se (îndreaptă) mai jos la două pîrîuri numite Valea Bretii și Valea Feleacului, unde se sfîrșesc hotarele mai sus-zisului sat Feleac.

Dat în miercură după cvindenele sărbătorii Paștilor domnului, în anul mai sus-însemnat.

Arh.Naț.Magh.,DL.30 682. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 29 ianuarie 1367.

- ¹ Astfel în orig.
- ² Corect: *pervenit*.
- ³ Corect: *vocatam*.
- ⁴ 3 aprilie.
- ⁵ Izvorul Văii Sărate.
- ⁶ Dealul Viilor.
- ⁷ Salcim.
- ⁸ Deal.
- ⁹ Piriul Adinc.
- ¹⁰ Mlaștina.
- ¹¹ Cîmpul Crăpăturii.
- ¹² Șeaua.
- ¹³ Dealul Ascuțit.

251

1364 aprilie 16 (*sedecimo Kalendas May*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește magistrului Ioan, fiul lui Wezeus, dania unor moșii. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea, Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad și Dionisie, voievod al Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh.,DL., arh. fam. Zichy, 211. B. 440.

Orig.hirtie, pecetea căzută.

EDIȚII: *Zichy*, III, p 225—230.

252

1364 aprilie 19 (*tredecimo Kalendas Maii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete un act dat comiților Ștefan și Ioan, fiii comitelui Bartolomeu. Este amintită pecetea regelui Carol Robert, „pierdută din întâmplare în Țara Românească“.

Orig. în 1834 se afla în arh. comiților de Veglia.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 413—414.

253

1364 aprilie 26, (Oradea).

Nos, capitulum ecclesie Varadiensis, significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod magister Petrus, filius Bene, socius et concanonicus noster, cantorque ecclesie Budensis, in nostri personaliter constitutus presencia, vive vocis oraculo coram nobis est confesus quod unam vineam prope capellam heremitarum beate virginis, in vicinitate vinee altaris sancti Stephani sitam, ac unum maccellum in vicinitate, alterius maccelli predicti Bene, patris sui, situm, hereditarie successionis titulo ipsum precise contingentes, divino ductus amore, ob spem future

felicitatis, prout olym per prefatum Bene magnum, patrem suum, donata extitisset, ita et nunc domine Clare, moniali ordinis sancte Clare, sorori sue, et per consequens ecclesie sancte Anne dedisset, contulisset et erogasset, ac dedit et contulit coram nobis, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam, pariter et habendam.

Datum feria sexta proxima post festum beati Georgii martiris, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} quarto.

Noi, capitulul bisericii de Oradea, prin cuprinsul celor de față facem cunoscut tuturor cărora se cuvine că magistrul Petru, fiul lui Bene, soțul și fratele nostru canonic și cantor al bisericii de Buda, venind în-suși în fața noastră, a mărturisit înaintea noastră prin viu grai că, îndemnat de iubirea de Dumnezeu (și) în speranța fericirii viitoare, a hărăzit și a dat și dă și hărăzește și acum în fața noastră — așa precum dăduse odinioară Bene cel Mare, tatăl său — doamnei Clara, călugăriță din ordinul sfintei Clara, sora lui, și, prin urmare, bisericii sfintei Ana, o vie aproape de capela eremiților fericitei Fecioare, așezată în vecinătatea viei altarului sfântului Ștefan și o măcelărie așezată în vecinătatea unei alte măcelării a sus-zisului Bene, tatăl lui, ce țin neîndoielnic de el prin moștenire, ca să le stăpânească, să le țină și să le aibă pe veci și nestrămutat.

Dat în vinerea de după sărbătoarea fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 298. Fotocopie la Inst. de Ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. hirtie, cu urme de pecete de închidere, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Kereszturi*, I, p. 187—188; *Fejér*, IX/3, p. 456—457.

254

1364 mai 1 (*in festo apostolorum Philippi et Jacobi*).

Ludovic I, regele Ungariei, conferă un privilegiu oaspeților din Stará L'ubovňa. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea, Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad și Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh. raională din Poprad. Arh. oraș. Stará L'ubovňa. Orig.perg.

EDIȚII: *Fejér*, IX/1, p. 50—54 (cu data greșită: 1342).

255

.1364 mai 1, Sîntimbru.

Nos, Petrus, viceuoyuoda Transsilvanus, damus pro memoria quod cum, secundum continentiam litterarum conventus ecclesie beate Marie virginis de Kulusmonustra obligatarum, magistri Johannes et Ladislaus, filii Nicolai, nobiles de Doboka, pro quibusdam debitis ipsorum, Petro claudio et Brancha, hospitibus de Forrou, ac Nicolao parvo, hospiti de Medvys, in octavis Purificationis beate Marie virginis nunc proxime preteritis, quattuordecim florenos coram ipso conventu dare et solvere debuissent, duplum incursuris, si dictam negligenter facere solutionem; tandem, ipsis octavis occurrentibus, iidem magistri Ladislaus et Johannes,

242

fili Nicolai, predictos quattuordecim florenos solvere non curarunt predictis Petro claudio et Brancha de Forrou ac Nicolao, legitimis diebus coram ipso conventu expectantibus, sicut nos in litteris predicti conventus perspeximus contineri; unde nos memoratos nobiles in iudiciis consuetis commisimus fore convictos.

Datum in Sancto Emerico, in octavis festi beati Georgii martiris, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} quarto.

(*Pe verso:*) Pro Petro claudio et Brancha, hospitibus de Forrou ac Nicolo parvo, hospite de Medvys, contra Johannem et Ladislaum, filios Nicolai de Doboka, super solutione quattuordecim florenorum in octavis Purificationis Marie virginis facienda, obmissionalis.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că, deoarece, potrivit cuprinsului scrisorii de îndatorire (dată de) conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj—Mănăstur, magiștrii Ioan și Ladislau, fiii lui Nicolae, nobili de Dăbîca, trebuiau să plătească și să dea pentru niște datorii ale lor, în fața aceluiași convent, la octavele Întîmpinării Domnului acum de curînd trecute¹, paisprezece florini lui Petru cel Șchiop și lui Brancha, oaspeți din Fărău, și lui Nicolae cel Mic, oaspete din Medveș, avînd să cadă sub (pedeapsa) plății îndoite dacă nu s-ar îngriji să facă pomenita plată; în cele din urmă, sosind acele octave, acei magiștri Ladislau și Ioan, fiii lui Nicolae, nu s-au îngrijit să plătească sus-zisii paisprezece florini sus-numiților Petru cel Șchiop și lui Brancha din Fărău și lui Nicolae, care au așteptat în fața aceluiași convent zilele legiuite, așa cum am văzut că se arată în scrisoarea sus-zisului convent. Drept aceea noi am hotărît ca pomeniții nobili să fie osîndiți la gloaba obișnuită.

Dat la Sintimbru, la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghie, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso:*) Scrisoare de neîmplinire (a obligației de a achita o datorie) pentru Petru cel Șchiop și Brancha, oaspeți din Fărău, și Nicolae cel Mic, oaspete din Medveș, împotriva lui Ioan și Ladislau, fiii lui Nicolae de Dăbîca, cu privire la plata a patrușprezece florini ce trebuia făcută la octavele Întîmpinării domnului.

Arh.Stat. Cluj-Napoca, Arh. ist. Colecția generală.

Orig. hîrtie, cu pecete aplicată pe verso.

REGESTE: Szabó, *Erd.Múz.okl.*, p. 28, nr. 120.

¹ 9 februarie.

Nos, magister Laurencius, filius Dominici, castellanus de Haram et vicecomes comitatus de Crassow, iudices nobilium de eodem, damus pro memoria quod Dionisius, filius Nicolai de Maius (. . .)¹ in sua et pro magistro Petro, filio magistri Heym, in persona, ad nostram accedens presenciam, modo protestatorio significare curarat in hunc modum, quod Petrus, filius Michaelis, filii Hag, dum iudex de Kuuest fuisset in persona magistri Ladislai, filii Zobonia, idem magister Petrus ad suam possessionem potencialiter venisset, Superior Raunam nominatam, et unum

equum in sua propria potencia² recepisset et ipsam possessionem dictam in suo facto predasset; secundario, super iobagiones eiusdem magistri Petri tres³ marcas³ Scekas³ recepisset in sua propria potencia. Igitur ad huius rei veritatem a nobis sibi dari nostrum hominem postulavit. Nos vero Benedictum, filium Petri de Zagatag, fideliter ad premissa duximus transmittendum; qui dictus homo noster ad nos reversus, nobis dixit de premissis quod talem scitus veritatem pallam³ et oculte (a hominibus)⁴, cuiusvis status pro veritate rescivisset sic fuisse et fecisse per predictum Petrum, filium Michaelis, et possessionem Suran⁵ penitus anihilasset et domos eiusdem ville destruxisset.

Datum in Mezew Somliov, sabbato proximo post diem Ascensionis domini, anno domini M^oCCC^oLX quarto.

(*Pe verso:*) Pro magistro Petro, filio Heem³, contra magistrum Petrum, filium Michaelis, filii Hag, super receptione unius equi et tres marcas, inquisicionales.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite al comitatului Caraș (precum) și juzii nobililor din același (comitat) facem cunoscut că, venind însuși înaintea noastră Dionisie, fiul lui Nicolae de Maius, . . . în numele său și al magistrului Petru, fiul magistrului Heym, s-a îngrijit să ne aducă la cunoștință în chip de întîmpinare că Petru, fiul lui Mihail, fiul lui Hag, pe cînd era în locul magistrului Ladislau, fiul lui Zobonia, ca jude de Kuest, a venit cu silnicie la moșia sa numită Rauna de Sus, și a luat, cu de la sine putere, un cal și i-a prădat și zisa moșie prin fapta sa; în al doilea rînd, a luat, cu de la sine putere de la iobagii (din) Scekas ai aceluia magistrul Petru, trei mărci.

Drept aceea, (Dionisie) ne-a cerut să-i dăm omul nostru (spre a cerceta) adevărul cu privire la acest lucru. Iar noi am hotărît să trimitem pe Benedict, fiul lui Petru de Zagatag spre (a duce la îndeplinire) întocmai cele de mai sus. Iar (sus)-zisul om al nostru, întorcîndu-se la noi, ne-a spus cu privire la cele de mai sus, că după ce a cercetat adevărul, pe față și pe ascuns (de la oamenii) de orice stare, a aflat că într-adevăr așa a fost și că (acestea au fost făptuite) de sus-zisul Petru, fiul lui Mihail și că a nimicit cu totul moșia Suran și a dărîmat casele aceluia sat.

Dat la Șemlac, în sîmbătă de după Înălțarea domnului, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso:*) Scrisoare de cercetare pentru magistrul Petru, fiul lui Heym, împotriva magistrului Petru, fiul lui Mihail, fiul lui Hag, cu privire la luarea unui cal și a trei mărci.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 408.
Orig.hîrtie, cu urmele de trei peceti aplicate pe verso.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 62—63.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 114—115, nr. 1 496.

¹ Lacună în text.

² Cuvînt repetat.

³ Astfel în orig.

⁴ Lipsește în text.

⁵ Localitate neidentificabilă. Poate lectură greșită în loc de *Su(perior)* *Rau(na)*.

Ludovic I, regele Ungariei, adevărește un act al său din 1344, dat unor locuitori din comitatul Zips. În lista demnitarilor: Dumitru, episcopul de Oradea, Dominic, episcopul Transilvaniei, și Dominic, episcopul de Cenad, Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Orig. În 1834 se afla în colecția lui Carol Fejérvári, tom. III, nr. XII, al. 89.
EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 417—419.

Ludovic I, regele Ungariei, schimbă o cetate și niște pământuri cu un nobil croat. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea, Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad, Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Batthyány din Kőrmend.
Orig.perg., cu pecete dublă regală, atârnată de un șnur de mătase roșie.
Transumpt în actul capitlului din Zagreb, din 4 august 1364.
EDIȚII: *Smičičklas*, XIII, p. 364—366.

¹ Astfel în orig.

Nos, magister Nicolaus, filius Pethew, comes de Doboka, Johannes, filius Inok, et Demetrius, iudices nobilium de eodem, memorie commendamus quod Michael, filius Ladizlai de Kerkurhazy, iuxta modum et formam nostri iudicii, in nostri figura iudiciaria, feria tertia proxima post festum beati Johannis ante Portam Latinam, Johannem, Buthus dictum, de Solumku, iobagionesque eiusdem de Wyfolui, necnon iobagiones Benedicti, Wrdung dicti, eos iuris ordine inhibuit, imo coram nobis prohibuere¹ curavit videlicet de suis pratis iuxta fluvium Solumus ridentibus² et existentibus et de aliis pratis suis aliubi habitis, rectis et possessis ab hereditario, terris pariterque arabilibus; ceterum alios commetaneos pro combitu³ noctium ac pro nocturno cum pecoribus et equatiis eorundem in eisdem antedictis pratis sive possessionibus suis terrisque arabilibus quoquomodo pene et per omnia, iuxta consuetudinem regni Ungarie, Michael, filius Ladizlai, prelibatus, antedictos nobiles inhibuit et prohibere valde curavit.

Datum in Jenew, in termino prehabito, anno eiusdem M.OCC.LX. quarto.

(Pe verso:) Pro Michaele de Kerkurhazy, contra Johannem, Buthus dictum, et Benedictum, Wrdung dictum, de suis pratis prohibitorie.

Noi, magistrul Nicolae, fiul lui Pethew, comite de Dăbica, Ioan, fiul lui Inok, și Dumitru, juzii nobililor din acel (comitat), dăm de știre

că în marțea de după sărbătoarea fericitului Ioan înaintea porții latine⁴, potrivit întocmirii și rînduiei judecării noastre, Mihail, fiul lui Ladislau de Kerkurhazy, a oprit pe calea legii, la scaunul nostru de judecată și înaintea noastră s-a îngrijit să oprească pe Ioan zis Buthus de Șinteiu și pe iobagii lui din Uifalău, precum și pe iobagii lui Benedict zis Urdung de la (folosirea) livezilor sale așezate și aflătoare lângă rîul Șoimuș, și a celorlalte livezi ale sale drepte și stăpînite prin moștenire, oriunde s-ar afla ele, precum și (de la folosirea) pămînturilor de arătură. Pe lângă aceasta sus-zisul Mihail, fiul lui Ladislau, a oprit cu totul, cu desăvîrșire și în orice chip, după obiceiul regatului Ungariei, pe sus-ziișii nobili și s-a îngrijit să oprească hotărît și pe alți megieșii de la masul peste noapte și de la înnoptarea cu oile și hergheliile lor în sus-zisele livezi sau moșii ori pămînturi de arătură.

Dat la Ineu, la sorocul sus-pomenit, în anul aceluiși (soroc) o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso*.) Scrisoare de opreliște cu privire la livezile sale pentru Mihail de Kerkurhazy împotriva lui Ioan zis Buthus și a lui Benedict zis Urdung.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș.

Orig. hîrtie, cu trei peceti din ceară, aplicate pe verso, dintre care cel din mijloc cu legenda: : +S. IOHAN(NIS . FILII.) INOC.

Descrierea pecetilor la *Teleki*, I, p. 132.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 131—132.

¹ Corect: *prohibere*.

² Corect: *iacentibus*.

³ Corect: *cubitu*.

⁴ 7 mai 1364.

260

1364 mai 8, Vișegrad.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, amînă pentru 6 octombrie 1364 pronunțarea sentinței în procesul pornit de Petru, fiul lui Mihail de Sanislău (*Zanislov*), împotriva magiștrilor Ladislau și Gheorghe, fiii lui Ioan, fiul lui Bricciu de Bátor precum și împotriva lui Petru, fiul lui Leukus de Bátor.

Arh.Naț.Magh.,Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 468.

Orig.hîrtie, cu urmele unei peceti de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 116, nr. 1 502.

261

1364 mai 8, Vișegrad.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și jude al cumanilor, la cererea împuterniciților părților, amînă sorocul dezbaterei procesului dintre Sebastian, fiul lui Ioan de Cehăluț și nobilii de Nagysején de la octavele

246

sărbătorii sfântului Gheorghe (1 mai) la octavele sărbătorii sfântului arhanghel Mihail (6 octombrie).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 430.

Orig. hirtie, cu fragmente de pecete de închidere, aplicată pe verso.

REGESTE: Kállay, II, nr. 1 501.

262

1364 mai 8, Sîntimbru.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus, devote amicitie et honoris incrementum continuum.

Vestre discrecionis amicitie presencium seriem declaramus quod, cum in congregacione generali magnifici viri, domini Dionisii, vouode¹ Transsiluani et comitis de Zonuk, domini nostri, universitati nobilium et alterius cuiusvis status et condicionis² predictae partis Transsiluane feria quarta proxima ante festum beati Martini confessoris anno proximo preterito elapso per eundem Torde celebrata, vir religiosus, dominus Otto, abbas de Clusmunustra, personaliter iuxta continenciam litterarum vestrarum citatoriarum et reambulatoriarum³ ad presenciam eiusdem accedendo, contra Johannem, filium Nicolai de Zamusfolua, exhibuisset easdem litteras vestras citatorias, asserendo accionem suam in eisdem contineri eidem presentasse, in quarum tenoribus inter cetera comperisse talem manifeste, quod cum idem dominus Otto abbas, accepto Ladislao de Zomurduk, homine regio, et magistro Michaelae, socio et concanonico vestro, per vos ad litteratorium regium mandatum in testimonio transmissio feria sexta proxima post festum beati Michaelis archangelis tunc proxime preteritum, ad faciem possessionis sue, Apathyda vocate, accedendo, eandem a parte ville Zenthmiklos vocate per metas eiusdem reambulare et in locis necessaris⁴ novas metas iuxta veteres erigi facere voluisse, Andreas, filius Nicolai, germani Gereu, nobilis de eadem Zamusfolua, in persona eiusdem Johannis, fratris sui, huic ereccione³ metarum contradictor extitisse; quemquidem Johannem eodem die et loco contra ipsum dominum Ottonem abbatem ad primam prefatam congregacionem citasset.

Quarum litterarum exhibicionis factis et perlectis continenciis eorundem, predictus dominus Otto abbas, premissae contradiccionis racione, scire voluisset a Johanne prenotato; qui(bus)⁵ auditis et perceptis, prefatus Johannes personaliter exurgendo respondisset eo modo, quod ipse premissae possessionarie reambulacionis pro eo fecisset prohibicionem prenotatam, qua ipse dominus abbas per premissam suam reambulacionem magnam particulam terre de dicta possessione Zenmiklos¹ occupare et ad ipsam possessionem suam Apathyda vocatam applicare voluisset, unde si ipse dominus abbas eandem possessionem suam Apathyda vocatam per suas⁶ veras metas et antiquas reambularet et de dicta possessione sua nil occuparet, tunc non faceret prohibicionem aliqualem. Verum quia, ad iteratam reambulacionem metarum superscriptae possessionis Apathyda vocate, homines eiusdem domini nostri et vester transmitti debuisset. Ideo, petendo vos amicabiliter quatenus vestrum mitteretis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus, filius Egidii de Zomurduk, vel Johannes, filius Nicolai, filii Bedeu de eadem,

aut Jacobus litteratus de Mera, aliis absentibus, homo eiusdem, ad faciem⁷ prenotate possessionis Apathyda vocate accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem legitime inibi convocatis et partibus vel eorum legitimis procuratoribus presentibus, primo metas eiusdem possessionis Apathyda vocate iuxta ostensionem ipsius domini abbatis vel eiusdem legitimi procuratori a parte predictae possessionis Zenthmiklos reambularet, demumque metas prelibate possessionis Zenthmiklos vocate a parte eiusdem possessionis Apathyda separantes et distinguentes, iuxta ostensionem et demonstrationem ipsius Johannis, filii Nicolai, simili modo reambularet. Et, si partes in huiusmodi reambulacionibus et ostensionibus prelibatarum metarum possessionum concordantes fierent, tunc unicuique parcium sua iura⁸ per erecciones novarum metarum, ubi necesse fieret, committeret, pacifice possidendam. Si vero in aliquibus particulis terrarum discordes fuissent, tunc ipsam particulam terre, que inter ipsas partes contenciosa remansisset, regali mensura, si mensurari posset mensurando, vel, si mensurari non potuisset, visu considerando, deum ferendo pre oculis, absque scrupulo cuiuslibet falsitatis, extimasset⁹, regni consuetudine¹⁰ requirente. Et posthec ipsius possessionarie reambulacionis et metarum ereccionis ac extimacionis¹¹ seriem, cum totali suo processu, ad octavas festi¹² Epiphaniarum domini, tunc affuturas, eidem domino nostro amicabilem rescriberetis.

Ipsis itaque octavis festi Epiphaniarum domini occurrentibus, prefatus dominus abbas de Clusmunustra exhibuerat nobis litteras vestras prefato domino nostro rescripcionales, in quibus inter cetera comperiebamus habere manifeste quod vos¹³, receptis ipsis litteris domini nostri, ad reambulacionem metarum possessionis ipsius Ottoni, abbatis de Colusmonostra¹, Apathyda vocate, unacum Ladislao, filio Egidi¹, nobilis de Zomurduk, homine prefati domini nostri voyuode, vestrum hominem, videlicet magistrum Blasium, vicesuccentorem chori ecclesie vestre, pro testimonio transmississetis. Qui demum ad vos reversi, vobis, retulissent quod ipsi, sabbato proximo ante festum beati Thome apostoli tunc proxime preteritum, ad faciem prefate possessionis Apathyda vocate accessissent, ibique presentibus vicinis et commetaneis eiusdem, idem dominus abbas quasdam metas et alia loca metarum dicte possessionis sue Apathyda vocate a parte possessionis Scenthmiclous¹ vocate separandas et distinguendas, demonstrasset, e converso autem ipse Johannes, filius Nicolai de Zomusfolua, quandam unam metam terream, quam vero potuisset considerare¹⁴, commensuret vel ad quam partem ipsa meta demonstraret, similiter ostendisset quadam particula terre pro uno aratro sufficiens contentiose remanente. Obhoc, partes predictas metas erigere nequivissent, ipsaque causa in eodem statu ad octavas medi¹ XLme in nostram presenciam et abhinc, propter bonum pacis, scilicet ab eisdem octavis diei Medi¹ XLme de voluntate parcium ad octavas festi beati Georgii martiris nunc proxime preteritis dilative extiterut prorogata: nempe ipsis octavis festi beati Georgii martiris occurrentibus, pro eodem domino abbate, Ladislaus de Zomurduk, cum litteris procuratoriis ipsius conventus, tamquam actore, ab una, et Johanne predicto, in causam attracto, parte ex altera, coram nobis constitutis. Cum nos eundem procuratorem ipsius domini abbatis legitime requisitum habuissemus utrum dictus dominus abbas, mediante sua iuramentali deposicione vel duelli certamine hoc complacere velle vel ne, idem Ladislaus, procurator iamdicti domini abbatis, in persona domini sui, hoc ut eadem particula terre

littigiosa¹, dicte ecclesie pertineat, non litteratorio testimonio nec aliquo evidenti documento, sed simplicium verborum probacione complacere vellet, asserebat. Ideo nos, unacum regni nobilibus nobiscum pro tribunali consedriamus iudicantes, commisimus ut ipse Johannes, filius Nicolai, tercio se nobilibus, uno propinquiori vicino, sabbato proximo post festum Nativitatis beati Johannis baptiste nunc affuturo, presentibus hominibus nostris et vestris testimoniis, in una prescriptarum litigiosarum metarum stando resolutis cingulis et discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando et personaliter dicendo, prout moris et iuris est, super terram iurare, quod dicta particula terre litigiose nunquam ipsius ecclesie beate virginis de Colosmonostr¹, sed sua iure hereditaria sit et existat ac ad¹⁵ eandem possessionem suam Scenthmiclous¹ pertineat de iure et de facto, iuramentum prestare teneatur. Unde, cum ad ipsum iuramentum audiendum et videndum, homines nostri et vestri de necessario transmitti deberent, igitur vestram amicitiam petimus diligenter, quatenus vestros mittatis homines pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Nicolaus litteratus, filius Pauli de Walko, vel Georgius de Buda aut Mychael, filius Egidii de Zomurduk, pro parte ipsius domini abbatis Ottonis, item Johannes, filius Dominici de Suk, vel Johannes dictus Bogar de Korpad aut Ladislaus, filius Salomonis de Patha, pro parte eiusdem Johannis in causam attracti, aliis absentibus, homines nostri, ad faciem prefate terre litigiose accedendo et presentibus, iuramentalem deposicionem videant et audiant. Et posthec ipsius iuramentalis deposicionis seriem, prout fuerit opportunum, ad octavas eiusdem¹⁶ festi¹⁶, vestris in litteris nobis amicabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, octavo die predictarum octavarum festi beati Georgii martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(*Pe verso, de aceeași mînă.*) Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsiluane, amicis suis honorandis, pro religioso viro, domino Ottone, abbate, super facto iuramentalis deposicionis, presentibus hominibus nostris et vestris testimoniis, sabbato proximo post festum Nativitatis beati Johannis baptiste fiendis, ad octavas eiusdem {fes}ti¹⁷ per vos nobis amicabiliter rescribendis.

Chibzuîților și cinstiților bărbați, cinstitului capitolu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, spor neîncetat al prieteniei și cinstei cuvenite.

Prin cuprinsul celor de față dăm de știre prieteniei chibzuinței voastre că, întrucît în adunarea obștească a măritului bărbat, domnul Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, domnul nostru, ținută de acesta la Turda, în miercurea dinaintea sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul din anul care a trecut de curînd¹⁸, cu obștea nobililor și a oamenilor de orice stare și treaptă din sus-zisele părți ale Transilvaniei, cuviosul bărbat, domnul Otto, abatele din Cluj-Mănăstur, venind însuși înaintea acestuia potrivit cuprinsului scrisorii voastre de chemare în judecată și de hotărnicire, împotriva lui Ioan, fiul lui Nicolae de Someșfalău i-a arătat acea scrisoare a voastră de chemare în judecată, spunînd că ea cuprinde pîra sa înaintată împotriva acestuia; din cuprinsul acesteia s-a aflat în chip vădit între altele că, întrucît acel domn Otto, abatele, ducîndu-se în sîmbăta de după sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail, atunci de curînd trecută¹⁹, împreună cu Ladislau de Sumurduc, omul regelui și cu magistrul Mihail, soțul și fratele vostru canonic, trimis de voi ca om de mărturie potrivit poruncii regești dată

în scris, la moșia sa numită Apahida, au vrut să o hotărânicească dinspre satul numit Sînmiclăuș după hotarele ei (adevărata) și să așeze în locurile potrivite (semne) noi de hotar lângă cele vechi, Andrei, fiul lui Nicolae, fratele bun al lui Gereu, nobil de același Someșfalău, în numele aceluiași Ioan, fratele său, s-a pus împotrivor la această ridicare de hotare. Pe acest Ioan l-a chemat în aceeași zi și (în același) loc la prima adunare pomenită, împotriva acestui domn abate Otto.

După înfățișarea acestei scrisori și citirea cuprinsului ei, sus-zisul domn Otto abatele a vrut să știe de la mai sus-numitul Ioan temeiul opreliștei de mai sus. Auzind și înțelegînd acestea, sus-zisul Ioan, ridicîndu-se el însuși a răspuns astfel că el, în timpul așezării din nou a hotarelor sus-numitei moșii, de aceea a făcut mai sus-însemnata opreliște, deoarece acel domn abate prin sus-numita sa hotărnicire ar fi vrut să cotropească o mare bucată de pămînt din zisa moșie Sînmiclăuș și ar fi vrut să o alipească la moșia sa numită Apahida. Deci, dacă acel domn abate ar hotărânici această moșie a sa numită Apahida după hotarele sale adevărate și vechi și nu ar ocupa nimic din zisa sa moșie, atunci el nu ar face vreo opreliște. De aceea, într-adevăr, ar fi trebuit să fie trimiși la repetata așezare din nou a hotarelor mai sus-zisei moșii numite Apahida (și) omul aceluiași domn al nostru și (omul) vostru, de aceea vă cerem în chip prietenesc ca să trimiteți pe omul vostru vrednic de crezare ca om de mărturie, în fața căruia omul aceluia, Ladislau, fiul lui Egidiu de Sumurduc, sau Ioan, fiul lui Nicolae, fiul lui Bedeu din același (loc), sau, în lipsa acestora, Iacob diacul din Mera, ducîndu-se la fața locului pe moșia mai sus-însemnată, numită Apahida, și chemînd acolo în chip legiuit vecinii și megieșii acesteia, și fiind de față părțile sau împuterniciții legiuiți ai acestora, să hotărânicească întii semnele de hotar ale acestei moșii numite Apahida, după înfățișarea acestui domn abate sau a împuternicitului lui legiuit, din partea sus-zisei moșii Sînmiclăuș, și apoi (să hotărânicească) în același fel hotarele sus-zisei moșii numite Sînmiclăuș dinspre partea aceleiași moșii numite Apahida, despărțindu-le și deosebindu-le după înfățișarea și dovedirea aceluia Ioan, fiul lui Nicolae. Și, dacă părțile vor fi în bună înțelegere în privința hotărânicirilor și a înfățișărilor sus-însemnatelor hotare ale moșiilor (lor), atunci fiecărei părți să i se hotărâască drepturile sale prin ridicările noilor semne de hotar (acolo) unde va fi de trebuință, spre stăpînire în chip pașnic. Iar dacă cu privire la vreo parte de pămînt vor fi neînțelegeri, atunci acea parte de pămînt, care a rămas împicinată între acele părți, să fie măsurată cu măsura regească, dacă s-ar putea măsura, iar, dacă nu s-ar putea măsura, atunci socotind-o din priviri, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor, să fie prețuită fără îndoială oricărei înșelătorii, după cum cere obiceiul țării. Iar după acestea să aveți bunătațea de a face cunoscut în scris acestui domn al nostru desfășurarea acestei hotărâniciri de moșie, a ridicării hotarelor și a prețuirii ei cu întreaga sa rînduială, pînă la octavele care atunci vor veni ale sărbătorii Botezului domnului²⁰.

Trecînd așadar aceste octave ale sărbătorii Botezului domnului, pomenitul domn abate de Cluj-Mănăstur ne-a arătat scrisoarea voastră de răspuns către domnul nostru, din care am aflat între altele în chip vădit că voi — primind acea scrisoare a domnului nostru de hotărânicire a semnelor de hotar ale moșiei numite Apahida, a acestui Otto, abatele de Cluj-Mănăstur — ați trimis spre mărturie împreună cu Ladislau, fiul lui Egidiu, nobil de Sumurduc, omul sus-zisului domn al nostru, voie-

vodul, pe omul vostru, anume pe magistrul Blasiu, locțiitorul ajutorului de cantor în corul bisericii noastre. Aceștia, apoi, întorși la voi, v-au spus că ei s-au dus în prima sîmbătă dinaintea sărbătorii fericitului apostol Toma de curînd trecută²¹, la fața locului, pe pomenita moșie numită Apahida, și acolo, fiind de față vecinii și megieșii acesteia, acel domn abate a arătat niște semne de hotar și alte locuri (ale semnelor) de hotar ale zisei sale moșii numită Apahida, care o despart și o deosebesc dinspre moșia numită Sînmiclăuș; la rîndul său însă, acest Ioan, fiul lui Nicolae de Someșfalău, a măsurat o movilă (de hotar) pe care sa o ia în seamă ca adevărată sau despre care a (putut) arăta de care parte ține (și), de asemenea, a înfățișat o anumită bucată de pămînt, îndestulătoare pentru un plug, rămasă în pricină. Din această cauză părțile au fost împotriva să se ridice hotarele (moșiei) sus-zise, și, cu înv irea părților, această pricină a fost amînată, (rămînd) în aceeași stare, la octavele Miezii-păresimilor²² înaintea noastră și, apoi, a fost amînată, spre folosul păcii, cu învoirea părților, de la aceste octave ale zilei de Miaza-păresimilor²² pînă la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe de curînd trecute²³, într-adevăr, venind aceste octave de curînd trecute ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, s-au înfățișat, pe de o parte, pentru același domn abate, Ladislau de Sumurduc, venit cu scrisoare de împuternicire a acestui convent, ca și pîriș, și pe de altă parte, pomenitul Ioan, tras în judecată. Deoarece noi am vrut să aflăm în chip legiuit de la acest împuternicit al celui domn abate, dacă zi ul domn abate ar vrea să încuviințeze (să se lămurească) acestea prin mijlocirea mărturiei sub jurămînt sau prin duel, acel Ladislau, împuternicitul deja-zisului domn abate a spus în numele domnului său că nu vrea să încuviințeze ca (să se lămurească) dacă această bucată de pămînt în pricină ține de zisa bisericii nici printr-o mărturie în scris și nici prin alt act doveditor, ci prin dovada unor cuvinte simple. De aceea, noi, șezînd și judecînd împreună cu nobilii țării în scaunul de judecată, am hotărît ca acest Ioan, fiul lui Nicolae, să fie dator a jura împreună cu trei nobili, (dintre care) unul (să fie) cel mai apropiat vecin, în prima sîmbătă după sărbătoarea acum viitoare a Nașterii fericitului Ioan botezătorul²⁴, fiind de față oamenii de mărturie al nostru și al vostru, stînd într-o (parte) a mai sus-însemnatelor hotare în pricină, deznodîndu-și cingătorile și descălțîndu-se și punînd pămînt deasupra capetelor acestora și ei înșiși spunînd (și) jurînd pe (acel) pămînt, după cum este obiceiul și dreptul, că zisa bucată de pămînt în pricină nu a fost niciodată a acestei biserici a fericitei fecioare din Cluj-Mănăstur, ci ar fi a sa și s-ar afla în (temeiul) dreptului de moștenire și ar ține de drept și de fapt de acea moșie a sa Sînmiclăuș. Deci, pentru că este de trebuință ca oamenii noștri și ai voștri să fie trimiși (acolo) spre a auzi și a vedea acel jurămînt, de aceea cerem cu stăruință prieteniei voastre, ca să-i trimiteți pe oamenii voștri vrednici de crezare ca oameni de mărturie, în fața cărora Nicolae diacul, fiul lui Pavel din Vălcăul Unguresc, sau Gheorghe din Buda Veche, în lipsa celorlalți sau Mihail, fiul lui Egidiu de Sumurduc, din partea acestui domn abate Otto, de asemenea Ioan, fiul lui Dominic de Juc, sau Ioan zis Bogar de Corpadea, sau, în lipsa celorlalți, Ladislau, fiul lui Solomon de Pata, din partea acestui Ioan, pîritul, oamenii noștri, venind și fiind de față, la fața locului pe sus-zisul pămînt în pricină, să vadă și să audă mărturisirea prin jurămînt. Și, după acestea, să aveți bunătatea a ne face

cunoscut în scris, în scrisoarea voastră desfășurarea acestei mărturisiri prin jurământ, după cum va fi potrivit, la octavele acelei sărbători²⁵.

Dat la Sîntimbru în a opta zi a octavelor sus-zise ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso, de aceeași mână:*) Chibzuiților și cinstiților bărbați, cinstitului capîtlu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, pentru cuviosul bărbat, domnul Otto, abatele, în legătură cu mărturia prin jurământ în fața oamenilor de mărturie ai noștri și ai voștri care trebuia să se facă în simbăta de după sărbătoarea fericitului Ioan Botezătorul²⁴, și (despre care) să aveți bunătatea a ne scrie pînă la octavele acelei sărbători.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 746. Fotocopie la Inst. de Ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere aplicată în document pe verso.

¹ Astfel în orig.

² Lipssește: *hominibus*.

³ Cuvînt repetat.

⁴ Corect: *necessariis*.

⁵ Pată de umezeală cca 0,5 cm, întregit după sens.

⁶ Urmează: *metas*, șters de aceeași mână.

⁷ Urmează, deasupra rîndului, un cuvînt ilizibil, șters de aceeași mână.

⁸ Urmează *per erreccionem*, șters de aceeași mână.

⁹ Corect: *estimasset*.

¹⁰ Corect: *consuetudine*.

¹¹ Corect: *estimacionis*.

¹² Urmează: *Eph*, șters de aceeași mână.

¹³ Urmează: *preceptis*, șters de aceeași mână.

¹⁴ Urmează: *quam*, șters de aceeași mână.

¹⁵ Scris deasupra rîndului.

¹⁶ Scris sub text.

¹⁷ Rupt cca 0,5 cm, întregit pe baza contextului.

¹⁸ 8 noiembrie 1363.

¹⁹ 4 octombrie 1363.

²⁰ 13 ianuarie 1364.

²¹ 16 decembrie 1363.

²² 6 martie 1364.

²³ 1 mai 1364.

²⁴ 29 iunie 1364.

²⁵ 1 iulie 1364.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, significamus tenore presentium quibus expedit universis quod Paulo, filio Petri de Wethes, ab una, parte vero ex altera Laurentio, filio Petri, fratre suo de eadem, ad nostram personaliter accedentibus presentiam, vive vocis oraculo coram nobis sunt confessi quod ipsi, voto unanimi et voluntate maturaque deliberatione prehabita, talem in possessionibus ipsorum infra denotandis inter se fecissent divisionem perpetuo et inviolabiliter duraturam: quod primo prefatam possessionem ipsorum Vethes¹ vocatam in duas partes divisissent hoc modo, quod unus vicus simplicis ordinis a fundo curie patris ipsorum inclusive ad partem occidentalem protensus a plaga fluvii Zamus situs usque finem, unacum medietate iuris patronatus, cessissent in ius et proprietatem dicti Laurentii, unam autem plateam versus flu-

vium Zamus tendentem pro communi transitu relinquendo; altero vico autem duplicis ordinis in eadem sito a fundo eiusdem Pauli incipiens inclusive, versus partem meridionalem protenso, similiter usque finem, cum secundo vico simplicis ordinis prefato Paulo remanente. In fine autem ipsius vici, a parte possessionis Chege, ex ultraque parte, idem Laurentius, a parte autem possessionis Kehenus vocate, in loco sessionali edificiis destituto, prenotatus Paulus, iobagiones locandi haberent² facultatem; molendinum nempe (ipsorum)³ in fluvio Zamus habitum divisissent hoc modo, quod medietatem fructuum ipsius molendini prefatus Laurentius, reliquam vero medietatem prelibatus Paulus perciperent et possiderent. Item aliam possessionem ipsorum, Almas vocatam, in facie terrarum usualium eiusdem possessionis Vethes habitam, in duas partes divisissent, cuius recta medietas a parte septentrionali adiacens, usque finem, anotato¹ Paulo provenisset⁴, reliqua medietate eiusdem, a parte meridionali existentem⁵, predicto Laurentio remanente. Item possessionem ipsorum Vyfalu vocatam, similiter in facie terrarum usualium eiusdem possessionis Vethes habitam, modo quo supra in duas divisissent partes rectas et quoqueales¹, cuius recta medietas, unus vicus simplicis ordinis, a parte meridionali adiacens usque finem, cum sessionibus, similiter in ius et proprietatem predicti Pauli provenisset⁴, altero vico simplicis ordinis a parte septentrionali habito, unacum locis sessionalibus habitatoribus destitutis, memorato Laurentio remanente; possessionem denique ipsorum Chamakoz vocatam, populosam, divisissent hoc modo, quod recta medietas eiusdem a parte prati adiacens usque finem prefato Paulo devenisset, alia medietate a parte campestrionali adiacente unacum fundo curie sue ipso Laurentio remanente; in locis autem sessionalibus utraque partium, in suam portionem possessionariam, iobagiones locandi haberet⁶ facultatem. Possessionem ipsorum Bathar vocatam, in comitatu de Hugacha situatam, divisissent hoc modo, quod unus vicus simplicis ordinis in eadem possessione situs, a parte fluvii Bathar existens, a domo eiusdem Pauli inclusive, ipso Paulo provenisset⁴ et alter vicus, a parte occidentali adiacens in eadem situs usque finem prefato Laurentio cessisset et devenisset; ius autem patronatus ecclesie ipsorum in eadem possessione fundate communi usui deputassent, tributum autem ipsorum in prefata possessione Batar¹ exigi¹ consuetum divisissent hoc modo, quod recta dimidietas eiusdem tributi prefato Paulo, reliqua vero medietas ipsi Laurentio provenisset⁴; molendinum enim ipsorum in predicto fluvio Bathar habitum, similiter in duas partes divisissent, cuius una pars ipsi Paulo, reliqua vero medietas prelibato Laurentio cessisset et devenisset. Item possessionem ipsorum, Posanthereme vocatam, divisissent hoc modo, quod unus vicus in eadem possessione situs, a parte orientali adiacens usque finem prefato Paulo, et alter vicus a parte occidentali adiacens, similiter usque finem, cum suis locis sessionalibus, antedicto Laurentio provenisset⁴; terras autem usuales predictarum possessionum in prefata divisione cuique partium provenientium communi usui deputassent, equatias autem ipsorum similiter in duas divisissent partes, quarum recta medietas prefato Paulo, reliqua vero medietas antedicto Laurentio provenisset. Adiecerunt etiam eadem partes quod, si processu temporum, prefatum Paulum divino initu sine herede premori contingeret, ipso Laurentio superstite remanente, extunc dicte possessiones et portiones possessionarias eiusdem prelibato Laurentio et suis successoribus devolvi deberent et succedi perpetuo possidendas; si vero prelibatus Laurentius absque heredum solatio dece-

deret, ut premititur¹, extunc predictae possessiones sue memorato Paulo et posteris eiusdem devolverentur. Ad quod partes spontanea se obligarunt voluntate coram nobis.

Datum in vigilia festi Penthecostes, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quarto.

Noi, capitlul bisericii de Oradea, facem cunoscut, prin cuprinsul scrisorii de față, tuturor cărora se cuvine că, înfățișându-se înșiși înaintea noastră, pe de o parte Pavel, fiul lui Petru de Vetîș, iar de altă parte Laurențiu, fiul lui Petru, fratele său, tot de acolo, au mărturisit prin viu grai înaintea noastră, că ei, prin înțelegere dimpreună și voință și chibzuință matură mai dinainte avută, au făcut între ei, pentru moșiile mai jos arătate, o satfel de împărțire care să dureze pe veci și în chip nestrămutat. Că au împărțit mai întâi sus-zisa lor moșie numită Vetîș în două părți în acest fel, că o uliță cu un singur rînd (de case) întinsă de la locul curții tatălui lor — cuprinzînd (și acest loc) — și pînă în partea apuseană, așezată la malul rîului Someș a ajuns pînă la capăt în dreptul și proprietatea zisului Laurențiu, cu o jumătate a dreptului de patronat, iar un drum îndreptat către rîul Someș să rămînă ca loc de comun de trecere; cealaltă uliță însă cu două rînduri (de case) așezată în același (sat) care se întinde începînd de la locul (curții) acestui Pavel — cuprinzînd (și acest loc) — pînă la partea de miazăzi, să rămînă, deasemenea pînă la capăt, pomenitului Pavel cu a doua uliță cu un singur rînd de case. Iar la capătul acelei ulițe să aibă voie să așeze iobagi acel Laurențiu — în partea dinspre moșia Țeghea; de cealaltă parte sus-zisul Pavel — în partea dinspre moșia numită Kehenus, în locul de sesie golit de case. De asemenea, au împărțit moara lor, aflătoare pe rîul Someș, în acest fel, ca jumătatea venitului acestei mori s-o strîngă și s-o stăpînească sus-zisul Laurențiu, iar pomenitul Pavel (să strîngă și să stăpînească) jumătatea rămasă. La fel au împărțit în două părți o altă moșie a lor numită Almaș, aflătoare în fața pămînturilor de folosință ale acelei moșii (numită) Vetîș, a cărei jumătate dreaptă dinspre partea de miazănoapte pînă la capăt i-a revenit sus-insemnatului Pavel, jumătatea rămasă a acestei (moșii) aflătoare în partea de miazăzi, rămînîndu-i sus-zisului Laurențiu. Apoi, în același fel ca mai sus, au împărțit în două părți drepte și deopotrivă moșia lor numită Vîfalu, aflătoare deasemenea în fața pămînturilor de folosință ale acestei moșii numită Vetîș, a cărei jumătate dreaptă, o uliță cu un singur rînd (de case), ținînd de partea de miazăzi pînă la capăt, cu sesiile, a revenit deasemenea în dreptul și proprietatea sus-zisului Pavel, celaltă uliță cu un singur rînd (de case) aflătoare în partea de miază-noapte, împreună cu locurile de sesie părăsite de locuitori i-a rămas amintitului Laurențiu. Apoi au împărțit moșia lor împoporată, numită Ciomocoș, în acest fel, ca jumătatea dreaptă a acesteia, învecinată cu un finaț și pînă la capăt i-a revenit pomenitului Pavel, cealaltă jumătate învecinată cu un cîmp, împreună cu locul curții sale, rămînîndu-i acestui Laurențiu; și au avut slobodă voie de a așeza iobagi în locurile de sesie ale părților, și unul și celălalt în partea sa de moșie. Moșia lor numită Bathar, aflătoare în comitatul de Ugocea, au împărțit-o astfel, încît acestui Pavel i s-a cuvenit o uliță cu un singur rînd (de case), așezată în aceeași moșie, aflătoare înspre partea rîului Bathar pînă la casa acestui Pavel, și cealaltă uliță, învecinată dinspre partea apuseană și pînă la capăt, așezată în aceeași (moșie), a căzut și a venit (în partea) pomenitului Laurențiu.

Au rînduit folosului comun de asemenea dreptul de patronat asupra bisericii lor, întemeiate pe aceeași moșie, și au împărțit dreptul de a stringe birul lor de pe pomenita moșie Bathar astfel, încît pomenitului Pavel i se cuvine jumătatea dreaptă a acestui bir, iar acestui Laurențiu, jumătatea rămasă. Deci au împărțit deasemenea în două părți moara lor aflătoare pe mai sus-zisul riu Bathar, a cărei o parte i-a căzut și a venit lui Pavel, iar jumătatea rămasă pomenitului Laurențiu. Deasemenea au împărțit moșia lor numită Tiream astfel, încît o uliță așezată pe această moșie, învecinată dinspre partea răsăriteană pînă la capăt, i s-a convenit pomenitului Pavel, și cealaltă uliță, învecinată dinspre partea apuseană deasemenea pînă la capăt, cu locurile sale de sesie i s-a cuv nit mai sus-zisului Laurențiu. Au rînduit folosului comun al fiecărei părți arătate și pămînturile de folosință ale mai sus-ziselor moșii prin împărțirea pomenită, deasemenea au împărțit în două părți și herghelia lor, a cărei jumătate dreaptă i s-a convenit lui Pavel, iar jumătatea ramașă mai sus-zisului Laurențiu. Și aceste părți au adăugat, că dacă în scurgerea vremii s-ar întîmpla datorită voinței dumnezeiești ca pomenitul Pavel să moară fără urmași, iar acest Laurențiu să rămînă în viață, atunci zisele moșii și părțile de moșie ale acestuia trebuie să treacă pomenitului Laurențiu și urmașilor săi și să le stăpînească pe veci, dacă însă pomenitul Laurențiu ar pleca din lume nemîngîiat de urmași, atunci sus-numitele sale moșii să fie trecute în stăpînirea amintitului Pavel și urmașilor săi. La care părțile de bună voie se obligă în fața noastră.

Dat în a cincisprezecea zi a sărbătorii Rusaliilor, în anul domnului o mie t i sute șazeci și patru.

Arh.Stat. Sf. Gheorghe, col. Barabás H/1 nr. 14.
 Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.
 Transumpt în actul capitlului din Oradea, din 15 mai 1383.

¹ Astfel în transumpt.

² Corect: *haberet*.

³ Lectură probabilă, cuvîntul fiind acoperit de fișia de perg. a pecetii de pe verso.

⁴ Corect din *pervenisset*.

⁵ Corect: *existente*.

⁶ Corectat din *haberent*.

264 1364 (înainte de mai 12) (feria (. . .)¹ *ante festum Penthecostes*),
 (Oradea).

Capitulul din Oradea îi raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că și-a trimis ca om de mărturie la cercetarea plîngerii lui Simion, Ladislau și Emeric, fiii lui Toma de Ezen, împotriva lui Ioan, fiul lui Baganya, pe preotul „Iacob din strana bisericii noastre, slujitorul altarului sfinților mucenici Cosma și Damian”. (*Jacobum, presbiterum, rectorem altaris sanctorum Cosme et Damiani martyrum, de choro ecclesie nostre*).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Zichy, 214, C. 59.

Orig., cu urme de pecete ovală, de închidere.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 233—234.

¹ Lacună în text.

Amicis suis reverendis, conventui ecclesie de Kalus¹, Dyonisius, vojvoda Transsilvanus (et comes de Zolnuk, amicitiam)² paratam sincero com honore.

Noveritis quod Blasius, filius Emerici de Od, personaliter in octavis festi beati Georgii martiris, iuxta contitentiam pr(iorum nostrarum litterarum)² prorogatoriarum, ad nostram accedendo presentiam, quasdam litteras capituli ecclesie Waradiensis, formam possessionarie reambulationis et citationis in se declarantes (asserens acti)onem³ et propositionem suam contra Egidium, filium Cosme, et Johannem, filium Nicolai de Doba, litteris contineri in eisdem, nobis demonstravit, in (quarum tenore)⁴ inter cetera vidimus contineri, quod cum predictus Blasius, filius⁵ Emerici, accepto Johanne dicto Kokas, homine regio, et Nicolao presbitero, per ipsum capitulum in testimonium transmissio, feria secunda proxima ante festum beati Thome apostoli in anno domini M^oCCC^oLX^o tertio preterito, ad faciem possessionum Od et Machala vocatarum, vicinis et commentaneis earundem legitime inibi convocatis et presentibus, accessisset et easdem per veras suas metas et antiquas reambulare novasque secus veteres in locis necessariis erigere voluisset, huic metarum erectioni et renovationi iidem Egidius et Johannes contradictionis velamine eisdem regio et dicti capituli Waradiensis hominibus obviassent; cuius contradictionis rationem predictus Blasius, filius Emerici, ab eisdem Egidio et Johanne scire volebat coram nobis.

Quibus auditis et perceptis, prefatus Egidius pro se personaliter, pro dicto vero Johanne, filio Nicolai, cum procuratoriis litteris nostris, exurgendo, respondit eo modo, quod ipse et dictus Johannes, filius Nicolai, pro ea fecissent prohibitionem prenotatam, quia prefatus Blasius, filius, Emerici, per huiusmodi reambulationes et erectiones metarum predictarum possessionum suarum, Od et Machala vocatarum, magnam partem culam terre portionis eorum possessionarie, ipsos in eadem Doba⁵ de iure contingentis applicare voluisset. Quibus perceptis, quia absque iterata reambulatione possessionum et possessionariarum portionum ipsarum partium finem debitum inter easdem partes congruo modo facere non poteramus in premissis, igitur vestram amicitiam presentibus requirimus diligenter quatenus vestros mittatis homines pro utriusque partibus pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Johannes, filius Emerici de Veruelgh, ve¹ Beke de Ferminusaut Stepahnus de Sarmasagh, pro parte predicti Blasii actoris, item Nicolaus, filius Stephani de Mene, vel Ladislaus, filius Georgii de eadem aut Johannes, filius Petri de Doba, sive Stephanus, filius Andree de Kerezur, pro parte predictorum in causam attractorum, aliis absentibus, homines nostri, in octavis festi Nativitatis virginis gloriose nunc proxime venturis et aliis diebus ad id sufficientibus, ad facies predictarum possessionum Od et⁶ Doba⁵ vocatarum, vicinis et commetaneis earundem legitime inibi convocatis et ipsis partibus vel legitimis earum procuratoribus presentibus, accedant ac primo prefatus Blasius, filius Emerici, metas predictae⁷ possessionis⁸ sue⁹ Od¹⁰ vocate¹¹, ex parte predictae possessionis Doba separantes, demumque predicti Egidius et Johannes, filius Nicolai, simili modo metas portionum possessionariarum suarum ipsos in eadem possessione Doba de iure contingentium, reambulando ostendant et, si partes in huiusmodi ostensionibus ipsarum metarum concordantes fuerint, extunc cuique parti sua iura

possessionaria committant et reliquant eo iure. quo ipsis dinoscitur pertinere perpetuo possidenda, metis ab invicem sequestrando; si vero ipse partes in aliqua particula terre discordes extiterint, extunc huiusmodi particulam terre litigiosam, signis pro metis positis, visa eius qualitate, quantitate, utilitate et valore, regali mensura mensurando, vel, și măsurari nequîret, visu considerando, deum ferendo pre oculis, estimen¹² regni consuetudine requirente, videantque et diligenter conspiciant cuius partis ibidem ostense mete veriores, certiores et apparentiores existunt. Et posthec ipsius possessionarie reambulationis, statutionis et estimationis seriem cum cursibus metarum ac totius facti processu ad octavas festi beati Michaelis archangeli similiter nunc proxime venturas nobis amicaliter rescribatis.

Datum in Vissegrad, duodecimo die octavarum festi beati Georgii martiris predictarum, anno domini M^oCCC^oLX^o quarto. In quo etiam termino, quia ipsi Egidius et Johannes tam reambulationi quam erectioni premissarum metarum prohibitionem fecisse ex ten<ore litterarum predicti>¹³ capituli ecclesie Waradiensis comperiebamus¹⁴, <eo ex parte>¹⁵ eorundem, eidem Blasio iustitiam faciemus prout dictaverit ordo iuris. Datum <die et loco ut su>pra¹⁶.

{Pe verso, de aceeași mână:} Amicis suis honorandis ecclesie de Kolus, pro Egidio, filio Cosme, et Johanne, filio Nicolai de Doba, contra Blasium, filium Emerici de Od, super possessionaria reambulatione, statutione et estimatione in octavis festi Nativitatis virginis gloriose modo intraspecificato fienda, quarum series ad octavas festi beati Mychaelis archangeli per vos nobis est rescribenda.

Prietenilor săi vrednici de cinstire din conventul bisericii din Cluj-(Mănăstur), Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia și cinstea adevărată.

Aflați că Blasiu, fiul lui Emeric de Dioșod, înfățișându-se el însuși înaintea noastră la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe¹⁷, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amânare <de mai înainte>, ne-a arătat o scrisoare a capitlului bisericii de Oradea, cuprinzând în ea o hotărnicire de moșie și o chemare <la judecată, spunînd> că, în acea scrisoare se cuprinde pîra și plîngerea sa împotriva lui Egidiu, fiul lui Cosma și <împotriva> lui Ioan, fiul lui Nicolae de Doba. În <cuprinsul acestei scrisori> am văzut arătîndu-se între altele că, <atunci> cînd numitul Blasiu, fiul lui Emeric, luînd <cu sine> pe Ioan zis Kokas¹⁸, omul regelui și pe Nicolae preotul, trimis spre mărturie din partea capitlului, s-a dus în luna dinaintea sărbătorii fericitului apostol Toma¹⁹, în anul domnului, trecut, o mie trei sute șazeci și trei, la moșile numite Dioșod și Mocirla, și, chemînd acolo în chip legiuit pe vecinii și megieșii acelor <moșii> și fiind <acea> de față, cînd a voit să le hotărnicască după adevăratele și vechile lor semne de hotar, și să ridice în locurile trebuitoare noi <semne> lângă cele vechi, acei Egidiu și Ioan s-au ridicat împotriva acelor oameni, ai regelui și ai numitului capitlu din Oradea, la această ridicare și reînnoire a semnelor de hotar; <iar> sus-zisul Blasiu, fiul lui Emeric, voia <acum> să afle înaintea noastră de la acei Edigiu și Ioan, temeiul acelei împotriviri.

Auzind și aflînd acestea, sus-zisul Edigiu, ridicîndu-se însuși pentru el, iar pentru zisul Ioan fiul lui Nicolae, cu scrisoare de împuternicire din partea noastră, a răspuns astfel: că el și numitul Ioan, fiul lui Nico-

Iae, de aceea au făcut împotrivirea mai sus amintită, deoarece sus-zisul Blasiu, fiul lui Emeric, prin aceste hotărniciri și ridicări de semne de hotar ale sus-ziselor sale moși numite Dioșod și Mocirla, a voit să alipească (la moșiile sale) o mare bucată de pământ din partea lor de moșie din (moșia) Doba, ce ține de drept de ei. Aflînd acestea, fiindcă fără o nouă hotărnicire a moșiilor și a părților de moșie ale acelor părți nu puteam să punem capăt pricinii dintre părți așa cum se cuvine, de aceea prin cele de față rugăm stăruitor prietenia voastră, să trimiteți spre mărturie pentru amîndouă părțile pe oamenii voștrii vrednici de crezare, împreună cu care Ioan, fiul lui Emeric de Verveghiu, sau Beke de Firminiș, ori, în lipsa acestora, Ștefan de Sărmășag, omul nostru, din partea sus-zisului Blasiu, pîrîșul, de asemenea Nicolae, fiul lui Ștefan de Mineu, sau Ladislau, fiul lui Gheorghe tot de acolo, ori Ioan, fiul lui Petru de Doba, sau, în lipsa acestora, Ștefan, fiul lui Andrei de Cristur, omul nostru din partea mai sus-zisilor pîrîși, să meargă la octavele în curînd viitoare ale sărbătorii Nașterii slăvitei fecioare²⁰ și în alte zile înde tulătoare pentru aceasta, la sus-zisele moși numite Dioșod și Doba (și), chemînd acolo în chip legiuit pe vecinii și megieșii acelor (moșii) și, fiind de față însăși părțile sau împuterniciții lor legiuiți, mai întîi sus-zisul Blasiu, fiul lui Emeric, mergînd pe hotar să arate semnele de hotar ce despart sus-zisa sa moșie numită Dioșod, dinspre sus-zisa moșie Doba, și apoi sus-zisii Egidiu și Ioan, fiul lui Nicolae, să arate în același chip semnele ce hotărnicesc părțile lor de moșie ce țin de drept de ei în acea moșie Doba și, dacă părțile se vor înțelege la arătarea acestor semne de hotar, atunci să încredințeze și să lase fiecărei părți drepturile sale de moșie, ca să le stăpînească pe veci cu acel drept cu care se știe că se țin de ea, despărțindu-le unele de altele prin semne de hotar; dacă însă părțile nu se vor putea înțelege cu privire la vreo bucată de pământ, atunci, punînd semne de hotar, (și) ținînd seama de felul, întînderea, folosul și prețul ei, măsurîndu-o cu măsura regească, sau dacă nu ar putea-o măsura, socotînd-o din ochi, s-o prețuiască, după cum cere obiceiul țării, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor, și să se uite cu grijă și să vadă care din semnele de hotar arătate acolo sînt mai adevărate, mai neîndoielnice și mai vădite.

Iar după acestea să aveți bunătatea a ne răspunde, la octavele de ase enea acum în curînd viitoare ale sărbătorii fericitului arhangel Mihail¹, despre desfășurarea acelei hotărniciri de moșie, a punerii în stăpînire și a prețuirii, dimpreună cu mersul semnelor de hotar și cu tot ce s-a făcut.

Dat la Vișegrad, în a douăsprezecea zi a sus-ziselor octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șaz ci și patru.

La care soroc însă, deoarece din cuprinsul (scrisorii) sus-zisului capîtlu al biserici din Oradea am aflat că acei Egidiu și Ioan s-au împotrivit atît hotărnicirii, cît și ridicării sus-pomenitelor semne de hotar, de aceea vom face acelu Blasiu dreptate (față de aceia) așa precum va porunci rînduiala legii.

Dat în ziua și locul de mai sus.

(*Pe verso, de aceeași mîină:*) Prietenilor săi vrednici de cinstire de la biserica din Cluj-(Mănăstur), pentru Egidiu, fiul lui Cosma și Ioan, fiul lui Nicolae de Doba, față de Blasiu, fiul lui Emeric de Dioșod, cu privire la hotărnicire de moșie, punerea în stăpînire și prețuirea (ei),

care se vor face la octavele sărbătorii Nașterii slăvitei fecioare în chipul arătat înăuntrul <scrisorii și> despre a căror desfășurare ne veți răspunde la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail.

Bibl. Batthyaneum Alba Iulia, arh. conv. Cluj-Mănăștur. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Org. hîrtie, cu urme de pecete rotundă de închidere, aplicată pe verso.

REGESTE: Beke, *Km. konv.*, p. 27, nr. 37.

¹ Astfel în orig.

² Rupt 4 cm, întregit după sens.

³ Rupt 3 cm, întregit după sens.

⁴ Rupt 1,5 cm, întregit după sens.

⁵ Scris deasupra rîndului de aceeași mină.

⁶ Urmează: *Machala*, șters de aceeași mină.

⁷ Corectat de aceeași mină din: *predictarum*.

⁸ Corectat de aceeași mină din: *possessionum*.

⁹ Corectat de aceeași mină din: *suarum*.

¹⁰ Urmează: *et Machala*, șters de aceeași mină; deasupra lor: *Doba*, șters de asemenea de aceeași mină.

¹¹ Corectat de aceeași mină din: *vicatarum*.

¹² Urmează: *iuxta*, șters de aceeași mină.

¹³ Pată de umezeală 2 cm, întregit după context.

¹⁴ Corect: *comperiebantur*.

¹⁵ Pată de umezeală și rupt 1,5 cm, întregit după sens.

¹⁶ Pată de umezeală 3 cm, întregit după sens.

¹⁷ 1 mai.

¹⁸ = Cicoș.

¹⁹ 18 decembrie 1363.

²⁰ 15 septembrie 1364.

²¹ 6 octombrie 1364.

266

1364 mai 12, <quarto Idus Maii>

Ludovic I, regele Ungariei, întrărește cu noua sa pecete un act din 17 iunie 1352 pentru văduva magistrului Pavel cel Mare. Se amintește o pecete a lui Carol Robert „pierdută din întîmplare în Țara Românească”. <in partibus Transalpinis casualiter deperdito>.

EDIȚII: *Codex dipl. patrius*, II, p. 90—97; *Hurmuzaki-Densușianu*, 1/2, p. 23—24.

267

1364 mai 13.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul regelui Carol Robert din 1323 dat episcopiei de Nitra. Este amintită pecetea regelui Carol Robert „pierdută din întîmplare în Țara Românească”.

Transumpt în actul lui Nicolae de Gara, palatinul Ungariei, din 1424.

EDIȚII: *Fejér*, X/4, p. 397—398. (fără menționarea locului de păstrare a documentului).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete (*appositione novi et ultimi sui sigilli*) actul regelui Carol Robert din 12 iunie 1329 (*DIR —C—, veac XIV, vol. II, p. 290, nr. 545*) prin care îi dă pe veci magistrului Mauriciu de Medieș, fiul lui Nicolae, voievodul Transilvaniei, vama (*tributa*) de pe moșiile Medieș și Someștelec. În document se menționează și că vama ținutului (*tributum fori*) Cărășeu (*Crasso*) din comitatul Satu Mare a fost dăruită pe veci tot lui Mauriciu și fratelui său Ștefan.

Arh. Naț. Magh., Dl. 31 053. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca 1245. Rezumat în actul lui Nicolae Gara, palatinul Ungariei, din 13 martie 1409. Bibl. Univ. din Budapesta. Colecția Gabriel Nagy.

Rezumat în actul lui Nicolae Gara din 13 martie 1409, transcris în actul capitlului din Alba Iulia din 1646.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Teleki din Luna de Sus.

Rezumat în actul lui N. Gara din 13 martie 1409, transcris în actul capitlului de Alba Iulia, din 1746.

EDIȚII: *Fejér*, X/4, p. 859 (cu data greșită: 1365).

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, significamus tenore presentium quibus expedit universis quod Johannes, filius Dominici de Kusal, ab una, parte vero ex altera magister Jakch, filius Thome de eadem, in personaliter constituti presentia, idem Johannes, filius Dominici, vive vocis oraculo coram nobis est confessus quod, cum idem magister Jakch de Kusal possessionem Porteluk vocatam, in comitatu de Zathmar existentem, tempore solempnitatis nuptiarum domine matris sue, cum eadem domina sua genitrice traditam, propriis suis sumptibus et laboribus, expendendo videlicet res suas ad valorem centum marcarum se extendentes, ab alienis manibus violentis et potentiariis, mediante iuris forma reoptinuerit et alias favorabilium opitulaminum seu aminiculorum exhibitionibus eidem studuisset complacere, eadem causa inductus, rectam medieta-tem eiusdem possessionis Porteluk vocate, prout olim mediantibus instrumentis, que idem magister Jakch casualiter nunc perdidisse assererat, dedisset, ita exnunc cum omnibus suis utilitatibus possessionariis et pertinentiis, que nunc sunt vel esse possunt in futurum, eidem magistro Jakch de Kusal dedisset, donasset et contulisset ac dedit et contulit coram nobis tam sibi, quam per eum sui heredibus heredumque suorum succesoribus, iure perpetua et irrevocabiliter possidendam, tenendam pariter et habendam, omne ius et totale dominium proprietarium, quod in eadem actenus habuisset in prefatum magistrum Jakch et suos heredes, veluti veros dominos et legitimos possessores perhempnaliter transfere-ndo et transtulit coram nobis.

Datum feria teria proxima post festum Penthecostes, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} quarto.

Noi, capitlul bisericii de Oradea, prin cuprinsul celor de față facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, înfățișându-se înșiși în fața noastră Ioan, fiul lui Dominic de Coșeu, pe de o (parte), iar pe de altă parte

magistrul Jakch, fiul lui Toma tot de (Coșeiu), acel Ioan, fiul, lui Dominic a mărturisit în fața noastră prin viu grai, că deoarece acel magistrul Jakch de Coșeiu redobândise pe calea judecării din mâini străine silnice și prădalnice, cu osteneala și cheltuiala sa, anume cheltuind bunuri de ale sale ce se ridică la o sută de mărci, moșia numită Portelec, aflătoare în comitatul Satu Mare, care la vremea săvârșirii nunții mamei sale fusese dată împreună cu acea doamnă mama sa (drept zestre) și deoarece acel (magistrul Jakch) s-a străduit să-i fie pe plac, dându-i prielnic ajutor și sprijin și în alte împrejurări, (de aceea) din acest indemn el¹, așa precum odinioară îi dăduse (aceluia) dreapta jumătate a acelei moșii numite Portelec, potrivit unor acte pe care acel magistrul Jakch spunea că le-a pierdut din întâmplare, tot astfel și acum i-a dat-o, i-a dăruit-o și i-a hărăzit-o, și în fața noastră i-o dă și i-o hărăzește acelui magistrul Jakch de Coșeiu, atît lui, cît și, prin el, moștenitorilor lui și urmașilor moștenitorilor lui, cu toate folosințele ei de moșie și cu toate cele ce țin (de ea), cite sînt acum sau cite pot fi în viitor, ca s-o stăpînească, s-o țină și s-o aibă pe veci și nestrămutat, trecînd pe veci asupra sus-zisului magistrul Jakch și a moștenitorilor săi și în fața noastră a trecut (asupra lor) ca asupra unor stăpîni adevărați și stăpînitori legiuiți, tot dreptul și toată stăpînirea și proprietatea, pe care le-a avut pînă acum în acea (jumătate de moșie).

Dat în marțea de după sărbătoarea Rusaliilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Wesselényi din Jibou.
Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Ioan, fiul lui Dominic, declarantul.

270

1364 mai 18 (*quintodecimo Kalendas Junii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește pentru un nobil croat un act al regelui Carol Robert, din 9 decembrie 1330. În lista demnitarilor: Dumitru, episcopul de Oradea, Andrei, episcopul Transilvaniei, Grigore, episcopul de Cenad; Ștefan, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Blagay.
Orig. hîrtie.

EDIȚII: *Thallóczy—Barabás*, p. 150—151; *Smičklas*, XIII, p. 371—372.

271

1364 mai 19 (*in festo sancte Trinitatis*), Buda.

Ludovic I, regele Ungariei, hotărește că Elisabeta, fiica lui Ștefan, fiul lui Laurențiu de Dob (*Dubj*), soția lui Mihail de Monak, să moștenească cu drept de fiu toate drepturile de moșie ale tatălui său Ștefan și ale fratelui ei Dorug, morți fără moștenitori.

Arh. Naț. Magh., Dl. 6 174. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1 250
Rezumat în actul capitlului din Agria, din 13 aprilie 1396.

EDIȚII: *Fejér*, X/2, p. 780 (după un rezumat în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 5 iunie 1400).

Magistrul Buken, fiul lui Ladislau, vicecomitele și cei patru juzi ai nobililor din comitatul Szabolcs, adevărate înțelegerea dintre Ladislau, fiul lui Petru zis de Gechy, și magiștrii Avram, canonic de Oradea, și fratele său Leukus, fiii lui Ioan Lengyel de Semjén.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1441.

Orig. hirtie, cu urme a trei peceți aplicate pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 117, nr. 1507.

Nos Dyonisius, wojuoda Transsilvanus et comes de Zonuk, damus pro memoria quod in congregatione nostra generali universis nobilibus, Syculis, Saxonibus ac aliis cuiusvis status, conditionis et preheminentie¹ hominibus, in partibus Transsilvanis existentibus, feria quarta proxima ante festum beati Marci² confessoris proxime preterita, Torde celebrata, magistri Dyonisius, filius Stephani quondam bani, et Ladislaus, filius Deseu de Lusunch, de medio aliorum causidicorum exurgendo, contra magistros Stephanum et Thomam, filios Thome, filii Dyonisii de Regun, proposuerant eo modo, quod ipsi de castro Mentew vocato et possessionibus Warallya, item Vyfalu in capite Kuesd, Zenthmihaltelke, Wruzmezew iuxta fluvium Zomus, Burligeth et Danpataka vocatis, ac de tributo in Lapus exigi consueto, apud manus magistrorum Thomae et Stephani habitis, divisionem ipsis congruentem ab eisdem fratribus ipsorum patruelibus habere vellent, iustitia mediante.

Quibus auditis et perceptis, Jacobus de Kucheth, pro ipso magistro Stephano, ac Nicolaus dictus L'nd. pro eodem magistro Thoma, ambo cum procuratoriis literis conventus de Lelez, exurgendo, responderant eo modo, quod si ipsi magistri Dyonisius et Ladislaus legitime venirent, tale castrum et tales possessiones nomine iuris ipsorum recapere possent, de quo castrum et ex quibus possessionibus divisionem eisdem dare prompti essent et parati.

Perceptis itaque premissis, iidem magistri Dyonisius et Ladislaus allegarant eo modo, quod predictum castrum Mentew nuncupatum et possessiones predictas ipsos capere non oporteret, quia apud manus fratrum suorum patruelium existerent, sed ipsi magistri Stephanus et Thomas et, per consequens, procuratores eorum prenotati, in facto ipsius divisionis plenarie deberent respondere.

Unde, quia universi nobiles dicte partis Transsilvane, ipsi congregationi nostre adherentes, unanimiter hoc idem affirmarant, quod predictum castrum et possessiones supradictas, de quo et ex quibus divisionem ipsi magistri Dyonisius et Ladislaus acquirerent, ipsos recapere oporteret, ipsique magistri Dyonisius et Ladislaus deliberationem ipsius cause ad curiam regiam per nos transmitti postularant, ideo, licet inter partes iudicium equitatis super premissis facere valueramus atque volueramus, tamen, ut iudicio nostro per quempiam temporis in processu non possit derogari, discussionem eiusdem cause ad octavas festi Epiphaniarum domini tunc proxime venturas in curiam regiam duxeramus prorogan-

dam, eo modo, ut super obiectionibus partium una cum baronibus regni deliberarem, quid fieri deberet, ordine iuris observato.

Demum, ipsis octavis festi Epiphaniarum domini occurrentibus, nobisque unacum baronibus regni in curia regia iudiciario pro tribunali sedentibus, eodem magistro Dyonisio, filio quondam Stephani bani, pro se personaliter, pro ipso autem Ladislao, filio Deseu, Paulo filio Petri, cum procuratoriis literis nostris, ab una, item prescripto magistro Thoma, filio Thome, pro se similiter personaliter et pro ipso magistro Stephano Batow, famulo suo, cum procuratoriis literis conventus de Lelez, parte ex altera, coram nobis comparentibus et super premissis medelam iustitie ipsis dari postulantibus, quia nobis et baronibus regni absque recaptivatione predicti castri et possessionum supranominatarum in facto ipsius possessionarie divisionis, ipsi magistri Stephanus et Thomas, filii Thome, adversus eosdem magistros Dyonisium et Ladislaum, fratres ipsorum patruales, perhemptorie respondere debere videbantur, idcirco perceptis premissis partes predictae premissam causam, per modum fiende pacis, per nos ad ulteriorem terminum prorogari postularant, unde nos finalem determinationem eiusdem cause, similimodo in curia regia fiendam, ad octavas festi Pentecostes tunc proxime venturi, ipsis partibus volentibus et petentibus, duxeramus perhemptorie prorogandam.

Denique, ipsis octavis advenientibus, predictus magister Dyonisius pro se personaliter, pro eodem autem magistro Ladislao, filio Deseu, Stephanus, dictus Chupur, cum procuratoriis literis conventus de Leles¹ coram nobis comparendo, idem magister Dyonisius sibi et predictus Stephanus, dictus Chupur, eidem magistro Ladislao, ex parte predictorum magistrorum Thome et Stephani, filiorum Thome de Regun, super premissis medelam iustitie per nos precabatur elargiri; quibus perceptis, Ladislaus de Galsa et Batow, pro eisdem magistris Thoma et Stephano, ambo cum procuratoriis literis regalibus, exsurgentes, responderunt eo modo, quod iidem magistri Thomas et Stephanus, super dicto castro et possessionibus supranominatis literas divisionales quondam inter eosdem dominum Stephanum banum ac magistrum Deseu, patres predictorum magistrorum Dyonisii et Ladislai, ac eundem quondam magistrum Thomam, patrem iamdictorum magistrorum Thome et Stephani, factas et emanatas, ac etiam super facto dicti tributi similiter instrumenta haberent, quas non ad presens, sed in termino ulteriori per nos ipsis dando exhibere prompti essent et parati.

Unde nos perceptis premissis adiudicantes, commisimus eo modo, quod predicti magistri Thomas et Stephanus preallegata eorum instrumenta divisionalia ac etiam alia instrumenta eorum, super facto ipsius tributi emanata, contra prefatos magistros Dyonisium et Ladislaum, in octavis festi beati Martini confessoris nunc venturi, exhibere teneantur coram nobis, quibus visis iudicium et iustitiam facere valeamus inter partes in premissis dictante iuris equitate.

Datum in Vysegrad, octavo die octavarum festi Pentecostes predictarum, anno domini M^oCCC^oLX^{mo} quarto.

(Pe verso:) Pro magistro Thoma et Stephano, filiis Thome de Regun, contra magistros Dyonisium, filium Stephani quondam bani, et Ladislaum, filium Deseu de Lusunch, super exhibendis instrumentis, ad octavas festi beati Martini confessoris, prorogatorie.

Noi, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc dăm de știre că, în adunarea noastră obștească ținută la Turda, în miercuria dinaintea sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul³ de curînd trecută, cu toți nobilii, secuii, sașii și alți oameni de orice stare, seamă sau treaptă, aflători în părțile Transilvaniei, ridicîndu-se din mijlocul celorlalți împricinați magiștrii Dionisie, fiul lui Ștefan, fostul ban și Ladislau, fiul lui Desideriu de Losonch, s-au plîns împotriva magiștrilor Ștefan și Toma, fiii lui Toma, fiul lui Dionisie de Reghin, în acest chip: că ei ar voi pe calea legii să-și împartă după cuviință cu numiții lor veri cetatea numită Mentew și moșiile numite Warallya, de asemenea Vyfalu la capătul rîului Pietrișul, Sînmihai, Rusu lîngă rîul Someș, Borcut și Văleni și vama obișnuită a se cere în Lăpuș, bunuri ce se află în stăpînirea pomeniților magiștri Toma și Ștefan.

Auzind și aflînd acestea, ridicîndu-se Iacob de Chiced pentru acel magistru Ștefan, și Nicolae zis Lyd, pentru acel magistru Toma, amîndoi, cu scrisori de împuternicire ale conventului din Lelez, au răspuns în acest chip: că dacă acei magiștri Dionisie și Ladislau ar veni în chip legiuit, ar putea redobîndi acea cetate și acele moșii ca bun al lor, căci ei sînt gata și pregătiți să împartă cu aceștia acea cetate și acele moșii.

Și astfel, auzind cele de mai sus, numiții magistrul Dionisie și Ladislau au declarat că nu s-ar cuveni ca ei să ia sus-zisa cetate numită Mentew și moșiile sus-zise, întrucît se află în mina verilor lor, dar numiții magiștri Ștefan și Toma și, prin urmare, împuterniciții lor mai sus-numiți sînt datori să răspundă pe de-antregul cu privire la pomenita împărțeală.

Drept aceea, deoarece toți nobilii zisei părți a Transilvaniei, care luau parte la pomenita noastră adunare, au mărturisit cu toții același lucru și anume că se cuvenea ca aceia să redobîndească sus-zisa cetate și moșiile sus-zise pentru a căror împărțeală se străduiau sus-numiții magiștri Dionisie și Ladislau și deoarece acei magiștri Dionisie și Ladislau au cerut ca dezbaterea pomenitei pricini să fie trimisă de noi la curtea regească, de aceea, deși am fi putut și am fi voit să facem judecată dreaptă între părți cu privire la cele de mai sus, totuși, pentru ca judecata noastră să nu poată fi încălcată de cineva în curgerea vremii, am hotărît să amînăm dezbaterea pomenitei pricini la curtea regească la octavele pe atunci viitoare ale sărbătorii Botezului domnului⁴, în așa fel ca să chibzuim dimpreună cu baronii regatului ce trebuie făcut cu privire la spusele părților, păzindu-se calea legii.

Apoi, la sosirea pomenitelor octave ale sărbătoririi Botezului domnului, pe cînd țineam noi, dimpreună cu baronii regatului, scaun de judecată la curtea regească, înfățișîndu-se înaintea noastră numitul magistru Dionisie, fiul răposatului Ștefan, fiul lui Desideriu, Pavel, fiul lui Petru, cu scrisoarea noastră de împuternicire pe de o parte, și sus-scrisul magistru Toma, fiul lui Toma pentru sine, de asemenea el însuși, iar pentru numitul magistru Ștefan, Batow, slujitorul său, cu scrisoare de împuternicire a conventului din Lelez de pe altă parte, și cerînd să li se facă dreptate cu privire la cele de mai sus, deoarece nouă și baronilor regatului ni s-a părut că acei magiștri Ștefan și Toma, fiul lui Toma, trebuie să răspundă neapărat față de magiștrii Dionisie și Ladislau, verii lor, cu privire la pomenita împărțire de moșii, fără luarea înapoi a sus-zisei cetăți și a moșiilor sus-zise, de aceea auzind cele de mai sus, părțile sus-zise au cerut să se amîne de către noi pricina de mai sus la un soroc

mai depărtat ca să se facă împăcare; din această pricină noi, cu învoirea și la cererea părților, am hotărît să amînăm această pricină neapărat pe octavele atunci în curînd viitoare ale sărbătorii Rusaliilor, pentru hotărîrea din urmă ce urmează să aibă loc în același chip la curtea regească.

În cele din urmă, sosind pomenitele octave, înfățișîndu-se înaintea noastră sus-zisul magistru Dionisie, el însuși pentru sine iar pentru acel magistru Ladislau, fiul lui Desideriu, Ștefan zis Chupur⁵ cu scrisoară de împuternicire a conventului din Lelez, acel magistru Dionisie ne-a cerut pentru el, iar sus-zisul Ștefan zis Chupur ne-a cerut pentru acel magistru Ladislau, să le facem dreptate din partea sus-zisilor magiștri Toma și Ștefan, fiii lui Toma de Reghin, cu privire la cele de mai sus. Auzind acestea, ridicîndu-se Ladislau de Galșa și Batow, pentru numiții magiștri Toma și Ștefan, amîndoi cu scrisori regești de împuternicire, au răspuns în acest chip: că pentru zisa cetate și moșiile mai sus-amintite, acei magiștri Toma și Ștefan aveau scrisoare de împărțeală întocmită și dată odinioară între pomeniții domni Ștefan banul și magistrul Desideriu, părinții sus-zisilor magiștri Dionisie și Ladislau, și pomenitul răposat magistru Toma, tatăl sus-zisilor magiștri Toma și Ștefan, și că și cu privire la zisa vamă au de asemenea acte pe care sînt gata și pregătiți să le arate nu acum, ci la un soroc mai îndepărtat, ce le va fi dat lor de noi.

Drept aceea noi, după ascultarea celor de mai sus, am hotărît prin judecată în acest chip: că sus-zisii magiștri Toma și Ștefan sînt datori să înfățișeze înaintea noastră la octavele sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul care va veni în curînd⁶, față cu sus-zisii magiștri Dionisie și Ladislau, actele lor de împărțeală mai sus-pomenite, precum și alte acte ale lor întocmite cu privire la pomenita vamă pentru ca văzîndu-le să putem face judecată și dreptate între părți cu privire la cele de mai sus, după cum cere cumpăna dreptății.

Dat la Vișegrad, în a opta zi după octavele sărbătorii rusaliilor mai sus-zise, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso:*) Scrisoare de amînare pe octavele sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul, pentru magistrul Toma și Ștefan, fiii lui Toma de Reghin, împotriva magiștrilor Dionisie, fiul lui Ștefan, fostul ban, și Ladislau, fiul lui Desideriu de Lusunch, cu privire la înfățișarea unor acte.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. Muz. Naț.

Orig. hirtie, cu urme de pecete de închidere, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Bánffy*, I, p. 247—249.

¹ Astfel în orig.

² Astfel în orig. corect: *Martini* (cf. doc. din 21 febr. 1366, *Bánffy*, I, p. 260).

³ 8 noiembrie 1363.

⁴ 13 ianuarie 1364.

⁵ Ulcică.

⁶ 18 noiembrie 1364.

Lodouicus, dei grația rex Hungarie, fidelibus suis, capitulo Albensis ecclesie Transiluanæ, salutem et gratiam.

Dicit nobis¹ Ladislaus, filius Nicolai, filii Gyure de Mehes, in sua et domine coniugis sue personis, quod ipsi in dominium cuiusdam possessionis Bolya vocate et aliarum possessionum ad eandem spectantium, in comitatu Albensi Transilvano existentium, per ipsos iuxta continenciam litterarum iudicis curie nostre modum et formam sue iudicarie commissionis exprimentium, reobtentarum legitime vellent introire, secundum scriem et continenciam litterarum iudicis curie nostre predictarum. Super quo fidelitati vestre firmiter precipimus, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente magister Petrus, vicewoyuoda Transiluanus, homo noster, ad facies prefatarum possessionum, universis vicinis et commetaneis eiusdem² legitime convocatis et presentibus, accedendo, introducat ipsos Ladislaum et dominam coniugem suam in dominium earundem, statuatque ipsas Ladislao et domine consorti sue, iuxta premissarum litterarum iudicis curie nostre continenciam, eo iure, quo eisdem dinoscuntur pertinere, modum et seriem dictarum litterarum iudicis curie per omnia observando. Et posthec seriem ipsius possessionarie introduccionis et statucionis more solito nobis fideliter rescribatis.

Datum in Wissegrad, quinto die festi Corporis Christi, anno eiusdem M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} quarto.

(*Pe verso, de aceeași mină*): Fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transiluanæ, pro Ladislao, filio Nicolai de Mehes, et domina coniuge sua, statutorie.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioșilor săi din capitulul bisericii de Alba Transilvaniei, sănătate și milostivire.

Ne spune Ladislau, fiul lui Nicolae, fiul lui Gyure de Miheș, în numele său și al doamnei soției sale, că dînșii ar voi să intre, în chip legiuit, în stăpînirea unei moșii, numite Buia și a altor moșii care țin de ea, aflătoare în comitatul Albei din Transilvania, redobîndite de ei, potrivit cuprinsului scrisorii judelei curții noastre, ce arată deslușit întocmirea și rînduiala hotărîrii sale judecătorești, și (aceasta o vor) în temeiul rînduielilor și cuprinsului scrisorii mai sus-amintite a judelei curții noastre. Drept aceea poruncim cu tărie credinței voastre ca să trimiteți, spre mărturie, omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, magistrul Petru, vicevoievodul Transilvaniei, mergînd la sus-zisele moșii, și chemînd în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii lor și fiind aceștia de față, să pună pe numiții Ladislau și pe doamna, soția sa, în stăpînirea acelor (moșii) și să le dea acelor Ladislau și doamnei, soției sale, potrivit cuprinsului numitei scrisori a judelei curții noastre, cu dreptul cu care se știe că țin de dînșii, păzînd întru totul întocmirea și cuprinsul zisei scrisori a judelei curții. Iar după acestea să ne dați seama întocmai în scris, după cum se obișnuiește, despre desfășurarea acestei puneri și așezări în stăpînire.

Dat la Vișegrad, în a cincea zi după sărbătoarea *Corpus Christi*, în anul aceluiași o mie trei sute șaiszeci și patru.

{*Pe verso, de aceeași mină:*} Credincioșilor săi din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, {*scrisoarea de*} punere în stăpînire pentru Ladislau, fiul lui Nicolae de Miheș, și pentru doamna, soția sa.

Arh. Naț. Magh., Dl. 29 160. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Orig. hîrtie, cu urmele a două peceți, una din ceară roșie, alta de închidere din ceară albă, aplicate în document pe verso.

Copie (fragment) la Kemény, *Dipl. Trans., Appendix*, 3, p. 32 (cu data greșită: 16 iunie 1365).

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 209—210.

¹ Urmează: *in personis*, șters de aceeași mină.

² Corect: *earundem*.

Ad perpetuam rei memoriam.

Nos, Lodouicus, rex prefatus, universis declaramus, quod, ubi in regno nostro Bozne innumerabilis multitudo hereticorum et paterenorum¹ pullulasset in errorem fidei orthodoxe, ad extirpandumque¹ de ipso regno nostro eosdem ex una parte nos personaliter instaurato valido exercitu proficisscebamur¹, ex alia vero parte venerabilem in Christo patrem dominum Nicolaum, archyepiscopum Strigoniensem, nostrum cancellarium, penes quem utramque par sigilli nostri autentici habebatur, et virum magnificum dominum Nicolaum, palatinum, cum ceteris, prelati, baronibus et regni proceribus in Wzuram destinaramus, quidam familiares ipsius domini archyepiscopi pro custodia deputati utramque par dicti sigilli nostri preconcepta malitia subtraxerunt.

Nos itaque, precaventes, ne ex huiusmodi sigilli nostri deperditione regnicolis nostris in eorum iuribus successive periculum possit imminere, sigillum novum in duobus paribus fecimus pro nobis sculpi, quod ad omnia privilegia nostra et quondam domini Karoli regis, patris nostri, sub priori sigillo eiusdem tempore sue coronationis sculpto et demum per eundem eo, quod sub ipso plurime infidelitates perpetratae extiterunt¹ reperte, permactato ac sub alio sigillo ipsius in partibus Transalpinis casualiter deperdito confecta iuxta dicta tria sigilla decrevimus fore apponendum. Ad quecumque vero privilegia paterna dictis duobus prioribus suis sigillis consignata, que per eundem patrem nostrum per sigilla eius posteriora vel per nos cum sigillo, modo premissis deperdito, confirmata non haberentur, et ad ipsa privilegia ipsum novum sigillum nostrum non appenderetur, vel quecumque patentes litere nostre et paterne non confirmarentur, ea privilegia et litere sicut per eundem patrem nostrum fuerunt revocata et anichilata sic et nos ispas seu ipsa commisimus viribus caritura nullamque roboris obtentura firmitatem. Inter que presens privilegium nostrum omni suspicione destitutum et omnia in eo superius contenta et expressa pro predicto Nicolao, decano de Brasow, et suis successoribus ac ecclesiis in dicto decanatu constitutis et existentibus, dicti sigilli nostri novi duplicis et autentici appensione, innovamus et perpetuo confirmamus.

Datum per manus eiusdem domini Nicolai archiepiscopi, cancellarii nostri, tertio Kalendas Junii, anno domini M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo} quarto, regni autem nostri anno vigesimo tercio.

Spre necurmată amintire.

Noi, Ludovic sus-zisul rege, facem cunoscut tuturor că, pe cînd în țara noastră Bosnia mișuna o nenumărată mulțime de eretici și patareni întru rătăcirea dreptei credințe și cînd noi, după pregătirea unei puternice oștiri, am pornit înșine dintr-o parte, ca să-i stîrpicim din regatul nostru, iar din altă parte am trimis la Ozora pe venerabilul întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, cancelarul nostru la care se aflau cele două rînduri ale peceții noastre autentice, precum și pe măritul bărbat, domnul Nicolae, palatinul, împreună cu ceilalți prelați, baroni și fruntași ai regatului nostru, niște slujitori ai domnului arhiepiscop, trimiși pentru pază, cu o răutate dinainte pusă la cale, au furat cele două exemplare ale peceții noastre.

Noi, așadar, luînd seama, ca nu cumva, prin această pierdere a peceții noastre să poată fi primejduiți în viitor în drepturile lor locuitorii regatului nostru, am pus să ni se sape în două exemplare o pecete nouă și am hotărît ca, pe toate privilegiile noastre și ale răposatului rege Carol, tatăl nostru, întocmite sub pecetea sa cea dintii, săpată în timpul încoronării sale și apoi nimicită de el, fiindcă s-au descoperit foarte multe înșelăciuni săvîrșite cu această <pecete> precum și sub cealaltă pecete a lui, pierdută dintr-o întîmplare în Țara Romnească, să se pună această pecete <nouă> lingă celelalte trei peceți pomenite <mai sus>. Iar orice privilegiu ale părintelui <nostru>, însemnate cu cele două peceți de mai înainte ale lui care n-au fost întărite de tatăl nostru cu pecețile lui de mai tîrziu, sau de către noi cu pecetea noastră pierdută în chipul mai sus-arătat și la care <privilegiu> nu s-ar fi atîrnat pecetea noastră cea nouă, precum și orice scrisori deschise ale tatălui <nostru> sau ale noastre, ce nu ar fi fost întărite <cu această pecete, toate> aceste privilegii și scrisori, așa precum au fost întoarse și zădărnice de părintele nostru, tot așa și noi am hotărît ca ele să fie lipsite de putere și să n-aibă nici o tărie. Între aceste <scrisori> înnoim și întărim pe veci, — prin atîrnarea zisei noastre peceți noi, duble și autentice, pentru pomenitul Nicolae, decan de Brașov, și pentru urmașii lui, ca și pentru bisericile rînduite și aflătoare în zisul decanat, acest privilegiu al nostru, lipsit de orice bănuială, precum și toate cele cuprinse și arătate în el mai sus.

Dat de mîna aceluiași domn Nicolae arhiepiscopul, cancelarul nostru, în a treia zi înainte de calendele lui iunie, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, iar în al domniei noastre al douăzeci și treilea an.

Arh. Stat Brașov, arh. Bisericii Negre, I. E., Documente, nr. 8. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Clauză de autentificare în stînga jos, sub actul aceluiași rege, din 28 decembrie 1361, nr. 72. Pecetea aplicată în ceară albă, atîrnată de șnur din mătase roz-verde, descrisă împreună cu legenda, în *Ub.*, II, p. 210—211.

Transumpt în actul lui Dumitru, arhiepiscop de Strigoniu, din 21 decembrie 1384 (*Ub.*, II, p. 596—598), păstrat la Arh. Stat. Brașov, arh. Bisericii Negre, I. E., Documente, nr. 11. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

Copie în ms. „Acta in causa decimalis Barcensi“, vol. III, p. III—IV, la Arh. Stat. Brașov, arh. Bisericii Negre, I. A. 8. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1361.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 210—211.

¹ Astfel în orig.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete¹ actul său din 28 august 1362, nr. 123 privitor la Nicolae, decanul de Brașov, și la Rudolf, fiul lui Nicolae de Cristian. Această nouă pecetuire se face „pentru numitul domn decan, pentru fratele său Rudolf și pentru moștenitorii și urmașii lui“ (*pro eodem domino decano et Rudolfo, fraternus, suisque heredibus et successoribus*)¹.

Arh. Stat. Brașov, arh. comunei Cristian, nr. 9.

Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1362.

Insemnare în dreapta jos al doc. din 28 august 1362, nr. 123. Pecetea întăririi, căzută a fost atârnată de șnur de mătase verde.

REGESTE: *Ub.*, II, p. 211—212, nr. 808.

¹ Editorii nu menționează pierderea pecetii regelui ca motiv al întăririi actului.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un privilegiu al său din 1361. În lista demnitarilor: Dumitru, episcop de Oradea, Dionisie, episcop al Transilvaniei, Dionisie, episcop de Cenad și Dionisie, voievod al Transilvaniei.

Bibl. Univ. din Budapesta, colecția Hevenesi. Tom. XIII, p. 275.

Copie din sec. XVIII.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 399—401.

Dionisius, voyuoda Transsilvanus et comes de Zonuk, nobili viro et honesto Petro, viceuoyuode suo, salutem cum dilectione.

Noveritis quod nobis in octavis festi Penthecostes unacum viris magnificis, domino Nicolao Kont, regni Hungarie palatino et iudice Comanorum, ac comite Stephano Bubek, iudice curie regie, allisque quampluribus nobilibus pro tribunali iudiciarium sedentibus et uniuscuiusque causantis lites et iurgia equo moderamine discutientibus, vir religiosus, dominus frater Otto, abbas de Clusmonustra, ab una, item Johannes, filius Petri dicti de Gurgyn, nobilis de Abafaya, parte ex altera, ad nostram accedentes presentiam, quasdam litteras vestras partibus, ad requisitionem prelatorum et baronum regni super causis in eisdem seriose declaratis in curia regia faciendam, per vos datas, nostro iudiciario examini presentarunt; quarum tenoribus seriose revisis et ipsis baronibus suomodo expositis, unacum eisdem baronibus ceterisque nobilibus, ad continentias litterarum vestrarum per partes, ut premittitur, nobis presentatarum taliter, matura deliberatione prehabita, decrevimus respondendum: quod sententia vestra definitiva, ratione predictae possessionis Apatÿ super ipsum Johannem, filium Petri, lata, vigorem ad presens non haberet, eo quod ad exhibitionem suorum instrumentorum ad suam legitimam petitionem terminum legitime dare non curassetis. Unde, ad universorum

instrumentorum exhibitionem predicti Johannis, filii Petri, terminum congruentem debeatis assignare. In quo quidem termino predictus Johannes, filius¹ Petri, instrumenta sua universa, si que in facto prenotatarum possessionum Abafaya vocatarum haberet confecta, coram nobis teneatur exhibere et, si talia instrumenta, que ipsam possessionem Apaty tangerent, predictus Johannes posset exhibere, tunc iuxta seriem ipsorum instrumentorum, in facto ipsius possessionis Apaty inter iudicium equitatis faciatis. Si vero nulla instrumenta ipsam possessionem Apaty tangentia seu significanti a producere valerat, tunc homines vestros, presentibus testimoniis, capituli Albensis Transsilvane, ad faciem predictae possessionis litigiose transmittatis, qui sciant et investigent a vicinis et commetaneis predictae possessionis litigiose ac comprovincialibus nobilibus, ad fidem eorum deo debitam fidelitatemque domino nostro regi et sue sacrae corone regie conservandam, meram et omnimodam veritatem de eo, utrum ipsa possessio, Abafaya vocata, istis duobus nominibus videlicet Abafaya et Apaty, vocitoratur ipseque dominus abbas eandem possessionem Abafaya sub hoc nomine Apaty recaptivando, sibi statui facere voluisset, vel ibi due possessiones, videlicet Abafaya per se et Apaty similiter per se, existerent et adiacerent et ipse dominus abbas non ipsam possessionem Abafaya, sed ipsam possessionem Apaty, que iuxta ipsam possessionem Abafaya adiacerat, nomine sui iuris sibi et ecclesiae sue predictae sub hoc nomine Apaty statui facere voluisset. Si autem duas possessiones, videlicet Abafaya per se et Apaty similiter per se vocari sciverunt et adinvenerint, tunc ipsam possessionem Apaty, iuxta demonstrationem² ipsius domini abbatis undique reambulando et ab aliorum possessionariis iuribus separando, visa sui qualitate, quantitate, fructuositate², utilitate et valore in condigno suo pretio et valore estimant, regni consuetudine requirente³. Sicque iuxta seriem estimationis eiusdem in facto earundem possessionum utrisque partibus iudicium et iustitiam exhibeatis moderamine, iuris mediante.

Datum in Vissegrad, duodecimo die octavarum festi Penthecostes predictarum, anno domini M^oCCC^oLX^o quarto.

(Pe verso, la mijloc:) Nobili viro et honesto Petro, viceuoyuoda suo, pro religioso viro, domino fratre Othone, abbate de Clusmonustra, contra Johannem, filium Petri, nobilem de Abafaya.

Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, nobilului și cinstitului bărbat Petru, vicevoievodul său, sănătate și dragoste.

Aflați că în timp ce noi ședeam în scaunul nostru de judecată, la octavele sărbătorii Rusaliilor⁴, împreună cu măriții bărbați: domnul Nicolae Kont, palatinul regatului Ungariei și jude al cumaniilor, și cu comitele Ștefan Bubek, judele curții regești, și cu mai mulți alți nobili, și chibzuim cu dreaptă cumpănă pricinile și certurile fiecărui pricinaș, venind înaintea noastră cuviosul bărbat, domnul (și) fratele Ottho, abatele de Cluj-Mănăstur pe de o parte, iar de cealaltă parte Ioan, fiul lui Petru zis de Gurghiu, nobil de Abafaya, au înfățișat cercetării noastre judecătorești o scrisoare dată de voi părților în vederea unei cercetări ce urma să se facă la curtea regească, de către prelații și baronii țării, cu privire la niște pricini arătate pe larg în acea (scrisoare). Cercetînd în amănunt cuprinsul acelei (scrisori) și înfățișîndu-l cum se cuvine, acelor baroni, sfătuindu-ne îndelung cu acei baroni și cu ceilalți nobili, am hotărît să răspundem astfel la cele cuprinse în scrisoarea voastră înfățișată nouă de către părți, cum s-a spus mai sus (și anume) că sentința definitivă

dată de voi împotriva zisului Ioan, fiul lui Petru, cu privire la pomenita moșie Apaty, deocamdată nu are putere, prin faptul că nu v-ați îngrijit la legiuita lui cerere, să-i dați legiuit un soroc pentru înfățișarea actelor sale. De aceea să faceți bine să hotărâți un soroc potrivit pentru înfățișarea tuturor actelor sus-zisului Ioan, fiul lui Petru, la care soroc numitul Ioan, fiul lui Petru, să se îndatoreze a arăta în fața voastră toate actele sale, dacă are astfel de acte întocmite cu privire la sus-pomenitele moșii numite Abafaia și Apaty, dacă pomenitul Ioan ar putea să arate astfel de acte privitoare la acea moșie, Apaty, atunci să faceți părților o dreaptă judecată cu privire la acea moșie Apaty, potrivit cuprinsului acelor acte. Dacă, însă, el nu ar putea să înainteze nici un act cu privire sau în legătură cu acea moșie Apaty, atunci să trimiteți oamenii voștri, de față cu oamenii de mărturie ai capitlului din Alba Transilvaniei, la moșia în pricină, și aceștia să caute să afle de la vecinii și megieșii acelei moșii în pricină, cât și de la nobilii din acel ținut, pe credința lor datorată lui Dumnezeu și pe supunerea ce trebuie s-o păstreze domnului nostru regele și sfintei sale coroane regești — curatul și deplinul adevăr cu privire la faptul dacă acea moșie numită Abafaia poartă aceste două nume, adică Abafaia și Apaty, și dacă domnul abate a voit să i se treacă în stăpînire acea moșie Abafaia, dobîndind-o din nou, sub numele de Apaty, sau dacă acolo sint și se află două moșii de sine stătătoare, adică una Abafaia și cealaltă Apaty, și dacă acel domn abate a voit să i se treacă în stăpînire lui și sus-zisei sale biserici, drept bun al său, sub numele de Apaty, nu acea moșie Abafaia, ci moșia Apaty, care e așezată lîngă numita moșie Abafaia. Dacă însă vor ști și vor afla că cele două moșii se numesc una Abafaia și cealaltă Apaty, atunci, hotărnicind moșia Apaty, din toate părțile, după arătarea celui domn abate, și despărțind-o de drepturile de moșie ale altora, s-o prețuiți după cuvenitul ei preț și valoare, ținînd seama de felul, întinderea, rodnicia, folosința și prețul ei, așa cum cere obiceiul țării. Și astfel, potrivit cu felul acelei prețuirii, să faceți prin rînduiala legii amînduror părților judecată și dreptate cu privire la cele două moșii.

Dat la Vișegrad, în a douăzecea zi a pomenitelor octave ale Rusaliiilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(Pe verso, la mijloc:) Nobilulul și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul său, pentru cuviosul bărbat, domnul și fratele Ottho, abatele de Cluj-Mănăstur, împotriva lui Ioan, fiul lui Petru, nobil de Abafaia.

Bibl. Batthyaneum Alba Iulia, arh. conv. Cluj-Mănăstur, nr. 38.

Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete de închidere, aplicată în document pe verso.

Copie din 19 noiembrie 1839.

REGESTE: Beke, *Km. konv.*, p. 27, nr. 38.

¹ Cuvînt repetat.

² Rupt 1,5 cm, întregit după sens.

³ Urmează: *faciatis*, șters de aceeași mîină.

⁴ 19 mai.

XI, nr. 371) deoarece pecetea cea mare cu care fusese întărit s-a pierdut la Ozora.

Textul confirmării, scris spre deosebire de uzul general practicat în acel timp de cancelaria regală, în continuarea actului din 8 mai 1359, DRH,—C—XI, nr. 371.

Arh. Naț. Magh., Dl. 52 031. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1359.

Orig. perg., cu urme de pecete rotundă aplicată pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 118, nr. 1 509.

280 1364 iunie 6 (*in quindenis festi Corporis Christi, anno in presenti*), (Cluj-Mănăstur).

Conventul din Cluj-Mănăstur, la cererea lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, raportează acestuia că bucata de pământ numită Gyrukuth se afla și se află între hotarele moșiei Bîrlea (*Olnuk*) și a fost întotdeauna de moștenire a lui Barnaba, fiul lui Ioan, nobil de Bîrlea.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bethlen de Iktâr.

Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca, 1342.

Rezumat în actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 13 octombrie 1364, nr. 342.

281

1364 iunie 10, Vișegrad.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nos, cupientes commodis et utilitatibus civitatis et provincie nostre Brassouiensis ac fidelium nostrorum civium, hospitum, hominum seu incolarum universorum de eisdem ex officio nostri regalis regiminis preheminenti, pie invigilare, ut iidem, regiis beneficiis muniti sicut numero sic etiam fidelitate continua crescendo¹ augeantur ac exinde honor et fructus regie maiestati, que fidelium subditorum in multitudine et status eorum ubertate gloriatur, uberes proveniant temporibus opportunis, supplicationibusque eorundem civium, hospitum et totius communitatis hominum ac incolarum civitatis et provincie predictarum, nobis eorum nominibus et personis per Jacobum, iudicem et nuncium ipsorum specialem, humiliter porrectis, regia favorabilitate inclinati, pensatis etiam eorundem inviolabilis fidei et fidelitatis constanciis ac serviciorum fidelium meritis, nobis nostreque sacre corone regie continue exhibitis, in quibus iidem sine intermissione hactenus efficaciter perseverasse dinoscuntur, et, ut experientia docet, efficacius perseverare student eorum iuxta posse, de regie potestatis et gratie plenitudine eisdem dedimus, donavimus, annuimus et commisimus nundinas seu fori annui congregaciones liberas annis singulis, in festo Omnium Sanctorum, in iamdicta civitate nostra Brassouensi perpetuo celebrandes, habendas pariter et tenendas sub modis, libertatibus, gratiis, indultis, consuetudinibus et iurisdiccionibus hiis¹ et similibus, quibus in civitate nostra Budensi nundine sive congregaciones annuales solent celebrari ac celebrantur atque conservantur.

Vos igitur universos et singulos mercatores, cum rebus mercimoniabilibus procedentes, et alios quoslibet forenses homines regia auctoritate

assecuramus per presentes quatenus deinceps ad predictas nundinas seu fori annui² congregaciones, ex presenti dono, annuentia et commissione nostre maiestatis, annis singulis, in dicto Omnium Sanctorum festo et diebus debitis, ante et post ipsum festum, modis quibus supra perhempniter¹ celebrandas, cum omnibus rebus et bonis vestris, mercimonialibus scilicet et aliis, cuiuscumque generis existant secure venlatis et negociaciones vestras in empcionibus¹ et vendicionibus libere exerceatis nundinis in eisdem. Quibus peractis, ad propria vel ad alia loca vobis opportuna procedatis, salvis personis vestris atque rebus, sub nostra regia protectione et tutela speciali. Et hec volumus in foris et locis publicis palam ubique promulgari serie presencium mediante, quas, dum nobis reportate fuerint, sub nostro maiori sigillo faciemus privilegialiter emanari.

Datum in Wyssegrad, feria secunda proxima ante festum beati Barnabe apostoli, anno domini millesimo CCC^{mo} sexagesimo quarto.

⟨Sub pecete⟩: Relatio domini Johannis, prepositi ecclesie Albensis Transiluvane, specialis capellani domini regis.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul (scrisorii) de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că, dorind, din înalta îndatorire a cîrmuirii noastre regești să veghem cu bunătate la înlesnirile și foloasele orașului și ținutului nostru, al Brașovului, precum și la acele ale tuturor credincioșilor noștri orășeni, oaspeți, oameni sau locuitori din acele (locuri), pentru ca numiții, înzestrați cu binefacerile regești, să sporească crescînd atît prin număr, cît și prin neîncetata lor credință, și pentru ca la timpul potrivit să răsără de aci cinste și roade bogate pentru maiestatea regească ce se mîndrește cu mulțimea supușilor ei credincioși și cu belșugul stării lor și (totodată), încuviințînd cu bunăvoință regească cererea acelor orășeni, oaspeți și a întregii obști a oamenilor și locuitorilor orașului și ținutului mai sus-amintite, cu smerenie înaintată nouă, în numele și în locul lor, de către Iacob, judele și trimisul lor anume, și, cumpănind și statornicia neclintitei lor credințe și a supunerii lor, ca și vrednicia credincioaselor slujbe pe care necurmat ni le-au făcut nouă și sfintei coroane regești, în care se știe că au stăruit pînă acum fără încetare și cu folos, și în care, după cum ne învață cercarea, se silise să stăruie, după puțința lor, cu și mai mare folos, din plinătatea puterii și milostivirii regești, le-am dat, le-am dăruit, le-am încuviințat și le-am hărăzit pe veci (dreptul) de a face, de a avea și de a ține în fiecare an iarmaroace sau tîrguri anuale slobode la sărbătoarea Tuturor sfinților³, în pomenitul nostru oraș Brașov după chipul, libertățile, milostivirile, îngăduințele, obiceiurile și drepturile acelea sau asemănătoare (acelora) cu care obișnuiesc să se țină și se țin și se păzesc iarmaroacele sau tîrgurile anuale din orașul nostru Buda.

Vouă, așadar, tuturor negustorilor și fiecăruia în parte, care mergeți cu mărfurile voastre, precum și vouă tuturor celorlalți tîrgoveți, vă chezășuim prin scrisoarea de față cu puterea noastră regească să veniți de aci înainte fără teamă, cu toate lucrurile și bunurile voastre, adică cu cele de vînzare și cu orice alte lucrări de orice fel ar fi la sus-zisele iarmaroace sau tîrguri anuale, care potrivit hărăzirii, încuviințării și poruncii de față a maiestății noastre se vor ține deapururi, în felul arătat mai sus, în fiecare an la zisa sărbătoare a Tuturor sfinților și în zilele cuvenite înainte și după această sărbătoare, și să vă faceți slobod, în acele iarmaroace, negustoriile voastre, prin vînzări și cumpărări. Iar după săvîrșirea lor, să plecați la locurile voastre sau în alte locuri (ce sînt) cu

folos pentru voi, fără vătămarea voastră și a bunurilor voastre, sub regeasca noastră oblăduire și osebită ocrotire. Și voim ca acestea să se vestească pe față peste tot, în târguri și locuri obștești, prin rindurile (scrisorii) de față care, atunci când ne va fi adusă înapoi, vom pune să fie dată în chip de privilegiu (însemnat) cu pecetea noastră cea mare.

Dat la Vișegrad, în luna dinaintea sărbătorii fericitului apostol Barnaba, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Sub pecete:*) Dare de seamă a domnului Ioan, prepozitul bisericii de Alba Transilvaniei, capelanul osebit al domnului (nostru) regele.

Arh. Stat. Brașov, Privilegii nr. 3, 4. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Orig. perg. cu urme de pecete inelară aplicată sub text.

Transumpt în actul lui Ludovic I., regele Ungariei, din 28 octombrie 1364, nr. 349.

Copie la Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 27 (cu data greșită: cca 11 iunie).

EDIȚII: *Sieb. Provinzialblätter*, I, p. 200; *Fejér*, IX/3, p. 431—432; *Sieb. Quartalschrift*, VII, p. 305 (fragmentar); *Hurmuzaki — Densușianu*, I/2, p. 91, *Ub.*, II, p. 212—213.

REGESTE: *Magyar Tört. Tár.*, IV, p. 145; *Transilvania*, 1871, p. 266.

¹ Astfel în orig.

² Scris pe răsătură.

³ 1 noiembrie.

282 1364 iunie 14 (*quarto die festi beati Barnabe apostoli*), Vișegrad.

Vilhelm, episcopul de Pécs, comite al capelei și secretar-cancelar al lui Ludovic I, regele Ungariei, adeverește că magistrul Simion, fiul lui Mauriciu de Medieș (*Megyes*) a cedat lui Nicolae și Dominic, fiii lui Ioan de Varada, moșia Ewzud din comitatul Szabolcs, pe care i-o dăruise regele.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Zichy 1. b. 358.

Orig. hîrtie, cu urmele unei peceți rotunde aplicate pe verso.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 239—240.

283

1364 iunie 14, Vișegrad.

Nos, Dyonisius, woyuoda Transsiluanus et comes de Zonuk, memorie commendamus per presentes quod vir religiosus, dominus frater Ottho, abbas de Kolusmunstra, ad nostram accedendo presenti(am exhi)buit¹ nobis quasdam litteras patentes quondam viri magnifici, domini Stephani, woyuode Transsiluani et comitis de Zonuk, patris nostri karissimi, affirmatorias, tenori(s infra scripti),² petens nos cum instancia ut tenorem earundem de verbo ad verbum litteris nostris patentibus inseri faceremus pro eodem, ad cautelam. Quarum tenor (talis est)³: (*Urmează actul lui Ștefan, voievodul Transilvaniei, din 13 mai 1348, Ub.*, II, p. 56). Nos itaque, iustis iurique consonis petitionibus predicti domini, fratris Otthonis abbatis, acquiescendo, predictas litteras quondam ipsius domini

Stephani woyuode, patris nostri, de verbo ad verbum presentibus litteris nostris patentibus inseri fecimus et transscribi pro eodem domino abbate et pro sua ecclesia, uberiozem rei ad cautelam.

Datum in Vysegrad, feria sexta proxima post festum beati Barnabe apostoli, anno domini M^{mo}CCC^{mo} sexagesimo quarto.

Noi, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, dăm de știre prin scrisoarea de față că, venind înaintea noastră cuviosul bărbat, domnul Otto, fratele, abatele de Cluj-Mănăstur, ne-a arătat o scrisoare deschisă de adevărire a măritului bărbat, răposatul domn Ștefan, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, preascumpul nostru părinte, în cuprinsul de mai jos, cerându-ne cu stăruință ca să punem să fie trecut din cuvînt în cuvînt în scrisoarea noastră deschisă cuprinsul acelei scrisori spre chezășia lui. Cuprinsul ei este acesta: *⟨Urmează actul lui Ștefan, voievodul Transilvaniei, din 13 mai 1348, D.I.D.—C— veac XIV vol. IV, p. 433⟩*.

Noi, așadar, încuviințînd dreapta cerere și potrivită cu legea a sus-pomenitului domn fratele Otto abatele, am pus să fie trecută și cuprinsă din cuvînt în cuvînt în scrisoarea noastră deschisă de față sus-zisa scrisoarea a răposatului domn Ștefan voievodul, tatăl nostru, pentru numitul domn abate și pentru biserica lui, spre mai marea lor chezășie.

Dat la Vișegrad, în vinerea de după sărbătoarea fericitului apostol Barnaba, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și patru.

Bibl. Batthyaneum, arh. conv. Cluj-Mănăstur, nr. 39. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1348.

Orig. perg., cu urme de pecete rotundă, din ceară de culoare deschisă, aplicată pe verso.

Copie la Kemény, *Dipl. Trans. appendix*, 3, p. 26 (cu data greșită: cca 11 iunie).

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 213.

REGESTE: Beke, *Km. konv.*, p. 28 nr. 39; *Fejér*, IX/3, p. 459.

¹ Rupt cca 1 cm, întregit după sens.

² Rupt cca 1,5 cm, întregit după sens.

³ Rupt cca 2,5 cm, întregit după sens.

Cursus metales possessionis Apathyda a parte possessionis Zenthmyklos.

Primo enim incipit in quodam monte inter possessiones Apathyda et Zenthmyklos a parte meridionali existente et ibi tres antiquas metas reperissent, quarum una dicte possessioni Kara, secunda vero ville Zenthmyklos et tertia possessionem Apathyda separat et distingit. Inde descendit infra ad partem septemtrionalem, ubi inter quosdam parvos monticulos circa duas antiquas metas, unam novam metam terream a parte possessionis Zenthmyklos dicte possessioni Apathyda separande; abhinc transit magnam viam ad Clusakna transeuntem, pervenit ad unum parvum monticulum Bikashalm vocatum in latere cuius circa foveam, unam

metam terream; ulterius procedendo, inter viam qua itur ad Apathyda et inter fluvium Zomos, unam metam terream erexissent, et de ipsa meta tendit ultra fluvium Zomus ad quendam montem Kweseor vocatum et sic mete possessionis Apathyda a parte possessionis Zenthmyklos finaliter terminantur.

Datum in festo beati Augustini episcopi et confessoris.

Mersul hotarelor moșiei Apahida dinspre moșia Sînmiclăuș.

Căci, mai întii, (hotarul) între moșiile Apahida și Sînmiclăuș începe la un deal aflat în partea de miazăzi și acolo ei au găsit trei vechi semne de hotar, dintre care unul al zisei moșii Cara iar al doilea al satului Sînmiclăuș și al treilea separă și deosebește moșia Apahida. De aici, (hotarul) coboară mai jos, înspre miazănoapte, unde, între niște delușoare, lângă două vechi semne de hotar (au ridicat) un nou semn de hotar din pământ, dinspre moșia Sînmiclăuș, care o deosebesc de zisa moșie Apahida. De aici, (hotarul) trece un drum mare care trece de la Cojocna, și ajunge la un delușor numit Bikashalm, în coasta căruia, lângă o groapă, (au ridicat) un semn de hotar din pământ, mergînd mai departe au ridicat un semn de hotar din pământ între drumul care se duce spre Apahida și între Someș, și de la acest semn de hotar, (hotarul) se îndreaptă dincolo de rîul Someș, la un deal numit Kweseor și, astfel, se sfîrșesc semnele de hotar ale moșiei Apahida dinspre moșia Sînmiclăuș.

Dat în sărbătoarea fericitului episcop și mărturisitor Augustin.

Bibl. Batthyuanum, arh. conv. Cluj-Mănăștur nr. 312 (com. Kolos. B. nr. 48).
Fotocopie Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Copie de la sfîrșitul sec. XV în registrele conventului din Cluj-Mănăștur.

REGESTE: Beke, *Km, konv.*, p. 87, nr. 312.

285

1364 iunie 18 (*quartodecimo Kalendas Julii*).

Ludovic I, regele Ungariei, confirmă cu noua sa pecete actul său din 21 iulie 1357 (*DRH—C—XI, nr. 163*). Se amintește pecetea regelui Carol Robert „pierdută din întîmplare în Țara Românească”. (*In partibus Transsalpinis¹ casualiter deperdito*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 4643. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1355.
Textul clauzei de confirmare în stînga, jos, pe plicatura actului din 21 iulie 1357.

¹ Astfel în orig.

286

1364 iunie 20 (*duodecimo Kalendas Julii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește un act al regelui Carol Robert din 24 noiembrie 1339 privitor la schimbul de moșii dintre Ioan, fiul lui Marcu și Petru, fiul lui Nicolae și frații lor, pe de o parte, și magistrii Simion, fiul lui Mauriciu (de Medieș) și Ștefan, fiul lui Ștefan, pe de altă parte, prin care cei dintii au dat celor din urmă moșiile lor

Ghiurbed (*Gurbed*) *Miklóstelke* și *Hagymas*, primind de la aceștia moșile Decea (*Deche*) și Cara (*Kara*) din părțile Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 31 053. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Rezumat în actul lui Nicolae de Gara, pälätinul Ungariei, din 13 martie 1409. EDIȚII: *Fejér*, X/4, p. 860 (după un transumpt din 1646).

287 1364 iunie 20 (*duodecimo Kalendas Julii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește conventului din Lelez un act al său din 1342. În lista demnitarilor: Dumitru episcop de Oradea, Dominic, episcop al Transilvaniei, Dominic, episcop de Cenad, Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh. conv. Lelez.
Orig.

EDIȚII: *Katona*, III/10, p. 338—340.

288 1364 iunie 22, Vișegrad.

Nos Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendamus per presentes quod nos, multimodis ad noticiam nostram deductis devastacionibus, desolacionibus, dilapidacionibus¹ et ruinis ecclesie beati Martini confessoris Orodyensis, ex incumbenti nobis eiusdem ecclesie patronatus officio, ex animo condolen(te . . .)² unacum domina regina, genitrice nostra karissima, ac prelati et baronibus regni nostri deliberacione prehabita, (uni)versas² et singulas vendiciones, donaciones, impignoraciones seu obligaciones aut earum gravamina, infeudaciones, permutaciones et alias quaslibet distracciones et alienaciones possessionaria piscinarum¹, tributorum, reddituum, provencium et iurium aliorum quorumcumque predictae ecclesie per quacumque prepositos seu rectores et amministratorum¹ eiusdem, necnon capitulum quovis tempore quibusvis personis, in preiudicium et iacturam sepefate ecclesie, absque evidenti consensu nostro regio, patroni scilicet ipsius ecclesie factas hactenus et commissas, auctoritate regia duximus cassandas et irritum revocandas et presencium virtute revocamus, evacuamus et anichilamus decernimusque omnia premissa et eorum singula simulcum litteris et munimentis quibuslibet exinde quovis modo confectis nullius omnino et deinceps fore firmitatis vel momenti.

Datum in Wissegrad, sabbato proximo ante festum Nativitatis beati Johannis baptiste, anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo quarto.

(*Pe verso, de o altă mină contemporană.*) Commissio regine propria.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre prin (scrisoarea) de față că noi, aducându-ni-se la cunoștință diferitele distrugerii, pustiiri, furturi și ruinări ale bisericii fericitului Martin mărturisitorul din Arad, din încuviințarea noastră, din inima îndurerată, împreună cu doamna regină, mama noastră preaiubită și cu prelații și baronii țării noastre, după o mai dinainte hotărîre, din autoritatea regească, hotărîm desființarea și socotim fără putere toate și fiecare dintre daniile,

vinzările, zălogirile, îndatoririle sau globirile acestor <domni>, arendările, schimbările și oricare alte vânzări cu amănuntul și înstrăinări de stăpînire a heleșteelor, birurilor, veniturilor, foloaselor și a celorlalte drepturi ale mai sus-zisei biserici făcute și date de către oricare <dintre> prepoziții sau parohii și administratorii ei, precum și de către capitlu în orice timp și oricăror persoane spre pagubă și jaful acestei des pomenite biserici, fără neîndoielnică încuviințare regească adică a patronului acelei biserici, și prin <scrisoare> de față le revocăm, le zădărnim, le nimicim și le hotărîm toate cele de mai sus și pe fiecare dintre ele, împreună cu scrisorile și actele de orice fel, întocmite în orice chip <cu privire la> aceasta.

Dat la Vișegrad, în sîmbăta dinaintea sărbătorii Nașterii fericitului Ioan Botezătorul, în anul domnului, o mie trei sute șaiszeci și patru.

(Pe verso, de o altă mîină contemporană:) Porunca însăși a reginei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 697. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Astfel în orig.

² Pață de umezeală 1,5 cm; întregit după sens.

Nos, magister¹ Laurencius, filius Dominici, filii Zouard, castellanus de Haram et vicecomes comitatus de Crassow, iudicesque nobilium de eodem, memorie commendamus quod Michael, filius Petri de Chure, ab una, parte vero ex altera Jacobus, filius Johannis, gener Andree, filii Nigas, coram nobis personaliter constituti, per eundem Michaelem propositum extitit ministerio vivevocis pariter et relatum, quod in quibusdam necessitatibus ipsum ad presens urgentibus quadam² possessionariam porcionem suam Teryen vocatam in comitatu de Crassow existentem, quamquidem possessionariam et³ porcionem suam prelibato Jacobo inpignoravit, ymo inpignoravit coram nobis decem marciis computi istius terre plene persolutis et habitis eo modo, usque donec eidem Jacobo dictas decem marcas pretaxatas Michael reddetur, Jacobus liberam habeat utendi et frucus⁴ eiusdem percipiendi facultatem, tali eciam obligacione mediante quod, si aliquis prelibatum Jacobum super dictam possessionem Termen⁴ molestare niteretur, extunc idem Michael cum rebus et personi⁴ expedire teneatur. Sic eciam, quia preter duas mansiones super dicta possessione non erant quicumque in processu temporum⁵, liberare⁶ possit, extunc illos homines, quos idem Jaccobus duxisset ad suam porcionem, habeant⁷ ducendi tali eciam obligacione quod a data presencium usque quindecimum diem iuxta vigorem⁸ et formam comitis parochiali et iudicum nobilium, ad capitulum ecclesie Tytuliensis accedere teneantur et literas dicti capituli dare teneantur, tali obligacione interserta quod, si prenotatus Michael in premissis non¹ staret, extunc salva parte iudiciis incurreret penam dupli, idem Michael spontanea coram nobis obligavit voluntate.

Datum in Haram, in festo beati Ladislai regii⁹, anno domini M CCC^oLX^{mo} quarto.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, fiul lui Zouard, castelanul de Haram și vicecomite al comitatului Caraș (precum și) juzii nobililor din același loc dăm de știre că înfățișându-se înaintea noastră Mihail, fiul lui Petru de Chure, de pe o parte, iar pe de altă (parte) Iacob, fiul lui Ioan, ginerele lui Andrei, fiul lui Nigas, acest Mihail, ne-a declarat și ne-a adus la cunoștință prin viu grai că, strîmătorat în clipa de față de niște nevoi de neînălăturat, a zălogit și în fața noastră zălogește o bucată a sa de moșie, numită Teryen, aflătoare în comitatul Caraș, sus-numitului Iacob, pentru zece mărci după socoteala din partea locului, (bani) plătiți și primiți pe deplin; astfel ca, pînă va înapoia Mihail (sus)-zisele zece mărci pomenitului Iacob acesta să aibă slobodă voie de a se folosi (de acea bucată de moșie) și de a-i culege roadele; mai îndatorîndu-se încă (Mihail) ca, dacă cineva ar încerca să tulbure pe numitul Iacob cu privire la zisa moșie Teryen, atunci acest Mihail să fie dator să-l apere cu bunurile și puterile (sale). Și încă, deoarece pe numita moșie nu se aflau în afară de două gospodării, nici unii care să poată lucra (acea moșie) în curgere vremii, atunci pe acei oameni pe care îi va fi adus acest Iacob, să aibă el (voie) să-i ducă pe bucata sa (de moșie), cu îndatorirea ca pînă în cinsprezece zile de la data (scrisorii) de față, potrivit cu porunca și rînduiala comitelui comitatului și a juzilor nobililor, să fie ei ținuți să vină la capitulul bisericii de Titel și să (pună să) se dea o scrisoare a zisului capitolu cu adăugirea îndatoririi acesteia: că, dacă sus-însemnatul Mihail nu s-ar ține de cele de mai sus, atunci să cadă sub pedeapsa plății îndoite, rămînînd întreagă parte judeului, lucru la care zisul Mihail s-a legat cu buna lui voie în fața noastră.

Dat la Haram, la sărbătoarea fericitului rege Ladislau, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Nat.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 409.

Orig. hîrtie, cu urmele a trei peceti aplicate pe verso.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 63—64.

REGESTE: Kállay, II, p. 118—119, nr. 1 512.

¹ Cuvînt repetat.

² Corect: *quandam*.

³ Astfel în orig., inutil.

⁴ Astfel în orig.

⁵ În orig. greșit: *ipsorum*.

⁶ Corect: *libere*.

⁷ Corect: *habeat*.

⁸ În orig. greșit: *migrare*.

⁹ Corect: *regis*.

Nos, magister Laurencius, filius Dominici, castellanus de Haram et vicecomes comitatus de Crassow, iudicesque nobilium de eodem, damus pro memoria quod Laurencius, filius Heym, in sua ad nostram accedens presenciam, per modum protestacionis significare curavit in hunc modum quod Georgius et Vybar, famuli Johannis dicti Dorman, vicecastellani de Crasowfew, sabato¹ proximo nunc preterito ante festum beati Barnabe apostoli, tres iobagiones suos, videlicet Raduzlow, Nexe et Salamonem

dictos, de communi forro, videlicet de Mezew Somliow, versus domum ipsorum pergere voluissent, intra metas eiusdem possessionis Ozioag vocatam² pervenissent, prenotati Georgius et Vybar more latrocini contra ipsos irruissent et spoliassent, bona eorum ab eisdem recepissent et Raduzlow sclavum crudeli neci tradidissent, Nexam et Salamonem letalibus vulneribus vulnerando reliquissent; ad huius rei videre certitudinis a nobis sibi dari nostrum hominem postulavit. Nos vero Johannem, filium Gregorii, et Ladislaum, filium Jacobi de Chernewch, ex nobis ad premissa exequenda duximus transittendum; qui demum ad nos reversi dixit³ nobis quod hec premissa ab omnibus hominibus cuiusvis status pro veritate sic scivissent per predictos Vybar et Georgium fecisse.

Datum in Mezew Somliow, in festo beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini M^oCCC^{mo}LX^{mo} quarto.

(Pe verso:) Pro Laurencio, filio Heym, contra Georgium et Vybar, super latrocinium et interfeccione Raduzlow et contra Johannem dictum Dorman iniquisscionales.

Noi, magistrul Laurenciu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite ale comitatului Caraș și juzii nobililor din același loc, dăm de știre că, înfățișându-se înaintea noastră Laurențiu, fiul lui Heym, în numele său, a avut grijă să ne aducă la cunoștință în chip de întîmpinare cele următoare: că Gheorghe și Vybar, slujitorii lui Ioan zis Dorman, vicecastelan de Crassowfew, în sîmbăta dinaintea sărbătorii fericitului apostol Barnaba⁴, s-au năpustit ca niște tîlhari asupra a trei dintre iobagii lui, anume Raduzlow, Nexe și Solomon, cînd aceștia, voind să meargă de la tîrgul obștesc anume Șemlac spre casele lor, ajunseseră în hotarele moșiei numite Ozioag, și i-au jefuit (și) le-au luat toate lucrurile ce le aveau la ei, și pe Raduzlow sclavul l-au răpus cu moarte cruntă, iar pe Nexe și pe Solomon, rănindu-i grav i-au lăsat acolo pe loc. El ne-a cerut să-i dăm omul nostru care să se încredințeze de adevărul acestui lucru. Iar noi am hotărît să trimitem dintre noi, pentru aducerea la îndeplinire a celor de mai sus, pe Ioan, fiul lui Grigore și pe Ladislau, fiul lui Iacob de Chernewch. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus că așa au aflat ei de la toți oamenii de orice stare, că în adevăr cele de mai sus au fost săvîrșite de către sus-numiții Vybar și Gheorghe.

Dat la Șemlac, la sărbătoarea fericitilor apostoli Petru și Pavel, în anul domnului o miê trei sute șazeci și patru.

(Pe verso:) Scrisoarea de cercetare pentru Laurențiu, fiul lui Heym, împotriva lui Gheorghe și Vybar, privitor la tîlhărie și la uciderea lui Raduzlow și împotriva lui Ioan zis Dorman.

Arh.Naț.Magh., colecția Pesty Fr.
Orig. hîrtie, cu urmele a cinci peceti.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 64—65; *Hurmuzaki-Densusianu*, I/2, p. 88.
REGESTE: *Documenta Valachorum*, nr. 132.

¹ Astfel în text.

² Corect: *vocate*.

³ Corect: *dixerunt*.

⁴ 8 iunie.

Papa Urban al V-lea îndeamnă pe Ludovic I, regele Ungariei, și pe alții, printre care Dionisie, voievodul Transilvaniei, să dea tot ajutorul împuterniciților lui Vilhelm, cardinal diacon al bisericii Sf. Maria din Cosmedin, trimiși în Ungaria pentru a recupera și administra unele beneficii ale acestuia.

Arh.Vat.Reg.Vat. an. II. Secr. fol. 244.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: Theiner, *Mon. Hist. Hung.*, II, p. 61—62.

Nos, capitulum ecclesie Transsilvane significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Johannes, filius Ilba Siculus, ad nostram accedens presenciam exhibuit nobis quasdam literas tenoris infrascripti, supplicans nobis, ut ipsas propter maiorem cautelam et iuris conservacionem de verbo ad verbum transscribi et sub transscripta forma sibi concedere dignaremur. Quarum tenor talis est: *(Urmează actul lui Andrei al III-lea, regele Ungariei, din 1293, Székely ókl, VIII, p. 5—6).*

Nos enim petitionibus eiusdem Johannis, filii Ilba annuentes ipsas literas omni integritate pollentes, de verbo ad verbum, transcribi fecimus et sigillo nostro communiri.

Datum in octavis festi Nativitatis beati Johannis Baptisthe, anno domini M^oCCC^{mo}LX° quarto.

Noi, capitlul bisericii Transilvaniei, facem cunoscut prin cuprinsul scrisorii de față tuturor cărora se cuvine că venind înaintea noastră Ioan, fiul lui Ilba Secuiul, ne-a înfățișat o scrisoare avînd cuprinsul de mai jos, rugîndu-ne, ca spre mai mare chezășie și păstrare a dreptului său să binevoim să i-o scriem din cuvînt în cuvînt, și să i-o dăm în chip de copie. Cuprinsul ei este acesta: *(Urmează actul lui Andrei al III-lea, regele Ungariei, din 1293, DIR—C, veac XIII, vol. II nr. 438).*

Iar noi, încuviințînd cererile numitului Ioan, fiul lui Ilba, am pus să fie transcrisă din cuvînt în cuvînt pomenita scrisoare, ce se află în toată întregimea (sa), și să fie întărită cu pecetea noastră.

Dat la octavele sărbătorii nașterii fericitului Ioan Botezătorul, în anul domnului o mie trei sute șazecei și patru.

Arh.Naș.Magh., Dl. 30 358.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: *Székely okl.*, IV, p. 6—7.

Nos, Lodovicus, dei gratia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presetium significamus quibus expedit universis, quod magister Jakch, aule nostre miles, in sua et Nicolai fratris sui, personis ad nostre serenitatis accedendo presentiam, exhibuit nobis quasdam litteras rescriptionales, Johannis prepositi et conventus monasterii sancti Stephani pro-

thomartiris de promontorio Waradiensi, super statutione cuiusdam possessionis Worsolch, alio nomine Benseteluke vocate, in comitatu de Krazna existentis, confectas et emanatas, tenoris infrascripti, petens nos humili cum instantia, ut tenorem earundem de verbo ad verbum presentibus inseri et transumpmi ac nostro sigillo patenter consignari faceremus, uberiorum ad cautelam. Quarum tenor talis est: *(Urmează actul conventului din Dealul Orăzii, din 9 martie 1351, DRH—C—X, nr. 17).*

Nos siquidem, petitionibus eiusdem magistri Jakch, in sua et dicti Nicolai, fratris sui, personis nobis humiliter porrectis regio inclinati cum favore, predictas litteras ipsius Johannis prepositi et conventus monasterii Stephani prothomartiris de promontorio Waradiensi rescriptionales, super premissa statutione dicte possessionis Worsolch, alio nomine Benseteluke vocate, confectas de verbo ad verbum presentibus inseri et transumpmi faciendo, eatenus, quatenus rite et legitime facte existunt et emanate, novi et autentici sigilli nostri impositione patenter consignari fecimus, uberiorum ad cautelam, sine tamen prejudicio iuris alieni.

Datum in Wysegrad, die dominico proximo post octavas festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini Millesimo CCC^{mo} sexagesimo quarto.

(Pe verso, de aceeași mină:) Super possessione Worsolch.

(Pe verso, de o mină din sec. al XVI-lea:) Statutio et reambulatio metarum cum transumptione regis Ludovici.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre și facem cunoscut prin cuprinsul celor de față, tuturor căroră se cuvine că, venind înaintea luminăției noastre magistrul Jakch, cavalier al curții noastre, în numele său și al lui Nicolae, fratele său, ne-a înfățișat o dare de seamă a lui Ioan prepozitul și a conventului mănăstirii sfântului Ștefan protomartirul din Dealul Orăzii întocmită și dată cu privire la punerea în stăpînirea unei moșii numite Vîrșoț sau cu alt nume Benseteluke, aflătoare în comitatul Crasna, avînd cuprinsul de mai jos, rugîndu-ne cu smerită stăruință să punem, spre mai mare cheazășie, să fie trecută și să fie cuprinsă, în cele de față, din cuvînt în cuvînt și să fie însemnată în chip de scrisoare deschisă, cu noua noastră pecete. Cuprinsul acelei scrisori este aceasta: *(Urmează actul conventului din Dealul Orăzii, din 9 Martie 1351, DRH—C—X, nr. 17).*

Iar noi, înduplecați de cererea aceluia magistrul Jakch, înaintată nouă cu smerenie, în numele său și al zisului Nicolae, fratele lui, din bunăvoința noastră regească punînd să fie trecută și să fie cuprinsă în cele de față din cuvînt în cuvînt sus-zisa dare de seamă a aceluia Ioan prepozitul și a conventului mănăstirii fericitului Ștefan protomartirul din Dealul Orăzii, întocmită cu privire la punerea în stăpînire a zisei moșii numite Vîrșoț sau cu alt nume Benseteluke într-atît întruict a fost întocmită și dată după rînduială și lege — am pus să fie însemnată în chip de scrisoare deschisă prin punerea peceteii noastre autentice noi, spre mai mare cheazășie, dar fără a vătămă dreptul altuia.

Dat la Vișegrad, în duminica de după octavele sărbătorii fericitilor apostoli Petru și Pavel, în anul domnului o m'e trei sute șazeci și patru.

(Pe verso, de aceeași mină:) Cu privire la moșia Vîrșoț.

(Pe verso, de o mină din sec. al XVI-lea:) Darea în stăpînire și hotărnicirea (semnelor) de hotar în copia regelui Ludovic.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Eszterházy-Mikó.
Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

Lodovicus, dei gratia Hungarie, Dalmație, Croatie, Rame, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris Montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus, presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris, salutem in omnium salvatore. Cum a nobis petitur quod iustum et honestum est decet maiestatem regiam facilem prebere consensum in hiis presertim, que suorum videntur commodis subditorum utiliter convenire. Proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod magister Jakch, aule nostre miles, maiestatis nostre humiliter adeundo presentiam, exhibuit nobis quasdam litteras nostras patentes, super concessione fori liberi in quandam possessionem suam, item Georgii, Stephani, Ladyzlai et Andree, filiorum suorum, Kusal vocatam, in comitatu de Zonuk existentem, singulis feriis quartis celebrandi, per nostram maiestatem eidem facta, connectas, priori et autentico nostro sigillo, in terra Wzure furtive sublato, consignatas, petens nos et nostro culmini precum instantia subiectiva supplicans, ut easdem litteras nostras patentes simulcum predicta fori concessione, expressa in eisdem acceptare, ratificare, approbare ac pro eadem et suis filiis posteritatibusque eorundem nostro dignemur privilegio confirmare. Quarum tenor talis est (*Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 27 iulie 1353, Buda, DRH—C—X, nr. 209*).

Nos igitur, iustis et iuri consonis supplicationibus ipsius magistri Jakch, nostre humiliter porrectis maiestati per eundem, favorabili pietate inclinati, predictas litteras nostras patentes, omni prorsus suspicione et vicio carentes simul cum predicta fori liberi concessione, expressa in eisdem, acceptamus, ratificamus, approbamus ac pro eodem et suis filiis predictis ipsorumque heredibus, regia auctoritate perpetue valituras confirmamus presentis privilegii nostri patrocínio mediante. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus litteras nostras privilegiales, pendentis et autentici novi sigilli nostri dupplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto, pridie Idus Iulii, regni autem nostri anno vigesimo tertio, venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Jadrensi et Elya Ragusyensi, archiepiscopis, Demetrio Waradiensi, Wyhelmo Quinqueeccelsiensi, comite capelle et secretario cancellarie nostre, Dominico Transsilvano, Colomanno Jauriensi, Stephano Zagrabiensi, vicarioque regni Slavonie generali, Ladyzlaio Wesprimyensi, Dominico Chanadyensi, Mychaele Agricensi, Johanne Wacyiensi, Petro Boznensi, fratre Stephano Nitriensi, Syrmieniensi sede vacante, Johanne Tinniniensi, Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Farensi, Valentino Macarensi, Matheo Sybinicensi, Mychaele Scardonensi et Portina Senyensi ecclesiarum episcopis ecclesias dei feliciter gubernantibus, magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dyonisyo wayuoda Transsilvano, comite Stephano Bubek iudice curie nostre, Johanne magistro tavarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech, Dalmatie et Croatie, Nicolao de Machou banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agazonum et Johanne ianitorum nostrorum magis-

tris et magistro Benedicto comite Posonyensi, aliisque quam pluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului și al Muntelui Sant' Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, de față și viitori, care vor lua cunoștință de această scrisoare, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Cînd se cere de la noi ceea ce este drept și cinstit se cuvine ca maiestatea regală să-și dea cu ușurință încuviințarea în deosebi la acele lucrări care se arată a fi spre folosul și binele supușilor.

Drept aceea, prin aceste rînduri, voim să ajungă la cunoștința tuturor, că venind smerit în fața maiestății noastre magistrul Jakch, cavaler al curții noastre, ne-a înfățișat o scrisoare deschisă a noastră întocmită cu privire la hărăzirea de către maiestatea noastră a dreptului de a ține în fiecare miercuri țîrg slobod pe o moșie a sa și a fiilor săi Gheorghe, Ștefan, Ladislau și Andrei, numită Coșeiu, aflătoare în comitatul Solnoc, scrisoare întărită cu pecetea noastră autentică, de mai înainte, ce a fost furată în Țara Ozorei, cerînd înălțimii noastre și rugîndu-ne cu supuse și stăruitoare rugăminți să binevoim a primi, a consfinți și a încuviința acea scrisoare deschisă a noastră împreună cu pomenita hărăzire a țîrgului slobod arătată în acea scrisoare și s-o întărim prin privilegiul nostru pentru el și fiii săi ca și pentru urmașii lor. Iar cuprinsul acestei scrisori este acesta: *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 27 iulie 1353, Buda, DRH—C—X, nr. 209⟩*.

Noi, așadar, încuviințînd cu binevoitoare dragoste dreptele și legiuitele cereri ale acestui magistrul Jakch făcute de el cu smerenie maiestății noastre, primim, consfințim și încuviințăm sus-zisa noastră scrisoare deschisă lipsită cu totul de orice bănuială și nestrucată, împreună cu pomenita hărăzire a dreptului de a ține țîrg slobod arătată în acea scrisoare și din puterea regească o întărim pentru el și fiii săi sus-zii și pentru moștenitorii lor cu ocrotirea privilegiului nostru de față ca să dăinuiască pe veci.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră privilegială de față întărită cu puterea noii noastre peceti autentice atîrnate și duble.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluia loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, în ajunul idelor lui iulie, iar în al domniei noastre al douăzeci și treilea an. Venerabilii întru Hristos părinți și domni, același Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, Toma arhiepiscopul de Caloccea, Ugolin de Spalato, Nicola de Zara și Ilie de Raguza; precum și episcopii Nicolae al bisericii de Oradea, Vilhelm de Pécs, comite al capelei și secretar al cancelariei noastre, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Győr, Ștefan de Zagreb și vicar general al țării Slavoniei, Ladislau de Vesprim, Dominic de Cenad, Mihail de Agria, Ioan de Vaț, Petru al Bosniei, fratele Ștefan de Nitra, scaunul Sirmului fiind vacant, Ioan de Knin, Dumitru de Nona, Nicolae de Trau, Ștefan de Faro, Valentin de Makorska, Matei de Sibenik, Mihail de Scardona și Portina de Segno, păstorind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu; măriții bărbați, Nicolae Konth palatinul, Dionisie, voevodul Transilvaniei, comitele Ștefan Bubek judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Nicolae de Zeech banul

Dalmației și Croației, Nicolae banul de Macva, Petru Zudar marele nostru paharnic, Pavel, marele nostru stolnic, Emeric, marele nostru comis și Ioan, marele nostru ușier și magistrul Benedict, comitele de Pojon, și mulți alții ținând comitatele și dregătorile țării noastre.

Arh. Stat Cluj-Napoca, arh. fam. Wesselényi/1364.
Orig. perg., cu pecete atârnată.

295

1364 iulie 15, Someșeni.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsilvane, amicis suis honorandis, Dionisius, voyuoda Transsilvanus et comes de Zonuk, amicitie debitum cum honore.

Noverit vestre discretionis amicitia (quod, in congregatione nostra generali, universita)ti¹ nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis hominum predictae partis Transsilvane feria quarta proxima ante festum beati Martini confessoris, anno proxime preterito, per nos Torde celebrata, vir religiosus dominus Otto, abbas ecclesie beate virginis de Kolus, personaliter iuxta continentiam litterarum (citoriarum)² pariter et reambulatoriarum contra Johannem et Andream, filios Nicolai de Zomusfolua, easdem litteras vestras citatorias, asserendo actionem suam in eisdem contineri, nobis presentaverat, in quarum tenoribus inter cetera comperiebamus haberi manifeste quod, cum idem dominus Otto abbas, accepto Ladislao de Zomor(duk homine)² regio, et magistro Michaelae, socio et concanonico vestro, per vos ad litteratorium regium mandatum in testimonium transmissio, feria sexta proxima post festum beati Michaelis archangeli tunc preteritum ad faciem possessionis sue Apathyda vocata accedendo, eandem a³ parte³ ville Scenthmiclous vocatae per veras metas eiusdem reambulare et in locis necessariis novas metas iuxta veteres erigi facere voluisset, Andreas, filius Nicolai, germani Gerew, nobilis de⁴ Zomusfolua, in persona sua³ et³ eiusdem Johannis, fratris sui, huic erectioni metarum contradictor extitisset, quem quidem Johannem et³ Andream³ eodem die et loco et in facie eiusdem possessionis, contra prefatum dominum, abbatem de Kolusmonostra, ad futuram congregationem nostram generalem citassent homines regius et vester prenotati.

Quarum litterarum exhibitionibus factis et perlectis continentibus earundem, predictus dominus Otto abbas premissae contradictionis rationem scire volebat a Johanne et³ Andrea³ prenotatis. Quo percepto, prefatus Johannes, filius Nicolai, personaliter exurgendo, responderat eo modo, quod premissae possessionarie reambulationis pro eo fecisset prohibitionem prenotatam, quia ipso dominus abbas per premissam suam reambulationem magnam particulam terre de dicta possessione sua Scenthmiclous vocata occupare et ad ipsam possessionem suam, Apathyda vocatam, applicare voluisset; unde, si ipse dominus abbas eandem possessionem suam, Apathyda vocatam, per suas veras metas et antiquas reambulet et de dicta possessione sua nil occuparet, tunc non faceret prohibitionem aliqualem. Verum quia ad iteratam reambulationem metarum prescriptae possessionis, Apathyda vocatae, homines noster et vester transmitti debuerant, ideo petendo vos amicaliter, quatenus vestrum discretis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus, filius Egidii de Zomurduk, vel Johannes, filius Nicolai, filii Beden de

eadem, aut Jacobus, litteratus de Me(ra)², aliis absentibus, homo noster, ad faciem predictae possessionis, Apathyda vocata, vicinis et commetaneis eiusdem legitime inibi convocatis et partibus vel earum legitimis procuratoribus presentibus, accedendo, primo metas eiusdem possessionis Apathyda vocata iuxta ostensionem ipsius domini abbatis vel sui legitimi procuratoris, a parte iamdictae possessionis Scenthmiclous reambularent, demumque metas prelibatae possessionis Scenthmiclous a parte eiusdem possessionis Apathyda vocata separantes et distingentes, iuxta ostensionem et demonstrationem prelibati Johannis, filii Nicolai, simili modo reambularent. Et si partes in huiusmodi reambulationibus et ostensionibus prelibatarum metarum possessionum suarum concordessent fierent, tunc uniuersae partium sua iura per erectiones novarum metarum, ubi necesse fieret, committeret, pacifice possidenda. Si vero in aliquibus articulis⁵ terrarum discordessent fierent, tunc ipsam particulam terre, que inter ipsas partes contenciose remaneret, regali mensura, si mensurari posset, mensurando vel, si mensurari non posset, visu considerando, deum ferendo pre oculis, absque scrupulo cuiuslibet falsitatis, estimarent, regni consuetudine requirent. Et post hec ipsius (possessorie)² reambulationis et metarum erectionis ac estimationis seriem, cum totali suo processu, ad octavas festi Epiphaniarum domini tunc affuturas nobis amabiliter rescriberetis.

Tandem ipsis octavis festi Epiphaniarum domini occurrentibus, prefatus dominus abbas, ad presentiam Petri, viceuoyode nostri, accedendo, exhibuerat litteras vestras rescriptionales, in quibus ipse inter cetera comperiebat haberi hoc modo, quod vos, receptis ipsis litteris nostris, ad reambulationem metarum possessionis eiusdem domini Ottonis abbatis, Apathyda vocata, unacum Ladislao, filio Egidii, nobili de Zomorduk, homine (nostro)², vestrum hominem, videlicet magistrum Blasium, vice-succentorem chori ecclesie vestre, (pro testimonio transmississetis)¹. Qui demum ad vos reversi, vobis retulissent quod ipsi, sabbato proximo ante festum beati Thome apostoli tunc proxime preteritum, ad faciem predictae possessionis, Apathyda vocata, accessissent ibique presentibus¹ vicinis et commetaneis eiusdem, idem dominus abbas (quasdam metas et alia)¹ loca metarum dictae possessionis sue, Apathyda vocata, a parte possessionis Scenthmiclous separandas et distingendas demonstrasset. E converso autem ipse Johannes, filius Nicolai de Zom(usfolua, quamdam unam metam)¹ terream quam (...) ⁶ demonstraret similiter ostendisset, quadam particula terre pro uno aratro sufficienti contenciose remanente. Ob hoc partes predictae metas erigere nequiverunt, ipsaque (causa in eodem statu ad veritatem comprobendam)⁷ in presentiam Petri, viceuoyode nostri et (ad reformationem)⁸ pacis, de voluntate partium ad octavas festi beati Georgii martiris tunc affuturas, iuxta continentiam litterarum prorogatoriarum ipsius Petri viceuoyode, dilative extiterat prorogata; (nem)pe² ipsis octavis festi beati Georgii martiris advenientibus, pro eodem domino abbate Ladislao de Zomorduk, cum litteris procuratoriis ipsius conventus, tamquam actore, ab una, item Johanne predicto in causam attracto, parte ex altera constitutis coram Petro, viceuoyoda nostro prenotato, (...) cumque⁹ idem Petrus, viceuoyoda noster, eundem procuratorem eiusdem domini abbatis legitime requisitum habuisset, utrum dictus dominus abbas hoc, quod dicta particula terre litigiosa dicte ecclesie pertineret, mediante sua iuramentali depositione vel duelli certamine, prout moris et (consuetudinis)² est, comprobare vellet vel ne, idem Ladislaus procurator

iamdicti domini abbatis, in persona domini sui, non humano testimonio nec alio evidenti documento ipsum dominum suum probaturum asseruerat.

Unde ipse Petrus, viceuoyuoda noster, unacum regni nobilibus, cum ipso pro (tribunali)² consedentibus, decreverat iudicando, ut ipse Johannes, filius Nicolai, tertio se nobilibus, uno propinquiori vicino, sabbato proximo post festum Nativitatis beati Johannis baptiste tunc affuturo, presentibus hominibus eiusdem Petri, viceuoyuode nostri, et vestris testimoniis¹⁰ in una prescriptarum litigiosarum metarum stando, resolutis cingulis, discalciatis pedibus et terram super capita eorum levando, generaliter dicendo, prout moris est, super terram iurare, quod dicta particula terre litigiosa nunquam ipsius ecclesie beate virginis de Kulusmonostra, sed sua foret hereditaria et existeret ac ad eandem possessionem suam Scenthmiclous pertineret iuramentum prestare teneretur; et quia ad ipsum iuramentum, ad audiendum et videndum, homines Petri, viceuoyuode¹¹ nostri predicti, et vestri de necessario erat transmittendi, igitur ibi petendo vestram amicitiam, quatenus vestros mitteretis homines pro testimoniis fidedignos, quibus presentibus Nicolaus litteratus, filius Pauli de Wlyow, vel Georgius de Buda aut Michael, filius Egidii de Zomurduk, e parte eiusdem domini abbatis; item Johannes, filius Dominici de Suk, vel Johannes, dictus Bogar de Korpad, aut Ladislaus, filius Salomonis de Patha, pro parte ipsius Johannis, filius Nicolai, in causam attracti, aliis absentibus, homines ipsius Petri, viceuoyuode nostri, ad faciem predictae terre litigiose accedendo, ipsam iuramentalem depositionem viderent et audirent, et post hec, ipsius iuramentalis depositionis seriem, prout fieret opportunum, ad octavas eiusdem festi Nativitatis beati Johannis baptiste tunc venturas, in litteris vestris amicabilem rescriberetis Petro, viceuoyuode nostro prenotato.

Tandem, cum nos, feria secunda proxima, videlicet in festo Divisionis apostolorum, prope³ villam³ Zomusfolua³ pro³ tribunali³ sedissemus³ lites¹² et iurgia quorumlibet litigantium recto iuris tramite discutere cepissemus, inter alios causidicos, prefatus dominus abbas, iuxta continentiam litterarum prorogatoriarum prefati Petri, viceuoyuoda nostri, ad ipsum terminum predictam prorogationem significantium, ad nostram accedendo presentiam, exhibuit nobis quasdam litteras vestras, predicto Petro, viceuoyuode nostro, ad easdem octavas festi Nativitatis beati Johannis baptiste nunc proxime preteritas, feria³ tertia³, proxima³ ante³ festum³ beate³ Margarete³ virginis³, anno³ in³ presenti³, emanatas³, rescriptionales, per quarum tenores edocebamur isto modo, quod vos, amicabilem petitionibus eiusdem Petri, viceuoyuode nostri, unacum Michaeli, filio Egidii, homine eiusdem, vestrum hominem, videlicet magistrum Michaellem, socium et concanonicum vestrum, pro testimonio duxissetis transmittendum. Qui demum ad vos reversi, vobis concorditer retulissent quod ipsi, sabbato proximo proxime preterito post festum Nativitatis beati Johannis baptiste, ad faciem predictae terre litigiose, ad videndum iuramentum ipsius Johannis, filii Nicolai, accessissent et, licet multa verba pro concordia facienda inter partes fuissent prolata et etiam multe altercationes extitissent, tamen finaliter idem Johannes, filius Nicolai, suum iuramentum (deponere)² recusasset; verum quia ipsa iuramentalis depositio ex processibus causarum unum diffiniens articulum per consuetudinaria documenta lege regni habeatur, ipseque Johannes iuxta iuridicam sententiam ipsius Petri, viceuoyuode nostri, modo premissa latam,

suum iuramentum in eodem termino ipsius iuramentalis depositionis deponere recusavit, prout hec serie predictarum litterarum vestrarum sumus informati, ideo nos, unacum regni nobilibus nobiscum pro tribunali consedentibus, prefatam terram litigiosam a Johanne, filio Nicolaoi, predicto sub eisdem signis et metis¹³ fore obtentam predictae ecclesie beate virginis de Kulusmonostra et, per consequens, ipsi abbati adiudicavimus, perpetuo possidendam, salvo iure alieno. Unde, cum ad statutionem eiusdem homo noster sub vestri hominis (testimonio transmitti)¹⁴ debet, vestram (petimus)² amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Andreas, filius Stephani de Pethlend, homo noster ad hoc specialiter transmissus, ad faciem terre litigiose accedendo, (particulam terre inter)⁸ possessiones Apathyda et Scenthmiclous existentis, vicinis et comm(eteaneis)² eiusdem convocatis et presentibus, reambulet per suas metas antiquas et veteras (et in locis necessariis)¹⁵ novas metas iuxta veteras erigendo, reambulatumque et metilibus (distinctionibus)² ab aliis possessionaris iuribus separatam et distinctam statuatur eidem domino Ottoni abbati et, per consequens, ecclesie sue memorate, perpetuo possidendam, tenendam et habendam, contradictione predicti Johannis, filii Nicolai, ac aliorum quorumlibet proximorum³ non³ obstante³, eo quod in (...)¹⁶ ventilatione ipsius cause nemo alter in facto prefate particule terre contradictionis velamine obviavit. Et post hec, seriem ipsius possessionarie statutionis ad octavas Assumptionis beate virginis gloriose cum totali suo processu nobis in vestris litteris amabiliter rescribatis.

Datum die et loco supranotatis, anno domini M^o CCC^o sexagesimo quarto.

Chibzuților și cinstiților bărbați din cinstitul capítlu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire, Dionisie, vicevoievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, prinos de prietenie și cinste.

Să afile prietenia chibzuinței voastre că în adunarea noastră obștească ținută de noi la Turda în miercurea dinaintea sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul¹⁷, din anul de curînd trecut, împreună cu obștea nobililor și a oamenilor de orice stare și seamă din sus-zisa parte a Transilvaniei, cuviosul bărbat, domnul Otto, abatele bisericii fericitei fecioare din Cluj-Mănăștur ne-a înfățișat însuși împotriva lui Ioan și Andrei, fiii lui Nicolae de Someșfalău, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de chemare precum și de hotărnicire, acea scrisoare a voastră de chemare, spunînd că în ea se cuprinde pîra sa; iar în cuprinsul acestei scrisori, am văzut între altele că se arată lămurit că atunci cînd acel domn Otto abatele, luînd cu sine pe Ladislau de Sumurducu, omul regelui, și pe magistrul Mihail, soțul și fratele vostru canonic trimis de voi spre mărturie, la porunca scrisă a regelui, s-a dus în vinerea de după sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail, pe atunci trecută¹⁸ la moșia sa numită Apahida și cînd a voit să hotărnicască din spre satul Sînnicoară după adevăratele ei semne de hotar și să pună să se ridice noi semne de hotar lîngă cele vechi, în locurile de trebuință s-a împotrivit Andrei, fiul lui Nicolae, fratele bun al lui Grigore, nobil de Someșeni, în numele lui și al celui frate al său Ioan, la această ridicare de semne de hotar, pe care Ioan și Andrei i-au chemat, în aceeași zi și același loc chiar de pe acea moșie pe sus-zisii, om al regelui și omul vostru, ca să stea față cu sus-zisul domn abate de Cluj-Mănăștur, la viitoarea noastră adunare obștească.

După înfățișarea acestor scrisori și citirea cuprinsului lor, sus-pomenitul domn Otto abatele a voit să afle de la sus-zisii Ioan și Andrei temeiul sus-amintitei împotriviri. Auzind aceasta sus-zisul Ioan, fiul lui Nicolae, ridicându-se însuși, a răspuns că de aceea a făcut pomenita împotrivire la sus-zisa hotărnicire de moșie deoarece acel domn abate prin sus-zisa sa hotărnicire a voit să cuprindă din zisa lor moșie numită Sinnicoara o mare bucată de pământ și s-o alipească la moșia sa numită Apahida. Și că dacă acel domn abate ar hotărnicii acea moșie a sa numită Apahida după adevăratele și vechile sale semne de hotar și n-ar cotropi nimic din zisa lor moșie, atunci ei n-ar face nici o împotrivire. Și deoarece la cercetarea din nou a hotarelor sus-scrisei moșii numite Apahida trebuiau trimiși omul nostru și al vostru, de aceea v-am cerut prietenește să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Ladislau, fiul lui Egidiu de Sumurducu sau Ioan, fiul lui Nicolae, fiul lui Beden tot de Sumurducu ori Iacob diacul de Mera, în lipsa celorlalți, ducându-se la sus-zisa moșie numită Apahida, și chemând acolo în chip legiuit pe vecinii și megieșii ei, și fiind de față părțile sau împuterniciții lor legiuiți, să hotărnicească mai întâi hotarele acelei moșii numite Apahida din spre sus-zisa moșie Sinnicoară, potrivit arătării aceluia domn abate sau a împuternicitului său legiuit, apoi despărțind și deosebind semnele de hotar ale pomenitei moșii Sinnicoară din spre acea moșie numită Apahida, să le hotărnicească în același fel potrivit arătării și descrierii sus-zisului Ioan, fiul lui Nicolae. Și dacă părțile s-ar înțelege asupra acestor hotărniciri și arătări ale pomenitelor semne de hotar ale moșiilor lor, atunci fiecărei părți să i se lase drepturile sale, spre a le stăpâni în pace, ridicându-se noi semne de hotar acolo unde ar fi nevoie. Iar dacă nu s-ar înțelege asupra unor bucăți de pământ, atunci măsurând acea bucată de pământ ce ar rămâne în pricină între părți, cu măsura regească, dacă s-ar putea măsura, sau socotind-o din vedere dacă nu s-ar putea măsura, avându-l pe Dumnezeu înaintea ochilor și fără vreun gând de înșelătorie, s-o prețuiască așa cum cere obiceiul țării. Și după acestea să fi avut voi bunătatea a ne răspunde în scris la octavele sărbătorii Botezului domnului¹⁹ pe atunci viitoare despre cum s-a făcut acea hotărnicire de moșii și ridicare de semne de hotar precum și prețuire, împreună cu întreaga lor desfășurare.

În sfârșit, sosind acele octave ale sărbătorii Botezului domnului, sus-zisul domn abate venind înaintea lui Petru, vicevoievodul nostru, a înfățișat scrisoarea voastră de răspuns, în care, între altele, el a văzut spunându-se că voi, la primirea acelei scrisori a noastre, ați trimis spre mărturie, la hotărnicirea semnelor de hotar ale moșiei aceluia domn Otto abatele, numită Apahida, dimpreună cu omul nostru Ladislau, fiul lui Egidiu, nobil de Sumurducu, pe omul vostru, adică pe magistrul Blasiu, loțiitor de subcantor în strana bisericii voastre, și că aceștia înapoiându-se apoi la voi, v-au spus că în simbăta dinaintea sărbătorii fericitului apostol Toma, pe atunci de curind trecută²⁰ s-au dus la sus-zisa moșie numită Apahida și acolo fiind de față vecinii și megieșii ei, acel domn abate a arătat câteva semne de hotar și alte locuri de semne de hotar ale zisei sale moșii numite Apahida, care trebuiau să despartă și să stea ca hotar din spre moșia Sinnicoară. Iar la rîndul său acel Ioan, fiul lui Nicolae de Someșfalău, a arătat de asemenea o movilă de hotar pe care o arătase mai rămînînd în pricină o bucată de pământ de un plug. Din această cauză sus-zisele părți nu au putut să ridice semnele de hotar și cu învoirea părților a fost amînată pe octavele sărbătorii fericitului muce-

nic Gheorghe pe atunci viitoare²¹ acea pricină rămasă în aceeași stare, în vederea dovedirii adevărului înaintea lui Petru, vicevoievodul nostru, potrivit cuprinsului scrisorii de amânare a aceluiași Petru vicevoievodul, și în vederea încheierii unei împăcări. Deci la sosirea acelor octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, înfățișându-se înaintea lui Petru, pomenitul nostru vicevoievod, pe de o parte Ladislau de Sumurducu cu scrisoarea de imputernicire a aceluși convent în numele aceluși domn abate, ca pîrîș, iar pe de altă parte sus-zisul Ioan, ca pîrît, cînd acel Petru, vicevoievodul nostru l-a întreat în chip legiuit pe acel imputernicit al aceluși domn abate, dacă zisul domn abate vrea sau nu să dovedească prin jurămînt sau prin luptă în duel, așa cum este obiceiul și datina, că zisa bucată de pămînt în pricină este a zisei biserici, acel Ladislau imputernicitul pomenitului domn abate a declarat în numele celui ce l-a imputernicit că acela nu va dovedi acest lucru nici prin vreo mărturie omenească și nici printr-un alt act de dovedire.

Drept aceea, acel Petru vicevoievodul nostru împreună cu nobilii țării care ședeau cu el la judecată a hotărît prin judecată că acel Ioan, fiul lui Nicolae, să fie dator ca în simbăta de după sărbătoarea nașterii fericitului Ioan botezătorul pe atunci viitoare²², de față cu oamenii aceluiași Petru, vicevoievodul nostru, și cu oamenii noștri de mărturie, stînd împreună cu alți doi nobili, din care unul un vecin mai apropiat, la unul din pomenitele semne de hotar în pricină, cu cingătorile dezlegate, cu picioarele desculțe și ridicînd țărîna deasupra capetelor lor — într-un cuvînt, așa cum e obiceiul să se jure asupra pămîntului — să jure că zisa bucată de pămînt în pricină nu a fost niciodată a acelei biserici a fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, ci că este și a fost a sa de moștenire și că ține de acea moșie a sa Sînnicoară. Și deoarece pentru a asculta și lua seama la acel jurămînt era nevoie să se trimită oamenii pomenitului Petru, vicevoievodul nostru, și oamenii voștri, de aceea a cerut prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie oamenii voștri vrednici de crezare, în fața cărora oamenii aceluși Petru, vicevoievodul nostru, Nicolae diacul, fiul lui Pavel de Vălcău sau Gheorghe de Buda (Veche), ori Mihail, fiul lui Egidiu de Sumurducu, în lipsa celorlalți, din partea aceluși domn abate, și de asemenea Ioan, fiul lui Dominic de Juc sau Ioan zis Bogar, de Corpadea ori Ladislau, fiul lui Solomon de Pata, în lipsa celorlalți, din partea aceluși Ioan, fiul lui Nicolae, pîrîtul, ducîndu-se la sus-zisa bucată de pămînt în pricină, să ia seama și să asculte acea rostire de jurămînt și după acestea să aveți bunătatea să răspundeți în scris vicevoievodului nostru Petru sus-amintit la octavele pe atunci viitoare ale acelei sărbători a nașterii fericitului Ioan botezătorul²³ trimițîndu-i în scrisoarea voastră, așa cum va fi mai potrivit, cuprinsul aceluși jurămînt.

În sfîrșit, în luna cea mai apropiată, adică la sărbătoarea Răspîndirii apostolilor²⁴, cînd țineam judecată lîngă satul Someșfalău și începusem să dezbaterem pe calea cea dreaptă a legii pricinile și neînțelegerile tuturor împricinaților, ori care ar fi ei, venind înaintea noastră, între alți împricinați, sus-zisul domn abate, potrivit cuprinsului scrisorii de amânare a pomenitului nostru vicevoievod Petru arătînd amînarea pricinii pentru acest soroc, ne-a înfățișat o scrisoare a voastră de răspuns către sus-zisul Petru, vicevoievodul nostru ce trebuia trimisă în acele octave ale sărbătorii fericitului Ioan botezătorul acum de curînd trecută, dar care fusese întocmită în marțea dinaintea sărbătorii fericitei fecioare Margareta, în acest an²⁵, din cuprinsul căreia am aflat că voi, la cererea prietenească a

acelui Petru, vicevoievodul nostru, ați hotărît să trimiteți spre mărturie dimpreună cu omul său Mihail, fiul lui Egidiu, pe omul vostru, adică pe magistrul Mihail, soțul și fratele vostru canonic. Aceștia înapoindu-se apoi la voi v-au spus într-un glas, că în sîmbăta de curînd trecută după sărbătoarea nașterii fericitului Ioan botezătorul²⁶ s-au dus la sus-zisa bucată de pămînt în pricină spre a lua seama la jurămîntul celui Ioan, fiul lui Nicolae și deși s-au rostit multe vorbe pentru încheierea unei împăcări între părți și s-au iscat și multe certuri, totuși în cele din urmă acel Ioan, fiul lui Nicolae, n-a voit să-și rostească jurămîntul. Și deoarece această rostire de jurămînt ce hotărăște un punct din desfășurarea pricinilor este socotită de legea regatului printre dovezile consfințite de obicei în obișnuitele acte, și întru cît la acel soroc al rostirii jurămîntului acel Ioan n-a voit să rostească jurămîntul său, potrivit hotărîrii judecătorești a celui Petru vicevoievodul nostru, adusă în chipul mai sus arătat, după cum am aflat toate acestea din cuprinsul sus-zisei voastre scrisori, drept aceea noi dimpreună cu nobilii țării care ședeau cu noi la judecată am hotărît prin judecată că sus-zisul pămînt în pricină să fie luat de la sus-numitul Ioan, fiul lui Nicolae, între acele semne de hotar, și să fie dat bisericii pomenite a fericitei fecioare din Cluj-Mănăștur și prin urmare celui abate, ca să-l stăpînească pe veci, fără a vătămă dreptul altuia. Și deoarece la punerea în stăpînire a celui pămînt trebuie să fie trimiși omul nostru cu omul vostru de mărturie, cerem prin cele de față stăruitor prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia Andrei, fiul lui Ștefan de Pethlend, omul nostru trimis anume pentru aceasta, ducîndu-se la pămîntul în pricină, și chemînd vecinii și megieșii lui și fiind aceștia de față, să hotărîncească bucată de pămînt aflătoare între moșiile Apahida și Sinnicoară, după vechile și bătrînele sale semne de hotar, ridicînd în locurile de trebuință noi semne de hotar lîngă cele vechi, și odată hotărnicită și despărțită și deosebită de alte drepturi de moșie prin semne de hotar despărțitoare, s-o dea în stăpînire celui domn Otto abatele și deci pomenitei sale biserici ca s-o stăpînească, s-o țină și s-o aibă pe veci, fără a se ține seama de împotrivirea sus-zisului Ioan, fiul lui Nicolae și a oricăror alte rude, întru cît în dezbateră a celei pricini nimeni altul nu a ridicat împotrivire cu privire la sus-zisa bucată de pămînt. Și după acestea să aveți bunătatea să ne răspundeți în scrisoarea voastră, la octavele adormirii Maicii domnului²⁷, despre cum s-a făcut cea punere în stăpînire cu întreaga ei desfășurare.

Dat în ziua și locul mai sus-însemnate, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Bibl. Batthyaneum, Arh. capitl. din Alba Iulia nr. 722.
Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere aplicată pe verso.

REGESTE: Beke, *Erd. kápt*, nr. 722 (cu data greșită: 1464 noiembrie 7).

¹ Rupt cca 4,5 cm; întregit pe baza contextului.

² Rupt cca 1,5 cm; întregit pe baza contextului.

³ Scris deasupra rîndului, de aceeași mîină.

⁴ Urmează: *eadem*, expunctat.

⁵ Corect: *particulis*.

⁶ Rupt și șters cca 6 cm.

⁷ Rupt și șters cca 6 cm; întregit pe baza contextului.

⁸ Rupt cca 3 cm întregit pe baza contextului.

⁹ Rupt și șters cca 1 cm.

- ¹⁰ Rupt cca 0,5 cm; întregit după sens.
¹¹ Urmează: *ipstus*, șters de aceeași mină.
¹² Înainte de *lites* lipsește: *et*.
¹³ Urmează: *sub eisdem signis et metis*, expunctat.
¹⁴ Rupt și șters cca 4 cm, întregire probabilă.
¹⁵ Șters cca 4 cm; întregit după sens.
¹⁶ Rupt și șters cca 3 cm.
¹⁷ 8 noiembrie 1363.
¹⁸ 6 octombrie 1363.
¹⁹ 13 ianuarie 1364.
²⁰ 16 decembrie 1363.
²¹ 1 mai 1364.
²² 29 iunie 1364.
²³ 1 iulie 1364.
²⁴ 15 iulie 1364; de fapt luna cea mai apropiată era 8 iulie.
²⁵ 9 iulie 1364.
²⁶ 29 iunie 1364.
²⁷ 22 august 1364.

Nos, Dionysius, vayvoda Transsilvanus et comes de Zonuk, memorie commendamus per presentes quod cum nos, feria tertia proxima post fe tum Divisionis apostolorum in villa Barnad, pro tribunali sedissemus et causas quorumlibet litigantium, recto iuris, tramite discutere cepissemus, inter alios causidicos magistris Ladislao, filio Gyeletii de Nymigie, pro se personaliter et Stephano, filio Beche, cum legitimis literis procuratoriis honorabilis capituli ecclesie Albensis Transsilvane, item Michaelae et Nicolao, filiis eiusdem magistri Ladislai, similiter pro se personaliter, Gelety, Ladislao et Andrea, filiis prefati magistri Ladislai, filii Gyeletii, ac Johanne, filio Michaelis, filii Gyeletii, nobilibus de Wyragusberk, fratribus ipsorum, absentibus, tanquam presentibus, quorum onera penitus ad se assumendo ab una parte, vero ex altera magistris Iacobo, filio Iacobi, Nicolao, filio Andree, Gregorio, filio Iohannis, similiter in sua et Ape, fratris sui uterini, personis, cum sufficientibus literis procuratoriis Petri, vicevoyvode nostri, ac Johanne, filio Gegus de Bethleen et de Almakerek, coram nobis personaliter constitutis, per easdem partes nobis propositum exstitit pariter et relatum ministerio vive vocis, quod licet in facto divisionis linee generationis lis et contentio inter ipsos mota fuisset et exorta ac diutius ventilata, tandem tamen prius obtenta nostra iudiciaria concordandi licentia per compositionem proborum et nobilium virorum, videlicet eiusdem Petri vicevoyvode, Petri filii Bethlem de Dewa, Iohannis dicti Lepes de Gurgen, Nicolai, Ladislai et Iohannis, filiorum Peteu de Leta et de Baluanus, ac Ubul de Hunyad et Pauli dicti Beseneu de Chycho castellanorum nostrorum ac aliorum quamplurimorum proborum nobilium pacem partium zelatorum propter bonum pacis et concordie unionem ac fraterne dilectionis oblectamine¹ ut omnis rancoris, dissensionis, odii, invidie et discordie fomes de eorum medio a modo et deinceps radicitus evulsus sopiatur et sempiternae pacis favore, sincere ac mutue fraternalis dilectionis oblectamine ipsi et eorum posteritates ut veri proximi sub ipsius pacis fervore inter se amplexari valerent et gratulari, ad talem pacis et concordie devenissent unionem ac devenerunt et concordarunt coram nobis tali modo, quod iidem magistris Iacobus, Nicolaus, Gregorius, Apa et Iohannes, filius Gegus, eisdem magistris Ladislao, filio Gyeletii, Mi-

chaeli, Nicolao, Gyelety, Andree et Ladislao filiis eiusdem magistri Ladislai, necnon Iohanni filio Michaelis et Stephano filio Beche, nobilibus de Wyragusberk et eorum successoribus, ratione premissae lineae generationis divisionalis pro omnimoda expeditione ipsorum quandam possessionem Berethe vocatam, quae per eundem magistrum Ladislaum, filium Gyeleti, et suas generationes eidem fuisset impignorata vel potius vendita ac possessionem Zekerberethe vocatam cum quadam possessione olachali intra metas et limites eiusdem possessionis Zekerberethe habita cum omnibus earum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, sub antiquis metis et terminis perpetuo et irrevocabiliter possidendas dedissent et tradidissent, imo dederunt et tradiderunt coram nobis tali tamen conditione interiecta, quod si domino volente iam dicti nobiles de Wyragusberk absque heredum solatio vitam finirent, iam dicte possessiones et etiam aliae possessiones et possessionarie portiones in ipsos nobiles de Bethlem, vel si ipsos nobiles simili modo sine herede decedere contingerit, in prefatos nobiles de Wyragusberk universe possessiones et possessionaria iura ipsorum tanquam veros et legitimos heredes, successores et homines generationis ipsorum succedere deberent. Hoc non pretermittendum est, quod si partes predictae aliquas possessiones deperditas et per manus alienas occupatas temporis in processu requirere vellent vel novas donationes a regia clementia obtinere valerent, alter alterum labore, pecunia et expensis iuvare et quas requirere et invenire possent, in duas partes aequales inter se dividere tenerentur.

Preterea quaecumque processu temporum literas privilegiales et quolibet literalia munimenta in facto, possessionum eorundem confecta apud manus eorundem nobilium de Bethlem haberentur, ad exhibendum eadem in executione iuris ipsorum si necesse fieret, semper exhibere vel tenores ipsarum in literis capituli vel conventus transcribi facere tenerentur, tali vinculo moderaminis interserto, quod si qua partium aut eorum heredes tempore progressivo premissa retractare vel in irritum revocare niteretur, pars hoc faciens contra partem alteram premissa tolerantem in succubitu potentialis duelli convinceretur ipso facto. Ad quod se partes et eorum successores firmiter obligarunt coram nobis, universas autem literas sub qualicumque forma verborum in facto premissae divisionis actenus inter eos emanatas cassas reddentes et inanes ac viribus penitus carituras, earumque exhibitoribus nocituras.

Presentes enim propter absentiam sigilli nostri maioris sub sigillo nostro minori eidem duximus concedendas, assumentes partibus predicti, ut quaecumque presentes ad nos reportate fuerint sigillo, nostro maiori in formam nostri privilegii redigi faciemus.

Datum die et loco prenotatis, anno domini M. CCC. LX. quarto.

Noi, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, prin această scrisoare dăm de știre că, în marțea de după sărbătoarea Răspîndirii apostolilor² pe cînd noi țineam judecată în satul Bernadea și începusem să dezbatem după dreapta rînduială a legii pricinile tuturor împričinaților, printre alți împricinați înfățișîndu-se înaintea noastră pe de o parte magîstria Ladislau fiul lui Gyeletius de Nimigea el însuși în numele său, iar în numele lui Ștefan, fiul lui Beche, cu scrisoare legiuită de împuternicire din partea vrednicului de cinste capitlu al bisericii de Alba Transilvaniei, de asemenea Mihail și Nicolae, fiii numelui magistru Ladislau, de asemenea ei înșiși în numele lor, iar pentru Gyeletius, Ladislau și Andrei, fiii sus-zisului magistru Ladislau, fiul lui Gyeletius,

precum și pentru Ioan, fiul lui Mihail, fiul lui Gyeletius, nobili de Vireag, frații lor ce erau lipsă, luînd asupra lor cu totul orice obligații ale acestora, ca și cum aceștia ar fi fost de față, iar pe de altă parte magistrului Iacob, fiul lui Iacob, Nicolae, fiul lui Andrei, Grigore, fiul lui Ioan, de asemenea el însuși în numele său, iar în acela al lui Apa, fratele său după mamă, cu scrisoare de împuternicire îndestulătoare din partea vicevoievodului nostru Petru, precum și Ioan, fiul lui Gegus de Beclean și de Mălăncrav, numitele părți ne-au mărturisit și adus la cunoștință prin viu grai că, deși între dînșii se pornise și se iscase o pricină și o ceartă ce a fost dezbătută multă vreme cu privire la împărțirea dintre ei după spița neamului lor, totuși în cele din urmă, după dobîndirea mai întîi din partea noastră a învoirii judecătorești de a se cădea la înțelegere, ei — printr-o învoială mijlocită de niște bărbați nobili și cinstiți și anume: de acel Petru vicevoievodul, de Petru, fiul lui Bethlen castelanul nostru de Deva, de Ioan zis Lepeș, castelanul de Gurghiu, de Nicolae, Ladislau și Ioan, fiii lui Peteu, castelanii de Lita și de Unguraș precum și de Ubul castelanul de Hunedoara și de Pavel zis Beseneu, castelanul de Ciceu, și de către foarte mulți alți cinstiți nobili care s-au sîrguit pentru pace între părți, întru folosul păcii și legătura bunei înțelegeri și desfătarea dragostei frățești — pentru ca de aici încolo smulgîndu-se din rădăcină să piară din mijlocul lor orice sămîntă de dușmănie, neînțelegere, ură, pismă și ceartă și pentru ca dînșii și urmașii lor ca niște rude adevărate să aibă puțința sub oblăduirea acelei păci să se îmbrățișeze unii pe alții și să se bucure între ei de priința unei păci necurmăte și de desfătarea unei iubiri frățești curate și împărtășite au ajuns la acest fel de împăcare și de înțelegere și în fața noastră ajung și se înțeleg în acest chip: anume că acei magistri: Iacob, Nicolae, Grigore, Apa și Ioan, fiul lui Gegus au dat și trecut, ba chiar dau și trec în fața noastră, acelor magistri Ladislau, fiul lui Gyeletius, Mihail, Nicolae, Gyeletius, Andrei și Ladislau, fiii aceluiași magistru Ladislau, cît și lui Ioan, fiul lui Mihail, și lui Ștefan, fiul lui Beche, nobili de Vireag, și urmașilor lor, în temeiul pomenitei împărțiri după spița neamului, pentru o deplină descărcare a lor, o moșie numită Bretea, care le fusese zălogită sau mai de grabă vîndută de către acel magistru Ladislau și de neamurile sale, precum și moșia numită Zekerberethe împreună cu o moșie românească aflătoare între hotarele și marginile pomenitei moșii Zekerberethe, cu toate folosințele lor și cu tot ce ține de ele, în vechile lor hotare și margini, ca să le stăpînească pe veci și nestrămutat, punîndu-se însă această îngrădire, că, dacă cu voia domnului sus-zisii nobili de Vireag și-ar sfîrși viața lipsită de mîngîierea unor moștenitori, atunci sus-pomenitele moșii și chiar alte moșii sau părți de moșie vor trebui să treacă asupra acelor nobili de Beclean, sau dacă s-ar întîmpla, tot așa, ca numiții nobili de Beclean să moară fără moștenitori, atunci toate moșiile și drepturile de moșii ale lor vor trebui să treacă asupra pomeniților nobili de Vireag ca asupra unor adevărați și legiuți moștenitori, urmași și coborîtori din neamul lor. Nu trebuie să se treacă cu vederea nici aceea, că dacă sus-zisele părți în curgerea vremii, ar voi să ceară înapoi vreunele moșii pierdute de ele și cuprinse de mîini străine, sau ar fi în stare să dobîndească de la milostivirea regească dani noi, să fie fiecare din ele datoare a o ajuta pe cealaltă cu osteneala, banii și cheltuielile sale, iar moșiile pe care le vor putea cere înapoi și redobîndi, vor fi datoare să le împartă între ele în două părți deopotrivă.

Afară de aceasta, oricînd în curgerea vremii s-ar afla în mîinile nobililor de Beclean scrisori privilegiale sau vreunele acte întăritoare întocmite cu privire la moșiile lor, să fie datori oricînd să le înfățișeze sau să pună să fie trecut cuprinsul lor în scrisoarea unui capitlu sau convent, spre a se înfățișa, dacă ar fi nevoie, întru urmărirea dreptului lor; punîndu-se legămîntul că, dacă una din părți sau moștenitorii ei, cu trecerea vremii, s-ar sili să strice sau să zădărnicească cele de mai sus, partea ce va face aceasta să fie osîndită, prin chiar acest fapt, față de partea cealaltă care a păzit cele de mai sus, la pedeapsa ce se dă pentru pierderea duelului judiciar impus în pricini de silnicie. La aceasta s-au legat cu tărie în fața noastră părțile pentru sine și urmașii lor, socotînd toate scrisorile date pînă acum între dînșii, cu orice cuprins și cuvinte ar fi fost întocmite cu privire la împărțirea de mai sus, ca desființate, zadarnice și fără putere și vătămătoare celor ce le-ar înfățișa.

Iar din pricina lipsei pecetii noastre celei mari, am pus să li se dea această scrisoare cu pecetea noastră cea mică, legîndu-ne față de pomenitele părți, ca, oricînd ne va fi înapoiată această scrisoare, să punem să fie întocmită în chip de privilegiu al nostru, cu pecetea noastră cea mare.

Dat în ziua și locul arătate mai sus, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 062.

Orig. hîrtie, cu pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 132—135.

¹ Corect: *oblectamen*.

² 16 iulie.

297 1364 iulie 22, (*in octavo die congregacionis nostre predictae, in loco memorato: feria secunda, videlicet in festo Divisionis apostolorum*), lingă **Becicherecul Mare.**

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, adeverește mărturia juzilor nobililor și juraților asesori din comitatele Keve (*Kewe, Keue*) și Torontal (*Toruntal*) într-o pricină de jefuire a unor moșii și de uciderea și vătămarea unor iobagi săvîrșită de către Nicolae, fiul lui Hedric și Nicolae, fiul lui Petru, vicecomiți ai comitatului Keve. Este amintită adunarea generală a obștii nobililor din cele două comitate ținută la Becicherecul Mare, în 15 iulie 1364.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Révay, fasc. 1 nr. 32.

Orig. perg., cu urme de pecete de închidere aplicată pe verso.

EDIȚII: *Hazai okl.*, VII, p. 411—412.

298

1364 iulie 24, (Cenad).

Excellentissimo principi domino Lodouico, dei gracia illustri regi Hungarie, domino ipsorum naturali, capitulum ecclesie Chanadiensis oraciones in domino debitas ac devotas cum perpetua fidelitate.

Noverit vestra excellencia quod cum nos, receptis literis magnifici viri, comitis Stephani Bubeek, iudicis curie serenitatis vestre, modum et formam judicarie deliberacionis eiusdem exprimentibus inter cetera continentibus, unacum discretis viris et honestis, dominis Petro Orodienſi et Nicolao, ecclesie nostre prepositis, hominibus vestre celsitudinis, et eis literis iudicis curie vestre exprimentibus, unum ex nobis, discretum virum, videlicet dominum Mathyam, ecclesie nostre custodem, in octavis festi beati Georgy martiris, deinde ad octavas festi nativitatis sancti Johannis baptiste, et tandem ad quindenas eiusdem festi nativitatis Sancti Johannis dilatate fuerat prorogata ad infrascripta fideliter exequenda transmisimus.

Demum iidem exinde reversi nobis consona et conformi voce retulerunt, per nos requisiti, quod ipsi in dictis quindenis ipsius festi nativitatis sancti Johannis Baptiste proxime nunc preteritis et aliis diebus subsequens ad idque sufficientibus accessissent ad faciem possessionis Ikus et ad eandem pertinencium vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis et eisdem partibus infrascriptis presentibus, ab eisdem vicinis et commetaneis suis ceterisque nobilibus conprovincialibus, ac ab aliis quibus decuisset et opportunum fuisset ad eorum fidem deo debitam et fidelitatem vestre regie maiestati ac sacre corone observandam, deo pre oculis habito, odio, favore et timore cuiuslibet partis procul abiecto, super infrascriptis diligenter et consciencie investigando et inquirendo predicti homines vestre serenitatis presente eodem testimonio nostro talem scivissent veritatem, quod prelibata possessio Ikus et ad eandem pertinentes, sub metis metalibusque cursibus, et limitacionibus infrascriptis, quibus primum tempore condam domini Karoli illustris regis Hungarie laudande recordacionis, tandemque tempore conservacionis vestre celsitudinis usque collacionem eiusdem per officiales vestre celsitudinis et iudices, ac honores ipsius terre tenentes pro tempore constitutos habita extitisset et possessa, et sic scita premissis una mera veritate, iidem homines vestre excellencie presente predicto nostro testimonio dictam possessionem Ikus et ad eandem pertinentes, reambulata, novarumque metarum ereccionibus factis, iuxta premissam regiam collacionem relinquissent et divisissent Stanizlou et Karapch, ac fratribus eorundem, sub eisdem metis de novo erectis possidendam, contradiccione Jacobi, filii Bekus, et fratrum suorum, et aliorum quorumlibet non obstante.

Mete autem quibus prelibata possessio Ikus et ad eandem pertinentes a vicinariis possessionariis porcionibus separatur et distingitur prout iidem vestre excellencie et noster homines nobis retulerunt et in scriptis reportaverunt, hoc ordine protenduntur; prima enim meta incipit in capite duorum fluviorum Tuplafeu et Bosarfeu vocatarum, inibi sunt due mete terre de novo erecte, que quidem due mete separant predictam possessionem Felikus a possessionibus regalibus Nodrag vocata, et a Ladislao filio Gallii et ab inde pergendo per idem berch, ad partem septemtrionalem ad bonum spacium descendendo pervenit ad unam semitam ubi sunt ex utraque parte similiter due mete terre erecte de novo, quibus in eodem berch ad eandem partem transcurrendo sunt due mete terre inter predictos Karapch et fratres suos, ac Ladislaum, filium Gallii, distingentes, exhinc ad eandem partem in eodem berch altius per magnum spacium pergendo sunt similiter due mete terre posite a quo berch ad eandem plagam descendendo, inter capita duorum fluviorum Farkas-

few et Kysbasarfew dictorum similiter sunt due mete terre erecte, iam in ipsa valle similiter ad eandem plagam septemtrionalem currendo, ad bonum spacium inter predictos fluvios Farkasfew et Kysbosarfew sunt due mete posite, a quibus ad eandem plagam transferendo inter duos fluvios Galagnafeu et Farkaspataka sunt due mete terre posite, et ab hinc in eandem vallem ad eandem plagam transferendo, pervenit ad unum berch, quodquidem berch duo fluvii Ikusfew, et Galadnapataka scaturientes conveniunt, sunt due mete terre posite, a quibus, ad magnum spacium, ad eandem plagam transferendo inter duos gurgites vel fluvios Galadnapataka et Vechefeu nuncupatos sunt due mete terre erecte, et abhinc in eodem berch ad eandem plagam, ad magnum spacium, descendendo pervenit ad capita duorum fluviorum Kysuechefeu et Kysgaladnafeu dictorum, inter quos sunt due mete terre erecte, abhinc in eodem berch ad eandem plagam per magnum spacium eundo pervenit ad unum locum Tegluar vocatum vulgariter, secundum vero Olachos Charamada vocatum, ubi sunt due mete terre erecte. Item ulterius ad eandem plagam eundo super caput cuiusdam fluvii Muchnapataka, et inter Vechepataka sunt due mete terre posite, que sunt distingentes inter eosdem Karapch et fratres suos ac Ladislaum, filium Galli, superius nominatum, dehinc per idem berch, ad eandem partem, pergendo venit ad duas metas terreas cursuales inter duos rivulos scilicet Veche et Muthnuk vocatos, adhinc¹ vergendo per idem berch ad partem occidentalem venit ad duas metas terreas cursuales ulterius procedendo per idem berch venit ad duas metas terreas cursuales, deinde procedendo, ad eandem partem sunt due mete terre cursuales iuxta quandam semitam. Item pergendo ad eandem partem in capite riuvlii sunt due mete terre erecte, abhinc pergendo ad eandem partem duas metas terreas cumulassent, deinde transeundo per idem berch per bonum spacium duas metas terreas elevassent, dehinc pergendo per idem berch semper ad partem occidentalem sunt due mete terre seriatim posite, deinde tendendo per idem berch duas metas terreas erexissent, post modum eundo ad eandem plagam in vertice eiusdem berch sunt due mete terre de novo erecte, deinde vergendo ad eandem plagam in vertice eiusdem berch sunt due mete terre posite cursuales, ulterius procedendo per idem berch per bonum spacium sunt tres mete terre erecte angulares, una a parte meridionali separat Ladislao filio Galli, a parte vero occidentali Blasio de Zeech, a parte autem septemtrionali distingit Karapch a fratribus suis, dehinc reflectendo inter partem septemtrionalem et occidentalem descendendo, ad quandam vallem, ad ictum unius sagitte vel paulo plus ad unam metam currentem gerando ad eandem partem per bonum spacium circa eundem rivulum Bykuspataka vocatum circa latus eiusdem unam metam currentem posuissent, abhinc procedendo versus occidentem est una meta terrea de novo erecta cursualis, post modum reflectendo per eandem plagam circa quandam semitam est una meta terrea de novo posita, ulterius pergendo ad eandem partem occidentalem per modicum spacium est una meta terrea, de novo erecta. Item ad eandem partem transeundo posita esset una meta terrea cursualis, deinde procedendo per plagam occidentem, secus quandam viam cumulassent unam metam terream, ulterius procedendo per eandem plagam per modicum spacium est una meta terrea posita, abhinc transeundo per eandem plagam directe girando venit ad unam metam terream cursualem, adhuc ulterius procedendo ad eandem plagam est meta terrea de novo posita cur-

sualis iuxta quandam viam per quam itur de Bakcholk in Endreud ubi posuissent unam metam terream de novo, ulterius procedendo et dum metas erigere voluissent, Jacobus filius Bekus dixisset, quod si prohibicio sua in aliquo sibi proficere posset, extunc a predicta Vechefeu et Endreudfeu prohiberet, quia a predicto laco² Vechefeu usque ad illum locum Bacholpataka, et ulterius prout inferius exprimitur sua esset, et fratrum suorum, ac in dominio eiusdem fuissent et essent quicquid autem iidem vestre excellencie et noster homines de eadem facerent totum ipsorum consciencie commisissent, Jacobus et fratres sui supradicti.

Sed quia ambe partes videlicet Karapch et sui fratres ac Jacobus et similiter sui fratres cum magna multitudine venissent, et licet idem Karapch et sui fratres, iudice et legitime, cum ipsa multitudine et non inoffensam partis adverse illic affuerint, tam ex parte ipsius Jacobi et fratrum suorum hoc ipsis vestre excellencie et nostris hominibus apparuisset manifeste ut guerram et discordiam facere conarentur, et intenderent, quod et verbotenus idem Jacobus expressisset dicendo, quod si centum metas vel plures erigerent erigere non permetteret, quoquomodo, et ne inter partes ipsas discordia oriri possit ulterius ad erigendum metas accedere non presumpsissent. Et licet Blasius de Chura et Johannes Bench, ad ipsorum possessiones et capita, ipsos, vestre serenitatis et nostrum homines adhuc assecuraverunt et assecurare voluerunt, quod nullo timore habito ulterius ad erigendum ipsas metas irent et accederent dumtaxat inter se estimando quod ipsi duo homines contra ipsam multitudinem ipsos defendere nequirent, et non valerent. Ideo personas ipsorum timentes nec sic ulterius accedere presumpsissent vestre excellencie et noster homines, nichilominus tamen secundum quod metas ipsius terre antiquas consciencie rescire potuissent videlicet ab eadem ultima meta Bacholchapataka per eandem vallem eundo, et descendendo cadit in Endreudpataka et in qua itur ad quandam publicam viam per quam transitur et itur versus partes Transilvanas secundum cursum ipsius antique vie que scilicet via in suo transit cursu duas possessiones ipsorum filiorum Bekus Kysendreud, et Feleste vocatas et ipsa via pergeret et veniret usque ad metas Stephani claudi, quam terram a predicto Bacholchapataka usque ad dictas metas ipsius Stephani claudi prefati vestre excellencie homines presente eodem nostro testimonio statuissent et dimisissent Karapch et fratribus suis superius notatis, scivisse etiam se retulerunt, quod terram quam includerent mete supradicte, videlicet a Bacholchapataka usque ad metas ipsius Stephani claudi usi extitissent officiales vestre serenitatis pro tempore constituti, et quod terras arabiles, silvas et nemora, ac prata, iidem officiales et Bekus ac sui filii communiter usi extitissent, nichilominus tamen tributum porcorum et alias utilitates et fructus ipsius silve recepissent et percepissent officiales vestri supradicti, dixerunt etiam scivisse, quod pretactus Bekus ipsam terram per metas iamdictas inclusam suam fore et ad ipsum pertinere, cum adhuc vitales caperet auras asseruisset.

Quo facto, dum ad metas predicti Stephani claudi accedere voluissent, idem Stephanus ad ipsorum requisicionem si metas inter suas possessiones et possessionem Felikus reambulare et metas ad erigendum dare permetteret respondisset quia cum alienacio possessionum quorumlibet hominum contrarium et lugrubrosum, (sic) sit et exstat suas possessiones valde invitus de se alienaret, et si ipsas metas erigere conarentur, consentire nolle, nec permittere vellet quoquomodo et quia ipse

Stephanus eciam illic in societate ipsorum filiorum Bekus advenisse, ideo similiter ne guerra inter partes oriatur et ipsorum persone periculum incurrent ulterius ad erigendum dictas metas accedere ausi non fuissent. Quibus auditis prout consciencie investigando veritatem scire potuissent, de metis de predicto Stephano separantibus, et distinguentibus inciperet a loco ubi terminarentur mete predictorum filiorum Bekus in dicta magna via per bonum spacium currendo versus partem orientalem infra dictam villam Olikus cadit in fluvium Temes et in ipso fluvio sursum currendo, venit ad locum ubi cadit Ikuspataka ad ipsum fluvium Temes ubi de fluvio Temes exeundo cadit in dictum fluvium Ikuspataka in quo sursum currendo iungit Rugusnapataka dictum in ipsoque Rugusnapataka currit usque ad metas ville Zaad et ibi terminantur mete possessionis superius nominate, quam scilicet terram per iam nominatas metas circumdatam statuissent et reliquissent Karapch et fratribus suis sepius nominatis.

Datum in vigilia festi beati Jacobi apostoli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Preainălțatului principe domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu ilustrul rege al Ungariei, stăpînului lui firesc, capitlul bisericii de Cenad. cuvenite și cucernice rugăciuni întru domnul și veșnica credință.

Să afile înălțimea voastră că, după ce am primit scrisoarea măritului bărbat, comitele Ștefan Bubek, judele curții luminăției voastre, înfățișînd și cuprinzînd între altele întocmirea și rînduiala hotărîrii sale judecătorești, am trimis împreună cu chibzuiții și cinstiții bărbați, domnii Petru, prepozitul de Arad, și Nicolae, prepozitul bisericii noastre, oamenii înălțimii voastre, pe unul dintre noi, și anume pe chibzuitul bărbat domnul Matei, custodele bisericii noastre, la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe³, apoi la octavele sărbătorii nașterii sfîntului Ioan botezătorul⁴ și în cele din urmă în a cincisprezecea zi a sărbătorii nașterii sfîntului Ioan⁵ — soroace la care pricina fusese amînată — spre a aduce la îndeplinire întocmai cele mai jos însemnate.

În cele din urmă, întorcîndu-se ei de acolo, și întrebați de noi, ne-au spus într-un glas și într-o rostire că s-au dus la moșia Icuș și la cele ce țin de ea, în pomenita a cincisprezecea zi de curînd trecută a sărbătorii nașterii sfîntului Ioan botezătorul și în alte zile următoare și îndestulătoare pentru aceasta și că, după ce au chemat în chip legiuit pe vecinii și megieșii ei și de față cu părțile mai jos însemnate, cercetînd și întrebînd cu stăruință și cu toată grija despre cele arătate mai jos pe acei vecini și megieși ai ei și pe alți nobili din același ținut, precum și pe alții ce se cuvenea și se cădea să fie întrebați, pe credința datorată lui Dumnezeu și pe supunerea pe care trebuie s-o păstreze maiestății voastre regești și sfintei coroane, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor, lăsînd la o parte orice ură, pîrtinire sau frică față de oricare dintre părți, sus-pomeniții oameni ai luminăției voastre, de față fiind omul nostru de mărturie, au aflat adevărul acesta, anume că sus-zisa moșie Icuș cu cele ce țin de ea a fost ținută și stăpînită de slujbașii înălțimii voastre și de judecătorii și dregătorii acestui ținut, aflători în slujbă, în hotarele, semnele de hotar și marginile mai jos însemnate, în care a fost stăpînită mai întîi în vremea răposatului domn Carol, ilustrul rege al Ungariei, de slăvită pomenire și apoi în vremea cînd a fost ținută de înălțimea voastră, pînă la dania acelei moșii. Și aflînd astfel adevărul

curat despre cele de mai sus, acei oameni ai înălțimii voastre, de față cu sus-pomenitul om al nostru de mărturie, au lăsat și au dat, potrivit sus-zisei danii regești, pomenita moșie Icuș și cele ce țin de ea — odată hotărnicită și după ce s-au făcut ridicări de semne nouă de hotar, — lui Stanislav și Carapciu și fraților lor ca s-o stăpânească în semnele de hotar nou ridicate, fără a ține seama de împotrivirea lui Iacob, fiul lui Bekus și a fraților săi și a oricăror altora.

Iar hotarele prin care sus-pomenita moșie Icuș cu cele ce țin de ea se desparte și se deosebește de bucățile de moșie vecine, după cum ne-au spus și ne-au dat seama în scris omul înălțimii voastre și omul nostru, se înșiră în felul următor: cel dintâi semn de hotar începe la obârșia în două riuri, numite Obârșia Tupla și Obârșia Bosar, unde sînt două movile de hotar nou ridicate; iar aceste două semne de hotar despart sus-zisa moșie Icușul de Sus de moșia regească numită Nădrag și de moșia lui Ladislau, fiul lui Gall; de acolo, luînd-o pe creastă, spre miazănoapte și coborînd o bună bucată, hotarul ajunge la o cărare, unde de amîndouă părțile sînt de asemenea două movile de hotar nou ridicate, și trecînd dincolo de ele, tot pe creastă, în aceeași parte, sînt două movile de hotar, ce despart pe Carapciu și pe frații săi mai sus-pomeniți de Ladislau, fiul lui Gall; de acolo trecînd-o mai sus în aceeași parte, pe aceeași creastă o bună bucată, acolo sînt de asemenea așezate două movile de hotar; coborînd de la acea creastă în aceeași parte între obârșiile a două riuri, numite Izvorul Lupului și Obârșia Bosarul Mic, se află de asemenea ridicate două movile de hotar, și pe acea vale, mergînd de asemenea spre miazănoapte, o bună bucată, între cele două riuri pomenite mai sus, Izvorul Lupului și Obârșia Bosarul Mic, sînt așezate două movile de hotar; de la aceste, îndreptîndu-se în aceeași parte între două riuri Obârșia Cuscrișorului și Valea Lupului sînt așezate două movile de hotar, și de acolo luînd-o în aceeași parte prin aceeași vale hotarul ajunge la o creastă, la care creastă se împreună cele două riuri, cu apă din belșug, anume Obârșia Icuș și Valea Cuscrișorului, unde sînt așezate două movile de hotar; de la acestea mergînd o bună bucată în aceeași parte, între două văi sau riuri, numite Valea Cuscrișorului și Obârșia lui Vece, sînt ridicate două movile de hotar; de acolo coborînd pe aceeași creastă, în aceeași parte, o bună bucată, hotarul ajunge la izvoarele a două pîrîuri, numite Obârșia lui Vece cel Mic și Obârșia Cuscrișorului Mic, între care sînt ridicate două movile de hotar; de acolo mergînd pe aceeași creastă, o bună bucată, în aceeași parte, hotarul ajunge la un loc numit în vorbirea obișnuită, cum fi zic românii, Cărămida, unde sînt ridicate două movile de hotar; apoi, mergînd mai departe, în aceeași parte, mai sus de izvorul unui rîu, anume Valea lui Muchna, între acesta și Valea lui Vece, sînt așezate două movile de hotar, care despart pe Carapciu și frații săi de Ladislau, fiul lui Gall, mai sus-amintit; de acolo mergînd pe aceeași creastă în aceeași parte, hotarul ajunge la două semne de hotar neîntrerupte, între două pîraie, și anume Obârșia lui Vece și Mîtnic, îndreptîndu-se acolo, pe aceeași creastă, spre partea de apus, hotarul ajunge la două semne de hotar neîntrerupte; înaintînd mai departe pe aceeași creastă, hotarul ajunge la alte două semne de hotar neîntrerupte; apoi mergînd înainte în aceeași parte, acolo se află, lîngă o cărare, două semne de hotar neîntrerupte; de asemenea, mergînd în aceeași parte, la izvorul pîrfului se află ridicate două movile de hotar; de

acolo mergînd în aceeași parte, ei au ridicat două movile de hotar; de acolo înaintînd pe aceeași creastă, pe o bună bucată, au înălțat două movile de hotar; de acolo înaintînd pe aceeași creastă, tot spre apus, acolo sînt două movile de hotar așezate una după alta; de acolo îndreptîndu-se pe aceeași creastă, au ridicat două movile de hotar; după aceea mergînd în aceeași parte, pe vîrfurile aceleiași creste, sînt două semne de hotar nou ridicate, de acolo îndreptîndu-se în aceeași parte, pe vîrfurile aceleiași creste sînt așezate două semne de hotar neîntrerupte; înaintînd mai departe pe o bună bucată pe aceeași creastă, acolo sînt ridicate trei movile de hotar, de colț, dintre care una dinspre miazăzi face hotarul dinspre Ladislau, fiul lui Gall, cealaltă dinspre apus face hotarul dinspre Blasiu de Zeech, iar a treia dinspre miazănoapte face hotarul dinspre Carapciu și frații săi, întorcîndu-se de acolo și coborînd, între partea de miazănoapte și cea de apus, spre o vale cam la o bătaie de săgeată sau ceva mai mult, la un semn de hotar neîntrerupt cotind în aceeași parte o bună bucată, lîngă Pîriul cu fagi, lîngă malul acestuia, au așezat un semn de hotar neîntrerupt; înaintînd de acolo spre apus, acolo este un semn de hotar neîntrerupt nou ridicat; întorcîndu-se pe urmă în aceeași parte, pe lîngă o cărare, se află o movilă de hotar nou ridicată, înaintînd mai departe o mică bucată, în aceeași parte spre apus, acolo este o movilă de hotar nou ridicată, de asemenea trecînd înainte în aceeași parte, acolo e așezat un semn de hotar neîntrerupt; înaintînd de acolo spre partea de apus, lîngă un drum au ridicat o movilă de hotar; mergînd mai departe o bucată mică în aceeași parte, acolo este așezată o movilă de hotar, apoi hotarul ajunge la un semn de hotar neîntrerupt; înaintînd mai departe în aceeași parte, se află un semn de hotar neîntrerupt, nou, așezat lîngă un drum pe care se merge de la Bakcholk la Endreud, unde au așezat o nouă movilă de hotar; apoi mergînd mai departe, cînd au voit să ridice semnele de hotar, Iacob, fiul lui Bekus, a declarat că, dacă opreliștea sa poate să-i folosească întru ceva atunci el îi oprește de la sus-amintitele Obîrșia Vecei și Obîrșia lui Endreud, deoarece de la pomenitul loc Obîrșia Vecei pînă la locul numit Valea lui Bachol și mai departe totul este al său și al fraților săi, așa cum se arată mai jos, și că ei au fost și sînt în stăpînirea lui, iar tot ce vor face omul înălțimii voastre și omul nostru cu privire la aceasta, sus-zișii Iacob și frații săi lasă la cugetul lor.

Dar, deoarece amîndouă părțile, adică Carapciu și frații săi precum și Iacob, de asemenea cu frații săi, au venit cu o mare mulțime de oameni și deși acel Carapciu și frații săi au fost acolo cu acea mulțime potrivit dreptului și în chip legiuit și nu pentru a lovi în partea potrivnică, cum totuși omul înălțimii voastre și omul nostru și-au dat limpede seama că Iacob și frații săi se străduiesc și au de gînd să facă vrajbă și zavistie, ceea ce a și arătat cu vorba Iacob, spunînd că dacă ei ar porni să ridice o sută de semne de hotar sau și mai multe, el nu le va da voie să le ridice nicidecum și pentru ca să nu se poată isca neînțelegeri între acele părți, ei nu au mai îndrăznit să treacă la ridicarea mai departe a semnelor de hotar. Și, deși Blasiu de Chura și Ioan Bench au încredințat și au voit să încredințeze pe omul luminăției voastre și pe omul nostru stînd cheazăsie cu moșiile și cu capul lor, ca să se ducă și să meargă fără nici o frică să ridice mai departe acele semne de hotar,

totuși, socotind ei între ei că cei doi oameni nu vor putea și nu vor fi în stare să-i apere împotriva acelei mulțimi, și temându-se pentru viața lor, omul înălțimii voastre și omul nostru nici n-au îndrăznit să se ducă mai departe. Cu toate acestea ei au putut să afle cu toată grija vechile semne de hotar ale aceluia pământ, și anume, că hotarul mergând de la cel din urmă semn de hotar: Valea lui Bacholcha, pe acea vale, și coborând, cade în valea lui Endreud și merge de-a lungul său la un drum obștesc pe care se trece și se merge spre părțile transilvănene, după mersul aceluia drum vechi, iar acest drum trece în mersul său peste cele două moșii ale fiilor lui Bekus, numite Kysendreud și Feleste, și merge mai departe și ajunge la hotarele moșiei lui Ștefan cel Șchiop și pământul acesta ce se întinde de la sus-pomenita Valea lui Bacholcha, până la pomenitele semne de hotar ale lui Ștefan cel Șchiop l-au lăsat și l-au trecut sus-pomeniții oameni ai înălțimii voastre de față cu omul nostru de mărturie, în stăpînirea lui Carapciu și a fraților săi mai sus însemnați. Ei ne-au mai spus că au aflat că pământul cuprins între sus-zisele semne de hotar, adică de la Valea lui Bacholcha până la semnele de hotar ale lui Ștefan cel Șchiop a fost în folosința slujbașilor luminăției voastre aflători în slujbă și că acei slujbași și Bekus, precum și fiii săi s-au folosit împreună de pământurile de arătură, de păduri și de dumbrăvi precum și de livezi, că sus-zisii voștri slujbași au luat și au strîns de asemenea și birul porcilor și alte folosințe și roade ale acelei păduri. Și au mai spus că au aflat că sus-zisul Bekus a mărturisit, pe cînd mai avea suflarea vieții, că acel pământ, cuprins între pomenitele hotare, ar fi al său și ar ține de el.

După săvîrșirea acestora, cînd au voit să meargă la hotarele sus-pomenitului Ștefan cel Șchiop, acest Ștefan, la întrebarea lor dacă le îngăduie să hotărînicească semnele de hotar dintre moșiile sale și moșia Icuș de Sus și să ridice noi semne de hotar, a răspuns că, deoarece înstrăinarea moșiilor oricăror oameni este lucru potrivit și jalnic, el n-ar fi de loc bucuros să-și înstrăineze moșiile sale și, dacă ei s-ar pune să ridice semne de hotar, el nu vrea să se învoiască la aceasta și nici nu vrea să le-o îngăduie nici într-un fel. Și fiindcă și acel Ștefan venise acolo în tovărășia acelor fii ai lui Bekus, de aceea, pentru ca să nu se iște, de asemenea, ceartă între părți și să fie primejduită viața lor nu s-au încumetat să meargă mai departe să ridice zisele semne de hotar. După auzirea acestora, așa cum au putut ei să afle adevărul despre semnele de hotar ce despart și deosebesc moșia de aceea a sus-zisului Ștefan, printr-o cercetare făcută cu grijă, hotarul începe de la locul unde se sfîrșesc semnele de hotar ale pomeniților fii ai lui Bekus și mergînd o bună bucată de-a lungul pomenitului drum obștesc spre răsărit, mai jos de pomenitul sat Icuș de Jos hotarul cade în râul Timiș și urcînd pe rîu în sus, ajunge la locul unde valea (numită) Icuș se varsă în râul Timiș; ieșind acolo din râul Timiș, hotarul cade în pomenita Vale Icuș, pe care mergînd în sus, ajunge la zisa Vale Ragusna și de-a lungul acestei văi Ragusna merge pînă la hotarele satului Zaad și acolo se sfîrșesc hotarele sus-numitei moșii. Iar acest pământ înconjurat de sus-numitele semne de hotar l-au dat în stăpînire și l-au lăsat lui Carapciu și fraților săi adesea numiți.

Dat în ajunsul sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., DI.

Orig. perg., cu pecete atârnată de șnur de mătase de culoare violetă.

EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 108—113.

¹ Corect: *ab hinc*.

² Corect: *loco*.

³ 1 mai.

⁴ 1 iulie.

⁵ 8 iulie.

{*Nicolae de Zeech, judele curții regale, adeverește, la 20 iunie 1371, că:*}

Quarumquidem possessionarie reambulationis quemadmodum littere ipsius capituli Chanadiensis in vigilia festi beati Jacobi apostoli, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo quarto¹ emanate ac prefato quondam dom̃no Lodouico regi super premissis relatorie rescripte prefatisque, litteris annotati condam comitis Nicolai de Zeech verbotenus inserte denotabant pro quibusdam negotiis partium occupativis ad octavas festi Nativitatis sancti Johannis Baptiste² tunc subsequenti per prefatum comitem Stephanum Bwbeck iudicem curie regie fuerat prorogata, dehinc per dicti domini Lodouici regis mandatum ad quindenam eiusdem festi Nativitatis beati Johannis baptiste³ dicta possessionaria reambulatio extitisset protelata, ut tandem totius facti seriem ad octavas festi Nativitatis virginis gloriose⁴ tunc affuturi fideliter rescribet regie maiestati capitulum Chanadiense prenotatum.

Ipsis itaque quindenam festi Nativitatis sancti Johannis baptiste occurrentibus petitionibus ipsius comitis Stephani Bwbek iudicis curie et iustitie idem capitulum annuendo unacum predictis dominis Petro et Nicolao prepositis unum ex ipsis discretum virum Mathiam ecclesie eiusdem custodem pro testimonio transmisisset ad premissa fideliter exequenda. Qui demum ad ipsum capitulum reversi eidem consona voce retulissent per ipsum capitulum requisiti, quod ipsi in predictis quindenam festi Nativitatis sancti Johannis baptiste tunc preteriti et aliis diebus subsequentibus ad idque sufficientibus accessissent ad faciem prescripte possessionis Rekas⁴ et ad eandem pertinentes vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis eisdem ac partibus presentibus ab eisdem vicinis et commetaneis suis, ceterisque nobilibus conprovincialibus ac ab aliis, quibus decuisset et opportunum fuisset, ad earum fidem Deo debitam et fidelitatem regie maiestati et sacre corone observandam Deo pre oculis habito, odio, favore et timore cuiuslibet partis procul abiectis super premissis diligenter investigando et aquirendo predicti homines regie serenitatis presente testimonio dicti capituli talem scivissent veritatem, quod prelibata possessio Rekas et ad eandem pertinentes sub metis, metalibusque cursibus et limitationibus infrascriptis primo tempore con-

dam dominii Karoli regis tandemque tempore conservationis dicti domini Lodouici regis usque collationem eiusdem per officiales regalis celsitudinis pro tempore constitutos habita extitisset et possessa et sic scita premissorum mera veritate iidem homines regie excellentie presente testimonio dicti capituli dictam possessionem Rekas et ad eandem pertinentes a vicinariis possessionibus separassent et distinxissent, prout iidem regii et dicti capituli homines eidem capitulo retulissent et in scriptis reportassent.

Hotărnicia acestei moșii — așa cum arată darea de seamă despre cele de mai sus a pomenitului capitlu de Cenad, dată în ajunul sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazece și patru trimisă ca răspuns mai sus-pomenitului și răposatului domn Ludovic regele, și cuprinsă din cuvînt în cuvînt în pomenita scrisoare a răposatului comite Nicolae de Zeech mai sus-insemnat — a fost amînată de către pomenitul comite Ștefan Bebek, judele curții regale, din pricina unor treburi, care împiedecau atunci părțile, la octavele sărbătorii atunci viitoare a nașterii sfîntului Ioan botezătorul, apoi zisa hotărnicire de moșie a fost amînată, din porunca amintitului domn Ludovic regele, la a cincisprezecea zi după numita sărbătoare a nașterii fericitului Ioan botezătorul, pentru ca în cele din urmă, sus-pomenitul capitlu din Cenad să răspundă, întocmai, în scris maiestății regești, la octavele sărbătorii, pe atunci viitoare, a Nașterii slăvitei fecioare, despre tot ce s-a făcut.

Și astfel, sosind cea de a cincisprezecea zi de după sărbătoarea nașterii sfîntului Ioan botezătorul, numitul capitlu, încuviințînd cererile acelui comite Ștefan Bebek, judele curții (precum) și ale dreptății, a trimis spre mărturie dimpreună cu sus-zisii domni, Petru și Nicolae, prepoziți, pe unul dintre ei (anume) pe chibzuitul bărbat Matia, custodele aceleiași biserici, spre a îndeplini întocmai cele de mai sus. Aceștia, întorcîndu-se apoi la acest capitlu și întrebați fiind de el i-au spus, într-un glas, că în sus-zisa a cincisprezecea zi după sărbătoarea atunci trecută a nașterii sfîntului Ioan botezătorul și în celelalte zile următoare, indestulătoare pentru aceasta, s-au dus la sus-scrisa moșie Recaș și la cele ce țin' de ea (și) chemînd în chip legiuit pe vecinii și pe megieșii acestei (moșii) și fiind de față aceștia și părțile, după ce au cercetat și au întreat, cu stăruință, asupra celor de mai sus, pe acei vecini și megieși ai ei, ca și pe ceilalți nobili din acel ținut și pe alții ce se cuvenea și să cădea să fie întrebați, pe credința lor, datorată lui Dumnezeu și pe supunerea pe care trebuie s-o păstreze miestății regești și sfintei coroane, avîndu-l pe Dumnezeu înaintea ochilor și lepădînd departe de ei ura, pîrtinirea și teama față de oricare dintre părți, sus-zisii oameni ai luminății regești, fiind de față omul de mărturie al zisului capitlu, au aflat adevărul acesta: anume că pomenita moșie Recaș, dimpreună cu cele ce țin de ea, a fost ținută și stăpînită, de slujbași înălțimii regești, aflători în slujbă, în hotarele, semnele de hotar și marginile mai jos scrise, mai întii pe vremea răposatului domn Carol, regele, și apoi pe vremea cît a avut-o zisul domn Ludovic, regele, pînă la dăruirea ei.

Și aflînd astfel curatul adevăr despre cele de mai sus, acei oameni ai înălțimii regești de față fiind omul de mărturie al zisului capitlu, au despărțit și deosebit zisa moșie Recaș și cele ce țin de ea de moșiile

vecine, așa cum au mărturisit capitlului și i-au dat seama în scris susnumiții oameni, al regelui și al zisului capitlu.

Arh.Naț.Magh., Dl. 9 117.

Transumpt sumar în actul lui Nicolae de Zeech din 20 iunie 1371.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 173—174.

¹ 24 iulie 1364.

² 1 iulie 1363.

³ 8 iulie 1363.

⁴ 15 septembrie 1363 (Intervalul pare mult prea lung între hotărnicire și darea de seamă ce trebuia să-i urmeze). Se poate să fie aci o confuzie a scribului între Nașterea (8 sept.) și Adormirea (15 august) fecioarei.

300

1364 iulie 25, (Șemlac).

Nos, Nicolaus Konth, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod, in congregacione nostra generali universitati nobilium et alterius status et condicionis hominum, feria secunda proxima ante festum beati Jacobi apostoli prope civitatem Mezewsomlyou celebrata, Nicolaus, Johannes et Andreas, filii Johannis, filii Georgy de Zlawotynch, de medio ceterorum consurgendo, per modum protestacionis et prohibicionis nobis declararunt quod Stephanus dictus Sulyuk, Johannes, Thomas et Demetrius, filii Mathey, kenezy de Komyan, quondam terre particulam, quam quidam rivulus, Wrwystapataka nominatus, possessloni ipsorum, Zlawotynch vocate, separare dinoscitur, uterentur et uti facerent per ad ipsos pertinentes incessanter usus, fructus et utilitates quaslibet percipiendo et percipi faciendo, unde huiusmodi protestacione facta, eosdem Stephanum, Johannem, Thomam et Demetrium, ab ulteriori usu et utilitatibus quarumlibet premissae terre particule percipiendi et percipi faciendo, prohibuerunt, contradicendo et contradixerunt inhibendo coram nobis testimonio presencium mediante.

Datum quarto die congregacionis nostre memorate in loco annotato, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(*Pe verso*.) Pro Nicolao, Johanne et Andrea, filii Johannis de Zlawotynch¹, contra Stephanum, Johannem, Thomam et Demetrium, kenezios¹ de Komyan, protestatorie et prohibitorie.

Noi, Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei și jude al cumaniilor, dăm de știre că, în adunarea noastră obștească ținută lângă orașul Șemlac, în luna dinaintea sărbătorii fericitului apostol Iacob², cu obștea nobililor și a oamenilor de orice altă stare și seamă, ridicându-se din mijlocul celorlalți Nicolae, Ioan și Andrei, fiii lui Ioan, fiul lui Gheorghe de Zlawotynch ne-au declarat în chip de întîmpinare și opreliște că Ștefan, zis Sulyuk, Ioan, Toma și Dumitru, fiii lui Matei, cnez de Komyan, se folosesc neconținut și pun pe alții ce țin de dinșii să se folosească de o bucată de moșie a lor, pe care un riuț numit Wrwystapataka se știe că o desparte de moșia lor numită Zlawotynch, culegându-i toate roadele și folosințele și punând și pe alții să i le culeagă. De aceea, făcînd această întîmpinare, pîrișii au oprît împotrividu-se și s-au împotrivit oprindu-i înaintea noastră, prin mijlocirea scrisorii de față, pe

numiții Ștefan, Ioan, Toma și Dumitru de a se folosi mai departe de acea bucată de moșie și de a culege sau a pune pe alții să culeagă orice folosințe ale sus-zisei bucăți de moșie.

Dat în a patra zi a pomenitei noastre adunări, în locul mai sus-însemnat, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

(*Pe verso:*) (Scrisoare) de întâmpinare și de opreliște pentru Nicolae, Ioan și Andrei, fiii lui Ioan de Zlawotynch, împotriva lui Ștefan, Ioan, Toma și Dumitru, cnezi de Komyan.

Arh.Naț. Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 463.
Orig. hîrtie, cu urme de pecete pe verso.

EDIȚII: *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 88; *Pesty*; *Krassó*, III, p. 65—66.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 119—120, nr. 1 516.

¹ Astfel în text.

² 22 iulie 1364.

Nos, Nicolaus Kont, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod in congregacione nostra generali, universitati nobilium comitatus de Krassou, feria secunda proxima ante festum beati Jacobi apostoli, prope civitatem Mezeusomlou, celebrata, Petheu, filius Bartholomei de Farkasfalva, de medio aliorum exsurgendo¹, proposuit tali modo, quod nobilis domina, Clara vocata, filia Nicolai, filii Symonis, consors Farkasii, filii Bartholomei, fratris sui, post obitum dicti fratris sui, ipso domi non existente, omnia bona, videlicet quatuor equos bonos, sex boves, quatuor vaccas, sexaginta oves et quadraginta scroffas necnon clenodia domus, unum scrinium ac lectisternia domine matris sue, que de patre et matre et dicto fratre suis remansissent, ad possessionem Nicolai, filii Nicolai de Teyed, asportasset. Ibiq̄ue Johanni, filio Balase, filii Nicolai, lege romana se in consortem coniunxisset, insuper triginta tres marcas dicti fratris sui, quas idem frater suus pro expeditione cuiusdam cause servasset, similiter asportasset, in quo facto sexaginta marcarum dampna sibi intulisset.

Quo percepto, Tompa, filius Andree de Bayton, in persona eiusdem domine Clare, cum nostris literis procuratoris exsurgendo, respondit ex adverso quod ipsa domina Clarra² in totali premissa actione et acquisitione ipsius Petheu innocens esset penitus et immunis. Unde, quia prefatus Petheu, filius Bartholomei, actionem suam annotatam nullo evidenti documento declarabat nec in futurum declarare assumpmebat, per nos legitime requisitus, pro eo nos comisimus³ quod prefata nobilis domina, Clara vocata, in octavis festi beati Mychaelis archangeli nunc proxime affuturis, in ecclesia beate virginis in villa Gay constructa, presente testimonio capituli ecclesie Tytulensis, per ipsam dominam inibi adducendo, quod per ipsum capitulum presentium serie ad id amicabilem transmitti postulamus, sola sua in persona, super eo quod ipsa in totali premissa actione et aquisitione² ipsius Petheu innocens et immunis existat sacramentum prestare, et tandem ipsius iuramenti seriem in octavis festi beati Martini confessoris, in literis dicti capituli ecclesie Tytulensis, partes nobis reportare teneantur.

Datum quinto die congregationis nostre predictae, in loco memorato, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.
(*Pe verso:*) Pro Petheu filio (etc.).

Noi Nicolae Kont, palatinul regatului Ungariei și jude al cumanilor, dăm de știre că, în adunarea noastră obștească ținută lângă orașul Șemlac în luna dinaintea sărbătorii fericitului apostol Iacob⁴, cu obștea nobililor comitatului Caraș, ridicându-se din mijlocul celorlalți, Petheu fiul lui Bartolomeu de Farkasfalva, s-a plîns astfel că nobila doamnă numită Clara, fiica lui Nicolae, fiul lui Simion, soția lui Farkas, fiul lui Bartolomeu, fratele său, după moartea fratelui său mai sus-pomenit, pe cînd el nu se afla acasă, a cărat toate bunurile, — adică patru cai buni, șase boi, patru vaci, șaizeci de oi și patruzeci de scroafe, precum și mai multe lucruri de preț de ale casei, o ladă, precum și așternuturile de pat ale doamnei, mama lui, care rămăseseră de la tatăl și mama sa și de la zisul lui frate, — la moșia lui Nicolae, fiul lui Nicolae de Teyed și că acolo s-a căsătorit după legea romană cu Ioan, fiul lui Balasa, fiul lui Nicolae de Teyed. Pe lângă aceasta ea a mai luat de asemenea treizeci și trei de mărci ale pomenitului său frate, bani pe care acesta îi păstrase pentru ducerea la bun sfîrșit a unei pricini prin care faptă i-a pricinuit pîrșului pagube de șaizeci de mărci.

Auzind aceasta, ridicându-se Toma, fiul lui Andrei de Bayton, în numele pomenitei doamne Clara, cu scrisoare de imputernicire din partea noastră, a răspuns dimpotrivă că acea doamnă Clara e cu totul nevinovată și neatinsă de toată pîra și învinuirea de mai sus adusă de zisul Petheu. Drept aceea, deoarece sus-zisul Petheu, fiul lui Bartolomeu, cînd i s-a cerut în chip legiuit de către noi, nu a întărit prin nici o dovadă scrisă vădită pîra sa mai sus-arătată și nu s-a legat s-o dovedească nici în viitor, de aceea noi am poruncit ca sus-pomenita nobilă doamnă Clara, la octavele în curînd viitoare ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail⁵ să jure singură ea însăși în numele ei în biserica fericitei fecioare clădită în satul Gay, în fața omului de mărturie al capitlului bisericii din Titel — care trebuie să fie adus acolo de către numita doamnă și pe care prin scrisoarca de față, cerem pomenitului capitlu să aibă bunătatea a-l trimite pentru aceasta — că e cu totul nevinovată și neatinsă de toată pîra și învinuirea de mai sus adusă de numitul Petheu. Iar pe urmă părțile să fie datoare să ne aducă cuprinsul aceluia jurămint la octavele sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul⁶, într-o scrisoare a zisului capitlu al bisericii de Titel.

Dat în a cincea zi a adunării noastre sus-zise, în locul pomenit, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și patru.

(*Pe verso:*) Pentru Petheu fiul etc.

Arh.Naț.Magh. DL., arh. fam. Kállay, nr. 1411.

Orig. hîrtie, rupt și cu pete de umezeală, cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 66—67.

REGESTE: Kállay, II, p. 120, nr. 1517.

¹ Corect: *exurgendo*.

² Astfel în text.

³ Corect: *commisimus*.

⁴ 22 iulie.

⁵ 6 octombrie.

⁶ 18 noiembrie.

Nos, Nicolaus Kont, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria, quod in congregacione nostra generali universitati nobilium comitatus de Crassow, feria secunda proxima ante festum beati Jacobi apostoli, prope civitatem Mezevsomlyo celebrata, magister Petrus, filius Pauli de Remete, de medio aliorum causancium exurgendo, proposuit tali modo, quod ipse Gregorio de Chernech unum crinale pro decem marcis fini argenti comparatum et unum baltheum pro tribus marcis obligasset, et dum ipse quandocumque tempore predictos crinale et baltheum pro ipsis tribus marcis redimere voluisset nunquam sibi restituere curasset unde nunc a Johanne filio suo eosdem rehabere vellet instantia requirente. Quo audito predictus Johannes, filius Gregory, pariter exurgendo respondit exadverso, quod ipse crinale et baltheum apud ipsum in pignore in specie haberetur quod non ad presens sed in termino ulteriori per nos sibi legitime assignando eidem magistro Petro pro ipsa pecunia qua circa ipsum haberentur coram nobis restituere promptus esset et paratus nisi de predicta sua pecunia pro qua ipsum crinale et baltheum apud ipsum pro pignore haberetur sibi satisfaccio fieret per magistrum Petrum prenotatum.

Unde nos antedictis parcium propositiōibus ipsisque partibus volentibus adjudicantes commisimus quod prefatus Johannes, filius Gregory, in congregacione nostra generali universitati nobilium comitatus Orodienſis proxima per nos celebranda ipsum crinale et baltheum in specie coram nobis presentare et exhibere teneatur, quibus presentatis iudicium et instantiam facere valeamus inter partes prout fuerit oportunum.

Datum sexto die congregacionis nostre predicte in loco memorato anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(*Pe verso:*) Pro magistro Petro, filio Pauli de Remete, contra Johannem, filium Gregorii, ad congregacionem nostram generalem universitati nobilium comitatus Orodienſis proxime per nos celebrandam, prorogatorie.

(*Mai jos:*) Reus non venit.

Noi, Nicolae Kont, palatinul regatului Ungariei și jude al cumaniilor, facem cunoscut că în adunarea noastră obștească ținută lângă orașul Șemlac, în luna dinaintea sărbătorii fericitului apostol Iacob¹, cu obștea nobililor comitatului Caras, ridicându-se din mijlocul celorlalți împricinați magistrul Petru, fiul lui Pavel de Remetea s-a plîns în felul acesta, că el i-a zălogit pentru trei mărci, lui Grigore de Chernech o cunună scumpă cumpărată cu zece mărci de argint bun și o cingătoare, și ori de câte ori a vrut să răscumpere acea cunună și acea cingătoare pentru cele trei mărci, acela n-a avut grijă niciodată să i le dea înapoi. De aceea el vrea acum să și le capete înapoi de la Ioan, fiul aceluia, după cerința dreptății. Auzind aceasta ridicându-se sus-zisul Ioan, fiul lui Grigore a răspuns la rîndul său, că acea cunună și acea cingătoare se află în ființă zălogite la dînsul și că nu acum, ci mai tîrziu, la un soroc ce i se va hotări de noi în chip legiuit el e gata și pregătit să le dea înapoi, în fața noastră aceluia magistrul Petru pentru acea sumă de bani pentru care ele se află zălogite la dînsul, dar numai dacă i se dă de către sus-numitul magistrul Petru despăgubirea cuvenită pentru acei bani pentru care se află zălogite la el acea cunună și acea cingătoare.

Drept aceea noi, după ce am ascultat spusele părților și cu învoirea acelor părți am hotărît prin judecată ca sus-zisul Ioan, fiul lui Grigore, să fie dator a aduce și înfățișa înaintea noastră la adunarea noastră obștească ce o vom ține în curînd cu obștea nobililor din comitatul Arad, aceea cunună și aceea cingătoare în ființă pentru ca, după înfățișarea lor, să putem face între părți judecată și dreptate după cum va fi potrivit.

Dat în a șasea zi a adunării noastre sus-zise, în locul pomenit, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

⟨*Pe verso:*⟩ ⟨Scrisoare⟩ de amînare pentru magistrul Petru, fiul lui Pavel de Remetea, împotriva lui Ioan, fiul lui Grigore, la adunarea noastră obștească ce o vom ține în curînd cu obștea nobililor din comitatul Arad.

⟨*Mai Jos:*⟩ Pîrîitul n-a venit.

Arh.Naț.Magh., DL., arh. fam. Kállay, nr. 1 452.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 67—68.

REGESTE: Kállay, II, p. 120, nr. 1 518.

¹ 22 iulie.

303

1364 iulie 28, (Șemlac).

Nos, Nicolaus Konth, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod in congregacione nostra generali uniuersitati nobilium et alterius cuiusuis status et condicionis hominum, feria secunda proxima ante festum beati Jacobi apostoli, prope civitatem Mezewsomlyow celebrata, Andreas dictus Torma, filius Johannis de Zlavotynch, de medio uniuersorum exurgendo proposuit talimodo, quod Demetrius filius Mathyus kenesius de Komvan feria sexta proxima post festum beati Jacobi apostoli, cuius nunc quarta proxime preteriiisset reuolucio annualis, ad possessionem suam predictam Zlavotynch potencialiter cum suis complicitibus ex preconcepta malicia veniendo, ipsum Andream interficere uoluisset, ubi unum equum eiusdem Andree quadraginta florenos valentem, ictu sagitte interfecisset. Qui quidem Demetrius ad ipsam congregacionem nostram non venit neque misit, per ipsum Andream legitimis diebus ipsius congregacionis nostre expectatus unde ipsum Demetrium, in iudicio decreuimus fore conuictum si se racionabiliter non poterit excusare.

Datum septimo die congregacionis nostre memorate, in loco annotato, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

⟨*Pe verso:*⟩ Pro Andrea dicto Torma, filio Johannis de Zlavotynch, contra Demetrium, filium Mathyus, kenesium de Komvan, judicialis.

Noi, Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei și jude al cumaniilor, dăm de știre că, în adunarea noastră obștească ținută lângă orașul Șemlac în luna dinaintea sărbătorii fericitului apostol Iacob¹ cu obștea nobililor și a oamenilor de orice altă stare sau seamă, ridicîndu-se din mijlocul tuturor Andrei zis Torma, fiul lui Ioan de Zlavotynch, s-a plîns: astfel: că Dumitru, fiul lui Matei, cnez de Komvan, venind în chip silnic în vinerea de după sărbătoarea fericitului apostol Iacob², de la care

se împlinesc acum în curînd patru ani, împreună cu tovarășii lui de rele la sus-zisa sa moșie Zlavotvñch, cu răutate precugetată, au voit să-l omoare pe zisul Andrei, și că tot atunci i-a ucis celui Andrei, cu o lovitură de săgeată, și un cal, care prețuia patruzeci de florini. Iar acel Dumitru nici n-a venit la acea adunare a noastră și nici n-a trimis pe cineva, fiind așteptat de către numitul Andrei în zilele legiuite ale adunării noastre. Drept aceea am hotărît prin judecată că acest Dumitru să fie globit, dacă nu se va putea desvinovăți în chip întemeiat.

Dat în a șaptea zi a pomenitei noastre adunări, în locul mai sus-însemnat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso:*) (Scrisoare) de globire pentru Andrei zis Torma, fiul lui Ioan de Zlavotvñch, împotriva lui Dumitru, fiul lui Matei, cnez de Komyan.

Arh.Nat.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1462.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere.

EDIȚII: *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 89; Pesty, *Krassó*, III, p. 68—69.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 120—121, nr. 1520.

¹ 22 iulie 1364.

² 31 iulie 1360.

304

1364 iulie 30, aproape de Șemlac.

Nos, Nicolaus Kont, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod cum, in congregatione nostra generali universitatis nobilium comitatus de Crassou, feria secunda proxima ante festum beati Jacobi apostoli, prope civitatem Mezeusomlyo celebrata, ad petitionem magistri Petri, filii Pauli, filii Heym, ad inquisitionem infrascriptam faciendam, de presenti nostra congregatione unacum Mychaele de Bechey, homine domini regis ac Ladislao sacerdote capituli ecclesie Albensis hominibus Thoman, hominem nostrum, duxissemus destinandum. Qui demum ad nos reversi nobis consona voce retulerunt quod ipsi septimo die congregationis nostre predictae ad faciem possessionis Kuesd vocate pariter accessissent, ubi quoddam molendinum in territorio eiusdem possessionis Kuesd in fluvio Narad habitum per Ladislaum, officialem domini Thome, arhiepiscopi Colocensis de Halmas, ac iobagiones eiusdem ville Halmas destructum et dessecatum, officialem etiam eiusdem ville Kuesd per ictus duarum sagitarum graviter vulneratum, villicum seu kenezium eiusdem ville per ictus unius sagite samiliter graviter vulneratum, per eosdem omnia premissa potentialiter illatum vel perpetratum fide vidissent oculata ab omnibus, quibus debuisset et licuisset diligenter et fideliter super premissis indagando veritatem.

Datum nono die congregationis nostre predictae in loco memorato.

(*Pe verso:*) Pro magistro Petro, filio Pauli, filii Heym, contra Ladislaum, officialem domini Thome, arhiepiscopi ecclesie Colocensis, de Halmas ac iobagiones de eadem, inquisitoria.

Noi, Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei și jude al cumaniilor, dăm de știre că, în adunarea noastră obștească, a obștei nobililor din comitatul Caraș, ținută aproape de orașul Șemlac în luna dinaintea

sărbătorii fericitului apostol Iacob¹ la cererea magistrului Petru, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, am hotărît să trimitem din adunarea aceasta de față, dimpreună cu Mihai de Vechey, omul domnului (nostru) regele, și cu preotul Ladislau, omul capitlului bisericii de Alba, pe omul nostru Toma, că să facă cercetarea scrisă mai jos. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că, în a șaptea zi a adunării noastre suszise², s-au dus împreună la moșia numită Kuesd, unde, căutînd cu grijă și cu stăruință să afle adevărul asupra celor de mai sus de la toți de la care se cuvenise și se căzuse, au văzut cu ochii lor moara ce se află pe pămîntul numitei moșii Kuesd, pe râul Narad, ce a fost năruită și dărîmată de Ladislau, slujbașul din Halmas al domnului Toma, arhiepiscopul de Calocea, și de iobagii aceluiași sat Halmaș, și chiar pe slujbașul pomenitului sat Kuesd, rănit greu de loviturile a două săgeți, precum și pe judele sau cnezul aceluiași sat, de asemenea greu rănit de lovitura unei săgeți și că toate cele de mai sus au fost făcute și săvîrșite cu silnicie de acei oameni.

Dat în a noua zi a adunării noastre suszise, în locul amintit, în anul Domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso:*) (Scrisoare) de cercetare pentru magistrul Petru, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, împotriva lui Ladislau, slujbașul din Halmas al domnului Toma, arhiepiscopul bisericii de Calocea, și a iobagilor din acel sat.

Arh.Naț.Magh., Dl., colecția Muz. Naț.
Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 175—176.

¹ 22 iulie.

² 28 iulie.

Discretis viris et honestis, honorabili capitulo ecclesie Transsilvane, amicis suis honorandis, Dionysius, voivoda Transsilvanus et comes de Zonuk, amicitiām paratam debito cum honore.

Cum magister Ladislaus, filius Gyelethii de Nimigie, filii et generationes eiusdem, in dominium quarundam possessionum Berethe, Zekerberethe et Egrus vocatarum, in comitatu de Zonuk interiori existentium, iuris ordine requirente introire velit, quare vestram petimus amicitiām diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus de Moch, homo noster specialiter ad hoc, de curia nostra transmissus ad facies predictarum possessionum accedendo, vicinis et commetaneis earundem undique legitime convocatis et presentibus easdem sub antiquis metis et terminis, iuxta continentiam aliarum literarum nostrarum patentium relinquat possidendas, tenendas et habendas, contradictione nobilium de Bethlem et Almakerek non obstante. Si qui vero alii contradictores extiterint, citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem rationem contradictionis ipsorum reddituros; Et post hec seriem omnium premissorum, prout fuerit opportunum, nobis, in vestris literis, ad octavas festi Assumptionis virginis gloriose nobis vel vicevoivode nostro amicabiliter rescribatis.

Datum in civitate Clusuar, ferit tertia proxima post festum beati Jacobi apostoli anno domini M. CCC. IX. quarto.

Chibzuiților și cinștiilor bărbați din vrednicul de cinste capítlu al bisericii Transilvaniei, prietenilor săi vrednici de cinstire Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Deoarece magistrul Ladislau, fiul lui Gyelethius de Nimigea, fiii și neamurile lui vor să între — după cum cere rînduiala legii — în stăpînirea unor moșii numite Bretea, Zekerberethe și Agrișu, aflătoare în comitatul Solnocul dinăuntru, drept aceea prin cele de față cerem stăruitor prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Petru de Mociu, trimis anume de la curtea noastră pentru aceasta, ducîndu-se la sus-zisele moșii, și chemînd de pretutîndeni în chip legiuit pe vecinii și megiesii acelor moșii și fiind aceștia de față, să le lase — potrivit cuprinsului unei alte scrisori deschise a noastre — spre a fi stăpînite, ținute și avute în vechile lor hotare și margini, fără a se ține seama de împotrivirea nobililor de Beclean și Mălăncrav, iar dacă se vor afla vreunii împotrivitori, să-i cheme în fața noastră la sorocul potrivit spre a da seamă de împotrivirea lor. Iar după acestea să aveți bunătatea a ne răspunde în scris nouă sau vicevoievodului nostru, după cum va fi potrivit, la octavele sărbătorii Adormirii mairicii domnului¹, despre felul cum au urmat toate cele de mai sus.

Dat în orașul Cluj, în marțea de după sărbătoarea fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 084.

Orig., hîrtie, cu urme de pecete pe verso.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 137.

¹ 22 august 1364.

306

1364 august 1, (Cluj-Mănăstur).

Conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonstra, omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore.

Cum ea, que in tempore legitime determinantur varietate temporum in irritum nequeant revocari, stabilitate litterarum consueverunt roborari, proinde ad universorum noticiam, tam presencium quam futurorum, harum serie volumus pervenire quod Stephano et Georgio, nobilibus de Budatelke ab una, parte vero ex altera Stepheno, filio Nicolai dicti Vos, nobili de Sancto Egidio, pro se personaliter, pro Paulo vero, fratre suo uterino, cum legitimis litteris nostris procuratoriis, coram nobis personaliter constitutis, confessum extitit per partes iam dictas ministerio vive vocis et relatum quod idem Georgius de Budatelke, tam racione vicinitatis et commetaneitatis possessionum Dyos et Bulugianustelke vocatarum, in comitatu de Clus existentium, quam etiam propter lineam generationis et consanguineitatis condam Mychaelis et Mannus, nobilium de Kalian, predictos Stephanum et Paulum, filios Nicolai dicti Vos, nobiles de Santo Egydio, racione occupationis et detencionis pre-

fatorum possessionum Dyos et Bolugianustelke vocatarum, ad presentiam nobilis viri Petri viceuoyode in causam attraxisset, ipsaque cause, propter diversas cautelas, coram eodem viceuoyoda de termino ad terminum, iuris ordine, diutius extitisset prorogata. Et demum idem Georgius de Buda dictam possessionem, Gyos vocatam, viginti et novem marcis, terram vero Bolugianustelke vocatam, vacuum et habitatorius destitutam, pro tribus marcis regni, cum homine dicti viceuoyode sub testimonio hominis nostri ad hoc deputati, iuxta regni consuetudinem facisset estimari, estimatasque a predictis Stephano et Paulo, fillis Nicolai dicti Vos, iuris ordine auferre et pro se ipso redimere voluisset. Tandem partes predictae, coram nobis personaliter comparendo, ratione redemptionis prefatarum possessionum Dyos et Bolugianustelke vocatarum medianibus probis viris partes suam favorabiles interponentibus, tali modo concordarunt et pacificarunt, ut iidem Stephanus et Georgius, nobiles de Buda rectas dimidietates dictarum possessionum Dyos et Balugianustelke nuncupatarum, ipsis Stephano et Paulo, filiis Nicolai dicti Vos, relinquissent et resignassent et coram nobis relinquerunt et resignarunt, cum omnibus utilitatibus et pertinentiis universis ad dictas medietates pertinentibus, iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas et pacifice habendas, salvo iure alieno, aliis residuis medietatibus earundem ipsis Stephano et Georgio modo premissis remanentibus. E converso iidem Stephanus et Paulus, filii Nicolai, predictas triginta duas marcas, scilicet redemptiones dictarum duarum possessionum, eisdem Stephano et Georgio coram nobis relaxarunt et relinquerunt, ita temen quod iidem Stephanus et Paulus, filii Nicolai dicti Vos, iuxta seriem suorum instrumentorum ac litterarum privilegialium ipsorum, super facto occupationis et observacionis dictarum possessionum Dyos et Bolugianustelke vocatarum emanatarum, predictos Stephanum et Georgium de Buda contra quoslibet, ratione dictarum medietatum possessionariarum, in ius evocare nitentes expedire tenerentur; iidem vero Stephanus et Georgius de Buda eosdem Stephanum et Paulum, filios Nicolai, contra vicinos et commetaneos ipsorum tanquam semet ipsos in dominio sepedictarum medietatum possessionariarum protegere et defendere assumptentes.

In cuius rei veritatem perpetuamque firmitatem ad petitionem parvium prefatarum presentes nostras concessimus litteras privilegiales pendens sigili nostri munimine roboratas et munitas.

Datum in octavis festi beati Jacobi apostoli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur tuturor credincioşilor întru Hristos care vor vedea scrisoarea de faţă, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Pentru ca cele hotărîte în chip legiuit în vremelnicie să nu poată fi nimicite de nestatornicia vremurilor, s-a luat obiceiul ca (ele) să fie întărite prin trăinicia scrisorilor. Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoştinţa tuturor atît celor de faţă cît şi a celor viitori, că înfăţişîndu-se înşişi înaintea noastră Ştefan şi Gheorghe, nobili de Buda-telec pe de o (parte) iar pe de altă parte Ştefan, fiul lui Nicolae zis Vos, nobil de Sintejude, el însuşi, în numele său, iar în al fratelui său după mamă Pavel, cu scrisoarea noastră legiuită de împuternicire, s-a mărturisit şi spus prin viu grai de părţile sus-pomenite că acel Gheorghe de Buda-telec atît în temeiu vecinătăţii şi al megieşiei cu moşile numite Deuşu şi Balugianustelke aflătoare în comitatul Cluj, cît şi pentru legă-

tură de neam și înrudirea de sînge cu răposății Mihail și Man, nobili de Căianu, a dat în judecată în fața nobilului bărbat, Petru, vicevoievodul, pe sus-zisii Ștefan și Pavel, fiii lui Nicolae zis Vos, nobili de Sîntejude, pentru cotropirea și ținerea în stăpînire a sus-ziselor moșii numite Deușu și Balugianustelke, și că această pricină a fost amînată pe calea legii vreme îndelungată de la un soroc la altul în fața aceluiasi vicevoievod, din pricina feluritelor măsuri de amîinare; Și că în cele din urmă același Gheorghe de Budatelke, împreună cu omul zisului vicevoievod și cu mărturia omului nostru trimis pentru aceasta a pus, potrivit obiceiului țării ca acea moșie numită Deușu să fie prețuită la douăzeci și nouă mărci, iar pămîntul numit Balugianustelke, deșert și lipsit de locuitori, la trei mărci, de ale țării, și astfel prețuite a voit să le ia pe calea legii de la sus-zisii Ștefan și Pavel, fiii lui Nicolae zis Vos și să le răscumpere pentru el. În urmă, înfățișîndu-se sus-zisele părți însăși înaintea noastră, mulțumită mijlocirii unor bărbați cinstiți care au stat ca împăciuitori, s-au înțeles și s-au împăcat în acest fel cu privire la răscumpărarea sus-ziselor moșii numite Deușu și Balugianustelke (și anume) că acei Ștefan și Gheorghe, nobili de Budateleci au lăsat și în fața noastră lasă acelorași Ștefan și Pavel, fiii lui Nicolae zis Vos, dreptele jumătăți ale ziselor moșii numite Deușu și Balugianustelke, cu toate folosințele lor și toate cele ce tin de zisele jumătăți, ca să <le> țină, să <le> stăpînească și să <le> aibă în pace pe veci și nestrămutat, fără a vătămă dreptul altuia, celelalte jumătăți ale lor rămînînd în felul arătat mai sus acelorași Ștefan și Gheorghe. La rîndul lor acei Ștefan și Pavel, fiii lui Nicolae, au iertat și au lăsat în fața noastră acelorași Ștefan și Gheorghe sus-zisele treizeci și două de mărci adică răscumpărarea pomenitelor două moșii; dar în așa fel ca acei Ștefan și Pavel, fiii lui Nicolae zis Vos să fie datori, să-i apere pe sus-zisii Ștefan și Gheorghe de Budateleci de toți cei ce-ar încerca să-i cheme în judecată pentru zisele jumătăți de moșii, potrivit cuprinsului actelor lor și al scrisorilor lor privilegiale date cu privire la cotropirea și păstrarea ziselor moșii numite Deușu și Balugianusteleke, iar acei Ștefan și Gheorghe de Budateleci îndatorîndu-se să apere și să ocrotească pe acei Ștefan și Pavel, fiii lui Nicolae, ca pe ei înșiși, împotriva vecinilor și megieșilor lor, în stăpînirea despomenitelor jumătăți de moșii.

Întru adevărarea și veșnica trăinicie a acestui lucru, la cererea sus-ziselor părți am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită și cheazășuită cu puterea peceteii noastre atîrnate.

Dat la octavele sărbătoririi fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Wass.

Orig. perg., pecetea ruptă, atîrnată cu șnur de mătase verde.

EDIȚII: *Hazai okl.*, p. 271—272.

307

1364 august 6, Oarda de Jos.

Religiosis viris et honestis, conventui ecclesie beate Marie virginis de Kulus, amicis suis honorandis, Petrus, vicevoiuoda Transsilvanus, amicitiam *paratam* debito cum honore.

Dicitur nobis in personis honorabilium virorum dominorum de capitulo ecclesie Transsiluane quod quedam possessiones ipsorum Cher-

314

gud, Buzd et Kerethnek vocate in comitatu Albense existentes, apud manus ipsorum habite reambulacionem et novarum metarum ereccionem plurimum indigerent. Super quo vestram petimus amicitiam diligenter, per presentes quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum quo presente Petrus vel Ladislaus, filii Johannis de Peturfolua, aut Stephanus, filius Martini de Thatey, aliis absentibus, homo noster, ad facies iudicialium possessionum accedendo, vicinis et commetaneis earundem inibi undique convocatis et presentibus, reambulet easdem, per suas veras metas et antiquas, ac in locis necessariis novas metas iuxta veteres erigendo, reambulasque et ab aliorum possessionariis iuribus separatas et distinctas relinquat perpetuo possidendas, si per quampiam non fuerit contradictum, contradictores vero, si qui fuerint, citet eosdem in nostram presenciam ad terminum competentem rationem contradiccionis ipsorum reddituros.

Et post hec seriem omnium premissorum, prout fuerit oportunum¹, nobis in vestris litteris amicabiliter rescribatis.

Datum in Waradia, feria tertia proxima ante festum beati Laurentii martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Cucemicilor și cinstiților bărbați, conventului bisericii fericitei fecioare din Cluj(-Mănăstur), prietenilor săi vrednici de cinste, Petru, vicevoievodul Transilvaniei cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ni se spune nouă, în numele cinstiților bărbați, domnii din capitlul bisericii Transilvaniei că niște moșii ale lor numite Cergău, Buzd și Kerethnek din comitatul Alba, aflate în stăpînirea lor ar trebui să fie hotărnicite și să se ridice noi semne de hotar. Drept aceea cerem, cu stăruință, prieteniei voastre, prin scrisoarea de față, să trimiteți ca om de mărturie pe omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru, Petru sau Ladislau, fiii lui Ioan de Petrești, sau în lipsa acestora Ștefan, fiul lui Martin de Totoiu, ducîndu-se la fața locului, la pomenitele moșii, fiind chemați și fiind de față acolo și vecinii și megieșii acestora, de pretutîndeni, să le hotărnicescă cu semnele lor adevărate și vechi, și în locurile trebuitoare să ridice semne noi, lîngă cele vechi; și astfel hotărnicite și despărțite de moșiile altora, după dreptul lor de stăpînire să le lase pe veci acestora dacă nu va fi împotrîvire din partea cuiva. Iar, dacă vor fi împotrîvitori să-i cheme să stea înaintea noastră, la sorocul cuvenit, arătînd temeul împotrîvirii lor.

Iar după aceea, să aveți bunătatea să ne dați seama în scris, în scrisoarea voastră, despre toate cele de mai sus, după cum se cuvine.

Dat la Oarda de Jos, în marțea dinaintea sărbătoririi fericitului mucenic Laurențiu, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru.

Arh.Naț.Magh., DL 30 684. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur, din 1 septembrie 1364, nr. 319.

¹ Corect: *opportunum*.

Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, fidelibus suis, capitulo ecclesie Albensis Transsiluane, salutem et gratiam.

Dicit nobis discretus vir, dominus Paulus, prepositus Sibiniensis, quod quedam possessio dicte prepositure sue, Prostdorf vocata, in sede Senk, apud manus Hannus, filii Henningi de Senk, et alterius Hannus de Rosundal ac aliorum nobilium occupative habita legitima recaptivatione pro eodem fienda plurimum indigeret.

Super quo fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente, Nicolaus, filius Symonis de Dorlo, vel Anthonius de Balastelchu aut Jacobus, filius Mychaelis de Sumig, sive Johannes de Almas an Nicolaus de Selk, aliis absentibus, homo noster, ad faciem dicte possessionis, vicinis et commetaneis eiusdem universis legitime inibi convocatis et presentibus, accedendo, recipiat ipsam nomine iuris prefati domini Pauli prepositi, recaptivatamque et ab aliorum possessionibus separatam et distinctam statuatur ipsam eidem domino preposito eo iure quo ad ipsum dinoscitur pertinere, perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum; contradictores vero si qui fuerint, citet ipsos contra eundem in presenciam domini palatini, ad terminum competentem, racionem contradiccionis eorum reddituros. Et post hec ipsius recaptivacionis seriem cum nominibus contradictorum et citatorum ac termino assignato eidem domino palatino fideliter rescribatis.

Datum in Vyssegrad, feria quarta proxima post octaves festi beati Jacobi¹ apostoli¹, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} quarto.

(Pe verso, de aceeași mână:) Fidelibus suis capitulo ecclesie Alben-sis Transilvane, pro honorando viro Paulo, preposito Sebeniensi, recaptivatorie.

(Pe marginea de jos, de o altă mână contemporană:) Item Andreas, filius Jacobi, villicus et iurati eiusdem ville prepositi sunt citati ad octavas festi beati Mychaelis archangeli².

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, sănătate și milostivire,

Ne spune chibzuitul bărbat, domnul Pavel, prepozitul de Sibiu că o moșie a zisei sale prepozituri, numită Proștea, în scaunul Cincu, aflătoare, prin cotropire, în mîinile lui Hannus, fiul lui Henning, și a altui Hannus de Ruja, precum și a altor nobili, are nevoie de o legiuită luare din nou în stăpînire, ce trebuie să se facă în folosul numitului (prepozit).

Drept aceea vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Nicolae, fiul lui Simion de Dîrlos sau Anton de Blăjel ori Iacob, fiul lui Mihail de Șmig sau Ioan de Almaș, în lipsa celorlalți, Nicolae de Șeica, ducîndu-se la zisa moșie, (și) chemînd acolo în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii ei și fiind aceștia de față, s-o ia din nou înapoi în temeiul dreptului pomenitului domn Pavel prepozitul, și, odată luată înapoi și despărțită și deosebită de moșiile altora, s-o dea în stăpînire numitului domn prepozit, cu același drept cu care se știe că ține de el, ca s-o stăpînească pe veci, dacă nu va fi nici o împotrivire; iar dacă vor fi unii împotrivitori, să-i cheme înaintea domnului palatin, la sorocul potrivit, spre a sta față cu acel (prepozit) pentru a da socoteală de împotrivirea lor. Și după acestea să răspundeți în scris întocmai numitului domn palatin despre felul în care a urmat acea luare înapoi (a moșiei), dimpreună cu numele împotrivitorilor și al celor chemați; precum și cu sorocul hotărît.

Dat la Vișegrad, în miercură de după octavele sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(Pe verso, de aceeași mână:) Credincioșilor săi din capitlul bisericii de Alba Transilvaniei, scrisoare de dobândire din nou (a unei moșii) pentru vrednicul de cinste bărbat, domnul Pavel, prepozit de Sibiu.

(Pe marginea de jos, de o altă mână contemporană:) De asemenea Andrei, fiul lui Iacob, judele și jurații numitului sat Proștea, sînt che-mați la octavele sărbătoririi fericitului arhanghel Mihail.

Bibl. Batthyaneum, Arh. capitl. din Alba-Iulia, lădița 5, nr. 661. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de maiestate, aplicată în document pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 214.

REGESTE: Beke, *Erd. kápt.*, nr. 661.

¹ Cuvinte scrise de aceeași mână, deasupra cuvintelor: *Nativitatis beati Jo-hannis Baptiste* (3 iulie) tăiate.

² 6 octombrie.

309

1364 august 7.

Nos, magister Laurencius, filius Dominici, castellanus de Haram et vicecomes comitatus de Crassow, ac iudices nobilium de eodem, me-morie commendamus quod Johannes, filius Nicolai de Chorto, ab una, parte vero ex altera Stephanus, filius Dominici de Gyuluez, coram nobis personaliter constituti, per eundem Johannem propositum extitit et rela-tum, ipse eundem Stephanum, filium Dominici, super quandam causam que inter ipsos ex parte Fabiani famuli videlicet eiusdem Stephani orta et ventilata extitisset, reliquisset et commisisset expeditum pariter et quietum testimonio presencium liberarum immo reliquit coram nobis, tali obligamine interposito quod si dictam causam super eundem Ste-phanum exsequi conaretur vel nitteretur extunc in facto calumpnie con-vinceretur eo facto Johannes prenotatus.

Datum feria quarta proxima post festum beati Dominici confesso-ris, anno domini M^{mo} CCC^o LX^{mo} quarto.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite al comitatului Caraș, precum și juzii nobililor din același (comitat), facem cunoscut că înfățișîndu-se înșiși înaintea noastră, Ioan, fiul lui Nicolae de Ciortea, pe de o parte, iar pe de altă parte, Ștefan, fiul lui Dominic de Giulvăz, numitul Ioan ne-a spus și ne-a făcut cu-noscut că prin mărturi scrisorii de față el l-a descărcat și l-a socotit plătit pe Ștefan, fiul lui Dominic, în judecata care se iscase și se dez-bătuse între dîșii din partea lui Fabian slujitorul numitului Ștefan, ba îl descarcă (și) în fața noastră, cu îndatorirea că, dacă ar mai încerca sau s-ar strădui să urmărească (mai departe) pomenita pricină împotriva zi-sului Ștefan, atunci, prin chiar acest fapt, sus-însemnatul Ioan să fie socotit ca vinovat de piră nedreaptă.

Dat în miercură de după sărbătoarea fericitului Dominic mărturi-sitorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 673.

Orig. hîrtie, cu fragmente a trei peceti aplicate pe verso.

EDIȚII: Pesty., *Krassó*, III, p. 69.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 121, nr. 1 521 (cu data greșită: 8 august).

Dominic, episcopul de Cenad (*Cenadiensi*) a plătit Sfintului Scaun, prin Iacob, lectorul (bisericii de Cenad, trei sute șazeci și patru de florini de-ai cămării (*floreni camere*) drept parte a sa din obișnuita taxă de confirmare.

Arh. Vat. Liber Rationum Camerae Apostolicae. Tom. 428, p. 55.
Orig., hîrtie.

REGESTE: Batthyány, *Series episc. Chanad.*, p. 59.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 24 aprilie 1353 (*DRH—C— vol. X, nr. 187*) privitor la dreptul orașului Bistrița de a ține târg anual, menționînd furtul pecetii sale la Ozora și pierderea din întîmplare (*casualiter deperdito*) a pecetii regelui Carol Robert în Țara Românească (*in partibus Transalpinis*).

Arh. Stat. Cluj-Napoca. Arh. oraș. Bistrița, Lit. N, Nr. 1.

Orig. perg., cu pecete mare regească deteriorată, atîrnată cu șnur de mătase de culoare roșie și verde, textul fiind scris jos, pe partea din stînga pergamentului.

REGESTE: Berger, *Reg.* p. 13, nr. 37; *Ub.*, II, p. 214—215, cu data greșită 14 august 1364. Textul de întărire este identic cu cel al actului din 30 mai 1364, nr. 275 deosebindu-se numai sfîrșitul „...*pro dictis fidelibus civibus nostris eorumque posteris ac successoribus...*“, „... pe seama credincioșilor noștri orășeni precum și urmașilor și moștenitorilor lor...“

Nos, magister Nicolaus, filius Pethew, comes de Doboka, Johannes, filius Inok, et Demetrius de Louna, iudices nobilium de eodem, damus memorie commendantes, quod cum Michael, filius Ladislai de Kergurhazy, in figura nostri iudiciaria personaliter astando feria tertia proxima ante Assumptionem virginis gloriose preterita ei nos committendo imo commisimus, ut in octavis termini res iobagionum suorum, scilicet Anthonii et Demetrii, qui ordea Michaelis, filii Demetrii de Bobochy furassent, nobis statuere iure deberet, videlicet duos boves, quatuor vaccas, tres boves anni preteriti, duos porcos; ipso itaque termino occurrente idem Michael, filius Ladislai pretactas res nobis personaliter statuit prout debuit, preterea res alias et ceteras predictorum iobagionum suorum omnino et per omnia eidem Michaeli, filio Ladislai commisimus, quodcumque posset habere, libere haberet et legitime, etiam nos iudices una nobiscum iudicantibus et assedentibus Michaellem sepe fatum per presentium vigorem in omnibus premissis et singulis premissorum reddidimus expeditum modis omnibus absolutum in termino prenotato, anno eiusdem M CCC LX quarto.

Noi, magistrul Nicolae, fiul lui Peteu, comite de Dăbica, Ioan, fiul lui Inok, și Dumitru de Luna, juzii nobililor din același comitat, dăm

de știre și facem cunoscut că, întrucît Mihail, fiul lui Ladislau de Kergurhazy s-a înfățișat înaintea judecătii noastre, în marțea dinaintea sărbătorii trecute a Adormirii maicii domnului¹, și i-am făcut cunoscut, ba chiar i-am pus în vedere că la octavele sorocului² e dator, după lege, să predea în mîna noastră bunurile iobagilor săi, anume ale lui Anton și Dumitru, care au furat orzul lui Mihail, fiul lui Dumitru de Băbuțiu, și anume doi boi, patru vaci, trei boi de anul trecut, doi porci, la sosirea aceluï soroc, aceluï Mihail, fiul lui Ladislau ne-a adus el însuși lucrurile pomenite, precum și era dator; afară de aceasta noi i-am îngăduit numelui Mihail, fiul lui Ladislau, să ia în chip slobod și legiuit și celelele lucruri ale pomeniților săi iobagi cu totul și întru totul, adică tot ce ar putea el lua de la ei. Iar noi juzii, împreună cu cei ce au judecat și au stat alături de noi la judecată, prin puterea celor de față l-am descărcat și l-am socotit întru totul dezlegat pe ades-numitul Mihail de toate cele de mai sus și de fiecare în parte din cele de mai sus.

⟨Dat⟩ la sorocul mai sus însemnat, în anul aceluiași ⟨domn⟩ o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naș.Magh., Dl.

Orig. hîrtie, cu urmele a trei peceți de ceară aplicate pe verso.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 135—136.

¹ 13 august.

² 20 august.

Nos, magister Nicolaus, filius Pethew, comes de Doboka, Johannes, filius Inok, et Demetrius, de Louna, iudices nobilium de eodem, memorie commendantes¹ quod cum Michael, filius Ladislai de Kergurhazy, personaliter, coram nobis astando spontanea sua voluntate assumpsit, ut in octavis predicti termini duo ordea saccorum coram nobis Michaeli, filio Demetrii de Bobuchy statueret, que ordea saccorum circa iobagiones suos reperisset, videlicet apud Anthonium et Demetrium, filium Petri; ipso termino occurrente idem Michael prehabita ordea eidem Michaeli, filio Demetrii statuit in figura nostri iudiciaria et contra Michaellem, filium Ladislai idem Michael, filius Demetri, nichil respondit, quia pro suis iobagionibus propositum habere noluit neque curavit. Igitur nos et Michael, filius Demetrii de Bobochy sepefatum Michaellem, filium Ladislai de Kergurhazy vigore presentium in omnibus premissis et singulis premissorum reddidimus expeditum modis omnibus absolutum.

Datum in termino prenotato, anno eiusdem M. CCC. sexagesimo quarto.

Noi, magistrul Nicolae, fiul lui Peteu, comite de Dăbîca, Ioan, fiul lui Inok, și Dumitru de Luna, juzii nobililor din același ⟨comitat⟩, dăm de știre că, deoarece Mihail, fiul lui Ladislau de Kergurhazy, stînd însuși înaintea noastră, s-a legat de bună voie să dea în fața noastră lui Mihail, fiul lui Dumitru de Băbuțiu, la octavele sorocului mai înainte pomenit², doi saci de orz, pe care i-a găsit la iobagii săi, anume la Anton

și la Dumitru, fiul lui Petru, cum la sosirea acelu soroc, numitul Mihail a dat în fața judecății noastre acelu Mihail, fiul lui Dumitru, orzul pomenit, iar acel Mihail, fiul lui Dumitru n-a mai ridicat nici o pricină împotriva zisului Mihail, fiul lui Ladislau, întrucît (acesta) n-a voit și n-a găsit cu cale să aibă vreun amestec în cele făcute de iobagii săi, așa-dar, noi și Mihail, fiul lui Dumitru de Băbuțiu, prin puterea celor de față l-am descărcat și l-am socotit întru totul deslegat pe despomenitul Mihail, fiul lui Ladislau de Kergurhazy, cu privire la toate cele de mai sus și la fiecare în parte din cele de mai sus.

Dat la sorocul mai sus arătat, în anul aceluiași (domn) o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Mag., Dl.

Orig. hîrtie, cu urmele de trei peceți de ceară aplicată pe verso.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 136.

¹ Corect: *commendamus*.

² 20 august. Sorocul la care se face aluzie este 13 august (= *feria tertia proxima ante Assumptionem virginis gloriose*) pe care-l indică în doc. anterior (nr. 312)

314 **1364 august 22, (undecimo Kalendas Septembris).**

Ludovic I, regele Ungariei, întărește unei mănăstiri din Zagreb un act al său din 25 mai 1356. Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Dominic de Cenad, episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh. capitl. Zagreb, an 1369.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: *Smičiklas*, XIII, p. 393—394.

315 **1364 august 22, (Bedrefalua).**

Nos, magister Laurencius, filius Dominicii¹, castellanus de Haram et vicecomes comitatus de Crassow, iudicesque nobilium de eodem, damus pro memoria quod, iuxta priorum litterarum nostrarum obligatoriarum, quod in festo Assumpcionis gloriose virginis Marie, magister Petrus, filius Heym, tres homines, Jacobus et Johannes, filii Johannis Ordas, similiter tres ad possessiones Bodugazunfalua adducere tenerentur et quicquidem illi sex proibi viri, super recepcione duorum equorum trium marcarum cum altera dimidia fertone arbitrarentur seu iudicarent et acceptare tenerentur et si alica² parcium non acceptaret vel in premissis non staret, extunc in sex marcis convinceretur eo facto. Tandem, termino ipso adveniente, idem magister Petrus, filius Heym, cum evidenti proborum nobilium virorum comparuit Jacobus vero cum Johanne, fratre suo, illos tres arbitratore aducere¹ non curantes, nec idem Johannes venire curavit, tamen illos duos equos sine sellis et frenis reddiderunt, specialiter tres marcas reddiderunt, cum altera dimidia fertone reddere recusantes.

Datum (în Bedrefalua, feria quinta proxima post festum Assumptionis virginis gloriose Marie, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quarto)³. Igitur in predicta obligatione sex marcarum Jacobum et Johannem commissimus convictos. Datum termino et loco prenotato, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(*Pe verso:*) Pro magistro Petro, filio Heim¹, contra Jacobum et Johannem, dictos Ordas, ad arbitrium ambe parcium in festo Assumptionis virginis gloriose debuisset⁴ et prenotatii¹ Jacobus et Johannes⁵ suos arbitros ipsorum igitur in ipsa obligatione commisimus convictos.

Noi, magistrul Laurențiu, fiul lui Dominic, castelan de Haram și vicecomite al comitatului Caraș, precum și juzii nobililor din același (comitat), facem cunoscut că, potrivit scrisorii noastre de îndatorire de mai înainte, la sărbătoarea Adormirii slăvitei fecioare Maria⁶ magistrul Petru, fiul lui Heym (pe de o parte), și, de asemenea, Iacob și Ioan, fiii lui Ioan Ordas⁷, erau datori să aducă fiecare câte trei oameni la moșia Bodugazunfalua, și orice vor rîndui sau hotărî acei șase bărbați cinstiți cu privire la poprirea a doi cai în preț de trei mărci și un fertun și jumătate, părțile să fie datoare a lua (drept bun); dar dacă vreuna din părți n-ar primi hotărîrea sau nu ar stărui în cele de mai sus, atunci prin chiar acest fapt să fie osîndită la plata a șase mărci. În sfîrșit, sosind acel soroc, numitul magistrul Petru, fiul lui Heym, s-a înfățișat cu mărturia neîndoielnică a unor bărbați nobili și cinstiți, dar Iacob și fratele său Ioan nu s-au îngrijit să aducă pe cei trei împăciuitori și nici Ioan nu s-a îngrijit să vină; totuși ei au dat înapoi cei doi cai, fără șei și fără friie, și au întors osebit și cele trei mărci, dar n-au voit să dea și acel fertun și jumătate.

Dat (la Bedrefalua, în joia de după sărbătoarea Adormirii maicii domnului, în anul domnului o mie trei sute șizeci și patru). Drept aceea, din pricina sus-zisei îndatoriri, am osîndit pe Iacob și Ioan la plata a șase mărci. Dat la sorocul și în locul sus-scris, în anul domnului o mie trei sute șizeci și patru.

(*Pe verso:*) Pentru magistrul Petru, fiul lui Heym, împotriva lui Iacob și Ioan ziși Ordas; amîndouă părțile au fost datoare (să se înfățișeze) la judecată la sărbătoarea Adormirii slăvitei fecioare și noi am hotărît ca sus-scrișii Iacob și Ioan să fie siliți (să-și aducă) împăciuitorii lor pentru această îndatorire.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1406.

Orig. hîrtie, cu urmele a trei pecetei de închidere, aplicate pe verso.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 69—70.

REGESTE: Kállay, II, p. 121, nr. 1522.

¹ Astfel în text.

² Corect: *alia*.

³ Șters de aceeași mînă. Indicația *termino et loco prenotato*, se referă probabil, la acest pasaj șters; v. și nota de pe verso.

⁴ Corect: *debuissent*.

⁵ Corect: *predictos Jacobum et Johannem*.

⁶ 15 august.

⁷ = Bălțatul.

Papa Urban al V-lea face cunoscut arhiepiscopului de Strigoniu și episcopilor sufragani¹ noile rînduiri privitoare la administrarea și îngrijirea caselor de găzduire, a leprozeriilor, caselor de pietate și spitalelor (*super reformatione, regimine ac cura xenodochiorum, leprosarium et elemosynariorum et hospitalium*), care au fost ridicate de precedesorul său, Clement al V-lea. Măsurile sînt motivate de neglijența și nepăsarea ce și-au făcut loc în administrarea acestor așezăminte, contrare rînduierilor prevăzute la întemeierea lor. Misiunea apostolică cere papei să împiedice pericolele care pîndesc sufletele nepăsătoare și să vină în ajutor leproșilor și săracilor pîgubiți de hrana și de daniile destinate caselor de pietate, leprozeriilor și spitalelor, a căror existență nu se datorează ordinelor militare și religioase, ci ele au fost întemeiate de papi sau de legații Sfîntului Scaun. Prin dispoziția sa, papa interzice stricarea, nimicirea sau desființarea acestor așezăminte, ba chiar recomandă ca și în dieceze să se înființeze tot mai multe asemenea locuri sfinte, date în administrarea unor bărbați cinstiți, potriviți și de bună credință (*ipsorum locorum gubernationem viris providis, idoneis et honestis, boni testimonii*). Cei doritori să fie capabili să cîrmuiască cu bună credință așezămintele, bunurile, veniturile și cîștigurile lor în folosul oamenilor demni de milă, precum au fost rînduite, potrivit obiceiului și să nu nesocotească ceea ce s-a hotărît și, să le păzească de cei care ar îndrăzni să le atingă (*qui sciunt, velint et valeant eadem loca, eorumque bona et iura utiliter regere, ipsorumque redditus et proventus in usum miserabilium personarum, prout ad hoc deputata fore noscuntur, fideliter dispensare secundum formam dicte consuetudinis, committere non postponant*).

Se poruncește cu strășnicie ca în răstimp de o lună de la primirea scrisorii de față, arhiepiscopul de Strigoniu și episcopii sufragani să facă cunoscută în chip solemn porunca papală privitoare la așezămintele menționate silindu-se cu cucernică grijă ca să fie respectată noua rînduială (*mandamus, quatenus vos . . . in vestris cathedralibus ac aliis vestrarum civitatum et diocesis ecclesiarum locis, de quibus videretis expedire, infra unius mensis spatium a receptione presentium computando, huiusmodi . . . nostram constitutionem ac mandatum solemniter publicare*). În cazul în care vor afla că nu se ține seama de ea, să-i înfrîneze pe cei care se împotrivesc, prin pedeapsă bisericească, fără a ține seama de vreun drept de apel (*contradictores quoslibet et rebelles per censuram ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, non obstante*), putînd fi puși sub interdict, suspendați sau excomunicați prin scrisoare deschisă.

Papa solicită arhiepiscopului efectuarea unui transumpt al scrisorii, întărit cu propria pecete, spre a fi trimis episcopilor sufragani (*volumus, quod per te frater archiepiscopo dictarum litterarum transumptum manuscriptum, publico, tuoque communitum sigillo, vobis predictis sufraganeis transmittatur*).

Transumpt în actul lui Mihail, episcop de Agria, din 14 mai 1367, Agria.

EDIȚII: Wagner, *Analect.*, pars. III, p. 165 sqq; Fejér, IX/3 p. 456—458.

¹ Între aceștia și episcopul de Oradea și de Alba Iulia.

Capitulum ecclesie Waradyensis omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presentium notitiam habituris salutem in omnium salvatore.

Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod accedens ad nostram presentiam vir discretus, dominus Andreas, cantor et canonicus ecclesie Albensis Transilvane, vice et nomine ac persona venerabilis in Christo patris et domini domini Dominici, dei et apostolice sedis gratia episcopi ecclesie prenotate, aportavit et exhibuit nobis quasdam litteras nostras privilegiales super donatione possessionaria, modo infrascripto facta, confectas, supplicans nobis humili cum instantia, ut meorem earundem propter viarum discrimina et tutiorem sui iuris conservationem presentibus nostris litteris privilegialibus de verbo ad verbum transcribi et inseri facere dignaremur. Quarum tenor per omnia talis est: (*Urmează actul capitlului din Oradea din 5 mai 1349, DIR—C—veac. XIV, vol. IV, nr. 692*). Nos itaque iustis et congruis petitionibus eiusdem gratum prebentes assensum, easdem litteras nostras privilegiales de verbo ad verbum perlegentes non abrasas, non cancellatas, nec abolitas, sed omni prorsus vitio et suspitione carentes comperientes, tenorem earundem de verbum¹ ad verbum absque diminucione et augmento presentibus nostris litteris privilegialibus transcribi, inseri et transumpmi fecimus uberiorem ad cautelam.

Datum in festo Decollationis beati Johannis Baptiste anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto; viris discretis Philippo preposito, Benedicto lectore, Stephano cantore custodia vacante ceterisque canonicis, dominis ac magistris salubriter existentibus.

Capitulul bisericii de Oradea tuturor credinșilor întru Hristos, de față și viitori, care vor lua cunoștință de această scrisoare, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că venind înaintea noastră, chibzuitul bărbat, domnul Andrei, cantor și canonic al bisericii de Alba Transilvaniei, în locul și în numele, precum și ca împuternicit al venerabilului întru Hristos părinte și domn, domnul Dominic, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic, episcopul bisericii mai sus pomenite, ne-a adus și ne-a înfățișat o scrisoare a noastră privilegială întocmită cu privire la o danie de moșie, făcută în chipul mai jos scris, rugîndu-ne cu smerită stăruință ca, din pricina primejdiilor drumurilor și pentru o mai trainică păstrare a dreptului său, să binevoim a pune să fie scris din cuvînt în cuvînt și să fie trecut cuprinsul acelei scrisori, în scrisoarea noastră privilegială de față. Cuprinsul acelei scrisori este în întregime acesta: (*Urmează actul capitlului din Oradea din 5 mai 1349; DIR—C—veac XIV, vol. IV, nr. 692*).

Noi, așadar, dîndu-ne buna încuviințare la dreptele și cuvenitele cereri ale aceluia, citind din cuvînt în cuvînt acea scrisoare privilegială și găsind-o fără răsături, fără tăieturi, fără ștersături, și lipsită cu totul de orice cusur și bănuială, am pus ca spre mai mare cheazășie să fie transcris, trecut și copiat cuprinsul ei din cuvînt în cuvînt, fără vreo micșorare și adaugire, în această scrisoare privilegială a noastră.

Dat la sărbătoarea Tăierii capului sfântului Ioan botezătorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, pe cînd ființau cu bine chibzuiții bărbați, domnii și magiștrii Filip prepozitul, Benedict lectorul, Ștefan cantorul, și ceilalți canonici, (slujba de) custode fiind vacantă.

Bibl. Batthyaneum, arh. capitl. Alba Iulia, lădița 1, nr. 123, 170. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1349.

Orig. perg., pecetea atîrnată s-a pierdut.

EDIȚII: Szeredai, *Notitia*, p. 52—53; Szeredai, *Series*, p. 87—88.

REGESTE: Beke, *Erd. kápt.*, 123, 170.

¹ Corect: *verbo*.

Ad perpetuam rei memoriam, nos Ludovicus rex prefatus universis declaramus quod ubi in regno nostro Bosnie innumerabilis multitudo hereticorum et patarenorum pululasset in errorem fidei orthodoxe, ad extirpandumque de ipso regno nostro eosdem, ex una parte nos personaliter instaurato valido exercitu proficiscebamur, ex alia vero parte venerabilem in Christo patrem dominum Nicolau[m] arhiepiscopum Strigoniensem nostrum cancellarium penes quem utrumque par sigilli nostri authentici habebatur et virum magnificum Nicolaum palatinum cum ceteris prelati[s], baronibus et regni nostri proceribus in Usuram destinaramus, quidam familiares ipsius domini arhiepiscopi pro custodia deputati, utrumque par dicti sigilli nostri preconcepta malicia subtraharunt.

Nos itaque precauentes ne ex hujusmodi sigilli nostri deperditione regnicolis nostris in eorum juribus successive periculum possit imminere, sigillum novum in duobus paribus fecimus pro nobis sculpi quod ad omnia privilegia nostra et condam domini Caroli regis patris nostri sub priori sigillo ejusdem tempore sue coronationis sculpto, et demum per eundem eo, quod sub ipso plurime infidelitates perpetrare extiterunt, reperte permactato, ac sub alio sigillo ipsius in partibus Transalpinis casualiter deperdito confecta iuxta dicta tria sigilla decrevimus fore apponendum, ad quecumque vero privilegia paterna dictis duobus prioribus suis sigillis consignata, que per eundem patrem nostrum per sigilla ejusdem posteriora, vel per nos cum sigillo nostro premissis deperdito confirmata non haberentur, et ad ipsa privilegia ipsum novum sigillum nostrum non appenderetur vel quecumque patentes litere non confirmarentur; ea privilegia et litere sicut per eundem patrem nostrum fuerunt revocata, et annullata, sic et nos ipsas, seu ipsa commisimus viribus caritura, nullamque roboris obtentura firmitatem, inter que presens privilegium nostri omni prorsus suspicione destitutum, et omnia in eo superius contenta, et expressa pro eodem Dragus suisque heredibus et successeribus universis dicti sigilli novi duplicis et authentici impressione innovamus et perpetuo confirmamus.

Datum per manus ejusdem domini arhiepiscopi cancellarii nostri, anno domini M^o CCC^{mo} LX°, calendas mensis Septembris, regni autem nostri vigesimo tertio.

Spre veşnica aducere aminte a acestui lucru, noi, Ludovic, regele mai sus pomenit, facem cunoscut tuturor, că pe cînd în țara noastră Bosnia mişuna întru rătăcirea de la dreapta credinţă o nenumărată mulţime de eretici şi patareni (şi cînd) spre a-i stîrpi din pomenita noastră ţară, pregătindu-ne o puternică oştire, am pornit de pe o parte, noi înşine, iar pe de altă parte am trimis la Ozora pe venerabilul întru Hristos părinte domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, cancelarul nostru, la care se afla perechea pecetii noastre adevărate, şi pe măritul bărbat Nicolae, palatinul cu ceilalţi prelaţi, baroni şi fruntaşi ai ţării noastre, nişte oameni de aproape ai aceluia domn arhiepiscop, trimişi pentru pază, dintr-o răutate de mai înainte pusă la cale, au furat perechea pomenitei noastre peceti.

Noi, aşadar, luînd aminte ca nu cumva din pricina pierderii acestei peceti a noastre să poată lovi în viitor vreo primejdie, pe locuitorii ţării noastre în drepturile lor, am pus să ni se făurească o nouă pecete, în dublu exemplar, pe care am hotărît s-o punem alături de mai jos numitele trei peceti, pe toate privilegiile noastre şi pe acele ale răposatului domn Carol regele, tatăl nostru, întocmite sub cea dintîi pecete a lui, făurită în vremea încoronării sale şi apoi nimicită de el, deoarece s-a aflat că au fost săvîrşite cu ea foarte multe fapte necinstite, precum şi sub altă pecete a lui, pierdută din întîmplare în Ţara Românească şi orice privilegii părinteşti, pecetluite cu numitele două peceti ale lui de mai înainte, care nu ar fi fost întărite de acelaşi tată al nostru cu pecetile lui de mai tîrziu sau de noi, cu pecetea noastră pierdută, mai sus pomenită şi la care privilegiile nu s-ar fi atîrnat această nouă pecete a noastră, precum şi toate scrisorile deschise care ar fi (şi ele) întărite, (toate) aceste privilegii sau scrisori, aşa cum au fost zădărnice şi nimicite de acel părinte al nostru, tot aşa şi noi am hotărît să fie lipsite de tărie şi să nu capete nici putere şi trăinicie. Între acestea, privilegiul nostru de faţă, lipsit întru totul de orice bănuială, precum şi toate cele cuprinse şi arătate în el, mai sus, pentru pomenitul Dragoş şi pentru moştenitorii şi toţi urmaşii săi, le înnoim prin punerea zisei (noastre) peceti, duble, şi adevărate şi le întărim pe veci.

Dat de mîna aceluiaşi domn arhiepiscop, cancelarul nostru, în anul domnului o mie trei sute şaizeci şi patru, la calendele lunii septembrie, iar al domniei noastre al douăzeci şi treilea (an).

Arh.Stat. Sighet, arh. comitatului III, 1785/45.

Transumpt într-un act emis de conventul din Lelez în anul 1753, la cererea lui Ioan Rednic, din Giuleşti, şi care a fost cuprins şi în alt act cu ocazia unui proces al vicecomitelui Ştefan Rednic, în anul 1784.

EDIȚII: *Mihályi*, I, p. 39—40.

Nobili viro, magistro Petro, vicevoyuode Transsiluano, amico ipsorum honorando, conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra amicitie debitum cum honore.

Noveritis nos litteras vestras recepisse in hec verba: *⟨Urmează actul lui Petru de Oarda, vicevoievodul Transilvaniei, din 6 august 1364 nr. 307⟩.*

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum Petro, filio Johannis, homine vestro, nostrum hominem, videlicet fratrem Johannem sacerdotem, ad premissa exequenda duximus transmittendum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod¹ ipsi primo ad faciem possessiones Cherkeud, feria secunda post fes(tum bea)ti², Bartholomei apostoli accessissent et cum metas eiusdem possessiones a parte possessionis Munera reambulare et metas iuxta veteres erigere voluissent, hospites de eadem Munera, potencialiter³ armatis³ manibus³ irendo⁴ contradicciones extitissent, quas eodem die et in facie eiusdem possessionis.

Demum in die festi Augustini confessoris ad faciem alterius possessionis Buzd veniendo, et dum a parte possessionis Enyd et Huzuyteluk metas eius possessionis Buzd reambulare et metas novas iuxta veteres erigere voluissent, hospites de Enyd ereccioni metarum, Alardus autem de Huzywteluk⁵ reambulacioni et⁶ ereccioni metarum contradixissent quos eodem die et facie eiusdem possessionis contra dominos de capitulo ecclesie Transsiluane ad vestram citassent presenciam, ad octavas festi Nativitatis beate Marie virginis proxime nunc venturas.

Datum in festo beati Egidii abbatis, anno prenotato.

⟨Pe verso, de o altă mână contemporană:⟩ Nobili viro, magistro Petro, vicevoyuode Transsiluano, pro honorabili capitulo ecclesie Transsilunne contra hospites de Munera et alios intrapostas, ad octavas festi Nativitatis virginis gloriose, citatorie.

Nobilului bărbat, magistrului Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului său vrednic de cinstire, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, cu toată prietenia și cinstea.

Aflați că noi am primit scrisoarea voastră avînd acest cuprins *⟨Urmează actul lui Petru de Oarda, vicevoievodul Transilvaniei, din 6 august 1364, nr. 307⟩.*

Noi, aşadar, încuviinţînd cererile voastre, am trimis împreună cu Petru, fiul lui Ioan, omul vostru, pe omul nostru de credinţă, adică pe fratele Ioan, preotul, pentru a săvîrşi cele de mai sus. Aceştia, întorcîndu-se după aceea la noi, ne-au spus într-un glas, că s-au dus în luna de după sărbătoarea fericitului apostol Bartolomeu, mai întîi la moşia numită Cergău, și în timp ce voiau să hotărînicească această moşie și să ridice noi semne de hotar, lîngă cele vechi, dinspre partea moşiei numite

Mănărade, oaspeții din acest sat Mănărade — pe care i-am chemat, în aceeași zi, la fața locului, la aceeași moșie — s-au împotrivit cu forță armată.

Apoi, în ziua fericitului Augustin mărturisitorul, mergînd la cealaltă moșie numite Boz, în timp ce urmăreau semnele de hotar ale acestei moșii, (numite) Boz, dinspre partea moșiilor Singătîn și Doștat, și au voit să ridice noile semne de hotar lîngă cele vechi, oaspeții din Singătîn s-au împotrivit ridicării semnelor de hotar și de asemenea și Alard de Doștat s-a împotrivit hotărnicirii și ridicării semnelor de hotar. Pe toți aceștia i-am chemat în fața voastră în aceeași zi la fața locului la aceeași moșie împotriva domnilor din capitlul bisericii Transilvaniei, la octavele care vor veni ale sărbătorii Nașterii fericitei fecioare Maria.

Dat la sărbătoarea fericitului abate Egidiu, în anul mai sus însemnat.

(Pe verso, de o altă mîină contemporană:) Nobilului bărbat, magistrului Petru, vicevoievodul Transilvaniei, (scrisoare) de chemare în judecată la octavele sărbătorii Nașterii slăvitei fecioare, pentru cinstitul capittlu al bisericii Transilvaniei împotriva oaspeților din (satul) Mănărade și a altora menționați în cuprinsul (scrisorii).

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 684. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. hîrtie, puțin deteriorată, cu urme de pecete de închidere aplicată în document, pe verso.

¹ De la acest cuvînt textul este scris de o altă mîină contemporană.

² Rupt cca 1,25 cm; întregit pe baza contextului.

³ În orig. aceste cuvinte sînt scrise deasupra rîndului, de altă mîină contemporană.

⁴ Corect: *irruendo*; cuvînt scris deasupra rîndului de altă mîină contemporană.

⁵ Astfel în orig.

⁶ Urmează: *m*, tăiat de aceeași mîină

Papa Urban al V-lea cere, între alții lui (Dominic) episcopul Transilvaniei, (Dominic) episcopul de Cenad, (Dumitru) episcopul de Oradea și lui Dionisie voievodul Transilvaniei, să intervină pe lîngă Ludovic I, regele Ungariei, pentru încheierea păcii între arhiepiscopul de Salzburg și ducele Austriei, pe de o parte, și Ștefan, ducele Bavariei, pe de alta.

Arh.Vat. Reg. Vat. an. II, Secr. fol. 329.
Orig. hîrtie.

EDIȚII: Theiner, *Mon.Hist.Hung.*, II, p. 63—64.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, adeverește că Andrei, fiul lui Gheorghe de Vada, s-a obligat a plăti, la 14 noiembrie, înaintea juzilor comitatului Bihor, datoria sa de 22 florini lui Petru, fiul lui Mihail de Sanislău (*Zanyzlou*).

Arh.Naș.Magh., DL, arh. fam. Kállay, nr. 1 464.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 122, nr. 1 525.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, adeverește plîngerea făcută în adunarea obștească a comitatelor Satu Mare și Ugocea de magistrul Leukus, fiul lui Ioan Lengyel și Mihail, fiul lui Ladislau de Kissémjén, că vecinii le folosesc pe nedrept moșiile și anume Toma, fratele arhiepiscopului de Strigoniu și iobagii lui din Vășad (*Vosad*), Tarcea (*Tharcha*) și *Apathy* folosesc moșiile Zomuszeg și Kér, iar Iacob zis Cenkes (*Cynkes*) și iobagul său din Mihaifalău folosesc moșiia Phylep.

Arh.Naș.Magh., DL, arh. fam. Kállay, nr. 1 421.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 122, nr. 1 526.

Ad perpetuam rei memoriam, nos Lodouicus, rex prefatus, universis declaramus quod ubi in regno nostro Bozne innumerabilis multitudo hereticorum et pacaterrorum¹ pululasset in errorem fidei orthodoxe, ad extirpandumque de ipso regno nostro eosdem, ex una parte nos personaliter instaurato valido exercitu proficiscebamur, ex alia vero parte venerabilem in Christo patrem dominum Nicolaum arhiepiscopum nostrum cancellarium, penes quem utrumque par sigilli nostri autentici habebatur, et virum magnificum dominum Nicolaum palatinum, cum ceteris prefatis² baronibus et regni proceribus in Wzuram destinaramus, quidam familiarium ipsius domini arhiepiscopi, pro custodia deputati utrumque par dicti sigilli nostri preconcepta malicia subtraxerunt. Nos itaque precaven-tes ne ex huiusmodi sigilli nostri deperdicione regnicolis nostris in eorum iuribus successive periculum possit imminere sigillum novum in duobus paribus fecimus pro nobis sculpi, quod ad omnia privilegia nostra et condam, domini Karoli regis, patris nostri, sub prioris sigillo eiusdem tempore sue coronacionis sculpto et demum per eundem, eoque sub ipso plurime infidelitates perpetrare extiterunt reperte permutato³ ac sub alio sigillo ipsius in partibus Transalpinis casualiter deperdito confecta, iuxta

dicta tria sigilla decrevimus fore apponendum, ad quorumcunque vero privilegia prima⁴ dictis duobus prioribus suis sigillis consignata, que per eundem patrem nostrum per sigilla eiusdem posteriora vel per nos cum sigillo nostro premissis deperdito, confirmata non haberentur et ad ipsa privilegia ipsum novum sigillum nostrum non appenderetur, vel quecunque patentes litere nostre vel paterne non confirmarentur, ea privilegia et litere, sicut per eundem patrem nostrum fuerunt revocata et annullata, sic et nos ipsas seu ipsa commisimus viribus caritura interque presens privilegium nostrum omni suspicione destitutum et omnia in eo superius contenta et expressa pro predictis civibus et hospitibus nostris de Kaluswar⁵ eorumque heredibus dicti sigilli nostri novi dupplicis et autentici appensione innovamus et perpetuo confirmamus.

Datum per manus eiusdem domini Nicolai arhiepiscopi cancelarii nostri, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} quinto⁶ VIII° Idus Septembris. Regni autem nostri anno vigesimo tercio.

Spre veșnica aducere aminte a (acestui) lucru noi, Ludovic, regele mai sus pomenit facem cunoscut tuturor că, pe cînd în țara noastră Bosnia se aflau în rătăcire, de la dreapta credință o nenumerată mulțime de eretici și de patareni și cînd, spre a-i stîrpi din pomenita noastră țară, pregătindu-ne o puternică oștire, am pornit, pe de o parte, noi înșine, iar pe de altă parte am trimis la Ozora pe venerabilul întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, cancelarul nostru, la care se afla perechea pecetii noastre adevărate, și pe măritul bărbat, domnul Nicolae, palatinul, dimpreună cu ceilalți prelați, baroni și fruntași ai țării, unii dintre oamenii de aproape ai aceluia domn arhiepiscop, trimiși pentru pază, dintr-o răutate de mai înainte pusă la cale, au furat perechea pomenitei noastre peceti.

Noi, așadar, luînd aminte ca nu cumva din pricina pierderii acestei peceti a noastre să poată lovi în viitor vreo primejdie pe locuitorii țării noastre în drepturile lor, am pus să ni se făurească o nouă pecete, în număr de două, pe care am hotărît să se pună alături de mai jos numitele trei peceti, pe toate privilegiile noastre și pe acelea ale răposatului domn Carol regele, tatăl nostru, întocmite sub cea dintîi pecete a sa făurită în vremea încoronării sale și apoi prăpădită de el, deoarece s-a aflat că au fost săvîrșite cu ea foarte multe fapte necinstite, precum și sub o altă pecete a sa, pierdută într-o întîmplare, în Țara Românească. Și orice privilegii părintești pecetluite cu pomenitele două peceti ale lui, de mai înainte, care nu ar fi fost întărite de același tată al nostru cu pecetile lui de mai tîrziu sau de noi cu pecetea noastră pierdută, mai sus pomenită și la care privilegiile nu s-ar fi atîrnat această nouă pecete a noastră, precum și toate scrisorile deschise ale noastre sau ale tatălui nostru care nu ar fi fost întărite toate aceste privilegii și scrisori, așa cum au fost zădărnice și nimicite de acel părinte al nostru, tot așa și noi am hotărît ca acele scrisori sau acele privilegii să fie lipsite de tărie. Între acestea privilegiul nostru de față, lipsit de orice bănuială, precum și toate cele cuprinse și arătate în el mai sus, le înnoim prin atîrnarea pomenitei noastre peceti noi, duble și adevărate și le întărim pe veci pentru sus-zișii orășeni și oaspeți ai noștri din Cluj și pentru moștenitorii lor.

Dat de mîna aceluiași domn Nicolae, arhiepiscopul, cancelarul nostru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, în a opta zi înainte de idele lui septembrie, iar al domniei noastre al douăzeci și treilea an.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. oraș. Cluj.

Orig. perg. Textul scris de o mină contemporană, în partea din stînga jos și pe plicatura actului lui Ludovic I, regele Ungariei, din 30 martie 1353, DRH—C—vol. X. p. 196—199.

EDIȚII: Jakab, *Kol. okl.*, I, p. 35—36.

REGESTE: *Ub.*, II, p. 228—299 (cu data greșită 6 septembrie 1365).

¹ Corect: *patarenorum*.

² Corect: *prelatis*.

³ Corect: *permactato*.

⁴ Corect: *paterna*.

⁵ Astfel în text.

⁶ Corect: *quarto*, Ludovic începe să domnească de la 21 iulie 1342.

324

1364 septembrie 6, Gellyénes.

Juzii nobililor din comitatul Satu Mare adevăresc că Nicolae, fiul lui Benedict de Rohud și Ladislau, fiul lui Nicolae, s-au obligat să plătească, la 18 noiembrie, lui Mihail, fiul lui Ladislau de Semjén, șapte florini; în caz contrar, vor fi pedepsiți cu o amendă de trei mărci.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1488.

Orig., hîrtie, cu urmele a trei peceti de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 122, nr. 1527.

325

1364 septembrie 8, lingă Gylanus.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, în adunarea obștească a comitatelor Satu Mare și Ugocea amînă un proces dintre niște nobili din Ungaria.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1444.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 123, nr. 1529.

326

1364 septembrie 11, Gellyénes.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, la cererea unor nobili, iartă lui Ladislau, fiul lui Petru de Panyola, a treia parte din amenda de 60 de florini cu care a fost pedepsit în adunarea obștească a comitatelor Satu Mare și Ugocea, în procesul cu Nicolae, fiul lui Nicolae de Domănești (*Domahida*), cu privire la zălogirea moșiei sale Panyola.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1448.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete, pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 123—124, nr. 1531.

330

Juzii comitatului Szabolcs adevăresc că în adunarea obștească ținută în comitatele Szabolcs și Bereg niște împricinați s-au învoit să se supună judecății ce se va ține înaintea capitlului din Oradea la 18 noiembrie 1364.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1423.
Orig. hirtie, cu urmele a trei peceți.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 124, nr. 1532.

Quia ordo rerum gestarum valde de facili ob imbecillitatem humane nature labitur a memoria et recedit nisi serie literarum perennetur, hinc est quod nos Martinus, decanus Cybiniensis necnon plebanus in Magno Horreo ceterique confratres capituli eiusdem, significamus tenore presentium quibus expedit universis quod dominus Hermanus, plebanus in Heltha, dominum Petrum, plebanum de Schellmberk, pro quibusdam decimis infra erectas metas populorum de Heltha provenientius, videlicet inter aquam Schebs vocatam et stratam publicam que de eadem villa ducit ad civitatem et alium locum qui Steynrech appellatur coram nobis ordine iudiciario convenit. Et diversis rationibus ex utraque parte hinc inde ventilatis, tandem dictus dominus Hermannus¹ prefatas decimas esse suas et ecclesie sue in Helta¹ probabilibus rationibus ac literis patentibus non rasis, nec vitiatis, sigillis pendentibus roboratis per manus discretorum virorum scilicet domini Nicolai, plebani de villa Epponis et domini Christani, plebani de Magno Horreo necnon aliorum confratrum capituli Czybiniensis¹ tempore decanatus eorundem existentium pro simili causa traditis evidentissime approbavit. Idcirco nos legentes et intelligentes pretactas literas ac sententias secundum formam iuris per omnia esse latas, easdem approbamus et confirmamus adiudicantes et conferentes sepe nominatas decimas supra dicto domino Hermanno pro nunc plebano in Helta¹ suisque successoribus ibidem iure perpetuo quiete possidendas ante dicto domino Petro plebano de Schellmberk eiusque sucesoribus perpetuum silentium imponentes de eisdem.

His itaque ordinatis et diffinitis tandem pretactus dominus Hermannus, uti pius et discretus, proxima feria secunda post Nativitatem beate virginis fraternitate iuxta consuetudinem nostram in Affrica celebrata studiosis precibus omnium confratrum inibi existentium benigne condescendens sepe dicto domino Petro plebano de Schellmberk dimidietatem decimarum supra dictarum nullo iure sed sola gratia pro tempore sue vite tantum pie concessit possidendam, conditione tali interiecta, si dictus dominus Petrus ac sui consanguinei et amici voluntatem et beneplacitum ipsius domini Hermanni in omnibus plenariter observarent, si vero ipse vel ipsi divisim aut coniunctim seu quicumque ipsorum ex parte secus fecerit vel fecerint et dicto domino Hermanno contraherint verbo vel facto modo qualicumque, ex tunc supra notatus dominus Hermannus pluries nominatas decimas ad libitum suum sibi assumere valebit et in suum ac ecclesie sue usum convertere integraliter et in toto qualibet contradictione remota, postquam vero unus eorum viam carnis

universe ingressus fuerit, dicte decime plenarie et indivisim ad ecclesiam parochialem in Helta¹ perpetue pertinebunt occasione qualibet seu auxilio iuris canonici vel civilis penitus non obstante. Ut igitur hec omnia firma permaneant et inconvulsa prenotato domino Hermanno ac suis successoribus presentes literas nostris sigillis pendentibus roboratas duximus concedendas.

Datum anno domini M.CCC^o.LXIII°, in festo Exaltationis sancte crucis.

Deoarece șirul celor făptuite foarte lesne iese din minte din pricina bicisniciei firii omenești, și se pierde dacă nu e veșnicit printr-o mărturie scrisă, de aceea noi, Martin, decanul de Sibiu și parohul de Șura Mare precum și ceilalți frați din aceleași capitlu, prin cuprinsul celor de față facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că domnul Hermann, parohul de Cisnădie a chemat în judecată înaintea noastră pe domnul Petru, parohul de Șelimbăr, pentru niște dijme ce(-i) vin din cuprinsul hotarelor ridicate ale oamenilor din Cisnădie, și anume dintre apa numită Șevis și drumul obștească care duce din acel sat în oraș și alt loc ce se numește Steynrech. Și, după ce s-au dezbătut și dintr-o parte și din cealaltă felurite temeuri, în cele din urmă zisul domn Hermann a dovedit în chipul cel mai vădit — pe temeuri neîndoielnice și printr-o scrisoare deschisă, fără răsături și fără nici o stricăciune, întărită cu peceti atirinate (și) dată, într-o pricină asemănătoare de mina chibzuiților bărbați, și anume: a domnului Nicolae, parohul de Turnișor, și a domnului Cristian, parohul de Șura Mare, precum și a altor frați ai capitlului din Sibiu, aflător (acolo) în timpul decanatului lor — că sus-zisele dijme sînt ale sale și ale bisericii sale din Cisnădie. De aceea noi, citind și înțelegînd că pomenita scrisoare și hotărîre au fost date întru toate potrivit rînduiei legii, le încuviințăm și le întărim, dînd prin judecată și lăsînd ades-numitele dijme sus-zisului domn Hermann, parohul de acum în Cisnădie, și urmașilor săi tot de acolo, ca să le stăpînească în pace, pe veci, silindu-l pe sus-zisul Petru, parohul de Șelimbăr, și pe urmașii săi, la tăcere veșnică cu privire la acele (dijme).

Acestea, așadar, odată rînduite și hotărîte, în cele din urmă pomenitul domn Hermann ca om milos și chibzuit ce este, în luna² de după Nașterea fericitei fecioare, sărbătorind frăția după obiceiul nostru, la Avrig, lăsîndu-se înduplecat de rugămintile stăruitoare ale tuturor fraților ce se aflau acolo, a dat ades-numitului domn Petru, parohul de Șelimbăr jumătate din dijmele mai sus numite, nu din vreun drept, ci numai din milostivirea sa, ca să le stăpînească, dar numai în timpul vieții lui și cu legămîntul ca, zisul domn Petru și rudele sale de sînge și prietenii săi să păzească pe deplin și întru toate voința și hotărîrea acestui domn Hermann; dacă însă, dînsul sau dînșii, fie deosebit, fie laolaltă, sau oricare altul din partea lor va face sau vor face altfel, și se vor împotrivi în orice fel zisului domn Hermann, fie cu vorba, fie cu fapta, atunci sus-arătatul domn Hermann va putea să-și ia înapoi, după bunul său plac, des-pomenitele dijme și să le întoarcă întru totul și în întregime în folosul său și al bisericii sale, înlăturînd orice împotrivire; iar după ce unul dintre ei va păși pe calea a toată făptura (atunci) zisele dijme vor ține de-a pururi în întregime și neîmpărțite de biserica parohială din Cisnădie, neținîndu-se nicidecum seama de nici un cuvînt (de neîmplinire) și nici de vreun ajutor al dreptului bisericesc sau mirean. Așadar, pentru ca toate acestea să rămîină trainice și neclintite, am ho-

tărit să dăm numitului domn Hermann și urmașilor sai această scrisoare, întărită cu pecețile noastre atîrnate.

Dat în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, la sărbătoarea Înălțării sfintei cruci.

Orig. perg., cu două peceți atîrnate de pergament cu panglică. În 1897 era în arhiva parohiei luterane din Cisnădie. Tot acolo s-a păstrat transumptul lui Cristofor Báthory, voievodul Transilvaniei, din 1578.

EDIȚII: *Archiv.*, I/3, p. 115; *Ub.*, II, p. 215—216.

¹ Astfel în textul publicat.

² 9 septembrie.

Nos, capitulum ecclesie Chanadiensis, tenore presencium significamus universis quorum interest memorie commendantes, quod Dionisio, filio Nicolai de Vruzapati, pro magistro Petro, filio Pauli, filii Hyem de Remetee, cum sufficientibus litteris procuratoriis magnifici viri, domini Nicolai Kuntht, regni Hungarie palatini et judicis Comanorum, ab una, et Nicolao Ordas dicto, de Oslow Halimba, parte ab altera, coram nobis personaliter constitutis, per eundem Dionisium, filium Nicolai, nomine procuratorio propositum extitit et relatum quod quia idem Nicolaus, Ordas dictus, quoddam privilegium super facto cuiusdam possessionis Chernewch vocate, in comitatu de Karassow existentis, confectum, eidem magistro Petro in specie dedisset et assignasset, ob hoc ipse magister Petrus eidem assumpsisset se firmiter ad hoc obligando, quod si ipse dictam possessionem Chernewch, vigore ipsius privilegii, a domino rege pro se obtinere poterit et valebit, extunc sexagesimo die cum in pleno dominio ipsius possessionis foret et extiterit, centum florenos eidem Nicolao, vel si ipsum medio tempore domino sic volente de medio decedere contingeret suis posteris dare et solvere coram nobis teneretur, duplum incursum si secus facere quoquomodo attemptaret in premissis. Insuper autem idem Petrus, filius Pauli, unum molendinum cum una rota in fluvio Borza habitum, a data presencium per septem annos integros ad utendum dedisset et commisset¹ ita videlicet quod infra predictum tempus predictum molendinum ab eodem Nicolao vel suis posteris rehabere seu affere non possit et non valerit modo aliquali; si vero aliquis dictum molendinum ab eodem Nicolao affere² conaretur tunc ipse Petrus prius decem marcas deponere deberet et sic ipsum molendinum auffere² possit a Nicolao et suis posteris prenotatis, completis autem ipsius septem annis, ipse Nicolaus, Ordas dictus, dictum molendinum eidem Petro deberet et teneretur resignare, absque contradiccione aliquali. Ad quod idem Nicolaus se personaliter, pretactus vero Dionisius eundem Petrum, filium Pauli, auctoritate procuratoria obligarunt coram nobis.

Datum in festo Exaltacionis sancte crucis, anno domini M^oCCC^oLX^o quarto.

Noi, capitlul bisericii de Cenad, prin cuprinsul celor de față aducem la cunoștința tuturor acelora pe care-i privește că, înfățișându-se înșiși înaintea noastră Dionisie, fiul lui Nicolae de Vruzapati, în numele

magistrului Petru, fiul lui Pavel, fiul lui Heym de Remetea, cu scrisoare de împuternicire îndestulătoare din partea măritului bărbat, domnul Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei și jude al cumanilor, pe de o parte, iar pe de altă parte Nicolae zis Ordas³ de Olsow Halimba, numitul Dionisie, fiul lui Nicolae, ne-a declarat și ne-a arătat, în temeiul împuternicirii sale că, întrucît numitul Nicolae zis Ordas i-a dat și i-a încredințat în original magistrului Petru un privilegiu întocmit cu privire la o moșie, numită Chernewch, aflătoare în comitatul Caraș, drept aceea magistrul Petru s-a îndatorat și s-a legat cu tărie față de dînsul că, dacă el va putea și va fi în stare să dobîndească de la rege, în temeiul zisului privilegiu, pomenita moșie Chernewch atunci, în a șazecea zi după ce va ajunge în deplină stăpînire a acelei moșii, va fi ținut a da și a plăti înaintea noastră pomenitului Nicolae sau — de a se va întîmpla ca acesta să moară cu voia lui Dumnezeu, în acest răstimp — urmașilor lui, o sută de florini, urmînd să cadă sub pedeapsa plății îndoite, dacă ar încerca în orice chip a face altfel cu privire la cele de mai sus, și, pe deasupra, numitul Petru, fiul lui Pavel, a dat și a încredințat spre folosință lui Nicolae o moară cu o roată, pe care o are pe rîul Bîrzava, pe timp de șapte ani întregi, de la data celor de față, în așa fel ca în răstimpul pomenit Petru să nu poată și să n-aibă voie nicidecum a redobîndi sau a lua înapoi moara aceea de la numitul Nicolae sau de la urmașii lui. Iar dacă cineva ar încerca să ia pomenita moară de la Nicolae, atunci zisul Petru să fie dator a plăti mai întîi zece mărci și (numai) așa s-o poată lua de la sus-numitul Nicolae, sau de la urmașii lui. Dar, după împlinirea celor șapte ani, numitul Nicolae, zis Ordas, să fie dator și să fie obligat a da îndărăt lui Petru aceea moară, fără vreo împotrivire sau plîngere. La care lucru acel Nicolae s-a legat, el însuși, înaintea noastră, iar sus-zisul Dionisie l-a îndatorat la aceasta pe pomenitul Petru, fiul lui Pavel, în temeiul împuternicirii sale.

Dat la sărbătoarea Înălțării sfintei cruci, în anul domnului o mie trei sute șazece și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 407 și 1 071.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 61—62, (cu data greșită: mai 3).

REGESTE: Kállay, II, p. 124, nr. 1 534.

¹ Corect: *commisisset*.

² Corect: *aufferre*.

³ = Bălțatul.

Nos, Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis quod discretus vir Andreas, plebanus de Koluswar, capellanus noster specialis, vice et nomine fidelium civium et hospitem nostrorum de eadem Koluswar ad nostre maiestatis presenciam accedentes exhibuerunt nobis litteras patentes condam gloriosi principis domini Karoli, incliti regis Hungarie, bone memorie, patris nostri karissimi, sub tercio et ultimo sigillo suo super libertatibus eorum confectas tenoris infra scripti, petens nostram excellenciam prece subiectiva, ut easdem acceptare et pro eisdem con-

firmare dignaremur. Quarum tenor talis est. *(Urmează actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 10 iulie 1331, Ub, I, p. 443—444).*

Nos itaque iustis petitionibus eorundem fidelium civium et hospitum nostrorum de Kuwluswar¹ per prenotatum Andream, plebanum ipsorum, nobis porrectis benigniter inclinati, predictas litteras paternas, de verbo ad verbum, presentibus insertas acceptamus et eatenus quatenus eadem super libertatibus eorum premissis in tenoribus eorundem explicatis rite et legitime existunt emanate cum eisdem libertatibus per prefatum patrem nostrum ipsis concessis, eisdem in perpetuum confirmamus patrocínio presentium mediante, salvo iure alieno.

Datum Cassouie, in octavis festi Nativitatis beate virginis, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(Pe verso, de o mină de la începutul secolului al XV-lea:) Quod non vellent accedere congregacionem aliqualem.

Noi, Ludovic din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că înfățișându-se înaintea maiestății noastre chibzuitul bărbat Andrei, parohul de Cluj, capelanul nostru osebit în locul și în numele credincioșilor noștri orașeni și oaspeți din numitul Cluj, ne-a arătat o scrisoare deschisă a răposatului slăvit principe (și) domn Carol, vestitul rege al Ungariei, de bună pomenire, părintele nostru prea iubit, (pur-tînd) pecetea sa a treia și cea din urmă (și) întocmită cu privire la libertățile lor, în cuprinsul de mai jos, cerînd cu supusă rugăminte înălțimii noastre ca să binevoim a o primi și a o întări pentru ei. Iar cuprinsul acelei scrisori este acesta: *(Urmează actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 10 iulie 1331, D.I.R. -C.-veac XIV, vol. III. nr. 30).*

Noi, așadar, încuviințînd cu bunăvoință dreapta cerere a numiților credincioși orașeni și oaspeți ai noștri din Cluj înaintată nouă de către mai sus-arătatul Andrei, parohul lor, primim amintita scrisoare a părintelui nostru cuprinsă din cuvînd în cuvînt în scrisoarea de față, și întrucît aceea scrisoare privitoare la libertățile lor de mai sus, arătate în cuprinsul ei, a fost dată după rînduială și în chip legiuit, o întărim pe veci prin ocrotirea scrisorii de față cu acele libertăți date lor de pomenitul nostru părinte, fără a vătămă dreptul altora.

Dat la Cașovia, la octavele sărbătorii Nașterii fericitei fecioare, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(Pe verso, de o mină de la începutul secolului al XV-lea). (Scrisoare) că nu sînt datori să se ducă la vreo adunare obștească.

Arh.Stat.Cluj-Napoca, arh. oras. Cluj-Napoca, fasc. J. nr. 6; Fasc. J, nr. 3; Fasc. J. nr. 8; Fasc. J. nr. 9; Fasc. J. nr. 11.

Orig. perg., cu urme de pecete de maiestate aplicată pe verso.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăștur din 26 septembrie 1382.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 29 aprilie 1391, Gilău, care se află tot ca transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăștur, din 31 octombrie 1402, care la rîndul său a fost transcris de către capitlul din Oradea în 3 noiembrie 1402.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 14 noiembrie 1402, Viena.

EDIȚII: Ub., II, p. 216—217.

¹ Astfel în orig.

Magnifico viro et honesto domino Dionysio, voyvode Transsilvano et comiti de Zonuk, amico ipsorum honorando, capitulum ecclesie Transsilvane amicitiam paratam debito cum honore.

Noveritis, nos literas vestras recepisse in hec verba: *(Urmează actul lui Dionisie, voievodul Transilvaniei, din 30 iulie 1364, nr. 305)*.

Nos enim petitionibus vestris annuentes, una cum Petro de Moch, homine vestro, nostrum hominem, videlicet Gregorium plebanum, rectorem ecclesie de Penis, ad premissa exsequenda duximus transmittendum, qui demum, ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, secundo die festi beati Laurentii martyris, ad facies possessionum Berethe, Zekerberethe et Egrus vocatarum, in comitatu de Zonuk interiori existentium accessissent ac vicinis et commetaneis earundem legitime undique convocatis et ipsis presentibus easdem possessiones Berethe, Zekerberethe et Egrus cum omnibus utilitatibus earundem per veteres metas et antiquas, quibus posse fuerant, eisdem magistro Ladislao, filio Gylethii, filiis et generationibus suis, secundum seriem aliarum literarum vestrarum statuissent perpetuo possidendas, tenendas et habendas nullo contradictore apparente.

Datum in octavis festi Nativitatis virginis gloriose, anno prenotato.

Măritului bărbat și cinstitului domn Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, prietenului lor vrednic de cinste, capitlul bisericii Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Aflați că am primit scrisoarea voastră cu acest cuprins: *(Urmează actul lui Dionisie, voievodul Transilvaniei, din 30 iulie 1364, nr. 305)*.

Iar noi, încuviințind cererile voastre, am hotărât să trimitem, împreună cu Petru de Mociu, omul vostru, pe omul nostru anume Grigore parohul, preotul bisericii din Pianu, pentru împlinirea celor de mai sus. Aceștia, întorcându-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că, a doua zi după sărbătoarea fericitului mucenic Laurențiu¹, s-au dus la moșiile numite Bretea, Zeleberethe și Agrișu, aflătoare în comitatul Solnocul dinăuntru și chemând în chip legiuit, de pretutindeni, pe vecinii și megieșii acelor moșii și fiind aceștia de față au dat în stăpânire acele moșii, Bretea, Zekerberethe și Agrișu, cu toate folosințele lor, în vechile și bătrânele hotare în care ele fuseseră stăpânite, numiților, magistrului Ladislau și fiilor și neamurilor lui, ca să le stăpânească, să le țină și să le aibă, pe veci, potrivit cuprinsului unei alte scrisori a voastre, fără să se ivească niciun împotrivor.

Dat în octavele sărbătorii Nașterii slăvitei fecioare, în anul mai sus arătat.

Arh.Naț.Magh., Dl. 7 084.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete aplicată pe verso.

EDIȚII: *Telet*, I, p. 137—138.

¹ 11 august 1364.

Elizabeth, dei gracia regina Hungarie, fidelibus suis magnificis viris palatino regni nostri ac iudici curie regie, item comitibus nostris parochyalibus¹ comitatus de Beregh nunc et pro tempore constitutis, eorumque vices gerentibus salutem et gratiam.

Datur intelligi nostre maiestati, quod Zouard, Stephanus et Johannes, filii Nicolai ac proximi eorundem, Nicolaum, Valentinum, Sarachynum et Luchasium, filios Karachon Wolachos, in facto quarumdam possessionum nostrarum, quas ipsi nomine nostro et ex nostra collatione tenent et possident, vestram in presenciam in causam attraxissent, et attrahere conarentur, volentes easdem possessiones minus iuste auferre ab eisdem.

Cum igitur eedem possessiones Rakolch sed et Mistiche vocate nostre fuerint reginales et de manibus nostris, ipsis Valachis¹ ratione serwiciorum¹ suorum tanquam ius nostrum easdem tradiderimus possidendas per eosdem. Quapropter fidelitate vestre firmiter precibiendo mandamus quatenus predictos filios Karachon Valachos¹, ac fratres et proximos eorundem, ratione dictarum possessionum, nullatenus iudicare vel vestre iudicatus astare compellere debeatis. Si qui vero in ipsis possessionibus aliquid ius se habere credunt, id a nostra maiestate prosequantur, et nos eisdem respondebimus quid fieri poterit in factis possessionum earundem, unde aliud in premissis facere non audentes.

Datum in Lumpertzaza in festo beatorum Cosme et Damiani martyrum, anno domini M^oCCC^oLX^o quarto.

⟨Sub pecete:⟩ Commissio propria regine.

Elisabeta, din mila lui Dumnezeu regina Ungariei, credincioșilor săi, mărișilor bărbați, palatinului regatului nostru și judei curții regale, de asemenea comișilor noștri din comitatul Bereg, aflători în slujbă acum și în viitor și locțiitorilor lor, sănătate și milostivire.

Ni se dă de știre maiestății noastre că Zouard, Ștefan și Ioan, fiii lui Nicolae și rudele lor au dat și au căutat să dea în judecată înaintea voastră pe românii Nicolae, Valentin, Saracin și Luca, fiii lui Crăciun, pentru niște moșii ale noastre, pe care le țin și le stăpinesc aceștia în numele nostru și din dania noastră, voind ei să smulgă pomenitele moșii în chip nedrept de la aceștia.

Și deoarece pomenitele moșii, numite Rakolch și Mistiche au fost ale noastre, regale, și noi le-am dat din mâinile noastre ca un drept al nostru pomeniților români ca să le stăpânească în temeiul slujbelor lor, de aceea vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre să nu judecați nicidecum pe sus-zișii români, pe fiii lui Crăciun, și pe frații și rudele lor pentru zisele moșii și nici să-i siliți a se înfățișa înaintea judecății voastre. Iar dacă vreunii cred că au vreun drept în pomenitele moșii, să-l ceară de la maiestatea noastră și noi le vom răspunde ce se va putea face cu privire la moșiile acelea, așadar, altfel să nu cutezați a face cu privire la cele de mai sus.

Dat la Beregovo, la sărbătoarea fericitilor mucenici Cosma și Damian, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

⟨Sub pecete:⟩ Porunca proprie a reginei.

Arh.Naț.Magh., DL., arh. fam. Gorzó.

Orig. perg., cu pecetea mică a reginei. În 1900 copia era în posesia lui Gheorghe Petrovay.

EDIȚII: *Mihályi*, I, p. 54.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 176—177, nr. 138.

¹ Astfel în orig.

Lodouicus, dei gracia, Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Ser-
vie, Gallicie, Lodomerie, Cumanie, Bulgarieque rex, princeps Sallerni-
tanus et honoris montis sancti Angeli dominus, omnibus Christi fideli-
bus, tam presentibus quam futuris presencium noticiam habituris salu-
tem in omnium saluatore.

Regie serenitatis in mensitas¹ solet suorum fidelium subditorum pre-
ces legitimas exaudire et eorum fidelitatibus recensitis² iustis petitionibus
ipsorum facilem prebere consensum regiumque et favorem.

Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire
quod Demetrius, filius Nicolai, dicti Lepes, de Waraseezy¹ in sua et do-
mine Katherine, consortis sue, personis ad nostre serenitatis accedendo
presenciam, exhibuit nobis quasdam litteras privilegiales honorabilis ca-
pituli ecclesie Waradiensis, super satisfaccione quarte puellaris dicte
domine per Johannem, filium Johannis de Gerla, fratrem suum uterinum,
cum possessionibus subscriptis sibi inpensa³ confectas tenoris infra-
scripti, supplicans nostro regio culmini humiliter et devote prece subiec-
tiva ut eadem gratas habentes et acceptas premisse possessionarie sa-
tisfaccioni pro dicta quarta filiali dicte domine inpense⁴ nostrum regium
consensum prebere dignaremur et assensum.

Quarumquidem litterarum tenor is est: *⟨Urmează actul capitulului
din Oradea, din 7 februarie 1357, DRH — O — vol. XI nr. 87⟩*.

Nos itaque, fidelitatibus et serviciis prefati Demetrii dicti Lepes
quibus idem in plerisque nostris et regni nostri negociis et expedicio-
nibus, pro nostri regi regiminis et honoris incremento suam personam
simul et res exponendo toto se ⟨..⟩⁵ laudabiliter studuit complacere
nostre maiestati in reminiscenciam nostre serenitatis reductis quam quam
regni nostri approbata consuetudine requirente nullus nobilium et posses-
sionatorum hominum quartam puellarem cum possessionibus absque regio
consensu suis filiabus dare valeat et assignare, sed solum modo pecu-
niaria satisfaccio inpendatur⁶ pro eadem tamen de regie libertatis⁷ pie-
tate et gracia speciali pretactas litteras dicti capituli Waradiensis ratas
habentes et acceptas premisse possessionarie satisfaccioni pro quarta
dicte nobilis domine per dictum Iohannem fratrem suum uterinum sibi
facte et inpense⁴ nostrum regium benivolum prebemus et assensum. In-
superque si quicumque iuris in dicta quarta filiali dicte domine nos
contingeret vel posset eidem domine et per eam prefato Demetrio eo-
rumque heredibus et posteritatibus universis nove donacionis nostre
tvtulo damus, conferimus et autoritate regia confirmanus presentis pri-
vilegii nostri patrocionio mediante, salvo iure alieno.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes con-
cessimus litteras nostras privilegiales pendentis et autentici sigilli nostri
dupplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris, domini Nicolai,
archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre
cancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini millesimo CCC^{mo} sexa-
gesimo quarto, kalendas octobris, regni autem nostri anno decimo nono,
venerabilibus in Christo patribus et domini, eodem Nicolao Strigoniensi,
Thome Calocensi, Wgline Spalacensi, Nicolao Iadriensi, archiepiscopis,
Ragusensi sede vacante; Nicolao Agriensi, Demetrio Waradiensi, Dorri-
nico Transsilvanensi, Stephano Zagradiensi, Colomano Jauriensi, Ladislao

Wesprimensi, Mychaeli Wachiensis, Petro Boznensi, Dominico, electo confirmato Canadiensi, fratribus Stephano Nitriensi, Thoma Sirmiensi, Johanne Tininiensi, Demetrio Nonensi, Bartholomeo Traguriensi, Valentino Makarensi, Stephano Farenis, Matheo Sibiricensi, Michaeli Scardonensi, Portiua Seniensi, et Radozlavo Corbauensi, ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, Quinqueecclesiensi sede vacante; magnifi is viris Nicolao Konth palatino, Dyonsio, vojuode Transsilvano, Johanne, magistro tavernicorum nostrorum, Stephano Bebek, iudice curie nostre, Nicolao de Zeech, totius Dalmacie et Croacie, Leusthachovo, regni Sclavonie, Nicolao de Machow, banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapipherorum, Emerico agazonum, Johanne ianitorum nostrorum magistris, ac magistro Konya, comite Posoniensi, aliisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului Muntele Sant'Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum cât și celor viitori, care vor lua cunoștință de scrisoarea de față mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Măreția luminăției regești obișnuiește să asculte rugămintile legiuite ale supușilor lor credincioși și să-și dea fără greutate încuviințarea și sprijinul regesc cererilor îndreptățite ale acestor credincioși.

De aceea, prin aceste rînduri, voim să ajungă la cunoștința tuturor că venind înaintea luminăției noastre Dumitru, fiul lui Nicolae zis Lepeș de Waraseezy, în numele său și al doamnei Ecaterina, soția sa, ne-a arătat scrisoarea privilegială a venerabilului capitu al bisericii Orăzii, cu privire la plata celei de a patra părți cuvenite ca fiică, zisei doamne de către Ioan, fiul lui Ioan de Gerla, fratele ei după mamă împreună cu moșiile scrise mai jos și cu cheltuiala pentru întocmirea (acelei scrisori) al cărei cuprins este scris mai jos, cerînd mării noastre regești, cu smerenie și cu plecată și supusă rugăminte, să binevoim a ne da învoirea noastră regească, încuviințînd și fiind de acord asupra sus-zisei plăți, precum și cu punerea în stăpînire pentru zisa pătrime cuvenită ca fiică, zisei doamne.

Cuprinsul acelei scrisori este acesta: *(Urmează actul capitolului din Oradea, din 7 februarie 1357, DRH — C — vol. XI nr. 87).*

Noi, așadar, pentru faptele de credință și pentru slujbele pomenitului Dumitru, zis Lepeș, care, în mod lăudabil s-a silit să mulțumească pe maiestatea noastră în mai toate treburile și expedițiile noastre și ale țării noastre, și expunîndu-și averea (...) împreună cu omul său, pentru sporirea autorității regești, și a cinstei regatului nostru și fiind conduși de amintirea luminilor noastre care sprijinindu-se pe obiceiul încuviințat al țării noastre ca nici unul dintre nobili sau dintre cei care au moșii să voiască să dea și să treacă în stăpînirea fiicelor lor a patra parte cuvenită ca fiică, împreună cu moșiile, fără încuviințarea regească, dar (să poată) să dăruiască totuși, din dărnicia regelui, pentru aceasta, numai răscumpărarea bănească. Conștiințînd și primind cu evlavie și osebită milostivire pomenita scrisoare privilegială a zisului capitu al Orăzii ne dăm binevoitor încuviințarea regească cu privire la răscumpărarea moșiei de mai sus drept pătrime a zisei nobile doamne, făcute și plătite ei de către Ioan, fratele ei după mamă. Pe lîngă acestea noi dăm acestei doamne și prin ea pomenitului Dumitru și tuturor moștenitorilor și urmașilor acestora, cu numele de nouă danie a noastră, și hărăzim și întărim

în temeiul puterii noastre regești, prin mijlocirea privilegiului nostru de față, dacă nu s-ar prejudicia vreun drept în privința zisei pătrimi cuvenite ca fiică, zisei doamne, și fără a se vătăma, în vreun fel, dreptul altuia.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea peceții noastre duble, autentice și atîrnate.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al acestui loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute și șazeci și patru, la calendele lui octombrie iar în al domniei noastre al nouăsprezecelea an, venerabilii într-un Hristos, părinți și domni, fiind Nicolae de Strigoniu, Toma de Caloccea, Ugolin de Spalato, Nicolae de Iadra, arhiepiscopi; scaunul (arhiepiscopiei) de Ragusa fiind vacant; Nicolae de Agria, Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Ștefan de Zagreb, Coloman de Győr, Ladislau de Vesprim, Mihail de Vaț, Petru de Bosnia, Dominic, (episcop) ales și confirmat de Cenad, frații Ștefan de Nitria, Toma de Sirmiu, Ioan de Knin, Dumitru de Nona, Bartolomeu de Trau, Valentin de Makarska, Ștefan de Faro, Matei de Šibenik, Mihail de Scardona, Portiva de Segno și Radoslav de Krbava, episcopi, păstörind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, scaunul (episcopiei) de Pécs fiind vacant; iar măriții (bărbați, Nicolae Konth palatinul, Dionisie, voievodul Transilvaniei, Ioan, marele nostru vistier, Ștefan Bebek, judele curții noastre, Nicolae de Zeech, ban al întregii Dalmații și Croații, Leustatie, ban al Slavoniei, Nicolae, ban de Mačva, Petru Zudar, mare paharnic, Pavel, mare stolnic, Emeric, mare comis, Ioan, mai marele ușierilor și magistrul Konva, comitele de Pojon, precum și mulți alții, ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh.Naț.Magh., Dl. 4913. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1357. Transumpt în actul capitlului Transilvaniei, din 24 aprilie 1395.

¹ Astfel în transumpt.

² Corect: *recensitis*.

³ Corect: *impensa*.

⁴ Corect: *impense*.

⁵ Cuvînt ilizibil.

⁶ Corect: *impendatur*.

⁷ Corect: *liberalitatis*.

Capitulum ecclesie Orodienis, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris noticiam presencium habituris, salutem in salutis largitore.

Ne ea, que in tempore fiunt, temporum, varietate eciam labantur, solers discrecio sapientum adinvenit, ut litterarum patrocinio confirmentur, proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod magistri Johannes et Petrus, filii Bethlen, ac Mychael, filius Stephani, filii eiusdem Bethlen, ab una, Nicolaus vero filius Dominici filii Machunka et Martinus filius Leukus, parte ab altera, coram nobis constituti proposuerunt nobis voce unanimi et relatu, quod ipsi propter pacem bonum ac concordie unionem et carissime fraternitatis affectum in qu:-

busdam possessionibus ipsorum infrascriptis inter se fecissent divisionem perpetuo duraturam, quod idem Nicolaus et Martinus dimidietates quarumdam possessionum Ewsy et Sepreus vocatarum in comitatu de Zarand existencium a predictis filiis Bethlen et Myhaele filio Stephani iuridice contentas cum utilitatibus et pertinenciis earum universis quovismodo vocitatis eisdem filiis Bethlen et Mychaeli filio Stephani reliquissent in filios filiorum suorum et heredes perpetuo et irrevocabiliter possidendas. E converso dicti filii Bethlen et Mychael, filius Stephani quasdam duas villas, in quibus pontes existerent, quarum una Andouchfalwa, et altera Dragoufalwa nuncuparetur a parte superiori inter villas Ikthar et Eniszteu vocatas secus fluvium Themes adiacentes ac eciam tres villas in capite Rekaspathak existentes, quarum una Pousafalwa, secunda Bratzloffalwa ac tertia Redeifalwa vocarentur, similiter cum utilitatibus et pertinenciis earum universis, quovis vocabulo vocitatis dictus Nicolaus et Martinus divisissent¹ in filios filiorum suorum et heredum per heredes perhempniter, et irrevocabiliter possidendas tenendas et habendas, ita videlicet quod obventiones prefatorum duorum pontium ab advenis prefati Nicolaus et Martinus participarent ex integro, silvas autem, nemora et aquas tam dictarum possessionum quam aliarum possessionum erga ipsum Themes et² manus eorundem filiorum Bethlen, Mychaelis filii Stephani habitaram et communem usum reliquissent, presertim predicti filii Bethlen et Mychael filius Stephani iobagiones predictorum Nicolai et Martini in nullis causarum suarum articulis iudicare vel quoquomodo arestare non auderent sed ipsemet³ eosdem iudicandi habeant facultatem. Item pretitulati Nicolaus et Martinus inter suos iobagiones ius patronatus eciam de dicta Ikthar habeant sicut et filii Bethlen prenotati, hoc non pretermisso, quod si qua parcium absque heredum solacio decederet, extunc premissae porciones possessionarie partis taliter decedentis non ad manus alienas, sed in ius et perpetuitatem partis superstitis et suorum heredum provenire debeant et teneantur eo facto.

In cuius rei testimonium presentes concessimus litteras privilegiales appensione sigilli nostri communitas alphabeto^{que} intercisas.

Datum in festo beati Mychaelis archangeli anno domini millesimo CCC^o LX° quarto, per manus magistri Pauli lectoris, presentibus discretis viris Petro cantore, Jacobo custode, Paulo de Gor, Johanne de Hobry et aliis canonicis in ecclesia dei iugiter famulantibus regi sempiterno.

Capitulul bisericii de Arad, tuturor credincioşilor întru Hristos atît celor de faţă cît şi celor viitori, care vor lua cunoştinţă de această scrisoare, mîntuire întru dăruitorul mîntuirii.

Pentru ca lucrurile ce se petrec în timp să nu se irosească din pricina schimbării timpurilor, iscusita chibzuinţă a înţelepţilor a găsit de cuviinţă să le întărească prin ocrotirea scrisului. Drept aceea prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoştinţa tuturor că înfăţişîndu-se înaintea noastră magistrii Ioan şi Petru, fiii lui Bethlen, şi Mihail, fiul lui Ştefan, fiul aceluiaşi Bethlen, pe de o parte, iar Nicolae, fiul lui Dominic, fiul lui Machunka, şi Martin, fiul lui Lewkes, pe de altă parte, ne-au spus şi ne-au arătat într-un singur glas, că pentru binele păcii, unirea întru înţelegere şi simţirea iubirii frăţeşti, au făcut între ei, pe moşii lor mai jos arătate, o împărţeaală care să ţină în veci, şi anume că numiţii Nicolae şi Martin au lăsat pomeniţilor fii ai lui Bethlen şi lui Mihail, fiul lui Ştefan, jumătăţile unor moşii ale lor, numite Ewsy şi Şepreuş, aflătoare în comitatul Zarand dobîndite înapoi, pe calea legii, de la pomeniţii fii

ai lui Bethlen și de la Mihail, fiul lui Ștefan, cu toate folosințele lor și cu tot ce ține de ele, cu orice nume s-ar chema, ca să le stăpânească pe veci și neștrămutat întru fiii fiilor și moștenitorii moștenitorilor lor. În schimb, zișii fii ai lui Bethlen și Mihail, fiul lui Ștefan au lăsat pomeniților Nicolae și Martin două sate, în care se află poduri, dintre care un sat se numește Andouchfalwa, iar celălalt sat Dragoufalwa, așezate înspre partea de sus a râului Timiș, între satele numite Ictar și Eniszteu, și încă trei sate aflătoare la obârșia râului Rekáspathak dintre care unul se numește Pousafalwa al doilea Bratyzloffalwa și al treilea Redeifalwa, de asemenea cu toate folosințele lor și cu tot ce ține de ele, ori cu ce nume s-ar chema, ca să le stăpânească, să le țină și să le aibă pe veci și neștrămutat întru fiii fiilor lor și moștenitorii moștenitorilor lor, cu legământul ca zișii Nicolae și Martin să împartă între ei în întregime veniturile de la cele două poduri luate de la străini. Iar pădurile, dumbrăvile și apele atât de pe pomenitele moșii, cât și de pe alte moșii de pe Timiș aflătoare în mâinile numiților fii ai lui Bethlen și ale lui Mihail, fiul lui Ștefan, l-au lăsat spre deopotrivă folosință a tuturor, avându-se în vedere mai ales ca pomeniții fii ai lui Bethlen și Mihail, fiul lui Ștefan, să nu cuteze a judeca pe iobagii sus-zișilor Nicolae și Martin în nici o pricină a lor și nici să nu îndrăznească cumva să-i pună la popreală, ci ei înșiși să aibe dreptul de a-i judeca. De asemenea suspomeniții Nicolae și Martin între iobagii lor să aibă drept de patronat și asupra sus-zisului Ictar, deopotrivă ca și fiii mai sus arătați ai lui Bethlen, neuitând a se pomeni aici și aceea că, dacă una din părți ar muri fără mîngîierea unor moștenitori, atunci pomenitele părți de moșie ale părții ce a murit vor trebui astfel chiar prin acest fapt să treacă cu drept de veci asupra părții supraviețuitoare și asupra moștenitorilor ei.

Spre mărturia acestui lucru am dat această scrisoare privilegială întărită prin atîrnarea peceteii noastre și tăiată în două pe mijlocul litereilor alfabetului.

Dat la sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, de mîna magistrului Pavel, lectorul, de față cu chibzuiții bărbați Petru, cantorul, Iacob, custodele, Pavel de Gor, Ioan de Hobry și ceilalți soți canonici, care slujesc neconținut regelui celui veșnic în biserica domnului.

Arh. Naț. Magh., Dl.

Transumpt în actul capitlului din Arad, din 22 noiembrie 1420.

EDIȚII: *Ortvay*, p. 560—561.

¹ Corect: *dimisissent*.

² Corect: *ad*.

³ Corect: *ipsimet*.

335 1364 septembrie 20, (*secundo die festi beati Michaelis archangeli*),
Beregovo.

Elisabeta, regina Ungariei, acordă românilor (*communitas Wolacorum*) din comitatul Bereg dreptul de a-și alege voievod, așa precum se bucură de acest drept „și ceilalți români care sălășuiesc în Maramureș și în alte părți ale țării noastre a Ungariei“ (*etiam alii Wolacy in Maramorosyo et aliis partibus regni nostri residentes Hungarie*). Regina îngăduie românilor să aibă liberă putere de a-și alege și de a-și pune în fruntea lor voievodul pe care ar voi să-l aibă (*... voyvodam quem communitas Wolacorum habere voluerit, liberam eligendi et preficiendi habeat facul-*

tatem . . .) care „va trebui să judece toate pricinile iscate între ei și să le pună capăt cum se cuvine, iar toate veniturile noastre și toate drepturile ce ni se cuvin nouă și zisului nostru comite din partea sus-zișilor români, acel voievod va fi dator să ni le împlinească întocmai“ (. . . *omnes causas inter ipsos exortas iudicare debet et fine debito terminare, omnes etiam proventus nostros et universa iura ex parte dictorum Wolacorum nobis et dicto comiti nostro proveniencia idem woyoda fideliter nobis tenebitur administrare . . .*).

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Gorzô.

Orig. perg., cu pecete de închidere aplicată pe verso. În 1900 o copie era în păstrarea lui Gheorghe Petrovay, iar alta în posesia lui Tivadar Lehoczky.

EDIȚII: *Mihalyi*, p. 55; *Tört. Tár.*, 1890, p. 164—165.

REGESTE: *Documenta Valachorum*, p. 177, nr. 139.

336 **1364 octombrie 5** (*tercio Nonas mensis Octobris*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete privilegiile sale din 20 aprilie 1343, (*Fejér, IX/1, p. 27—28*), din 8 mai 1345 (*Fejér, IX/1, p. 281—282*) și din 21 noiembrie 1345 (*Fejér, IX/1, p. 280—281*) acordate orașenilor și oaspeților din Podolinec. Dumitru de Oradea, Dumitru¹ al Transilvaniei, Dominic de Cenad, episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh. raională Poprad din Stará L'ubovňa. Arh. oraș. Podolinec.

Orig. perg., cu pecete atârnată.

EDIȚII: *Fejér, IX/3, p. 420—422*.

¹ Corect: *Dominic*.

337 **1364 octombrie 5** (*tertio Nonas Octobris*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 10 august 1361, Zvolen (*Fejér IX/3, p. 241—243*), dat orașenilor și oaspeților orașului Košice. Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Dominic de Cenad, episcopi; Dionisie, voievodul (*wayvoda*) Transilvaniei.

Arh. raională Košice.

Tabularium metropolitanae in superiori Hungariae civitatis Cassoviensis. Tomus I., Archivum secretum, I. Thesaurus, Cassovia, Privilegia . . .

Transumpt în actul lui Ferdinand I, regele Ungariei, din 1552.

EDIȚII: *Fejér, IX/3, p. 402—404*.

338 **1364 octombrie 6, Oarda.**

Religiosis viris et honestis, conventui ecclesie beate Marie virginis de Kulus, amicis suis, Petrus viceuoyoda Transsiluanus, amiciciam paratam debito cum honore. Dicitur nobis in persona honorabilis capituli ecclesie Transsiluane, quod quedam possessio ipsorum Zalathna vocata, apud manus ipsorum habita, reambulatione et novarum metarum erectione plurimum indigeret.

Super quo vestram petimus amicitiam presentibus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Petrus, filius Stephani de villa Eclini, et¹ Andreas, filius Petri de Kewrus, altero absente, homo noster, ad faciem predictae possessionis Zalathna accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem legitime convocatis et presentibus, reambulet eandem per suas metas veras et antiquas et, ubi necesse fuerit, novas metas iuxta veteres erigendo, reambulatumque et ab aliorum possessionariis iuribus separatam et distinctam relinquat ipsam capitulo prenotato eo iure, quo ad ipsum dinoscitur² pertinere, perpetuo possidendam, si per quempiam non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem, regionem contradiccionis eorum reddituros. Et post hec seriem omnium premissorum, prout fuerit oportunum³, nobis in vestris literis amicabiliter rescribatis.

Datum in Waradia, in octavis festi beati Mychaelis archangeli, anno M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Cuvioşilor și cinstiţilor bărbați din conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-(Mănăştur), prietenilor săi. Petru vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Ni se spune de către vrednicul de cinstire capitulo al bisericii Transilvaniei, că o moşie a sa, numită Zlagna, aflătoare în mîinile sale, are mare nevoie de hotărnicire și de ridicarea unor noi semne de hotar. Drept aceea, prin scrisoarea de față rugăm stăruiitor prietenia voastră să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Petru, fiul lui Ștefan din Așel, sau Andrei, fiul lui Petru de Curciu, în lipsa celui alt, ducîndu-se la sus-zisa moşie Zlagna și chemînd în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii ei și fiind aceștia de față, s-o hotărnicască după adevăratele și vechile ei semne de hotar, ridicînd unde va fi nevoie, semne noi de hotar lîngă cele vechi, iar odată hotărnicită și despărțită și deosebită de drepturile de moşie ale altora, s-o lase amintitului capitulo, ca s-o stăpînească pe veci, cu dreptul cu care se știe că ține de dînsul, dacă nu s-ar împotrivi nimeni; iar dacă ar fi unii împotriviitori, să-i cheme în fața noastră la sorocul potrivit, spre a da socoteală de temeiul împotrivirii lor. Și după acestea, să aveți bunătatea să ne răspundeți în scrisoarea voastră așa cum va fi mai potrivit, despre felul cum s-au făcut toate cele de mai sus.

Dat la Oarda, la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, în anul o mie trei sute șazeci și patru.

Arh. Stat. Alba Iulia. Biblioteca Batthyaneum, arh. capitl. din Alba Iulia. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăştur, din 16 octombrie 1364, nr. 343.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 217 .

REGESTE: Beke, *Erd. kápt.*, nr. 662.

¹ Corect: *aut.*

² Astfel în transumpt.

³ Corect: *opportunum.*

(N)os¹, capitulum ecclesie Transsiluane significamus tenore presencium quibus expedit universis, quod Mychael, filius Buken, ad nostram accedendo presenciam exhibuit nobis quasdam litteras tenoris infrascripti, supplicans nobis humiliter, ut ipsas propter maiorem cautelam et iuris conservacionem de verbo ad verbum transscribi et sub transcripti forma sibi concedere dignaremur, quarum tenor talis est: *(Urmează actul regelui Ludovic I, regele Ungariei din 26 ianuarie 1354, DRH—C—vol. X, nr. 246).*

Nos enim petitionibus ipsius Mychaelis, filii Buken, annuentes ipsas litteras de verbo ad verbum transscribi fecimus et sigillo nostro communiri. Datum in octavis festi beati Mychaelis archangeli, anno domini M^{mo} CCC^o LX° quarto.

Noi, capitlul bisericii Transilvaniei, prin cuprinsul scrisorii de față facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că Mihail, fiul lui Buken, venind înaintea noastră, ne-a arătat o scrisoare al cărei cuprins este mai jos scris, rugându-ne cu smerenie ca pentru o mai mare chezașie și păstrare a dreptului să fie transcrisă cuvînt cu cuvînt și să binevoim a i-o da în formă de transcript, al cărui cuprins este acesta: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 26 ianuarie 1354; DRH—C—vol. X, nr. 246).*

Iar noi, încuviințînd cererile acestui Mihail, fiul lui Buken, am pus ca această scrisoare să fie transcrisă din cuvînt în cuvînt și să fie întărită cu pecetea noastră.

Dat la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 681. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1347.

Orig. perg., pecetea atîrnată s-a pierdut.

¹ Loc gol pentru inițială.

Magistrul Gheorghe de Péder, strîngătorul gloabelor judecătorești ale palatinului Nicolae Konth, adeverește că Ladislau, fiul lui Petru de Panyola a plătit lui Nicolae, fiul lui Nicolae de Domănești (*Domahida*) amenda la care a fost osîndit de adunarea qbștească a comitatelor Satu Mare și Ugocea.

Arh.Naț.Magh., Dl. arh. fam. Kállay, nr. 1 450,

Orig. perg. cu urme de pecete de închidere aplicată pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 125—126, nr. 1 539.

Nos, Ludouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes, significamus tenore presencium universis quod nos consideratis et in memoriam revocatis multipliciorum serviciorum laudedignis meritis fide-

um aule nostre militum, dilectorum nobilium virorum magistrorum Georgii et Nicolai, filiorum Nicolai de Telegd, nobis et sacre nostre corone regie, in diversis nostris et regni nostri negociis prosperis et adversis per ipsos strenua virtute constanti fidelitate et diligenti sollicitudine cura pervigili exhibitorum et inpensorum, totum ius quod nobis in possessione Galospetri vocata in comitatu Zathmariensi sita, ex defectu suorum possessorum competere, et nostre regie collacioni legitime pertinere videretur, specialiter autem possessionariam porcionem condam Johannis dicti Cwn, hominis, ut dicitur, absque heredum solacio viam carnis universe ingressi et ob hoc iuxta legem regni nostri consuetudinariam manibus nostris regiis devolutam in eadem possessione Galospetri habitam, totalem cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis sub earum veris et antiquis metis eisdem magistris Georgio et Nicolao per eosque ipsorum heredibus et posteris omni eo iure quo ad nostram pertinent collacionem, nove nostre donacionis titulo dedimus, donavimus et contulimus, immo damus et conferimus perpetuo et irrevocabiliter possidendam, tenendam et habendam, salvis tamen iuribus alienis. Presentes autem dum nobis fuerint reportate, faciemus sub maiore sigillo emanari.

Datum in Gyosgewr, feria quinta proxima post festum beati Dyonisii martiris, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul acestei <scrisori> dăm de știre și facem cunoscut tuturor că noi, ținând seamă și aducându-ne din nou aminte de destoinicia vrednică de laudă a nenumăratelor slujbe ale credincioșilor <și> iubiților cavaleri ai curții noastre, nobili bărbați magiștrii Gheorghe și Nicolae, fiii lui Nicolae de Tileagd ce ni l-au arătat și făcut nouă și sfintei noastre coroane regești în feluritele treburi și norocoase și nenorocoase ale noastre și ale țării noastre cu vajnică bărbăție, nestrămutată credință, stăruitoare rivnă și grijă veșnic trează, am dat, am dăruit și am hărăzit, ba chiar dăm și hărăzim în chip de danie nouă a noastră, acelor magiștri Gheorghe și Nicolae, și prin ei moștenitorilor și urmașilor lor, tot dreptul ce se știe că ni se cuvine nouă asupra moșiei numite Galoșpetreu, așezată în comitatul Satu-Mare, care ține în chip legiu't de <dreptul> nostru regesc de danie din faptul că e fără stăpîn și mai ales bucata de moșie aflătoare în aceeași moșie Galoșpetreu a răposatului Ioan zis Cumanul, mort, după cum <ni> se spune, fără mîngîierea unor moștenitori, și ajunsă din această pricină în mîinile noastre regești, potrivit legii obișnuielnice a țării noastre <și le dăm> în întregime cu toate folosințele lor și cele ce țin de ele, în hotarele lor adevărate și bătrîne, cu tot dreptul cu care țin de dania noastră, ca să le stăpînească, să le țină și să le aibă pe veci și nestrămutat, fără a vătăma totuși drepturile altora. Iar cînd ne vor fi înapoiate cele de față, vom pune să fie date sub pecetea noastră cea mare.

Dat în Diósgyőr, în joia de după sărbătoarea fericitului mucenic Dionisie, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 78 660.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei, din 11 martie 1398, transcris în actul aceluiși rege, din 2 ianuarie 1406.

EDIȚII: Zichy, III, p. 631—632.

Religiosis viris et honestis, conventui ecclesie beate Marie virginis de Kulus, amicis suis, Petrus viceuoyuoda Transsiluanus, amiciciam paratam debito cum honore.

Vestre amicicie presencium serie declaramus quod in octavis festi beati Mihaelis archangeli nunc proxime preteritis, Barrabas, filius Johannis, nobilis de Olnuk, iuxta continenciam aliarum literarum nostrarum prorogatoriaram, eundem terminum ipsa prorogacione denotancium, ad nostram accedendo presenciam, quasdam litteras vestras, formam possessionarie recaptivacionis¹ et statucionis ac contradiccionis seriem in se declarantes, quarto die festi beati Barnabe apostoli, anno in presenti emanatas nostro iudiciario examini presentavit, asserendo accionem et propositionem suam in eisdem explicari; in quarum tenoribus comperimus haberi manifeste quod idem Barrabas, accepto Nicolao, filio Andree de Teuk, homine nostro et fratre Nicolao, ad litteratoriam amicabilem petitionem nostram per vos in testimonio² transmissa, sabbato proximo ante festum beati Barnabe apostoli proxime preteritum ad faciem cuiusdam particule terre, Gyrukuth vocate, intra metas dicte possessionis Olnuk adiacentis, accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem universis inibi legitime convocatis et presentibus, accedendo circa quandam arborem illicys³ duas antiquas metas invenissent, quarum unam idem Barrabas suam esse asseruisset. Ab hinc ad partem septentrionalem descendendo unam metam cursualem reperissent. De inde ad quandam puteum, Gyrukuth vocatum pervenissent, circa quem Barrabas predictus, a parte superiori ipsius putei, unam metam cursualem habuisse et per vicinis furtive et nequiciose amissam fuisse asseruisset; et dum eandem terram, Gyrukuth vocatam, per predictas metas separatam, sibi statui facere ac in locys³ necessariis novas metas iuxta veteres erigere voluisset, Mychael, filius Nicolai, et Stephanus, filius eiusdem, Myke, Ladislaus et Mychael, filii eiusdem Myke ac Nicolaus et Andreas, filii Petri dicti Zelus, nobiles de Thothour, huic statucioni et novarum metarum ereccioni contradictores extitissent, quos eodem die et loco, contra prefatum Barrabam, ad octavas festi Nativitatis beati Johannis Baptiste tunc venturas in nostram citassent presenciam. Cuius contradiccionis rationem scire volebat a nobilibus prenotatis. Quo percepto iidem Myke, Ladislaus et Mychael, filii eiusdem Myke, Andreas, filius Petri dicti Zelus, ac Mychael, filius Nicolai, pro se personaliter ac Nicolao, filio Petri, et Stephano, filio suo, cum legitimis procuratoriis honorabilis capituli ecclesie Zagrabiensis, de medio aliorum consurgentes, responderunt ex adverso quod ipsa particula terre, Gyrukuth vocata, non ipsius Barrabe esset, sed ipsis tytulo³ iuris hereditarii pertineret ac intra metas et limites possessionis ipsorum Thouthour adiaceret, in cuius dominio a temporibus sanctorum regum Hungarorum pacifice et absque contradiccione perseverassent. Quibus omnibus perceptis, idem Barrabas exhibuit nobis quasdam tres litteras, unam condam Petri viceuoyuode, patentem in anno domini M^o CCC^{mo} quadragesimo secundo, et duas vestras, unam obligatoriam, sub anno domini M^o CCC^{mo} XL^{mo} quarto, feria quinta proxima post festum Pasce domini, et aliam inquisicionalem in quindenis festi Corporis Christi anno in presenti emanatas; in quarum tenoribus, videlicet ipsius Petri viceuoyuode littere patentis, edocebamur hoc modo, quod magistri Johannes, Ladislaus, Nicolaus et Leukes, filii Nicolai, filii Mykud bani, ab una

parte item comes Johannes, nobilis de Olnuk, parte ex altera coram eodem Petro viceuoyuoda, in octavis festi Nativitatis sancti Johannis Baptiste, in villa Zamus, personaliter constituti, iidem Johannes, Ladislaus, Nicolaus et Leukes, filii ipsius Nicolai, oraculo vive vocis confessi extitissent quod, licet ipsi eundem comitem Johannem de Olnuk super facto cuiusdam particule terre, Gyrukuth vocate, vicine terre seu possessionis eiusdem comitis Johannis, Olnuk nominate, ad presenciam ipsius Petri viceuoyuode in causam attraxissent et ipsa causa inter partes diucius fuisset ventilata⁴, tamen ipsi quoddam caput vallis Gyrukuth vocate, intra antiquas metas sepedicte possessionis Olnuk existentem, eidem comiti Johanni de Olnuk remisissent, pacifice possidendum et habendum, coram Petro viceuoyuoda prenotato.

In litteris autem vestris obligatoriis reperiebatur tali modo, quod constitutus coram vobis Johannes, filius Nicolai de Kecheth, propria in persona et in personis fratrum suorum, videlicet Pauli, Blasii, Thome et Andree, filiis⁵ Nicolai ab una parte, ab altera vero parte Stephanus, filius Johannis de Olnuk, unacum filiis suis Stephano, Barraba et Ladislao, similiter propriis in personis, per eosdem propositum extitisset et relatum quod ipsi, ratione necessitatum ipsorum prehabitarum, sextam partem possessionarie⁶ eorum hereditarie Olnuk nominate, medietatem cuiusdam particule terre, Gyrukuth vocate, predictis Johanni, Paulo, Blasio, Thome et Andree pro quattuor marcis fini argenti et medio fertone, fertonem cum decem et octo grossis computando, ab octavis festi Penthecostes tunc presentibus usque ad tertium annum pignori obligassent coram nobis.

In continencia siquidem tercie littere vestre inquisicionalis adinveniebatur quod vos, petitionibus nostris amicalibus annuendo, unacum Nicolao, filio Andree, homine nostro, vestrum hominem religiosum virum, fratrem Nicolaum, pro testimonio duxissetis transmittendum, qui demum ad vos reversi per vosque diligenter requisiti, vobis concorditer retulissent quod ipsi a nobilibus et ignobilibus ac aliis cuiusvis (status)⁷ nominibus circumquaque existentibus, specialiter vero a vicinis et commetaneis, videlicet a magistris Nicolao et Leukes, nobilibus de Doboka, Mychaele, filio Elye de Jnokhaza et Mychaele de Lona ac aliis quampluris⁸ probis viris, a quibus decuisset et licuisset, talem de premissis scivissent veritatem quod predicta particula terre, Gyrukuth vocate, intra metas possessionis Olnuk vocate extitisset et existeret, ipsaque terra Gyrukuth vocata semper ipsius Barrabe, filii Johannis fuisset hereditaria et de iure eidem attinere deberet. Quarum litterarum exhibicionibus factis et continenciis earundem perlectis, cum nos eosdem nobiles de Thothour ternis vicibus, prout nostro incumbit officio, in eo requisitum⁹ habuissemus, utrum in facto predictae terre Gyrukuth instrumenta efficacia, vel aliquas litteras protestatorias seu prohibicionales t(empore)¹⁰ obligacionis in litteris vestris modo premissis ipsi nobilibus de Kecheth facta¹¹, aut reoptencionis¹² coram Petro viceuoyuoda antedicto haberent vel ne, que ad presens vel in termino per nos ipsis assignando exhibere possent coram nobis, iidem nobiles nec aliqua instrumenta nec ipsas litteras protestacionales et prohibicionales ad presens, nec in futurum se exhibere posse affirmarunt, neciam alique evidenti documenta, sed solum simplicium verborum prolatione comprobare assumebant, neque quicumque contra continencias prehabitarum litterarum obviare valebant.

Ideo nos unacum regni nobilibus nobiscum pro tribunali consedentibus, eandem particulam terre, iuxta tenores prefatarum litterarum ipsius

Petri viceuoyuode, caput ipsius vallis Gyurukuth³ vocate, sub eisdem metis et signis perpetuo adiudicavimus possidendam, ac eosdem nobiles de Thoteur racione contradiccionis ipsorum in estimacione ipsius particule terre, videlicet in duabus partibus nobis velut iudicii¹³, et in tercia parte eidem Barrabe actori decrevimus fore convictos. Unde, cum ad ipsam possessionariam statucionem faciendam homo noster sub vestri hominis testimonio de necessario transmitti debeant¹⁴, igitur vestram requirimus amicciam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus, filius Beke de Jklod, vel Michael de Lona aut Johannes dictus Bogar seu Johannes de Baduk, aliis absentibus, homo noster, ad faciem predicte particule terre accedendo, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et presentibus, reambulet eandem sub certis metis et signis, videlicet caput ipsius vallis Gyurukuth vocati¹⁵, ac in locis necessariis novas metas erigendo, reambulata et ab aliorum possessionariis iuribus separatam, visa sua qualitate et quantitate, estiment¹⁶ regni consuetudine requirente, et facta estimacione, statuatur easdem eidem Barrabe, filio Johannis de Olnuk, perpetuo possidendam, contradiccione predictorum nobilium de Thoteur non obstante; salvis tamen iuribus alienis. Si qui vero alii contradiccionis velamine obviarent, citent¹⁷ eosdem in nostram presenciam, ad terminum competentem, racionem premissae contradiccionis ipsorum reddituros. Et post hec seriem omnium premissorum, cum totali suo processu, prout fuerit oportunum¹⁸, ad octavas beati Martini confessoris nunc venturas nobis in vestris litteris amiccabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, octavo die predictarum octavarum festi beati Mychaelis archangeli, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Cuvioşilor și cinstiţilor bărbaţi din conventul bisericii fericii fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, prietenilor săi, Petru vicevoievodul Transilvaniei cu toată prietenia și cinstea cuvenită,

Prin cuprinsul celor de față facem cunoscut prieteniei voastre că la octavele sărbătoririi fericitului arhanghel Mihail¹⁹ acum de curînd trecute venind înaintea noastră Barnaba, fiul lui Ioan, nobil de Bîrlea, potrivit cuprinsului unei alte scrisori a noastre de amînare, care arăta acest soroc prin însuși acest act de amînare, a înfățișat cercetării noastre judecătorești o scrisoare a voastră dată în a patra zi a sărbătorii fericitului apostol Barnaba²⁰ în anul de față, cuprinzînd desfășurarea unei redobîndiri de moșie precum și a unei puneri în stăpînire cît și a unei împotriviri, declarînd că pîra și plîngerea sa este arătată în acea scrisoare.

Iar în cuprinsul acelei scrisori am văzut arătîndu-se limpede că acel Barnaba, luînd pe omul nostru Nicolae, fiul lui Andrei de Tiocu și pe fratele Nicolae, trimis de voi spre mărturie, la prieteneasca noastră cerere scrisă, ducîndu-se în simbăta dinaintea sărbătoririi fericitului apostol Barnaba²¹ de curînd trecută la o bucată de pămînt numită Gyurukuth, așezată între hotarele zisei moșii Bîrlea, și chemînd în chip legiuit acolo pe vecinii și megieșii ei și fiind aceștia de față, au găsit lîngă un stejar două semne de hotar vechi, dintre care a mărturisit acel Barnaba că unul este al său. De acolo coborînd spre partea de miazănoapte au găsit un semn de hotar neîntrerupt. De aci au ajuns la un puț numit Gyurukuth, lîngă care, sus-zisul Barnaba a declarat că a avut un semn de hotar neîntrerupt mai sus de acel puț și că i-a fost luat pe furiș și pe nedrept de vecini. Și cînd au voit să-i dea în stăpînire acel pămînt numit Gyurukuth, despărțit prin sus-zisele semne de hotar, și să ridice în locu-

rile de trebuință noi semne de hotar, lângă cele vechi, Mihail, fiul lui Nicolae și Ștefan, fiul lui Myke, Ladislau și Mihail, fiii aceluiasi Myke precum și Nicolae și Andrei, fiii lui Petru zis Zelus, nobil de Tiołtiur s-au ridicat împotriva acestei puneri în stăpînire și a ridicării de noi semne de hotar, pe care împotrivitori i-au chemat, în aceeași zi și în același loc, înaintea noastră, la octavele pe atunci viitoare ale sărbătorii Nașterii fericitului Ioan botezătorul²², ca să stea față cu pomenitul Barnaba, care voia să știe de la sus-zișii nobili temeiul acelei împotriviri. Auzind aceasta acei Myke, Ladislau și Mihail, fiii aceluiasi Myke, Andrei, fiul lui Petru zis Zelus și Mihail, fiul lui Nicolae, ei înșiși pentru ei, iar pentru Nicolae, fiul lui Petru și Ștefan, fiul său, cu scrisoare de împuternicire a cinstitului capitol al bisericii de Zagreb, ridicîndu-se din mijlocul celorlalți, au răspuns dimpotrivă, că acea bucată de pămînt numită Gyurukuth nu este a acestui Barnaba, ci ține de ei prin dreptul de moștenire și că este așezată între hotarele și marginile moșiei lor Tiołtiur, în stăpînirea căreia ei au stăruit în chip pașnic și fără nicio împotrivire încă din vremea sfinților regi ai Ungariei. Auzind aceasta, acel Barnaba ne-a înfățișat trei scrisori, una deschisă a răposatului Petru vicevoievodul dată în anul domnului o mie trei sute patruzeci și doi, și două ale voastre, una de îndatorire dată în anul domnului o mie trei sute patruzeci și patru, în joia de după sărbătoarea Paștelui domnului²³ și alta de cercetare dată în a cincisprezecea zi a sărbătorii Corpus Christi²⁴ din anul de față.

Din cuprinsul căreia, adică al scrisorii deschise a vicevoievodului Petru, am aflat că magiștrii Ioan, Ladislau, Nicolae și Leukus, fiii lui Nicolae, fiul lui Mykud banul, pe de o parte, de asemenea comitele Ioan nobil de Bîrlea pe de altă parte înfățișîndu-se înșiși în Someșfalău, la octavele sărbătorii Nașterii sfîntului Ioan Botezătorul²⁵, înaintea celui Petru vicevoievodul, acei Ioan, Ladislau, Nicolae și Leukus, fiii celui Nicolae, au mărturisit prin viu grai, că deși ei au dat în judecată înaintea celui Petru vicevoievodul pe acel comite Ioan de Bîrlea pentru acea bucată de pămînt numită Gyurukuth, vecină cu pămîntul sau moșia numită Bîrlea a celui comite Ioan, și acea pricină s-a dezbătut mai mult timp, totuși ei au lăsat, în fața pomenitului vicevoievod Petru, celui comite Ioan de Bîrlea un capăt al văii numite Gyurukuth aflător între vechile semne de hotar ale desnumitei moșii Bîrlea, ca să-l stăpînească și să-l aibă în pace.

Iar în scrisoarea voastră de îndatorire se afla în chipul acesta: că înfățișîndu-se înaintea voastră Ioan, fiul lui Nicolae de Chiced în numele lui însuși și în numele fraților săi, adică Pavel, Blasiu, Toma și Andrei, fiii lui Nicolae, pe de o parte, iar pe de altă parte Ștefan, fiul lui Ioan de Bîrlea împreună cu fiii săi Ștefan, Barnaba și Ladislau de asemenea în numele lor însăși, ei au spus și au arătat că din pricina nevoilor lor avute mai înainte au zălogit înaintea noastră sus-zișilor Ioan, Pavel, Blasiu, Toma și Andrei, de la octavele de atunci ale sărbătorii Rusaliilor²⁶ pe timp de trei ani a șasea parte a moșiei lor de moștenire, numită Bîrlea, adică jumătatea unei bucăți de pămînt numite Gyurukuth pe patru mărci de argint bun și o jumătate de fertun, socotind fertunul la optsprezece groși.

Iar din cuprinsul celei de a treia scrisori a voastre, adică al scrisorii de cercetare se vedea că voi, incuviințînd cererea noastră prietenească, ați hotărît să trimiteți spre mărturie împreună cu omul nostru Nicolae, fiul

lui Andrei, pe omul vostru cuviosul bărbat fratele Nicolae, care înapoiindu-se apoi la voi și întrebați de voi cu luare aminte, v-au spus deopotrivă, că au aflat următorul adevăr despre cele de mai sus de la nobili și nenobili și de la alți oameni de orice stare aflători de jur împrejur, și mai cu osebire de la vecini și megieși, adică de la magistrii Nicolae și Leukus, nobili de Dăbîca, Mihail, fiul lui Ilie de Inokhaza și Mihail de Luna și de alți mulți bărbați cinstiți de la care se cuvenea și se cădea, și anume că sus-zisa bucată de pământ numită Gyrukuth se afla și se află între hotarele moșiei numite Birlea și că acel pământ numit Gyrukuth a fost întotdeauna de moștenire al acelui Barnaba, fiul lui Ioan și că de drept trebuie să țină de el.

După înfățișarea acestor scrisori și citirea cuprinsului lor cînd noi, așa precum cade în datoria slujbei noastre, am întrebat de trei ori pe acei nobili de Tiołtiur, dacă au sau nu cu privire la sus-zisul pământ Gyrukuth acte temeinice sau vreo scrisoare de întîmpinare sau de opreliște din timpul zălogirii făcute prin scrisoarea voastră acelor nobili de Chiced, în chipul mai sus-arătat, sau din timpul redobîndirii ce a avut loc în fața suszisului vicevoievod Petru, care scrisori ar putea să le înfățișeze înaintea noastră acum sau la un soroc ce li se va hotărî de către noi, acei nobili au spus că nu pot să înfățișeze nici acum și nici în viitor niciun act și nicio scrisoare de întîmpinare sau de opreliște și nici nu s-au legat să facă dovada prin vreun alt act temeinic ci numai prin rostirea unor vorbe goale și n-au fost în stare să ridice nimic împotriva cuprinsurilor scrisorilor înfățișate mai înainte.

Drept aceea, noi împreună cu nobilii țării care ședea cu noi la judecată, am hotărît, potrivit cuprinsului sus-pomenitei scrisori a celui Petru vicevoievodul, ca acea bucată de pământ sau capăt al acelei văi numită Gyrukuth, s-o stăpînească pe veci Barnaba între aceleași hotare și semne de hotar, iar acei nobili de Tiołtiur am hotărît să fie osîndiți, pentru împotrivirea lor, cu prețul acelei bucăți de pământ, și anume cu două părți nouă ca judecător și cu o a treia parte celui Barnaba ca pîriș.

Și deoarece pentru a se face acea punere în stăpînire de moșie este nevoie și trebuie să fie trimis omul nostru cu mărturia omului vostru, de aceea cerem stăruitor prieteniei voastre prin cele de față, să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Ladislau, fiul lui Beke de Iclod, sau Mihail de Luna ori Ioan zis Bogar sau Ioan de Badoc, în lipsa celorlalți, ducîndu-se la sus-zisa bucată de pământ și chemînd în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii ei și fiind ei de față, s-o hotărînicească — adică obîrșia acelei văi numite Gyrukuth — între neîndoielnicele ei hotare și semne de hotar și ridicînd în locurile de trebuință noi semne de hotar, după ce o vor hotărînici și despărți de drepturile de moșie ale altora, ținînd seama de felul și întînderea ei, s-o prețuiască așa cum cere obiceiul țării și odată prețuită s-o treacă în stăpînirea celui Barnaba, fiul lui Ioan de Birlea, ca s-o stăpînească pe veci, fără a se ține seama de împotrivirea sus-zisilor nobili de Tiołtiur, dar fără a vătămă totuși drepturile celorlalți. Iar dacă alții s-ar ridica împotriva, să-i cheme înaintea noastră la un soroc potrivit spre a da seamă de pomenita lor împotrivire. Și după acestea să aveți bunătatea să ne răspundeți prin scrisoarea voastră pînă la octavele acum viitoare ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul²⁷ despre felul cum

s-au făcut toate cele de mai sus, cu întreaga lor desfășurare, așa cum va fi mai potrivit.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sus-ziselor octave ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și patru.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bethlen de Iktár. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1 342.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăștur din 28 noiembrie 1364, nr. 354.

¹ Scris deasupra rîndului de aceeași mină.

² Corect: *testimonium*.

³ Astfel în transumpt.

⁴ Corect: *ventillata*.

⁵ Corect: *filiorum*.

⁶ Corect: *possessionis*.

⁷ Cuvînt omis în transumpt; intercalat de noi după sens.

⁸ Corect: *quampluribus*.

⁹ Corect: *requisitos*.

¹⁰ Rupt cca 0,5 cm, întregit de noi după sens.

¹¹ Corect: *facte*.

¹² Corect: *reobtencionis*.

¹³ Corect: *iudici*.

¹⁴ Corect: *debeat*.

¹⁵ Corect: *vocate*.

¹⁶ Corect: *estimet*.

¹⁷ Corect: *citet*.

¹⁸ Corect: *opportunum*.

¹⁹ 6 octombrie.

²⁰ 14 iunie.

²¹ 8 iunie.

²² 1 iulie.

²³ 8 aprilie 1344, (Cluj-Mănăștur).

²⁴ 6 iunie 1364, Cf. doc. nr. 280.

²⁵ 1 iulie 1342.

²⁶ 30 mai 1344.

²⁷ 28 noiembrie 1364.

343

1364 octombrie 16, (Cluj-Mănăștur).

Nobili viro magistro Petro, viceuoyuode Transsiluano, amico ipsorum honorando, conventus¹ ecclesie¹ beate¹ Marie¹ virginis¹ de¹ Clusmonostră¹, amiciciam paratam debitum² cum honore. Noveritis nos recepisse³ in hec verba. (Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 6 octombrie 1364 nr. 338).

Nos enim, petitionibus vestris annuentes, unacum Andrea, filio Petri de Kewrus, homine vestro, nostrum hominem, videlicet⁴ religiosum virum, fratrem Johannem sacerdotem, ad premissa exequenda duximus transmittendum. Qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, in quindenis festi beati Mychaelis archangeli, ad faciem possessionis Zalathna⁵ accessissent ac, vicinis et commetaneis circumquaque undique convocatis, et specialiter hospitibus de Magaria presentibus. et conscientibus, eandem possessionem Zalathna⁵ a parte predictae possessionis Magaria, iuxta veras et antiquas metas, secundum continenciam literarum privilegialium ipsius capituli ecclesie Transsiluane, reambulassent, novas metas iuxta veteres, ubi necesse erat, erigendo, factaque reambulacione et ereccionibus metarum et nullo contradictore aparente⁶, statuissent dominis de capitulo ecclesie Transsiluane, perpetuo possiden-

352

dam. Cursus autem metarum a parte possessionis Magaria hoc ordine distinguntur: Primo enim incipit in cacumine cuiusdam montis, circa tres metas antiquas alias tres novas, quarum una ville Rv̄huen, alia Magaria et tertia ville Zalathna separat et distingit, abhinc descendendo in eodem berch, sex novas metas successive usque⁷ ad finem eiusdem montis, inter silvas; deinde vadit ad unum parvum berch, ubi novam metam terream, ulterius precedendo in fine terre arabilis, novam metam, abhinc veniendo circa metam antiquam (iuxta)⁸ viam, novam metam; ulterius transeundo⁹ iuxta quoddam nemus, metam terream et in fine eiusdem nemoris novam metam; (de hinc tr)anseundo¹⁰ per unum berch parvum et declinando ad partem meridionalem novam metam terream, et eundo versus eandem partem (iuxta metam a)ntiquam¹¹, novam metam terream; idem modicum ascendendo⁹ ad berch, iuxta viam magnam, novam metam, ulterius (descendit ad)¹² quoddam nemus, circa antiquam metam, novam metam, deinde, transiundo in vallem, inter duas vias, novam (metam, deinde transeun)do¹³ versus meridiem, in berch, novam metam; abhinc modicum eundo iuxta viam, novam metam (. . . eun)do¹⁴, in una via, novam metam, ulterius ascendendo⁹ ad berch, iuxta viam, novam metam; abhinc (. . .)¹⁵ iuxta duas metas antiquas, novam metam erexissent. Et ibi incipiunt tenere metas cum nobilibus (de dicta Magaria et sic reambulacio et erectio novarum)¹⁶ metarum finaliter terminantur.

Datum feria quarta proxima post quindenias predictas, anno prenotato.

(*Pe verso, de aceeași mină*): Nobili viro et honesto magistro Petro, vicevaivode Transsilvano, pro honorabili capitulo ecclesie Transsilvane, super possessione Zalathna, reambulatoria.

Nobilului bărbat, magistrului Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de cinstire, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur cu toată prietenia și cinstirea cuvenită.

Aflați că am primit scrisoarea voastră cu acest cuprins: (*Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 6 octombrie 1364, nr. 338*).

Noi, așadar, încuviinșind cererea voastră, am hotărît să trimitem dimpreună cu omul vostru Andrei, fiul lui Petru de Curciu, pe omul nostru, anume pe cuviosul bărbat fratele Ioan, preotul, pentru îndeplinirea celor de mai sus. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că în a cincisprezecea zi după sărbătoarea fericitului arhanghel Mihail¹⁷ s-au dus la moșia Zlagna și chemînd de pretutindeni pe vecinii și megieșii dimprejur, și mai ales fiind de față și învoindu-se oaspeții din Măgărei, ei au hotărnicit, după adevăratele și vechile ei semne de hotar, numita moșie Zlagna dinspre sus-zisa moșie Măgărei, potrivit cuprinsului scrisorii privilegiale a aceluia capîtlu al bisericii Transilvaniei, ridicînd semne noi lîngă cele vechi, acolo unde era nevoie; și, odată făcută hotărnicirea și ridicarea semnelor de hotar, neivindu-se nici un împotrivor, au dat-o în stăpînire domnilor din capîtlul bisericii Transilvaniei ca s-o stăpînească pe veci. Iar mersul hotarelor dinspre moșia Măgărei se deosebește astfel: mai întîi hotarul începe din vîrfu unu deal unde lîngă trei semne vechi ei au ridicat alte trei semne noi, dintre care unul desparte și deosebește moșia dinspre satul Rîchișdorf celălalt dinspre Măgărei, iar al treilea dinspre satul Zlagna. De aci coborînd, hotarul merge pe aceeași creastă, unde ei au ridicat șase semne noi, în șir, pînă la capătul aceluia deal între păduri; de acolo merge la o creastă mică, unde

au ridicat o movilă nouă de hotar; mergînd mai departe, la capătul unui pămînt de arătură au ridicat un semn nou; de aci ajungînd la un semn vechi, lîngă drum, au ridicat un semn nou. Trecînd mai departe, lîngă o dumbravă au ridicat o movilă de hotar, iar la capătul acelei dumbrăvi, un semn nou. De acolo trecînd de-a lungul unei creste mici și cotînd spre miazăzi au ridicat o movilă nouă de hotar, și mergînd în aceeași parte lîngă un semn vechi, au ridicat o movilă nouă de hotar. Apoi, suînd puțin spre creastă, lîngă drumul mare au ridicat un semn nou; mai departe coborînd la o dumbravă, lîngă un semn vechi, au ridicat un semn nou. De acolo, trecînd în vale, între două drumuri, au ridicat un semn nou; de acolo, mergînd spre miazăzi pe creastă au ridicat un semn nou. De aci mai mergînd puțin pe lîngă un drum au ridicat un semn nou; (...) mergînd pe un drum, au ridicat un semn nou. Suînd mai departe pe creastă, lîngă un drum au ridicat un semn nou. De aci (...) lîngă două semne vechi au ridicat un semn nou. Și acolo încep să țină hotar cu nobilii din zisa (moșie) Măgărei. Și astfel se termină hotărnicirea și ridicarea noilor semne de hotar.

Dat în miercurea de după sus-pomenita a cincisprezecea zi, în anul mai sus arătat.

(*Pe verso, de aceeași mînă:*) Nobilului bărbat și cinstitului magistru Petru, vicevoievodul Transilvaniei, scrisoare de hotărnicire cu privire la moșia Zlagna, pentru vrednicul de cinstire capitlu al bisericii Transilvaniei.

Arh.Stat.Alba Iulia. Bibl. Batthyaneum, arh. capitl. din Alba Iulia. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Copie contemporană pe hîrtie, cu urme de pecete de închidere pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 218—219.

REGESTE: Beke, *Erd. kápt.*, nr. 663.

¹ Cuvinte scrise deasupra cuvintelor: *capitulum ecclesie Transsiluane*; tăiate de același mînă.

² Corect: *debito*.

³ În text lipsesc cuvintele: *litteras vestras*.

⁴ Urmează cuvîntul: *comite*; tăiat de aceeași mînă.

⁵ Silaba: *la* scrisă deasupra rîndului.

⁶ Corect: *apparente*.

⁷ Urmează: *sil*; tăiat de aceeași mînă.

⁸ Rupt circa 1 cm; întregit de noi după sens.

⁹ Astfel în copie.

¹⁰ Rupt cca 2 cm; întregit după sens.

¹¹ Rupt cca 3 cm; întregit după sens.

¹² Rupt cca 4 cm; întregit după sens.

¹³ Rupt cca 5 cm; întregit după sens.

¹⁴ Rupt cca 5,50 cm; întregit parțial, după sens.

¹⁵ Rupt cca 5,50 cm.

¹⁶ Rupt cca 5,50 cm; întregit pe baza contextului.

¹⁷ 13 octombrie.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis, iudici, iuratis civibus et universis hospitibus civitatis Budensis, salutem et gratiam. Cum nos, ad supplicacionem fidelium civium nostrorum de Brassow, ad eandem civitatem nostram nundinas seu forum annuum ad instar libertatis nun-

dinarum Bude celebrandarum duxerimus concedendum seu concedendas, fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus universa iura et libertates fori annui vobis dati, prout in nostro privilegio exinde confecto exprimuntur, Hermanno et Jacobo, civibus de dicta Brassow, ostensoribus presencium, in transscripto sub vestro sigillo concedatis et emanari facere debeatis, absque difficultate aliquali, secus facere non audentes.

Datum in Wysegrad, in festo beati Luce evangeliste, anno domini M^o CCC^{mo} sexagesimo quarto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioșilor săi, judeului, juraților, orașenilor și tuturor oaspeților din orașul Buda, sănătate și milostivire.

Deoarece noi am hotărât, la cererea credincioșilor noștri orașeni din Brașov, să le hărăzim dreptul de a ține în zisul nostru oraș (Brașov) iarmaroace sau târg anual cu aceleași libertăți pe care le au și iarmaroacele ce se țin la Buda, vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre ca să dați lui Hermann și lui Iacob, orașeni din zisul Brașov, înfățișătorii scrisorii de față, și să fiți datori a pune să (li) se dea fără nici o greutate în copie, cu pecetea voastră, toate drepturile și libertățile târgului anual îngăduit vouă, așa cum sînt arătate în privilegiul nostru, întocmit în această privință. Și altfel să nu îndrăzniți a face.

Dat în Vișegrad, la sârbătoarea fericitului evanghelist Luca, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh. Stat. Brașov, Privilegii, nr. 5. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1278.

Transumpt în actul judeului Ștefan Lorandi și al sfatului orașului Buda, din 20 decembrie 1364, nr. 367.

EDIȚII: *Sieb. Provinzialblätter*, I. p. 206; *Fejér*, IX/3; p. 429; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 90, *Ub.*, II, p. 219.

REGESTE: *Magyar Tört. Tár*, IV, p. 146.

345

1364 octombrie 19, Kálló.

Magistrul Nicolae Bebek, vicecomitele și cei patru juzi ai nobililor din comitatul Szabolcs, adevăresc că, potrivit poruncii lor scrise, Emeric și Petru, fiii lui Simion de Kálló, au plătit patru florini orașanului Petru, diacul (*litteratus*) din Tășnad (*Thasnad*).

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1460.

Orig. hirtie, cu urmele a trei peceti.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 126, nr. 1541.

346

1364 octombrie 25.

Ludouicus, dei gracia Hungarie, Dalmatie, Croatie, Rame, Seruie, Gallitie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Salernitanus et honoris Montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus presen-

tibus pariter et futuris presentium notitiam habituris, salutem in omnium salvatore.

Quoniam sancte religionis iudicium sanctam iussit ecclesiam opibus condonare, et donata inviolabiliter observare; proinde ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire quod serenissima domina Elisabeth, regina Hungarie, genitrix nostra charissima, in personis religiosarum dominarum sanctimonialium claustrum sancte Anne de Waradino exhibuit nobis quasdam litteras nostras patentes maiori sigillo in Vzura furtim sublato consignatas, in facto cuiusdam Zeven vocate emanatas, tenoris infrascripti, petens nostram excellentiam, materno cum affectu ut easdem acceptare, approbare, ratificare et novi sigilli nostri appensione pro eisdem religiosis dominabus privilegialiter dignaremur confirmare, quarum tenor talis est: *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 4 iunie 1351, Fejér, IX/2, p. 64—66.⟩*

Nos itaque devotis petitionibus et salubribus invitationibus dicte domine regine, matris nostre, filiali cum devotione inclinati pretactas litteras nostras omni prorsus suspicione carentes, presentibus de verbo ad verbum insertas quo ad omnes sui continentias et clausulas acceptamus, approbamus, ratificamus, et pro pretitulatis dominabus sanctimonialibus auctoritate regia perpetuo valituras confirmamus presentis privilegii nostri patrocinio mediante, salvis iuris alienis.

In cuius confirmationis nostre testimonium, firmitatemque perpetuam, presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentes et authentici sigilli nostri novi, dupplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris, Nicolai archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancelarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^oCCC^oLX quarto, octavo calendis Novembris, regni autem nostri, anno vigesimo tertio. Venerabilibus in Christo patribus et dominis Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Nicolao Jadrensi, Vgolino Spalatensi et Elia Ragusiensi, archiepiscopis; Demetrio Varadiensi, Dominico Transsylvaniensi, Colomanno Jauriensi, Ladislao Wesprimiensi, Stephano Zagradiensi, regnique Sclauonie vicario generali, Wilhelmo Quinqueecclesiensi, Dominico Chanadiensi, Michaele Agriensi, Joanne Vacienti, Petro Boznensi, fratre Stephano Nitriensi, Demetrio electo confirmato Syrmieni, Demetrio Nonensi, Nicolao Truguriensi, Stephano Farenensi, Valentino Macarenensi, Mattheo Sibinicensi, Michaele Scardonensi et Portiua Senniensi ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, Tinniniensi et Corbauienti sedibus vacantibus; magnificis viris Nicolao Konth palatino, Dionysio waywoda Transylvano, comite Stephano, iudice curie nostre, Joanne magistro tavernicorum nostrorum, Nicolao de Zeech Dalmatie et Croatiae, Nicolao de Machow banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo de Lisko dapiferorum, Joanne ianitorum et Emerico agazonum nostrorum magistris ac magistro Benedicto, comite Poseniensi, aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croatiai, Ramei, Serbiei, Galității, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgarei, principe de Salerno și domn al Muntelui Sanct'Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum, cât și celor viitori, care vor lua cunoștință despre cele de față, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Deoarece judecata sfintei religii a poruncit ca sfînta biserică să fie dăruită cu bogății și cele dăruite să fie păstrate neștirbite, drept

aceea prin aceste rînduri voim să aducem la cunoștința tuturor că prealuminația doamnă Elisabeta, regina Ungariei, preastrălucita noastră mamă, în numele cuvioaselor doamne călugărițe ale mănăstirii Sfînta Ana din Oradea, ne-a înfățișat o scrisoare de a noastră deschisă, întărită cu pecetea noastră cea mare, luată pe ascuns la Uzura, dată cu privire la o moșie, numită Zeben, cu cuprinsul mai jos scris, rugînd înălțimea noastră cu dragoste de mamă ca s-o primim ca un privilegiu, s-o încuviințăm, s-o întărim și să binevoim a o întări cu pecetea noastră cea nouă atîrnată, pentru aceste cuvioase doamne.

Cuprinsul acestei scrisori este următorul: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 4 iunie 1351).*

Noi, așadar, înduplecați cu filială smerenie de cucernicile cereri și bunele îndemnuri ale zisei doamne regine, mama noastră, primim, încuviințăm și întărim sus-zisa scrisoare a noastră, lipsită de orice bănuială, trecută cuvînt cu cuvînt în scrisoarea de față, cu tot cuprinsul său și toate capetele, și pentru amintitele doamne călugărițe o confirmăm cu autoritatea regească spre a avea putere în veci prin mijlocirea privilegiului nostru de față, fără a vătămă drepturile altora.

Spre mîntuirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră de față privilegială, întărită cu puterea noii și adevăratei noastre peceti duble atîrnată.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, Nicolae, arhiepiscop de Strigoniu și comite perpetuu al aceluia loc, cancelar al curții noastre, credinciosul nostru iubit, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și patru, în ziua a opta a calendelor lui noiembrie, iar al domniei noastre în anul al douăzeci și treilea. Venerabilii întru Hristos părinți: Nicolae, de Strigoniu, Toma de Caloce, Nicolae de Iadra, Ugolin de Split și Ilie de Dubrovnik, arhiepiscopi; Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Győr, Ladislau de Vesprim, Ștefan de Zagreb și vicar general al Țării Slavoniei, Vilhelm de Pécs, Dominic de Cenad, Mihail de Agria, Ioan de Vác, Petru al Bosniei, fratele Ștefan de Nitra, Dumitru ales și confirmat de Srjem, Dumitru de Nona, Nicolae de Trogir, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Šibenik, Mihail de Scardona și Portiva de Segno, episcopi, păsătorind în chip fericit bisericele lui Dumnezeu, scaunele episcopale de Knin și Krbava fiind vacante; măriții bărbați: Nicolae Konth palatinul, Dionisie, voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan, judele curții noastre, Ioan, marele nostru vistier, Nicolae de Zeech al Dalmației și Croației și Nicolae de Mačva, bani, Petru Zudar, paharnic, Pavel de Lisko, marele stolnic, Ioan, marele ușier și Emeric, marele comis (precum) și magistrul Benedict, comite de Pojon și mulți alții ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

Bibl. Univ. din Budapesta. Colecția Hevenesi, Tom. LXXIX, p. 150.
Orig. perg., cu pecete atîrnată.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 387—389.

Conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra, omnibus Christi fidelibus presens scriptum inspecturis salutem in omnium salvatore.

Ad universorum noticiam, tam presencium, quam futurorum harum serie volumus pervenire quod accedentes ad nostram presenciam Nicolaus, Blasius et Michael, filii Petri, filii Blasii, nobilis de Egres ab una, parte vero ex altera Nicolaus et Lucasius, filii Symonis de eadem Egres, coram nobis personaliter constituti, per predictos Nicolaum, Blasium et Michaellem, filios Petri, filii Blasii confessum extitit ministerio vive vocis pariter et relatum quod ipsi de possessionibus ipsorum porcionariis scilicet in possessionibus Egres, Buch et Hindal ipsis iure hereditario attingentibus, in comitatu de Thorda existentibus, quartam filialem nobilis domine Margareta vocate sororis ipsorum, predictis Nicolao et Blasio¹, filiis Symonis extradare tenerentur. Unde ipsi propter bonum pacis et concordie unionem quandam particulam terre in predicta possessione Hindal vocata habitam, a parte orientali, pro tota quarta filiali ipsis Nicolao et Lucasio, filiis Symonis dedissent, donassent et assignassent salvo iure alieno et coram nobis dederunt et donaverunt cum omnibus utilitatibus et proventibus scilicet terris arabilibus, fenetis et pratis, aquis et fluvis², sylvis³ et nemoribus ad dictam particulam terre pertinentibus ipsis et per eorum suis heredibus iure hereditario et irrevocabiliter tenendam, habendam et pacifice possidendam. Ita tamen quod si (quidem, processu temporum curriculo racione)⁴ predictae quarte filiali sepedictos Nicolaum, Blasium et Michaellem filios Petri, filii Blasii in ius evocare nitterentur³, ex tunc iidem Nicolaus et Blasius¹, filii Symonis (propriis)⁵ laboris⁶ et expensis expedire tenebuntur. Ad cuius rei veritatem perpetuamque firmitatem presentes nostras concessimus litteras privilegiales sigillo nostro pendenti munimine roboratas et munitas.

Datum in vigilia festi beatorum apostolorum Symonis et Jude, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, tuturor credincioşilor întru Hristos, care vor vedea scrisoarea de faţă, mintuire întru mintuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoştinţa tuturor, atît celor de faţă cît şi celor viitori, că venind în faţa noastră Nicolae, Blasiu şi Mihail, fiii lui Petru, fiul lui Blasiu, nobil din Şchiopi, pe de o parte, iar pe de altă parte, Nicolae şi Luca, fiii lui Simion din acelaşi Şchiopi, înfăţişîndu-se ei înşişi înaintea noastră, sus-zîşii Nicolae, Blasiu şi Mihail, fiii lui Petru, fiul lui Blasiu, au mărturisit prin viu grai şi deopotrivă au spus că ei din părţile lor de moşie, adică din moşiile Şchiopi, Buch şi Indol care le aparţin după dreptul de moştenire, aflătoare în comitatul Turda, sînt datori să încredinţeze susnumiţilor Nicolae şi Luca, fiii lui Simion a patra parte cuvenită fiicei a nobilei doamne numită Margareta, sora lor. Drept aceea, pentru o bună legătură de pace şi înţelegere au dat, au dăruit şi au trecut în stăpînirea acelor Nicolae şi Luca, fiii lui Simion o anumită bucată de pămînt din partea de răsărit, aflătoare în sus-zisa moşie numită Indol, ca întregă a patra parte cuvenită fiicei şi în faţa noastră o dau, o dăruiesc şi o trec în stăpînirea lor şi prin ei moştenitorilor lor cu toate folosinţele şi foloasele, adică cu pămînturile de arătură, cu fînaţele şi luncile, cu apele şi rîurile, cu pădurile şi dumbrăvile care ţin de zisa bucată de pămînt ca să o ţină, să o aibă şi să o stăpînească în pace, fără a vătămă dreptul altuia. Astfel totuşi dacă cineva în scurgerea vremii ar încerca să-i cheme în judecată cu privire la sus-zisa a patra parte cuvenită fiicei, pe des numiţi Nicolae,

Blasiu, și Mihail, fiii lui Petru, fiul lui Blasiu, atunci aceiași Nicolae și Luca, fiii lui Simion vor fi datori să-i apere cu ostenele și cheltuielile lor.

Pentru adevărul și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră privilegială de față confirmată și întărită cu puterea peceții noastre atirnite.

Dat în ajunul sărbătorii sfinților apostoli Simion și Iuda, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 352. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364. Orig. perg., cu pete de umezeală; pecetea atirnată s-a pierdut.

¹ Astfel în orig. corect: *Lucasio*, precum reiese din context.

² Corect: *fluviis*.

³ Astfel în orig.

⁴ Pată de umezeală cca 5 cm; întregit pe baza contextului.

⁵ Pată de umezeală cca 1 cm; întregit după sens.

⁶ Corect: *laboribus*.

Nos, Lodouicus rex prefatus, universis declaramus quod ubi in regno nostro Bozne innumerabilis multitudo hereticorum et patarinorum pululasset in errore fidei orthodoxe ad extirpandum de ipso regno nostro eosdem, ex una parte nos personaliter instaurato valido exercitu proficiscebamur, ex alia vero parte venerabilem in Christo patrem dominum Nicolaum, archyepiscopum Strigoniensem, nostrum cancellarium, penes quem utrumque par sigilli nostri autentici habebatur et virum magnificum dominum Nicolaum palatinum cum ceteris prelatis, baronibus et regni proceribus in Vzuram destinaramus, quidam familiares ipsius domini archyepiscopi pro custodia deputati, utrumque par dicti sigilli nostri preconcepta malicia subtraxerunt. Nos itaque precauentes ne ex huiusmodi sigilli nostri deperdicione regnicolis nostris in eorum iuribus successive periculum possit imminere, sigillum novum in duobus paribus fecimus pro nobis sculpi quod ad omnia privilegia nostra et condam domini Karuli regis, patris nostri, sub priori sigillo eiusdem tempore sue coronacionis sculpto et demum per eundem eo quod sub ipso plurime infidelitates perpetrare extiterunt reperte permactato ac sub alio sigillo ipsius in partibus Transsalpinis casualiter deperdito confecta, iuxta dicta nostra sigilla decrevimus fore apponendum ad quecumque vero privilegia paterna dictis duobus prioribus suis sigillis consignata que per eundem patrem nostrum per sigilla eius posteriora vel per nos cum sigillo modo premissis deperdito confirmata non haberentur et ad ipsa privilegia ipsum novum sigillum nostrum non penderetur vel, quecumque patentes littere nostre et paterne non confirmarentur, ea privilegia et littere, sicut per eundem patrem nostrum fuerunt revocata et annullata, sic et nos ipsas sew ipsa commisimus viribus caritura nullamque roboris optentura firmitatem; interque nos privilegium nostrum omni suspicione destitutum et omnia in eo superius contenta et expressa pro eisdem civibus nostris de Brasso ac ad eandem pertinentibus dicti sigilli nostri novi dupplicis et autentici appensione innovamus et perpetuo confirmamus.

Datum per manus eiusdem domini Nicolai archyepiscopi, cancellarii nostri, quinto Kalendas Novembris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quarto, regni autem nostri anno vigesimo tercio.

Noi, pomenitul rege Ludovic spunem tuturor că, atunci cînd în regatul nostru Bosnia o mare mulțime de eretici și patareni au sporit în greșeala credinței ortodoxe, spre a-i stîrpi din regatul nostru, pe de o parte noi înșine, după ce am ridicat o oaste puternică, am pornit împotriva lor, iar pe de altă parte l-am trimis la Uzura pe venerabilul întru Hristos părinte domnul Nicolae, arhiepiscop de Strigoniu. cancelarul nostru, la care se păstrau cele două exemplare ale pecetii noastre autentice, și pe măritul bărbat domnul Nicolae, palatinul, împreună cu ceilalți prelați, baroni și fruntași ai țării, niște slujitori ai domnului arhiepiscop, trimiși pentru pază, dintr-o răutate dinainte plănuită, au furat cele două exemplare ale zisei noastre peceti. Noi așadar temîndu-ne ca nu cumva din această pierdere a pecetii noastre să se poată naște de acum înainte pentru locuitorii țării noastre vreo primejdie în ce privește drepturile lor, am pus să ni se lucreze o nouă pecete în două exemplare, și am hotărît ca toate privilegiile emise de noi precum și de răposatul rege Carol, părintele nostru, sub pecetea sa, făcută în timpul încoronării sale și anulată din cauză că sub această pecete s-au găsit săvîrșite foarte multe înșelăciuni precum și la cele date sub o altă pecete a lui pierdută din întîmplare în părțile Țării Românești, să fie pusă pe lîngă zisele noastre peceti dar privilegiile părintești, întărite cu zisele două peceti ale lui de mai înainte, care nu au fost întărite de către tatăl nostru prin pecetile lui ulterioare sau de către noi cu pecetea pierdută în felul sus arătat la acelea să nu li se atîrne acea pecete nouă a noastră; și pe deasupra ca orice scrisoare a noastră deschisă să nu fie întărită; acele privilegii și scrisori așa după cum au fost revocate și nimicite de către acel tată al nostru, tot așa și noi am hotărît să fie lipsite de putere și să nu aibă nici o trăinicie a puterii, și noi înnoim și întărim pe veci privilegiul nostru, lipsit de orice bănuială, și toate cele cuprinse și spuse în cele de mai înainte pentru acești orașeni ai noștri din Brașov și pentru cei ce țin de el, prin atîrnarea pecetii noastre noi duble și autentice.

Dat de mîna aceluiași domn Nicolae, arhiepiscop, cancelarul nostru, în ziua a cincea înainte de calendele lui noiembrie, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru, iar al domniei noastre în al douăzeci și treilea an.

Arh. Stat. Brașov, arh. oraș. Brașov: Privilegii 2, 11 și 11 a. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1353.

Textul original de întărire se află sub textul original din 1353, întărit cu pecete de maiestate, atîrnată de șnur de mătase verde și violet.

Transumpt în actul original al lui Sigismund, regele Ungariei, din 26 iunie 1387, lîngă Kopernitz.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei din 26 iunie 1387, lîngă Kopernitz, ce se află ca transumpt în actul aceluiași rege, din 15 decembrie 1388, transcris de capitlul de Alba Iulia la 2 martie 1425.

REGESTE: *Ub.*, II, p. 221, nr. 819.

(L)odouicus¹, dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris Montis sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus presentibus pariter et futuris presencium noticiam habituris, salutem in omnium salvatore.

Regie sublimitatis immensa largitas singulorum pensans merita solet crescente numero subditorum eisdem donare largioris munere libertatis, ut ex multis efficiantur plurimi et fidelissimi ex fidei².

Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod Hermanus et Jacobus, iurati cives nostri de Brassou, suis necnon universorum fidelium civium et hospitem de eadem Brassou vice et nominibus nostre serenitatis adientes conspectum, exhibuerunt nobis quasdam litteras nostras patentes secretiori sigillo nostro consignatas super concessione nundinarum in eadem civitate celebrandarum confectas tenoris subsequens, supplicantes nostro culmini regio humili prece et devota, ut easdem acceptare, approbare, ratificare appensioneque novi nostri sigilli pro eisdem civibus et hospitibus nostris privilegialiter confirmare dignaremur. Quarum tenor talis est: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 10 iunie 1364, nr. 281).*

Nos itaque, iustis et modestis supplicationibus prefatorum fidelium civium et hospitem nostrorum regia benignitate exauditis et admisis, pretactas litteras nostras patentes omni prorsus vicio et suspicione carentes, presentibus de verbo ad verbum insertas acceptamus, approbamus, ratificamus easdemque quo ad omnes ipsarum continencias et clausulas appensione dicti nostri novi sigilli pro iam dictis fidelibus civibus et hospitibus nostris de Brassou eorumque succesoribus et posteritatibus universis, mera regia auctoritate, perpetue valituras confirmamus presentis scripti nostri patrocinio mediante.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentes et autentici sigilli nostri novi dupplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, anno domini M^{mo}. CCC^{mo}. LX^{mo} quarto, quinto Kalendas Novembris, regni autem nostri anno vigesimo tercio. Venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Vgolino Spalatensi, Nicolao Jadrensi et Elya Ragusiensi archiepiscopis; Demetrio Waradiensi, Dominico Transsilvano, Colomano Jauriensi, Ladislao Vesprimiensi, Stephano Zagrabiansi regnique Sclauonie vicario generali, Vilhelmo Quinqueecclesiensi, Dominico Chanadiensi, Michaeli Agriensi, Johanne Wacyensi, Petro Boznensi, fratre Stephano Nitriensi, Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Farenensi, Valentino Macariensi, Matheo Sibinicensi, Mychaele Scardonensi et Portiua Senniensi ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, Tininiensi et Corbauensi sedibus vacantibus. Magnificis viris Nicolao palatino, Dyonisio woyuoda Transsilvano, comite Stephano iudice curie nostre, Johanne magistro tavernicorum nostrorum, Nicolao de Zech Dalmacie et Croacie, Nicolao de Gara de Machou banis, Petro Zudor pincernarum, Paulo de Lyzka dapiferorum, Johanne iani-

torum et Emerico agazonum nostrorum magistris ac magistro Benedicto comite Posoniensi allisque quampluribus regni nostri comitatus tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului (și) al Muntelui Sant' Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atît celor de față, cit și celor viitori, care vor lua cunoștință de (scrisoarea) această, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Nemăsurata dărnicie a înălțimii regești, cumpănind vrednicia fiecărui, obișnuiește ca, odată cu creșterea numărului supușilor, să-i dăruiască cu darul unor libertăți și mai mari pentru ca din mulți ei să ajungă și mai mulți, și din credincioși, și mai credincioși.

Drept aceea, prin aceste rînduri, voim să ajungă la cunoștința tuturor că înfățișîndu-se înaintea luminăției noastre Hermann și Iacob, orășeni jurați ai noștri din Brașov, în locul și în numele lor, precum și în acela al tuturor credincioșilor orășeni și oaspeți ai noștri din același Brașov, ne-au arătat o scrisoare a noastră deschisă, însemnată cu pecetea noastră de taină, (și) întocmită cu privire la dreptul de a ține iarmaroc în zisul oraș, avînd cuprinsul de mai jos, rugîndu-se de înălțimea noastră regească, cu smerită și supusă rugăminte, să binevoim a o primi, încuviința, consfinți și întări în chip de privilegiu, prin atîrnarea noii noastre peceti, pentru acei orășeni și oaspeți ai noștri. Iar cuprinsul acelei (scrisori) este acesta: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 10 iunie 1364, nr. 281).*

Noi, așadar, ascultînd și încuviințînd cu regească bunătate dreapta și cumpănita rugăminte a sus-zișilor credincioși orășeni și oaspeți ai noștri, primim, încuviințăm, consfințim pomenita noastră scrisoare deschisă, lipsită cu totul de orice stricăciune și bănuială și trecută din cuvînt în cuvînt în (scrisoarea) de față și din deplina noastră putere regească, cu ocrotirea scrisorii noastre de față o întărim în ce privește întregul ei cuprins și toate părțile sale, prin atîrnarea pomenitei noastre peceti noi, pentru sus-numiții credincioși orășeni și oaspeți ai noștri din Brașov și pentru toți urmașii și coborîtorii lor, ca să aibă putere pe veci.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru, am dat scrisoarea noastră privilegială de față, întărită cu puterea pecetii noastre noi, duble, autentice și atîrnate.

Dat de mîna venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mic trei sute șazeci și patru, în ziua a cincea înainte de calendele lui noiembrie, iar în al domniei noastre al douăzeci și treilea an; venerabilii întru Hristos părinți și domni: numitul Nicolae arhiepiscopul de Strigoniu, Toma arhiepiscopul de Calocea, Ugolino de Spalato, Nicolae de Zara și Ilie de Ragusa; (precum și) episcopii: Dumitru al bisericii de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Györ, Ladislau de Vespriim, Ștefan de Zagreb și vicar general al Țării Slavoniei, Vilhelm de Pécș, Dominic de Cenad, Mihail de Agria, Ioan de Vaț, Petru al Bosniei, fratele Ștefan de Nitra, Dumitru de Nona, Nicolae de Trau, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Šibenik, Mihail de Scardona, și

Portiva de Segno, păstorind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, scaunele de Knin și Krbava fiind vacante; măriții bărbați Dionisie, voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan, judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Nicolae de Zech banul Croației și Dalmației, Nicolae de Gara banul de Mačva, Petru Zudor marele nostru paharnic, Pavel de Lyzka marele nostru stolnic, Ioan marele nostru ușier, și Emeric marele nostru comis, precum și magistrul Benedict comitele de Pojon, și mulți alții ținând comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh. Stat. Brașov, Privilegii nr. 4. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1364.

Orig. perg., cu pecetea atârnată de șnur de mătase de culoare violet și verde, deteriorată.

EDIȚII: *Sieb. Provinzialblätter*, I, p. 199; *Fejér*, IX/3, p. 430; *Hurmuzaki-Densușianu* I/2, p. 90; *Ub.*, II, p. 219—220.

REGESTE: *Magyar Tör. Tár.*, IV, p. 146; *Transilvania*, 1871, p. 266.

¹ Loc lăsat gol pentru inițială.

² Corect: *fidelibus*.

350 **1364 octombrie 28** (*quinto Kalendas mensis Novembris*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actele capitlului de Spiš din 1 mai și 29 august 1348 (*Fejér* IX 1, p. 611—612, 612—613) privitoare la drepturile familiei de Somus asupra moșiei lor Sydotapataka din comitatul Șaruș. Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei și alt Dominic de Cenad, episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh. Naț. Magh., DL., (arh. Camerei Aulice Maghiare).

Orig. perg., cu pecete dublă atârnată.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 392—394.

351 **1364 octombrie 28, Vișegrad.**

⟨N⟩os, Vilhelmus, dei et apostolice sedis gracia episcopus ecclesie Quinqueecclesiensis comes capelle et secretarius cancellarie domini Ludouici, eadem gracia regis Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod magister Jakch de Kusal, ad nostram accedens presenciam, exhibuit nobis quasdam litteras predicti domini nostri regis patentes, maiori suo sigillo consignatas, petens nos, ut easdem de verbo ad verbum presentibus litteris nostris privilegialibus inseri et transscribi faceremus, uberiorem ad cautelem. Quarum tenor talis est: *⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 2 februarie 1361, nr. 13⟩.*

Nos igitur, iustis et legitimis petitionibus prefati magistri Jakch acquiescentes, prefatas litteras dicti domini nostri regis patentes, non abrasas, non cancellatas nec in aliqua sui parte viciatas, de verbo ad verbum presentibus litteris nostris privilegialibus inseri et transscribi ac regio sigillo, quo pretextu honoris nostri, scilicet comitatus capelle regie utimur, pendenti consignari fecimus, uberiorem ad cautelam.

Datum in Vissegrad, tercio die festi beati Demetrii martiris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

⟨Pe verso, de o altă mână contemporană:⟩ Super monasterio sancte Margareta, in monte Mezes situato.

Noi, Vilhelm, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic episcopul bisericii de Pécs, comite al capelei și secretar al cancelariei domnului Ludovic din aceeași milă regele Ungariei, dăm de știre și facem cunoscut prin cuprinsul celor de față tuturor cărora se cuvine, că venind înaintea noastră magistrul Jakch de Coșeiu ne-a înfățișat o scrisoare deschisă a sus-zisului domn al nostru regele, însemnată cu pecetea sa cea mare, rugându-ne, spre mai mare chezășie, să punem să fie cuprinsă și să fie trecută din cuvînt în cuvînt în scrisoarea noastră privilegiată de față acea ⟨scrisoare⟩ al cărei cuprins este acesta: ⟨Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 2 februarie 1361, nr. 13⟩.

Noi, așadar, încuviințînd dreapta și legiuita cerere a sus-zisului magistru, am pus ca spre mai mare chezășie să fie cuprinsă și să fie transcrisă din cuvînt în cuvînt în scrisoarea noastră privilegială de față suszisa scrisoare deschisă a numitului nostru domn regele, fără răsături, fără tăieturi și nescricată în vreo parte a sa și să fie însemnată cu pecetea regească atîrnată, de care ne folosim și noi în temeiul slujbei noastre, adică de comite al capelei regești.

Dat la Vișegrad, în a treia zi după sărbătoarea fericitului mucenic Dumitru, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

⟨Pe verso, de o altă mână contemporană:⟩ Cu privire la mănăstirea sfintei Margareta așezată pe dealul Meseșului.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Wesselényi din Jibou.
Orig. perg., cu pecetea atîrnată, căzută.

352

1364 noiembrie 6, Kálló.

Magistrul Gheorghe de Peder, strîngătorul gloabelor judecătorești ale palatinului Nicolae Konth, adeverește că magiștrii Ubul și Mihail, fiii lui Ladislau de Kálló, n-au plătit oaspetelui Petru, diacul (*litteratus*) din Tășnad, o amendă de două mărci.

Arh.Naț.Magh., Dl. arh. fam. Kállay, nr. 1 461.
Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 126, nr. 1 543.

353

1364 noiembrie 6, Kálló.

Magistrul Gheorghe de Péder, strîngătorul gloabelor judecătorești ale palatinului Nicolae Konth, iartă lui Ubul și Mihail, fiii lui Ladislau de Kálló, toate amenzile cu care au fost pedepsiți de adunarea obștească a comitatelor Satu Mare și Szabolcs.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 413.
Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete pe verso.

REGESTE: Kállay, II, p. 126, nr. 1 544.

364

Nobili viro et honesto Petro, viceuoyuode Transsiluano, amico eorum plurimum reverendo, conventus ecclesie beate Marie virginis de Clusmonustra, oraciones in domino. Litteras vestre nobilitatis honore, quo decuit, recepimus in hec verba: *(Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 13 octombrie 1364, nr. 342).*

Nos enim, petitionibus vestre nobilitatis annuentes, ut tenemur, unacum predicto Johanne de Baduk, homine vestro, hominem nostrum, fratrem Nicolaum pro testimonio fidedignum duximus transmittendum. Qui demum exinde ad nos reversi per nosque de premissis diligenter requisiti, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, feria secunda¹ proxima post festum Omnium sanctorum ad faciem predictae particule terre, Gyurukuth vocatae, accessissent, vicinis² et commetaneis² eiusdem legitime ibi convocassent et ipsis presentibus eandem sub certis metis et signis³ et in locis necessariis novas metas erexissent et ab aliorum possessionariis iuribus separassent. Metae autem earum sic distinguntur. Prima meta incipit a parte meridionali, in uno longo monte, Berch vocato, duas metas antiquas reperissent et unam ex hiis renovassent et de inde tendendo infra ad partem septemtrionalem, unam metam cursualem reperissent et iuxta eam aliam metam de novo erexissent, et de inde tendendo iterum ad partem septemtrionalem et circa unum rivulum terciam metam de novo erexissent, et de inde tendendo ad caput fontis Gyurukuth et eundem fontem pro quarta meta reliquissent et de inde tendendo supra fontem Gyurukuth⁴ vocatum ad quendam longum montem Gyurukuth vocatum et ibi quintam metam de novo erexissent. Deinde flectendo versus partem occidentalem et ibi sextam metam de novo erexissent, deinde tendendo supra ad unum longum montem et ibi septimam metam de novo erexissent et sic metae predictae particule terre Gyurukuth finiuntur. Et sic, visa sua qualitate et quantitate, pro quatuor marcis regalibus estimassent et, facta estimacione eandem particulam terre Gyurukuth vocatam cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis, salvis tamen iuribus alienis, eidem Barrabe, filio Johanni de Olnuk sibi et suis heredibus heredumque successoribus perpetuo possidendam statuissent, nullo contradictore existente.

Datum quinto die termini prenotati, anno supradicto.

Nobilului și cinstului bărbat Petru vicevoievodul Transilvaniei prietenului lor vrednic de toată cinstirea, conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăştur, rugăciuni întru domnul.

Am primit cu cinstea cuvenită scrisoarea nobleții voastre, cu acest cuprins: *(Urmează actul lui Petru vicevoievodul Transilvaniei, din 13 octombrie 1364, nr. 342).*

Iar noi, ascultînd cererea voastră, după cum sîntem datori, am hotărît să trimitem spre mărturie dimpreună cu sus-zisul Ioan de Badoc, omul vostru, pe omul nostru vrednic de crezare, fratele Nicolae.

Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi și întrebați de noi cu luare aminte cu privire la cele de mai sus, ne-au spus într-un glas că s-au dus în luna de după sărbătoarea Tuturor sfinților⁵ la sus-zisa bucată de pămînt numită Gyurukuth și chemînd în chip legiuit acolo pe vecinii și megieșii ei și fiind aceștia de față, (au hotărnicit-o) între neîndoelnicele sale hotare și semne de hotar, au ridicat în locurile de trebuință noi semne de hotar și au despărțit-o de drepturile de moșie ale altora. Iar

semnele ei de hotar se deosebesc astfel: primul semn de hotar începe din partea de miazăzi, unde pe un deal lung numit Creastă au aflat două semne de hotar vechi și pe unul din ele l-au reînnoit; și de acolo mergînd în jos spre miazănoapte, au aflat un semn de hotar neîntrerupt și lingă el au ridicat un alt semn de hotar nou. Și de acolo mergînd ei iarăși spre partea de miazănoapte, lingă un pîrău au ridicat un al treilea semn de hotar nou. Și de acolo mergînd spre qbîrșia izvorului Gyurukuth, au lăsat acel izvor drept al patrulea semn de hotar. Și de acolo mergînd mai sus de izvorul numit Gyurukuth spre un deal numit Gyurukuth, au ridicat și acolo al cincilea semn de hotar nou. De acolo cotind spre partea de apus, au ridicat acolo un al șaselea semn de hotar nou. De acolo, mergînd în sus spre un deal lung, au ridicat acolo un al șaptelea semn de hotar nou; și astfel se sfîrșesc semnele de hotar ale sus-zisei bucăți de pămînt Gyurukuth. Și astfel ținînd seama de felul și întinderea ei au prețuit-o la patru mărci regale, și odată prețuită au dat în stăpînire aceluia Barnaba, fiul lui Ioan de Bîrlea și moștenitorilor săi și urmașilor moștenitorilor săi acea bucată de pămînt numită Gyurukuth împreună cu toate folosințele ei și cu toate cele ce țin de ea dar fără a se atinge de drepturile altora ca s-o stăpînească pe veci, nefiind nici un împotrivor.

Dat în a cincea zi a sorocului mai-sus însemnat, în anul mai sus zis.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bethlen de Iktár. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1364.

Transumpt în actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 25 noiembrie 1364, nr. 358.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Scris peste cuvîntul: *prima*, de aceeași mînă.

² Corect: *vicinos et commentaneos*.

³ În transumpt lipsește: *reambulassent*.

⁴ Astfel în transumpt.

⁵ 4 noiembrie.

355

1364 (înainte de noiembrie 18), (Cluj-Mănătur).

Conventul (din Cluj-Mănăștur) raportează lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, despre reaşezarea hotarelor dintre moșiile Boz (*Buzd*) și Doștat (*Huzzyuteluk*), la care au luat parte (...), fiul lui Ștefan de Iara, omul vicevoievodului, și preotul Ioan, omul de mărturie al conventului. Alard, fiul lui Valentin de Doștat, s-a opus acestei rehotărniciri, fiind chemat în judecată împotriva capitlului Transilvaniei, în fața vicevoievodului, la 18 noiembrie 1364 (*ad octavas festi beati Martini confessoris proxime tunc venturas*).

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 391. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca, 1299.

Rczumat în actul lui Emeric, voievodul Transilvaniei, din 10 noiembrie 1369. Turda. (Orig. rupt și cu pete de umezeală).

366

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete actul său din 27 februarie 1356 (*D.R.H.—C. — vol. XI, nr. 6*) ce cuprinde un act tot al său din 10 decembrie 1342 (*Ub., II, p. 3—4; D.I.R.—C. — veac XIV, vol. IV. nr. 124*) privitor la vămile din comitatul Bihor, fără menționarea pierderii peceteii regelui Carol Robert în Țara Românească.

Arh.Naț.Magh., Dl.

Transumpt din actul lui Matia I, regele Ungariei din 11 iunie 1477, Buda. Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. oraș. Cluj-Napoca, Fasc. I, nr. 55.

Mențiune în actul lui Mihail Ország, palatinul Ungariei din 24 aprilie 1478, transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur din 18 mai 1480.

Arh. Stat. Sibiu, arh. oraș. Sibiu, U.II, 299; U.II, 426; U.II, 427; U.II, 563. Mențiune în actul palatinului Mihail Ország, din 24 aprilie 1478, transumpt în actul lui Matia I, regele Ungariei din 24 februarie 1480.

Mențiune în actul palatinului Mihail Ország din 24 aprilie 1478, transumpt în actul capitulului din Alba-Iulia, din 13 octombrie 1485.

Mențiune în actul palatinului Mihail Ország din 24 aprilie 1478, transumpt în actul lui Vladislav II, regele Ungariei, din 24 noiembrie 1492, Buda

EDIȚII: *Katona*, V, p. 455; *Benkö, Trans.*, I, p. 440; *Kereszturi*, I, p. 238; *Teleki, A Hunyadiak kora*, vol. XII, p. 63; *Jakab, Okl.*, I, p. 11; *Bunyitay*, II, p. 238, 293—94 (toate ca mențiuni).

REGESTE: *Ub.*, II, p. 221.

Religiosis viris et honestis, (conventui ecclesie beate Marie virginis de Clusmunustra, amicis suis h)onorandis¹ Petrus, viceoyuoda Transsiluanus, a niciciam paratam debito cum honore.

Vestre amicitie presencium serie declaramus quod honorabiles et discreti viri domini Johannes prepositus c(apituli ecclesie Transsiluane, Nicolaus de Ozd, Ladislaus, filius woyuode, de Doboka ac Nicolaus de Zonuk, arch)idiaconi² et canonici de eadem ecclesia, suis et aliorum dominorum de capitulo memorato cum sufficientibus litteris (procuratoriis)³ eiusdem capituli in personis, iuxta continenciam priorum litterarum nostrarum pro(rogoriarum inter ceteras litteras vestr)as¹ ipsam prorogacionem denotancium ad nostram accedendo presenciam, quasdas vestras formam possessionarie reambulacionis et novarum metarum ereccionis ac contradiccionis seriem in se declarantes (. . .)⁴ presentarunt, in quarum tenoribus inter ceteri comperieramus haberi hoc mod quod cum ipsi accepto Petro, filio Johannis de Peterfalua, homine nostro et fratre Johanne sacerdote ad amicabilem petitionem (nostram . . . festum)⁵ beati Bartholomei apostoli, ad faciem possessionis ipsorum Buzd vocate, vicinis et commetaneis eiusdem undique legitime inibi convocatis et presentibus accedendo, ipsam a parte poss(essionis Enyed vocate reambulare et novas metas iuxte veteres erigi facere)¹ voluissent, hospites de Enyed predicta, in personis Mathie, Johannis de Kereztyenzi-gethe et Johannis, filii Michaelis, nobilium de eadem Enyed huic ereccioni metarum contradiccionis v(elamine obviassent . . . die)⁶ et loco ad octavas festi Nativitatis virginis gloriose tunc venturas in nostram citassent presenciam, cuius contradiccionis racionem scire volebant a nobilibus prenominatis. Quo percepto predicti Mathias et Johannes (de

Kereztyenzigethe, nobiles de eadem Enyed, personaliter ac pro Johanne, filio Michaeli)⁷ Thomas dictus Orrus, cum sufficientibus litteris vestris procuratoriis consurgendo responderant⁸ ex adverso quod ipsi, de premissa eorum contradiccione in facto ereccionis premissarum metarum in termino per nos ipsis legitime assign(ando rationem efficacem et litteralia instrumenta reddere exhibere prompti ess)ent⁹ et parati.

Unde nos, unacum regni nobilibus pro tribunali tunc nobiscum con-sedentibus admiseramus iudicantes quod ipsi nobiles predictam racio-nem efficacem vel litteralia eorum instrumenta, si qua haberent in facto premissa posses(sionis Buzd vocate ad octaves festi beati Martini confessoris tunc pro)xime¹⁰ venturas coram nobis exhibere tenerenturr, quibus visis iudicium et iusticiam facere valeremus inter partes prenominatas.

Tandem ipsis octavis festi beati Martini confessoris occurrentibus, prefati Mathias et Johannes, filius Christiani perso(naliter ac Thomas dictus Orrus pro)¹⁰ Johanne, filio Michaeli, auctoritate procuratoria de medio aliorum consurgendo proposuerunt tali modo contra capitulum prenomiatum quod ipsi predictum capitulum non in eorum possessione et metis, sed pro eo, quia magnam particulam terre ipsarum¹¹ occupare (et ad possessionem eorum applicare)¹⁰ voluissent, prohibuissent. Sed, si admitteret ordo iuris, per ipsum capitalum instrumenta ipsorum, mediantibus quibus dictarum novarum metarum erecciones facere voluissent, exhiberi postularent. Quibus perceptis et intellectis m(agistri Nicolaous de Ozd, Ladislaus, filius woyuode de Doboka et Nicolaus)¹² de Zonuk, archidiaconus¹³, cum procuratoriis litteris eiusdem capituli ex-surgendo exhibuerunt quoddam privilegium honorabilis capituli Waradiensis in quindenis festi beati Georgii martiris sub anno domini M^{mo} CCC^{mo} L^{mo} sexto¹⁴ confectum et emanatum tenorem (litterarum privilegialium serenissimi)¹⁵ principis domini Andree, olym incliti regis Hungarie in¹⁶ se¹⁶ transscriptum in anno domini M^{mo} ducentesimo (nonagesimo)¹⁷ nono, quarto decimo Kalendas Novembris emanatorum, in quorum¹⁶ tenoribus¹⁶ inter cetera habebatur hoc modo quod ipsum (capitulum ecclesie Waradiensis ad mandatum)¹⁰ eiusdem domini Andree regis, unacum Nicolao de Gumbas et Petro de Forro, hominibus eiusdem regis, Martinum custodem ecclesie ipsorum pro testimonio duxissent transmit-tendum, qui post modum ad ipsum capitulum reversi, recitassent quod (...)¹⁸ convocatis vicinis et commetaneis, iidem regis et capituli homines per metas reambulassent infrascriptas, nullo contradictore existente.

Primo videlicet inciperent mete terre Buzd super uno berch Enged¹⁹ (vocato in tribus metis terreis, qua)rum²⁰ una esset Buzd, a septentrione, alia ville Enyed ab oriente, tertia ville Mo(nundorph, a meridie, hinc)²¹ in eodem berch iret ad occidentem in (commetaneitate dicte ville Monundorph que est comitis Hennÿng de Apold et in eodem berch)²² veniret ad tres metas antiquas, quarum una esset arbor tul. Hinc (ad duas metas)²³. Inde in eodem berch ascendit ad duas metas antiquas; inde ad duas metas, deinde inter meridiem et occiden(tem)²⁴ in eodem berch ad duas metas antiquas. Inde perveniretur super caput vallis Monundorphvellge vocate ad tres metas antiquas, quarum una esset ecclesie, altera predicti Hennÿng et tertia filiorum Chee(l, qui ibi erant personaliter. De inde perven)iret²¹ ad tres metas antiquas, in quarum una esset arbor tul. Hinc ad duas metas.

Inde in eodem berch ascendit ad duas metas antiquas. Inde ad duas metas. De inde (inter)²⁵ meridiem et occidentem (in eodem berch ad duas)²¹ metas antiquas. Inde pervenitur²⁶ super caput vallis Monundorphvellge vocate, ad tres metas antiquas quarum una esset ecclesie et altera predicto²⁷ Henning et tertia filiorum Ceel¹⁹.

Quarum quidem litterarum exhibicionibus finitis et p(er)lectis... predicti)²⁸ nobiles ad nostram legitimam inquisitionem contra continencias preexhibitorum privilegialium in nullo contraire, sed penitus se contentari velle asserebant.

Unde cum ad iteratam reambulacionem faciendam homo noster sub testimonio vestri (fidedigno legitime)²⁹ transmitti debeant, igitur vestram petimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Nicolaus litteratus, famulus et notarius noster specialiter ad hoc per nos transmissus accedendo, vicinis et commetaneis eiusdem legitime inibi convocatis et presentibus, reambulet eandem per suas veras metas et antiquas, iuxta continenciam pretaxatorum litterarum privilegialium, in locis necessariis, novas metas iuxta veteres erigendo, predictorum nobilium de Eny(e)d³⁰ contradiccionis velamine penitus obviare non valente; Reambulatamque et aliorum possessionariis iuribus, metalibus distinccionibus, modo quo supra, sub metis predictis separaratam et distinctam, relinquent eidem capitulo, perpetuo possidendam eo iure, quo ad ipsum dinoscitur pertinere. Et posthec, seriem omnium premissorum, prout fuerit oportunum³¹, nobis in vestris litteris amicabilem rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Cuviosilor și cinstiților bărbați, conventului bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Prin cuprinsul (scrisorii) de față arătăm prieteniei voastre că vrednicii de cinstire și chibzuții bărbați, domni Ioan, prepozitul capitlului bisericii Transilvaniei, Nicolae de Ozd, Ladislau fiul voievodului, de Dăbica și Nicolae de Solnoc, arhidiaconi și canonici din aceeași biserică, venind înaintea noastră în numele lor și al celorlalți domni din capitlul pomenitei biserici, cu îndestulătoare scrisori de împuternicire ale aceleiași capitlu, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amânare de mai înainte, ce arăta, între altele, această amânare (cerută) prin scrisoarea voastră, ne-au arătat o scrisoare a voastră ce arată în cuprinsul ei (...) în chip de hotărnicire de moșie și de ridicare a noilor semne de hotar și de împotrivire; din cuprinsul acesteia am aflat între altele astfel, că întrucît ei împreună cu Petru, fiul lui Ioan de Petrifalău, omul nostru, și cu fratele Ioan, preotul, la cererea noastră prietenească (...) ducîndu-se la sărbătoarea fericitului apostol Bartolomeu³², la fața locului, pe moșia lor numită Boz, și după ce au fost chemați acolo în chip legiuit vecinii și megieșii aceleia de pretutindeni și (fiind) aceștia de față, au vrut să o hotărnicască dinspre moșia numită Singătin și să-i ridice noile semne de hotar, oaspeții din sus-zisa moșie Singătin, în numele lui Matia, Ioan de Cristian și al lui Ioan, fiul lui Mihail, nobili din același Singătin, s-au împotrivit sub cuvînt de împotriviți la această ridicare a semnelor de hotar și i-au chemat înaintea noastră în aceeași zi și în același loc, la octavele care vor veni atunci ale sărbătorii Nașterii

slăvitei fecioare³³, spre a afla de la sus-numiții nobili, temeiul acestei împotriviri. Auzind aceasta, sus-numiții Matia și Ioan de Cristian nobili din aceea (moșie) Singătin, ei înșiși, iar pentru Ioan, fiul lui Mihail, Toma zis Orrus, ridicându-se cu îndestulătoarea voastră scrisoare de împuțernicire, au răspuns dimpotrivă că ei, la sorocul pe care în chip legiuit îl vom statornici lor, sint gata și pregătiți (ca să dea seamă) de sus-zisa lor împotrivire în privința ridicării sus-ziselor semne de hotar.

De aceea, noi, stînd atunci în scaunul de judecată laolaltă cu nobilii țării, am îngăduit, judecînd, ca acești nobili să fie datori ca la octavele care vor veni în curînd ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul³⁴, să arate înaintea noastră sus-zisul temei puternic sau, dacă vor avea, actele lor scrise în ceea ce privește sus-zisa moșie, numită Boz, ca, după ce am văzut aceste (acte) să putem face între sus-numitele părți judecată și dreptate.

În sfîrșit venind acele octave ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul³⁴, pomeniții Matia și Ioan, fiul lui Cristian, ei înșiși iar Toma zis Orrus, pentru Ioan, fiul lui Mihail, în temei de împuțernicire, ridicîndu-se din mijlocul celorlalți împotriva sus-numitului capitlu au spus astfel, că ei i-au oprit pe cei din sus-zisul capitlu nu în moșia lor și între semnele lor de hotar, ci pentru aceea, fiindcă ei au vrut să cotopească o mare bucată de pămînt de-a lor și să o alipească la moșia lor. Dar dacă rînduiala legii ar îngădui, ei cerca cei din acest capitlu să arate actele lor prin mijlocirea cărora ei au vrut să se facă ridicările sus-ziselor semne noi de hotar. După ce au fost auzite și înțelese acestea, magîstrii Nicolae de Ozd, Ladislau, fiul voievodului de Dăbica și Nicolae de Solnoc, arhidiaconi, cu scrisori de împuțernicire a aceluiași capitlu, ridicîndu-se au arătat (. . .) un privilegiu al vrednicului de cinstire capitlu din Oradea, întocmit și dat la cvîndenele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute cincizeci și șase³⁵, avînd transcris în el cuprînsul scrisorii privilegiale a prealuminatului principe, domnul Andrei, răposatul rege vestit al Ungariei, dată în anul domnului o mie două sute nouăzeci și nouă, în a patrusprezecea zi a calendelor (lunii) noiembrie³⁶. Din cuprînsul acestora se află între altele astfel că cel (capitlu al bisericii de Oradea, la porunca) al aceluiași domn Andrei, regele, au hotărît ca, împreună cu Nicolae de Gimbaș și cu Petru de Fărău, oamenii aceluiași rege, să trimită ca om de mărturie pe Martin, custodele bisericii lor; aceștia, apoi, întorși la acel capitlu au spus că (. . .) după ce a chemat pe vecinii și megieșii, (acelei moșii), aceeași oameni ai regelui și cel al capitlului au hotărnicit-o (moșia) prin semnele de hotar scrise mai jos, nefiind nici un împotrivitor. Anume, mai întîi, semnele de hotar ale moșiei Boz începeau deasupra unei creste numite Enyed, la trei semne de hotar din pămînt, dintre care unul dinspre miazănoapte este al moșiei Boz, altul dinspre răsărit, este al satului Singătin, al treilea, dinspre miazăzi, al satului Monondorph, de aici (hotarul) mergea pe aceea creastă spre apus, în megieșia zisului sat Monondorph, care este al comitelui Hennÿng de Apold, și prin aceeași creastă ajunge la trei semne de hotar vechi, dintre care unul este (un) copac de stejar. De aici (ajunge) la (alte) două semne de hotar. Apoi, (hotarul) urcă pe aceeași creastă la două semne de hotar vechi, de aici, la (alte) două semne de hotar. Apoi, între miazăzi și apus (urcă) prin aceeași creastă la două semne vechi de hotar. De aici înaintează

deasupra obârșiei văii numite Valea Monondorph, la trei semne de hotar vechi, dintre care unul este al bisericii, altul al sus-zisului Hennvng și al treilea al fiilor lui Cheel, care au fost ei înșiși de față. De acolo (hotarul) mergea la trei semne de hotar vechi, dintre care unul este (un) copac de stejar. De aici la (alte) două semne de hotar. Apoi urcă pe aceeași creastă la două semne de hotar vechi. De aici înaintează deasupra obârșiei văii numite Valea Monundorph la trei semne de hotar vechi dintre care unul este al bisericii și altul al sus-zisului (comite) Hennvng iar al treilea al fiilor lui Cheel.

După ce a fost arătată aceea scrisoare și fiind citită, (. . .) nobilii, la cercetarea noastră legiuită, au spus că ei nu vor să se împotrivescă întru nimic cuprinsului sus-arătatei scrisori privilegiale, ci dimpotrivă vor să fie mulțumiți întru totul.

Prin urmare, deoarece pentru săvârșirea unei hotărniciri trebuie să fie trimiși în chip legiuit omul nostru sub mărturia omului vostru vrednic de crezare, așadar, prin cuprinsul (scrisorii) de față cerem cu stăruință prieteniei voastre ca să trimiteți omul vostru vrednic de crezare ca om de mărturie, în fața căruia, Nicolae diacul, slujitorul și notarul nostru, trimis de noi în chip osebit pentru aceasta, ducându-se, după ce au chemat acolo în chip legiuit vecinii și megieșii aceleiași (moșii) și fiind (aceștia) de față, să o hotărnicească potrivit cuprinsului suspomenitei scrisori privilegiale, prin semnele sale de hotar adevărate și vechi, ridicând semne noi lângă cele vechi, în locurile de trebuință, nesocotind cu desăvârșire împotrivirea sus-zisilor nobili de Sîngătin. Și după ce a fost hotărnicită și în chipul de mai sus a fost despărțită și deosebită prin semnele despărțitoare de hotar, prin sus-zisele semne de hotar, de drepturile de stăpînire ale altora, să o lase aceluiași capitlu, spre a o stăpîni pe veci cu acel drept cu care se știe că ține de el. Iar după acestea, să aveți bunătatea să ne faceți cunoscut în scris în scrisoarea voastră, după cum va fi de cuviință, desfășurarea tuturor celor de mai sus.

Dat în Sîntimbru, în a opta zi a sorocului mai sus-insemnat, în anului domnului o mie trei sute șazeci și patru.

Arh.Nat.Magh., Dl. 30 662. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1299—1356.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur, din 25 ianuarie 1365, nr. 380.

¹ Rupt cca 12 cm; întregit pe baza contextului.

² Rupt cca 12 cm; întregit pe baza actului lui Emeric, voievodul Transilvaniei, din (10 noiembrie 1369, Turda), Dl. 30 686.

³ Pată de umezeală, cca 1,5 cm, lectură probabilă.

⁴ Rupt cca 12 cm.

⁵ Rupt cca 12 cm; întregit în parte pe baza contextului.

⁶ Rupt cca 11 cm; întregit după sens.

⁷ Rupt cca 10 cm; întregit pe baza contextului.

⁸ Corect: *responderunt*.

⁹ Rupt cca 8 cm; întregit după sens și pe baza contextului.

¹⁰ Rupt cca 7 cm; întregit pe baza contextului.

¹¹ Corect: *ipsorum*.

¹² Rupt cca 7 cm; pentru întregire vezi nota nr. 2.

¹³ Corect: *archidiaconi*.

¹⁴ 1356 mai 8 (Oradea). Cf. DRH—C—vol. XI, nr. 17.

¹⁵ Rupt cca 7 cm; întregit după sens.

¹⁶ Scris deasupra rîndului de aceeași mină.

- ¹⁷ În transumpt lipsește, pentru întregire cf. *Teleki* I, nota de la pag. 15 și Dl. 31 060.
- ¹⁸ Rupt cca 7 cm.
- ¹⁹ Astfel în transumpt.
- ²⁰ Rupt cca 7 cm; întregit pe baza textului publicat în *Ub.* I, 531—532 și *Teleki*, I, p. 18—20.
- ²¹ Rupt și șters cca 4 cm; întregit pe baza textului publicat în *Ub.* I, 531.
- ²² Rupt și șters cca 10 cm; întregit pe baza textului publicat în *Ub.* I, p. 531.
- ²³ Rupt cca 5 cm, întregit după sens și pe baza contextului.
- ²⁴ Rupt și șters cca 2 cm; întregit după sens.
- ²⁵ În transumpt lipsește, intercalat pe baza contextului.
- ²⁶ Corect: *perveniretur*.
- ²⁷ Corect: *predicti*.
- ²⁸ Rupt cca 4 cm; întregit în parte după sens.
- ²⁹ Rupt și șters cca 3,5 cm; întregit după sens.
- ³⁰ Rupt cca 0,5 cm; întregit pe baza contextului.
- ³¹ Corect: *opportunum*.
- ³² 1364 august 24.
- ³³ 1364 septembrie 15.
- ³⁴ 1364 octombrie 18.
- ³⁵ 1356 mai 8, (Oradea) cf. nota nr. 14.
- ³⁶ octombrie 19, 1299.

358

1364 noiembrie 25, Sîntimbru.

Nos, Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus, memorie commendamus per presentes quod, cum nos honorabili conventui ecclesie beate Marie virginis de Kulus, litteris nostris mediantibus, scripsissemus petendo amicabiliter, ut eorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Ladislaus, filius Beke de Jklod, vel Michael de Lona, aut Johannes dictus Bugar de Kurpad, seu Johannes de Baduk, aliis absentibus, homo noster, ad faciem cuiusdam particule terre, Gyrukuth vocate, vicinis et commetaneis eiusdem undique legitime convocatis et presentibus, accedendo, ab aliorum possessionariis iuribus, metalibus distinctionibus separatam et distinctam, statueret Barnabe, filio Johannis de Olnuk perpetuo possidendam, contradiccione nobilium de Thotheur non obstante; et ipsius possessionarie statucionis seriem, prout fieret oportunum¹, ipse conventus ad octavas festi beati Martini confessoris tunc venturas nobis amicabiliter rescriberet; tandem idem conventus nobis rescripsit in hec verba: *Urmează actul conventului de Cluj-Mănăstur, din 8 noiembrie 1364, nr. 354*.

Unde nos, qui ex eiusdem nostri woyuodatus officii debito, unumquemque iuxta sui iuris et iusticie quallitatem² confovere debemus et eius iura, per legitima et regni consuetudinaria documenta sibi appropriari debentia litterarum nostrarum patrocinio, ne iniquitas temporis in processu preiudicet equitati, et iustitia, per quam reges regnant et principes dominantur, pedibus sceleratorum conculcata ingemiscat, in memoriam fulciri tenemur posteriorum, predictae particule terre, Gyrukuth³ vocate, sub eisdem metis et signis, statucionem, nullo contradictore existente, eidem Barnabe, filio Johannis de Olnok iuxta formam premissae nostre iudicarie commissionis factam, sicut tenor predictarum litterarum ipsius conventus et legitimus processus⁴ earunde-n nos infor-

mabat, acceptamus, ratificamus et, de plenitudine nostre iudiciarie potestatis, predictam particulam terre, Gyrukuth vocatam, cum suis utilitatibus et utilitatum integritatibus, eidem Barnabe commisimus et relinquimus possidendam, sine preiudicio iuris alieni.

Datum in Sancto Emerico, octavo die predictarum octavarum festi beati Martini confessoris, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

(Pe verso, de o mână din sec. al XV-lea:) Metalis Gyrgwth.

(Tot acolo, de o mână din sec. al XVI-lea:) Introductoria sive statutoria pro nobili Barnaba, filio condam Joannis de Olnoky ad faciem particule terre Gywrkwth vocate.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre prin cele de față, că după ce noi am scris cinstitului convent al bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj-(Mănăștur) printr-o scrisoare a noastră cerîndu-le prietenește ca să trimită spre mărturie omul lor vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Ladislau, fiul lui Beke de Iclod sau Mihail de Luna ori Ioan zis Bugar de Corpadea sau Ioan de Badoc, în lipsa celorlalți, ducîndu-se la o bucată de pămînt numită Gyrukuth și chemînd în chip legiuit pe vecinii și megieșii ei de pretutindeni și fiind aceștia de față, despărțînd-o și deosebind-o de drepturile de moșie ale altora prin semne de hotar, s-o dea în stăpînire lui Barnaba, fiul lui Ioan de Bîrlea ca s-o stăpînească pe veci, fără a se ține seama de împotrivirea nobililor de Tiołtiur, și apoi acel convent să aibă bunătatea a ne răspunde în scris, așa cum ar fi mai potrivit, pînă la octavele viitoare ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul despre felul cum s-a făcut acea punere în stăpînire de moșie; în cele din urmă acel convent ne-a răspuns în scris astfel: *(Urmează actul conventului din Cluj-Mănăștur, din 8 noiembrie 1364, nr. 354).*

Drept aceea noi, care din datoria slujbei noastre voievodele trebuie să ocrotim pe fiecare potrivit cu felul dreptului și dreptății sale și care sîntem datori să întărim în amintirea urmașilor, prin ocrotirea scrisorii noastre, drepturile lui ce trebuie să-i vină în stăpînire prin acte doveditoare cerute de lege și de obiceiul țării, pentru ca în curgerea vremii strîmbătatea să nu vatăme dreapta cumpănă, și dreptatea prin care regii domnesc și principii stăpînesc, să nu geamă călcată în picioare de cei nelegiuți, primim și consfințim punerea în stăpînire a sus-zisei bucăți de pămînt Gyrukuth, între acele hotare și semne de hotar în care s-a făcut pentru acel Barnaba, fiul lui Ioan de Bîrlea, potrivit cuprinsului pomenitei noastre porunci judecătorești, fără să fie nici un împotrivor, așa cum ne-a înștiințat cuprinsul sus-zisei scrisori a acelui convent și legiuita desfășurare a celor de mai sus, și din plinătatea puterii noastre judecătorești, încredințăm și lăsăm acelui Barnaba sus-zisa bucată de pămînt numită Gyrukuth, cu folosințele și cu întregimea folosințelor sale, ca s-o stăpînească, fără a vătămă dreptul altuia.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a pomenitelor octave ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și patru.

(Pe verso, de o mână din sec. al XV-lea:) Hotărnicirea pămîntului Gyrukuth.

(Tot acolo, de o mină din sec. al XVI-lea.) Scrisoare de punere sau dare în stăpînire, pentru nobilul Barnaba, fiul răposatului Ioan de Bîrlea, pe bucata de pămînt numită Gyrukuth.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bethlen de Iktár. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1342.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Corect: *opportunum*.

² Corect: *qualitatem*.

³ Astfel în orig.

⁴ Cuvînt repetat.

Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecclesie Transsylvane dominis et amicis suis honorandis Petrus, viceuayoda Transsylvanus, amicitiam paratam debito cum honore.

Vestre discrecionis amicitie presencium serie declaramus quod in octavis diei Medii LX-me proxime preteritis, iuxta continenciam literarum nostrarum citatoriarum, Kadoch, filius Apor in sua et Ladislai, filii Stephani, filii Apor de Vsdula, fratris sui personis, cum sufficienti procuratoria contra Laduslaum, filium Stephani, filii Palus de Pysulnuk, formam possessionarie recaptivacionis et statucionis ac contradiccionis seriem in se declarantes, in octavis diei Cynerum, anno in presenti emanatarum, ad nostram accedendo presenciam exhibuerat nobis easdem literas vestras, asserendo accionem et adquisicionem eiusdem in eisdem explicari, in quarum tenoribus inter cetera habebatur hoc modo quod cum iidem Kadoch et Ladislaus, filius Stephani, filii Apor, accepto Paulo de SarJ, homine nostro et Andrea, sacerdote de Monyoros, per vos ad litteratoriam amicabilem petitionem nostram in testimonio transmissa, quarta feria proxima ante Carnis privii ad faciem possessionis Pysulnuk vocate, in terra Kyzdi Syculorum habite, vicinis et conmetaneis eiusdem legitime convocatis et presentibus accedendo, rectam medietatem eiusdem iuris ordine recaptivando, per eosdem nostrum et vestrum homines ipsis statui facere voluissent, extunc idem Ladislaus, filius Stephani, filii Palus, huic possessionarie statucioni contradiccionis velamine obviasset, quemquidem Ladislaum, filium Stephani, filii Palus, eodem die et loco contra annotatos Kadoch et Ladislaum, filium Stephani, filii Apor, ad predictas octavas diei Medii XL-me tunc affuturas in nostram citassent presenciam, racionem sue contradiccionis reddiditum. Cuius contradiccionis racionem idem Kadoch, sua, et ipsius Ladislai fratris sui in personis scire volebat a Ladislao, prenotato. Quo percepto Mychael, filius Petri de Burd pro eodem Ladislao, filio Stephani, filii Palus, cum sufficientibus literis vestris procuratoriis consurgendo responderat eomodo quod ipse Ladislaus, filius Stephani, filii Palus in facto prescripte possessionis Pysulnuk instrumenta haberet efficacia, que in termino per nos assignando exhibere promptus esset. Unde quia idem Kadoch pro se et Ladislao predicto, fratre suo, auctoritate procuratoria dictam medietatem ipsius possessionis Pysulnuk iure hereditario ipsis pertinere debere ac¹ in¹ dominio¹ eiusdem¹ perseverasse¹, et de dicta medietate eiusdem possessionis Pysulnuk per eundem Ladislaum potencialiter se exclusos

fuisse asserebat, predictusque procurator iamdicti Ladislai, filii Stephani, filii Palus instrumenta eiusdem ad nostram legitimum requisicionem non in predictis octavis diei Medii XL-e, sed in termino ulteriori per nos sibi assignando ipsum Ladislaum exhibere posse allegarat. Ideo nos unacum regni nobilibus nobiscum in iudicio consedentibus decreveramus iudicantes isto modo, quod preassumptus Ladislaus, filius Stephani, filii Palus, in octavis festi beati Georgii martiris tunc proxime venturis, universa sua instrumenta si qua in facto predictae possessionis Pysulnuk vocate haberet, coram nobis exhibere teneretur, quibus visis iudicium et iusticiam facere valeremus lege regni observata. Ipsi itaque octavis festi beati Georgii martiris occurrentibus, predictis partibus coram nobis personaliter comparentibus, prefatus Ladislaus, filius Stephani, filii Palus eosdem² Kadach³ et Ladislaum, filium Stephani, filii Apor, de de ipsa medietate prescriptae possessionis Pysulnuk⁴ se expulisse non negabat et etiam pro se occupasse modo pretacto affirmabat; de qua in termino ulteriori per nos tanto rationem efficacem cum aliis instrumentis et litterarum suarum munimentis exhibere assumebat, ad quarum exhibicionem nos eidem octavas festi Nativitatis beati Johannis Baptiste tunc proxime venturas cum gravamine regni consueto assignaveramus. Tandem ipsis octavis festi beati Johannis Baptiste advenientibus, ipsam causam pro exhibendis ipsis instrumentis in specialem presenciam magnifici viri domini Dionisii, woyuode Transsiluani et comitis de Zonuk, domini nostri, ad feriam secundam, videlicet festum Divisionis apostolorum tunc venturum duxeramus prorogandam; nempe ab eodem festo Divisionis apostolorum ad petitionem parcium ad octavas festi beati Martini confessoris, tunc proxime venturas, finaliter determinandam extiterat prorogata. Demum eisdem octavis festi beati Martini confessoris advenientibus prefato Ladislao, filio Stephani, filii Palus ad exhibenda dicta instrumenta vel rationem efficacem non veniente nec mittente, idem vero Ladislaus, filius Stephani, filii Apor de Vsdula, cui medio tempore predicto Kadach³, domino volente ab hac luce decesso, universa possessionaria iura, ratione fraternitatis successerunt, ad nostram accedens presenciam quasdam nostras privilegiales tempore honoris wayuodatus condam Stephani woyuode felicitis recordacionis, in festo beato Thome apostoli sub anno domini M^oCCC^{mo}XL^{mo} nono emanatas nostro iudiciario conspectui presenta(vit)⁶ in quarum tenoribus inter cetera comperimus haberi manifeste quod licet Stephanus, filius Apor, rectam quintam partem possessionum Zarrazpathak et Pysulnuk vocatarum, ordine iudiciario coram nobis exequendo a Stephano, Nicolao, Demetrio et Petro, filiis Johannis, filii Apor, Ladislao, filio Stephani, filii Palus, Gregorio, Nicolao et Jacobo, filiis Sandur, item a Jacobo et Petro, filiis Stephani, filii Egidii, optinisset³ et eadem quinta pars possessionum predictarum, mediante homine nostro ad hoc specialiter destinato et testimonio hominis vestri eidem Stephano, filio Apor, moderamine iuris observato statuta extitisset.

Tandem idem Stephanus, filius Apor velut actor ab una, item Nicolaus, Demetrius et Petrus, filii ipsius Johannis, filii Apor, pro se personaliter, pro predicto autem Stephano, fratre isporum, idem Demetrius cum procuratoriis literis vestris comparuisset, et Ladislaus, filius Stephani, filii Palus, similiter personaliter, pro Gregorio autem, Nicolao et Jacobo, filiis ipsius Sandur, Bozoch, serviens isporum, similiter cum procuratoriis literis vestris astitisset et pro Jacobo ac Petro, filiis Step-

hani, filii Egidii, fratribus ipsorum, ut dixissent, in etate tenera constitutis, parte ab altera, coram nobis constitutis⁷ personaliter comparantes, propter bonum pacis et concordie unionem et ut omnis rancor invidie de medio ipsorum excluderetur, talem inter se divisionem perpetuam in predictis possessionibus unanimi eorum voluntate fecisse et ordinasse oraculo vivevocis retulissent et fecissent coram nobis: quod de quadam ara in honore beate Elizabeth inter predictas possessiones Zarrazpathak et Pysulnuk vocatas antiquitus lapidibus constructa incipiendo super viam, que versus septemptrionem ad magnam silvam procederet et ad magnum montem Kuzberch vocatum, et ab eadem ara versus plagam orientis ad fluvium Kazun vocatum distingendo eundem fluvium et predictum montem Kuzberch nominatum pro meta eorum ordinantes, predicta possessio Pysulnuk cum uno loco molendini condam Palus super fluvio Kazun existenti et sexta parte castri Baluanus vocati cecisset in porcionem Stephani et Kadach³, filiorum Apor ac Ladislai, filii Stephani, filii Palus prenotatorum. Quarum literarum exhibicionibus factis et perlectis continenciis earundem, idem Ladislaus, filius Stephani, filii Apor, medelam iusticie precabatur elargiri. Verum quia idem Ladislaus, filius Stephani, filii Palus eosdem Kadach³ et Ladislaum, filium Stephani, filii Apor, de ipsa medietate possessionis Pysulnuk, oreteneus exclusisse ac instrumenta litteralia³ eidem de termino ad terminum per nos iuxta suum assumptum exhibere debere dilatatum fuisse, nec etiam ad octavas beati Martini confessoris predictas ad exhibendum dicta instrumenta et rationem efficacem venire vel mittere curavit, verum etiam quia in tenoribus predictarum literarum privilegialium ipsa possessio Pysulnuk cum aliis ad ipsam pertinentibus in divisionem eorundem Stephani et Kadach³, filiorum Apor et ipsius Ladislai, filii Stephani, filii Palus³ cecisse adinveniebatur, et cum nos⁹ unicuique in suo iuro deesse nolentes sed prodesse cupientes, iusticia suadente; ideo nos unacum regni nobilibus nobiscum iudiciario pro tribunali consedentibus predictam medietatem ipsius possessionis Pysulnuk, cum omnibus ad se pertinentibus, prout in eisdem literis privilegialibus continetur, eidem Ladislao, filio Stephani, filii Palus¹⁰, perpetuo adiudicavimus possidendam, prefatum vero Ladislaum, filium Stephani, filii Palus, contra eundem Ladislaum, filium Stephani, filii Apor, in facto potencie decrevimus remansisse.

Unde cum ad dictam statucionem faciendam homo noster sub vestri hominis testimonio de necessario transmitti debeat, igitur vestram petimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Martinus de Cheged, homo noster specialiter ad hoc¹¹ per¹² nos¹² transmissus ad faciem predictae possessionis Pysulnuk, vicinis et commetaneis undique inibi convocatis et presentibus accedendo, dictam medietatem eiusdem possessionis Pysulnuk, cum omnibus ad eandem spectantibus, eidem Ladislao, filio Stephani, filii Apor, statuatur perpetuo possidendam, contradiccione ipsius Ladislai, filii Stephani, filii Palus, ac filiorum eiusdem non¹³ obstante. Si vero alii contradictores existerent, contra prefatum¹² Ladislaum¹², filium Stephani¹², filii¹² Apor¹², citet eosdem in nostram presentiam ad terminum competentem, rationem contradiccionis ipsorum reddituros.

Et posthec seriem omnium premissorum prout fuerit oportunum³,

nobis is vestris literis¹⁴ ad octavas festi Epiphanyarum³ domini nunc venturas, vestri gracia amicabiliter rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX° quarto.

(Pe verso, de aceeași mână:) Discretis viris et honestis honorabili capitulo ecclesie Transsyluane, dominis et amicis suis honorandis, pro Ladislao, filio Stephani, filii Apor, statutoria.

Chibzuiților și cinstiților bărbați din cinstitul capitlu al bisericii Transilvaniei, domnilor și prietenilor săi vrednici de cinstire, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Prin rîndurile acestei (scrisori) dăm de știre chibzuitei voastre prietenii, că la octavele de curînd trecute ale Mijlocului păresimilor¹⁵ potrivit cuprinsului scrisorii noastre de chemare la judecată, dată în acest an, la octavele începutului păresimilor,¹⁶ cuprinzînd în sine un act de redobîndire de moșie și de punere în stăpînire, precum și facerea unei împotriviri, venind înaintea noastră Kadoch, fiul lui Apor, în numele său, și al lui Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor de Oșdula, ruda sa, cu scrisoare de împuternicire îndestulătoare ca potrivnic al lui Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus de Petriceni, ne-a înfățișat pomenita voastră scrisoare, spunînd că plîngerea și pricina lui sînt arătate în acea (scrisoare).

Iar în cuprinsul acestei (scrisori), între altele, scria așa: că atunci cînd acei Kadoch și Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, luînd cu ei pe Pavel de Șoard, omul nostru și pe Andrei, preotul din Măgheruș, trimis de voi ca om de mărturie, la prieteneasca noastră cerere scrisă, s-au dus în miercurea dinaintea zilei de lăsata secului de carne¹⁷ la moșia numită Petriceni, aflătoare în ținutul Chezdi al secuilor (și) chemînd în chip legiuit pe vecinii și megieșii ei, au voit să facă să li se dea lor în stăpînire dreapta jumătate a pomenitei moșii de către sus-numiții oameni, al nostru și al vostru, redobîndind pe calea legii; atunci acel Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, s-a ridicat împotriva punerii lor în stăpînirea acestei moșii. Iar ei au chemat în aceeași zi și acelaș loc înaintea noastră, pe Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, ca să stea față cu numiții Kadoch și Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, la suszisele octave pe atunci în curînd viitoare ale zilei Mijlocului păresimilor¹⁵ ca să dea seama de împotrivirea lui, al cărei temeii voia să-l afle acel Kadoch, în numele său și al lui Ladislau, ruda sa, de la sus numitul Ladislau.

Auzind aceasta, Mihail, fiul lui Petru de Bord, ridicîndu-se pentru numitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, cu scrisoarea voastră de împuternicire îndestulătoare, a răspuns așa: că acel Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, are acte cu putere de dovedire cu privire în moșia sus-numită, Petriceni, pe care e gata să le înfățișeze la sorocul ce va fi hotărît de noi. De aceea întrucît numitul Kadoch declară în numele său și în al lui Ladislau, ruda sa susnumită, în temeiu împuternicirii acestuia, că zisa jumătate a pomenitei moșii Petriceni trebuie să țină de ei, după dreptul de moștenire, și că ei au și stăruit (mai multă vreme) în stăpînirea ei, și că au fost alungați cu silă, de pe zisa jumătate a acelei moșii Petriceni, de către acel Ladislau, iar sus-zisul împuternicit al pomenitului Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, a susținut că, pomenitul Ladislau nu poate să înfățișeze actele lui, potrivit

legiutei noastre cereri, la sus-zisele octave ale Mijlocului păresimilor¹⁵, ci la un soroc următor ce-i va fi hotărît de către noi, de aceea, noi, dimpreună cu nobilii țării ce stăteau cu noi la judecată, am hotărît prin judecată așa, ca numitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, să fie dator să înfățișeze înaintea noastră la octavele pe atunci curînd viitoare ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe¹⁶ toate actele sale, pe care le are, cu privire la sus-zisa moșie numită Petriceni pentru ca după vederea lor să putem face judecată și dreptate, păzînd legea țării.

Sosînd, așadar, pomenitele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe¹⁶, (și) înfățișîndu-se sus-zisele părți înșile înaintea noastră, pomenitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, n-a tăgăduit că el i-a izgonit pe numiții Kadoch și Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, de pe pomenita jumătate a sus-zisei moșii Petriceni și chiar a recunoscut că a pus stăpînire pe ea în chipul de mai sus pentru sine, (dar) s-a legat ca la un soroc viitor ce-i va fi dat de noi, să ne arate temeiul său îndreptățit pentru aceasta, împreună cu alte acte și dovezi scrise ale sale. Pentru înfățișarea lor noi i-am hotărît octavele pe atunci viitoare ale Nașterii fericitului Ioan botezătorul¹⁹ cu (plata) gloabei obișnuite a țării.

În cele din urmă, sosînd pomenitele octave ale Nașterii fericitului Ioan botezătorul¹⁹, am hotărît să amînăm pomenita pricină pentru înfățișarea acelor acte, chiar anume înaintea măritului bărbat, a domnului Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, stăpînul nostru, pe luni, adică la sărbătoarea atunci viitoare a Răspîndirii apostolilor²⁰, iar la cererea părților (pricina) a fost amînată de la numita sărbătoare a Răspîndirii apostolilor pe octavele pe atunci în curînd viitoare ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul²¹, pentru a-și primi încheierea.

În sfîrșit, sosînd numitele octave ale sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul²¹, cum pomenitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, n-a venit și nici n-a trimis (pe altcineva) ca să arate zisele acte sau temeiul (lui) îndreptățit, iar pomenitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor de Oșdula căruia, prin plecarea din lumea această cu vrerea domnului a sus-zisului Kadoch, i-au rămas în temeiul rudeniei toate drepturile de moșie (ale aceluia), venînd înaintea noastră, a înfățișat judecătii noastre o scrisoare a noastră privilegiată, dată în vremea dregătoriei de voevod a răposatului Ștefan voievodul de fericită pomenire, la sărbătoarea fericitului apostol Toma, în anul domnului, o mie trei sute patruzeci și nouă²², în al cărei cuprins am văzut, între altele, arătîndu-se în chip lămurit că, deși Ștefan, fiul lui Apor, urmărindu-și dreptul pe calea legii înaintea noastră, a dobîndit dreapta cincime din moșiile numite Valea Seacă și Petriceni de la Ștefan, Nicolae, Dumitru și Petru, fiii lui Ioan, fiul lui Apor, de la Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, de la Grigore, Nicolae și Iacob, fiii lui Alexandru, de asemenea de la Iacob și Petru, fiii lui Ștefan, fiul lui Egidiu, și (deși) păzîndu-se rînduiala legii, aceea cincime din moșiile mai sus amintite, a fost dată în stăpînirea numitului Ștefan fiul lui Apor, prin mijlocirea omului nostru, trimis anume pentru aceasta, și cu mărturia omului vostru. În cele din urmă s-a înfățișat pe de o parte acest Ștefan, fiul lui Apor, ca pîrîș; de asemenea pe de altă parte Nicolae, Dumitru și Petru, fiii numitului Ioan, fiul lui Apor, ei înșiși în numele lor, iar în numele sus-zisului Ștefan, fratele lor, sus-numitul Dumitru, cu scrisoarea voastră de imputernicire, apoi Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, deasemenea, însuși pentru sine, iar pentru Grigore, Nicolae și Iacob, fiii aceluia Alexandru,

a venit Bozoch, slujitorul lor, tot cu scrisoarea voastră de împuternicire, iar pentru Iacob și Petru, fiii lui Ștefan, fiul lui Egidiu, frații lor care erau, cum spuneau ei, în vîrstă fragedă, înfățișîndu-se ei înșiși înaintea noastră, ne-au spus prin viu grai că, pentru binele păcii și legătura buneî înțelegeri dintre dînșii, precum și pentru ca toată ura și vrăjmășia să fie alungate din mijlocul lor, ei au făcut și rînduit între ei, cu împreuna lor învoire, următoarea împărțire veșnică a sus-ziselor moșii, și o fac (și) înaintea noastră (astfel:) că începînd de la un altar zidit din vechime, din piatră, în cinstea fericitei Elisabeta, între sus-zisele moșii numite Valea Seacă și Petriceni pe din sus de un drum ce se îndreaptă spre miazănoapte la o pădure mare și la un deal mare, numit Creasta Mijlocie de la același altar spre răsărit, la rîul numit Cașinul, despărțînd acest rîu și rînduind sus-zisul deal numit Creasta Mijlocie drept hotarul lor, sus-zisa moșie Petriceni dimpreună cu un loc de meară al răposatului Palus, aflător pe rîul Cașinul, precum și a șasea parte din cetatea numită Baluanus, au căzut în partea susnumiților Ștefan și Kadoch, fiii lui Apor, precum și a lui Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus.

După înfățișarea și citirea cuprinsului acestei scrisori, numitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, s-a rugat să i se facă dreptate. Și deoarece acel Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, izgonise fără vreun act scris pe acei Kadoch și Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, de pe pomenita jumătate a moșiei Petriceni, iar îndatorirea de a înfățișa, — potrivit legămîntului său — actele scrise îi fusese amînată de noi, din soroc în soroc, și el nu s-a îngrijit să vină sau să trimită (pe cineva) nici chiar la octavele fericitului Martin mărturisitorul²¹, spre a înfățișa zisele acte și temeiul său îndreptățit, (și) deoarece, din cuprinsul sus-zisei scrisori privilegiale, s-a aflat că pomenita moșie Petriceni dimpreună cu (toate) celelalte ce țin de ea, a căzut la împărțeală (în partea) acelorași Ștefan și Kadoch, fiii lui Apor și a lui Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus și deoarece noi nu voim ca cineva să fie lipsit de dreptul său, ci dorim să se folosească de el așa cum sfătuiește dreptatea, de aceea noi, dimpreună cu nobilii țării ce stăteau cu noi la scaunul de judecată, am dat prin judecată sus-zisa jumătate din numita moșie Petriceni cu toate cele ce țin de ea, așa cum scrie în aceea scrisoare privilegială, celui Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, ca s-o stăpînească pe veci și am hotărît că susnumitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus să rămînă de judecată ca vinovat de silnicie față de acel Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor.

De aceea, întrucît la facerea zisei puneri în stăpînire trebuie să fie trimis neapărat omul nostru, cu mărturia omului vostru, cerem cu stăruință prieteniei voastre, prin această (scrisoare), ca să trimiteți spre mărturie omul vostru vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Martin de Ciugud, trimis de noi, anume pentru această ducîndu-se la sus-zisa moșie Petriceni și chemînd acolo pe toți vecinii și megieșii acestei (moșii) și fiind (ei) de față, să dea în stăpînire zisa jumătate din numita moșie Petriceni, cu toate cele ce țin de ea, susnumitului Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, ca să o stăpînească pe veci, fără a ține seamă de împotrivirea pomenitului Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Palus, și a fiilor lui. Iar dacă ar fi alți împotrivitori să-i cheme înaintea noastră spre a sta față cu pomenitul Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor, la sorocul potrivit, ca să dea socoteală de împotrivirea lor. Și după

aceasta să aveți bunătatea a ne răspunde prin scrisoarea voastră, la octavele viitoare ale sărbătorii Botezului domnului²³, despre toate cum au urmat cele de mai sus, așa cum va fi <mai> potrivit.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sorocului mai sus însemnat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso, de aceeași mână:*) Chibzuiților și cinstiților bărbați din cinstitul capitolu al bisericii Transilvaniei, domnilor și prietenilor săi vrednici de cinstire, scrisoare de punere în stăpînire pentru Ladislau, fiul lui Ștefan, fiul lui Apor.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 147. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1349.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete rotundă de închidere din ceară albă, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Székelly okl.*, III, p. 15—20, cu data greșită: 21 martie 1364.

REGESTE: *Ub.*, II, p. 221.

¹ Scris deasupra rîndului de aceeași mână.

² Urmează: *Stephan*, tăiat de aceeași mână.

³ Astfel în orig.

⁴ Urmează: *se expedisse affirmabat*, tăiate de aceeași mână.

⁵ Urmează: *LX*, tăiat de aceeași mână.

⁶ Rupt cca 0,5 cm; întregit după sens.

⁷ Cuvînt tăiat de aceeași mână, apoi subpunctat.

⁸ Urmează: *adiveni*; tăiat de aceeași mână.

⁹ Urmează: *unacum*; tăiat de aceeași mână.

¹⁰ Corect: *Apor*.

¹¹ Urmează: *de curia nostra*, tăiat de aceeași mână.

¹² Scris deasupra rîndului de aceeași mână.

¹³ Urmează: *observ.*; tăiat de aceeași mână.

¹⁴ Urmează: *amicabiliter resc*, tăiat de aceeași mână.

¹⁵ 6 martie.

¹⁶ 14 februarie.

¹⁷ 31 ianuarie.

¹⁸ 1 mai.

¹⁹ 1 iulie.

²⁰ 15 iulie.

²¹ 18 noiembrie.

²² 21 decembrie.

²³ 13 ianuarie.

360

1364 noiembrie 29, (*tercio Kalendas Decembris*).

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea magistrului Iacob, protonotarul palatinului Nicolae Konth, întărește cu pecetea sa nouă actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 1336, dat răposatului Nicolae, fiul lui Simion, castelan de Spiș. Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei și Dominic de Cenad, episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Orig. perg. În 1834 se afla în colecția lui Al. Bárdossy, arhivarul comitatului Spiș.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 423—425.

361

1364 noiembrie 29, (*tercio Kalendas Decembris*)

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea lui Ștefan, fiul lui Ștefan de Chernouoda, a fraților și a verilor acestuia întărește actul său din

380

13 mai 1350 (*D.I.R.—C—veac XIV, vol. IV, nr. 788*), cu privire la împărțirea moșiilor Lazuri (*Lazar*), Băbești (*Babun*), Popy, Mykusy, Pazab, Ewsy și altele. Dumitru de Oradea (*Waradiensi*), Dominic al Transilvaniei (*Transiluano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensi*) episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei (*woyuoda Transiluano*).

Arh.Naț.Magh., DL, arh. fam. Zichy, 214, B. 43.
Orig. perg. Pecetea atârnată s-a pierdut.

EDIȚII: Zichy, III, p. 273—274.

362

1364 decembrie 1, (Alba Iulia).

Excellentissimo principi domino Lodouico, dei gracia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie Transilvane oracionum suffragia devotarum cum perpetua fidelitate.

Noverit vestra sublimitas, quod nos receptis litteris magnifici viri comitis Stephani, iudicis curie vestre, quarum tenores propter prolixitatem materie tegiosum¹ omnino erant rescribere, unacum Blasio, filio Desew, homine eiusdem iudicis curie vestre, Anthonium sacerdotem de choro nostro ad exequenda que in eisdem litteris videbantur contineri, duximus transmittendum. Qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, in festo beate Caterine virginis et martiris primo ad facies possessionis Almas et aliarum villarum iuxta gurgitem Kysal-maspatak vocatum a parte orientis existencium accessissent, et cum easdem magistris Alaxii et Irneo statuere voluissent, frater Laurencius nomine procuratoris in persona propria et tocuis conventus ecclesie beate virginis de Bulch huic statucioni demum sexta feria proxima post predictum festum beate Katerine² ad facies possessionum Rapolth et Wnizzy veniendo, statucioni earundem nobilis vir Jacobus, filius Thome de Rapolth et eodem die ad faciem possessionis Babulna transeundo, similiter statucioni eiusdem Andreas, filius Bulchu nomine procuratoris in persona domini sui Bachoch, filii Thome de Thurek et filiorum Johannis, filii eiusdem Thome contradictores extitissent, et eciam in medio nostri comparendo facie ad faciem contradixerunt, sed contradiccione ipsorum non obstante, secundum modum et tenorem predictarum litterarum iudicis curie vestre memoratas possessiones magistris Alaxii et Irneo statuisent, iure quo ad ipsos dinossuntur pertinere.

Datum die dominico proximo post festum beati Andree apostoli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

⟨*Pe verso, de aceeași mină.*⟩ Excellentissimo principi domino Lodouico, dei gracia illustri regi Hungarie, pro magistro Alexii¹ et Irneo, super statucione quarundam possessionum intra specificandarum, statucionales.

Preainălțatului principe domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu ilustrul rege al Ungariei, capitlul bisericii Transilvaniei prinosul cucernice/or sale rugăciuni cu veșnică credință.

Să afle înălțimea voastră, că primind noi scrisoare măritului bărbat comitele Ștefan, judele curții voastre, transcrierea căreia din pricina încâlcelii cuprinsului era cu totul anevoioasă, împreună cu Blasiu, fiul lui Desew, omul aceluiași jude al curții voastre, am hotărît să tri-

mitem pe Anton preot în strana noastră spre împlinirea celor ce se vedeau cuprinse în aceea scrisoare. Aceștia înapoiindu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas, că la sărbătoarea fericitei fecioare și mucenice Ecaterina², ei s-au dus mai întâi la moșia Almaș și alte sate aflătoare lângă locul numit Valea Almașului Mic, în partea de răsărit, și când au venit să-i pună pe magiștrii Alexiu și Irineu în stăpînirea lor, fratele Laurențiu ca împuternicit în numele său și al întregului convent al bisericii fericitei fecioare din Bulci, s-a împotrivit acestei puneri în stăpînire, venind apoi în vinerea de după sus-zisa sărbătoare a fericitei Caterina³ la moșiile Rapolt și Wnizy, nobilul bărbat Iacob, fiul lui Toma de Rapolt, s-a împotrivit la punerea în stăpînirea acelor (moșii) și în aceeași zi mergînd la moșia Bobilna, Andrei, fiul lui Bulchu ca împuternicit în numele stăpînului său Bachoch, fiul lui Toma de Thurek și al fiilor lui Ioan, fiul aceluiași Toma, s-a împotrivit de asemenea acelei puneri în stăpînire, și venind și în mijlocul nostru, s-au împotrivit față în față. Dar neținîndu-se seamă de împotrivirea lor, ei au pus pe magiștrii Alexiu și Irineu în stăpînirea pomenitelor moșii după chipul și cuprinsul sus-zisei scrisori a judei curții noastre, cu acel drept cu care se știe că țin de ei⁴.

Dat în duminica de după sărbătoarea fericitului apostol Andrei, în anul domnului o mie trei sute șazeci și patru.

(*Pe verso, de aceeași mînă:*) Preainălțatului principe, domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu, luminatului rege al Ungariei, scrisoare de dare în stăpînire a unor moșii care vor fi înșirate în lăuntru, pe seama magistrului Alexiu și Irineu.

Arh.Naț.Magh., Dl. 29 698.

Orig. hîrtie, pecetea aplicată în document pe verso s-a pierdut.

EDIȚII: Juhász, *Die Stifte*, p. 224—225, cu unele lipsuri și greșeli după o copie autentică din 1786, aflat tot la Arh.Naț.Magh., Dl. 29 698.

¹ Astfel în orig.

² 25 noembrie.

³ 29 noembrie.

⁴ Alexiu și Irineu.

363 1364 decembrie 1 (*secunda die festi b(beat) Andree apostoli*), (Lelez).

Petru, prepozitul și conventul din Lelez, adevăresc că nobilii Ladislau, fiul lui Ivan, în persoană, și pentru Ioan, fiul lui Dumitru, precum și Emeric, fiul lui Simion deasemenea în persoană și pentru fratele său Petru, nobili de Kálló, pe de o parte, iar Toma, fiul lui Ioan de Micula (*Mikola*), în persoană și în numele mamei sale Margareta, soția lui Ioan de Nábrád¹, fiica lui Laurențiu, fiul lui Ambrozie de Ibrány, pe de altă parte — cu scrisorile de împuternicire ale lui Nicolae Konth, palatinul țării — s-au înfățișat în fața lor.

Arh.Naț.Magh., Dl., P. 317, arh. fam. Ibrányi.

Orig. (perg)².

EDIȚII: *Fejér IX/6*, p. 130—131, incomplet.

¹ La Fejér greșit: *Varad*; corectat pe baza actului următor, nr. 364.

² Cf. actul nr. 364.

Petru, prepozitul și conventul din Lelez adevăresc, că Toma, fiul lui Ioan de Micula (*Mycola*), în numele său și al mamei sale Margareta, soția lui Ioan de Năbrăd, recunoaște față de Ubul și Mihail, fiii lui Ladislau de Semjén că mama sa Margareta și-a primit zestrea și darurile de nuntă din moșiile Bagos, Syma și Scenthpeter, din comitatul Szabolcs.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 446.

Orig. perg., cu fragmente de pecete aplicată pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 127, nr. 1 548.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete privilegiul său din 26 iulie 1355 (*D.R.H.—C—vol. X., nr. 332*) dat nobililor din Lapuch. În act se amintește de pecetea lui Carol Robert, regele Ungariei, pierdută din întâmplare, în Țara Românească (*in partibus Transilvanis¹ casualiter deperdito*), precum și de pecetea sa pierdută la Ozora.

Arh. Acad. Jugoslave, Zagreb. Diplomata, ann. 1263.

Orig. perg., cu două peceți atârinate de șnur de mătase de culoare verde și neagră.

EDIȚII: *Smičiklas*, XIII, p. 409—410.

¹ Corect: *Transalpinis*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete pentru minerii din Baia de Arieș (*Ovounberg*) actul său din 21 decembrie 1359 (*D.R.H.—C—vol. XI, nr. 431*) ce cuprinde scrisoarea capitlului din Alba Iulia din 20 august 1337 (*D.I.R.—C—veac. XIV, vol. III, nr. 345*), care reproduce privilegiul regelui Carol Robert, din 14 iunie 1325 (*Ub. I, p. 395—396; D.I.R.—C—veac XIV, vol. II, nr. 324*). Nu se menționează pierderea peceții regelui Carol Robert, în Țara Românească.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, colecția lui Iosif Kemény;

Arh.Naț.Magh., Dl. 37 066. Fotocopie la Inst. de ist. , arh. Cluj-Napoca/1325. Mențione în actul lui Matia, regele Ungariei din 10 aprilie 1487, Buda, care la rîndul său a fost transcris de către Vladislav II, regele Ungariei, la 20 noiembrie 1505, Buda.

REGESTE: *Ub. II, p. 222*, (după exemplarul de la Arh.Naț.Magh. Dl. 37 066); *Cercetări istorice, X—XII, p. 6—7* (după exemplarul din colecția Kemény).

Nos, Stephanus Lorandi, iudex castris novi montis Pestyensis, iurati et universi cives de eodem, significamus quibus expedit universis presentium per tenorem quod Hermannus et Jacobus, cives de Brassow,

ad nostram personaliter accedentes presenciam, exhibuerunt nobis litteras patentes serenissimi principis domini Lodouici, dei gratia illustris regis Hungarie, domini nostri graciosi, sub maiori et novo sigillo suo consignatas, hunc tenorem continentis: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 18 octombrie 1364, nr. 344).*

Nos itaque preceptis ipsius domini nostri regis obtemperare volentes, prout tenemur, tenorem littere privilegialis condam domini Ladizlai, regis Hungarie felicis recordacionis, super libertate seu fori annualis nobis concessa confecte et emanate, sub nostro sigillo de verbo ad verbum, nil addendo et nil diminuendo, transscribi fecimus in hec verba: *(Urmează actul lui Ladislau IV, regele Ungariei, din 23 iunie 1287; Ub., I. p. 153—154:)*

Unde, prout premisimus, tenorem predictae littere privilegialis condam memorati domini Ladizlai regis, super libertate predicti fori annualis seu nundinorum¹ confecte, de verbo ad verbum, sub nostro sigillo, nil addendo et nil diminuendo, transscribi faciendo, ad preceptum ipsius domini nostri regis predictis civibus de Brassow duximus concedendum.

In cuius rei memoriam et solidius testimonium presentes concessimus litteras, sigilli nostri munimine roboratas.

Datum in vigilia festi beati Thome apostoli, anno domini M^o CCC^{mo} sexagesimo quarto supra dicto.

(Pe verso, de o mină din sec. al XV-lea:) Libertas Budensis qualis etiam concessa est Brassouiensibus.

Noi, Ștefan Lorandi, judele cetății noi de pe dealul Budei, jurații și toți orășenii din același (loc,) prin cuprinsul (scrisorii) de față aducem la cunoștința tuturor cărora se cuvine, că Hermann și Iacob, orășeni din Brașov, venind înaintea noastră, ne-au înfățișat o scrisoare deschisă a prealuminatului principe, domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu ilustrul rege al Ungariei, milostivul nostru stăpîn, însemnată cu pecetea lui cea mare și nouă și avînd acest cuprins: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 18 octombrie 1364, nr. 344).*

Noi, așadar voind să dăm ascultare poruncii acestui domn al nostru regele — așa precum sîntem datori — am pus să fie transcris sub pecetea noastră, din cuvînt în cuvînt, fără de adăogire sau știrbire, cuprinsul scrisorii privilegiale a răposatului domn Ladislau, regele Ungariei de fericită pomenire, întocmite cu privire la libertatea dată nouă de a ține tîrgul nostru anual (și avînd) acest cuprins: *(Urmează actul lui Ladislau al IV-lea, regele Ungariei, din 23 iunie 1287. Ub., I, p. 153—154).*

Drept aceea, puñnd să se transcrie — cum am spus mai sus — sub pecetea noastră, din cuvînt în cuvînt, fără de adăogire sau știrbire, cuprinsul pomenitei scrisori privilegiale a răposatului amintit domn Ladislau regele, întocmite cu privire la libertatea de a ține sus-zisul iarmaroc sau tîrg anual, am hotărît la porunca acelui domn al nostru regele, să li se dea sus-zișilor orășeni din Brașov.

Spre pomenirea și mai trainica mărturie a acestui lucru, am dat scrisoarea de față, întărită cu puterea peceții noastre.

Dat în ajunul sărbătorii fericitului apostol Toma, în anul domnului mai sus arătat, o mie trei sute șazeci și patru.

⟨*Pe verso, de o mină din secolul al XV-lea:*⟩ Libertatea (tîrgului) din Buda, care a fost dată și brașovenilor.

Arh. Stat. Brașov, Privilegii nr. 5. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1287.

Orig. perg., cu urmele peceții inelare de ceară roșie aplicată sub text.

EDIȚII: *Sieb. Provinzialblätter*, I, p. 206, *Fejér*, IX/3, p. 458; *Ub.* II, p. 222—223.

REGESTE: *Magyar Tört. Tár*, IV, p. 146.

¹ Corect: *nundinarum*.

368

1364 decembrie 27 (*sexto Kalendas Januarii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete un act al său din 26 februarie 1352, dat unor nobili croați privitor la moșia Wodicze (*D.R.H.—C.—vol. X, nr. 102*). Este amintită pecetea lui Carol Robert, pierdută din întâmplare, în Țara Românească (*in partibus Transalpinis casualiter deperdito*).

Arh.Naș.Magh., arh. fam. Blagai.

Orig. perg., cu fragmentele unei peceți atîrnate de șnur de mătase roz și cu urmele unei alteia.

EDIȚII: *Thallóczy-Barabás*, p. 130—132, *Smičiklas*, XII p. 79—80.

369

1364 decembrie 28 (*quinto Kalendas Ianuarii*).

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete privilegiul său din 12 februarie 1358, (Buda Veche) prevăzut cu pecetea sa furată în Ozora (*Fejér*, XI/2, p. 668—671), prin care a întărit actul capitlului din Buda din 15 martie 1355 (*Fejér*, IX/2, p. 435—437), privitor la daniile făcute mănăstirii din Buda Veche a călugărițelor ordinului Sf. Clara de către Margareta, fiica lui Ladislau de Gelse, soția magistrului Pavel zis Magyar.

În motivarea confirmării printre altele este amintită și pecetea regelui Carol Robert „pierdută printr-o întâmplare în Țara Românească“ (*in partibus Transalpinis casualiter deperdito*).

Arh.Naș.Magh., DI., arh. Camerală maghiară.

Orig. perg., cu două peceți atîrnate.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 395—396.

370

1365.

Ludovic I, regele Ungariei, confirmă pentru locuitorii din Satu Mare libertățile acordate în 1271 de regele Ștefan al V-lea, (*DIR—C—*,

veac XIII, vol. II, p. 137—138) și întărește stăpînirea pămîntului *Hedruh* (identic cu *Heydreh*, *Cheydreh*)¹.

Bibl. Univ. din Budapesta. Col. lui Gyurikovits. G. Fol. Lat. 3 793. vol. IV. și Col. J. Podhradczy Fol. Lat. 282.
REGESTE: Szirmay, *Szatmár várm.*, I, p. 149; *Fejér*, IX/3, p. 689.

¹ Privitor la pămîntul *Hedruh* cf. actul regelui Ladislau al IV-lea din 12 ianuarie 1273 (*Károlyi* I, p. 8—10 și *DIR.—C—veac XIII*, vol. II, p. 155—157).

371

1365.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei, amină pricina dintre Mihail, fiul lui Ladislau de Puthnuk, pe de o parte, și Gheorghe și Toma de Tileagd (*Telegd*) și Ioan, fiul lui Nicolae, tot de Puthnuk.

Bibl. Naț. Széchenyi, Budapesta. G. Nagy: *Collectio actorum publico-politicorum*, Fol. Lat. 3 102.

Bibl. Naț. Széchenyi, Budapesta, Registrul arh. Putnoki de Rathold.

REGESTE: *Fejér*, IX/6, p. 134, nr. 146.

372

1365.

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea lui Ștefan, fiul lui Nicolae de Turčani, întărește cu pecetea sa cea nouă actul din 24 iunie 1364 prin care a dăruit lui Nicolae zis Csuka, moșia Turčani în comitatul Nitra. Dumitru, de Oradea (*Varadiensi*), Domnic al Transilvaniei (*Transilvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensi*), episcopi; Dionisie, voievodul (*vajuoda*) Transilvaniei.

Orig. perg., înainte de 1834 era păstrat în arhiva Turcsányi. (Cf. Kosáry D., *Bevezetés Magyarország történetének forrásaiba és irodalmába*, I, Budapesta, 1970, p. 758).

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 462—465.

373

1365 ianuarie 5, Vișegrad.

Lodouicus, dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Salernitanus et honoris Montis Sancti Angeli dominus, fidelibus suis universis prelati, abbatibus, prepositis, prioribus, ceterisque ecclesiasticis personis; item baronibus, comitibus, castellanis, nobilibus et possessionatis ac aliis cuiusvis condicionis et prehemencie hominibus, ab antiquo exercituare debentibus, in comitatu de Vng constitutis, quibus presentes ostenduntur, salutem et gratiam.

Quia quondam (Alexander), wayuoda Transsalpinus, tanquam in memor beneficiorum a nobis receptorum et ingratus fidem suam et literas utrobique super certis pactis, censibus et an (...) ¹ nostri dominii naturalis nobis debitis, inter nos et ipsum initam et emanatas, ipsa adhuc vita mundiali perfructe, temerariis ausibus (...) are ¹ non expavit;

386

demumque ipso ab hac luce decesso, Ladislaus eius filius pravos mores imitatus paternos, nos tanquam suum dominum naturalem minime (...) ssens¹, inconsultis nobis et inrequisitis in eadem terra nostra Transsalpina, que iure et ordine geniture nobis debetur, titulum suum fictum erigens in contumeliam domini, a quo sua debent dependere insignia; in ipsius terre nostre dominium ex perfida voluntate et connivencia Olachorum et habitatorum terre eiusdem loco patris non est veritus¹ se subrogare; nosque, prout a deo nobis iura nostra defendendi facultas attribuitur et potestas, circa reoptencionem ipsius terre nostre¹, qui ex antiqua consuetudine sanctorum regum piorum nostrorum predecessorum, et consuetudine regni Hungarici approbata ad (te)stificandas¹ metas et confinia regni nostri a faucibus quorumlibet rebellium rebellando ipsi regno nostro reapplicare et reannectere astricti et obligati totis nisibus inhyamus et toto posse anhelamus, fidelitati universitatis vestre firmo regio sub edicto precipiendo mandamus quatenus, habita noticia presentium, universi vestrum universaliter et singuli singulariter vos equis, armis et aliis exercitus necessariis adeo promptuarie disponere et munire curetis, ut in festo beati Mathye apostoli proxime nunc venturo, in Themeswar nos iungi valeatis, sine mora (...)¹ ad conterendam proterviam dicti hostis et rebellis nostri prelibati, fidelia et gratuita servicia nobis et sacro nostro diademati viriliter impensuri.

Qui si feceritis vestram fidelitatem, benivolencia regia prosequentes recommendatam habebimus atque gratam; si vero aliqui ex vobis fictis occasionibus et pretensis subterfugiis se ab huiusmodi nostris processibus abstrahere et absentare voluerint, extunc vobis comiti et iudicibus nobilium dicti comitatus de Vng, sub pena privacionis honorum et amissio (...)¹ vestrorum, committimus et mandamus, ut omnes illos dicti comitatus nobiles ac alterius status homines exercitantes a dicto nostro exercitu secus (...) tim¹ nobis fideliter et absque quorumlibet favore rescribere debeatis, quibus qualis pena pro tanta eorum contumacia sit infligenda, nostro, solo arbitrio (...)¹ duximus relinquendum, de qua demum nostre minime poterit imputare maiestati.

Et hec volumus in dicto comitatu ubique palam proclamari.

Datum in Wissegrad, in vigilia festi Epiphanyarum domini, anno eiusdem M^o CCC^o LX° quinto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei principe de Salerno și domn al ținutului și al Muntelui Sant' Angelo tuturor credincioșilor săi prelați, abați, prepoziți, priori și celorlalte fețe bisericesti; de asemenea baronilor, comiților, castelanilor, nobililor și oamenilor cu moșii precum și celorlalți oameni de seamă sau treaptă, datori din vechime să slujească în oaste, așezați în comitatul Ung, căroră li se vor arăta cele de față, sănătate și milostivire.

Intrucît răposatul Alexandru, voievodul Țării Românești ca unul ce și-a uitat de binefacerile primite de la noi și ca un nerecunoscător, încă de pe cînd se bucura de viața aceasta pămîntească (...) nu s-a înfricoșat să calce cu îndrăzneală cutezătoare credința sa cu care s-a legat față de noi cît și scrisorile întocmite între noi și el cu privire la anumite înțelegeri, dări și (...) convenite nouă în temeiul stăpînirii noastre firești și fiindcă apoi, murind el, fiul lui Vladislav urmînd relele deprinderi părintești nerecunoscîndu-ne cituși de puțin de stăpîn al său

firesc (...), fără a ne întreba și a ne cere învoirea, însușindu-și pomenita noastră Țară Românească, ce ni se cuvine nouă după dreptul și rânduiala nașterii, numirea sa mincinoasă de domn, întru înfruntarea domnului său de la care trebuie să capete el semnele puterii sale, a cutezat să treacă în locul (...) tatălui său în scaunul sus-pomenitei noastre Țări Românești cu învoirea trădătoare și tainica înțelegere a românilor și a locuitorilor acelei țări, și deoarece noi, care după vechiul obicei al sfinților regi răposați, înaintașii noștri, și după datina statornicită a regatului Ungariei (...) sintem siliți și datori să redobîndim hotarele și ținuturile de margine ale acestui regat al nostru din ghiarele oricăror răzvrătitori, ce s-ar răzvrăti și să le alipim din nou la acest regat al nostru pe cît ne este dată de Dumnezeu puțința și puterea de a ne apăra drepturile noastre, rîvnim cu toată silința și ne străduim din toate puterile să redobîndim această țară a noastră (...), drept aceea vă punem în vedere și poruncim credincioasei voastre obști, prin strașnică poruncă regală că, luînd cunoștință de cele de față, voi toți cu toții dimpreună și fiecare din voi în parte să vă îngrijiți să vă înarmați și pregătiți cu cai, cu arme și cu celelalte ce sînt de trebuință la război cu atîta grabă încît la sărbătoarea fericitului apostol Matia², ce va veni în curînd, să ne puteți ajunge la Timișoara, fără de zăbavă (...) spre a ne face cu bărbăție credincioase și mulțumitoare slujbe nouă și sfintei noastre coroane ca să zdrobim cutezanța zisului dușman și răzvrătit al nostru sus-pomenit.

Iar dacă veți face așa, miluind noi credința voastră cu bunăvoință regească, o vom avea în nume de bine și de mulțumire; dacă încă unii dintre voi ar voi să se tragă înapoi sau să lipsească de la aceste purcederi ale noastre, sub cuvînte născocite și pricini prefăcute, atunci vă poruncim și vă dăm în sarcină vouă comitelui și juzilor nobililor din zisul comitat Ung, sub pedeapsa luării dregătoriilor voastre și a pierderii (...) voastre, să fiți datori să ne dați seama în scris întocmai și fără părtinirea nimănui, de toți acei nobili și oameni de altă stare datori să meargă la oaste, care s-ar da înapoi de la zisa noastră expediție (...), iar ce fel de pedeapsă trebuie să li se dea acestora pentru nesupunerea lor atît de mare, am hotărît s-o lăsăm pe seama numai a socotinții noastre, tocmai pentru ca apoi să nu i se poată găsi vreo vină din aceasta maiestății noastre.

Și acestea voim să se vestească în auzul tuturor, pretutindeni în sus-zisul comitat.

Dat la Vișegrad, în ajunul sărbătorii Botezului domnului, în anul aceluiași, o mie trei sute șaiszeci și cinci.

Arh. națională Košice; Filiala Jasovsky Podzámok.

Arh. conv. Lelez.

Orig. hirtie.

Arh.Naț.Magh., colecția lui N. Jankovich, A, p. 286.

Copie simplă.

EDIȚII: Wagner, *Dissertatio de Cumania*, nr. 3; Șincai, *Hronica*, I, p. 501—502; în traducere; *Magyar Tört. Tár.*, II, p. 186—187; *Hurmuzaki-Densușianu*, 1/2, p. 92—93; *DRH.—D. vol. I*, nr. 42.

REGESTE: *Fejér*, IX/3, p. 470.

¹ Lacună în text.

² 24 februarie.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu noua sa pecete privilegiul său din 22 februarie 1354 (*DRH—C—vol. X, p. 258—259, nr. 252*), dat lui Ioan, fiul lui Alexandru, fiul lui Celen, comite de Csongrād, prin care a întărit actul său de danie din 6 iulie 1348 (*DIR—C—, veac XIV, vol. IV, p. 447, nr. 635*). În text se amintește și de pierderea sigiliului în Țara Românească *ac sub alio sigillo ipsius (domini Karoli) in partibus Transalpinis casualiter deperdito*.

Arh.Naț.Magh., Dl. 99 577. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1348 Orig. perg., în stare deteriorată, cu lacune și pete de umezeală. Pecetea veche s-a pierdut, cea nouă este atârnată de șnur de mătase de culoare verde.

EDIȚII: *Károlyi*, I, p. 219—220.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis capitulo Agriensis, salutem et gratiam.

Dicitur nobis in persona nobilis domine relicte Stephani de Dob quod Durugh, filius suus olým¹ quasdas possessiones suas Dob et Kool vocatas, sibi propter maternam amorem, quem erga ipsam gessisset, iuxta continenciam litterarum vestrarum perpetuo condonasset de quo vobis plena constaret certitudo, que quidem littere vestre ab ipsa nunc casualiter deperdite extitissent, aliaque paria earundem in vestra sacristia seu conservatorio ecclesie vestre, more solito, reposita haberentur, quibus ipsa ad presens valde indigeretur.

Super quo, vestre fidelitati firmiter precipimus et districte, quatenus predicta alia paria ipsarum litterarum in vestra sacristia diligenter requiri et reinvenire faciatis, requisitarumque et reinventarum tenorem, si ipsam dominam modo prenotate tangere dinoscuntur, eidem in transcripto concedatis ad cautelam. Si vero pretacta alia paria dictarum litterarum, modo premissis reinvenire nequieritis, ex tunc, prout vobis de eisdem constat certitudo, nobis fideliter rescribatis, caventes tamen ne fraus, (vel)², dolus eveniat in hac parte.

Datum in Visegrad, tercio die festi Epiphaniarum, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi, capitlului din Agria, mîntuire și milostivire.

Ni se spune nouă în numele nobilei doamne, văduva lui Ștefan de Dob, că Durugh, fiul său, pentru dragostea de mamă, pe care o arătase față de ea, i-a dăruit odată pentru totdeauna niște moșii de ale sale numite Dob și Coliu, potrivit unei scrisori a voastre, din care e vădită pentru voi deplina siguranță, — scrisoarea voastră însă acum din întîmplare a fost pierdută de către aceasta și cealaltă copie a acestei scrisori se află depusă, după obicei, în sacristia voastră sau în arhiva bisericii voastre, scrisoare de care această doamnă acum are mare nevoie.

Drept aceea, poruncim cu tărie și cu strășnicie credinței voastre să puneți să fie căutată cu stăruință și găsită sus-amintita copie a acestei scrisori în sacristia voastră și dacă se va afla că privește această doamnă

în felul mai sus amintit, să-i o dați spre cheazăie în transcriere. Dacă însă nu veți putea găsi o copie a pomenitei scrisori, în chipul de mai sus, atunci să răspundeți în scris întocmai așa cum vi se pare mai sigur cu privire la această scrisoare, băgând de seamă totuși să nu se facă vreă înșelăciune sau vicleșug în această privință.

Dat la Vișegrad, în ziua a treia a Botezului domnului, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 378. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365
Transumpt în actul capitlului din Agria din 2 martie 1365, nr. 390.

¹ Astfel în transumpt.

² În transumpt lipsește. intercalat de noi după sens.

376

1365 ianuarie 11, Vișegrad.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis, iudici, iuratis et universis civibus Budensibus, salutem et gratiam.

Dicunt nobis cives et hospites nostri de Scybinio quod, licet nos graciose annuerimus ut iidem et cuncti partis Transilvane cives cum rebus et mercibus eorum in Wyennam vel quocumque volunt transeundi liberam habeant facultatem, nec vos eosdem ad deponendum et reponendum in medio vestri ipsas res et merces possitis coartare, tamen vos, dicta gracia nostra eis facta parvi pensa, eosdem nuper et res ac bona eorum inhibuissetis nec de mandato nostro eos abire permittere curassetis, ausu temerario mandatis nostris resistentes. Unde, cum nos dictos cives de Scybinio et alios de predictis partibus Transilvanis gracia et libertate ipsis data velimus conservari, fidelitati vestre firmiter precipimus et districte quatenus ipsos cives et hospites nostros de Scybinio et alios de partibus Transilvanis nunc et semper in Wyennam vel quocumque voluerint, iuxta seriem et formam gracia nostre, libere abire sine dampno permittatis, aliud, sicut nostri mandati transgressores effici pertimescitis, facere non ausuri in premissis.

Datum in Wysegrad, sabbato proximo post festum Epiphaniarum domini, anno eiusdem millesimo CCC^{mo} sexagesimo quinto.

(Pe verso, însemnare de cancelarie:) Relatio Johannis tavarnicorum.

(Sub pecete:) Relatio Johannis tavarnicorum.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi, judeului, juraților și tuturor orașenilor din Buda, sănătate și milostivire.

Ne spun orașenii și oaspeții noștri din Sibiu că, deși noi am încuviințat cu milostivire ca ei și toți orașenii din părțile Transilvaniei să aibă slobodă voie să treacă cu lucrurile și mărfurile lor spre Viena sau oriunde vor voi și ca voi să nu-i puteți sili a lăsa și scoate în vânzare acele lucruri și mărfuri în mijlocul vostru, totuși voi, nesocotind acea milostivire făcută lor i-ați poprit de curînd și pe ei și lucrurile și bunurile lor, și nu v-ați îngrijit să-i lăsați a merge mai departe potrivit cu porunca noastră, împotrivindu-vă cu o cutezătoare îndrăzneală poruncilor noastre. Drept aceea, deoarece noi voim ca ziii orașeni din Sibiu și alții din pomenitele părți ale Transilvaniei să fie păstrați în milostivirea și libertatea ce le-a fost dată, poruncim cu tărie și strășnicie credinței voastre ca să lășați — potrivit cuprinsului și rînduiei milostivirii noastre

— pe numiții orășeni și oaspeți ai noștri din Sibiu și pe ceilalți din părțile Transilvaniei, să meargă slobod și fără pagubă, acum și totdeauna la Viena sau oriunde ar voi. Și să nu îndrăzniți a face altfel cu privire la cele de mai sus, dacă vă temeți să ajungeți călcători ai poruncii noastre.

Dat la Vișegrad, în simbăta de după sărbătoarea Botezului domnului, în anul aceluiași o mie trei sute șazeci și cinci.

⟨Pe verso, însemnare de cancelarie:⟩ Dare de seamă a lui Ioan, ⟨marele⟩ vistier.

⟨Sub pecete:⟩ Dare de seamă a lui Ioan, ⟨marele⟩ vistier.

Arh. Stat. Sibiu; arh. oraș. U.I. nr. 17. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365.

Orig. perg., cu fragmente de pecete ogivală, de culoare roșie, aplicată pe verso.

EDIȚII: Arch. f. Kunde oesterr. Gesch., V, p. 377; Ub., II, p. 223.

REGESTE: Magyar Tört. Tár, IV, p. 146.

377 1365 ianuarie 13 (in octavis Epiphaniarum domini), ⟨Agria⟩.

Capitulul din Agria adeverește că Benedict, arhidiacon de Pincota (Pankata, Pankota) împreună cu magistrul Nicolae, fiul lui Dumitru de Debrew, trimis special al regelui Ludovic I, în urma poruncii regești, în ziua de 15 iulie și cele următoare din anul 1364 după o împărțeală prealabilă a pus pe nobilele doamne Barbara și Anych, fiicele răposatului magistru Nicolae, fiul lui Bricciu de Bator, în săptămîna pătrimii cuvenite fiicei din toate moșiile și părțile de moșii, atît de moștenire cît și dobîndite precum și din caii de herghelie ale tatălui lor aflate în comitatele Szabolcs, Satu Mare (Zathmariensi) și Bihor¹, urmînd ca unele să le fie date ulterior².

La desfășurarea acțiunii au fost de față: Ioan, fiul lui Iacob de Moniorod, slujitorul (famulus) și imputernicitul (procurator) nobilelor doamne, Petru, fiul lui Leukus, fiul lui Bricciu de Bator, precum și Ladislau și Gheorghe, fiii lui Ioan, fiul aceluiași Bricciu.

În continuare redăm textual partea ce privește teritoriul Transilvaniei:

„Deasemenea au dat în stăpînirea sus-ziselor doamne a patra parte din partea de moșie a zisului magistru Nicolae, răposat, avută în moșia Chiniz, aflată în sus-zisul comitat Bihor, adică o vatră și jumătate în care locuise răposatul Nicolae, fiul lui Bene, așezate lîngă vatra lui Ioan, fiul lui Serephil (Item quartam partem porcionis possessionarie condam dicti magistri Nicolai, in possessione Kenez vocata, in predicto comitatu Byhoriensi adiacenti habite, unam videlicet sessionem cum medio, in quo condam Nicolaus, filius Bene inhabitasset, iuxta sessionem Johannis, filii Serephil adiacentes).

În timpul punerii în stăpînire, imputernicitul nobilelor doamne a susținut că deoarece unele moșii³ „odinioară au fost trecute asupra strămoșului lor cu nume de cumpărătură, iar moșia numită Chiniz în temeiul dreptului de căsătorie, acele doamne trebuie și va trebui să aibă a treia parte din ele. Împotriva acesteia pomeniții magiștri Ladislau, Gheorghe și Petru au răspuns că ei au scrisori cu deplină putere asupra ziselor moșii în care se află îndeosebi că din acele moșii cîte părți și prin ce drept

au fost trecute asupra lor pe care ei, — deoarece atunci, pentru o oarecare poprire a lor făcută în fața capitlului bisericii din Oradea nu puteau să le arate, (dar) pentru lămurirea drepturilor lor sînt gata să le înfățișeze, la un soroc următor. (. . . *titulo empcionis, possessio vero Kenez nuncupata matrimoniali iure olim ad progenitores eorundem devolute extitissent, de quibus eodem domine terciam partem habere deberent et debuissent. In quorum contrarium memorati Ladislaus, Georgius et Petrus, magistri, respondissent, ut ipsi super dictis possessionibus literas haberent efficaces, in quibus specificè haberetur; que ex eisdem possessionibus, quo iure ad ipsos devenite extitissent, — quas in termino ulteriori, eoquod propter quandam arestacionem⁴ eorundem coram capitulo ecclesie Waradiensis factam, pro tunc easdem exhibere nequirent, — pro iurium suorum declaracione fienda, exhibere presto essent et parati*“.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 379 1 și 5 379/2. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365.

Două exemplare originale scrise de aceeași mînă pe pergament, cu urme de pecete rotundă aplicată în document, pe verso.

¹ Enchnch, Wasuary, Walay, Teremi, Eched, Fabianhaza, Kokat, Chiniz, Lugas, Odon, Leta, Nyreghaz, Pouch, Wenchellew, Saruar, Rakomaz.

² Beudmonostora, Inazakala, Dusnok.

³ Pouch, Leta, Lugas, Teremi, Fabianhaza, Saruar, Eched, Walay, Kokat, Inazakala, Dusnok, Venchellew și Nireghaz.

⁴ Corect: *arrestacionem*.

378

1365 ianuarie 17 (*sedecimo Kalendas Februarii*).

Ludovic I, regele Ungariei, confirmă punerea lui Nicolae, prepozit de Hont, în stăpînirea unei moșii. Dumitru de Oradea (*Varadiensis*), Dominic al Transilvaniei, Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei (*wayuoda Transsylvuano*).

Arh.Naț.Magh., Dl.

Orig. perg.

EDIȚII: *Katona*, X, p. 351—352; *Fejér*, IX/3, p. 468—469.

379

1365 ianuarie 20, *Vișegrad*.

Nos, Nicolaus Konth, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod causam, quam Dominicus, filius Iuan de Gyuluez pro quo Stephanus, filius Dominici, cum procuratoriis literis nostris comparuit contra Nicolaum, filium Georgii, Petrum, Georgium et Blasium, filios Blasii, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriis super factis in prioribus literis nostris contentis et expressis, in octavis festi Epiphaniarum domini movere habebat coram nobis ad regium literatorium mandatum pro ipsis in causam attractis nobis allatum, ad quindenas residence presentis exercitus regalis, statu sub priori duximus perhemptorie prorogandam.

Datum in Vyssegrad, octavo die termini prenotati, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

⟨*Pe verso:*⟩ Pro Dominico, filio Iuan de Gyuluez, contra Nicolaum, filium Georgii, Petrum, Georgium et Blasium, filios Blasii, ad quindenas residence presentis exercitus regalis, prorogatorie.

⟨*Pe marginea din stînga documentului:*⟩ Pro actore Johannes, filius Nicolai cum ⟨procuratoriis litteris capituli⟩ Chanadiensis⟨s⟩ pro i⟨n causam attracto⟩ Nicolaus; p⟨rorogatur⟩ ad octavas ⟨Omnium⟩ S⟨anctorum⟩ de parciū due, assertione.

Noi, Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei și jude al cumanelor dăm de știre că pricina pe care, potrivit cuprinsului unei scrisori a noastre, o amînare de mai înainte trebuia s-o pornească înaintea noastră la octavele sărbătorii Botezului domnului¹ Dominic, fiul lui Ioan de Giulvăz, — pentru care s-a înfățișat Ștefan, fiul lui Dominic, cu scrisoarea noastră de îputernicire, — împotriva lui Nicolae, fiul lui Gheorghe și împotriva lui Petru, Gheorghe și Blasiu, fiii lui Blasiu, în legătură cu faptele cuprinse și arătate în scrisoarea noastră de mai înainte, am hotărît la porunca scrisă a regelui ce ne-a sosit pentru pîriți, s-o amînăm neapărat, în starea ei de mai înainte, pe a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștii de acum a regelui².

Dat la Vișegrad, în a opta zi după sorocul de mai sus, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

⟨*Pe verso:*⟩ Scrisoare de amînare pentru Dominic, fiul lui Ioan de Giulvăz împotriva lui Nicolae, fiul lui Gheorghe, Petru, Gheorghe și Blasiu, fiii lui Blasiu, pe a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștii de acum a regelui.

⟨*Pe marginea din stînga a documentului:*⟩ Pentru pîriș Ioan, fiul lui Nicolae, cu scrisoare de îputernicire a capitului din Cenad, pentru pîriș, Nicolae, ca îputernicit. S-a amînat la octavele Tuturor sfinților³, cu învoirea amînduror părților.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kállay nr. 1 473.

Orig. hîrtie, cu pecete de închidere aplicată pe verso.

EDIȚII: Pesty, Krassó, III, p. 70—71.

REGESTE: Kállay, II, p. 128, nr. 1554.

¹ 13 ianuarie.

² 20 octombrie, lăsarea la vatră fiind la 6 octombrie 1365.

³ 8 noiembrie.

Nobili viro et honesto Petro, viceuoyuode Transsilvano, amico eorum plurimum re⟨verendo, conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmunustra⟩¹ amicitie et honoris incrementum continuum.

Noverit vestra nobilitas litteras vestras nos recepisse reverenter in hec verba: ⟨*Urmează actul lui Petru, vicevoivodul Transilvaniei, din 25 noiembrie 1364, Sintimbru nr. 357.*⟩

Nos enim petitionibus vestre nobilitatis annuentes, ut tenemur, unacum predicto magistro Nicolao, notario vestro, nostrum hominem videlicet fratrem Johannem sacerdotem, pro testimonio fidedignum ad premissa exequenda duximus transmittendum. Qui demum ad nos reversi et

per nos requisiti nobis viva voce retulerunt quod ipsi, feria secunda proxima ante festum beati Thome apostoli, nunc proxime preteritum, ad faciem predictae possessionis Buzd vocatae pariter accessissent ac universos vicinos et commetaneos eiusdem inibi legitime convocassent presentibusque discretis viris: Johanne preposito, Ladislao, archidiacono de Doboka et magistro Georgio, canonicis ecclesie Transsiluane in persona eiusdem capituli, item Mathia, Johanne de Kereztyenzygethe ac Thoma dicto Orrus pro Johanne, filio Michaeli cum sufficientibus litteris procuratoriis nobilibus de Enyed predicta, dictam possessionem Buzd nominatam per suas veras metas et antiquas iuxta continenciam iamdictarum litterarum privilegialium reambulassent ac de voluntate ambarum parcium, in locis necessariis novas metas iuxta veteres erexissent et reambulatae et ab aliorum possessionariis iuribus in talibus distincionibus separando, eidem capitulo relinquissent perpetuo possidendam nullius contradiccionem obviante. Mete autem predictae possessionis Buzd taliter proceduntur: primo enim in uno monticulo Enyedberche vocato tres metas antiquas reperissent circa quas a septemtrione² capitulo unam metam terream et aliam a plaga orientali pro nobilibus de Enyed de novo subfodissent. Deinde inclinando in eodem Berch versus partem occidentalem duas metas cursuales: ab hinc procedendo, unam metam cursualem in circuitu cuiusdam arboris et per eundem Berch paululum procedendo, similiter unam metam cursualem; de hinc in eodem Berch eundo, circa viam, similiter unam metam cursualem, de novo erexissent. Deinde ascendendo³ per eundem erch¹, ubi unam metam Lyvkashathar vocatam et aliam antiquam metam reperissent circa quas terciam metam a parte predictae possessionis Buzd vocatae sublimassent. Deinde inclinando per eundem Berch unam metam cursualem in circuitu cuiusdam arboris de qua <desce>n-dendo⁴ per eundem Berch, aliam metam cursualem construxissent. Ab hinc tendendo devenissent ad caput ipsius vallis Monundorph, ubi tres metas anti<qua>s⁵ reperissent, quas cum una meta terrea renovassent.

Et sic mete predictae <possessioni>s⁴ Buzd a parte pretaxate possessionis Enyed vocatae terminantur.

Datum in festo Conversionis sancti Pauli, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

<Pe verso, de aceeași mină:> <Nobili viro et hon>esto⁶ Petro viceuoyode Transsilvano <amico>⁷ ipsorum <reverend>o⁶. <Pro honorabili capitulo ecclesie>⁶ Transsiluane super facto reambulacionis <et metarum ereccionis posses>ionis⁶ Buzd vocatae.

Nobilului și cinstului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului lor vrednic de multă cinstire, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, spor nefcetat al prieteniei și cinstei cuvenite.

Să afle nobilemea voastră că noi am primit cu plecăciune scrisoarea voastră cu acest cuprins: <Urmează actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din 25 noiembrie 1364, Sintimbru, nr. 357>.

Noi, așadar, dând ascultare cererilor nobilemii voastre, precum sîntem datori, am hotărît, ca împreună cu sus-pomenitul magistru Nicolae, notarul vostru, să trimitem pentru îndeplinirea celor de mai sus, un om de-al nostru, vrednic de crezare, adică pe fratele Ioan preotul. Aceștia întorcîndu-se apoi și fiind întrebați de noi, ne-au spus prin viu grai că ei, luni înainte de sărbătoarea fericitului apostol Toma⁸, de curînd tre-

cută, au mers împreună la fața locului, pe sus-zisa moșie numită Boz și i-au chemat acolo, în chip legiuit, pe toți vecinii și megieșii acestei moșii și fiind de față chibzuiții bărbați: Ioan prepozitul, Ladislau, arhidiaconul de Dăbica și magistrul Gheorghe, canonici ai bisericii Transilvaniei, în numele acestui capîtlu, de asemenea Matia, Ioan de Cristian și Toma zis Orrus⁹, în numele lui Ioan, fiul lui Mihail, cu îndestulătoare scrisori de imputernicire, potrivit cuprinsului sus-pomenitei scrisori privilegiale, au hotărnicit nobililor de sus-pomenita Sîngătin, amintita moșie, numită Boz, cu adevăratele și vechile sale hotare, și cu învoirea amînduror părți, în locurile unde era nevoie, au ridicat semne noi potrivit celor vechi și odată hotărnicită, separînd de drepturile de stăpînire ale altora, prin aceste semne despărțitoare au lăsat-o acestui capîtlu spre a o stăpîni pe veci, nefiînd nici o împotrîvire din partea nîmănui. Iar hotarele sus-amintitei moșii Boz merg astfel: mai întîi, pe o movilă numită Creasta Sîngătinului, au găsit trei semne vechi, lîngă care au ridicat din nou dinspre miazănoapte o movilă de hotar pentru capîtlu și alta dinspre partea de răsărit pentru nobilii din Sîngătin. Îndreptîndu-se de la această creastă spre apus, (au ridicat) două semne de hotar de legătură. Pornind de aici au săpat un semn de hotar de legătură în jurul unui copac și înaintînd foarte puțin prin această creastă, au săpat de asemenea un semn de hotar de legătură.

Mergînd de aici tot pe creasta aceea, pe lîngă drum, la fel au ridicat din nou un semn de hotar de legătură. Apoi urcînd prin această creastă, au găsit acolo un semn numit Hotarul găurit și un alt semn vechi, pe lîngă care au ridicat un al treilea semn dinspre sus-zisa moșie numită Boz. Apoi coborînd pe aceeași creastă (au ridicat) un semn de legătură în jurul unui copac, de la care coborînd pe aceeași creastă, au ridicat un alt semn de hotar de legătură. Pornind de aici au ajuns la capătul acelei văi (numite) Monundorph, unde au găsit trei semne vechi, pe care le-au înnoit cu o movilă de hotar.

Și așa se sfîrșesc hotarele sus-pomenitei moșii Boz dinspre partea amintitei moșii numită Sîngătin.

Dat la sărbătoarea Întoarcerii (la credință) a sfîntului Pavel, în anul domnului o mie trei șazeci și cinci.

(*Pe verso, de aceeași mînă:*) Nobilului și cînstitului bărbat Petru, vicevoievodul Transilvaniei, prietenului vrednic de cînstire al acestora. Pentru cînstitul capîtlu al bisericii Transilvaniei cu privire la hotărnicirea și ridicarea hotarelor moșiei numite Boz.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 662. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1299—1356.

Orig. hîrtie, rupt în două, cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Rupt cca 12 cm, întregit după sens și pe baza mandatului lui Petru vicevoievod al Transilvaniei din 25 noiembrie 1364, Sîntimbru, nr. 357.

² Astfel în orig.

³ Corect: *ascendendo*.

⁴ Rupt cca 1 cm; întregit pe baza contextului.

⁵ Rupt cca 0,5 cm; întregit pe baza contextului.

⁶ Rupt cca 3 cm; întregit pe baza contextului.

⁷ Pată de umezeală cca 1 cm; întregit pe baza contextului.

⁸ 16 decembrie 1364.

⁹ = Cîrnul.

Lodouicus, dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Servie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarie etc. rex, princeps Sallernitanus et honoris Montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus presentibus et futuris presencium noticiam habituris, salutem in salutis largitore.

Solet a principe confirmari quod licet postulatur quia sicut iuris est occupata indebite ad statum pristinum revocare, sic est equitati consonum obtenta legitime regio patrocinio roborare. Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod Nicolaus, filius Kendet, iudex civitatis nostre de Zalathna, sua necnon universorum civium et hospitem nostrorum de eodem in personis ad nostre serenitatis accedens presenciam exhybuit¹ nobis quasdam litteras nostras patentes, priori et maiori sigillo nostro in terra Vzure furtim sublato consignatas, super libertate dicte civitatis nostre per nos concessa, confectas tenoris subsequentis, supplicans nostro culmini regio prece subiectiva ut easdem litteras nostras libertatesque eorum in eisdem expressas acceptare, approbare, ratificare et novi sigilli nostri appensione pro eisdem dignemur confirmare; quarum tenor talis est: *(Urmează actual lui Ludovic I, regele Ungariei, din 28 noiembrie, 1357, D.R.H.—C.—vol. XI, nr. 200)*.

Nos igitur propositis supplicationibus ipsius Nicolai, filii Kendet, tanquam iustis et modestis regio inclinati cum favore, pretactas litteras nostras omni prorsus vicio et suspicione carentes, presentibus de verbo ad verbum insertas quo ad omnis sui continencias et clausulas acceptamus, approbamus, ratificamus et pro eisdem fidelibus civibus et hospitibus nostris de dicta Zalathna eorumque posteris mera regia auctoritate perpetuo valituras confirmamus presentis privilegii¹ nostri patrocinio mediante.

In cuius confirmacionis nostre testimonium firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentes² et autentici sigilli nostri novi dupplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai, archyepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii dilecti et fidelis nostri, sexto Kalendas mensis Februarii¹ anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto, regni autem nostri anno XX^{mo} quarto. Venerabilibus in Christo patribus et dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Collochiensi¹, Wgline¹ Spalatensi, Nicolai J Adriensi et Elya Ragusiensi archyepiscopis; Demetrio Waradiensi, Dominico Transsilvano, Colomano Jauriensi, Ladislavo Wesprimiensi, Stephano Zagradiensi regnique Sclauonie vicario generali, Dominico Chanadiensi, Mychaele Agriensi, Wilhelmo Quinqueecclesiensi, Johanne Wachiensis, Petro Boznensi, fratre Stephano Nitriensi, Demetrio electo confirmato Syrimiensi, altero Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Pharensi, Vallentino¹ Macarensi, Matheo Sybinichensi¹, Mychaele Scardonensi et Portiua¹ Sceniensi¹ ecclesiarum episcopis, ecclesias dei filiciter³ gubernantibus, Tynniniensi et Corbauienti sedibus vacantibus. Magnificis viris Nicolao Kont, palatino, Dyonisio wořuoda Transsilvano, comite Stephano Bubeek, iudice curie nostre, Johanne magistro thauarnicorum nostrorum, Nicolao Zeech Dalmachye¹ et Cröachye¹, Nicolao de Machou, banis, Petro Zudar pincernarum, Paulo dapiferorum, Emrico¹ agazonum; Johanne janitorum

nostrorum magistris ac magistro Benedicto, comite Posoniensi aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

(Pe verso, de o altă mână din veacul al XV-lea:) Rex Lodouicus libertas populorum de Zlathnabaňya ad instar aliorum montanistarum huius regni fruenda emanata, 1357.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galiției, Lodomeriei, Cumaniei, Bulgariei, etc., principe de Salerno și domn al ținutului Muntelui Sant' Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de față cât și celor viitori, care vor lua cunoștință despre cele de față, mîntuire întru dăruitorul mîntuirii.

Se obișnuiește a se întări de către principe ceea ce este îngăduit să se ceară, fiindcă după cum este drept ca cele luate în stăpînire pe nedrept să fie aduse iar în starea de dinainte, tot așa este potrivit cu dreptatea ca cele dobîndite în chip legiuit să fie întărite prin ocrotirea regească.

Drept, aceea, prin cuprinsul acestei scrisori voim să ajungă la cunoștința tuturor că, înfățișîndu-se înaintea luminăției noastre Nicolae, fiul lui Kendet, judecătorul orașului nostru Zlatna, ne-a înfățișat în numele său și în numele tuturor orașenilor și oaspeților din același loc, o scrisoare a noastră deschisă, întărită cu pecetea noastră cea mare și cea de mai înainte, care ne-a fost luată pe ascuns în ținutul Ozora, cu privire la libertatea amintitului nostru oraș, hărăzită de noi (scrisoare) întocmită cu următorul cuprins, rugînd înălțimea noastră regească, prin supuse rugăciuni, să o primim, să o încuviințăm și să o consfințim aceea scrisoare a noastră și libertăților lor arătate în ea și să binevoim a o întări pentru aceștia prin pecetea noastră atîrnată cea nouă.

Iar cuprinsul acestei scrisori este următorul: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 28 noiembrie 1357, D.R.H.—C.—vol. XI, nr. 200).*

Noi, așadar, înduplecați de rugămintile înfățișate mai sus ale acestui Nicolae, fiul lui Kendet, ca fiind îndreptățite și cuvincioase, o primim, o încuviințăm și o consfințim cu bunăvoință regească amintita scrisoare a noastră, lipsită cu totul de orice bănuială de stricăciune, trecută din cuvînt în cuvînt în scrisoarea de față, cu tot cuprinsul și clauzele acestei scrisori, pentru acești cetățeni credincioși și oaspeți ai noștri din zisa Zlatna și urmașilor acestora, în temeiul întregii autorități regale, spre a avea putere în veci, o întărim prin mijlocirea privilegiului nostru de față.

Spre mărturia și veșnica trăinicie a acestei confirmări a noastre am dat scrisoarea (noastră) privilegială de față, întărită cu puterea noii și autenticei noastre peceți duble, atîrnate.

Dat de mîna venerabilului părinte întru Hristos domnul Nicolae, arhiepiscop de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelar iubit al curții noastre și credincios al nostru, în ziua a șasea a calendelor lunii februarie, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci, iar al domniei noastre în anul al douăzeci și patru. Venerabilii întru Hristos părinți și domni, același Nicolae de Strigoniu, Toma de Caloceea, Ugolin de Spalato, Nicolae de Jadra și Ilie de Ragusa, arhiepiscopi, Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Győr, Ladislau de Vesprim, Ștefan de Zagreb, vicar general al regatului Slavoniei, Dominic de Cenad, Mihail de Agria, Vilhelm de Pécs, Ioan de Vaț, Petru de Bosnia, fratele Ștefan de Nitra, Dumitru ales și confirmat de Sirmiu, alt Dumitru

de Nona, Nicolae de Trau, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Šibenik, Mihail de Scardona și Portiva de Segno, episcopi ai bisericilor, păstorind întru ferioare bisericile lui Dumnezeu, scaunele din Knin și Krbva fiind fără păstor; măriții bărbați Nicolae Kont, palatinul, Dionisie, voievod al Transilvaniei, comitele Ștefan Bebek, judele curții noastre, Ioan, visterul nostru, Nicolae de Zeech, ban al Dalmației și Croației, Nicolae (ban) de Mačva, Petru Zudar, marele paharnic, Pavel marele stolnic, Emeric marele comis, Ioan marele ușier și magistrul Benedict, comite de Pojon și mulți alții, ținând comitatele și dregătoriile țării noastre. (Pe verso, de o altă mână din veacul al XV-lea:) Libertatea oamenilor din Zlatna dată (de) regele Ludovic la fel cu a altor mineri ai acestui regat, spre a se bucura, 1357.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 665; Dl. 29 153; Dl. 29 152. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1357.

Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia din 1 august 1375.

Copie simplă din veacul al XV-lea.

Transumpt în actul lui Sigismund, regele Ungariei din 14—28 februarie 1391.

REGESTE: *Ub.*, II, p. 223—224.

¹ Astfel în transumpt.

² Corect: *pendentis*.

³ Corect: *feliciter*.

Lodouicus, dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie, Comanie Bulgarieque rex, princeps Sallernitanus et honoris montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fidelibus, presentibus et futuris, presencium noticiam habituris, salutem in eo, qui regibus dat salutem et feliciter gubernare.

Regum requirit celsitudo, et sublimium convenit dignitati fidelia suorum fidelium obsequia ubertatis gracia fecundare¹ ut ceteri eo exemplati, ex fidelibus fideliores efficiantur seque reddant devociore ex devotis.

Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod nos, intuitum nostre consideracionis in strenuum virum Balk, filium Zaaz, woyuodam nostrum Maromorosiensem, dilectum nobis et fidelem, convertentes immensissimaque sua servicia in memoriam nostre celsitudinis reducentes, quibus idem a toto eo tempore, quo ipse, tanta caritate ferventi, nostre adhesit maiestati, ut de terra nostra Molduana, suis caris parentibus et quamplurimis cognatis, necnon bonis eiusdem universis in eadem terra nostra postergum relictis et postpositis, in regnum nostrum Hungarie advenit² sub sinu nostre dileccionis in serviciis que pro augmentatione nostri honoris et potencie utilia fore, ex innata sua industria conspexerat, exhibendis, se nostre offerens placibilem maiestati. Nos vero, hiis et aliis serviciorum suorum proclarissimis meritis, que eundem modo quo supra, cum sumpme diligencie studio ubique, et specialiter in dicta terra nostra Molduana, non sine proprii sui cruoris effusione ac letalium vlnorum³ supportacione, fratrumque, proximorum et quamplurimorum famulorum suorum morte crudeli, sollicite et habiliter exhibuisse cognovimus et exhibere cognoscimus in presenti, ac

exhibiturum pro firmo credimus in futurum, memoriter recensitis, equidem itaque dignum fore estimantes ut digno digna et magnis magna impendantur, premia, sudoresque⁴ labores merces copiosa reficiat et restauret, in signum nostre specialis dileccionis et affectionis indicium, quandam possessionem, Kuhnya vocatam, in terra nostra Maromorusiensi habitam, cum aliis villis, Jood, Bathkow⁵, Kethuyssou, Moyze⁵, Bors et Keethzeleste vocatis, in eadem terra Marmorosiensis⁵ existentibus, ad eandemque possessionem Kuhnya spectantibus, cum omnibus suis utilitatibus, videlicet aquis, silvis et alpibus ac quibuslibet earundum pertinentiis, quovis nomine vocitatis, a Bokdan woyuoda et suis filiis, nostris videlicet infidelibus notoriis, ob ipsorum detestandam infidelitatis notam, eo quod idem Bokdan et filii sui, fulminante⁶ dyabulo⁵, humani generis inimico, qui, cor eorum tela⁷ sue nequicie et fraudis venenosus⁸ graviter saucians, ad hoc eis persuasit, ut, a veritatis via et debite fidelitatis constancia pluries deviantes, de dicto regno nostro Hungarie in pretactam terram nostram Molduanam clandestine recedentes, eandem in nostre maiestatis contumeliam moliuntur⁹ conservare, ad manus nostras regyas⁵ devolutas sub hiisdem suis veris metis et antiquis, quibus eedem actenus⁵ habite extiterunt et possesse, de beneplacita voluntate et consensu serenissime principisse domine Elizabeth, regine Hungarie, genitricis nostre karissime⁵, de consilioque prelatorum et baronum regni nostri prematuro, ipsis Bakdan⁵ et filiis suis, tamquam malemeritis, ut ne perversitas aliis similia presumpmentibus transeat¹⁰ in exemplum, pretitulatis possessionibus privatis et omnino spoliatis, ac universis litteralibus instrumentis, pro eisdem Bakdan⁵ et filiis suis super prenotatis possessionibus emanatis, cassatis, anichilatis⁵ et in irritum revocatis, dedimus, donavimus et contulimus pretacto Balk woiuode et per eum, Drag, Dragmer et Stephano, fratribus eiusdem uterinis, ipsorumque heredibus et successoribus universis, iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas, salvis iuribus alienis.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes concessimus litteras nostras privilegiales, pendentis sigilli nostri, novi, duplicis et autentici munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris, domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii, dilecti et fidelis nostri, quarto Nonas mensis Februarii, anno domini Millesimo CCCC^{mo} Sexagesimo quinto, regni autem nostri anno XX^{mo} quarto; venerabilibus in Christo patribus et dominis: eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Vglino Spalatensi, Nicolao Jadrensi et Elya Ragusiensi archiepiscopis, Demetrio Waradiensi, Dominico Transsilvano, Colomano Jauriensi, Ladizlao Wesprimiensi, Stephano Zagrabieni regnique Sclauonie vicario generali, Dominico Chanadiensi, Michaelae Agriensi, Wilhelmo Quinqueecclesiensi, Johanne Wachieni, Petro Boznensi, fratre Stephano Nitriensi, Demetrio electo confirmato Syrmieni, altero Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Stephano Pharensi, Valentino Macariensi, Matheo Sibinicensi, Michaelae Scardonensi et Portiua Sceniensi ecclesiarum episcopis, ecclesias dei feliciter gubernantibus, Tinniensi et Corbauensi sedibus vacantibus; magnificis viris Nicolao Konth, palatino, Dyonisio, woyuoda Transsilvano, comite Stephano Bubek, iudice curie nostre, Johanne magistro thauarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech, Dalmacie et Croacie, Nicolao de Machow banis, Petro Zudar, pincernarum, Paulo dapiferorum, Emerico agazonum, Johanne ianitorum nos-

trorum magistris, ac magistro Benedicto, comite Poseniensi, aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului și al Muntelui Sant' Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos de față și viitori, care vor lua cunoștință de această (scrisoare), mîntuire întru acela care dă regilor mîntuire și le hărăzește să cîrmuiască cu bine.

Este o cerință a înălțimii regești și o datorie a celor aflați în loc de cinste ca prin îmbelșugată dărnicie să răsplătească credincioasele slujbe ale credincioșilor lor pentru ca și ceilalți luînd pildă de la ei, din credincioși să ajungă mai credincioși și din supuși mai supuși.

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că întorcîndu-ne căutarea privirii noastre spre viteazul bărbat Balc, fiul lui Sas, voievodul nostru maramureșean, iubitul și credinciosul nostru, și rechemînd în amintirea înălțimii noastre nemăsuratele lui slujbe, prin care acesta s-a făcut plăcut maiestății noastre cu o dragoste atît de fierbinte încît părăsindu-și și lăsîndu-și în urmă părinții săi scumpi și foarte multe rude ca și toată averea lui a venit din țara noastră moldoveanească în regatul nostru al Ungariei, în sînul iubirii noastre, aducîndu-ne slujbele ce a văzut el cu înnăscuta sa iscusință că sînt spre folosul sporirii cinstei și puterii noastre. Iar noi aducîndu-ne aminte de aceste și de alte preastrălucite vrednicii ale slujbelor sale, pe care am știut că acesta le-a împlinit cu grijă și iscusință în chipul de mai sus cu rîvna celor mai mari stăruințe oriunde și mai cu osebite în zisa noastră țară moldovenească nu fără vărsarea sîngelui său însuși și îndurarea de răni cumplite și cu moartea crudă a fraților și rudelor sale și a multor slujitori de ai lui, și pe care (slujbe) știm că le îplinește și acum și credem cu tărie că le va împlini și în viitor, și socotind din parte-ne că se cuvine să se dea răsplăți vrednice celui vrednic, și răsplăți mari celor mari, și ca o răsplată însemnată să întremeze și să învioneze trudnicile ostenele, ca un semn al iubirii noastre osebite și ca o dovadă de dragoste, cu buna învoire și incuviințare a prealuminății principese doamna Elisabeta, regina Ungariei, mama noastră preaiubită și după îndelungată sfătuire cu prelații și baronii regatului nostru am dat, am dăruit și am hărăzit pomenitului voievod Balc și prin el lui Drag, Dragomir și Ștefan, frații lui buni și tuturor moștenitorilor lor și urmașilor lor, ca să le stăpînească, să le țină și să le aibă pe veci și nestrămutat în aceleași adevărate și vechi hotare în care au fost ținute și stăpînite pînă acum, fără vătămarea drepturilor altora, moșia numită Cuhea ce se află în țara noastră a Maramureșului cu alte sate numite Ieud, Bocicoel, cele două Vișee, Moiseiu, Borșa și cele două Seliste, aflătoare în pomenita țară a Maramureșului, ce țin de aceeași moșie Cuhea, cu toate folosințele lor anume ape, păduri și munți și orice ar ține de ele, oricum s-ar numi, trecute în mîinile noastre regești de la voievodul Bogdan și fiii săi, necredincioși învederați ai noștri, pentru blestemata lor vină de necredință, din aceea că acel Bogdan și fiii săi, fulgerați de diavolul, dușmanul neamului omenesc — care rănindu-le greu inima cu săgețile (sale) înveninate de viclenie și înșelăciune, i-a îndemnat de mai multe ori ca să se abată de

la calea adevărului și de la statornicia credinței datorate, — plecînd pe ascuns din zisul nostru regat al Ungariei în sus-pomenita noastră țară moldovenească, uneltesc să o păstreze spre paguba maiestății noastre; <drept care noi> pentru ca nebunia lor să nu fie cumva pildă altora care ar cuteza fapte asemănătoare, am lipsit și despuiat cu totul, ca pe niște nevrednici pe acel Bogdan și fiii săi sus-ziși de sus-numitele moșii, nimicînd, stricînd și socotînd deșarte toate actele scrise și întocmite pentru acel Bogdan și fiii săi cu privire la sus-numitele moșii.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat scrisoarea noastră privilegială de față întărită cu puterea peceții noastre noi atîrnate, duble și autentice.

Dat de mina venerabilului întru Hristos părinte, domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelar al curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în ziua a patra înainte de nonele lunii februarie, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci, iar în al domniei noastre al douăzeci și patrulea an; venerabilii întru Hristos părinți și domni, același Nicolae arhiepiscopul de Strigoniu, Toma de Caloccea, Ugolino de Spalato, Nicolae de Zara și Ilie de Raguza; <precum și> episcopii: Dumitru al bisericii de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Coloman de Győr, Ladislau de Vesprim, Ștefan de Zagreb și vicar general al țării Slavoniei, Dominic de Cenad, Mihail de Agria, Vilhelm de Pécs, Ioan de Vaț, Petru al Bosniei, fratele Ștefan de Nitra, Dumitru <episcop> ales <și> confirmat al Sirmiului, celălalt Dumitru de Nona, Nicolae de Trogir, Ștefan de Faro, Valentin de Makarska, Matei de Šibenik, Mihail de Scardona și Portiva de Segno, păstorînd în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, scaunele de Knin și Krbava fiind vacante; măritii bărbați: Nicolae Konth palatinul, Dionisie, voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan Bebek, judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Nicolae de Zeech, banul Dalmației și Croației, Nicolae banul de Mačva, Petru Zudar, marele nostru paharnic, Pavel marele nostru stolnic, Emeric, marele nostru comis, Ioan, marele nostru ușier și magistrul Benedict, comitele de Pojon și mulți alții ținînd comitatele și dregătoriile țării noastre.

Bibl. Acad. R.S.R. Secția de Manuscrise. P. 317. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca 1365.

Transumpt în actul Mariei, regina Ungariei din 22 iunie 1384.

Arh.Naț.Magh., Colecția M. Jankovich, Tom. I, p. 90.

Copie simplă.

EDIȚII: Wagner, *Dissertatio de Cumania*, nr. 4; Kogălniceanu, *Archiva*, I, 9 (în traducere); *Mihalyi*, p. 56—58; *D.R.H.—D—*vol. I, nr. 43.

REGESTE: Șincai, *Hronica*, I, p. 505—506; *Fejér*, IX/3, p. 469—470; *Transilvania*, 1871, p. 267; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 94; *Xenopol*, III, p. 38; *Documenta Valachorum*, p. 178—181.

¹ Corect: *secundare*.

² Corect: *adveniat*.

³ Astfel în transumpt.

⁴ Corect: *sudorososque*.

⁵ Astfel în transumpt.

⁶ Corect: *fulminati*.

⁷ Corect: *telis*.

⁸ Corect: *venenosis*.

⁹ Corect: *moliantur*.

¹⁰ Corect: *transeat*.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și judele cumanilor, cere capitlu-
lui din Oradea să cheme la judecată pe Andrei, fiul lui Gheorghe de
Petrești (*Pethry*) și pe Ștefan, fiul lui Ioan de Bátor, ca să stea față cu
Petru, fiul lui Ioan de Sanislău (*Stanizloy*), pe Martin de Portița (*Porte-
lek*) și pe fiii lui: Iacob, Mihail și Pavel ca să stea față cu Andrei și
Ștefan, fiii lui Beke de Olosig, precum și pe Mihail, fiul lui Petru, jude
de Ip (*Ipy*), ca să stea față cu Nicolae, fiul lui Robert. Între oamenii pala-
tinului amintiți în document: Ladislau, fiul lui Ioan de Ianoșda (*Janusd*),
Nicolae, fiul lui Myke de Horay.

Arh.Naț.Magh., Dl. arh. fam. Kállay, nr. 1 469.

Orig. hirtie, cu fragmente de pecete de închidere aplicată pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 129, nr. 1 556.

384 1365 februarie 15 (*Sabbato proximo post festum Sancti Valentini
martiris*), Vișegrad,

Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și Nicolae Konth, palatinul
Ungariei scriu lui Beneintendi de Ravignan, cancelarul republicii Ve-
neția, în care, printre altele este amintită și prezența lui Ludovic I, regele
Ungariei, la Oradea prin cuvintele: „dar întorcîndu-se acel domn al nos-
tru din Oradea, unde se află acum... (*sed rediente ipso domino nostro
de Varadino, ubi nunc existit . . .*)“.

Arh. Stat. Veneția. Protocolul „Copla de Commemoriali“, vol. VII, partea I,
p. 203.
Copie.

EDIȚII: *Wenzel*, II, p. 667—668 (cu data greșită: (16 februarie) 1364).

385 **1365 februarie 26** (*quarto Kalendas mensis Marcii*).

Ludovic I, regele Ungariei, face cunoscut că nu va îngădui nici el
și nici urmașii săi ca urmașii în linie feminină să aibă drept de moște-
nire asupra bunurilor lui Ștefan, episcop de Zagreb și ale fratelui său
Ioan. Dumitru de Oradea (*Waradiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Trans-
sylvuano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie, voievodul
(*woyuoda*) Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 33 465.

Orig. perg. Pecetea atârnată de șnur din mătase de culoare galbenă și albas-
tru închis, s-a pierdut.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 504—507; *Smičiklas*, XIII, p. 423—425.

(Relig)iosis¹ viris et honestis, conventui ecclesie beate Marie vir-
ginis de Klus, amicis suis, Petrus, vicevoyoada (Transilvan)us¹, amiciam
paratam.

Dicit nobis magister Ladizlaus, filius Johannis de Doboka, sua et
ipsius magistri Johannis, fili² (...)ates³ ac Michaelis, fili² Ladizlai, fra-

tris suorum, in personis, quod ex voluntate et mandato magistrorum Stephani et Georgii Bebek (...)lus⁴, viceofficialis ipsorum de Zenmichal Telke, cum Petro de Kege, Negvoÿ, Maxin et Roman, voÿ(uodis)⁵ Olachorum, item Johanne, filio Nicolai, filii Pauli, Elya kenezio, Petro et Gula, filiis eiusdem, aliis(que Ol)achis⁶ et Vngaris, in toto fere septingentis hominibus, in festo Nativitatis virginis gloriose nunc preterito ad faciem cuiusdam possessionis ipsorum, titulo impignoracionis pertinentem, Zempeter vocatam, veniendc, iobagiones universos cum eorum rebus potencialiter ad possessionem eorundem filiorum Bebek deduxissent domumque eorundem inibi existentem igne concremando et fere ipsa possessio desolata haberetur, in qua devastacione quingentorum florenorum dampna perpeſſy² extitissent.

Et non contenti, sabbato nunc proxime preterito ad possessionem ipsorum, Hydalmas vocatam, potencialiter venientes, domos eorum proprias confringendo, de scrinibus litteraria instrumenta super possessionibus ipsorum confecta recipiendo ac universa bona mobilia et immobilia ac etiam res iobagionum eorundem in tot ducentos et quinquaginta boves, ducentas vaccas, septingentas porcas, mille et quingentas oves, triginta tres equos, quinginta⁷ et sexaginta ex animalibus abstulissent ac mulieres et virgines denudando ac res scriniales et in domibus repertas asportassent penitus et in toto, quarum valores et estimacio ipsis non constaret, ac etiam tres domos seu curias igne concremassent ac Nicolaum et Andream, famulos ipsorum, in captivitatis vinculo abduxissent, nec non, si iidem magister Johannes et Michael, filius Ladislai, fuge presidio evadere non potuissent, in mortem eorum anchelassent⁸ et quosdam ex familiaribus ipsorum gravibus vulneribus sauciatos reliquissent.

Super quo vestram petimus amicitiam diligenter per presentes, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Stephanus vel Ladislaus, filii Ladislai de Nadas, aut Johannes rufus de Tiburch, sive Johannes dictus Tot de Chamafaya seu Anthonius, filius Pauli de Kechet, an Johannes et Lucasius, filii Martini de Machkas ac Ladislaus, filius Beke de Iklod, aliis absentibus, homo noster, ab omnibus, specialiter a nobilibus et ignobilibus et aliis utriusque sexus hominibus in comitatibus Doboka, Klus et Zolnuk interiori existentibus, a quibus decet et licet, palam et oculte⁹ sciat et inquirat de premissis omnimodam veritatem, et post hec, prout exinde vobis veritas (constite)rit¹⁰ premissorum, nobis in vestris¹¹ litteris amicabilem rescribatis.

Datum in Sancto Emerico, in die Cinerum, (anno domini)¹² M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

(*Pe verso, de aceeași mână:*) Religiosis viris et honestis, conventui ecclesie beate Marie virginis de Clus², amicis suis, pro nobilibus de Doboka, inquisitoria.

Cuvioșilor și cinstiților bărbați din conventul bisericii fericitei fecioare Maria din Cluj—Mănăstur, prietenilor săi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, cu toată prietenia.

Ne spune magistrul Ladislau, fiul lui Ioan de Dăbica, în numele său și al magistrului Ioan fiul lui (...) precum și al lui Mihail, fiul lui Ladislau, fratele lor, că din voința și porunca magistrilor Ștefan și Gheorghe Bebek, (...) locțiitorul slujbașului lor din Sînmihaiu, împreună cu Petru de Kege, Neagu, Maxim și Roman, voievozii românilor, de asemenea cu Ioan, fiul lui Nicolae, fiul lui Pavel, cu cnezul Ilie, cu Petru, și Gula, fiii lui și cu alți români și unguri, de toți aproape șapte sute de

oameni ducându-se la sărbătoarea acum trecută a Nașterii slăvitei fecioare³ la o moșie a lor, care ține de ei în temeiul zălogirii (și) se numește Sînpetru, au mutat cu sila pe toți iobagii cu lucrurile lor, pe moșia acelor fii ai lui Bebek, mistuind prin foc casa lor aflătoare acolo, această moșie rămânând (acum) aproape pustie; prin această jefuire, ei au fost păgubiți cu cinci sute de florini.

Nemulțumiți cu atîta, în sîmbătă de curînd trecută¹⁴ venind cu silnicie pe moșia lor, numită Hida (și) spărgînd chiar casele lor și luînd din lăzi actele întocmite cu privire la moșiile lor, au furat toate bunurile mișcătoare și nemișcătoare, pînă chiar și lucrurile iobagilor lor, cu totul două sute cincizeci de boi, două sute de vaci, șapte sute de porci, o mie cinci sute de oi, treizeci și trei de cai, cinci sute șazeci de păsări. Iar pe femei și pe fete le-au despuiat, lucrurile din lăzi și cele aflate în case le-au luat cu ei cu totul și cu desăvîrșire de preț și prețuirea cărora ei încă nu-și pot da seama. Și au (mai) mistuit prin foc trei case cu curți, și au dus în prinsoare pe Nicolae și Andrei, slujitorii lor, și pe acel magistru Ioan și Mihail, fiul lui Ladislau, de n-ar fi putut ei scăpa cu fuga i-ar fi omorît; și pe unii dintre slujitorii lor i-au lăsat răniți cu răni grele.

Drept aceea, prin (scrisoarea) de față cerem cu stăruință prieteniei voastre să trimiteți spre mărturie omul vostru, înaintea căruia omul nostru, Ștefan sau Ladislau, fiii lui Ladislau de Nădășelu sau Ioan Roșul de Tiburch, ori Ioan zis Tot de Ciumăfaia, sau Anton, fiul lui Pavel de Chiced, ori Ioan și Luca, fiii lui Martin de Măcicașu sau, în lipsa celorlalți, Ladislau, fiul lui Beke de Iclod să cerceteze pe față și în ascuns și să afle tot adevărul despre cele de mai sus de la toți și mai cu osebite de la nobili și nenobili și de la alți oameni, bărbați sau femei, aflători în comitatele Dăbica, Cluj și Solnocul dinăuntru, de la care se cuvine și se cade. Iar după acestea să aveți bunătatea să ne răspundeți prin scrisoarea voastră, așa cum veți fi aflat adevărul asupra celor de mai sus.

Dat la Sîntimbru, în ziua Începutului Păresimilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

(*Pe verso, de aceeași mînă:*) Cuvioșilor și cinștiilor bărbați din conventul bisericii fericelei fecioare Maria din Cluj-Mănăstur, prietenilor săi, scrisoare de cercetare pentru nobilii de Dăbica.

Arh.Naț.Magh., Dl. 27 275. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1365.

Orig. hîrtie, în stare deteriorată, cu rupturi și pete de umezeală pe marginea din stînga documentului; urme de pecete, aplicată pe verso.

EDIȚII: *Documenta Valachorum*, p. 181—183.

¹ Rupt cca 2 cm; întregit după sens și pe baza contextului.

² Astfel în orig.

³ Rupt cca 2,5 cm.

⁴ Rupt cca 3 cm.

⁵ Rupt cca 1,5 cm; întregit după sens.

⁶ Rupt și pată de umezeală cca 3 cm; întregit pe baza contextului.

⁷ Corect: *quingenti*.

⁸ Corect: *annihilassent*.

⁹ Corect: *occulte*.

¹⁰ Rupt cca 1 cm; întregit după sens.

¹¹ Urmează *litteras*, tăiat de aceeași mînă.

¹² Rupt și pată de umezeală cca 3 cm; întregit după sens.

¹³ 8 septembrie 1364.

¹⁴ 22 februarie 1365.

Ludovic I, regele Ungariei, confirmă călugărițelor din Insula Iepurilor actul său din 1 aprilie 1351. (*Fejér*, IX, p. 73—74). Dumitru de Oradea (*Waradiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transilvaniensis*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie voievodul (*wayuoda*) Transilvaniei (*Transylvano*).

Bibl. Univ. din Budapesta. Colecția Kaprînai, tom. II, sub II, p. 265. Copie simplă de la mijlocul veacului al XVIII-lea.

EDITȚII: *Fejér*, IX/3, p. 493—495.

Nos, Michael dictus Henke et Johannes, filius Dominici de Suuk, iudices nobilium de Kolus, damus pro memoria, quod Ladislaus, filius Gerev et Ladislaus, filius Alard, ab exactoribus birsagiorum iniusta¹ lege¹ et cum hominibus comitum ac iudicum nobilium veris birsagiis exigentibus propria ipsorum potentia et ausu temerario minus duobus sexaginta pecora ab eisdem abstulissent. Unde prefatus Ladislaus, filius Gerev² et Ladislaus, filius Alard, obligantes se coram tali modo quod si, feria sexta proxima post diem Cinerum predicta minus duobus sexaginta pecora coram nobis statuere seu restituere plene seu totaliter non posset³, extunc cum duplo⁴ persolvere tenerentur; ipso termino adveniente iidem Ladislaus, filius Gerev et Ladislaus, filius Alard, neque venerunt neque predicta pecora statuerunt, (sic)⁵ se ipsos et convictos commiserunt.

Datum in Kolus, feria sexta proxima post diem Cinerum anno domini M. (CCC)⁵ LX. quinto.

(*Pe verso*:) Pro exactoribus birsagiorum contra Ladislaum, filium Gerev, et Ladislaum, filium Alard, ratione non statutionis minus duorum sexaginta pecorum, memorialis.

Noi, Mihail zis Henke și Ioan, fiul lui Dominic de Juc, juzii nobililor din comitatul Cluj, dăm de știre că Ladislau, fiul lui Gerev și Ladislau, fiul lui Alard, au luat cu de la sine putere și printr-o cutezătoare îndrăzneală de la stringătorii gloabelor judecătorești, care cereau după lege și împreună cu oamenii comiților și ai juzilor nobililor plata gloabelor adevărate, șaizeci de vite mai puțin două. Drept aceea, sus-zisul Ladislau, fiul lui Gerev și Ladislau, fiul lui Alard s-au legat în fața noastră că, dacă pînă în vinerea de după Începutul păresimilor⁶ nu vor putea să înfățișeze înaintea noastră sau să înapoieze pe deplin și în întregime cele șaizeci de vite mai puțin două, atunci să fie ținuți a plăti în doi. Dar la soscirea numitului soroc acei Ladislau, fiul lui Gerev și Ladislau, fiul lui Alard, nici n-au venit, nici n-au adus sus-zisele vite și astfel s-au dovedit pe sine ca vinovați.

Dat la Cojocna, în vinerea de după Începutul păresimilor, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și cinci.

(*Pe verso*:) (Scrisoarea) memorială pentru stringătorii de gloabe judecătorești împotriva lui Ladislau, fiul lui Gerev și a lui Ladislau,

fiul lui Alard, pentru că n-au la judecată cele șaiszeci de vite, mai puțin două.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tîrgu Mureș, nr. 7 123.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 138—139.

¹ Astfel în text; probabil în loc de *iuxta legem*.

² Astfel în text.

³ Corect: *possent*.

⁴ Corect: *duplico*.

⁵ Lipsește în orig.

⁶ 28 februarie 1365.

389

1365 martie 2 (*secundo die mensis Martii*), Oradea.

Ludovic I, regele Ungariei, scrie lui Laurențiu Celsi, dogele Veneției, cu privire la pregătirile înțelegerii între ei: „după ce am isprăvit cu noroc din îngăduința domnului treburile noastre aici ... precum nădăjduim, ne străduim să călătorim în persoană la Jadra ... (*...concedente domino negotiis nostris hic, ut speramus, feliciter expeditis, intendimus personaliter Iadram proficisci*“...).

Arh. Stat. Veneția. Protocolul „Copia de Commemoriali“, vol. VII.
Copie contemporană.

EDIȚII: *Wenzel*, II, p. 632.

390

1365 martie 2, (Agria).

Excellentissimo domino suo Lodouici, dei gratia illustri regi Hungarie, capitulum ecclesie Agriensis, oraciones in domino cum perpetua fidelitate.

Litteras vestre serenitatis honore quo decuit, recepimus in hec verba: {*Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 8 ianuarie 1365, Vișegrad, nr. 375*}.

Nos igitur mandatis vestre serenitatis humiliter obedire cupientes ut tenemur, perlectis dictis litteris vestris, in sacristia prescripte ecclesie capitullanter¹ congregati de reminiscencia donacionis earundem possessionum, diligenti inter nos tractatu prehabito, taliter fuimus recordati et a quibusdam ex nobis, qui tempore donacionis predicte in dicto capitulo presidentes exaremus conscienciose susscitati¹ quod in die festi Conceptionis beate virginis, cuius iam quinta preterit revolutio annualis, Johannes dictus Durugh, filius prescripti Stephani, filii Laurenti de Dobÿ, coram nobis comparendo, vive vocis oraculo proposuerat istomodo quod, quia olim¹ prescriptus Stephanus, pater suus, tempore iuventutis et nupte² sue, universas possessiones quas nunc³ se habere asserebat de rebus sorinalibus ac equaciis prefate nobilis domine, tunc consortis sue, tempore nupciarum se cum Alberto Albeus, per formam iuris requirendo reoptinisset⁴, dictusque Stephanus, pater, et Petrus frater sui, divina sic disponente clemencia tunc defuncti, possessio-

nes suas Dub et Dob vocatas in comitatu Zabouch, iuxta fluvium Tycie adiacentes hereditariam videlicet et empticiam, ac possessionem eorum Kol vocatam, similiter empticiam, in comitatu Byhoriensem, iuxta fluvium Eer existentem, cum suis utilitatibus quibuslibet et pertinenciis in recompensam¹ premissorum, eidem nobili domine in forma testamentaria per ipsum date et perpetuate debere commisisset. Ob hoc ipse Johannes Durugh, tum pro eo et tum ex eo, quia prefata domina, mater sua, ipsum ab infancia sue temporibus preteritis, aliis pueris suis educando, fovisset et diligenter pertractasset, easdem possessiones Dub et Dob ac Kool¹ cum quibuslibet utilitatibus suis, specialiterque ecclesiarum patronatibus in eisdem fundatis⁴ et tributo in dicta Dub exigi consueto, necnon aquis et aquarum decursibus ac quibuslibet pissinis¹ et piscaturis, iuxta testamentariam commissionem⁵ eorundem, patris et fratris suorum, decrevisset, donavisset et contulisset, ymmo¹ pro nunc coram nobis contulit eidem domine, matri sue perhempnaliter¹ possidendas, committendo eidem in vita et in morte eiamque vellet easdem donandi et vendendi plenariam facultatem;

Preterea quia universe equacie quas dictus pater suus in facie eiusdem possessionis Dub usque ad vitam suam conservasset ab equis equacialibus prescripte domine modo prehabito secum ablatis procreate fuissent et multiplicatae, nolens ingratitudinis vicio obviare, sed potius cupiens filiali cum favore eidem domine matri sue complacere, memoratas equacias, maiores videlicet et minores, prescripte domine matri sue, prout supra, et absolute, resignasset et eiam coram nobis resignavit, super quibus littere nostre patentes confecte erant, pro domina prenotata.

Datum in dominica Invocavit, anno domini Millesimo CCC^{mo}LX^{mo} quinto.

Prea înălțatului său domn Ludovic, din mila lui Dumnezeu vestitul rege al Ungariei, capitlul bisericii din Agria, rugăciuni întru domnul cu credință veșnică.

Am primit, cu cinstea cuvenită, scrisoarea luminăției voastre, avînd acest cuprins: *(Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 8 ianuarie 1365, Vișegrad, nr. 375).*

Noi, așadar, dorind să ne supunem cu smerenie poruncilor luminăției voastre, precum sîntem datori, după ce am citit amintita voastră scrisoare, adunați fiind în numele capitlului, în sacristia amintitei biserici și sfătuindu-ne între noi, cu luare aminte, în legătură cu pomenita danie a acelor moșii, ne-am adus aminte și am aflat de la unii dintre noi, care și la data amintitei danii se aflau în amintitul capitlu, că în ziua sărbătorii Zămislirii fericitei fecioare⁶, acum cinci ani, Ioan, zis Durugh, fiul sus-sorisului Ștefan, fiul lui Laurențiu de Doby, înfățișîndu-se înaintea noastră, a spus astfel, prin viu grai, că deoarece sus-scrisul răposat Ștefan, tatăl său, în vremea tinereții și a căsătoriei sale, toate bunurile pe care spusese că le avea atunci din zestrea precum și hergheliile sus-zisei nobile doamne, pe atunci soția sa, cînd aceasta s-a căsătorit cu Albert Albeus și cerîndu-le înapoi, în chip leguit, le-a redobîndit și că zisul Ștefan, tatăl, a încredințat acelei nobile doamne, prin testament, să aibă pe veci și moșile fratelui său Petru, din bunătatea dumnezească mort atunci, (moșii) numite Dub și Dob din comitatul Szabolcs de lingă riul Tisa, din care una moștenită și alta cumpărată (pre-

cum) și moșia de cumpărătură, numită Coli, din comitatul Bihor, aflătoare lângă riul Eriu, cu toate folosințele și cele ce țin de ele, în schimbul celor amintite mai sus. Din această pricină acel Ioan Durugh, fiind că amintita doamnă, mama sa, din vremea copilăriei lui, crescându-l împreună cu ceilalți copii ai ei, l-a iubit și l-a îngrijit, (el) acele moșii Dub, Dob și Coli, cu toate folosințele lor și cu osebire cu patronatul bisericilor aflate în (acele) moșii și împreună cu vama obișnuită ce se lua pe moșia Dub, precum și cu apele, cursurile de apă, împreună cu heleșteele și locurile de pescuit, (avute) potrivit testamentului tatălui și fraților săi, i le-a dat, i le-a hărăzit și i le-a dăruit, ba chiar i le-a donat acelei doamne, mamei sale, în fața noastră, ca să le stăpânească pe veci, încredințându-i deplină putere de a le dăruii și vinde și în viața și la moartea sa.

Pe lângă aceasta, pentru că toate hergheliile, pe care amintitul tată al său le-a păstrat pe moșia Dub, toată viața sa, precum și cele care s-au sporit din caii hergheliilor amintitei doamne și pe care el i-a luat cu el, nedorind să se arate nerecunoscător, ci mai de grabă dorind din bunăvoință de fiu să-i fie pe plac amintitei doamne, mama sa, amintitele herghelii și mai mari și mai mici, i le lasă și i le dăruiește, în fața noastră, amintitei doamne, mamei sale, așa ca mai sus și întru totul, în legătură cu care s-a făcut scrisoarea noastră deschisă pentru amintita doamnă.

Dat în duminica *Invocavit*, în anul domnului o mie trei sute cincizeci și cinci.

Arh.Naș.Magh., Dl. 5 378. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365. Transumpt în actul capitlului din Agria, din 6 septembrie 1371.

¹ Astfel în transumpt.

² Corect: *nuptie*.

³ În transumpt scribul inițial a scris *pro nunc*, apoi a tăiat *pro*.

⁴ Corect: *fundatarum*.

⁵ În transumpt scribul inițial a scris *commississet*, apoi a tăiat *isset*, scriind deasupra lui: *tonem*.

⁶ 8 decembrie 1360.

391

1365 martie 7, (Arad).

Nos, capitulum ecclesie Orodyensis¹, damus pro memoria quod Konya de Murun, in personis Andree et Stephani dictis Chepe de Gertyanus, dominorum suorum, coram nobis astando, nobilem dominam Ossanna vocatam, filiam, ac Philippum et Mychaelem, filios Jacobi dicti Saar, a vendicione, impignoracione et quovismodo alienacione porcionum suarum possessionariarum in possessionibus Pysky et Nadasd vocatis in comitatu Temesyensi existentibus habitarum, Johannem vero dictum Bonch et quoslibet alyos¹ ab empicione et occupacione earundem prohibuit protestando et contradicendo.

In cuius prohibicionis testimonium presentes concessimus iusticia suadente.

Datum feria sexta proxima post dominicam *Invocavit*, anno domini Millesimo CCC°LX° quinto.

(*Pe verso*.) Pro Andrea et Stephano dictis Chepe de Gyrtianus¹ contra Johannem Bonch et alios, prohibitorie.

Noi, capitlul bisericii de Arad, dăm de știre că înfățișându-se înaintea noastră Konya de Murani, în numele lui Andrei și Ștefan ziși Chepe de Ghertenis, stăpînii săi, a făcut întîmpinare și împotrivire, oprind pe nobila doamnă numită Ossanna, fiica, și pe Filip și Mihail, fiii lui Iacob zis Saar, de la vînzarea, zălogirea și înstrăinarea în orice fel a părților lor de moșie ce le au în moșiile numite Pișchia și Nadăș, aflătoare în comitatul Timiș, iar pe Ioan zis Bonch și pe oricari alții de la cumpărarea și luarea lor în stăpînire.

Întru mărturia acestei opreliști am dat scrisoarea de față, așa cum sfătuieste dreptatea.

Dat în vinerea de după duminica *Invocavit*, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

(*Pe verso*:) (Scrisoare) de opreliște pentru Andrei și Ștefan ziși Chepe de Ghertenis, împotriva lui Ioan Bonch și a altora.

Arh.Naș.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 472.

Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete de închidere aplicată pe verso.

EDIȚII: *Ortvay*, I, p. 103.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 129, nr. 1558; *Juhász, Aradt regesták*, p. 13, nr. 7.

¹ Astfel în orig.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, significamus tenore presencium quibus expedit uniuersis quod nos, pro fidelibus et laudabilibus serviciis Johannis, filii Iwanka de Perbarthyda, per ipsum nostro culmini debita diligencia iuxta sue possibilitatis exigenciam exhibitis et impensis, filiabus eiusdem nunc procreatis et in futurum legitime ex eo propagandis, de regie pietatis largiflua clemencia, in quantum possumus et prout de iure ad id faciendum permittimur, huiusmodi graciã duximus faciendam ut si ipsum Johannem, patrem earum, divina volente clemencia ab hac vita sine herede masculina decedere contingat, tunc eedem filie eius in uniuersis possessionibus et possessionariis porcionibus ipsius, ubilibet in regno nostro habitis et quouis nominis vocabulo vocitatis, tanquam veri, legitimi et naturales filii ipsius Johannis succedant et succedere possint atque valeant, eedemque possessiones paterne ac iura et bona quelibet eiusdem, eodem patre ipsarum modo premissis sine herede masculina decesso, ipsis nobilibus dominabus earumque heredibus et successoribus uniuersis in perpetuam asscribantur hereditatem, salvo iure alieno, consuetudinaria lege regni nostri, que huic gracie nostre repugnare videretur, non obstante.

Datum Bude, sabbato proximo ante dominicam Oculi, anno domini M^oCCC^oLX^{mo} quinto.

(*Pe verso, sub pecete*:) Relacio magistri Nicolai, filii Dominici.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cunoscutul tuturor căroră se cuvine, că pentru slujbele credincioase și vrednice de laudă ale lui Ioan, fiul lui Iwanka de Parhida, ce le-a făcut și adus înălțimii noastre, cu sîrguința convenită după măsura putinței sale, am hotărît din ȃrnica milostivire a bună-

voinței regești, pe cît putem și după cum ni se îngăduie de drept să facem fiicelor sale născute din el și celor ce în chip legiuit se vor trage din el, această milostivire: că dacă acel Ioan, tatăl lor, s-ar întâmpla cu voia îndurării dumnezezești să plece din lumea aceasta fără moștenitor de parte bărbătească, atunci acele fiice ale lui să-l moștenească și să poată și să fie volnice să vină la moștenire, întocmai ca fiii adevărați, legiuiți și firești ai acelui Ioan, la toate moșiile și părțile de moșie ale lui, aflătoare oriunde în țara noastră și numite oricum; și acele moșii părintești și orice fel de drepturi și de bunuri ale lui, — murind acel tată al lor cum s-a spus mai sus fără moștenitor de parte bărbătească, — să treacă asupra acelor nobile doamne și a moștenitorilor și a tuturor urmașilor lor ca moștenire de veci, fără vătămarea dreptului altuia, fără a se ține seama de legea obișnuielnică a țării noastre, care s-ar arăta că s-ar împotrivi acestei milostiviri a noastre.

Dat la Buda, în sîmbătă dinaintea duminicii *Oculi*, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

(*Pe verso, sub pecete:*) Darea de seamă a magistrului Nicolae, fiul lui Dominic:

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Zichy, 219, 671 b.

Orig. perg., cu urmele peceții mari regale aplicate pe verso.

EDIȚII: *Zichy*, III, p. 278—279.

393

1365 martie 25, (Lelez)¹.

Petru, prepozitul și conventul din Lelez, raportează lui Ludovic I, regele Ungariei, că, la dispoziția lui Ștefan Bebek, judele curții regale, Toma, fiul lui Nicolae de Cherechiu (*Kereky*), omul regelui, împreună cu Andrei, omul de mărturie al conventului, a introdus pe magiștrii Ioan și Iacob, fiii lui Dionisie de Kulche, în stăpînirea moșiei numită Baktha, fără a ține seama de împotrivirea lui Ștefan, fiul lui Andrei, a lui Petru, fiul lui Nicolae și a lui Petru, fiul lui Emeric.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Kölcsey.

Transumpt în actul lui Ștefan Bebek, judele curții regale din 25 mai 1365, Vișegrad, nr. 404.

REGESTE: *Lev. Közl.*, 1946, p. 58, nr. 7.

¹ Pentru stabilirea precisă a anului din datarea actului, vezi nota nr. 9 a autorului regestelor.

394

1365 aprilie 1 (*Kalendas Aprilis*).

Ludovic I, regele Ungariei, confirmă arhiepiscopiei de Strigoniu privilegiul regelui Ladislau al IV-lea, din 1283. Dumitru de Oradea (*Waradiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transylvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie, voievodul (*wayuoda*) Transilvaniei.

Arhiva primațială din Strigoniu.

Orig. perg.

Bibl. Univ. din Budapesta. Col. Hevenesi, tom. LXIV. in folio sub. S. p. 18. Copie de la sfîrșitul sec. al XVII-lea — începutul sec. al XVIII-lea.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 465—468.

410

Honorabilibus viris et discretis capitulo ecclesie Albensis Transsiluane, amicis suis honorandis, Dionisius wojuoda Transsiluanus et comes de Zonuk, amicitiam paratam debito cum honore.

Noveritis quod cum Nicolaus, filius Nicolai de Pakachateluk in personis Mychaelis, filii Petri germani Raph ac Andree et Jacobi, filiorum eiusdem Petri, nobilium de predicta Pagachateluk¹ de comitatu Tordensi, excellentissimo principi domino Lodouico, dei gracia illustri regi Hungarie, <domino>² nostro, querimoniam porrexisset super causis inferius declarandis ipsaque regalis excellencia auditis et perceptis querimoniis eiusdem, ipsam causam deliberacioni nostre transmisisset. Tandem cum nos unacum viris magnificis comite Stephano Bubek, iudice curie regie et magistro Benedicto, comite Poseniensi, aliisque quampluribus regni nobilibus ad determinacionem ipsius cause consedissemus, demum ipse Nicolaus, filius Nicolai, in personis nobilium predictorum proponendo declaravit isto modo quod quondam Stephanus, filius Valentini ac Mychael clericus, filius Gregorii, consobrini predictorum Mychaelis et Pouch, quartam filialem nobilis domine Agnetis, matris eorundem in porcionibus possessionariis ab eadem possessione Pakachateluk, ab eisdem Mychaele et Pouch et aliis fratribus eorundem, necnon de possessionibus Zolchwa et Pothsaga vocatis a Nicolao et altero Nicolao, filiis Gothfredi, detentoribus earundem iuridice acquirendo optinuisent³ et usque vitam ipsorum possedissent, nunquam ipsis Stephano et Mychaele clerico, volente domino sine herede ab hoc seculo migratis, per Petrum viceuoyuodam nostrum ipse porciones possessionarias pro ipsis quartis puellaribus optente⁴, nomine possessionum hominum sine herede decedentium et sub nomine regio occupate haberentur et possiderentur, cum⁵ tamen racione proximitatis eedem porciones possessionarie per ipsos Stephanum et Mychaelem clericum quondam optente⁴ et possesse eo quod ipsi sine herede decessissent in ipsos Mychaelem, filium Petri, Andream et Jacobum, filios Pouch de iure devolvi deberent atque redundari. Quarum quidem possessionariarum porcionum racione premissa quarte filialis quondam per prememoratos Stephanum, filium Valentini et Mychaelem clericum requisicionem et optencionem⁶, palam et expresse exhibicionibus quamplurium instrumentorum ibidem comprobavit, postulans per nos medelam iusticie super premissis ipsis exhiberi. Verum quia predictarum possessionariarum porcionum pro ipsa quarta filiali per ipsos Stephanum et Mychaelem clericum quondam facta requisicio et optencio⁷ ex tenoribus supradictorum instrumentorum manifeste apparebat et ipsique Stephanus et Mychael clericus sine herede ab hoc luce decessisse referebantur et ex eo eadem porcio possessionaria in ipsa possessione Pakachateluk per ipsos, ut premittitur, optenta⁸ et possessa viceiterata in ipsos Mychaelem, filium Petri, ac Andream et Jacobum, filios Pouch, a quibus videlicet optenta fuerat redundari et devolvi debere. Ipse eciam porciones possessionarie de ipsis possessionibus Pothsaga et Zolchwa vocatas ab eisdem filiis Gothfredi requisita et optenta, racione proximitatis ipsos Mychaelem, filium Petri, <Andream et Jacobum, filios Pouch>⁹ attingere et eisdem pertinere debere iuxta nostram predictorumque baronum et nobilium regni deliberacionem agoscebantur. Idcirco vestram requirimus amicitiam reverenter per presentes quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio

fidedignum, quo presente Ladislaus, filius Mychaelis vel Benedictus litteratus de Iara aut Nicolaus, filius Thome sive Mychael germanus Rouid¹⁰ de Bwd seu Kŷlianus, filius Pauli de Delle sin Sandur vel Nicolaus, filii⁷ Nicolai, filii Sandur de Scenthelukfolua, aliis absentibus, homo noster, ad facies predictarum possessionum Pakachateluk, Pochsaga¹ et Zolchwa vocatarum accedendo, vicinis et commetaneis earundem legitime convocatis et presentibus pretactas possessionarias porciones olym¹ per eosdem Stephanum, filium Valentini et Mychaelem clericum, racione premissae quarte filialis de eisdem optentas¹¹, statuat eisdem Mychaeli, filio Petri, Andree et Jacobo, filiis Pouch, eo iure quo eis dinoscuntur pertinere perpetuo possidendas si per quempiam non fuerit contradictum; contradictores vero si qui fuerint citet eosdem contra predictos Mychaelem, filium Petri, Andream et Jacobum, filios Pouch in nostram presenciam ad terminum competentem racionem contradiccionis eorundem reddituros. Et post hec ipsius possessionarie statuccionis seriem cum totali suo processu nobis amicabilem rescribatis.

Datum in Temeswar, feria quarta proxima post dominicam Judica, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

(*Pe verso, de aceeași mână.*) Honorabilibus viris et discretis, capitulo ecclesie Albensis Transsiluane, amicis suis honorandis, pro Mychaele, filio Petri, Andrea et Jacobo, filiis Pouch de Pakachateluk, statutoria.

Cinstiților și chibzuților bărbați, capitlului bisericii din Alba Transilvaniei, prietenilor lor vrednici de cinste, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, cu toată prietenia și cinstea cuvenită.

Aflați că, deoarece Nicolae, fiul lui Nicolae din Pogăceaua, a dat o plîngere cu privire la pricinile ce vor fi arătate mai jos, în numele lui Mihail, fiul lui Petru, fratele lui Raph, și a lui Andrei, și Iacob, fiii lui Pouch, fiul aceluiași Petru, nobili din sus-zisa Pogăceaua din comitatul Turda, preafînălțatului principe, domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu, ilustrul rege al Ungariei, domnul nostru, și acea înălțime regală ascultînd și înțelegînd plîngerile acestuia, a încredințat acea pricină judecării noastre. În sfîrșit, pe cînd noi împreună cu măriții bărbați, comitele Ștefan Bebek, judele curții regale și magistrul Benedict, comite de Pojon, și cu mulți alți nobili ai țării, ne-am așezat laolaltă, pentru judecarea acelei pricini, chiar atunci acel Nicolae, fiul lui Nicolae, a spus și a arătat în numele sus-zişilor nobili în acest fel, că răposații Ștefan, fiul lui Valentin, și Mihail preotul, fiul lui Grigore, verii sus-zişilor Mihail și Pouch, au dobîndit pe calea legii a patra parte cuvenită fiicei, a nobilei doamne Agneta — mama acestora, în părțile de moșie din aceeași moșie Pogăceaua, de la aceeași Mihail și Pouch și de la alți frați ai acestora, precum și din moșiile numite Sălciua și Poșaga, de la Nicolae și de la alt Nicolae, fiii lui Gothfred, care le țineau în stăpînire pe acestea pînă la sfîrșitul vieții lor. Acei Ștefan și Mihail preotul, din voința domnului plecînd din această lume, fără moștenitor, obținînd prin mijlocirea lui Petru, vicevoievodul nostru, acele părți de moșie, nu pentru acele patru părți cuvenite fiicei, ci primindu-le în stăpînire în numele moșiilor oamenilor care au murit fără moștenitor și în numele regelui le-au ținut și le-au stăpînit. Totuși, deoarece în temeiul înrudirii aceleași părți de moșie au fost dobîndite și stăpînite odinioară de către acei Ștefan și Mihail preotul în acest fel că aceștia murind fără

moștenitor, trebuia să treacă și să se dea în stăpînire cu drept deplin acelor Mihail, fiul lui Petru, Andrei și Iacob, fiii lui Pouch.

Intr-adevăr, cu privire la pătrimea de mai sus convenită fiicei din aceste părți de moșie (acel Nicolae) a dovedit pe față și în chip lămurit prin înfățișarea mai multor acte tulburarea și dobîndirea (făcută) odinioară de sus-pomeniții Ștefan, fiul lui Valentin, și Mihail preotul, rugîndu-ne ca în legătură cu cele de mai sus să le fie arătat de către noi leacul dreptății. În adevăr, deoarece căutarea și dobîndirea sus-ziselor părți de moșie făcută de către acei Ștefan și Mihail preotul pentru aceea a patra parte convenită fiicei, apărea în chip vădit din cuprinsul sus-ziselor scrisori și ele au arătat că acel Ștefan și Mihail preotul s-au stins din viață fără moștenitor, și de aceea, acea parte de moșie după cum s-a spus mai sus, dobîndită și stăpînită de către ei în acea moșie Pogăceaua, trebuia din nou să fie dată și trecută în stăpînirea acelor Mihail, fiul lui Petru, și lui Andrei și Iacob, fiii lui Pouch, adică de la care fusese dobîndită. Chiar și acele părți de moșie din acele moșii numite Poșaga și Sălciua, cerute și dobîndite de la acei fii ai lui Gothfred, în temeiul înrudirii, trebuie să țină de acei Mihail, fiul lui Petru, (precum și de Andrei și Iacob, fiii lui Pouch) și să aparțină acestora, (aceasta) se recunoștea potrivit judecății noastre și a sus-zisilor baroni și nobili ai țării.

De aceea, prin scrisoarea de față cerem cu plecăciune prieteniei voastre, ca să trimiteți omul vostru vrednic de crezare, ca om de mărturie, în prezența căruia, Ladislau, fiul lui Mihail, sau Benedict, diacul de Iara, sau Nicolae, fiul lui Toma, sau Mihail fratele Scurtului de Beiu, sau Kylian, fiul lui Pavel de Dileu, sau Sandur sau Nicolae, fiii lui Nicolae, fiul lui Sandur, de Scenthelukfolva, ceilalți lipsind, omul nostru ducîndu-se la fața sus-ziselor moșii numite Pogăceaua, Poșaga și Sălciua, fiind chemați și fiind de față în chip legiuit vecinii și megieii acestora, să dea în stăpînire sus amintitele părți de moșie odinioară dobîndite de acei Ștefan, fiul lui Valentin, și Mihail preotul, în temeiul sus-zisei a patra părți convenită fiicei, acelor Mihail, fiul lui Petru, Andrei și Iacob, fiii lui Pouch, cu acel drept cu care se știe că țin de ei, să le țină și să le stăpînească în veci, dacă nu se face împotrivire din partea cuiva, iar dacă vor fi împotrivitori să-i cheme pe aceștia împotriva sus-zisilor Mihail, fiul lui Petru, Andrei și Iacob fii lui Pouch, în fața noastră, la sorocul convenit, ca să dea socoteală despre împotrivirea lor. Și după aceea să ne faceți cunoscut în scris în chip prietenesc cuprinsul acelei dări în stăpînire cu întreaga desfășurare a sa.

Dat la Timișoara, în miercuria de după duminica *Judica*, în anul domnului una mie trei sute șazeci și cinci.

(*Pe verso, de aceeași mînă:*) Cinstiților și chibzuiților bărbați, capitlului bisericii din Alba Transilvaniei, prietenilor lor vrednici de cinstire (scrisoare) de dare în stăpînire pentru Mihail, fiul lui Petru, Andrei și Iacob, fiii lui Pouch din Pogăceaua.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 121. Fotocopie la inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365. Orig. hirtie, cu mici rupturi și pete de umezeală, și urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Astfel în orig.

² Rupt cca 1 cm; întregit după sens.

³ Corect: *obtînuișset*.

- ⁴ Corect: *obtente*.
⁵ Lectură nesigură.
⁶ Corect: *obtencionem*.
⁷ Corect: *obtencio*.
⁸ Corect: *obtenta*.
⁹ In orig. lipsesc, intercalate pe baza contextului.
¹⁰ Lectură nesigură.
¹¹ Corect: *obtentas*.

Lodouicus, dei gratia rex Hungarie, fideli suo, magnifico viro Dionisio, wayuode Transilvano, vel magistro Petro, viceuoyuode eiusdem, salutem et gratiam.

Dicitur nobis in personis dominarum Clare, Sebe et Katherine, filiarum Johannis, filii Martini de Zenthyuan quod, mortuo eodem Johanne, patre earum, ipsas de iure eiusdem possessionario, in eadem Zenthyuan habito, nulla ipsis de quarte earum puellari, prout regni consuetudo id requirit, satisfaccione exhibita, exclusissetis et eiecissetis.

Unde, cum nos neminem regnicolarum nostrorum indebite suo iure privare velimus, fidelitati vestre firmiter precipiendo mandamus, quantum, rebus sic se habentibus, prefatas dominas in dominium dicte porcionis possessionarie reinducentes, easdem tamdiu in eadem conservare debeatís (quousque)¹ de premissis iuribus ipsarum per hos, quos decebit, ipsis ad plenum extiterit satisfactum, nostre maiestatis in persone.

Aliud pro nostra gratia non facturi.

Datum Bude, tercio die festi Pasce, anno domini millessimo CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

(*Pe verso, de aceeași mină:*) Commissio regine propria.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credinciosului său măritului bărbat Dionisie voievodul Transilvaniei sau magistrului Petru, vicevoievodul acelaia⁶, sănătate și milostivire.

Ni se spune de către doamnele Clara, Sebe și Ecaterina, fiicele lui Ioan, fiul lui Martin de Sintioana, că murind acel Ioan, tatăl lor, voi le-ați îndepărtat de la partea de moșie ce o avea acel (tată al lor) în acea (moșie) Sintioana, nedându-le nici o despăgubire cu privire la a patra parte (cuvenită) lor ca fiice, cum cere obiceiul țării.

Drept aceea, deoarece noi voim ca nimeni din locuitorii țării noastre să nu fie lipsit pe nedrept de dreptul său, vă punem în vedere și poruncim cu tărie credinței voastre ca, dacă lucrurile stau astfel, să puneți din nou în numele maiestății noastre pe sus-zisele doamne în stăpînirea pomenitei bucăți de moșie, și să le păstrați acolo (pînă cînd) li se va da deplină despăgubire cu privire la pomenitele lor drepturi de către aceia care vor fi datori să facă aceasta.

Și altfel, pentru milostivirea noastră, să nu faceți.

Dat la Buda, în a treia zi a sărbătorii Paștelui, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

(*Pe verso, de aceeași mină:*) Porunca însăși a reginei.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Bánffy, fasc. 67, nr. 1.
 Orig. hîrtie, cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Rupt cca 1 cm, întregit după sens.

Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis capitulo ecclesie Albensis¹ Transilvane, salutem et gratiam.

Cum nos nobilem puellam Katerinam, filiam condam magistri Stephani, filii Andree de Gyog, olim viceuoyuode Transsylvani, magistro Blasio, filio Nicolai dicti Aprod de Solmus desponsatam, in universis possessionibus et possessionariis porcionibus paternis in predicta Gyog et in Tyuis habitis et ad easdem pertinentibus ubilibet in regno nostro existentibus verum heredem prefecerimus filium masculinum successorem et obhoc velimus ut littere nostre si que aput² Ladislaum, filium quondam² Andree, viceuoyuode Transsilvani, et Johannem, filium Andree, filii eiusdem Andree, quondam viceuoyuode, et eorum fratres haberentur in contrarium premissorum emanate nobis reportentur, fidelitate vestre firmiter precipiendo mandamus quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fide dignum, quo presente Thomas, filius Symonis vel Ladislaus, filius Petri wojuode, altero absente, homo noster ad prenomatos Ladislaum et Johannem ac fratres ipsorum accedat et eis dicat verbo nostro ut ipsi litteras <omne>^{s3}, tam nostras, quam alias quaslibet in contrarium premissorum quancumque et quomodocumque emanatas, in specie, <ad>³ proximas octavas festi Penthecostes, nobis, ubicumque pro¹ tunc¹ fuerimus, apportare et ad <ma>nus³ nostras assignare debeant et teneantur nostre regie gratie sub obtentu. Et post hanc, seriem <premissorum>⁴ sicut necesse fuerit, nobis fideliter rescribatis.

Datum in Zephel, in octavis festi Pasce domini, anno <eiusdem>⁴ M^{mo}CCC^{mo}LX^{mo}quinto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu, regele Ungariei, credincioşilor săi, capitlului bisericii din Alba Transilvaniei, mntuire şi milostivire.

Deoarece noi pe nobila copilă Ecaterina, fiica răposatului magistru Ştefan, fiul lui Andrei de Geoagiu de Sus, odinioară vicevoievod al Transilvaniei, logodită cu magistrul Blasiu, fiul lui Nicolae zis Aprod de Solmus, am făcut-o moştenitor adevărat ca şi pe un urmaş de parte bărbătească, în toate moşile şi bucăţile de moşie părinteşti, pe care le are în sus-zisul Geoagiu de Sus şi în Teiuş şi cu cele ce ţin de aceste <moşii> oriunde s-ar afla în regatul nostru, şi de aceea am vrea ca scrisorile noastre, dacă unele se află la Ladislau, fiul răposatului Andrei, vicevoievodul Transilvaniei, şi la Ioan, fiul lui Andrei, fiul aceluiaşi Andrei, odinioară vicevoievod, şi la fraţii lor, date împotriva celor de mai sus, să ne fie aduse înapoi. <Drept aceea>, punem în vedere şi poruncim cu tărie credinţei voastre ca să trimiteţi omul vostru ca om de mărturie, înaintea căruia omul nostru, vrednic de crezare, Toma, fiul lui Simion, sau în lipsa celuiilalt, Ladislau, fiul voievodului Petru, să meargă la susnumiţii Ladislau şi Ioan şi la fraţii acestora şi să le spună cu cuvîntul nostru că ei trebuie şi sînt datori, dacă vor să dobîndească milostivirea noastră regească, oriunde am fi pe atunci, la apropiatele octave ale sărbătorii Rusaliilor⁵, să ne aducă şi să ni le dea în mîinile noastre toate scrisorile în original, atît ale noastre, cît şi oricare altele, date împotriva celor de mai sus oricînd şi de orice fel ar fi. Şi după acestea să ne răspundeţi în scris întocmai, după cum va fi nevoie, cum au decurs cele de mai sus.

Dat la Jebel, la octavele sărbătorii Paștilor domnului, în anul ace-luiași o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh. Naț. Magh., Dl. 29162. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365. Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia din 29 aprilie 1365, nr. 399.

¹ Scris deasupra rîndului de aceeași mîină.

² Astfel în transumpt.

³ Pată de umezeală cca 0,5 cm; întregit după sens.

⁴ Pată de umezeală cca 2 cm; întregit pe baza contextului.

⁵ 8 iunie 1365.

398

1365 aprilie 26, Salankemen.

Ludouicus, dei gracia rex Hungarie, fidelibus suis magistro Sara-cheno, comiti camerarum salum partis Transilvanie ac tricesimatori regni sui, vel fratribus eiusdem, salutem et gratiam.

Refertur nostre maiestati quod officiales seu famuli vestri in tri-cesimis constituti, specialiter autem Symon, vicetrikesimator vester in Jaurino existens, quadam abusione et novitate inventa, de quibuslibet rebus minutis comestibilibus tricesimas extorquerent.

Unde cum nos huiusmodi novitatem fieri nolumus, fidelitati vestre firmissime precipiendo mandamus quatenus statim visis presentibus hoc intercipiatis cum effectu, ut dicti vestri famuli et vicetrikesimatores, specialiter ipse Symon, de dictis rebus minutis comestilibus, ut puta panibus, caseis, ovis, pullis ac ceteris similibus nullam recipiant trice-simam et ab exactione tricesime a talibus rebus faciendā penitus desis-tant, nec sinatis ipsos aliqualem facere novitatem aut abusionem, que cupiditatis notam videtur importare. Et aliud pro nostra gratia in his non faciatis.

Datum in Zalankemen sabbatho proximo post festum beati Geor-gii martyris, anno domini M. CCC. LXV.

(*Sub pecete:*) Relatio magistri Francisci, phisici regis.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, credincioșilor săi magistrului Sarachen comitele cămării de sare din părțile Transil-vaniei și strîngătorul tricesimei din regatul său, sau fraților lui, sănătate și milostivire.

Se aduce la cunoștința maiestății noastre că slujbașii sau sluji-torii voștri însărcinați cu strîngerea tricesimei, mai cu osebite însă Si-mion ce ființează ca loțiitor al vostru la strîngerea tricesimei în Győr, scornind niște măsuri noi și neîntemeiate, storc darea tricesimei de pe tot felul de lucruri mărunte de mîncare.

Drept aceea, deoarece noi nu voim să se facă acest lucru neobiș-nuit, vă punem în vedere și poruncim cu cea mai mare tărie credinței voastre ca îndată ce veți vedea scrisoarea de față să luați măsuri ca zișii voștri slujbași și loțiitori în stringerea tricesimei și mai cu osebite numitul Simion, să nu mai ia tricesima asupra ziselor lucruri mărunte de mîncare, ca de pildă piine, brînză, ouă, pui și altele asemenea lor și să înceteze cu totul de a mai strînge tricesima de pe asemenea lucruri, și să nu îngăduiți ca ei să scornească măsuri noi și neîntemeiate, care s-ar părea că aduc a lăcomie. Și altfel, pentru milostivirea noastră, să nu faceți cu privire la acestea.

Dat la Salankemen, în sîmbăta de după sărbătoarea fericitului mucenic Gheorghe, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

⟨*Sub pecete:*⟩ Darea de seamă a magistrului Francisc, medicul regelui.

Orig. perg., cu pecete inelară aplicată sub text, în 1833 era în posesiunea istoricului Gh. Gyurikovits.

Actualul loc de păstrare nu se cunoaște, probabil a ajuns la Bibl. Univ. din Budapesta, împreună cu colecția lui G. Gyurikovits.

EDIȚII: *Fejér*, IX/6, p. 133—134.

399

1365 aprilie 29, (Alba Iulia).

Excellentissimo principi, domino Lodouico, dei gracia illustri regi Hungarie, domino ipsorum, capitulum ecclesie Transsiluane, oraciones in domino debitas ac devotas.

Litteras vestre celsitudinis, omni cum honore, noveritis nos recepisse in hec verba ⟨*Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 20 aprilie 1365, Jebel, nr. 397.*⟩

Nos igitur preceptis vestre celsitudinis obedire cupientes ut teneamus, unacum prenotato magistro Ladislao, filio Petri viceuoꝝuode, homine vestro, discretum verum magistrum Nicolaum, arhýdiaconum de Zonuk, socium et concanonicum nostrum, ad premissa exequenda pro testimonio duximus destinandum. Qui demum ad nos reversi, nobis concorditer retulerunt quod ipsi, die dominico proximo post festum beati Georgii martyris, nunc preterita¹, ad prenominatos Ladislaum et Johannem ac fratres ipsorum in villam Gÿog vocatam accessissent et eis dixissent verbo vestre maiestatis ut ipsi litteras omnes, tam vestras, quam alias quaslibet in contrarium premissorum quodcumque et quomodocumque emanatas in specie ad proximas octavas festi Penthecostes vestre maiestati, ubicumque fueritis apportare et ad manus vestras assignare debeant et teneantur. Qui quidem Ladislaus et Johannes ac fratres ipsorum respondissent quod ipsi, iuxta vestre maiestatis perceptum ⟨omnes eorum litteras², ut superius est expressum, in predictis octavis festi Penthecostes, ubicumque fueritis, vobis apportarent ac ad manus vestre maiestatis assignarent.⟩

Datum feria tertia proxima post festum beati Georgii martyris prenotatum, anno supradicto.

Preainălțatului principe, domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu prealuminatul rege al Ungariei, stăpînului lor, capitlul bisericii din Transilvania, cuvenite și cucernice rugăciuni întru domnul.

Aflați că noi am primit cu toată cinstea scrisoarea înălțimii voastre cu următorul cuprins: ⟨*Urmează actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 20 aprilie 1365, Jebel, nr. 397.*⟩

Noi, așadar, ca să dăm ascultare poruncilor înălțimii voastre, după cum sintem datori, am hotărît ca împreună cu sus-amintitul magistrul Ladislau, fiul vicevoievodului Petru, omul vostru, să trimitem spre mărturie la împlinirea celor de mai sus pe chibzuitul bărbat, pe magistrul Nicolae, arhidiacon de Solnoc, tovarășul și fratele nostru canonic. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus într-un glas că ei, în duminica trecută după sărbătoarea sfîntului mucenic Gheorghe³, au mers la sus-

numiții Ladislau și Ioan și la frații acestora, în satul numit Geoagiu de Sus, și le-au spus prin cuvîntul maiestății voastre că aceștia, la apropiatele octave ale sărbătorii Rusaliilor⁴, trebuie și sînt datori să aducă maiestății voastre și să dea în mîinile voastre oriunde veți fi, toate scrisorile în original, atît ale voastre, cît și oricare altele date împotriva celor cuprinse mai sus oricînd și de orice fel ar fi. Într-adevăr aceștia, adică Ladislau și Ioan și frații lor au răspuns că ei, potrivit poruncii maiestății voastre, toate scrisorile lor, așa cum s-a arătat mai sus, vi le vor aduce și le vor da în mîinile maiestății voastre, oriunde veți fi, la amintitele octave ale sărbătorii Rusaliilor⁴.

Dat în marțea de după sărbătoarea sus-amintită a fericitului mucenic Gheorghe, în anul mai sus zis.

Arh. Naț. Magh., Dl. 29162. Fotocopie la Inst. de ist. și Arh. Cluj-Napoca/1365.

Orig. hirtie, cu urme de pecete de închidere aplicată pe verso.

¹ Corect: *preterito*.

² În orig. rupt și pată de umezeală cca 4 cm; întregit pe baza contextului.

³ 27 aprilie 1365.

⁴ 8 iunie 1365.

400

1365 mai 7 (*feria quarta post festum Invencionis sancte Crucis*), (Deva).

Saul, comitele și juzii nobililor comitatului Hunedoara (*de Hunyad*), adevăresc că ei în ziua de 30 aprilie (*feria quarta proxima ante festum Philippi et Jacobi apostoli*) împreună cu Petru, fiul lui Tiburțiu, Ioan, fiul lui Sumrak, Ivanca (*Iwanca*), Iacob, fiul lui Simion, Ioan, fiul lui Laurențiu, Petru de Streisingeorgiu (*Sancto Georgio*), Ioan, fiul lui Toma și Ștefan de Cristur (*Kyreztur*), nobili ai ținutului (*provincia*), stînd în scaun de judecată, nobila doamnă, văduva lui Mihail de Bîrcea Mică (*villa Aprod*) ridicîndu-se din mijlocul celorlalți, făcînd întîmpinare a spus că, în ziua cînd l-au omorît pe soțul său, Pavel, fiul lui Mihail, năpustindu-se cu sila în casa sa și spărgîndu-i o lădiță cu scrisori, a luat cu sine din aceasta privilegiul cu privire la moșia Bîrcea Mare (*Aprodhaza*), împreună cu alte lucruri de ale sale.

Arh. Naț. Magh., Dl. 28 047. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1257.

Rezumat în actul lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei, din (1365) mai 7 — (1369) mai 1, nr. 401.

401

(După 1365 mai 7 — înainte 1369 mai 1)¹.

Nos Petrus, viceuoyuoda Transsiluanus, memorie commendamus quod in octavis festi beati Georgii martiris nunc proxime preteritis, iuxta continenciam priorum litterarum nostrarum prorogatoriarum, Valentinus Rufus, cum sufficientibus litteris nostris procuratoriis in persona Ladislai, filii (...) ², ac Petru(s) ³ similiter cum sufficienti ⁴ procuratoriis pro Paulo, filio suo, ad nostram accedentes presenciam, contra Bartholomeum, filium Michaelis de Aprodpalfolua proposuerunt eomodo quod Paulus, Stephanus et Thomas, fili ⁵ Michaelis, item ⁶ mater ⁶ ipsorum ⁶,

iuxta continenciam aliarum litterarum nostrarum prorogatoriaram, seriem nostri iudicii exprimentium, ad nostram⁶ presenciam in causam attraxissent, in dicta possessione Aprod-palfolua, tanquam⁵ homines advenę perseverando, ipsis diversa(s)⁷ iniurias et dampna inferrent incesanter, utrum ex conductu ipsius Bartholomei nobilis de eadem, fratris ipsorum, in dicta possessione residenciam facerent, vel ne, acquirerent iure requirente.

Quo percepto, prefatus Bartholomeus personaliter exurgendo⁵ respondit ex adverso quod iidem Paulus, Stephanus et Thomas non ex sua permissione et voluntate perseverarent, sed propria eorum auctoritate astarent is possessione prenotata; quibus auditis prefatus Paulus, filius Michaelys⁵ coram nobis astando⁸, in sua, ac Stephani et Thome, fratrum suorum personis retulit eomodo quod ipsi in dominium possessionis Aprod-palfolua predictę, racione generacionis indivisonalis, per predictum Mychaelem, patrem eiusdem Bartholomei, introducti extitissent et dicta possessio ipsis eodem modo quo ipso Bartholomeo, iure attineret et mox quoddam privilegium honorabilis capituli ecclesie Transsiluane, sub anno domini M^{mo} CC^{mo} quinquagesimo septimo confectum⁹ exhibere nobis curavit, in¹⁰ cuius tenore inter cetera hebebatur istomodo quod Henricus, filius Nicolai, coram eodem capitulo constitutus (in)¹¹ presenciam, retulisset: quandam terram suam, nomine Kauoltu certis (aqu)is¹² circumdatum, ex permissione commetaneorum suorum: magistri Ladislai, Jule, Stephani et Alberti de Bulch, Symoni, filio Chom, pro quinque marcis argenti vendidisset, tam dicti Symoni, quam (suis)¹² filiis, aut filiis filiorum perpetuo possidendam. In cuius contrarium prefatus Bartholomeus obicit¹³ (in)⁷ hunc modum quod dum prefatus Mychael, pater suus, quodam nocturno tempore, prope dicto possessione ipsorum, per malefactores interemptus fuisset, iidem Paulus, Stephanus et Thomas eadem nocte ad domum eo(rum)¹⁴ potencialiter veniendo scrinum suum confrangendo universas res scrinales¹⁵ ac litteras seu litteralia munimenta super possessionibus confecta, inter quas ipsum privilegium abstulissent et asportassent, ad quorum omnium testimonio quasdam litteras patentes comitis et iudicum nobilium comitatus de Hunyad, feria quarta proxima post festum Invencionis sanctę crucis, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto emanates, nostre iudiciario examini presentavit; In quarum tenoribus inter cetera comperiebatur eomodo quod cum magister Saul, comes predictus de Hunyad ac iudices nobilium eiusdem comitatus unacum Peteu, filio Tyburci⁵, Johanne, filio Sumrak, Jwanka, Jacobo, filio Symonis, Johanne, filio Laurencii, Petro de Sancto Georgio, Johanne, filio Thome et Stephano de Kyrez-tur, nobilibus dicte provincie, feria quarta proxima ante festum Philippi¹⁶ et Jacobi apostolorum, pro tribunali sedissent, causarumque processus universorum causidicorum discutere cepissent, nobilis domina, relicta Mychaelis de villa Aprod, ad eorundem presenciam (accedendo, de medio aliorum exurgendo per modum)¹⁷ protestacionis curasset significare, quod die et ter(mi)no⁷ quo consortem suum interemissent, Paulus, filius Mychaelis¹⁸ super domum suam (irruen)do¹⁶, c(istam suam potencialiter confrangendo supradictum privilegium)¹⁹ in possessione Aprodhaza, cum aliis rebus suis ab ipsa cista abstulisset. Quo viso et percepto Paulus, de medio aliorum exurgendo respondisset ex adverso quod ipse super domum¹⁹ suam non ivisset, (et)⁷ castam²⁰ suam non fregisset, sed ipsa instrumenta erga dominam matrem (suam)⁷ habe-

rentur (et ipse solum ex commissi)one²¹ matri sue conserv(aret)⁷ (ipsum privilegium)²². Ipsi vero comes et iudices nobilium (...) ²³, predicti, eundem Blasium, filium Th(ome... mitte)rent²⁴ coram eosdem. Qui quidem Plas(ius ...) ²⁵ tamen nich(il ...) ²⁶. Pro eo, (eun)dem¹⁶ Paulum super gravaminibus (predicti Bratholomei, filii Michaelis de Aprodpalfolua contra Paulum et Thoman, filiis Michaelis et matrem ipsorum)²⁷ se et dicto (...) ²⁸ in (domi)nium¹⁶ dicte possession(is ...) ²⁹ de presens vel (in futurum ...) ²⁸ de conservacione (...) ²⁹ bet ... (...) ²⁸ nobiscum iudiciario (pro tribunali sedentibus ... por)cione²⁹ p(ossessionaria ...) ²⁸.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că la octavele sărbătorii sfântului mucenic Gheorghe³⁰, de curînd trecute, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte, venind în fața noastră Valentin Roșu, cu scrisoarea noastră de împuternicire îndestulătoare în numele lui Ladislau, fiul lui (...) și Petru, de asemenea cu scrisoare de împuternicire îndestulătoare pentru Pavel, fiul său, s-au plîns astfel împotriva lui Bartolomeu, fiul lui Mihail din Bîrcea Mică că Pavel, Ștefan și Toma, fiii lui Mihail, de asemenea și mama lor, — potrivit cuprinsului unei alte scrisori a noastre de amînare, care arată desfășurarea judecării noastre, — continuînd să rămînă pe zisa moșie Bîrcea Mică ca și niște oameni venetici, le-au pricinuit neîncetat felurite vătămări și pagube — trăgîndu-l în judecată în fața noastră pentru a afla, potrivit legii, că oare din îndemnul sau nu al aceluia Bartolomeu, nobil din același loc, ruda lor, s-au statornicit pe pomenita moșie. Auzînd acest lucru, susnumitul Bartolomeu, ridicîndu-se el însuși, ne-a răspuns la rîndul său că aceștia, adică Pavel, Ștefan și Toma nu au rămas cu îngăduința și voința sa, ci s-au așezat pe sus-pomenita moșie în temeiul puterii lor.

Auzînd acestea Pavel, fiul lui Mihail, înfățișîndu-se înaintea noastră în numele său și în numele fraților săi Ștefan și Toma ne-au spus că ei au fost puși în stăpînirea sus-numitei moșii Bîrcea Mică în temeiul înrudirii lor de devălmași de către sus-zisul Mihail, tatăl aceluia Bartolomeu și îndată a avut grijă să ne arate un privilegiu al cinstitului capitlu al bisericii Transilvaniei, întocmit în anul domnului o mie trei sute cincizeci și șapte, în cuprinsul căruia între altele se arată că Henric, fiul lui Nicolae, înfățișîndu-se în fața aceluiași capitlu, a spus că a vîndut cu cinci mărci de argint cu îngăduința megieșilor săi, a magistrului Ladislau, Jula, Ștefan și Albert de Bulci, lui Simion, fiul lui Chom, pomenitului Simion cît și fiilor săi sau fiilor fiilor săi ca să-l aibă pe veci un pămînt al său, pe nume Kauoltu, înconjurat de niște ape. La aceste (cuvinte) sus-pomenitul Bartolomeu a răspuns în schimb că în timp ce sus-numitul Mihail, tatăl său, într-o noapte a fost omorît de către răufăcători în apropierea moșiei acestora, și tot aceștia, adică Pavel, Ștefan și Toma în aceeași noapte, intrînd cu sila în casa lor și spărgîndu-i lada sa, au luat și au dus cu ei toate lucrurile (sale) din ladă (precum) și scrisorile sau devezile (lui) scrise, întocmite cu privire la moșiile (lor), între care și acest privilegiu, pentru mărturia căruia ne-a înfățișat spre cercetarea noastră judecătorească o scrisoare deschisă a comitelui și juzilor nobililor din comitatul Hunedoara, dată în miercuria după sărbătoarea Descoperirii sfintei cruci, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și cinci³¹. Din cuprinsul acestei scrisori între altele s-a aflat că pe cînd magistrul Saul, sus-numitul comite de Hunedoara și juzii nobililor din același comitat, împreună cu Petru,

fiul lui Tiburțiu, Ioan, fiul lui Sumrak, Ivanca, Iacob fiul lui Simion, Ioan, fiul lui Laurențiu, Petru de Streisingeorgiu, Ioan, fiul lui Toma și Ștefan de Cristur, nobili din ținutul pomenit, în miercură înainte de sărbătoarea apostolilor Filip și Iacob³² au stat în scaunul de judecată și au început să dezbată desfășurarea pricinilor tuturor împlicinaților, nobila doamnă, văduva lui Mihail, din Bîrcea Mică, venind în fața acestora, ridicîndu-se din mijlocul celorlalți, a avut grijă să facă cunoscut în chip de întîmpinare că în ziua și la sorocul, în care l-au omorît pe soțul său, Pavel, fiul lui Mihail, năpustindu-se cu sila în casa sa și spărgîndu-i o lădiță cu scrisori, la Bîrcea Mare, a luat și a dus cu el din această lădiță sus-pomenitul privilegiu, împreună cu alte lucruri de ale sale. După ce a văzut și a auzit acest lucru, Pavel s-a ridicat din mijlocul celorlalți și a răspuns la rîndul său că el nu s-a năpustit asupra casei sale și nu a spart lada, dimpotrivă, că acele scrisori se aflau asupra mamei lui și că el păstrează privilegiul fiindu-i încredințat de către mama sa (...). Iar comitele și juzii nobililor sus-numiți au trimis în fața acestora pe acel Blasiu, fiul lui Toma... Iar acel Blasiu... totuși nimic... Drept aceea, pe același Pavel în privința plîngerii sus-zisului Bartolomeu, fiul lui Mihail de Bîrcea Mică (făcute) împotriva lui Pavel, Toma, fiii lui Mihail și împotriva mamei lor, ... pe sine și pe ziii... în stăpînirea zisei moșii... de acum sau în viitor... cu privire la păstrarea... împreună cu noi fiind așezați la scaunul de judecată... părțile de moșie.

Arh.Naț.Magh., Dl. 38047, Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1257
Orig. hîrtie, cu lacune și pete mari de umezeală și cu urme de pecete inelară aplicată în document pe verso.

¹ Dezlegarea datei este probabilă. Petru de Oarda a funcționat ca vicevoievod pentru a doua oară între 1359 decembrie 13 și sfîrșitul sau începutul lui 1369. Cf. Fr. Pall, *Cronologia documentelor privind Transilvania (sec. XI—XV)*, în DIR — Introducere, vol. I. p. 116.

² Pată de umezeală cca 1 cm.

³ Rupt cca 0,3 cm, întregire probabilă.

⁴ Corect: *sufficientibus*.

⁵ Astfel în orig.

⁶ Lectură probabilă.

⁷ Rupt cca 0,30 cm; întregit după sens.

⁸ Corect: *asstando*.

⁹ Scris deasupra rîndului de aceeași mîină.

¹⁰ Urmează două litere indescifrabile, tăiate de aceeași mîină.

¹¹ În orig. lipsește. Intercalat de noi, după sens.

¹² Pată de umezeală cca 1 cm; întregit după sens.

¹³ Corect: *obicit*.

¹⁴ Scris deasupra rîndului de aceeași mîină; rupt cca 0,3 cm; întregit după sens.

¹⁵ Urmează *ab.*, tăiat de aceeași mîină.

¹⁶ Pată de umezeală cca 1 cm; întregit pe baza consensului.

¹⁷ Pată de umezeală cca 6 cm; întregire probabilă pe baza contextului.

¹⁸ Deasupra acestui cuvînt este scris un cuvînt indescifrabil, de aceeași mîină.

¹⁹ Pată de umezeală de cca 10 cm; întregire probabilă pe baza contextului.

²⁰ Corect: *cistam*.

²¹ Pată de umezeală cca 13 cm

²¹ Pată de umezeală cca 13 cm.

²² În orig. pat de umezeală și un cuvînt indescifrabil.

²³ Pată de umezeală cca 18 cm.

²⁴ Pată de umezeală cca 2 cm; întregit, în parte, pe baza contextului.

²⁵ Pată de umezeală cca 20 cm.

²⁶ Pată de umezeală cca 5 cm.

²⁷ Pată de umezeală cca 21 cm; întregire probabilă pe baza contextului.

²⁸ Pată de umezeală cca 6 cm.

²⁹ Pată de umezeală cca 23 cm.

³⁰ 1 mai 1365.

³¹ 7 mai 1365.

³² 30 aprilie 1365.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod Blasius, filius Emerici de Od ab una, parte vero ex altera Bechew, filius Johannis, filii Demetri¹ de eadem, in nostri personaliter constituti presencia, vive vocis oraculo concorditer coram nobis sunt confessi quod, licet controversionis materia et iurgiorum super facto cuiusdam particule terre litigiose, inter possessiones Od et Harkyan vocatas habite, in presencia magnifici viri, domini Dionisii, voyuode Transsiluani et comitis de Zonuk, extiterit suborta diuciusque ventilata, nichilominus, supremo rerum opifice annuente, cuius providencia corda mortalium turbata flamme sui spiritus sedat et ad pacis tranquillitatem² reducit et quietat reformatisque inductionibus proborum virorum, parcium pacem zelancium, intervenientibus, in perpetue pacis et concordie omnimodam devenissent unionem et concordarunt coram nobis; ipsam denique particulam terre litigiosam metali limitacione et distincione sequestrasse inter se asseruerunt hoc modo quod, primo et principaliter in uno colliculo, Berch dicto, a parte orientali, in facie eiusdem particule terre, duas metas, quarum una possessioni Harkyan vocate, alio vero dicte possessioni Od separarent erexissent; abhinc versus partem occidentalem paulisper eundo, in uno alveo, Zaraspatakfew dicto, unam metam terream erexissent; deinde versus eandem plagam pergendo, ad unam terram sabulosam deveniendo, unam particulam terre, Zekerek dictam, pro meta finali et signo metali deputassent, ubi eedem mete terminarentur.

Datum die dominica proxima post festum Apparicionis beati Michaelis archangeli, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

Noi, capitlul bisericii de Oradea prin cuprinsul celor de față facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că venind înșiși înaintea noastră Blasiu, fiul lui Emeric de Dioșod, pe de o (parte), iar pe de altă parte Bechew, fiul lui Ioan, fiul lui Dumitru, tot de Dioșod, au mărturisit deopotrivă în fața noastră prin viu grai, că deși (între ei) s-a iscat prilej de neînțelegere și ceartă cu privire la o bucată de pământ în pricină aflătoare între moșile numite Dioșod și Hereclean și s-a dezbătut mai multă vreme înaintea măritului bărbat domnul Dionisie voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, totuși prin îndurarea preafălnitului făcător al (tuturilor) lucrărilor, a cărui înțelepciune potolește inimile turburate ale muritorilor și le aduce iar la liniștea păcii și le dă odihnă cu suflarea duhului său, precum și prin împăciuitoarea mijlocire a unor bărbați cinstiți, care se străduiau (să așeze) pacea între părți, au ajuns la legătura unei necurmăte păci și bune înțelegeri și în fața noastră s-au înțeles, și în sfârșit au mărturisit că au despărțit acea bucată de pământ în pricină prin semne de hotar despărțitoare, în acest chip: mai

întii și la început au ridicat pe un delușor zis Creasta din partea de răsărit de pe acea bucată de pământ două semne de hotar, dintre care unul e hotar pentru moșia numită Hereclean, iar celălalt pentru zisa moșie Dioșod. De acolo mergînd puțin spre partea de apus au ridicat o movilă de hotar la o gîrlă numită Obirșia văii seci. De acolo mergînd în aceeași parte (și) ajgînd la un pământ nisipos au socotit o bucată de pământ numită Zekerek drept hotarul din urmă și drept semn de hotar. Și acolo se sfirșesc hotarele.

Dat în duminica de după sărbătoarea Arătării fericitului arhanghel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh.Stat. Cluj-Napoca, colecția lui I. Kemény.
Orig.perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Astfel în orig.

² Corect: *tranquillitaten*.

403 1365 mai 20 (*tredecimo Kalendas Junii*).

Ludovic I, regele Ungariei, acordă călugărițelor din Buda Veche dreptul de a încasa vamă. Dumitru de Oradea (*Varadiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transilvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Bibl. Univ. din Budapesta, colecția Hevenes, tom. V. p. 412.
Transumpt în actul lui Matia, regele Ungariei, din 1479.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 498—500.

404 1365 mai 25, Vișegrad¹.

Ștefan Bebek, judele curții regale, adeverește că la 10 septembrie 1364, magistrul Ioan, fiul lui Dionisie de Kulche, a înfățișat darea de seamă a capitlului de Oradea, privitoare la o împotrivire la punerea în stăpînirea moșiei numită Baktha. Este amintit Abraam, canonic, omul de mărturie al capitlului din Oradea.

Arh.Naț.Magh., DL, arh. fam. Kölcsey.
Orig. perg., pecetea atîrnată s-a pierdut.

REGESTE: *Lev. Közl.*, 1946, p. 58—59, nr. 8.

¹ Pentru stabilirea precisă a anului din datarea actului vezi nota nr. 9 din regestele publicate.

405 1365 mai 30, lîngă Vidin.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendantes tenore presencium significamus quibus expedit universis, quod nos, in memoriam nostram revocatis fidelitatibus et multiplicium fidelium

obsequiorum laudabilibus meritis nobilium virorum magistrorum Johannis, filii Johannis et Georgii, filii Zouardi, aule nostre iuvenis de Ordou, fidelium nobis dilectorum, que iidem in cunctis nostris et regni nostri negociis et processibus prosperis et adversis cura pervigili, virtute constanti et indefesse sollicitudinis zelo laborando se fortuitis casibus exponendo, personisque et rebus suis, pro nostri regii honoris augmento non parcendo, nobis nostreque sacre corone regie hactenus exhibuerunt, in presenti exhibent et exhibituri sunt iugiter in futurum, reddentes se erga nostrum regium culmen pre suis participibus gratos et acceptos, ratione quorum licet ipsi ampliori dono sint a nobis confovendi et attollendi, ut tamen eorum voto ad presens aliquatenus respondere videamur, eisdem magistris Johanni et Georgio a nobis humiliter postulantibus et per eos fratribus ipsius Georgii carnalibus ac eorum heredibus et posteris¹ talis libertatis et gracie specialis prerogativam de plenitudine potestatis nostre duximus faciendam perhempniter² duraturam, ut ipsi universos fures, latrones et alios malefactores, quos in possessionibus ipsorum in comitatibus Wgacha et Bihoriensis situatis et existentibus, ac intra terminos et fines ipsarum possessionum apprehendere potuerint, in eisdem possessionibus iudicandi, condemnandi², suspendendi, ac aliis penis et suppliciis iuridiciis³ et debitis plectendi iuxta eorum de merita ac patibulum et aliorum tormentorum genera in dictis possessionibus suis et earum pertinenciis erigendi et conservandi plenam et liberam perpetuo habeant potestatem. Preterea dictos magistrorum Johannem et Georgium ac ipsius Georgii fratres carnales, eorumque heredes et posteros omnibus suis possessionariis iuribus a iudicatu et quavis iurisdictione comitum parochialium et iudicum nobilium predictorum comitatum Wgacha et Bihoriensis presencium et futurorum exemimus et liberavimus ac exemptos⁴ perpetuis temporibus fore committimus et pronunciamus, nostro solum et palatini regni nostri ac iudicis curie nostre in eadem nostra curia faciendo iudicio ipsos reservantes, volentesque ut iidem deinceps nullo unquam tempore iudicatu dictorum comitum et iudicum nobilium astare tenerentur.

Ceterum committimus, ut iobagiones seu populos et famulos im-
possessionatos predictorum magistrorum Johannis et Georgii ac fratrum
suorum necnon, heredum eorundem non possint per aliquos homines
cuiuscumque dignitatis vel status sint, in causis aliquibus, exceptis dum-
taxat furtis publicis, latrociniis et causis criminalibus, iudicari, are-
tari⁵ et impediri in tenutis et possessionibus tam ecclesiarum et nobi-
lium, quam aliorum possessionatorum hominum quorumpiam, ac in ci-
vitatibus et liberis villis seu eciam alias in regno nostro. Si qui autem
aliquid accionis vel quescionis⁶ contra ipsos iobagiones et famulos im-
possessionatos habent vel habuerint, hoc coram eisdem dominis ipso-
rum vel suis officialibus possessionibus eorundem exequantur, ordine
iuris observato, prout eciam id ipsum exigit regni nostri consuetudo.
Qui si in reddenda iusticia cuipiam recusantes fuerint, tunc non ioba-
giones et famuli impossessionati, sed dicti domini eorundem, in regiam vel
ordinarii iudicis ipsorum presenciam per querulantes legitime evocen-
tur, rationem abnegate iusticie reddituri, ubi ex parte eorundem debite
iusticie et emende cuilibet querulanti exhibebitur complementum.

Presentes autem dum nobis reportate fuerint, sub maiori nostro sigillo faciemus privilegialiter emanari.

Datum ante civitatem nostram Bodiniensem in Bulgaria, feria sexta proxima ante festum Penthecostes, anno domini millesimo CCC^o LX^{mo} quinto.

(*Sub pecete:*) Relacio magistri Andree, filii Dionisii, comitis de Zærand.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine, că noi amintindu-ne de faptele de credință și de destoinicia vrednică de laudă a nenumăratelor slujbe credincioase ale nobililor bărbați, magistri Ioan, fiul lui Ioan și Gheorghe de Ordou, fiul lui Zouard, aproad al curții noastre, iubiții noștri credincioși, pe care ni le-au arătat nouă și sfintei noastre coroane regești în toate treburile noastre și ale țării noastre și în împrejurările norocoase și în cele potrivnice, străduindu-se cu grijă neadormită, cu vrednicie statornică și cu rîvna unei neobosite stăruințe, înfruntînd primejdii neașteptate și necruțîndu-și viața și bunurile lor pentru sporirea cinstei noastre regești, și pe care slujbe ni le arată și acum și ni le vor arăta necurmat și în viitor, făcîndu-se plăcuți și vrednici de prețuire înaintea înălțimii noastre regești mai presus de ceilalți tovarăși ai lor; și deși pentru aceste slujbe ei sînt vrednici să fie răsplătiți și înălțați de noi cu un dar mai mare, totuși ca să arătăm că răspundem acum întru cîțva dorinței lor, am hotărît din deplinătatea puterii noastre să facem numiților magistri Ioan și Gheorghe, care ne roagă cu smerenie, și prin ei fraților buni ai acestui Gheorghe, și moștenitorilor și urmașilor lor, hărăzirea acestei libertăți și milostiviri osebite, care să țină pe veci și anume ca pe toți hoții, tîlhării și alți răufăcători, pe care ar putea să-i prindă pe moșiile lor aflătoare și așezate în comitatele Ugocea și Bihor și în lăuntru marginilor și hotarelor pomenitelor moșii, să aibă ei pe veci deplina și sloboda putere să-i judece, să-i osîndească și să-i spînzure pe acele moșii și să-i supună la alte pedepse și cazne legiuite și cuvenite, potrivit cu vina lor, și să ridice și să aibă în zisele lor moșii și în cele ce țin de ele spînzurători și alte feluri de unelte de cazne. Afară de acestea au scutit și liberat pe ziii magistri Ioan și Gheorghe și pe frații lui buni și pe moștenitorii și urmașii lor, dimpreună cu toate moșiile lor de judecata și de orice drept de judecată al comiților comitatelor și al juzilor nobililor din sus-zisele comitate Ugocea și Bihor, de acum și din viitor, și hotărîm și rînduim să fie scutiți pe veci, păstrîndu-i pe ei doar pentru judecata noastră și a palatinului regatului nostru și a judelei curții noastre, care să se facă la acea curte a noastră și voim ca de aci înainte ei să nu fie datori niciodată să se înfățișeze judecării ziselelor comitate și a juzilor nobililor.

Apoi mai hotărîm ca iobagii sau oamenii și slujitorii fără de moșie ai sus-zisilor magistri Ioan și Gheorghe și ai fraților lor ca și ai moștenitorilor lor să nu poată fi judecați, întemnițați ori popriți pe pămînturile și moșiile atît ale bisericilor și ale nobililor cît și ale oricărui altor oameni cu moșii și nici în orașele și tîrgurile libere sau altundeva în țara noastră de niciun om de orice treaptă sau stare ar fi în vreo pricină oarecare, afară doar de furturi învederate, tîlhării și pricini de omor. Și acei care au sau vor avea vreo pîră sau plîngere, împotriva acelor iobagi și slujitori fără de moșie, să le urmărească păzînd calea legii înaintea acelor stăpîni ai lor sau a slujbașilor lor, aflători pe moșiile lor. Iar dacă aceștia ar tăgădui să-i facă dreptate cuiva,

atunci nu iobagii și slujitorii fără de moșie, ci zișii lor stăpîni să fie chemați în chip legiuit de către pîrși, înaintea regelui sau a judeului lor obișnuit, ca să dea socoteală de tăgada dreptății și fiecărui pîrș i se va face dreptate deplină.

Iar cînd cele de față ne vor fi înapoiate, vom pune să fie întocmite în chip de privilegiu sub pecetea noastră cea mare.

Dat înaintea orașului nostru Vidin, în Bulgaria, în vinerea dinaintea sărbătorii Rusaliilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

(*Sub pecete:*) Darea de seamă al magistrului Andrei, fiul lui Dionisie, comite de Zarand.

Arh.Naț.Magh., DL.38 180.

Orig.perg., cu urme de pecete aplicată sub text.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 490—492; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 94—95; *Gábor*, *A megyei intézmény*, p. 216—218.

REGESTE: *Szirmay*, *Not. com. Ugochensis*, p. 72; *Fejér*, IX/2, p. 492—493; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 38, toate cu data greșită: 10 iunie 1356; cf. *Karácsonyi*, *Hamis*, p. 80, nr. 246.

¹ Corect: *posteris*.

² Astfel în orig.

³ Corect: *turidictis*.

⁴ Corect: *exemptos*.

⁵ Corect: *arrestari*.

⁶ Corect: *questionis*.

Nos, Ludouicus dei gratia rex Hungarie (e. c. t.)¹ memorie commendamus presencium tenore significantes quibus expedit univerrsis quod nos, sicut² ad petitionem domine regine genitris nostre karissime literatoriam, sic etiam orphaneitati nobilium puellarum, filiarum quondam Petri, filii³ Petri de Zentyvan⁴ hominis, ut dicunt, masculine prolis solacio orbat, Margaretha et Elena vocatarum, regia benignitate compacientes ac pro fidelibus serviciis Johannis, filii Nicolai de eadem Zentyvan, comitatus de Thorda, cui eadem puella Margaretha nupsit matrimoniali federe, nobis per ipsum iuxta sui³ status exigenciam, cura laboriosa hactenus exhibitis, que et nunc exhibuit⁵ impendit et exhibiturus⁵ est in futurum, easdem nobiles puellas Margaretham et Elenam in omnibus porcionibus, et iuribus possessionariis condam dicti Petri, patris ipsarum, in eadem possessione Zentyvan et alias ubilibet habitis et existentibus, de regie potestatis plenitudine, et gratia nostra speciali prefecimus, vel⁶ instituimus, et creavimus veros heredes et legitimos⁴ successores, totale dominium eorundem⁷ in ipsas puellas transferentes, dantesque et committentes, eisdem nobilibus puellis Margarethe et Elene ad instar heredum masculinorum dicta iura possessionaria earum paterna, ac per eas suis heredibus, heredumque suorum successoribus et posteris ex presenti dono et gratia nostre maiestatis perpetuis temporibus irrevocabiliter possidenda, tenenda et habenda, lege regni nostri consvetudinaria⁴ que huic iuri et gratie nostre repugnare videtur non obstante; ita tamen, quod si alie litere nostre speciales prius non sunt in formam huiusmodi gratie nostre emanate.

Presentes autem dum nobis reportate fuerint, sub minori sigillo nostro emanari faciemus.

Datum Bodonii in Bulgaria, in festo⁸ Penthecostes, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei etc. prin cuprinsul scrisorii de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor cărora se cuvine că noi, atât la cererea scrisă a doamnei regine, mama noastră prea iubită, cât și îndurându-ne din milostivire regească față de lipsirea de părinți a nobilelor copile numite Margareta și Elena, fiicele răposatului Petru, fiul lui Petru de Sintioana, om, care după cum ni se spune, a murit lipsit de mângăierea unui urmaș de parte bărbătească, ca și pentru credincioasele slujbe ale lui Ioan, fiul lui Nicolae tot de Sintioana, din comitatul Turda, cu care pomenita copilă Margareta s-a legat prin legătura căsătoriei, slujbe aduse nouă de el pînă acum cu grijă sîrguincioasă potrivit cerinței stării lui, și pe care ni le aduce și în prezent și ni le va arăta și în viitor, din plinătatea puterii noastre regești și din osebita noastră milostivire le-am așezat și le-am rînduit precum și le-am socotit pe acele nobile copile, Margareta și Elena, ca moștenitori adevărați și urmași legiuîți pe toate părțile și drepturile de moșie ale sus-zisului răposat Petru, tatăl lor, avute și aflate în acea moșie Sintioana și oriunde în altă parte, trecînd toată stăpînirea acelor moșii asupra acestor copile, și dînd și încredințînd zisele drepturi părintești asupra acestor moșii, întocmai ca unor moștenitori de parte bărbătească, acelor nobile copile Margareta și Elena, și prin ele moștenitorilor și urmașilor moștenitorilor lor precum și coborîtorilor lor, ca prin această dănie a noastră și din milostivirea maiestății noastre să le stăpînească, să le țină și să le aibă pe veci și nestrămutat, fără a se ține seama de legea obișnuielnică a țării noastre care se arată că s-ar împotrivi acestui drept și acestei milostiviri a noastre.

Dat în așa fel, că dacă vreo altă scrisoare de a noastră osebită nu a fost dată mai înainte ca act al acestei milostiviri a noastre, atunci cînd cele de față ne vor fi aduse înapoi, vom pune să fie date sub pecetea noastră cea mică.

Dat la Vidin, în Bulgaria, la sărbătoarea Rusaliilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh.Naț.Magh., Dl. 28 505. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365.

Copie simplă a conventului din Cluj-Mănăstur de la sfîrșitul sec. al XV-lea, scrisă pe hîrtie ruptă la îndoituri.

Copie în Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 35, (cu data: cca 1 iunie 1365).

EDIȚII: *Transilvania*, 1871, p. 267; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 96, (cu unele greșeli).

¹ În copie lipsește; intercalat de editor, după sens.

² În copie urmează *appetiten*; tăiat de aceeași mîină.

³ În copie scrise deasupra rîndului, de aceeași mîină.

⁴ Astfel în copie.

⁵ Corect: *exhibuit, exhibiturus*.

⁶ Lectură nesigură.

⁷ Corect: *earundem*.

⁸ Corect: *suarum*.

⁹ În copie urmează: *pend*, deasupra căruia scribul a făcut două linii paralele; semnăind eliminarea din text.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendamus tenore presencium significantes quibus expedit universis quod nos, (qui)¹ ex innata nobis regali clemencia cunctorum fidelium nostrorum subditorum fidelitates et servicia animo metiri solemus pietatis recordatis et in memoriam plene reductis multiplicibus serviciis et gratuitis meritis, quibus fidelis noster, dilectus miles, magister Michael, filius Cybak de Palata, olim in expugnacione regni Sicilie et per consequens in cunctis nostris regnique nostri negociis prosperis et adversis, demum autem in adquisicione seu obtencione civitatis et districtus Bidiniensis, cura pervigili, virtute constanti et sollicitudine² indefessa laborando, proprie eciam necnon proximorum et famulorum suorum personis simul et rebus non parcendo, nobis et sancte corone nostre laudabiliter complacuit et se in conspectu nostro gratum exhibuit devota familiaritate semper et acceptum, racione quorum licet multo plura mereretur, in particularem tamen huiusmodi fidelitatum et serviciorum suorum recompensam, eidem magistro Mychaeli et per eum suis filiis ac heredibus universis huiusmodi libertatis et gratie prerogativam duximus de plenitudine nostre potestatis faciendam, ut ipsi omnes fures, latrones et quoslibet malefactores, quos in possessionibus suis Ztar et Maria vocatis, in comitatu Bihoriensi penes fluvium Berekÿo situatis et aput³ manus suas existentibus, ipsarumque possessionum terris, metis seu terminis apprehendere poterunt, capiendi et in sedibus ipsarum possessionum iudicariis iudicandi, suspendendi et penis debitis plectendo ac patibulum et aliorum tormentorum genera in prenomatis possessionibus suis conservandi plenam, liberam et securam perpetuo habeant facultatem et potestatem, ex presenti graciosam annuenciam nostre maiestatis, harum sub secreto nostro sigillo testimonio litterarum, quas pro predicto magistro Michaele et eius filiis ac heredibus sub maiori nostro sigillo privilegiatim faciemus emanari, dum fuerint nobis reportate.

Datum in Bulgaria, ante prenominatam nostram civitatem Bidiniensem, in festo Pentecosthes, anno domini Millesimo CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

(*Sub pecete, de aceeași mină:*) Relacio magistri Georgii Zudor.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine, că noi (care) din innăscuta noastră milostivire regească obișnuim să cîntărim cu duhul bunătății faptele de credință și slujbele tuturor credincioșilor noștri supuși, amintindu-ne și chemînd pe deplin în minte nenumăratele slujbe și neprecupețitele fapte de vrednicie, prin care credinciosul (și) iubitul nostru oștean magistrul Mihail, fiul lui Cybak de Palota străduindu-se odinioară cu veghetoare silință, cu statornică bărbăție și neobosită grijă la cucerirea regatului Siciliei și apoi în toate treburile și norocoase și potrivnice ale noastre și ale regatului nostru, iar în urmă la cucerirea sau dobîndirea orașului și ținutului Vidin, necrușîndu-și viața sa precum și pe a rudelor și slujitorilor săi și nici bunurile sale, ne-a întrat în voie nouă și sfintei noastre coroane în chip vrednic de laudă și prin supusa sa slujbă s-a arătat întotdeauna îndatoritor și vrednic de prețuire înaintea noastră, pentru care fapte, deși ar fi vrednic de mult mai multe răsplăți, totuși măcar ca o răs-

plată în parte a acestor fapte de credință și slujbe ale sale, am hotărât din plinătatea puterii noastre să-i facem acelui magistru Mihail și prin el fiilor și tuturor moștenitorilor săi această hărăzire de privilegiu și de milostivire, ca să aibă pe veci deplină, slobodă și nestingherită voie și putere din milostiva îngăduire de față a maiestății noastre — să ia în prinsoare pe toți hoții, tîlharii și orice fel de răufăcători, pe care i-ar putea prinde pe moșiile lui numite Ztar și Maria așezate în comitatul Bihor lângă riul Beretău și aflătoare în mîinile sale, precum și pe pămînturile, în hotarele și marginile acestor moșii, și să-i judece la scaunele de judecată ale acestor moșii, să-i spînzure și să-i pedepsească cu caznele cuvenite, și să țină pe sus-pomenitele sale moșii spînzurători și alte feluri de unelte de caznă în temeiul mărturiei acestei scrisori întocmită sub pecetea noastră cea de taină care scrisoare vom pune să fie întocmită în chip de privilegiu cu pecetea noastră cea mare pentru sus-zisul magistru Mihail și pentru fiii și moștenitorii lui atunci cînd ne va fi adusă înapoi.

Dat în Bulgaria, înaintea sus-numitului nostru oraș Vidin, la sărbătoarea Rusaliilor, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

⟨Sub pecete, de aceeași mină:⟩ Darea de seamă a magistrului Gheorghe Zudor.

Arh.Stat.Oradea, arh. fam. B6l6ni. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată sub text.

¹ În orig. lipsește; intercalat după sens.

² Corect: *sollicitudine*.

³ Astfel în orig.

408 1365 iunie 2 (*die crastino festi Penthecostes*), lângă Vidin.

Ludovic I, regele Ungariei, face cunoscut că Ladislau, fiul lui Nicolae din Livada Nouă (*de Wylak*) și-a cîștigat merite dîndu-i ajutor la cucerirea orașului Vidin și la redobîndirea Bulgariei.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Vay, fasc. 55.

Orig. hîrtie, cu pecete atîrnată de șnur de mătase de culoare violet.

REGESTE: *Tört. Tár.*, 1898, p. 357, nr. 2.

409 1365 iunie 2 (*IV-o Nonas Junii, anno tercio*), Avignon.

Papa Urban al V-lea îndeamnă pe mai mulți prelați și dregători ai Ungariei, printre care pe Dominic, episcopul de Cenad (*Cenadiensis*) și pe Dionisie, voievodul Transilvaniei (*vajvode Transilvano*), să intervină pe lângă Ludovic I, regele Ungariei, pentru ca acesta să acorde mîna nepoatei sale, Elisabeta, lui Filip de Franța, ducele Burgundiei.

Arh.Vat.,Reg.Vat., 247, fol. 109 r. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1365.

EDITII: *Thetner*, II, p. 71, nr. 134.

410 1365 iunie 20 (*feria sexta proxima ante festum Nativitatis beati
Johannis Baptiste*), Buda.

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea lui Mihail, diacul (*literatus*), fiul lui Nicolae, slujitorul său în visteria sa (*familiaris master de domo tauarnicali*), luînd în seamă serviciile lui credincioase aduse regelui și reginei încă de la vîrsta copilăriei sale (*ab evo sue puericie*) în slujba visteriei, îi donează lui, fraților și verilor săi, printre aceștia din urmă și lui Petru, prepozitul capitlului de Oradea (*Waradiensis*) moșiile Myra din comitatul Heves, precum Zouath, Keserweghaz și Kabaeghaz din comitatul Szabolcs care, după ce Tristianus, fost arhidiacon, a trecut în ordinul sfîntului Pavel eremitul, au ajuns în stăpînirea regelui.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 122. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1365.
Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 28 aprilie 1368.

411 1365 iunie 23 (*in vigilia festi Nativitatis Johannis Baptiste*), aproape de Severin (*prope Zewrinum*), în Bulgaria.

Ludovic I, regele Ungariei, acordă un privilegiu unor nobili din Ungaria, ca răsplată pentru meritele lor în expediția de la Vidin.

Arh.Stat.Szombathely, arh. capitl. de Vasvár-Szombathely.
Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 29 iulie 1367.
EDIȚII: *Tört Tár.*, 1898, p. 358 nr. 3.

412

1365 iunie 29, (îngă Vidin).

Dyonisius, woyuoda Transiluanus et comes de Zolnok, dilecto sibi Petro, vicewoyuode suo dicti woyuodatus, dileccionis plenitudinem cum salute.

Noveritis quod nobis in regno Bulgarie, prope civitatem Bodinyensem, in presenti regio exercitu existentibus, magister Johannes, filius Gegus de Almakerek nostram in presenciam veniendo exhibuit nobis quasdam literas patentes domini nostri regis ibidem in predicto exercitu proxime transactis, in quindenis festi Sancte Trinitatis emanatas, per quarum tenores inter¹ cetera¹ idem dominus noster, rex exauditis querimoniis predicti magistri Johannis, quandam terram² Lapus vocatam, eiusdem magistri Johannis cum silvis, vineis, arboribusque et terris arabilibus et quibusvis utilitatibus, ut dicitur, per Saxones predicti domini regis de villis Walthyd et Kapus indebite occupatam³ eidem magistro Johanni¹ scita prius omnimoda veritate, perpetuo statui facere precipiebat.

Quibus quidem literis regalibus sic exhibitis predictis prescripti Saxones duarum villarum hic⁴ existentes⁴ et⁴ per nos in presenciam nostram legittime¹ vocati comparentes se super facto prescripte terre Lapus efficacia instrumenta ac munimenta habere retulerunt ex adverso. Quibus sic perceptis commisimus eo modo, quod predicte utreque partes instrumenta earum super⁵ facto dicte terre Lapus, si que habent confecta, contra sese in octavis festi beati Jacobi apostoli nunc

venturi coram vobis in villa Zentemeryh⁶ exhibere teneantur, vosque predictis partibus presentibus exhibitis eciam instrumentis earum si que habent super dicta terra Lapus confecta iuxta earundem¹ tenores et predictarum literarum regalium similiter per¹ dictum¹ magistrum¹ Johannem¹ tunc coram vobis reexhibendarum, scita eciam¹ et perscrutata veritate propositionum ipsarum parcium prenotata⁷ omnino mandatis domini nostri regis nobis¹ impositis¹ obtemperantes, ipsam terram Lapus, si predictis Saxonibus convenire ipsam agnoveritis, ex tunc iuxta predictum regium mandatum a iure regali ipsam⁸ non separaretis, sin autem eandem terram Lapus ipsius magistri Johannis fore verosimiliter cognoveritis, tunc ipsum magistrum Johannem in eandem terre particulam Laapus⁶ vocatam legitime¹ statuente pacifice conservetis.

Datum octavo die quindenarum predictarum, in loco prenotato, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

(Pe verso, de aceeași mână:) Dilecto sibi Petro, vicewoyuode suo Transilvano, pro magistro Johanne, filio Gegus de Almakerek, preceptoria, in octavis festi beati Jacobi coram vobis exhibenda.

(Sub pecete, de aceeași mână:) Relatio Petri, vicewoyvode.

Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, iubitului său Petru, vicevoievodul sus-zisului său voievodat, cu toată dragostea și sănătatea.

Veți ști că, aflându-ne noi în țara Bulgariei aproape de orașul Vidin, în oastea de acum a regelui, venind înaintea noastră magistrul Ioan fiul lui Gegus de Mălăncrav ne-a înfățișat o scrisoare deschisă a domnului (nostru) regele, dată acolo, la oastea pomenită, în a cincisprezecea zi de curînd trecută după sărbătoarea sfintei Treimi⁹, prin al cărui cuprins domnul nostru regele, după ascultarea plîngerii sus-numitului magistrul Ioan, poruncise între altele ca un pămînt numit Lăpuș, al amintitului magistrul Ioan, cuprins — după cum se spune, — cu puterea și pe nedrept de către sașii sus-zisului domn (al nostru) regele din satele Valchid și Copșa, dimpreună cu pădurile, viile, livezile, pămînturile de arături și toate folosințele (lui), să i se dea în stăpînire pe veci zisului Ioan, după ce se va fi cercetat mai întîi întreg adevărul.

După ce a fost astfel înfățișată sus-pomenita scrisoare regească, sus-scrișii sași din cele două sate, aflîndu-se aci și fiind chemați de noi înaintea noastră în chip legiuit, s-au înfățișat și au răspuns dimpotrivă că, în ceea ce privește zisul pămînt Lăpuș, ei au acte și dovezi temeinice. După aflarea acestora în chipul acesta, am poruncit ca cele două părți pomenite să fie datoare a înfățișa una împotriva alteia în fața voastră la octavele apropiate ale sărbătorii fericitului apostol Iacob¹⁰, în satul Sintimbru, actele lor cu privire la zisul pămînt Lăpuș dacă au astfel de acte întocmite, iar voi — fiind de față pomenitele părți, și după înfățișarea actelor — dacă au astfel de acte întocmite cu privire la zisul Lăpuș — potrivit cuprinsului lor și aceluia al pomenitei scrisori regești, care de asemenea, va trebui înfățișată atunci din nou în fața voastră de către zisul magistrul Ioan, și după ce veți fi cercetat și aflat adevărul spuselor acestor părți mai sus-arătate, supunîndu-vă întru totul poruncilor date nouă de domnul nostru regele, dacă vă veți încredința că zisul pămînt Lăpuș se cuvine pomeniților sași, atunci potrivit sus-zisei porunci regești, să nu-l despărțiți de averea regească; dacă însă veți afla că acel pămînt Lăpuș este într-adevăr al zisului magistrul

Ioan, atunci punîndu-l pe magistrul Ioan, în chip legiuit, în stăpînirea acelei bucăți de pămînt numite Lăpuș, să-l țineți în chip pașnic în stăpînirea ei.

Dat în a opta zi după sus-zisa a cincisprezecea zi, în locul sus-aratat, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și cinci.

⟨*Pe verso, de aceeași mînă:*⟩ Iubitului său Petru, vicevoievodului său din Transilvania, pentru magistrul Ioan, fiul lui Gegus de Mălăncrav, poruncă ce trebuie să vi se înfățișeze la octavele sărbătorii fericitului Iacob.

⟨*Sub pecete, de aceeași mînă:*⟩ Dare de seamă a lui Petru, vicevoievodul.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5403. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1365.

Orig. hîrtie, cu urmele peceții rotunde de închidere de ceară albă, aplicate pe verso.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 224—225.

¹ Cuvinte scrise deasupra rîndului de aceeași mînă.

² Urmează cuvintele: *ut dicitur ipsius*, tăiate de aceeași mînă.

³ Urmează cuvîntul: *niteretur*, tăiat de aceeași mînă.

⁴ Cuvinte scrise deasupra rîndului.

⁵ Urmează cuvîntul *de*, tăiat de aceeași mînă.

⁶ Astfel în orig.

⁷ Corect: *prenotatarum*.

⁸ Scris pe marginea actului, de aceeași mînă.

⁹ 22 iunie 1365.

¹⁰ 1 august 1365.

Dyonisius, vaiuoda Transsiluanus et comes de Zonuk, dilecto sibi Petro, vicevaiwode suo dicti wayuodatus, dileccionis plenitudinem cum salute.

Regie serenitatis propulsavit aures gravis querela quod, quamvis magister Benedictus regio ex mandato ad restituendos limites, metasque neo erigendas possessionis Lazarfalwa in comitatu Albensi parcium Transsiluanarum alias a Byssenis impopulate, multum tamen desolate, expeditus graviterque commonitus fuerit, vos tamen nescitur quo respectu ducti, in contemptum mandati dicti domini regis inque manifestum dicte possessionis damnum² et nocumentum, eundem magistrum Benedictum ad presens usque detineretis in Sancto Emerico rebus minime urgentibus occupatum.

Monemus itaque vos ut eundem magistrum Benedictum sepositis omnibus subterfugiis, aliisque rebus et respectibus vestris, illico ad Lazarfalwa dimittere expedire velitis et debeatis sub gravi indignacione regie serenitatis domini nostri.

Secus igitur nullatenus facturi.

Datum in regno Bulgarie, prope civitatem Bodiniensem, in presenti exercitu domini regis habito, anno domini Millesimo trecentesimo sexagesimo quinto.

Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, iubitului său Petru, vicevoievodul său din zisul voievodat, cu toată dragostea și sănătatea.

A ajuns la auzul luminăției regești o grea plîngere, că deși magistrul Benedict a fost trimis din porunca regelui și însărcinat cu toată strășnicia ca să așeze din nou hotarele și să ridice din nou semnele de hotar ale moșiei Lazarfalău din comitatul Alba din părțile Transilvaniei, locuită altă dată de pecenegi, dar acum de mult lăsată în părăsire, voi totuși mînați nu se știe de ce gînd, în disprețul poruncii zisului domn al nostru regele și întru paguba și vătămarea vădită a zisei moșii, îl țineți pînă acum la Sîntimbru pe numitul magistrul Benedict însărcinîndu-l cu treburi foarte puțin grabnice.

Așadar vă punem în vedere sub greaua minie a luminăției sale domnul nostru ca, lăsînd deoparte orice căi de ocolire și celelalte treburi și socoteli ale voastre, să binevoiți și să fiți datori să-l sloboziți pe acest magistrul Benedict ca să meargă de îndată la Lazarfalău.

Și altfel să nu faceți.

Dat în țara Bulgariei, aproape de orașul Vidin, în expediția de acum a domnului nostru regele, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și cinci.

Arh.Naț.Magh., Dl. (din arhiva fostei Camere din Buda).

Copie în Kemény, *Dipl. Trans.*, vol. 1, p. 78 (Redactarea textului justifică bănuielei cu privire la autenticitatea sa).

EDIȚII: Lázár Miklós, *A gróf Lázár család*, p. 10; *Székely okl.*, I, p. 68—69; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 99.

¹ Pentru datare cf. actul din 29 iunie 1365, nr. 412.

² Astfel în copie.

414 1365 iunie 30 (*feria secunda proxima post festum beatorum Petri et Pauli apostolorum*), Lugoj.

Ludovic I, regele Ungariei, dăruiește pe iazigii de la Vidin lui Nicolae Konth, palatin al Ungariei și jude al cumaniilor, cu familiile, averile și slugile lor, ca răsplată pentru meritele cîștigate în expediția din Bulgaria.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Batthyány din Kőrmend.

Orig. perg., cu urme de pecete inelară aplicată sub text.

EDIȚII: Gyárfás, *Jászkunok tört.*, III, p. 500—502; *Tört. Tár.*, 1898, p. 359—360.

415

1365 august 5, (Alba Iulia).

⟨C⟩apitulum¹ ecclesie Transsiluane omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris, presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore.

⟨Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire⟩² quod magister Jacobus, filius Jacobi de Bethlem, ad nostram accedens presen-

tiam exhibuit nobis quasdam literas privilegiales quondam illustrissimi principis domini Karuli, regis Hungarie, sub antiquo sigillo confectas tenoris infra scripti, supplicans nobis humiliter ut tenores ipsarum de verbo ad verbum transscribi et in formam privilegialem redigi facere dignaremur. Quarum tenor talis est. *(Urmează actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 7 octombrie, 1314, Ub., I, n. 337, cu actul aceluiași rege din 24 februarie 1311; Ub. I, nr. 325).*

Nos enim petitionibus ipsius magistri Iacobi de Bethlem annuentes, predictas literas de verbo ad verbum transscribi fecimus et pendentis sigilli nostri munimine roborari.

Datum feria tertia proxima post octavas festi beati Jacobi apostoli, anno domini millesimo CCC^o LX^{mo} quinto. Discretis viris Johanne preposito, Andrea cantore, Petre custode et Nicolao archidiacono de Zonuk, decano, canonicis ecclesie nostre existentibus.

Capitulul bisericii Transilvaniei, tuturor credincioșilor pentru Hristos, atît celor de față cît și celor viitori, care vor vedea această scrioare, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri, voim să ajungă la cunoștința tuturor, că venind înaintea noastră magistrul Iacob, fiul lui Iacob de Beclean, ne-a înfățișat o scrioare privilegială a răposatului principe domnul Carol, prea ilustrul rege al Ungariei, întocmită cu vechea (lui) pecete, în cuprinsul de mai jos, rugîndu-ne cu smerenie să binevoim a pune să fie trecut din cuvînt în cuvînt cuprinsul acelei (scrisori) și să fie întocmit în chip de privilegiu. Cuprinsul ei este acesta: *(Urmează actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 7 octombrie 1314, DIR — C — veac XIV, vol. I, nr. 209, p. 227—228, cu actul aceluiași rege, din 24 februarie 1311, DIR—C—veac, XIV, vol. I, nr. 139, p. 185).*

Iar noi, încuviințînd cererea zisului magistrul Iacob, fiul lui Iacob de Beclean, am pus să fie transcris din cuvînt în cuvînt pomenita scrioare și să fie întărit cu puterea peceții noastre atîrnate.

Dat în marțea de după octavele sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci, pe cînd ființau chibzuiții bărbați Ioan prepozitul, Andrei cantorul, Petru custodele și Nicolae, arhidiaconul de Solnoc, decanul, canonici ai bisericii noastre.

Arh.Naș.Magh., DL., arh. fam. Bethlen.

Orig. perg., cu pecete ogivală din ceară albă atîrnată de șnur de mătase culoare verde.

EDIȚII: Ub., II, p. 225.

¹ Loc gol lăsat de scrib pentru litera C.

² Rupt cca 12 cm; întregit pe baza contextului.

⟨C⟩apitulum¹ ecclesie Transsiluane, omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis, salutem in omnium salvatore.

Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod Jacobus, filius Jacobi de Bethlem, ad nostram accedens presentiam exhibuit nobis quasdam literas nostras privilegiales tenoris infra scripti,

supplicans nobis humiliter, ut tenores ipsarum de verbo ad verbum transscribi et in formam privilegialem redigi facere dignemur. Quorum tenor talis est. *(Urmează actul capitlului din Alba Iulia, din 26 mai 1362 nr 103, cu actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 24 septembrie 1349, Ub II, nr. 644, p. 63. cuprinzînd actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 15 ianuarie 1341; Ub., I, nr. 449, p. 510).*

Nos enim petitionibus ipsius comitis Jacobi annuentes predictas literas nostras de verbo ad verbum transscribi fecimus et pendentis sigilli nostri munimine roborari.

Datum feria tertia proxima post octavas festi beati Jacobi apostoli, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto. Discretis viris Johanne preposito, Andrea cantore, Petro custode et Nicolao archidiacono de Zonuk, canonicis ecclesie nostre existentibus.

Capitulul bisericii Transilvaniei, tuturor credincioșilor întru Hristos, atît celor de față cît și viitori, care vor vedea această scrisoare, mîntuire întru mîntuitorul tuturor.

Prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor, că venînd înaintea noastră Iacob, fiul lui Iacob de Beclean, ne-a înfățișat o scrisoare privilegială a noastră cu cuprinsul de mai jos, rugîndu-ne cu smerenie să binevoim a pune să fie trecut din cuvînt în cuvînt cuprinsul acelei scrisori și să fie întocmit în chip de privilegiu. Cuprinsul său este acesta: *(Urmează actul capitlului din Alba Iulia, din 26 mai 1362, nr. 103, cu actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 24 septembrie 1349, DIR.—C—veac. XIV, vol. IV, nr. 738, p. 506—507, cuprinzînd actul lui Carol Robert, regele Ungariei, din 15 ianuarie 1341; DIR.—C—veac. XIV, vol. IV, nr. 2, p. 1—2).*

Iar noi, încuviințînd cererea numitului comite Iacob, am pus să fie trecută din cuvînt în cuvînt pomenita noastră scrisoare și să fie întărită cu puterea peceții noastre atîrnate.

Dat în marțea de după octavele sărbătorii fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și cinci, pe cînd ființau chibzuiții bărbați Ioan prepozitul, Andrei cantorul, Petru custodele și Nicolae arhidiaconul de Solnoc, canonici ai bisericii noastre.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Bethlen.

Orig. perg., cu pecete ovală din ceară albă atîrnată de șnur de mătase de culoare verde.

EDIȚII: Ub., II, p. 226.

¹ Loc gol lăsat de scrib pentru litera C.

417 136(5) august 7 (feria quinta proxima post festum ad Vincula sancti Petri apostoli, anno domini Millesimo CCC^{mo}, LX^{mo} quinto)¹, Slovenska L'upča Lypche).

Ludovic I, regele Ungariei scrie lui Dionisie, voievodul Transilvaniei (voyuode Transsilvano) sau în lipsa acestuia, vicevoievodului, că Petru diacul (litteratus)² fiul lui Silberch din părțile Transilvaniei (de partibus Transsilvanis) înfățișîndu-se în fața sa și a reginei, mama sa, i-a spus în chip de plîngere (querulose detexit) în numele lui și în

numele rudelor precum și a verilor săi (*proximorum et patruelium fratrum suorum*) că el și rudele sale Matia, fiul lui Isac și Gall, fiul lui Benedict, au redobândit (*recaptivassent*) pe calea legii o moșie a lor, de cumpărătură numită Lechința, așezată lângă riul Lechința din comitatul Dăbica (*quandam possessionem Lekenche vocatam iuxta fluvium Lekenche in comitatu de Doboka adiacentem*) din mâinile cotropitorilor (*detentoribus potenciariis*) adică, Iacob, fiul lui Nicolae, Ioan, fiul lui Laurențiu și Nicolae, fratele său precum și Ștefan, Blasiu și Ladislau, fiii lui Ștefan, și despre această redobândire și recuștigare (*recaptivacione et reoptencione iuridica*) au scrisori temeinice (*efficacia litteralia instrumenta*), pe care el însuși le-a arătat regelui.

La declarația lui Petru diacul, fiul lui Silberch, sus-zișii Iacob, fiul lui Nicolae și ceilalți părtași ai lui au arătat că ei sînt moștenitorii legiuîți (*legittimos successores*) ai moșiei în pricină, iar zisul Petru diacul și rudele sale au redobândit-o și au stăpînit-o cu silă și pe nedepret cu ajutorul unor scrisori false (*potencialiter et illegitime falsarum litterarum conservarent et reoptinuissent*) și, spre paguba lor, au dat-o lui Ioan și Nicolae, (*statuissent*), fii lui Petew, castelanul cetății Unguraș, (*Baluanus*) excluzîndu-i pe ei.

Drept care, regele poruncește voivodului sau vicevoievodului acestuia ca să îngăduie pe Petru diacul și pe rudele sale în stăpînirea pasnică a moșiei Lechința și în a celor ce țin de ea și să-i apere față de supărările nedrepte din partea amintiților Iacob și a părtaşilor săi, fără a ține seamă de cuprinsul scrisorilor înfățișate de Iacob și fratele său (*continenciam predictarum falsorum litterarum... optentiarum non obstante*). Totuși dacă Iacob și rudele sale au, sau nădăjduesc să aibă vre-un drept asupra zisei moșii, atunci să-i îndrume pe aceștia pe calea legii.

(*Pe verso, de aceeași mînă*) Poruncă osebită a doamnei regine (...).

Arh.Naș.Magh., Dl. 28 082. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. din Cluj-Napoca/1365.

Orig. perg., în stare foarte deteriorată, aproape ilizibilă, cu pete de umezeală, rupturi și cu urme de pecete aplicată pe verso.

¹ Lectură probabilă. Regele Ludovic I, la 1 iulie era la Timișoara, venea din expediția din Bulgaria. La 16 iulie și la 6 sept. emite acte din Vișegrad. Cf. Sebestyén Gyula, *A magyar királyok tartózkodási helyei*, p. 45. În acest răstimp putea să fi stat mai multe zile la Lypche, loc preferat de odihnă și vînătoare.

² Este identic cu magistrul Petru diacul, fiul lui Syberk, notarul conventului din Cluj-Mănăstur, Cf. actele nr. 47 (1356 noiembrie 14, Turda); nr. 54 (1356 decembrie 11, Sintimbru); nr. 73 (1357 ianuarie 13 Cluj-Mănăstur); nr. 77 (1357 ianuarie 17, Sintimbru); nr. 249 (1358 martie 23, Sintimbru); nr. 257 (1358 februarie 24, Alba Iulia); nr. 279 (1358 mai 30, Sintimbru); nr. 369 (1359 după mai 1, Cluj-Mănăstur); nr. 372 (1359 mai 8, Alba Iulia) din DRH — *Seria C — vol. XI*.

Vestra nosse velit excellentia quod cum nos in octavis festi beati Jacobi apostoli, nunc proxime preteritis, unacum regni vestri nobilibus partis Transsiluane iudiciario pro tribunali sedissemus et causas quorumlibet litigantium discutere cepissemus, inter alios causidicos magister Johannes, filius Gegus de Almakerek ad nostram accedendo pre-

sentiam, exhibuit nobis literas magnifici viri domini Dionisii, vaivode Transsilvani, domini nostri, octavo die quindenarum festi Sancte Trinitatis, anno in presenti emanatas, in quibus inter cetera comperimus haberi manifeste quod ipso in regno Bulgarie, prope civitatem Budunensem, in exercitu vestro existente, ipse magister Johannes, filius Gegus de Almakerek, ad presentiam eiusdem accedendo exhibuisset eidem quasdam literas patentes vestre serenitatis in predicto exercitu vestro, in quindenis festi Sancte Trinitatis tunc proxime transactis emanatas, per quarum tenores inter cetera vestra serenitas auditis querimoniis ipsius magistri Johannis, quandam terram Lopus vocatam eiusdem magistri Johannis cum silvis, vineis arboribusque et terris arabilibus et quibusvis utilitatibus, ut dicitur, per Saxones de villis Waldhyd et Kapus indebite occupatam, eidem magistro Johanni, scita prius omnimoda veritate, perpetuo statui facere precepissetis. Quibus quidem literis vestre excellentie sic exhibitis prescripti Saxones duarum villarum ibi existentes et per ipsum dominum nostrum vaivodam in suam presentiam legitime vocati comparentes se super facto prescripte terre Lopus efficacia instrumenta et munimenta habere retulissent ex adverso. Quibus sic perceptis commisisset eo modo, quod predicte utreque partes instrumenta ipsorum super facto dicte terre Lopus sie que habent confecta contra sese in octavis festi beati Jacobi apostoli tunc venturi in nostri presentia in Sancto Emrico¹ exhibere tenerentur. Quibus visis iuxta vestrum mandatum perscrutata et rescita omnimoda veritate iustitiam impendere deberemus inter partes prenotatas.

Quarum literarum exhibitionibus factis et continentis earundem perlectis iam dicti Saxones e converso literas vestre maiestatis exhiberi curaverunt, in quibus inter cetera comperiebatur isto modo, quod cum vos causam, que inter Johannem, filius Gegus ex una, et Saxones de sede Medies parte ab alia, super quandam terra Lopus vocata in octavis festi beati Jacobi apostoli coram nobis litigiose verteretur, in curia vestra velletis iudicari et determinari precipiendo nobis firmiter, quatenus eandem causam iudicare non deberemus sed ipsam in eodem statu ad curiam suam² transmitteremus iudicandam et fine debito terminandam octavasque festi beati Andree apostoli nunc venturas partibus predictis coram vobis comparendi pro termino assignaremus. Nos igitur mandatis vestre excellentie obtemperantes ut tenemur, eandem causam finaliter terminandam in presentiam vestre maiestatis ad octavas festi beati Andree apostoli nunc affuturas in eodem statu duximus prorogandam, committentes partibus predictis, ut universa ipsorum instrumenta et literalia munimenta, si que in facto iam dicte particule terre Lopus vocate habent, in eodem termino coram vestra maiestate exhibere teneantur. Quibus visis vestra maiestas iudicium et iustitiam facere valeat inter partes prenotatas.

Datum in Sancto Emrico¹, octavo die octavarum predictarum festi beati Jacobi apostoli, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

Petrus, vicevaivoda Transsilvanus.

(*Pe verso*:) Domino regi, pro magistro Johanne, filio Gegus de Almakerek, contra Saxones de Waldhyd et Kapus, ad octavas festi beati Andree apostoli, in curiam regiam, prorogatorie.

Să binevoiască să afle înălțimea voastră că, la octavele sărbătorii fericitului Iacob³, acum de curînd trecută, în timp ce noi, șezînd în scaunul nostru de judecată, dimpreună cu nobilii regatului vostru din

părțile Transilvaniei, începusem a dezbate pricinile oricăror împričinați, venind printre alți împričinați înaintea noastră magistrul Ioan, fiul lui Gegus de Mălăncrav, ne-a arătat o scrisoare a măritului bărbat, domnul Dionisie, voievodul Transilvaniei, stăpînul nostru, dată la opt zile după a cincisprezecea zi de la sărbătoarea Sfintei Treimi⁴ din anul acesta, în care scrisoare am aflat, între altele, spunîndu-se deslușit că, pe cînd se găsea el⁵ în țara Bulgariei lingă orașul Vidin la oastea voastră, venind înaintea lui acest magistrul Ioan, fiul lui Gegus de Mălăncrav, i-a arătat o scrisoare deschisă a luminăției voastre, dată la pomenita voastră oaste în a cincisprezecea zi după sărbătoarea sfintei Treimi atunci de curînd trecută⁶, scrisoare prin al cărei cuprins luminăția voastră — după ascultarea plîngerii numitului magistrul Ioan, — poruncise între altele, ca pămîntul numit Lăpuș, al zisului magistrul Ioan, cuprins, după cum se spune, cu puterea și pe nedrept, de către sașii din satele Valchid și Copșa, dimpreună cu pădurile, văile, livezile, pămînturile de arătură și toate folosințele lui, să i se dea în stăpînire pe veci numitului magistrul Ioan după ce va fi cercetat întreg adevărul.

După ce a fost astfel înfățișată această scrisoare a înălțimii voastre, sus-zisii sași din cele două sate, aflîndu-se acolo și fiind chemați în chip legiuit înaintea sa, de către stăpînul nostru voievodul s-au înfățișat și au răspuns dimpotrivă, că, în ceea ce privește zisul pămînt Lăpuș ei au acte și dovezi temeinice. După aflarea acestora în chipul acesta, a poruncit⁵ ca cele două părți pomenite să fie datoare a înfățișa, una împotriva alteia în fața noastră la octavele pe atunci viitoare ale sărbătoririi fericitului apostol Iacob³, la Sintimbru, actele lor cu privire la zisul pămînt, numit Lăpuș — dacă au cumva asemenea acte întocmite — iar după ce le vom vedea, să fim datori, potrivit poruncii voastre, după aflarea și cercetarea întregului adevăr, a face dreptate între sus-zisele părți.

După înfățișarea acelor scrisori și citirea cuprinsului lor, pomeniții sași la rîndul lor s-au îngrijit să arate scrisoarea maiestății voastre, din care, între altele, se vedea că, deoarece voi voiati ca pricina ce s-ar dezbate în fața noastră la octavele sărbătoririi fericitului apostol Iacob, între Ioan, fiul lui Gegus, pe de o parte și sașii din scaunul Mediaș pe de alta, cu privire la o bucată de pămînt numită Lăpuș, să se judece și să se hotărască la curtea voastră, poruncindu-ne nouă cu tărie să nu judecăm acea pricină, ci s-o trimitem în aceeași stare la curtea voastră ca să fie judecată și să i se dea încheierea cuvenită, și să hotărîm părților octavele sărbătoririi viitoare a fericitului apostol Andrei⁷ ca soroc de înfățișare înaintea voastră; noi, așadar, dînd ascultare, precum sîntem datori, poruncii înălțimii voastre, am hotărît să aminăm acea pricină în aceeași stare, la octavele viitoare ale sărbătoririi fericitului apostol Andrei ca să i se dea încheierea din urmă înaintea maiestății voastre, punînd totodată în vederea pomenitelor părți că sînt datoare să înfățișeze înaintea maiestății voastre, la acel soroc, toate actele și dovezile lor scrise privitoare la zisa bucată de pămînt numită Lăpuș, dacă au astfel de acte pentru ca, după cercetarea lor, maiestătea voastră să poată face judecată și dreptate între părțile sus-amintite.

Dat la Sintimbru, în a opta zi a sus-ziselor octave ale sărbătoririi fericitului apostol Iacob, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și cinci.

Petru, vicevoievodul Transilvaniei.

(*Pe verso:*) Domnului nostru regele, (scrisoare) de aminare la curtea regească, la octavele sărbătorii fericitului apostol Andrei pentru magistrul Ioan, fiul lui Gegus de Mălâncrav, împotriva sașilor din Valchid și Copșa.

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Bethlen.

Orig. hîrtie, cu urme de pecete de închidere din ceară de culoare albă aplicată pe verso.

EDITII: *Fejér*, X, 3, p. 293, (fragmentar); *Ub.*, II, p. 226—227.

¹ Astfel în orig.

² Corect: *vestram*.

³ 1 august 1365.

⁴ 29 iunie 1365.

⁵ volevodul.

⁶ 22 iunie 1365.

⁷ 7 decembrie 1365.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, tenore presencium significamus quibus expedit universis quod constitutus in nostri presencia Nicolaus, filius Keled de Diozeg, vive vocis oraculo coram nobis est confessus quod totalem porcionem suam possessionariam in possessione Achad vocata, in comitatu Bihoriensi situata habitam, quam a Symone et Stephano Zudor dictis redemisset, a data presencium quamdiu redimere posset, pro quaträginta¹ florenis cum medio plene receptis et habitis Michaeli et Johanni, filiis Petri de Bothyan inpignorasset et inpignoravit coram nobis, ita videlicet quod, quamdocumque pro eadem pecunie quantitate redimere posset, extunc² iidem filii Petri, rehabita ipsorum pecunia capitali, eandem reddere tenerentur et resignare, difficultate qualibet non obstante; medio autem tempore, scilicet infra tempus redempcionis, usus, fructus et quaslibet utilitates eiusdem utendi, percipiendi et in usus proprios convertendi haberent facultatem, proprietate nichilominus¹ eiusdem pro se reservata, assumptens nichilominus¹ idem Nicolaus eosdem Michaellem et Johannem, filios Petri infra predictum tempus redempcionis in totali dominio porcionis eiusdem possessionarie contra quoslibet inpetitores¹ pacifice et quiete conservare. Et si conservare nequiret, aliam porcionem possessionariam qualitate, quantitate, utilitate et valore consimilem et equipollentem modo quo supra inpignoracionis titulo assignare teneretur.

Datum die dominica proxima post festum Assumpcionis virginis gloriose, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

Noi, capitlul bisericii din Oradea, aducem la cunoștință tuturor, căroră se cuvine, că înfățișându-se în fața noastră, Nicolae, fiul lui Keled din Diosig, a mărturisit în fața noastră prin viu grai, că întreaga sa parte de moșie, avută în moșia numită Achad aflătoare în comitatul Bihor, pe care o răscumpărase de la Simion și Ștefan ziși Zudor, de la data celor de față pînă cînd se va putea răscumpăra, a zălogit-o și o zălogește și în fața noastră lui Mihail și Ioan, fiii lui Petru, din Botean, pentru patruzeci de florini, și jumătate, astfel ca, oricînd să poată s-o răscumpere pentru aceeași sumă de bani, și atunci aceeași

fii a lui Petru, luîndu-și înapoi banii lor, să fie datori să o dea înapoi și să o lase, neținînd seama de vreo greutate; însă în scurgerea vremii, adică în răstimpul răscumpărării, (aceștia) să aibă dreptul de a folosi, de a culege și de a-și însuși în folosul lor roadele și orice foloase ale acesteia, dreptul de proprietate însă păstrîndu-și pentru sine. De asemenea același Nicolae se leagă ca, în răstimpul sus-zisei răscumpărări, să-i păstreze în pace și liniște, împotriva oricărui pîrși, pe aceiași Mihail și Ioan, fiii lui Petru, în întreaga stăpînire a acelei părți de moșie. Iar dacă nu va putea să-i păstreze, să fie dator să le treacă în stăpînire cu numele de zălogire, o altă parte de moșie asemănătoare și deopotrivă ca fel, întindere, folosință și valoare, ca cea de mai sus.

Dat în ziua de duminică cea mai apropiată după sărbătoarea Adormirii slăvitei maici a domnului, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5411. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca, 1365.

Orig. hîrtie, cu fragmente de pecete ovală aplicată în document pe verso

¹ Astfel în orig.

² Urmează cuvîntul *idem*, subpunctat de aceeași mină.

Cum oblivio sit mater calumnie, noverca pacis et litium suscitatrix necesse est ut que iure conceduntur attentius scriptis roborentur.

Nos proinde, comes Andreas de Mulbach regie maiestatis, comes Janus de Cybinio iudices, comes Laurentius de Ruffo Monte, comes Andreas de Burkperk, Albertus de Magno Horreo totaque universitas seniorum eiusdem sedis et aliarum septem sedium spectantium ad eandem, damus pro memoria tenore presentium quibus expedit universis quod dum pariter essemus constituti in generali et vigoroso colloquio, ad nostram pervenerunt presentiam discreti viri seniores de Schadschelken cum literis universorum provincialium duarum sedium videlicet de Medies et Schelken, in quibus vidimus contineri quod et prefati seniores concorditer proposuerunt, (...) ¹ quoddam molendinum de novo constructum et locatum haberent et fecissent in ipsorum propriis metis et cadibus ² sive territoriis pro communi utilitate et usu divitum et pauperum suorum de Schadschelken ante dicta, (...) ³ et asseruerunt hoc fieri absque impedimento antiqui et prius fundati molendini a comitibus de villa Fugonis et eorum complicibus.

Nos vero super premissis et quodlibet premissorum maiori certitudine et experientia veritatem cupientes experiri proprios nostros nuncios fideles ac honestos ad prefata molendina et eorum loca transmisi-mus ad conspiciendum. Qui demum ad nos reversi narrarunt nobis quod pluries nominati populi de Schadschelken per ipsorum novum molendinum antiquum molendinum in aqua et suis meatibus non impediunt nec in posterum intendunt impedire, ideoque suadente iustitia decrevimus universis populis in Schadschelken sepe notatum ipsorum molendinum de novo constructum absque omni gravamine seu molestia divisum ab antique molendino hereditarie ac perenniter tamquam ⁴ iustis ⁴ et ⁴ iustificatis ⁴ possessoribus ⁴ volumus permanere quolibet impedi-

mento procul moto, comitibus vero de villa Fugonis et eorum conso-
ciis perpetuum silentium imponentes.

In cuius rei sic geste testimonium sigillum nostrum presentibus
duximus impendendum.

Datum et actum feria tertia ante festum sancti apostoli Bartholo-
mei, anno domini M^o CCC^o CX^o quinto.⁵

Deoarece uitarea e maica pirii, maștera păcii și aștătoarea prici-
nilor, e nevoie ca cele ce se hărăzesc pe dreptate, să fie întărite cu
mai multă luare aminte prin dovezi scrise.

Drept aceea, noi, comitele Andrei din Sebeș, jude al maiestății
regești, comitele Ianus (jude) din Sibiu, comitele Laurențiu din Roșia,
comitele Andrei din Vurpăr, Albert din Șura Mare și toată obștea bătri-
nilor aceluia scaun și a celorlalte șapte scaune ce țin de el, prin scrisoa-
rea de față aducem la cunoștința tuturor cărora se cuvine, că pe cînd
eram cu toții strînși în consfătuire obștească și înzestrată cu putere le-
guită, au venit înaintea noastră chibzuiții bărbați bătrîni din Șeica
Mică cu o scrisoare a tuturor locuitorilor din cele două scaune, anume
Mediaș și Șeica, în care scrisoare am văzut că se spune ceea ce ne-au
spus într-un glas și sus-ziiși bătrîni (...)¹ că ei au clădit din nou, au
așezat și au făcut în hotarele și în locurile sau ținutul lor, o moară
pentru folosul obștesc și folosința bogatilor și săracilor lor din pomeni-
tul sat Șeica Mică (...)³ și au susținut că aceasta se face fără nici o
stînjnire a morii celei vechi întemeiate mai înainte de comiții din
Micăsasa și de părtașii lor.

Iar noi, dorind să aflăm mai neîndoios și mai sigur adevărul
asupra celor de mai sus și al fiecăruia din cele arătate mai sus, am
trimis acolo trimișii noștri credincioși și cinștiți ca să vadă zisele mori
și locurile lor. Aceștia, întorcîndu-se apoi la noi, ne-au spus că ades-
numiții oameni din Șeica Mică nu stînjnesc cu moara lor cea nouă
moara cea veche în ceea ce privește apa și vadurile ei, și nici nu au de
gînd s-o stînjnească nici în viitor. Și de aceea am hotărit și voim
— așa cum sfătuiește dreptatea — ca ades-pomenita lor moară, clă-
dită din nou și despărțită de cea veche fără nici o asuprire sau supă-
rare să le rămînă ca moștenire pe veci tuturor oamenilor din Șeica
Mică, întocmai ca unor stăpînitori drepti și îndreptățiți, îndepărțin-
du-se orice piedică și silind totodată pe comiții din Micăsasa și pe păr-
tașii lor la o veșnică tăcere.

Spre mărturia acestui lucru astfel săvîrșit, am hotărit să atîrnăm
de scrisoarea de față pecetea noastră.

Dat și făcut în marțea dinaintea sărbătorii sfîntului apostol Bar-
tolomeu, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh. Stat. Sibiu, colecția Rosenfeld, I.

Copie simplă după originalul actului de întărire din 1373, păstrat în trecut
la arhiva parohiei din Șeica Mică.

Arh. Stat. Sibiu.

Colecția Reschner; piesă copiată de Stephan Ludwig Roth tot după actul
de întărire din 1373.

EDIȚII: *Ub.*, II, p. 228.

¹ În copie loc gol cu șase puncte.

² Corect: *gadibus*.

³ În copie loc gol cu patru puncte.

⁴ Aceste cuvinte lipsesc din copie, se găsesc doar în exemplarul din colec-
ția Reschner.

⁵ Astfel în text. în loc de: *MCCCLX quinto*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește lui Emeric, fiul lui Petru zis Castellan, canonic de Buda, privilegiul capitolului din Zagreb din 1 mai 1365 și privilegiul capitolului din Požega din 7 iulie 1365, despre cumpărarea unor moșii. Dumitru de Oradea (*Waradiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transilvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*) episcopi; Dionisie, voievodul (*woyuoda*) Transilvaniei.

Arh. Acad. Jugoslave, Zagreb. Diplomata a. 1365.

Orig. perg., cu pecete atârnată cu șnur de mătase de culoare verde și roșie.

EDIȚII: *Smičičklas*, XIII, p. 461—462.

422 1365 septembrie 14 — 1375 septembrie 14 (*in festo Exaltacionis sancte crucis*), (...)¹ (Oradea).

Capitulul din Oradea, la cererea magistrului Ladislau (al) voievodului² (*Vaiuoda*)³, arhidiacon de Dăbica (*Doboka*) confirmă actul aceleuiași capitolu din 17 mai 1336. (*DIR — C — veac XIV, vol. II, nr. 224*), privitor la hotărnicirea moșiei Cergăul Mare.

Ar.hNaș.Magh., DI.

Orig. perg., pecetea împreună cu o bucată din act s-a rupt și s-a pierdut.

REGESTRE: *Ub.* II, p. 229, nr. 832.

¹ În orig. rupt circa 16,4 cm.

² Pentru datare cf. *Ub.*, II, p. 229; nota de la regist.

³ Corect: *vaiuode*. E vorba de Ladislau, fiul răposatului voievod Lorand al Transilvaniei; Conf. *Ub.*, II, p. 338, nr. 982.

423 1365 septembrie 15 (*in octavis Nativitatis virginis gloriose, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto*).

Magistrul Ladislau, arhidiacon de Ugocea și vicarul general al lui Dominic, episcopul Transilvaniei, adevărește că Anton, fiul lui Pethe, venind în fața lui a chemat în judecată pe Ioan, fiul lui Ioan de Tureni (*Tur*) din pricina nerestituirii pătrimii convenite fiicei aflate în părțile de moșii din moșiile Tureni și Ceanul Mic (*Chan*) din comitatul Turda (*Torda*), pe care Benedict, fiul lui Felician, nobil din Ceanul Mic — prin mărturia scrisorilor capitolului din Alba Iulia, le-a dat lui Nicolae și Ioan, fiilor lui Pethe născuți de la sora aceleuiași, numită Caterina (*Katha*) și lui Gheorghe și Benedict, fiul lui Felician născuți de la cealaltă soră a lui, numită Ana, moșii, care li privesc atât în temeul înrudirii cât și în temeul pătrimii convenite fiicei.

„*In alterius autem, scilicet predicti magistri Ladislai vicarii littere continencyam lucide adinveniebatur quod ipse Anthonius, filius Pethe, eundem Johannem, filium Johannis de Tur, coram ipso vicario littere continencyam lucide adinveniebatur quod ipse Anthonius de Tur, coram ipso vicario in iudicio conveniendo proposuisset contra ipsum in hunc modum quod Benedictus, filius Feliciani, nobilis de Chan,*

quartam partem porcionis sue, in possessionibus Tur et Chan, in comitatu de Torda existentibus, ipsum specialiter contingentis, tum causa proximitatis, tum racione quarte filialis, Nicolao et Johanni, filiis dicti Pethe ex sorore sua Katha nominata, et Georgio ac Benedicto, filiis dicti Feliciani ex altera sorore sua, Anna vocata, procreatis, mediantibus litteris vestris dedisset et tradidisset, quam quartam partem quia idem Johannes de Tur predictas possessiones Tur et Chan possideret, in iudicio sibi reddi repetuisset . . .“

„Iar în cuprinsul celeilalte scrisori, adică a sus-numitului magistru Ladislau, vicarul, se vedea limpede că acest Anton, fiul lui Pethe, chemînd în judecată înaintea aceluï vicar pe acelaș Ioan de Tureni, a spus împotriva acestuia că Benedict, fiul lui Felician, nobil de Cean, că a patra parte din partea sa de pe moșiile Tureni și Cean, care se află în comitatul Turda, ce i se cuvine cu deosebire, pe de o parte în temeiul înrudirii, pe de altă parte în temeiul pătrimii cuvenite fiicei, în temeiul scrisorii voastre (a capitlului din Alba Iulia), a dat-o și a trecut-o în stăpînirea lui Nicolae și Ioan, fiii zisului Pethe, născuți de sora sa numită Ecaterina, și lui Gheorghe și Benedict, fiii zisului Felician, născuți de cealaltă soră a sa, Ana, pe care a patra parte, deoarece acest Ioan de Tureni are în stăpînire sus-amintitele moșii Tureni și Cean, a cerut prin judecată să-i fie dată înapoi“.

Arh.Naț.Magh., Dl. 30 105. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1336.
Rezumat în actul lui Dionisie, vovodul Transilvaniei, din 11 mai 1366, (Turda).

424 1365 septembrie 15 (in octavis festi Nativitatis virginis gloriose),
Strigoniu.

Ioan, arhidiacon de Tîrnava (*Kykelleu*), vicarul arhiepiscopiei de Strigoniu, adeverește că Toma, prepozitul bisericii Sf. Toma din Dealul Strigoniului a renunțat în favoarea capitlului din Strigoniu la niște dijme.

Arh. primațială Strigoniu.
Orig. hîrtie, cu pecetea emitentului în stare foarte bună ce reprezintă o figură în ornat de episcop și legenda numelui.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 516—517.

425 1365 septembrie 17, Buda.

Nos, Lodouicus, dei gracia rex Hungarie, memorie commendamus tenore presencium significantes universis quod, nos considerantes, quomodo fideles nostri dilecti iudices, seniores, iurati et universi cives ac hospites nostri sedium de Medyes et de Selk offerunt se nobis et sancte nostre corone in omnibus nobis et regno nostro gratis ac beneplacitis fideliter servituros, pensatis eciam ipsorum preteritis serviciis, eisdem nobis per consocios eorum comites scilicet Petrum, filium Stephani et Petrum, filium Petri de Kurus, in nostra civitate Ecczel dicte sedis Medyes residentes, humiliter supplicantibus de benignitate nostra

regia et gratia speciali duximus annuendum, ut episcopus ecclesie Transilvane vel eius vicarius, presens scilicet et futurus, omnes sacerdotes, quos predicti nostri fideles de sedibus memoratis communiter et de communi pari eorum voluntate eligentes sibi ad simplices seu quartales parochiales ecclesias, quas in prenominate sedibus in antea legitime vacare contingeret, nobis irrequisitis presentarent confirmandos, securam et liberam habeat ex nostra presenti annuencia confirmandi ad easdem simplices seu quartales ecclesias nobis irrequisitis semper facultatem harum sub secreto nostro sigillo testimonio litterarum.

Datum Bude, feria quarta proxima post festum Exaltationis sancte crucis, anno domini M^o CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

(*Sub pecete, de aceeași mină:*) Relacio domini Nicolai, decani de Brassou, Simoni facta.

Noi, Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprinsul scrisorii de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că ținând seama de chipul în care credincioșii noștri, iubiții juzi, bătrini, jurați și toți orășenii și oaspeții noștri din scaunele Mediaș și Șeica se arată gata să ne slujească cu credință nouă și sfintei noastre coroane în toate cele aducătoare de mulțumire și de priință nouă și țării noastre, cumpănind încă și slujbele lor trecute, la smeritele lor rugăminți (înfățișate) nouă de unii dintre ei, anume de comiții Petru, fiul lui Ștefan, și Petru, fiul lui Petru de Curciu, care locuiesc în orașul nostru Ațel din pomenitul scaun Mediaș, am hotărât din regeasca noastră bunătate și din osebita noastră milostivire, să le îngăduim ca episcopul bisericii Transilvaniei sau vicarul lui, adică cel de acum, ca și cel ce va fi în viitor, să aibă totdeauna din incuviințarea noastră de față prin mărturia acestei scrisori care poartă pecetea noastră cea de taină neîndoielnicul și slobodul drept de a întări — fără a mai cere învoirea noastră — la bisericile cu dijme obișnuite sau cu pătrimi de dijme, pe toți preoții pe care sus-zișii noștri credincioși din pomenitele scaune, alegându-și-i împreună, într-un cuget și cu dimpreuna lor învoire, i-ar înfățișa fără a ne mai cere nouă voie, spre întărire la bisericile parohiale cu dijme obișnuite sau cu pătrimi de dijme, ce s-ar întimpla să fie în viitor vacante în chip legiuit în sus-numitele scaune.

Dat la Buda, în miercuria de după sărbătoarea Înălțării sfintei cruci, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

(*Sub pecete, de aceeași mină:*) Dare de seamă a domnului Nicolae, decanul de Brașov, făcută lui Simion.

Arh. Stat. Mediaș, arh. parohiei luterane din Mediaș, nr. 5. Fotocopie la Inst. de istorie și arh. Cluj-Napoca/1365.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată sub text.

EDIȚII: *Archiv*, II, p. 219; Theil—Werner, *Urkundenbuch*, p. 12; *Ub.*, II, p. 229—230.

(L)odouicus¹, dei gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruie, Gallicie, Lodomerie, Comanie, Bulgarieque rex, princeps Salleritanus et honoris Montis Sancti Angeli dominus, omnibus Christi fide-

libus tam presentibus quam futuris presencium noticiam habituris salutem in omnium salvatore.

Regia circumspectio tantam penes subditos debet adhibere diligenciam ut quis quanto fidelius famulatur, tanto largius regali retributione perfruatur, potissime apud forenses in regnum suum confluentes suam gratiam solet exhibere² ut hii relicto sue perfidie scrupulo, ad agnitionem filii dei vivi, tanquam quibusdam muneribus invitati allectivis recurrant, et sub unius eiusdemque fidei orthodoxe karactere³, a supremo omnium famulentur creatori.

Proinde ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire quod Karapch Olachus, filius Ladislai, filii Zarna Olachÿ, aule nostre familiaris fidelis, nostre serenitatis adiens conspectum, propositis suis et fratrum suorum infra annotandorum serviciis, ac in memoriam nostre celsitudinis reductis, quandam possessionem nostram Ikws. vocatam cum villis et pertinenciis eiusdem universis, a nobis sibi, item Stanizlao, Negwe, Wayuk, Nicolao et Ladislao, filiis dicti Ladislai, filii Zarna, fratribus suis uterinis, perpetuo dari et conferi⁴ postulavit.

Nos siquidem fidelitatibus et fidelium obsequiorum meritis ipsius Karapch et fratrum suorum predictorum, quibus ipsi in plerisque nostris et regni nostri negociis et expeditionibus, iuxta possibilitatis et conditionis eorum exigenciam, eatenus quatenus potuerunt, nostre studuerunt complacere maiestati, volentes eosdem pro premissorum serviciorum eorundem consideratione regio prosequi donativo, ut ceteri eo exemplari ad dei cultum et debite fidelitatis, opera exercenda fervencius inardescant, discantque sub principe glorioso devocius famulari, premissa eorum supplicatione regia benignitate exaudita et admissa, pretactam possessionem nostram Ikws nuncupatam, cum villis Padushauasa, Margina, Ikuspataka, Wechepataka, Endredpataka vocatis, cum terris, molendinis, alpibus, montibus, silvis ceterisque earum fructuositatibus et utilitatibus integritatibus ac pertinenciis, ab antiquo ad easdem iure spectantibus, sub earum veris metis et antiquis, omni eo titulo quo rite et racionabiliter ipse possessiones nostre incumbunt collacioni, dedimus, donavimus et contulimus prefatis Stanizlao, Karapch et aliis eorum fratribus eorumque heredibus et heredum ipsorum successoribus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas et habendas.

Assumpmentes nostro et successorum nostrorum nominibus, ipsos et eorum successores, in pacifico dominio prefatarum possessionum et villarum contra quoslibet pacifice conservare et a cunctis pretextu possessionum prefatarum inquietare volentibus, expedire et defensare. Si qui autem quicumque iuris in eisdem se habere sperant, hii a nostra prosequantur maiestate, quibus nos, nostrique successores respondebimus prout iuri et iusticie consonum fore videbitur et oportunum⁵. Volumus tamen et presenti sancimus decreto ut iidem filii Ladislai Olachy, nostri familiares, sepefati eorumve posteri meram, sinceram et immutabilem fidelitatem et debite fidelitatis omagium³, prius deo cunctorum plasmatori, in cuius manu cor regis sacro testante eloquio fore et a quo omnis plenitudo gratie dependere novimus, et demum nobis, nostrisque successoribus et sacre corone nostre regie invariabili federe a modo in perpetuum tenebuntur observare, ubi presentem nostram donacionem successu temporis optabunt ipsis suffragari.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras nostras privilegiales pendentis et autentici³ sigilli nostri novi dupplicis munimine roboratas.

Datum per manus venerabilis in Christo patris domini Nicolai, archiepiscopi Strigoniensis, locique eiusdem comitis perpetui, aule nostre cancellarii, dilecti et fidelis nostri, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} quinto, decimo kalendas Octobris, regni autem nostri anno XXIII°. Venerabilibus in Christo patribus et dominis, eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocensi, Wgulino Spalatensi, Nicolao Jadrensi et Elya Ragusiensi archiepiscopis; Demetrio Waradiensi, Dominico Transylvano, Colomanno Jauriensi, Ladislao Wesprimiensi, Stephano Zagrabiensi, regnique Sclauonie vicario generali, Villermo Quinqueecclesiensi, Michaele Agriensi, Johanne Vacyensi, Dominico Chanadiensi, Demetrio Syrimiensi, Petro Boznensi, fratre Stephano Nitriensi, Demetrio Nonensi, Nicolao Traguriensi, Valentino Macarensi, Stephano Farensi, Matheo Sibinicensi, Mychaele Scardonensi et Portiua Senniensi ecclesiarum episcopis, ecclesiae dei feliciter gubernantibus, Tinniniensi et Corbauensi sedibus vacantibus. Magnificis viris: Nicolao Kont palatino, Dionisio woyuoda Transilvano, comite Stephano, iudice curie nostre, Johanne, magistro tauarnicorum nostrorum, Nicolao de Zeech, Dalmaecie et Croacie, Nicolao de Gara, de Machou banis; Petro pincernarum, Paulo dapiferorum, Johanne ianitorum et Emerico agazonum nostrorum magistris, ac magistro Ladislao comite Posoniensi, aliisque quampluribus comitatus regni nostri tenentibus et honores.

Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, Dalmației, Croației, Ramei, Serbiei, Galității, Lodomeriei, Cumaniei și Bulgariei, principe de Salerno și domn al ținutului și al Muntelui Sant'Angelo, tuturor credincioșilor întru Hristos, atât celor de acum cât și viitori, care vor lua cunoștință despre cele de față, mintuire întru mintuitorul tuturor.

Luarea aminte regească trebuie să aibă o purtare de grijă atât de mare față de supuși, încât cu cât cineva slujește mai cu credință, cu atât mai larg să se bucure de răsplata regească; mai ales obișnuiește ea a fi plină de milostivire față de cei veniți aiurea, care roiesc de pretutindeni în țara sa, pentru ca aceștia, lăsând de o parte orice gând de necredință, să alerge spre mărturisirea fiului lui Dumnezeu celui viu, ca și cum ar fi îmbiați de niște daruri ademenitoare și sub semnul dreptei credințe, una și aceeași, să slujească preainaltului făcător a toate.

Drept aceea, prin aceste rînduri voim să ajungă la cunoștința tuturor că venind în fața luminăției noastre Carapciu românul, fiul lui Ladislau, fiul românului Zarna, slujitor credincios al curții noastre și arătînd și readucînd în amintirea înălțimii noastre slujbele sale și ale fraților săi pomeniți mai jos, a cerut de la noi să-i dăm și să-i hărăzim pe veci, lui și lui Stanislau, Neagu, Voicu, Nicolae și Ladislau, fiii zisului Ladislau, fiul lui Zarna, frații săi buni, o moșie a noastră numită Ikws cu satele și cu toate cele ce țin de ea.

Noi, ținînd seama de faptele de credință și vrednicia credincioșilor slujbe ale acestui Carapciu și ale sus-zisilor săi frați, prin care s-au străduit, după putința și cerința stării lor, atîta cât au putut, să se facă plăcuți maiestății noastre, în multe treburi și expediții ale noastre și ale țării noastre, voind ca, pentru slujbele lor de mai sus, să-i răsplătim cu un dar regesc, pentru ca și alții luînd pildă de la

aceasta să se înflăcăreze cu mai multă ardoare la săvârșirea de fapte destoinice spre slava lui Dumnezeu și a credinței datorate și să învețe să slujească mai cu rivnă sub un principe mărit, ascultînd noi și încuviințînd cu bunăvoință regească sus-zisa lor rugăminte, am dat, am dăruit și am hărăzit sus-zișilor Stanislau, Carapciu și celorlalți frați al lor și moștenitorilor lor și urmașilor moștenitorilor lor sus-zisa noastră moșie numită Ikws, cu satele numite Padushauasa, Margina, Ikuspataka, Wechepataka, Endredpataka, cu pămînturile, morile, munții, dealurile, pădurile și cu celelalte ale lor aducătoare de foloase și cu toate folosințele și cele ce țin de ele, ce atîrnă de drept de ele încă din vechime, în adevăratele și vechile lor hotare, cu tot acel temeii cu care acele moșii țin, după rînduială și dreptate, de dreptul nostru de danie, ca să le stăpînească, să le țină și să le aibă pe veci și nestrămutat.

Și ne-am legat în numele nostru și al urmașilor noștri să-i păstrăm în pace pe ei și pe urmașii lor în pașnică stăpînire a sus-ziselor moșii și sate împotriva oricăroră și să-i păzim și apărăm de toți cei care ar voi să-i tulbure în legătură cu sus-zisele moșii. Iar dacă unii ar trage nădejde să aibă vreun drept asupra acelor moșii, să-l ceară de la maiestatea noastră, și noi și urmașii noștri le vom răspunde precum vom găsi că este potrivit, întocmai cu dreptul și dreptatea. Voim totuși și hotărîm prin porunca de față că acei fii ai românului Ladislau, despomeniții noștri slujitori și urmașii lor, dacă vor dori ca în curgerea vremii această danie a noastră să le fie încuviințată și mai departe, vor fi datori să păstreze de acum în veci cu neclintită legătură, credință deplină, curată și nestrămutată și închinarea cuvenitei credințe; mai întîi lui Dumnezeu, a toate făcătorul, în a cărui mîină este inima regelui, precum mărturisește cuvîntul cel sfînt, și de la care știm că atîrnă toată deplinătatea milostivirii, și apoi nouă și urmașilor noștri și sfinței noastre coroane regale.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am dat privilegiul nostru de față, întărit cu puterea peceții noastre, duble, atîrnate, noi și autentice.

Dat de mîina venerabilului întru Hristos părinte domnul Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu și comite perpetuu al aceluiași loc, cancelarul curții noastre, iubitul și credinciosul nostru, în anul domnului o mie trei sute șaiszeci și cinci, în a zecea zi înainte de calendele lui octombrie, iar în al domniei noastre al douăzeci și patrulea an; venerabilii întru Hristos părinți și domni același Nicolae, arhiepiscopul de Strigoniu, Toma arhiepiscopul de Calocea, Ugolin de Spalato, Nicolae de Zara și Ilie de Raguza; precum și episcopii: Dumitru al bisericii de Oradea, Dominic al Transilvaniei, Colomon de Győr, Ladislau de Vesprim, Stefan de Zagreb și vicar general al țării Slavoniei, Villerm de Pécs, Mihail de Agria, Ioan de Vaț, Dominic de Cenad, Dumitru al Sirmului, Petru al Bosniei, fratele Ștefan de Nitra, Dumitru de Nona, Nicolae de Trau Valentin de Makarska, Ștefan de Faro, Matei de Šebenico, Mihail de Scardona și Portina de Segno păstorind în chip fericit bisericile lui Dumnezeu, scaunele de Knin și Krbava fiind vacante; măriții bărbați: Nicolae Kont palatinul, Dionisie voievodul Transilvaniei, comitele Ștefan judele curții noastre, Ioan marele nostru vistier, Nicolae de Zeech banul Dalmației și Croației, Nicolae de Gara banul de Mačva, Petru marele nostru paharnic, Pavel marele nostru stolnic, Ioan marele nostru

ușier și Emeric marele nostru comis și magistral Ladislau comitele de Pojon, și mulți alții ținând comitatele și dregătoriile țării noastre.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5413.

Orig.perg., cu pecetea atfirnată de șnur de mătase de culoare verde și roșie.
EDIȚII: Pesty, *Krassó*, III, p. 71—73; *Hurmuzakt-Densușianu*, I/2, p. 98—100.

REGÈSTE: *Documenta Valachorum*, nr, 143, p. 183—184.

¹ Loc gol lăsat de scrib pentru litera L.

² Corect: *exuberare*.

³ Astfel în orig.

⁴ Corect: *conferrt*.

⁵ Corect: *opportunum*.

427

1365 septembrie 22 (*decimo Kalendas Octobris*).

Ludovic I, regele Ungariei, pe baza privilegiilor vechi reglementează plata vămilelor cu care sînt obligați locuitorii din Strigoniu față de capitlul de acolo. Dumitru de Oradea (*Varadiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transsylvaniaensis*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*) episcopi; Dionisie, voievodul (*vayuoda*) Transilvaniei (*Transyluano*).

Arh. capitl. Strigoniu.

Orig. perg.

Bibl. Univ. din Budapesta, colecția Hevenesi, tom. XVII, p. 164 și urm.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 470—488; *Hurmuzakt-Densușianu*, I/2, p. 100—109.

428

1365 septembrie 26 (*sexto Kalendas Octobris*).

Ludovic I, regele Ungariei, amintind de pierderea pecetii sale în Ozora și de pecetea regelui Carol Robert „pierdută printr-o întîmplare în Țara Românească (*in partibus Transalpinis casualiter deperdito*) întărește cu noua sa pecete autentică privilegiul său din 24 iunie 1360. (*DRH — C —* vol. XI, nr. 486) prin care confirmă scrisoarea de hotărnicire a moșiei Cuhea din 14 mai 1353, (*DHR — C* vol. X: nr. 193) pentru Ștefan, fiul lui Iuga (*Ige*) și pentru fratele său Ioan precum și pentru toți moștenitorii lor.

Bibl. Acad. R.S.R. Cabinetul de manuscrise. Fotocopie la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca/1353.

Orig. perg., cu două peceti atfirnate.

Biblioteca Academiei R. S. R. Filiala Cluj-Napoca, Secția de manuscrise, Colecția Mihályi.

Transumpt în actul conventului din Cluj-Mănăstur din 1 august 1667.

EDIȚII: *Mihályi*, p. 47—48.

429

1365 septembrie 26 (*sexto Kalendas Octobris*).

Ludovic I, regele Ungariei, amintind de pierderea pecetii sale la Ozora și de pecetea regelui Carol Robert „pierdută printr-o întîmplare în Țara Românească (*in partibus Transalpinis casualiter deperdito*) în-

448

tărește cu noua sa pecete autentică privilegiul dat de el în 1361 (...), cuprinzând un act din 14 mai 1360, (*DRH.—C— vol. XI, nr. 477*) pentru (...)¹ al lui Ștefan fratele lor și pentru toți moștenitorii acestora privitor la moșia (Rona de Sus)² „dar în așa fel că acești români ai noștri și (toți moștenitorii lor...)³ să fie datori să păzească pe veci cu neclintită legătură credința nestrămutată (*Ita tamen quod iidem Olachi nostri eorumque (heredibus universis meram, sinceram)³ et immutabilem fidem et (debita)³ fidelitatis omagium (...) in perpetuum teneantur observare...*)^{3a}“.

Actul original pe la 1900 se afla în păstrarea istoricului Ioan Mihályi, locul de păstrare, în prezent, nu se cunoaște.

Orig. perg., foarte deteriorat, cele două pecetei atârinate de șnur de mătase de culoare albastră, respectiv de șnur de mătase de culoare neagră amestecat cu fire de aur, s-au pierdut.

EDIȚII: *Mihályi*, p. 44—45.

¹ În orig. rupt.

² În orig. lipsește; întregit pe baza actului din 14 mai 1360, nr. 477.

³ În orig. rupt; întregit pe baza actului din 22 septembrie 1365, nr. 426.

Nos, capitulum ecclesie Waradiensis, tenore presencium significamus quibus expedit universis quod Paulus, filius Petri, nobilis de Bank, pro se personaliter ac in persona Petri, fratris sui, cum procuratoriis litteris conventus de Lelez, in nostri personaliter constitutus presentia, vive vocis oraculo corum nobis est confessus quod possessionem ipsorum Leukusteleke vocatam, in comitatu Zathmariensi iuxta fluvium Samus nominatum existentem, cum omnibus suis utilitatibus et quibuslibet pertinenciis, nunc et pro tempore in facie eiusdem habitis et habendis, magistro Sebastiano, filio Johannis magni de Chahol, a secundo die festi beati Mathye¹ apostoli proxime affuturo, usque vigesimam annualem revolucionem similiter affuturam, pro sexaginta florenis aureis plene receptis et habitis impignorassent et impignoravit coram nobis, ita videlicet quod, adveniente predicta vigesima annuali revolutione, ipsi eandem possessionem ipsorum Leukusteleke vocatam, omni possessionaria estimacione exclusa, pro eadem pecunie quantitate, scilicet in dictis sexaginta florenis aureis aut denariis, pro quolibet floreno triginta duos grossos computando, redimere tenerentur a Sebastiano prenotato. Si autem in prefixo termino eandem redimere non possent, tunc quisque ipsis facultas redimendi se optulerit², redimendi haberent facultatem, sed non in antea; prefatus vero magister Sebastianus, rehabilita sua pecunia capitali, eandem, omni lite et accione relegata, eisdem reddere teneretur et resignare, difficultate qualibet procul mota; medio autem tempore usus, fructus et quoslibet utilitates eiusdem utendi, percipiendi et in usus proprios convertendi haberet facultatem; assumptum nichilominus eundem magistrum Sebastianum ac suos posteros usque tempus redemptionis in totali dominio ipsius possessionis contra quoslibet impetitores conservare propriis laboribus et expensis.

Datum feria tertia proxima ante festum beati Francisci confessoris, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quinto.

Noi, capitlul bisericii de Oradea, prin cuprinsul celor de față facem cunoscut tuturor căroră se cuvine că venind însuși înaintea noastră Pavel, fiul lui Petru nobil de Bank, el însuși în numele său, iar în numele lui Petru, fratele său, cu scrisoare de imputernicire a conventului din Lelez, a mărturisit prin viu grai înaintea noastră că au zălogit, și el zălogește înaintea noastră magistrului Sebastian, fiul lui Ioan cel Mare de Cehăluț, pe viitorii douăzeci de ani, începînd din a doua zi a sărbătorii în curînd viitoare a fericitului apostol Matei³, moșia lor numită Leukusteleke, aflătoare în comitatul Satu Mare lângă riul Someș, împreună cu toate folosințele sale și toate cele ce țin de ea, ce sînt acum sau care vor fi în viitor pe acea (moșie), pentru șazeci de florini de aur pe care i-au primit și i-au luat pe deplin. Dar, în așa fel că împlinindu-se cei douăzeci de ani ei vor fi datori să răscumpere de la sus-zisul Sebastian acea moșie a lor numită Leukusteleke, — înălăturîndu-se orice prețuire a moșiei — cu aceeași sumă de bani, adică cu pomeniții șazeci de florini de aur sau dinari, socotîndu-se fiecare florin cu trezeci și doi de groși. Dacă însă la sorocul pus mai sus ei nu ar putea să răscumpere, atunci — oricînd li s-ar înfățișa puțința să răscumpere zălogul, să aibă și puțința a-l răscumpăra, dar nu mai înainte⁴, iar sus-zisul magistrul Sebastian după ce-și va fi primit banii săi dintru început, va fi dator să le-o înapoieze și să le-o dea îndărăt, lăsînd de o parte orice pîră și pricină și fără a le face nici o greutate. Pînă atunci însă, el va avea dreptul să folosească, să culegă și să întoarcă în folosul său toate foloasele, roadele și folosințele acelei moșii. Totodată s-au legat ca pînă la timpul răscumpărării să-l păstreze cu osteneala și cheltuielile lor pe acel magistrul Sebastian cît și pe urmașii lui în deplina stăpînire a acelei moșii împotriva oricăror pîrși.

Dat în marțea dinaintea sărbătorii fericitului Francisc mărturisorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, colecția Iosif Kemény.

Orig. perg., cu urme de pecete aplicată pe verso.

REGESTE: Szabó, *Erd. Múz. okl.*, p. 28, nr. 121, cu data greșită: 28 ianuarie 1365.

¹ Astfel în orig.

² Corect: *obtulerit*.

³ 25 februarie 1366.

⁴ Zălogul putea să fie răscumpărat numai după trecerea celor 20 de ani.

431 1365 octombrie 1 (*feria quarta proxima post festum beati Mychaelis archangeli*), (Agria).

Capitulul din Agria adeverește că s-au înfățișat în fața sa nobila doamnă Elena, soția lui Gheorghe, fiul lui Ioan de Weych, fiica lui Ladislau, fiul lui Mihail zis Fodor, nobil de Szováč, împreună cu fiii ei, Barnaba care era adolescent și Ilie, încă copil, pe de o parte, iar pe de alta Nicolae, fiul lui Andrei de Barsa cu scrisori de imputernicire ale capitlului din Oradea (*Waradiensis*), pentru Mihail diacul.

Zisa doamnă a declarat că după ce a primit zestrea și darurile de nuntă ale mamei sale și pătrimea cuvenită ei, a renunțat la drepturile de stăpânire pe care le-ar fi avut asupra moșilor Szovát, Kesereueghaz și Rabaeghaz care mai înainte au fost în stăpânirea unchiului său Tristan fost arhidiacon. După ce acesta s-a călugărit, moșiile au ajuns în stăpânirea regelui Ludovic I, care le-a donat lui Mihail diacul, slujitor la visteria regească.

Printre canonicii capitlului figurează Benedict, arhidiacon de Pincota (*Pangata*).

Arh.Naș.Magh., Dl. 30 122. Fotocopie la Inst. de Ist. și arh. Cluj-Napoca/1365. Transumpt în actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 28 aprilie 1368.

432

1365 octombrie 27, Vișegrad.

Nos, Nicolaus Konth, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, damus pro memoria quod exhibicionem instrumentalem quam magister Petrus, filius Pauli, filii Heym in causam attractus, contra Benedictum, filium Johannis, filii Petri de Vaya actorem, pro quo Johannes, filius Nicolai, cum literis procuratoriis capituli ecclesie Chanadiensis comparuit, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriarum in quindenis residencie regalis exercitus versus Bulgariam moti et ad octavas festi beati Mychaelis archangeli proclamate super facto dicte possessionis Vaya et ad ipsam pertinencium cum iudicio trium marcarum facere tenebatur coram nobis, de regio literatorio mandato pro ipso magistro Petro nobis allato, ad octavas festi Epiphanie domini nunc venturas in eo statu, in quo nunc existit, duximus prorogandam.

Datum in Wyssograd, octauo die termini prenotati, anno domini Millesimo CCC^o LX^{mo} quinto.

(*Pe verso:*) Pro magistro Petro, filio Pauli, filii Heym, contra Benedictum, filium Johannis, filii Petri de Waya¹, super exhibendis instrumentis cum iudicio trium marcarum, ad octavas festi Epiphanie domini, prorogatorie.

Noi, Nicolae Konth, palatinul regatului Ungariei și judele cumaniilor, dăm de știre că înfățișarea de acte pe care, potrivit unei scrisori a noastre de amânare de mai înainte, magistrul Petru, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, ca pîrît, trebuia s-o facă înaintea noastră în a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oștirii regești² pornită spre Bulgaria, lăsare la vatră ce fusese vestită pentru octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail³ împotriva lui Benedict, fiul lui Ioan, fiul lui Petru de Vaya, pîrîșul, — pentru care s-a înfățișat Ioan, fiul lui Nicolae, cu scrisoare de imputernicire a capitlului bisericii de Cenad, — cu privire la zisa moșie Vaya și cele ce țin de ea, cu o globire de trei mărci, am hotărît, din porunca scrisă a regelui, trimisă nouă pentru acel magistrul Petru, s-o amînim pe octavele acum viitoare ale sărbătorii Botezului domnului⁴, în aceeași stare în care este acum.

Dat la Vișegrad, în a opta zi după sorocul de mai sus, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci..

(*Pe verso:*) (Scrisoare) de amânare pe octavele sãrbãtorii Botezului domnului pentru magistrul Petru, fiul lui Pavel, fiul lui Heym, ñmpotriva lui Benedict, fiul lui Ioan, fiul lui Petru de Vaya, cu privire la ñnfãþiþarea unor acte, cu o gloabã de trei mãrci.

Arh.Stat.Magh., Dl., arh. fam. Kállay nr. 1 475.

Orig. hirtie, cu urme de pecete de ñchidere aplicatã pe verso.

EDIÞII: Pesty, *Krassó*, III, p. 73—74 (cu data greþitã: 13 octombrie 1365).

REGESTE: *Kállay*, II, nr. 1 565.

¹ Astfel ñn orig.

² 20 octombrie.

³ 6 octombrie.

⁴ 13 ianuarie 1336.

433

1365 octombrie 27, Viþegrad.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei ñi jude al cumanilor, cere capitulului din Agria sã trimitã un om de mãrturie, care ñmpreunã cu omul sãu sã fie de faþã la ñmpãrþirea unor moþii ale lui Ponch, fiul lui Benedict de Rakamaz. ñn act este amintit magistrul Þtefan, canonic de Oradea, fiul magistrului Ioan, fiul lui Bricciu de Bãtor.

Arh.Naþ.Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 466.

Orig. hirtie, cu fragmente de pecete dt ñchidere aplicatã pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 131, nr. 1 566.

434

1365 octombrie 27, Viþegrad.

Nos, comes Stephanus Bubeek, iudex curie domini Lodouici, dei gracia regis Hungarie, damus pro memoria quod discussionem cuiusdam inquisitionis quam inter magistrum Benedictum, filium Pauli, filii Heem, pro quo Andreas de Ayka cum procuratoriis literis capituli ecclesie Vesprimiensis astitit, actorem ab una, et inter Irnusd, filium Ogmand de Vossyan ac Ladislaum, filium suum, parte ab altera, iuxta continenciam priorum literarum nostrarum prorogatoriis, in quindenis residencie exercitus regalis contra Bulgaros moti et ad octavas festi beati Mychaelis archangeli proxime preteritas proclamate, in factis in quibusdam literis nostris adiudicatoriis existentes¹, facere tenebamur, de regio literatorio mandato pro ipso Ladislao, filio Irnusd nobis allato, eoque ipso cum Dyonisio voyuoda Transilvano in regnum suum regni Bulgarie pro tuicione eiusdem et civitatis sue Bodon, asseruisset se profecturum, dictusque Irnusd, pater suus, propter unionem cause eorum, absque ipsius presencia <...>² respondere non valeret, ad octavas festi Nativitatis beati Johannis Baptiste nunc venturas duximus prorogandas.

Datum in Vyssegrad, octavo die termini prenotati, anno domini Millesimo CCC^oLX^o quinto.

<*Pe verso:*> magistro Benedicto, filio Pauli, filii Heem, contra Irnusd, filium Ogmand de Vossyan et Ladislaum, filium suum, ad octavas festi Nativitatis beati Johannis Baptiste, prorogatorie.

452

Noi, comitele, Ștefan Bebek, judele curții domnului Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, dăm de știre că dezbateră cercețării pe care, potrivit cuprinsului unei scrisori a noastre de amânare de mai înainte, eram datori s-o facem în a cincisprezecea zi de la lăsarea la vatră a oștirii regești³ pornite împotriva bulgarilor și care fusese vestită pentru octavele de curînd trecute ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail⁴ <în pricina> dintre magistrul Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem — pentru care s-a înfățișat Andrei de Ayka, cu scrisoare de imputernicire a capitlului bisericii de Vesprim — ca pîriș, pe de o parte, și Irnurd, fiul lui Ogmand de Vărșand și Ladislau, fiul său, pe de altă parte, cu privire la pricinile aflătoare într-o scrisoare a noastră de hotărîre judecătorească, am hotărît din porunca scrisă a regelui trimisă nouă pentru acest Ladislau, fiul lui Irnurd, s-o amînam pe octavele viitoare ale sărbătorii Nașterii fericitului Ioan Botezătorul⁵, întrucît acest (Ladislau) spunea că el urmează să plece împreună cu Dionisie, voievodul Transilvaniei în țara sa⁶ a Bulgariei, pentru apărarea ei și a orașului său⁶ Vidin, iar zisul Irnurd tatăl lui, în lipsa lui <....>² nu ar putea răspunde (la judecată), din cauza strînsei legături a pricinii lor.

Dat la Vișegrad, în a opta zi a sorocului mai sus însemnat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

<Pe verso:> <Scrisoare> de amânare la octavele sărbătorii Nașterii fericitului Ioan botezătorul, pentru magistrul Benedict, fiul lui Pavel, fiul lui Heem, împotriva lui Irnurd, fiul lui Ogmand de Vărșand și a lui Ladislau, fiul său.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 476.

Orig. hirtie, cu pecete de închidere aplicată pe verso.

EDIȚII: *Ortvay*, I, p. 103—104 (cu data greșită: 1 iulie 1365).

REGESTE: *Kállay*, II, p. 130—131, nr. 1565.

¹ Corect: *existentibus*.

² Loc gol în text.

³ 20 octombrie 1365.

⁴ 6 octombrie 1365.

⁵ 1 iulie 1366.

⁶ Ale regelui Ludovic I.

Nicolae Konth, palatinul Ungariei și jude al cumanilor, adeverește înțelegerea încheiată între Petru, fiul lui Mihail, fiul lui Gheorghe de Sanislău (*Zanislou*), pe de o parte și între magistrii Ladislau și Gheorghe, fiii lui Ioan, fiul lui Bricciu de Bátor și Petru, fiul lui Leukus de Bátor, pe de altă parte, potrivit căreia aceștia din urmă vor trebui să depună, fiecare din ei în ziua de 13 aprilie 1366, jurămînt împreună cu alți 24 de nobili, că n-au bătut și n-au pus la cale maltratarea lui Mihail, tatăl lui Petru, în urma căreia acela ar fi murit. Petru, fiul lui Mihail, la rîndul său dă asigurări, că pînă la depunerea jurămîntului va opri, pe cheltuiala lui, pe surorile sale, să supere pe cei acuzați.

Cu prilejul acestui proces, Petru, fiul lui Mihail a spus că la 8 ianuarie 1364 a înfățișat palatinului actul lui Ludovic I, regele Ungariei, din 1361, care cuprindea cercetările făcute în pricina de mai sus,

anume că regele a trimis pe Nicolae arhidiaconul de Hont, capelanul său, care, cu prilejul adunării obștești a comitatului Szabolcs a raportat, că unii nobili, din auzite, cunoșteau învinuirea adusă împotriva nobililor de Bátor, dar că Mihail, preotul din Sanislău, duhovnicul celui mort a mărturisit, că acela înainte de a muri n-a pomenit nimic despre maltratarea sa de nobilii de Bátor. Pe de altă parte, Alexandru, nobil de Petrești (*Petri*), judele nobililor din comitatul Szabolcs, Ioan și Mihail nobili de Jánosi, Ioan de Szennyes și Benedict, fiul lui Dominic, omul de încredere (slujitor) al nobililor de Bátor au jurat că la data când se spune că s-a săvârșit fapta au fost împreună cu nobilii de Bátor, dar n-a avut loc nici o bătaie. La aceasta Petru, fiul lui Mihail, a declarat, că nobilii de Satu Mare și Szabolcs știu că pe tatăl său l-au bătut nobilii de Bátor între Kálló și Semjén, atunci când se îndrepta către Sanislău. Împotriva acestei învinuiri s-au ridicat, în numele celor învinuiți, Ioan, fiul lui Ioan, Ioan Kántor și Avram cel Mare (*magnus*) și au declarat că nobilii învinuiți sînt nevinovați și au arătat un act al conventului din Lelez și altul al comitatelor Szabolcs și Satu Mare, potrivit cuprinsului. Căroră, în temeiul cercetării făcute, nobilii de Bátor erau declarați nevinovați, și doar duhovnicul celui mort ar fi declarat că pe patul de moarte acela i-a învinovățit de asasini ai lui, dar la ungerea de pe urmă (*maslu*) i-a declarat nevinovați. Atunci palatinul a rugat capitlul din Agria, să facă ascultare de martori. Această ascultare a fost făcută de Nicolae, fiul lui Mike de Huray, Egidiu cel Mare, fiul lui Nicolae de Ramocsaháza, ca oameni ai palatinului, și de magistrul Andrei diacul (*literatus*), vicenotar al capitlului și de preotul Nicolae, din fruntea altarului Tuturor Sfinților, ca oameni ai capitlului. Potrivit dării de seamă a celor de mai sus, nimeni n-a voit să depună mărturie în pricina de mai sus, în afară de patru nobili, care au voit să dovedească nevinovăția nobililor de Bátor, dar jurămînt n-au depus nici aceștia. Procesul, după amînare, s-a încheiat cu înțelegerea de mai sus.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Kállay, nr. 1 467.

Orig. hirtie, cu fragmente de pecete de închidere aplicată pe verso.

REGESTE: *Kállay*, II, p. 132, nr. 1 567.

436

1365 noiembrie 4, Vișegrad.

<...>¹ tunc proxime venturi in regiam presentiam citavissent. Ad quasquidem quindenas festi beati Georgii martiris prefati Ladislaus, Joannes, Leukus et Nicolaus, filii Nicolai, filii Mykwđ bani, nobiles de iamdicta Doboka, contra eosdem magistrum Jakch et filios suos in regiam presentiam, predictis magistro Jakch et Georgio, filio eius pro se personaliter et pro eisdem scilicet Ladislao, deinde et Dionisio, aliis filiis iamdicti magistri Jakch, viginti duobus diebus continuis legittime expectantibus, non venissent nec misissent, se in iudiciis agravari permittendo, prout series litterarum iudicialium pretacti domini regis in Wisegrad, vigesimo tertio die predictarum quindenarum festi beati Georgii martiris, in eodem anno emanatarum premissa seriose decantabant.

454

In continentia autem aliarum litterarum prememorati capituli ecclesie Varadiensis, similimodo statutorialium, feria secunda proxima post festum Nativitatis virginis gloriose, in eodem anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo primo emanatarum, inter cetera isto modo habebatur: Quod cum predictus magister Jakch accepto Joanne, filio Stephani de Od, homine regio, et magistro Bartholomeo, canonico dicte ecclesie Varadiensis, eiusdem capituli testimonio, feria quinta proxima post idem festum Nativitatis virginis gloriose et aliis diebus immediate subsequentibus ad facies dicti monasterii et pertinentiarum eiusdem, vicinis et commetaneis suis universis legitime convocatis et presentibus accedendo, se in dominium earundem introduci et easdem eo iure, quo sibi dinoscerentur pertinere, sibi statui facere voluisset, huic statutioni possessionarie et introductioni Joannes, Ladislaus, Nicolaus et Leukus, filii Nicolai, necnon Ladislaus, filius eiusdem Joannis, filij Nicolai de Doboka, ibidem comparendo, et se super facto annotati monasterii instrumenta efficacia habere asserendo, qui², in termino eis deputando, exhibere presto essent et parati, contradictionis velamine obviassent; quos quidem in prefixo die, in facie eiusdem monasterii, contra ipsum magistrum Jakch, in regiam presentiam, premissa contradictionis eorum rationem reddituros iidem regius et ipsius capituli homines ad actavas festi beati Michaelis archangeli tunc proxime venturi citavissent, postulans prefatus Georgius, in persona eiusdem magistri Jakch patris sui, premissa contradictionis rationem assignari per nobiles de Doboka prenotatos.

Quibus perceptis Petrus de Kege pro prefatis filiis Nicolai, filij Mikud bani, et Ladislao, filio Joannis, cum procuratoriis litteris conventus ecclesie de Clusmunustra exurgendo, responderat ex adverso quod predictum monasterium cum suis attinentiis prefatis filiis Nicolai, filij Mykud bani, et Ladislao, filio Joannis, efficacissimorum instrumentorum vigoribus pertineret, que in termino ulteriori, per nos ipsis dando, exhibere promti³ essent et parati. Unde nos commiseramus iudicantes eo modo, ut iidem filii Nicolai et Ladislaus, filius Joannis, universa litteralia eorum munimenta, si que in facto dicti monasterii et suarum pertinentiarum haberent confecta, contra prefatum magistrum Jakch, similiter instrumenta sua in facto eiusdem monasterii si que haberet, producere debentem in octavis festi Epiphanie domini tunc venturi, coram nobis exhibere tenerentur, quibus visis, iudicium et iustitiam facere valeremus inter partes in premissis, dictante iuris equitate.

Tandem ipsis octavis festi Epiphanie domini occurrentibus, pro predicto domini magistro Jakch, Stephano litterato, cum procuratoriis litteris regalibus, coram nobis adherendo et premissa instrumenta per eundem Joannem, Ladislaum, Leukus et Nicolaum, filios Nicolai ac Ladislaum, filium eiusdem Joannis, exhiberi postulante, quia Nicolaus de Zwmurduk, pro ipsis Joanne et Leukus ac Ladislao, filio eiusdem Joannis, cum procuratoriis litteris conventus de Clusmunustra coram nobis comparendo, prediotis Ladislao et Nicolao non venientibus nec mittentibus, sed se mediantibus aliis litteris nostris iudiciali onere agravari permittentibus, preallegata instrumenta absque principalitate⁴ eorundem, propter unionem cause ipsorum tunc ad presens exhibere non posse retulerat, ideo ad octavas festi beati Georgii martiris tunc proxime venturi, ipsam instrumentalem exhibitionem duxeramus peremptorie prorogandam eo modo, ut ipse magister Jakch eosdem Ladislaum et Nico-

laum ad easdem octavas, legitima citatione vel evocatione mediante, aut aliter quomodocunque posset, in nostram presentiam adducere tenerentur; quibus adductis iudicium equitatis super premissis facere valeremus inter partes, prout dictaverit ordo iuris.

Denique ipsis octavis festi beati Georgii martiris occurrentibus, predicto magistro Jakch coram nobis astante ac exhibitione litterarum preallegati capituli Varadiensis citatoriarum eosdem Nicolaum, filium Nicolai, Joannem, Nicolaum, Michaelem, Egidium, Deseo, Ladislaum et Emericum, filios Ladislai, filii Nicolai de Doboka, in quos presens causa, mortuo eodem Ladislao, patre ipsorum, iuxta regni consuetudinem fuisset redundata, ad easdem octavas festi beati Georgii martiris, contra ipsum citatos fore declarante, sicque per eosdem Joannem, Leukus et Nicolaum, filios Nicolai, ac Ladislaum, filium eiusdem Ioannis, necnon Ioannem, Nicolaum, Michaelem, Egidium, Deseo, Ladislaum et Emericum, filios Ladislai, iuxta continentiam priorum, litterarum nostrarum prorogatoriarum et earundem litterarum dicti capituli Varadiensis citatoriarum premissa instrumenta eorum exhiberi postulante, quia Bartha pro prescriptis Joanne et Leukus, filiis Nicolai, et Ladislao, filio eiusdem Joannis, cum procuratoriis litteris supradicti conventus de Clusmunustra coram nobis adherendo predictisque Nicolao, filio Nicolai, Joanne, Nicolao, Michaele, Egidio, Deseo, Ladislao et Emerico, filiis Ladislai, in nostram presentiam venire vel mittere non curantibus, sed se in iudiciis onerari permittentibus, eadem instrumenta, absque principalitate⁴ eorundem, propter unionem cause ipsorum, tunc ad presens commode non posse exhibere asseruerat, pro eo ad octavas festi beati Jacobi apostoli tunc proxime venturi preactam instrumentalem exhibitionem duxeramus peremptorie prorogandam eo modo, quod ipse magister Jakch eosdem Nicolaum, filium Nicolai, et filios Ladislai ad easdem octavas legitima citatione vel evocatione mediante aut aliter quomodocunque posset, per viam iusticie ad nostram presentiam adducere teneretur; quibus adductis, facere valeremus in premissis, quod requireret ordo iuris.

Denique ipsis octavis festi beati Jacobi advenientibus prefatisque Nicolao, filio Nicolai de Doboka, Nicolao, Joanne, Emerico, Egidio, Deseo, Ladislao et Stephano, filiis Ladislai de eadem Doboka iuxta continentiam litterarum pretitulati capituli Varadiensis citatoriarum, contra eundem magistrum Jakch de Kusal legitime citati⁵ ad premissam instrumentalem exhibitionem venire vel mittere non curantibus, sed se in iudiciis, iuxta continentiam aliarum litterarum nostrarum, agravari permittentibus, prefato magistro Jakch coram nobis astante et premissa instrumenta per predictos nobiles de Doboka exhiberi postulante, quia Stephanus, filius Chye de Mon, pro eisdem Joanne et Leukus, filiis Nicolai, ac Ladislao, filio eiusdem Joannis, necnon Michaele, filio Ladislai, filii dicti Nicolai de Doboka, cum procuratoriis litteris conventus de Clusmunustra coram nobis comparendo, prealegataque instrumenta per eosdem Joannem et Leukus, Ladislaum ac Michaelem tunc ad presens exhibere non posse retulerat, sed exhibitionem eorundem in ulteriorem terminum absque efficaci ratione per nos prorogari facere nitebatur, ideo commiseramus eo modo, quod pretacti Joannes, Leukus, Ladislaus ac Michael supradicta instrumenta ipsorum in octavis festi beati Micahelis archangeli proxime tunc venturi, cum iudicio trium marcarum ante litis ingressum deponendo, exhibere tenerentur coram nobis. Et quia prefati Nicolaus, filius Nicolai, Joannes, Emericus, Deseo et La-

dislaus, et Stephanus, filii Ladislai, ad premissam instrumentalem exhibitionem faciendam contra eundem magistrum Jakch evocari debere videbatur, ideo, predicto capitulo ecclesie Varadiensium⁶ litteratorie scribendo eorum amicitiam petieramus diligenter, quatenus ipsorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Paulus, filius Sandur, homo noster, evocaret prenotatos Nicolaum, filium Nicolai, Nicolaum, Joannem, Emericum, Egidium, Deseo, Ladislaum et Stephanum, filios Ladislai de Doboka ad octavas festi beati Michaelis archangeli proxime tunc venturi, premissa instrumenta ipsorum in facto dicti monasterii sancte Margarethe virginis exhibituros in premissaque causa finale iudicium assumpturos contra magistrum Jakch prenotatum insinuando ibidem, ut, si venirent et premissa instrumenta ipsorum exhibere curarent in eodemque causa iudicium finale assumere vellent, benequidem, alioquin contra eosdem iudiciariam procederemus per censuram. Et post hec ipsius evocationis seriem, cum totali suo processu, ad easdem octavas festi beati Michaelis archangeli, nobis amicabiliter rescriberet capitulum Varadiense prenotatum.

Denique ipsis octavis festi beati Michaelis archangeli advenientibus, prefatus magister Jakch personaliter in nostri iudicii figura comparando eosdemque Nicolaum, filium Nicolai, Nicolaum, Joannem, Emericum, Egidium, Deseo, Ladislaum et Stephanum, filios Ladislai de Doboka, per predictum Paulum, filium Sandur, hominem nostrum, presente Petro presbitero, rectore altaris sancte Anne, matris virginis gloriose, testimonio iamdicti capituli Varadiensis, sabbatho proximo, ut puta in festo beati Mathei apostoli et evangeliste tunc proxime preterito, premissa instrumenta ipsorum exhibituros in eademque causa finale iudicium assumpturos, iuxta nostram iudiciariam commissionem, demonstratione litterarum predicti capituli Varadiensis, super ipsa evocatione nobis rescriptionalium contra ipsum evocatos fuisse declarando, preallegata instrumenta per eosdem nobiles de Doboka modo premissa super facto predicti monasterii exhiberi assumpta exhiberi postularat iustitia mediante.

Tandem predictis Nicolao, filio Nicolai, Nicolao, Joanne, Emerico, Egidio, Deseo, Ladislao et Stephano, filiis Ladislai, ad easdem octavas festi Michaelis archangeli venire vel mittere non curantibus, sed se mediantibus aliis litteris nostris iudicialibus iudiciorum oneribus innodari permittentibus, quia sepredictus Joannes, filius Nicolai, pro se personaliter, pro predictis vero Leukus, Ladislao, Michaele cum procuratoriis litteris supradicti conventus de Clusmunustra in nostri presentia astando, nec prelibata instrumenta eorum, tunc ad presens exhibere, nec predicta trium marcarum iudicia persolvere posse indicarat, sed exhibitionem eorundem instrumentorum ac solutionem iudiciorum predictorum, absque alicuius evidentis rationis assignatione, in ulteriorem terminum per nos prorogari facere intendebat, igitur decreveramus iudicantes eo modo quod ipsi Joannes et Leukus, filii Nicolai, Ladislaus et Michael supradicta instrumenta ipsorum in octavis festi beati Georgii martiris tunc proxime venturi, cum iudicio trium marcarum ante litis ingressum deponendo, exhibere ac premissa iudicia trium marcarum cum duplo⁷ nobis et partibus adversis persolvere tenerentur. Quia autem premissam evocationem consulare⁸ trine forenses sequi debuerant proclamationes deviosque ad iuri rebellantes ad tramitem iustitie invitare iudicibus maximum indicium pietatis fore reputatur, idcirco amicitiam pretacti ca-

pituli Varadiensis literatorie petieramus reverentur, quatenus eorum mitterent hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Paulus, filius Sandur, homo noster prenotatus, supradictos Nicolaum, filium Nicolai, Nicolaum, Joannem, Emericum, Egidium, Deseo, Ladislaum et Stephanum, filios Ladislai de Doboka, in tribus foris comprovincialibus, super facto dicti monasterii dicte Margarethe virginis et martiris instrumenta ipsorum, ut premittitur, exhibituros ac super premissorum iudiciorum oneribus, quorum mole se modo pretacto innodari permiserant, nobis, veluti iudici, in duabus partibus et in tertia parte partibus adversis satisfacturos in eademque causa finale iudicium assumpturos, in nostram presentiam, contra magistrum Jakch prenotatum ad easdem octavas festi beati Georgii martyris publice faceret proclamari; promulgando ibidem, ut si venirent et premissa instrumenta super facto dicti monasterii exhibere curarent, in eademque causa finale iudicium assumere vellent, et premissa iudicia modo premissis deponerent, bene quidem, alioquin, non obstante ipsorum absentia, ipsam causam debito fine terminarem, lege regni requirente. Et post hec ipsius trine forensis proclamationis seriem cum totali suo processu, ad easdem octavas festi beati Georgii martyris nobis amicabiliter rescriberet capitulum Varadiense annotatum.

Ipsis itaque octavis festi beati Georgii martyris advenientibus, prefatis Joanne et Leukus, filiis Nicolai, et Ladislao, filio eiusdem Joannis, ac Michele, filio Ladislai, non venientibus nec mittentibus, Joannes, filius Pauli, et Nicolaus, filius Dominici, pro annotato magistro Jakch, cum procuratoriis litteris regalibus, ad nostram accedentes presentiam, litteras pretitulati capituli Varadiensis super ipsis forensibus proclamationibus nobis rescriptionales adversus eosdem Nicolaum, filium Nicolai, et filios Ladislai, superius nominatim insertos, nostro iudiciario examini presentaverat⁹. In quibus per Paulum, filium Sandrini¹⁰, hominem nostrum prenotatum, presente Nicolao presbitero, rectore altari sancti Domini martyris¹¹, de choro ecclesie dicti capituli Varadiensis, testimonio eiusdem, eosdem Nicolaum, filium Nicolai, et filios Ladislai in tribus foris comprovincialibus super facto predicti monasterii dicte Margarethe virginis et martiris instrumenta ipsorum exhibituros, ac super premissis iudiciorum oneribus, quorum mole se agravari permiserant satisfacturos, in eademque causa finale iudicium assumpturos, in nostram presentiam contra ipsum magistrum Jakch, iuxta premissam nostram iudicarium commissionem publice proclamari fecisse compereramus evidentur ad¹² octavas¹² festi¹² beati¹² Georgii¹² martyris¹² prenotatas¹². Qui quidem Nicolaus, filius Nicolai, et filii Ladislai, superius nominati, modo prenotato proclamati, in nostram presentiam venire vel mittere non curarant, per eosdem procuratores prenotati magistri Jakch, ab eisdem octavis festi beati Georgii martyris viginti quatuor diebus continuis coram nobis legitime expectati.

Quibus omnibus sic habitis, prenotati Joannes, filius Pauli, et Nicolaus, filius Dominici, legitimi procuratores predicti magistri Jakch, pretitulatum monasterium abbatiale in honorem sancte Margarethe virginis et martiris, in monte Mezes, in comitatu de Zonuk constructum et edificatum, cum omnibus suis utilitatibus, salvo iure patronatus, ac quibusvis pertinentiis eiusdem universis, per prescriptum dominum nostrum Lodovicum regem, exhibitione litterarum eiusdem domini nostri regis patentium, in Wysegrad¹⁰, in festo Purificationis beate virginis, anno

domini millesimo trecentesimo sexagesimo primo, sub maiori suo sigillo emanatarum, magistro Jakch et filiis suis supradictis, modo superius declarato datum et collatum fuisse declararent manifeste; postulantes eidem magistro Jakch super premissis omnibus ex parte eorundem nobilium de Doboka, observata regni lege, per nos iusticie complementum impertiri.

Verum quia tempore primarie statutionis prelibati monasterii et suarum pertinentiarum, eisdem magistro Jakch et filiis suis faciende, ceteris non contradicentibus, sepenominati Ladislaus, Joannes, Leukus et Nicolaus, filii Nicolai, filii Mykud bani de Doboka, contradictionis velamine obviarant, ad reddendamque sue contradictionis rationem, ad regiam presentiam, ut superius declaratur, venire vel mittere non curant, demumque secundarie statutioni ipsius monasterii et suarum pertinentiarum iidem filii Nicolai et Ladislaus, filius eiusdem Joannis, simili modo contradictionem facere procurarant; tempore etiam propositionis primo¹³ prememoratus Petrus de Kege, habens legitimi procuratoris auctoritatem, in personis eorundem filiorum Nicolai, filii Mykud bani, et Ladislai, filii Joannis, demum etiam in ipso litigionario processu, sepefatus Ioannes, filius Nicolai, pro se presonaliter et pro eisdem Leukus, fratre, et Ladislao, filio suis, ac Michaelae, filio Ladislai, cum predictis litteris procuratoriis coram nobis adherendo, in facto predicti monasterii et suorum pertinentiarum instrumenta vigorosa habere allegarat.

Tandemque in prefixis terminis legitimis, ipsis Joanni et Leukus, filiis Nicolai, et Ladislao, filio eiusdem, ac Michaelae¹⁴, filio per nos iudicialiter commissis, ipsa instrumenta eorum in processu ipsius litis nunquam exhibere curarant, sed quibusdam dissimulativis cautelis et coloribus adinventis, de termino in terminum prorogarant, prefati vero Nicolaus, filius Nicolai, necnon Nicolaus, Joannes, Emericus, Egidius, Deseo, Ladislaus et Stephanus, filii Ladislai de predicta Doboka, modo superius expresso citati, evocati ac in tribus foris comprovincialibus ad ipsam instrumentalem exhibitionem faciendam proclamati, ad nostram presentiam venire vel mittere non curarant, imo ius alienum usurpando, temeraria presumptione conservare intendebant, actoresque seu requisitores in dominium huiusmodi possessionum pro quibus litigantur, talibus in processibus regni consuetudo ab antiquo approbata, non obstante ampliori contradictione partium adversarum, sua instrumenta in tribus terminis, ipsis legitime assignatis et deputatis producere non curantium, intromitti sanctiebat.

Ex eo quod predictus magister Jakch in dominium predicti monasterii et suarum pertinentiarum, non obstante ampliori contradictione predictorum nobilium de Doboka, ut superius est enarratum, instrumenta ipsorum exhibere non curantium et aliorum quorumlibet, eo quod in longinqua ventilatione ipsius cause, nullius alterius contradictio coram nobis obviarat per viam iusticie statui seu intromitti debere videbatur.

Idcirco baronum et nobilium regni, nobiscum adherentium, moderato inducti consilio, prenotatos nobiles de Doboka, pretextu premissis indebite prohibitionis eorundem, ut pretactum est, statutioni prescripti monasterii beate Margarethe virginis, eidem magistro Jakch fiende, facte, in estimatione predicti monasterii et suarum pertinentiarum, rationeque non persolutionis preallegatorum iudiciorum in ipsos accumu-

latorum et agregatorum, in dupplo eorundem convictos fore committentes decreveramus, iudicando quod homo noster infra declarandus, sub testimonio sepedicti capituli Varadiensis, idem per ipsum ad id amicabilem litteratorie transmitti postularamus, feria tertia proxima ante festum preciosissimi Corporis Christi tunc proxime venturum, ad faciem predicti monasterii et suarum pertinentiarum, vicinorum et commetaneorum eorundem universorum legitimis convocationibus factis accedendo, statuerent ipsum, cum suis utilitatibus et pertinentiis universis iamdicto magistro Jakch, iuxta formam premissae regalis collationis, perpetuo possidendum, salvo iure alieno, contradictione premissorum nobilium de Doboka ac aliorum quorumlibet, ratione premissorum, non obstante. Si qui autem aliquid iuris se habere sperarent in eodem, facta ipsa statione, dum vellent, prosequerentur ab eodem, ordine iuris observato. Et post hec, ipsius stationis seriem, cum totali suo processu, ad octavas festi beati Michelis archangeli tunc venturi, nobis amicabilem rescriberet capitulum Varadiense prenotatum.

Denique ipsis octavis festi beati Michaelis archangeli advenientibus, sepedictus magister Jakch personaliter ad nostram accedendo presentiam, quasdam litteras predicti capituli Varadiensis, privilegialiter confectas, nostro iudiciario examini presentavit, in quibus inter cetera habebatur, quod ipsum capitulum, litteris nostris honore quo decuit receptis, una cum Blasio, litterato de Molumsar, notario curie nostre, homine nostro, ad premissa specialiter transmissis, virum discretum, magistrum Abraham, socium et concanonicum eorum pro testimonio fidedignum, ad premissa exequenda duxisset destinandum. Qui demum, ad ipsum capitulum reversi et per ipsum requisiti, eidem concorditer retulissent quod ipsi, in predicta feria tertia proxima ante festum preciosissimi Corporis Christi nunc preteritum et aliis diebus immediate subsequentibus, ad hoc aptis, ad faciem eiusdem monasterii abbatialis, in honorem beate Margarethe virginis, in monte Meszes¹⁰ vocato, in comitatu de Zonuk constructi, quod Meszes Apath nuncuparentur, ac suarum pertinentiarum, vicinis ac commetaneis eiusdem universis legitime inibi convocatis et presentibus accessissent ipsumque monasterium, cum suis utilitatibus et pertinentiis universis, perdicto magistro Jakch de Kwsal, iuxta formam premissae regalis collationis, iure perpetuo statuissent possidendum, salvo iure alieno, nullo penitus contradictore apparente.

Quarum litterarum exhibitionibus factis, quia ex serie earundem sepe nominatum monasterium, cum suis pertinentiis, per prescriptos nuntios¹⁵ et ipsius capituli homines iuxta nostram iudiciariam commissionem eidem magistro Jakch statutum fore cognovimus, ideo eo iure quo, ex premissa regali collatione, idem monasterium cum suis pertinentiis ipsi magistro Jakch et per eum, filiis suis prenotatis pertinere dinoscimus, unacum baronibus et nobilibus regni nobiscum adherentibus reliquimus et commisimus eisdem, iudiciaria autoritate perpetuo possidendum, tenendum pariter et habendum, salvo iure alieno, predictis nobilibus de Doboka perpetue taciturnitatis silentium imponendo ab eodem.

In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam, presentes litteras nostras privilegiales, pendentes et autentici sigilli nostri munimine roboratas, eidem magistro Jakch et filiis suis duximus concedendas.

Datum in Wysegrad, tricesimo die octavarum festi beati Michaelis archangeli predictarum, anno domini millesimo trecentesimo sexagesimo quinto.

..i-au chemat înaintea regelui la a cincisprezecea zi a sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe pe atunci în curînd viitoare¹⁶ și la acea a cincisprezecea zi a sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, sus-zișii Ladislau, Ioan, Leukus și Nicolae, fiii lui Nicolae, fiul lui Mykud banul, nobili de sus-pomenita Dăbica nici nu au venit înaintea regelui ca să stea de față cu acei magiștri Jakch și fiii săi, și nici n-au trimis <pe altcineva în locul lor>, <deși> sus-zișii magiștri Jakch și Gheorghe, ei înșiși pentru ei și <de asemenea> în numele lui Ladislau și apoi Dionisie, ceilalți fii ai sus-zisului magistru Jakch, i-au așteptat, după lege, douăzeci și două de zile în șir, și astfel au dat prilej să fie globiți așa cum glăsuia pe rînd asupra tuturor celor de mai sus cuprinsul scrisorii de globire a pomenitului domn <al nostru> regele dată la Vișegrad în a douăzeci și treia zi de la sus-zisa a cincisprezecea zi a sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe¹⁷ din același an.

Iar în cuprinsul celeilalte scrisori tot de punere în stăpînire a pomenitului capîtu al bisericii de Oradea, dată în luna de după sărbătoarea Nașterii slăvitei fecioare¹⁸ în același an al domnului o mie trei sute șaizeci și unu, se spunea între altele, astfel: că, atunci cînd sus-zisul magistru Jakch, luînd cu sine pe Ioan, fiul lui Ștefan de Dioșod, omul regelui, și pe magistrul Bartolomeu, canonic al zisei bisericii de Oradea și om de mărturie al acelu capîtu, s-a dus în joia de după acea sărbătoare a Nașterii slăvitei fecioare¹⁹ și în celelalte zile îndată următoare la zisa mănăstire²⁰ și în cele ce țin de ea și, fiind aceștia de față cînd a voit să fie pus în stăpînirea lor²¹ și să i se treacă acelea în stăpînire cu acel drept cu care se știe că țin de el, înfățișîndu-se acolo Ioan, Ladislau, Nicolae și Leukus, fiii lui Nicolae, precum și Ladislau, fiul acestui Ioan, fiul lui Nicolae de Dăbica și spunînd că au acte temeinice cu privire la pomenita mănăstire, și că sînt gata și pregătiți să le înfățișeze la sorocul ce li se va hotărî, s-au ridicat împotriva acelei puneri în stăpînire. Pe aceștia <chiar> în sus-pomenita zi de la locul acelei mănăstiri i-au chemat acel om al regelui și omul capîtlului înaintea regelui, pe octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail pe atunci în curînd viitoare²², spre a sta față cu acel magistru Jakch și a da seama de împotrivirea lor, cerînd sus-numitul Gheorghe în numele acelu magistru Jakch, tatăl său, ca sus-zișii nobili de Dăbica să dea socoteală de pomenita lor împotrivire.

După auzirea acestora ridicîndu-se Petru de Chegea, în numele sus-zișilor fii ai lui Nicolae, fiul lui Mykud banul și al lui Ladislau, fiul lui Ioan cu scrisoare de împuternicire a conventului bisericii din Cluj-Mănăstur, a răspuns dimpotrivă că sus-zisa mănăstire cu cele ce țin de ea ar fi a sus-numiților fii ai lui Nicolae, fiul lui Mykud banul și a lui Ladislau, fiul lui Ioan, în puterea unor prea temeinice acte, pe care ei sînt gata și pregătiți să le înfățișeze la un soroc viitor ce li se va da de către noi. Drept aceea noi, am hotărît prin judecată așa: că, acei fii ai lui Nicolae și Ladislau, fiul lui Ioan sînt datori să înfățișeze înaintea noastră, la octavele sărbătorii pe atunci viitoare a Botezului domnului²³ toate dovezile lor scrise — dacă au vreunele întocmite, cu privire la zisa mănăstire și la cele ce țin de ea — împotriva sus-numitului magistru Jakch, care de asemenea va trebui să înfățișeze actele sale cu privire la

acea mănăstire, dacă are vreunele, pentru ca văzînd acestea să putem face judecată și dreptate, între părți cu privire la cele de mai sus, după cum va porunci cumpăna dreptății.

În sfîrșit sosînd acele octave ale sărbătorii Botezului domnului <și> înfățișîndu-se înaintea noastră pentru sus-zisul domn magistrul Jakch, Ștefan diacul cu scrisoare de împuternicire a regelui și cerînd ca acei Ioan, Ladislau, Leukus și Nicolae, fiii lui Nicolae și Ladislau, fiul acestui Ioan să înfățișeze sus-zisele lor acte, deoarece <însă> Nicolae de Sumurducu a venit în fața noastră în numele aceluia Ioan, al lui Leukus și al lui Ladislau, fiul acestui Ioan cu scrisoare de împuternicire a conventului din Cluj-Mănăstur — sus-zisii Ladislau și Nicolae nevenînd și netrimînd <pe nimeni în locul lor> și dînd prilej să fie pedepsiți, printr-o altă scrisoare a noastră, cu gloabă judecătorească, — și a spus că întrucît pricina îi privește pe toți laolaltă nu poate să înfățișeze deocamdată pomenitele acte fără ca și aceștia²⁴ să fie de față, de aceea am hotărît să amînăm neapărat acea înfățișare de acte pe octavele de atunci viitoare ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe²⁵, în așa fel ca acel magistrul Jakch, să fie dator să-i aducă înaintea noastră pe acei Ladislau și Nicolae, la acele octave prin legiuita chemare sau punere în vedere sau în orice alt chip ar putea pentru ca după aducerea acestora să putem face judecată dreaptă între părți cu privire la cele de mai sus, după cum va porunci rînduiala legii.

În sfîrșit la sosirea acelor octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, înfățișîndu-se înaintea noastră sus-zisul magistrul Jakch și dovedînd prin arătarea unei scrisori de chemare <în judecată> a pomenitului capîtlu din Oradea că acei Nicolae, fiul lui Nicolae, Ioan, Nicolae, Mihail, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Emeric, fiii lui Ladislau, fiul lui Nicolae de Dăbîca, asupra cărora, trecuse după moartea aceluia Ladislau, tatăl lor, pricina de față, potrivit obiceiului țării, fuseseră chemați spre a sta față cu el la acele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, a cerut așadar ca acei Ioan, Leukus și Nicolae, fiii lui Nicolae, precum și Ladislau, fiul aceluiași Ioan, cît și Ioan, Nicolae, Mihail, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Emeric, fiii lui Ladislau, să înfățișeze pomenitele lor acte, potrivit cuprinsului scrisorii noastre de amînare de mai înainte și al acelei scrisori de chemare <în judecată> a zisului capîtlu din Oradea. Deoarece însă Bartha, care a venit înaintea noastră în numele suscrîșilor Ioan și Leukus, fiii lui Nicolae, și în numele lui Ladislau, fiul aceluiași Ioan cu scrisoare de împuternicire a sus-zisului convent din Cluj-Mănăstur — în timp ce sus-zisii Nicolae, fiul lui Nicolae, Ioan, Nicolae, Mihail, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Emeric, fiii lui Ladislau nu s-au îngrijit să vină în fața noastră și nici să trimită <pe altcineva în locul> lor, ci au dat prilej să fie pedepsiți de gloabă — a declarat²⁶ că, întrucît pricina îi privește pe toți laolaltă, nu poate să înfățișeze deocamdată cum se cuvine acele acte, fără ca <și> aceștia²⁷, să fie de față, de aceea am hotărît să amînăm pomenita înfățișare de acte neapărat la octavele sărbătorii pe atunci în curînd viitoare a fericitului apostol Iacob²⁸, în așa fel ca acel magistrul Jackch, să fie dator a-i aduce înaintea noastră prin legiuita chemare sau punere în vedere sau în orice alt chip ar putea pe calea legii pe acei Nicolae, fiul lui Nicolae și pe fiii lui Ladislau, la acele octave, pentru ca după aducerea lor să putem face cu privire la cele de mai sus ceea ce va porunci rînduiala legii.

În sfârșit, sosind acele octave ale sărbătorii fericitului <apostol> Iacob și pomeniții Nicolae, fiul lui Nicolae de Dăbîca, Nicolae, Ioan, Emeric, Egidiu, Desideriu, Ladislau, fiii lui Ladislau de sus-zisa Dăbîca, <deși> chemați în chip legiuit împotriva aceluiași magistru Jakch de Coșeu potrivit cuprinsului scrisorii de chemare <în judecată> a sus-scrisului capitlu din Oradea, <totuși> neîngrijindu-se să vină sau să trimită <pe cineva> la sus-zisa înfățișare de acte, ci dînd prilej să fie globiți, potrivit cuprinsului unei alte scrisori a noastre, iar sus-zisul magistru Jakch stînd la judecată în fața noastră și cerînd ca sus-zii nobili de Dăbîca să înfățișeze pomenitele acte, deoarece însă Ștefan, fiul lui Chye de Naimon, venind în fața noastră în numele acelor Ioan și Leukus, fiii lui Nicolae precum și în al lui Ladislau, fiul aceluiași Ioan cît și în acel al lui Mihail, fiul lui Ladislau, fiul zisului Nicolae de Dăbîca, cu scrisoare de imputernicire a conventului din Cluj-Mănăstur, a declarat că deocamdată acei Ioan și Leukus, Ladislau și Mihail nu pot înfățișa pomenitele acte, și căuta să facă să se amîne de noi înfățișarea lor la un soroc viitor, fără nici un temei îndreptățit, de aceea noi am hotărît așa: că acei Ioan, Leukus, Ladislau și Mihail vor fi datori să înfățișeze înaintea noastră sus-zisele lor acte la octavele sărbătorii pe atunci în curînd viitoare a fericitului arhanghel Mihail²⁹ cu o gloabă de trei mărci ce se vor plăti înainte de începerea judecății. Și deoarece am găsit că sus-zii Nicolae, fiul lui Nicolae, Ioan, Emeric, Desideriu și Ladislau și Ștefan, fiii lui Ladislau, trebuie chemați spre a face sus-zisa înfățișare de acte împotriva aceluiași magistru Jakch, de aceea trimițînd scrisoare sus-zisului capitlu al bisericii de Oradea am cerut cu stăruință prieteniei lor³⁰ ca să trimită spre mărturie omul lor vrednic de crezare, în fața căruia omul nostru Pavel, fiul lui Alexandru să cheme pe sus-zii Nicolae, fiul lui Nicolae, pe Nicolae, Ioan, Emeric, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Ștefan, fiii lui Ladislau de Dăbîca la octavele sărbătorii pe atunci în curînd viitoare a fericitului arhanghel Mihail ca să-și înfățișeze pomenitele lor acte cu privire la zisa mănăstire a sfintei fecioare Margareta și să primească hotărîrea din urmă, în sus-zisa pricină, față cu pomenitul magistru Jakch, făcîndu-le cunoscut că dacă vor veni acolo și se vor îngriji să înfățișeze pomenitele lor acte și vor voi să primească hotărîrea din urmă în această pricină, va fi bine, altminteri vom purcede împotriva lor la pedepse judecătorești. Și după acestea sus-zisul capitlu din Oradea să aibă bunătatea să ne răspundă în scris la acele octave ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail despre cuprinsul acelei chemări <în judecată> împreună cu întreaga ei desfășurare.

În sfârșit, sosind acele octave ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, sus-zisul magistru Jakch venind însuși în fața judecății noastre și dovedind, prin înfățișarea scrisorii de răspuns trimisă nouă de sus-zisul capitlu din Oradea cu privire la acea chemare <în judecată>, că acei Nicolae, fiul lui Nicolae, Nicolae, Ioan, Emeric, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Ștefan, fiii lui Ladislau de Dăbîca au fost chemați ca potrivnici ai lui de către sus-zisul Petru, slujitorul altarului sfintei Ana, maică slăvitei fecioare, omul de mărturie al sus-zisului capitlu din Oradea în ziua de sîmbătă, adică la sărbătoarea fericitului apostol și evanghelist Matei atunci de curînd trecută³¹, ca să-și înfățișeze pomenitele lor acte și să primească în această pricină hotărîrea din urmă, potrivit hotărîrii noastre judecătorești, <el>³² a cerut după dreptate ca acei nobili de Dă-

bica să infățișeze actele pe care s-au legat, în chipul mai sus-arătat, să le infățișeze cu privire la sus-zisa mănăstire.

În cele din urmă, cum sus-zișii Nicolae, fiul lui Nicolae, Nicolae, Ioan, Emeric, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Ștefan, fiii lui Ladislau nu s-au îngrijit să vină sau să trimită pe <altul> la acele octave ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, ci, au dat prilej să fie globiți printr-o altă scrisoare a noastră de globire, și deoarece des-pomenitul Ioan, fiul lui Nicolae, infățișându-se înaintea noastră el însuși în numele său, iar în numele sus-zișilor Leukus și Ladislau, Mihail cu scrisoare de împuternicire a sus-zisului convent din Cluj-Mănăstur, a arătat³³ că deocamdată nu pot nici să infățișeze sus-pomenitele lor acte și nici să plătească sus-zisa gloabă de trei mărci, ci urmăreau, să facă să se amîne de către noi la un soroc viitor atât infățișarea actelor cât și plata pomenitei gloabe fără a aduce nici un temei îndreptățit, de aceea noi la judecată am hotărât așa: acei Ioan și Leukus, fiii lui Nicolae și Ladislau și Mihail vor fi datori să infățișeze sus-zisele lor acte la octavele sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe pe atunci în curînd viitoare³⁴ cu o globire de trei mărci ce vor trebui depuse înaintea de începerea judecății, și să plătească îndoit, sus-zisa amendă de trei mărci nouă și părții celeilalte. Deoarece însă pomenita chemare <în judecată> trebuia să fie urmată de trei strigări în tîrguri și deoarece se socotește că e cea mai mare dovadă de îndurare pentru judecători să cheme pe calea dreptății pe cei rătăciți precum și pe cei care nu se supun legii, de aceea am cerut cu toată cinstea prin scrisoare prieteniei sus-zisului capitlu din Oradea, să trimită spre mărturie pe omul lor vrednic de crezare, în fața căruia Pavel, fiul lui Alexandru, pomenitul om al nostru, să pună să fie strigați obștește la trei tîrguri din același ținut sus-zișii Nicolae, fiul lui Nicolae, Nicolae, Ioan, Emeric, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Ștefan, fiii lui Ladislau de Dăbica, ca să-și infățișeze înaintea noastră, împotriva sus-zisului magistru Jakch, la acele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, cum s-a spus mai sus actele lor cu privire la zisa mănăstire a pomenitei fecioare și mucenice Margareta, iar cu privire la sus-zisa gloabă, cu care am dat prilej să fie împovărați, cum s-a arătat mai sus, să ne plătească nouă ca judecător, două părți, și o treia parte, părții potrivnice, și să primească în această pricină hotărîrea din urmă, vestindu-i acolo că dacă vor veni și se vor îngriji să infățișeze pomenitele acte cu privire la zisa mănăstire și vor voi să primească în acea pricină hotărîrea din urmă și vor plăti pomenita gloabă, în chipul arătat mai sus, va fi bine, altminteri, neținîndu-se seamă de lipsa lor <de la judecată> vom da acestei pricini încheierea cuvenită, după cum cere legea țării. Și după acestea sus-zisul capitlu din Oradea să aibă bună-tatea a ne răspunde în scris la acele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe despre cuprinsul întregii strigări prin tîrguri împreună cu întreaga ei desfășurare.

Și astfel sosind acele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, și sus-numiții Ioan și Leukus, fiii lui Nicolae, și Ladislau, fiul aceluiași Ioan și Mihail, fiul lui Ladislau neinfățișîndu-se și netrimitînd <pe nimeni în locul lor> au venit înaintea noastră Ioan, fiul lui Pavel și Nicolae, fiul lui Dominic în numele sus-zisului magistru Jakch cu scrisoare de împuternicire a regelui, și au infățișat cercetării noastre judecătorești împotriva acelor Nicolae, fiul lui Nicolae și a fiilor lui Ladislau trecuți cu numele mai sus, scrisoarea de răspuns <trimisă>

nouă de sus-zisul capitlu din Oradea cu privire la acele strigări din tirguri; în care <scrisoare> am văzut limpede că la sus-insemnatele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe, Pavel, fiul lui Alexandru, omul nostru pomenit, de față cu Nicolae, slujitorul altarului sfântului Dominic mărturisitorul, preot în strana bisericii zisului capitlu din Oradea, omul de mărturie al acestui <capitlu> a pus să fie strigați obștește în trei tirguri din același ținut, potrivit pomenitei noastre hotăriri judecătorești, acei Nicolae, fiul lui Nicolae și fiii lui Ladislau ca să-și infățișeze înaintea noastră împotriva aceluia magistru Jakch actele lor cu privire la sus-zisa mănăstire a pomenitei fecioare și mucenice Margareta și să plătească sus-zisa gloabă cu care au dat prilej să fie împovărați și să primească în această pricină hotărîrea din urmă. Dar acei Nicolae, fiul lui Nicolae și fiii lui Ladislau numiți mai sus, strigați în chipul mai sus-arătat, nu s-au îngrijit să vină înaintea noastră și nici să trimită <pe altcineva>, deși au fost așteptați în fața noastră, potrivit legii, de către acei împuterniciți ai sus-zisului magistru Jakch, timp de douăzeci și patru de zile neîntrerupte începînd de la acele octave ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe.

După ce s-au împlinit astfel toate acestea, sus-numiții Ioan, fiul lui Pavel, și Nicolae, fiul lui Dominic, împuterniciții legiuitori ai sus-zisului magistru Jakch, înfățișînd o scrisoare deschisă a domnului nostru regele dată sub pecetea sa cea mare în Vișegrad la sărbătoarea Întîmpinării domnului³⁵, în anul domnului o mie trei sute șazeci și unu, au arătat limpede că sus-zisa mănăstire abațială zidită și înălțată în cinstea sfintei fecioare și mucenice Margareta pe dealul Meseș în comitatul Solnoc, dimpreună cu toate folosințele sale, afară de dreptul de patronat, și cu toate cele ce țin de ea a fost dată și hărăzită, cum s-a arătat mai sus, de către sus-scrisul nostru domn regele Ludovic magistrului Jakch și sus-ziișilor săi fii, cerînd ei³⁶ ca, să-i facem noi deplină dreptate aceluia magistru Jakch, din partea acelor nobili de Dăbica în cele de mai sus, păzindu-se legea țării.

Și deoarece în vremea cînd trebuia să se facă cea dintîi trecere în stăpînire a pomenitei mănăstiri și a celor ce țin de ea aceluia magistru Jakch și fiilor săi neîmpotrivindu-se alții, des-numiții Ladislau, Ioan, Leukus și Nicolae, fiii lui Nicolae, fiul lui Mykud banul de Dăbica s-au ridicat împotriva și, după cum s-a arătat mai sus, nu s-au îngrijit să vină sau să trimită <pe cineva> înaintea regelui spre a da seama de împotrivirea lor.

Apoi, deoarece la a doua trecere în stăpînire a acelei mănăstiri și a celor ce țin de ea, acei fii ai lui Nicolae și Ladislau, fiul aceluia Ioan s-au îngrijit la fel să ridice împotrivire.

Iar la timpul plîngerii dintîi sus-pomenitul Petru de Chegea, avînd putere de împuternicit legiuit, în numele acelor fii ai lui Nicolae, fiul lui Mykud banul și în numele lui Ladislau, fiul lui Ioan, și apoi în însuși mersul judecății des-pomenitul Ioan, fiul lui Nicolae venînd în fața noastră el însuși pentru sine iar pentru acei Leukus, fratele său, și Ladislau, fiul său, ca și pentru Mihail, fiul lui Ladislau cu sus-zisele scrisori de împuternicire a susținut³⁷ că au acte temeinice cu privire la sus-zisa mănăstire și cele ce țin de ea.

Și în sfîrșit deoarece la legiuitele soroace scrise mai sus statornicite de noi prin judecată acelor <Ioan> și Leukus, fiii lui Nicolae și lui Ladislau, fiul aceluiași Ioan și lui Mihail fiul <lui Ladislau> <ei> nu

s-au îngrijit de loc în tot mersul acestei judecăți să-și înfățișeze acele acte ale lor, ci prin fel de fel de măsuri de amânare și de cuvinte meșugite au amânat din soroc în soroc acea înfățișare de acte.

Apoi, deoarece sus-zii Nicolae, fiul lui Nicolae, precum și Nicolae, Ioan, Emeric, Egidiu, Desideriu, Ladislau și Ștefan, fiii lui Ladislau de Dăbica cea sus-pomenită, chemați în chipul mai sus-arătat și vestiți anume și strigați în trei târguri din același ținut < să vină > să facă acea înfățișare de acte, nu s-au îngrijit nici să vină nici să trimită < pe altcineva > înaintea noastră, ba chiar, cotropind dreptul altuia, urmăreau să-l țină în stăpânire cu cutezătoare îndrăzneală.

Și, deoarece obiceiul țării statornicit din vechime poruncește în astfel de judecăți ca, neținându-se seama de nici o altă împotrivire a părții potrivnice, care nu s-au îngrijit să-și înfățișeze actele sale la trei sorocace ce i-au fost date și hotărâte potrivit legii, pârșii sau reclamantii să fie puși în stăpânirea acelor moșii care se judecă.

Și, deoarece se vedea limpede că sus-zisul magistrul Jakch trebuie să fie pus sau așezat pe calea legii în stăpânirea sus-zisei mănăstiri și a celor ce țin de ea, fără a se mai ține seama de vreo împotrivire a sus-zisilor nobili de Dăbica, care, cum s-a spus mai sus, nu s-au îngrijit să-și înfățișeze actele lor și < neținând seama > nici de împotrivirea altora; și deoarece în îndelungata dezbateră a acestei pricini nu s-a mai ridicat înaintea noastră împotrivire din partea nimănui altuia.

De aceea noi, îndemnați de sfatul chibzuit al baronilor și nobililor regatului care stăteau alături de noi < la judecată > am hotărât ca sus-zii nobili de Dăbica să fie osîndiți < la o globire asemenea cu > prețul acelei mănăstiri și al celor ce țin de ea din pricina împotrivirii lor neîntemeiate, așa cum s-a arătat mai sus la trecerea în stăpânire a suscrisei mănăstiri a fericitei fecioare Margareta ce trebuia făcută asupra aceluia magistrul Jakch, iar pentru neplata pomenitelor gloabe ce s-au strîns și s-au grămădit asupra lor, să fie osîndiți cu îndoitul lor. Și am poruncit ca omul nostru, ce se va arăta mai jos, dimpreună cu omul de mărturie al despomenitului capitlu din Oradea — pe care am cerut în scris să aibă bunătatea să-l trimită pentru aceasta — ducându-se în marșea dinaintea sărbătorii preacinstului Trup al lui Hristos, pe atunci în curînd viitoare³⁸, la sus-zisa mănăstire și la cele ce țin de ea, și făcînd legiuitele chemări ale tuturor vecinilor și megieșilor ei, s-o dea în stăpânire sus-zisului magistrul Jakch cu toate folosințele sale, și cele ce țin de ea, potrivit cuprînsului sus-zisei danii regale, ca s-o stăpînească pe veci, fără vătămarea dreptului altuia, neținându-se seama de împotrivirea pomeniților nobili de Dăbica și a oricărui altora, în privința celor de mai sus. Iar dacă vreunii ar trage nădejdea să aibă vreun drept la acea < mănăstire >, să și-l ceară de la el³⁹ după făcerea punerii în stăpânire oricînd vor voi, păzînd rînduiala legii. Și după acestea sus-zisul capitlu din Oradea să aibă bunătatea să ne răspundă, în scris la octavele sărbătorii fericitului arhanghel Mihail pe atunci viitoare⁴⁰, despre felul cum s-a făcut punerea în stăpânire cu întreaga sa desfășurare.

În sfîrșit, sosînd acele octave ale sărbătorii fericitului arhanghel Mihail, deș-pomenitul magistrul Jakch venînd însuși înaintea noastră, a înfățișat cercetării noastre judecătorești o scrisoare a sus-zisului capitlu din Oradea întocmită în chip de privilegiu, în care, între altele, se spune că acel capitlu, după ce a primit cu cinstea cuvenită scrisoarea noastră, a hotărît să trimită spre mărturie, dimpreună cu omul nostru Blasiu

de Molumsar diacul, notar al curții noastre, trimis anume pentru cele de mai sus, pe chibzuitul bărbat magistrul Avram, soțul și fratele lor canonic, ca să împlinească cele de mai sus. Aceștia înapoiindu-se după aceea la acel capitol și întrebându-l de el, i-au arătat deopotrivă că în suszisa marți dinaintea sărbătorii prea-cinstitului Trup al lui Hristos, acum trecută, și în celelalte zile îndată următoare potrivite pentru aceasta s-au dus la acea mănăstire abațială zidită în cinstea fericitei fecioare Margareta pe dealul numit Meseș în comitatul Solnoc, care <mănăstire> se cheamă Mezeș-Apath, și la cele ce țin de ea, chemând acolo în chip legiuit pe toți vecinii și megieșii ei, și fiind aceștia de față, au dat în stăpânire acea mănăstire și toate folosințele sale și cele ce țin de ea suszizului magistru Jakch de Coșeu potrivit cuprinsului pomenitei danii regești, ca s-o stăpânească pe veci, fără a atinge dreptul altuia și nevinându-se chiar nici un împotrivor.

După înfățișarea acestei scrisori, deoarece din cuprinsul ei am aflat că des-pomenita mănăstire împreună cu cele ce țin de ea a fost dată în stăpânirea aceluia magistru Jakch de către sus-scrișii om al nostru și al capitolului, potrivit hotărârii noastre judecătorești, de aceea noi împreună cu baronii și nobilii regatului care stăteau alături de noi <la judecată> am lăsat și am încredințat prin puterea <noastră> judecătorească aceluia magistru Jakch și prin el pomeniților săi fii acea mănăstire și cele ce țin de ea, ca s-o stăpânească, s-o țină și s-o aibă pe veci, cu acel drept cu care se știe că ține de ei din pomenita danie regească, fără a vătâma dreptul altuia; iar pe sus-zisii nobili de Dăbica i-am silit la veșnică tăcere cu privire la această <mănăstire>.

Spre pomenirea și veșnica trăinicie a acestui lucru am hotărât să dăm acestui magistru Jakch și fiilor săi scrisoarea noastră privilegială de față întărită cu puterea pecetii noastre atîrnate și autentice.

Dat la Vișegrad, în a treizecea zi a sus-ziselor octave ale sărbătorii fericitului arhangel Mihail, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, colecția Iosif Kemény.
Copie simplă de la începutul veacului al XVII-lea.

REGESTE: Szabó, *Erd. Múz. okl.*, p. 28—29, nr. 124 cu data greșită 28 octombrie 1365.

¹ Începutul actului lipsește, documentul fiind rupt. Din această cauză emittentul actului este dat cu probabilitate. Din context rezultă că el nu poate fi Ludovic I, regele Ungariei, cum afirmă Szabó în *Erd.Múz.okl.*, p. 28. nr. 124, ci trebuie să fie Ștefan Bubek, judele curții regale.

² Corect: *que*.

³ Corect: *prompti*.

⁴ Corect: *presentialitate*.

⁵ În copie, scris ulterior deasupra rîndului; corect: *citatis*.

⁶ Corect: *Varadiensis*.

⁷ Corect: *dupplo*.

⁸ Corect: *consulere*.

⁹ Corect: *presentaverant*.

¹⁰ Astfel în copie.

¹¹ Astfel în copie, greșală evidentă în loc de: *confessoris*.

¹² În copie scrise deasupra rîndului de o altă mîină.

¹³ Corect: *prime*.

¹⁴ Corect: *Michaeli*.

¹⁵ Corect: *nostrum*.

¹⁶ 8 mai 1361.

¹⁷ 30 mai 1361.

¹⁸ 13 septembrie 1361.

¹⁹ 9 septembrie 1361.

²⁰ E vorba de mănăstirea Meseș, azi dispărută. Amintirea ei o păstrează Dealul Mănăstirii din munții Meseș, în județul Sălaj.

²¹ Adică a mănăstirii și a celor ce țin de ea.

²² 6 octombrie 1361.

²³ 13 ianuarie 1364.

²⁴ Adică Ladislau și Nicolae, care nu s-au înfățișat.

²⁵ 1 mai 1364.

²⁶ E vorba de împuternicitul Bartha.

²⁷ Adică Nicolae, fiul lui Nicolae, și fiii lui Ladislau, care nu se înfățișează.

²⁸ 1 august 1364.

²⁹ 6 octombrie 1364.

³⁰ Adică celor din capitlul Orășii.

³¹ 21 septembrie 1364.

³² Magistrul Jakch.

³³ Ioan, fiul lui Nicolae.

³⁴ 1 mai 1365.

³⁵ 2 februarie 1361.

³⁶ Ioan, fiul lui Pavel și Nicolae, fiul lui Dominic.

³⁷ Petru de Chegea și apoi Ioan, fiul lui Nicolae.

³⁸ 10 iunie 1365.

³⁹ De la magistrul Jakch.

⁴⁰ 6 octombrie 1365.

437 1365 noiembrie 4 (*sedecimo die quindenarum residentie regalis exercitus contra Bulgaros moti et ad octavas festi beati Michaelis archangeli proclamate*).

Ștefan Bebek, judele curții regale, face cunoscut că în procesul dintre Nicolae, fiul lui Keled de Diosig și soția lui Mihail de Monak, cu privire la drepturile de moșie ale lui Dorogh, fiul lui Ștefan, fiul lui Laurențiu de Dob, fratele sus-numitei a dat acesteia moșiile și părțile de moșie ale răposatului Dorogh, în temeiul scrisorii lui Ludovic I, regele Ungariei, din 19 mai 1364, nr. 271.

Bibl. Széchenyi din Budapesta, colecția Gabriel Nagy, tom. 17. p. 219.

Rezumat în actul lui Sigismund, regele Ungariei din 17 februarie 1400, Vișegrad, (cf. *Mályusz*, II, nr. 82).

REGESTE: *Fejér*, X/2, p. 779—800.

438

1365 noiembrie 6, Zvolen.

Nos, Lodovicus, dei gratia rex Hungarie, memorie commendantes presentium tenore significamus universis, quod nos fidelibus nostris, universis nobilibus de partibus Transilvanis et eorum heredibus, huiusmodi libertatis et gratie perpetuo durature prerogativam dedimus et annuimus, ut ipsi nobiles eorumque heredes et posterii ac quipiam ipsorum suos populos et iobagiones ac famulos impossessionatos, in omnibus causis et causarum articulis, exceptis duntaxat furtis, publicis latrocinis et causis criminalibus, ad instar ceterorum nobilium regni nostri iudicandi plenam habeant facultatem. Volumus igitur et vobis, universis prelatibus, baronibus, comitibus, castellanis, nobilibus, officialibus et aliis cuiusvis dignitatis et status hominibus possessionatis, item civitatibus et liberis villis ipsarumque rectoribus, iudicibus et villicis,

468

fidelibus nostris, quibus presentes ostendentur, firmissimo regio suo edicto mandamus, quatenus deinceps populos, iobagiones et famulos im-
possessionatos predictorum nobilium de partibus Transilvanis in nullis
causis et causarum articulis motis et movendis, exceptis solum, ut pre-
fertur, furtis, publicis latrocinis et causis criminalibus, indicare vel
vestro astare iudicatu compellere presumatis nec ipsos aut eorum alte-
rum in personis seu rebus suis alibi, in tenutis et possessionibus vestris
ac vestri in medio arestare¹ et impedire sive impediri et arestari² facere
quomodolibet³ audiatis,⁴ sed, si qui aliquid actionis vel questionis contra
ipsos populos, iobagiones et famulos impossessionatos habent vel habue-
rint, hoc in presentia iam dictorum nobilium vel suorum officialium
assequantur, ordine iuris observato ac libertate ipsorum nobilium pre-
missa requirente. Qui si in reddenda iustitia cuiquam in eorum pre-
sentia et in suis possessionibus recusantes vel tepidi extiterint, tunc
non dicti populi, iobagiones et famuli earum impossessionati, sed iidem
nobiles in nostram vel ordinarii iudicis ipsorum presentiam legitime
evocentur, abnegate iustitie rationem efficacem redituri, ubi ex parte
eorum dominorum plene iustitie et satisfactionis impendetur comple-
mentum cuilibet querulanti.

Datum Zolii, feria quinta proxima post festum Omnium sancto-
rum, anno domini M^{mo} CCC^{mo} sexagesimo quinto⁵.

Presentes autem, dum nobis reportate fuerint, sub maiori sigillo
nostro emanari faciemus. Datum ut supra.

Noi, Ludovic din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, prin cuprin-
sul celor de față dăm de știre și facem cunoscut tuturor că noi am dat
și am încuviințat tuturor credincioșilor noștri nobili din părțile Tran-
silvaniei și moștenitorilor lor privilegiul acestei libertăți și milostiviri
care să dănuiască de-a pururea; (anume) ca acești nobili și moștenitorii
și urmașii lor precum și oricare dintre dinșii să aibă deplină putere la
fel ca ceilalți nobili ai țării noastre, de a judeca pe oamenii, iobagii și
slujitorii lor fără moșie în toate pricinile și capetele de pricină, afară
doar de hoții, tîlhării la drumul mare și crime. Voim așadar și prin
strașnică poruncă regească vă poruncim vouă tuturor prelaților, baroni-
lor, comiților, castelanilor, nobililor, slujbașilor și celorlalți oameni cu
moșie de orice stare sau treaptă și de asemenea orașelor și satelor slo-
bode și dregătorilor, judecătorilor și juzilor lor, credincioșii noștri, că-
rora li se va înfățișa această (scrisoare), ca de aci înainte să nu vă în-
cumetați a judeca sau a sili să stea în fața judecății voastre pe oamenii,
iobagii și slujitorii fără de moșie ai sus-zișilor nobili din părțile Tran-
silvaniei, în nici o pricină sau capete de pricină pornite sau care se vor
porni de acum încolo, afară numai cum se spune mai sus, de hoții, tîl-
hării la drumul mare și crime, și nici să nu cutezați în vreun chip a-i
popri și împiedica ori a pune să fie popriți ori împiedicați ei sau vre-
unul dintr-înșii în ființa ori lucrurile lor oriunde în ținuturile sau
moșiile voastre ori în mijlocul vostru, ci, dacă vreunii au sau
vor avea vreo pricină sau plîngere împotriva acelor oameni, iobagi și
slujitori fără de moșie s-o urmărească în fața zișilor nobili sau a slujba-
șilor lor păzind rînduiala legii și după cerința pomenitului privilegiu al
acestor nobili. Iar dacă aceștia vor tăgădui sau nu se vor grăbi să facă
cuiva dreptate în fața lor și pe moșiile lor, atunci nu sus-zișii oameni,
iobagi sau slujitori fără de moșie ai lor, ci sus amintiții nobili să fie che-
mați în chip legiuit înaintea noastră sau a judelei lor obișnuit, ca să

dea socoteală temeinică pentru faptul de a fi tăgăduit (cuiva) dreptatea și acolo i se va da oricărui pirîș dreptate și îndestulare depînă din partea acelor stăpîni (ai lor).

Dat la Zvolen, în joia de după sărbătoarea Tuturor Sfinților, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Iar atunci cînd cele de față ne vor fi înapoiate, vom pune să fie date sub pecetea noastră cea mare.

Dat ca mai sus.

Arh. Naț. Magh. Dl.

Transumpt în actul capitlului din Alba Iulia din 1 martie 1366.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 503—504; *Transilvania*, 1871, p. 267; (cu data greșită: după 1 noiembrie 1365), *Hurmuzaki-Densușianu*, 1/2, p. 109—110; *Katona*, X, p. 360; *Ub.*, II, p. 230—231;

¹ Corect: *arrestare*.

² Corect: *arrestari*.

³ Urmează: *habeatis*, subpunctat.

⁴ Corect: *audeatis*.

⁵ Urmează: *nos enim petitionibus*, subpunctat.

439 1365 noiembrie 6 (*secundo die festi sancti Emerici ducis*), Buda.

Ludovic 1, regele Ungariei, cere capitlului din Vasvár să trimită un om de mărturie care împreună cu omul său să cerceteze dacă Ștefan, fiul lui Ioan de Zenth Ivan se află acum acasă sau este plecat în Bulgaria, împreună cu Dionisie (*cum Dionisio wayuoda*), voievodul Transilvaniei, precum afirmă tatăl lui care pe acest motiv a cerut amînarea procesului de la 6 octombrie (*in octavis festi beati Michaelis archangeli*), la 1 iulie (1366) (*ad octavas festi Nativitatis beati Johannis Baptiste, nunc venturas*), pe care îl avea înaintea curții regale împotriva lui Ștefan, fiul lui Martin tot de Zenth Ivan.

Arh. Stat. Szombathely, arh. Szelestey de Szentivánfa.

Orig. hîrtie.

EDIȚII: *Codex dipl. patrius*, II, p. 129; *Hurmuzaki-Densușianu*, 1/2, p. 110.

440

1365 noiembrie 25, Sîntimbru.

Nos Petrus, vicevovoda Transsilvanus, memorie commendamus quod in octavis festi beati Martini confessoris nunc proxime preteritis, Johannes, filius Iohannis de Fyzkuth ad nostram accedendo presentiam, per modum protestationis nobis significare curavit, quod cum ipse una cum magistro Ladislao dicto Cheh coram vicario venerabilis in Christo patris domini Dominici, dei et apostolica gratia episcopi Transsilvani, ratione dotis et rerum parafernaliu condamn domine consortis, sororis videlicet eiusdem magistri Ladislai litem habuisset in octavis festi beati Georgii martyris nunc proxime preteritis, et universe cause in toto regno domini nostri regis emerse, ratione exercitus eiusdem ad quindenas residentie ipsius exercitus ad mandatum regium exstitissent prorogate, et medio tempore, cum ipse in Budunio in eodem exercitu regali exstitisset, in sua absentia eidem magistro Ladislao dicto Cheh contra

ipsum literas convictoriales seu iudiciales ipse dominus vicarius dare curavisset in suum preiudicium et derogamen, super quo literas nostras protestatorias per nos sibi dari postulavit, quas nos concessimus iustitia communi suadente.

Datum in Sancto Emerico, octavo die termini prenotati anno domini M. CCC. LX. quinto.

Noi, Petru, vicevoievodul Transilvaniei, dăm de știre că la octavele sărbătorii fericitului Martin mărturisitorul acum de curînd trecute¹, Ioan, fiul lui Ioan de Fiscut, venind înaintea noastră, s-a îngrijit să ne aducă la cunoștință în chip de întîmpinare, că deoarece la octavele de curînd trecute ale sărbătorii fericitului mucenic Gheorghe², el a avut — în fața vicarului venerabilului întru Hristos părinte, domnului Dominic, din mila lui Dumnezeu și a scaunului apostolic episcopul Transilvaniei, o judecată cu magistrul Ladislau zis Cheh, pentru zestrea și darurile de nuntă ale răposatei sale soții, anume sora pomenitului magistrul Ladislau, și deoarece toate pricinile ivite în toată țara domnului nostru regele au fost amîinate prin poruncă regească, din pricina expediției lui, pe a cincisprezecea zi după lăsarea la vatră a oastei³ numitului rege, iar în răstimp, pe cînd el⁴ se afla la Vidin în pomenita expediție regească, în lipsa lui, zisul domn vicar a avut grijă să dea magistrului Ladislau zis Cheh o scrisoare de osîndire sau globire împotriva sa, spre paguba și pierderea sa⁵, drept aceea a cerut să-i dăm scrisoarea noastră de întîmpinare, pe care noi i-am dat-o potrivit dreptății obștești.

Dat la Sîntimbru, în a opta zi a sorocului mai sus însemnat, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Arh. Naț. Magh., Dl., arh. fam. Teleki din Tg. Mureș, nr. 7 151.

Orig. hîrtie, cu pecetea de închidere a lui Petru, vicevoievodul Transilvaniei.

EDIȚII: *Teleki*, I, p. 139 (cu data greșită: 27 octombrie 1365).

¹ 18 noiembrie 1365.

² 1 mai 1365.

³ 20 octombrie 1365 (lăsarea la vatră fiind în 1365 la 6 octombrie).

⁴ Pîrîșul.

⁵ A pîrîșului.

441

1365 noiembrie 29 (*tercio Kalendas Decembris*).

Ludovic I, regele Ungariei, amintind de pierderea peceteii la Ozora și de pecetea regelui Carol Robert „pierdută printr-o întîmplare nenorocită în Țara Romînească“ (*in partibus Transalpinis casualiter deperdito*) întărește cu noua sa pecete autentică privilegiul său din 21 decembrie 1355 (*D.R.H. — C — vol. X, nr. 363*) cuprinzînd actul său din 6 decembrie 1351 (*D.R.H. — C — vol. X, nr. 83*) privitor la moșia Șimleul Silvaniei, pentru doamna <Ana>¹, soția magistrului Ladislau de Bátor, fiica răposatului magistrul Simion² de Medieș (*Meggyes*) și pentru moștenitorii și urmașii ei.

Arh. Stat. Cluj-Napoca, arh. fam. Teleki de Luna de Sus.

Orig. perg., (textul este scris pe plicatură), pecetea atîrnată de șnur de mătase roșie și galbenă s-a pierdut.

¹ În orig. lipsește; întregit pe baza actului din 6 decembrie 1351.

² Corect: *Mauriciu*, cf. actul de la nota nr. 1.

Ludovic I, regele Ungariei, acordă privilegiul negustorilor din Wrocław (Breslau) asemănătoare celor date negustorilor din Praga și Nürnberg. Dumitru de Oradea (*Varadiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transylvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei.

Arh.Stat. Wrocław.

Orig. perg., cu pecete atârnată.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3 p. 495—498.

Nos, Dionisius, woyuoda Transsilvanus et comes de Zonuk, damus pro memoria quod nos medietatem iudicii habite pacis trium marcarum, qua¹ nos Bechew de Od racione pacificacionis sue unacum Blasio, filio Emerici de eadem Od, in facto cuiusdam particule terre in dicta possessione Od habite facte, nos velut iudicem suum ordinarium placare tenebatur, ad instantem petitionem magistri Ladislai, filii Johannis, filii Briccii de Batur, eidem duximus relaxandum, reddentes eundem Bechew super ipsa medietate trium marcarum expeditum et per omnia absolutum, testimonio presencium mediante.

Datum in Vysegrad, in festo beate Barbare virginis, anno domini M^o CCC^o LX^{mo} quinto.

Noi, Dionisie, voievodul Transilvaniei și comite de Solnoc, dăm de știre că noi, la cererea stăruitoare a magistrului Ladislau, fiul lui Ioan, fiul lui Bricciu de Batur, am hotărît ca să fie iertată jumătatea celor trei mărci ale gloabei păcii avute <și> făcute de noi lui Bechew de Dioșod cu privire la împăcarea sa cu Blasiu, fiul lui Emeric, din aceeași <moșie> Dioșod, în legătură cu o bucată de pământ aflată în zisa moșie Dioșod, <cu care> era dator să ne împăce pe noi ca pe judecătorul lui legiuit, socotind pe același Bechew descărcat și întrutotul dezlegat cu privire la această jumătate a celor trei mărci, prin mijlocirea mărturiei <scrisorii> de față.

Dat la Vișegrad, la sărbătoarea fericitei fecioare Barbara, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și cinci.

Arhiv.Stat.Zalău, fond Parohia reformată Dioșod, dos. nr. II/1.

Fotocopie la Bibl.Acad.R.S.R. Filiala Cluj-Napoca, Ft. 516/1.

Orig.perg., cu urmele peceții de închidere aplicate pe verso.

¹ Corect: *quam*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește cu pecetea sa nouă dublă și autentică privilegiul său din 1349 prin care a acordat dreptul de paloș familiei Berthóthy. Dumitru de Oradea (*Waradiensis*), Dominic al Tran-

silvaniei (*Transilvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*) episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei (*wayuoda Transylvano*).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Berthóthy.

Transumpt în actul capitlului de Spiš din anul 1596.

Bibl. Széchenyi din Budapesta, Oct. Lat. 61; 151 f; manuscrisul lui K. Fejérvári: *Notitia Comitatus Sárostenis*, vol. III, 1776, nr. 117, cu data greșită: 1355.

EDIȚII: *Fejér*, IX/2, p. 390—392 (după copia lui Fejérvári).

445

1365 decembrie 10, <Cluj-Mănăștur>.

Nos, conventus monasterii beate Marie virginis de Clusmonostra, damus pro memoria quod Michael, filius Andree de Zenthivan, personaliter adeundo ad nostram presentiam, per modum protestationis et prohibitionis nobis significari curavit quod serenissimus princeps dominus Ludovicus, dei gratia rex Hungarie, nobilibus puellabus, filiabus Johannis, filii Martini de eadem, videlicet Barbare, Sebe et Catherine, portionem possessionariam patris ipsarum in eadem Zenthivan, iure hereditario possidendam sua benignitate eiusdem¹ puellabus contulisset, in grande preiudicium suum et derogamen sui iuris.

Qua quidem protestatione facta et prohibitione, eundem dominum nostrum regem et alios quoslibet barones regni ab huiusmodi collatione, donatione, item easdem nobiles puellas ab occupatione, detentione et ipsis perpetuatione prohiberet et inhiberet, et prohibuit contradicendo coram nobis.

Datum quarta feria proxima post festum beati Nicolai episcopi et confessoris, anno domini M^oCCC^oLX^o quinto.

Noi, conventul mănăstirii fericitei fecioare Maria din Cluj-Mănăștur, dăm de știre că venind însuși în fața noastră Mihail, fiul lui Andrei de Sintioana, s-a îngrijit să ne aducă la cunoștință în chip de întîmpinare și opreliște că prealuminatul principe domnul Ludovic, din mila lui Dumnezeu regele Ungariei, din bunătatea sa, a hărăzit nobilelor fete, fiicele lui Ioan, fiul lui Martin tot de (Sintioana), anume Barbara, Sebe și Ecaterina, bucata de moșie a tatălui lor din acea (moșie) Sintioana, ca s-o stăpînească cu drept de moștenire, spre marea sa pagubă și cu încălcarea dreptului său.

Făcînd această întîmpinare și opreliște, a oprit și împotrîvindu-se oprește și în fața noastră pe domnul nostru regele și pe oricare alți baroni ai regatului de la o atare hărăzire și dăruire, iar pe acele nobile fete, de la luarea și ținerea în stăpînire, precum și de la lăsarea lor pe veci.

Dat în miercurea de după sărbătoarea fericitului Nicolae episcopul și mărturisitorul, în anul domnului o mie trei sute șazeci și cinci.

Copie în Kemény, *Dipl. Trans. Appendix*, 3. p. 31 (după o copie a lui Andrei Huszti).

¹ Corect: *etsdem*.

Ludovic I, regele Ungariei, întărește episcopului de Zagreb și fra telui său o danie. Dumitru de Oradea (*Waradiensis*), Dominic al Transilvaniei (*Transilvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*) episcopi; Dionisie, voievodul (*woyuoda*) Transilvaniei.

Arh.Naț.Magh., Dl. 5 233.

Orig.perg., pecetea atârnată de șnur de mătase de culoare violetă și albă s-a pierdut.

EDIȚII: *Smičtklas*, XIII, p. 485—487.

Ludovic I, regele Ungariei, transcrie privilegiul capitului de Oradea (*Waradiensis*) din 7 ianuarie 1359 (*D.R.H. — C — vol. XI, nr. 352*) — cuprinzînd actul său din 2 decembrie 1358, Vișegrad (*D.R.H. — C — vol. XI, nr. 333*) cu privire la hotărnicirea moșiilor Ardo și Rokase în litigiu dintre orășenii din *Zeuleus* pe de o parte și nobilii de Ordow pe de altă parte. Dumitru de Oradea, Dominic al Transilvaniei (*Transsilvano*), Dominic de Cenad (*Chanadiensis*), episcopi; Dionisie, voievodul Transilvaniei (*woyuoda*).

Arh.Naț.Magh., Dl., arh. fam. Perényi.

Orig. perg.

Arh.Naț.Magh., Dl. 38 175, 38 584 și 70 878. Fotocopii la Inst. de ist. și arh. Cluj-Napoca 1358.

Transumpt în actul reginei Maria din 24 mai 1390, Diósgyőr (*Mályusz I, nr. 1 511*).

REGESTE: *Cod.Andeg.*, VII, p. 537.

ADDENDA

Nos, capitulum ecclesie Waradyensis, significamus tenore presentium quibus expedit universis quod Paulo, filio Petri de Vettys, ab una, parte vero ex altera, Laurentio, filio Petri, fratre suo¹ de eadem; ad nostram personaliter accedentibus presentiam vive vocis oraculo coram nobis sunt confessi quod ipsi voto una(nimi et eorum vo)luntate² maturaque deliberatione prehabita talem in possessionibus ipsorum infra denotandis inter se fecissent divisionem perpetuo et inviolabiliter duraturam quod primo prefatam possessionem ipsorum Vettys vocatam in duas partem divisissent hoc modo quod unus vicus simplicis ordinis, a fundo curie patris ipsorum inclusive ad partem occidentalem protensus a plaga fluvi³ Zomus situs usque finem unacum medietate iuris patronatus cessisset in ius et proprietatem dicti Laurentii, unam autem plagam versus fluvium Zomus tendentem pro communi transsitus³ relinquendo, altero vico autem duplicis ordinis in eadem sito, a fundo eiusdem Pauli incipiens, inclusive, versus partem meridionalem protenso, similiter usque

finem cum secundo vico simplicis ordinis, prefato Paulo remanente; in fine autem ipsius vicii³, a parte possessionis Chege, ex utraque parte, idem Laurentius, a parte autem possessionis Keleyenus vocate, in loco sessionali edificis³ destituto, prenotatus Paulus, iobagiones locandi haberent facultatem. Molendinum nempe ipsorum in fluvio Zomus habitum divisissent hoc modo quod medietatem fructuum ipsius molendini prefatus Laurentius, relicam³ vero medietatem prelibatus Paulus perciperent et possiderent.

Item aliam possessionem ipsorum Almas vocatam, in facie terrarum usualium eiusdem possessionis Vetys³ habitam, in duas partes divisissent, cuius recta medietas, a parte septentrionali adiacens usque finem anotato³ Paulo provenisset, reliqua medietate eiusdem, a parte meridionali existente, predicto Laurentio remanente.

Item possessionem ipsorum Vyfolu vocatam, similiter in facie terrarum usualium eiusdem possessionis Vetis³ habitam, modo quo supra in duas divisissent partes rectas et quoequales³, cuius recta medietas, scilicet unus vicus simplicis ordinis a parte meridionali adiacens usque finem cum sessionibus, similiter in ius et proprietatem predicti Pauli provenisset, altero vico simplicis ordinis a parte septentrionali habito, unacum locis sessionalibus, habitatoribus destitutis, memorato Laurentio remanente.

Possessionem denique ipsorum Chamakuz vocatam, populosam, divisissent hoc modo quod recta medietas eiusdem a parte prati adiacens usque finem, prefato Paulo devenisset, alia medietate, a parte campestrali adiacente, unacum fundo curie sue, ipsi Laurentio remanente; in locis autem sessionalibus utraque partium in sua portione possessionaria iobagiones locandi haberet facultatem.

Possessionem ipsorum Batar vocatam, in comitatu de Hugacha situatam, divisissent hoc modo quod unus vicus simplicis ordinis in eadem possessione situs, a parte fluvii³ Batar exsistens, a domo eiusdem Paulo⁴ inclusive, ipsi Paulo provenisset et alter vicus, a parte occidentali adiacens in eadem situs usque finem, prefato Laurentio cessisset et devenisset; ius autem patronatus ecclesie ipsorum in eadem fondata³ communi usui deputassent; tributum autem ipsorum in prefata possessione Batar exsigi³ consuetum, divisissent hoc modo quod recta dimidietas eiusdem tributi prefato Paulo, reliqua vero medietas, ipsi Laurentio provenisset; molendinum enim ipsorum in predicto fluvio Batar habitum, similiter in duas partes divisissent, cuius una pars ipsi Paulo, reliqua vero medietas prelibato Laurentio cessisset et devenisset.

Item possessionem ipsorum Posanetereme vocatam, divisissent hoc modo quod unus vicus, in eadem possessione situs, a parte orientali adiacens usque finem, prefato Paulo, et alter vicus, a parte occidentali adiacens, similiter usque finem, cum suis locis sessionalibus, antedicto Laurentio provenisset; terras autem usuales predictarum possessionum, in prefata divisione cuique partium provenientes, communi usui deputassent.

Equatias autem ipsorum, similiter in duas divisissent partes, quarum recta medietas prefato Paulo, reliqua vero medietas, antedicto Laurentio, provenisset.

Adiecerunt etiam eedem partes quod, si processu temporum prefatum Paulum, divino nutu sine herede premori contingeret, ipso Laurentio

superstite remanente, extunc dicte possessiones et portiones possessionarie eiusdem, prelibato Laurentio et suis successoribus devolvi deberent et successi perpetuo possidende; si vero prelibatus Laurentius absque heredum solatio decederet, ut premittitur, extunc predicte possessiones sue memorato Paulo et posteris eiusdem devolverentur; ad quo partes spontanea se obligarunt voluntate coram nobis.

Datum in vigilia festi Penthecostes, anno domini M^{mo} CCC^{mo} LX^{mo} quarto.

Noi, capitlul bisericii din Oradea, facem cunoscut prin cuprinsul (scrisorii) de față, tuturor cărora se cuvine că venind înșiși înaintea noastră Pavel, fiul lui Petru de Vetiș, pe de o parte, și Laurențiu, fiul lui Petru, fratele său tot de acolo, pe de altă parte, ne-au spus prin viu grai înaintea noastră că ei, într-un glas și cu buna lor voie și după o cuminte chibzuire făcută mai înainte, în moșiile lor mai jos însemnate au făcut între ei o astfel de împărțeală, care va dăinui pe veci și în chip neștrămutat (astfel) că mai întâi au împărțit în două părți pomenita lor moșie numită Vetiș în așa fel că o uliță cu un singur rînd (de case), întinzîndu-se înspre apus, din locul curții tatălui lor, cuprinzînd-o (și pe aceasta), așezată de la rîul Someș pînă la capăt, împreună cu dreptul de patronat a trecut în dreptul de proprietate a zisului Laurențiu, iar o parte ce se întinde înspre rîul Someș, rămînînd pentru trecere comună, și cealaltă uliță cu două rînduri (de case), așezată în aceeași (moșie), începînd de la curtea aceluia Pavel, cuprinzînd-o (și pe aceasta), întinzîndu-se spre miazăzi, de asemenea pînă la capăt, i-a rămas pomenitului Pavel împreună cu o a doua uliță cu un singur rînd (de case); iar în capătul acelei uliți, înspre moșia Chege, și de o parte și de alta, acel Laurențiu să aibă putința de a așeza iobagi, iar dinspre moșia numită Gilian, într-un loc de sesie lipsit de clădiri, sus-zisul Pavel să aibă putința de a așeza iobagi. Iar moara lor avută pe rîul Someș au împărțit-o în acest chip că o jumătate a cîștigului morii să o strîngă și să o stăpînească pomenitul Laurențiu, iar jumătatea rămasă (a cîștigului) să o strîngă și să o stăpînească pomenitul Pavel.

La fel, au împărțit în două părți o altă moșie a lor numită Almas, avută pe pămînturile de folosință ale aceleiași moșii Vetiș, o dreaptă jumătate a acesteia, așezată înspre miazănoapte pînă în capăt a ajuns (în stăpînirea) sus-însemnatului Pavel, jumătatea rămasă a aceleia, aflătoare înspre miazăzi, rămînîndu-i sus-zisului Laurențiu.

De asemenea, în chipul de mai sus, au împărțit în două părți drepte și la fel de mari moșia lor numită Vyfolu, avută tot pe pămînturile de folosință ale aceleiași moșii Vetiș, o dreaptă jumătate a acesteia, adică o uliță cu un singur rînd (de case), așezată înspre miazăzi pînă la capăt, cu sesiile, a ajuns la fel în dreptul de proprietate al sus-zisului Pavel, cealaltă uliță cu un singur rînd (de case), avută înspre miazănoapte, împreună cu locurile de sesie, lipsite de locuitori, rămînînd pomenitului Laurențiu.

Apoi au împărțit moșia lor numită Ciumești, împoporată, în acest chip că, o dreaptă jumătate a ei, așezată înspre luncă, pînă la capăt a ajuns (în stăpînirea) pomenitului Pavel, cealaltă jumătate, așezată spre (partea) de cîmpie, împreună cu locul curții sale, rămînîndu-i lui Lau-

rențiu, iar în locurile de sesie, fiecare din cele două părți are puțința să așeze în partea sa de moșie, iobagi.

În același chip au împărțit moșia lor numită Batar, așezată în comitatul de Ugocea că lui Pavel i-a ajuns (în stăpînire) o uliță cu un singur rînd (de case), așezată în aceeași moșie, aflătoare dinspre rîul Batar, pînă la casa aceluia Pavel, cuprinzînd-o (și pe aceasta) și pomenitului Laurențiu i-a căzut și ia ajuns (în stăpînire) o altă uliță, așezată în aceeași (moșie) spre apus pînă la capăt; iar dreptul de patronat al bisericii clădită în aceeași (moșie) a lor l-au rînduit îndeobștei folosințe; iar darea obișnuită să fie strînsă în pomenita lor moșie Batar au împărțit-o în acest chip că o dreaptă jumătate a acestei dări i-a ajuns pomenitului Pavel iar jumătatea rămasă, lui Laurențiu; și au împărțit de asemenea în două părți moara lor avută pe sus-zisul rîu Batar, o parte a acesteia a căzut și a ajuns (în stăpînirea) lui Pavel, iar jumătatea rămasă pomenitului Laurențiu.

La fel au împărțit moșia lor numită Tiream în acest chip că o uliță aflată în acea moșie, așezată spre răsărit pînă la capăt a ajuns (în stăpînirea) pomenitului Pavel, și mai înainte-zisului Laurențiu, cealaltă uliță, așezată înspre apus, de asemenea pînă în capăt împreună cu locurile de sesie; iar pămînturile de folosință ale sus-ziselor moșii, ajunse la pomenita împărțea (în stăpînirea) fiecărei părți le-au rînduit îndeobștei folosințe.

Iar hergheliile lor le-au împărțit de asemenea în două părți, o dreaptă jumătate a lor a ajuns (în stăpînirea) pomenitului Pavel, iar mai sus-zisului Laurențiu, jumătatea rămasă.

Și cele două părți au adăugat că, dacă în scurgerea vremii s-ar întîmpla ca din voința dumnezeiască pomenitul Pavel să moară fără moștenitor, Laurențiu rămînînd supraviețuitor, atunci zisele moșii și părți de moșie ale aceluia trebuie să fie trecute (în stăpînirea) și să fie moștenite de pomenitul Laurențiu și de urmașii săi spre a le stăpîni pe veci; iar dacă s-ar întîmpla ca pomenitul Laurențiu să moară fără mîngîierea unor moștenitori, atunci sus-zisele sale moșii să fie trecute (în stăpînirea) pomenitului Pavel și a urmașilor săi; la acestea părțile sau legat de bună voie înaintea noastră.

Dat în ajunul sărbătorii Rusaliilor, în anul domnului o mie trei sute șaizeci și patru.

Documentul făcea parte în 1917 din colecția lui Madarassy Jenő. Un document cu text asemănător se afla în colecția liceului reformat evanghelic din Sighet (cf. *Századok*, 1889, VIII, p. 95).

Orig. perg.

EDIȚII: *Emlékkönyv Fejérpátoky László*, Budapesta, 1917, p. 287—289.

¹ Lipssește în text, întregit după sens.

² Lacună, întregit după sens.

³ Astfel în orig.

⁴ Corect: *Pauli*.

Ludovic I, regele Ungariei, la cererea lui Pavel de Sényő (*Seneu*), transcrie actele regelui Carol Robert din 29 martie 1323 și 20 august

1326, „două scrisori deschise ale strălucitului și măritului principe, răposatul domn Carol, vestitul rege al Ungariei, preascumpul nostru părinte, de pioasă amintire, însemnată cu pecetea sa mijlocie, pierdută din întâmplare în Țara (lui) Basarab (. . . *quasdam duas litteras patentis excellentis et magnifici principis olym domini Karoli incliti regis Hungarie, genitoris nostri karissimi, pie memorie, mediocri suo sigillo in terra Buzorab deperdito consignatas . . .*)

Arh. Naț. Magh., Dl. 10 4765.

Orig.

EDIȚII: *Magyar Nyelv.*, 27, (1931) p. 206—209.

REGESTE: *Fejér*, IX/7, 56—57; *Székely okl.*, I, p. 52—53; *DIR — C —*, veac. XIV, vol. IV, p. 282, nr. 401. (În cele trei ediții cu data greșită și incompletă: 1346); *Tört. Szemle*, VII, 1964, p. 564, nr. 3—7.

DOCUMENTE FALSE NECUPRINSE ÎN VOLUM

Ludovic I, regele Ungariei confirmă un privilegiu din 1264. Se menționează, printre alții, demnitari din Transilvania.

EDIȚII: *Fejér*, IX/3, p. 415—417; cf. *Karácsonyi*, p. 40 nr. 200.

DOCUMENTE GREȘIT DATATE ÎN EDIȚIILE VECHI*

1263 ianuarie 16 (*Fejér*, VII/3, p. 46 și IX/3, p. 364—366; *Teutsch u. Firnhaber*, I, p. 75; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/1, p. 304), cu data corectă: 1363 ianuarie 17, (Oradea); cf. *doc. nr. 145*.

1341 ianuarie 22 (*Revista istorică*, 1929, p. 148—149; *DIR — C veac XIV*, vol. IV, p. 4), cu data corectă: 1361 ianuarie 22; cf. *Documenta Valachorum*, p. 154—155; *doc. nr. 8*.

1342 mai 1 (*Fejér*, IX/1, p. 50—54), cu data corectă: 1364 mai 1; cf. *Karácsonyi*, p. 74, nr. 204.

1346 (*Fejér*, IX/7, p. 56—57; *Székely okl.*, I, p. 52—53; *DIR — C — veac XIV*, vol. IV, nr. 401), cu data corectă 1365 februarie 2; cf. *Magyar Nyelv*, 1931, p. 206—209; *Tört. Szemle*, 1964, p. 564, nr. XXXVII; *doc. nr. 449*.

1355 decembrie 6 (*Fejér*, IX/2, p. 390—392), cu data corectă: (1365) decembrie 6; cf. *Karácsonyi*, p. 80, nr. 234; *doc. nr. 443*.

1356 iunie 10 (*Szirmay, Notitia comitatus Ugocha*, p. 72; *Fejér*, IX/2, p. 492—493; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 38), cu data corectă: 1365 mai 30, lângă Vidin; cf. *Fejér*, IX/3, p. 490—492; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 94—95; *Karácsonyi*, p. 80, nr. 246; *Gábor, A megyei intézmény*, p. 216—218; *doc. nr. 405*.

(1360 mai 10—1366 mai 10), Ivanić (*Ub.*, II, p. 178—179 și *DRH — C*, XI, p. 491—492) și cca 1460 (Beke, *Erd. kápt.*, nr. 310), cu data mai precisă: (1362) mai 22, Ivanić; cf. *doc. nr. 102*.

1361 ianuarie 20 (*Bossanyi*, II, p. 417, nr. 357), cu data corectă: 1361 ianuarie 30; cf. *doc. nr. 12*.

1361 ianuarie 29 (*Kemény, Dipl. Trans., appendix 3*, p. 3), cu data corectă: 1361 decembrie 28; cf. *doc. nr. 72*.

1361 februarie 7 (*Kemény, Dipl. Trans., suppl.*, II, p. 4), cu data corectă: 1362 februarie 7; cf. *doc. nr. 84*.

1361 iunie 26 (*Smičiklas*, XIII, p. 151), cu data corectă: 1361 iunie 20; cf. *doc. nr. 44*.

1361 august 7, (Arad), (Juhász, *Aradi regesták*, p. 12, nr. 81), cu data corectă: 1361 august 8, (Arad); cf. *Ortvay*, I, p. 100—101; *doc. nr. 52*.

1361 decembrie 6 (Szabó, *Erd. Múz.*, p. 27, nr. 116), cu data corectă: 1361 octombrie 4, cf. *doc. nr. 60*.

* Lista cuprinde între paranteze rotunde () ediția (edițiile) în care documentul a fost publicat cu data greșită, cu indicarea în continuare, a datei corecte, mai precise sau probabile și prin cf. a sursei după care s-a făcut îndreptarea; numărul documentului (*doc. nr.*) se referă la numărul de ordine al documentelor din volumul de față.

1362 mai 19, Haram (*Kállay*, II. p. 101, nr. 1439), cu data corectă: 1362 noiembrie 17, Haram; cf. *doc. nr. 135*.

1362 cca mai 26, Haram, (*Kállay*, II. p. 101, nr. 1442), cu data corectă: 1362 iunie 2, Haram; cf. *doc. nr. 105*.

1362 cca mai 26, Haram (*Kállay*, II. p. 101, nr. 1441), cu data corectă: 1362 iunie 2, Haram; cf. *doc. nr. 106*.

1362 iulie 15, *Documenta Valachorum*. p. 162—163), cu data corectă: 1362 mai 15; cf. *doc. nr. 100*.

1363 după ianuarie 6 (Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 16), cu data corectă: 1363 ianuarie 17, (Oradea); cf. *doc. nr. 145*.

1363 februarie 5 (Kemény, *Dipl. Trans., Appendix*; 3, p. 20), cu data corectă: 1363 decembrie 2, Sîntimbru; cf. *Ub., II*, p. 201—202.

1363 cca martie 5 (Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 17), cu data corectă: 1363 martie 3, Hațeg; cf. *doc. nr. 158*.

1363 martie 25 (Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 17), cu data corectă: 1363 decembrie 8, (Alba Iulia); cf. *doc. nr. 209*.

1363 aprilie 13 (*Tört. Tár., 1899*, p. 357, nr. 1), cu data corectă: 1363 aprilie 21, Trnava; cf. *doc. nr. 168*.

1363 iunie 27 (Juhász, *Die Stifte*, p. 224), cu data corectă: 1363 iunie 26, (Buda); cf. *doc. nr. 175*.

1363 octombrie 15 (Juhász, *Aradi regesták*, nr. 85), cu data corectă: 1363 octombrie 13, Vișegrad; cf. *doc. nr. 193*.

1363 decembrie 8 (Kemény, *Dipl. Trans., II*, p. 53—54), cu data corectă: 1363 decembrie 9, Sîntimbru; cf. *Ub., II*, p. 203—204.

1363 decembrie 9 (Pesty, *Krassó*, III, p. 58; Juhász, *Aradi regesták*, nr. 86), cu data corectă: 1363 decembrie 6, (Arad); cf. *doc. nr. 207*.

1364 ianuarie 8, (Pesty, *Krassó*, III, p. 59; Juhász, *Aradi regesták*, nr. 87), cu data corectă: 1364 ianuarie 15, Vișegrad; cf. *doc. nr. 222*.

1364 ianuarie 28 (Beke, *Km. konv.*, p. 720, nr. 36), cu data corectă: 1364 ianuarie 29, Gilău; cf. *Ub., II*, p. 206; *doc. nr. 229*.

1364 februarie 10 (*Mihályi*, p. 53; *Documenta Valachorum*, p. 171, nr. 131), cu data corectă: 1364 februarie 11, Janič; cf. *doc. nr. 236*.

1364 (februarie 16) (Wenzel, II, p. 667—668), cu data corectă: 1365 februarie 15, Vișegrad; cf. *doc. nr. 384*.

1364 februarie 25 (*Smitičklas*, XIII, p. 338—339), cu data corectă: 1364 februarie 26; cf. *doc. nr. 241*.

1364 martie 21, (*Székely okl.*, III. p. 15—20), cu data corectă: 1364 noiembrie 25, Sîntimbru; cf. *Ub., II*, p. 221; *doc. nr. 359*.

1364 cca iunie 11 (Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 27), cu data corectă: 1364 iunie 10, Vișegrad; cf. *Ub., II*, p. 212—213; *doc. nr. 281*.

1364 cca iunie 11 (Kemény, *Dipl. Trans., appendix*, 3, p. 26), cu data corectă: 1364 iunie 14, Vișegrad; cf. *Ub., II*, p. 213; *doc. nr. 283*.

1364 august 14 (*Ub., II*, p. 214—215), cu data corectă: 1364 august 12; cf. *doc. nr. 311*.

1365 (Lázár, p. 10; *Székely okl.*, I. p. 68—69; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 98), cu data mai precisă: 1365 cca iunie 29 (lingă Vidin); cf. *doc. nr. 412 și 413*.

1365 ianuarie 28 (Szabó, *Erd. Múz. okl.*, p. 28, nr. 121). cu data corectă: 1365 septembrie 30, (Oradea); cf. *doc. orig.* la Arh. Stat. Cluj-Napoca, colecția lui Iosif Kemény; cf. *doc. nr. 429*.

1365 mai 13 (*Fejér*, X/4, p. 859), cu data corectă: 1364 mai 13; cf. *doc. nr. 268*.

1365 cca iunie 1 (*Kemény*, *Dipl. Trans.*, *appendix*, 3, p. 35; *Transilvania*, 1871, p. 267; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 96), cu data corectă: 1365 iunie 1, Vișegrad; cf. copia simplă de la mijlocul veacului al XV-lea din *Arh. Naț. Magh.*, Dl. 28505; *doc. nr. 406*.

1365 iunie 16 (*Kemény*, *Dipl. Trans.*, *appendix*, 3, p. 32), cu data corectă: 1364 mai 27, Vișegrad; cf. *doc. nr. 274* și *Ub.*, II, p. 209—210.

1365 iulie 1 (*Ortvay*, I, p. 103—104), cu data corectă: 1365 octombrie 27, Vișegrad; cf. *Kállay*, II, p. 130—131, nr. 1564; *doc. nr. 433*.

1365 septembrie 6 (*Ub.*, II, p. 228—229), cu data corectă: 1364 septembrie 6; cf. *doc. nr. 323*.

1365 octombrie 13 (*Pesty*, *Krassó*, III, p. 73—74), cu data corectă: 1365 octombrie 27, Vișegrad; cf. *Kállay*, II, p. 131, nr. 1565; *doc. nr. 431*.

1365 octombrie 27 (*Teleki*, I, p. 139), cu data corectă: 1365 noiembrie 25, Sîntimbru; cf. *doc. nr. 439*.

1365 octombrie 28 (*Szabó*, *Erd. Múz. okl.*, p. 28—29, nr. 124), cu data corectă: 1365 noiembrie 4, Vișegrad; cf. *doc. orig.* la *Arh. Stat. Cluj-Napoca*, Colecția lui Iosif Kemény; *doc. nr. 435*.

1365 după noiembrie 1 (*Katona*, X, p. 360; *Transilvania*, 1871, p. 267), cu data corectă: 1365 noiembrie 6, Zvolen; cf. *Fejér*, IX/3, p. 503—504; *Hurmuzaki-Densușianu*, I/2, p. 109—110; *doc. nr. 437*.

1366 decembrie 8 (*Makkai*, *Kiadatlan okl.*, p. 6—7), cu data corectă: 1362 decembrie 8, Sîntimbru; cf. *doc. nr. 138*.

1366 decembrie 13 (*Makkai*, *Kiadatlan okl.*, p. 7—8), cu data corectă: 1362 decembrie 13, Cristiș; cf. *doc. nr. 139*.

INDICI

PRESCURTĂRI, SEMNE SIMBOLICE, LĂMURIRI

- a.d. = așezare dispărută
f. = fost (se referă la foști demnitari sau la localități care și-au schimbat denumirea românească)
f.l. = fiul lui
fr. l. = fratele lui
jud. = județ
lg. = lingă
loc. = localitate (se referă la localități din străinătate care, cu excepția orașelor mari, n-au fost identificate cu denumirile lor actuale)
loc. comp. = localitate, azi componentă a alteia
mag. = magistru
or. = oraș
r. = râu
R.D.G. = Republica Democrată Germană
R.F.G. = Republica Federală Germană
R.P.P. = Republica Populară Polonă
R.P.U. = Republica Populară Ungară
R.S.C. = Republica Socialistă Cehoslovacă
R.S.F.I. = Republica Socialistă Federativă Iugoslavia
s. = sat (se referă la sate și comune din România, identificate după împărțirea administrativ-teritorială actuală a țării reflectată în: I. Iordan, P. Giștescu, D. I. Oancea, *Indicatorul localităților din România*, București, 1974; pentru identificarea localităților din Transilvania au mai fost folosite lucrările: D. Csánki, *Magyarország történeti földrajza a hunyadiak korában*, vol. I, II și V. Budapesta, 1890, 1894, 1913; C. Suci, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, vol. I—II. București (1967, 1968) și E. Wagner, *Historisch-statistisches Ortsnamenbuch von Siebenbürgen*, Wien—Köln, 1977.
top. = toponim
Trans. = Transilvania
U.R.S.S. = Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice
v. = vezi (trimiterile prin v. fac legătură între cei doi indici)
() = textul din paranteza rotundă cuprinde variantele latine din document, indicate prin litere *curstive* și, dacă este cazul, la forma veche românească a toponimicelor precedate de f.

Trimiterile sînt făcute la numărul documentului cuprins în volum.

A

- Abafia, v. Apalina.
 Abuș (*Obusfalua*), s. jud. Mureș, 55.
 Acsád (*Achad*), loc. în R.P.U., 419.
 Aeyl, Ioan zis ~, mag., f.l. Ioan, f.l. Emech, 126.
 Ađas, de Santău, Pethew zis ~, 218, 219.
 Adony (*Adon, Odon*), loc. în R.P.U., 130, 377.
 Aghireșu (*Egeres*), s. jud. Cluj, 162, 166.
 Agneta, mama lui Mihail și Pouch, 395.
 Agria, v. Eger.
 Agrîș (*Egres*), s. jud. Cluj, 54.
 Agrîș (*Eger*), s. jud. Satu Mare, 116.
 Agrîșu de Jos (*Inferior Egres, Egrus*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 154, 305, 331.
 Alard, de Doștat, 319; ~ f.l. Vlăntin de Doștat, 355; ~ prior al bisericii din Vințul de Jos, 30; ~ v. Ladislau, f.l. ~.
 Alba, comitat, 30, 140, 179, 191, 194, 206, 274, 307, 413; juzii nobililor din ~, 191.
 Alba Iulia (*Alba, Alba Gyle, Alba Transilvanie*), or. jud. Alba, 125; biserica de ~ (biserica Transilvaniei), 30, 143, 181, 201, 205, 221, 248, 292, 295, 296, 304, 308, 314, 317, 331; canonic de ~, 102, 317; cantor al bisericii de ~, 317; capitulul bisericii din ~, 10, 27, 30, 31, 58, 102, 103, 117, 120, 121, 133, 134, 140, 143, 144, 157, 158, 198, 199, 201, 206, 209, 211, 212, 215, 216, 221, 224, 246, 248, 262, 274, 278, 281, 296, 304, 305, 308, 314, 317, 319, 338, 339, 355, 357, 362, 366, 395, 397, 399, 401, 415, 416, 423; episcop de ~, 37, 76, 101, 113, 114, 118, 119, 123, 125, 132, 143, 148, 156, 160, 161, 167, 205, 228, 231, 241, 244, 245, 251, 254, 257, 258, 270, 277, 287, 294, 314, 317, 320, 330, 336, 337, 346, 349, 350, 360, 361, 372, 378, 381, 382, 385, 387, 394, 403, 421, 423, 425 - 427, 442, 444, 446, 447; mănăstire din ~, 143; oaspe din ~, 248; orășean din ~ 143; prepozit de ~, 178, 281; vicarul episcopal de ~, 423, 425.
 Alba Regală, v. Székeshérvár.
 Albert de Bulci, 401; ~ de Mendzent, 141; ~ din Șura Mare, 420; ~ f.l. Henric din Cluj, 139; ~ f.l. Ioan, f.l. Ștefan de Soșoșeș, 169, 172; ~ mag., lectorul bisericii din Buda, 67; ~ Albeus, v. Albeus; v. Nicolae, f.l. ~.
 Albeus, Albert, 390.
 Alblș (*Albeus, Elbeus*), s. jud. Bihor, 109, 130.
 Albul, Ioan ~, din Florești, 139; Stan zis ~, 37.
 Alexandru, de Petri, judele nobililor din comit. Szabolcs, 435; ~ de Resighea, 279; ~ de Saschiz, 65; ~ f.l. Andrei de Ilia, 199; ~ f.l. Celen, 374; ~ f.l. Lacovoy, român, 371; ~ f.l. Nicolae, f.l. Sandur, de Scenthelukfolua, om de mărturie, 395, v. Grigore, f.l. ~; v. Nicolae, f.l. ~; ~ voievodul Țării Românești, 373.
 Alexiu (*Alaxius*), mag., 362.
 Alma (f. Alma Intre Vii, *Almas*), s. jud. Sibiu, 308.
 Alma Intre Vii, v. Alma.
 Almas, a. d. Ig. Vetîș, jud. Satu Mare 448.
 Almaș, v. Almașu Mare.
 Almașu (*Almas*), s. jud. Sălaj, 162, 166.
 Almașu Mare (f. Almaș, *Almas*), s. jud. Bihor, 263; ~, s. jud. Hunedoara, 362.
 Almașu Mle (*Almaș*), s. jud. Hunedoara, 104.
 Altalkerek, a. d. Ig. Voiteg, jud. Timiș, 41.
 Alțina (*Olcwa*), s. jud. Sibiu, ~ scaun, 65.
 Alunîș (*Monoros*), top. Ig. Gligorești, jud. Cluj, 131.
 Alunîșu (f. Chiced, *Keched, Keceith*), s. jud. Cluj, 152, 240, 250, 386.
 Alunîșu (f. Măierău, *Monyorow*), s. jud. Mureș, 62.
 Amați (*Amoch*), s. jud. Satu Mare, 219.
 Ambrleth, f.l. Toma de Gerla de Sus, 171.
 Ambrozle, de Ibrány, 363.
 Ana, f.l. Mauriciu, nobilă, 247; ~ f.l. Simion de Medieș, soția lui Ladislau de Batur, 441; ~ soția lui Dominic de Gîmbaș, 167; ~ sora lui Ioan de Tureni, 423; ~ sora lui Ladislau de Wasary, 27.
 Andreashaza (*Anderyashaza, Anduryashaza*), a.d. Ig. Rădaia, jud. Cluj, 45, 54, 56, 59, 81, 90.
 Andouchlawa, a.d. Ig. Ictar, jud. Timiș, 334.
 Andrei, al III-lea, regele Ungariei, 357; ~ cantor de Alba Iulia 103, 133, 212, 317, 415, 416; ~ de Ayka, împuternicit, 434; ~ de Barsa, 431; ~ de Bayton, 301; ~ de Brănișca, 199; ~ de Cristur, 265; ~ de Gélyenes, 182; ~ de Geoagiu de

- Sus, 397; ~ de Iia, 199; de Imbregh, 153; ~ de Kerestus, 151, 163; ~ de neam slav, 189; ~ de Sebeș, comite, jude regal, 420; ~ de Sîntioana, 465; ~ de Șintereag, 40; ~ de Tiocu, 342; ~ din Vurpăr, comite, 420; ~ diacul, v. Diaeul; ~ episcopul Transilvaniei, 229, 270; ~ f.l. Andrei de Geoagiu de Sus, 397; ~ f.l. Beke, 31; ~ f.l. Beke de Olosig, 383; ~ f.l. Bulchu, imputernicit, 362; ~ f.l. Dionisie, comite de Zarand, 405; ~ f.l. Dionisie, mag., castelan de Șiria, 100, 237; ~ f.l. Gheorghe de Petrești, 383; ~ f.l. Gheorghe de Vada, 321; ~ f.l. Herbord de Blaj, 22; ~ f.l. Iacob de Bretea, 250; ~ f.l. Iacob, jude la Proștea, 308; ~ f.l. Ioan de Zlatowynch, 300; ~ f.l. Jakch, magistru, 13, 299, ~ f.l. Ladislau, magistru, 296; ~ f.l. Mihail de Mendzent, 141; ~ f.l. Nicolae de Nempti om de mărturie, 141; ~ f.l. Nicolae de Someșfalău, 201, 262, 295; ~ f.l. Nicolae, jude al nobililor din comit. Cluj, 14; ~ f.l. Nicolae, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Nigas, 289; ~ f.l. Petru de Curciu, 343; ~ f.l. Petru, oaspe din Șintereag, 167; ~ f.l. Petru, zis Zelus, nobil, 342; ~ f.l. Pouch de Pogăceaua, 395; ~ f.l. Simion, 237; ~ f.l. Ștefan de Pethlend, 154; ~ f.l. Ștefan de Wythka, 35, 127–129; ~ f.l. Zaloch, slujitor, 77; ~ fr. 1. Ioan zis Pecenegul, 16, 17; ~ fr. 1. Kilian, 246; ~ Kantor, v. Kantor; ~ mag., canonic, 52; ~ morar din Cluj, 138, 139; ~ om de mărturie, 393; ~ paroh de Cluj, capelan, 330; ~ preot din Măgheruș, 359; ~ slujbaș, 211; ~ slujitor, 209, 215, 386; ~ v. Nicolae, f.l.; v. Ștefan, f.l. ~; ~ zis Besse, v. Besse; ~ zis Chepe de Gherținiș, v. Chepe; ~ zis Torma, v. Torma.
- Anton**, de Blăjel, 368; ~ de Vințul de Jos, 30; ~ din Cluj, 139; ~ fierar din Zerdabel, 94; ~ f.l. Nicolae din Cluj, 139; ~ f.l. Pavel de Chiced, 386; ~ f.l. Pethe, 423; ~ fr. 1. Blasiu de Recea, 239, 240; ~ iobag, 312; — preot, om de mărturie, 362.
- Anych**, nobilă, f.l. Nicolae de Bator, 377.
- Apa**, de Beclean, 223; ~ fr. 1. Ladislau, f.l. Gyelet, 296.
- Apahida**, (*Apathyda*), s. jud. Cluj, 201, 262, 264, 295.
- Apalina** (f. Abafaia, *Abafaya*), loc. comp. a or. Reghin, jud. Mureș, 224, 278.
- Apateu** (*Apathy*), s. jud. Satu Mare, 322.
- Apaty**, a.d. Ig. Reghin, jud. Mureș, 224, 278.
- Apoldul de Jos** (*Apold Inferior*), s. jud. Sibiu, 140, 357.
- Apor**, de Oșdula, 359; ~ f.l. Emeric de Iernea, om de mărturie, 216.
- Apröd**, Nicolae zis ~, de Șoimuș, 397.
- Araei** (Aruapatok), s. jud. Brașov, 58.
- Arad** (*Orod*), or. jud. Arad, 171; biserică distrusă la ~ 288; capitulul bisericii din ~ 47, 52, 85, 189, 190, 193, 207, 222, 334, 391; ~ comitat, 302; prepozitul de ~ 189, 190, 298.
- Archita** (*Erked*), s. jud. Mureș, 8, 198.
- Ardo** (*Ordo, Ordou, Ordow*), 28, 405, 445, 447.
- Arieș** (*Aranyas*), scaun secuiesc, 246.
- Arieș** (*Aranyas*), r., 131.
- Arnold**, ~ de Apoldul de Jos, 140, ~ de Pochy, 44; v. Nicolae, f.l.~.
- Așel** (*villa Eclivi*), s. jud. Sibiu, 338, 425.
- Augustin**, v. Ipolit, f.l.~.
- Austria**, ~ ducat, 320; sare din ~, 112.
- Avrig** (*Affrica*), s. jud. Sibiu, 328.
- Avignon**, or. în Franța, act dat la ~, 6, 11, 21, 146–150, 181, 243, 316, 409; decan al bisericii din ~, 82.
- Avram**, cel Mare, v. Mare; ~ de Zakal, 98; ~ f.l. Toma de Gerla de Sus, 171; ~ mag., canonic de Oradea, 200, 272, 404, 436; ~ notar al lui Benedict, comite de Satu Mare și Maramureș, 100.
- Ayka**, loc. în R.P.U., 434.

B

- Baas**, v. Ștefan, f.l.~.
- Babuspatak**, r., 49.
- Bachtuisse** (*Bach Tiuisse, Bachituuse Bachtwijse, Bachyhtuisse*), a.d. și r. jud. Caraș-Severin, 66–68, 163, 231.
- Bachka**, v. Pavel, f.l.~.
- Bachoch**, v. Bakoeh.
- Bachyun**, top., 226.
- Badoc**, v. Bădești.
- Bagamer**, loc. în R.P.U., 71.
- Baganya**, v. Ioan, f.l.~.
- Bagos**, loc. în R.P.U., 364.
- Bala de Ardeș** (*Ovounberg*), or. jud. Alba, 366.
- Bala Mare** (*Ryvulus Dominarum*), or. jud. Maramureș, 2.
- Baia Secașului**, v. Dognecea.
- Bala Sprie** (*Medius Mons*), or. jud. Maramureș, 2.
- Balla** (*Bayla*), -a.d. Ig. Ciortea, jud. Caraș-Severin, 105, 108.
- Bakehok**, a.d. Ig. Firdea, jud. Caraș-Severin, 298.
- Bakoeh**, f.l. Toma de Turek, 117, 121, 362.
- Baktha**, loc. în R.P.U., 393, 404.
- Balușa**, f.l. Nicolae de Teyed, 301.
- Bale**, f.l. Sas, voiev. Maramureșului, 382; ~ fr. voiev. Ioan de Beiuș, 145.
- Balda** (*Bald*), s. jud. Mureș, 246.
- Baluanus**, cetate, în jud. Covasna, 359.
- Balagianustelke**, a.d. jud. Cluj, 306.
- Banabic**, v. Vilecele.
- Banazyuk**, top. 77.
- Bank**, a.d. în R.P.U., 430.
- Banpotoc** (*Banpotaka*), s. jud. Hunedoara, 117.
- Baranya**, Ioan zis de ~, om de mărturie, 157, 158.

- Baranya**, comitat, azi în R.P.U., 211.
Barbara, f.l. Ioan, f.l. Martin de Sintioana, 445; ~ f.l. Nicolae, f.l. Bricciu de Bátor, 377.
Barcha, v. Pavel, f.l. ~.
Barnaba, de Hărău, 117; ~ de Simpaul, 224; ~ episcop de Trau, 1, 37, 72; ~ f.l. Ioan, nobil de Birlea, 280, 342, 354, 358; ~ f.l. Mihail zis Fodor de Szovat, 431.
Barsa, loc. în R.P.U., 431.
Bartha, împuternicit, 436; ~ de Cricău, 191; v. Petru, f.l. ~.
Bartholomeu, comite, 252; ~ comite, f.l. Bartholomeu, f.l. Stark, jude de Cluj, 96; ~ comite, f.l. Stark, 96; ~ de Farkasfalva, 176, 301; ~ episcop de Trogir, 113, 333, ~ f.l. Dominic de Hășdate, 152; ~ f.l. Mihail de Bircea Mică, 401; ~ f.l. Nicolae, oaspe din Chintău, 183; ~ mag., canonic de Oradea, 436; v. Farkas, f.l. ~; v. Nicolae, f.l. ~.
Baruhseneye, a.d. în R.P.U., 170.
Basarab, de Sîncel, 8.
Batar, or. în R.P.U., 448.
Batăr (*Batur*), s. jud. Bihor, 42.
Bathou, f.l. Laurentiu, 10.
Bator v. Nyrbátor.
Batow, Ștefan, mag. slujitor, 273.
Bavarla, ducat, 320.
Băbești, (*Babun*), s. jud. Satu Mare, 361.
Bălușiu (*Babuchy*), s. jud. Cluj, 312, 313.
Bădești (f. Badoc, *Badok*), s. jud. Cluj, 354, 358.
Băgara (*Bogarteluk*), s. jud. Cluj, 162, 166.
Băilă, f.l. Locovoy, român, 375.
Băleacu (*Bolkach*), s. jud. Alba, 234.
Bărbesul (*Barbalus*), Gheorghe, din Florești, 139.
Bček, v. Bubek.
Beche, fiii lui ~, 223; v. Ștefan, f.l. ~.
Bechev (*Bechew*), de Dișod, 99, 403; ~ f.l. Ioan, f.l. Dumitru de Dioșod, 402.
Becicherecul Mare, loc. în R.S.F.J., 297.
Beclean (*Bethlen*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 46, 49, 2, 296, 305, 415, 416.
Beda, v. Ștefan, f.l. ~.
Bedeu, de Sumurducu, 201, 262, 295.
Bedrefalua, a.d., jud. Caraș-Severin, 316.
Beșan, loc. în R.P.U., 210.
Beithor, top., 226.
Beiuș, (*Bulenus*), or. jud. Bihor, v.ievodul din ~, 145.
Beke de Fărău, 211; ~ de Firminiș, om de război, 265; ~ de Iclod, 358, 386; ~ de Olosig, 283; ~ de Vireag, 46; v. Ioan, f.l. ~; v. Ladislau, f.l. ~; v. Ștefan, f.l. ~.
Bekus, de Endred, 190; v. Iacob, f.l. ~.
Bellantis, loc. în Italia, 155.
Beller, din Oradea, 89.
Beneh, Ioan zis ~, 289.
Bene, cel Mare, v. Mare; v. Feminic, f.l. ~; v. Ioan, f.l. ~; v. Nicolae, f.l. ~; v. Petru, f.l. ~.
Benedict, arhidiacon de Pincota, 15, 377, 431; ~ canonic de Oradea, 71; ~ cus-tode, 89; ~ de Rakamaz, 433; ~ de Rohud, 324; — diacul, v. Diacul; ~ f.l. Both de Zeps, 200; ~ f.l. Dominic, slujitor, 435; — f.l. Felician, nobil de Ceanu Mic, 423; — f.l. Heem, mag., comite de Maramureș și Ugocea, 2, 34; — f.l. Ioan, f.l. Petru de Woya, 16, 17, 24, 25, 29, 164, 432; ~ f.l. Ioan, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Nicolae, f.l. Albert de Mendzent, 141; ~ f.l. Pavel, f.l. Heem, ban, 68, ~ mag., comite de Pojon, 16, 24, 25, 28, 66, 67, 88, 151, 163, 164, 168, 231, 294, 346, 349, 381, 382, 395, 434; ~ f.l. Petru de Zagatag, 256; ~ lector la Oradea, 91, 110, 317; ~ mag. 151, 413; ~ mag., comite de Satu Mare și Maramureș, 100; ~ paroh al bisericii din Charnauada, 210; v. Gall, f.l. ~; v. Ștefan, f.l. ~; ~ zis Borza, v. Borza; ~ zis Wrdung, v. Wrdung.
Beneintendi, de Ravignan, cancelarul republicii Veneția, 384.
Benseteluke (*Bensteleke*, *Worsolch*), a.d. jud. Sălaj, 293.
Bereb, top., 250, 402.
Berchiș, v. Borzești.
Bereu (*Zarazberuk*), s. jud. Satu Mare, 74, 75.
Bereu (*Bere*), locuitor din Ciomocoș, 197.
Bercg, comitat, azi în U.R.S.S., 327, 332, 335; v. vicarhidiacon de ~, 210.
Beregovo (*Luprechzaru*), or. în U.R.S.S., 210, 332, 335.
Beretău (f. Bercău, *Bercljo*), r., 407.
Bernadea (*Barnad*), s. jud. Mureș, 296.
Berthothy, fam. de nobili, 444.
Berzethe, Ioan zis ~, 223, 224.
Beseney, v. Pecenegul.
Besse, Ardean zis ~, de Suceag, 235.
Bethlen, castean de Deva, 296; v. Ioan, f.l. ~; v. Petru, f.l. ~; v. Ștefan, f.l. ~.
Beudu, (*Beid*), s. jud. Cluj, 46, 49.
Beudmonstora, a.d. în R.P.U., 377.
Bezern entleleke, loc. în R.P.U., 219.
Bicacu, 145.
Bihor (*Bihor*, *Byhor*, *Byhar*), comitat, 98, 230, 321, 350, 377, 390, 405, 407, 419.
Bikashalm, top., 284.
Bilghez (*Visgerd*), s. jud. Sălaj, 125.
Bistrița, (*Beztricta*, *Bistricta*, *Byztricta*), or. jud. Bistrița-Năsăud, 19, 23, 62, 103, 311.
Bircea Mare (*Aprodhaza*), s. jud. Hunedoara, 400, 401.
Bircea Mică (*Aprodpalfolua*, *Villa Aprod*), s. jud. Hunedoara, 400, 401.
Birlea (*Clnuh*), s. jud. Cluj, 280, 342, 354, 358.
Birzava (*Borza*), r., 329.
Blaj (*Balasfolua*), or. jud. Alba, 22.
Blasiu, de Recea, 5, 125, 239; ~ de Chura, 298; ~ de Molumsar, diacon și notar al lui Emeric Bubek, 436; ~ de Sintămăria, 199; ~ de Vișoț, 99, 110; ~ de Zeech, 298; ~ din Șchiopi, 347; f.l. Blasiu, 379; ~ f.l. Cindea de Zlatna, 145; ~ f.l.

- Desew, om de mărturie, 362; ~ f.l. Emeric de Diosod, 265, 402, 443; ~ f.l. Pinta de Zakalar, 173; ~ f.l. Ioan, f.l. Dominic de Hășdate, 152; ~ f.l. Klelemen cel Mare din Oradea, 89; ~ f.l. Laurențiu de Gat, om de mărturie, 130; ~ f.l. Nicolae zis Aprod de Șolmuș, mag., 397; ~ f.l. Pavel, 222; ~ f.l. Petru, f.l. Blasin din Schiopi, nobil, 347; ~ f.l. Pousa (Posa), de Zeer, om al regelui, 151, 189; ~ f.l. Ștefan, pirit, 417; ~ f.l. Toma, 401; ~ locuitor din Ciomocoș, 197; ~ mag., locuitor de ajutor de cantor la Cluj-Mănăștur, 262, 295; v. Blasin, f.l. ~; v. Ioan, f.l. ~; v. Petru, f.l. ~; ~ zis Gudich, v. Gudich.
- Blăjel (*Balasteleke*), s. jud. Sibiu, 7, 308.
- Bobal, Mihail zis ~, de Voiteg, om de mărturie, 151.
- Bobilna, (*Babolna*), s. jud. Hunedoara, 117, 362.
- Boch, de Frata, 54; ~ fr. voiev. Ioan din Beiuș, 145.
- Bochov, de Salhyda, 200.
- Boicoel (*Bathkow*), s. jud. Maramureș, 382.
- Boeșa (*Bahsa*), s. jud. Sălaj, 226.
- Boi Irog (*Bođrug*), comitat, azi în R.P.U., 237.
- Bođugazunfalva, a.d. jud. Caraș-Severin, 315.
- Bogar (*Bugar*), Iacob zis ~, 222; Ioan zis ~, de Corpadea, om de mărturie, 262, 295, 358; Ștefan zis ~, de Indoi, 165.
- Bogath, v. Ladislau, f.l. ~.
- Bogdan, voievod al Maramureșului, 382.
- Bođdan-Vodă (f. Cuhea, *Kuhnye*), s. jud. Maramureș, 382, 423.
- Boian, (f. Beiu, *Bwł*), s. jud. Cluj, 395.
- Boian (*Boyaz*), loc. comp. a s. Cizer, jud. Sălaj, 125.
- B brand, a.d. jud. Caraș-Severin, 207.
- Bolkan, loc. în R.P.U., 86.
- Bolch, Ioan zis ~, 391.
- Boadyehya, episcop de ~, 30.
- Bonț (*Nyres*), s. jud. Cluj, 126.
- Bonida (*Bonchida*), s. jud. Cluj, 62.
- Boreș (*Burligeth*), s. jud. Maramureș, 273.
- Bord (*Burd*), s. jud. Mureș, 359.
- Borla (*Barla*), s. jud. Salaj, 226.
- Borsiyacablotua, a.d. Ig. Sîncel, jud. Alba, 8.
- Borș (*Bors*), or. jud. Maramureș, 332.
- Borșod, loc. în R.P.U., arhidiacon de ~, 15.
- Borza, Benedict zis ~, de Zedech, 133; Petru zis ~, de Zedech, 133.
- Borzăști (f. Bercăș, *Berkos*), s. jud. Cluj, 154.
- Bosnia (*Bosnia, Boznia*), ținut în R.S.F.I., 177, 178; episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 234, 333, 346, 349, 331, 332, 426; eretici și patareni din ~, 275, 348.
- Botean (*Bothyan*), s. jud. Bihor, 419.
- Both, de Gusu, 140; ~ de Zeps, 200.
- Botiz (*Batizhaza, Feierdfona*), s. jud. Satu Mare, 225, 232.
- Bourz, Ladislau zis ~, oaspe din Chintău, 183.
- Boz (*Bozd, Buzd*), s. jud. Alba, 355, 380.
- Bozoeh, slujitor, 359.
- Branha, oaspe din Fărău, 255.
- Brașov, (*Brasso, Brassou, Brassow*), or. jud. Brașov, 58, 281, 344, 348, 349, 367; ~ comitat, 58; decan de ~, 9, 102, 123, 275, 276, 425.
- Bratislava (f. Pojon, *Posonium*), or. în R.S.C., 72, 112, 527, 232, 346, 349, 395; comite de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 234, 247, 294, 333, 346, 381, 382, 395, 426.
- Bratyzloffalwa, a.d. Ig. Recaș, jud. Timiș, 334.
- Brânșea (*Baranchka*), s. jud. Hunedoara, 199.
- Breb (*Hodpathaky*), s. jud. Maramureș, 236. Breslau v. Wroclaw.
- Breteia (*Berethe, Zekerberethe*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 250, 296, 305, 331.
- Briceiu, de Băthor, 42, 109, 226, 260, 377, 433, 443; ~ f.l. Nicolae de Ders, 32; ~ f.l. Nicolae de Janusy, 36.
- Bubek (*Bebek*), Gheorghe, mag., 386; ~ Nicolae, mag., 345; ~ Nicolae, mag., comite de Szabolcs, 197, 204; ~ Ștefan, comite, judele curții regale, 10, 32, 35—37, 72, 83, 84, 113, 123, 125, 127—129, 169, 172, 189, 190, 208, 218, 219, 226, 231, 234, 278, 294, 293, 299, 333, 346, 349, 362, 381, 382, 386, 393, 395, 404, 426, 434, 436, 437; v. Gheorghe; v. Nicolae; v. Ștefan.
- Buch, a.d. Ig. Nădășel, jud. Cluj, 90, 347.
- Bud, f.l. Locovoy, român, 37.
- Buda, loc. comp. a or. Budapesta, R.P.U., act emis la ~, 88, 120, 151, 271, 344, 369, 376, 392, 396, 403, 410, 425, 438; biserica din ~, 253; capitulul din ~, 67, 175, 421; ~ cetate, 88; ~ jude al orașului, 344; mărci de ~, 137; tirgul de la ~, 231.
- Buda Veche (*Obuda*), loc. comp. a or. Budapesta, R.P.U., 118.
- Buda Veche, v. Vechea.
- Budești (f. Budatelec, *Budatelke*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 306.
- Budun, loc. în R.P.U., 107.
- Bugar, v. Bogar.
- Bua (*Bolya*), s. jud. Sibiu, 179, 274.
- Buzon, f.l. Ladislau, mag., vicecomite de Szabolcs, 272; v. Mihail, f.l. ~.
- Bulelu (*Bulch*), s. juł. Arad, 362, 401.
- Buldiș, Mihail zis ~, mag., f. comite al cămărilor de sare din Lipova, 125.
- Bulgaria, regi al ~, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 331, 332, 402, 403, 405—407, 413, 418; expediție în ~, 403, 411, 414, 432; redobândirea ~ ei, 408.
- Bur, Toma zis ~, slujitor, 24, 25, 29.
- Burgundia, ducat vasal al Franței, 409.
- Buthus, Ioan zis ~, de Șinteu, 259.
- Buțiu (*Buțton*), s. jud. Timiș, 301.
- Buză (*Buza*), s. jud. Cluj, 62.
- Buzl (f. Buz, *Bușt*), s. juł. Sibiu, 307, 319.

- Calla** (*Kayla*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 167.
Caloce, v. **Kalbésa**.
Calvaser (*Hydegwyz*), loc. comp. a s. Șeica Mare, jud. Sibiu, 179.
Cara (*Kara*), s. jud. Cluj, 284, 286.
Carapelu (*Karapch*), f. l. Ladislau, f.l. Zarna, român, 189, 190, 298, 426.
Caras (*Crasso*, *Crassou*, *Crassow*, *Krassou*), comitat, 29, 41, 66–68, 94, 105, 106, 108, 135–137, 163*, 176, 231, 256, 258, 289, 290, 301, 302, 304, 308, 315, 329; comite de ~, 78; juzi ai nobililor din ~, 105, 106, 108, 135, 176, 256; vicecomite de ~, 94, 105, 106, 108, 135, 176, 256, 308.
Caras, r., 163.
Carei (*Karul*), or. jud. Satu Mare, 35, 127–129.
Carol, împăratul romanilor, 146–150; răposatul ~, din Pincota, 171.
Carol Robert, regele Ungarici, 33, 189, 190, 217, 233, 234, 249, 252, 266, 270, 275, 285, 286, 298, 299, 318, 323, 330, 356, 360, 366, 415, 416, 428, 429, 441, 449.
Castellan, Petru zis ~, 421.
Cașlnu (*Kazun*), r. jud. Covasna, 359.
Cașovia, v. **Košlee**.
Caterina, f.l. Ders de Calvaser, 179; ~ f.l. Gheorghe de Nogmihal, 141; ~ f.l. Ioan, f.l. Martin de Sintioana, 396, 445; ~ f.l. Ștefan, f.l. Andrei de Geoagiu de Sus, 397.
Cazimir, v. **Petru**, f.l. ~.
Căianu (*Kalyan*), s. jud. Cluj, 62, 366.
Căpîna de Sus (*Kapalna*), s. jud. Mureș, 55.
Cărâmla (f. Teglavar, *Charamada*), a.d. lg. Firdea, jud. Caraș-Severin, 298.
Cărășeu (*Crasso*), s. jud. Satu Mare, 153, 268.
Cățălușa v. **Meseșenii de Jos**.
Ceanu (*Chan*), s. jud. Cluj, 14, 423.
Cehăluț (*Chahol*), s. jud. Satu-Mare, 93, 261, 430.
Celen, v. **Alexandru**, f.l. ~.
Celen, a.d. în R.P.U., 369.
Celsi, Laurențiu, dogele Veneției, 389.
Cenad (*Cenadium*, *Chanad*), s. jud. Timiș, 329, biserica de ~, 310; capitulul din ~, 16, 17, 24, 25, 29, 41, 48, 151, 163, 164, 169, 172, 173, 189, 190, 207, 222, 298, 299, 379, 432; episcopul de ~, 1, 3, 20, 21, 37–39, 41, 48, 51, 57, 64, 71–73, 76, 87, 92, 101, 113, 118, 123, 124, 132, 149, 156, 160, 161, 228, 231, 238, 241, 244, 245, 251, 254, 254, 258, 270, 277, 287, 294, 310, 314, 320, 336, 337, 346, 349, 350, 360, 361, 372, 378, 381, 382, 385, 387, 394, 403, 409, 421, 426, 427, 442, 444, 446, 447; mănăstirea sf. Gerard din ~, 175; prepozitul din ~, 189, 190, 298.
Cenade (*Chanad*), s. jud. Alba, 143.
Cergău (*Cherged*), s. jud. Alba, 422.
Cergău Mare și Mle (*Cherkeud*), s. jud. Sibiu, 307, 319.
Ceuș (*Chauas*), s. jud. Mureș, 55.
Ceukes, Iacob zis ~, 322.
Chachmaz, v. **Nicolae**, f.l. ~.
Chankar, Pavel zis ~, orășean din Alba Iulia, 143.
Charnauada, loc. în U.R.S.S., 210, 361.
Chatar, a.d. în jud. Caraș-Severin, 176, 193.
Cheel, fiii lui ~, de Cîlnic, 357.
Ceeh, Petru zis ~, 234; Ladislau zis ~, mag., 440.
Chege, a.d. lg. Vetiș, jud. Satu Mare, 448.
Chegea (*Kege*), s. jud. Satu Mare, 436.
Chente, Ioan zis ~, 83.
Chepe, Ștefan zis ~, de Ghertiniș, 391.
Cher, top., 163.
Cherechiu (*Kereky*), s. jud. Bihor, 130, 393.
Cherneuch (*Cherneck*, *Chernewch*), a.d. lg. r. Bîrzava și Cernoveț, jud. Caraș-Severin, 136, 137, 290, 302, 329.
Chesău (*Kezu*), s. jud. Cluj, 126.
Chezdi (*Kyzd*, *terra Kyzdi Syculorum*), arhidiacon de ~, 103; ~ scaun secnesc, 379.
Chiced, v. **Alunișu**; v. **Mleștii de Cîmpie**.
Chidea (*Kyde*), s. jud. Cluj, 139.
Chier (*Ker*), s. jud. Bihor, 322.
Chimindia (*Kemend*, *Kemynd*), s. jud. Hunedoara, 117, 121.
Chinizi (*Kenez*) v. **Voivozi**.
Chintău (*Kayantou*), s. jud. Cluj, 183, 192.
Chintelele (*Kendtelek*), s. jud. Bistrița-Năsăud 250.
Chisăud (*Kuszund*), pîru, 171.
Chom, v. **Simion**, f.l. ~.
Chuey, v. **Pavel**, f.l. ~.
Chulnuk, v. **Petru**, f.l. ~.
Chupur, Ștefan zis ~, împuternicit, 273.
Chura (*Chure*), a.d. lg. Jdioara, jud. Timiș, 289, 298.
Chuur, loc. în R.P.U., 204.
Chybak, de Palota, 141.
Chyehol, deal, 250.
Chye, de Naimon, 436.
Chylle, Nicolae zis ~, slujitor, 162.
Chyre, v. **Petru**, f.l. ~.
Chyser, loc. în U.R.S.S., 141.
Cleu (*Chycho*, *Cycow*), s. și cetate în jud. Bistrița-Năsăud, castelan de ~, 220, 296.
Cleu (*Senk*), scaun săsesc, 221, 308.
Ciomocoz, v. **Clumești**.
Clortea (*Chorto*, *Churta*), s. jud. Caraș-Severin, 135, 309.
Clisădie (*Gyznoyow*, *Heltha*), or. jud. Sibiu, 234, 328.
Cisteiu, v. **Cistelu Român**.
Cistelu Român (f. Cisteiu, *Chestue*), s. jud. Alba, 40, 45.
Cisteiu de Mureș (*Chesteu*), s. jud. Alba, 246.
Clubanca (*Chubanka*), s. jud. Cluj, 83.
Ciuci, v. **Stina de Mureș**.

- Ciugud** (*Cheged*), s. jud. Alba, 359.
- Clumăfaia** (*Chamafaya*), s. jud. Cluj, 386.
- Clumești** (f. Ciomocoz, *Chumukos*), s. jud. Satu Mare, 197, 263, 448.
- Ciunga**, v. Uloara de Jos.
- Cimpia Plopii** (*Nyaraszew*), top. 61.
- Cindea**, de Zlatna, 145
- Cirța**, s. jud. Sibiu, mănăstirea din ~, 6.
- Clara**, f.l. Bene cel Mare, călugăriță, 253; ~ f.l. Gheorghe de Nogmihal, 141; ~ f.l. Ioan, f.l. Martin de Sintioana, 396; ~ f.l. Nicolae, f.l. Simion, soția lui Farkas, f.l. Bartolomeu, 301; ~ soția lui Matei, 210; ~ soția lui Ștefan, f.l. Beke, 31.
- Clement** al V-lea papă, 316.
- Clement**, f.l. Pancrațiu, de Tileagd, 26; ~ f.l. Toma de Temeskuzy, 93.
- Cluj**, (*Clus, Klus, Kluswar, Kolos, Kolus, Kulus*), arhidiacon de ~, 143; ~ comitat, 62, 126, 162, 166, 178, 183, 184, 192, 235, 306, 386, 388; comite de ~, 139; juzii nobililor din comitatul ~, 192, 235.
- Cluj-Mănăștur** (*Clusmonstra, Clusmonostră, Clusmunustra, Klus, Kolos, Kolus, Kulus, Kulusmonustra, Monostră, Monostur*), cartier al Clujului, abate de ~, 30, 53, 138, 162, 166, 183, 201, 224, 262, 278, 282, 283, 295; conventul mănăstirii ~, 4, 5, 7, 23, 40, 45, 46, 49, 50, 53, 54, 56, 60, 63, 70, 80, 83, 90, 97, 111, 125, 126, 131, 152, 154, 159, 165, 167, 240, 246, 250, 255, 265, 280, 295, 306, 307, 319, 338, 342, 343, 347, 354, 355, 357, 358, 380, 386, 436, 445; moșia ~, 139.
- Cluj-Napoca** (f. Cluj, *Clusuar, Kluswar*), municipiu, 14, 53, 80, 305; greutatea de ~, 97; morar din ~, 138; orașeni și oaspeți din ~, 96, 139, 233; parohie din ~, 330.
- Cojocna** (*Clusakna, Kolos, Kolus, Kulus*), s. jud. Cluj, 14, 166, 192, 284.
- Coli**, v. Collu.
- Collu** (f. Coli, *Kool*), s. jud. Bihor, 375, 390.
- Coloman**, episcop de Győr, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 426.
- Comițig**, v. Comșești.
- Comșești** (f. Comițig, *Kompnyathzegh*), s. jud. Cluj, 154.
- Conrad**, comite, 65; ~ de Tălmăciu, 234.
- Căpăceni** (*Koppán*), s. jud. Cluj, 154.
- Copșa Mare** (*Kapus*), s. jud. Sibiu, 206, 209, 211, 215, 216, 221, 412, 418.
- Corbavia**, v. Krbava.
- Cornățel** (*Hortobag*), s. jud. Sibiu, scaun, nobili, comiți, preoți, oameni de rînd din ~, 221.
- Corneni** (f. Șintereguț, *Zykerék*), s. jud. Cluj, 152.
- Corpadea** (*Korpad, Kurpad*), s. jud. Cluj, 262, 295, 358.
- Cosma**, v. Egidiu, f.l. ~.
- Coșelu**, (*Gusal, Kusal*), s. jud. Sălaj, 13, 60, 69, 80, 110, 269, 294, 351, 436.
- Crasna** (*Carazna, Crasna, Crazna, Karazna*), arhidiaconat, 181; ~ comitat, 5, 69, 182, 192; ~ r., 69, 110.
- Crassowfow**, cetate în jud. Caraș-Severin 290.
- Crăciun**, v. Sărăcîn, Nicolae, Valentin, Luca, f.l. ~.
- Creasta Mijlocle** (*Kuzberch*), top. 359; ~ **Singătînului** (*Enyedberche*), top., 380.
- Crieău** (*Craccho*), s. jud. Alba, 191.
- Cristian** (*Kereztiensfalu*), s. jud. Brașov, 123, 276.
- Cristian** (*Kereztienszygethe, Kereztyenszygethe*), s. jud. Sibiu, 140, 144, 357, 358, 380.
- Cristian**, de Cristian, 140, 144; ~ din Cluj, 139; ~ f.l. Cristian de Cristian, 140, 144.
- Cristuș** (*Kerezstus*), loc. comp. a or. Turda, jud. Cluj, 139.
- Cristur** (*Kyreztur*), s. jud. Hunedoara, 400, 401.
- Cristur** v. **Cristur-Crișeni**.
- Cristur-Crișeni**, (f. Cristur, *Kereztur*), s. jud. Sălaj, 265.
- Cristur-Șleu** (f. Șieu-Cristur, *Kereztur*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 239, 240, 250.
- Croația**, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426; ban de ~ 1, 37, 72, 113, 123, 294, 346, 349.
- Csenger**, loc. în R.P.U., 95, 340.
- Csobolo**, a.d. jud. Cluj, 134.
- Csongrád**, loc. în R.P.U., comite de ~, 374.
- Csuka**, Nicolae zis ~, 372.
- Cudar**, Petru, 86; ~ Ștefan, 86.
- Cuhea**, v. Bogdan-Vodă.
- Cumania**, rege al ~, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.
- Cumanul** (*Cwn*), Ioan zis ~, 341; Petru zis ~, din Oradea, 89.
- Curciu** (*Kewrus*), s. jud. Brașov, 338, 343.
- Curciu** (*Kurus*), s. jud. Sibiu, 425.
- Curtuiuş**, v. **Curtuiuşeni**.
- Curtuiuşeni** (f. Curtuiuş, *Kurthuelus*), s. jud. Bihor, 86.
- Cuvin** (*Keve, Kubin*), loc. în R.S.F.I., comite de ~, 78, 173; vicecastelan de ~, 78; vicecomite de ~, 297.
- Cybak**, de Palota, 407.

D

- Dabsa**, loc. în R.S.F.I., 44.
- Dach**, Emeric zis ~, oaspe din Chintău, 183.
- Dala** (*Danyan*), s. jud. Mureș, 55.
- Dalmașta**, în titulatura regilor Ungariei, 37, 41, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426; ban de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 346, 349.
- Danlei** de Roșia de Secaș, comite, 30.
- Dăbica** (*Doboka*), s. jud. Cluj, 60, 134, 240, 255, 380, 386, 436; ~ arhidiaconat, 357, 422; ~ comitat, 62, 97, 126, 133, 134, 138, 139, 177, 178, 239, 240, 259, 312, 313, 386, 417, 436.

- Dealul Bobulul** (*Bobmal*), sesie în Gligorești, jud. Cluj, 131.
- Dealul Negru** (*Feketeheg*), top., 163.
- Dealul Orâzilor** (*Promontorium Waradiense*), convent, 89; prepozit de ~, 293.
- Dealul Strigoniului**, v. *Esztergom*.
- Dealul Românilor** (*Olahholom*), top. în hotarul s. Gligorești, jud. Cluj, 131.
- Debrezen**, or. în R.P.U., 33, 43, 200.
- Debreu** (*Debrew*), loc. în R.P.U., 377.
- Decea** (*Deche*), s. jud. Alba, 286.
- Dej** (*Deeswar*), or. jud. Cluj, 62.
- Deleni** (f. *Indol*, *Hindal*, *Indaly*), s. jud. Cluj, 165, 347.
- Deme**, comite, 183
- Ders**, loc. în R.P.U., 32.
- Ders**, de Calvasăr, 179.
- Desești** (*Dezefalwa*), s. jud. Maramureș, 236.
- Deseu** (*Deseu*), rudă cu Mihail de Uroiș, 22; v. **Blasiu**, f.l. ~,
- Desideriu**, de Loșonc, 273; ~ f.l. Ioan de Katl, cavalier, 178; ~ f.l. Ioan, f.l. Emech, 126; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae de Dăbica, 436; v. **Dominic**, Ioan, Ladislau, Mihail, Petru, f.l. ~; ~ zis de Elephant, v. **Elephant**.
- Detric**, de Prejmer, 58.
- Deușu** (*Dyos*), s. jud. Cluj, 4, 306.
- Deva** (*Deva*, *Dewa*), or. jud. Hunedoara, 63, 400; castelan de ~, 296; district al cetății ~, 104, 157.
- Dezna** (*Desne*), s. jud. Arad, 155.
- Diacul** (*Litteratus*), Andrei, mag., vicenotar al capitlului de Agria, 435; Benedict ~, de Iara, om de mărturie, 395; Grigore ~, de Cherneuch, 136, 137; Iacob ~, de Mera, om de mărturie, 45, 50, 54, 90, 201, 262, 295; Ladislau ~, f.l. Petru, 174; ~ Mihail, slujitor la visteria regală, 410, 431; Nicolae ~, f.l. Pavel de Valcăul Unguresc, om de mărturie, 262; ~ Nicolae ~, slujitor și notar al vicevoievodului Transilvaniei, 357; Petru ~, de Ciunga, 18, 50, 54; Petru ~, f.l. Silberch, notar al conventului din Cluj-Mănăstur, 417; Petru ~, fr. I. Ștefan zis Fudur de Cisteiu, 246; Petru ~, oaspe din Tășnad, 345, 352; Ștefan ~, imputernicit, 436.
- D'leu** (*Delle*), s. jud. Mureș, 395.
- Dionisie**, de Kulche, 393, 394; ~ de Reghin, 84, 224, 273; fiii lui ~, 223; ~ f.l. Andrei de Imbregh, 153; ~ f.l. Jakch de Coșeiu, mag., 13, 436; ~ f.l. Nicolae, om de marturie, 151; ~ f.l. Nicolae, de Maius, 256; ~ f.l. Nicolae de Vruzpatak, 329; ~ f.l. Ștefan, f. ban de Severin, 44, 73, 111, 273; ~ slujitor din Almașu, 162; ~ voievodul Transilvaniei, 1, 3, 8, 37-39, 51, 57, 58, 62-65, 71-73, 76, 87, 92, 101, 102, 104, 113, 118, 119, 123, 132, 146, 156-158, 160, 161, 183, 192, 198, 199, 201, 214, 223, 224, 229, 231, 234, 238, 241, 244-246, 251, 254, 257, 258, 262, 265, 273, 277, 278, 233, 287, 291, 294, 296, 305, 314, 320, 331, 333, 336, 337, 346, 349, 359-361, 372, 378, 381, 382, 385, 387, 394-396, 402, 403, 409, 412, 413, 417, 418, 421, 426, 427, 434, 439, 442-447; v. Andrei, f.l. ~.
- Dios**, loc. în R.P.U., 214.
- Diosgyör**, loc în R.P.U., 341.
- Diosig** (*Diozeg*), s. jud. Bihor, 419, 437.
- Dioșod** (*Oă*, *Ody*, *Ood*), s. jud. Sălaj, 80, 99, 226, 265, 402, 436, 443.
- Dirlos** (*Dorlaz*), s. jud. Sibiu, 7, 308.
- Dob**, v. **Doba**.
- Doba** (f. *Dob*, *Doba*, *Doob*, *Duby*), s. jud. Satu Mare, 219, 265, 271, 375, 390, 437; ~ cetate, 113.
- Dobus**, loc. în R.P.U., 186.
- Dognecea** (f. Baia Secașului, *Zekasbania*), s. jud. Caraș-Severin, 163.
- Doja**, de Debrețin, 200; v. **Iacob**, f.l. ~.
- Domănești** (f. *Domohida*, *Damanhyda*), s. jud. Satu Mare, 326, 340.
- Dombo**, (*Dombou*), loc. în R.P.U., 10.
- Dombrău**, v. **Dumbrava**.
- Dominic**, canonic de Oradea, 219; ~ de Coșeiu, 269; ~ de Fevtelek, 105, 106; ~ de Giulvăz, 108, 309; ~ de Hășdate, 152; ~ de Jucu, 166, 235, 262, 295; ~ de Mesentea, 191; ~ de Suceagu, 235; ~ episcop de Cenad, 1, 3, 20, 21, 37-39, 41, 48, 51, 57, 64, 71-73, 76, 87, 92, 101, 113, 118, 123, 124, 132, 149, 156, 160, 161, 228, 231, 238, 241, 244, 245, 251, 254, 257, 258, 277, 287, 294, 310, 314, 320, 333, 336, 337, 346, 349, 350, 360, 361, 372, 378, 381, 385, 387, 394, 403, 409, 421, 426, 427, 442, 444, 446, 447; ~ episcopul Transilvaniei, 1, 3, 30, 37-39, 51, 57, 64, 71-73, 76, 87, 92, 101, 113, 118, 119, 123, 125, 132, 143, 148, 156, 160, 161, 198, 205, 228, 229, 231, 238, 241, 244, 245, 248, 251, 254, 257, 258, 277, 287, 294, 314, 317, 320, 333, 336, 337, 346, 349, 350, 360, 361, 372, 378, 381, 382, 385, 387, 388, 392, 394, 403, 421, 423, 426, 427, 439, 442, 444, 416, 447; ~ f.l. Bene, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Dezideriu, 47, 52, 85; ~ f.l. Ioan de Giulvăz, 193, 222, 379; ~ f.l. Ioan de Warada, 107, 210, 282; ~ f.l. Ioan, f.l. Ștefan de Suceag, 14; ~ f.l. Ioan zis Zeunyes, 198; ~ f.l. Laurențiu, de Dumbrava, 18, 45, 50, 54, 56, 63; ~ f.l. Machunka, 334; ~ f.l. Pergelyn, 152; ~ f.l. Petru de Dombou, 10; ~ f.l. Ștefan de Chiced, 152; ~ f.l. Zouard, 289; v. **Ioan**, **Laurențin**, **Ștefan**, f.l. ~; ~ zis de Gimbaș, v. **Gimbaș**; ~ zis Rauaz, v. **Ranaz**.
- Donch**, de Macedonia, om de mărturie, 151.
- Dorman**, Ioan zis ~, vicecastelan, de Crasosfiew, 290.
- Dorog**, (*Dorough*, *Dorug*), f.l. Ștefan, f.l. Laurențiu de Dob, 271, 375, 390, 437.
- Doroș** (*Darouch*), s. jud. Satu Mare, 210.
- Doștat** (*Huzyutekuk*), s. jud. Alba, 319, 355.

Dozsa, v. Doja.
 Drag, f.l. Sas, 382.
 Dragomir, f.l. Giula, român din Maramureș, 236; ~ f.l. Locovoy, român, 37; ~ f.l. Sas, 382.
 Dragoș, comite român din Bedeuhața, 318; ~ f.l. Giula, român din Maramureș, 236; ~ Românul, v. Românul.
 Dragoufalwa, a.d.lg.Ictar, jud. Timiș, 334.
 Dragu (*Drag*), s. jud. Sălaj, 97.
 Dubrovnik (*Ragusa*), or. în R.S.F.I., 294; arhiepiscop de ~ 231, 333, 346, 349, 381, 382, 426; scaun arhiepiscopal de ~ vacant, 1, 37, 72, 113, 123.
 Durug, v. Dorog.
 Dumbrava (f. Dombrău, *Dombro*, *Dombros*), s. jud. Alba, 45, 50, 54, 56, 63.
 Dumbrava (f. Oșorhei, *Wasarhel*), s. jud. Bihor, vama de la ~, 159.
 Dumbrăveni (f. Ibașfalău, *Wbrusfolua*), or. jud. Sibiu, 7.
 Dumitru, de Băbuțiu, 312, 313; ~ de Debreu, 377; ~ de Dioșod, 402; ~ de Luna, judele nobililor din comit. Dăbica, 49, 260, 312; ~ episcop de Nona, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ episcop de Oradea, 1, 3, 37-39, 51, 57, 64, 71-73, 76, 87, 92, 101, 113, 118, 119, 132, 150, 156, 160, 161, 228, 231, 238, 241, 244, 245, 251, 254, 257, 258, 270, 277, 287, 294, 314, 320, 333, 336, 337, 346, 349, 350, 360, 361, 372, 378, 381, 382, 385, 387, 394, 403, 421, 426, 427, 442, 444, 446, 447; ~ episcop de Srjem, 346, 381, 382, 426; ~ f.l. Barnaba de Hărău, 117; ~ f.l. Ioan, f.l. Apor, 359; ~ f.l. Ioan de Giulvăz, 207; ~ f.l. Ivancea, f.l. Egidiu, 86; ~ f.l. Matei cnez de Komyan, 300, 303; ~ f.l. Nicolae de Bonaparte, 117; ~ f.l. Nicolae zis Lepes, 333; ~ f.l. Oliver, 36; ~ f.l. Petru, iobag, 312; v. Ioan, Ladislau, f.l. ~.

Durug, v. Dorog.
 Duskok, loc. în R.P.U., 377.

E

Eaterina, sora lui Ioan de Tureni, 423; ~ soția lui Dumitru, f.l. Nicolae zis Lepes, 333; ~ soția lui Petru, f.l. Mihail, de Sanislău, 31; v. și Caterina.
 Eched, loc. în R.P.U., 377.
 Eger (*Agria*), or. în R.P.U.; ~ capitlu, 70, 109, 130, 210, 345, 377, 390, 431, 433, 435; episcop de ~, 1, 15, 37, 70, 72, 113, 123, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ sacristia bisericii de ~, 375.
 Egidiu, cel Mare, v. Mare; ~ de Sărămășag, om de mărturie, 99, 110; ~ de Sumurducu, 262, 295; ~ f.l. Basarab de Sincel, 8; ~ f.l. Cosma, de Doba, 265; ~ f.l. Bede, f.l. Samson, 141; ~ f.l. Ladislau,

f.l. Nicolae de Dăbica, 436; ~ f.l. Ștefan zis Bogas, de Indol, 165; v. Ivancea, Ladislau, Ștefan, f.l. ~.
 Elek, f.l. Ioan de Unimăt, 61.
 Elena, f.l. Petru, f.l. Petru de Sintioana, 406; ~ soția lui Gheorghe, f.l. Ioan de Weych, f.l. Ladislau, f.l. Mihail zis Fodor de Szovát, 431.
 Elephant, loc. în R.P.U., Desideriu, zis de ~, 83, 84.
 Elesberch, top., 250.
 Elisabetha, f.l. Andrei, fr.l. Kilian, 246; ~ f.l. Ștefan, f.l. Laurențiu de Dob, 271; ~ mama lui Joob, nobilă, 97; ~ regina Ungariei, 9, 28, 208, 231, 332, 335, 346, 369, 382, 409; ~ soția lui Petru, f.l. Mihail de Sanislău, 31.
 Emech, v. Ioan, f.l. ~.
 Emerie, canonic, 67; ~ canonic de Buda, f.l. Petru zis Castellan, 421; ~ de Buch, nobil, 90; ~ de Dioșod, 265, 402, 443; ~ de Verveghiu, 265; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae de Dăbica, 436; ~ f.l. Nicolae, 214; ~ f.l. Petru de Siciu, 226; ~ f.l. Simion de Kalló, 345, 363; ~ f.l. Toma de Ezen, 242, 264; ~ mare comis, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; v. Ioan, Petru, f.l. ~; ~ zis Dach, v. Dach.

Enehench, loc. în R.P.U., 109, 377.
 Endred, a. d. jud. Timiș, 190.
 Endredpataka, a.d. jud. Caraș-Severin, 426.
 Endred, a.d. lg. Firdea, jud. Caraș-Severin, 298.
 Eniszteu, a.d. lg. Ictar, jud. Timiș, 334.
 Enrie, de Iernea, 216.
 Eriu, (*Eer*), r. în jud. Sălaj și Bihor, 390.
 Erne, f.l. Andrei de Iia, 199.
 Ernea (*Ernye*), loc. comp. a or. Dumbrăveni, jud. Sibiu, 216.
 Ersomlio, a.d. jud. Caraș-Severin, 163.
 Esztergom (Strigoniu, *Strigomium*), or. în R.P.U., 394, 424, 427; arhiepiscop și comite perpetuu de ~, 1, 9, 37, 66, 72, 82, 113, 123, 227, 231, 247, 294, 316, 322, 333, 334, 346, 348, 349, 381, 382, 384, 426; ~ dieceză, 6; Dealul ~ lui (*Promontorium Strigoniense*), 181, 424; vicar de ~, 174.
 Evreul (*Sydou*), Pavel zis ~, din Săuca, 180.
 Ewsy, loc. în R.S.F.I., 44.
 Ewsy, a.d.lg. Zerind, jud. Bihor, 44, 361.
 Ewzud, loc. în R.P.U., 282.
 Ezeriș, (*Egeres*), s. jud. Caraș-Severin, 207.

F

Fabian, f.l. Ladislau de Bolkan, 86; ~ f.l. Marcu, slujitor, 204; ~ slujitor, 309.
 Fabianhaza, loc. în R.P.U., 377.
 Farkad, loc. în R.S.F.I., 137.
 Farkas, f.l. Bartolomeu, 301.

- Parkasfalva**, a.d.lg. Potoc, jud. Caraș-Severin, 176, 301.
- Faro**, v. **Hvar**.
- Fănceia (Fancsica)**, s. jud. Bihor, 197.
- Făriu (Foro, Forro, Forrou)**, s. jud. Alba, 211, 255, 357.
- Fehér**, comitat, azi în R.P.U., 214.
- Feierdfona**, v. **Botlza**.
- Feleac (f. Feleacu Săsesc, Fellak)**, s. jud. Bistrița-Năsăud, 250.
- Feleste**, a.d.lg. Botinești, jud. Caraș-Severin, 298.
- Felcian**, v. **Benedict**, f.l. ~.
- Fevtelek**, loc. în R.S.F.I., 105, 106, 108.
- Feyes**, Ladislau zis ~, oaspe din Chintău, 183.
- Filip**, de Agriș, 54; ~ de Franța, 409; ~ f.l. Iacob zis Saar, 391; ~ prepozit de Oradea, 110, 317; v. **Nicolae**, f.l. ~.
- Finta**, de Zakalar, 173.
- Firminiș (Fermenus)**, s. jud. Sălaj, 265.
- Fiscut** v. **Săleuța**.
- Florești (f. Vireag, Vilagos Berk, Wyragusberk)**, s. jud. Bistrița-Năsăud, 46, 296.
- Florești (Fenes)**, s. jud. Cluj, 138, 139.
- Fodor (Fudur)**, Mihail zis ~, de Szovat, 431; Ștefan ~, f.l. Ioan de Cisteiu, 45, 246.
- Folt (Folth)**, s. jud. Hunedoara, 199.
- Forathlan**, pădure, 163.
- Fransle**, medicul regelui, 398; ~ secui din Odorhei, 194.
- Fudur**, v. **Fodor**.
- Franța**, regat, 409.
- Frata (Fratha)**, s. jud. Cluj, 45, 54, 56.
- Frederic**, prior la Oradea, 89.
- Fülöp**, loc. în R.P.U., 185.
- Fundătura (f. Ineu, Jenew)**, s. jud. Cluj, 259.
- G**
- Gachal**, loc. în R.P.U., 95, 114—116, 122.
- Galu Mic (Gay)**, s. jud. Timiș, 301.
- Galița**, rege al ~ ei, în titulatura regilor Ungarlei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.
- Gall (Gal)**, de Omor, 190; ~ diacul de Omor, 136, 137; ~ f.l. Benedict, piriș, 417; ~ f.l. Boch de Frata, 45, 54, 56; ~ f.l. Pascha de Iara, 77; v. **Ladislau**, f.l. ~.
- Galospetreu (Galospetri)**, s. jud. Satu Mare, 341.
- Galsa (Galsa)**, s. jud. Arad, 273.
- Gara**, loc. în R.P.U., 44, 232, 349.
- Gat**, loc. în R.P.U., 130.
- Gaucelmus**, episcop de Nime, legat papal în Ungaria, 124.
- Gebelin**, v. **Gheorghe**, f.l. ~.
- Geyh (Geych)**, loc. în R.P.U., 219, 272.
- Gede**, f.l. Samson, 141.
- Gegus**, de Beclean și Măliucrav, 205, 211, 216, 296, 412, 418.
- Geleth**, v. **Ladislau**, f.l. ~.
- Gelyenes (Gellyenes)**, a.d.lg. Vetiș, jud. Satu Mare, 182, 322, 323 4-8.
- Geoaglu de Sus (Gyog)**, s. jud. Alba, 397, 399.
- Gerou (Gerew)**, de Miheș, 179; ~ de Someșfalău, 159; ~ fr.l. Nicolae de Someșfalău, 262; v. **Ladislau**, f.l. ~.
- Gerges**, v. **Grlgore**, f.l. ~.
- Gerla**, loc. în R.P.U., 333.
- Gerla de Sus (Felgerla)**, a.d. jud. Arad, 171.
- Geych** v. **Gech**.
- Geyleth**, v. **Ladislau**, f.l. ~.
- Gheorghe**, Bărbosul, v. **Bărbosul**; ~ de Buda Veche, judele nobiliar din comit. Cluj, 166, 262, 295; ~ de Gyant, 214; ~ de Minen, 265; ~ de Nogmihal, 141; ~ de Peder, mag. stringător de gloabe judecătorești, 340, 352, 353; ~ de Petrești, 383; ~ de Pișcari, 115; ~ de Tileagd, 371; ~ de Vada, 321; ~ de Zlawotynch, 300; ~ f.l. Bebek, mag., 83, 84; ~ f.l. Blasiu, 379; ~ f.l. Dominic de Mesentea, 191; ~ f.l. Felician, 423; ~ f.l. Gebelin pielar din Bistrița, 19, 23; ~ f.l. Jakch, 13; ~ f.l. Jakch, mag., comite de Cluj, 14, 294; ~ f.l. Ioan de Weych, nobil, 431; ~ f.l. Ioan de Woya, 16, 24, 25, 164; ~ f.l. Ioan, f.l. Briciu de Bator, mag., 260, 377, 435; ~ f.l. Ioan, fr.l. Silke, orășean din Pincota, 171; ~ f.l. Mihail, 16; ~ f.l. Nicolae de Tileagd, 26, 341; ~ f.l. Sixt, 155; ~ f.l. Zoward, 34; ~ mag., 154; ~ mag., canonic, de Alba Iulia, 380; ~ mag., f.l. Zouard de Ordou, aprod al curții regale, 405; ~ nobil de Budateleak, 306; ~ preot la Noșlac, 246; ~ slujitor, 290; v. **Ioan**, **Mihail**, **Nicolae**, f.l. ~.
- Ghertlniș (Gertyanus)**, s. jud. Caraș-Severin, 391.
- Ghijasa (Seez)**, s. jud. Sibiu, 234.
- Chiurbed**, v. **Românești**.
- Gilău (Gyalou)**, s. jud. Cluj, 229.
- Giula**, v. **Dragomir**, **Dragoș**, **Myroslav**, **Ștefan** f.l. ~.
- Glulváz (Geuluez, Gyuluez)**, s. jud. Timiș, 108, 193, 207, 222, 309, 379.
- Gimbaş (Gumbas)**, loc. comp. a. or. Aiud, jud. Alba, 40, 357; Dominic, zis de ~, nobil de Șinteroag, 167.
- Gllgorești (f. Sinnmărtinul Sărat, Regun, Scenthmarton)**, s. jud. Cluj, 131.
- Glodeni (Sarpatak)**, s. jud. Mureș, 62.
- Good**, din Florești, 139.
- Gor**, a.d. în R.P.U., 334.
- Gothfred**, v. **Nicolae**, f.l. ~.
- Greol (Bardus)**, Ioan zis cel ~, 89.
- Grlgore** de Bilghez, 125; ~ de Chernech, 302; ~ de Pogăceaua, 395; ~ de Socaciu, 61; ~ de Suplac, 359; diacul, v. **Dlaeul**; ~ episcop de Cenad, 270; ~ f.l. Alexandru, 359; ~ f.l. Gerges, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Iacob, 97; ~ f.l. Ilie, 386; ~ f.l. Ioan de Beclean, 46, 49, 223, 296; ~ f.l. Nicolae de Someșfalău, 295; ~ f.l. Ștefan de Veresmort, 45; ~ mag., croitor din Alba Iulia, 205; ~ paroch

din Began, 210; ~ preot din Pianu, 331; ~ slujitor, 162; ~ vicecastelan, de Iladia, 173.
Grind, v. Luncani.
Gudich, Blasiu zis ~, 89.
Gurghiu (*Gurgen, Gurgyn*), s. jud. Mureș, 224, 278, 296.
Gurk, Petru, 139.
Gusu (*Bothludasa*), s. jud. Sibiu, 140.
Guth, loc. în R.P.U., 86.
Gyanth, loc. în R.P.U., 214.
Gyeleth, de Nimigea, 223, 296, 305; v. Ladislau, f.l. ~.
Gylienus, v. Gelyonus.
Györ (*Iaurinum*), or. în R.P.U., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 398, 426.
Gyure, de Miheș, 274.
Gyurk, de Folt, 199.
Gyurukuth, a.d.lg. Ghirolt, jud. Cluj, 280, 342, 354, 358.

H

Hag, v. Mihail, f.l. ~.
Hagymas, a.d.lg. Românești, jud. Satu Mare, 286.
Halmas, a.d. jud. Caraș-Severin, 304.
Hamar, Ioan zis ~, oase din Chintău, 183.
Hann, zis Pomar, v. Poomar.
Hannus, de Ruja, 308; ~ f.l. Henning, 308.
Haram, cetate și a.d. în R.S.F.I., 135, 176, 256, 286, 290, 309, 315; castelan de ~, 94, 105, 106, 108, 176, 256, 289, 290.
Hațeg (*Haczak, Hutzuk*), or. jud. Hunedoara, 157, 158; ~ district, 157.
Hăghig (*Hydeiygh*), s. jud. Covasna, 58.
Hărăclani, v. Herecleani.
Hărănglab (*Haranglab*), s. jud. Mureș, 55.
Hărău (*Harow, Horou*), s. jud. Hunedoara, 117, 199, 211.
Hărnicești (*Hernyachfalva*), s. jud. Maramureș, 236.
Hășdate (*Hasdad*), loc. comp. a or. Gherla, jud. Cluj, 152.
Hector, de Recea, 125; v. Ioan, f.l. ~.
Hedric, v. Ioan, f.l. ~.
Hedruh (*Heydreh, Cheydreh*), a.d. între Ardud și Medieșul Aurit, jud. Satu Mare, 370.
Heem (*Hem, Heym*), v. Benedict, Ladislau, Nicolae, Pavel, Petru, f.l. ~.
Hegor, top., 250.
Heling, fiili lui ~, 65.
Heltuin, v. Mihail, f.l. ~.
Hench, jude din Florești, 138; v. Ioan, f.l. ~.
Henchman, din Florești, 139; v. Mihail, f.l. ~.
Heng (*Eng*), a.d. jud. Caraș-Severin, 94.
Henke, Mihail zis ~, jude al nobililor din comit. Cluj, 235, 388.
Henlinus, fierar din Cluj, 96.

Henning (*Hennyng*), de Apold, comite, 357, ~ f.l. Cindea de Zlatna, 145; v. Hannus, f.l. ~.
Henric, f.l. Nicolae, 401; v. Albert, f.l. ~.
Henyl, Ioan zis ~, de Bistrița, 103.
Herbord, de Blaj, 22; ~ f.l. Andrei, f.l. Herbord, de Blaj, 22.
Herecleani (f. Hărăclani, *Harkyan*), s. jud. Sălaj, 402.
Herepea (*Herepe*), s. jud. Mureș, 8, 167.
Herghelea (f. Meneș, *Menyus*), s. jud. Mureș, 62.
Herina (*Hareenna*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 205.
Herman (*Hermann*), cel Mic, v. Mic; ~ croitor din Cluj, 139; ~ orășean din Brașov, 344, 349, 367; ~ paroch din Cislădie, 328.
Heves, comitat, azi în R.P.U., 410.
Heym, de Remetea, 329; ~ f.l. Rach de Ozyag, 192, 222; v. Laurențiu, Pavel, Petru, f.l. ~; v. și Heem.
Hida (*Hydalmas*), s. jud. Sălaj, 386.
Himffy, familie nobiliară, v. Heem și Heym, Benedict, Ladislau, Laurențiu, Pavel, Petru, f.l. Heem.
Hobry, loc. neidentificată, 334.
Hodász, loc. în R.P.U., 32.
Hont, f. comitat, azi în R.S.C.; arhidiacon de ~, 189, 190; ~ arhidiaconat, 435; ~ prepozitură, 378.
Horay (*Huray*), a. d. lg. Săcuieni, jud. Bihor, 383, 435.
Horosnok, a.d. probabil lg. Vărădia, jud. Timiș, 25.
Hosszapályi (*Huzyupaly*), loc. în R.P.U., 99.
Hotarul găurit (*Lvykashathar*), top., 380.
Hoteni (*Zlatyna*), s. jud. Maramureș, 236.
Hunedoara (*Hunyad*), or. jud. Hunedoara, arhidiacon de ~, 212; castelan de ~, 296; ~ comitat, 157, 158, 400, 401.
Hvar, (*Faro, Pharen*), loc. în R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.

I

Iacob, berar din Cluj, 139; ~ canonic, 67; ~ cel mare, v. Mare; ~ custode, 334; de Beclean, 415, 416; ~ de Bretea, 250; ~ de Cățalușa, 125; ~ de Ceanu, 14; ~ de Cherneuch, 290; ~ de Chiced, imputernicit, 273; ~ de Chimindia, 117, 121; ~ de Grind, 131; ~ de Moniorod, 377; ~ de Noșlac, 246; ~ de Șintereguț, 152; ~ de Zips, comite, jude al curții regale, 16, 24, 25, 136, 137, 164; ~ diaconul, v. Diaconul; ~ f.l. Alexandru, 359; ~ f.l. Bekus, 298; ~ f.l. Bekus de Endred, 190; ~ f.l. Dionisie de Kulche, mag., 394; ~ f.l. Doja, 200; ~ f.l. Grigore de Socaciu, mag., 61; ~ f.l. Iacob de Be-

- clean, comite, mag., 415, 416; ~ f.l. Iacob, mag., 296; ~ f.l. Ioan, ginerele lui Andrei, f.l. Nigas, 299; ~ f.l. Ioan zis Ordas, 315; ~ f.l. Laurențiu, pîrit, 417; ~ f.l. Laurențiu de Popești, 111; ~ f.l. Martin de Portița, 383; ~ f.l. Martin, slugă, 116; ~ f.l. Mihail, 164; ~ f.l. Mihail de Sincrai, om de mărturie, 157, 158; ~ f.l. Mihail de Șmig, 308; ~ f.l. Mihail de Woya, 16, 17, 24, 25, 29; ~ f.l. Nicolae, fr.l. Sudak de Uileacu, 226; ~ f.l. Nicolae cel Mare de Dragu, mag., 97; ~ f.l. Nicolae, pîrit, 417; ~ f.l. Pouch, f.l. Petru de Pogăceaua, 395; ~ f.l. Simion, nobil din comit. Hunedoara, 400, 401; ~ f.l. Ștefan, f.l. Egidiu, 359; ~ f.l. Toma de Rapoltu Mare, mag., 117, 121, 362; ~ fr.l. Andrei, castelan, 237; ~ jude al Brașovului, 281; ~ lector la Cenad, 310; ~ mag., protonotarul palatinului Nicolae Konth, 360; ~ orășean din Brașov, 344, 367; ~ pâlărier din Teiuș, 194; ~ preot, slujitor de altar la Oradea, 264; v. **Gheorghe, Iakob**, f.l. ~; ~ zis Bogar, v. **Bogar**; zis Ceukes, v. **Ceukes**; ~ zis Popwy, v. **Popwy**; ~ zis Saar, v. **Saar**; ~ zis Secuinul, v. **Sœculul**; ~ zis Urken, v. **Urken**.
- Iadra**, v. **Zara**.
- Iakch**, v. **Nicolae**, f.l. ~.
- Ianoșda** (Janusd), s. jud. Bihor, 383.
- Ianus**, comite, jude de Sibiu, 420.
- Iara** (*Jara*), s. jud. Cluj, 77, 240, 355, 395.
- Ibașfalău**, v. **Dumbrăveni**.
- Ibrány**, loc. în R.P.U., 363.
- Ielod** (*Ihlođ*), s. jud. Cluj, 358, 386.
- Ietar** (*Ithar*), s. jud. Timiș, 334.
- Ieud** (*Jood*), s. jud. Maramureș, 382.
- Ikus** (*Ihws*), a d.lg. Fîrdea, jud. Caraș-Severin, 190, 298, 426.
- Ikuspataka**, a.d. jud. Caraș-Severin, 426.
- Iladia**, v. **Iliădia**.
- Ilba**, secui de Arieș, 246, 292.
- Ileana**, sora l. Petru, f.l. Mihail de Sanislău, 31.
- Ilia**, (*Illya*), s. jud. Hunedoara, 195, 199.
- Iliădia** (f. *Iladia*, *Iliad*, *Iliead*, *Ilyed*, *Ileed*), s. și cetate jud. Caraș-Severin, 163, 173.
- Ilie**, arhiepiscop de Raguza, 231, 294, 346, 349, 381, 382, 426; ~ cnez, 386; ~ de Gachal, 95, 114–116, 122; ~ de Mugeni, 198; ~ f.l. Elena, f.l. Ladislau, f.l. Mihail zis Fodor, de Szovat, 431; ~ slujitor, 169, 172.
- Imbregh**, loc. în R.P.U., 153.
- Inazakala**, loc. în R.P.U., 377.
- Indol**, v. **Deleni**.
- Ineu**, v. **Fundătura**.
- Inocențiu**, al VI-lea, papă, 6, 11, 12, 21, 48, 82, 92.
- Inok**, v. **Ioan**, f.l. ~.
- Insula Iepurilor**, v. **Margitszilget**.
- Ioan**, Albul, v. **Albul**; ~ arhidiacon de Tileagd, canonic de Alba Iulia, 143; ~ arhidiacon de Timiș, mag., 41; ~ arhidiacon de Tîrnava, canonic de Alba Iulia, 65, 174, 227, 424; ~ Bench, v. **Bench**; ~ blănar din Cluj, 139; ~ cautor, 89; ~ călugăr la Cluj-Mănăstur, 7, 30, 50, 246, 343, 355, 357; ~ cel Mare, v. **Mare**; ~ cel Roșu, v. **Roșu**; ~ cel Șchiop, v. **Șchlop**; ~ cocjocar, 94; ~ comite de Cluj, 139; ~ comite de Timișoara, f.l. Desideriu, 85; ~ de Almaș, 308; ~ de Badoc, om de mărturie, 354, 358; ~ de Balda, om de mărturie, 246; ~ de Bátor, 383; ~ de Beclean, 46, 49; ~ de Birlea, nobil, 280, 342, 354, 358; ~ de Borșod, arhidiacon, 15; ~ de Cehăluț, 93, 261; ~ de Cisteiu, 45; ~ de Cristian, 375, 390; ~ de Dăbica, 386; ~ de Deuș, călugăr, 4; ~ de Dioșod, imputernicit, 226; ~ de Fiscut, 440; ~ de Geoagiu de Sus, 399; ~ de Gerla, 333; ~ de Giulvăz, 192, 207, 379; ~ de Hobry, 334; ~ de Iauoșda, 383; ~ de Katl, 178; ~ de Kyswarda, 107, 210, 282; ~ de Micula, 363, 364; ~ de Nabrad, 363; ~ de Petșdorf, 8; ~ de Petrești, 307; ~ de Petrifalău, 357; ~ de Saar, 207, 222; ~ de Sanislău, 383; ~ de Sătmărel, mag., 116; ~ de Singătin, 140; ~ de Szennyes, 435; ~ de Tureni, om de marturie, 154, 423; ~ de Tyvis, 170; ~ de Uioara de Sus, 40; ~ de Unimăt, 61; ~ de Valea Seacă, 58; ~ de Wasary, 27; ~ de Weych, nobil, 431; ~ de Woya, 16, 17, 24, 25, 29, 164, 432; ~ de Zeuth Ivan, 439; ~ de Zimbor, 97; ~ de Zlatinch, 151; ~ de Zlauotynch, 303; ~ de Zuna, 213; ~ episcop de Knin, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333; ~ episcop de Vaț, 231, 294, 346, 349, 381, 382, 426; ~ f.l. Alexandru, f.l. Celeu, comite de Csongrád, 374; ~ f.l. Andrei, f.l. Andrei de Geoagiu de Sus, 397; ~ f.l. Apa de Beclean, 223; ~ f.l. Apor, 359; ~ f.l. Arnold de Pochy, 44; ~ f.l. Baganya, 242, 264; ~ f.l. Balasa, 301; ~ f.l. Berthal de Cricău, 191; ~ f.l. Bartolomeu, comite, 252; ~ f.l. Beke, om de mărturie, 211, 215; ~ f.l. Bene, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Bethlen, 334; f.l. Blasiu de Sîntămăria, 199; ~ f.l. Blasiu de Virșolt, 69, 99, 110; ~ f.l. Both de Gusu, 140; ~ f.l. Bricciu de Bátor, 42, 226, 260, 377, 433, 435, 443; ~ f.l. Chybak de Palota, 141; ~ f.l. Cîndea de Zlatna, 145; ~ f.l. Cristian de Cristian, 140, 144; ~ f.l. Desideriu, comite și castelan de Timișoara, 47, 52; ~ f.l. Dionisie de Kulche, mag., 393, 404; ~ f.l. Dominic de Coșeiu, 269; ~ f.l. Dominic de Hășdate, 152; f.l. Dominic de Jucu, jude al nobililor din comit. Cluj, 166, 192, 235, 262, 388; ~ f.l. Dumitru de

Dioșod, 402; ~ f.l. Dumitru, jude al nobililor din comit. Dăbica, 139; ~ f.l. Dumitru, nobil de Kálló, 363; ~ f.l. Emech, 126; ~ f.l. Emeric, 180; ~ f.l. Emeric de Verveghiu, om de mărturie, 265; ~ f.l. Emeric, nobil de Buch, 90; ~ f.l. Gall, f.l. Pascha, de Iara, 77; ~ f.l. Gegus de Beclean și Mălincrav, mag., 206, 209, 211, 215, 216, 221, 223, 296, 412, 418; ~ f.l. Gheorghe de Nogmihal, 141; ~ f.l. Gheorghe de Pișcari, 115; ~ f.l. Gheorghe de Zlawotynch, 300; ~ f.l. Gheorghe, mag., 116; ~ f.l. Grigore diacon de Chernech, 136, 137, 302; ~ f.l. Grigore, om de mărturie, 290; ~ f.l. Hector, 5; ~ f.l. Hector de Recea, 125; ~ f.l. Hench, 173; ~ f.l. Iacob de Beclean, mag., 223; ~ f.l. Iacob de Moniorod, slujitor și împuternicit, 377; ~ f.l. Ilba secuiul, 246, 292; ~ f.l. Inok de Chidea, jude al nobililor din comit. Dăbica, 139, 259, 312, 313; ~ f.l. Ioan de Beclean, 46, 49; ~ f.l. Ioan de Fîscut, 440; ~ f.l. Ioan de Gerla, 333; ~ f.l. Ioan de Tyvis, 170; ~ f.l. Ioan de Luna, nobil, 213; ~ f.l. Ioan, f.l. Gheorghe de Zlawotynch, 300; ~ f.l. Ioan, f.l. Mikud, ban, 436; ~ f.l. Ioan, f.l. Ștefan de Suceag, 14; ~ f.l. Ioan, f.l. Ștefan de Somoșcheș, 169, 172; ~ f.l. Ioan, împuternicit, 435; ~ f.l. Ioan, mag., 405; ~ f.l. Ioan zis Kuthe de Cisteiu, 40; ~ f.l. Ioan zis Ordas, 315; ~ f.l. Iuga, 428; ~ f.l. Iwanka de Parhida, 392; ~ f.l. Ladislau, 74; ~ f.l. Ladislau de Almaș, 104; ~ f.l. Ladislau, f.l. Mușat, 157; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae de Dăbica, 436; ~ f.l. Laurențiu, de Recea, 99, 110, 125; ~ f.l. Laurențiu, nobil, din comit. Hunedoara, 400, 401; ~ f.l. Laurențiu, pîrit, 417; ~ f.l. Locovoy, român, 37; ~ f.l. Marcu, 286; ~ f.l. Martin de Măci-cașu, 386; ~ f.l. Martin de Sintioana, 396, 445; ~ f.l. Matei, 210; ~ f.l. Matei, cnez de Komyan, 300; ~ f.l. Mihail, 380; ~ f.l. Mihail de Copăceni, om de mărturie, 154; ~ f.l. Mihail, f.l. Gyele-tius, 296; ~ f.l. Mihail, jude al nobililor din comit. Cluj, 14; ~ f.l. Mihail, nobil din Singătîn, 357; ~ f.l. Nicolae, 432; ~ f.l. Nicolae de Ciortea, 309; ~ f.l. Nicolae de Dăbica, mag., 60, 133, 134, 255, 342; ~ f.l. Nicolae de Doba, 265; ~ f.l. Nicolae de Puthnuk, 371; ~ f.l. Nicolae de Sinnicoară, 184, 202; ~ f.l. Nicolae de Sintioana, 406; ~ f.l. Nicolae de Someșfalău, 159, 201, 262, 295; ~ f.l. Nicolae, f.l. Bedeu, de Sumurducu, om de mărturie, 201, 262, 295; ~ f.l. Nicolae, f.l. Farkas, f. iobag din Alba Iulia, 205; ~ f.l. Nicolae, f.l. Pavel, 386; ~ f.l. Nicolae împuternicit, 379; ~ f.l. Nicolae românul, 208; ~ f.l. Pavel de Vetș, 182; ~ f.l. Pavel, împuternicit,

436; ~ f.l. Petheu, 135, 417, 423; ~ f.l. Peteu, castelan de Lița și Unguraș, 296; ~ f.l. Peteu de Baila, om de mărturie, 105; ~ f.l. Peteu de Santău, mag., cavaler, 41, 115, 116, 180, 213; ~ f.l. Petru, comite, 89, 188; ~ f.l. Petru de Botean, nobil, 419; ~ f.l. Petru de Chatar, 176, 193; ~ f.l. Petru de Boda, om de mărturie, 263; ~ f.l. Petru de Mindszent, om de mărturie, 109, 130; ~ f.l. Petru de Woya, 432; ~ f.l. Petru zis Chech, comite de Cisnădie, 134; ~ f.l. Petru zis de Gurghiu, nobil, de Abafaia, 224, 278; . f.l. Serephil, iobag, 377; ~ f.l. Sumurak, nobil din comit. Hunedoara, 199, 400, 401; ~ f.l. Ștefan de Araci, 58; ~ f.l. Ștefan de Dioșod, om de mărturie, 80, 436; ~ f.l. Ștefan de Suceag, 14; ~ f.l. Ștefan de Șomoșcheș, 169, 172; ~ f.l. Toma cel Roșu de Sintioana, 165; ~ f.l. Toma de Turek, 117, 121, 362; f.l. ~ Toma de Ţaga, 177, 178; ~ f.l. Toma, nobil, din comit. Hunedoara, 400, 401; ~ f.l. Vivian de Vințu de Jos, comite, 30; ~ f.l. Werner, 8; ~ f.l. Wereus, mag., 251; ~ f.l. Zouard, 34; ~ fr.l. Andrei, 237; ~ fr.l. Martin, 61; ~ fr.l. Nicolae, f.l. Bartholomeu, iobag al cetății Doba, 113; ~ fr. l. Ștefan, episcopul de Zagreb, 385; ~ Kantor, v. Kantor; ~ Lengyel, v. Lengyel; ~ mag., 386; ~ mare ușier, 1, 37, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ mare vistier, 20, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 376, 381, 382, 426; ~ nobil din Ianosi, 435; ~ preot, 49, 56, 319; ~ preot, om de mărturie, 125; ~ preot, călugăr, 380; ~ preot din Mark, vice-arhidiacon de Bereg, 210; ~ preot din Vințu de Jos, 30; ~ prepozit, canonic de Alba Iulia, 65, 103, 133, 178, 212, 281, 357, 380, 386, 415, 416; ~ prepozit de Buda, vicecomite al capelei regale, 41; ~ prepozit de Dealul Orăzii, 293; ~ Roșul, v. Roșul; ~ ruda l. Mihail de Bercu, 75; v. Benedict, Chente, Grigore, Koneh, Kuthe, Ladislau, Leukus, Nicolae, Nylas, Petru, Ștefan, Toma, Turner, f.l. ~; ~ vicevoievodul Transilvaniei, 46, 49; ~ voievod din Beiuș, 145; ~ zis Acyl, v. Acyl; ~ zis de Baranya, v. Baranya; ~ zis Berzethe, v. Berzethe; ~ zis Bogar, v. Bogar; zis Bonch, v. Bonch; ~ zis Buthus, v. Buthus; ~ zis cel Greoi, v. Greoi; ~ zis Cumanul, v. Cumanul; ~ zis Dorman, v. Dorman; ~ zis Durugh v. Durugh; ~ zis Hamar, v. Hamar; ~ zis Henyl, v. Henyl; ~ zis Kokas, v. Kokas; ~ zis Kuthe, v. Kuthe; ~ zis Lepes, v. Lepes; ~ zis Nerges, v. Nerges; ~ zis Ordas, v. Ordas; ~ zis Pecenegul, v. Pecenegul; ~ zis Suluk, v. Suluk; ~ zis Tot, v. Tot; zis Zaz, v. Zaz; ~ zis Zennyes, v. Zennyes.

Iona, f.l. Dominic, de Juc, 295.

Ioob, f.l. Grigore, f.l. Ioob din neamul Zyl, 97.
 Ip (*Ipy*), s. jud. Sălaj, 383.
 Ipolit, f.l. Augustin, 89.
 Irinea, mag., 362.
 Irnsud, f.l. Ogmand, de Vârșand, pîrit, 434.
 Isac, v. Matla, f.l. ~.
 Iuga, v. Ioan, Ștefan, f.l. ~.
 Iugoslavia, moșii din ~, 228.
 Iula, de Bulci, 401.
 Ivan, v. Ladislau, f.l. ~.
 Ivanca, f.l. Egidiu, 86; ~ nobil din comit. Hunedoara, 400, 401.
 Ivanič, loc. în R.S.F.I., 102.
 Ivankahaza, loc. în R.P.U., 230.
 Iwanka, de Parhida, 392.
 Izvln (*Ewzyn*), s. jud. Timiș, 189.
 Izvorul Lupului (*Farkasfey*), r., 298.
 Izvorul Plopișului (*Niarastyafey*), r., 163.

J

Jadra, v. Zara.
 Jakeh, de Coșeu, mag., 13, 60, 69, 80, 110, 269, 351, 436; ~ mag., cevaler al curții regești, 293, 294.
 Janich, loc. în R.S.F.I., 236.
 Janusy, (*Janosi*), loc. în R.P.U., 36, 435.
 Jarmy, loc. în R.P.U., 114.
 Jebel (*Zephel*), s. jud. Timiș, 397.
 Jidvelu (*Sytwe*), s. jud. Alba, 234.
 Jucu (*Suuk, Suk*), s. jud. Cluj, 166, 235, 262, 295, 383.
 Jupanul (*Sapanus*), r., 163; ~ top., locul numit „Între două riulețe zise” ~ (*Ket-sapanuskuzy*), 163.

K

Kabaeghaz, loc. în R.P.U., 410, 431.
 Kadoch, f.l. Apor, 359.
 Kallo v. Nagykallo.
 Kalócsa (Calocsa, *Colocensis*), or. în R.P.U., arhiepiscop și comite perpetuu de ~, 1, 6, 37, 48, 72, 113, 123, 163, 294, 304, 333, 346, 349, 381, 382, 426; biserica din ~, 66.
 Kanoltu, a.d. Ig. Bircea Mare și Bircea Mică, jud. Hunedoara, 401.
 Kantor, Andrei, mag., stringător de dijme al episcopului Transilvaniei, 114; ~ Ioan, imputernicit, 435.
 Kaplyau, de Luna, 240.
 Kartal, loc. în R.P.U., 173.
 Karul, a.d. în R.P.U., 31.
 Katl, a.d. în R.P.U., 178.
 Kazmer, v. Petru, f.l. ~.
 Kege, a.d. jud. Cluj, 386.
 Kege, a.d. Ig. Carei, jud. Satu Mare, 213.
 Kehenus, moșie în jud. Satu Mare, 263.
 Keled, de Diosig, 437.
 Kelemen, cel Mare, v. Mare.

Kemnek, loc. în R.P.U., 104.
 Kendet, v. Nicolae, f.l. ~.
 Kene, a.d. Ig. Săuca, jud. Satu Mare, 180, 313.
 Kerestul, locuitor din Florești, 139.
 Kerethnek, loc. neidentificabilă, 307.
 Kereztes (*Kerestes, Kerestus*), a.d. Ig. Șemlacu Mare, jud. Timiș, 151, 163.
 Kerezthwr, loc. în R.P.U., 153.
 Kerztus, a.d. Ig. Țaga și Sintejude, jud. Cluj, 126.
 Kerkurhazy (*Kergurhazy*), a.d. jud. Cluj, 259, 312, 313.
 Keserweghaz, loc. în R.P.U., 410, 431. ve, v. Cuvln.
 Keweshamlok, top., 77.
 Killan (*Kylian*), f.l. Pavel de Dileu, 395; ~ călugăr la Cluj-Mănăstur, 250; v. Andrei, Pavel, f.l. ~.
 Kisoujen, (*Kyssemyen*), loc. în R.P.U., 187, 322.
 Kisvárd, (*Varada, Warada, Kyswarda*), loc. în R.P.U., 107, 210.
 Kulin (*Tininium, Tyninium*), or. în R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
 Kokas (Cocoș), Ioan zis ~, om de mărturie, 265.
 Kokat, loc. în R.P.U., 377.
 Komyan, a.d. Ig. Șemlacu Mare, jud. Timiș, 300, 303.
 Koneh, Ioan zis ~, 35.
 Konok, de Zolka, Ștefan zis ~, slujbaș, 93.
 Konth, Nicolae, palatin și jude al cumanilor, 1, 37, 72, 98, 109, 113, 123, 137, 193, 207, 222, 231, 260, 275, 278, 294, 297, 300-304, 321, 322, 325, 326, 329, 333, 340, 346, 348, 349, 352, 353, 360, 363, 379, 381-384, 414, 426, 432, 433, 435; ~ f.l. Laurențiu, voievod al Transilvaniei și comite de Solnoc, 62, 268, 294; ~ f. voievod al Transilvaniei, 72, 371.
 Konya (*Conya*), de Murani, imputernicit, 391; ~ f.l. Toma, voievod, mag., comite de Pojon, 1, 37, 72, 113, 123, 233, 234, 333.
 Kopachfalva, a.d. Ig. Șugatag, jud. Maramureș, 236.
 Korchma, loc. în U.R.S.S., 141.
 Kosa, oaspe din Chintău, 183.
 Košlee (Cașovia, *Cassovia*), or. în R.S.C., 196, 330, 337.
 Kostremp, Petru zis ~, din Cluj, 139.
 Krbava, (Corbavia, *Corbavia*), or. în R.S.F.I., episcop de ~, 1, 72, 113, 123, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
 Kruppa, cetate în R.F.S.I., 73.
 Kubin, v. Cuvln.
 Kuesd (*Kuwesd, Kuwest*), a.d. jud. Caraș-Severin, 173, 256, 304.
 Kuespataka (*Kwespotaka, Kwespathaka*) a.d. Ig. Iladia și Nera, jud. Caraș-Severin, 66, 67, 163, 231.
 Kuespotak (*Kuespothak*), a.d. Ig. Rapoltu Mare și Bobilna, jud. Hunedoara, 117, 121.

Kugh, Mihail zis ~. 55.
Kulehe, loc. în R.P.U.. 393. 404.
Kuthe, de Cîsteiu. Ioan zis ~. 40.
Kutrez, loc. în R.F.S.I.. 105. 106.
Kwesoor, deal. top.. 284.
Kwiff, sare numită ~. 112.
Kwn, v. **Cumanul**.
Kylian, v. **Kilian**.
Kyssemyen, v. **Kissemyen**.
Kyswarda, v. **Kiswarda**.
Kyzdi, v. **Chezdi**.

L

Ladislau, abate de Cluj-Mănăstur. 53. 224 :
 ~ al IV-lea. rege al Ungariei. 367. 394 :
 ~ arhidiacon de Dăbica, fiul voievodului.
 mag.. 357. 380. 422; ~ arhidiacon de
 Ugocea, voievod. vicarul episcopului Transilvaniei, mag.. 423; ~ canonic. 67; ~
 cel Mare. v. **Mare**; ~ cel Negru. v. **Negru**;
 ~ cnezul 155; ~ de Albiș. 109. 130; ~
 de Andreashaza. 45. 54. 56. 59. 81. 90; ~
 de Bolkan. 86; ~ de Bulci, mag.. 401;
 ~ de Celen. 369; ~ de Gașa. imputernicit.
 273; ~ de Geoagiu de Sus. 399; ~
 de Iara. 240; ~ de Kálló. 352. 353; ~
 de Kerkurlhazy. 259. 312. 313; ~ de Kissemyen.
 322. 324. 364; ~ de Micula. 74.
 75; ~ de Nădăș. 240; ~ de Nădășelu.
 125. 203. 386; ~ de Puthuk. 371; ~ de
 Sărmășag. 99; ~ de Siciu. 226; ~ de Sumurducu,
 om al regelui. 201. 262. 295; ~
 de Șag, om de mărturie. 106; ~ de
 Tyburch. 183. 184. 192; ~ diacul, v.
Diuceul; ~ episcop de Vesprim. 1. 37. 72.
 113. 123. 294. 333. 346. 349. 381. 382.
 426; ~ f.l. Alard. 388; ~ f.l. Alexandru,
 225. 232; ~ f.l. Alexandru de Șoard.
 198; ~ f.l. Andrei de Geoagiu, de Sus.
 397; ~ f.l. Andrei de Imbregh. 153; ~
 f.l. Andrei de Wythka. 129; ~ f.l. Andrei,
 f.l. Iacob de Bretea. 250; ~ f.l. Avram
 de Zakal. 98; ~ f.l. Barnaba de Sînpaul.
 224; ~ f.l. Beke. 154; ~ f.l. Beke de Iclod,
 om de mărturie. 358. 386; ~ f.l. Bekus
 de Endred. 190; ~ f.l. Bogath. 180; ~ f.l.
 Cîndea de Zlatna. 145; ~ f.l. Dezideriu,
 imputernicit. 273; ~ f.l. Desideriu, de
 Losoncz, mag.. 273; ~ f.l. Dumitru, om
 de mărturie. 80; ~ f.l. Egidiu, 201; ~ f.l.
 Egidiu de Sumurducu. 224. 262. 295;
 ~ f.l. Gall. 298; ~ f.l. Gall de Omor. 136.
 137. 190; ~ f.l. Geleth, mag.. 40. 167.
 212. 223. 331; ~ f.l. Gyeletius de
 Ninigea, mag.. 296. 305; ~ f.l. Gerev.
 388; ~ f.l. Gheorghe de Minen, om de
 mărturie. 265; ~ f.l. Iacob de Cherneuch,
 om de mărturie. 290; ~ f.l. Iiie de
 Gachal, vicecomite de Satu Mare, mag..
 95. 114-116. 122; ~ f.l. Ioan. 66. 68.
 210; ~ f.l. Ioan de Dăbica, 386; ~ f.l.
 Ioan de Ianoșda. 383; ~ f.l. Ioan de

Petrești. 307; ~ f.l. Ioan de Wasary. 27;
 ~ f.l. Ioan, f.l. Bricciu de Bathor, mag..
 42. 226. 260. 377. 435. 441. 443; ~ f.l.
 Ioan, f.l. Dominic de Hășdate. 152; ~
 f.l. Ioan, f.l. Nicolae de Dăbica. 436; ~ f.l.
 Ioan, f.l. Werner, comite de Archita. 8;
 ~ f.l. Ioan, mag., vicecomite, de Solnoc.
 180. 213; ~ f.l. Irnusz, f.l. Ogmand de
 Vârșand, pîriș. 434; ~ f.l. Ivan, nobil
 de Kallo. 363; ~ f.l. Ivanka, f.l. Egidiu,
 86; ~ f.l. Jakch de Coșeiu, mag.. 13.
 294. 436; ~ f.l. Ladislau. 189. 190; ~
 f.l. Ladislau de Bolkan. 86; ~ f.l. Ladislau
 de Iara, om de mărturie. 240; ~ f.l.
 Ladislau de Nădășelu. 386; ~ f.l. Ladislau
 de Kissemyen, 364; ~ f.l. Ladislau de
 Siciu. 226; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae
 de Dăbica. 436; ~ f.l. Ladislau, f.l. Zarna,
 românul. 426; ~ f.l. Ladislau, mag., 296;
 ~ f.l. Martin de Tototiu. 191. 194; ~ f.l.
 Mihail, f.l. Henchmann. 239. 240; ~ f.l.
 Mihail, om de mărturie. 395; ~ f.l. Mihail
 zis Fodor de Szováth. 431; ~ f.l. Mușat
 de Almaș, român, comite. 104; ~ f.l.
 Mușat de Zlaști. 157. 158; ~ f.l. Myke
 de Căpîlna. 55; ~ f.l. Myke, nobil de Tiołt-
 tur. 342; ~ f.l. Nicolae. 324; ~ f.l. Nicolae,
 f.l. Mikud ban, de Dăbica, mag.. 60.
 255. 342. 436; ~ f.l. Nicolae de Livada
 Nouă. 408; ~ f.l. Nicolae, f.l. Geru de
 Miheș. 179. 274; ~ f.l. Pethew. 135; ~
 f.l. Peteu, castelan de Lița și Unguraș.
 296; ~ f.l. Petev de Baila, om de mărturie,
 108; ~ f.l. Petru de Gech. 272; ~ f.l.
 Petru de Panyola. 326. 340; ~ f.l.
 Petru, nobil. 188; ~ f.l. Petru vicevoievodul,
 mag.. 399; ~ f.l. Petru voievodul. 397;
 ~ f.l. Posu de Zeer, mag.. 151. 173;
 ~ f.l. Simion de Carei, mag.. 35. 127-129;
 ~ f.l. Solomon de Pata, om de mărturie.
 262. 295; ~ f.l. Ștefan, pîrit. 417;
 ~ f.l. Ștefan de Chiced. 152; ~ f.l.
 Ștefan de Petriceni. 58; ~ f.l. Ștefan
 de Wythka. 128; ~ f.l. Ștefan, f.l. Apor
 de Oșdula. 359; ~ f.l. Ștefan, f.l. Palus
 de Petriceni. 359; ~ f.l. Tenteu, mag..
 169. 172; ~ f.l. Toma cel Roșu de Sîntioana.
 165; ~ f.l. Toma de Comițig, om de
 mărturie. 154; ~ f.l. Toma de Ezen. 242.
 264; ~ f.l. Toma de Temeskuzy. 93;
 ~ f.l. Velkun, de Caila. 167; ~ f.l.
 Zarna, românul. 189. 426; ~ f.l. Zubunya
 (Zobonia), mag. comite de Keve și de
 Caraș. 78. 173. 256; ~ fr. 1. Blasiu
 de Recea. 239. 240; ~ preot, om al capitulului
 de Alba Iulia, 304; ~ slujbaş din Halmas.
 304; ~ vărul lui Benedict. f.l. Iieem.
 163; v. **Ioan**, **Mihail**, f.l. ~; zis
Bourz, v. **Bourz**, ~ zis **Cech**, v. **Cech**;
 ~ zis **Feyes**, v. **Feyes**; ~ zis **Wos**, v.
Wos; ~ zis **Zekul**, v. **Zekul**.

Lado, de Palasth. 27.

Lapueh, loc. în R.S.F.I., 365.

Lapus, a.d. lg. Coșfa Mare, jud. Sibiu. 206.
 209. 211. 215. 216. 221.

- Lascu**, f.l. Ladislau de Almaș, 104.
- Laskod**, loc. în R.P.U., 186.
- Lațeu**, f.l. Ladislau, f.l. Mușat, 157.
- Laurențiu**, Celsi, v. Celsi; ~ de Blăjel, 7; ~ de Dob, 271, 390, 437; ~ de Dumbrava, 45, 50, 54, 56, 63; ~ de Gat, 130; ~ de Popești, 111; ~ de Recea, 99, 110, 125; ~ de Roșia, comite, 429; ~ de Tileagd, 26; ~ f.l. Ambrozie de Ibrany, 363; ~ f.l. Dominic, f.l. Zouard, castelan de Haram, vicecomite de Caraș, mag, 94, 105, 106, 108, 135, 176, 256, 289, 290, 309, 315; ~ f.l. Heym, 207, 290; ~ f.l. Heym, f.l. Rach, de Ozyag, 193, 222; ~ f.l. Ioan, f.l. Emech, 126; ~ f.l. Petru de Vetiș, 263, 448; ~ frate, călugăr, împuternicit al conventului din Bulci, 362; ~ fr. I. Blasiu de Recea, 239, 240; ~ fr. I. Pavel de Vetiș, 182; ~ Sebul, v. Sebul; v. Batou, Dominic, Ioan, f.l. v.
- Lazurl** (*Lazar*), s. jud. Satu Mare, 361.
- Lăpuș** (*Lapus*), a.d. jud. Sibiu, 412, 418.
- Lăstărișul roșu** (*virgultus rufus*), top. 250.
- Lăzărești** (*Lazarfalva*), s. jud. Harghita, 413.
- Lechința** (*Lekenche*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 62, 417; ~ r., 417.
- Leghla** (*Jegenye*), s. jud. Cluj, 162, 166.
- Lelez**, loc. în R.S.C., convent, 35, 93, 128, 129, 141, 273, 287, 363, 364, 393, 430, 435.
- Lengyel**, Ioan ~, de Semjen, 272, 322.
- Lepes**, Ioan zis ~, castelan de Gurghiu, 296; Nicolae zis ~ de Warasereczy, 333.
- Leta**, loc. în R.P.U., 377.
- Leukus**, de Agriș, 116; ~ de Bator, 260; ~ de Nagysemjen, 185-187; ~ f.l. Bricciu de Bator, 377, 435; ~ f.l. Gerev de Somsfalău, 159; f.l. Grigore de Suplac, 42; ~ f.l. Ioan, f.l. Petru, 89; ~ f.l. Ioan Lengyel de Semjen, mag., 272, 322; ~ f.l. Ladislau Wos, 177, 178; ~ f.l. Nicolae de Dăbica, mag., 60, 240, 342, 436; ~ fr. canonicului Avram, 200; v. Martin, f.l. ~.
- Leukustelke**, a.d. lg. Oar, jud. Satu Mare, 430.
- Leustachle**, ban al Slavoniei, 1, 37, 72, 333.
- Lipova** (*Lippa*), or. jud. Arad, 155; cămări de sare din ~, 125.
- Lisko** (*Lyzka*), loc. în R.S.C., 72, 346, 349.
- Lita** (*Leta*), s. jud. Cluj, castelan de ~, 296.
- Livada Mică** (*Wylak*), s. jud. Maramureș, 408.
- Locovoy**, fr. I. Bud, 37.
- Iodomeria**, rege al ~, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.
- Lorand**, custode la Alba Iulia, 103, 133, 212; ~ f.l. Nicolae de Janusy, 36.
- Lorandi**, Ștefan, judele cetății noi de pe dealul Budei, 367.
- Lökös**, de Ivankahaza, 230.
- Luca**, de Korchua, om de mărturie, 141; ~ f.l. Blasiu de Zakalar, 173; ~ f.l. Crăciun, român, 208; ~ f.l. Martin de Măcicașu, 386; ~ f.l. Nicolae de Nyarag, om de mărturie, 151; ~ f.l. Simion din Șchiopi, 347.
- Ludovite I**, regele Ungariei, 3, 5, 9, 10, 13, 19, 23, 33-35, 37-39, 41, 43, 47, 48, 51-53, 57, 64-67, 69-73, 76, 78, 80, 85, 87, 88, 92, 95, 98, 104, 110, 112, 113, 115, 118-120, 123, 125, 127-130, 132, 141, 142, 146-151, 153, 156, 160, 161, 163, 168, 169, 171-173, 175, 177-179, 189, 190, 196, 214, 217, 225, 226-228, 231-233, 236-243, 245-247, 249-252, 254, 257, 258, 264, 266-268, 270, 271, 274-277, 279, 281, 282, 285, - 288, 291, 193, 294, 298, 299, 308, 311, 314, 318, 320, 323, 330, 333, 336, 337, 341, 344, 346, 348-351, 356, 360-362, 365-370, 372-378, 381, 382, 384, 385, 387, 389, 390, 393-399, 403, 405-411, 414, 417, 421, 425, 427-429, 431, 434, 438, 439, 441, 442, 444-447, 449.
- Lugas**, loc. în R.P.U., 377.
- Lugoș** (*Lugas*), or. jud. Timiș, 414.
- Luna de Jos** (f. Luna, *Lonna*), s. jud. Cluj, 46, 49, 240, 312, 313, 358.
- Lunca** (*Vyfalu*), s. jud. Mureș, 273.
- Luncani** (f. Grind, *Gerend*), s. jud. Cluj, 77, 131, 154.
- Lyd**, Nicolae zis ~, împuternicit, 273.
- Lypehe**, or. în R.S.C., 417.
- Lyzka**, v. Lisko.

M

- Machunka**, v. Dominic, f.l. ~.
- Mačva**, loc. în R.S.F.I., ban de ~, 1, 37, 44, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
- Magyar**, Pavel zis ~, mag., 369.
- Malus**, a.d. jud. Timiș, 256.
- Makarska**, episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
- Malach**, Nicolae de Uroiș, zis ~, 22.
- Malkateleke**, v. Posdroga.
- Mannus**, nobil de Căianu, 306.
- Maramureș** (*Maramures*, *Maramorus*, *Marmaras*, *Marmoros*), comite de ~, 2, 28, 66, 100, 182; locuitor din ~, 236; mănăstire în ~, 142; români din ~, 236, 332, 335; ~ țară, 37; voievod al ~, 382.
- Mareharth**, de Herepea, 8.
- Mareu**, canonic, 67; v. Fabian, Ioan, f.l. ~.
- Mare** (*Magnus*), Avram cel ~, împuternicit, 435; Bene cel ~, 253; Egidiu cel ~, f.l. Nicolae de Ramochahaza, om de mărturie, 435; Iacob cel ~, de f.l. Dominic, f.l. Pergelyn, nobil de Chiced, 152; Ioan cel ~, de Cehăluț, 430; Kelemen cel ~ 89; Ladislau cel ~, slujbaș în Bonțida, mag., 62; Nicolae cel ~, de Dragu, 97; Pavel cel ~, mag., 266; Pavel cel ~, oaspe din Chintău, 183; Petru cel ~, f.l. Ioan de Cehăluț, 93; Petru cel ~, oaspe din Chintău, 183; Ștefan cel ~,

- de Bolan, 125; Ștefan zis cel ~, din ⁷Cio-
mocoș, 197.
- Margareta**, f.l. Ladislau de Celeu, soția lui
Pavel zis Magyar, 369; ~ f.l. Pavel de
Borzești, 154; ~ f.l. Petru, f.l. Petru de
Sintioana, 406; ~ mama lui Toma, f.l.
Ioan de Micula, 363, 364; ~ nobilă, f.l.
Andrei, fr. I. Kilian, 246; ~ sora I. Ni-
colae, f.l. Petru din Șchiopi, 347; ~ soția
I. Andrei, f.l. Beke, 31.
- Margina**, a.d. jud. Caraș-Severin, 426.
- Margitszlyet** (Insula Iepurilor, *Insula Lepo-
rum*), insulă la Budapesta, 175, 387.
- Maria**, loc. în R.P.U., 407.
- Mark**, loc. în U.R.S.S., rectorul bisericii din
~, 210.
- Markteleke**, loc. în R.S.F.I., 137.
- Martia**, custode la Oradea, 357; ~ de Ciugud,
om de mărturie, 359; ~ de Măcicașu,
336; ~ de Portița, 383; ~ de Sintioana,
396, 445; ~ de Totoiu, 191, 194; ~ de
Zenth Ivan, 439; ~ decan de Sibiu și
paroh de Șura Mare, 323; ~ decorator
din Cluj, 139; ~ f.l. Ioan zis Henyl de
Bistrița, comite, 103; ~ f.l. Ladislau de
Albiș, om de mărturie, 109, 130; ~ f.l.
Lewkes, 334; ~ v. **Iacob, Ioan**, f.l. ~.
- Matel**, cnez de Komyan, 300, 333; ~ epis-
cop de Sebenico, I, 37, 72, 113, 123, 231,
333, 343, 349, 331, 332, 423; v. **Ioan**,
f.l. ~.
- Matia**, custode la Cenad, 189, 193, 299; ~ de
Cristian, nobil de Singătin, 380; ~ de
Hărău, 199; ~ f.l. Arnold de Apoldu de
Jos, om de mărturie, 140; ~ f.l. Isac,
417; ~ fr. I. Ioan zis Pecenagul, 16, 17.
- Maurielu**, de Medieș, f.l. Nicolae, voievodul
Transilvaniei, mag., 233, 232, 236; ~ f.
comite de Pojon, 247; v. **Simion**, f.l. ~.
- Maxim**, f. voievod al românilor, 336.
- Măleășu** (*Machhas*), s. jud. Cluj, 336.
- Măgărei**, v. **Pellgor**.
- Măgheruș** (*Monoros*), s. jud. Covasna, 359.
- Mihal** (*Mohal*), s. jud. Cluj, 126.
- Mierău**, v. **Alunișu**.
- Mălăncrav**, v. **Mălinerav**.
- Mălinerav** (f. *Mălăncrav, Almaharoh*), s. jud.
Sibiu, 203, 213, 221, 296, 305, 412, 413.
- Mănărad** (*Munera*), s. jud. Alba 319.
- Mănăștur**, v. **Cluj-Mănăștur**.
- Mărtinești** (f. *Sinmărtin, Zenthmarton*), s.
jud. Satu Mare, 225, 232.
- Media**; (*Mezies, Mezys*), or. juł. Sibiu,
scaun săsesc, 413, 420, 425.
- Medieș**, v. **Medioșu Aurit**.
- Medioșu Aurit** (f. *Medieș, Meggyes, Megys*),
s. jud. Satu Mare, 263, 293, 441.
- Medveș** (*Medvys*), s. jud. Alba, 255.
- Melyespotaka**, r., 250.
- Mendzent**, a.d. Ig. Palota, jud. Bihor, 141.
- Mendzenth** (*Mindszent*), a.d. Ig. Siniob, jud.
Bihor, 109, 130.
- Meneș**, v. **Herghelella**.
- Montow**, cetate disp. Ig. Alunișu, jud. Mureș,
273.
- Mera** (*Mera*), s. jud. Cluj, 45, 50, 54, 90,
201, 262, 295.
- Mesentea** (*Mendzenth*), s. jud. Alba, 191.
- Meseș** (*Mezecs, Mezes*), ținut, 60; ~ abație
(*Meszcs Apath*), 13, 436, Munții-ului,
13, 351, 436.
- Meseșeni de Jos** (f. *Cătălușa, Kether*), s.
jud. Sălaj, 125.
- Metlș** (f. *Metișdorf, Mortunfolwa*), s. jud. Sibiu,
234.
- Metișdorf**, v. **Metlș**.
- Mie** (*Parvus*), Herman cel ~, din Florești,
139; Nicolae cel ~, oaspe din Medveș,
255; Ștefan cel ~, oaspe din Chintău,
183.
- Micăsasa** (*Villa Fugonis*), s. jud. Sibiu, 420.
- Mieștil de Cimplo** (f. *Chiced, Kucheth*), s.
jud. Bistrița-Năsăud, 273.
- Micula** (*Mikula, Mykola*), s. jud. Satu Mare,
74, 75, 363, 364.
- Mihal Viteazul** (*Zoltan*), s. jud. Mureș, 8.
- Mihall**, canonic, 67, 295; ~ de Bercu, f.l.
Dezideriu, 74, 75; ~ de Bircea Mică,
400, 401; ~ de Copăceni, 154; ~ de Eng,
94; ~ de Horosnok, 25; ~ de Ianosi,
435; ~ de Luna, om de mărturie, 359;
~ de Monak, 271, 437; ~ de Nou Săsesc,
211, 215; ~ de Salonta, 70; ~ de Sanis-
lău, 130, 263, 321; ~ de Sincrai, 157;
~ de Șilea, om de mărturie, 8, 206, 209;
~ de Șmig, 308; ~ de Totoiu, 307; ~
de Uroiu, 199; ~ de Vechey, om de mărturie,
304; ~ de Woya, 16, 17, 24, 25,
29; ~ diacul, v. **Diacul**; ~ episcop de
Agria, 210, 231, 234, 294, 346, 349, 381,
382, 426; ~ episcop de Scardona, I, 37,
72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 331,
382, 426; ~ episcop de Vaț, I, 37, 72,
113, 123, 333; ~ f.l. Albert de Mendzent,
141; ~ f.l. Andrei de Sintioana, 445; ~
f.l. Blasiu de Recea, vicecomis, 5, 125,
239, 240; ~ f.l. Blasiu de Zakalar, 173;
~ f.l. Buken, 339; ~ f.l. Chybak, de
Palota, mag., 141, 407; ~ f.l. Dezideriu
zis Elephant, 83, 84; ~ f.l. Dominic, 135;
~ f.l. Dominic de Suceagu, 235; ~ f.l.
Dezideriu de Băbușiu, 312, 313; ~ f.l.
Egidiu de Sumurducu, om de mărturie,
262, 295; ~ f.l. Gyeletius, 296; ~ f.l. Hag,
256; ~ f.l. Heltuin din Cluj, 139; ~ f.l.
Henchman, 239; ~ f.l. Iacob de Chimin-
dia, 117, 121; ~ f.l. Iacob de Noșlac,
246; ~ f.l. Iacob zis Saar, 391; ~ f.l.
Iacob zis Urken de Triteni de Jos, 154;
~ f.l. Ioan, f.l. Werner, comite de Archita,
8; ~ f.l. Ioan zis Kuthe de Cisteiu, 40;
~ f.l. Ladislau, 185, 187, 296, 396; ~ f.l.
Ladislau de Kalló, mag., 352, 353; ~ f.l.
Ladislau de Kerkurhazy, 259, 312, 313;
~ f.l. Ladislau de Nadăș, om de mărturie,
240; ~ f.l. Ladislau de Puthnuk, 371;
~ f.l. Ladislau de Semyen, 322, 324; ~
~ f.l. Ladislau, f.l. Gyeleth de Nimigea,

- 40, 223; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae de Dăbica, 436; ~ f.l. Martin de Portița, 383; ~ f.l. Mihail, f.l. Albert de Mendzent, 141; ~ f.l. Myke, nobil de Tiołtiur, 342; ~ f.l. Nicolae de Mesentea, 191; ~ f.l. Nicolae, f.l. Albert de Mendzent, 141; ~ f.l. Nicolae, diacon, slujitor în visteria regală, 410; ~ f.l. Nicolae, nobil de Tiołtiur, 342 ~ f.l. Pavel de Hărănglab, 55; ~ f.l. Petru de Bord, 359; ~ f.l. Petru de Botean, 419; ~ f.l. Petru de Chure, 289; ~ f.l. Petru de Pogăceaua, 395; ~ f.l. Petru, f.l. Blasiu din Șchiopi, 347; ~ f.l. Petru, jude de Nusfalau, 363; ~ f.l. Petru zis Fyche, locuitor din Alba Iulia, 205; ~ f.l. Ștefan de Uroi, 22; ~ f.l. Ștefan, f.l. Bethlen, 334; ~ f.l. Toma din Făncica, 197; ~ fr. castelanului Andrei, 237; ~ fr. 1. Nicolae, f.l. Ioan, 97; ~ fr. 1. Scurtul de Beiu, om de mărturie, 395; ~ fr. 1. Wlueng, om de mărturie, 173; ~ mag., canonic de Alba, 201; ~ mag., canonic de Cluj-Mănăstur, 262; ~ mag., cantor și canonic al capitlului din Győr, 195; ~ nobil de Căianu, 306; ~ omul lui Laurențiu, castelanul de Haram, 135; ~ preot în biserica de Oradea, 226; preot în Sanislău, 435; ~ preot, f.l. Grigore de Pogăceaua, 395; ~ ruda lui Ioan, f.l. Gegus, 209; ~ slujbaș din Turda, 190; ~ vicecastelan de Iladia, 173; v. **Iacob, Ioan, Ladislau, Petru, f.l.**; zis Bobel, v. **Bobal**; ~ zis Buldik, v. **Buldik**; ~ zis, Fodor de Szovát, v. **Fodor**; ~ zis Henke v. **Henke**; ~ zis Kugh de Păuciușoara, v. **Kugh**; ~ zis Secuiul, v. **Secutul**.
- Mihăieni (Myhhalfalwa)**, s. jud. Satu Mare, 322.
- Mihăiești (f. Sfinmihaiu, Zenmichal Telke, ZenhmihalTelke)**, s. jud. Cluj, 273, 386.
- Miheș, v. Miheșu de Cimpie.**
- Miheșu de Cimpie (f. Miheș, Meheș)**, s. jud. Mureș, 179, 274.
- Mike, de Huray, 435.**
- Miklostelke, a.d. lg. Românești, jud. Satu Mare, 286.**
- Mindszent, v. Mendzenth.**
- Mineu (Mene)**, s. jud. Sălaj, 265.
- Mintie (Muthnuk)**, pîriu, 298.
- Mochar, albic, 250.**
- Mocirla, v. Valea Pomilor.**
- Mociu (Moch)**, s. jud. Cluj, 305, 331.
- Modur, or. R.S.C., 13.**
- Moftin (Mokten)**, s. jud. Satu Mare, 182, 185—188.
- Moisei (Moyze)**, s. jud. Maramureș, 382.
- Moldova (terra Molduana)**, 382.
- Molumsar, a.d. în R.P.U., 436.**
- Moniga, loc. probabil în R.P.U., 13.**
- Moniorod (Monyorod)**, loc. în R.P.U., 377.
- Monok (Monak)**, loc. în R.P.U., 271, 437.
- Monundorph, a.d. lg. Boz, jud. Alba, 357; ~ vale, 380.**
- Mugeni (Buguz)**, s. jud. Harghita, 198.
- Muntele Sant'Angelo, dom al ~, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.**
- Murani (Murun)**, s. jud. Timiș, 391.
- Mureș (Maris, Merus, Moris)**, r., 30, 121, 131.
- Mureșul Mort (Holthmorus)**, lac, 121.
- Mușat, de Almaș, 104; ~ de Zlaști, 157, 158; ~ f.l. Ladislau de Almaș, 104; ~ f.l. Ladislau, f.l. Mușat de Zlaști, 157.**
- Mykch, f.l. Finta de Zakalar, 173.**
- Myke, de Căpîlna, 55; ~ de Horay, 383, 435; ~ f.l. Myke nobil de Tiołtiur, 342; v. Ladislau, Mihail, Myke, Ștefan, f.l. ~.**
- Myko, a.d. lg. Dragu, jud. Sălaj, 97.**
- Mykow, de Hăghig, 58.**
- Mykud, f. ban de Severin, 342, 436.**
- Mykusy, a.d. lg. Lazuri, jud. Satu Mare, 361.**
- Myre, loc. în R.P.U., 410.**
- Myroslov, f.l. Giula, preot, 236.**

N

- Nábrád, loc. în R.P.U., 363, 364.**
- Nadăș (Nadasd)**, s. jud. Caraș-Severin, 391.
- Nadășu, (f. Nadăș, Nadasd)**, s. jud. Cluj, 240.
- Nadiș (Nadasd)**, s. jud. Sălaj, 125.
- Nagykálló (f. Kalló, Gallo, Kallo)**, 36, 197, 272, 345, 352, 353, 363, 435.
- Nagysemjen (f. Semjen)**, loc. în R.P.U., 185—187, 261, 272, 324, 364, 435.
- Nalmon (Mon)**, s. jud. Sălaj, 436.
- Narad, r., jud. Caraș-Severin, 304.**
- Nădășelu (Nadas)**, s. jud. Cluj, 203, 386.
- Nădrag (Nodrag)**, s. jud. Timiș, 298.
- Neagu, voievod al românilor, 386; ~ f.l. Ladislau, 189, 190; ~ f.l. Ladislau, f.l. Zarna, român, 426.**
- Negru (Niger)**, Ladislau, cel ~, 96.
- Nemeș, loc. în R.P.U., 175.**
- Nempti, loc. în U.R.S.S., 141.**
- Nerges, Ioan zis ~, din Cluj, 139.**
- Nergesheg, top., 250.**
- Neruguelgh, vale, 89.**
- Netăiața (Forallan)**, pădure, top., 163.
- Nexe, iobag, 290.**
- Nicolae, arhidiacon de Hont, capelan al regelui, 189, 190, 435; ~ arhidiacon de Ozd, decan de Alba Iulia, mag., 133, 357; ~ arhidiacon de Solnoc, canonic de Alba Iulia, 143, 357, 399, 415, 416; ~ arhiepiscop și comite perpetuu de Strigoni, cancelar regal, 1, 9, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 275, 294, 323, 333, 346, 348, 349, 381, 382, 426; ~ arhiepiscop de Zara, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 346, 349, 381, 382, 426; ~ ban de Mačva, v. Nicolae de Gara; ~ blănar din Cluj, 139; canonic, 67; ~ canonic de Alba Iulia, 67, 82; ~ canonic la mănăstirea din Alba Iulia, 143; ~ ce. Mare, v. Mare; ~ cel**

Mic, v. Mic; ~ comitele secuilor, 147; ~ de Agrișu, 154; ~ de Aluniș, 240; ~ de Banpotoc, 117; ~ de Bator, 130; ~ de Cherechiu, om de mărturie, 130, 393; ~ de Ciortea, 135, 309; ~ de Cristian, 123, 276; de Dăbica, 60, 133, 134, 240, 255, 342, 436; ~ de Ders, 32; ~ de Doba, 265; ~ de Domănești, 326, 340; ~ de Fevtelek, 108; ~ de Gara, ban de Mačva, 1, 37, 44, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ de Gimbaș, om de mărturie al regelui Andrei al III-lea, 357; ~ de Grind, 77, 131; ~ de Janusy, 36; ~ de Kutrez, 105, 106; ~ de Livada Nouă, 408; ~ de Maius, 256; ~ de Mesentea, 191; ~ de Nempti, 141; ~ de Nyarag, 151; ~ de Oar, 170; ~ de Pogăceaua, 395; ~ de Puthruk, 371; ~ de Ruja, 120; ~ de Sărăuad, 32; ~ de Sînicoară, 184, 202; ~ de Sintioana, 406; ~ de Someșfalău, 159, 201, 262, 295; ~ de Sumurducu, împuternicit, 436; ~ de Szech, banul Dalmației și Croației, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 299, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ de Șeica, 308; ~ de Tâlmăciu, 233; ~ de Teyed, 301; ~ de Tileagd, 26, 341; ~ de Turăcani, 372; ~ de Vruzapati, 329; ~ de Zeech. v. de Szech; ~ decan de Brașov, canonic de Alba Iulia, capelan regal, 9, 72, 102, 123, 275, 276, 425; ~ diac, v. Diaicul; ~ episcop de Agria, 1, 37, 72, 333; ~ episcop de Trogir, 123, 231, 294, 346, 349, 381, 382, 426; ~ fierar din Cluj, 96; ~ f.l. Albert, 226; ~ f.l. Albert, de Mendzent, 141; ~ f.l. Alexandru, 198, 359; ~ f.l. Alexandru de Resighea, 279; ~ f.l. Alexandru de Saschiz, 65; ~ f.l. Andrei de Barsa, împuternicit, 431; ~ f.l. Andrei de Brănișca, 199; ~ f.l. Andrei de Kereztes om de mărturie, 151, 163; ~ f.l. Andrei, de Tiocu, om de mărturie, 342; ~ f.l. Andrei, f.l. Iacob de Bretea, 250; ~ f.l. Andrci, mag., 296; ~ f.l. Anton, oaspe din Vințu de Jos, 30; ~ f.l. Arnold, 65; ~ f.l. Bartolomeu de Farkasfalva, 176; ~ f.l. Bartolomeu, iobag al cetății Doba, înobilat, 113; ~ f.l. Bebek, mag., 84; ~ f.l. Bedeu de Sumurducu, 201, 262, 295; ~ f.l. Bene, iobag, 377; ~ f.l. Benedict de Rohud, 324; ~ f.l. Blasiu de Zakalar, 173; ~ f.l. Briciu de Bător, 109, 377; ~ f.l. Chakmaz, 94; ~ f.l. Cindea din Zlatna, 145; ~ ~ f.l. Conrad de Tâlmăciu, 234; ~ f.l. Crăciun, român, 208; ~ f.l. Dominic, f.l. Machnuka, 334; ~ f.l. Dominic, împuternicit, 436; ~ f.l. Dominic, mag., 392; ~ f.l. Dumitru de Debrew, mag., 377; ~ f.l. Farkas din Alba Iulia, 205; ~ f.l. Filip, 254; ~ f.l. Filip de Agriș, 54; ~ f.l. Gereu de Miheș, 179; ~ f.l. Gheorghe, 379; ~ f.l. Gottfred, nobil, 395; ~ f.l. Gothfred, nobil, 395; ~ f.l. Gyure de Miheș, 274; ~ f.l. Hedric, vicecomite de Keve, 297; ~ f.l. Heem, 163; ~ f.l.

Iacob de Cățalușa, 125; ~ f.l. Iacob zis Urken de Tritenii de Jos, 154; ~ f.l. Ioan, 35; ~ f.l. Ioan de Kyswarda, 107, 210, 282; ~ f.l. Ioan de Singătîn, om de mărturie, 140, 144; ~ f.l. Ioan de Zimbor, 97; ~ f.l. Ioan de Zlatinch, om de mărturie, 151; ~ f.l. Ioan, f.l. Apor de Oșdula, 359; ~ f.l. Ioan, f.l. Dominic de Hășdate, 152; ~ f.l. Ioan, f.l. Gheorghe de Zlawotynch, 300; ~ f.l. Ioan, f.l. Werner, comite de Archita, 8; ~ f.l. Ioan, împuternicit, 127—129; ~ f.l. Ioan, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Ioan zis Kuthe de Cisteu, 40; ~ f.l. Ivan de Sar, pîrit, 207, 222; ~ f.l. Job, 107; ~ f.l. Kaplyan de Luna, om de mărturie, 240; ~ f.l. Keled de Diosig, 419, 437; ~ f.l. Kendet, jude al orașului Zlatna, 381; ~ f.l. Ladislau, 189, 190, 296; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae de Dăbica, 436; ~ f.l. Ladislau, f.l. Zarna, român, 426; ~ f.l. Lado de Palasth, 27; ~ f.l. Laurențiu, 417; ~ f.l. Mike de Huray, om de mărturie, 383, 435; ~ f.l. Mykud f. ban, 342, 346; v. și Nicolae de Dăbica; ~ f.l. Nicolae de Domănești, 326, 340; ~ f.l. Nicolae de Grind, 77, 131; ~ f.l. Nicolae de Fevtelek, 108; ~ f.l. Nicolae de Kutrez, 105, 106; ~ f.l. Nicolae de Pogăceaua, 395; ~ f.l. Nicolae de Teyed, 301; ~ f.l. Nicolae de Tileagd, 26, 341; ~ f.l. Nicolae, f.l. Albert de Medzent, 141; ~ f.l. Nicolae, f.l. Bricciu de Bator, 109, 130; ~ f.l. Nicolae, f.l. Mykid, f. ban, mag., 342, 436; ~ f.l. Nicolae, f.l. Sandur de Scenhelukfolua, om de mărturie, 395; ~ f.l. Pavel, 386; ~ f.l. Pavel de Pethlend, om de mărturie, 154; ~ f.l. Pavel de Valcău, mag., notar, 59, 81, 285; ~ f.l. Pavel, f.l. Heym, 66; ~ f.l. Petew, 312, 313, 417; ~ f.l. Pethe, 423; ~ f.l. Pethew, mag., comite de Dăbica, 260, 312, 313, ~ f.l. Petru de Luncani, 154; ~ f.l. Petru, f.l. Blasiu, din Șchipoi, 347; f.l. Petru, vicecomite, de Keve, 297; ~ f.l. Petru zis Zelus, nobil de Toltliur, 342; ~ f.l. Reynald, mag., custode și canonic de Agria, vicar episcopal, 210; ~ f.l. Robert de Ip, 383; ~ f.l. Simion, 301; ~ f.l. Simion, castelan de Spiss, 360; ~ f.l. Simion de Dirlos, 7, 308; ~ f.l. Simion de Șchiopi, 347; ~ f.l. Simion, mag., 7; ~ f.l. Simion zis Solomon, 11, 12; ~ f.l. Solomon, 36; ~ f.l. Ștefan de Chiced, 152; ~ f.l. Ștefan de Mineu, om de mărturie, 265; ~ f.l. Toma de Rapolt, 199; ~ f.l. Toma de Virșoț, 69, 99, 110; f.l. Toma de Oradea, 89; ~ f.l. Toma, f. iobag din Alba Iulia, 205; ~ f.l. Toma, om de mărturie, 395; ~ f.l. Ugrin, comite, f. jude al curții regale, 35, 127; ~ fr.l. Andrei, 237; ~ fr.l. Jakch de Coșeiu, mag., om de mărturie, 110, 186, 283; ~ fr.l. Petru, 68; ~ frate călugăr, om de mărturie al conventului Cluj-Mănăstur, 342, 354; ~ împuternicit,

- 379: ~ Kont, v. **Konth**; ~ mag., notar, de mărturie al vicevoievodului, 380; ~ mag., slujitor al altarului Sf. Mihail, din Cluj, 209, 221; ~ om de mărturie al capituului din Agria, 130; ~ Orbul, v. **Orbul**; ~ palatin, v. **Konth**; ~ paroh de Turnișor, 328; ~ Pitaru v. **Pitarul**; ~ preot la Vurpăr, 30; ~ preot la Oradea, om de mărturie, 265, 436; ~ preot, om de mărturie al capituului din Agria, 435; ~ prepozit, 299; ~ prepozit la Cenad, 189, 190, 298; ~ prepozit de Hont, 378; ~ prior al bisericii de Alba Iulia, 30; ~ prior al mănăstirii din Alba Iulia, 143; ~ român, 208; ~ Sasul, v. **Sasul**; ~ slujitor, 169, 172, 386; ~ voievodul Transilvantei, v. **Konth**; v. **Andrei**, **Bartholomen**, **Dionisie**, **Gheorghe**, **Henric**, **Jacob**, **Ioan**, **Ivan**, **Ladislau**, **Mauriciu**, **Mihail**, **Nicolae**, **Petru**, **Ștefan**, f.l. ~; zis **Aprod**, v. **Aprod**; ~ zis **Chylle**, v. **Chylle**; ~ zis **Csuka**, v. **Csuka**; ~ zis **Lyd**, v. **Lyd**; ~ zis **Malach**, v. **Malach**; ~ zis **Nulas**, v. **Nulas**; ~ zis **Toth**, v. **Toth**; ~ zis **Wos**, v. **Wos**; ~ zis **Zudor**, v. **Zudor**.
- Nigás**, v. **Andrei**, f.l. ~.
- Nimigea** (*Nimigye, Nimigie*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 223, 296, 305.
- Nitra**, or. in R.S.C., comitat, 372; episcop de ~, 1, 37, 72, 82, 113, 123, 231, 267, 294, 346, 349, 381, 382.
- Nimes**, or. in Franța, episcop de ~, 124.
- Nogmihal**, loc. in R.S.C., 141.
- Nona**, or. in R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 333, 346, 349, 331, 332, 426.
- Noșne** (*Nogloch*), s. jud. Alba, 131, 216.
- Nou Săseșe** (*Wyfalú*), s. jud. Sibiu, 211, 215.
- Nulas**, **Nicolae** zis ~, din Florești, 139.
- Nușeni** (f. Nușfalău, *Nogfalú*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 25).
- Nușfalău** (*Nogfalú*), s. jud. Sălaj, 333.
- Nușfalău**, v. **Nușeni**.
- Nüruberg**, or. in R.F.G., 412.
- Nyarag**, a.d. in jud. Caraș-Severin, 151.
- Nyirbátor** (*Bathor, Batur*), or. in R.P.U., 109, 130, 226, 263, 233, 333, 433, 435, 441, 443; ~ r., 263.
- Nyregyház** (*Nireghaz, Nyregghaz*), or. in R.P.U., 377.
- Nylas**, **Ioan** zis ~, 36.
- Ocna Mureș**, v. **Uioara de Jos**.
- Odorheiu Seculeșe** (*Văuorhel*), or. jud. Harghita, 194.
- Ogmand**, de Vârșand, 434.
- Ojdula** (*Vsdula*), s. jud. Covasna, 359.
- Oleșva** (*Oichua*), loc. in R.P.U., 187, 193.
- Oliver**, v. **Dumitru**, f.l. ~.
- Oloslg**, s. jud. Bihor, 383.
- Olsov** **Hallimba**, a.d. jud. Timiș, 329.
- Omor**, v. **Rovlulța Mare**.
- Oprîța**, f.l. **Locovoy**, român, 37.
- Oradea** (*Varadinum, Waradino, Waradiensis, Waradyensis*), or. jud. Bihor, 19, 33, 43, 93, 384; biserica de ~, 53, 71; canonic de ~, 71, 272, 433; capituul din ~, 6, 26, 27, 32, 34—36, 42, 53, 61, 69, 71, 74, 75, 79, 86, 91, 97, 99, 107, 110, 125, 127—129, 145, 170, 186, 196, 200, 218, 226, 230, 242, 253, 263—265, 269, 317, 327, 333, 377, 384, 402, 404, 410, 419, 422, 430, 431, 436, 437, 448; călugărițele mănăstirii Sf. Ana din ~, 346; ~ cetate, 89; episcop de ~, 1, 3, 37—39, 51, 57, 71, 72, 76, 87, 92, 101, 113, 118, 119, 132, 150, 156, 160, 161, 228, 231, 238, 241, 244, 245, 254, 257, 258, 287, 294, 314, 321, 333, 336, 337, 346, 349, 350, 360, 361, 372, 378, 381—383, 385, 387, 394, 403, 421, 426, 427, 442, 444, 446, 447; prepozitul capituului de ~, 6, 410.
- Orăștie** (*Varasio*), or. jud. Hunedoara, 121.
- Orbul** (*Cecus*), **Nicolae** ~, 99.
- Ordo**, v. **Ardo**.
- Ordas**, **Ioan** zis ~, 315; **Nicolae** zis ~, de **Olsov** **Hallimba**, 329.
- Orrus**, **Toma** zis ~, imputernicit, 357, 390.
- Ossauna**, fiica l. **Jacob** zis **Saar**, 391.
- Oșoiu** (*Huszary, Oszw*), s. jud. Cluj, 83, 84.
- Oșorhei**, v. **Dumbrava**.
- Ota**, abatele mănăstirii din Cluj-Mănăstur, 3), 162, 166, 201, 224, 262, 278, 283, 295.
- Owar**, az. **Mosonmagyaróvár**, or. in R.P.U., 66.
- Ozd** (*Ozd*), s. jud. Mureș, arhidiaconat de ~, 11, 12, 357.
- Ozon**, a.d. pe valea r. **Cosău**, jud. **Maramureș**, 37.
- Ozora** (*Vzura, Vzuru, Wzura*), loc. in R.S.F.I., 231, 247, 291, 318, 323, 348, 365, 369, 381, 423, 441; pecete furată la ~ 279, 346; pecete pierdută in ~, 275.
- Ozyag**, a.d. jud. **Caraș-Severin**, 207, 222.

P

O

- Oar** (*Ouar, Owar*), s. jud. Satu Mare, 170.
- Oarda** (*Waradya*), s. jud. Alba, 30, 307, 338.
- Obirșia Bosar** (*Bosarfew*), r., 298; ~ **Bosarulul Mic** (*Kysbosarfew*), r., 298; ~ **Cuscrișorintul** (*Galagnafew*), r., 298; ~ **Ikusintul** (*Ikusfew*), r., 298; ~ **lui Endrond** (*Endrendfew*), r., 298; ~ **Tuplai** (*Tuplafew*), r., 298; ~ **Văil Seel** (*Zaraspatakfew*), girlă 402; ~ **Veceel** (*Vechefew*), r., 298; ~ **Veceel Micel** (*Kysuechefew*), r., 298.
- Padushauasa**, a.d. jud. **Caraș-Severin**, 426.
- Palasth**, loc. probabil in R.P.U., 27.
- Palota** (*Palata*), s. jud. Bihor, 141, 437.
- Paluara**, v. **Palvara**.
- Palus**, de **Petriceni**, 359.
- Palvara** (*Paluara*), a.d. lg. **Zalău**, jud. **Sălaj**, 5, 125.
- Pancrațiu**, de **Tileagd**, 26.
- Paneyl**, **Pavel** zis ~, din Cluj, 139.
- Pauyola**, loc. in R.P.U., 326, 430.
- Pauyola nobil**, 188.

- Paprethe, top., 77.
 Pascha, de Iara, 77.
 Pata (*Patha*), s. jud. Cluj, 262, 295.
 Paul, v. Pavel.
 Pavel (*Paulus*), abate de Cenad, 175; ~ canonic de Alba Iulia, mag., 144, 215; ~ cel Mare, v. Mare; ~ de Borzești, 154; ~ de Chiced, 386; ~ de Dileu, 395; ~ de Gor, 334; ~ de Hărănglab, 55; ~ de Lyzka, mare stolnic, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ de Pethlend, 154; ~ de Sényő, 449; ~ de Soard, om de mărturie, 359; ~ de Valcău, 59, 81, 262, 295; ~ f.l. Alexandru, om de mărturie, 436; ~ f.l. Barcha, 157, 158, 216; f.l. Bachka, 216; ~ f.l. Cheey, nobil de Suceag, 138, 139; ~ f.l. Heym, 24, 66—68, 88, 231, 302, 304, 329, 432, 434; ~ f.l. Kilian, om de mărturie, 151; ~ f.l. Martin de Portița, 383; ~ f.l. Mihail, 400, 401; ~ f.l. Nicolae, nobil de Țaga, 177, 178; ~ f.l. Nicolae zis Vos, nobil de Sintejde, 306; ~ f.l. Petru, 401; ~ f.l. Petru, împuternicit, 274; ~ f.l. Petru, nobil de Bank, 430; ~ f.l. Petru de Vetis, 182, 263, 448; ~ f.l. Ștefan, ban de Severin, comite, 73; ~ lector, mag., 334; ~ mare stolnic, v. de Lyzka; v. Nicolae, f.l. ~; zis Chankar, v. Chankar; ~ zis Evreul, v. Evreul; ~ zis Magyar, v. Magyar; ~ zis Pancyl, v. Paneyl; ~ zis Pecenegul, v. Pecenegul.
 Pazab, loc. în R.P.U., 361.
 Păucșoara (*Pochfolua*), s. jud. Mureș, 55.
 Pecenegul (*Bissenus*), Ioan zis ~, mag., 16, 17, 24, 25, 29, 66—68, 164, 231; Pavel zis ~, castelanul cetății Ciceu, 220, 296.
 Pées (*Quinqueecclesiae*), or. în R.P.U., biserica de ~, 69; episcop de ~ 37, 41, 69, 72, 113, 123, 231, 282, 346, 349, 351, 381, 382, 426; scaun episcopal de ~, vacant, 1, 299, 333.
 Peder, loc. în R.S.C., 340, 352, 353.
 Pele, v. Sărvăzel.
 Pellșor (f. Măgărei, *Magaria*), s. jud. Sibiu, 343.
 Pergellin, f.l. Ștefan de Chiced, 152; ~ nobil de Chiced, 152.
 Perieclu (*Perench*), s. jud. Sălaj, 226.
 Pesta (*Peesih*), loc. comp. a or. Budapesta, R.P.U., 28.
 Petea (*Petke*), s. jud. Satu Mare, 210.
 Petye, f.l. Mykow de Hăghig, 58.
 Peteu (*Petew, Pethew*), castelan de Unguraș, 417; ~ de Baila, 105, 108; ~ de Santău, 41, 115, 116, 180, 213; ~ f.l. Bartolomeu, de Farkasfalva, 301; ~ f.l. Tîburțiu, 199; v. Anton, Ioan, Nicolae, f.l. ~; zis Adas, v. Adas.
 Pethlend, a.d. Ig. Tureni, jud. Cluj, 154, 295.
 Petis (f. Petisdorf, *Peturfolua*), s. jud. Sibiu, 8.
 Petisdorf, v. Petis.
 Petrești (f. Petrifalău, *Peterfalua*), s. jud. Alba, 307, 357.
 Petrești (f. Petriu, *Petri, Pethry*), s. jud. Satu Mare, 383, 435.
 Petriceni (*Peselnék, Pysulnuk*), s. jud. Covasna, 58, 359.
 Petrifalău, v. Petrești.
 Petriu, v. Petrești.
 Petru, arhidiacon de Chezdi, decan de Alba Iulia, 103; ~ arhidiacon de Cluj, canonic de Alba Iulia, 143; ~ arhidiacon de Ozd, 11, 12; ~ cantor, 67, 337; ~ cel Mare, v. Mare; ~ cel Roșu, v. Roșu; ~ cel Șchiop, v. Șchlop; ~ custode, 67; ~ custode la Alba Iulia, 415, 416; ~ de Bank, 430; ~ de Bellantis, cavalier și stăpin al baroniei de Pincota și Dezna, 155; ~ de Bord, 359; ~ de Botean, 419; ~ de Chatar, 176, 192; ~ de Charar, f.l. Chulnuk, 176; ~ de Chegea, împuternicit, 436; ~ de Chure, 289; ~ de Curciu, 338, 343; ~ de Doba, 265; ~ de Dombou, 10; ~ de Fărău, om de mărturie, 357; ~ de Gech, om de mărturie, 219, 272; ~ de Gurghiu, 224, 278; ~ de Hărău, om de mărturie, 211; de Herepea, 167; ~ de Kege, voievod al românilor, 386; ~ de Luncani, 154; ~ de Mociu, 305; ~ de Mindszent, 109, 130; ~ de Panyola, 326, 340; ~ de Pogăceaua, 395; ~ de Siciu, 226; ~ de Streisingeorgiu, 400, 401; ~ de Sîntereag, oaspe, 167; ~ de Vetis, 182, 263, 448; ~ de Woya, 432; ~ de Zagatag, 256; ~ diacon, v. Diaconul; ~ episcop al Bosniei, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ f.l. Andrei, fr. 1. Kilian, 246; ~ f.l. Bartal, f. iobag din Alba Iulia, 205; ~ f.l. Bene, canonic de Oradea, cantor de Buda, mag., 253; ~ f.l. Bethlen, 334; ~ f.l. Bethlen, castelan de Deva, 296; ~ f.l. Blasiu, 379; ~ f.l. Blasiu din Șchiopi, 347; ~ f.l. Cazimir, om de mărturie, 193, 207 ~ f.l. Chyre, 180; ~ f.l. Dezideriu, prepozit, 47; ~ f.l. Detricde Prejmer, 58; ~ f.l. Emeric, 393; ~ ~ f.l. Hann zis Pomar, 139; ~ f.l. Heem, 163, 256, 315; ~ f.l. Iacob de Grind, mag., 131 ~; f.l. Ilie, 386; ~ f.l. Ilie de Mugeni, 198; ~ f.l. Ioan de Petisdorf, 8; ~ f.l. Ioan de Petrești, 307; 357; ~ f.l. Ioan de Sanislău, 383; ~ f.l. Ioan de Uioara de Sus, 40; ~ f.l. Ioan de Valea Spacă, 58; ~ f.l. Ioan, f.l. Apor, 359; ~ f.l. Ioan, oaspe din Chintău, 183; ~ f.l. Ioan, om de mărturie, 319; ~ f.l. Ladislau de Almaș, 104; ~ f.l. Ladislau de Bolkan, 86; ~ f.l. Ladislau de Nădășelu, 203; ~ f.l. Ladislau de Tyburch, 183, 184, 192; ~ f.l. Ladislau, f.l. Mușat de Zlaști, 157; ~ f.l. Leukus de Bator, mag., 260, 377, 435; ~ f.l. Mihail de Batur, 435; ~ f.l. Mihail de Sanislău, 31, 109, 130, 260, 321, 435; ~ f.l. Mihail, f.l. Hag, f. jude de Cnăști, 256; ~ f.l. Nicolae, 286, 393; ~ f.l. Nicolae, f.l. Albert de Mendzent, 141; ~ f.l. Nicolae, f.l. Werner, comite de Saschiz, 8; ~ f.l. Pavel, f.l. Heym, 66, 88, 432; ~ f.l. Pavel,

f.l. Heym de Remetea, 302, 304, 329; ~ f.l. Petru de Bank, 430; ~ f.l. Petru de Curciu, comite, 425; ~ f.l. Petru de Sintioana, 406; ~ f.l. Simion de Kallo, 345, 363; ~ f.l. Stan, 1; ~ f.l. Ștefan, comite, 425; ~ f.l. Ștefan de Ațel, 338; ~ f.l. Ștefan, f.l. Egidiu, 359; ~ f.l. Ștefan, slujbașul arhiep. de Kalócsa, 163; f.l. Tiburțiu, nobil din comit. Hunedoara, 400, 401; ~ f.l. Toma de Făncica, 197; ~ f.l. Toma din Oradea, 89; ~ f.l. Werner, comite de Saschiz, 8; ~ fr. P. Pavel cel Mare, oaspe din Chintău, 183; ~ fr. I. Ștefan, 390; ~ Gurk, v. Gurk; ~ mag., om de măturie, 163; ~ mare paharnic, v. Zudar; ~ om de măturie, 240; ~ paroh al bisericii din Suran, 210; ~ paroh de Șelimbăr, 328; ~ preot, om de măturie al capitolului din Oradea, 436; ~ prepozitul bisericii din Arad, 189, 190, 298, 299; ~ prepozit de Oradea, 410; ~ prepozit de Lelez, 93, 363, 364, 393; ~ v. Dumitru, Ioan, Ladislau, Nicolae, Pavel, f.l. ~; v. Nicolae, fr. I. ~; ~ vicevoievodul Transilvaniei, 7, 14, 18, 45, 50, 54, 56, 59, 62, 65, 81, 84, 90, 117, 121, 134, 138—140, 144, 154, 157, 158, 162, 166, 183, 184, 191, 192, 194, 202, 203, 206, 209, 211, 216, 221, 223, 224, 235, 240, 246, 255, 262, 274, 278, 280, 295, 296, 306, 307, 319, 338, 342, 343, 354, 355, 357—359, 380, 386, 395, 396, 399, 401, 412, 413, 418, 440; ~ f. vicevoievod al Transilvaniei, 133, 342; ~ voievodul, 397; ~ zis Borza, v. Borza; ~ zis Castellan, v. Castellau; zis Chech, v. Chech; ~ zis Fyche v. Fyche; ~ zis Kostremp, v. Kostremp; ~ zis Kwn, v. Kwn; ~ zis Zelus, v. Zelus; ~ zis Zemes, v. Zemes; ~ Zudor, v. Zudor.

Peturmonostora, loc. în R.P.U., 237.

Phylep, a.d. în R.P.U., 322.

Pianu (*Pinis*), s. jud. Hunedoara, 331.

Piatra Sfintului Mihai (*Lapis Sancti Mychaelis*), cetate lg. Tăuți, jud. Alba, 205, 229.

Piatra Șolmului (*Solumku*), top., 121.

Pietrișul (*Kuesd*), r., 273.

Pișeari (*Piskarkos*), s. jud. Satu Mare, 115.

Pișchia (*Pysky*), s. jud. Timiș, 391.

Pitarul (*Pistor*), Nicolae, oaspe din Vințu de Jos, 30.

Pincota (*Panatha, Pankata, Pankota*), or. jud. Arad, 15, 155, 171, 377, 431; baronia de ~, 155.

Piriul Cald (*Forrowpatak*), top. r., 61; ~ Căraușului (*Zekerespatak*), top., 61; ~ eu Fağı (*Bykuspataka*), top., 298; ~ Dăbăca, (*Dobokapataka*), 163; ~ lui Teodor (*Tivadarbara*), top., 163; ~ Ziel (*Zicipataka*), top., 163.

Plyna, loc. în R.S.F.I., 177, 178.

Poarta lui Zete (*Zechkapu*), top., 226.

Pochy, loc. în R.S.F.I., 44.

Podolince, or. în R.S.C., 336.

Pogăceaua (*Pakachateluk*), s. jud. Mureș, 395.

Pojon, v. Bratislava.

Polonia, rege al ~, în titulatura regilor Ungariei, 12, 41.

Pomar, Hann zis ~, din Cluj, 139

Popești (f. Popfalău, *Popfolua*), s. jud. Cluj, 111.

Popfalău, v. Popești.

Popwy, Iacob zis ~, 26.

Popy, loc. în U.R.S.S., 361.

Portelec, v. Portița.

Portița (f. Portelec, *Porteleky, Porteluk*), s. jud. Satu Mare, 269, 383.

Portiva (*Portiua*), episcop de Segno, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 383, 426.

Posa, f.l. ~, 163.

Posdroga (*Malhateleke*), loc. în R.P.U., 219.

Poșaga (*Pochsaga, Pothsaga*), s. jud. Cluj, 395.

Pouch, f.l. Benedict de Rakamaz, 433; ~ f.l. Petru de Pogăceaua, 395.

Pouch, loc. în R.P.U., 377.

Pousafalwa, a.d. lg. Receaș, jud. Timiș, 334.

Pousa, de Zeer, 41, 151, 173, 189.

Požega, loc. în R.S.F.I., capitul din ~, 421.

Praga, or. în R.S.C., negustori din ~, 442.

Prejmer (*Prasmar*), s. jud. Brașov, 58.

Preliub, 155.

Proșteea; v. Stejăriș.

Pulni (*Pulion*), s. jud. Cluj, 126.

Putnok (*Puthnuk*), loc. în R.P.U., 371.

R

Rach, de Ozyag, 222.

Radislav, episcop de Krbava, 1, 333.

Raduzłow, iobag, 290.

Raguza, v. Dubrovnik.

Rakamaz, loc. în R.P.U., 377, 433.

Rakus, pîriu, 77.

Rama, rege al, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.

Ramacha, a.d. lg. Rupea, jud. Brașov, 198.

Ramosakaza, loc. în R.P.U., 435.

Raph, fr. I. Petru de Pogăceaua, 395. **Rapolt**, v. Rapoltu Mare.

Rapoltu Mare (f. Rapolt, *Rapolth*), s. jud. Hunedoara, 117, 121, 199, 362.

Rauaz, Dominic zis ~, 59, 81.

Rauna de Sus (*Superior Rauna*), a.d. jud. Caraș-Severin, 256.

Ravignanis, loc. în Italia, 384.

Recaș (*Rekas*), s. jud. Timiș, 189, 299.

Recaș (*Rekaspathak*), r., 334.

Recea (*Reche, Rethé*), s. jud. Sălaj, 5, 99, 125.

Recea-Cristur (f. Recea, *Reche*), s. jud. Cluj, 239, 240.

Recea Mică (*Kis Rethé, Kysreche*), s. jud. Sălaj, 5, 125.

Redelfalwa, a.d. lg. Recaș, jud. Timiș, 334.
Reghin, (*Regen, Regun*), or. jud. Mureș, 10, 62, 84, 224, 279.
Remetea, v. **Remetea Pogăniel**.
Remetea Pogăniel (f. *Remetea, Remethe*), s. jud. Caraș-Severin, 302, 329.
Itener, comite, oaspe din Vințu de Jos, 30.
Resighea, (*Rezege*), s. jud. Bihor, 279.
Retegh (*Rettegh*), s. jud. Cluj, 62.
Reynald, v. **Nicolae**, f.l. ~.
Riehlș (f. *Richișdorf, Ryhuen*), s. jud. Sibiu, 343.
Richișdorf, v. **Riehlș**.
Robert, de Ip, 383.
Rohud, loc. în R.P.U., 324.
Rokase, loc. în U.R.S.S., 447.
Roman, 145; ~, voievod al românilor, 386.
Românești (f. *Ghiurbed, Gurbed*), s. jud. Satu Mare, 286.
Românul (*Olachus*), Carapciu ~, 189, 190, 298, 426; ~ Dragoș, 2; ~ Zarna, 426.
Rona de Sns, s. jud. Maramureș, 429.
Roșia (*Ruffo Monte*), s. jud. Sibiu, 420.
Roșia de Secaș (*Rufa ecclesia*), s. jud. Alba, 30.
Roșu (*Rufus*), Ioan cel ~, 192; Ioan cel ~, de Tyburch, 183, 184, 202, 203, 386; Petru cel ~, f.l. Ioan de Katl, mag., cavalier, 126, 178; Ștefan cel ~, de Bocșa, om de mărturie, 226; Toma cel ~, de Sîntioana, 165; Toma cel ~, locuitor din Alba Iulia, 205, 248; ~ Valentin, împu-ternicit, 401.
Rovinața Mare (f. *Omor, Vmur*), s. jud. Timiș, 136, 137, 190.
Rudolf, episcop de Bondychya, sufragan al episcopului Transilvaniei, 30; ~ f.l. Nicolae de Cristian, 123, 276.
Ruja (*Rosenthal*), loc. comp. a or. Agnita, jud. Sibiu, 120, 308.
Rupea (*Kuholm*), or. jud. Brașov, castelan de ~, 96.
Rus (*Wruzmezeu*), s. jud. Cluj, 273.

S

Saar, Iacob zis ~, 391.
Saen, identificat probabil cu *Zakalar*, jud. Caraș-Severin, 173.
Sag (*Saagh*), loc. în R.P.U., 374.
Salankamen, v. **Slankamen**.
Saldobady, a.d. jud. Arad, 155.
Salerno, principe de ~, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.
Salhyda, loc. în R.P.U., 200.
Salonta (*Zalanta*), or. jud. Bihor, 70.
Salzburg, or. în Austria, arhiepiscop de ~, 320.
Sambuk, loc. neidentificabilă, 22.
Samson, v. **Gede**, f.l. ~.
Sandur, v. **Alexandru**.

Sanislău (*Stanizloy, Zanislav, Zanyziow, Zynuslow*), s. jud. Satu Mare, 31, 109, 130, 260, 321, 383, 435.
Sant'Angelo, v. **Muntele Sant'Angelo**.
Santău (*Zanthov, Zanthow, Zantou*), s. jud. Satu Mare, 41, 115, 116, 180, 213, 218, 219.
Sar (*Saar*), loc. în R.P.U., 207, 222.
Sarachen, mag., comite al cămărilor de sare, 112, 398.
Saruar, loc. în R.P.U., 377.
Saruș, f. comitat, azi în R.S.C., 350.
Sas, v. **Balc**, f.l. ~.
Saschiz (*Kyzd*), s. jud. Mureș, 8, 65.
Sasul (*Saxo*), Nicolae, 14.
Sat-Șugatag (*Sugatagh*), s. jud. Maramureș, 236.
Satu Mare (*Zathmar, Zothmar*), or. jud. Satu Mare, 370; adunare obștească la ~, 322; ~ comitat, 95, 115, 116, 122, 170, 182, 185 – 188, 257, 225, 268, 269, 324–326, 340, 341, 353, 377, 431; comite de ~, 28, 66, 88, 100, 182; jurații și oaspeții din ~, 218, 219; juzii nobililor din comit. ~, 95; vicecomite de ~, 114–116.
Satul lui Leel, v. **Tellu**.
Saul, comite de Hunedoara, 400, 401.
Săcușeni (f. *Socaciu, Zakachy*), s. jud. Satu Mare, 61.
Sălelua (*Zolchwa*), s. jud. Cluj, 395.
Săleuța (f. *Piscut, Fyzkuth*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 440.
Săliște (*Kethzeleste*), s. jud. Maramureș, 382.
Sărăein, f.l. Crăciun, român, 208.
Sărăuad (*Zaruad*), s. jud. Satu Mare, 32.
Sărmășag, v. **Șarmășag**.
Sărvazel (*Pole*), s. jud. Satu Mare, 32.
Sătmărel (*Magna Sadan, Parva Sadan*), s. jud. Satu Mare, 116.
Săuca (*Zendumutur*), s. jud. Satu Mare, 180.
Seardona, or. în R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
Sceer, v. **Zeer**.
Seckas, a.d. jud. Caraș-Severin, 256.
Seenthelukfolua, a.d. în jud. Mureș, 395.
Seenthpeter, a.d. în R.P.U., 364.
Seurtul (*Rouid*), Mihail, fratele lui ~, de Beiu, 395.
Sebastian, de Chuur, 204; ~ f.l. Ioan cel Mare, de Celiăluț, mag., 93, 261, 430.
Sebe, fiica l. Ioan, f.l. Martin de Sîntioana, 396, 445.
Sebenico, v. **Sibenik**.
Sebeș (*Mulbach*), or. jud. Alba, 420.
Sebul, Laurențiu ~, din Cluj, 139.
Secaș (*Zekaspatak, Zekaspotok*), s. jud. Timiș, 66–68.
Secaș, v. **Secășeni**.
Secășeni (f. *Secaș, Zekaspataka*), s. jud. Caraș-Severin, 163, 231.
Secuicul, Iacob zis ~, mag., castelan de Rupea, 96; Ilba ~, 292; Mihail zis ~, 90.

- Segno**, loc. în R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
- Selni** (*Warallya*), s. jud. Maramureș, 273.
- Semjén**, v. Nagyszemjén.
- Sényő** (*Seneu*), loc. în R.P.U., 449.
- Serbia** rege al, în titulatura regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 333, 346, 349, 373, 381, 382, 426.
- Serephil**, v. Ioan, f.l. ~.
- Severin** (*Zeurino*, *Zewrinum*), ban de ~, 73; banatul de ~, 44; ~ cetate, 411.
- Sfntu**, v. Șteu Sfntu.
- Sibenik** (Sebenico, *Sybinico*), or. în R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
- Siblu** (*Cybinium*, *Scybinium*, *Zybinium*), or. jud. Sibiu, 376, 420; capitulul din ~, 328; decanul capitolului ~, 328; ~ orășeni și oaspeții din ~, 376, 420; prepozit de ~, 308; ~ scaun săsesc, 65.¶
- Siel** (f. Siciu, *Zych*), s. jud. Sălaj, 226.
- Sicilia**, regat, 407.
- Siciu**, v. Sict.
- Sighișoara** (*Segusuar*, *Seguswar*), or. jud. Mureș, 206, 211; ~ scaun săsesc, 221.
- Silberch**, v. Petru Dlacul, f.l. ~.
- Sillvaș** (*Ziluas*), s. jud. Cluj, 126.
- Silke**, fr. 1. Gheorghe, 171.
- Simlon**, castelan de Spišs, 360; ~ de Carel, 35, 127—129, ~ de Dirlos 7, 308; ~ de Kálló, 345, 363; ~ de Sambuk, f. vicevoievod al Transilvaniei, 22; ~ din Șchiopl 347; ~ f.l. Chom, 401; ~ f.l. Gheorghe, nobil de Gyanth, notar al voievodului Transilvaniei, 214; ~ f.l. Ladislau zis Wos, 126, 177, 178; ~ f.l. Laurențiu de Blăjel, 7; ~ f.l. Mauriciu de Medieș, mag. comite de Crasna, Maramureș, Satu Mare și Ugocea, f. comite de Pojón, oștean al curții regale, 153, 182, 185—188, 225, 232, 247, 282, 286, 441; ~ f.l. Pavel, f.l. Barcha, om de mărturie, 157, 158, 216; ~ f.l. Simion, arhidiacon de Crasna, 181; ~ f.l. Toma de Ezen, 242, 264; ~ locuitor la stringerea trikesin'ei în Győr, 398; ~ om de mărturie 221; ~ preot la Cluj-Mănăstur, om de mărturie, 165; ~ preot la Oradea, om de mărturie, 110; v. Andrei, Emerie, Nicolae, Toma, f.l. ~; zis Zudor, v. Zudor.
- Sirmiu**, v. Srjem.
- Sixt**, v. Gheorghe, f.l. ~.
- Sineel** (*Zanchel*), s. jud. Alba, 8.
- Sineral** (*Sancto rege*), s. jud. Hunedoara, 157, 158.
- Singădin** (*Enyed*), s. jud. Sibiu, 140, 144, 319, 357, 380
- Sinlob** (*Sancto Yog*), s. jud. Bihor, 204.
- Sinmartin** (*Zenthmarton*), s. jud. Cluj, 77.
- Sinmartin**, v. Mărtinești.
- Sinmărtinul Sărat**, v. Gilgorești.
- Sinmiclăuș** (*Sanctus Nicolaus*), s. jud. Mureș, 62.
- Sinmiclăuș**, v. Sinnicoară.
- Sinmihaiu**, v. Mihăești.
- Sinnicoară** (f. Sinmiclăuș, *Sanctus Nicolaus*, *Zenthmiklos*), s. jud. Cluj, 184, 201, 202, 262, 284, 295.
- Sinpaul** (*Zenthpal*), s. jud. Cluj, 224.
- Sinpetru**, v. Sinpetru Almașului.
- Sinpetru Almașului** (f. Sinpetru, *Zenpeter*, *Zentpeter*), s. jud. Sălaj, 97, 386.
- Sintămăria** (*Bodughazunfalua*), s. jud. Hunedoara, 199.
- Sintejude** (*Sanctus Egidius*), s. jud. Cluj, 46, 83, 126, 184, 306.
- Sintimbru** (*Sanctus Emericus*, *Zentemeryh*), s. jud. Alba, 8, 45, 46, 54, 55, 59, 81, 84, 90, 117, 138, 140, 154, 162, 183, 184, 191, 194, 206, 211, 216, 223, 224, 255, 262, 342, 357—359, 286, 412, 413, 418, 440.
- Sintloana** (*Scent Ivan*, *Zenthluan*), s. jud. Cluj, 126, 165.
- Sintioana**, v. Volvodenl.
- Sintu** (*Zenthandreas*), s. jud. Mureș, 111, 250.
- Slankamen** (*Salankamen*), or. în R.S.F.I., 398.
- Slavonia** (*Sclavonia*), ban de ~, 1, 37, 72, 333; ~ bănie vacată, 113; vicar general al ~, 231, 294, 381, 382, 426.
- Socaciu**, v. Săcășeni.
- Solmos** (*Solumus*), a.d. jud. Timiș, 189, 190
- Solmus**, a.d. jud. Satu Mare, 225, 232.
- Solnoc** (*Zolnuk*, *Zonuk*), or. în R.P.U., arhidiacon de ~, 143, 399, 415, 416; ~ arhidiaconat, 357; ~ comitat, 13, 64, 113, 180, 294, 331, 359, 436, 443; comite de ~, 8, 58, 62, 157, 158, 183, 195, 198, 199, 201, 213, 214, 223, 224, 234, 246, 262, 265, 270, 273, 278, 283, 296, 305, 395, 402, 412, 413; ~ ul Dinăuntru (*Zolnuk Interior*), comitat, 305, 331, 386.
- Solomon**, de Pata, 262, 295; ~ de Sighișoara, comite, om de mărturie, 206, 211; ~ f.l. Toma, din Oradea, 89; ~ iobag, 290; Nicolae zis și ~, 11, 12; v. Nicolae, f.l. ~.
- Someș** (*Samus*, *Zamus*), r., 263, 273, 284, 430, 448.
- Someșeni** (f. Someșfalău, *Zamosfolua*, *Zamusfolua*, *Zomusfolua*), s. jud. Cluj, 159, 201, 262, 295.
- Someșeni** (f. Someștelec, *Zamostelek*), s. jud. Satu Mare, 268.
- Someșfalău**, v. Someșeni.
- Someștelec**, v. Someșeni.
- Somus**, familie nobiliară, 250.
- Spalato**, v. Spltt.
- Splș**, loc. în R.S.C., capitolu, 350, 360.
- Spltt** (*Spalato*), or. în R.S.F.I., arhiepiscop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
- Srjem** (Sirmiu, *Sirmium*, *Syrmium*), or. în R.S.F.I., comite de ~, 44; episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382.
- Stan**, zis Albul, v. Albul; v. Petru, f.l. ~.
- Stanislau**, 298; f.l. Ladislau, 189, 190; ~ f.l. Ladislau, f.l. Zarna, român, 426.

Stará L'ubovna, or. în R.S. Cehoslovacă. 254.
 Stark. v. Bartolomeu, f.l. ~.
 Stejărlîş (f. Proştea. *Prostdorf*). s. jud. Sibiu. 308.
 Stejărlîşul de pe bucata de pămînt al lui Petru (*Peterlabratmagalia*) top. 163: ~ lui Petru (*Petermagala*). top., 163.
 Steyrech, top., 328.
 Stîna de Mureş (f. Ciuci. *Chuuch*). s. jud. Alba. 131.
 Stolan, f.l. Cîndea de Zlatna. 145.
 Streisinglorglu (*Sancto Georgio*). s. jud. Hunedoara. 401.
 Strigonoiu, v. Esztergom.
 Stroia, cnez. 157. 158.
 Suceag (*Zuchak*). s. jud. Cluj. 44. 59. 81. 133. 139. 235.
 Suoutard (*Zenihgothard*). s. jud. Cluj. 126.
 Sudak, de Uileacu. 226.
 Suluk, (*Sulyuk*). Ioan zis ~. 189; Ştefan zis ~. f.l. Matei. cnez de Komyan. 300.
 Sumurakus, v. Ioan, f.l. ~.
 Sumurducu (*Zomurdăuk*). s. jud. Cluj. 201. 224. 262. 295. 436.
 Sûran, loc. în R.P.U.. 210. 256.
 Suplac, v. Suplacu de Tîuca.
 Suplacu de Tîuca (f. Suplac. *Zeplak*). s. jud. Bihor. 42.
 Sydopataka, a.d. în R.S.C.. 350.
 Syma, loc. în R.P.U.. 75. 364.
 Synka, de Dobus. slujbaş. 186.
 Szaboles, comitat. azi în R.P.U.. 197. 204. 272. 282. 327. 345. 353. 377. 390. 410. 435.
 Szalka, loc. în R.P.U.. 93.
 Székesfehérvár (Alba Regală, *Alba Regia*). or. R.P.U.. 11: capitul din ~. 174.
 Szennyés, loc. în R.P.U.. 435.
 Szovát (*Zouat. Zouath*). loc. în R.P.U.. 410. 431.

§

Sag (*Sag*). s. jud. Timiş. 106.
 Şardu (*Sard*). s. jud. Alba. 229.
 Şarpotoc, v. Glodeni.
 Şărmăşag (f. Sărmăşag. *Sarmasag. Sarmassag*). s. jud. Sălaj. 99. 110. 265.
 Şehiop (*Claudus*). Ioan cel ~. slujitor al comitelui Ioan de Cluj. 139; Petru cel ~. oaspe din Fărău. 255; Ştefan cel ~. 298.
 Şchlopi (*Egres*). s. jud. Cluj. 347.
 Şelca (*Schelken*). scaun săsesc. 420. 425.
 Şeica Mică (*Schadschelken*). s. jud. Sibiu. 420.
 Şelimbăr (*Selembergh*). s. jud. Sibiu. 65.
 Şemlacu (f. Şemlac. *Mezew Somliov*). s. jud. Timiş. 256. 300. 303. 304; tirg la ~. 290.
 Şepreuş (*Sepreus*). s. jud. Bihor. 334.
 Şieu (*Sayow*). r.. 250.
 Şieu — Cristur, v. Cristur-Şieu.
 Şieu-Sîntu (f. Sîntu. *Zenthandurias*). s. jud. Bistriţa-Năsăud. 250.

Şieu-Măgheruş (*Monoros*). s. jud. Bistriţa-Năsăud. 167.
 Şilea (*Syle*). s. jud. Alba. 8. 191. 194. 206. 209.
 Şimleu, v. Şimleu Silvaniei.
 Şimleu Silvaniei (f. Şimleu. *Somlio. Somlyo. Somolyo*). or. jud. Sălaj. 226. 441: ~ cetate. 226.
 Şintereag (*Sumkerek*). s. jud. Bistriţa-Năsăud. 40. 167.
 Şintereguţ, v. Corneni.
 Şinteu, v. Şolmeni.
 Şirla (*Wilagoswar. Wilaguswar*). cetate şi s. jud. Arad. 237; castelan de ~. 100.
 Şirloara (*Sarwar*). s. jud. Bistriţa-Năsăud. 250.
 Şmig (*Sumig*). s. jud. Sibiu. 308.
 Şoard (*Sard*). s. jud. Mureş. 198. 359.
 Şolmeni (f. Şinteu. *Solumku*). s. jud. Cluj. 259.
 Şolmuş (*Solomus*). s. jud. Alba. 397.
 Şolmuş (*Solomus*). r.. 259.
 Şomoşcheş (*Samulkezy*). s. jud. Arad. 169. 172.
 Ştefan, al V-lea, rege al Ungariei. 160. 370: ~ ban al Severinului. 73; ~ Batow, v. Batow; ~ Bubek, v. Bubek; ~ cantor. 317: ~ cantor la Oradea. 91. 110: ~ cel Mare, v. Mare; ~ cel Mic, v. Mic; ~ cel Roşu, v. Roşu; ~ cleric din Arad. 207: ~ de Araci. 58: ~ de Aţel. 338: ~ de Bulci. 401: ~ de Chernouoda. 361: ~ de Chiced. 152: ~ de Cristur. 400. 401: ~ de Dioşod. 80. 436: ~ de Iara, om de mărturie. 355: ~ de Kalló. 36: ~ de Losoncz, f. ban. 111. 273: ~ de Mineu. 265: ~ de Pele. 32: ~ de Pethlend. 154. 295: ~ de Ptericeni. 58: ~ de Suceag. 14: ~ de Şărnăşag, om de mărturie. 265: ~ de Şelimbăr. 65: ~ de Şilea. 191. 194: ~ de Şomoşcheş. 172: ~ de Totoiu. 167: ~ de Uroiui. 22: ~ de Veresmort. 45: ~ de Wythka. 35. 127—129: ~ diaconul, v. Diacon; ~ dulcele Bavariei. 320: ~ episcop de Faro. 1. 37. 72. 113. 123. 231. 294. 333. 346. 349. 381. 382. 426: ~ episcop de Nitra. 1. 37. 72. 113. 123. 231. 294. 333. 346. 349. 381. 382. 426: ~ episcop de Zagreb, vicar general al Slavoniei. 1. 37. 72. 113. 123. 231. 294. 333. 346. 349. 381. 382. 395. 426: ~ f.l. Akner. 125: ~ f.l. Andrei. 393: ~ f.l. Andrei de Brănişca. 199: ~ f.l. Andrei de Cristur, om de mărturie. 265: ~ f.l. Andrei de Gelyenes. 182: ~ f.l. Andrei de Geoagiu de Sus, mag., 397: ~ f.l. Andrei de Wythka. 129: ~ f.l. Apor de Ojdula. 359: ~ f.l. Baas. 199: ~ f.l. Bartholomeu, comite. 252: ~ f.l. Beche. 296: ~ f.l. Beda. 163: ~ f.l. Beke. 31: ~ f.l. Beke de Olosig. 383: ~ f.l. Beke de Vireag. 46: ~ f.l. Benedict, vicecastelan de Keve. 78: ~ f.l. Bethlen. 334: ~ f.l. Bochov de Salhyda. 200: ~ f.l. Bubek, v. Bubek; ~ f.l. Chuyde de

Naimon, 436; ~ f.l. Dominic, 135, 207, 222, 379; ~ f.l. Dominic de Fevtelek, 105, 106; ~ f.l. Dominic de Giulváz, 108, 308; ~ f.l. Dominic, împuternicit, 379; ~ f.l. Egidiu, 359; ~ f.l. Giula, 236; ~ f.l. Grigore de Suplac, 42; ~ f.l. Iacob, f.l. Dozsa, 43; ~ f.l. Ioan de Zenth Ivan, 439; ~ f.l. Ioan, f.l. Apor, 359; ~ f.l. Ioan, f.l. Bricciu de Bator, mag., canonic de Oradea, 383, 432; ~ f.l. Ioan, mag., f. castelan de Tăuți, 205; ~ f.l. Iuga, 428; ~ f.l. Jakch, 13; ~ f.l. Jakch, mag., 294; ~ f.l. Ladislau de Andreas-haza, 45, 54, 56, 59, 81, 90; ~ f.l. Ladislau de Nadiș, om de mărturie, 125; ~ f.l. Ladislau de Nădășelu, 386; ~ f.l. Ladislau de Siciu, 226; ~ f.l. Ladislau, f.l. Nicolae de Dăbica, 436; ~ f.l. Ladislau slujbaş al vicevoievodului, 235; ~ f.l. Laurențiu de Dob, 271, 375, 390, 437; ~ f.l. Martin de Totoiu, 307; ~ f.l. Martin de Zenth Ivan, 439; ~ f.l. Mihail, 401; ~ f.l. Myke, nobil de Toltliur, 342; ~ f.l. Nicolae, 193; ~ f.l. Nicolae de Oar, 170; ~ f.l. Nicolae de Turčani, 372; ~ f.l. Nicolae, f.l. Petru zis Zelus, nobil de Toltliur, 342; ~ f.l. Nicolae, nobil de Țaga, 177, 178; ~ f.l. Nicolae, român, 208; ~ f.l. Nicolae zis Wos, 184; ~ f.l. Palus de Petriceni, 359; ~ f.l. Pavel, 125; ~ f.l. Petru de Siciu, 226; ~ f.l. Pousa de Zeer, mag., cavalier, 41; ~ f.l. Sas, 382; ~ f.l. Sebastian, de Chuur, 204; ~ f.l. Ștefan, 286; ~ f.l. Ștefan de Chernouoda, 361; ~ f.l. Ștefan de Wythka, 128; ~ f.l. Ștefan, pîrit, 417; ~ f.l. Toma de Abuș, 55; ~ f.l. Toma de Ibașfalău, 7; ~ f.l. Toma, f.l. Dionisie de Reghin, mag., 84, 273; ~ f.l. Valentin de Pogăceaua, 395; ~ f.l. Mauriciu de Medieș, 269; ~ Lorandi, v. Lorndi; ~ nobil de Budatelec, 306; ~ nobil român din Maramurș, 429; ~ paroh de Șieu-Măghieruș, 167; v. Dionisie, Iacob, Mihail, Petru, Ștefan, f.l. ~; f. voievod al Transilvaniei și comite de Solnoc, 195, 270, 283, 359; ~ zis Begar, v. Boğar; ~ zis Chepe, v. Chepe; ~ zis Chupur, v. Chupur; ~ zis Fudur, v. Fudur; ~ zis Konok, v. Konok; ~ zis Sulyuk, v. Sulyuk; ~ zis Zudor, v. Zudor.

Șura Mare (*Magnum Horreum*), s. jud. Sibiu, 328, 420.

T

Tarcea (*Tarcha*), s. jud. Bihor, 42, 185, 322.

Tatomir, f.l. Cîndea de Zlatna, 145.

Tălmaclu (*Tolmach*), s. jud. Sibiu, 233, 234.

Tășnad (*Thasnad*), s. jud. Satu Mare, 345, 352.

Tăul Voievodului (*Voyuoda Thoua*), heleşteu, 131.

Teaca (*Teke*), s. jud. Bistrița-Năsăud, 62.

Teglavar, v. Cărămida.

Teiuș (*Tyuis*), s. jud. Alba, 194, 397.

Teiu (*Mykofolua* cu alt nume Satu lui Leel, *Leelfalua*), s. jud. Brașov, 58.

Temeskuz, teritoriul dintre cele două brațe ale Timișului, 93.

Teremi, a.d. în R.P.U., 377.

Teryen, moșie, 289.

Teuteu, v. Ladislau, f.l.

Teyed, a.d.lg. Ciuta, jud. Caraș-Severin, 301.

Thurek, a.d.lg. Geoagiu de Jos, jud. Hunedoara, 117, 362.

Thytös, pădure în comitatul Hunedoara, 104.

Tibureh, a.d. în jud. Cluj, 386.

Tiburțiu, v. Petew, Petru, f.l.

Tileagd (*Telegd*), s. jud. Bihor, 260, 341, 371.

Timiș (*Temes, Temesy*), arhidiacon de ~, 41; comitat, 41, 391; (*Themes*), r., 298, 334.

Timișoara (*Temeswar, Themesuar, Themewar*), or. jud. Timiș, 47, 52, 85, 373, 395.

Tioeu (*Teuk*) ~ de Sus și de Jos, s. jud. Cluj, 342.

Toltliur (*Thotheur*), s. jud. Cluj, 342, 358.

Tiream (*Posamethereme*), s. jud. Satu Mare, 263, 448.

Tisa (*Tycia*), r., 93, 390.

Titel (*Tytulensi*), capitlul din ~, 136, 137, 289, 301.

Tirgu Lăpuș (*Lapus*), or. jud. Maramureș, vamă percepută la ~, 273.

Tirgu Mureș (*Forum Sicularum*), or. jud. Mureș, 62.

Tirnava (*Kukulew, Kyhelleu, Kyhellew, Kykulew, Kykylew*), arhidiacon de ~, 65, 174, 227, 424; ~ comitat, 55, 198, 234.

Tolna, comitat, azi în R.P.U., 10.

Toma, arhidiacon de Hunedoara, decan de Alba Iulia, 212; ~ arhiepiscop de Calacea, 1, 37, 72, 113, 123, 163, 231, 294, 304, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ cel Roșu, v. Roșu; ~ chelarul, 89; ~ de Abuș, 55; ~ de Chyser, om de mărturie, 141; ~ de Comișig, 154; ~ de Coșeiu, 13, 60, 69, 80, 110, 269, 351, 436; ~ de Ezen, 242, 264; ~ de Gerla de Sus, 171; ~ de Kartal, 173; ~ de Micula, 75; ~ de Rapoltu Mare, 117, 121, 199, 362; ~ de Temeskuzy, 93; ~ de Thurek, 117, 362; ~ de Tileagd, 371; ~ de Virșoț, 69, 99, 110; ~ din Fâncica, 197; ~ episcop de Sirmiu, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 333; ~ f.l. Andrei de Baiton, 301; ~ f.l. Dionisie de Reghin, mag., 10, 84, 224, 273; ~ f.l. Grigore, mag., castelan de Piatra Sf. Mihail, 229; ~ f.l. Ioan, 74; ~ f.l. Ioan de Micula, 363, 364; ~ f.l. Ioan, f.l. Emech, 126; ~ f.l. Ladislau de Siciu, 226; ~ f.l. Laurențiu de Tileagd, 26; ~ f.l. Matei, cnez de Komyan, 300; ~ f.l. Mihail, 401; ~ f.l.

Nicolae de Acrișu, 154; ~ f.l. Nicolae de Aluniș, om de mărturie 240, 250; ~ f.l. Nicolae de Cherechiu, 393; ~ f.l. Pavel de Borzești, 154; ~ f.l. Petru, f. voievod al Transilvaniei, 20, 62, 234; ~ f.l. Simion, 397; ~ f.l. Simion, canonic de Alba Iulia, prepozit al bisericii Sf. Toma din Dealul Strigoniului, 181; ~ f.l. Toma, f.l. Dionisie de Reghin, mag., 84, 273; ~ fr. arhiepiscopului de Strigoniu, 322, 424; ~ paroh de Orăștie, 121; v. Blasiu, Ioan, Nicolae, Petru, Solomon, Ștefan, Toma; f.l. ~; ~ voievod, 233; ~ zis Bur, v. Bur; ~ zis Orrus, v. Orrus.

Torma, Andrei zis —, f.l. Ioan de Zlawotynch, 303.

Torontal, comitat, 297.

Tot, Ioan zis ~, de Ciunăfaia, 386; Nicolae zis ~, mag., 240.

Totoiu (Tate, Thaty), s. jud. Alba, 167, 191, 194, 307.

Toxun, loc. in R.P.U., 175.

Transilvania, passim; biserica ~, v. Alba Iulia; ~ capitlu, v. Alba Iulia; ~ episcop, v. Alba Iulia; ~ prepozit, v. Alba Iulia; ~ vicevoievod, v. vicevoievod; ~ voievod, v. voievod.

Trau, v. Trogir.

Tristianu, arhidiacon de Szabolcs, 410; ~ f. arhidiacon de Szabolcs, intrat în ordinul eremiților, 431.

Tritenii de Jos (Thectucy), s. jud. Cluj, 154.

Trogir (Tragur, Trau), or. in R.S.F.I., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.

Turceni, loc. in R.S.C., 372.

Turda (Thorda, Torda, Tură), or. jud. Cluj, adunare obștească a nobililor la ~, 190, 194, 198, 199, 201—203, 246, 262, 273, 295; ~ comitat, 62, 131, 154, 178, 347, 395, 406, 423.

Turdaș (Thordas), s. jud. Alba, 40.

Tureni (Tuur, Twr), s. jud. Cluj, 154, 423.

Turlee (Turuch), comitat, azi in R.S.C., comite de ~, 69.

Turner, Ioan zis ~, 30.

Turnișor (Villa Epponis), loc. comp. a or. Sibiu, 328.

Turuch, v. Turice.

Turul, f.l. Grigore de Suplac, 42.

Tybureh, Tyburehtelke, a.d.lg. Chinteni, jud. Cluj, 183, 184, 192, 202, 203..

Tyl, f.l. Petru, f.l. Detric de Prejmer, 58.

Tylegd, arhidiaconat in Secuime, 143.

Tyvls, a.d.lg. Tășnad, jud. Satu Mare, 170.

Ț

Țaya (Chega), s. jud. Cluj, 126, 177, 178.

Țara Maramureșului, v. Maramureș.

Țara Românească (partes Transalpinas, terra Transalpinas, Terra Bozorab), țară, 323,

348, 356, 368, 369, 373, 374, 429, 449; pecete pierdută in ~, 217, 249, 252, 266, 267, 275, 285, 318, 323, 428, 441. **Țeghea (Chega)**, s. jud. Satu Mare, 263.

U

Ubul, castelan de Hunedoara, 296; ~ f.l. Ladislau de Kállo, mag., 352, 353; ~ f.l. Ladislau de Semjén, 364.

Ugocea (Hugachia, Hugaz, Ugocsa, Ugatha, Wgacha), arhidiacon de ~, 423; ~ comitat, azi in URSS, 34, 66, 322, 325, 326, 340, 405, 448; comite de ~, 2, 182, 263.

Ugolin, arhiepiscop de Spalato, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.

Ugrin, v. Nicolae, f.l. ~.

Uifalău, v. Vultureni.

Uilea, v. Uileacu Șimleului.

Uileacu Șimleului, (f. Uileacu), 226.

Uioara de Jos (f. Ciunga, Chongua, Chungua), loc. comp. a or. Ocna Mureș, jud. Alba, 18, 40, 45, 50, 54, 56, 63.

Uioara de Sus (Wywar), loc. comp. a or. Ocna Mureș, jud. Alba, 56.

Ulița Vințului (Vinchyucha), uliță la Alba Iulia, 205.

Ung (Vng), comitat, azi in U.R.S.S., 373.

Ungaria (Hungaria, Vngaria), legat papal in, 124; palatin al ~ 109, 287, 300—304, 321, 322, 325, 326, 371, 379, 384, 432, 433, v. și palatin; ~ regat, 15, 137, 146, 291, 298, 304, 325, 330; rege al ~, 5, 9, 10, 13, 19, 23, 33—35, 37—39, 41, 43, 47, 48, 51—53, 57, 64—67, 69—73, 76, 78, 80, 85, 87, 88, 92, 95, 98—104, 110, 112, 113, 115, 118—120, 123, 125, 127—130, 132, 141, 142, 146—151, 153, 156, 160, 161, 163, 168, 169, 171—173, 175, 177—179, 196, 214, 217, 225—228, 231, 233—243, 245, 247, 249—251, 254, 257—260, 264, 267, 268, 270, 271, 274, 276—279, 281, 285—288, 291, 293, 294, 298, 308, 311, 314, 320, 323, 330, 333, 336, 337, 341, 346, 349—351, 362, 365—376, 378, 379, 381—385, 387, 389, 390, 392—399, 403, 405—411, 414, 415, 417, 421, 425—429, 434, 438, 442, 444—447, 449;

v. și Carol Robert, Ludovic I, Ștefan al V-lea, rege al ~; v. și rege; regină a ~, 28, 208, 325, 332, 335, 346; stringător de dijme papale in ~, 242.

Unguraș (Baluanus, Bavanus), cetate in jud. Cluj, 46, 49, 296, 417.

Unimăt (Vynemethy), s. jud. Satu Mare, 61.

Urban, al V-lea, papă, 146—150, 243, 291, 316, 320, 409.

Urken, Iacob zis ~, de Tritenii de Jos, 154.

Uroiu (Aran, Aryan), s. jud. Hunedoara, 22, 199.

Uzura, v. Ozora.

- Vae** (*Vaț, Watziensis*), or. în R.P.U., biserica de ~, 181; episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
- Vada** (*Voda*), a.d.lg. Carei, jud. Satu Mare, 321.
- Vaidasiğ** (*Woyuodascige*), pădure în Gligorești, jud. Cluj, 131.
- Valeău de Jos** (f. Valcăul Unguresc, *Walko*), s. jud. Sălaj, 59, 81, 262.
- Valcăul Unguresc**, v. **Valeău de Jos**.
- Valchid** (*Valdhyd, Waldhyd, Walthyd*), s. jud. Sibiu, 209, 211, 215, 216, 221, 412, 418.
- Valea Almașului** (*Kysalmaspatak*), lac, 362; ~ **Bretii** (*Beretopotaka*), r., 250; ~ **Carașului** (*Karassofeu*), r., 163; ~ **Chyako** (*Chakopathaka*), gîrlă, 226; ~ **Cuserișorului** (*Galađnapataka*), r., 298; ~ **Felnaecului** (*Fellakpotaka*), r., 250; ~ **Ikusului** (*Ikuspataka*), r., 298; ~ **lui Baekol** (*Balcholpataka*), r., 298; ~ **lui Baeholeha** (*Bacholchapataka*), pîriu, 298; ~ **lui Endrend** (*Endreupataka*), pîriu, 298; ~ **Lupului** (*Farkaspataka*), r., 298; ~ **Manundorph** (*Manundorphvellge*), vale, 357; ~ **Muehna** (*Muchnapataka*), r., 298; ~ **Ragusna** (*Ragusanapataka*), pîriu, 298; ~ **Sărată** (*Sospotahfew*), pîriu, 250.
- Valea lui Mihail** (*Nogmyhal*), s. jud. Bihor, 185.
- Valea Pomilor** (f. Mocirla, *Mochala*), s. jud. Sălaj, 265.
- Valea Seacă** (*Zarrazpathak*), s. jud. Covasna, 58, 359.
- Valentin**, de Doștat, 355; ~ de Pogăceaua, 395; ~ episcop de Makarska, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ f. l. Crăciun, român, 208; ~ f.l. Marcharth de Herepea, 8; ~ Roșu, v. Roșu.
- Varada**, v. **Kisvárdá**.
- Vas**, v. **Wos**.
- Vassan**, loc. în R.P.U., 93.
- Vasvár**, or. în R.P.U., 439.
- Vaya**, loc. în R.P.U., 432.
- Vădas**, v. **Vinători**.
- Văleni** (f. Vălcău, *Wlkow*), s. jud. Cluj, 295.
- Văleni** (*Danpataka*), s. jud. Maramureș, 273.
- Vărsand** (*Vossyan*), s. jud. Arad, 434.
- Vășad** (*Vasad, Wassad*), s. jud. Bihor, 185, 322.
- Vechea** (f. Buda Veche, *Buda*), s. jud. Cluj, 166, 192, 262, 295.
- Vehey**, or. în R.S.F.I., 304.
- Velkun**, de Caila, 167.
- Venchellew** (*Wenchellew*), loc. în R.P.U., 377.
- Veneția**, or. în Italia, dogele ~ ei, 389; ~ republică, 384.
- Vereșmort** (*Veresmorth*), loc. comp. a s. Unirea, jud. Alba, 45.
- Verovitica** (*Werenche*), or. în R.S.F.I., 179.
- Verveghia** (*Veruelgh*), s. jud. Sălaj, 265.
- Veszprém** (*Vesprim, Vezprim*), or. în R.P.U., episcop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; ~ capitolu, 207, 222, 434.
- Vetiș** (*Vethes, Wethes*), s. jud. Satu Mare, 182, 263, 448.
- Vejte** (*Weyche*), loc. în R.P.U., 431.
- Vidin** (*Bidiniensis, Bodiniensis, Bodon, Budyonium*), or. în R.P.B., 405—407, 411—413, 418, 434, 440; expediția de la ~, 411; ~ oraș redobîndit, 408.
- Vienna** (*Wienna*), or. în Austria, 376.
- Vilhelm**, cardinal—diacon al bisericii Sf. Maria din Cosmedin, 291; ~ episcop de Pécs, comite al capelei și cancelar regal, 37, 41, 69, 113, 123, 231, 282, 294, 346, 349, 351, 381, 382, 426.
- Villeneuve lès Avignon**, or. în Franța, 48.
- Vinogradov** (*Zeleus*), or. în U.R.S.S., 447.
- Vințu de Jos** (*Vinch*), s. jud. Alba, 30.
- Vireag**, v. **Florești**.
- Vișegrad** (*Visegrad, Vissegrad, Wisegrad, Wyssegrad*), or. în R.P.U., 9, 10, 13, 20, 34, 36, 37, 47, 65, 66, 69, 78, 80, 85, 125, 127—129, 141, 169, 173, 174, 193, 208, 226, 234, 242, 246, 260, 265, 273, 274, 278, 281—283, 288, 308, 344, 351, 373, 375, 376, 379, 383, 384, 404, 432—436, 443, 447.
- Vișeu de Sus și de Jos** (*Kethuyssou*), s. jud. Maramureș, 382.
- Vița** (*Vice, Vitze*), s. jud. Bistrița-Năsăud 46, 49.
- Vivian**, de Vințu de Jos, 30.
- Vilcele** (f. Banabic, *Banabyky*), s. jud. Cluj, 77.
- Vinători** (f. Vădas, *Vodaz, Wadaz*), s. jud. Arad, 169, 172.
- Virșolt** (*Varsouch, Vorszolch*), s. jud. Sălaj, 69, 80, 99, 110, 293.
- Vladislav**, domn al Țării Românești, 373.
- Vlaicu**, f.l. Ladislau, 189, 190.
- Voicu**, f.l. Ladislau, f.l. Zarna, român, 426.
- Voievozi** (f. Chimiz, *Kenez*), s. jud. Bihor, 377.
- Voiteg** (*Veyteh, Veyth*), s. jud. Timiș, 41, 151.
- Voivodeni** (f. Sintioana, *Zenthjuan*), s. jud. Mureș, 396, 406, 445.
- Voya**, v. **Woya**.
- Vruzapati**, a.d. jud. Timiș, 329.
- Vultureni** (f. Uifalău, *Wyfalui*), s. jud. Cluj, 259.
- Vurpăr** (*Burberk, Burkperk*), s. jud. Alba, 30, 420.
- Vybar**, slujitor, 290.
- Vyfalu**, a.d.lg. Vetis, jud. Satu Mare, 263, 448.

W

- Walay**, loc. în R.P.U., 377.
- Varada**, v. **Kisvárdá**.
- Warazerezy**, a.d.lg. Vinători și Apateu, jud. Arad, 333.

Wasary, loc. în R.P.U., 27, 377.
 Weehepataka, a.d. Caraș-Severin, 426.
 Werner, v. Ioan, Petru, f.l. ~.
 Wezeus, v. Ioan, f.l. ~.
 Wilhelm, v. Vilhelm.
 Wlueng, v. Mihail, f.r.l. ~.
 Wnizy, a.d., probabil lg. Rapolt, jud. Hunedoara, 362.
 Wos (*Vas, Vos, Wass, Woss*), de Sintejude, Ladislau zis ~, 46, 126, 177, 178, 184, 202, 203; ~ Nicolae zis ~, mag., 83, 184, 202, 203, 306, 366; Nicolae zis ~, cel Tânăr, 4, 126; Ștefan zis ~, f.l. Nicolae, 184, 202, 203, 306.
 Woya (*Voya*), a.d. jud. Caraș-Severin, 16, 17, 24, 25, 29, 66–68, 163, 164, 231.
 Wrdung (*Dracul*), Benedict zis ~, 259.
 Wroclaw (f. Breslau), or. în R.P.P., 442.
 Wrwystapatak, riuleț, 300.
 Wythka, loc. în R.P.U., 35, 127–129.

Z

Ziad, a.d.lg. Gladna Română, jud. Caraș-Severin, 298.
 Zigatag, a.d. neidentificabilă din f. comit. Caraș, 256.
 Zireb (*Zagrab*), or. în R.S.F.I., 5, 100, 239, 240, 342; capitulul din ~ 20, 161, 238, 342, 385, 421, 446; episcop de ~, 1, 37, 51, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 426 446; mănăstire din ~, 315; orășeni din ~, 20.
 Zabaduzfeuld, top., 250.
 Zadal, loc. în R.P.U., 98.
 Zadal, probabil Sacu, jud. Caraș-Severin, 173.
 Zalaszentiván (*Zenthivan*), loc. în R.P.U., 439.
 Zalău (*Zilah*), or. jud. Sălaj, 125.
 Zaloch, v. Andrei, f.l. ~.
 Zari (*Iadra, Iadur, Jadrán, Zadur*), or. în R.S.F.I., 389; arhiepiscop de ~, 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
 Zaránd (*Sarand*), comitat, 169, 334; comite de ~, 405.
 Zaru, românu, 426.
 Zaz, Ioan zis ~, de Borsiyacabfolua, 8.
 Zebea, a.d.lg. Santăul Mic, jud. Bihor, 346.
 Zedech, a.d.lg. Jimbolia, jud. Timiș, 136.
 Zeech, loc. în R.S.C., 1, 37, 72, 113, 123, 231, 293, 299, 333, 346, 381, 382, 426; v. Nicolae de ~.

Zeer (*Sceer, Zer*), a.d. în R.P.U., 41, 151, 173, 189, 190.
 Zeicu, cnez, 157, 158.
 Zekerberethe, loc. comp. a s. Bretea, jud. Bistrița-Năsăud, 296, 331.
 Zekerek, pămînt, 402.
 Zekul, f.l. ~, 163; Ladislau zis ~, slujbaş din Almașu, 162, 166; v. Seculul.
 Zelenbereg, lăstăriș, 250.
 Zelus, Petru zis ~, nobil de Tioltiur, 342.
 Zemes, Petru zis ~, 97.
 Zemplen, comitat, azi în R.P.U., 153.
 Zennyes, Ioan zis ~, 198.
 Zenthandras, a.d.lg. Sudriaș, jud. Timiș, 136, 137.
 Zenthenedek, a.d.lg. Cluj-Napoca, jud. Cluj, 53.
 Zenth Ivan, loc. în R.P.U., 439.
 Zenthgyergtheleke, pămînt, top., 226.
 Zenthmartun, a.d.lg. Dragu, jud. Sălaj, 97.
 Zeps, loc. în R.P.U., 200.
 Zerdahel (*Zeredahel*), a.d. jud. Caraș-Severin, 94.
 Zetem (*Hecen*), loc. în R.P.U., 89.
 Zeureud, a.d. jud. Caraș-Severin, 207.
 Zimbör (*Sumbur*), s. jud. Sălaj, 97.
 Zips (*Scepus*), ținut în R.S.C., 16, 24, 25, 136, 137, 164; ~ capitlu, 227, 249; ~ comitat, 257.
 Zlagna (*Zlatna, Zalathna*), s. jud. Sibiu, 65, 120, 338, 343.
 Zlaști (*Zalasd*), s. jud. Hunedoara, 104, 157, 158.
 Zlatneh, a.d.lg. Gătaia, jud. Timiș, 151.
 Zlatneh, a.d.lg. Oravița-Nera, jud. Caraș-Severin, 300, 303.
 Zlatna (*Zalathna, Zalathna Banya*), or. jud. Alba, 145, 381.
 Zobonia (*Zubunya*), v. Ladislau, f.l. ~.
 Zokol (*Zakol*), cetate, în Bosnia, R.S.F.I., 177, 178.
 Zoltan, v. Mihai Viteazul.
 Zomusseg, loc. în R.P.U., 187, 188, 322.
 Zourrd, f.l. Nicolae românul, 208; v. Domlnie, Gheorghe, Ioan, f.l. ~.
 Ztar, loc. în R.P.U., 407.
 Zudor, Gheorghe, mag., 407; Nicolae zis ~, aprod al curții regale, 100, 189, 190; ~ Petru, mare paharnic, 1, 37, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426; Simion zis ~, nobil, 419, 429; Ștefan zis ~, nobil, 419.
 Zwgo, top., 77.
 Zyl, neam nobiliar, 97.
 Zvolen (*Zolium*), or. în R.S.C., 337, 438.
 Zuna, loc. în R.P.U., 213.

A

abate (*abbas*), 6, 30, 53, 138, 139, 162, 166, 175, 183, 192, 201, 204, 224, 262, 278, 283, 295, 373.
 abație (*monasterium abbatiale*), 13.
 abuz, 6.
 acte (*instrumenta*), 7, 40, 85, 157, 182, 223, 249, 258, 266–268, 270, 273, 276, 279, 286, 287, 295, 306, 311, 314, 323, 344, 350, 356, 360, 366, 372, 386, 387, 412, 418, 422, 432, 433, 435, 436, 441, 447, 449; ~ de danie, 92, 100, 119, 156, 233, 318, 374; ~ doveditoare, 83, 358, 359, 435; infățișare de ~, 239, 240, 278; ~ pierdute, 269; ~ scrise (*litteralia*), 125, 239; v. și dovadă v. și întărire de ~; v. și scrisori.
 adjudecare v. sentință de judecată.
 administrator (*administrator*), 288.
 adolescent (*adolescentulus*), 431.
 adunare obștească (*congregatio generalis*), 34, 182, 185–188, 192, 197–199, 204, 246, 262, 273, 295, 297, 300–304, 322, 325–327, 330, 340, 353, 435.
 ajutor, 291, 408.
 ulac, (*alakur*), 139.
 albie v. vale.
 allpire (de pământ), (*applicatio*), 357.
 altar (*altar*), 209, 221, 246, 264, 359, 436.
 alungat cu silă (*potentialiter exclusus*), 359.
 amendă v. gloabă.
 aminare (*prorogatio*), 262, 377, 418, 439.
 apărare (*tuitio*), 434.
 ape, 131, 328, 334, 347, 382, 390, 401, 420.
 aprod (*iuvenis aule*); ~ al curții regeste 67, 189, 190, 405.
 arendă, 288, 326.
 argint v. mareă de ~.
 arhidiacon (*archidiaconus*), arhidiaconat, 11, 12, 15, 41, 65, 103, 133, 143, 174, 181, 189, 190, 212, 227, 357, 377, 380, 399, 415, 416, 422–424, 431, 435.
 arhiepiscop (*archiepiscopus*), arhiepiscopat, 1, 6, 9, 37, 48, 66, 72, 82, 113, 123, 163, 227, 231, 247, 275, 294, 304, 316, 318, 322, 323, 333, 346, 348, 349, 381, 382, 394, 424, 426.
 arhivă v. sacristie.
 arme, 373.
 asasini, 435.
 asediu (*obsidium*), 177.

asesor; ~ jurat v. Jurați.
 asigurări, 435.
 așternuturi de pat (*lectisternia*), 301.
 aur; loc unde se spală ~, 171; v. și florin de aur.
 autoritate v. putere.
 avere v. bunuri.

B

bale (*montana*), 163.
 ban (*banus*), 1, 7, 11, 12, 37, 44, 68, 72, 73, 111, 113, 123, 231, 273, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426, 436.
 bani (*pecunia*), 27, 96, 111, 167, 170, 196, 302, 419, 430.
 baroni (*barones*), 65, 112, 189, 190, 239, 240, 273, 275, 278, 288, 348, 373, 382, 395, 436, 438, 445.
 baronie (*baronia*), 155.
 bănuială (*suspicio*), 426.
 bărbați (*viri*); ~ chibzuți (*discreti*), 67, 133, 295, 299, 305, 308, 317, 328, 330, 334, 359, 396, 415, 416; ~ cinstiți (*probi, honesti*), 49, 145, 165, 167, 170, 182, 234, 246, 296, 298, 305, 315, 331, 354, 357, 359, 395, 399; ~ cucernici (*religiosi*), 283, 295, 307, 338, 342, 343, 386; ~ nobili (*nobiles*), 4, 96, 144, 166, 234, 246, 319, 341, 343, 354; v. și nobil.
 bătrini v. oameni ~.
 beneficil (*beneficia*), 181, 281, 291.
 berar (*braxator*), 139.
 bir v. dare.
 biserică (*ecclesia*), 4, 6, 9, 11, 12, 41, 65–67, 69, 71, 74, 82, 89, 97, 110, 120, 125, 131, 138, 162, 163, 167, 210, 221, 224, 226, 246, 248, 253, 262, 263, 274, 275, 278, 281, 283, 288, 289, 292, 294–296, 298, 299, 301, 304, 305–308, 310, 317, 319, 328, 329, 331, 333, 334, 338, 339, 342, 343, 346, 347, 351, 354, 355, 357–359, 362, 381, 382, 386, 390, 391, 395, 397, 399, 401, 402, 405, 415, 416, 419, 424–426, 430, 432, 436, 445, 448.
 blănar (*pellifex*), 139.
 blestemăție (*nephar*), 205.
 boală (*infirmitas*), 199.
 boi (*boves*), 109, 130, 162, 166, 301, 313, 386.

bogați (*divites*), 420.
 boșnieci (*Boznenses*), 189, 190.
 brinză (*caseum*), 398.
 briu (*balteum*), 165, 302.
 bulgari (*Bulgari*), 434.
 bunuri (*bona, res*), 233, 281, 301, 313, 333, 382, 385, 392, 414; ~ confiscate, 78; ~ de moștenire, 167, 221; ~ mișcătoare, 31, 386; ~ răpite, 24; ~ regești, 412.
 bute (*tonella*), 205.

C

cai (*equi*), 31, 139, 166, 167, 211, 215, 256, 301, 303, 315, 373, 386, 390; ~ de căruța (*tractatores*), 69; ~ de herghelie (*equatiales*), 69, 110, 377; furt de ~, 2.
 calea legii v. rinduiala legii.
 cancelar (*cancellarius*), 1, 37, 72, 113, 123, 247, 275, 294, 318, 323, 333, 348, 381, 382, 384, 426; v. și secretar cancelar.
 cancelarie (*cancellaria*), 227, 294.
 canonic (*canonicus*), canonlent, 11, 52, 65, 67, 71, 82, 102, 103, 110, 133, 143, 144, 163, 181, 195, 200, 201, 212, 215, 219, 253, 272, 295, 317, 334, 362, 415, 416, 433.
 cantor (*cantor*), 67, 89, 91, 103, 110, 133, 195, 212, 224, 253, 262, 317, 334, 415, 416.
 capelan (*capellanus*), 9, 102, 123, 189, 190, 227, 281, 330, 435.
 capelă (*capella*), 9, 41, 253, 351.
 capitu (*capitulum*), 6, 8, 10, 15–17, 20, 22, 24–27, 30–32, 34–36, 41, 42, 47, 48, 52, 53, 55, 58, 61, 65, 67, 69–71, 74, 75, 79, 85, 86, 91, 97, 99, 102, 103, 107, 109, 110, 117, 120, 121, 125, 127–130, 133, 134, 136, 137, 140, 143–145, 151, 157, 158, 161, 163, 164, 169, 170, 172–175, 186, 189, 190, 195, 196, 198–201, 206, 207, 209, 211, 212, 215, 216, 218, 219, 222, 224, 226, 227, 230, 238, 242, 246, 248, 253, 262–265, 269, 274, 278, 289, 292, 295, 296, 298, 299, 301, 304, 305, 307, 308, 317, 319, 327–329, 331, 333, 334, 338, 339, 343, 350, 355, 357, 359, 362, 366, 369, 375, 377, 380, 383, 390, 391, 395, 397, 399, 401, 402, 404, 410, 415, 416, 419, 421–424, 427, 430–436, 439, 447, 448.
 capre, 162, 166.
 car, 139, 162, 166, 167; ~ de fin, 115, 116.
 cardinal, 291.
 carne, vînzare de ~, 19.
 carte ~ a întăririlor (*rotulus confirmationum*), 11; ~ a schimburilor de beneficii (*rotulus permutationum*), 181.
 case (*domus, palatia*), 24, 25, 89, 94, 126, 138, 139, 159, 194, 256, 290, 386, 400, 401; ~ de găzduire, 316; ~ de pietate, 316; rînduri de ~, 263, 448.
 castelani (*castellani*), 9, 47, 52, 62, 66, 94, 96, 100, 105, 106, 108, 112, 135, 173, 176,

205, 220, 229, 237, 256, 289, 290, 296, 309, 315, 360, 373, 417, 438.
 cavaleri (*milites*), 13, 41, 67, 139, 155, 178, 293, 294, 341, 389.
 cazne (*supplicia*), 405; v. și unelte de schinguire.
 călăreți (*equites*), 100.
 călugări (*fratres*), 4, 30, 49, 50, 53, 89, 142, 246, 283, 294, 319, 328, 342, 343, 346, 349, 354, 355, 357, 362, 380, 410; ~ v. și eremiți; v. și preoți.
 călugărițe (*sorores sanctimoniales*), 118, 175, 253, 346, 369, 387, 403.
 cămară de sare (*camera salis*), 112, 125, 398.
 căsătorie (*matrimoniale foedus, matrimonium, nuptia*), 234, 390, 406.
 ceară, 154.
 ceartă (*controversio, iurgium*), v. pricluă; v. proces.
 cercetare (*examen, inquisitio*), 35, 49, 127, 130, 242, 264, 298, 342, 357, 434, 435.
 cerere (*petitio, supplicatio*), 1, 49, 53, 71, 221, 248, 281, 283, 292–295, 299, 304, 306, 317, 319, 326, 330, 331, 333, 343, 344, 346, 351, 354, 359, 372, 410, 415, 416, 422, 426, 449.
 cetate (*castrum, civitas*), 9, 46, 49, 64, 73, 88, 89, 104, 113, 139, 157, 163, 173, 177, 178, 205, 220, 226, 259, 273, 359, 417.
 chelar (*clavigerus*), 89.
 cheltuială (*expensum*), 67, 69, 204, 296, 333, 347, 430, 435.
 chemare la judecată (*citatio, evocatio*), 50, 109, 140, 141, 154, 157, 159, 163, 189, 190, 355, 383, 401, 436.
 chezași (*asumptores*), 90.
 chezașie (*caueta, fide iussio*), 53, 248, 283, 292, 293, 317, 375.
 cingătoare v. briu.
 eismar (*sutor*), 197.
 cîmp (*ager, campus*), 61, 162, 163, 166, 210.
 cîrmuire (*officium*), 281.
 ciștig (*res*), 62, 448.
 clădiri (*aedificia, hedificia*), 89, 205, 448.
 clerici (*clericus*), 6, 48, 207, 215, 216.
 enezi (*henesii, henezii*), 155, 157, 158, 163, 300, 303, 304, 386.
 enezat (*heneziatu*), 37.
 coif (*galea*), 139.
 cojocar (*pellipar*), 94.
 comis mare (*magister agasonum*), 1, 37, 72, 113, 123, 125, 231, 294, 333, 346, 349.
 comitat (*comitatus*), 1, 5, 10, 29, 30, 34, 37, 40, 41, 55, 58, 62, 67–69, 94, 95, 97, 98, 105, 106, 108, 113, 115, 116, 122, 123, 126, 131, 134–140, 153, 154, 157, 158, 162, 163, 166, 169, 170, 176–180, 182–184, 191, 192, 194, 197, 198, 204, 206, 213, 225, 231, 234, 235, 237, 239, 240, 256, 257, 263, 268, 269, 272, 274, 289, 290, 293, 294, 297, 301, 302, 304, 306, 307, 309, 315, 321, 322, 324–327, 329, 331–335, 340, 341, 345–347, 350, 353, 356, 372, 373, 377, 386, 388, 390, 391,

395, 400, 401, 405, 407, 410, 413, 417, 419, 422, 423, 426, 430, 435, 436.

comite (*comes, comes parochialis*), 1, 2, 8—10, 14, 19, 24, 25, 28, 30, 35—37, 44, 47, 52, 58, 62, 64—66, 69, 72, 73, 78, 85, 88, 89, 96, 100, 103, 104, 112, 113, 123, 125, 127—129, 139, 157, 158, 164, 168, 169, 172, 173, 178, 182, 183, 185—188, 195, 198, 199, 201, 204, 206, 211, 214, 221—224, 226, 230, 231, 234, 246, 247, 252, 259, 262, 265, 270, 273, 277, 278, 282, 283, 294—296, 298, 299, 305, 312, 313, 331—333, 335, 342, 346, 349, 359, 362, 373, 381, 382, 388, 395, 400—402, 405, 412, 413, 416, 426, 434, 438, 443; ~ al capelei regale (~ *capellae regiae*), 41, 69, 282, 294, 351; ~ al cămărilor de sare (~ *camerarum salium*), 12, 398; ~ al curții regale (~ *curiae regiae*), 16; ~ al sașiilor, 357, 420, 425; ~ al secuilor, 147; ~ perpetuu (~ *perpetuus*), 1, 9, 37, 246, 247, 294, 349, 381, 382, 426.

consfătuire obișnuită (*colloquium generale*), 420.

concețâjeni (*conciues*), 96.

convent (*conventus*), 4, 5, 7, 23, 30, 35, 40, 45, 46, 49, 50, 53, 54, 56, 60, 63, 77, 80, 89, 90, 93, 97, 111, 125, 126, 128, 129, 131, 138, 141, 143, 152, 154, 159, 162, 165—167, 226, 240, 246, 250, 255, 265, 273, 280, 287, 293, 295, 296, 306, 307, 319, 338, 342, 343, 347, 354, 355, 357, 358, 362—364, 380, 386, 393, 430, 435, 436, 445.

copie (*paria, transcriptum*), 77, 344, 375.

copil (*infantulus*), 431.

copilărie (*infantia*), 390; v. și **virsta copilăriei**.

cor (*chorus*), 207, 224, 264, 295, 436.

coroana regală (*sacra corona*), 104, 179, 246, 281, 298, 299.

cotropire (*occupatio*), 6, 152, 216, 357, 418.

cotropitori (*occupatores*), 65, 120, 417.

credincioși (*fideles*), 65, 89, 236, 246, 274, 303, 317, 349, 382, 396, 393, 415, 416, 438.

credință (*fidelitas, fides*), 275, 299, 426, 429; ~ dreaptă (*fides orthodoxa*), 348, 426.

crimă (*crimen*), 178, 438.

croață, 244, 245, 258.

croitori (*sartores*), 139, 205.

comani (*Comani*); jude al ~, 62, 98, 109, 193, 207, 222, 260, 278, 297, 301, 302, 304, 325, 326, 329, 279, 383, 432, 433, 435.

cumpărare (*emptio*), 83, 84, 89, 110, 136, 167, 177, 234, 281, 377, 391, 421.

curte (*curia*), 96, 126, 139, 143, 155, 159, 174, 305, 386; ~ a reginei (*aula reginalis*), 13; ~ a vicevoievodului, 216; ~ regală (*aula, ~ regia*), 1, 24, 25, 35—37, 60, 67, 72, 88, 113, 123, 125, 127—129, 164, 169, 172, 189, 190, 226, 231, 247, 273, 274, 278, 293, 294, 298.

custode (*custos*), 4, 67, 89, 103, 110, 133, 189, 190, 210, 212, 299, 317, 334, 357, 415, 416.

cușmă (*pilum*), 191.

D

danie (*collatio, concessio, donatio*), 3, 13, 16, 22, 37, 39, 66, 63, 76, 77, 82, 86, 88, 92, 104, 151, 157, 158, 163, 231, 233, 236, 239, 240, 250, 251, 281, 288, 294, 296, 298, 299, 316, 317, 333, 341, 374, 390, 426, 436, 445, 446.

dar (*donum*), 179; ~ regesc (*regium donativum*), 426; v. și **danie**.

dare (*census, collecta, birsagium, datum, tributum*), 9, 28, 104, 123, 263, 298, 373, 388, 448.

dare de seamă (*relatio*), 35, 172, 178, 281, 376, 392, 393, 404, 405, 407, 412, 435.

dare în stăpînire (*statutio, statufactio*), 8, 45, 47, 50, 55, 58, 65, 70, 71, 80, 85, 140, 144, 154, 157, 158, 169, 240, 342, 391, 395, 418, 445.

daruri de nuntă (*dota, res paraphernales, res scriniales*) 10, 27, 44, 45, 54, 56, 97, 98, 165, 364, 390, 431, 440.

daseală (*scolarus*), 224.

datină, 199, 373; v. și **obicei**.

datorie, (*debitum*), 255, 321.

datornic (*debitor*), 167.

daună (*damnum, prejudicium*), 19, 61, 83, 84, 105, 117, 125, 138, 193, 204, 376, 386, 401, 413, 417, 440, 445.

dăruire v. **danie**.

deal (*mons*), 343, 351, 354, 359, 401, 436.

decan (*decanus*); **decanat**, 9, 82, 91, 102; 103, 123, 133, 212, 275, 276, 328, 415, 425.

decorator (*perator*), 139.

defrișare (*extirpatio*), 157.

descărcare (*expeditio*); ~ de învinuire, 296; ~ de plată (*solutionis*), 27, 40.

despăgubire (*satisfactio*), 205, 234, 302, 396.

devălmăș (*indivisionatus*), 401.

devălmășie, 200.

dezbateri (*deliberatio, discussio*), 261, 273, 434, 436.

diac (*litteratus*), 18, 50, 54, 90, 136, 137, 174, 201, 246, 262, 291, 295, 345, 352, 357, 395, 410, 417, 431, 435, 436; v. și **Diacon**.

dieceză (*diocesis*), 6, 51, 82, 267.

dijme (*decimae*), 9, 114, 143, 243, 328, 424, 425.

dinari (*denarii*), 10, 170, 430.

distriet (*districtus*), 104, 143, 157.

distrugere (*devastatio*), 288.

domn (*dominus*), **doamnă** (*domina*), v. **no-bili**.

donăție v. **danie**.

dovadă scrisă (*documentum, litteralia munimenta*), 301, 359, 401, 412, 418, 436.

dregători, **dregătorie** (*honor, honores, rectorres*), 1, 37, 72, 123, 294, 298, 333, 346, 359, 373, 409, 426, 438.

drept (*ius*), 5, 83, 103, 120, 133, 138, 171, 246, 274, 275, 281, 292, 293, 295, 298, 308, 328, 332—335, 338, 348, 350, 354, 358, 377, 392, 396, 417, 426, 436, 437; ~ al regelui, 104; ~ bisericesc (~ *cano-*

nicu), 11; ~ cnezial (~ *keneziatus*), 157; ~ de aiel, 316; ~ de căsătorie (~ *matrimoniale*), 337; ~ de danie (~ *collationis*), 13, 341, 426; ~ de fiu, 271; ~ de folosință (*usufructus*), 121, 300; ~ de judecată (*iurisdictio*), 178, 405; ~ de moștenire (*haereditarium, successorium*), 26, 110, 131, 262, 342, 347, 359, 385 445; ~ de palos, 444; ~ de patronat (~ *patronatus*), 13, 67, 74, 97, 110, 126, 131, 263, 334, 390, 436, 448; ~ de stăpînire (~ *possessionarium, proprietatis*), 55, 61, 66, 77, 97, 131, 140, 143, 154, 179, 296, 356—359, 380, 406, 419, 431, 437; ~ de tirg (*concessio nundinarum*), 311, 344, 349, 374; de vamă, ~ 403; ~ din naștere (~ *naturae*), 40.

dreptul și rîndulna nașterii (*ius et ordo generationis*), 373.

dreptate (*iudicium, iustitia*), 65, 299, 358, 418, 426, 438, 440; ~ obștească (*communis iustitia*), 22, 30, 84; tăgadă a ~ (*abnegatio iustitiae*), 405.

drum (*via*), 56, 62, 77, 89, 131, 135, 163, 191, 250, 263, 284, 298, 317, 328, 343, 359, 380, 448.

duce (*dux*), 320; ~ al Burgundiei, 409.

duel (*duellum*), 97, 262, 295, 296.

duhovnie (*confessor*), 167, 435.

dumbravă (*nemus*), 67, 131, 298, 334, 343, 347.

dușmănie (*discordia*), 77.

E

episcop (*episcopus*), 1, 3, 11, 20, 21, 30, 37—39, 41, 48, 51, 57, 64, 69, 71—73, 76, 82, 87, 92, 101, 113, 114, 118, 119, 124, 125, 132, 143, 148—150, 156, 160, 161, 167, 198, 205, 210, 228, 229, 231, 234, 238, 241, 244, 245, 248, 251, 254, 257, 258, 270, 282, 287, 294, 310, 314, 316, 317, 320, 333, 337, 346, 349, 350, 351, 360, 361, 372, 378, 381, 382, 385, 387, 394, 403, 409, 421, 423, 425—427, 440, 442, 444, 446, 447.

episcopie v. **dieceză**.

eremiți, 142, 410.

eretici, (*haeretici*), 275, 348; v. și **schismatici**.

excomuniții, 316.

expediții (*exercitus, expeditiones*), 113, 333 373, 411, 413, 414, 426, 440.

F

fag (*fagus*), 226.

familie nobilă, 350, 444; v. și **nobili**.

fapte de credință (*fidelia servitia, merita fidelitatis, fidelitates*), 13, 37, 66, 123, 157, 236, 240; v. și **credință**

fată (*virgo*), 386.

făină (*farina*), 139.

fertun (*ferto*), 315, 342.

fețe bisericești (*persanae ecclesiasticae*), 373.

fierar (*faber*), 94, 96.

filică; ~ însărcinată (*filia pregnantia*), 194; v. **pătrimea cuvenită filicei**.

finaț, (*fenetum, fenilium, pratum*), 67, 89, 110, 131, 163, 173, 210, 259, 263, 347, 448.

florini (*floreni*), 66—68, 97, 110, 111, 124, 136, 143, 152, 167, 170, 174, 180, 194, 231, 255, 303, 310, 321, 324, 326, 329, 345, 386, 419; ~ de aur, 40, 42, 69, 430.

foe, 386.

folosințe (*proventus, usus, utilitates*), 13, 61, 67, 97, 104, 106, 107, 110, 117, 126, 131, 136, 137, 152, 157, 158, 176, 179, 198, 234, 236, 239, 240, 246, 269, 278, 281, 296, 300, 306, 331, 334, 341, 347, 354, 358, 412, 418, 419, 426, 430, 436, 448.

frați (*fratres*), 361, 395, 417; ~ buni (*germani*) 286; ~ după mamă (*fratres carnales, fratres uterini*), 68, 84, 398, 405, 426; v. și **călugări**.

friu (*frenum*), 315.

fruntași (*proceres*), 275, 348.

furt (*ablatio, delapidatio, furticinium, subtrahio*), 2, 20^c, 242, 288, 348; ~ al pceții regale, 348; ~ învererat (*furtum publicum*), 405; tănuire de ~ (*hospitalitas furti*), 14.

găleată (*cubulus*) ~ de griu, 139.

gînere (*gener*), 97, 289.

gilecavă (*iurgium*), 145.

gîrlă (*alveus*), 226, 402.

gloabă (*bursagium, gravamen, iudicium*), 14, 69, 125, 155, 255, 288, 303, 324, 340, 352, 353, 359, 388, 432, 436, 443.

globire (*infeudatio, in iudiciis agravari*), v. **gloabă**.

gospodărie (*mansio*), 289; ~ iobăgească, 162, 163, 166.

greav (*greb*), 234.

griu (*frumentum*), 114, 139.

groapă (*fovea*), 284.

groși (*grossi*), 430.

H

haine (*vestes*), 162.

hărăzire v. **danie**.

hățîș v. **mărăciniș**.

heleșteu (*piscina*), 131, 390.

herghelie (*equatia*), 259, 263, 390, 448.

hermelină (*ermellina*), blană de ~, 165.

hîrtie (*papyrus*), 154.

hotare (*limites, metae, signa, termina*), 5, 89, 117, 121, 131, 136, 137, 163, 178, 199, 210, 224, 226, 239, 240, 250, 262, 280, 284, 295, 328, 338, 341—343, 354, 358, 373, 380, 382, 405, 407, 413, 426; semne de ~, 41, 53, 55, 77, 131, 151, 163, 189, 190, 201, 206, 209, 211, 215, 226, 250, 262, 265, 284, 295, 296, 298, 299, 305, 307, 319, 331, 338, 342, 343, 354, 355, 357, 358, 380, 402, 413.

hotărre (*dispositio, iudiciaria commissio*), 62, 315, 328, 436; ~ judecătorească, 273, 274, 295, 298; ~ din urmă (*iudicium finale*), 436; v. și sentință de judecată.
 hotărnicire (*reambulatio*), 32, 47, 53, 55, 189, 190, 199, 206, 209, 211, 224, 240, 262, 265, 307, 338, 343, 355, 357, 380, 422, 428, 447.
 hoș (*fures, latrones*), 34, 155, 178, 197, 290, 405, 407, 438.

I

iapă de herghelle (*equa equatilis*), 165.
 iarmaroc (*nundinae*), 281, 344, 349, 367.
 iaz de moară (*fossatum molendini*), 89.
 iazgl, 414.
 iobagi (*iobagiones*), 28, 67, 105, 116, 117, 121, 162, 166, 173, 175, 176, 183, 192, 205, 229, 242, 256, 259, 263, 290, 297, 304, 312, 313, 322, 334, 386, 405, 438, 448; ~ ai cetății (~ *castrenes*), 113; ~ ai regelui, 41.
 iu jâr (*iugerum*), 143.
 izvor (*caput fontis*), 250, 354.

Î

împăcluire, (*compositio, concordia, pacificatio, reformatio*), 81, 94, 128, 145, 234, 272, 273, 295, 296, 306, 334, 443.
 împăcluitor (*arbiter*), 306, 315.
 împărat al romanilor, 146, 150.
 împărțire (*divisio*); ~ de moși, 22, 54, 74, 75, 126, 263, 273, 296, 433, 448; ~ prealabilă, 377; ~ veșnică (*divisio perpetua*), 359.
 împotrivire (*contradictio*), împotrivorul (*contradictores*), 50, 55, 58, 66, 84, 125, 140, 144, 151, 154, 157, 158, 163, 206, 210, 240, 246, 262, 265, 295, 305, 307, 308, 328, 329, 331, 338, 342, 343, 354, 355, 357—359, 362, 373, 380, 391, 393, 395, 404, 436.
 împricinați v. pricină.
 împuternicire (*procuratio*), împuterniceli (*procuratores*), 7, 10, 65, 181, 261, 262, 265, 273, 291, 295, 317, 329, 359, 362, 377.
 închinare (*omagium*), 426.
 încoronare (*coronatio*), 275, 348.
 înevuilnțare, 281.
 îndatorire (*obligamen, obligatio*), 113, 170, 288.
 înobilire, 276.
 înstrăinare (*alienatio*), 135, 391.
 înșelăciuni (*fraudes, infidelitates*), 275, 348, 375.
 întărire de acte, 336, 337, 346, 349, 350, 356, 360, 361, 365, 366, 368, 387.
 întimplinare (*protestatio*), 17, 22, 26, 60, 61, 83, 84, 86, 93, 256, 300, 391, 400, 440, 445.

înțelegere (*unio concordiae, pactum*), 347, 373, 389, 435.
 învinuire, v. piră.
 invoială (împăcare, înțelegere, învoire), v. împăcluire.
 înzestrarea fiicei cu dreptul de flu, 392, 397, 406

J

jal (*rapina, spoliium*), 2, 297.
 jefuire (*devastatio*), 386.
 jude (*iudex, villicus*), 2, 33, 96, 120, 138, 218, 219, 256, 281, 289, 308, 312, 313, 321, 327, 344, 367, 376, 381, 405, 420, 425, 438, 443; ~ al cumanilor (~ *Comanorum*) 62, 98, 109, 193, 207, 222, 260, 278, 297, 300—304, 321, 322, 325, 326, 329, 379, 383, 432, 433, 435; ~ al curții regale (~ *curiae regalis*), 10, 16, 24, 25, 32, 35—37, 72, 113, 123, 125, 127—129, 136, 137, 164, 169, 172, 189, 190, 208, 218, 219, 226, 231, 234, 274, 278, 294, 298, 299, 333, 346, 349, 362, 381, 382, 393, 395, 404, 405, 426, 437; ~ al nobililor (~ *nobilium*), 14, 24, 29, 34, 85, 105, 106, 108, 115, 116, 122, 135, 138, 139, 157, 162, 166, 176, 178, 180, 182—188, 191, 192, 194, 197, 204, 235, 246, 256, 259, 272, 289, 290, 297, 309, 315, 324, 345, 373, 388, 400, 401, 405.
 judecată (*adiudicatio, causa, deliberatio, determinatio iuridicatus, iudicium, lis*), 14, 18, 59, 60, 94, 109, 123, 125, 139, 152, 157—159, 201—203, 213, 223, 224, 226, 239, 259, 262, 269, 273, 278, 296, 302, 306, 312, 313, 327, 328, 357, 359, 383, 395, 401, 405, 418, 423, 436, 438, 440.
 judecători (*iudices*), 97, 182, 198, 438, 443.
 jurați (*iurati*), 2, 33, 65, 96, 197, 204, 218, 219, 344, 349, 376, 425; ~ asesori (~ *assessores*), 246, 297, 308.
 jurământ (*iuramentum, sacramentum*), 32, 191, 194, 199, 262, 295, 301, 435; ~ cu brazda în cap, 199, 262, 295.

L

lae (*lacus, gurges*), 121, 362.
 ladă (*cista, scrinium*), 301, 386, 400, 401.
 lancee (*hasta*), 139.
 lăsarea la vatră a oștirii regesti, 115, 127—129, 167, 189, 190, 379, 432, 434, 440.
 lector (*lector*), 69, 91, 110, 310, 317, 334.
 legat papal, 124.
 legământ (*assumptum, obligamen, vinculum*), 69, 77, 97, 234, 296, 328, 334, 359, 426.
 lege (*ius, lex*), 40, 125, 145, 152, 178, 179, 224, 226, 246, 250, 259, 265, 273, 283, 295, 301, 306, 328, 334, 341, 357—359,

388, 392, 401, 405, 406, 417, 436, 438;
v. și rîndulăia legii.
lemn (ligna), 162, 166.
leprozerii, 316.
libertăți (libertates), 281, 330, 344, 349, 367,
370, 376, 381, 405, 438; v. și privilegiile.
litigiu v. pricină.
livadă (pratum) v. fînaș.
livezi (arbores), 298, 412, 418.
loe; ~ de curte (fundus curiae), 88, 89,
205, 263; ~ de moară (locus molendini),
359; ~ de pescuit (piscatura), 210, 390;
~ de vamă (locus tributi), 112; ~ de
vărat (locus aestivalis), 236; ~ pustiu
(locus ssessionalis aedificiis et habitato-
ribus destitutus), 88, 263.
locșitor; ~ al marelui comis (vicemagister
agazonum), 125; ~ al voievodului Transil-
vaniei (vicegerens wayuodae Transilva-
niae), 60; ~ de ajutor de cantor (vice-
succentor chori), 262, 295; ~ de slujbaş
(viceofficialis), 386; ~ la stringerea tri-
cesimei (vicetresimator), 398.
locuință (residentia), 163.
locuitorii (habitatores), 48, 104, 112, 139,
157, 236, 257, 275, 306, 348, 370, 373,
396, 427, 448.
locuitori ai țării (regnicolae) v. locuitorii.
locuitori ai ținutului (provinciales) v. lo-
cutorii.
logodire (desponsatio), 397.
luare în stăpînire, v. dare în stăpînire.
lucruri (res), 162, 177, 281, 313, 334, 376,
386, 396, 398, 438.

M

magistru (magister), 1, 2, 4, 7, 13, 14, 22,
24-26, 28, 29, 34, 40-42, 44, 52, 59-62,
66-69, 71, 72, 77, 78, 80, 81, 83-85,
88, 94, 96, 97, 100, 110-112, 114-117,
121, 122, 125, 126, 129, 131, 133-136,
144, 151, 153, 154, 163, 164, 169, 172,
173, 176-178, 180, 182, 185-189, 195,
197, 199-201, 204-206, 209-216, 220,
221, 223, 224, 229, 231-234, 241, 247,
251, 253, 255, 256, 259-262, 266, 268,
269, 272, 274, 282, 286, 289, 290, 293-296,
299, 302, 304, 305, 309, 312, 313, 315,
317, 319, 322, 329, 331, 333, 334, 338,
340-343, 345, 346, 349, 351-354, 357-
360, 369, 380-382, 386, 395-399, 401,
404, 405, 407, 412, 413, 415, 418, 422,
423, 426, 430, 432, 433, 440, 441, 443.
marchă (marca), 14, 69, 94, 105, 125, 136,
137, 145, 182, 256, 269, 289, 301, 306,
315, 324, 329, 352, 432, 436, 443; ~ de
argint (~ argenti), 77, 97, 131, 302,
342, 401; ~ după greutatea din Cluj
(~ ponderis de Clusuar), 131; ~ regală
(~ regalis), 354; ~ socotită la șase
pense, 89.
marginul și hotare (termini et fines), v. hotare.
mas de noapte (combitorium noctium), 259.

maslu, 435.
măcelar (carnifex), 19.
măcelărie (macellum), 253.
mănăstire (claustrum, monasterium), 5, 6,
13, 53, 60, 77, 89, 97, 111, 126, 138, 139,
142, 143, 175, 246, 249, 293, 314, 346,
351, 369, 380, 436.
mănuși de fier, 139.
mărcăniș (rubetum), 77, 110, 131, 163.
mărfuri (merces, mercimonialia, res merci-
moniales), 62, 281, 376.
mărturie (testimonium), 22, 49, 242, 264,
274, 295, 297, 299, 305, 306, 308, 309,
328, 334, 338, 358; ~ v. și om de mărturie.
măsură regeseă (regalis mensura), 201, 210,
226, 262, 265, 295.
medie al regelui (phiscus regis), 398.
megieși v. veelni și megieși.
megieșe (commetaneitas), 84, 306.
merite militare, 88.
mersul judecării (processus litis), 436; v.
și judecată.
miei (agneli), 165.
miere (mel), 205.
milostenie veșnică (elemosyna perpetua), 30.
miner (montanista), 381.
mîncăruri (res minuta comestibilia), 398.
mînji (poledri), 110, 139, 165; v. și cal.
moară (molendinum), 69, 89, 110, 123, 155,
167, 263, 304, 329, 420, 426, 448.
morar (molendinator), 138, 139.
moșie (possessio), 4-6, 15-18, 22, 26,
30, 32, 39, 40, 44, 49, 52, 61, 65, 77, 81,
93, 97, 98, 105, 106, 108, 109, 116, 117,
121, 123, 125, 126, 131, 136, 137, 139,
143, 144, 151, 154, 157, 158, 162-164,
166, 167, 169, 170, 172, 173, 175-179,
183, 185-189, 190, 192, 198-201, 204,
207, 208, 210, 211, 214, 221, 222,
224-226, 228, 230-232, 234, 237, 238,
240, 246, 250, 251, 256, 257, 262, 263,
265, 268, 269, 271, 273, 280, 284, 289,
293, 295, 297-301, 303-305, 315, 322,
326, 329, 331, 333, 338, 341-343,
346, 347, 350, 354, 357-359, 362, 364,
370, 372-375, 377, 378, 382, 386, 390,
391, 393, 396, 397, 400-402, 405-407,
410, 413, 417, 421-423, 426, 428,
430-433, 437, 438, 441, 443-445, 447;
cerere înapoi de ~ (requisitio), 234,
395; ~ cotropită (occupata), 46, 55,
58, 120, 130, 306, 308; ~ dăruită (~
donata), 66, 68, 76, 317; ~ de cum-
părătură, 66, 68, 390, 417; ~ de dobîn-
dire, 31, 377, 395, ~ de moștenire (~
haereditaria), 31, 377, 390; folosință de
~ (utilitas), 278, hotărnicire de ~
(reambulatio), 41, 47, 53, 278, 299, 307,
319, 338, 355, 447, v. și hotărnicire;
împărțire de ~ (divisio), 8, 41, 56, 334,
433; ~ împoporată (populosa), 263, 448;
înapoiere de ~ (resitutio), 89; înstrăi-
nare de ~ (alienatio), 86, 107, 391;
întindere de ~ (quantitas), 278; margini
de ~ (limites) v. hotare; parte de ~

(*portio possessionaria*), 50, 56, 63, 69, 74, 75, 91, 99, 110, 113, 140, 206, 262, 265, 300, 334, 347, 359, 377, 391, 392, 395–397, 419, 423, 437, 445, 448; prețuire de ~ (*aestimatio*), 8, 265, 278; punere în stăpânire de ~ (*statutio*), 5, 50, 52, 54, 55, 63, 70, 85, 177, 265, 274, 278, 288, 342, 358, 359, 369, 377, 396, 412, 436; ~ pustiită (*depopulata*), 83, 288; răscumpărare de ~ (*redemptio*), 42, 111, 152, 170, 205, 306, 333, 419, 430; redobândire de ~ (*recaptivatio*), 140, 144, 234, 342, 359, 417; ~ regească (*regalis*), 41, 166, 239, 240; ~ rodnică (~ *fructuosa*), 278; ~ românească (~ *Olachalis*), 37; semne de ~ v. hotare; schimb de ~, 71, 153; stăpânire de ~ (*dominium*), 43, 71, 274; ~ vindută (*vendita* ~), 19, 67, 79, 83, 84, 91, 99, 112, 131, 135, 136, 177, 288, 296; ~ zălogită (*impignorata* ~), 59, 84, 110, 111, 137, 152, 296.

moștenire (*haereditas*), 216, 280, 295, 392.
moștenitori (*haeredes*), 1, 5, 13, 31, 66–68, 74, 77, 89, 96, 97, 104, 225, 232–234, 236, 239, 240, 246, 247, 269, 271, 294, 296, 318, 323, 333, 334, 347, 382, 392, 397, 405–407, 417, 426, 427, 429, 438, 441, 448.

movilă de hotar (*meta terrea*) v. hotare.
munți (*alpes*), 382, 426.

N

năframă (*pepulum*), 165.
neam (*genus, natio*), 97, 147, 296, 306, 331; slav, de ~ (*de genere slavo*), 89.
necredincioși (*infideles*), v. oameni necredincioși.
neînțelegere (*controversio*), 295, 298, 402.
negoț (*negotatio*), 177.
negustori (*mercatores, negotiatores*), 62, 177, 281, 442.
neleguire (*excessus*), 205.
nenobil (*ignobiles*), 62, 224, 386.
nepot, nepoată, 200, 409.
nevolaș (*egenus*), 167.
nobili (*nobiles*), 6, 7, 14, 22, 24, 31, 34, 40, 41, 49, 59–62, 83, 84, 90, 95, 97, 98, 105, 106, 108, 111–113, 115, 116, 123, 125, 126, 131, 133, 135, 138, 139, 152, 154, 157, 159, 162, 165–167, 176–180, 183–189, 191, 192, 194, 195, 197–199, 204, 210, 212–216, 221, 223, 224, 226, 234, 235, 244–247, 255, 256, 258, 259, 261, 262, 270, 272, 273, 278–280, 289, 290, 295–300, 303–306, 308, 309, 312, 313, 325, 326, 333, 342, 343, 347, 350, 357–359, 362, 365, 373, 375, 377, 380, 386, 390–392, 395–397, 400, 401, 405, 411, 418, 423, 430, 431, 435, 436, 438, 440, 441, 444, 445, 447.
noblețe (*nobilitas*), 113, 123.

notari (*notarii*), 53, 81, 100, 214, 355, 357, 380, 436.
nuntă (*nuptiae*), 269.

O

oameni (*homines, populi*), 100, 104, 180, 215, 221, 229, 281, 328, 386, 405, 438; ~ ai comitelui din camitatu Cluj, 388; ~ ai palatinului, 435; ~ ai regelui, 24, 34, 70, 169, 295, 304v, 357, 393, 399, 438; ~ ai vicevoievodului, 45, 54, 157, 306, 319, 338, 342, 358, 359; ~ ai voievodului, 319, 395; ~ bătrâni (~ *seniores*), 157, 209, 221, 425; ~ cu moșie (*possessionati*), 373, 405; ~ datori să slujească din vechime în oaste (*ab antiquo exercituare debentes*), 373; ~ de mărturie (~ *pro testimonio fidedigni*), 8, 34, 41, 46, 47, 50, 52, 55, 56, 58, 80, 99, 105, 106, 108, 110, 117, 121, 125, 130, 140, 141, 151, 154, 157, 158, 163, 175, 186, 198, 206, 211, 215, 216, 221, 240, 242, 246, 250, 256, 262–264, 278, 295, 298, 299, 301, 305, 307, 308, 338, 354, 357–359, 395, 399, 404, 433, 436; ~ de orice stare sau treaptă (*cuiusvis status et conditionis* ~), 262, 273, 295, 373; ~ de rind (*communes, ignobiles*), 139, 166, 216, 221; ~ liberi (*liberi* ~), 123; morți fără moștenitor (*absque heredum solatio viam carius universae ingressi; sine haerede decedentes*), 341, 395; ~ necredincioși (~ *infideles*), 22, 382; ~ nelegiuți (~ *seelerati*), 358; și locuitori;
oaspeți (*hospites*), 30, 46, 49, 69, 139, 167, 176, 183, 191, 209, 216, 219, 248, 254, 255, 281, 319, 323, 330, 336, 337, 343, 344, 349, 352, 357, 376, 381, 425.
oaste (*exercitus*), 115, 167, 189, 190, 285, 348, 373, 412, 418, 434; v. și lăsarea în vatră a ~.
obicei (*consuetudo, mos*), 80, 154, 171, 306; ~ al cnezilor (*keneziorum* ~); 157; ~ al țării (*regni* ~), 8, 46, 49, 69, 125, 144, 165, 167, 262, 265, 281, 295, 306, 333, 358, 373, 396, 436.
obirșe de vale (*caput vallis*), 357.
oblăduire, oerotire (*defensio, protectio, tutela*), 59, 281.
obligații (*onera*), 296.
obște (*communitas, universitas*), 96, 138, ~ a bătrânilor (~ *seniorum*), 420, ~ a nobililor (~ *nobilium*), 182, 262, 281, 295, 297, 300–304, 373, ~ a oamenilor de orice stare și treaptă (~ *hominum alterius status et conditionis*), 300, 303, 373, ~ a românilor (*IVolacorum*), 332, 335.
odale, (*stuba*); ~ regească, 9.
ogor, 210.
oi (*oves, pecudes*), 139, 162, 165, 259, 301, 386.

omor (*homicidium, interemptio, interficium*), 2, 211, 290, 297, 400, 401; pricină de ~ (*causa criminalis*) 405; v. și pricină.
 oprește (*inhibitio, prohibitio*), 16, 19, 22, 26, 46, 49, 61, 66, 84, 86, 117, 135, 176, 298, 300, 357, 391, 445.
 oprire v. oprește.
 oraș (*civitas*), 19, 33, 97, 112, 143, 174, 248, 281, 300–304, 311, 328, 337, 344, 349, 381, 405, 407, 408, 412, 413, 418, 425, 434, 438.
 orașeul (*cives*), 2, 19, 20, 23, 33, 62, 96, 112, 143, 171, 281, 323, 330, 336, 337, 343–345, 348, 349, 367, 376, 381, 425, 447.
 ordin călugăresc, 316, 410.
 orz (*ordeum*), 312, 313.
 osindire v. pedeapsă.
 osteneală (*labor*), 347.
 oștean al curții (*miles aulae*), 247, 407.
 ouă (*ova*), 398.

P

pace (*pax*), 65, 113, 145–150, 296, 320, 347, 359; v. și împăciuire.
 pagubă v. daună.
 paharnic mare (*magister pincernarum*), 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
 palatinul regelui Ungariei (*regni Hungariae palatinus*), 1, 37, 62, 65, 72, 98, 109, 113, 123, 137, 193, 207, 222, 231, 261, 275, 278, 294, 297, 300–304, 308, 321, 322, 325, 326, 329, 333, 340, 346, 349, 349, 352, 353, 360, 363, 371, 379, 381–384, 405, 426, 432, 433, 435.
 papa (*papa*), 6, 21, 48, 82, 146–150, 243, 291, 316, 320, 409.
 paroli v. preoți.
 parte de moșie v. moșie.
 pat (*lectus*), 199.
 patarenii (*Patareni*), 275, 348.
 patronat v. drept de ~.
 pază (*custodia*), 275.
 pădure (*silva*), 67, 104, 110, 131, 157, 162, 163, 166, 210, 226, 298, 334, 343, 347, 359, 382, 418, 426.
 pâlârierii (*pileatorus*), 194.
 pământ (*terra*), 113, 117, 121, 135, 173, 199, 221, 226, 262, 263, 265, 280, 295, 304, 342, 354, 357, 370, 402, 412, 418, 426; ~ cotropit, 46, 49; ~ de arătură (*arabilis*), 67, 131, 162, 166, 210, 250, 258, 259, 262, 298, 343, 347, 412, 418; ~ de folosință (~ *usualis*), 61, 263, 448; ~ deșert (*vacua*), 306; ~ din câmp (~ *campestrus*), 67, 448; ~ gunoier (~ *fimatis*), 67; ~ nisipos (~ *sabulosa*), 402; ~ roditor (*fructuosa*), 77; bucată de ~ (*particula terrae*), 342, 347, 358, 402, 412, 443,
 părinți; orfani de ~ (*orphaneitas*), 406.

păstor (*pastor*), 162.
 pătrimea euventă filcel (*quarta filialis, quarta puellarum*), 40, 45, 54, 56, 97, 167, 210, 230, 247, 333, 347, 377, 395, 396, 423, 431.
 pece negl (*Bysseni*), 413.
 pecețe (*sigillum*), 1, 4, 9, 23, 28, 37, 41, 67, 69, 72, 77, 89, 97, 103, 113, 123, 133, 152, 154, 163, 165, 167, 177–179, 210, 217, 229, 231, 233, 234, 247, 249, 252, 257, 266–268, 275, 276, 279, 281, 285, 292, 293, 296, 299, 306, 311, 318, 323, 328, 330, 333, 334, 339, 344, 346, 348–351, 356, 360, 365–369, 372, 374, 381, 382, 405–407, 415, 416, 420, 425, 426, 428, 429, 436, 438, 441, 444, 449.
 pedeapsă (*poena*), 155, 178, 316, 329, 340, 373, 405; ~ judecătorească (*iudiciaria censura*), 436.
 pedestraș (*pedites*), 100.
 piață (*macellum*), 89.
 piel (*pannus*), 19.
 plelar (*pannicida*), 19.
 pluă (*lodicum*), 155.
 plivniță (*cellarium*), 139.
 piini (*panes*), 398.
 piră (*aquisitio, actio, lis, querela*), 6, 60, 62, 65, 109, 125, 189, 190, 196, 201, 224, 242, 264, 295, 301, 309, 322, 329, 342, 430, 435.
 piriș (*actor, impetitor, querulans*), 77, 111, 234, 265, 295, 379, 405, 419, 430, 432, 438.
 pirit, potrivnic (*in causam attractus, pars adversa*), 265, 379, 432, 435, 436; v. și învinuire, învinuit.
 piriu (*rivulus*), 77, 163, 171, 226, 250, 298, 354; v. și riu.
 plată (*datum, solutio, taxa*), 9, 27, 40, 123, 333, 359, 388, 427, 436.
 platoșă (*panceria*), 139, 167.
 plângere, (*actio, gravamen, querela, querimonia, questio, propositio*), 359, 395, 401, 412, 413, 417, 418, 438; v. și piră.
 plug (*aratrum*), 162, 166, 226, 262, 295.
 pod (*pons*), 96, 334.
 poprire (*arrestatio, receptio*), 315, 377.
 porci, 162, 180, 204, 242, 301, 313, 386.
 poruneă (*commissio, mandatum*), 46, 115, 173, 177, 198, 281, 345; ~ a regelui (~ *regis decretum, regium edictum*), 9, 24, 65, 95, 112, 125, 130, 246, 262, 295, 357, 367, 373, 376, 377, 379, 397, 399, 412, 413, 426, 432, 434, 438, 440; ~ a reginei, 396, 417; ~ judecătorească (~ *iudiciaria*), 169, 358.
 postav (*panus*), 165.
 potea (*semita*), 250.
 potrivnic v. pirit.
 prădăciuni v. jaț.
 prebendă, 11, 181.
 prelați (*praelati*), 112, 189, 190, 239, 240, 243, 248, 275, 278, 288, 348, 373, 382, 409, 438.
 preoți (*clericus, plebanus, presbiter, rector ecclesiae, sacerdos*), 9, 22, 30, 49, 56,

110, 121, 125, 165, 167, 210, 215, 216, 221, 224, 226, 236, 246, 264, 265, 288, 304, 319, 328, 330, 331, 343, 355, 357, 359, 362, 380, 395, 425, 436, v. și călugări.
prepozit (*prepositus*), **prepozitură**, 6, 41, 47, 65, 93, 103, 110, 133, 178, 181, 189, 190, 212, 281, 288, 293, 298, 299, 308, 317, 357, 363, 364, 373, 378, 380, 393, 410, 415, 416, 424.
preț (*pretium*), 226, 265, 278; ~ al moșiei, 99, 170.
prețuire (*aestimatio*), 66, 69, 170, 354, 430.
pricină (*actio, acquisitio, discordia, causa, factu n*), **împrieinași** (*litigantes*), 22, 25, 36, 60, 81, 90, 94, 128, 129, 145, 273, 295–298, 301, 302, 306, 309, 327, 332, 334, 335, 359, 371, 379, 395, 402, 405, 412, 417, 418, 430, 434–440, 447; ~ de omor (*causa criminalis*), 405; v. și proces.
prieteni (*amici*), 2.
primejdie (*discrimen*), 317.
principe (*princeps*), titlu al regilor Ungariei, 37, 72, 113, 123, 231, 247, 294, 298, 346, 357, 358, 373, 381, 382, 395, 415, 426, 445.
princesă (*principissa*), 9, 231, 382.
prior (*prior*), 30, 89, 143, 181, 373.
privilegiu (*privilegium*), 4, 20, 33, 38, 43, 53, 57, 72, 118, 126, 133, 178, 179, 212, 231, 244, 245, 247, 275, 277, 329, 336, 344, 348, 357, 366, 369, 374, 394, 400, 401, 405, 407, 411, 421, 427–429, 438, 441, 442, 444, 447; v. și scrisoare privilegială.
proces (*causa*), 20, 95, 115, 168, 260, 325, 326; v. și pricină.
protonotar (*prothonotarius*), 59, 360; ~ palatinal, 360.
prune (*prolis*), 194.
pui (*pulli*), 398.
punere în stăpânire v. stăpânire.
putere (*auctoritas, facultas, potestas*), 11, 65, 281, 294, 312, 313, 332, 333, 335, 373, 405, 438; ~ judecătorească (*auctoritas, potestas iudiciaria*), 358, 436; ~ de împuternicit legiuit (*authoritas legitima procuratoris*), 436.
puț, (*puteus*), 342.

R

raguzani, 78.
rană, rănire (*vulneratio*), 25, 129, 191, 209, 211, 290, 382, 386.
răpire de bunuri (*ablatio rerum*), 129.
răscumpărare (*redemptio*), 419, 430.
răsplată (*recompensatio, retributio*), 66, 411, 414, 426.
răufăcători (*malefactores*), 34, 178, 197, 401, 405, 407.
război, 168, 434.
răzvrătit (*rebelis*), 373.

regat (*regnum*) v. Ungaria.
rege (*rex*); ~ al Ungariei, 3, 5, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 22–24, 28, 30, 33–35, 37–39, 41, 43, 47, 48, 51–53, 57, 60, 62, 64–73, 76–78, 80, 85, 87, 88, 92, 95, 98–104, 110, 112, 113, 115, 118–120, 123, 125, 127–130, 132, 141, 142, 146–151, 153, 156–158, 160–163, 168, 169, 171–173, 175, 177–179, 182, 185–190, 196, 197, 204, 214, 217, 219, 225–228, 231–234, 236–243, 247, 249–252, 254, 257, 258, 262, 264, 266–268, 270, 271, 274–277, 279, 281, 285–288, 291, 293–295, 298, 299, 304, 308, 311, 314, 318, 320, 323, 329, 330, 333, 334, 336, 337, 341, 342, 344, 346, 349, 356–358, 362, 366–368, 370, 372–378, 381, 382, 384, 385, 387, 389, 390, 392, 395, 396, 398, 399, 403, 405–415, 417, 418, 424–429, 431–434, 436, 438–442, 444–447, 449.
regină; ~ a Ungariei, 9, 13, 173, 208, 231, 246, 288, 332, 335, 346, 382, 396, 406, 410, 417.
registru (*legistrum*), 197.
renunțare la drept de stăpânire, 431.
republică, 374.
rindulală (*forma, ordinatio*), 62, 182, 274, 376; ~ a legii (*moderamen, ordo iuris, ius rectum*), 65, 296, 359, 436; ~ a nașterii (~ *genituri*), 66; ~ a țării (*processus regni*), 60.
rit v. finaț.
riu (*flumen, fluvius, rivulus*), 49, 69, 110, 121, 131, 163, 250, 259, 263, 284, 298, 300, 304, 329, 334, 347, 359, 390, 407, 417, 430, 448.
roade (*fructus*), 430; v. și folosințe.
români (*Olachi, Volachi*), 37, 100, 104, 157, 163, 208, 220, 236, 373, 386, 426, 429.
rude (*cognati, proximi*), 5, 98, 145, 295, 296, 382, 407, 417; ~ de sînge (*consanguinei*), 328; înrudire de devălmaș (*generatio indivisioinalis*) 401; temeul înruderii (*ratio fraternitatis, ratio proximitatis*), 77, 359, 395, 423.
rugăminte, v. cerere.
ruine, 288.

S

sabie (*gladium*), 191.
sac (*saccus*), 312.
sacriste, 375, 390.
sală de mîncare (*palatium*), 138, 139.
salele (*arbor salicis*), 250.
samavolnicie (*excessus, facta potentiaria*), 122, 162, 175, 178, 204.
sareină și răspundere (*onus et gravamen*), 145, 152.
sare, 112, 125, 398.
sași (*Saxones*), 65, 198, 199, 246, 273, 412, 418, 425.

sate (*villae*), 29, 41, 47, 62, 97, 99, 104, 114, 123, 134, 155, 157, 158, 162, 173, 182, 192, 201, 209, 236, 250, 256, 262, 295, 296, 298, 304, 328, 334, 343, 357, 399, 412, 418, 426, 438.

săgentă (*sagitta*), 209, 215, 298, 303, 304.

sărăci (*pauperi*), 167, 224, 420.

sean (sedes), ~ al Alținei, 65; ~ al Cincului, 221; ~ al Cornățelului, 221; ~ al Mediașului și Șeicăi, 418, 425; ~ al Sibiului, 65; ~ al Sighișoarei, 221; ~ apostolic, 143, 181, 248, 317, 440; ~ de judecată (~ *iudiciaria, tribunal*), 45, 54, 59, 157, 178, 182, 224, 259, 273, 278, 357, 359, 400, 401, 407, 418, 420; ~ episcopal, 72, 294, 333; ~ episcopal vacant, 349, 381, 382, 426.

schismatice (*haeretici*), 275.

serisori, (*litterae, notitiae, pagina, scripta*), 2, 25, 49, 69, 72, 81, 96, 103, 110, 118, 121, 134, 138—140, 144, 152, 155, 158, 162, 164, 166, 169, 172, 177, 183, 189, 190, 192, 199, 207, 211, 215, 216, 221, 224, 229, 231, 235, 246, 255, 263, 274, 278, 283, 288, 292, 294, 298, 299, 307, 309, 331, 338, 343, 354, 357, 358, 373, 375, 377, 380, 386, 390, 395, 397—401, 415—418, 420, 423, 425, 432, 436; ~ de adevărire (*affirmatoriae*), 283; ~ de adjudecare (~ *adiudicatoriae*), 36, 434; ~ de aminare (~ *prorogatoriae*), 10, 19, 35, 59, 81, 127—129, 202, 203, 234, 265, 273, 295, 302, 358, 379, 401, 432, 434, 436; ~ de cercetare (~ *inquisitoriae*), 7, 24, 166, 290, 304, 342, 386; ~ de chemare în judecată (~ *citatoriae*), 90, 125, 163, 201, 222, 265, 295, 319, 359, 436; ~ de dare în stăpînire (~ *statutoriae*), 358, 395, 436; v. și ~ de punere în stăpînire; ~ de dare de seamă (~ *relatorias*), 299; ~ de globire (~ *iudiciales*), 10, 303, 436, 440; ~ de hotărnicire (~ *reambulatoriae*), 77, 163, 295, 338, 343, 428; ~ de împărțeață (~ *divisionales*), 26, 154, 273, 359; ~ de împotrînire (~ *contradictoriae*), 359; ~ de imputernicire (~ *procuratorias*), 10, 35, 36, 90, 125—129, 143, 152, 207, 222, 226, 234, 265, 273, 295, 296, 301, 306, 329, 342, 357, 359, 363, 379, 380, 401, 430—432, 434, 436; ~ de îndatorire (~ *obligatorias*), 315, 342; ~ de întîmpinare (~ *protestatorias*), 22, 60, 84, 300, 440; ~ de luare în stăpînire (~ *recaptivatorias*), 55, 58, 154; ~ de opreliște (~ *prohibitoriae*), 16, 22, 83, 84, 121, 176, 300, 399; ~ de osîndă sau de globire (~ *convictoriales seu iudiciales*), 440; v. și ~ de globire; ~ de plată (~ *solutionales*), 137; ~ de poruncă (~ *praeceptoriae*), 157, 210; ~ de punere în stăpînire (~ *introducatorias*), 80, 246, 358, 359, 436; ~ de răspuns (~ *rescriptionales*), 36, 46, 53, 125, 206, 246, 262, 293, 295, 436; ~ de reînare în stăpînire (~ *recaptivatorias*),

308, 359; ~ deschisă (~ *patentes*), 4, 5, 23, 27, 62, 66, 103, 125, 126, 133, 159, 165, 167, 232, 247, 248, 275, 294, 305, 328, 330, 342, 346, 348, 349, 351, 381, 412, 418, 436, 449; ~ false (~ *falsae*), 417; ~ memorială, (~ *memoriales*), 388; ~ osebite (*speciales*), 406; ~ privilegiale (~ *privilegiales*), 1, 8, 26, 37, 41, 53, 54, 63, 67, 68, 77, 89, 97, 123, 152, 195, 234, 246, 275, 294, 296, 306, 317, 333, 334, 343, 346, 347, 351, 359, 380—382, 415, 416, 426, 436, 441; v. și privilegiu; ~ regească (~ *regales*), 112, 125, 157.

scroafe v. porci.

seut (*clipeus*), 139.

secretar cancelar (*secretarius cancellarius*), 69, 282, 294, 351.

secul (*Siculi*), 19, 131, 147, 194, 198, 199, 246, 273.

semne de hotar v. hotare.

sentință de judecată (*sententia*), 54, 56, 65, 260, 278; v. și adjudecare, hotărîre, hotărîre judecătorească, judecată.

sesie (*sessio*), 67, 89, 110, 131, 162, 210, 263, 448; v. și vatră.

sfat (*consilium, recomandatio*), 9, 158, 436.

silnicele (*excessus, factum potentiale, potentialiter*), 2, 24, 25, 46, 49, 65, 128, 129, 166, 209, 211, 215, 388, 435.

simbrie (*merces*), 167.

slavi (*Slavi*), 89, 290.

slujbași (*officiales*), 9, 13, 62, 65, 83, 112, 120, 162, 166, 169, 186, 190, 205, 224, 235, 298, 299, 304, 386, 398, 438.

slujbă (*honor, meritum, obsequium, servitium*), 13, 33, 37, 62, 66, 68, 104, 113, 123, 126, 155—158, 177—179, 205, 227, 231, 234, 236, 239, 240, 281, 298, 299, 341, 351, 358, 373, 382, 392, 405, 407, 410, 425, 428.

slujtorii (*famuli, familiares, servientes*), 7, 24, 25, 29, 77, 100, 116, 139, 162, 163, 166, 167, 169, 172, 180, 204, 209, 211, 215, 224, 273, 275, 290, 309, 348, 357, 359, 377, 382, 386, 398, 405, 407, 410, 414, 426, 436; ~ ai altarului (*rector altaris*), 209, 221, 264, 436; ~ ai regelui, 113; ~ fără moșie (*famuli impossessionati*), 405.

solid (*solidus*), 124.

soroc (*terminus*), 18, 42, 190, 213, 223, 224, 240, 246, 261, 273, 278, 290, 302, 305, 306, 338, 342, 359, 377, 418, 430, 436.

soție (*conthoralis, consors*), 96, 205, 437, 440, 441.

spitale, 316.

spîță de înrudire (*linea consanguinei tatis*), 22, 306.

spînzurătoare (*patibulum*), condamnat la ~, 155; drept de a ridica ~, 178, 405, 407.

stare (*conditio*), 426.

stăpîn (*dominus*) stăpînire (*dominium, possessio*), 47, 54, 56, 71, 120, 125, 143, 155, 166, 173, 269, 293, 298, 306, 308,

331, 333, 370, 373, 378, 391, 396, 404, 410, 417, 430, 438.
steag regese (*vexillum regium*), 113, 123.
stejar (*arbor ilycis, tul, tulgfa*), 250, 342, 357.
stolnic (*magister dapipherorum*), 1, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.
stradă (*platea*), 96.
strană v. eor.
străini (*advenae*), 334, 401.
strigări în ȧrguri (*forenses proclamatianes*), 436.
stringător de dijme v. **dijme.**
stringător de gloabe judecătorești, (*exactor birsagiorum*), 340, 352, 353, 388; ~ de tricesime (*tricesimator*), 398.
stupi (*cofyni*), 139.
sufrağan (*suffraganeus*), 30.
sullă (*pylus*), 139.
supuși (*subditi*), 113, 246, 281, 294, 333, 349, 426.

Ș

șa, 315.

T

taxă de confirmare (*commune servitium*), 124, 310.
țaierea capului, 138.
testament (*testamentum, ultima dispositio*), 30, 143, 165, 167, 246, 390.
tilhari v. hoși.
tilhărie (*latrocinium*), 155, 405.
țirg (*forum, nundinae*), 311, 344, 367, 374; ~ anual (*annualis, ~ annuum*), 344, 367; ~ liber (*~ liberum*), 177, 294, 405; ~ obștesc (*commune*), 281, 290; ~ din același ținut (*fora comprovincialia*), 436.
țirgoveși (*forenses*) 177, 281.
țovarăși de rele (*complices*), 303.
transcriere v. transumpt.
transumpt (*rescriptio, transcriptum, transumptum*), 5, 15, 23, 43, 53, 103, 233, 339, 357, 362, 367, 375, 415, 416, 441.
tricesimă, 398.
trimiși (*ambasiatores, nuntii*), 165; ~ ai brășenilor, 281; ~ ai sașilor, 65, 420.

Ț

țară (*regnum*), 144, 154, 157, 179, 275, 294, 295, 348, 373, 381, 382, 392, 397, 398, 405, 407, 413, 418, 426, 432, 434, 438, 440, 445; treburi ale ~ (*negotia regni*), 13, 37.

ținut (*confinia, districtus, provincia, terra, territorium*), 123, 139, 167, 178, 281, 298, 373, 381, 400, 407, 438.

U

ucidere v. omor.
ucigași (*homicidae*), 178.
uliță (*vicus*), 205, 263, 448.
unchi, 431.
unelte de schlinguire (*genera tormentorum*), 178, 405.
ungerea de pē urmă v. maslu.
urmași (*posterii, posteritates, successores*), 66, 67, 75, 89, 94, 263, 275, 296, 318, 328, 329, 333, 358, 385, 392, 406, 426, 430, 438, 441, 448; ~ în linie feminină, 385.
ușier mare (*magister ianitorum*), 1, 37, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 381, 382, 426.

V

vuci (*vaccae*), 301, 313, 386.
vad (*meatus*), 420.
vale (*alveus, vallis*), 61, 89, 298, 343, 357, 380.
vamă (*tributum*), 62, 112, 123, 159, 268, 273, 356, 390, 403, 427.
vameși (*tributarii*), 62, 112.
văduve (*relictas*), 59, 205, 266, 375, 400.
vătămăre (*gravamen, iniuria, nocumentum*), 94, 112, 166, 293, 297, 401, 413.
vatră (*sessio*), 377; v. și **sesie.**
vecini și megieși (*vicini et commentanei*), 8, 41, 46, 49, 55, 58, 80, 89, 117, 121, 135, 140, 144, 151, 154, 155, 157, 158, 163, 166, 169, 189, 190, 198, 201, 206, 209, 210, 215, 226, 240, 246, 250, 259, 262, 265, 274, 278, 295, 298, 299, 305–308, 322, 331, 338, 342, 343, 354, 357–359, 380, 395, 401, 436.
venetici v. străini.
venituri (*fructus, obventiones, proventus*), 6, 120, 123, 153, 263, 332, 334, 335.
veri (*consobrini, fratres patruales*), 361, 395, 417.
vestire (*proclamatio*), 373.
vicar (*vicarius*), 174, 210, 227, 423–425, 440; ~ general (*generalis*), 231, 294, 346, 381, 382, 426.
viecajutor de cantor (*vicesuccentor*), 224.
viecarhidiacon (*viecarhidiaconus*), 167, 210.
vieecastelan, 78, 173, 290.
vieecomis (*vieeagazo, vicemagister agasonum*), 5, 239, 240.
vieecomite, 29, 41, 94, 95, 98, 105, 106, 108, 114–116, 121, 135, 176, 178, 180, 213, 256, 272, 289, 290, 297, 309, 315, 345.
vicenotar (*vice notarius*), 435.

vicevoievod al Transilvaniei, 7, 14, 18, 22, 45, 46, 49, 50, 54–56, 59, 62, 81, 84, 90, 117, 121, 133, 134, 138–140, 144, 154, 157, 158, 162, 166, 183, 184, 191, 192, 194, 202, 203, 206, 209, 211, 215, 216, 221, 223, 224, 235, 240, 246, 255, 262, 274, 278, 280, 295, 296, 305–307, 319, 338, 342, 343, 354, 355, 357–359, 380, 386, 395, 397, 399, 401, 412, 413, 417, 418, 440.

vieleşug (*dolus*), 375.

vie (*vinea*), 89, 143, 167, 250, 253, 412, 418.

vin; butoaie de ~, 139.

vinovaţi (*convicti*), 388.

vinovăţie (*crimen*), 205.

vistier mare (*magister tavernicorum*), 20, 37, 72, 113, 123, 231, 294, 333, 346, 349, 376, 381, 382, 426.

visterie (*domus tauarnicalis*), 410, 431.

vite (*pecora*), 388.

vite mici (*pecudes*), 139.

vinzare, 391, 401.

vîrsta copilăriei (*aevum pueritiae*), 410.

vîrstă tinăru (*tenera aetas*), 22.

voievod, 132; ~ al românilor, 232, 235, 386; ~ al Transilvaniei, 1, 3, 8, 20, 37–39, 51, 54, 57, 58, 60, 62, 63, 65, 71–73,

76, 87, 92, 101, 102, 104, 113, 118, 119, 123, 132, 146, 156–158, 160, 161, 183, 184, 192, 195, 198, 199, 201, 214, 223, 224, 228, 231, 233, 234, 238, 241, 244–246, 251, 254, 257, 258, 262, 265, 268, 270, 273, 277, 278, 283, 287, 291, 294–296, 305, 314, 320, 331, 333, 336, 337, 346, 349, 350, 359, 361, 372, 373, 381, 382, 385, 387, 394, 397, 402, 403, 409, 412, 413, 417, 418, 421, 422, 426, 427, 434, 439, 442–444, 446, 447; ~ din Beiuş, 145; ~ din Maramureş, 382.

voievodat (*woyuodatus*), 412, 413.

vrajbă v. *pricină*.

vremuri tulburi (*tempus impacatum*), 9.

Z

zale (*lorica*), 139.

zavistie (*guerra*), 298.

zălogire (*impignoratio*), 40, 59, 69, 80, 84, 97, 110, 111, 125, 135, 137, 152, 167, 170, 288, 289, 302, 326, 391, 419, 430.

zece (*ceci*), v. *zauri de rună*.

1761 m. j. 5.

Boek der ...

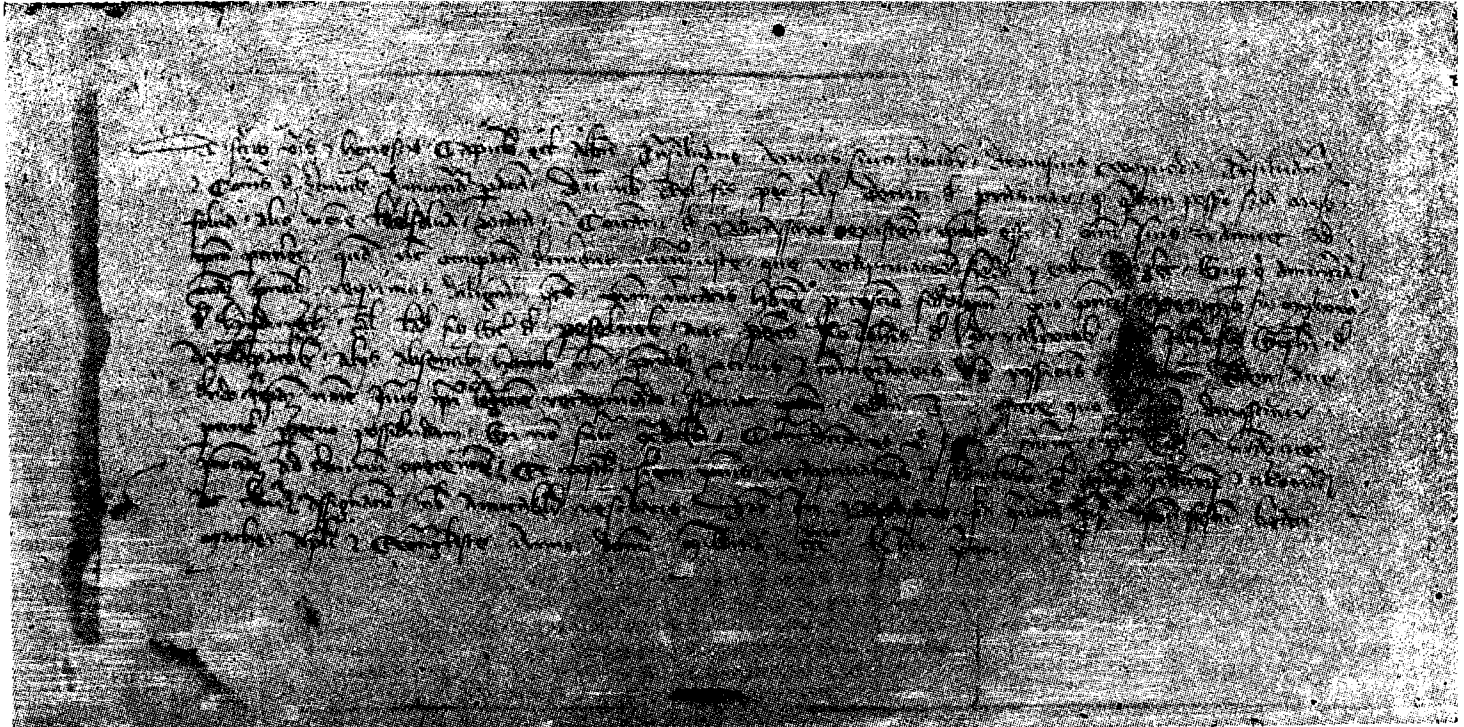
51922

Miller-101114

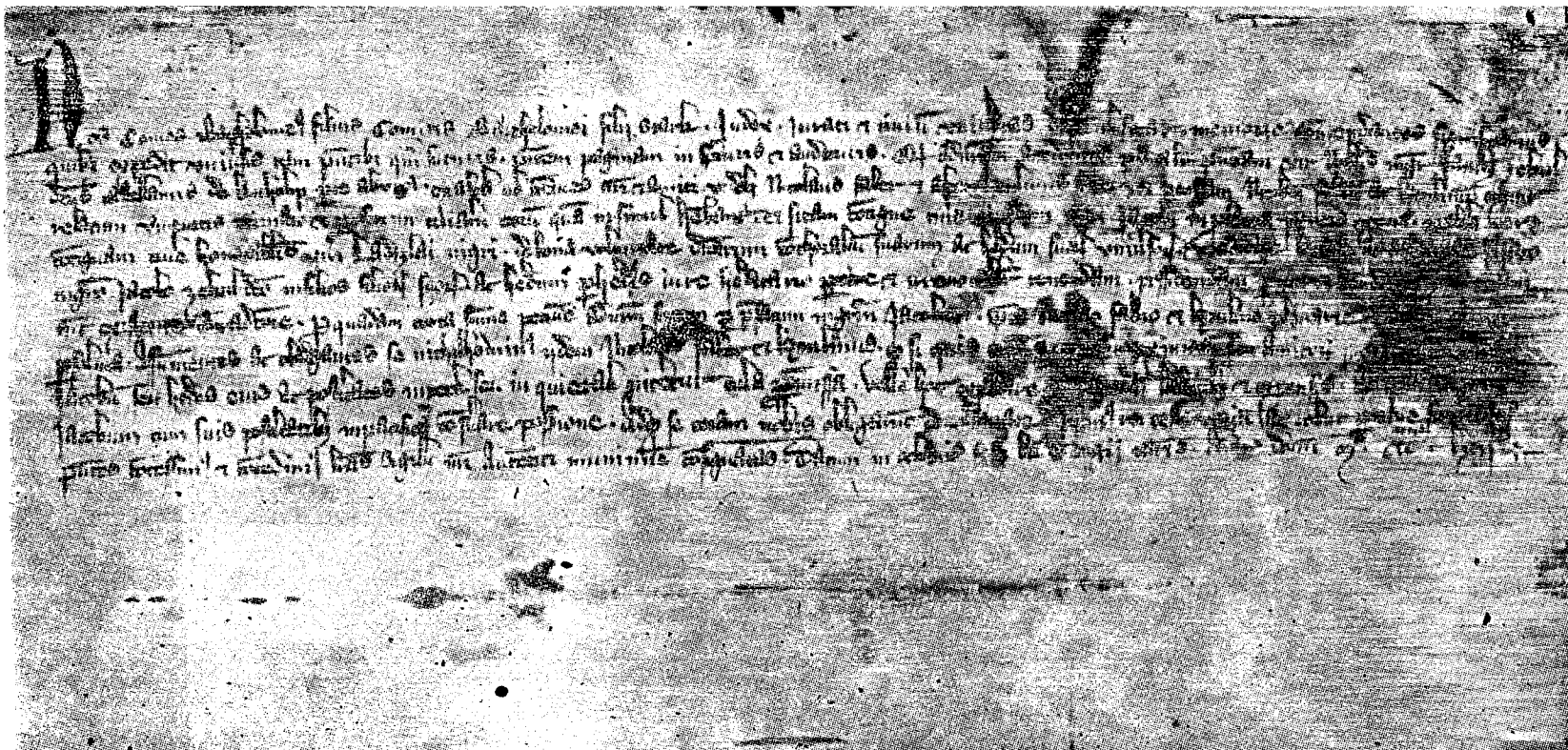
A. 1300. B. 1313.

[Faint handwritten text in a rectangular frame, likely a manuscript page with bleed-through or a separate sheet.]

Pl. III = Doc. nr. 36

Pl. IV = Doc. nr. 58

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is dense and spans the width of the page, with some lines appearing to be part of a list or a series of entries. The script is characteristic of the 16th or 17th century. The document is identified as Pl. VII = Doc. nr. 126.

Pl. VII = Doc. nr. 126

Handwritten text in a medieval script, likely Latin or Romanian, covering the top half of the page. The text is dense and difficult to decipher due to the image quality.

M. O. P. L.

Pl. I X = Doc. nr. 209

115
107

M. O. D. L.
5298

1064

Handwritten Latin text in a cursive script, likely a historical document or letter. The text is dense and spans several lines across the middle of the page.

[The page contains dense, handwritten text in a cursive script, likely Latin or a related language. The text is arranged in approximately 20 horizontal lines across the page. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear, including some staining and a vertical crease down the center. The handwriting is very compact and difficult to decipher without specialized knowledge of the script.]

Handwritten text in a cursive script, likely a historical document or manuscript. The text is densely packed and appears to be written in a medieval or early modern style. The ink is dark, and the paper shows signs of age and wear.

CUPRINS

Prefață	V
Notă asupra volumului	IX
Prescurtări—Bibliografie	XI
Rezumatul documentelor	XVII
Résumés des documents	XXXIX
Documente	1
Addenda	474
Documente false	478
Documente greșit datate	479
Indici	483
Indice onomastic și toponimic	484
Indice de materii	512
Facsimile	525

1111